Diyalektik Aklın Eleştirisi

VOLUME 1

Pratik Topluluklar Teorisi

JEAN-PAUL SARTRE

Çeviren: Alan Sheridan-Smith
Jonathan Ree tarafından düzenlendi
Fredric Jameson'ın Önsözü

VERSO
Londra . New York

İlk olarak Critique de /a Raison Dia/erfique adıyla yayımlandı
tarafından Editions Gallimard, Paris1960
Bu çeviri ilk olarak New l.eft Books 1976 tarafından yayımlanmıştır.
© Editions Gallimard 1960
Çeviri© New Left Books 1976
Verso tarafından ilk kez 1991 yılında yayınlanan düzeltilmiş baskı, 1985 tarihli
gözden geçirilmiş Fransızca baskıya dayanmaktadır © Editions Gallimard 1960,
1985
Bu baskı ilk olarak Verso 2004 tarafından yayımlanmıştır
© Verso2004
I "oreword© Fredric Jameson 2004 AU
hakları saklıdır

Yazarların, editörün ve çevirmenin manevi hakları ileri sürülmüştür

135 7 910 8 6 42

Verso
Birleşik Krallık: 6 Meard Street, Londra W1F OEG
ABD: 180 Varick Street, New York, NY 10014-4606
www.versobooks.com

Verso, New Left Books'un bir baskısıdır

ISBN1-85984-485-5

British Library Yayın Verileri Kataloglaması
1\ Bu kitabın katalog kaydı British Library'den temin edilebilir

Kongre Kütüphanesi Kataloglama-in-Yayıncılık Verileri
r\ Bu kitabın katalog kaydı Kongre Kütüphanesi'nden temin edilebilir

Fournier'de dizgi
Biddies, King's Lynn tarafından Birleşik Krallık'ta basılmıştır

İçindekiler

EDİTÖRÜN NOTU xi

Fredric Jameson tarafından ÖNSÖZ xiii

GİRİŞ 13

I DOGMATIK DIYALEKTIK VE ELEŞTIREL DIYALEKTIK 15

Diyalektik Monizm 15

2 Bilimsel ve Diyalektik Akıl 18

3 Hegelci Dogmatizm 21

4 Marx'ta Diyalektik 23

5 Marksizmde Düşünce, Varlık ve Hakikat 24

6 Modern Marksizmde Dış Diyalektik 26

7 Doğanın Diyalektiği 27

8 Dış Diyalektiğin Eleştirisi 29

9 Diyalektik Aklın Alanı 32

II ELEŞTİREL ARAŞTIRMANIN ELEŞTİRİSİ 42

1 Eleştirel Soruşturmanın Temeli 42

2 Akledilebilirlik Olarak Diyalektik Akıl 43

3 Bütünlük ve Bütünleştirme 45

4 Eleştirel İnceleme ve Totalizasyon 47

5 Kritik İnceleme ve Eylem 49
6 Stalinizm Sorunu 51
7 Birey Sorunu 53
8 Totalizasyon ve Tarih 57
9 Birincil ve İkincil Anlaşılabilirlik 57
10 Bu Çalışmanın Planı 64
11 Birey ve Tarih 70
12 Düşünme ve Anlama 74

KİTAP I BIREYSEL PRAKSISTEN PRATIK-INERT'E 77

I BÜTÜNLEŞME OLARAK BIREYSEL PRAKSIS 79
1 İhtiyaç 79
2 Negasyonun Negasyonu 83
3 İşgücü 89

II ARACILIK OLARAK İNSAN İLİŞKİLERİ FARKLI ÖNEMLILIK SEKTÖRLERI ARASINDA 95
1 İzole Edilmiş Bireyler 95
2 İkililik ve Üçüncü Taraf 100
3 Karşılıklılık, Sömürü ve Baskı 109

III BÜTÜNLÜK OLARAK MADDE: GEREKLILIKLE ILK KARŞILAŞMA 122
1 Kıtlık ve Üretim Tarzı 122
(i) Kıtlık ve Tarih 125
(ii) Kıtlık ve Marksizm 140
2 Bireysel ve Kolektif Praksisin Yabancılaşmış Nesneleşmesi Olarak İşlenmiş Madde 153

(i) Tersine Çevrilmiş Praksis Olarak Madde 16 1
(ii) Faiz 197
3 Diyalektik Soruşturmanın Yeni Bir Yapısı Olarak Zorunluluk 220
4 Maddesellik Olarak Toplumsal Varlık: Sınıf Olmak 228

IV KOLEKTİFLER 256

1 Seri: Kuyruk 256
2 Dolaylı Buluşmalar: Radyo Yayını 270
3 Bir Bağ Olarak İktidarsızlık: Serbest Piyasa 277
4 Dizi ve Görüş: Büyük Korku 293
5 Seri ve Sınıf: Fransız Proletaryası 306
6 Kolektif Praksis 3 18

KİTAP II GRUPLARDAN TARIHE 343

I KAYNAŞMIŞ GRUP 345

1 Grupların Oluşumu 345
2 Bastille Fırtınası 351
3 Üçüncü Taraf ve Grup 363
4 Karşılıklılığın Aracılığı: Aşkınlık-İçkinlik Gerilimi 374
5 Kaynaşmış Grubun Anlaşılabilirliği 382

II STATÜ GRUBU 405

1 Hayatta Kalan Grup: Farklılaşma 405
2 The Pledge 4 17
3 Kardeşlik ve Korku 428

III ORGANIZASYON 445

1 Organize Praksis ve İşlev 445
2 Karşılıklılık ve Aktif Pasiflik 463
3 Yapılar: Levi-Strauss'un Çalışmaları 479
(i) Yapı ve İşlev 484
(ii) Yapı ve Sistem 49 1
(iii) Yapı ve Grubun Kendisi Hakkındaki Fikri 499

IV OLUŞTURULMUŞ DIYALEKTIK 505

1 Bireysel ve Ortak Praksis: İnsan Avı 505
2 Kendiliğindenlik ve Komuta 51 9
3 Organizasyonel Alt Gruplarda Anlaşmazlıklar 524
4 Süreç Olarak Praksis 539
5 Taylorizm 559

V ÖTEKI OLARAK GRUBUN BIRLIĞI: MILITAN 564

VI KURUM 576

1 Grup İçinde Aracılı Karşılıklılık 576
2 Tasfiyeler ve Terör 583
3 Kurumsallaşma ve Atalet 599
4 Kurumsallaşma ve Egemenlik 607
5 Devletler ve Toplumlar 635
6 Diğer yön: İlk On, Irkçılık ve Antisemitizm 642
7 Bürokrasi ve Kişilik Kültü 655

VII TARİHİN DANTELİ 664

1 Grupların ve Kolektiflerin Karşılıklılığı 664
2 Diyalektik Soruşturmanın Döngüselliği 671
3 Kurum, Kaynaşmış Grup ve Seri Olarak İşçi Sınıfı 678
4 Ekonomizm, Materyalizm ve Diyalektik 710
5 Praksis ve Süreç Olarak Irkçılık ve Sömürgecilik 716

VIII SINIF MÜCADELESİ VE DİYALEKTİK AKIL 735

1 Kıtlık, Şiddet ve Burjuva Hümanizmi 735
2 Burjuvazinin Praksis Süreci Olarak Malthusçuluk 754
(i) Haziran 1848 754
(ii) On Dokuzuncu Yüzyılın Sonlarında Burjuva 'Saygınlığı' 770
(iii) Yirminci Yüzyılda Sınıf Mücadelesi 78 1
3 Rasyonelliklerin Çatışması Olarak Sınıf Mücadelesi 794
4 Tarihin Anlaşılabilirliği: Bütünleştirici Olmadan Bütünleştirme 805

EKLER 821

SÖZLÜK 827

İNDEKS 831

KARŞILAŞTIRMALI SAYFALAMA TABLOSU 836

Editörün Notu

Burada çevrilen metin ilk olarak 1960 yılında *Critique de la Raison Dialectique, precede de Questions de Methode, Tome* 1, *Thiorie des Ensembles Pratiques* başlıklı bir ciltte yayımlanmıştır. *Questions de Methode* aslında ayrı bir makale olarak yayınlanmıştır ve İngilizce (T*he Problem of Method* ya da *Searchfor a* başlığıyla*)* mevcuttur. Bu nedenle burada çevrilmemiştir. Burada çevrilen materyallerin hiçbiri küçük parçalar dışında daha önce İngilizce olarak yayınlanmamıştır.

Sartre'ın metni aceleyle yazılmıştır ve çevirisi kolay değildir. Sözlük, çeşitli neolojizmlerin ve teknik terimlerin normalde nasıl açıklamaktadır; ancak kabul edilmelidir ki, *'deneyim'* ve *'depassement'* (sırasıyla 'soruşturma' ve 'aşkınlık' olarak tercüme ettiğimiz) gibi önemli terimler de dahil olmak üzere birçok durumda, tamamen tatmin edici bir İngilizce karşılık bulunamamıştır.

Sartre'ın uzun cümlelerinin ve paragraflarının çoğu, bölümleri gibi bölünmüştür. Bölümlere, kısımlara ve alt bölümlere ayrılan kısımların çoğu, başlıklarıyla birlikte bize . Dipnotların çoğu da . Bu ve diğer konularda Traugott Konig'in Almanca çevirisi (Rowohlt 19(7) bizim için çok faydalı olmuştur.

Jonathan Ree

1976

Önsöz
Fredric Jameson

Sartre'ın *C ritique*'inin hak ettiği ilgiyi görmemesinin pek çok nedeni vardır ve tamamlanmamış olması bunların en önemsizidir (özellikle de Sartre'ın oyunları dışında hiçbir şeyi gerçekten bitirmemiş olması). Bir kere, 1960'ların başında, varoluşçuluğun entelektüel hegemonyasının -savaş sonrası yıllarda evrensel olan- yerini yapısalcılık denen yeni entelektüel tutkuya bıraktığı bir anda ortaya çıktı. Claude Levi-Strauss'un Sartre'ın Fransız Devrimi 'mit'ine yönelik oldukça özet saldırısı (ve hiç şüphesiz Sartre'ın *Eleştiri*'nin ilk kez sunulduğu derslerde yeni ortaya çıkan yapısalcılığı yeniden benimsemesi tarafından kışkırtılmıştı), Francyois Furet'nin anti-komünizm olmaksızın konuya ilişkin versiyonunu yirmi yıl önceden haber veriyordu. (Sartre'ın praksisin nesnelleşmesi olarak 'yapı' görüşü, onun dış iskelet izi, Pierre Bourdieu'nün 1972 tarihli *Esquisse d'une theorie de fa pratique*'i tarafından yeniden canlandırılacak ve güçlü bir şekilde artırılacak, bu da birçok yönden yapısalcı dönemin sonunu işaret edecektir). Ancak Levi-Strauss'un 1960'ların başındaki otoritesi, genel olarak fenomenolojik pozisyonlara karşı toptan bir tepkiyi ve bu pozisyonlardan geri çekilmeyi kadar güçlüydü: yine de *Eleştiri*'nin bireysel ve grup deneyimi arasındaki sürekliliğin gerekliliği konusundaki ısrarı hala çok motive ediyordu.

arada, yapısalcılık entelektüel tarihte varoluşçuluğu takip ettiğine göre, *Eleştiri*'nin kötü şöhretli üslup zorluğu, onunla en çok ilgilenmesi gerekenlerin **-ki** bunlar arasında siyaset felsefecileri, sosyologlar, Laclau-Mouffe'un eylem dinamikleriyle ilgilenen militanlar ve tufandan kurtulmuş olabilecek Sartre'cılar vardır (Bernard-Henri Levi'nin coşkulu yeni kitabı, kanatlarda bekleyen yeni bir din değiştirenler kuşağı olabileceğini düşündürüyor)
- ona geniş bir yatak verdiler.

Tam da bu dilsel zorluk, filozofların uzmanlara bırakılması gereken sosyolojik meseleler üzerinde düşünmeye hakkı olmadığı fikrini pekiştirmektedir. Sosyal bilimlerin profesyonelleşmesi, Sartre'ın radikal siyasi pozisyonları ve özellikle de Marksizme (ve 1960'ların başındaki 'ortodoks Marksizme'!) oldukça katı bağlılığı tarafından zaten uyarılmış olan ampirist ve anti-teorik önyargıları güçlendirir. Fransız Devrimi üzerine nasıl yazabilir? O bir tarihçi değil, sadece ikincil kaynakları kullanıyor! Fransız sendikalarının ve anarko-sendikalizmin tarihi üzerine nasıl yazabilir? O bir emek tarihçisi değil! Fransız Malthusçuluğu ve Fransa'nın kendine özgü ekonomik gelişimi üzerine nasıl yazabilir? O bir ekonomi tarihçisi değil! Çin' ormansızlaştırılması ve İspanyol Yeni Dünyası'nın altın ve gümüşüne – bir filozofun bu konularda hiçbir uzmanlığı olmadığı açıktır. Belki de, bir 'kültür işçisi' olduğu için, Fransız 'ayrımı' ve burjuva görgüsü hakkında konuşurken en iyi ihtimalle biraz otorite sahibi olabilir (daha Bourdieu tarafından çok daha ünlü bir şekilde takip edildiği başka bir tema). Dolayısıyla, Kant'tan Deleuze'e, filozofun görevinin çeşitli bilim insanlarının ve uzmanların omzunun üzerinden bakmak ve onların düşüncelerini kontrol etmek olduğu fikri
ve soyut kategorileri kullanmaları - filozofun bu nosyonu
meslek artık pek geçerli değil.

Başka bir deyişle, tarihin felsefesini yapmaya ihtiyacımız var mı? Nominalist bir çağda, gerçekten de 'tarih felsefeleri' (Jean-Fran&#xfffd;ois Lyotard tarafından büyük anlatılar' olarak yeniden vaftiz edilmiştir) evrensel bir şüpheyle karşılanmaktadır, her ne kadar bunların en inatçısı – modernleşme hikayesi – hem Doğu'da hem de Batı'da siyasi düşünce üzerinde güçlü bir etkiye sahip olmaya devam etse de. Kapitalizmin kendisi sürekli bir şimdiki zamanda yaşar; insanlığın geçmişi başarısız insan çabalarının ve niyetlerinin anlamsız bir birikimi gibi görünür; yine de teknolojinin geleceği kör ve sarsılmaz bir inanca ilham verir. Sartre burada bu doxa'yı en azından negatif anlamlar olarak düşünülebilecek karşı-maliyet ve pratik-atıl kategorilerinde yeniden düzenlemeyi önerir: göreceğimiz gibi, tarihsel olaylara belirli bir felsefi anlam kazandıracak bir öneri, aynı zamanda yeni bir döngüsel 'tarih vizyonu' yansıtma riski taşır

Bu kitabın şüphesiz zorluğuna ve zaman zaman okunamamasına gelince Sartre'ın diğer söylemsel yazılarını oluşturan havai fişeklerden tamamen yoksun olan bu metin, bu felsefi düzyazının iç dinamiklerine dair bir tür mi "sappre hension'a ihanet ediyor. Bu, iki tür düşüncenin statüsü üzerine bir çalışma anlamına gelmektedir: analitik

akıl ve diyalektik akıl. Ancak Sartre'ın felsefesinin çoğundan farklı olarak, birincil işlevi yeni felsefi kavramlar icat etmek değildir (her ne kadar yeni terimler ve kavramlar ortaya çıksa da). Daha ziyade, halihazırda var olan diyalektik bir dili ya da kodu bir dizi bireysel ve kolektif deneyimle eşleştirme operasyonudur. Bu açıdan bakıldığında *C ritique*, geç dönem Bach gibi herhangi bir araçsal renklendirme olmaksızın sade ve biçimci bir egzersiz olarak görülmelidir; ve bizi şu ya da bu tür tarihsel içeriğin, örneğin olumsuzlamanın olumsuzlanması (ya da özne ve nesne, pasif ve aktif, çokluk ve birleşme, aşkın ve içkin, dışsallık ve içsellik) terminolojisinde yeniden yazılmasının başarılı olup olmadığını yargılamaya davet : yani, yeni formülasyonların kendi başlarına yeni ve yükseltilmiş bir anlaşılabilirliğe sahip olup olmadığını. Bu, özellikle Sartre bu eşleştirmenin farklı versiyonlarını art arda denediğinde, çileden çıkarıcı bir süreç olabilir. Ancak okuyucunun ilgisi, bu benzersiz ve kendine özgü dilsel işlem odak noktasının merkezi olduğunda tam olarak uyarılacaktır. Sorun, Engels'in diyalektik kategorilerinin geçerliliğinin sınanması olarak yeniden ifade edilebilir (çünkü bunları *Anti-D* ilAring'de ilk formüle eden Marx'tan ziyade Engels'tir*)*.

- Tarihin ve en azından çağdaş yirminci yüzyıl tarihinin (1960'a kadar). Bu, Sartre'ın burada önceden var olan yabancı bir dili, Engels'in diyalektiğin üç yasasını – niceliğin niteliğe dönüşmesi (tersi); karşıtların iç içe geçmesi; ve olumsuzlamanın olumsuzlanması - anlamına gelirSartre şimdi tarih felsefesinin sorunlarını, bu felsefenin Stalin'in diyalektik materyalizminde bulunan ortodoks Marksist versiyonundan oldukça farklı bir felsefi yoğunluk ve soyutlama düzeyinde yeniden yazmaya çalışacaktır – Sartre'yazdığı ve mevcut Komünist Partilerle kadar diğer devrimci geleneklerle de kendi pratik ve teorik ilişkisini çözmeye çalıştığı anda hala çok canlı olan bir 'felsefe'. Dolayısıyla bu görünüşte biçimci alıştırmada çok şey tehlikede; bu nedenle, bir bütün olarak girişimin başarısından bahsetmek yerine, sonuçta ortaya çıkan içerik hakkında bir yargıya varmadan önce, biçim ve sorunları üzerinden bir ön yaklaşım öneriyorum. Yine de okuyucu için, ilk etapta eseri okumak ve anlamak için, çoğu orijinal felsefede olduğu gibi, Sartre'ın eşleştirme ve yeniden yazma girişiminden bir dil inşa ettiği için, burada yeni bir dile karşılık şeyi öğrenmemiz gerekiyor, sadece tasarlamakla kalmayıp kendi kendine öğrettiği yeni bir yapay dil.

zaman zaman çıldırtıcı bir akıcılıkla konuşur. Bu nedenle *Eleştiri* 'dil deneyi'dir ve okuyucuya biraz pratikle ritimlerin yerli yerine oturacağı konusunda güvence verilmelidir.

Bu yaklaşım, aşağıdaki hususlara ilişkin farkındalıkla daha da güçlendirilebilir

Sartre'ın daha önceki varoluşsal sistemi (*Varlık ve Hiçlik'te somutlaşan)* ile pek çok kişinin yanlış bir şekilde varoluşçuluktan bir kopuşu ve Marksizme doğru felsefi olduğu kadar politik bir dönüşü işaret ettiğini varsaydığı yeni proje arasındaki süreklilikler – Sartre' şimdi eski kavram ve terimlerini toptan değiştireceği ima edilmektedir. Bununla birlikte, bu oldukça farklı türden eşleştirme operasyonunun argümanı, iki an arasında temel bir süreklilik kurulmasına bağlıdır; Perry Anderson'ın "*Varlık ve Hiçlik*' birçok kavramdan *Diyalektik Aklın Eleştirisi*'ndekilere bir kanal" olarak veciz bir şekilde ifade ettiği şey budur: "olgusallık" kavramı kıtlık" kavramına, "kendinde-varlık" kavramı "toplumsallık" kavramına, "kendi-için-kendinin" istikrarsızlığı "kaynaşmış grup" kavramına yol açar. Ancak bu yeniden yazma süreci, varoluşsal dönemin kasvetli karamsarlığının yerini diyalektik dönemin vahşi rekabet ve şiddet dünyasına bıraktığı eski sistemin statik çevirisi olmaktan çok uzaktır. Daha da ileri giderek, *Eleştiri*'deki revizyonların *Varlık ve Hiçlik*'te açık kalan ikileme, yani 'ötekiyle somut ilişkiler' ikilemine gerçek bir felsefi çözümü mümkün kıldığını iddia etmek istiyorum: bu konuya aşağıda döneceğiz.

Her , metnin başladığı metodolojik refleksiyonları (ve hatta yapı sorunlarını ve ilk cildin sadece felsefi enstrümanları (serilik, grup-içinde-birleşim vb.) yerleştirdiği sinir bozucu perspektifi) atlamak en iyisi gibi görünüyor.

- ikincisinde somut olarak kullanılacak) ve birkaç temel başlangıç ön kabulünü not etmek. Dolayısıyla, yukarıda taslağı çizilen dönüşümsel işleyişi devam ettirecek olursak, burada praksis olarak adlandırılan şeyin *Varlık ve Hiçlik*'in proje olarak adlandırdığı şeyle aşağı yukarı aynı olduğunu söylememiz gerekecektir: Yeni dil, orijinal kavramın değiştirilmesinden ziyade genişletilmesine işaret etmektedir; zira şimdi tartışılacak olan, özgürce seçilmiş projenin sadece bireysel eylemleri değil kolektif eylemleri tanımladığıdır; ya da daha iyisi, kolektif eylemi anlamanın, doğası gereği bireysel (varoluşsal) eylemi anlamaktan farklı olmadığıdır. Başka bir deyişle, burada, yukarıda bahsedilen aynı temel varoluşsal ve fenomenolojik önyargıyı buluyoruz, ancak bu şimdi bizi temel ikilemle karşı karşıya getiriyor.

Eleştiri, yani kolektif ya da tarihsel olayların bireysel olaylarla aynı şeffaflıkta anlaşılıp anlaşılamayacağı. Bu hiç de açık değildir ve Sartre'ın görevi açıkça zor bir görevdir ve sadece terminolojideki bir değişikliğin bunu kolaylaştırması pek olası değildir.

Tüm bunlar yetmezmiş gibi, *Eleştiri*'nin I. Cildinin statüsü de bazı ek karışıklıklara yol açmaktadır. Çünkü bu cilt aslında bir hazırlık cildidir ve hiçbir zaman bu felsefi girişimin temel meselesi olan tarihin anlamına ulaşmaz. Bu ciltte (tamamlanmış olan tek cilt) yerine çalışılan şey yalnızca temel sosyolojik ve hatta meta fiziksel kavramlar, 'tarihi' harekete geçirmeden önce gerekli olan statik araçlardır. Öngörülen çalışmanın iki genel söylem türüne ayrılması -metodoloji ve temel kavramlar ile tarihin varsayılan birliği, yönü ve anlamı hakkındaki daha uygun felsefi argüman- yine de oldukça belirsiz görünmektedir: Hem Hegel'de hem de Marx'ta temel kavramların *Darstellung*'*u* kendi başına bütün bir diyalektik açıklamaya (Hegel'de *Mantık* ya da bir bütün olarak *Ansiklopedi*), Marx'ta ise sermayeye ilk ve en basit yaklaşıma (Cilt I) dönüşmüştür; bu yaklaşım, daha önceki basit ya da 'temel' adımları daha somut yörüngelerde (birçok sermaye, bir bütün olarak sermaye) takip Cilt II ve III'ün çok daha karmaşık sarmallarında (öngörülen yazılmamış olanlarla birlikte) diyalektik olarak yeniden geliştirilecektir. Sartre'da böyle bir şey yoktur, savunması şu şekilde olabilir: Marksizm ve gelenek şu anda zaten mevcuttur, dolayısıyla mesele tamamen yeni kavramsallıkları açıklamak değil, uzun zamandır çeşitli ortodoksilerin elinde buharlaşan diyalektik bir ruhu onlara geri için olanları eleştirel ve diyalektik olarak yeniden incelemektir. Bu da muhtemelen Hobbes gibi az ya da çok analitik bir şekilde ilerlemesi gereken bir görevdir.

Diğer açıklama, herhangi bir biçimsel ya da kavramsal zayıflıktan ziyade Sartre'ın eşsiz gücünün bir refleksidir: basitçe, herhangi bir basit açıklama görevini bir hikaye biçimine dönüştürme eğiliminde olan, "somut" un her zaman olay" anlamına geldiği tarihsel konuyla açıkça ilgili olan, baskı altında olmayan anlatı ruhudur Böylece ekonomi bile – imparatorluk İspanya'sında enflasyon sorunu – ya da sosyoloji
- Sınıf çıkarının ne anlama gelebileceğinin açıklanması – Fransız Devrimi'nden ya da Sovyet Devrimi'nden Stalinizme kadar uzanan uzun örnek bölümler bir yana - tüm bu örnekler yüzeysel metnin önüne geçme ve kendi başlarına bir dinamizm kazanma eğilimindedir.

Ancak bu, okuyucunun bu anlatı örneklerini somut tarihle ilgili pek çok olumlu felsefi önerme sanma eğilimine kapılması anlamına gelir: bu da pek çok okuyucunun (daha önceki bir çalışmada ben de dahil olmak üzere) Vo lume I hakkında düştüğü temel hataya, yani bu kitabın, grupların durmaksızın oluştuğu ve sonra tekrar serilik içinde eriyerek arkalarında esasen diktatörce bir yapı bıraktığı klişeleşmiş bir tarih görüşü ortaya koyduğu fikrine yol açar. Bu konuya tekrar döneceğiz.

Şimdi 1. Cilt'in kilit anlarını, yani kilit işlevsel kavramlarını sıralayayım. Bu kavramlardan ilkinin, başlangıç noktası olan kıtlığın, Sartreın çok tartışılan olumsuzlamanın olumsuzlanması diyalektik kategorisini korumasına izin verdiğini zaten öne sürmüştüm: kıtlık, insan ihtiyacı tarafından olumsuzlanan ve aşılan dünyanın ya da varlığın ilk yapısı olarak görülür - eksiklik ve arzu, açlık ve susuzluk deneyimi, *en-soi*'yi (kendinde-varlık) bir duruma dönüştürdüğümüz, kimyasal elementlerin bir kombinasyonunu bir çöle ya da yemyeşil bir manzaraya dönüştürdüğümüz ilk yoldur. İnsan organizması, anlamsız bir olgu olarak, böylece kendisini bir projeye, bundan böyle bir anlamı (buna insani anlam demek sadece bu terimleri gereksiz yere çoğaltmaktır) ve dolayısıyla ister başarısızlık ister başarı olsun bir sonucu olabilecek bir praksise dönüştürür. Ancak kıtlıkla başlamak aynı zamanda insan doğasının tüm sahte sorununu kısa devre yaptırmak ve diskalifiye etmektir (temel varoluşsal ilkenin -varoluş özden önce gelir- daha soyut bir düzeyde yapmaya çalıştığı şey). Artık Hobbes ya da Machiavelli'nin gerçekçi kötümserliğini -insanların zorunlu olarak kötü olduğu- doğanın kendisi hakkında herhangi bir metafizik gerek duymadan paylaşmak mümkün hale gelir. Gerçekten de bir kıtlık dünyasında yaşamanın basit gerçeği (kendi toplumumuz zengin ve müreffeh hale gelse bile hala içinde yaşadığımız bir dünya) şiddet ve saldırganlık olgusunu doğalcı olmaktan ziyade durumsal bir şekilde açıklar: 'Bir göç sırasında, bir kabile grubunun üyeleri yabancı bir kabileyle karşılaştıklarında, aniden insanı yabancı bir tür olarak, pusu kurabilen ve alet yapabilen vahşi bir etobur canavar olarak keşfederler' (107).* Bu, ilişkili bir form ya sosyo-biyolojiden çıkmış bir önerme değil, insan özgürlüğünün ve aynı zamanda karşılıklılığın ifadesidir: 'Saf karşılıklılıkta, benden Öteki olan da aynıdır. Ancak kıtlık tarafından değiştirilen karşılıklılıkta, aynı insan bize insan karşıtı olarak görünür.

'Burada Eleştiri'den yapılan tüm çeviriler bana .

radikal olarak Öteki – yani bizi ölümle tehdit eden' *(131-2).* Dolayısıyla kıtlık dünyamızın olumsal bir özelliğidir (kıtlığın olmadığı bir dünyadan SF uzaylı yaratıkları hayal edebiliriz, ancak o zaman bu durumu deneyimlediğimiz şekillerde insan olmazlardı). Bu arada, cömertlik, işbirliği ve benzerleri yanlış ya da kurgusal değildir, ancak insan doğasının özellikleri de değildir (insan doğası diye bir şey yoktur). Bunlar, daha ziyade, özgürlüğümüzün varlığın bu ilk gerçeğini olumsuzladığı diğer biçimlerdir.

Bu ilk ontolojik (hatta metafizik) öncül verildikten sonra, onun dönüşümlerini adlandıracak ve takdir edecek bir konumdayız. Bir kez daha, bunlar ortaya çıkış sırasına göre verilmiştir: , daha önce uyardığım anlatı yanlış anlamalarına çok kolay bir şekilde yol Hegelci veya evrimsel bir sunum benimsenmiştir. Başka bir deyişle, bu kavramlar, kategoriler ya da biçimler dizisi çok kolaylıkla bir 'tarih felsefesi' gibi bir şey sanılabilir (bu muazzam tanımlama bölümünün başlı başına bir kitap ya da ayrı bir cilt olarak yayınlanması kararının bu yanılgıyı güçlendirdiğinden eminim). Yazarların kendi eserlerinin yanlış anlaşılmasında her zaman suç ortağı oldukları gerekçesiyle bundan daha da ileri gidelim: o zaman bu sekans gerçekte daha büyük (ve asla tamamlanmamış) metin içinde alternatif bir 'tarih felsefesi' gibi bir şeye edebilir; Sartre'ın düşüncesinde sanal olan ve şüphesiz bize sunmak istediği resmi tarihsel yönelim analiziyle çelişen döngüsel bir modele ihanet eder.

Her halükarda, bu 'ortaya çıkıştaki' ilk hamle *Varlık ve Hiçliğin* mantıksal düzenini takip edecektir*;* burada saf varlık (kendinde *varlık*) başlangıçta insan varlıklarının olumsuzluğu (ya da kendi-için-varlık) tarafından şekillendirilir ve düzenlenir. Burada kıtlık varlığı, insan eksikliğinin olumsuzluğu yoluyla bir ihtiyaç durumuna dönüştürülür (ya da: inorganik varlık organik varlık ya da yaşam tarafından dönüştürülür) ve projenin ilk basit ve temel biçimi, olumsuzlamanın olumsuzlaması ortaya çıkar: başka bir deyişle insan biçimi. Sartrecıların *Eleştiri*'yi okumak için aşina olmaları gereken çeviri şemasında*,* anahtar terim olan 'proje' burada *praksis* olarak çevrilmiştir.

Kont Cieslowski tarafından *1839*'da yeniden keşfedilip felsefi dolaşıma sokulan ve ardından *Feuerbach Üzerine Tezler'de (1845-1846)* Marx tarafından neredeyse hemen benimsenen bu önemli kelime üzerinde sözcüksel bir duraklama yapmak gerçekten cazip olacaktır; burada kelime *sinnlich-menschliche Titiglceit* veya 'duyusal insan' olarak tanımlanmaktadır.

faaliyet', yani değişimi içeren maddi ya da materyalist bir eylem. Bu yeni ödünç almaeylemlerin daha yalın diline ne katıyor? Elbette, eylem kelimesinin seçimi bile olaylara ilişkin anlatısal anlayışımıza bir şeyler katar, çünkü gerçek izler bırakan birleşik bir süreci ima eder (Sartre'ın en sevdiği ikiliklerden birinde, bir yanda salt jest, diğer yanda maddi olmayan düşünce ya da dileğin aksine – Marx'filozofları suçladığı 'salt yorumlama'). O halde *praksis*, eylemin geleneksel kavramını (ya da daha iyisi kategorisini) bile iki boyut daha içerecek şekilde açmamız gerektiğini sürer: biri ontoloji diğeri tarih.

Praksis böylece eylemin varlık ve olumsuzluğu birleştiren derin yapısını ima eder ve belirler; ve aynı zamanda bizden en mütevazı eylemi Hegel'in dünya-tarihsel bir ışık olarak adlandıracağı ya da Sartre'kendisinin Tarihin anlamının cisimleşmesi olarak adlandırdığı düşünmemizi ister: bu anlamda, zaman, bir bezelye konservesinin açılması, kapitalist endüstriyel üretim dünyasının tarihsel modalitelerini (bu durumda, göreceğimiz gibi, Sartre'ın 'zorunluluk' dediği şey) etkilediği aynı zamanda varlığın kendisiyle olan tüm ilişkimi aşamalandırır. 'Praksis' anlamın bu iki boyutunu bir eyleme önceden dayatmaz, daha ziyade eylemi her ikisi ya da biri açısından sorgulamaya açar.

Ancak bu yetmezmiş gibi (şimdi parantezimizi kapatıyoruz), *Eleştiri*'deki *praksis* kelimesinin kendisi, teknik anlamı son zamanlarda ideolojik tartışmalarda giderek daha merkezi bir rol oynamasıyla tamamen dönüştürülmüş ve travestileştirilmiş gerçek bir neolojizm olan başka bir kelime tarafından hızla ikiye katlanır ve geride bırakılır. Bu elbette Sartre'ın kendisini Lukacs'tan ve Lukacs'ın anahtar kelimesi olan 'totalite'den ayırmak için özellikle icat ettiği 'totalizasyon' kelimesidir. Ne yazık ki, Sartrecı terime son zamanlarda yüklenen ideolojik çağrışım bu iki terimi sivri bir şekilde birleştirmekte ve Sartre'ı bir başka 'totalite' filozofu haline getirmektedir, Yani, yalnızca evrensellerin ve Marksizmin değil, her şeyden önce kimlik politikaları bağlamında, kimliğin kendisinin ve beyaz erkek Batılı entelektüelin hegemonyasının temsilcisi bir filozof (ve şüphesiz çeşitli sağcı ideolojilerin aksine sol entelektüeli karakterize ediyor). 'Totalleştirici' böylece, şu ya da bu Foucaultcu 'özgül entelektüelin' azınlıkçı ve farklılaştırıcı konumlarının , yukarıdan ve tüm toplum adına konuşma iddiasını tanımlayan bir slogan haline . Dolayısıyla, bu sıfatın söylemsel mücadelede , çeşitli Komünist entelektüellerin kınanmasından bir hareket söz konusudur.

Partiler ve onların hakikat ve hegemonik liderlik iddiaları, genel olarak siyasi entelektüellerin, kapitalizm içindeki şu ya da bu özel azınlık grubu gündeminin aksine, kapitalizmin bir bütün olarak şu ya da bu 'bütünsel', sistemik değişimini benimseyenler olarak suçlanmasına yöneliktir.

Her ne kadar 'bütünlük bakış açısı', sistemi bir bütün olarak kavramak anlamına geldiği ve düşüncenin Descartes'ın en küçük parçalarından ya da birimlerinden başlayıp yukarıya doğru değil, en karmaşık nihai biçimden başlayıp aşağıya doğru işlediği bir diyalektiği karakterize ettiği bir hakikat ölçütü olarak çağrıştırılacak olsa da, Lukacs'ın kendisi de gerçekten bu kadar saldırgan bir şey kastetmemiştir. Ancak Lukacs bu bakış açısını ve bu perspektifi sınıfsal bir konumla özdeşleştirdi; ve proletaryanın böyle bir evrensel görüşe ampirik olarak sahip olmasından ziyade, partinin kendisinin aracılık etmesi gereken 'bütünlük arzusunu' çağrıştırdı, şüphesiz her türlü kötü 'totalizasyon' yoluyla

Lukacs'ın toplumsal cinsiyet ve ırk teorisyenleri tarafından çok anlamlı bir yeniden canlandırılan ve benimsenen sözde bakış açısı teorisi nasıl değerlendirilirse değerlendirilsin, bunun S artre'ın kullanımıyla hiçbir ilgisi yoktur. Sartrecı totalizasyon, gerçekten de, 'füzyon halindeki grup' gibi çoklukların bir bütünlük ya da bir organizmanın (Sartre'ın metninin bizi sürekli uyaracağı gibi bir 'hiperorganizma'nın) ontolojik statüsüne sahip olduğu imasını dışlamak anlamına geliyordu. O halde Sartre için bütünlük tam olarak statik bir kavramdır, süreçten ziyade varlık kavramıdır ve diyalektik akıldan ziyade analitik akıl tarafından yönetilen bir kavramdır.

Ancak bu yüce felsefi meseleler, Sartre'ın basitçe *praksisin* kendisi, bir amaca yönelik olarak organize edilmiş faaliyet anlamına gelen totalizasyon kelimesini kullanmasıyla pek gündeme gelmez; ve kolektif ve tarihsel hareketlere ve olaylara olası uzantısı ne olursa olsun, serbestliği bireylerin davranışlarıyla ve hatta daha önce seçtiğim bir kutunun açılması önemsiz eylemlerle başlar.

Sartre'ın insan faaliyetinin ilk biçimlerini bile karakterize etmek için dışsallık kokan nispeten uzamsal bir kelime seçmiş olması ilginçtir; aslında bu kelimeyi birleşme ile de ilişkili bulacağız, bu da içselliği ve insan eylemini karakterize etmek için bu tür terimlerin seçiminin uyumsuzluğuna dair duygumuzu pekiştirir. Yine de insan projesinin en çok karşılaştığı ve en çok üstesinden gelmesi gereken şeyi dramatize etmek için çokluğu ve dağınıklığı, ayrılığı ve heterojenliği çağrıştırırlar. Gerçekten de, Sartre için çokluk kavramının ve deneyiminin öneminin henüz tam olarak değerlendirilemediğini düşünüyorum, çünkü bu kavramın dış dünyanın hareketsiz şeylerinden ve varlıklarından

demografinin kendisi, felsefi ötekilik ve sömürgeci boyun eğdirmenin ikiz biçiminde.

Her halükarda, bireylerin en basit eylemlerinin bu ilk bağlamında, bütünleştirme ve birleştirme, olumsuzluğun, projenin, insan *praksisinin*, ilk olarak çıkan varlık dünyasına yaptığı şeyin altını çizer; bu, onun dağınık parçalarını, 'çiçek açan uğultulu karmaşasını' birleşik bir durum halinde düzenlemektir: Çünkü *praksis* ancak durumla birlikte, Sartre'ın önceki çalışmalarının dinamizminin bu büyük leitmotifi ile birlikte başlayabilir – Sartre'ın deyişiyle, başlangıçta kendisinin getirdiği bu duruma müdahale ve onu dönüştürme – Sartre'ın deyişiyle, depassem *ent*, transcendence – olarak (Heidegger'in *Vorgriff*'ini anımsatan doğmakta olan eylemin bir boyutu*)*. Ve bu 'ilk' insan eylemiyle birlikte tarihin içine atılırız.

Çünkü totalizasyonun ya da *praksisin* ürettiği şey, Hegel'in dış dünyadaki nesneleşmem olarak adlandıracağı 'işlenmiş madde'nin şu ya da bu biçimidir ve tamamlanmış eylemimin atıl ve yabancılaşmış bir izidir. Ve bununla birlikte diyalektiğin kendisi başlar ve Sartre'ın tüm felsefesinin temel, zihinsel düalizmi, yani insanlar ve şeyler arasındaki, benim bilincim, madde içindeki yabancılaşmam ve diğer insanlar tarafından yabancılaştırılmam arasındaki radikal ayrım başını kaldırır. *Varlık ve Hiçlik*'in üçlü düzenleyici ilkesi olan bu, Merleau-Ponty*'nin corps propre* aracılığıyla fenomenolojik bir monizmi yeniden kurma çabasında itiraz ettiği özne ve nesne, *pour-soi ve en-soi* düalizmiyle karıştırılmamalıdır. (Yine de Merleau-Ponty'nin kendisi de tüm fenomenolojide ortak olan ve yalnızca Heidegger'in *Kehre*'sinin değil, genel olarak postyapısalcılık denen şeyin de temel hedefi olan bu özel düalizmden suçluydu). Hayır, bu özel düalizm tam da Sartre' merkezi felsefi motifi ve çeşitli sistemlerinin en özgün ve kalıcı unsuru olan diğer insanların varoluş skandalının tanınması için skandaldır. Düalizmin olağan eleştirilerine de tabi değildir, çünkü tekçiliğin yeniden tesis edilmesinde bir moment olarak işlev gören bir düalizmdir. Bu açıdan, Sartre'ın 'özünde hem monist hem de düalist' olduğunu düşündüğü Marksizm hakkındaki sözleri önemlidir:

> Monist olduğu için düalisttir. Marx'ın ontolojik monizmi, Varlığın düşünceye indirgenemezliğini onaylamaktan ve aynı zamanda düşünceleri insan faaliyetinin belirli bir biçimi olarak gerçekle yeniden bütünleştirmekten ibarettir (25)
> Diyalektik tam da monizmin bir biçimidir,

> Çünkü karşıtlıklar ona, patlamadan önce bir anlığına kendileri için konumlandırılmış anlar olarak görünür. (180)

Ancak bu metodolojik değerlendirmeler, Marx'ın ünlü sözünün bir yorumu olarak anlaşılabilecek olan *Eleştiri*'de iş başında olan somut ve temel ikiliği henüz belirtmemektedir: "İnsanlar kendi tarihlerini yaparlar, ama kendi seçtikleri koşullar altında değil. Bununla birlikte, Sartre'ın okumasında altı çizilecek olan, tam da bu 'kendi seçimleri olmayan durumların' özelliğidir, ancak tarihsel durumlar olarak, şimdi maddesellik olarak kabul edilseler bile, aslında geçmişte insan eyleminin sonucuydular. Buradaki mesele, bu tür 'koşullar' her ne kadar maddi olsalar da, insan eylemi tarafından değiştirilmemiş mutlak olumsallık anlamında kesinlikle doğal olmadıklarıdır. (Ya da, daha da kesin olmak gerekirse, 'olumsallık' bile, insan ihtiyacı ve insan arzusu tarafından zaten olumsallık olarak üretildiği ölçüde, insan gerçekliğinin bir sonucudur).

Her halükarda, Sartre şimdi düsturu yeni ve döngüsel bir şekilde yeniden formüle edecektir: 'diyalektik araştırmanın can alıcı keşfi, şeylerin insan tarafından 'dolayımlandığı' ölçüde insanın da şeyler tarafından 'dolayımlandığı'dır' *(79).* Başka bir yerde gözlemlediği üzere 'madde', 'bireyler arasındaki bir dolayımdır' (113). Bu noktada, erken dönem Marx'ın yabancılaşma teorisinin çok ötesine geçen *Eleştiri*'nin en büyük orijinal fikirlerinden birine yaklaşıyoruz. Nasıl ki teolojinin Tanrı'ya atfedilen bir dünyada kötülük ve acıyı açıklaması , kavramsal olarak tatmin edici herhangi bir 'tarih felsefesinin' de şiddet ve başarısızlığı anlamın dışında kalan bir dizi kaza olarak değil, anlamlı bir şekilde açıklaması gerekir. *Komünist Manifesto* bunu kapitalizmin diyalektik doğasının, muazzam yıkıcı gücünün muazzam üretici gücüyle bir olduğunun altını çizerek yapar.

Sartre'ın diyalektiği, insan praksisinin diyalektiğiyle iç içe geçmiş bir anti-diyalektiği, insan eyleminin ve üretiminin nihailikleriyle ayrılmaz bir şekilde birleşmiş bir karşı nihailiği teorileştirerek bundan daha ileri gidecektir. Aslında, bu yeni gücün bizim için yeni bir kavramın ve yeni ve kalıcı bir felsefi terimin, salt şey olmayan nesneleri ve tam olarak insan olmayan failleri tanımlamanın daha kesin bir yolu olarak sözde pratik-atılın icadında bir bonusu vardır

Ancak bu Maniheist bir tarih vizyonu olmayacaktır: bu tür bir kötülük, gördüğümüz gibi, zaten derece insanidir: insanların kıtlık dünyasında diğer insanlara ölçülemez vahşettir. Bu

Yeni bir tür negatif güç farklı bir şekilde anlaşılmalıdır ve Sartre'ın gözlemlediği gibi, bunu doğru bir şekilde kuramsallaştırmak *praksisin* mantıksal olarak nasıl 'hem zorunluluk hem de özgürlük deneyimi' olabileceğini açıklayacaktır (79). Gerçekten de, "hiç denenmemiş olan şey, çalınmış bir *praksisi* bir karşıt sonluluk biçiminde insana geri verirken maddeselliğin insan ve Tarihi üzerinde uyguladığı pasif eylem türünün incelenmesidir" (124), Dolayısıyla burada, Marx'ın *Louis Bonaparte'*ın *On Sekiz Brumaire*'inde komik destanını yazdığı gibi, tarihteki insan eyleminin tersine çevrilmesinden de oldukça farklı bir tür "istenmeyen sonuç" ile karşı . (Aslında bu yeni anti-diyalektik, diyalektiği tam da 'istenmeyen sonuç' gibi gündelik ya da 'ortak dil' terimleriyle yeniden yazmaya yönelik mevcut moda girişimlerin bayağılığını ve yetersizliğini bir kez daha dramatize etmektedir).

Dolayısıyla , Hegel'Adam Smith'in gizli eli ve Mandeville'in *Arılar Masalı*'ndan türettiği 'tarih hilesi' (ya da 'akıl hilesi') kavramının olumsuz bir versiyonudur*; ancak* bu kavramlarda beklenmedik bir şekilde olumlu olan şey, Sartre'da karakteristik bir şekilde amansızca olumsuz hale gelir. Bununla birlikte, öncül, *praksisin* etkinliğine ilişkin öncül olarak kalır*:* karşıt sonlulukta olumsuz olan şey, bir maddenin değil, daha ziyade ona yatırılan insan üretkenliğinin veya *praksisinin* sonucudur ve başta ona emeklerini yatıran tanınmaz biçimde geri döner. Sartre bu yeni ve aktif, kötücül gücün taşıyıcısını 'işlenmiş madde' *(matiere ouvree)* olarak da adlandıracaktır ve , insanın 'seyrinde totalleşmesi'nden tam olarak zaten 'totalleşmiş bir bütünlük' olarak ayırt edilebilir. Bu, Marx'ın üretim biçimleri olarak adlandırdığı çeşitli tarihsel biçimlerin yeridir ve Sartre'ın 'kolektif' olarak adlandıracağı belirli insan toplumsallığı biçimine eşlik eder (bunların arasında Marx'ın toplumsal sınıf olgusu da vardır). Bu önemli kavramı, iki farklı kaynağa sahip olduğunu gözlemleyerek daha iyi .

Bir yandan, nispeten fenomenik bir durum olarak öngörüldüğünü düşünebiliriz.

etkinlik ile edilgenlik ve içsellik ile dışsallık arasındaki karşıtlıkların enolojik provasıdır; burada (daha önce saydığımız diğer karşıtlıklarda olduğu gibi) insani bir alan insani olmayan bir alana karşıttır. Çünkü Sartre'ın bize hatırlatmaktan asla vazgeçmediği gibi, Heidegger'i takip eden *Varlık ve Hiçlik*'in birçok tanımında *olduğu* gibi, insan failliği kendisini dışsallaştırarak dışsallık üzerinde çalışır ve kendisini pasifleştirerek pasiflik üzerinde çalışır. Bu yalnızca aletin anlamı değil, aynı zamanda aleti kullanan elin eğilimidir de.

Ancak benlik ve kendi bedenim üzerine yaptığım bu çalışma, bedenime pasif ve dışsal bedenler aleminde etkinlik kazandırırken, aynı zamanda karşılıklı ama görünüşte sihirli bir şekilde, üzerinde çalıştığım maddeye insani özelliklerimden bazılarını bahşediyor.

Bu noktada bana Sartre'ın diğer kaynağı gibi gelen Marx'ın kendi 'depolanmış emek' kavramını ve özellikle de emek sürecinin makineler ve makineler tarafından üretilen mallar için sonuçlarını ele alabiliriz. Marx'a göre insan dışı dünya, emeğin yatırım yaptığı bir malzemeden ayırt edilmelidir: bu tür maddi nesneler 'kristalleşmiş emek-zaman kitleleri' haline gelir, hammaddeleri 'emeğe batırılır' Makine şimdi bu yatırım sürecini diyalektik olarak daha yüksek bir düzeyde dönüştürerek, ürününe, doğrudan insan emeğinden farklı ama onunla bileşik bir değer katar. Çünkü makine kendi üretimine giden emeği depolar ve daha sonra bunu yeni ürününe yeniden yatırır: 'Sadece büyük ölçekli sanayide insan, geçmiş emeğinin ürününü, zaten nesnelleşmiş olan emeği, doğanın bir gücü gibi büyük ölçekte karşılıksız hizmet ettirmeyi başarmıştır'

Sartre'ın şimdi daha 'metafizik' bir süreç olarak tanımlayacağı şeyi kavramak için bana en anlamlı öncül gibi görünen, bu kendine özgü zamansal tanımdır -harcanan emeğin ilk niceliğini daha sonra ikincil üründe daha küçük miktarlarda yeniden yatırmak üzere biriktirme olasılığı-. Çokluk ve birliğin temel karşıtlığı da dışarıda bırakılmamalıdır: çünkü karşıt gerçeklik 'insan eylemlerinin maddi birliğini' yansıtır. Ve pasif birlik, saf dağılmanın sentetik görünümü ve içsellik bağının dışsallaştırılması olarak, *praksis* için Öteki olarak ve 'nin alanındaki birliğidir' (163). (İşlenmiş maddenin bu ilk pasif etkinliği, yankısını çok daha sonra 'aktif pasiflik olarak nitelendirilen toplumsal kurum olan nesnelleştirmede bulacaktır).

Bu "yazarı olmayan *praksis* "in (166) kötü etkilerini göstermek için iki ünlü örnek ya da olay örgüsüne başvurulacaktır: Çin'in çöküşü ve Yeni Dünya'daki gücünün zirvesindeyken İspanyol imparatorluğunu vuran parasal kriz. Ancak unutmamak ki, toplumsal sınıfı da , bireylerin bir araya gelmesini bir sınıfa (ve daha geniş anlamda bir kolektife) dönüştüren ortak durum olarak bu küresel karşıt sonluluk birliğidir: Sartre'ın burada sınıf çıkarı üzerine yaptığı alıntı (197-219) doktriner bir zorunluluk ve Marksçı sınıf teorisine daha spesifik bir katkı olarak görülebilir.

Bu özel toplumsal yapı, genellikle ideoloji kavramı altında bir araya getirilen diğer özelliklerden ayrılır.

Marx'ta emeğin yapısı ve metanın yapısı aynı olgunun iki yüzü, kuantum teorisindeki dalgaların ve parçacıkların dönüşümlü figürasyonu gibi kapitalizmin aynı temel özgünlüğünü karakterize iki farklı dildir. Dolayısıyla, *Eleştiri*'nin bu noktasında, işlenmiş maddenin diyalektiği ya da anti-diyalektiği, ondan ayrılmaz olan toplumsal ilişki türünün incelenmesine dönüşür. Burada, *Varlık ve Hiçlik*'te tanımlandığı şekliyle biz-öznenin paradoksunu hatırlamalıyız*:* bu, benim (tamamen psikolojik) diğer insanlarla , şeyler dünyasındaki 'talimatlar', kutunun üzerindeki talimatlar, bir kutuyu açmak için uygun yöntem tarafından dolayımlandığı bir öznellik biçimidir. Ancak bu tür gereklilikler *(exigences,* burada exigencies olarak çevrilmiştir) aracılığıyla işleyen madde genel olarak faaliyetimizi yönlendirir. Diğer insanlarla, diğer kullanıcılarla ve tüketicilerle, ama aynı zamanda diğer işçilerle olan bu tamamen ideal ya da hayali birlikteliğe eşlik eden öznelliğe şimdi serilik diyeceğiz.

Bununla birlikte, *Eleştiri*'nin bu ilk tanımlayıcı cildinin tam kalbindeyiz ve onun iki temel kolektif varoluş biçimi arasındaki, *seri* yığılmanın yan yana kayıtsızlığı ve anonimliği ile *kaynaşan grubun* sıkı sıkıya bağlı karşılıklı ilişkisi arasındaki merkezi kavramsal antitezini değerlendirebilecek bir konumdayız. Bu sadece sınıflandırıcı bir antitez değildir, çünkü toplumsal dinamiklerin bir ilkesi ve toplumsal tarihin ampirik bir gerçeği olarak, kaynaşan grup, karşı bir tepki olarak serilikten ortaya çıkar, sonraki gelişimi ve kaderi, tekrar serilik içinde çözülme tehlikesi tarafından yönetilir.

Her ne kadar Sartre'ın her bir formun iç yapısına ilişkin açıklaması dikkate değer ve muhtemelen emsalsiz olsa da, bu özellikle orijinal bir ayrım da değildir. Yine de biçimsel olarak bu antitez, geleneksel olarak antropoloji ve sosyoloji arasındaki ayrıma atfedilen ve T6nnies*'in GemeinschaJt ve GesellschaJt* arasındaki ünlü karşıtlığında artık klasik (modern) biçimini verdiği, birincisinin küçük klan temelli veya kabilesel, modern öncesi veya 'geleneksel' toplumları, ikincisinin ise modern endüstriyel toplumların büyük kentsel yığılmalarını tanımladığı ruhla aynıdır. Bununla birlikte, *Eleştiri*'de bu iki terime belirli bir toplumsal ya da siyasi biçim atfedilmez; aslında, bu anlamda neredeyse hiç simetrik değildirler, çünkü serilik her tür toplum ve nüfusa gereken bir toplumsal koşuldur, oysa kaynaşmış grup pek de

toplumsal bir biçim , daha ziyade bir ortaya çıkış ve bir olay, bir aguerilla biriminin oluşumu, herhangi bir türden bir 'grup içi'nin aniden kristalleşmesi. (Göreceğimiz gibi, grubun oluşumunun bir motivasyonu ve gerçek bir tarihsel içeriği vardır; ancak bu içerik mevcut yapısal açıklama için oldukça alakasızdır ve pul koleksiyonculuğundan suikast komplolarına veya siyasi partilere kadar).

ilgili daha temel soru etik bir sorudur, çünkü bu tanımlamaların dilinden bir yargının örtük olduğu ve seri halin, üyeleri kendilerini ne kadar rahat ya da mutlu görseler de, yabancılaşma değilse bile sıradanlık hali olduğu açıktır; oysa kaynaşmış grup, aktif insan özünü benzersiz bir şekilde yükseltilmiş bir tarzda cisimleştirir – şeylerin değil, diğer insanların ve benliğin, yeni bir tür toplumsallığın üretimini oluşturduğu için daha da ayırt edici olan bir tür *praksis*.

O halde sorumuz, toplumsal ilişkilere dair bu yargıyla (ki bu yargı özel ve politik olan arasındaki bir ayrıma indirgenebilir) serilik ve grup varoluşuna dair herhangi bir çağrışımla dilimizin ucuna gelen otantiklik ve otantik olmama kavramlarının varoluşsal mirası arasındaki yakınlığa odaklanmalıdır. Çünkü bu gerçekten de muğlak bir mirastır ve ilk modern biçiminde, Heidegger'in *1920'lerdeki* çalışmalarında, ezici bir şekilde muhafazakâr bir tınıya sahiptir: otantik olan, bireyin ölüme kadar var olması ve açıkça grup terimleriyle ifade edilmese de kesinlikle askeri ve askeri birliği çağrıştıran bir görev veya misyon çağrısıdır. Öte yandan, açık bir şekilde otantik olmayan şey, *1920'*lerde 'kitle insanı', büyük şehrin yüzsüz kalabalıkları, 'adam' ya da 'on' (herhangi biri ya da kişisel olmayan 'sen'in Almanca ve Fransızca versiyonları) olarak nitelendirilen şeyin anonim halidir. Her ne *kadar Varlık ve Hiçlik*'te bu kolektif aktörlerin sınıfsal karakteri tersine çevrilmiş olsa da ve yabancılaşmış ve şeyleşmiş küçük grup olan biz-nesnesi sınıf-altı marjinallik terimleriyle tanımlanırken ve hesabını önceden haber verse de, Sartrecı dizisellik erken anlatıların çok gerisinde değildir.

ve otantik olmama kavramlarının bireyci olmasa bile şüpheli bir şekilde hümanist ve psikolojist görünmeye başladığı bir zamanda, Sartre'ın grubu kutlaması anarşizm, hatta sol çocukçuluk teşhisine maruz kalabilir: Sağcılar onu *1960'ların* ve sonrasının aşırılıklarıyla suçlayabilir; Solcular onda sol maceracılığın ve romantizmin hayatta kalan bazı izlerini hissedebilir; Amerikalılar ise muhtemelen komplolarla rahatsız edici yakınlıklar varsayabilir.

atorial terör örgütleri. Bununla birlikte, Sartre'ın antitezinin sunduğu diğer alternatifi benimsemek ve diziselliğin tam bir savunması ve onayıyla ortaya çıkmak daha zor olacaktır.

Bu iki durumu birlikte ele almak en kolayıdır, çünkü bunlar aslında kasıtlı olarak zıt terimlerle tanımlanmıştır. Dolayısıyla, artık meşhur olan şehir içi otobüs bekleme sırası örneğinde olduğu gibi, serilikte 'herkes kendisinden Öteki olduğu ölçüde Ötekilerle aynıdır' (260). Ve Bu ötekilik psikolojik kadar mekânsaldır : Ben dünyamın merkezinde değilim, o başka bir yerde, diğer insanlarda (hepsi aynı şekilde hissediyor). Grupta, tam , her üye merkezdir, merkez her yerdedir; ötekilik kimliğe dönüştürülmüştür. Grup oluÇumu her Çeyden önce seri durumun üstesinden gelme giriÇimi olduğu için, grupta herkesin ötekiyle aynı olduğunu ve ötekiliğin bir anlığına bir tür kolektif kimlik haline geldiğini görmek ÇaÇırtıcı değildir. Ancak bu ikinci yapının, insanların birbirlerine karÇı basit bir dıÇsallık içinde durdukları birincisinden, yani serilikten çok daha karmaÇık olduğu da açıktır.

Kuşkusuz serilik paradokslarını da bilir: Sartreın başlıca genişletilmiş örneklerinin radyo yayınları ve serbest piyasa olması gerçekten de tesadüf değildir. Aslında, burada geliştirilen serilik kavramının, bugüne kadar herhangi birinin önerdiği felsefi açıdan tatmin edici tek kamuoyu teorisi, tek gerçek medya felsefesi olduğuna inanıyorum: bir yandan kolektif bilincin, diğer yandan davranışçılığın veya manipülasyonun kavramsal tuzaklarından kaçınmasıyla değerlendirilebilecek bir şey. Sartre'ın *Eleştiri*'de yapmayı başardığı tek şey bu olsaydı, bu zaten önemli bir başarıya işaret ederdi (bunun ihmali, mevcut medya teorisinin bir imaj sorunsalına doğru dönüşünü yansıtabilir).

Ancak kaynaşan grup söz konusu olduğunda, işler hiçbir şekilde bu kadar basit değildir: artık bir düalizm, bir kişinin diğerine basit bir karşılıklılığı ya da kayıtsızlığı değil, daha ziyade (*Varlık ve Hiçlik*'in grup-nesne teorisinde olduğu gibi) daha önce seri olan bireylerin, ortaya çıkan grubun tutarlılığını ve dinamiğini korumak için içselleştirmek zorunda olduğu harici bir üçüncünün tehdidi (ya da Bakışı) ile birleştiği üçlü bir biçimle hesaplaşmalıyız. Böylece her üye diğerleri için bir üçüncü haline gelir ve böylece önceki paragraflarda çok basit bir şekilde çağrıştırılan her üyenin her yerde mevcut merkeziliği temellendirilmiş olur

> Üçüncü bir taraf olarak birey, tek bir praksisin (ve dolayısıyla tek bir algısal vistanın) birliği içinde, totalize edilmemiş bir totalizasyonun ayrılmaz anları olarak bireylerin birliğiyle ve her biriyle üçüncü bir taraf olarak, yani grubun aracılığı yoluyla bağlantılıdır. Algılama açısından, grubu ortak birliğim olarak ve aynı zamanda benimle diğer tüm üçüncü taraflar arasında bir arabuluculuk olarak algılıyorum üyeleri üçüncü taraflardır, da her birinin diğerlerinin karşılıklılığını bütünleştirdiği anlamına gelir. (374)

Tıpkı Batlamyus'un bu görünüşte üçte birler (kademeler) sisteminin günlük deneyimlerimizden zaten bildiğimiz tanıdık bir şey olduğunu kanıtlaması gibi, okuyucu da biraz pratikle bu oldukça şaşırtıcı düzyazının hızla yeterince okunabilir hale geldiğini görecektir.

Okuyucuya bu konuda yol göstermeyi bırakıyoruz, ancak önemli bir şartla: burada sadece grubun ortaya çıkışını belirledik – Sartre tarafından Bastille'in alınışında ünlü bir şekilde gösterilmiştir. Henüz net olmayan, hatta son derece sorunlu olan şey, dışarıdan gelen üçüncü taraf (Kral'ın birlikleri) tehdidi kalktığında, bir olarak varlığını nasıl sürdürebileceğidir. Basit ve bariz bir cevap hedefi aşar: o da grubun varlıkta kalamayacağıdır; aslında ontolojik anlamda başlangıçta hiçbir zaman varlıkta olmamıştır. Hiçbir zaman kalıcı ontolojik statüye sahip olmamıştır ve olamaz da; bu nedenle, bireysel 'kendinde-varlık'ın yerini alması ve böylece ünlü *Varlık ve Hiçlik* peroration'unu iptal etmesi beklenebilecek herhangi bir yeni kolektif varlık biçimini edemez. O halde, orada olduğu gibi burada da 'insan' 'işe yaramaz bir tutku' olarak kalır: ancak aynı zamanda Sartre'ın müzmin kötümserliği burada çok daha açık bir şekilde eleştirel bir araç olarak kavranabilir ve yalnızca tamamen bireysel bir bilince odaklanan bir 'özne felsefesi'nin modası geçmiş Kartezyen ve fenomenolojik geleneklerinin bir mirası değildir. Aksine, Sartre'da her zaman olduğu gibi, ontolojik başarısızlık ve kaygı enerji verir ve daha ileri *praksis* ve müteakip grup oluşumu için uyarıcıdır:

> Grup, pratiğinde iddia ettiği ontolojik doğaya sahip değildir ve olamaz; tersine, her biri ve hepsi bu var olmayan bütünlüğün katmanlarında üretilir ve tanımlanır. Büyük ya da küçük her toplulukta bir tür iç boşluk, kapatılamaz ve belirsiz bir mesafe, bir tür huzursuzluk vardır; ve bu huzursuzluk bütünleşme pratiklerinin güçlenmesine neden olur ve grubun birlikte artar. (583)

Geriye, bu durumda ve görünüşe göre başarısızlığa mahkum olan grubun sonunda nasıl olup da yapısal olarak diziselliğin sadece dakik bir kesintisinden başka bir şey olmayı başardığını kısaca belirtmek kalıyor.

Dışsal tehdit tarafından (dışsal Öteki ya da üçüncüden) anlık olarak bir araya getirilen birkaç başıboş 'ötekinin' bu anlık dayanışmayı sağlamlaştırdığı önemli mekanizmaya daha önce değinmiştik: *katmanların* kendisini ('üçüncü taraf') öyle bir şekilde içselleştirir ki ilk grubun her bir üyesi diğerlerinin üçüncüsü haline gelir. Her biri artık bu yeni yapının hem bir parçası hem de bütünüdür; hem bireysel üye hem de tüm üyeleri (' gibi') bir grup olarak kavrayan içselleştirilmiş dışsallıktır. Bu aşamada bir lider olmadığını söylememeliyiz: aksine, bu aşamada herkes liderdir ve görevi, Pierre Clastres'in antropolojisindeki kabile reisi gibi, bir eylem çizgisi dayatmak , yalnızca olasılığını yüksek sesle dile getirmek, grubun önünde durumun sözcüsü olmaktır.

Bu, sürmesi mümkün olmayan Ütopik bir durumdur (Malraux'nun 'lirik kıyameti'). Şimdi her şey gelecek ve grubun geleceği sorununa dönüyor: Bu sorunun, en dramatik dilini, en dokunaklı pathosunu üretirken aynı zamanda *Bei ng ve Nothing ness*'in en derin varoluşsal kaygılarını nasıl titreştirdiği birazdan açıklığa kavuşacak: Projem 'gelecekte kendimi beklediğim, o saatin, o günün, o ayın diğer tarafında kendimle randevulaştığım zamansal bir biçimdir. Kaygı, kendimi o randevuda bulamama, hatta artık orada olmayı bile istememe korkusudur' Ancak grup söz konusu olduğunda, bu randevu yemindir ve Fransız Devrimi paradigması, onun temel yapısının Terör ve ölüm tehdidi olduğunu ortaya koyar. Tenis Kortu Yemini, bu paradigmanın sabitleştiği andır: Devrimin başlangıcıdır – kendisinden önce gelen ve onu tetikleyen Krala karşı soyluların karşı devriminin aksine 'devrimci' Devrim. Çünkü Tenis Kortu Yemini'nde, sarayda kullanılmayan bir alanda yeniden bir araya gelen burjuvazi ve onun hegemonik bloğu, Anayasa *'sur des fondements solides'* (20 Haziran *1789)* kurulana kadar ayrılmayacaklarına ölüm pahasına topluca yemin ederler. Can alıcı cümle, 'ölüm acısı altında', yalnızca Sartre'ın yorumu ya da tahmininden ibaret değildir: Robespierre'in Terror'ü tarafından olaydan sonra çıkarılan, ikincisinin gerekçesi olarak ima edilen okumadır. Bu aynı zamanda geleceğin sorununu çözmeye yönelik (umutsuz ve imkansız) bir girişimdir.

Varlık ve Hiçlik'te zaten ortaya konmuş olan bağlılık: çünkü (grubun tüm üyeleri tarafından) kendi ölümüm ve idamım verilen bu rıza, yalnızca benim diğerlerinin sadakatini zorlama çabam değil, aynı zamanda ve
Her şeyden önce kendimi kendime karşı koruma, gelecekteki benliğimi şimdiki benliğime karşı sadakate zorlama girişimimdir (422). Son olarak, aynı zamanda de üretimidir, çünkü serilik ikincisini bilemez, o ancak bu bağlılık yemininin ihlali olarak var olabilir. Bu, ihanet ve hain temasının tüm Sartre'da ne kadar derin bir yankı uyandırdığını hatırlamanın tam zamanıdır.
Hiçbir zaman hiçbir davaya tam olarak ya da ontolojik olarak bağlı olmayan entelektüelin 'nesnel ihaneti'; (özellikle Genet'*de*) ya da *homme de ressentiment*'ın (özellikle işbirlikçilerde) ihanet *joui*'si olarak; benim de özgünlüğümün büyük testi (işkence altında aykalkacak ?) ve burjuva döneğinin kendi sınıfına karşı ebedi kendinden şüphesi, bitmek bilmeyen *Family Idiot*'un kendisinde olmasa *da Lucifer and the Lord* ve *Words'*de çeşitli şekillerde detaylandırılmıştır.

Rehin şimdi tüm bunların olumlu tarafı, Sartre'ın tümündeki büyük olumlama anıdır; aslında 'insanlığın kökeni'nin ta kendisidir (436):

> Biz aynıyız, çünkü aynı tarihte ve diğerleri aracılığıyla çamurdan ortaya çıktık; ve bu nedenle, ani bir mutasyonla belirli bir anda ortaya çıkan bireysel bir türüz; ancak özel doğamız bizi özgürlük olduğu ölçüde birleştirir bu kardeşlik, bazen aptalca sanıldığı gibi, doğanın derin bir özdeşliğini ifade eden fiziksel benzerliğe dayanmaz. Eğer öyle olsaydı, neden bir teneke kutudaki bezelye aynı teneke kutudaki başka bir bezelyenin kardeşi olarak tanımlanmasın? Bizler, vaadin yaratıcı eylemini takiben, kendi oğullarımız, ortak yaratılışımız olduğumuz kardeşiz. (437)

Bu nedenle rehin, kurucu iktidarın doruk noktasıdır: bir tarih ve olay olarak ifade edilmesi, Fransız Devrimi'ne, zorunlu olarak mevcut olduğu ancak yalnızca bir eylem ve çokluğun ifadesi olarak örtük olduğu diğer tüm devrimler karşısında paradigmatik niteliğini veren şeydir. Kuramsallaştırılması, Sartre'ı Rousseau'dan Antonio Negri'ye uzanan ve Paris Komünü'nün kendisinden geçen büyük geleneğin içine yerleştirir.

Eleştiri'nin daha kasvetli olan sonuç sayfaları, daha sonra bu apotheosis'ten kaçınılmaz düşüşü gözlemleyecek ve buna tanıklık edecektir. Bazılarının baskısı altında grubun yavaş yavaş kemikleşmesini anlatırlar.

evrensel diziselliği çevrelemektedir. Gerçekten de, eski otantiklik sorununun bu daha yeni politik ve kolektif ikileme dönüşümünü (ya da yüceltilmesini) yeniden doğrulamamıza izin verirler. Çünkü (Heidegger'de olduğu gibi) Sartre için otantiklik asla kişinin bir şekilde elde edebileceği ve sonra da içinde yaşayıp sebat edebileceği bir durum değildir: otantik olmayanın bataklığından fethedilen sonra da içine düşülen tehlikeli bir . Eğer gerçekten de insan doğası gibi bir şeyden söz edilebiliyorsa, o zaman bu doğanın her şeyden önce otantik olmadığını, otantiklik anlarının geçici ve uçucu bölümlerden ibaret olduğunu söylemek gerekir (bu, Hıristiyan günah lütuf imgeleri tarafından çarpıtılmış bir biçimde zaten öngörülen bir doktrindir). Ancak bu, böyle bir grup özgünlüğü görüşünün tarih felsefesi açısından sonuçları hakkında ciddi sorular ortaya çıkarmaktadır.

Her halükarda, Sartre'ın grubun en az üç yol öngördüğü anlaşılıyor: Elbette, çözülen ve olağan işine geri dönen bir kalabalık gibi, basitçe diziselliğe geri dağılabilir. Ancak bu, grubun kaynaşmasını, yeminin belirleyici anından önce kavramaktır. Bundan sonra onu bekleyen şey, bürokrasi ve diktatörlüğün ikili biçimleriyle kurumsallaşmadır; Sartre'ın açıklamasının - bölünme ve hizipleşme, kurumsal pratik-atılın pasif faaliyeti, hiyerarşi, otoritenin dışsallaşması ve egemenin ortaya çıkışı ve bundan böyle seri bir itaat açıklamalarıyla – birleştirdiği ve birlikte tanımladığı biçimler. Ancak bunun nedeni altta yatan paradigmanın değişmiş olmasıdır; ve şu andan itibaren ve Eleştiri'nin II. boyunca referans alınacak olan Lenin'in ölümünden sonraki Sovyet Devrimi olacaktır. (Böylece *Eleştiri*'nin tamamı, Fransız ve Sovyet Devrimleri olan bu iki yüce olay üzerine Machiavelli ya da Gramsci ruhuyla ayrıntılı bir tarihsel yorum olarak da okunabilir).

Ancak buradan *Eleştiri*'nin, devrimin (burada grup oluşumunun) kaçınılmaz olarak totalitarizme (ya da başka bir deyişle Stalinizme) yol açtığı şeklindeki standart burjuva dogmasını tekrarladığı sonucu çıkarılmamalıdır. Öte yandan, burada Deleuze-Guattari'nin sayısız göçebe ve gerilla savaş makinesinin kendilerini kaçınılmaz Devlet'e karşı sonsuza dek savurduğu vizyonunu da önceden keşfetmiyoruz. Sartreda Devlet'in kendisi, kendisini bir serilik ortamı içinde (belki de emperyal yönetici sınıf haline gelen eski göçebelerin uzak bir analojisiyle) kurmuş, şeyleşmiş bir kaynaşmış gruptur.

Bununla birlikte, daha önce de uyarıldığı gibi, *Eleştiri*'nin bu ilk cildi bir Tarih vizyonu sunmayı ; yalnızca böyle bir vizyonun kavramlarını ve kategorilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

vizyon inşa edilebilir. Eğer tarih burada zaten mevcutsa, bu sadece tüm tarihin, beyaz suyun, dalgaların ve kabarmaların durmaksızın göründüğü ve görünmediği büyük bir akıntı gibi, serilik ve grup oluşumunun etkileşiminin sonsuz bir gösterisini sunduğu biçimsel anlamdadır. Yine de nehrin kaynağı ve drenajı, nihai olarak denize dönüşü, insanın her zaman içine girdiği bu sabit akıştan farklı konulardır.

Bu cildin sonunda ima edilen ve daha sonra ikinci ara sıra geliştirilecek olan bu meseleler, oldukça farklı bir konu tarihsel birleşme ve Sartre'ın geçmişin birçok tarihinin yavaş yavaş tek bir tarih haline geldiği şeklindeki temel düsturuyla ilgilidir. Bugün herhangi bir 'tarih felsefesi', bu birleşik ve evrensel anlamda Tarih'in henüz var olmadığı, ancak şimdi ortaya çıkmakta nitelemesiyle başlamalıdır. Bir zamanlar, kum taneleri kadar olmasa bile en azından Yeni Dünya ve Avustralasya dilleri kadar sayısız, birçok ayrı ve ilgisiz tarih, birçok farklı üretim biçimi, birçok ayrı ve ilgisiz kabile ve avcı toplayıcı grupları vardı ve bunlar ancak binlerce yıl içinde yavaş yavaş birleşmeye, yani bir dünya kapitalizminin onlara yavaş yavaş dayattığı ortak kaderi paylaşmaya başladılar. Sartre'ın *Eleştiri*'yi yazması ile bugün küreselleşme dediğimiz olgunun gözle görülür biçimde ortaya çıkması arasında geçen kısa on yıllar içinde bu ilke kaçınılmaz hale geldi ve bununla birlikte evrensel bir tarih olasılığı yeni bir biçimde yeniden ortaya çıktı.

2004

Giriş 1

Dogmatik Diyalektik ve Eleştirel Diyalektik

1 *Diyalektik Monizm*

*Yöntem Sorunu'*nda ortaya koyduğumuz her şey, tarihsel materyalizmle olan temel mutabakatımızdan kaynaklanmaktadır. Ancak bu mutabakatı diğerleri arasında yalnızca bir seçenek olarak sunduğumuz sürece hiçbir şey elde edemeyeceğiz ve sonuçlarımız varsayımsal kalacaktır. Bazı metodolojik kurallar önerdim; ancak materyalist diyalektiğin doğru olduğu varsayılmadıkça bunlar geçerli olamaz, hatta tartışılamaz bile. Olumsuzlamanın olumsuzlamasının olumlama olabileceği, bir kiĢi ya da grup içindeki çatıĢmaların Tarihin itici gücü olduğu, bir dizinin her anının ilk an temelinde anlaĢılabilir olduğu, ancak ona *indirgenemez* olduğu, Tarihin sürekli olarak toplamların toplamlarını gerçekleĢtirdiği vb. analitik-sentetik ve gerileyen ilerlemeci bir yöntemin ayrıntıları kavranmadan önce kanıtlanmalıdır.

Ancak bu ilkeler kesin olarak kabul edilemez; aslında çoğu antropolog *(antropologes)* bunları reddedecektir. Elbette pozitivistlerin determinizmi zorunlu olarak bir tür materyalizmdir: konusu ne olursa olsun, ona mekanik maddeselliğin özelliklerini, yani eylemsizlik ve dışsal nedenselliği bahşeder. Ancak normalde farklı anların sentetik bir ilerleme içinde yeniden içselleştirilmesini reddeder. Tek bir sürecin gelişimsel birliğini gördüğümüz yerde, pozitivistler, söz konusu olayın sonucu olduğu birkaç bağımsız, dış faktörü göstermeye çalışacaktır. Pozitivistlerin reddettiği şey, yorumlama tekçiliğidir. Al,

I. Ayrı bir deneme olmasına rağmen bu, *Eleştiri*'nin Fransızca baskısının başında basılmıştır. İngilizcede *The ProUem of Method* olarak mevcuttur, çev. Hazel E. Barnes (Londra, Methuen, 1964). Amerikan baskısı *Search for a Method* başlığı altında yayımlanmıştır [Ed.]

Örneğin, mükemmel tarihçi Georges Lefebvre. Jaures'i2 1789 olaylarında bir sürecin bütünlüğünü gördüğünü iddia ettiği için eleştirmektedir. "Jaures tarafından sunulduğu şekliyle, 1789 basit bir olaydı. Devrimin nedeni burjuvazinin olgunlaşması ve burjuvazinin
Sonuç, bu gücün yasallaştırılmasıydı. Ancak 1789 Devrimi'nin özel bir olay olarak gerçekten anormal ve öngörülemez bir dizi acil neden gerektirdiği artık çok iyi bilinmektedir: Amerika'daki savaşın ağırlaştırdığı bir mali kriz; 1786 ticari anlaşması ve Uzak Doğu'daki savaşın neden olduğu işsizlik; ve son olarak, 1788'deki kötü hasat ve tahıl ambarlarını boşaltan 1787 fermanının getirdiği yüksek fiyatlar ve kıtlıklar. "3

Altta yatan nedenlere gelince, Lefebvre, 1787'de başlayan başarısız aristokratik devrim olmasaydı, burjuva devriminin imkansız olacağı gerçeğini vurgulamaktadır. Şu sonuca varıyor: "Devrimci bir sınıfın yükselişi, zaferinin tek nedeni değildir; kaçınılmaz değildir; şiddete yol da gerekmez. Bu örnekte, Devrim, ondan kazanç sağlayanlardan ziyade onu yok edecek olanlar tarafından başlatılmıştır ve . . . büyük kralların on sekizinci yüzyılda aristokrasinin ilerlemesini kontrol edemeyeceğini düşünmek için hiçbir neden yoktur. "4

Bu metni en azından şimdilik analiz etmek istemiyorum. Elbette Lefebvre, Jaures'in yorumunun basit olduğunu, tarihsel bir sürecin birliğinin onun söylediğinden daha belirsiz, daha 'çok değerli' olduğunu söylemekte haklı olabilir – en azından kökenlerinde. Biri, farklı nedenlerin birliğini daha geniş bir sentezde bulmaya, on sekizinci yüzyıl krallarının beceriksizliğinin neden olduğu kadar sonuç da olduğunu göstermeye, döngüsellikleri yeniden keşfetmeye ve şansın Tarihin olayları olan bu 'geri besleme' aygıtlarına nasıl *entegre* olduğunu göstermeye çalışabilir; ve herkese takdirin bir tezahürü olarak görünmesi için bütün tarafından anında dahil edildiğini vb. Ancak bu noktayı gözden kaçırmaktadır. Mesele bu tür sentezlerin mümkün olduğunu göstermek değil, bunların *gerekli* olduğunu kanıtlamaktır*:* herhangi bir özel sentez değil, genel olarak bilim adamının her durumda ve her düzeyde konusuna karşı bütünleştirici bir tutum benimsemesi gerekir.

Unutmayalım ki antropologlar diyalektik yöntemi hiçbir zaman *kesinlikle* reddetmezler. Lefebvre bile genel bir eleştiri formüle etmez.

2. Jean Jaures, *Histoire socialiste de la revolution jranraise,* Paris 1901-4 ve 192 2-4. [Ed.]

3. *Etudes sur fa Rh'olution jranraise,* Paris 1954, s. 247- 4. *İhid.*

topyekûnlaştırma girişimlerine karşı çıkmıştır. Aksine, Fransız Devrimi üzerine verdiği ünlü derslerde, 10 Ağustos'tan Eylül Katliamlarına kadar Meclis, Komün ve çeşitli yurttaş grupları arasındaki ilişkilere *bir diyalektikçi olarak* yaklaştı; 'Birinci Terör'e gelişen bir totalizasyonun bütünlüğünü verdi. Ancak Lefebvre *tutarlı* bir şekilde totalleştirici tavrı benimsemeyi reddetti. Sorularımıza yanıt olarak, Tarihin *bir bütün* olmadığını, farklı yasalara itaat ettiğini, bir olayın bağımsız faktörlerin saf aktüel tesadüfleri tarafından üretilebileceğini ve bunun karşılığında kendisine özgü totalleştirici şemalara göre gelişebileceğini söyleyecektir. Kısacası Lefebvre, monizmi monizm olduğu için değil, kendisine *a priori* göründüğü için reddettiğini söyleyecektir.

Aynı tutum bilginin diğer dallarında da formüle edilmiştir. Sosyolog Georges Gurvitch bunu çok doğru bir şekilde diyalektik hiper-empirizm olarak tanımlamıştır.5 Bu, her türlü *a priori*'yi reddeden bir neo-pozitivizmdir; ne analitik Akla münhasıran başvurmak ne de diyalektik Aklın koşulsuz tercihi rasyonel olarak gerekçelendirilebilir. Nesneyi olduğu gibi kabul etmeli ve araştırmalarımızda ne tür rasyonaliteyle karşılaşacağımıza dair önyargıda bulunmaksızın, gözlerimizin önünde özgürce gelişmesine izin vermeliyiz. Nesnenin kendisi yöntemi, yaklaşım tarzını belirler. Gurvitch kendi hiper-empirizmini 'diyalektik' olarak adlandırır, ancak bunun pek bir önemi çünkü kastettiği tek şey nesnesinin (toplumsal olgular) kendisini diyalektik olarak araştırmaya sunmasıdır. Dolayısıyla onun diyalektiğinin kendisi ampirik bir sonuçtur. Bu demektir ki, toparlayıcı hareketler, koGullanmaların karGılıklılığı -ya da Gurvitch'in oldukça doğru Gekilde ifade ettiği gibi, "perspektiflerin" karGılıklılığı- vb. oluGturma giriGimi geçmiG araGtırmalara dayanır ve mevcut araGtırmalar tarafından doğrulanır. Bu tutumu genelleştirerek, sanırım, antropolojinin belirli bir bölgesinde şimdi diyalektik bir alan, şimdi analitik determinizm alanı ve şimdi, eğer durum gerektirirse, diğer rasyonellik türlerini keşfeden bir neo-pozitivizmden söz edilebilir. 6

5. Georges Gurvitch, 'Hyper-Empirisme dialectique', *Cahiers Internationaux de Sociologie XV,* 1953. [Ed.]

6. Teorik psikanaliz aynı anda determinizmi, diyalektiği ve terimin Kierkegaardcı anlamında 'paradoksu' kullanır. Örneğin kararsızlık artık bir çelişki ya da tam olarak Kierkegaardcı bir *muğlaklık* olarak görülemez. Kavramın kullanılış biçimi göz önüne alındığında, iç içe geçen terimlerle gerçek bir çelişki ya da başka bir deyişle karşıtlık içermeyen bir çelişki düşünmek cazip gelebilir. Kanımca, psikanalistlerde eksik olan şey, en azından belirli açılardan, karşıtlıktır (çünkü id, üstben ve ben arasında diyalektik bir çatışma vardır).

Ampirik bir antropolojinin sınırları içinde, a *priori* olana duyulan bu güvensizlik tamamen haklıdır. *The Problem ofMethod*'da, yaşayan bir Marxis.fl1'in şimdiye kadar kendisine dışsal kalmış disiplinleri kendi içine için bunun gerekli olduğunu göstermiştim. Ancak, bu konuda başka ne söylenebilirse söylensin, bu birleştirme, belirli 'alanların' klasik determinizminin altında, bütünle olan diyalektik bağlantılarını ortaya çıkarmaktan ya da diyalektik karakteri zaten tanınan süreçlerle uğraştığımız durumlarda, bu bölgesel diyalektiği daha derin bir bütünleştirici hareketin ifadesi olarak ortaya çıkarmaktan ibaret olmalıdır. bu, diyalektiği antropolojinin evrensel yöntemi ve evrensel yasası olarak tesis etme ihtiyacıyla bir kez daha karşıya olduğumuz anlamına gelir. Bu da Marksistlerin yöntemlerini a *priori* kurmalarını gerektirmektedir: hangi ilişkiler araştırılırsa , diyalektik bir maddi izm oluşturmak için asla yeterli sayıda olmayacaktır. Böyle bir çıkarım – yani sonsuza kadar sonsuz bir çıkarım
- bilimsel tümevarımdan kökten farklıdır.

2 *Bilimsel ve Diyalektik Akıl*

Marksist diyalektiği içeriğinden, yani sağladığı bilgiden başka herhangi bir şey üzerine temellendirme girişimi, Marksist diyalektiğin

---

ego ve benlik). Yine de zavallı Kierkegaard'ı utandıracak bir rasyonalite ve belirsizlik mantığı denebilecek şey inşa etmişlerdir. Bu mantık Aristotelesçi değildir (çünkü birbirini aÇan, yeniden karÇılaÇan ve birbiriyle mücadele eden olgular ve tutumlar arasındaki bağlantıyı ifade eder ve son tahlilde nevrozlara, yani dolaÇım halindeki varlıklara uygulanabilir); ancak bu mantık bütünüyle Hegelci değildir, çünkü bütünleÇtirmeden ziyade koÇullanmanın karÇılıklılığıyla ilgilidir. Bununla birlikte, böyle bir mantık için belirli bir eylem, ve bireysel tarihin döngüselliğinin bir ifadesi olduğu ölçüde, analiz edilen özne gerçek bir bütün olarak görünür. Ancak gerçek şu ki, en azından 'klasik' psikanalizde onun varlığı pasifliktir. Freudyen analistlerin egonun işlevlerine giderek daha fazla önem atfetmeye yönlendirilmiş olmaları bu durumu pek etkilemez. Basit
Anna Freud'un (diğer pek çoklarını izleyerek) bu işlevlerden 'savunma mekanizmaları' olarak söz edebilmesi, egonun *çalışmasına* a *priori* bir atalet yükler. Aynı şekilde fizik de dışsallık alanını asla terk etmeden 'kuvvetlerden' ve 'işten' bahseder.

idealizm olarak adlandırıldı. İlk olarak, Diyojen'in hareketi yürüyerek gösterdiği söylenebilir; ama ya bir an için felç olsaydı? Marksist kültürde bir kriz var; bugün bu krizin geçici olduğuna dair pek çok işaret var, ancak varlığı bile ilkeleri sonuçlarıyla gerekçelendirmemizi engelliyor.

Tarihsel materyalizmin en büyük paradoksu, aynı anda hem Tarih'*in* tek gerçeği hem de Gerçek'in tam *belirsizliği* olmasıdır. Tarihsel materyalizmin totalleştirici düşüncesi, kendi varlığı dışında her şeyi belirlemiştir. Ya da başka bir deyişle, her zaman karşı çıktığı tarihsel görecelilikle kirlenmiş olarak, Tarihin hakikatini kendini tanımladığı şekliyle ortaya koymamış ya da bunun tarihsel süreçte, *praksisin* ve insan diyalektik gelişiminde doğasını ve geçerliliğini nasıl belirlediğini göstermemiştir. Başka deyişle, Marksist bir tarihçinin *doğruyu söylemesinin* ne anlama geldiğini bilmiyoruz. İfadeleri yanlış olduğundan değil – hiç de değil; ama elinde *Hakikat* kavramı yok. Bu şekilde Marksizm, ideologlar olarak bize kendisini varlığın bir açılımı ve aynı zamanda bu açılımın geçerliliğine ilişkin cevaplanmamış bir soru olarak sunar.

Buna yanıt olarakfizikçilerin tümevarımlarının temeliyle ilgilenmedikleri iddia edilebilir. Bu doğrudur. Ancak genel, biçimsel bir ilke vardır; olgular arasında sıkı ilişkiler vardır. Bu şu anlama gelir: gerçek olan rasyoneldir. Ancak bu, terimin olağan anlamında gerçekten bir ilke midir? Daha ziyade, bilimsel *praksisin* koşulu ve temel yapısı olduğunu söyleyelim. Deney yoluyla, diğer tüm etkinlik biçimlerinde olduğu gibi, insan eylemi kendi olasılığını ortaya koyar ve dayatır. *Praksis*, dogmatik olarak bile olsa, gerçekliğin *mutlak* rasyonelliğini onaylamaz; bu, gerçekliğin belirli bir *a priori* ilkeler ve yasalar sistemine itaat ettiği ya da başka bir deyişle, bir tür *oluşturulmuş* akla uyduğu anlamına gelir. Araştırmasının nesnesi ne olursa olsun, yönelimi ne olursa olsun, bilim insanı faaliyeti gerçekliğin kendisini her zaman geçici ve akışkan bir rasyonalitenin içinde ve aracılığıyla oluşturulabileceği şekilde göstereceğini varsayar. Bu, insan zihninin kendisine araştırmayla sunulan *her şeyi* kabul edeceğini ve kendi gerçeklik kavrayışına tabi kılacağını söylemek anlamına gelir.

7. *'İdiologlar'.* Sartre Yöntem *Sorunu'nda* bu kelimeyi şöyle tanımlar: 'Büyük çiçeklenmeden sonra gelen ve sistemleri düzene koymayı üstlenen entelektüellere filozof denmemelidir. Bu *göreceli* adamlar "ideologlar" olarak adlandırmayı öneriyor. *The Prohlem of Method,* çev. Hazel E. Barnes, p. 8. [Ed.]

araştırmalarının ortaya çıkardığı gerçek verilere mantık ve anlaşılabilirlik kazandırır. Bachelard, modern fiziğin kendi içinde nasıl yeni bir rasyonalizm *olduğunu* açıkça göstermiştir: doğa bilimlerinin *pratiğinin* tek ön kabulü, giderek daha gerçek hale gelen bir çeşitliliğin sürekli birleşmesi olarak tasarlanan *bir birlik* iddiasıdır. Ancak bu birlik, olguların ziyade insan faaliyetine bağlıdır. Dahası, ne bir bilgi, ne bir postulat, ne de Kantçı *bir a priori*'dir. Eylemdir
kendini girişimin içinde, alanın ve araçların sonla (ya da deneysel zihinsel sonuçların toplamının deneyin amacıyla) birleştirilmesinde ortaya koyar.

Bu nedenle bilimsel rasyonellik ilkesi ile diyalektik arasındaki herhangi bir karşılaştırma kesinlikle kabul edilemez.

Bilimsel araştırma aslında kendi temel özelliklerinin farkında olmayabilir. Buna karşın diyalektik bilgi, diyalektik olanın bilgisidir. Bilim için ne biçimsel bir yapı ne de evrenin rasyonelliği hakkında örtük bir iddia vardır: Akıl *gelişigüzeldir* ve zihin hiçbir şey hakkında önyargılı değildir. Bunun tam tersine, diyalektik hem bir yöntem *hem de* nesne içinde bir harekettir. Diyalektikçi için hem gerçeğin yapısı hem *praksisimiz* hakkında temel bir iddiaya dayanır. Aynı anda bilgi sürecinin diyalektik olduğunu, nesnenin hareketinin (her ne olursa) *kendisinin diyalektik* olduğunu ve bu iki diyalektiğin bir ve aynı olduğunu iddia ediyoruz. Birlikte ele alındığında, bu önermeler *maddi bir içeriğe* sahiptir*;* kendileri örgütlü bilginin bir biçimidir ya da başka bir deyişle, dünyanın bir rasyonalitesini tanımlar.

Modern bilim adamı Aklı herhangi bir rasyonel sistemden bağımsız olarak görür. Ona göre Akıl, boş bir birleştirici olarak zihindir. Öte yandan diyalektikçi kendini bir sistem içinde konumlandırır: bir Akıl tanımlar ve on yedinci yüzyılın salt analitik *a priori* reddeder ya da daha doğrusu onu sentetik, ilerlemeci bir Aklın ilk anı olarak ele alır. Bunu kopuşumuzun bir tür pratik iddiası olarak görmek imkansızdır; ve bunu bir postulat ya da bir çalışma hipotezi haline getirmek de aynı derecede imkansızdır. Diyalektik Akıl metodoloji düzeyini aşar; evrenin bir bölümünün ya da belki de tüm evrenin ne olduğunu belirtir. Yalnızca araştırmayı yönlendirmezhatta nesnelerin ortaya çıkış biçimini önceden yargılamaz. Diyalektik Akıl yasa koyar, diyalektik bilginin mümkün olabilmesi için dünyanın (insani ya da bütünsel) nasıl olması gerektiğini tanımlar; aynı anda hem gerçeğin hem de düşüncelerimizin hareketini açıklığa kavuşturur ve birini açıklığa kavuşturur. Ancak bu özel rasyonel sistem

tüm rasyonalite modellerini aşması ve bütünleştirmesi beklenir. Diyalektik Akıl ne kurucu ne de oluşturulmuş akıldır; Akıl kendini dünya içinde ve dünya aracılığıyla oluşturur, tüm oluşturulmuş Akılları kendi içinde eriterek yeni Akıllar oluşturur ve bunları aşar ve eritir. Dolayısıyla hem bir tür rasyonalite hem de tüm rasyonalite türlerinin aşılmasıdır. Her zaman aşabilmenin kesinliği, biçimsel rasyonalitenin boş kopukluğunun yerini alır; her zaman mevcut olan *vufYing* olasılığı

İnsan için bütünleşmenin ve bütünleşmenin, dünya içinse giderek daha genişleyen ve gelişen bir olmanın daimi gerekliliği. Ama bilin ki

Eğer apodiktik kesinliğin tüm işaretlerini taşımasaydı, böyle bir kapsam sadece felsefi bir hayal olurdu. Bu, pratik başarıların yeterli olmadığı anlamına gelir; diyalektikçinin iddiaları araştırmalarla sonsuza kadar doğrulansa bile, bu sürekli doğrulama bizi ampirik olumsallığın ötesine götürmez.

O halde tüm sorunu bir kez daha ele almalı ve diyalektik sınırlarını, geçerliliğini ve kapsamını keşfetmeliyiz. Diyalektik Aklın (terimin Kantçı anlamında) bir sadece diyalektik Aklın kendisi tarafından yapılabileceğini edemeyiz; ve gerçekten de Tarihin ve bilginin hareketi olarak aynı zamanda kendisini temellendirmesine ve kendisinin özgür bir eleştirisi olarak kendisini geliştirmesine izin verilmelidir. Şimdiye kadar yapılmayan tam da buydu; diyalektik Akıl dogmatizmin içine hapsedilmişti.

J *Hegelci Dogmatizm*

Bu dogmatizmin kaynağı 'diyalektik materyalizmin' temel sorununda yatmaktadır. Diyalektiği yeniden ayağa kaldırırken Marx, gerçekçiliğin gerçek çelişkilerini ortaya . Bu çelişkiler bilginin özü olmalıydı, ama gizlendiler. \Bu nedenle onları başlangıç noktamız olarak almalıyız.

Hegel dogmatizminin üstünlüğü, ona iniçin, tam da şimdi reddettiğimiz kısmında yatmaktadır – idealizminde. Hegel için diyalektiğin kendini kanıtlamasına gerek yoktu. İlk olarak Hegel kendisini Tarih'in sonunun başlangıcında, yani Hakikat'in ölüm olan o anında kabul etti. Zaman gelmişti

Çünkü *gelecekte* filozofa ve onun yargısına bir daha asla ihtiyaç duyulmayacaktı. Tarihsel evrim bu Son Yargılamayı gerektirdi; filozofunda doruğa ulaştı. Böylece totalizasyon tamamlanmıştı: geriye kalan tek şey perdeyi indirmekti. Ayrıca ve en önemlisi, Varlığın hareketi ve Bilme süreci birbirinden ayrılamaz. Bu, Hyppolite'in haklı olarak söylediği gibi, Ötekinin (nesne, dünya, doğa) Bilgisinin öz-Bilgi olduğu ve bunun tersi anlamına gelir. Böylece Hegel şöyle yazabilir: "Bununla birlikte, bilimsel bilgi tam da nesnenin yaşamına teslim olmamızı ya da aynı anlama gelmek üzere, bu nesnenin içsel zorunluluğunu mevcut tutmamızı ve ifade etmemizi talep eder. "8 Mutlak ampirizm mutlak zorunlulukla özdeş hale gelir: nesne, Dünya ve Tin tarihindeki anında verili olarak alınır. Ancak bu, bilincin kendi Bilgisinin başlangıcına geri dönmesi ve bu Bilginin *özgürce* bilinç içinde yeniden oluşturmasına izin vermesi, bilgiyi kendisi için yeniden oluşturması anlamına gelir; başka bir deyişle, bilincin dünyayı somut bir bütünlük olarak aşamalı olarak oluşturan sıranın ve anların katı zorunluluğunu görebilmesi anlamına gelir, çünkü katı zorunluluğunun mutlak özgürlüğü içinde kendini kendisi için mutlak Bilgi olarak oluşturan bilincin . Kant'ın numen ve fenomen düalizmini koruyabilmesinin nedeni, ona göre duyu deneyiminin birleştirilmesinin formel ve zamansal olmayan ilkeler tarafından gerçekleştirilmiş olmasıdır: Bilginin içeriği bilme değiştiremezdi. Ama eğer biçim ve bilgi birlikte ve birbirleri tarafından değiştirildiyse, eğer zorunluluk artık saf bir kavramsal etkinliğe değil de sürekli ve sürekli olarak toplam bir oluşuma aitse, zaman Bilginin gelişiminde tanınması için *Varlık alanında* acı çekmesi gerekirdi; ve nesnenin gelişimine atfedilebilmesi için bilginin hareketi içinde gerekirdi. *Hegel'in zamanında* bu, Bilgi ile nesnesinin özdeşliği anlamına geliyor gibi görünüyordu. Bilinç, Ötekinin bilinciydi ve Öteki de .

8. G. W. F. Hegel, *Phenomenology of Spirit,* (Önsöz) çev. Kaufman in Walter Kaufman, *Hegel*, Londra, Wc;idenfc;ld '1ncl Nichplson! 1966, p. 434. [Ed.]

4 *Marx'ta Diyalektik*

Marx'ın özgünlüğü, Hegel'e karşı Tarih'*in gelişim içinde olduğunu, Varlık*'ın *Bilgi'ye indirgenemez* göstermesi ve ayrıca *hem* Varlık'*ta hem* de Bilgi'*de* diyalektik hareketi koruma sıdır. *Pratik* olarak haklıydı. Ancak *diyalektiği yeniden düşünmekte* başarısız olan Marksistler, Pozitivist oyunu oynamışlardır. Pozitivistler sık sık Marksistlere, Marx'ın 'tarih öncesinin' henüz sona ermediğini fark edecek sağduyuya sahip olduğunu nasıl iddia edebileceklerini sorarlar,

Tarihin 'hilelerini', proletaryanın " ve tarihsel gelişimin yönünü tespit etmek. Pozitivistler için öngörü, ancak mevcut ardıllık düzeninin önceki bir ardıllık düzenini yeniden yürürlüğe koyduğu ölçüde mümkündür; ve böylece gelecek geçmişi tekrar eder. Hegel onlara, tarihinin bitmiş ve tamamlanmış olması nedeniyle yalnızca *geçmişi tahmin* ettiğini ve aslında yaşayan Tarih sürecinde kendisini için koyan anın, kendi tamamlanmamışlığının hakikati olarak geleceği yalnızca tahmin edebileceğini söyleyerek cevap verebilirdi. Ancak Marksist gelecek gerçek bir gelecektir: *tamamen* yenidir ve bugüne indirgenemez. Yine de Marx öngörülerde bulunur, hem de kısa vadeli değil uzun vadeli öngörülerde . Ama aslında Pozitivist Rasyonalizme göre Marx kendini bunu yapmaktan alıkoymuştur ve kendisinin tarih öncesi ve tarih öncesi içinde olduğu göz önüne alındığında, yargıları yalnızca göreli ve tarihsel bir öneme sahip olabilir – geçmişle ilgili olsalar *bile*. Dolayısıyla *diyalektik olarak* Marksizm pozitivistlerin göreceliliğini reddetmelidir. Ve göreliliğin sadece büyük tarihsel sentezleri değil, diyalektik Aklın en mütevazı iddialarını da reddettiği anlaşılmalıdır: ne söylersek söyleyelim ya da ne bilirsek bilelim, bütünsel hareketi içinde yeniden oluşturmaya çalıştığımız şimdiki ya da geçmiş olaya ne kadar yakın olalım, Pozitivizm bizi her zaman haklı bulmayacaktır. Tüm bilginin sentezini tamamen imkansız olarak görmez (her ne kadar bunu bir Bilgi organizasyonu olarak değil de bir envanter olarak öngörse de): ancak böyle bir sentezin *şu anda* imkansız olduğunu düşünür. Bu nedenle, Pozitivizme karşıt olarak, diyalektik Aklın *tam* da *şu anda,* tüm Hakikati olmasa bile bazı bütünleştirici hakikatleri nasıl ileri sürebileceğini göstermek gerekir.

5 *Marksizmde Düşünce, Varlık ve Hakikat*

Ancak hepsi bu kadar değildir. Gördüğümüz gibi Hegel için diyalektik bilginin apodiktikliği *varlık, eylem* ve bilginin özdeşliği anlamına geliyordu. Marx ise, maddi varoluşun, varoluşun bir parçası olduğunu öne sürerek işe başladı.
Bilgiye indirgenemez, *praksis* gerçekte Bilgiyi geride bırakır.
etkinlik. Söylemeye gerek yok, bu benim kendi pozisyonum. Bununla birlikte, bu konum yeni zorluklara yol açmaktadır: tek ve aynı hareketin bu farklı süreçleri canlandırdığını nasıl tespit edebiliriz? Özellikle, düşünce hem Varlık hem de Varlığın bilgisidir. Tarihin bir anında, belirli koşullar bir bireyin ya da grubun *praksisidir*. Bu nedenle düşünce, tıpkı tarihsel süreç gibi, bir bütün olarak ya da tikel ayrıntıları içinde ele alındığında, yasası olarak diyalektiğe tabidir. Ama aynı zamanda diyalektiğin Akıl olarak, yani Varlığın yasası olarak bilgisidir. Ancak bu, diyalektik nesnelerden açıklayıcı bir ayrımı varsayar ve onların hareketlerini açığa çıkarmamızı sağlar. Varlığın bilgisi ile bilginin varlığı arasında kaçınılmaz bir çelişki yok mudur? Düşüncenin *Varlık* olarak Tarihin bütünüyle aynı hareket içinde taşındığının tüm çelişkileri ortadan kaldırmaz. Aslında tam da bu ölçüde düşünce kendi diyalektik gelişiminin zorunluluğu içinde kendini kavramaktan acizdir.

Ruhun Fenomenolojisi'nde bilinç kendi özünü kavrar
zorunluluğunu ve aynı zamanda kendi içinde Öteki' zorunluluğunu kavrar. Ancak, bir kez daha, bütünleştirici işlem geçmişte gerçekleştirilir – Hegel'e göre, Hıristiyanlık ve kuşkuculuk bir önceki anı, Stoacılığı anlamak için araçlar sağlar – ve genel olarak, Varlık Bilgidir ve düşüncenin kendisi *aynı anda* hem kurucu hem de oluşturucudur. Tek ve aynı hareket içinde, oluşmuş olduğu ölçüde *yasasına tabidir* ve oluşmuş olduğu *bu yasayı bilir*. Ama eğer düşünce artık bir bütün olmasaydı, kendi gelişimini anların ampirik bir ardışıklığı gibi görürdü ve bu yaşanmış deneyim *(yani vecu)* zorunluluk olarak değil, olumsallık olarak görünürdü. Eğer düşünce kendisini diyalektik bir süreç olarak anlasaydı, keşfini basit bir olgu dışında formüle edemezdi. Yine de düşünce, nesnesinin hareketinin bir olgu olup olmadığı sorusunu çözme iddiasında bulunamazdı.

Düşüncenin hareketi üzerine mi modellenmiştir, yoksa düşüncenin hareketi nesnesinin hareketi üzerine mi modellenmiştir? Eğer maddi varlık, *praksis* ve bilgi gerçekten de indirgenemez gerçekliklerse, bunların ilişkilendirmek için önceden kurulmuş bir uyuma başvurmamız mi? Başka bir deyişle, eğer Hakikat arayışı yöntemlerinde diyalektik olacaksa, *idealizm olmadan* Varlığın hareketine karşılık geldiği nasıl gösterilebilir? Öte yandan, eğer Bilgi Varlığın kendi yasalarına göre kendini geliştirmesine izin verecekse, söz konusu süreçlerin *ampirik* olarak görünmesini nasıl engelleyebiliriz? Dahası, ikinci durumda, pasif ve *dolayısıyla* diyalektik olmayan düşüncenin diyalektiği nasıl değerlendirebileceği sorusu ortaya çıkar; ya da ontolojik terimlerle, sentetik Aklın yasalarının ötesinde yatan tek gerçekliğin nasıl olup da onları buyuran gerçeklik olduğu sorusu. Hiç kimse bu ikilemlerden şu sözde diyalektik yanıtlarla kurtulabileceğini düşünmesin: Düşünce, *nesnesi itibariyle* diyalektiktir, sadece gerçek olanın hareketi olarak diyalektiktir. Çünkü Tarih'in diyalektik olarak ele alındığında anlaşılabilir hale geldiği doğru olsa bile, Pozitivistlerin örneği bunun salt determinizm olarak görülebileceğini göstermektedir. Bu nedenle, Tarihi oluşmuş diyalektik Akıl olarak görebilmek için zaten kurucu diyalektik Aklın içinde *konumlanmış* olmak gerekir. Ancak diyalektik Akıl kendi *kendini yaratıyorsa* (kendi kendine acı çekmekten ziyade), idealizme düşmeden Varlığın diyalektiğine karşılık geldiği nasıl kanıtlanabilir? Bu eski sorun, geleneksel dogmatik düalizm yeniden canlandığında tekrar ortaya çıkmaktadır. Marksist monizmden bir düalizm olarak bahsetmem kuGkusuz GaGırtıcı görünecektir; aslında hem monist hem de düalisttir.

[Düalisttir çünkü monisttir. Marx'ın ontolojik monizmi, Varlığın düşünceye indirgenemezliğini onaylamakta ve aynı zamanda *düşünceleri* insan faaliyetinin belirli bir biçimi olarak gerçekle yeniden bütünleştirmekte yatar. Bununla birlikte, bu tekçi iddia dogmatik bir Hakikat olarak görünür. Ancak onu evrensel diyalektiğin salt *ürünleri* olan muhafazakar ideolojilerden ayırmalıyız: bu şekilde hakikatin aracı olarak düşünce, idealizmin çöküşünden yana ontolojik olarak kaybettiklerini geri kazanabilir ve bir Bilgi Normu haline gelebilir.

Elbette diyalektik materyalizm, yükselen sınıfın ideolojisi olduğu geçici ideolojilere göre pratik avantaja sahiptir. Ancak bu yükseliGin, hatta devrimci *praksisin* sadece hareketsiz ifadesi olsaydı, dikkatini bu yükseliGe yöneltip onu açıklamasaydı, onu kendisine ifGa , *bilincin* ilerlemesinden nasıl söz edebilirdik? Diyalektik nasıl olur da Tarih'in kendisini ortaya çıkaran gerçek hareketi olarak görülebilir? Bugünkü felsefi liberalizm gibi,

efsanevi bir yansımadan başka bir şey olmayacaktır. Ayrıca, Marx'ın da sık sık vurguladığı gibi, ideolojiler ne kadar gizemli olursa olsun, bir hakikat unsuru içerirler. Fakat bu kısmi hakikat nasıl tesis edilecektir? Kısacası materyalist monizm, düşünce ve Varlık düalizmini, böylece maddeselliği içinde kavranan toplam Varlık lehine başarılı bir şekilde ortadan kaldırmıştır. Ancak bunun etkisi yalnızca bir antinomi olarak – en azından görünürde - Varlık ve Hakikat düalizmini yeniden tesis etmek olmuştur.

6 *Madem Marksizm'de Dış Diyalektik*

Bu zorluk modern Marksistlere aGılmaz görünmüGtür. Tek bir çözüm gördüler: düşüncenin kendisini diyalektik bir faaliyet olarak kabul etmeyi reddetmek, onu evrensel diyalektik içinde eritmek ve insanı evrene dağıtarak ortadan kaldırmak. Bu onların Varlığı Hakikatin yerine koymalarını sağlar. Artık terimin tam anlamıyla *bilgi* yoktur; Varlık *artık* hiçbir şekilde kendini *göstermez*: sadece kendi yasalarına göre evrimleşir. Doğa'nın diyalektiği insansız Doğa'dır. Bu nedenle de artık
Kesinlik, kriterler için; bilgiyi eleştirme ve kurma girişimi bile işe yaramaz hale gelir. Hangi biçimde olursa olsun bilgi, insan ile dünya arasında bir ilişkidir ve insan artık var değilse bu ilişki de ortadan kalkar.

Bu talihsiz yaklaşımın kaynağı iyi bilinmektedir: White Head'in dediği gibi, bir yasa bir hipotez olarak başlar ve *bir gerçek* haline gelerek sona erer. Dünyanın döndüğünü söylediğimizde, artık dünyanın döndüğünü hissetmiyoruz. Bir teoriyi dile getirdiğimizi ya da bir bilgi sistemine ettiğimizde, çekim nesneleri olarak 'doğamızı' bize geri vermek için bizi bilen özneler olarak derhal ortadan kaldıran gerçeğin kendisinin huzurunda olduğumuzu hissederiz. Realist bir dünya görüşüne sahip olan herkes için bilgi bu nedenle *dünyayı aşmak* için kendini yok eder ve bu sadece felsefe için değil tüm bilimsel bilgi için de geçerlidir. Diyalektik materyalizm bir Doğa diyalektiği kurduğunu iddia ettiğinde, kendisini insan bilgisinin son derece genel bir sentezine bir girişim olarak değil, daha ziyade olguların salt bir sıralaması olarak sunar. Ve olgularla ilgili olduğu iddiası haksız değildir: Engels cisimlerin genişlemesinden ya da elektrik akımından söz ettiğinde, gerçekten de

olguların kendilerine atıfta bulunur - her ne kadar bu olgular bilimin ilerlemesiyle temel değişikliklere uğrayabilse de. Bu devasa -ve göreceğimiz gibi, başarısızlıkla sonuçlanan- dünyanın kendi kendisini ortaya çıkarmasına izin verme girişimine *dışsal* ya da aşkın diyalektik materyalizm *(Ie materialisme dialectique du* dehors *ou transcendental)* adını vereceğiz.

J *Doğanın Diyalektiği*

Bu tür bir materyalizmin Marksist olmadığı açıktır, ancak yine de Marx tarafından tanımlanmıştır: 'Doğaya materyalist bakış, doğanın yabancı bir ekleme olmaksızın olduğu gibi kavranmasından başka bir şey değildir. "9 Bu anlayışa göre insan, nesnelerinden biri olarak Doğanın tam kalbine döner ve gözlerimizin önünde Doğanın yasalarına uygun olarak, yani diyalektiğin evrensel kuralları tarafından yönetilen saf maddesellik olarak gelişir. Düşüncenin nesnesi olduğu haliyle Doğa'dır ve Tarih çalışması bunun yalnızca özel bir biçimidir: maddeden yaşamı, ilkel yaşam biçimlerinden insanı ve ilk insan topluluklarından toplumsal tarihi üreten hareketin izini sürmeliyiz. Bu anlayışın avantajı sorundan kaçınmasıdır: diyalektiği *a priori* ve gerekçesiz olarak Doğanın temel yasası olarak sunar. Bu dışsal materyalizm diyalektiği dışsallık olarak ortaya koyar: İnsanın Doğası onun dışında, *a priori* bir yasada, insan dışı bir doğada, nebulalarla başlayan bir tarihte yatar. Bu evrensel diyalektik için, kısmi totalizasyonların geçici bir değeri bile yoktur; bunlar mevcut değildir. Her şey her zaman, insan tarihinin yalnızca özel bir biçimi olduğu *doğal tarihin* bütünlüğüne gönderilmelidir. Böylece, Tarihin somut hareketinde kendisini fiilen oluşturduğu tüm gerçek düşünce, nesnesinin tam bir çarpıtması olarak kabul edilir. ölü bir nesneye, bir sonuca indirgendiğinde yeniden bir hakikat haline gelir; ve böylece insanın dışında ve şeylerin tarafında bir konum benimsenir, böylece fikir bir gösteren olarak değil, şeyler tarafından gösterilen bir şey olarak görülebilir.

9. Bu cümle Marx'a değil Engels'e ait gibi görünmektedir. Engels, *Ludwig Fellerbach and the Olltcome ofClassical German Philosophy* adlı kitabın taslağında kullanılmayan bir bölümün parçasıdır. Bu kullanılmayan bölümün metni *Dia lectics of Nature'da bir* bölüm olarak yer almaktadır, çev. C. P. Dutt, Moskova, Progress Publishers, I934, s. I95-9. Sartre, *The Problem of Method,* s. s, n. 9'da ve ayrıca aşağıda, s. I8I'de aynı ifadeye atıfta bulunur [Ed.]

hareket eder. Bu şekilde, insan olan o 'yabancı ek' – insani ilişkileriyle, doğru ya da yanlış , eylemleriyle, gerçek amaçlarıyla somut, yaşayan insan – dünyadan çıkarılır. Onun yerine *mutlak* bir *nesne* konur: *Nesne* dediğimiz şey yalnızca belirli tepkilerin merkezi olarak düşünülen bir . *Hakikat* kavramının yerini, testlerdeki performanslara uygulanan başarı ya da normallik kavramları alır: 'Az ya da çok gecikmeli tepkilerin merkezi olarak beden, kendini davranış olarak düzenleyen hareketler gerçekleştirir. Bu da eylemler üretir. (Düşünmek bir eylemdir. Acı çekmek bir eylemdir.) Bu eylemler "testler", "denemeler" olarak görülebilir." Böylece "yansıtma "nın örtülü şüpheciliğine geri dönmüş . Ancak her şey görünüşte şüpheci nesnelcilik içinde yoğrulduğunda, aniden bunun bize dogmatik olarak dayatıldığını, evrensel bilince göründüğü şekliyle Varlığın Hakikati olduğunu fark ederiz. Ruh diyalektiği dünyanın yasası olarak *görür*. Sonuç olarak tam bir dogmatik idealizme geri döneriz.

Bilimsel yasalar olgular tarafından doğrulanmış deneysel hipotezlerdir; ancak şu anda 'Doğa diyalektiktir' şeklindeki mutlak ilke hiçbir şekilde doğrulanmaya açık değildir. Bilim insanları tarafından oluşturulan bir dizi yasanın, *bu yasaların nesnelerinde* belirli bir diyalektik hareketi *temsil* ettiğini iddia edebilirsiniz, ancak bunu kanıtlayamazsınız.12 Ne yasalar ne de 'büyük teoriler', onları nasıl görürseniz görün değişmeyecektir. Sizin sorununuz ışığın aydınlattığı cisimlere enerji parçacıkları iletip iletmediği değil, kuantum teorisinin evrenin diyalektik bir bütünleştirmesine entegre edilip edilemeyeceğidir. Gazların kinetik teorisini sorgulamanıza gerek yoktur; sadece bütünselleştirmeyi zayıflatıp zayıflatmadığına bakmanız yeterlidir. Bilgi üzerine düşünüyorsunuz. Ve bilim adamı tarafından yasa tek başına ele alındığında ne diyalektik ne de anti-diyalektik olduğundan (yalnızca işlevsel bir ilişkinin niceliksel bir belirlenimidir), bilimsel olguların (yani yerleşik yasaların) ele alınması diyalektiğin bir kanıtını sağlayamaz, hatta öneremez. Diyalektik Akıl ancak *başka bir yerde ele* geçirilebilir, böylece ona zorla dayatılabilir.

10. Pierre Naville, *Introduction geluJrale* a *'La Dialectique de fa Nature' de* Frederic *Engels*, Paris, Librairie Marcel Riviere, 19 50, s. 59

Ihid.

1 2 . Bu açıklamalar elbette yalnızca soyut evrensel bir Doğa yasası olarak tasarlanan diyalektik için geçerlidir. Ancak diyalektik insanlık tarihine uygulandığında, *sezgisel* değerinden hiçbir şey kaybetmez. Gizlenmiş olarak olguların toplanmasını yönlendirir; sonra onları anlaşılır hale getirerek, bütünleştirerek kendini açığa çıkarır. Bu bütünlük Tarih'yeni bir boyutunu ve nihayetinde hakikatini, anlaşılabilirliğini ortaya çıkarır.

fizik ve kimya verilerine dayanmaktadır. Aslında diyalektik kavramının tarihte oldukça farklı yollardan ortaya çıktığı ve hem Hegel'in hem de Marx'ın bunu insanın maddeyle ve insanların birbirleriyle olan ilişkileri açısından açıklayıp tanımladıkları *iyi bilinmektedir*. İnsanlık tarihinin hareketini doğa tarihi içinde bulma girişimi *ancak daha sonra,* birleştirme arzusuyla yapılmıştır. Dolayısıyla, bir doğa diyalektiği olduğu iddiası, maddi olguların bütününü – geçmiş, şimdiki zaman, doğa
- Ya da baĢka bir Ģekilde ifade etmek gerekirse, zamansallığın içerir. 13 Kant'a göre düzenleyici olan ve herhangi bir özel deneyim tarafından desteklenemeyen Akıl *Fikirleri* ile ilginç bir benzerliği vardır.

8 *Dış Diyalektiğin Eleştirisi*

Böylece bir fikirler sistemi*, onlar için yasalarını önceden oluşturmuş olan* saf bir bilinç tarafından düşünülür*,14* ancak bu ukdeyi gerekçelendirmekten tamamen acizdir. Ancak maddeselliği kavramak için 'madde' kelimesini tartışmak yeterli değildir. Dil, sözcüklerin bazen nesneleri bazen de kavramları belirtmesi muğlaktır; işte bu yüzden materyalizm idealizme karşı değildir. Aslında, son tahlilde yalnızca madde fikri üzerine bir söylem olan materyalist bir idealizm vardır; bunun gerçek karşıtı ise realist materyalizmdir – dünyada konumlanmış, her kozmik güç tarafından nüfuz edilmiş ve maddi evreni 'konumlanmış' bir *praksis* yoluyla kendisini yavaş yavaş açığa çıkaran bir şey olarak ele alan bir bireyin düşüncesi. Mevcut durumda, insanın içini görebileceği kadar yoksul fikirleri ifade etmek için bilimin kelime dağarcığını bir idealizmle karşı karşıya olduğumuz açıktır. Ancak önemli olan nokta şudur: eğer Uni verse'nin Hakikatini (insani bir girişim olarak) arıyorsanız, onu kullandığınız kelimelerin içinde, mutlak ve kurucu bir bilincin nesnesi olarak bulacaksınız. Bu, Hakikat sorunundan uzaklaşmanın mümkün olmadığı anlamına gelir. Naville kendi

13. Tarihin zamansal anlamı *içinde* bir *totalizasyon Jrom* bir şey vardır. Ancak bu tamamen farklı bir şeydir.

14. *Doğanın Diyalektiği'nde* Engels, *doğa* teorisini savunacak kadar ileri gider Ebedi Dönüş.

Doğru ile Yanlışı ayırt etme yeteneğinin 'gecikmiş tepki merkezleri'; diyalektiği onlara bilgi sahibi olmalarına izin vermeden dayatıyor; ama böylece *söylediği* şey temeli olmayan mutlak bir gerçek haline geliyor.

Kişiliğin bu ikiye katlanmasını nasıl kabul edebiliriz? Dünyanın içinde kaybolmuş, her şeyden gelen mutlak bir hareketin nüfuz ettiği bir insan nasıl olur *da* hem kendinden hem Hakikatten emin olan bu bilinç olabilir? Naville' 'bu tepki merkezlerinin davranışlarını, hem birey hem de tür düzeyinde değişmez ve katı bir şekilde belirlenmiş bir gelişime tabi olasılıklara göre detaylandırdığını' ve 'deneysel olarak belirlenmiş refleks belirlemelerinin ve bütünleşmelerin, organik davranışın özerk olduğunun söylenebileceği daralan sınırı takdir etmeyi sağladığını' gözlemlediği doğrudur. *Elbette* buna katılıyoruz; ancak önemli olan Naville'in bu gözlemleri, kaçınılmaz olarak yansıtma teorisine, insana oluşturulmuş akıl bahşetmeye; yani düşünceyi dünya tarafından sıkı sıkıya koşullandırılmış bir davranış biçimine dönüştürürken *(ki elbette), onun aynı zamanda* bilgisi *olduğunu* söylemeyi ihmal etmesidir. 'Ampirik' insan nasıl düşünebilir? Kendi tarihiyle karĢılaĢtığında, Doğa ile karĢılaĢtığında olduğu kadar kararsızdır, çünkü yasa otomatik olarak kendi bilgisini – aslında, pasif bir Şekilde acı çekerse, nesnesini pasifliğe dönüĢtürür ve böylece atomize deneyimlerini sentetik bir bütünlükte bir araya getirme olasılığından mahrum bırakır. Bu arada, bulunduğu genellik düzeyinde, transandantal insan, geçici yasalara bağlı olarak, bireyleri kavrayamaz. Böylece, kendimize rağmen, *bize* iki düşünce sunulur, *her* ikisi de *bizi* ya da bu nedenle kendisini düşünemez*:* pasif, verili ve süreksiz olan düşünce bilgi olduğunu iddia eder ama gerçekte yalnızca dışsal nedenlerin gecikmiş etkisidir; aktif, sentetik ve konumlanmış olan düşünce ise kendisi hakkında hiçbir şey bilmez ve tamamen hareketsiz bir şekilde bir dünya tasarlar. Doktrinerlerimiz, aslında sadece belirli bir yabancılaşma biçimi olan, *kendi yaşanmış düşüncelerini* evrensel bir Bilinç için bir nesne *gibi* gösteren ve *sanki Ötekinin TllOUgh t'u* imiş *gibi onu* yansıtan şeyi, Zorunluluğun gerçek bir tanınması olarak yanlış *anlamışlardır.*

Şu önemli gerçeği vurgulamalıyız: Akıl ne bir kemik[15] ne de bir

1). Cf. *Hegel, Phenomenology of Mind,* 'Phrenology', çev. J. B. Baillie, Londra, Unwin, 1910, s. 3) 1-72. [Ed.]

kaza. Başka bir deyişle, diyalektik Akıl rasyonalite olacaksa, Akla kendi nedenlerini sağlamalıdır. Bu bakıldığında, analitik rasyonalizm kendini gösterir, çünkü gördüğümüz gibi, kalıcı bir olasılık olarak dışsallık bağının – oldukça yüzeysel bir düzeyde – saf onaylanmasıdır. Ama Engels'in 'doğa ve insan toplumu tarihinin' 'en genel yasaları' hakkında ne dediğine bakalım. Bu şudur:

> ana olarak üçe indirilebilirler:
> Niceliğin niteliğe dönüşmesi ya da tam tersi yasası;
> Zıtlıkların iç içe geçmesi yasası;
> Olumsuzlamanın olumsuzlanması yasası.
> Her üçü de Hegel tarafından idealist tarzda salt *düşünce* yasaları olarak geliştirilmiştir ...Hata, bu yasaların, birtakım kişilere dayatılmasında yatmaktadır.
> Doğa ve tarih, düşüncenin yasalarıdır ve onlardan çıkarılamaz. "[15a]

Engels' belirsizliği sözlerinden anlaşılmaktadır, çünkü soyutlama tümdengelim ile aynı şey değildir. Peki bir dizi tikel yasadan evrensel yasalar nasıl çıkarılabilir? Eğer bir isim istiyorsanız, buna sadece *tümdengelim* denebilir. Ve Vie'nin de gördüğü gibi, Doğa'da bulabileceğiniz tek diyalektik, oraya koyduğunuz diyalektiktir. Ama bir an için evrensel yasaların gerçekten *ortaya çıkarılabileceğini,* yani hem bilimsel Bilgiyi düzenlemek için bir araç hem de sezgisel bir prosedür sağladıklarını varsayalım. Tüm bunlara rağmen, sadece olasılık olarak kalacaklardır. Ayrıca, olasılıklarının çok yüksek olduğunu ve olarak onları doğru olarak kabul etmek zorunda olduğumuzu varsayalım. Bu bizi nereye götürecek? Newton'un yerçekimi ilkesini gibi, evrendeki mantık yasalarının keşfine. Newton *'Hypo- theses non jingo'* dediğinde, hesaplama ve araştırmanın yerçekiminin *fiili varlığını* kanıtlamasına izin *vermesine* rağmen, bunu *hukuken* tesis etmeye, açıklamaya, daha genel bir ilkeye indirgemeye çalışmayacağını kastetmiştir. Böylece, çağdaşlarına göre, rasyonalite gösteriler ve kanıtlamalarla durmuş gibi görünüyordu; olgunun kendisi açıklanamaz ve olumsaldı. Bilim keşfettiği olguları *açıklamak* zorunda değildir; onların varlığını ve diğer ilişkilerini kesin olarak ortaya koyar. Daha sonra, bilimsel düşünce hareketinin kendisi bu ipoteği kaldıracaktı, çünkü çağdaş fizikte yerçekimi oldukça farklı bir şekilde ele alınır; bir olgu olmaktan çıkmadan

[15a] Engels, *Doğanın Diyalektiği,* çev. Dutt, Moskova, 1934, s. 62. [Ed.]

gerçek, artık *aşılamaz nihai gerçek* değildir*;* yeni bir evren anlayışının parçasıdır ve artık biliyoruz ki her olumsal gerçek, ne kadar aşılamaz görünürse görünsün, sırası geldiğinde başka gerçekler tarafından aşılacaktır.

Fakat Aklın yasalarını Newton'un yerçekiminin yasalarını sunduğu gibi sunan bir doktrinden ne anlamalıyız? Eğer birisi Engels'e sorsaydı: Neden on tane ya da sadece bir tane değil de üç tane yasa var?; Neden düşünce yasaları *bunlar* da diğerleri değil?; Nereden geliyorlar?; Bir olgu gibi görünmek yerine çıkarılabilecekleri daha genel bir ilke var mı?; Onları organize bir sentezde birleştirmenin ve bir düzene sokmanın bir yolu var mı? vb. diye sorsaydı, muhtemelen omuzlarını silkecek ve Newton gibi *'Hipotezler non jingo'* diye cevap verecekti. Bunun sonucu paradoksaldır: Engels Hegel'i maddeye düĢünce yasalarını dayattığı için eleĢtirir, ama kendisi de tam olarak aynı Ģeyi yapar; bilimlerin, toplumsal dünyada keĢfettiği diyalektik aklı doğrulamasını bekler. Ancak, göreceğimiz gibi, tarihsel ve toplumsal dünyada *gerçekten* de diyalektik bir akıl vardır; Engels onu 'doğal' dünyaya aktararak ve zorla oraya yerleştirerek, rasyonelliğini ortadan kaldırmıştır: artık insanın kendini üreterek ürettiği ve *bunun* karşılığında da insanı ürettiği bir diyalektik yoktur; sadece, *öyle olduğu* ve başka türlü olmadığı dışında hiçbir şey söylenemeyen olumsal bir yasa vardır. Kısacası, Akıl bir kez daha kemik haline gelir, çünkü yalnızca bir olgudur ve bilinebilir bir zorunluluğu yoktur. Öyle oluyor ki zıtlıklar iç içe geçiyor. Rasyonalite yalnızca nihai ve evrensel bir yasadır; bu *nedenle* de saf ve basit bir irrasyonalitedir. Nereden bakılırsa bakılsın, transandantal materyalizm, *ya* ampirik insanın düşüncesini görmezden gelerek *ya da* yasasını bir heves olarak dayatan noumenal bir bilinç yaratarak *ya da yine* Doğada diyalektik Aklın yasalarını olumsal olgular biçiminde 'yabancı bir ekleme olmaksızın' keşfederek irrasyonel olana yol açar.

9 *Diyalektik Aklın Alanı*

O halde cansız Doğadaki diyalektik bağlantıların varlığını *inkar* mı etmeliyiz? Hiçbir şekilde. Gerçekten de, bilgimizin şu anki durumunda,

Bunu onaylayacak ya da reddedecek bir konumda olduğumuzu düşünmüyorum. Herkes fiziko-kimyasal yasaların diyalektik bir nedeni ifade ettiğine *inanmakta* ya da *inanmamakta* özgürdür. Her halükarda, inorganik Doğa'nın gerçekleri alanında, iddia bilim dışı olmalıdır. Biz sadece kesinlikler ve keşifler düzeninin yeniden tesis edilmesini istiyoruz: çünkü eğer diyalektik akıl diye bir şey varsa, bu insan *pratiği* içinde ve aracılığıyla, belirli bir toplumun gelişiminin belirli bir anında ortaya çıkar ve tesis edilir. Bu keĢif , diyalektik kesinliğin sınırları ve kapsamı belirlenmelidir. Diyalektik, anlaşılabilirliğin yasası ve Varlığın rasyonel yapısı olarak *gerekli* kaldığı sürece etkili bir yöntem . Materyalist bir diyalektik, insanlık tarihi içinde, belirli insanların *praksisi* tarafından kapsanmadıkları ve kendilerini ona dayattıkları şekliyle maddi koşulların önceliğini ortaya koyamazsa anlamsız olacaktır. Kısacası, diyalektik materyalizm diye bir şey olacaksa, bu *tarihsel* bir materyalizm, yani içeriden bir materyalizm olmalıdır; onu üretmek ve ona dayatmak, onu yaşamak ve bilmek bir ve aynı şey olmalıdır. Sonuç olarak, bu maddi izm, eğer varsa, yalnızca toplumsal evrenimizin sınırları içinde *doğru* olabilir. Yeni bir makinenin ortaya çıkması, altyapıdan üstyapıya kadar yankılanacak derin değiĢiklikler getirecektir; araçlara ve kurumlara sahip bir toplumda, onu koĢullandıran ve iliĢkili olduğu maddi gerçekler -toprak altının yoksulluğu ya da zenginliği, iklim vb. - onu koĢullandıran ve kendisiyle iliĢkili olarak tanımlandığı maddi gerçekler keĢfedilecektir.

Doğanın diyalektiğine gelince, bu metafiziksel bir hipotezin nesnesinden bir şey olamaz. *Pratikte* diyalektik rasyonaliteyi *keşfetme* ve sonra bunu koşulsuz bir yasa olarak organik dünyaya yansıtma ve ardından toplumların incelenmesine *geri dönerek* bu açık olmayan irrasyonel doğa yasasının onları koşullandırdığını iddia etme prosedürü bize tam bir sapma gibi görünüyor. Sadece kendimiz de insan olduğumuz için farkına bir insan ilişkisiyle karşılaşılır, bu ilişki hipostazlaştırılır, her türlü insani özellikten ve nihayetinde bu irrasyonel uydurma, ilk başta karşılaşılan gerçek ilişkinin yerine ikame edilir. Böylece tekçilik adına Tarih yapan insanın pratik rasyonalitesinin yerini kadim kör Zorunluluk kavramı, açık olanın yerini belirsiz olan, apaçık olanın yerini varsayımsal olan, Hakikatin yerini Bilim Kurgu almıştır. şimdi bir diyalektik varsa ve onu kuracaksak, onu aramak zorundayız.

B

olduğu yerde. İnsanın diğer maddi varlıklar arasında bir varlık olduğu ve bu nedenle ayrıcalıklı bir statüye sahip olmadığı fikrini kabul etmeliyiz; hatta bir gün Doğa'nın somut bir diyalektiğinin keşfedileceği olasılığını *a priori* reddetmeyi bile reddedeceğiz, bu da diyalektik yöntemin doğa bilimlerinde bir sezgisel hale geleceği ve bilim adamları tarafından deneysel kontrol altında kullanılacağı anlamına gelecektir. Tüm söylediğim, diyalektik Aklın bir kez daha gözden geçirilmesi, henüz kavrayamadığımız alanlarda hayal edilmek yerine, *görüldüğü yerde* tanınması gerektiğidir. Tarihsel materyalizm diye bir şey vardır ve bu materyalizmin yasası diyalektiktir. Ancak bazı yazarların ima ettiği gibi, diyalektik materyalizm insanlık tarihini kontrol etmesi beklenen bir monizm olarak anlaşılacaksa, o zaman en azından şimdilik *diyalektik materyalizm* diye bir şey olmadığını söylemek zorunda kalırız.16

Bu uzun tartışma yararsız olmamıştır: sorunumuzu formüle etmemizi sağlamıştır; bir diyalektiğin *hangi koşullar altında* kurulabileceğini ortaya koymuştur. KuÇkusuz bu *kurallara* aykırıdır, ama bizi diyalektik hareketin içine atacak olan onların hareketli çeliÇkileridir. Engels'in yukarıda alıntıladığımız metindeki hatası, diyalektik yasalarını Doğa'dan diyalektik olmayan karşılaştırma, analoji, soyutlama ve tümevarım yöntemleriyle çıkarabileceğini düşünmesiydi. Aslında diyalektik Akıl bir bütündür ve kendisini başına ya da diyalektik olarak temellendirmelidir.

(r) Diyalektik dogmatizmin başarısızlığı bize şunu göstermiştir

16. Doğanın diyalektiğine ilişkin metafizik hipotezin, inorganik maddeden organik cisimlere geçişi ve dünya üzerindeki yaşamın evrimini açıklamak için kullanıldığında daha ilginç hale söylenebilir. Bu doğrudur. Ancak unutulmamalıdır ki, bilim adamları 'bütünlük' ve 'bütünleştirme' kavramlarını yol gösterici bir hipotez olarak kullanmadıkları sürece, yaşamın ve evrimin *bu* biçimsel yorumu asla dindar bir hayalden öteye geçemeyecektir. Bu tür bir yorumla hiçbir şey kazanılmaz.

Yaşamın *nasıl* ortaya çıktığını ve türlerin *nasıl* dönüştüğünü bilmediğimiz sürece, türlerin evriminin ya da yaşamın ortaya çıkışının 'Doğa'nın diyalektiğinin' anları olduğunu iddia etmek. an için biyoloji, gerçek araştırmalarında pozitivist ve analitiktir. Nesnesine ilişkin daha derin bir bilginin, çelişkileri aracılığıyla, biyolojiyi organizmayı bütünlüğü içinde, yani diyalektik olarak ele almaya ve tüm biyolojik olguları kendi içsellik ilişkileri içinde zorlaması mümkündür. Bu *mümkündür,* ancak *kesin değildir.* Her halükarda, doğanın diyalektikçileri olarak Marksistlerin, Goldstein gibi organik varlıkları (doğru ya da yanlıÇ) bütünlükler olarak görmeye çalıÇanları idealist olarak suçlamaları ilginçtir, oysa bu sadece yaÇam olan "madde halinin", yine de onu yaratan baÇka bir hale -inorganik maddeye- diyalektik indirgenemezliğini göstermeyi (ya da göstermeye çalıÇmayı) içerir.

Rasyonalite olarak diyalektik, hem olgular arasındaki nesnel bağlantı hem de bu bağlantıyı bilme ve sabitleme yöntemi olarak doğrudan, gündelik soruşturmaya açık olmalıdır. Ancak aynı zamanda, *diyalektik hiper-empirizmin* kanıtlayıcı karakteri bizi diyalektik evrenselliğin bir zorunluluk olarak *a priori* dayatılması gerektiği sonucuna zorlar. Buradaki *'a priori*'nin, deneyimden önce gelen herhangi bir tür kurucu ilkeyle hiçbir ilgisi yoktur. Bu, her deneyimde bulunan ancak herhangi bir özel deneyimi aşan bir evrensellik ve zorunlulukla ilgilidir. Ancak Kant'ın gösterdiği gibi, deneyim olguları sağlar ama zorunluluğu sağlamaz ve tüm idealist düşünceleri reddettiğimiz için, burada açıkça bir çelişki vardır. Husserl fazla zorlanmadan apodiktik kesinlikten söz edebilirdi, ama bunun nedeni kendini biçimselliği içinde kavrayan saf, biçimsel bilinç düzeyinde ; ama bizim için apodiktik deneyimimizi Tarih'in somut dünyasında bulmak gerekir.

(2) Marx'ta varlık ve bilgi aporialarını fark etmiştik. Birincisinin ikincisine indirgenemez olduğu açıktır. Öte yandan, 'Doğanın diyalektiği' bize *bilginin*, diğerleri arasında bir varlık modalitesine indirgendiğinde yok olduğunu göstermiştir. Yine de, bizi bir tür örtülü spiritüalizme sürükleme tehdidinde bulunan bu düalizm reddedilmelidir. Bir diyalektiğin var olma olasılığının kendisi ; ya da başka bir , tarihsel gelişimin yasası olarak diyalektik ile bu gelişimin hareket halindeki bilgisi olarak diyalektiğin mümkün olan tek birliği, diyalektik bir hareketin birliğidir. Varlık bilginin olumsuzlanmasıdır ve bilgi varlığını varlığın olumsuzlanmasından alır.

(3) "İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar . ama koşullar altında . . Eğer bu ifade doğruysa, o zaman hem determinizm hem analitik akıl, insanlık tarihinin yöntemi ve yasası olarak kategorik olarak reddedilmelidir. Bütünü bu cümlede yer diyalektik rasyonalite, özgürlük ve zorunluluğun daimi ve diyalektik birliği olarak görülmelidir. Başka deyişle, gördüğümüz gibi, diyalektik insanı dışarıdan, onun koşulsuz yasası olarak kontrol ederse, evren bir rüya haline gelir. Ancak herkesin sadece kendi eğilimlerini takip ettiğini ve bu moleküler çarpışmaların büyük ölçekli etkiler yarattığını düşünürsek, *tarihsel bir gelişme* değil*, ayeraj* veya istatistiksel sonuçlar keşfedeceğiz. Yani, bir anlamda, insan

1 7. Karl Marx, *The Eighteenth Brumaire of Louis Bonaparte,* Marx and Engels*, Selected Works, (1962)* Cilt I içinde, s. "47. [Ed.]

düşman bir güç gibi boyun eğer; başka bir anlamda, *onu yaratır*; ve eğer diyalektik Akıl Tarihin ise, bu mahkumiyetin kendisi diyalektik olarak yaşanmalıdır, yani insan onu *yarattığı* ölçüde diyalektik tarafından kontrol ve tarafından kontrol edildiği ölçüde onu *yaratmalıdır*. Dahası, insan diye bir şey olmadığı anlaşılmalıdır; tamamen toplumları ve onları uzun bir süre taşıyan tarihsel hareket tarafından tanımlanan insanlar vardır; eğer diyalektiğin yeniden ilahi bir yasa haline gelmesini istemiyorsak, bir meta fiziksel kader, *bireylerden* kaynaklanmalıdır, bir tür *kaderden* değil bireyler-üstü bir bütünlük. Böylece yeni bir karÇılaÇıyoruz: diyalektik, *seyyal* kolektiviteler, *seyyal* toplumlar ve *tek bir* tarih -yani bireylere kendilerini dayatan gerçeklikler- yaratan totalizasyon yasasıdır; ama aynı zamanda milyonlarca bireysel eylemden örülmek zorundadır. Pasif bir ortalama olmasa da hem bir *sonuç* hem de aşkın bir kader olmasa da bir *tatlandırıcı güç* olmasının nasıl mümkün olduğunu ve nasıl sürekli olarak dağınık bolluk ve bütünleşmenin birliğini göstermeliyiz.

(4) Materyalist bir diyalektikle karşı *;* ve *bununla* - tamamen epistemolojik bir bakış açısından - düşüncenin maddi nesnesinde kendi zorunluluğunu örtmemesi, aynı zamanda kendi içinde*, kendisi maddi* bir *varlık olduğu sürece*, nesnesinin zorunluluğunu örtmemesi gerektiğidir. Bu Hegelci idealizm içinde yapılabilir ve diyalektik bir hayaldir ya da Marksizmin gerçek maddi dünyasında yapılabilir. Bu kaçınılmaz olarak bizi düşünceden eyleme yönlendirir. Aslında, birincisi ikincisinin yalnızca bir anıdır. Bu nedenle, apodiktik bir deneyimin bütünlüğü içinde, her *praksisin bir praksis* olup olmadığını sorgulamalıyız.

maddi evrenin içinde ve aracılığıyla, onun aşkınlığı olarak konumlandırılmıştır.

Öteki'nin nesne-oluşunu *(etre-objet)* Öteki tarafından ortaya çıkarırken, Öteki'nin bir nesne olarak *praksisini* de açığa çıkarır. Ancak aynı zamanda, Öteki tarafından ve Öteki aracılığıyla, her bir praksis ile şeylerin birliği arasında bir ilişki kurulmalıdır; öyle ki, sürekli bir bütünlük içinde, şey insan haline gelir ve insan kendini bir şey olarak gerçekleştirir. Somut gerçeklikte, diyalektik yöntemin diyalektik hareketten ayırt edilemez olduğu gösterilmelidir; ayırt edilemez, yani hem her insanın inorganik maddesellik aracılığıyla herkesle olan ilişkilerinden hem de başkalarıyla olan ilişkileri aracılığıyla kendi maddeselliğiyle ve kendi organik maddesel varlığıyla olan ilişkilerinden ayırt edilemez. Bu nedenle, diyalektiğin herkesin daimi deneyimi olan şuna dayandığını göstermeliyiz: dışsallık evreninde, kişinin maddi *varlıkla* olan *dışsallık* ilişkisi

evrenle ve Öteki'yle olan ilişkisi her zaman mevcut olsa da her zaman tesadüfidir; ancak kişinin insanlarla ve şeylerle olan içsellik ilişkisi, çoğu zaman gizli olsa da, temelde zihinseldir.

(5) Ancak diyalektik, kör bir yasa değil de bir akıl olacaksa, aGılamaz bir anlaGılabilirlik olarak görünmelidir. İçerik, gelişme, olumsuzlamaların, olumsuzlamaların olumsuzlamalarının, çatışmaların vb. ortaya çıkış sırası, karşıt terimler arasındaki mücadelenin aşamaları ve sonucu - kısacası diyalektik hareketin *gerçekliği,* bütünüyle temel koşullar, maddeselliğin yapıları, başlangıçtaki durum, dış ve iç etkenlerin sürekli eylemi ve ilgili güçlerin dengesi tarafından yönetilir. Dolayısıyla, Kantçı kategorilerin kendilerini olgulara dayattığı gibi, olgulara kendini dayatan *tek* bir diyalektik yoktur; ancak diyalektik, eğer varsa, nesnesinin bireysel kariyeridir. Ne birinin kafasında ne de anlaşılabilir bir gökte, bireysel gelişmelere dayatılan önceden belirlenmiş bir şema olamaz; eğer diyalektik varsa, bunun nedeni maddeselliğin belirli bölgelerinin onun var olamayacağı şekilde *yapılandırılmış* olmasıdır. Başka bir deyişle, diyalektik hareket, Tanrı'nın iradesi gibi Tarih'in arkasında kendini gösteren güçlü bir üniter güç değildir. Her şeyden önce bir *sonuçtur;* tarihsel insanları tarihlerini korkunç karşıtlıklar içinde yaşamaya zorlayan diyalektik değildir; kıtlık ve zorunluluğun egemen olduğu ve Tarihin ya da ekonominin envanterini çıkarabileceği, ancak yalnızca diyalektik aklın açıklayabileceği koşullarda birbirleriyle karşı karşıya gelen, oldukları gibi insanlardır. Hareket *ettirici* bir *güç olmadan* önce, çelişki bir sonuçtur; ve ontoloji düzeyinde, diyalektik, belirli bir şekilde konumlanmış ve oluşturulmuş bireylerin, kendi yapıları nedeniyle, kendi aralarında kurabilecekleri tek ilişki türü olarak görünür. Diyalektik, eğer varsa, ancak totalleştirici bireyselliklerin çokluğu tarafından gerçekleştirilen somut totalleştirmelerin totalleştirilmesi olabilir. Bunu diyalektik *nominalizm* olarak adlandıracağım. Yine de diyalektik, onu ortaya çıkaran araGtırmada her zaman *zorunluluk olarak* görünmedikçe, onu yeniden yaratan tüm tikel durumlar için geçerli olamaz; onu ortaya çıkaran sürecin anahtarını bize sağlamadıkça, yani onu söz konusu sürecin *anlaGılabilirliği* olarak kavramadıkça da geçerli değildir.18

Diyalektik Aklın gerekliliği ve anlaşılabilirliği ile onu *her durumda* ampirik *olarak* keşfetme ihtiyacının birleşimi,

18. Bu açıdan bakıldığında nominalizm aynı zamanda diyalektik bir *realizmdir.*

birkaç düşünceye yol açmaktadır. İlk olarak, hiç kimse analitik Aklın bakış açısını koruyarak diyalektiği keşfedemez; bu da, diğer şeylerin sıra, hiç kimsenin ele alınan nesnenin *dışında kalarak* diyalektiği keşfedemeyeceği anlamına gelir. Gerçekten de, verili bir sistemi dışsallık içinde ele alan herhangi biri için, hiçbir özel araştırma sistemin hareketinin sürekli bir açılım mı yoksa ayrık anların art arda gelişi mi olduğunu gösteremez. Bununla birlikte, konumlandırılmış deneycinin duruşu, analitik Aklı anlaşılabilirlik modeli olarak sürdürme eğilimindedir; bilim insanının sistem karşısındaki pasifliği, ona sistemin kendisi karşısındaki pasifliğini gösterme eğiliminde olacaktır. Diyalektik kendisini yalnızca içsellikte konumlanmış bir gözlemciye, yani araştırmasını hem tüm çağın ideolojisine olası bir katkı olarak hem de onu koşullandıran daha geniş tarih içinde tarihsel ve kişisel kariyeri tarafından tanımlanan bir bireyin özel *praksisi* olarak yaşayan bir araştırmacıya gösterir. Kısacası, Hegelci fikri (Bilincin kendini O'nda bildiği ve O'nu kendinde bildiği) korumak için, idealizmini tamamen bir kenara bırakarak, diyalektik bir hareket olarak herkesin *praksisinin* kendisini bireye kendi *praksisinin* gerekliliği olarak göstermesi gerektiğini ve tersine, herkes için bireysel *praksisinin* özgürlüğünün, bireye kendisini üreten ve üretildiği ölçüde onu üreten bir diyalektiği ortaya çıkarmak için herkeste yeniden ortaya çıkması gerektiğini söyleyebilmeliyim. Eylemin canlı mantığı olarak diyalektik, tefekkür eden bir akıl için görünmezdir: *praksisin* seyri içinde onun zorunlu bir momenti olarak ortaya çıkar; başka bir deyişle, her eylemde yeniden yaratılır (eylemler ancak tamamen geçmişin diyalektik *praksisi* tarafından oluşturulmuş bir dünya temelinde ortaya çıksa da) ve gelişim seyri içindeki eylem kendi açıklamasını vermeye başladığında teorik ve pratik bir yöntem haline gelir. Bu eylem sırasında diyalektik, bireye, onu ürettiği ölçüde rasyonel şeffaflık olarak ve ondan kaçtığı ölçüde, yani oldukça basit bir şekilde, başkaları tarafından üretildiği ölçüde mutlak zorunluluk görünür. Son olarak, birey ihtiyaçlarının *(depassement)* kendisiyle tanıÇtığı ölçüde, baÇkalarının kendi ihtiyaçlarını aÇarken ona dayattığı yasayla tanıÇır (onunla tanıÇır: bu ona boyun eğdiği anlamına gelmez) ve kendi özerkliğiyle tanıÇır (öteki tarafından istismar edilebildiği ve sürekli istismar edildiği ölçüde -aldatmaca, manevra vb.) yabancı bir güç olarak ve diğerlerinin özerkliğini de onları zorlamasını sağlayan amansız bir yasa olarak görmektedir. Ancak, tam da bu

Zorlamaların ve özerkliklerin karÇılıklılığı, yasa herkesten kaçarak sona erer ve totalleÇmenin döner hareketinde diyalektik Akıl olarak görünür, herkese dıÇsal çünkü her birine içseldir; ve totalleÇtirici olmasa da, tüm totalleÇtirilmiÇ totalleÇmelerin ve tüm totalleÇtirilmiÇ geliÇen bir totalleÇmesidir.

Eğer diyalektik Akıl herkesin kariyeri ve her birinin özgürlüğü olarak, deneyim ve zorunluluk olarak mümkün olacaksa, eğer *sıcak* bir şekilde onun tam saydamlığını (kendimizden başka *bir* şey değildir) ve dönüştürülemez ciddiyetini (bizi koşullandıran her şeyin birliğidir) göstereceksek, Eğer *onu praksisin*, totalizasyonun ve toplumun geleceğinin rasyonalitesi olarak temellendireceksek, eğer onu analitik Aklın eleştirildiği gibi eleştireceksek, yani onun anlamını belirleyeceksek, o zaman onun apodiktikliğinin konumlanmış deneyimini *sezgilerimiz aracılığıyla* gerçekleştirmeliyiz. Ancak bu deneyimin ampiristlerin 'sezgileriyle' ya da hatta planlaması uzun ve zahmetli olan ancak sonucu anlık olarak gözlemlenebilen bilimsel deneylerle karşılaştırılabilir olduğu düşünülmesin. Diyalektik deneyim kendi içinde diyalektiktir: bu da kendini her düzeyde geliştirdiği ve düzenlediği anlamına gelir. Aynı zamanda, yaşamak eylemde bulunmak ve eylemde bulunmak olduğundan ve diyalektik *praksisin* rasyonalitesi olduğundan, yaşam deneyiminin ta kendisidir. *Geriye dönük* olmalıdır çünkü yaşanmış deneyimden yola çıkacaktır.

(yani Yfcu) *praksisin* tüm yapılarını kademeli olarak keşfetmek için.

Ancak şunu da belirtmeliyiz ki, yürütmekte olduğumuz araştırma, her ne kadar diğer tüm girişimler gibi tarihsel olsa da, Tarihin hareketini, emeğin evrimini, üretim ilişkilerini ya da sınıf çatışmalarını keşfetmeye çalışmamaktadır. Amacı sadece diyalektik rasyonaliteyi, yani *praksis* ve totalizasyonun karmaşık oyununu ortaya çıkarmak ve kurmaktır.

En genel koşullanmalara, yani maddeselliğe ulaştığımızda, sıra, araştırma temelinde, bütünselliğe uygun anlaşılabilirlik şemasını yeniden inşa etmeye gelecektir. Daha sonra yayınlanacak olan bu ikinci bölüm, 'eylemin rasyonelliği'nin sentetik ve ilerlemeci bir tanımı olarak adlandırılabilir. Bu bağlamda, diyalektik Aklın analitik Aklın ötesine nasıl geçtiğini ve kendi eleştirisini ve kendi aşkınlığını nasıl *içerdiğini* göreceğiz. Bununla birlikte, projenin sınırlı karakteri yeterince vurgulanamaz. İnsanlık Tarihinin tek geçerli yorumunun tarihsel olduğunu söyledim – ve tekrar ediyorum

19. *Eleştiri*'nin ikinci cildi aslında hiç . [Ed.]

materyalizm. Bu nedenle, başkalarının zaten binlerce kez yaptığı burada tekrarlamayacağım; ayrıca bu benim konum değil.

Ancak bu girişin bir özeti gerekirse, diyalektik rasyonalite alanında tarihsel materyalizmin kendi kendisinin kanıtı olduğu, ancak bu rasyonalite için bir temel sağlamadığı söylenebilir, hatta ve her şeyden önce, oluşturulmuş Akıl olarak gelişiminin Tarihini sağlasa bile. Marksizm, Tarihin kendisinin bilincine varmasıdır ve eğer geçerliyse bu, burada söz konusu olmayan ve olamayacak olan maddi içeriğinden kaynaklanmaktadır. Ancak tam da gerçekliği içeriğinde için, gün ışığına çıkardığı iç bağlantılar, gerçek içeriğinin bir parçası oldukları ölçüde, biçim olarak belirsizdir. Özellikle, bir Marksist bir ve aynı süreç içindeki iki olayın iliGkisini tanımlamak için "zorunluluk" kavramını kullandığında, sentez giriGimi bizi tamamen ikna etse bile tereddütte kalırız. Bu, insan ilişkilerinde zorunluluğu reddettiğimiz anlamına gelmez– tam tersine; sadece diyalektik zorunluluğun tanımı gereği analitik Aklın *farklı* olduğunu ve Marksizmin bu yeni zorunluluğu belirlemek ve kurmakla ilgilenmediğini – neden ilgilensin ? - Varlığın ve deneyimin bu yeni yapısını belirlemek ve kurmakla. Dolayısıyla görevimiz, üretim biçimlerinin ya da sosyolog ve etnograf tarafından incelenen grupların somut bir çalışmasından ibaret olamayacağı , gerçek Tarihi gelişimi içinde yeniden inşa etmek de olamaz. Bizim sorunumuz *eleştireldir.* Kuşkusuz bu sorunun kendisi Tarih tarafından ortaya atılmıştır. Ama bu tam olarak bir sınama, eleştirme ve kurma meselesidir, *içinde Tarih* ve insanlığın gelişimindeki bu özel anda

Toplumlar, Tarihin kendisini düşündüğü düşünce araçları, aynı zamanda onun yapıldığı pratik araçlar oldukları ölçüde. Elbette, kendisi de diyalektik bir sürecin bütünlüğü içinde, *yapmaktan bilmeye* ve *bilmekten yapmaya* doğru sürükleneceğiz. Ancak bizim asıl amacımız teoriktir. Bu amaç Gu Gekilde formüle edilebilir: *Bir Tarihin* bilgisi hangi *koGullarda* mümkündür? Gün ışığına çıkarılan bağlantılar ne ölçüde *gerekli* olabilir*?* Diyalektik rasyonalite nedir ve sınırları ve temeli nedir? Kendimizi Marksist doktrinin lafzından son derece hafif bir şekilde ayırmamız (ki bunu *The Prohlem ofMethod*'da belirtmiştim*)*, bu sorunun anlamını hakikatsizliğe çökmeyi reddeden hakiki deneyimin huzursuzluğu olarak görmemizi sağlar. İşte biz bu huzursuzluğa yanıt vermeye çalışıyoruz. Ancak bir bireyin münferit çabasının böylesine büyük bir soruya -kısmi bile olsa- satis factory bir cevap verebileceğine inanmaktan çok uzağım.

Tarihin bütünüyle ilgilenen. Eğer bu ilk araştırmalar, bana sorunu, karşı çıkılabilecek ve değiştirilebilecek geçici görüşler aracılığıyla tanımlamamı sağlamaktan başka bir şey yapmadıysa ve bir tartışmaya yol açtıysa ve en iyisi, bu tartışma çalışma gruplarında kolektif olarak sürdürülürse, zaman tatmin olacağım.

2

Eleştirisi
Kritik İnceleme

1 *Kritik İncelemenin Temelleri*

Bu araştırmanın mümkün olabilmesi için yerine getirmesi gereken soyut koşulları biliyoruz. Ancak bu koşullar onun bireysel gerçekliğini belirsiz bırakır. Aynı şekilde, Doğa , hangi fiziksel olgunun araştırılacağını, hangi araçların kullanılacağını ya da hangi deneysel zihinsel sistemin tanımlanıp inşa edileceğini bilmeden, bir deneyin *(*deneyimin*)* amacı ve geçerli olması için gereken koşullar hakkında genel bir fikre sahip olabiliriz. Başka bir deyişle, bilimsel bir hipotez kendi deneysel gerekliliklerini içerir; *kanıtın* karşılaması gereken koşulları ana hatlarıyla belirtir; ancak bu başlangıç şeması test edilecek varsayımdan yalnızca biçimsel olarak ayırt edilebilir. Hipotezin bazen deneysel bir fikir olarak adlandırılmasının nedeni budur. Öngörülen deneye kendine özgü bir fizyonomi kazandıran tarihsel koşullardır (aletlerin tarihi, çağdaş bilgi durumu): örneğin Faraday, Fou cault ve Maxwell, şu ya da bu sonucu elde etmek için şu ya da bu sistemi kurmuşlardır. Ancak bizi ilgilendiren, bütüncül bir araĢtırma sorunudur ve da açıkça, kesin bilimlerin deneyleriyle yalnızca son derece uzak bir benzerlik taĢıdığı anlamına gelir. Bununla birlikte, o da kendini teknik tikelliği sunmalı, kullandığı düşünce araçlarını detaylandırmalı, oluşturacağı somut sistemin (yani deneysel *pratiğinde* dışsallaştırılacak yapısal gerçekliğin*)* ana hatlarını çizmelidir. Şimdi belirteceğimiz husus da budur. 20 Hangi özel deneyler sayesinde

?-o. Bu anlar aslında çoğunlukla birbirinden ayrılamaz. Ancak metodolojik düşüncenin en azından aklın inatçılığının bir örneğini kaydetmesi uygun olacaktır.

Diyalektik sürecin gerçekliğini ortaya çıkarmak ve göstermek için? Hangi araçlara ihtiyacımız var? Bunların uygulama noktası nedir? Hangi deneysel sistemi inşa etmeliyiz? Hangi gerçekler temelinde? Ne tür bir ekstrapolasyonu haklı ? Kanıtlarının geçerliliği ne olacak?

2 *Akledilebilirlik Olarak Diyalektik Akıl*

Bu sorulara cevap verebilmek için elimizde bir kılavuz çizgi olmalıdır; bu da tamamen nesnenin talep ettiği şey tarafından sağlanır. Dolayısıyla bu temel talebe dönmeliyiz. Ancak bu talep basit bir soruya indirgenirse, "Varlık yasasının ve buna bağlı olarak bilgi yasasının diyalektik olduğu söylenebilecek ontolojik bölgeler var mıdır?", onu anlaşılmaz hale getirme ve ya bir tür hiper-empirizme ya da Engels tarafından formüle edilen yasaların donukluğuna ve sürekliliğine geri dönme riski vardır. Eğer bu bölgeleri *doğal* bölgelerin (örneğin, iklimi, hidrografisi, orografisi, florası faunasıyla birlikte yeryüzünün bir bölgesi) keşfedildiği gibi keşfedecek olsaydık, o zaman keşif sadece *bulunan* bir şeyin opaklığını paylaşırdı. Öte yandan, Kant'ın pozitivist Akıl için yaptığı gibi, diyalektik kategorilerimizi onlarsız deneyimin imkânsızlığı üzerine temellendirirsek, o zaman gerçekten de zorunluluğa ulaşmış oluruz, ancak onu olguların kirletmiş oluruz. Gerçekten de, 'Deneyim diye bir şey olacaksa, insan zihni duyusal çeşitliliği sentetik yargılarla birleştirebilmelidir' demek, nihayetinde tüm eleştirel yapıyı anlaşılmaz bir yargıya (bir olgu yargısına) dayandırmaktır: 'Ama deneyim gerçekleşir'. Ve daha sonra göreceğiz ki diyalektik Aklın kendisi pozitivist Aklın anlaşılabilirliğidir; ve pozitivist Aklın kendisini ilk başta ampirik anlaşılabilirliğin anlaşılmaz yasası olarak sunmasının nedeni tam da budur.21

21. Burada Kant'ın daha sonraki çalışmalarından ziyade *Saf Aklın Eleştirisi*'ni düşünüyorum. Kant'ın hayatının son döneminde, akledebilirlik gerekliliğinin onu dia lektik eşiğine kadar götürdüğü açıkça gösterilmiştir.

Bununla birlikte, eğer diyalektik Akıl ilk olarak insan ilişkileri yoluyla kavranmak zorundaysa, o zaman temel özellikleri onun kendi anlaşılabilirliği içinde apodiktik bir deneyim olarak ortaya çıkmasını gerektirir. Mesele basitçe onun varlığını iddia etmek değil, herhangi bir *ampirik keşiften* bağımsız olarak, onun anlaşılabilirliği aracılığıyla varlığını doğrudan deneyimlemektir. Başka bir deyişle, eğer diyalektik varlığın ve bilginin nedeni ise, en azından belirli bölgelerde, kendisini çifte anlaşılabilirlik olarak göstermelidir. İlk olarak, dünyanın ve bilginin yasası olarak diyalektiğin kendisi anlaşılabilir olmalıdır; böylece pozitivist Aklın aksine, kendi anlaşılabilirliğini kendi içinde barındırmalıdır. İkinci olarak, eğer gerçek bir olgu -örneğin tarihsel bir **süreç**- diyalektik olarak gelişiyorsa, onun ortaya çıkış ve oluş yasası

- bilgi **açısından** - onun akledilebilirliğinin saf zemini açısından. Şimdilik sadece orijinal ilgileniyoruz. Bu -diyalektiğin yarı **saydamlığı**- Engels ve Naville gibi sadece diyalektik yasaları ilan ortaya çıkamaz; bu yasaların her diyalektiği bir bütünlük olarak ortaya koyan salt bir taslak olarak sunulmadıkça. Pozitivist Aklın kuralları ayrı talimatlar olarak görünür (bu Akıl, diyalektik Aklın sınırlayıcı bir durumu olarak ve onun bakış açısından tasarlanmadıkça). Diyalektik Aklın sözde 'yasalarının' her biri diyalektiğin : aksi takdirde diyalektik diyalektik bir süreç olmaktan çıkar ve teorisyenin *praksisi* olarak düşünce zorunlu olarak süreksiz olurdu. Dolayısıyla diyalektik Aklın temel anlaşılabilirliği, eğer varsa, bir totalizasyondur. Başka bir deyişle, varlık ve bilgi arasındaki ayrımımız açısından, diyalektik, en azından bir ontolojik bölgede, içinden çıktığı ve kendisini nesnesi haline getirdiği totalizasyonu kavrayışında kendisini durmaksızın totalize eden bir düşünce için hemen erişilebilir olan bir totalizasyon devam ediyorsa vardır. Hegel ve öğrencileri tarafından ifade edilen yasaların ilk baĢta anlaĢılır görünmediği sık sık gözlemlenmiĢtir; tek ele alındıklarında yanlıĢ ya da gereksiz bile görünebilirler. Hyppolite, olumsuzlamanın olumsuzlanmasının – eğer bu şema kendi içinde tasarlanırsa – zorunlu olarak bir olumlama olmadığını ikna edici bir şekilde göstermiştir. Benzer şekilde, ilk bakışta, karşıtlık çelişkiler arasındaki karşıtlık, diyalektik sürecin itici gücü olmak zorunda değil gibi görünmektedir. Örneğin Hamelin, tüm sistemini zıtlıklar arasındaki karşıtlık üzerine kurmuştur. Ya da başka bir örnek vermek gerekirse, gelenekleri kendi içinde korurken onları aşan yeni bir gerçekliğin nasıl olup da hem onlara indirgenemez hem de onlar açısından anlaşılabilir olduğunu görmek zordur. Ancak, bu zorluklar şu şekilde ortaya çıkmaktadır

Çünkü diyalektik "ilkeler" ya salt veri ya da tümevarım yasaları olarak algılanır; kısacası, pozitivist Aklın kendi "kategorilerini" algıladığı gibi, pozitivist Aklın bakış açısından görülürler. Bu sözde diyalektik yasaların her biri, bütüncülleÇtirme bakıÇ açısından görüldüğünde mükemmel bir Çekilde anlaÇılabilir hale gelir. Bu nedenle eleÇtirel araÇtırmanın Çu temel soruyu sorması gerekir: BütünleÇmenin varoluÇun ta kendisi olduğu bir varoluÇ bölgesi var mıdır?

3 *Bütünlük ve Bütünleştirme*

Bu bakış açısından hareketle ve tartışmayı daha ileri götürmeden önce, bütünlük ve bütünleştirme kavramları arasında net bir ayrım yapmalıyız. Bütünlük, parçalarının toplamından farklı olmakla birlikte, bu parçaların her birinde şu ya da bu biçimde bütünüyle mevcut olan ve kendisiyle ya bir ya da daha fazla parçasıyla ilişkisi ya da bunların tümü ya da bazıları arasındaki ilişkilerle ilişkisi aracılığıyla ilişki kuran bir varlık olarak tanımlanır. Eğer bu gerçeklik *yaratılmışsa* (bir resim ya da bir senfoni buna örnektir, eğer entegrasyon aşırıya götürülürse), yalnızca imgeselde *(l'imaginaire*), yani bir imgelem ediminin bağıntısı olarak var olabilir. Tanımı gereği hak iddia ettiği ontolojik statü, kendinde-olanın, hareketsiz olanın statüsüdür. Bütünlük görünümünü üreten sentetik birlik bir etkinlik değil, yalnızca geçmiş bir eylemin kalıntısıdır (tıpkı madalyonun birliğinin, ona vurulmasının pasif kalıntısı olması gibi). Kendinde-varlığı sayesinde, kendinde-varlığın ataleti bu görünümünü kemirir; pasif bütünlük aslında sonsuz bölünebilirlik tarafından aşındırılır. Dolayısıyla, parçalarını bir arada tutmanın etkin gücü olarak bütünlük, yalnızca bir ediminin bağıntısıdır: senfoni ya da resim, başka yerde gösterdiğim gibi, kurumuş boyalar dizisi ya da *analagonları* olarak işlev gören seslerin birbirine bağlanması yoluyla yansıtılan imgelemlerdir. Pratik nesneler söz konusu olduğunda – makineler, aletler, tüketim malları vs. - Mevcut eylemimiz, eylemsizliklerini çalışan *praksisi* bir şekilde yeniden canlandırarak onları bütünlükler gibi gösterirAÇağıda bu atıl bütünlüklerin çok önemli olduğunu ve bu bütünlükler arasında bir tür iliÇki yarattığını göreceğiz.

Daha sonra pratik-atıl olarak adlandıracağımız insanlar. Bu *insan* nesneleri insan dünyasında dikkate değerdir, çünkü pratik-atıl statülerine orada ulaşırlar; yani, *praksis* (onları yapan emek ve onları kullanan emek) ve atalete karşı çıkan çelişki nedeniyle kaderimize ağır gelirler. Ancak, bu açıklamaların da gösterdiği gibi, bunlar birer üründür; ve *bütünlük*, sanılanın aksine, yalnızca bütünleşmenin düzenleyici bir ilkesidir (ve bir anda geçici yaratımlarının hareketsiz bütünlüğü içinde parçalanır).

Eğer gerçekten herhangi bir şey diyaloğun sentetik birliği olarak görünecekse, bu gelişen bir birleşme, bir faaliyet olmalıdır. Bir yaĢam alanının sentetik birleĢimi yalnızca onu üreten emek değil, aynı zamanda onun içinde yaĢama etkinliğidir; kendine indirgendiğinde, eylemsizliğin çokluğuna geri döner. Böylece totalleĢtirme totalle aynı statüye sahiptir, çünkü çokluklar , her bir parçayı bütünün bir ifadesi haline getiren ve bütünü parçalarının dolayımıyla kendisiyle sentetik emeği sürdürür. Ancak bu, çokluk kendi orijinal statüsüne geri dönmeden sona erdirilemeyen, *gelişen* bir faaliyettir. Bu eylem*, praksisin* farklılaşmamış bağıntısı olarak, bütünleştirilecek olan toplulukların biçimsel birliği olan pratik bir alanı tanımlar; bu pratik alan içerisinde, faaliyet en farklılaşmış çokluğun en titiz sentezine girişir. Böylece, çifte bir hareketle, çokluk sonsuza kadar çoğaltılır, her bir parça diğerlerine ve oluşma sürecindeki bütüne karşı konumlandırılırken, bütünleştirici faaliyet tüm bağları sıkılaştırarak her bir farklılaşmış unsuru hem dolaysız ifadesi hem de diğer unsurlarla ilişkisindeki aracısı haline getirir. Bu temelde, diyalektik Aklın anlaĢılabilirliğini ortaya koymak kolaydır; o, bütünleĢtirme hareketinin ta kendisidir. Dolayısıyla, yalnızca bir örnek , olumsuzlamanın olumsuzlanmasının bir olumlama haline gelmesi, tümleştirme çerçevesinde gerçekleşir. *Praksisin* karĢılığı olan pratik alanda, her belirleme bir olumsuzlamadır, çünkü *praksis* belirli toplulukları farklılaĢtırırken, onları diğerlerinin oluĢturduğu gruptan dıĢlar; ve geliĢen birleĢme *aynı anda* en farklılaĢmıĢ ürünlerde (hareketin yönünü gösterir), daha az farklılaĢmıĢ olanlarda (süreklilikleri, dirençleri, gelenekleri, daha sıkı ama daha yüzeysel bir birliği gösterir) ve ikisi arasındaki çatıĢmada (geliĢen bütünleĢmenin mevcut durumunu ortaya çıkarır) görünür. Daha az farklılaşmış toplulukları belirleyen yeni olumsuzlama

onları diğerlerinin seviyesine yükseltmek, toplulukları birbirlerine karşıtlık içine sokan olumsuzlamayı ortadan kaldırmak zorundadır. Dolayısıyla, bir belirlenimin bir olumsuzlama olduğu ve bir olumsuzlamanın olumsuzlanmasının zorunlu olarak bir olumlama olduğu ancak gelişmekte olan bir birleşme içinde (alanının sınırlarını zaten tanımlamış olan) söylenebilir. Eğer diyalektik Akıl varsa, zaman ontolojik bakış açısından, o yalnızca gelişen bir totalizasyon olabilir, totalizasyonun gerçekleştiği yerde ortaya çıkar ve epistemolojik bakış açısından, o yalnızca bu totalizasyonun ilke olarak prosedürlerinde totalize edici olan bir bilgiye erişebilirliği olabilir. Ancak totalleGtirici bilginin yeni bir totalleGtirme olarak ontolojik totalleGmeye ulaGtığı düGünülemeyeceğinden, diyalektik bilginin kendisi totalleGmenin bir momenti olmalıdır ya da baGka bir deyiGle, totalleGme kendi içinde özsel bir yapı olarak ve bir bütün olarak süreç içinde totalleGtirici bir süreç olarak kendi refleksif yeniden totalleGmesini içermelidir.

4 *Eleştirel İnceleme ve Totalizasyon*

Dolayısıyla diyalektik bütünleGtirici bir faaliyettir. Tek yasası geliGen bütünleGme tarafından üretilen kurallardır ve bunlar açıkça birleGme ve birleGtirilen arasındaki iliGkiyle ilgilidir, 2 2 yani

22. Birkaç örnek: Bütün, parçada mevcut anlamı ve kaderi olarak tamamen mevcuttur. Bu durumda, parça *belirleniminde* (bütünün olumsuzlanması) bütüne karşıt için kendisine karşıttır ve parçalar birbirlerine karşıt oldukları için (her parça hem diğerlerinin hem bütünün olumsuzlanmasıdır, bütünleştirici faaliyetinde kendisini belirler ve kısmi yapılara toplam hareketin gerektirdiği belirlenimleri verir), her parça diğer bütün tarafından dolayımlanır: bir bütünsellik içinde, çokluklar (mutlak dışsallık bağları olarak – yani nicelikler) birbirlerini ortadan kaldırmaz, aksine içselleştirir. Örneğin, *yüz kişi olma olgusu* (grupları tartışırken göreceğimiz gibi) her bir *yüz* kişi için diğer doksan dokuz kişiyle sentetik bir içsellik ilişkisine dönüşür; onun bireysel gerçekliği *yüzüncü* sayısal özelliklerinden etkilenir. Böylece nicelik (Engels'in Hegel'i izleyerek söylediği gibi) ancak dıGsallık iliGkilerini bile yeniden içselleGtiren bir bütün içinde niteliğe dönüGebilir. Bu şekilde, bütün (totalleştirici bir eylem olarak) parçalar arasındaki ilişki haline gelir. BaGka bir deyiGle, bütünleGtirme (belirlenimleri içinde düGünüldüğünde) parçalar arasında bir aracılıktır.

Yani, bütünleştirici sürecin bütünleştirilen parçalardaki mevcudiyetinin *etki* biçimleri. Ve kendisi de totalleştirici olan bilgi, belirli bir türdeki belirli kısmi yapılarda mevcut olduğu totalleştirmenin kendisidir. BaÇka bir deyiÇle, sentetik biçimsel, bir faaliyeti olarak kalırsa, bütünleÇtirme bilinçli olarak kendi kendine mevcut olamaz, ancak birleÇtirdiği ve bütünleÇtirme faaliyetinin hareketiyle *kendilerini bütünleÇtirdikleri* ölçüde onu etkin bir Çekilde somutlaÇtıran farklılaÇmıÇ gerçekliklerin dolayımıyla mevcut olabilir. Bu açıklamalar, *eleÇtirel araÇtırmanın* ilk özelliğini tanımlamamızı sağlar: eleÇtirel *araÇtırma*, totalleÇtirmenin *içinde* yer alır ve ne *totalleÇtirme* hareketinin düÇünümsel bir tanınması ne de bilinen totalleÇtirmenin özel, özerk bir *totalleÇtirmesi* olabilir. Aksine, bütün parçalarında ve bu parçalardan bazılarının aracılığı ile kendisinin sentetik bilgisi olarak gerçekleÇtiği ölçüde, geliÇmekte olan bütünleÇmenin gerçek bir anıdır. Pratikte bu, eleştirel soruşturmanın herkesin refleksif deneyimi olabileceği ve olması gerektiği anlamına gelir.

---

bir içsellik ilişkisi olarak: bir totalizasyon içinde ve aracılığıyla, her bir parça biriyle ilişkisinde hepsi tarafından dolayımlanır ve her biri hepsi arasında bir dolayımdır; olumsuzlama (belirlenim olarak) her bir parçayı diğerlerine, ve bütüne bağlayan sentetik bir bağ haline gelir. Ancak, aynı zamanda, karşılıklı olarak birbirini koşullayan parçaların bağlantılı sistemi, mutlak bir birleştirme eylemi olarak bütüne, *tam* olarak
hareket halindeki bu sistemin, bir sistem olarak var olmadığı ve olamayacağı *ölçüde* Gelişen bir sentez olarak bütünün fiili somutlaşması ve mevcut gerçekliği (burada ve şimdi). Benzer şekilde, iki (ya da n+ r) parçanın kendi aralarında sürdürdükleri sentetik ilişkiler, tam da bütünün etkin cisimleşmesi oldukları için, onları diğer her parçaya, bağlantılı bir sistem olarak diğer tüm parçalara ve sonuç olarak, gelişen bir sentez olarak üçlü gerçekliğinde, her parçada etkin bir varlık olarak ve bir yüzey organizasyonu olarak bütüne karşı koyar. Burada sadece birkaç soyut örnek veriyoruz; ancak bunlar geliÇen bir bütünleÇme içindeki içsellik bağlarının anlamını göstermek için yeterlidir. Açıktır ki bu karÇıtlıklar durağan değildir (totalizasyonun bütünlükle sonuçlanması durumunda olabileceği gibi); daha ziyade geliÇen eylemi pratik etkinliğine dönüÇtürdükleri ölçüde içsel alanı sürekli dönüÇtürürler. *'Bütün'* olarak adlandırdığım şeyin bir bütünlük değil, kendini çeşitlendirdiği ve kendini bütünleşmiş çeşitliliklerde somutlaştırdığı ölçüde bütünleştirici eylemin birliği olduğu daha az açık değildir.

5 *Kritik İnceleme ve Eylem*

Ancak terimlerimizi hem derinleştirmeli hem de sınırlandırmalıyız. Soruşturmanın *düşünümsel* olması gerektiğini söylediğimde, anlarının tikelliği içinde, yansımanın insan praksisinden ayırt edilebilmesinden daha fazla, gelişen totalizasyondan ayrılamayacağını . BaĢka bir yerde, düĢüncenin para sitik, farklı bir bilinç olarak değil, belirli "bilinçlerin" ayırt edici yapısı olarak düĢünülmesi gerektiğini göstermiĢtim. Eğer gerçekliğin verili bir bölgesinde bir totalizasyon gelişiyorsa, benzersiz koşullarda meydana gelen benzersiz bir süreç olmalıdır ve epistemolojik bakış açısından, onu açıklayan evrenselleri üretecek ve onları içselleştirerek bireyselleştirecektir. (Gerçekte, insanınki de dahil olmak üzere tarihin oluşturduğu tüm kavramlar benzer şekilde bireyselleştirilmiş tümellerdir ve *bu* bireysel süreç dışında hiçbir anlamları yoktur). EleĢtirel araĢtırma ancak bu sürecin bir parçası olabilir ya da baĢka bir deyiĢle, bütünselleĢtirici süreç, geliĢiminin belirli bir anında kendisinin araĢtırması olarak kendini üretir. Ve bu eleĢtirel araĢtırma, bireysel hareketi yansıtma yoluyla kavrar, yani bu, eylemin kendisine refleksif bir yapı kazandırdığı belirli bir andır. Dolayısıyla diyalektiğin tümelleri -aklın ilkeleri ve yasaları- bireyselleĢtirilmiĢ tümellerdir; soyutlama ve birleĢtirme giriĢimleri ancak *bu süreç* için sürekli geçerli olan Ģemalarla sonuçlanabilir. Daha sonra, biçimsel çıkarımların ne kadar mümkün olduğunu göreceğiz (henüz bilinmeyen diğer mantıksal bölgelerin *de* bütünleştirmeler olduğu soyut hipotezi üzerine); ancak, her halükarda, bu tür çıkarımlar bilgi olma iddiasında bulunamaz ve eğer mümkünse, tek faydaları, araştırmanın gerçekleştiği bütünleştirici sürecin tikelliğine daha fazla ışık tutmaktır.

6 *Stalinizm Sorunu*

Bu, 'herhangi biri' kelimesini nasıl anlamamız gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. Eğer totalizasyon gerekli bir eleştirel bilinç anı üretiyorsa

Bütünleştirici *praksisinin* cisimleşmesi, o zaman bu anın yalnızca belirli zaman ve yerlerde ortaya çıkabileceği açıktır. Derin gerçekliğinde olduğu kadar görünüm biçimlerinde de, *bu* tikel bütünleGmenin karakteristik sentetik kuralı ve bu kurala aGması ve kendi içinde tutması gereken önceki koGullar tarafından koGullandırılır. Kendimi daha açık hale getirmek için söylememe izin verin: -eğer, varsaydığımız gibi, totalizasyon bölgesi bizim için insanlık tarihi ise- diyalektik Aklın eleGtirisi, tarihsel totalizasyon diyalektik dediğimiz bireyselleGmiG evrenseli üretmeden *önce*, Hegel ve Marx'ın felsefelerinde kendisi için ortaya konmadan önce ortaya . Diyalektik rasyonalite kavramını belirsizleGtiren ve *praksis* ile onu açıklayan bilgi arasında yeni bir boGanma yaratan suiistimallerden *önce* de ortaya çıkamazdı. Gerçekten de Eleştiri, etimolojik anlamını ve kökenini, doğruyu yanlıştan ayırma, total faaliyetlerin sınırlarını tanımlama ve böylece onlara geçerliliklerini yeniden kazandırma ihtiyacından alır. Başka bir deyişle, eleştirel araştırma *tarihimizde*, Stalinist idealizm hem epistemolojik metotları hem de pratikleri skleroze etmeden önce ortaya çıkamazdı. Sadece, bu 'tek dünyamızda', Stalinist dönem sonrasını karakterize eden yeniden düzenlemenin entelektüel ifadesi olarak gerçekleşebilirdi. Dolayısıyla, eleştirel soruşturmayı *herkesin* yapabileceğini iddia ettiğimizde, bu herhangi bir dönemde olabileceği anlamına gelmez. *Bugün* herhangi biri anlamına gelir. O halde 'herhangi biri' ne anlama gelmektedir? Bu terimi, tarihsel totalizasyonun var olabilmesi için, herhangi bir insan yaşamının bütünün (totalleştirici hareketin) ve tam da her şeye ve herkese karşı olduğu ölçüde tüm yaşamların doğrudan ve dolaylı ifadesi belirtmek için kullanıyoruz. Sonuç olarak, her yaşamda (koşullara bağlı olarak az ya da çok açık olsa da) totalleştirme, kör ilkesiz *praksisin* ve skleroze düşüncenin boşanmasını ya da başka bir deyişle, dünyanın totalleştirici faaliyetinin bir anı olan diyalektiğin gizlenmesini etkiler. Hoşnutsuzluk ve zaman zaman da ıstırap içinde yaşanan bu çelişki sayesinde, totalizasyon herkesi, bireysel kaderinin bir parçası olarak, entelektüel araçlarını yeniden incelemeye zorlar; ve bu aslında insan gelişiminin yeni, daha ayrıntılı, daha bütünleşik ve daha zengin bir anını temsil eder. Aslında, *bugün* sayısız girişimin ortaya çıkışına tanık oluyoruz – hepsi ilginç ve hepsi tartışmaya açık (tabii ki bu dahil) – diyalektiği kendisi hakkında sorgulamak. Bu, yalnızca eleştirel soruşturmanın kökeninin diyalektik olduğu anlamına , aynı zamanda herkeste düşünümsel ve eleştirel bir bilincin ortaya çık(a)ması anlamına da gelir.

bütünün bir ifadesi olarak tasarlanan kendi yaĢamı aracılığıyla tarihsel totalleĢme anını kavramaya yönelik bireysel biçimini alırDolayısıyla, en dolaysız ve en yüzeysel karakteriyle, totalleĢmenin eleĢtirel araĢtırması, kendi kendini refleksif olarak eleĢtirdiği ölçüde, araĢtırmacının yaĢamının ta kendisidir. Soyut anlamda bu, yalnızca totalleĢtirme bölgesi içinde yaĢayan bir insanın, kendisini totalleĢtirici hareketle birleĢtiren içsellik bağlarını kavrayabileceği anlamına gelir.

7 *Birey Sorunu*

Bu açıklamalar, *The Problem ofMethod*'da sosyal sorunlara, kişinin kendisini söz konusu topluluklarla ilişkili olarak *konumlandırarak* yaklaşması gerektiğine dair yaptığım açıklamalarla örtüşmektedir. Ayrıca bize epistemolojik başlangıç noktasının her zaman apodiktik kesinlik olarak (kendisine *dair*) ve şu ya da bu nesnenin *bilinci* olarak *bilinç* olması gerektiğini hatırlatmaktadırlar. Ancak bu noktada, bilinci kendisi hakkında sorgulamakla ilgilenmiyoruz: Kendisine vermesi gereken nesne, tam da araştırmacının O thers dünyasındaki yaşamı, nesnel varlığıdır; bu varlık doğumdan itibaren kendisini bütünleştirdiği ve ölene kadar da bütünleştirmeye devam edeceği sürece. Bu temelde birey tarihsel kategorilerden kaybolur: yabancılaĢma, pratik-atıl, seriler, gruplar, sınıflar, Tarihin bileĢenleri, emek, bireysel ve komünal *praksis* – birey bunların hepsini iç içe yaĢamıĢtır ve hala da yaĢamaktadır. Ancak diyalektik Aklın bir hareketi varsa, bu hayatı, belirli bir sınıfa, belirli çevrelere ve belirli gruplara üyeliği üreten bu harekettir; başarılarını ve başarısızlıklarını, topluluğunun zaferleri ve kişisel sevinçleri ve üzüntüleri aracılığıyla ortaya çıkaran kendini bütünleştirmesidir. Aşk ya da aile ilişkileri, dostlukları ve hayatına damgasını vuran 'üretim ilişkileri' aracılığıyla diyalektik bağlar kendini gösterir. Bu nedenle, kendi yaĢamına iliĢkin anlayıĢı, bir bütün olarak insani geliĢim içinde diyalektik anlaĢılabilirliğini aramak için kendi farklılığını inkar edecek kadar ileri gitmelidir. Aklımdan geçen, hayatının *içeriğini* somut tarih, ait olduğu sınıf, onun karakteristik çelişkileri ve diğer sınıflara karşı mücadeleleri açısından kavramasını sağlayacak bir bilinç eylemi değildir.

sınıflar: biz insan ırkının gerçek tarihini yeniden inşa etmeye çalışmıyoruz; biz *Tarihin Hakikatini* koymaya çalışıyoruz.

Dolayısıyla önemli nokta, eleGtirel araGtırmanın, araGtırmacıyı tanımlayan insan iliGkileri , içsellik bağlarının (eğer varsa) doğası üzerinde durması gerektiğidir. Eğer tarih tarafından totalize edilecekse, önemli olan, farklı yapılara sahip insan topluluklarına üyeliğini yeniden yaşaması ve bu toplulukların gerçekliğini belirlemesidir; onları oluşturan bağlar ve onları tanımlayan pratikler aracılığıyla. Ve tam olarak, in vestigator kendi içinde (diğer herhangi bir birey gibi) bu farklı türden topluluklar arasında canlı bir aracı olduğu ölçüde, eleştirel soruşturması bu aracı bağın kendisinin bir totalizasyon ifadesi olup olmadığını ortaya çıkarmalıdır. Kısacası, eğer Tarihin birliği diye bir Gey varsa, deneyci kendi yaGamını Bütün ve Parça olarak, Parçalar ve Bütün arasındaki bağ olarak ve BirleGmenin diyalektik hareketi içinde Parçalar arasındaki iliGki olarak görmelidir; bireysel yaGamından Tarihe, yalnızca kendi yaGamını tanımlayan olumsuzlamanın pratik olumsuzlamasıyla sıçrayabilmelidir. Bu bakış açısından, soruşturmanın düzeni netleşir: geriye doğru olmalıdır. EleGtirel araGtırma, *bir yöntem olarak* diyalektiğin sentetik hareketinin tersi yönde hareket edecektir (yani, üretimden ve üretim iliGkilerinden grupların yapılarına, oradan da iç , çeGitli çevrelere ve yeri geldiğinde bireye doğru ilerleyen Marksist düGüncenin tersi yönde); dolaysız olandan, yani soyut23 *praksisinde* kendini gerçekleGtiren bireyden yola çıkacak, böylece daha derin ve daha derin koGullanmalar yoluyla baGkalarıyla olan pratik bağlarının bütünlüğünü ve böylece çeGitli pratik çokluklarının yapılarını ve bunların çeliGkileri ve mücadeleleri yoluyla mutlak somutu yeniden keGfedecektir: tarihsel insan. Bu, bireyin, araştırmacının, hem *kendim* hem de hiç kimse olduğunu söylemeye benzer. Kolektifler ve gruplar arasındaki bağ baki kalır: bağlılıklar arasındaki yaşanmış karşılıklı bağlantı yoluyla, bu kaybolan *benlik* aracılığıyla, dönüştükleri ölçüde farklı toplumsal yapılar arasındaki dinamik ilişkileri kavrayacağız.

23. Burada 'soyut' terimini *eksik* anlamında kullanıyorum. Birey, kendi bireysel gerçekliği soyut değildir (onun somutun kendisi olduğu söylenebilir); ancak onu tarihsel bir fail olarak varoluşunda oluşturan daha derin belirlenimlerin ve aynı zamanda Tarih'in bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır.

Tarih içinde kendilerini. Örneğin, grubu, kolektifin çözülmesinden kendini oluşturduğu anda kavramalıyız ya da benzer şekilde, ortak *praksisin* hareketi ve ayrışması yoluyla belirli grupların toplumsallığa geri dönüşünü kavramalıyız.

8 *Totalizasyon ve Tarih*

Ancak eleştirel araştırmanın çok önemli bir boyutunu ihmal ettik: geçmiş. Kendimi pratik olarak insani gelişim sürecinde nasıl erittiğim açık, ancak bu bizi hala eşzamanlı düzlemde bırakıyor. Totalizasyonun totaliteden farkı, birincisinin kendisini totalize ederken ikincisinin totalize *olmasıdır*. Bu anlamda, *kendini* totalize etmenin *kendini* zamansallaştırmak anlamına *geldiği* açıktırGerçekten de, baĢka bir yerde gösterdiğim gibi, düĢünülebilir tek zamansallık, bireysel bir süreç olarak totalleĢtirmenin zamansallığıdır. Eğer totalizasyon geliĢen bir totalizasyon olarak ortaya çıkacaksa, bu sadece onun *olduğu* ve olacağı anlamına gelmez, aynı zamanda *onun gelmiĢ* olduğu anlamına da gelir. Bu durumda *benim* hayatım, bireysel hareketi içinde, bireyi oluĢturan geçmiĢle olan totalleĢtirici bağın bireylerin totalleĢmesinin bir sembolü olarak hizmet edebilmesi , onun içindeki diyakronik totalleĢme sürecini kavramayı ummamız için çok kısadır.

> Tüm bunlar doğrudur; ya da daha *doğrusu*, aşağıdaki hususları göz ardı edersek doğru *olacaktır*

her artzamanlı deneyimin *kültürel* yapısıdır. Şimdi, eğer kültür heteroklit bilgi ve tarihlerin daha fazlasıysa (kısacası – ve soru da bu – eğer bir totalizasyon gelişiyorsa), *o* zaman *bildiğim* şey hem *içimde* hem de dışımda özel gerilimler alanı olarak var olur; *bilgi gövdeleri*, içerikleri ya da ortaya çıkış tarihleri ne kadar farklı olursa olsun (hem dünyada hem de benim kültürel pratiğimde)*, içsellik ilişkileriyle* birbirine bağlıdır. Ayrıca, bir bütün olarak modem kültür *içinde*, bilgim cehaletim tarafından diyalektik olarak koşullandırılmalıdır. Bir kez daha, şu anda, bu apaçık görünmüyor: kültürün, tek bağı (üst üste bindirmenin kendisi) dışsal olan katmanların bir toplamı ya da en fazla bir üst üste bindirmesi olmaması için hiçbir neden yok gibi görünüyor. Hatta eklektiklerimiz gibi, birbirlerini içsellikte koşullandıran bazı kültürel bölgeler hayal edebiliriz.

kümeler ve (bilginin durumuna bağlı olarak) her iki özelliğe de sahip olan diğerleri. Aynı şekilde, kültürel bölgeler içsel, diyalektik bağları temelinde tanımlanabilirken, aralarındaki ilişkilerin saf bitişiklik (ya da belirli *dışsal* bağlar) olduğu varsayılmıştır.

Ama eğer tarih kendini *zamansallaştıran* bir totalizasyonsa, *benim* bilgimin ve belki de *genel olarak* bilginin bu yüzyılın *ohjektif Kültürü* içindeki 'ayrıksılığına' rağmen, kültürün kendisi zamansallaştıran ve zamansallaştırılmış bir totalizasyondur. Bu sorun, diyalektik araştırmanın mümkün olup olmadığına göre çözülmelidir. Bir an için bunun mümkün olduğunu varsayarsak, kültürümün 'zihnimdeki' öznel bir bilgi ve yöntem birikimi olarak ele alınamayacağı hemen anlaşılır; bunun yerine, benim dediğim bu kültür, nesnel kültürdeki içselliğe belirli bir katılım olarak düşünülmelidir. Ve ben kültürel olasılıkları tanımlayan belirli bir sosyal tom olmak yerine, bu katılım beni (bir şekilde) tanımlar. Beni kültürel totalizasyona bağlayan bu üstünlük bağını refleksif olarak kavradığım anda, kültürlü bir birey olarak ortadan kaybolur ve herkes ile *kültürel alan* olarak adlandırılabilecek şey arasındaki sentetik bağ olarak ortaya çıkarım. Ve bu bağın kendisi de tüm karmaşıklığıyla ortaya çıkacaktır (benim aracılığım için Bütün'ün Bütün'le ilişkisi, Bütün'ün parçaya ve Bütün'e karşıtlığı, bazı parçalar ve parça ile Bütün arasındaki karşıtlık, vb.) Dahası – yine de diyalektik incelemenin mümkün olduğu varsayımıyla – bu bağ bize *Kültür'*ün kendisine totalizasyon ve zamansallaştırma olarak erişim sağlıyor. Bu Çekilde kendimi diyalektik olarak insani geliÇim sürecinin totalleÇtirilmiÇ ve totalleÇtirici geçmiÇi tarafından buluyorum: kültürlü" bir insan olarak (kültürü ne olursa olsun ve okuma yazma bilmese bile *her* insan için geçerli bir ifade) kendimi yüzyılların tarihi temelinde totalleÇtiriyorum ve kültürüme uygun olarak bu deneyimi totalleÇtiriyorum. Bu, hayatımın kendisinin yüzyıllar öncesine dayandığı anlamına gelir, çünkü pratik girişimlerimi (ve onlarla birlikte gelen belirlenimler kümesini) anlamama, değiştirmeme ve bütünleştirmeme izin veren şemalar şimdiki *zamana girmiştir* (etkileriyle şimdiki *zamana* ve tamamlanmış tarihleriyle geçmişe). Bu anlamda, artzamanlı evrim senkronik totalizasyonda mevcuttur (geçmiş olarak – ve daha sonra göreceğimiz gibi, gelecek olarak); aralarındaki ilişkiler içsellik bağlarıdır ve eleştirel araştırmanın mümkün olduğu ölçüde, totalizasyon sürecinin zamansal derinliği bireysel hayatımın işleyişini refleksif olarak yorumluyorum.

Elbette birey burada yalnızca metodolojik bir hareket noktasıdır ve onun kısa yaşamı çok geçmeden, totalizasyonunu zamansallaştıran ve zamansallığını totalleştiren çok boyutlu insan topluluğu içinde seyrelir. Bireysel evrenselleri, benim hem dolaysız hem de düşünümsel yaşamımda per petüel olarak uyandırıldıkları ve içinde doğdukları geçmişin derinliklerinden eylemlerimin ve kurallarını sağladıkları ölçüde, gerileyici araştırmamızda, belirli bir girişimi veya toplumsal topluluğu, belirli bir praksis avatarını aydınlatmak için *çağdaş bilginin tümünden* (en azından ilke olarak) yararlanabilmeliyiz. Başka bir deyişle, kültürün ilk kullanımı, eleştirel refleksiyonun yansıtılmamış içeriğinde olmalıdır.

eşzamanlılıkların ilk kavranışı mevcut birey aracılığıyla olur. Bazı filozofların yaptığı gibi, hiçbir şey bilmediğimizi varsaymak yerine, mümkün olduğunca (imkansız olsa da) bildiğimizi varsaymalıyız.

her şeyi biliriz. Her , bilginin bütününü, bireyi oluşturan ve bireyin onları yaşama tarzıyla insan deşifre etmek için kullanırız. Bu bilgiyi kullanırız çünkü kavramsal gerçeklik açığa çıkaran mutlak bir cehalet hayali, on sekizinci yüzyıldaki 'soylu vahşi' hayali kadar gerici bir felsefi çılgınlıktır. Cehalet hakkında nostaljik olmak mümkündür, ancak bu nostaljinin kendisi kültürel bir olgudur, çünkü mutlak cehalet kendisinin değildir – ve eğer farkındaysa, ortadan kaldırmaya . Dolayısıyla, kültürün olarak "hiçbir şey bilmediğimizi varsaymak" şeklindeki başlangıç noktası, yalnızca kültürün, totalleştirici zamansallaştırmanın belirli bir anında, *kendi adına* kendini görmezden gelmeyi seçmesidir. Diyalektiğin henüz kendini eleştirme aşamasına gelmediği bir zamanda, bilgiyi eleştirmeye bir tür *ön-eleştirel* girişim olduğu söylenebilir.

Öte yandan, eleĢtirel araĢtırmamız elimize geçen her Şeyi kullanacaktır, çünkü bireysel yaĢamda her *praksis* kültürün bütününü kullanır ve hem senkronik (Şimdiki zamanın *bütünlüğü* içinde) hem de diyakronik (insani derinliği içinde) olur; çünkü araĢtırmamızın kendisi kültürel bir olgudur. Tarihin yöntemsel olarak yeniden inşasında, içerik analojilerini takip etmek ve örneğin Cromwell' gibi bir devrimi Fransız Devrimi açısından yorumlamak pratik olarak yasaktır. Öte yandan, bireyler ya da gruplar arasındaki biçimsel bağları (örneğin, her türlü içsellik bağını) kavramaya, pratik çoklukların farklı biçimlerini ve bunların içinde var olan karşılıklı ilişki türlerini incelemeye çalışıyorsak, en iyi örnek, tarihten bağımsız olarak kültür tarafından sağlanan en açık örnektir. İçinde

Diğer bir deyişle, diyalektik tarihin doruk noktası değildir; yalnızca bütünleşmenin orijinal hareketi olarak var olabilir. Elbette diyalektik ilk etapta dolaysız, basit yaGanmıG *praksis* olmalıdır ve zaman içinde kendini bütünleGtirecek Gekilde kendi üzerine hareket ettiği ölçüde, kendini *ifGa* eder ve eleGtirel yansıma yoluyla kendini giderek dolayımlar. Ancak bu yansıma için, tanımı gereği, dolaysız olan artık ne şimdiki ne de geçmiş *praksisle* ilişkili olarak var olur. İlki, eleştirel soruşturmaya koşut olarak, oluştuğu anda düşünümsel bir yapı kazanır; ikincisi, tam da korunduğu (en azından belli belirsiz) ya da yeniden oluşturulduğu için, gün ışığına *zaten dolayımlanmıştır:* bu durumda düşünümsel makaslama bir tür *uzaklaşmaya* dönüşür. Ancak düşünümsel bir eleştiri, yeniden kurucu *praksis* (tarihçinin ya da etnogra) olarak adlandıracağımız şeyin bir parçasını oluşturur; ve yeniden kurucu *praksis* -yeniden kurmayı etkilediği ölçüde- yeniden kurulan *praksisle* ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır. (Geçmişi, yani aşılmış gerçekliği, onu muhafaza eden şimdiki zamanın içinde yeniden keşfederek inşa eder; ve kendisi de, onu restore ettiği ölçüde dönüştüren bu yeniden canlandırılmış geçmiş tarafından inşa edilir). Dahası, aşılmış bir geçmiş olarak, yeniden kurulan *praksis*, zorunlu olarak, artzamanlı derinliği olarak şimdiki *praksisimizin* bir parçasını oluşturur. Böylece, düşünümsel eleştiri, örneklerini ve açıklamalarını nesnel Kültürde aradığında eleştirel ve yarı-düşünümsel bilgi haline gelir. Ve unutmayalım ki toplumsal belleklerin seçimi hem mevcut *praksisi* (bu seçimi motive ettiği ölçüde) hem de *praksisimizi* karakteristik seçimiyle birlikte ürettiği ölçüde toplumsal belleği tanımlar.

Durum böyleyken, refleksif araştırma ve yarı refleksif bilgi Tarihin sentetik bağlarını gün ışığına çıkarma konusunda tamamen homojendir. Bu bağların içeriği, maddeselliği içinde, yalnızca ayırt etmek ve farklılaştırmak için kullanılabilir: Sokrates'in zamanındaki bir dostluğun, bugünkü bir dostlukla ne aynı anlama ne de aynı işlevlere sahip olduğu kabul edilmelidir. Ancak "insan doğası "na olan inancı tamamen kaldıran bu farklılaştırma, yalnızca (her halükarda aşağıda açıklanacak olan) *karşılıklılığın* sentetik bağına daha fazla ışık tutar – bireyselleştirilmiş bir evrensel ve tüm insan ilişkilerinin temeli. Bu zorlukları göz bulundurarak, bu temel karşılıklılığın en iyi örneklerini, yaşamadığımız ama yine de kültür aracılığıyla tamamen bizim olan geçmişten seçebiliriz. İnsanlık tarihinin yeniden yazılmasını değil, içsellik bağlarının eleştirel bir şekilde araştırılmasını öneriyoruz, ya da başka bir deyişle,

Gerçek, ancak oldukça sıradan, kabuller, yapılar ve olaylarla bağlantılı olarak, şu çok önemli sorunun cevabının keşfi: insanlık tarihi sürecinde, içsellik ve dışsallık ilişkilerinin ilgili rolü nedir? Ve eğer bu toplam araGtırma -bütün tarihin içinde çözüldüğü ölçüde bütün hayatımın, bütün bir hayatın içinde yoğunlaGtığı ölçüde de bütün tarihin araGtırması olarak özetlenebilecek- *dıGsallık bağının* (analitik ve pozitivist aklın) kendisinin pratik çokluklar tarafından içselleGtirildiğini ve ancak içsel bir olumsuzlaması haline geldiği ölçüde onların içinde (tarihsel bir güç olarak) hareket ettiğini ortaya koyarsa,24 kendimizi, araGtırmanın kendisi aracılığıyla, geliGen bir toplamlaGmanın merkezinde bulacağız.

9 *Birincil ve İkincil Anlaşılabilirlik*

Ancak görevimiz, içinde bulunduğumuz mantıksal bir totalizasyon bölgesinin varlığını tespit etmekten daha fazlasını içermektedir. Çünkü eğer diyalektik akıl varsa, bütünleştirici hareket, en azından ilkesel olarak, bizim için her yerde ve her zaman *anlaşılabilir* olmalıdır. (Bazen bilgimiz bir olayı için erişilebilir kılmaya yetmeyebilir; ancak bu genellikle böyle olsa bile, *ilke olarak* anlaşılabilirlik yine de araştırmamız tarafından garanti altına alınmalıdır). Bu bir ikincil anlaşılabilirlik meselesidir. Birincil anlaşılabilirlik, eğer mümkün olacaksa, bütünleştirici bir zamansallaştırma diye bir şey varsa, gördüğümüz gibi, diyalektiğin yasalarını bütünleştirmenin anlarına indirgemekten ibaret olmalıdır. *Kendi içimizdeki* belli ilkeleri *a priori* (düşüncenin belli opak sınırları) kavramak yerine, *nesnenin içindeki* diyalektiği kavramalı ve onu – her , aynı anda hem bireysel hem de tüm insanlık tarihi olarak onu bu çifte bakış açısından ürettiğimiz ve üretirken ona tabi olduğumuz ölçüde totalleştirici hareket olarak anlamalıyız. Ancak ikincil anlaşılabilirlik, diyalektik Aklın yarı saydamlığı değildir: bu, kısmi anlarının anlaşılabilirliğidir ve totalizasyonun kendisinden kaynaklanır.

24. Daha sonra göreceğiz, örneğin, h,?w bir *sayısal* çokluk, bir grup olabilmek için, sayısallığını (dışsallık niteliğini) içselleştirmelidir.

zamansallaştırma, yani diyalektik şemaların eleştirel uygulaması yoluyla. Diyalektik Aklın Doğa bilimlerine uygulandığında 'kurucu' olamayacağını gördük: başka bir deyişle, pozitivist Akıl tarafından oluşturulan katı ve niceliksel yasaların ötesinde öngörülen boş bir totalizasyon fikrinden başka bir değildir. Bununla birlikte, olduğumuz *yerde* ve olduğumuz totalizasyon içinde, diyalektik Akıl, tarihsel olguların anlaşılması için *sürekli* üstünlüğünü kanıtlamalıdır: pozitivist, analitik yorumu kendi totalize edici faaliyeti içinde çözmelidir; tüm pozitivizmden zorunlu olarak kaçan belirli yapıları, ilişkileri ve anlamları ortaya çıkarmalıdır. Dahası, mükemmel bilginin sınırlayıcı durumunda, olayın kendisi şeffaf hale gelmeli, yani kendisini yalnızca diyalektik Akıl tarafından erişilebilir olarak ortaya koymalıdır. Bu, totalleştirici faillerin kendi karşıtlıklarını aşarak totalleştirmenin yeni ve indirgenemez anlarını ürettikleri hareketin kendisini bize hem gerçeklik hem de açıklık olarak sunması gerektiği anlamına gelir. Başka bir deyişle, diyalektik Akıl diye bir şey varsa, indirgenemez biçimde yeni olduğu ölçüde, indirgenemez biçimde yeni olanın mutlak anlaşılabilirliği olarak tanımlanmalıdır. Bu, yeni olguları indirgeyerek açıklayan pozitivist analitik girişimin tam tersidir. Ve bir anlamda, pozitivist gelenek bugün bile içimizde o kadar sağlam bir şekilde yer etmiştir ki, anlaşılabilirlik gerekliliği paradoksal görünebilir. Yeni *olan*, *yeni olduğu ölçüde,* akıldan kaçıyor gibi görünür: yeni *nitelik* kaba bir olgu olarak kabul edilir ya da en iyi ihtimalle indirgenemezliğinin geçici olduğu düşünülür ve analizin eski unsurları ortaya çıkarması beklenir. Ama aslında dünyaya yeniliği getiren insandır: pratik alanın kısmen ya da tamamen yeniden düzenlenmesi yoluyla, görünüşü ve işlevinin yeni birliği içinde yeni bir alet üreten onun *praksisidir* (algı düzeyinde: renkler, kokular); üreticilerin *praksisiyle* eşgüdümlü olarak, aleti insan dünyasında ve kullanım yoluyla 'unsurlarını' insanlarla ilişkili olarak indirgenemezliğini koruyacak şekilde birbirine bağlayacak olan kullanıcıların *praksisidir*.

'İnsan gerçekliği' teknikler düzeyinde ve düşünce olan o evrensel teknik düzeyinde bir sentezdir. Bu çok açıktır. Analitik Aklın, düşüncenin kendisini bilinçli olarak tabi kıldığı sentetik bir dönüşüm olduğu da açıktır – ve daha da açık hale gelecektir: bu düşünce, incelenen nesnenin kendisini *kendi içinde,* dışsallıkta koşullanmış olarak tanımladığı *doğal* ortam haline gelmek için bir şey haline gelmeli ve kendisini dışsallıkta kontrol etmelidir. Bu bakımdan, daha sonra ayrıntılı *olarak* göreceğimiz gibi, düşünce *kendisini*

eylemsizliğe etki etmek için yönlendirilmiş eylemsizliğe dönüştürmek, her düzeyde pratik organizmanın kuralına uygundur. Ancak, kendisini bu dönüşümün nesnesi getirirken, düşünce aynı zamanda onu kontrol eder ve incelemeye çalıştığı hareketsiz sistemle bağlantılı olarak gerçekleştirir. Hareket halindeki cisimlerin yasası (ilk başta belirsiz bir şema ve bu belirli yasayı *aşmak* için) ya da kimyasal kombinasyonun kuralı (bu tür kombinasyonların totalizasyon olbasit, *a priori* kesinliği olarak) haline gelir. Dolayısıyla analitik Akıl, doğa yasalarının saf, evrensel Çeması olarak, gerçekte yalnızca sentetik bir dönüÇümün ya da deyim yerindeyse diyalektik belirli bir pratik anının sonucudur: Bu sonuncusu, tıpkı hayvan aletleri gibi, organik güçlerini kullanarak, *kendi ataleti aracılığıyla*, kendisinin belirli bölgelerini *yarı-inorganik* bir kalıntıya dönüştürür*;* bilimsel düşünce, içsel hareketinde *(*deneylerin ve hipotezlerin *yaratılması*) sentetiktir ve (mevcut haliyle Doğa bilimleri söz *konusu* olduğunda) kendisinin noemik projeksiyonunda analitiktir. Hipotezleri, birleştirici işlevleri nedeniyle sentetik (y =f(x)ve maddi içeriklerinin dağıtıcı eylemsizliği nedeniyle analitiktir. Eğer deneyimiz başarılı olursa, daha sonra diyalektik Aklın pozitivist Aklı doğal dışsallıkla ilişkisi olarak sürdürdüğünü, kontrol ettiğini ve sürekli yeniden göreceğiz. Ancak bazı böceklerin kabukları gibi üretilen bu pozitivist Aklın temeli ve anlaşılabilirliği yalnızca diyalektik Akıldadır. Eğer bir nesnenin birliğini dışsal güçlerden aldığı bazen doğru ve anlaşılırsa ve bu güçlerin kendileri sistematik olarak evrenin belirsiz dışsallığı tarafından koşullandırılıyorsa, bunun nedeni insanın bu evrenin bir parçası olması ve kesinlikle onun tarafından koşullandırılmasıdır; çünkü tüm *praksis* ve dolayısıyla tüm bilgi, moleküler dağınıklığı birleştirmek zorundadır (ya bir araç inşa ederek ya da bir grup içindeki toplumsal çokluğu içselleştirerek birleştirerek). Dolayısıyla Doğa bilimleri içerikleri bakımından analitiktir, bilimsel düşünce ise hem özel prosedürleri bakımından analitik hem de nihai amaçları bakımından sentetiktir.

Ama eğer totalizasyon diye bir şey varsa, örgütleyici ve yaratıcı düşüncenin varlığının insan ırkıyla ilgili *anlaşılmaz* bir *gerçek* ya da yalnızca doğa bilimlerinin yöntem ve bilgilerinin ortaya çıkan bir tür *bilinçdışı* faaliyet olduğunu varsaymak yanlış olur. Matematiksel ya da deneysel bir kanıtı anlamak, düşüncenin yöntemini ve yönelimini anlamaktır. Başka bir deyişle, hem hesaplamaların analitik gerekliliğini (bir eşdeğerlikler sistemi olarak, hem de değişimin indirgenmesi olarak) kavramaktır.

sıfıra) ve bu denkliklerin yeni bilginin yönelik sentetik yönelimi. Gerçekten de, yeninin eskiye indirgenmesi kesin olarak kanıtlansa bile, daha önce sadece belirsiz bir hipotezin olduğu ve her Hakikatten yoksun olan *kanıtlanmış* bilginin ortaya çıkması, bilgi düzeninde ve pratik uygulamalarında indirgenemez bir yenilik olarak görülmelidir. Ve eğer bu indirgenemezlik tam olarak anlaşılamazsa, ne *amacına* dair bir bilinç ne de ispatın aşamalı ilerleyişine dair bir anlayış (deneyi icat eden bilim adamı ya da deneyi dinleyen öğrenci açısından) söz konusu olabilir. Dolayısıyla doğa bilimi bir *makineyle* aynı yapıya sahiptir*:* onu zenginleştiren ve ona uygulamalar bulan bütünleştirici bir düşünce tarafından kontrol edilir aynı zamanda hareketinin birliği (birikim) *insan için mekanik* bir düzenin topluluklarını ve sistemlerini bütünleştirir. İçsellik, dışsallığı içselleştirmek için kendini dışsallaştırır.

Praksisin (şimdilik *bireysel praksisin* diyelim*)* şeffaflığının kaynağı, olumsuzlama (olumsuzladığı şeyi *durum içinde*) ile pratik geleceğe yansıttığı ve olumsuzlanan *durumun* yeniden düzenlenmiş birliği olarak görünen soyut ve hala biçimsel bir *bütün* açısından kendini tanımlayan bir proje arasındaki çözülmez bağlantıdadır. Bu anlamda, bir girişimin zamansallaştırılmasına erişilebilir, çünkü onu koşullandıran gelecek (yani *praksisin* gerçekleştirilmesi gerektiğini düşündüğü *Bütün*) temelinde anlaşılabilir. Dolayısıyla, olumsuzlama eyleminde olumsuzlama geçici bir bütünlük yaratır; kısmi gelmekte olanı bütünleştirir. Dahası, reddedilen durumun belirli bir yapısını olumsuzlamaya karar verdiğinde, bunu geçici bir totalizasyon temelinde yapar; olumsuzlamanın tikelleşmesi *saf* bir *analiz* değil, aksine diyalektik bir andır: ikincil yapı, geçici bütünün içinde bütünlüğü ifade eder ve bütünlüğün kendisi değiştirilmeden değişemez olarak (hatta önceden değiştirilmesinin bir sonucu olmadan olarak) görünür. Aslında bu birleĢtirme (ve alanda gerçekleĢtirilen keĢif) ilk etapta anlaĢılabilirliktir, zira insan *praksisi*, bir reddiyenin ya da bir projenin eylemdeki birliği olarak kendisine Şeffaftır ve kendi pratik anlayıĢını birleĢtirilmiĢ bir çeĢitliliğin bütünleĢtirici *kavrayıĢı* olarak tanımlar (bir teknisyen için anlamak, bütünü -örneğin tamir edilecek bir makinenin tüm iĢleyiĢini- görmek ve bu genel iĢlevin *hasisinde* iĢleyiĢi engelleyen tikel yapıları aramaktır). Bu

aslında biraz önce bahsettiğimiz şeyin bir örneğidir: bütünleşme kendini çeşitlendirir ve entegrasyon orantılı olarak güçlenir. Ancak bu aynı zamanda gelecekten (örneğin çalışır durumdaki makine) geçmişe doğru bir : bir şeyi *onarmak*, onun bütünlüğünü hem zamansal bir soyut olarak hem de yeniden oluşturulacak gelecekteki durum olarak kavramak anlamına gelir. Bu temeldepratik bir failin tüm faaliyetleri, geçici bütünlüğün sürekli olarak yeniden toplamlaştırılması olarak *gelecek üzerinden* anlaşılmalıdır. Ve kendileri de zamansallaştırma tarafından yeniden toplamsallaştırılan bu anların aslında orijinal anlaşılabilirliktir, çünkü pratik fail kendisi ve çevresinin birleştirici birliği olarak kendisine şeffaftır. Bu anlamda, *yeni* olan onun için kendi faaliyetinin kendisinde (bu faaliyet onu *ürettiği* ölçüde, dışarıdan geldiği ölçüde değil) hemen anlaşılabilirdir, çünkü pratik fail için, onu sürekli olarak daha derin bir çeşitliliğin işareti olarak kendi dışında ürettiği ölçüde kendi *pratik* birliğinden başka bir şey değildir. Dolayısıyla diyalektik anlaşılabilirlik, pratik bir bütünlüğün her yeni belirleniminin anlaşılabilirliğine dayanır; bu belirlenim, önceki tüm belirlenimlerin korunmasından ve bütünleştirici aşkınlığından başka bir şey olmadığı sürece ve bu aşkınlık ve koruma, gerçekleştirilmesi gereken bir bütünlük tarafından açıklanabilir olduğu sürece. *25*

Bu açıklamalar, üstlenmek üzere olduğumuz eleştirel araştırmanın sonucuna dair bir önyargı oluşturmamaktadır. Sadece niyetini göstermektedir. Bir düzlemde, bireysel *praksisin* kendi kendine trans ebeveyn olması ve bu şeffaflık içinde tam anlaşılabilirliğin modelini ve kurallarını sağlaması mümkündür; ancak bunun hala kanıtlanması gerekmektedir. Ayrıca, en azından varsayımsal olarak, insan düşüncesinin (*kendisi* praksis ve praksisin bir anı olduğu ölçüde*)* temelde yeniliğin altında yatan şey olduğu (verili olanın, sonları tarafından açıklanabilir eylemlere uygun olarak sürekli yeniden düzenlenmesi olarak) düşünülebilir.26 Ancak bunun

25. Bu bütünlük yalnızca pratik anıdır. Eğer fail bunu kesin olarak görüyorsa, bu yalnızca saf çeşitlendirici birleşmeye dışsal nedenlerden dolayı olabilir, örneğin faydası gibi. Ayrıca, yaratılan bütünlüğün, tam da gerçekleşmesinin onun orijinal atalete ve saf dışsallığa geri dönmesine neden olduğu ölçüde ondan kaçacağını göreceğiz.

26. Gelecekteki bütünlük açısından bakıldığında, örgütlü sistemin her yeni durumu gerçekte bir *ön-yeniliktir* ve anlaşılabilirliğini ancak gelecekteki bütünlük tarafından *zaten aşıldığı ölçüde, yeterince yeni* olmadığı ölçüde gösterir. Geometrik bir kanıtla kıyaslandığında intüitif (ve diyalektik) kesinliğin basit bir örneğini ele alalım. Her şeyden önce bir çocuk için oldukça *kesindir* ki

Bir daireyi herhangi bir noktada kesen düz çizgi, aynı zamanda başka bir da kesmek zorundadır. Çocuk ya da eğitimsiz kişi bu gerçeği çemberin kendisinden yola çıkarak kavrayacaktır; tahtaya çizilen çizgi için diyecektir: çembere girdiğine göre çıkmalıdır. Bir matematikçi bu naif kesinlikten tatmin olmayacaktır: bir kanıt ister. Bu kısmen, geometriyi titizlikle sistematik kılan ve bir önermenin ancak kanıtlandığı, kurallarına olarak kanıtlandığı takdirde sisteme dahil ima eden tüm iyi bilinen nedenlerden dolayıdır. Ama aynı zamanda ve her şeyden önce, çünkü kanıt analitiktir, oysa tarif ettiğim sezgisel kesinlik diyalektiktir. Duyulur-nesne olarak çember ortadan kaldırılır, arka plana atılır ve onun özelliklerinden biriyle değiştirilir: çemberin içinde her çemberden eşit uzaklıkta bir nokta vardır.

Çember üzerindeki tüm noktalar 'merkez' olarak adlandırılan bir noktadan eşit uzaklıktadır. Bir nokta alalım ve onu 'merkez' olarak vaftiz edelim; bu nokta belirli bir hne'ye bağlıdır

'yarıçap' olarak vaftiz edilen bir doğru parçası ile. O halde, doğru üzerinde merkeze ilkine eşit bir doğru parçasıyla bağlanabilecek başka bir nokta olduğu kanıtlanabilir. Gerçek p çatısı burada bizi ilgilendirmiyor, ancak gerekliliği tartışırken buna geri döneceğiz. Şu anda bizim için önemli olan, ispatın *daire-gestalt*'ın duyusal ve niteliksel birliğini 'geometrik yerlerin' hareketsiz bölünebilirliği lehine yok etmesidir. *Gestalt* artık yalnızca örtük bilgiye sıkıştırıldığı ölçüde mevcuttur. Geriye kalan tek şey dışsallıktır, yani üretici hareketin kalıntısıdır. *Buna* karşılık *daire-gestalt*, duyulur bir biçimden çok daha fazlasıdır: figürün kavranışından beri devam eden ve gözün sürekli olarak

yeniden yaratır. Bu, mekânsal farklılığın bu insani belirleniminin *pratik* olduğunu, daha doğrusu kendi içinde tüm çitleme pratiklerini içeren soyut bir *praksis* olduğunu görmemizi sağlar. Benzer şekilde, söz konusu çizgi artık belirli noktalar kümesi değildir; o bir *harekettir:* iki nokta arasındaki en kısa yoldur ve dolayısıyla hem bir rota çizimi hem de verili bir hareketin katı bir yasasıdır. Bu değerlendirmeler, ele alınan teoremin *diyalektik* anlaşılabilirliğini anlamamızı sağlar. Daire, çevrelemenin soyut idealleştirmesi olarak *sınırlar*. Disiplinli bir yolculuğun idealleştirilmesi olarak düz çizgi, yolundaki *engelleri parçalar*. Ya da onları parçalayamazsa, bir surun ya da bir tepenin önünde 'zamanı işaretler' ve duvarı yıkmak ya da bir tünel açmak zorunda kalır. Ancak sonsuz bir yolculukla ve dolayısıyla gerçek engellerin olmadığı bir yolculukla ilgilendiğimiz için, geometrik diyagramda çizginin dairesel muhafazanın dışına *ulaştığını* hemen görürüz ve kısacası, hareketini yalnızca tahtada veya krokide temsil edilmeyen ve çizginin kaderi, yönü ve geleceği olarak gördüğümüz şeyde örtük olan noktalar temelinde kavrarız. Ancak, bu sonsuz uzak gelecek düz çizginin algısında zaten mevcut olduğu ölçüde, dair gördüğümüz şey, göremediğimiz şeyin *ardında bırakılmıştır*. Hareket çoktan sonsuzluğa ulaştığı için bir anlamda şimdiki zaman çoktan geçmişte kalmıştır: çizgi bir kalıntı, kaybolma noktasında bir iz haline gelir. Böylece onu, örneğin karatahtanın sağ üst köşesinde, gökyüzüne havalanırken görürüz. Ve böylece tahtanın ortasına çizilen daireyi kestiği iki nokta, diyagramın içinde *aşılmış* bir *geçmiş* olarak belirir. Ne kadar sınırlı ve soyut olsun, şematik bir zamansallaştırma (ki

düz çizginin bir vektöre dönüştürülmesi sadece açıklamaya hizmet eder) toplam
Çizginin *kariyerini (aventure)* görür. Çember gibi çizgi de bireyselleştirilmiştir,

Belli belirsiz de olsa, insanın gelişim süreci *(aventure)* tarafından. Ve bu hareketle kapalı bir eğriyi geçerken *karşılaştığımızda*, onunla gerçekten *yeniden karşılaşmış* oluruz: düz çizgi, daireyi kestiğini gördüğümüzde çoktan sonsuza ulaşmıştır. Ve aslında bu çifte organizasyonla karşılaşma yeni bir bilgi parçasıdır. Ancak burada anlaşılabilirlik, biri diğerine yasasına boyun eğerek hükmeden iki karşıt uygulamanın (örneğin bir çit ve bir ray) sezgisel olarak kavranmasından kaynaklanır. Hareketin mutlak sertliği ve yolunun esnek olmayan katılığı, muhafazanın dairesel direnciyle uzlaşır. İkincisinin anlamı bir *iç* mekan oluşturmaktır (ve burada tamamlanmış hareket, ister matematikçiler tarafından çizilmiş olsun, isterse
matik ya da tehlikedeki insanlar tarafından inşa edilmiş, totalize edilmiş bir zamansallaştırma olarak). Burada anlamamız gereken tek şey, palisadları toplayan ya da mekânın soyut unsurlarını bir arada tutan sentez, üretici eylemdir. *Yeni* olan, totalleştirici bir zamansallaştırmanın mekânı temsil eden mutlak, hareketsiz dağılma üzerinde bıraktığı izdir. *Kendisini* topladığı dağınık eylemsizlik *ona hiçbir şey* katmadığı ve yalnızca üretme eyleminin birleşmiş yeniden üretimi olduğu *ölçüde* anlaşılabilirdir. Eğri üzerindeki her noktada, daire hem oluşma sürecindedir hem de çoktan tamamlanmıştır. Eğrinin her noktasında, yapılacak hareket (inşa kuralı) halihazırda gerçekleşmiş olan hareket (sentezin zamansallaşmış bütünlüğü) temelinde anlaşılır ve tersine (duyulur belirlenimin yeni opaklığı onu üreten kuralda çözülür; her noktada hareketin geçmiş ve geleceğinin taslağı haline gelir).

Düz çizgi ile kapalı eğri arasındaki ilişkiye gelince, burada zamansal ve yarı-özgülleşmiş bir süreç olarak ortaya çıkar: birbiriyle çelişen ve halihazırda uygulanmış iki talimatlar dizisinin sentezidir. Kapalı eğri dışsallığa direnir, hem de iki kat direnir: her dışsal karşı bir bariyer oluşturur; ve bu bariyerin içinde bir içsellik barındırır. Ancak onu geçen düz çizgi, bariyeri yıktığında, kendisini içsellik yasasına tabi bulur: hareketini tanımlayan kuralı izleyerek, içinden çıktığı dışsallığa geri dönmelidir. Böylece hareketin 'girişi' onun 'çıkışını' gerektirir çünkü giriş onu dairenin içselliğinin bir belirlenimine dönüştürmüştür. Ama tersine, düz çizgi eğriyi geçerek iç içeriğin dışsallığını gerçekleştirir. Böylece geometrik sürecin pratik anlaşılabilirliğini sağlayan, *bizim aracılığımızla* ve bizim yeniden yarattığımız hareket aracılığıyla, içsel dışsallaştırılmasını (çizginin daire üzerindeki eylemi) ve dışsal olanın içselleştirilmesini (çizgi engeli aşmak için kendini içselleştirir, dairenin yapılarına uyar) gerçekleştiren bu yeni örgütlenmedir. Ancak çelişkilerin bu sentezi, aşılmış yeniliği içinde, gelecekteki totalizasyonlar temelinde, yani yalnızca olması gerektiğine işaret gerçekleştirilen işlemler temelinde deşifre edilir.

Bu son derece basit durumu yakından inceleyecek olursak, mantıklı sezgilerin
ition basitçe iki uzamsal belirlenimi üretici edimdir, fail kısmi operasyonunu çifte toplam *praksis* (çizgiyi çiz, çemberi kapat) açısından anladığı sürece. Kısacası, diyalektik kesinlik, gelişen eylemi bütünselleştirilmiş eylem aracılığıyla açıklığa kavuşturur ve materyalin doğası yalnızca bilgi veren *praksisi* nitelemek için araya girer (elbette, söz konusu materyal somut hale gelirse bu artık böyle değildir ve bu noktayı uzun uzadıya tartışma fırsatımız olacaktır; ancak her halükarda diyalektik kesinlik ilkesi

Önemli olan nokta bu değildir; mesele sadece bir bireyi iş başında incelemek değildir. Diyalektik Aklın eleştirisi, bu aklın uygulama alanı ve sınırları ile ilgilenmelidir. Tarihin Hakikati diye bir şey olacaksa (bir sistem halinde düzenlenmiş olsalar bile *birkaç* hakikatten ziyade), araştırmamız yukarıda tanımladığımız türden bir diyalektik anlaşılabilirliğin bir bütün olarak insanlık tarihi süreci geçerli olduğunu ya da başka bir deyişle, pratik çokluğumuzun totalleştirici bir zamansallaştırması olduğunu ve bu totalleştirme büyük bir totalleştirici içermese bile bunun anlaşılabilir olduğunu göstermelidir. Bireylerin (muhtemelen 'sosyal atomlar') varoluşları aracılığıyla (ama bireysel *olarak* ve her biri kendi çalışmasının özel alanı içinde) dağılmaları bütünleştirdiklerini iddia etmek başka bir şeydir, ve çoğunlukla bu konuda herhangi bir endişe göstermeden *kendilerini bütünleştirdiklerini* göstermek bambaşka bir şeydir.

20 *Bu Çalışmanın Planı*

Eğer Tarih totalizasyon ise ve bireysel totalize edici zamansallaştırmanın yegane zeminiyse, herkesin içinde ve dolayısıyla eleştirel araştırmalarımızda gelişen totalizasyonu, onu hem ifade eden hem de maskeleyen çelişkiler aracılığıyla ortaya çıkarmak yeterli değildir. Eleştirel incelememiz bize aynı zamanda pratik çokluğun (ki buna zevke göre 'insanlar' ya da 'İnsanlık' kendi dağınıklığı içinde kendi içselleştirmesini *nasıl* gerçekleştirdiğini de göstermelidir. Buna ek olarak, şunları da sergilemeliyiz

---

son döneminin ışığında gelişen bir *praksisin* algılanması). Eğer bu dolaysız pratik yenilik anlayışı, az önce ele aldığımız örnekte yararsız ve neredeyse çocukça görünüyorsa, bunun nedeni geometrinin eylemlerle değil, onların kalıntılarıyla ilgilenmesidir. Geo metrik figürlerinin soyutlama olup olmaması, gerçek çalışmanın sınırlayıcı şemaları olup olmaması geometri için pek önemli değildir; geometri yalnızca bu figürler üretildiklerinde üzerlerine basılan içsellik mührünün altındaki radikal dışsallık ilişkilerini ortaya çıkarmakla ilgilenir. Ancak bu, anlaşılabilirliğin ortadan kalktığı anlamına gelir. Gerçekte, pratik sentezler, sentezleyici eylemin bir araya getirdiği unsurlar arasında dıÇsallık iliÇkilerinin kurulmasına yol açan saf pasif bir belirleme haline geldiği ölçüde incelenir. Daha sonra pratik-içselleştirmenin bu pasif dışsallaştırmasını pratik-içselleştirmenin nasıl yeniden keşfettiğini ve bu süreci nasıl izlediğini göreceğiz,

yabancılaşmayı orijinal haliyle tanımlamak mümkündür.

bu totalleştirme sürecinin diyalektik zorunluluğu. Gerçekten diyalektik faillerin (yani bir *praksis* üreten bireylerin*)* çokluğu, ilk bakışta totalizasyonların çokluğu yoluyla ikinci dereceden bir atomizmi gibi görünmektedir. Eğer öyle olsaydı, yeni bir düzeyde analitik Aklın geri dönmemiz gerekirdi. Ancak başlangıç noktamız bireysel *praksis* olduğu için*,* Ariadne'nin bu *praksisten* insan topluluklarının çeşitli biçimlerine giden ipliklerinin her birini dikkatle takip etmeliyiz; ve her durumda bu toplulukların yapılarını, unsurlarından gerçek oluşum tarzlarını ve son olarak onları oluşturan unsurlar üzerindeki bütünleştirici eylemlerini belirlememiz gerekecektir. Ancak toplulukların bireyler ya da birbirleri tarafından üretildiğini göstermek ya da tersine, bireylerin topluluklar tarafından nasıl üretildiklerini göstermek asla yeterli olmayacaktır. Her durumda bu dönüşümlerin diyalektik anlaşılabilirliğini göstermek gerekecektir.

Elbette bu bir *biçimsel* anlaşılabilirlik meselesidir. Bununla, öz-bilinç olarak *praksis* ile onun aracılığıyla örgütlenen ve *praksis-süreç* olmak için kendini *praksis* olarak kaybettiği tüm karmaşık çokluklar arasındaki bağları anlamamız gerektiğini kastediyorum. Ancak – ve bunu daha da vurgulayarak tekrarlama fırsatım olacak – *praksisin* bu enkarnasyonlarının somut tarihini belirlemek niyetimin bir parçası değil. Özellikle, daha sonra göreceğimiz gibi, pratik birey çok farklı türden topluluklara, örneğin *grup olarak* adlandırılan ve benim *seri* olarak adlandıracağım şeylere girer. Başlangıçta ya da Tarihin belirli bir anında serilerin mi gruplardan önce geldiğini yoksa tam tersi mi olduğunu belirlemek projemizin bir parçası değildir. Ancak
Aksine, göreceğimiz gibi, gruplar doğar ve genellikle kendilerini de serileştirerek son bulurlar. Dolayısıyla bizim için önemli olan tek şey serilerden gruplara ve gruplardan serilere geçişi göstermektir.
serilerini pratik çokluğumuzun sürekli cisimleĢmeleri olarak görmek ve bu tersine çevrilebilir süreçlerin diyalektik anlaĢılabilirliğini test etmek. Aynı Ģekilde, sınıfı ve (1'*etre de classe)* incelediğimizde, kendimizi iĢçi sınıfının tarihinden örnekler çıkarırken bulacağız. Ancak amacımız proletarya olarak bilinen belirli bir sınıfı olmayacaktır: tek amacımız bu örneklerde bir sınıfın oluĢumunu, onun totalleĢtirici (ve detotalleĢtirici) iĢlevini ve diyalektik anlaĢılabilirliğini (içsellik ve dıĢsallık bağları, iç yapılar, diğer sınıflarla iliĢkiler, vb.) Kısacası, ne insanlık tarihi, ne sosyoloji ne de etnografi ile ilgileniyoruz. Kant'ın bir başlığını parodileştirecek olursak, biz daha ziyade

'Geleceğin Antropolojisine Prolegomena' için temellerin atılması

Eğer eleGtirel araGtırmamız gerçekten olumlu sonuçlar verirse, insan bilimlerine uygulandığında diyalektik yöntemin sezgisel değerini gibi *a posteriori* [illegible] *a priori* olarak ortaya koymuG olacağız ve *insani* olması koGuluyla herhangi bir olguyu geliGen totalizasyonun içine yeniden yerleGtirme ve bu temelde anlama gerekliliğini. Dolayısıyla *eleGtirel* araGtırma her zaman çifte *bir* araGtırma olarak kendini *gösterecektir*: eğer totalizasyon varsa, araGtırma bize *bir yandan* (ve gerileyen düzende) totalizasyonun devreye soktuğu tüm *araçları*, yani kısmi totalizasyonları, detotalizasyonları ve retotalizasyonları iGlevleri ve soyut yapıları içinde sunacak, *diğer yandan* da bu biçimlerin *praksisin* tam anlaGılabilirliği içinde diyalektik olarak birbirlerini nasıl ürettiklerini görmemizi . Dahası, araGtırmamız basitten karmaGığa, soyuttan somut olana, oluGturandan oluGturulana doğru ilerlediği sürece, somut tarihe atıfta bulunmaksızın, bireysel *praksisin* cisimleGmelerini, yabancılaGmasının biçimsel yapısal koGullarını27 ve ortak bir *praksisin* oluGmasını teGvik eden soyut koGulları belirleyebilmeliyiz. Bu da bu ilk *cildin* temel ayrımlarına götürür: *kurucu diyalektik* (bireysel *praksisteki* soyut trans berraklığı içinde kendini *)* kendi çalışması içinde sınırını bulur ve bir *anti-diyalektiğe* dönüşür. Bu anti-diyalektik ya da diyalektiğe karşı diyalektik (diyalektik *o/pasiflik),28* bize *seriyi şu* şekilde göstermelidir

27. Bunun anlamı şudur: insan *praksisinin a priori* bir *olasılığı* olarak yabancılaşmanın, somut Tarihte bulunabilecek *gerçek* yabancılaşmalar temelinde diyalektik olarak araştırılması. Eğer failin eyleminin nesnesiyle ve diğer *pratik* ilişkisinde *yabancılaşma* ve şeyleşme diye bir şey olmasaydı, insan faaliyetinin yabancılaşmış olması ya da insan ilişkilerinin şeyleşmeye muktedir olması gerçekten de düşünülemezdi. Ne bazı idealistlerin konumlandırılmamış özgürlüğü, ne Hegelci bilincin kendisiyle ilişkisi, ne de bazı sözde Marksistlerin mekanistik determinizmi bunu açıklayabilir. Mümkün olan tüm yabancılaşmanın temellerini, failin şey dolayımıyla ötekiyle ve ötekinin dolayımıyla şeyle olan somut ve sentetik ilişkisinde keşfedebiliriz.

28. Edilgenliğin diyalektiği hiçbir şekilde analitik akla indirgenemez; akıl, dışsallığın hareketsiz (uzamsal-zamansal) çerçevesinin *a priori* inşasıdır ya da deyim , kavramak için kendisine dışsallık veren ve kendisini yalnızca dışsallaştırılmış edilgen davranışının üniter yönünde örtük olarak gösteren diyalektiktir. Edilgenlik diyalektiği ya da anti-diyalektik olarak adlandırdığımız şey, bir *praksise* tekabül eden anlaşılabilirlik momentidir ve bu *praksis*, *dışsallık* olarak yeniden tesis edildiği ölçüde kendisine karşı dönmüş olur.

ötekiyle ve emek nesneleriyle bir ilişki olarak bir tür insani bir araya gelme ve yabancılaşma, serilik unsuru ve seri bir birlikte varoluş tarzı olarak. 29 Bu düzeyde yabancılaşmış *praksis* ile çalışılmış atalet arasında bir eşdeğerlik keşfedeceğiz ve bu eşdeğerliğin alanına *pratik-atıl* diyeceğiz. Ve grubun hem *pratik-atıl* hem de iktidarsızlığa karĢı ikinci bir diyalektik bir araya gelme türü olarak ortaya çıktığını göreceğiz. Ancak, görüleceği üzere, oluĢturulmuĢ diyalektik ile oluĢturucu diyalektik arasında, grubun ortak *praksisini* faillerin bireysel *praksisi* aracılığıyla oluĢturması gerektiği ölçüde ayrım yapacağım. Dolayısıyla, eğer totalizasyon diye bir Ģey olacaksa, oluĢturulmuĢ diyalektik Aklın anlaĢılabilirliği (ortak eylemlerin ve *praksis sürecinin anlaĢılabilirliği*) oluĢturulmuĢ diyalektik akla (çalıĢan insanın soyut ve bireysel *praksisi*) dayanmalıdır. araĢtırmamız bağlamında, bu noktada diyalektik anlaĢılabilirliğin sınırlarını ve aynı Ģekilde totalleĢmenin özgül anlamını tanımlayabileceğiz. Bu durumda, örneğin sınıf gibi gerçekliklerin tek ve homo genous bir varlığa sahip olmadıkları, aksine var oldukları ve kendilerini her düzeyde aynı anda, beklediğimizden daha karmaĢık bir totalizasyon yoluyla yarattıkları ortaya çıkabilir (çünkü anti-diyalektik, oluĢturulmuĢ diyalektik tarafından bütünleĢtirilmeli ve totalize edilmelidir, ancak yok edilmemelidir, bu da ancak oluĢturucu bir totalize edilebilir).

Bu seviyede, gerileyici araştırmanın ana kayaya ulaştığı açıkça ortaya çıkacaktır. Başka bir deyişle, grupların ve serilerin hareketi aracılığıyla köklerimiz temel maddeselliğe ulaştığı ölçüde bireysel derinliğimizi kavramış olacağız. Gerilemenin her bir ayağı bir öncekinden daha karmaşık ve genel görünecektir.

---

atıl olanın kalıcı mührü. Bu düzeyde dikkatimizi ataletin kendisinin bu mührün vurulmasıyla nasıl diyalektik hale geldiğine çevirmeliyiz: saf atalet olduğu *ölçüde* değil, pasifleştirilmiş *praksisi* (örneğin para dolaşımını) keşfetmek için kendimizi atıl dışsallığın bakış açısına yerleştirmemiz gerektiği ölçüde. Yüzeyde, bu sözde diyalektik ya da tersine çevrilmiş
Diyalektik sihirli bir görünüme sahiptir, ancak aslında ortaya çıkarmamız gereken kendi rasyonalite türüne sahiptir.

29. Açıkçası yabancılaşma çok daha karmaşık bir olgudur ve göreceğimiz gibi koşulları deneyimin her düzeyinde mevcuttur. Yine de burada onun temelini belirtmeliyiz. Örneğin, yabancılaĢma pratik grup içinde sürekli bir tehlike olarak mevcuttur. Ancak bu, en canlı ve birleĢik grubun her zaman içinden çıktığı seriye geri dönme tehlikesiyle karĢı karĢıya olduğu ölçüde anlaĢılabilir bir durumdur

Bireysel *praksisimizin* yalıtılmış, yüzeysel bir anıdır, ancak başka bir bakış açısından tamamen soyut kalır, yani hala bir olasılıktan fazlası değildir. Gerçekten de, ister grup ve dizi arasındaki ilişkileri, bu topluluklardan her biri biçimsel olarak ele alalım, isterse de bireyi araştırmamız dahilinde bir topluluğun pratik zemini ve topluluğu da tarihsel fail olarak kendi gerçekliğinde bireyi üreten olarak kavrayalım, bu biçimsel prosedür bizi diyalektik bir döngüselliğe götürecektir. Bu döngüsellik vardır; hatta (Hegel için olduğu kadar Engels için) diyalektik düzenin ve onun anlaĢılabilirliğinin . Ancak gerçek Ģudur ki, tersine çevrilebilir döngüsellik, araĢtırmaya göründüğü Ģekliyle Tarihin tersine çevrilemezliğiyle çeliĢmektedir. Grupların ve serilerin birbirlerini kayıtsızca üretebilecekleri soyut olarak doğru olsa da, tarihsel olarak belirli bir grubun serileşmesi yoluyla verili bir seri topluluğu ürettiği (ya da tersi) ve seri toplulukta yeni bir grup ortaya çıkarsa, o zaman ne olursa olsun seri topluluğa indirgenemez olacağı da doğrudur. Dahası, bu tür bir geriye dönük araştırma, belirli çatışmaları devreye soksa da, gruplar ve seriler arasındaki, farklı seriler arasındaki veya farklı gruplar arasındaki diyalektik ilişkileri ortaya çıkarmadan, yalnızca altta yatan yapılarımızı ve bunların anlaşılabilirliğini ortaya çıkarır.

Böylece, diyalektik araştırma gerileme anında şunları ortaya çıkaracaktır bize bir totalizasyonun, yani bir tarihin olasılığının statik koşullarından başka bir şey ifade etmez. Bu nedenle karşıt ve tamamlayıcı bir soruşturmaya geçmeliyiz: Tarihsel süreci, söz konusu oluşumların değişen ve karşıt ilişkileri temelinde aşamalı olarak yeniden konumlandırarak Tarihi deneyimleyeceğiz; ve bu diyalektik soruşturma bize çelişkilerin ve toplumsal mücadelelerin, komünal ve bireysel *praksisin,* alet üreten emek olarak emeğin ve üreten ve insan emeğinin ve insan ilişkilerinin düzenleyicisi olarak aletlerin vs. anlaşılabilir (ve böylece yönlendirilebilir) bir bütünleştirici hareketin birliğini oluşturup oluşturmadığını gösterebilmelidir. Ancak her şeyden önce, bu tespitlerin bu belirli örneklerle ilişkili olarak yapılması ve uzlaşılması gerekse de, eleştirel araştırmamız, farklı toplulukların çatışmalarıyla tanımlandığı tarihsel hareketin anlaşılabilirliğini yeniden oluşturmayı amaçlamaktadır. Senkronik yapılar ve bunların çelişkileri temelinde, tarihsel dönüşümlerin diyakronik anlaşılabilirliğini, koşullanmalarının düzenini ve Tarihin geri döndürülemezliğinin, yani yönünün anlaşılabilir nedenini arar. Bu sentetik ilerleme,

yalnızca biçimsel olsa da, birkaç işlevi yerine getirmelidir: örnekleri süreç açısından yeniden birleştirerek, bizi, yalnızca bireysel olabilen mutlak somuta *(bu* tarihin *bu* tarihindeki *bu* olay) değilse bile, en azından *'somut* olgu' belirlenimini *bir* tarihin olgusuna uygulamak için mutlak koşullar sistemine götürmelidir.

Bu anlamda, eleĢtirel araĢtırmanın amacının yapısal ve tarihsel bir antropoloji kurmak olduğu, araĢtırmanın gerileme anının sosyolojik Bilginin anlaĢılabilirliğinin temeli olduğu (bu Bilginin bireysel bileĢenlerinden herhangi birine önyargılı olmadan) ve ilerleme anının tarihsel Bilginin anlaĢılabilirliğinin temeli olması gerektiği (bütünleĢtirilmiĢ olguların gerçek bireysel açılımlarına önyargılı olmadan) söylenebilir. Doğal olarak ilerleme, gerileyen araştırmanın gün ışığına çıkardığı yapılarla aynı yapıları ele alacaktır. Tek kaygısı, bunların karşılıklı ilişkilerinin anlarını, bunları bütünleştiren daha geniş ve daha karmaşık hareketi ve son olarak da bütünleştirmenin yönünü, yani 'Tarihin anlamı' ve Hakikatini yeniden ele almak olacaktır. Kurucu diyalektik ile diyalektik arasındaki çoklu, temel bağlar ve anti-diyalektiğin sürekli dolayımıyla bunun tersi, bu yeni araĢtırmalar sırasında bizim için açık hale gelecektir. Araştırmanın sonuçları olumlu olursa, nihayetinde diyalektik Aklı pratik çoklukların kurucu ve oluşturulmuş aklı olarak tanımlayabilecek bir konumda olacağız. O zaman totalleştirici olmaksızın totalleştirmenin ya da totalleştirmeden arındırılmış totalleştirmenin ne anlama anlayacağız ve nihayetinde belirli eklemlenmeleriyle *praksis* ile yaratıcı eylemin mantığı olarak, yani son tahlilde özgürlüğün mantığı diyalektik arasındaki sıkı eşdeğerliği kanıtlayabileceğiz.

Diyalektik Aklın Eleştirisi'nin I. Cildi 'tarihin konumuna' ulaşır ulaşmaz durur; yalnızca yapısal bir antropolojinin anlaşılabilir temellerini bulmakla ilgilenir – elbette bu sentetik yapılar yönlendirilmiş, gelişen bir totalizasyonun koşulu olduğu ölçüde. Kısa bir süre sonra yayınlanacak olan II. cilt, 30 eleĢtirel ilerlemenin yeniden izleyecektir: *tek bir* hakikati ve *tek bir* aklı olan *tek* bir insanlık tarihi olduğunu ortaya koymaya çalıĢacaktır - bu tarihin maddi içeriğini ele alarak değil, pratik bir çokluğun, her ne olursa olsun, kendi çokluğunu her düzeyde içselleĢtirerek durmaksızın kendini bütünleĢtirmesi gerektiğini göstererek.

30. Bkz. yukarıda, s. 39, n. [Ed.]

zz *Birey ve Tarih*

Eleştirel araştırmamızın bağı, bireysel yaşam ile insanlık tarihi arasındaki temel zihinsel özdeşlikten (ya da metodolojik bakış açısıyla, 'algılarının karşılıklılığından') başka bir şey değildir. Kesin konuşmak gerekirse, bu iki bütünleştirici sürecin özdeşliği bizzat kanıtlanmalıdır. Ama aslında eleGtirel araGtırma tam da bu hipotezden hareket eder ve gerilemenin (ve daha sonra ilerlemenin) her anı doğrudan bu hipotezi sorgulamaya açar. Eğer ontolojik özdeşlik ve metodolojik karşılıklılık aslında her zaman hem gerçek hem de gerekli ve anlaşılabilir Hakikat olarak görünmeseydi, gerilemenin sürekliliği her düzeyde kesintiye uğrardı. Gerçekte, eleştirel soruşturmayı mümkün kılan hipotez, tam da soruşturmanın kanıtlamayı amaçladığı hipotezdir. Eğer bir diyalektik varsa, ona *bizi* totalleGtiren totalleGmenin kaçınılmaz disiplini olarak boyun eğmeli ve onu özgür pratik uzamında, olduğumuz totalleGtirici *praksis* olarak kavramalıyız; araGtırmamızın her aGamasında, sentetik hareketin anlaGılabilir bütünlüğü içinde, zorunluluk ve özgürlük arasındaki çeliGkiyi ve çözülmez bağı yeniden keGfetmeliyiz, her ne kadar bu bağ her an farklı biçimlerde ortaya çıksa da. Her halükarda, eğer hayatım derinleştikçe Tarih haline geliyorsa, özgür gelişiminin derin bir düzeyinde kendisini tarihsel sürecin katı zorunluluğu olarak ortaya koymalıdır ki daha da derin bir düzeyde kendisini bu zorunluluğun özgürlüğü ve nihayetinde zorunluluğu olarak yeniden keşfedebilsin. 31

EleGtirel araGtırma, göreceğimiz gibi Prens'in olsa bile, totalleGtiren her zaman aynı zamanda totalleGtirilen olduğu sürece, bu yönlerin karGılıklı etkileGimini ortaya çıkaracaktır. Ve eğer soruşturma başarılı olursa ve biz de bu saydamlığın altındaki zorunluluğun kayalık alt toprağını ortaya çıkarırsak

3 I. Bu gerçeklikler arasındaki nihai iliGkiyi bu sunmama rağmen, karGılaGtırmanın iki terimi nedeniyle bu çeliGkili birliklerin sıralanmasını durdurmuyorum: hiçbir bizi, söz konusu birliklerin ardı ardına sıralanmasının tersi bir düzende gerçekleGeceği baGka diyalektik anları *döngüsel* olarak tasarlamaktan alıkoyamaz. Saymayı burada kesiyorsam, bunun nedeni, göreceğimiz gibi, yapısal ve tarihsel bütünleGme hareketinin, bu birliklerin *ve* yalnızca *bunların* araGtırma anlarımızı belirlemesini gerektirmesidir.

özgür bireysel *praksis*, doğru yolda olduğumuzu umabileceğiz. O zaman bu iki cildin birlikte kanıtlamaya çalışacağı şeyi bir an için görebileceğiz: diyalektik araştırmanın apodiktik yapısı olarak *zorunluluk*, ne içselliğin özgür gelişiminde ne de dışsallığın hareketsiz dağılımında bulunur; kaçınılmaz ve indirgenemez bir moment olarak kendini dışsallığın içselleştirilmesinde ve içselliğin dışsallaştırılmasında ortaya koyar. Bu çifte hareket, tüm gerilemeci araştırmamızın hareketi olacaktır: Bireysel *praksisin* derinlemesine incelenmesi bize onun dıĢarıyı içselleĢtirdiğini gösterecektir (eylemin kendisi aracılığıyla pratik bir alanı sınırlandırarak); ama tersine, alette ve emek yoluyla nesnelleĢtirmede içselliğin kasıtlı dıĢsallaĢtırılmasını kavrayacağız (ki mühür bunun hem sembolü hem de örneğidir); Benzer Şekilde, bireyin pratik yaĢamının araĢtırma kendisini sosyolojik ya da tarihsel totalizasyonlar içinde eritmek zorunda olduğu hareket, hayatın nesnel gerçekliği (seri, grup, sistem, süreç) olarak ortaya çıkan yeni formda totalize edici failin yarı saydam içselliğini korumaz. Daha az kesin olsa da daha canlı bir şekilde *ifade gerekirse*, özgür öznellik nesnelliğini, onu totalleştiren (sentetik gelişen formlar içinde bütünleştiren) totalizasyonlar içinde bir perspektif olmanın anlaşılabilir gerekliliği olarak keşfeder. O halde öznellik, tüm soyutluğuyla, 'gelişen' bir toplumun üzerimizde ilan ettiği ve bizi varlığımızda *a priori* olarak tanımlayan hükmü özgürce ve kendimiz aracılığıyla yerine getirmeye bizi zorlayan karar olarak görünür. Bu, *pratikte atıl* olanla karşılaşacağımız düzeydir.

Bununla birlikte, *praksisin* maddi bir faili (organik birey) ve madde üzerinde ve madde tarafından yapılan bir işlemin maddi örgütlenmesini anlaşılmalıdır. Dolayısıyla, farklı eylemlere aracılık ederken aynı zamanda madde tarafından dolayımlanmayan insanları asla bulamayız.

maddi bölgelerdir. Pratik çokluk, tıpkı bizi çevreleyen nesneler topluluğunun bizi totalize eden pratik çokluğa aracılığını dayatması gibi, atıl olanı işlenmiş maddeye dönüştüren *pra.s'ın* aracılığı yoluyla maddenin kendisiyle olan belirli bir ilişkisidir. Dolayısıyla, insanın tarihi doğanın bir macerasıdır, sadece insan maddi ihtiyaçları olan maddi bir organizma olduğu için değil, aynı zamanda içselliğin dışsallaşması olarak işlenmiş madde insanı ürettiği için, bu işlenmiş maddeyi üreten ya da kullanan insan, ürününün dışsallığını, onu totalleştiren çokluğun totalleştirici hareketinde yeniden içselleştirmek zorunda kaldığı ölçüde. İster mühürle ister yasayla olsun, hareketsiz olanın *dışsal* birleşmesi ve eylemsizliğin devreye

Praksisin kalbinde yer alan her ikisi de, gördüğümüz gibi, insan ilişkilerinin kalbinde katı bir belirlenim olarak zorunluluğun üretilmesiyle sonuçlanır. Ve kontrol eden totalizasyon, onu özgürce yaĢadığım totalizasyonum içinde keĢfettiğim , yalnızca iki temel zihinsel nedenden ötürü zorunluluk biçimini alır: birincisi, beni totalize eden totalizasyon, emeğin atıl ürünlerinin aracılığını kullanmak zorundadır; ikincisi, pratik çokluk *zaman* kendi dıĢ ataletiyle, ayrık bir nicelik olarak karakteriyle yüzleĢmek zorundadır. Sayının içselleĢtirilmesinin her zaman mümkün olmadığını ve gerçekleĢtiğinde de niceliğin, diyalektik olarak içsellik içinde yaĢamasına rağmen, bir grubun her bir üyesinde kalın bir eylemsizlik katmanı (içinde dıĢsallık) ürettiğini göreceğiz. Sonuç olarak, eleştirel araştırmamızın bir yapısı olarak olarak verilen zorunluluk sorunu, bizi zorunlu olarak antropolojinin temel sorununa, yani pratik organizmaların inorganik maddeyle ilişkilerine götürür. DıĢsallığın (yani niceliğin ya da baĢka bir Doğanın) her failler çokluğu için hem dıĢarıdan hem de içeriden bir tehdit olduğu (anti-diyalektikteki rolünü göreceğiz) ve totalleĢmenin hem kalıcı aracı hem de derin vesilesi olduğu gerçeğini asla gözden kaçırmamalıyız. Ayrıca, özün aĢılmıĢ geçmiĢ olarak hareketsiz olması ve pratik failin aĢılmıĢ nesnelleĢmesi haline gelmesi anlamında insanın özü olduğunu da göreceğiz (böylece herkesin içinde ve her çoklukta, üretici olarak insan ile ürün olarak insan arasındaki sürekli çözülen ve sürekli yenilenen çeliĢkiyi üretir).32 İkinci ciltte ayrıca, dışsallığın Tarih'in atıl itici gücü olduğunu, çünkü ona mührünü vuran ve hem indirgenemez bir an hem de Hu manlığın bir anısı olarak koruduğu *yenilik* için mümkün olan tek temel olduğunu öğreneceğiz. İster eylemsiz itici güç ister yaratıcı bellek olarak olsun, inor ganik madde (her zaman bizim tarafımızdan örgütlenmiştir) organik tarihinde asla eksik değildir; tarihi mümkün kılmak için içselleştirilmiş dışsallığın koşuludur ve bu temel koşul, Tarih'te anlaşılabilirliğin tam kalbinde bir zorunluluk *olması gerektiğine dair* mutlak gerekliliktir – ve Tarih'in hareketi içinde sürekli olarak çözülür.

32. İnsanın nesneleştirilmesi atıl olanın üzerine bir mühür vurur. Dolayısıyla, aşkın bir nesneleştirme, pratik insanın alanı olduğu ölçüde, son tahlilde bir robottur. Tarif ettiğimiz tuhaf dünyada robot insanın özüdür: kendini özgürce geleceğe doğru aşar, ama geçmişine bakar bakmaz kendini bir robot olarak görür. *Kendini hareketsizlik içinde tanımaya başlar.*

Bu nedenle, eleştirel araştırmamız bize apodiktikliği, organik ve inorganik olanın – her totalleştirici ve totalleştirilmiş düzeyde – bu bağlantının alabileceği tüm biçimler aracılığıyla (inorganik olanın organizmanın kendi içindeki ve varlığından

33. Aslında anlaşılabilirlik ile zorunluluk arasında bir çelişki vardır. AnlaGılabilirlik, yeniyi eskinin temelinde mükemmel Gekilde açık hale getirir; önceden tanımlanmıG faktörler temelinde ve totalizasyonun ıGığında yeninin pratik üretimine tanıklık etmemizi sağlar. Bununla birlikte, *tam da* bu ışık her yere yayıldığı için, göreceğimiz gibi, dışsal denetimi çözer,

zorunluluk, düşünce süreçlerinde bile vardır ve varlığını . Çünkü zorunluluk, y ve t göz önüne alındığında, *x*'in meydana gelmemesinin imkânsızlığını (ve elbette bu imkânsızlığın düşünce süreçleri için de geçerli olduğunu) basitçe *dışarıdan* ortaya koyarak tüm olasılıkları ortadan kaldırır. Diyalektik anlayış, y ve 1:'in sadece içsellik bağlantıları yoluyla *x*'te birleştiği örgütleyici hareketin tam ve zamansal bir sezgisini sunduğu ölçüde (gelişen
totalizasyon), bu kesinliğin zamansallaşmasının içine eğilimindedir. Şeffaflık kendi garantisidir ve temel sorun olasılıkları dışlamak değil, her bir anında ve gelecekteki *bir* bütünlük temelinde bir olasılığın tam olarak gerçekleşmesini kavramaktır. Kesinlik aşağıdakilerden kaçınma eğilimindedir
zorunluluk kesinliği itme eğiliminde olduğu ölçüde apodiktikliktir. Ama tarihsel kesinlik her zaman içselliğin bağlarını göstermek zorunda olduğu ölçüde, bunlar *dışsal* bir çeşitliliği (her unsuru diğerlerine dışsal, kendine dışsal ve dıştan kontrol edilen) birleştirdiği ve kısmen dönüştürdüğü ölçüde, aynı zamanda bu içsel bağlar kendi etkinlikleri yoluyla yarı-dışsallıkla etkilendiği ölçüde, zorunluluk kesinlik içinde
Anlaşılabilirlik; her ayarlama, hareketsiz çeşitliliği çevreleyen ve bir an için ona içsel ve özerk bir güç bahşeder gibi görünen hareketin içinde onu çözme eğilimindedir. Ancak zorunluluk, kısmi totalizasyonun en sonunda kemiksi yapı, kesinliğin iskeleti olarak yeniden ortaya çıkar: *böylece praksisin* akledilebilirliği, hem öngörüldüğü gibi hem de *her zaman farklı olan praksisin* sonucuna bağlı hale gelir ve bu sonuç, *farklı olduğu* ölçüde (yani
o da bütüne dışsallıkla bağlı olduğu ölçüde) *aciz* olarak görünecektir.
(ve aynı şekilde aU totalleştirici düşünce de olduklarından farklı olma yeteneğine sahip değilmiş gibi görünecektir). Roman ve oyun okumanın (tıpkı okurun hayatı gibi) bir totalizasyon olduğunu ziyade bir örnek **olarak**– hatırlamakta fayda var. Okur, Tarih tarafından çifte totalizasyon temelinde ve kendi bireysel yaşamı olarak, esere kendi bireyselliği içinde yeniden totalize edilecek bir bütünlük olarak yaklaşır. Eylemlerin ya da diyalogların anlaşılması, eğer eser zihni tatmin edecekse, hem bilinmeyenin yarı saydamlığı (örneğin, durumun ve çatışmaların kısmi olarak yeniden bütünleştirilmesi olarak bir tepkinin anlaşılabilir tanık olunur) hem de her bir anın geçmiş bir atalete denk düştüğü ölçüde, anlık belleğin maruz kaldığı, bu anın farklı olmasının imkansızlığı olmalıdır.

inorganik örgütlenmesi ve sayının, örgütlü pratik tarafından içselleştirilmiş sayı içinde saf dışsallık olarak varlığı). İşte bu şekilde eleştirel soruşturmanın şemasını yeniden keşfediyoruz. Gerileme anında, kurucu diyalektiği, anti-diyalektiği ve oluşturulmuş diyalektiği bulacağız. Sentetik ilerleme anında ise, bu üç kısmi hareketi bütünsel bir totalizasyon içinde bütünleştiren totalleştirici hareketin izini süreceğiz. Bu temelde, tarihte (ve genel olarak *praksiste) olanaklılık* ve tarihsel *zorunluluk* sorununu gerçek ışığında ortaya koyabileceğiz. bu ilerici anda, asıl sorunumuzu nihayet anlayacağız: Sentetik birleşme *pratiği* olarak Hakikat nedir ve Tarih nedir? Neden insanlık tarihi diye şey vardır (etnografya bizi tarihi olmayan toplumlarla tanıştırmıştır)? Ve onun torik totalizasyonunun, gelişim halindeki Tarih içinde yer alan (totalleştirici ve totalleştirilmiş) bir fail için bugün kendini ortaya koyabildiği ölçüde *pratik* anlamı nedir?

12 *Düşünme ve Anlama*

*The Problem ofMethod'*da34 tanımladığım şekliyle *anlama (la comprehension)* ile diyalektik diye bir şey varsa tanımlayabilmemiz gereken şekliyle *düşünme (l'intellection)* arasındaki yakın bağlantı şüphesiz fark edilmiş olacaktır. *Kavrama*, ister kendini oluştururken kendi açıklığını üretsin, ister *praksisinde* kendini tanısın, basitçe *praksisin* kendine karşı saydamlığıdır. Her iki durumda da, eylemin kavranması (üretilen ya da yeniden üretilen) eylem tarafından ; ve faaliyetin teleolojik yapısı ancak kendisini hedefiyle, yani geleceğiyle tanımlayan ve aşılmış geçmişin olumsuzlanması olarak şimdiyi aydınlatmak için bu gelecekten geri dönen bir proje içinde kavranabilir. Bu bakış açısından, her *praksis* pratik alanın kısmi bir yeniden toplamıdır (bu, olumsuzlamasıyla tanımlandığı ölçüde – ilk *içsel* toplam

34. *'Anlama* benim gerçek hayatımdan başka şey değildir; komşumu, kendimi ve çevreyi süreç içindeki bir nesnelleştirmenin sentetik birliğinde bir araya getiren bütünleştirici harekettir'. *The Prohlem of Method,* çev. H. E. Barnes, s. 15 5. [Ed.]

fail ya da pratik çokluk tarafından) ve hayatım sürekli (yatay ve dikey) bir yeniden toplamlaştırma olduğu içindir ki, ötekinin şimdisine onun geleceği temelinde erişebiliyorum. Şimdi, diyalektik anlaşılabilirlik, gördüğümüz gibi, gelişen totalizasyonun şeffaflık derecesiyle tanımlanır ve pratik fail anlaşılabilir bir kesinliği ancak bu totalizasyonun içinde konumlandığı, kendisi hem totalize eden hem de totalize edilen olduğu ölçüde zamansallaştırabilir. Bu nedenle, 'akletme' kavrama için yalnızca başka bir yol gibi görünebilir – bu durumda işe yaramaz gibi görünecektir. Bununla birlikte, (analitik Akıl süreçleriyle sınırlı olan) akletme ile (yalnızca insan bilimlerinde ortaya çıkan) kavramayı karşı karşıya getirmek olağandır.

Bu ayrım, ne kadar sıradan olursa olsun, oldukça anlamsızdır. Doğa bilimlerinde *anlaşılabilirlik* diye bir şey yoktur: *praksis*, i nertia'nın dışsallığının bir bölgesine mührünü bastığında, söz konusu olguların olduklarından başka türlü olmalarının imkansızlığı biçiminde üretir ve açığa çıkarır; ve gördüğümüz gibi, Akıl daha sonra dışsallıktaki sequence'leri yeniden keşfetmek ve onların tek *dışsal* birliği olarak zorunluluğu hem üretmek hem de keşfetmek için *kendisini* bir eylemsizlik sistemi haline getirir. Dışsallıkta ardışıklık olarak zorunluluk (anlar birbirinin *dışındadır* ve farklı bir düzende gerçekleşemezler) yalnızca zihnin kendi sınırını üretmesi ve keşfetmesidir, yani *dışsallıkta düşünmenin imkânsızlığını* üretmesi ve *keşfetmesidir*. *35* Düşüncenin imkânsızlık olarak keşfi, anlamanın tam karşıtıdır; çünkü anlama ancak gerçek olanın rasyonel bir *praksise* erişebilirliğinin tanınması olabilir. Öte yandan, bu erişilebilirliği insan bilimleri içinde tanıyan anlama, yeterince temellendirilmemiştir ve açıklanmasıyla birlikte kendini üreten *praksise* indirgenmediği sürece, irrasyonel ya da mistik sezgiye (sempati vb.) dönüşme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Eğer *kavrayışı* bir *praksis* anı olarak *göreceksek,* o zaman onun totalleştirici olduğunu ve pratiklerin zamansallaştırıcı ve zamansallaştırılmış kesinliğini, nerede olurlarsa olsunlar, totalleştirici oldukları ölçüde kavradığını söylemeye gerek yoktur.

Akledilebilir olan ile kavranabilir olan arasındaki karşıtlık gerçekten de reddedilmelidir. Bu, zihinsel olarak farklı iki tür kesinlik varmış gibi değildir. Eğer bu iki terimi

3). 'Üretmek' dediğimde Kantçı 'kategorileri' düşünmediğim açıktır. Dışsallık üzerine vurulan *mühür* yalnızca *pratik* bir işlemdir (mekanik bir modelin ya da deneysel bir sistemin inşası gibi).

Buna rağmen, bunun nedeni idrakin, akletmenin cinsi olduğu bir tür olmasıdır. Aslında (ister bir bireyin ister bir grubun olsun) herhangi bir *niyetli praksisi* belirtmek için 'kavranabilir' terimini muhafaza edeceğiz. Ve elbette duygulanımın kendisi *de pratiktir*. Dolayısıyla, kavrayışı salt doğrudan eylem ve emekle sınırlandırmak istemiyoruz. Bir *praksis*, pratik bir organizmanın ya da bir grubun niyetine kadar izlenebiliyorsa, bu niyet failin kendisi için örtük ya da belirsiz olsa bile, kavrama vardır. Bununla birlikte, eleştirel araştırma faili olmayan eylemleri, üreticisi olmayan üretimleri, toplayıcısı olmayan toplamları, karşı finaliteleri ve cehennemi döngüsellikleri ortaya çıkaracaktır. Ayrıca, oluşturan bireylere atıfta bulunmadan, hatta onlar bunun farkında bile olmadan, toplamlaştırılmış düşünce ve eylemler üreten çoklukları da keşfedeceğiz. Bu gibi durumlarda ve geldiğinde ortaya çıkacak olan diğer pek çok durumda, ya Tarihin Hakikati *birleşik değildir* ya da bütünleştirici düşünce *mümkün olmalıdır.* Bir toplumu ya da onun ölü kurumlarını altüst edebilen ve her zaman anlamını yitirmiş (ve belki de yeni bir anlam kazanmış) bu özgür eylemler, serseri ve otoritesiz, bütüncül olmalı, gelişen Tarih içinde yabancı cisimler olarak kalmamalı; dolayısıyla anlaşılabilir olmalıdır. Daha karmaÇık olan düÇünce, geliÇen totalizasyon temelinde, bu tür Çeylerin kaynağını, insanlık dıÇı olmalarının nedenlerini *(Tarih içinde)* ve Çekilde totalize edici bir antropolojiye eriÇebilirliklerini kavrayabilmelidir: diyalektik bir sürecin bütünlüğü içinde, yani *praksisin* kendisiyle doğrudan bağlantılı olarak ve bir içselliğin tran sitoryal dıÇsallığı olarak ortaya çıktıklarını ve görmelidir. Bu nedenle, *tüm* pratik gerçeklikleri *bütünleştirebildiği* ölçüde, her zamansallaştırıcı diyalektik kesinliği *düşünüm* olarak adlandıracağım ve *kavrama* terimini, yazarı ya da yazarları tarafından kasıtlı olarak üretildiği ölçüde bütünleştirici grup ya da herhangi bir *praksis* için saklı tutacağım.

Kitap I

Bireysel Pratikten Practico-Inert

I

Bütünleştirme Olarak Bireysel Praksis

1 İhtiyaç

Eğer diyalektik mümkünse, aşağıdaki dört soruya yanıt bulabilmeliyiz:

(1) *Praksis* kendi içinde nasıl hem zorunluluk hem de bir deneyim olabilir?

Çünkü klasik mantığa göre bunların hiçbiri ampirik bir süreçte kavranamaz.

(2) Eğer diyalektik rasyonalite gerçekten bir totalizasyon mantığıysa, Tarih -bireysel kaderlerin o sürüsü- nasıl totalize edici bir hareket olarak görünebilir ve totalize için zaten birleşik bir ilkenin olması gerektiği, yani sadece gerçek totalitelerin kendilerini totalize edebileceği paradoksundan nasıl kaçınılabilir?

(3) Diyalektik, geçmiş aracılığıyla bugünü kavramaksa ve gelecek aracılığıyla, tarihsel bir nasıl olabilir?

(4) Eğer diyalektik materyalist olacaksa, *praksisin* maddiliğini ve diğer maddilik biçimleriyle ilişkisini nasıl kavrayacağız? Diyalektik araştırmanın can alıcı keşfinin, şeylerin insan tarafından 'dolayımlandığı' ölçüde insanın da şeyler tarafından 'dolayımlandığı' hatırlanmalıdır. Tüm sonuçlarını geliştirebilmemiz bu gerçeğin bütünüyle akılda tutulması gerekir. Buna diyalektik *döngüsellik* denir ve göreceğimiz gibi, diyalektik soruşturma ile ortaya konmalıdır. Ancak zaten diyalektik varlıklar , bu döngüselliği kavramamız bile mümkün olmazdı. Başlangıçta bunu bir gerçek, hatta bir varsayım olarak değil, kendi kendini geliştiren bir düşünceyi aydınlatmak için ileriye dönük olarak gerekli olan düşünce türü olarak sunuyorum.

Soruşturma.

En yüzeysel ve tanıdık düzeyde, soruşturma *ilk* olarak diyalektik bağlantıların birliğinde, bireysel *praksisin* hareketi olarak birleşmeyi, çoğulluğu, çoğulluğun ve

kuruluşların çoğulluğu. Bunu görmek için kişinin gözlerini açması yeterlidir. Sorunumuz bu bağlantılarla ilgilidir. Eğer bireyler varsa, toplamı *kim* ya da *ne oluşturur*?

Basit ama yetersiz bir yanıt, eğer birey *kendisi aracılığıyla totalleĢtirici* olmasaydı, kısmi totalleĢtirmenin baĢlangıcının bile olamayacağıdır. *Tüm tarihsel diyalektik, zaten diyalektik* ölçüde, yani eylemin kendisi çeliĢkinin olumsuzlayıcı aĢılması, gelecekteki bir bütünlük adına Ģimdiki bir bütünleĢmenin caydırılması ve maddenin gerçek etkin iĢleyiĢi olduğu ölçüde, *bireysel* praksise *dayanır*. Bu kadarı açıktır ve hem öznel hem de nesnel araştırmanın eski bir dersidir. Sorunumuz şudur: her biri diyalektik olan yalnızca belirli insanlar varsa ne olur? Söylediğim gibi, soruşturma kendi anlaşılabilirliğini sağlar. Bu nedenle, bireysel *praksis* düzeyinde eylemin gerçek rasyonalitesinin ne olduğunu görmeliyiz (onu , sınırlayan ya da etkisiz kılan kolektif kısıtlamaları şimdilik göz ardı ederek). Her şey *ihtiyaç (Ie hesoin)* aracılığıyla açıklanmalıdır; ihtiyaç, maddi varlık insan ile onun parçası olduğu maddi topluluk arasındaki ilk ilişkidir. Bu ilişki *tek anlamlıdır* ve *içseldir*. Gerçekten de, olumsuzlamanın ilk olumsuzlanması ve ilk bütünleşme maddede ihtiyaç aracılığıyla ortaya çıkar. İhtiyaç, kendisini or ganizm içinde bir *eksiklik* olarak ifade ettiği ölçüde olumsuzlamanın olumsuzlanmasıdır; ve ihtiyaç, organik bütünlüğün kendisini onun aracılığıyla korur. Asıl olumsuzlama, aslında, organik ve inorganik arasındaki ilk çelişkidir; çifte anlamda, eksiklik *bir bütünlükle* ilişkili olarak tanımlanır, ancak bir *boşluk,* bir *olumsuzluk, mekanik* bir tür varoluşa sahiptir ve son tahlilde, *eksik olan şey* inorganik veya daha az organize unsurlara veya oldukça basit bir şekilde ölü ete vb. indirgenebilir. Bu bakış açısından, bu olumsuzlamanın olumsuzlanması, organik olanın inorganik olana doğru aşılmasıyla sağlanır: ihtiyaç, or ganizma *kendini* onunla *sürdürmeye çalıştığı* ölçüde, onu çevreleyen maddiyatla *tek anlamlı bir içkinlik* ; zaten totalleştiricidir ve iki kat totalleştiricidir, çünkü kendini bir totalite olarak ortaya koyan ve maddi çevreyi sonsuza kadar tatmin toplam alanı olarak açığa çıkaran canlı totaliteden başka bir şey değildir.

Burada bizi ilgilendiren düzeyde, ihtiyaç yoluyla bu gizemli bir şey yoktur çünkü gıda ihtiyacıyla ilişkili temel davranış, beslenmenin temel süreçlerini yeniden üretir: çiğneme, tükürük salgılama, mide kasılmaları vb. Buradaki aşkınlık

bir boşlukta çalışan bütünleştirici bir işlevin basit bir birliği biçimini alır. \Bütün içinde temel davranış birliği olmasaydı, açlık diye bir şey olmazdı; sadece birbirinden kopuk, çılgınca eylemlerin dağınıklığı . İhtiyaç, kendisini kendisi için ortaya koyan ve kendisini bir işlev olarak bir işlevdir, çünkü boş bir jeste organik yaşamın bütünlüğü içinde değil, kendisi için işlev görür. Ve bu izolasyon organizmayı bir bütün olarak disinte gration -ölüm tehlikesi-ile tehdit eder. Bu ilk totalizasyon, organizmanın varlığının onun dışında, dolaysız ya da dolaylı olarak cansız varlıkta yattığı ölçüde *aşkındır*; ihtiyaç *ilk çelişkiyi* yaratır çünkü organizma kendi varlığı içinde doğrudan (oksijen) ya da dolaylı olarak (gıda) örgütlenmemiş varlığa bağlıdır ve tersine, reaksiyonlarının kontrolü inorganik olana biyolojik bir statü dayatır. Aslında bu gerçekten de aynı maddeselliğin iki tüzüğü meselesidir, çünkü her şey canlı bedenlerin ve cansız nesnelerin aynı moleküllerden oluştuğu gerçeğine işaret eder.1 Yine de bu tüzükler çelişir, çünkü bunlardan bir birlik olarak bütün ile moleküler ilişkiler arasında bir içsellik varsayarken, diğeri tamamen dışsaldır. Yine de, olumsuzluk ve çelişki organik bütünleşme yoluyla atıl olana gelir. İhtiyaç ortaya çıkar çıkmaz, çevreleyen madde pasif bir bütünlükle donanır, gelişen bir bütünlük onda bir bütünlük olarak yansır: madde, kendi varlığını onda arayan organik bir varlık tarafından pasif bir bütünlük olarak açığa çıkarılır – bu ilk haliyle Doğa'dır. Zaten ihtiyaç doğada tatmin olanakları arar ve bu nedenle pasif bütünlükte kendi maddi varlığını bolluk ya da kıtlık olarak ortaya çıkaracak olan bütünlüktür.

Ancak Doğa, ihtiyacın aracılığı ile sahte bir organizma olarak ortaya çıkarken, organizma kendisini saf maddesellik olarak Doğa'da dışsallaştırır. Gerçekte, biyolojik bir tüzük, organizmada, fiziko-kimyasal bir üzerine bindirilmiştir. Besinsel asimilasyonun içselliğinde, moleküllerin kalıcı totalizasyonla yakın koordinasyon içinde kontrol edildiği ve filtrelendiği doğru olsa da, dışsallık açısından bakıldığında canlı beden tüm yasalara itaat eder. Bu anlamda, dışındaki maddenin, canlı bedeni tam da kendisi bir bütünlüğe dönüştüğü ölçüde inorganik bir statüye tabi söylenebilir. Bu nedenle canlı beden evrende *tehlike altındadır* ve evren, canlı bedenin bir bütünlük *haline* olasılığını barındırır.

1. Her ne kadar bu *kesin* bir araştırma ile kanıtlanmamış olsa da.

organizmanın varlıksızlığıdır. Tersine, eğer varlığını Doğa içinde bulmak ya da kendini yıkıma karşı korumak istiyorsa, organik bütünlük kendini atıl maddeye dönüştürmelidir, çünkü yalnızca mekanik bir sistem olarak maddi çevreyi değiştirebilir. İhtiyaç sahibi insan, dışsallık ortamında kendisini sürekli olarak kendi aracı haline getiren organik bir bütünlüktür. Organik bütünlük, hareketsiz bedenler üzerinde*, kendisi olduğu* ve *kendisini yaptığı* hareketsiz beden aracılığıyla hareket eder. Kendisini saf edilgenlik olarak açığa çıkaran tüm fiziksel güçlere zaten tabi olduğu ölçüde eylemsizdir; bir dışsallık ortamında başka bir beden üzerinde eylemde bulunabilmesi ancak dışsal ve eylemsizliğin kendisi aracılığıyla mümkün olduğu ölçüde kendisini varlığında eylemsiz *kılar*.

Canlı bedenin hareketsiz olan üzerindeki eylemi ya doğrudan ya da başka bir hareketsiz bedenin aracılığı ile gerçekleştirilebilir ki bu durumda aracıya alet diyoruz. Ancak örgütlü beden kendi ataletini atıl madde ile kendi ihtiyacı arasında aracı olarak aldığında, araç zihniyet, amaç ve emek birlikte verilir: korunacak bütünlük, aslında, canlı bedenin şeylerin ataletinin üstesinden gelmek için kendi ataletini kullandığı hareketin bütünselleştirilmesi olarak yansıtılır. Bu düzeyde, dışsallığın içselleştirmeye doğru aşılması hem varoluş hem de *praksis* olarak karakterize edilir. Organik işleyiş, ihtiyaç ve *praksis* diyalektik bir şekilde birbirine sıkı sıkıya bağlıdır; diyalektik zaman aslında organizma ile birlikte ortaya çıkmıştır; çünkü canlı varlık ancak kendini yenileyerek hayatta kalabilir. Gelecek ve geçmiş arasındaki bu *zamansal* ilişki, şimdi aracılığıyla, bütünlüğün kendisiyle olan işlevsel ilişkisinden başka bir şey değildir; bütünlük, yeniden bütünleşmiş bir parçalanma şimdisinin ötesinde uzanan kendi geleceğidir. Kısacası, yaşayan bir birlik, anın zamansallığının çözülmesiyle karakterize edilir; ancak yeni zamansallık, değişim ve özdeşliğin temel bir sentezidir, çünkü gelecek, kendisini geçmişle sıkı sıkıya özdeşleştirdiği ölçüde şimdiki zamanı yönetir. Hem biyolojik zamanı hem de ilkel toplumların zamanını karakterize döngüsel süreç-

- *dışarıdan*, çevre tarafından kesintiye uğratılır, çünkü

Kıtlığın olumsal ve kaçınılmaz gerçeği mübadeleleri bozar. Bu bozulma, basit anlamda *olumsuzlama* olarak yaşanır; döngüsel hareket-

2. Bunun nedeni bu toplumların *organik* olması değildir, çünkü göreceğimiz gibi organizm kesinlikle reddedilmelidir, ancak bireysel üyeleri döngüsel tekrarın organik zamansallığına çok yakın kaldıkları için ve

üretim süreci tekrarlama sürecinin sürdürülmesine yardımcı olur – önce kendisi aracılığıyla, sonra da üretim sürecine dahil ettiği dolayımlama ve bütünleştirme türü aracılığıyla.

erkekler arasındaki kurumsal ilişkiler.

zihniyet ya da işlev bir boşlukta devam eder, böylece geleceğin ve geçmişin özdeşliğini reddeder ve geçmiş tarafından koşullandırılmış *mevcut* döngüsel bir örgütlenme düzeyine geri döner. Eğer organizma işlevin ortamı ve kaderi değil de sonu , bu yer değiştirme gereklidir.

İlkel sentetik zamansallık ile temel *praksisin* zamanı arasındaki tek gerçek fark, organizmanın aradığı şeyi içermeyerek, gelecekteki gerçeklik olarak bütünlüğü *olanaklılığa* dönüştüren maddi ortamda yatmaktadır. Olumsuzlamanın olumsuzlanması olarak ihtiyaç, organizmanın kendisidir, kendisini gelecekte, şimdiki bozukluklar aracılığıyla, kendi olanağı olarak ve sonuç olarak kendi olanaksızlığının olanağı olarak yaşar; ve *praksis*, ilk durumda, dışsal ve gelecekteki son olarak organizmanın tehdit altındaki bir bütünlük olarak şimdiki ya da ganizma ile ilişkisinden başka bir şey değildir; dışsallaştırılmış işlevdir. Asıl fark, içsel asimilasyon olarak işlev ile bir amaç doğrultusunda araçların arasında değildir. Aslında pek hayvan türü kendi kendine alet yapar: yani örgütlü madde inorganik ya da sözde inert olanı kendi içinden üretir. Organizmaların geçici olarak eylemsizlik düzeyine çevre üzerinde eylemde bulunamayacağını söylemiştim; ancak hayvan-araçlar yaşamlarını korumak için kendilerini kalıcı olarak eylemsiz hale getirirler ya da başka bir deyişle, kendi kullanmak onu yaratılmış bir eylemsizliğin arkasına saklarlar. İşlevden eyleme diyalektik geçiş işte bu muğlak düzeyde görülebilir. Aşkınlık olarak *proje* yalnızca içkinliğin dışsallaştırılmasıdır; aşkınlığın kendisi beslenme ve boşaltımın işlevsel olgusunda zaten mevcuttur, çünkü burada bulduğumuz şey iki maddesellik durumu arasında tek anlamlı bir içsellik ilişkisidir. Ve tersine, aşkınlık içkinliği kendi içinde barındırır, çünkü amacı ve çevresiyle olan bağı dışsallaştırılmış bir içsellik olarak kalır.

2 *Negasyonun Negasyonu*

Dolayısıyla, *ilk* etapta maddi evren insanın varlığını imkansız kılsa da, olumsuzlama insana ve maddeye insan aracılığıyla gelir. İşte bu temelde, insanın varoluşunu

Engels'in hatalı bir şekilde temelde doğa yasalarından irrasyonel bir 'soyutlama' olarak sunduğu ünlü ' olumsuzlanması' yasasının orijinal anlaşılabilirliği. Gerçekte, Doğanın diyalektiği – ister genel olarak 'durum değiGikliklerinde' aransın, isterse insanlık tarihinin *dıG diyalektiği* olsun – iki temel soruya yanıt vermekten acizdir: Neden doğal dünyada ya da insanlık tarihinde olumsuzlama diye bir Gey olmalıdır? Ve bir olumsuzlamanın olumsuzlanması neden ve hangi özel koşullarda olumlamaya dönüşür? Gerçekten de, enerji dönüşümlerinin – M. Naville'in dediği gibi 'vektörel' olsalar *bile*, aralarında bazıları tersinir ve diğerleri tersinmez olsa bile, kimyasal deneylerde olduğu gibi, belirli kısmi reaksiyonlar genel bir reaksiyon içinde meydana gelse ve onu değiştirse bile3 – *insanlar tarafından* ve sürecin yönünü belirtmek için bir gelenek olarak görülmesi dışında neden olumsuzlama olarak görülmesi gerektiği açık değildir. Maddenin bir durumdan diğerine geçtiği inkar edilemez ve bu da değişimin gerçekleştiği anlamına gelir. Ancak maddi bir değişim ne bir olumlama ne de bir olumsuzlamadır; hiçbir şeyi *yok edemez*, çünkü hiçbir şey *inşa edilmemiştir; dirençlerin üstesinden* gelemez, çünkü ilgili kuvvetler sadece *yapmaları* gereken sonucu üretmiştir. Bir zara uygulanan iki karşıt kuvvetin *birbirini olumsuzladığını* söylemek, belirli bir gerilimi belirlemek için *işbirliği* yaptıklarını söylemek kadar saçmadır. *Olumsuzlama sırasının* tek olası kullanımı, bir yönü diğerinden ayırt etmektir.

3. Örneğin, Sainte-Claire Deville' beri *kimyasal* denge olarak bilinen şeyi düşünüyorum: kimyager, *a* ve *h* gibi iki maddeyi belirli deneysel koşullarda bir araya getirerek *c* ve *d* gibi iki başka madde üretmeye çalıştığında, $a + h \rightleftharpoons c + d$ şeklindeki doğrudan reaksiyona normalde ters reaksiyon eşlik eder; *c* ve *d* birbirleriyle reaksiyona *a* ve *h'*yi oluşturur. Burada gerçekten de *iki tür tepkime* söz *konusudur* ve ister deneysel ister endüstriyel olsun, insan girişimiyle ilgili olması , bilim adamının bunlardan birini pozitif diğerini negatif olarak adlandırmasını engelleyecek hiçbir şey yoktur. Eğer 'ters' reaksiyonlar *negatif* olarak kabul edilirse, bu, varlıklarının belirli bir sonuca ulaşılmasını anlamına gelir; bunlar yönlendirilmiş toplulukla *ilgili* engellerdir. Eğer kiGi tamamen *doğal* reaksiyonlarla, laboratuvar dıGında gerçekleGen ve önceden tasarlanmıG herhangi bir hipotezle bağlantısı olmayan reaksiyonlarla ilgileniyorsa, yine de

Bunlardan birini pozitif, diğerini negatif bir nicelik olarak değil, yalnızca ortaya çıktıkları sıranın bir göstergesi olarak kabul edin. *Her halükarda* bu, yönlendirilmiş olsa da kendi içinde pozitif ya da negatif olmayan moleküler bir dağılımdır.

Dahası, ters reaksiyon doğrudan reaksiyonun olumsuzlanması olarak kabul edilse bile, nihai sonuç sentetik bir form değil, atıl bir denge, sonuçların sadece bir arada var olmasıdır – kökenleri ister 'pozitif' 'negatif' olsun, hepsi de 'pozitif'tir.

Direnç ve dolayısıyla negatif güçler *ancak geleceğe*, yani belirli bir bütünleşme biçimine *uygun olarak* belirlenmiş bir hareket içinde var olabilir. Eğer ulaşılacak son baştan sabitlenmemiş olsaydı, bir kısıtlama nasıl düşünülebilirdi ki? Başka bir deyişle, gelecekteki totalizasyon, söz konusu bütünlüğün totalizasyondan arındırılmış bütünlüğü olarak sürekli mevcut olmadıkça olumsuzlama yoktur. Spinoza 'Tüm belirlenim olumsuzlamadır' dediğinde, *kendi bakış açısından* haklıdır, çünkü ona göre töz sonsuz bir bütünlüktür. Dolayısıyla bu formül, *bütünün iç ilişkilerini* tanımlamak ve kavramak için entelektüel bir araçtır. Ancak eğer Doğa muazzam bir dağınık dekompresyon ise, eğer doğal olgular arasındaki ilişkiler sadece dışsallık modunda kavranabiliyorsa, o zaman belirli parçacıkların bireysel bağlantıları ve bunlardan geçici olarak ortaya küçük güneş sistemi, tamamen biçimsel, mantıksal ve idealist bir anlam dışında, *tikelleştirmeler* değildir. Bir molekülün belirli bir kombinasyona girerek başka bir moleküle girmediğini söylemek, yalnızca onaylamak istediği önermeyi olumsuz bir biçimde yinelemektir – bir mantıkçının 'Tüm insanlar ölümlüdür' önermesini 'Tüm ölümlü olmayanlar insan değildir' önermesiyle değiştirmesi gibi.

Belirleme ancak caydırıcıyı tanımlarsa gerçek bir olumsuzlama olacaktır. bütünleşme ya da bütünlük içinde çıkarılır. Şimdi, ihtiyaçtan doğan *praksis*, kendi sonuna doğru hareketi *pratikte* çevreyi bir bütünlük haline getiren bir bütünleşmedir. Negatifin hareketi anlaşılabilirliğini bu çifte bakış açısına borçludur. Bir yandan organizma, kendi bütünlüğünü yok eden şey olarak olumsuzu doğurur: yönlendirilmiş bir reddetme hareketi olarak boşaltım ve boşaltım, olumsuzlamanın sadece opak ve biyolojik biçimleridir. Benzer şekilde, *eksiklik* işlev aracılığıyla, yalnızca hareketsiz bir boşluk olarak değil, aynı zamanda işlevin kendisine karşıtlığı olarak da ortaya çıkar. Son olarak, ihtiyaç kendi varlığıyla olumsuzlamayı koyar, çünkü kendisi eksikliğin ilk olumsuzlamasıdır. Kısacası, Varlığın bir yapısı olarak olumsuzun ancak gelişen bir totalizasyon süreciyle bağlantılı olarak mani fest yapılabilir; olumsuzlama birincil bir güç temelinde, bütünleşmenin *karşıt* bir gücü olarak ve totalize edici hareketin kaderi ya da sonu olarak gelecekteki bir totaliteyle ilişkili olarak tanımlanır. Daha derin bir düzeyde ve daha belirsiz bir şekilde, dışsallığın çokluğunun bir aşkınlığı olarak organizmanın kendisi, çokluğu kendi içinde muhafaza etmesi ve onu ortadan kaldıramadan bu çokluğa karşı kendini birleştirmesi bakımından tek anlamlı bir birincil olumsuzlamadır. Çokluk onun tehlikesidir, ona yönelik sürekli tehdittir; ve aynı zamanda onun maddi olanla dolayımlanmasıdır

onu çevreleyen ve onu olumsuzlayabilen evren. Dolayısıyla olumsuzlama birlik tarafından belirlenir; aslında *birlik aracılığıyla* ve *birlik içinde* kendini gösterebilir. İlk durumda olumsuzlama kendini karşıt bir güç olarak değil, aynı anlama gelmek , bu kısmi belirlenim kendisi için ortaya konduğu ölçüde bütünün kısmi belirlenimi olarak gösterir.

Bu temelde, içsel yapıların hem birbirleriyle hem de tam bir bütünlük ya da geliÇen bir totalizasyon içinde bütünle iliÇkisi olarak tasarlanan diyalektik bir olumsuzlama mantığı yapılandırılabilir. O zaman, bütün tarafından belirlenen varlık ve gerilim alanı içinde, her tikelin temel bir çeliÇkinin birliği içinde var olduğu açık hale gelecektir: bütünün bir belirlenimidir ve sonuç olarak onu doğuran bütündür; belli bir anlamda, bütünün varlığı onun tüm parçalarında mevcut olmasını gerektirdiği ölçüde, *her tikel bütünün kendisidir*. Ama aynı zamanda, tutuklama olarak, kendi üzerine geri dönme olarak, sınırlama olarak, tikeller bütün değildir ve aslında kendilerini tikelleştirdikleri bütünlüğe (onu aşan varlıklardan ziyade) karşıtlıktır. Ancak bu temel çelişki bağlamında, tikelleşme tam da içselliğin olumsuzlanmasıdır – *bütünün* tikelleşmesi olarak, yönettiği ve kendisine bağlı olan bir tikel aracılığıyla kendisine karşı çıkan bütündür; ve belirlenim olarak – yani sınırlama olarak - bütünün yeniden tümelleşmesinin önünde duran ve böyle bir tümelleşmede kendisini yok edecek olan hiçlik haline gelir. Bu

arasında *gelişen* bir *ilişki* olarak bu yokluğun varoluşu

oluşturulmuş bütün ile kurucu bütünleşme arasında, yani fiili, soyut *ama zaten mevcut* sonuç olarak bütün ile somutluğu içinde bütünü oluşturmaya eğilimli bir süreç olarak diyalektik arasında

onu geleceği ve sonu olarak tanımlayan *bütünlüktür*; hem aktif (anlarını ortaya koyan totalizasyon) hem de pasif *(geleceğin varlığı olarak bütün*) olan bu hiçliğin *varlığı*, ilk anlaşılabilir diyalektik olumsuzlamayı oluşturur. Ve bir güçler ve gerilimler alanının soyut birliği olarak bütünlüğün içinde, bir olumsuzlamanın olumsuzlanması bir olumlamaya dönüşür.

Dolayısıyla, kendini nasıl gösterirse göstersin – ister kısmi bir anın tasfiyesi, ister ilkiyle çatışan başka anların ortaya çıkması (kısacası, kısmi bütünlüğün farklılaşması ve hatta daha küçük parçalara bölünmesi) – yeni yapı ilkinin olumsuzlanmasıdır (ya doğrudan ya da varlığı aracılığıyla ilkinin olan ilişkisini çekerek). Bu şekilde, bütün kendini gösterir

Kendisi de ürettiği koruduğu ikinci yapıda, tikel belirlenimleri kendi içinde sürdüren bir bütünlük olarak ve onları ya basitçe tikelliklerini yok ederek ya da onları yeni bir düzene yerleştirecek şekilde kendini onların etrafında ve onlarla ilişkili olarak farklılaştırarak siler ve bu da farklılaşmış bir yapı olarak bütünün kendisi haline gelir.

Böyle bir toplamlar mantığı, bir bütünün parçalarıyla ve farklı parçaların kendi aralarındaki doğrudan ya da olan ilişkilerinin aracılık ettiği olası ilişkilerin çokluğuna ilişkin soyut bir önermeler sistemi olacaktır. Bu sistemi burada tasarlamak tamamen yararsız olacaktır; bu herkesin kendi başına çözbir şeydir. Sadece bu önermelerin , soyut olsa da, Aristoteles mantığının analitik yargıları gibi *boş* olmayacağını ve bu önermeler sentetik olsa da, kendi içlerinde *gerçek bir anlaşılabilirliğe* sahip olduklarını belirtmeme izin verin. Başka bir deyişle, kesin olarak *kavranabilmeleri* için yalnızca bir bütünlük *(herhangi bir* bütünlük) kurulmaları gerekir. Bu konuya daha sonra döneceğiz.

İhtiyaca geri dönelimProje, çevresindeki dünyadan geçerek amacına -bu durumda olumsuzlanmıĢ bir organizmanın restorasyonuna-ulaĢtığında, araçsallık alanını kendi etrafında birleĢtirerek, görevinde yardımına koĢması gereken bireysel nesneler için bir temel oluĢturacak bir bütünlük haline getirir. Çevreleyen dünya böylece pratikte malzeme ve araçların birliği olarak oluşturulur. Bununla birlikte, araçların birliği tam olarak olduğundan ve amacın kendisi tehlikedeki organik bütünlüğü temsil ettiğinden, iki 'madde durumu' arasında yeni, tersine çevrilmiş bir ilişki *ilk* kez burada ortaya çıkar: hareketsiz çoğulluk, amaç tarafından araçsal bir alanda birleştirilerek bütünlük haline gelir; içinde edilgenlik alanına düşmüş amaçtır. Bununla birlikte, tamamlanmış bir bütünlük olarak karakteri, ataletinden zarar görmek bir yana, aslında onun tarafından korunur. Organizmada içsellik bağları dışsallık bağlarının üzerini örter; araçsal alanda ise tam tersi söz konusudur: dışsallığın çokluğunun altında bir içsel birleşme bağı yatar ve sonun ışığında dışsallığın düzenini daha derin bir birlik temelinde sürekli olarak yeniden şekillendiren *praksistir*. Bu temelde yeni bir olumsuzlama türü ortaya çıkar, çünkü bu hem pasif hem de birleşik olan, ancak ya insanın doğrudan eylemi yoluyla ya da kendi dışsallık yasalarına uygun olarak kendisini sürekli yeniden şekillendiren yeni bir bütünlük türüdür. Her iki durumda da değişiklikler önceden var olan bir bütünlüğün temelinde meydana gelir ve bu bütünlüğün kaderi haline gelir.

Kaynakları başka bir yerde, dünyanın en uzak köşesinde olsa bile . Bir bütünlük içinde gerçekleşen her şey, hatta parçalanma bile, bütünlüğün toplam bir olayıdır ve yalnızca açısından anlaşılabilir. Ancak totalleÇtirilmiÇ çoğulluğun mayası birkaç pasif sentez üretir üretmez, unsurlar ve bütün arasındaki, oluÇturulmuÇ bütün içindeki dolaysız bütünleÇme iliÇkisini bozar.

Bu şekilde oluşan parçanın göreli özerkliği zorunlu olarak genel hareket üzerinde bir fren işlevi görür; kısmi girdabı böylece kendisini toplam hareketin bir olumsuzlaması olarak oluşturur. Aynı Çekilde, *praksis* için gerekli bir dönüÇüm söz konusu olduğunda bile, bu dönüÇümün belirlenimi kendi olumsuzlaması *haline gelir*: bütünleÇmiÇ unsurların kısmi bütünle olan iliÇkisi, genel bütünle olan iliÇkisinden daha kesin, daha az "belirsiz", ancak daha zayıf ve daha az kapsamlı bir iliÇkidir. Yeni dışsallaştırılmış içsellik bağının bir sonucu olarak, unsur, her bir unsurun genel hareket içinde sahip olduğu nesnel olasılıklar kümesini kaybeder; yoksullaşır. Böylece bu kısmi bütünlüğün toplam bütünlükle iliÇkisi çatıÇma biçimini alır; mutlak bütünleÇme her tikel belirlenimin yeni bir çoğulluk oluÇturma tehdidi oluÇturduğu ölçüde ortadan kaldırılmasını gerektirir. Tersine, atalet ve kısmi bütünleşmenin gereklilikleri, göreceli bütünlüğün her parçasının bütünün baskılarına direnmesini gerektirir. Son olarak, ayrıştırılmış bütünlük içinde kısmi bir bütünlüğün belirlenmesi, olumsuz da olsa *kısmi bir* bütünlük *olarak* bu bütünlüğün dışında kalan topluluğu da belirlemelidir. Kısmi bütünleşme alanının dışında kalan bölgelerin (ilk etapta *bütünleşmemiş* olanların) birliği bir içsellik birliğine, yani bütünleştirici bir belirlenime dönüşür, çünkü bir bütünlük içinde dışsallık bile içsellik ilişkileriyle ifade edilir. Aynı zamanda, yeni bütünleÇmenin bütünle de değiÇir: kendini kendisi için konumlandırmaya baÇlayabilir, bu durumda geliÇen bütünleÇme tamamen parçalanır; kendini bütünün kendisiyle özdeÇleÇtirebilir ve yeni enklavı yeniden özümsemeye çalıÇabilir; son olarak, karÇıtlık tarafından parçalanabilir, kendini *hem* bütün olarak ya da her halükarda bütünleÇme süreci olarak *hem de* belirlenimlerini Ötekine karÇıtlığından türeten kısmi bir an olarak konumlandırabilir.

3 *İşgücü*

Yaşamını maddi alanın bütünlüğü içinde üreten insan, *praksisin* kendisi tarafından bu hareketsiz bütünlük içinde bölgeler, sistemler ve ayrıcalıklı tanımlamaya yönlendirilir. Aletlerini -ki bu ilkel halkların tarım aletleri için olduğu kadar atom enerjisinin pratik kullanımı için de ister tüm dünya isterse deniz ile bakir orman arasındaki dar bir kara şeridi olsun, birleşik çevreye kısmi belirlenimler sokmadan inşa edemez. Böylece hareketsiz olanın aracılığı ile kendini kendine karşı koyar; ve tersine, emekçinin yapıcı gücü, 'doğal' birlik içindeki hareketsiz olanda parçayı bütüne karşı koyar. Daha sonra bunun pek çok örneğine rastlayacağız. Buradan ilk , olumsuzlamanın tam da dışsallık ortamında içsel hale geldiği, ikinci olarak da bunun güçlerin gerçek bir karşıtlığı olduğu sonucu çıkar. Ancak bu karşıtlık Doğa'ya insan aracılığıyla iki şekilde gelir, çünkü onun eylemi hem bütünü hem de onun bozulmasını oluşturur. Her türden *emek* her zaman yalnızca bir bütünleĢtirme ve aĢılmıĢ bir çeliĢki olarak var olur. Çevreyi bir kez emekçinin kendini ürettiği ortam olarak kurduktan sonra, sonraki her gelişme tam da olumlu olduğu ölçüde bir olumsuzlama olacaktır. Ve bu tür olumsuzlamalar yalnızca kendilerini onlar için konumlandıran anlar olarak kavranabilir.

eylemsizlik kuvveti ayrılıklarını artırdığı için - kendi içlerinde bir bütündür. Dolayısıyla emeğin sonraki görevi, yaratılan nesneyi bütün içindeki diğer sektörlerle yeniden temasa geçirmek ve onları yeni bir bakış açısıyla birleştirmek olmalıdır; ayrılığı olumsuzlar.

Ancak bu yeni süreç, olumsuzlamanın olumsuzlanması, anlaşılabilirliğini bir kez daha orijinal bütünlükten alır. Realist ve materyalist bir sistemde, *a priori* , bir olumsuzlamanın olumsuzlanmasının yeni bir olumlamaya yol açması gerektiğini iddia etmek için, bu olumsuzlamaların meydana geldiği gerçeklik türü tanımlanmamış olduğu sürece, hiçbir gerekçe olamaz. Bütünlükler evreni olan insan evreninde bile, olumsuzlamanın olumsuzlanmasının yeni bir olumsuzlama olduğu oldukça kesin ve sınıflandırılabilir durumlar vardır, çünkü bu özel durumlarda bütünlük ile yineleme arasında bir etkileşim vardır. Ama bizim konumuz bu değil.

endişe. Her halükarda, bir olumsuzlamanın olumsuzlanmasının, bir bütünlük içinde ortaya çıktığı düşünülmediği *sürece* belirsiz bir bütünlük oluşturduğu açıktır. Ancak bir bütünlük içinde bile olumsuzlamanın olumsuzlanması, bir bütünlüğün totalleştirici bir sona doğru aşılmasını içermiyorsa, başlangıç noktasına geri dönüş olacaktır. Araçsal alanın kısmi örgütlenmelerinin ortadan kaldırılması, onları ortadan kaldırma hareketine onları koruma çabası eşlik etmedikçe – yani, parçaların bütüne yeni bir tür tabiiyetinin ve parçaların birbirleriyle yeni bir koordinasyonunun sağlanacağı bir *farklılaşma* birliğine doğru bir adım olarak görülmedikçe – bizi basitçe ortamın orijinal farklılaşmamışlığına geri getirecektir (bir olayın, bir deneyimin ya da bir yapının izlerinin yok olduğu gibi). Amaç eylem alanının birliğini kendi içinde ve kendisi için korumak değil, içerdiği organik bütünlüğü koruyabilecek ya da onarabilecek maddi unsurlar bulmak olduğuna göre olması gereken de budur. Dolayısıyla, beden işlev, işlev ihtiyaç ve ihtiyaç *praksis* olduğu sürece, insanın hayatını ürettiği ve yeniden ürettiği orijinal *praksis* olan *insan emeğinin tamamen* diyalektik olduğu söylenebilir: olasılığı ve kalıcı gerekliliği, organizmayı çevreyle birleştiren içsellik ilişkisine ve her ikisi de herkeste mevcut olan inorganik ve organik düzenler arasındaki derin çelişkiye dayanır. Birincil hareketi ve temel karakteri iki yönlü bir kontra-dictory dönüşümle tanımlanır: Projenin birliği pratik alana yarı-sentetik bir birlik kazandırır ve emeğin can anı, organizmanın çevresindeki ataleti dönüştürmek için kendini hareketsiz kıldığı andır (insan ağırlığını kaldıraca uygular, vb.).

İnsani şey ile şey-insanı karşı karşıya getiren salınım, diyalektik incelemenin her düzeyinde bulunacaktır. Ancak emeğin anlamı bir amaç *tarafından* sağlanır ve ihtiyaç, emekçiyi iten *bir yis a tergo* olmaktan uzak, aslında hedeflenecek bir amacın yaşanmış ifşasıdır ve bu amaç ilk etapta basitçe organizmanın . Nihayetinde eylem, maddi çevreyi, bir amaca yönelik araçların mümkün olduğu gerçek bir bütüne dönüştürür. En basit faaliyet bu örgütlenme bizzat amaç tarafından verilir: yani işlevin dışsallaştırılmasından ibarettir. Bütünlük, araçlarını eksiklikleri aracılığıyla tanımlar: avcı ya da balıkçı *pusuya yatar;* yiyecek toplayıcı *arar:* alan, aranan nesnenin bulunabileceği bir temel sağlayacak şekilde birleştirilmiştir.

daha kolay *kavranabilir*. Böylece emek, başlangıçta parçaların bütünle ve birbirleriyle olan belirsiz ilişkisini tam koşullanma dönüştürmek için pratik alan içinde daha sıkı ve daha sıkı ilişkiler keşfederek ya da inşa ederek, topluluğun *sentetik* belirlenimleriyle kendini örgütler.

Bugünün gelecek tarafından belirlenmesi, inert ve organik arasındaki salınım, olumsuzlama, aÇılmıÇ , olumsuzlamanın olumsuzlanması, kısacası geliÇen totalleÇme: bunlar, henüz almadığımız diyalektik bir düzeyde toplum iÇbölümünü makinelerin uzmanlaÇması noktasına kadar geliÇtirene kadar, emeğin *ny* biçiminin anlarıdır. Daha sonra süreç tersine döner: yarı otomatik makine çevresini tanımlar ve insanını inşa eder, böylece inorganik olan sahte ama etkili bir içsellikle, organik olan ise dışsallıkla karakterize edilmeye başlanır. İnsan makinenin makinesi haline gelir; ve kendisi için kendi dışsallığıdır. Ancak diğer tüm durumlarda, diyalektik emeğin mantığı olarak görünür. *Bir bireyi* iÇ baÇında düÇünmek tam bir soyutlamadır, çünkü gerçekte emek insan ile maddi dünya arasındaki bir iliÇki olduğu kadar insanlar arasındaki bir de. Diyalektiğin tarihsel olarak birincil anını ortaya çıkardığımı iddia etmiyorum: sadece en soyut düzeyde, yani yalıtılmış bir bireyin eylemi olarak ele alındığında, en gündelik deneyimimiz olan emeğin, eylemin diyalektik karakterini hemen ortaya çıkardığını göstermeye çalıştım. Ya da baÇka bir deyiÇle, analitik rasyonalizmin moleküler teorilerini kabul etsek bile, diyalektik, en yüksek soyutlama düzeyinde bile, bir geliÇim yasası ve anlaÇılabilirlik Çemasının temel ama eksiksiz biçiminde zaten mevcuttur. Organik bütünlüklerin ve süreçlerin gerçek varlığı diyalektik bir hareketi ortaya koysa daorganik cisimlerin varlığının hiçbir şekilde diyalektikten türetilemeyeceğini söylemeye gerek yoktur. Biyoloji gelecekte ne kadar gelişirse gelişsin, organik asla *fiili* gerçekliklerden daha fazlası olarak görülemez; onların varlığını yalnızca akıl yoluyla kanıtlamanın hiçbir yolu yoktur. Organik olmayan maddeden kaynaklandıkları teorisi, Hıristiyanların bile üzerinde anlaşabileceği makul ve ekonomik bir hipotezdir. Ancak bu hipotez bir yalanlamadan başka bir şey değildir. Dolayısıyla, ne dışsallıktaki ilişkilere uygulanan analitik Akıl ne de anlaşılabilirliğini bütünlüklerden alan ve artan bir bütünleşme sürecinde bütünlerin parçalarıyla ve bütünlüklerin birbirleriyle olan ilişkilerini yöneten diyalektik Akıl, örgütlü cisimler için anlaşılabilirlik statüsü oluşturabilir. Eğer onlar

inorganik madde, sadece cansızdan cansız olana değil yaşamdan, aynı zamanda bir rasyonellikten diğerine.

Bunun bizi sadece Engels'in irrasyonelliğine geri götürdüğü düşünülebilir. Ama öyle değildir. Engels için irrasyonel olan yasalardır – düşünce ve doğanın opak biçimsel ilkeleri. Bizim için ise olumsal olan belirli nesnelerin varlığıdır. Ancak analitik Akıl neden hiçbir Şey yerine maddenin var sormaya yetkili olmadığı gibi, diyalektik Akıl da neden sadece inorganik madde yerine örgütlenmiŞ bütünler olduğunu sormak zorunda değildir. Bu sorular bilimsel hale *gelebilir* (çünkü bilime *a priori* sınırlar koyulamaz), ama şu anda değiller. Ancak asıl önemli olan nokta, eğer örgütlü bütünler varsa, o zaman bunların anlaşılabilirlik türünün diyalektik olduğudur. Bireysel iŞçi tam da böyle bir bütünleŞme olduğundan, eylemlerinde ve Doğa ile iliŞkisinde (ve aslında, göreceğimiz gibi, baŞkalarıyla iliŞkilerinde) kendini ancak her kısmi bütünlüğü genel bütünleŞme açısından ve tüm iç iliŞkilerini geliŞen bütünleŞmeyle iliŞkileri açısından, araçları amaç açısından ve Şimdiyi geleceği geçmiŞe bağlayan iliŞki açısından anlayabilir. Öte yandan, onun *praksis* diyalektiktir ve kendi anlaşılabilirliğini içerir. Sadece bir tanesini ele alırsak

Örneğin, Engels tarafından açıkça ilan edilen karŞıtların iç içe geçmesi yasası, gelecekteki bütünleŞmesinin ve onu çevreleyen tamamlanmıŞ bütünlüklerin ıŞığında görülen bir *praksisle* iliŞkilendirildiğinde mükemmel bir Şekilde anlaŞılır hale gelir. Bir bütünlük içinde (ister tamamlanmıŞ ister geliŞmekte olsun), her kısmi bütünlük, bütünün bir belirlenimi olarak, bütünü temel anlamı olarak içerir ve sonuç olarak diğer kısmi bütünlükleri de içerir; bu nedenle her bir parçanın sırrı diğerlerinde yatar. Pratik anlamda bu, her bir parçanın diğerlerini bütünle olan ilişkilerinde, yani bireysel varoluşlarında belirlediği anlamına gelir. Bu düzeyde, gerçek anlamda diyalektik bir anlaşılabilirlik türü ortaya çıkar. Parçalar arasındaki *doğrudan* çatışmayı (diyalektik Aklın analitik Aklı içerdiği ve aştığı ölçüde), her bir parçayı diğerlerinin herhangi içsel değişikliklere tepki olarak *içeriden* değiştiren ve her bir parçada hem *olduğu de olmadığı* şey olarak, sahip ve sahip *olduğu* şey olarak başkalığı kuran sürekli değişen gizli çatışmayla birleştirmek.

Bu açıklamalarla yalnızca bu nesnelere özgü bağlantı biçimini, yani içsellik bağını tanımlamış oldum. Bu seviyede, diyalektik araştırmayı *tanımlamak* zor olabilir, ancak evrensel ve sabittir. Çoğu insanın diyalektiğin kurallarına göre konuştuğu *doğrudur*.

analitik rasyonelliktir, ancak bu onların *praksislerinin* kendilerinin bilincinde olmadığı anlamına gelmez. İlk olarak,4 diyalektik Akıl analitik Aklı içerir, tıpkı bütünlüğün çoğulluğu içermesi gibi. Emek sürecinde, iÇçi sorunlarının analizini üstlenmeden önce pratik alan zaten olmalıdır. 'Durum analizi' analitik Aklın yöntemlerine ve anlaşılabilirlik tarzına uygun olarak gerçekleştirilir; ve vazgeçilmez olsa da varsayar. Nihayetinde altta yatan çoğulluğa, yani dışsallık bağlarıyla *birleşmiş* unsurlara götürür. Ancak koşulların bu moleküler dağılımını aşan pratik hareket, hem sorunu hem de çözümü yaratırken kendi içinde bir birliği yeniden kapsayacaktır. Dahası, bu birlik hiçbir zaman kaybolmamıştır, çünkü dağılma *onun içinde* aranmıştır. Ancak analiz, daha sonra maddi bir ifadeye ihtiyaç duysa bile, *başlangıçta* söylem ve düşünce tarafından gerçekleştirilir; öte yandan nesnenin *üretimi* tamamen *pratiktir*. *Praksis* kendi kendini açıklayıcı ve kendine karşı şeffaf olsa da, kelimelerle ifade edilebilir olması gerekmez. Aslında *bilgi*, pratik algı alanının son tarafından, yani gelecekteki yokluk tarafından açıklanması olarak ortaya çıkar. Bilgi ve hakikatin akledilebilirliğini yalnızca diyalektiğin kurabileceğini göstermek, burada üstlenilemeyecek kadar uzun olsa da, basit bir iş olacaktır çünkü ne bilgi ne de hakikat varlığın varlıkla pozitif bir ilişkisi olamaz; aksine bunlar bir hiçlik tarafından dolayımlanan negatif ilişkilerdir. Aşılmış olan ve onun aşılmışlığı ancak henüz var olmayan bir geleceğin ve gelişmekte olan bir bütünlüğün pratik birliği içinde açıklanabilir. Ancak böyle bir keşif sadece pratik olabilir; bir bütün olarak bilgi ve tefekkürü birbirine karıştıran bir toplumda, söylemde dondurulamaz. Bu nedenle hepimiz her Çeye iliÇkin diyalektik araÇtırmamızı analitik, mekanik rasyonalite terimleriyle ifade etmeye çalıÇıyoruz. Yine de, bu durumun farkında olduğumuz sürece, hepimiz herhangi bir andaki temel deneyimimizi karakterize edebiliriz. Total bir proje olarak insanın kendisi totalleştirmelerin aktif anlaşılabilirliğidir; ve yabancılaşma henüz resme girmediği için (sadece her şeyle aynı anda ilgilenemediğimiz için), yapmak ve anlamak ayrılmaz bir şekilde birbirine bağlıdır.

4. Daha sonra göreceğiz ki diyalektik araÇtırma, insanların her zaman çalıÇmıÇ olması ve çalıÇacak olması bakımından sadece kalıcı değil, aynı zamanda Tarihin akledilebilirliği olarak diyalektiğin zamanın belirli bir noktasında keÇfedilmesi bakımından oluÇumun da sonucudur.

Bununla birlikte, bütünlerin mantığını ve insanın evrenle olan ilişkilerinin anlaşılabilirliğini açıklığa kavuşturan bu araştırma de apodiktik olarak görülemez. Eylem ve nesnenin tam olarak kavranması, bir zorunluluğun kavranmasından ziyade, pratik bir sezginin zamansal gelişimi olarak kalır. Çünkü zorunluluk, bir ufuk, akledilebilirliğin anlaşılabilir bir sınırı dışında sezgide asla verilemez.

Farklı Maddesellik Sektörleri Arasında Bir Aracılık Olarak İnsan İlişkileri

1 *İzole Bireyler*

Anlık deneyim varlığı *en somut haliyle* ortaya koyar, ancak onu en yüzeysel düzeyinde ele alır ve soyutlamalar alanında kalır. İhtiyaç adamını tanımladık ve onun emeğini diyalektik bir gelişme olarak gördük. Ancak yalıtılmıÇ emekçiler diye bir Çey olmadığını varsaymamalıyız. Aslında izole edilmiÇ iÇçiler, iÇlerinin toplumsal ve teknik koÇullarının yalnız çalıÇmalarını gerektirdiği her yerde vardır. Ancak bu yalıtılmışlık tarihsel ve toplumsal bir özelliktir: belirli bir toplumda ve belirli bir teknik gelişme düzeyi vb. göz önüne alındığında, köylüler yılın belirli zamanlarında tam bir yalıtılmışlık içinde çalışırlar ve bu işbölümünün toplumsal bir biçimidir. Ve emekçinin çalışması, *kendini* üretme biçimi, yalnızca ihtiyacının karşılanmasını değil, aynı zamanda ihtiyacın kendisini de koşullandırır.

Güney İtalya'da tarım işçileri, yarı-istihdam edilenler *hracciante,* günde sadece bir kez, hatta bazen iki günde bir yemek yiyor. Bu durumda açlık bir *ihtiyaç* (ya da daha doğrusu, ancak emekçiler için bir ya da iki günde bir tek öğün yemek yemek aniden imkansız hale gelirse ortaya çıkar). Mesele açlığın ortadan kalkmış olması değil, kronik bir hastalık olarak içselleştirilmiş ya da yapılandırılmış olmasıdır. İhtiyaç artık *praksise* yol açan şiddetli olumsuzlama *değildir: exis* olarak fiziksel genelliğe, tüm organizmanın kendini alçaltarak, zorunluluklarını *(exigences)* azaltmak için aylaklık ederek uyum sağlamaya çalıştığı atıl, genelleştirilmiş bir boşluk olarak geçmiştir. Buna rağmen, emekçinin yalnız olduğu ve şu ya da *bu* işi seçtiği ve araçların sırasına karar verdiği göz önüne alındığında, (şimdiki zamanda, şimdiki toplumda ve onun özel amaçları ve elindeki araçlar göz önüne alındığında)

), gerileyen bir araştırmanın nesnesi haline getirilebilir ve *praksisi* tüm koşullanmalar aracılığıyla *kendini* zamansal olarak kavranabilir ve konumlandırılabilir. Ancak bu gerileme anının, dia lektik bir soruşturmanın ilk yaklaşımı olarak doğru olsa da, daha ileri yanlış ve idealist olacağına dikkat edilmelidir. *Tersine,* tüm araştırmamız tamamlandığında, her zaman oluşturduğu ve onu koşullandıran ve yabancılaştıran ortamdan ayrılamayan bireysel *praksisin* aynı zamanda kurucu Aklın *(la Raison constituante)* kendisi olduğunu ve kurucu Akıl olarak görülen Tarih içinde işlediğini göreceğiz.

Tam da bu nedenle, gerilemenin ikinci anı *doğrudan* bireyin toplumsal bedenlerle (atıl ya da aktif) ve kurumlarla ilişkisi olamaz. Marx, *insan ilişkilerini* şeyleşmelerinden ya da genel olarak belirli bir toplumsal sistem içindeki yabancılaşmalarından ayırdığını açıkça belirtmiştir. Gerçekte, farklı kurumlara ve araçlara dayanan feodal toplumda, üyelerine farklı sorular, *kendi* sorularını sunan bir toplumda, insanın insan tarafından sömürülmesinin en şiddetli baskıyla birlikte var olduğunu, ancak her şeyin *farklı* bir şekilde gerçekleştiğini ve özellikle insan ilişkilerinin ne şeyleştirildiğini ne de yok edildiğini söyler. Bununla birlikte, her ikisi de sömürü ve kurumsallaşmış şiddet üzerine kurulu iki sistemi değerlendirmeye ya da karşılaştırmaya çalışmadığı açıktır. Sadece serf ya da siyah köle ile mülk sahibi arasındaki bağın genellikle *kişisel* olduğunu (ki bu bir anlamda onu daha da dayanılmaz ve aşağılayıcı kılmaktadır) ve işçiler ile işveren arasındaki (ya da güçlerine tabi oldukları ölçüde kendi aralarındaki) ilişkinin basit bir dışsallık ilişkisi olduğunu belirtmiştir. Ancak bu dıGsallık iliGkisinin kendisi, nesnel bir içsellik iliGkisinin yeniden tanımlanması dıGında düGünülemez. Tarih, bütünlüğü içinde insan ilişkilerinin içeriğini belirler ve tüm bu ilişkiler, en kısa ve en özel olanlar bile, bütüne gönderme yapar. Ancak tarihin kendisi genel olarak insan ilişkilerinin var olmasına neden olmaz. Birbirinden *ayrı* nesneler olan insanlar arasında kurulan iliGkiler, örgütlenme ve iGbölümü sorunlarının ürünü değildir. Aksine, bir grup ya da toplumun – bir dizi teknik sorun ve verili bir araç koleksiyonu etrafında – oluGma olasılığı, Tarihin her anında, farklı sistemlere sahip toplumlara ait ve birbirlerinden tamamen habersiz iki ayrı birey arasında bile insan iliGkisinin (içeriği ne olursa olsun) daimi bağlıdır.

Bu nedenle, Marksizm için çok değerli olan insan ilişkisinin soyut tartışmasını atlama ve kendimizi hemen üretici güçlerin, üretim tarzının ve ilişkilerinin dünyasına yerleştirme alışkanlığı, liberalizmin ve analitik rasyonalitenin atomizmine farkında olmadan destek verme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu hata birçok Marksist tarafından yapılmıştır: onlara göre bireyler *a priori* olarak ne yalıtılmış parçacıklar ne de doğrudan ilişkili faaliyetlerdir; bütünlüğü ve konjonktürün özelliği aracılığıyla hangisinin ne olduğunu belirlemek her zaman topluma . Ancak bizim 'biçimciliğimizden' kaçınması gereken bu cevap, *liberal* pozisyonun tamamen biçimsel olarak kabul edilmesini içerir; bireyci burjuvazi sadece bir taviz ister: bireylerin pasif olarak ilişkilerine boyun ve bunların dışsallıkta her türlü başka güç tarafından koşullandırıldığı; ve bu onları eylemsizlik ilkesini ve dışsallığın pozitivist yasalarını insan ilişkilerine uygulamakta özgür bırakır. Bu açıdan bakıldığında, bireyin belirli dönemlerdeki bir tarımcı gibi gerçekten yalıtılmış olarak mı yaşadığı yoksa son derece bütünleşmiş gruplar içinde mi yaşadığı pek önemli değildir: *mutlak ayrılık*, bireylerin radikal dışsallık içinde başkalarıyla ilişkilerinin tarihsel statüsüne tabi oldukları gerçeğinden ibarettir. BaÇka bir -ki bu, bazı iddiasız Marksistleri yanıltsa da aynı anlama gelir- mutlak ayrılık, kendi ürünlerinin ürünleri olarak (ve dolayısıyla pasif ve yabancılaÇmıÇ olarak) bireylerin kendi aralarında (önceki kuÇaklar tarafından kurulan iliÇkiler, kendi yapıları zamanın güçleri ve gereklilikleri temelinde) iliÇkiler *kurmasıdır*.

Bu da bizi bu kitabın ilk bölümündeki sorunumuza geri götürmektedir:[5] Tarihi daha önceki koşullar temelinde *yapmak* ne anlama geliyor? O zaman şöyle demiştim: Aşkınlık olarak projeyi koşullar olarak koşullardan ayırmazsak, elimizde atıl nesnelerden başka bir şey kalmaz ve Tarih yok olur. Benzer şekilde, eğer insan ilişkileri salt bir ürünse, özünde şeyleşmişlerdir ve şeyleşmelerinin gerçekte neyi içerdiğini anlamak imkansız hale gelir. Marx'ınkinden esinlenen benim biçimciliğim, basitçe, insanların Tarihi tam da onları yaptığı ölçüde yaptığını kabul etmekten ibarettir. Bu, insanlar arasındaki iliÇkilerin, tam da egemen ve kurumsallaÇmıÇ insan iliÇkilerinin aÇılması olarak ortaya çıktıkları ölçüde, her zaman *faaliyetlerinin* diyalektik bir sonucu olduğu anlamına gelir. İnsan sadece verili koşullarda ve toplumsal şartlarda insan için vardır, dolayısıyla her insan

5. *i.e. Ti,e Yöntem Sorunu. [Ed.]*

ilişki tarihseldir. Ancak tarihsel ilişkiler, *her zaman praksisin,* yani tek bir pratik alan içindeki *faaliyetlerin* çoğulluğunun dolaysız diyalektik sonucu olarak verili oldukları ölçüde insanidir. Buna iyi bir örnek *dildir.*

Kelimeler maddedir. Görünüşte (gerçekliği olan bir görünüş), kelimeler benim üzerimde maddi bir etki yaratır, havanın organizmamda belirli reaksiyonlar, özellikle de kelimeleri bende maddi olarak yeniden üreten belirli şartlı refleksler üreten rahatsızlıkları gibi (onları boğazımın arkasında *oluştururken anlarım*). Buna göre, daha kısaca ve hem doğruluk hem de yanlışlık ölçüsünde, kelimelerin muhataplarına anlamlarının araçları olarak *girdiği* söylenebilir. Ötekinin projelerini bana taşırlar ve benim kendi projelerimi de Ötekine taşırlar. Dil pekala parayla aynı çizgide incelenebilir: dağılmayı birleştiren, dolaşan, hareketsiz bir maddesellik olarak; aslında filolojinin yaptığı da kısmen budur. Kelimeler insanların ölümüyle yaşar, insanlar aracılığıyla bir araya gelir; ne zaman bir cümle kursam anlamı benden kaçar, benden çalınır; anlamlar her konuşmacı tarafından ve her gün *herkes için* değiştirilir; ağzımdaki kelimelerin anlamları başkaları tarafından değiştirilir.

Dilin *bir anlamda* hareketsiz bir bütünlük olduğuna şüphe yoktur. Ancak bu maddesellik *aynı zamanda* sürekli gelişen organik bir bütünleşmedir. KonuÇmanın birleÇtirdiği kadar ayırdığına da Çüphe yoktur;
ya da grubun bölünmelerini, tabakalaşmalarını ve inisiyatiflerini yansıttığını; ya da diyalogların kısmen sağırların diyalogları olduğunu. Burjuva kötümserlik uzun zaman önce bu gözlemle yetinmeye karar vermiştir; insanların birbirleriyle olan orijinal ilişkisi, değişmez maddelerin saf ve basit dışsal tesadüflerine indirgenecektir. Durum böyle olunca, bir insanın her sözcüğünün, mevcut anlamıyla, içselliğin toplam sistemine yaptığı göndermelere bağlı olması ve iletişimsiz bir kavrayışın nesnesi olması gerektiği açıktır. Ancak bu iletilemezlik – var olduğu ölçüde – yalnızca daha temel bir iletişim açısından, yani karşılıklı tanıma ve sürekli bir iletişim projesine dayandığında; ya da daha doğrusu, örneğin tüm Fransız halkının, sessizlikte bile sözel maddeselliğin sürekli aracılığı yoluyla sürekli, kolektif, kurumsal iletişimine ve insanların bu genel iletişimi özelleştirme projelerine dayandığında bir anlam taşıyabilir.

Her kelime aslında *eşsizdir*, herkesin dışındadır; *dışarıda* yaşar, bir kamu kurumu olarak; ve konuşmak, bir kamu kurumuna

bir kulak aracılığıyla beyne sokmak değil, sesleri kullanarak muhatabın dikkatini kamusal bir dış mülk olarak bu söze yöneltmektir. Bu bakış açısından, nesnel duyular arasındaki bir dizi *iç* ilişki olarak dilin bütünlüğü, herkes için ve herkese verilmiştir; kelimeler basitçe dilin arka planına karşı ifade edilen özelliklerdir;6 cümle, her kelimenin kendisini diğerleriyle, bağlamla ve tüm dille ilişkili olarak, bir bütünün ayrılmaz parçası olarak tanımladığı gerçek bir bütünleşmedir. Konuşmak, sözcüğün *(yerhe)* ortak arka planına karşı her bir sözcüğü diğerleri tarafından değiştirmektir; dil her sözcüğü içerir ve her sözcük bir bütün olarak dil açısından anlaşılmalıdır; dilin bütününü içerir ve onu yeniden teyit eder. Ama bu temel bütünlük ancak doğrudan doğruya diğerlerine ifade edildiği ölçüde *praksisin* kendisi olabilir; bir insanın diğeriyle pratik ilişkisi olarak dil praksistir ve *praksis* her zaman dildir (ister doğru ister aldatıcı olsun), çünkü kendini göstermeden gerçekleşemez. Diller Tarih'in ürünüdür; nedenle hepsi ayrılığın dışsallığına ve birliğine sahiptir. Ancak dil *insana gelmiş olamaz*, çünkü kendisini varsayar: bir bireyin yalıtılmışlığını, yabancılaşmasını keşfetmesi, sessizlikten muzdarip olması ya da bu konuda kolektif bir girişimle bütünleşmesi için, dilin maddeselliğinde ve maddeselliği tarafından ortaya konduğu şekliyle başkalarıyla olan ilişkisi onu kendi gerçekliği içinde oluşturmalıdır.

Bu, eğer bireyin *praksisi* diyalektikse, ötekiyle ilişkisinin de diyalektik olması gerektiği ve hem içinde hem de dışında maddiyatla olan orijinal ilişkisiyle çağdaş olduğu anlamına gelir. Ve bu ilişki, birkaç özel durumda gerçekleşen tür 'ötekine açılma' olarak herkeste mevcut potansiyel olarak görülmemelidir. Bu, bu ilişkileri kutular gibi 'doğaların' içine kapatmak ve onları sadece öznel eğilimlere indirgemek olur: ve o zaman analitik akla ve moleküler solipsizme geri döneriz. 'İnsan ilişkileri' aslında ortak bağı dil olan ve Tarihin her anında fiilen var olan bireyler arası İzolasyon bu ilişkilerin yalnızca belirli bir yönüdür.

Araştırmamızın tersine *çevrilmesi* bize *aynı* adamları gösteriyor: ancak onları her biri diğerlerinin çoğundan (aslında neredeyse hepsinden) habersiz olduğu ölçüde değerlendirerek başladık, şimdi onları her biri iş, çıkar, aile bağları vb. ile bağlı olduğu ölçüde değerlendiriyoruz.

6. Bu anlamda, her *bir* sözcük gerçekleşmiş Dil'in *bütünüdür*. Spesifikasyon totalizasyondur.

diğerlerine, bunların her biri diğerlerine, vs. Bu gerçekte bir bütünlük ya da hatta bir bütünlük değildir; daha ziyade karşılıklılıkların değişken ve belirsiz bir dağılımından ibarettir. Ve araştırmamız henüz bu grubun yapılarını tamamlayacak durumda değildir; hala tüm yapıları koşullandıran temel bağı aramaktadır. En basit düzeyde, ikilik ve üçlük düzeyinde, insanlar arasındaki ilişkinin benzersiz olup olmadığını ve eğer öyleyse, *hangi açıdan* böyle olduğunu bilmek gerekir. Diğer her şey gibi bunun da basit gündelik *pratiklerde* ortaya çıkarılması gerekecektir.

İnsan organizmalarının dağılmasıyla başladığımıza göre, kurumlar, toplumsal durumları ya da talihin cilveleri tarafından tamamen tecrit edilmiş bireyleri ele alacağız. Tam da bu ayrılıkta ve dolayısıyla mutlak dışsallık eğilimindeki bir ilişkide, onların somut tarihsel içsellik bağını ortaya çıkarmaya çalışacağız.

2 *İkililik ve Üçüncü Taraf*

Penceremden yolda bir yol tamircisi ve bahçede çalışan bir bahçıvan görüyorum. Aralarında, bahçıvanın çalıştığı burjuva mülkünü koruyan, üzerinde kırık cam parçaları olan bir duvar var. Böylece varlığından hiç haberdar değiller; işlerine daldıkları için ikisi de diğer tarafta birinin olup olmadığını merak bile etmiyor. Bu arada, onları görülmeden görebiliyorum ve konumum ve onları iş başında bu pasif görüşüm beni onlarla ilişkili olarak konumlandırıyor: Bir otelde 'tatil yapıyorum'; ve tanık olarak eylemsizliğimde kendimi küçük bir b our geois entelektüeli olarak fark ediyorum; algım sadece bir girişimin bir anı ('aşırı çalışma' nöbetinden sonra biraz dinlenmeye çalışmak ya da bir kitap yazmak için biraz 'yalnızlık' gibi) ve bu girişim
mesleğime uygun imkan ve ihtiyaçları ifade eder ve
çevre. Bu bakış açısından, penceredeki varlığım pasif bir faaliyettir ("temiz hava almak" istiyorum ya da manzarayı "dinlendirici" buluyorum, vb.) ve mevcut algım hayatımın tamamını ifade eden karmaşık bir süreçte bir araç olarak işlev görür. Dolayısıyla iki işçiyle başlangıçtaki ilişkim olumsuzdur: Onların sınıfına ait değilim, zanaatlarını bilmiyorum, yaptıkları işi nasıl yapacaklarını bilemem ve onların endişelerini paylaşmıyorum.

Ancak bu olumsuzlamaların çifte karakteri vardır. İlk , yalnızca beni onlarla birlikte *gerçek* bir içkinlik içinde destekleyen sentetik ilişkilerden oluşan farklılaşmamış bir arka plana karşı algılanabilirler: Onları amaç olarak tanımadan amaçlarını kendi amaçlarımla karşılaştıramazdım. Kavramanın temeli, kişi daha sonra onunla mücadele etmeye veya onu kınamaya devam etse bile, herhangi bir girişimle ilke olarak suç ortaklığıdır. Yeni bir amaç, bir kez belirlendikten sonra, tüm insani amaçların organik birliğine karşı koyar. Bazı patolojik durumlarda (örneğin 'kişiliksizleşme') insan yabancı bir türün temsilcisi olarak görünür çünkü artık kendi teleolojik gerçekliği içinde görülmez, yani hasta ile kendi amaçları arasındaki bağ geçici olarak kopmuştur. Kendisinin bir melek olduğuna birine, diğer insanların faaliyetleri saçma gelecektir, çünkü insan girişimini onunla hiçbir ilgisi olmadan aşmaya çalışır.

Ancak algımın beni kendime, diğer iki adamla karşı karşıya gelen *bir adam* olarak gösterdiğini düşünmek hata olur*:* adam kavramı somut sezgide asla ortaya çıkmayan bir soyutlamadır. Aslında kendimi bir bahçıvan ve yol işçisiyle karşı karşıya gelen bir 'tatilci' olarak ; ve kendimi olduğum şey haline getirirken onları kendilerini yaptıkları gibi, yani işlerinin onları ürettiği gibi keşfediyorum; Ama onları (estetikçinin yaptığı gibi) karınca ya da (nevrotiğin yaptığı gibi) robot olarak ölçüde ve onların amaçlarını benimkilerden ayırmak için kendimi onların aracılığıyla onların amaçlarından önce tasarlamak zorunda kaldığım ölçüde, kendimi herkesin fırsatlarını ve amaçlarını belirleyen belirli bir toplumun üyesi olarak fark ederim; ve mevcut faaliyetlerinin ötesinde, yaşamlarının kendisini, ihtiyaçlar ücretler arasındaki ilişkiyi ve daha da ötesinde, toplumsal bölünmeleri ve sınıf mücadelelerini yeniden keşfederim. Bu dönemde, algımın duygusal niteliği hem sosyal ve politik tavrıma hem de güncel olaylara (grevler, iç ya da dış savaş tehditleri, ülkenin düşman birlikleri tarafından işgali ya da az çok hayali bir 'sosyal ateşkes') bağlıdır.

İkinci olarak, her olumsuzlama bir içsellik Bununla, *Öteki*'nin gerçekliğinin beni varlığımın derinliklerinde, benim gerçekliğim *olmadığı* ölçüde etkilediğini . Algım bana öncelikle Ötekilerin emeğiyle üretilmiş bir araçlar ve aygıtlar sunar (duvar, yol, bahçe, tarlalar, vs.) ve bunları hem nesnel anlamlarına hem de kendi projeme göre birleştirir. Her *şey*, uzun zaman önce unutulmuş bir eylemin kendisine dayattığı tikel birliği tüm ataletiyle korur; genel olarak şeyler, benim algıda gerçekleştirdiğim canlı ama ideal birleştirme eylemine kayıtsızdır.

Ama ben *iki insanı* hem *görsel alanda* diğer nesneler arasında yer nesneler olarak hem de kaçış umutları, gerçekliğin çıkış noktaları olarak görüyorum. Onları çalışmaları temelinde anladığım ölçüde, jestlerini kendilerine koydukları hedefler açısından ve dolayısıyla öngördükleri gelecek temelinde algılıyorum. O halde içsel kavrayış hareketi, cansız olanın basit algılanışının tersine elde edilir: şimdi gelecekle, tikel hareketler genel işleyişle, kısacası ayrıntı bütünlükle açıklanır.

Aynı şekilde, maddi çevreleri de faaliyetlerinin nesnesi ya da aracı haline getirildiği ölçüde beni etkiliyor. Gördüğüm şeylerle pratik ilişkileri, bu şeylerin praksis içinde somut bir şekilde açığa çıkmasını ima ; ve bu açığa çıkma benim onların faaliyetlerini algılamamda ima edilir. Ancak bu faaliyet onları *benden başka biri* olarak tanımladığı ölçüde, beni kol işçilerinin karşısında bir entelektüel olarak kurduğu ölçüde, bunun gerekli bir anı olan teşhir bana nesnellik içinde, benden kaçan bir *ohjectivity-Jor-the-other'*ı ortaya çıkarıyor gibi görünür.7 Her iki adam da benim kavrama edimim tarafından algısal alanda yeniden kurgulanır ve konumlandırılır; ancak her , ot biçen, budayan ya da kazma yapan ellerle ya da ölçen, hesaplayan gözlerle, yaşanmış bir araç olarak tüm bedenle, gerçek olanın bir yönünden mahrum bırakılırım. Çalışmaları bunu bana gösteriyor.

onları8 ve çalışmalarını gözlemlerken, bunu bir varlık olarak hissediyorum. Böylece onların kendi varlığımla olan olumsuz ilişkisi beni

Kendimin en derin seviyeleri, kesin bir cehalet, yetersizlik olarak. Kendimi, algıma koydukları sınırlar aracılığıyla bir entelektüel olarak *hissediyorum*.

Dolayısıyla bu adamların her biri nesnenin bir kanama noktasını temsil eder ve beni öznelliğim içinde nesnel olarak nitelendirir; ve ilk başta benim algımda bu şekilde, yani aynı dünya içinde iki merkezkaç ve farklı 'kayma' *(glissement)* olarak bağlantılıdırlar. Ancak, aynı dünya olduğu için, benim kişisel algımla, bir bütün olarak evren içinde ve her biri Diğerini bundan mahrum bıraktığı ölçüde birleşirler. Her biri için, ne olduğunu görmenin tek gerçeği

7. Ancak, bir sonraki bölümde göreceğimiz gibi, belirli durumlarda tanımlayabileceğim ve hatta ilahileştirebileceğim ve bütünselleştirilmiş pratik alanın nesnelliğinin bir parçası olan bir 'öznellik' benden kaçıyor,

R Yasa, yetkinlik ve cehalet alanlarını hem gerçek anlamda hem de geçmişle bağlantılı olarak tanımlamaktadır.

Öteki'nin görmemesi, nesneyi özel bir tür çalışma yoluyla açığa çıkarma, algısal alanımda benim aşan bir karşılıklılık ilişkisi kurar: her biri Öteki'nin görmezden gelinmesini oluşturur. Elbette bu karşılıklı görmezden gelmeler ben olmadan nesnel bir varoluşa kavuşamazdı: görmezden gelme kavramının kendisi sorgulayan ya da bilen bir üçüncü tarafı varsayar; aksi takdirde ne ne de tanımlanabilirdi; tek gerçek ilişki karşıtlık ya da dışsallıkta birlikte varoluş . Ancak algım beni bu iki molekül arasında gerçek ve nesnel bir dolayım haline getirir: eğer gerçekte onları bir cehalet karşılıklılığı içinde oluşturabiliyorsam, bunun nedeni onların faaliyetlerinin beni ortaklaşa etkilemesi ve algımın içsel olumsuzlamalarımın ikiliğini açığa çıkararak sınırlarımı tanımlamasıdır. Öznelliğim bile onlar tarafından nesnel olarak O ther (başka bir sınıf, başka bir meslek, vb.) olarak belirlenir ve bu belirlemeyi içselleştirirken, bu iki insanın benim *dışımda* karşılıklı bağımlılıklarını gerçekleştirdikleri nesnel ortam haline gelirim.

Bu aracılığı öznel bir izlenime indirgememek önemlidir: *Benim* için iki emekçinin birbirinden habersiz olduğunu söylememeliyiz. *Benim* onlar olduğum şey haline geldiğim ölçüde *onlar* da *benim* aracılığımla birbirlerinden . Aynı şekilde, biri diğerinin çevresine örtük bir gerçeklik olarak girer; her biri diğerinin onun yerinde görüp dokunacağı şeyleri görür ve dokunur, ancak her biri bu süreci düzenleyen *belirli bir pratik* aracılığıyla dünyayı açığa çıkarır. Böylece her biri beni sınırlayarak Ötekinin sınırını oluşturur ve beni mahrum bıraktığı gibi onu da dünyanın nesnel bir yönünden mahrum bırakır. Ancak bu karşılıklı hırsızlık, benim algımda yarattıkları kanamaya hiç benzemiyor: ikisi de kol işçisi ve ikisi de taşralı; birbirlerinden benden farklı olduklarından daha az farklılar ve son tahlilde, karşılıklı olumsuzlamaları benim için bir tür derin suç ortaklığı; bana karşı bir suç ortaklığı.

Aslında, bunlardan herhangi birini keşfetme anında, her birinin projesi, çalışmasının ve amaçlarının nesnel zarfı olarak dünyayı gösterir: ve bu küresel açığa çıkarma, onu önünde olduğu kadar arkasında yatanla da, hem gördüğü hem de görmediği şeyle ilişkili olarak konumlandırmak için geri döner. Objektif olan ile sübjektif olan birbirinden ayırt edilemez; iÇçi, çalıÇması aracılığıyla , objektif olarak kendi ürününün ürünü haline getiren dünyanın belirli bir maruziyeti olarak üretir. Böylece her biri, *dünyada kendini nesnelleÇtirerek,* iÇi aracılığıyla dünyanın içine yerleÇtirerek dünyanın birliğini yeniden teyit eder.

Bu çalışmanın ortaya çıkardığı belirli birleşmeler; böylece her Ötekini, evrende gerçekten var olan bir nesne olarak, *kendi durumu içinde* keşfedebilir. Ve – bu olasılıklar benim penceremden nesnel olarak görülebildiği için, benim aracılığım onları yakınlaştırabilecek gerçek yolları ortaya çıkarmaya yettiği için – ayrılık, cehalet ve dışsallıktaki basit yan yana gelişler, karşılıklı keşfin temel, dolaysız ve kalıcı olasılığını ve dolayısıyla insani bir ilişkinin varlığını gizleyen salt kazalar olarak görünür.

Bu temel düzeyde, ben kendim seçilip sorgulanıyorum. Algımda üç nesnel olasılık belirir: Birincisi, biriyle ya da diğeriyle insani bir ilişki kurmak; ikincisi, birbirleriyle iletişim kurmalarını sağlayan *pratik* bir aracı olmak ya da başka bir deyişle, onlar tarafından zaten olduğum nesnel ortam olarak ortaya çıkarılmak; üçüncüsü, onların buluşmasında pasif bir rol oynamak ve benim dışlandığım kapalı bir bütünlük gözlemlemek. Üçüncü durumda, dışlanmaya doğrudan dahil *olurum* ve beni pratik bir seçime zorlar: ya ona boyun eğerim ya onu benimserim ve onunla işbirliği yaparım (örneğin, pencereyi kapatır ve işime geri dönerim) ya da kendim onlarla işbirliğine girerim. Ancak bu şekilde kendimi değiştirirken onları da değiştirmiş olurum. 9 Bununla birlikte, hangi seçimi yaparsam yapayım, iki adamdan her biri, Öteki'ne dair cehaletinde – benim aracılığımla gerçekleGen bir cehalet10 - hiç karGılaGmasalar , dıGsal bir kayıtsızlık davranıGını içselleGtirecektir. İnsan ilişkisinin *gizli* varlığı, fiziksel ve toplumsal nesneleri ya da eylemsizlik dünyasını özsüz gerçeklik düzeyine indirir. Bu kalıcı özsüzlük pasif bir olasılık olarak var olur: ya basit tanıma mesafeyi ortadan kaldırır ya da çalışma maddeye yakınlaşmanın canlı hareketini yansıtır.

Kısacası, dünyadaki pratik alanın örgütlenmesi herkes için gerçek bir ilişkiyi, bu alanda yer alan tüm bireylerin deneyimleriyle tanımlanabilecek bir ilişkiyi ortaya çıkarır. Bu, *praksis* yoluyla birleşmeye *;* ve eylemlerinin diyalektik bir alanı belirlediği ölçüde birleşen herkes, bu alan içinde O'nun birleşmesiyle, yani *birleşmelerin çoğulluğuna* uygun olarak birleşir. İlişkilerin karşılıklılığı – ki biz bunu

9- Aşağıdaki 3. bölüme bakınız.

10. Buna güvendiğimde, bu bir gerçeklik haline gelir. Eğer bir askeri lider, göreceli konumlarını bilmeyen iki birimi yok etmek için düşmanın cehaletini kullanırsa, bu cehalet *koordinasyon eksikliğine, beceriksizliğe* vb. dönüşür.

praksisin birleştirici birliği ile insan organizmalarının dışsallaştırıcı çoğulluğu arasındaki çelişkinin yeni bir momentidir. Bu ilişki, çokluğun dışsallığının alanın sentetik birleşmesinin bir koşulu olmasıyla tersine döner. Ancak çokluk aynı zamanda bir dışsallık faktörü olarak kalır çünkü her biri Öteki'nden kaçan totalleştirici merkezileşmelerin bu çokluğu içinde tek gerçek bağ *olumsuzlamadır* (en azından şu anda ulaştığımız an itibariyle). Her merkez, bir kaçış noktası, bir *başka* birleşme olarak *Öteki* ile ilişki içinde durur. Bu bir *içselliğin* olumsuzlanmasıdır ama totalleştirici bir olumsuzlama değildir. Herkes aktif, sentetik bir Öteki *değildir*, çünkü biri *olmamak* bu durumda onu az ya da farklılaşmış bir şekilde, pratik alanın birliğini kavrayan faaliyette bir nesne – bir araç ya da çatışan bir amaç – olarak hizmet ettirmektir, çünkü hem bu birliği ona karşı oluşturmak (kendisi kurucu olduğu ölçüde) hem de onu şeylerin bir yönünden yoksun bırakmaktır. Pratik birleGme düzeyinde çifte olumsuzlanmıG merkezlerin çoğulluğu diyalektik hareketlerin çoğulluğu haline gelir, ancak bu dıGsallık çoğulluğu içsellikteki her diyalektik süreci karakterize ettiği için içselleGtirilir, çünkü diyalektik bir geliGme içeriden yalnızca diyalektik (yani bütün içinde sentetik olarak örgütlenmiG) özellikleriyle tanınabilir.

Böylece, araştırmanın bu yeni aşaması, nesnel dışsallık *praksisimin* içselliğinde yaşandığı ve aşıldığı ve benden kaçan ve kendisi gelişmekte olan bir totalizasyon olduğu için tüm totalizasyonlardan bir *başka yere* işaret ettiği ölçüde, saf dışsallık içindeki insan ilişkisini ortaya çıkarır. Tersine, insan ilişkisinin bu olumsuz temelini, *praksisin* öznel anında kendimi nesnel olarak bu içsellik tarafından karakterize edilmiş bulduğum ölçüde, herkes için nesnel ve kurucu bir içsellik olarak bulduğum söylenebilir. Bu temel anlamda, bireyin öznelden *nesnel* olana hareketi artık eskiden gibi *varlığını* madde açısından bilmeyi içermez; artık *insani nesnelliğini*, onu içsel olarak başkalarının içselliğine bağlayan tüm olumsuzlamaların birliği olarak ve projesini de bu olumsuzlamaların pozitif birleşimi olarak gerçekleştirmeyi . Hem benim için hem de benim aracılığımla onlar için nesne haline gelmeden, ben onlar için bir nesne olmadan ve öznelliğim nesnel gerçekliğini insani nesnelliğimin olarak onlar aracılığıyla elde etmeden *insanlar arasında var* olmak imkansızdır.

İnsan ilişkisinin temeli, insanlığın doğrudan ve

Herkesin Öteki tarafından ve herkes sürekli olarak belirlenmesi, ne bir tür Büyük Telefon Operatörü tarafından tasarlanan *a priori* bir iletişimdir ne de özünde ayrı davranış kalıplarının belirsiz bir şekilde tekrarlanmasıdır. Tarihin belirli bir anında ve üretim iliÇkileri temelinde her zaman belirli bireyler için ortaya çıkan, ama aynı zamanda *a priori* olduğu da ortaya çıkan bu sentetik bağlantı, basitçe *praksis,* yani tek bir maddi *ton* içindeki insanların çokluğu tarafından çoğullaÇtırıldığı ölçüde herkeste canlı eylemin geliÇimi olarak diyalektiktir. Her *varolan*, ötekini geliÇmekte olan bütünleÇmeye dahil eder ve böylece, onu hiç görmese bile, engellere ve mesafelere rağmen, kendisini ötekinin gerçekleÇtirmekte olduğu bütünleÇmeyle iliÇkili olarak tanımlar.

Ancak ilişkinin kendisini üçüncü bir tarafın aracılığı ile ortaya koyduğunu belirtmek gerekir. Cehalet benim aracılığımla *karşılıklı* hale geldi. Ve yine de bu karşılıklılık, beni itmesinden çok kısa bir süre sonra ortaya çıktı; gördüğümüz gibi, kendi üzerine kapandı. Eğer üçlü, evrende mahsur kalmış ve *aslında* habersiz iki bireyi birbirine bağlayan bir ilişkinin en uç durumunda gerekliyse, insanlar ya da gruplar birbirlerine yardım eder etmez ya da birbirleriyle *bilinçli ve öz-bilinçli* bir *şekilde* savaşır savaşmaz üçüncü tarafın dışlanmasıyla bozulur. İnsan arabulucu, özü maddeden *başka* bir arabuluculuk olmaksızın yaşanması gereken temel ilişkiyi *başka bir şeye* dönüştürmeye yardımcı olamaz. (Bu metamorfozun anlamı daha sonra açıklığa kavuşacaktır.) Ama hepsi bu kadar değil. İnsanlar yüz yüze olduklarında bile, ilişkilerinin gerçekliği bu üçüncü tarafın aracılığı ile tahakkuk eder ve bir anda kendini ona kapatır.

Mauss'u takip eden Levi-Strauss, potlatch'ın 'ekonomi üstü' bir karaktere sahip olduğunu göstermiştir: "En iyi kanıt … ... servetin yok edilmesinin dağıtılmasından daha büyük bir prestij sağlamasıdır, çünkü ne kadar liberal olsun, dağıtım her zaman benzer bir karşılık gerektirir. "ll Ve bu durumda hediyenin

11. *The Elementary Structures of Kinship,* (1949), Londra ve Boston, 1969, p. 55 . Levi-Strauss, elbette, "mübadele kurumunun diğer yönleriyle her zaman sınırlı ve nitelikli olmasına rağmen" ekonomik yönünün varlığını sürdürdüğü gerçeğini vurgulamaktadır. Georges Bataille'ın *(La Part maudite)* bazı toplumlarda ve belirli koşullarda savurganlığın (politik-dinsel karakterli diğer kurumlarla sıkı sıkıya bağlı olan) ekonomik bir işlev olduğu yönündeki ilginç gözlemlerine itiraz edilebilir. Üretim, dağıtım ve tüketim bilimi olarak ekonomi

temel bir karşılıklılık niteliğidir. Ancak, hediyenin kurucu biçiminde, *birinin diğerine* ipotek koyması kadar temel bir değiş tokuş biçimi olmadığına dikkat edilmelidir*:* İki töreni ayıran zaman dilimi, en aza indirgenmiş olsa bile, tersine çevrilebilirliklerini maskeler; aslında, ilk bağışçı ikincisine meydan okur. Mauss potlatch'ın hem dostluk hem de saldırganlık eylemi olarak muğlak karakterini vurgulamıştır. Aslında, en basit haliyle, verme eylemi, amacı diğerini bir yükümlülük altına sokmak olan maddi bir fedakarlıktır. Bir göç sırasında bir kabile grubunun üyeleri yabancı bir kabileyle karşılaştıklarında, aniden insanı yabancı bir tür olarak, pusu kurabilen ve alet yapabilen vahşi bir etobur canavar olarak keşfederler. 12 Başkalığın bu dehşet verici keşfi zorunlu olarak *tanıma* anlamına gelir*:* insan *praksisi* düşman bir güç olarak çıkar. Ancak bu tanıma, kendisinin ürettiği ve desteklediği yabancılık niteliği tarafından ezilir. Ve armağan, bir kefaret kurbanı olarak, hem öfkesi yatıştırılan bir tanrıya hem de beslenerek evcilleştirilen bir canavara sunulur. Aracılığıyla *karşılıklılığı özgür kılan maddi nesnedir.* Ama bu şekilde deneyimlenmez: bir hediye alan kişi, onu almayı kabul etmesi koşuluyla, hediyeyi hem düşmanlık kanıtı hem de yeni gelenlere misafir gibi davranma yükümlülüğü olarak algılar; eşik aşılmıştır, hepsi bu.

Zamansallığın önemi ne vurgulansa azdır: armağan *hem* bir değiş tokuştur *hem de değildir*; ya da başka bir deyişle, geri döndürülemezlik olarak deneyimlenen bir değiş tokuştur. Zamansal karakterinin mutlak karşılıklılık içinde çözülebilmesi için *kurumsallaşması,* yani yaşanan zamanın nesnel bir toplamı aracılığıyla kavranması ve konumlandırılması gerekir. Süre o zaman maddi bir nesne olarak, içselliklerinde birbirlerini belirleyen iki eylem arasında bir dolayım olarak ortaya çıkar; şöyle tanımlanabilir

---

malların kıtlık bağlamında değerlendirilmesi, tüketim toplumlarındaki *karşılıksız harcamalara* dikkat .

12. Levi-Strauss'un *toplumumuzda* aynı restoran masasını ya da aynı demiryolu kompartımanını paylaşmak zorunda kalan yabancılar arasındaki ilişkiye *dair* mükemmel tanımlamalarına bakınız (s. 5 9). "Mahremiyet normu ile topluluk olgusu arasında bir çatışma vardır. Ayrıca Chukchee'nin eski pazarlarına ilişkin tanımına da bakınız. "Herkes silahlı gelirdi ve ürünler mızrak uçlarında sunulurdu. Bazen en ufak bir provokasyonda savaşa hazır olmak bir elde deri bir bohça, diğerinde ise çıplak bir bıçak tutulurdu. Pazar da eskiden *Elpu'rlrkln* "değiş tokuş etmek" kelimesiyle ifade edilirdi ve bu kelime kan davası için de kullanılırdı' (s. 60).

gelenek veya yasaya atıfta bulunarak, böylece anların homojenliği ardıllığın heterojenliğini gizler. Ancak kuzenler arası evlilik gibi kurumlar, Levi-Strauss'un çarpıcı bir tanımını yaptığı ve kökeni ilkel grupların çoğullaGmasına karGı bir tepkide yatan "düalist örgütlenme " arka planında kendini gösterir. Göç hareketleri 'allojenik unsurları ortaya çıkarmış', merkezi gücün yokluğu 'bölünmeleri' teşvik etmiştir, vs. Böylece düalist bir düzen, çok sayıda klan ve 'bölüm' üzerine 'bindirilir' ve 'düzenleyici bir ilke' olarak işlev görür. Yeni Gine Mekeo'larının kendileri de 'gruplarının görünürdeki karışıklığının' aslında karşılıklı haraçlara dayalı düalist bir düzeni gizlediğini söylemektedir. Çünkü *içinde* bir iliGki olarak karGılıklılık ancak bütünlük açısından, yani her bir grup tarafından diğerleriyle bütünleGtiğini iddia edebildiği ölçüde kavranabilir. Bütün, parçalardan önce gelir, bu durumda statik bir ikame olarak değil, dönüGen bir bütünleGme olarak. Bu noktaya daha sonra geri döneceğiz. Ancak burada açıkça ortaya çıkan şey, hem genel bir kural olarak hem de her bir özel durumda ikiliğin, çoğulluğu öngören bir tür ortaklaşa üçlü tarafından serbest bırakıldığıdır: aslında yalnızca üçüncü taraf, aracılığı yoluyla mübadele edilen malların ve dolayısıyla birbirini izleyen edimlerin *eşdeğerliğini* gösterebilir. Çünkü bu *dışsal*

Üçüncü taraf, mübadele edilen malların kullanım değerini açıkça mübadele değerine dönüştürür. Böylece, tam da operasyonda bir *fail* olmadığı ölçüde, potlatch'ı olumsuz olarak belirler ve bunu yapanlar için karşılıklı tanınmalarını aydınlatır. Ve burada, toplum ne olursa olsun, üçüncü taraf herkes ve her şeydir; dolayısıyla karşılıklılık herkes tarafından *dağınık nesnel bir olasılık* olarak yaşanır. Ancak gerçekleGtirildiği ya da daha doğrusu maskesi düGürüldüğü anda kendi üzerine kapanır. Düalist düzen sürekli dönen totalizasyona dayanır ve kurulur kurulmaz bu totalizasyonu olumsuzlar,13

Benzer şekilde, karşılıklılık bireyler arasındaki insani ilişki olarak yalıtılmış hale gelir; kendini temel, somut yaşanmış bağ olarak sunarKendimi toplumsal dünyada konumlandırmaya çalıştığımda, etrafımda birincisi sürekli dağılan, ikincisi ise bir dönüş totalizasyonundan doğan ve her an kendilerini bir üçlüye entegre edebilecek olan çeşitli üçlü ya da ikili oluşumlar keşfederim. Dolayısıyla, zamansal bir sürecin ikili bir yapı ile başlaması düşünülemez.

13. Göreceğimiz gibi, gelişiminin daha sonraki bir anında tekrar hak iddia edecektir,

ve bir üçlüde doruğa ulaşır. İnsanın insanla dolaysız ilişkisi olarak ikili bir oluşum, herhangi bir üçlü ilişkinin zorunlu zeminidir; ama tersine, insanın insanlar arasındaki dolayımı olarak üçlü bir ilişki, karşılıklılığın bir r eci procal bağlantı olarak kendisinin varmasının temelidir. Eğer idealist diyalektik üçlüyü yanlış kullandıysa, bunun başlıca nedeni insanlar arasındaki *gerçek* ilişkinin zorunlu olarak üçlü olmasıdır. Ancak bu üçlü, insan ilişkisinin bir tanımı ya da ideal işareti değildir: o, varlığın içine, yani bireylerin maddeselliğine kazınmıştır. Bu anlamda, karşılıklılık bir tez ya da üçlü bir sentez değildir (ya da tersi): içeriği verili bir toplumda belirlenen, maddiyat tarafından koşullandırılan ve yalnızca eylem tarafından değiştirilebilen yaşanmış ilişkilerdir.

3 *Karşılıklılık, Sömürü ve Baskı*

Ancak ikili oluşuma geri dönelim. En basit olduğu için ilk olarak ele alıyoruz, ancak kendisini tanımladığı sentetik topluluğu gözden kaçırmamalıyız: Gördüğümüz gibi bu, insanlara dışarıdan gelebilecek ya da ortak rıza ile kendi aralarında kurabilecekleri bir şey değildir. Üçüncü kiĢinin eylemi ne olursa olsun ve yeni tanıĢan iki yabancının tanıma eylemi ne kadar kendiliğinden gerçekleĢmiĢ görünürse görünsün, bu aslında yalnızca *her zaman var olan* bir iliĢkinin, *henüz oluĢmuĢ çiftin* somut ve tarihsel gerçekliğinin gerçekleĢtirilmesidir. Burada önemli olan, birinin diğerinin varlığında ve insan dünyasında nasıl var ya da varlığını nasıl *ürettiğini* görmektir. Bu anlamda, karşılıklılık her nesnenin kalıcı bir yapısıdır: *önceden* şeyler olarak tanımlanan kolektif *praksisle*, kendimizi insanlar arasında insanlar olarak üreterek varlığımızı aşarız ve kendi projemize entegre olacakları ölçüde diğer herkes tarafından edilmemize izin veririz. Projemin tarihsel içeriği, halihazırda insanlar arasında bulunmam ve onlar tarafından önceden belirli bir türden ve çevreden bir insan olarak tanınmam, toplumdaki yerimin maddeye kazınmış anlamlarla zaten sabitlenmiş olması gerçeğiyle koşullandığından, karşılıklılık her zaman somuttur. Hıristiyan 'hayırseverliği' gibi evrensel soyut bir bağa dayanamaz; ya da *a priori* bir istekliliğe

Kendimdeki ve diğerindeki insan kişiliğini mutlak bir son olarak ele almak; ne de herkese özü olarak 'İnsanlığı' ifşa eden salt düşünümsel bir dayanmak. Bireyin herkesle olan belirleyen, projesinin gerçekleşmesi olarak *pratiğidir*.

Ve *insan* olma niteliği öylece mevcut değildir: *bu* belirli bahçıvan, bu belirli yol tamircisinde, davranışlarında ifade edilen ve başkalarının ona verdikleri görevle *zaten* tanıdıkları somut bir projeyi *tanır*. Böylece herkes Ötekini, giysilerinin, aletlerinin vs. pasif olarak tanıklık bir toplumsal tanıma temelinde tanır. Bu açıdan , salt konuĢma eylemi, en basit jest ve algının temel yapısı (gelecekten Şimdiye, bütünlükten tikel anlara doğru hareket ederek Öteki'nin davranıĢını açığa çıkaran) karĢılıklı tanıma anlamına gelir. Kapitalist sömürü ve baskı buna karşı bir örnek değildir. Kapitalist sömürünün bir sözleşmeye dayanır. Ve bu sözleşme emeği ya da *praksisi* zorunlu olarak atıl bir metaya dönüştürse de, biçimsel olarak karşılıklı bir ilişkidir; *birbirlerini* özgürlükleriyle *tanıyan* iki adam arasında özgür bir mübadeledir; sadece , Ötekinin ihtiyaçların zorlamasıyla kendisini maddi bir nesne olarak satmaya zorlandığını fark etmiyormuş gibi yapar. ĠĢverenin vicdanı tamamen, ücretli iĢçinin emek-gücünü *tam bir özgürlük içinde* sunuyormuĢ göründüğü mübadele anına dayanır. özgür değilse bile, iĢverenine karĢı özgürdür, çünkü en azından teoride, iĢveren iĢçileri iĢe alırken onlara herhangi bir baskı , sadece en yüksek ücreti belirler ve daha fazlasını isteyenleri geri çevirir. Burada bir kez daha, iĢçiler arasındaki rekabet ve karĢıtlık taleplerini ılımlı hale getirmektedir; iĢverenin bununla hiçbir ilgisi yoktur. Bu örnek, insanın ancak *praksis* tarafından başlangıçta insan özgürlüğü olarak konumlandırıldığı ölçüde Öteki ve kendisi için bir *şey* haline geldiğini yeterince açık bir şekilde göstermektedir. mutlak saygı, onu sözleşme anında maddi kısıtlamaların insafına bırakmanın en iyi yoludur. Baskıya gelince, bu daha ziyade O'na *bir hayvan* gibi davranmaktan ibarettir. Güneyliler, hayvanlığa duydukları saygı adına, işçilere malzeme kuzeyli sanayicileri kınadılar; ama aslında zorla girme, darbeler ve tehditlerle çalışmaya zorlananlar 'malzeme' değil hayvanlardır. Ancak köle, hayvanlığını ancak insanlığı yok edildikten *sonra* efendisi aracılığıyla kazanır.

tanınmıştır. Bu nedenle on yedinci yüzyılda Amerikalı plantasyon sahipleri siyah çocukları Hıristiyan inancında yetiştirmeyi reddetmişlerdir, böylece onlara insan altı muamelesi yapma hakkını ellerinde tutmuşlardır ki bu da onların *zaten* insan olduklarının zımnen tanınması anlamına gelmektedir: kölelerin efendilerinden tek farkı dini inanca sahip olmamalarıdır ve efendilerinin bunu onlardan saklamaya özen göstermesi, bu inancı edinme kapasitelerinin tanınması anlamına gelmektedir. Aslında, en aşağılayıcı emir bir insan tarafından diğerine ; efendi kölelerinin şahsında insana inanmalıdır. Irkçılığın, sömürgeciliğin ve her zorbalığın çelişkisi budur: *insana köpek gibi davranmak* için önce onu insan olarak tanımak gerekir. Efendinin gizli rahatsızlığı, kölelerinin *insani gerçekliğini* zaman göz önünde bulundurmak zorunda olması (ister ve durumları sentetik bir şekilde anlamalarına güvenerek, ister sürekli isyan ya da kaçma ihtimaline karşı önlem alarak), aynı zamanda da *bu dönemde* insanları tanımlayan ekonomik ve siyasi statüyü reddetmesidir.

Böylece karşılıklılık, yabancılaşmaya tamamen karşı olsa da şeyleşme, insanları bunlardan kurtarmaz. Daha sonra göreceğimiz gibi, diyalektik bir süreç bu *insanlık* dıĢı iliĢkileri zıtlarından üretir. KarĢılıklı üçlü iliĢkiler, daha sonra hangi biçimi alırlarsa alsınlar, insanlar arasındaki *tüm* iliĢkilerin temelidir. Her ne kadar karĢılıklılık çoğu zaman onun tarafından kurulan ve desteklenen iliĢkiler tarafından gizlense de (ve örneğin baskıcı, ĢeyleĢtirilmiĢ vb. olsalar da), iki terimden her birinin kendi varoluĢu içinde Öteki'nin varoluĢu tarafından değiĢtirildiği kendini her açıkça ortaya çıkar. Başka bir deyişle, insanlar *içsellik ilişkileriyle* birbirine bağlıdır. Bu karĢılıklı iliĢkinin *anlatılamaz* olduğu itirazı gelebilir: çünkü sinetik bağın anlaĢılabilirliğinin ya totalleĢtirici bir *praksis* sürecinde kendini gösterdiğini ya da hareketsiz bir bütünlük içinde sıkıĢıp kaldığını göstermeye çalıĢtık. Ancak bu durumda ne totalite ne de totalizasyon vardır ve bu ilişkiler kendilerini dışsallık içinde çoğulluk olarak gösterirler. Bu itiraza verilecek birincil yanıt, araştırmanın bu aşamasındayken *tek bir* diyalektikle değil, *hem* diyalektik hem de dışsal olması gereken ilişki olan birkaç diyalektik arasındaki dışsal ilişkiyle uğraştığımızdır. Başka bir deyişle, karşılıklılık ilişkisi ve üçlü ilişki hiçbiri totalleştirici değildir: bir 'toplumu' kolloid bir durumda tutan insanlar arasındaki çoklu yapışmalardır. Ayrıca, kavrayış kazanmak için – diğer her durumda olduğu gibi bu durumda da – soruşturmanın halihazırda kurulmuş olan anlarının bütününden yararlanmalıyız. Bu

Herkesin diyalektik maddeselliğinin bir karşılıklılığı açıklamak için yeterli olmadığı doğrudur; gerekli olan en az şey bir yarı-totalitedir. Ve bu yarı-totalite, bildiğimiz gibi, insanlar arasında aracılık ettiği ölçüde işlenmiş madde biçiminde var olur; bu negatif atıl birlik temelinde reci procity ortaya çıkar. Bu da her zaman, herkesin halihazırda tanımlanmış ve yabancılaştırılmış kurumların ve araçların atıl bir temeli üzerinde ortaya çıktığı anlamına gelir.

Amaçlar krallığına girdiğimizi ve karşılıklılık içinde herkesin Ötekini mutlak bir amaç olarak tanıdığını ve ele aldığını düşünmemeliyiz. Bu, ancak herkesin kendisine ya da kendi içindeki insana koşullanmamış bir son olarak davrandığı ölçüde biçimsel olarak mümkün olacaktır. Aslında bu hipotez bizi mutlak idealizme geri atacaktır: sadece diğer fikirler arasında bir fikir kendisini kendi sonu olarak konumlandırabilir. Ama insan maddi bir dünyaya yerleşmiş maddi bir varlıktır; kendisini ezen dünyayı değiştirmek, yani maddenin aracılığı ile maddiyat dünyası üzerinde hareket etmek ve dolayısıyla kendisini değiştirmek ister. Sürekli arayışı, evrenin farklı bir *düzenlemesi* ve insan için farklı bir statüdür; ve bu yeni düzen açısından kendisini, *Öteki* olarak tanımlayabilir. Böylece kendisini sürekli olarak, kendisini öteki olarak gerçekleştirecek olan bu gelecekteki yasanın aracı, vasıtası haline getirir; ve kendi şimdiki zamanını bir amaç olarak ele alması imkansızdır. Başka bir deyişle, insanın geleceği olarak insan her girişimin düzenleyici şemasıdır, ancak son her zaman insanı mümkün *kılacak* olan maddi düzenin yeniden şekillendirilmesidir.

Ya da soruya farklı bir açıdan yaklaşacak olursak, Hegel'in hatası Herkesin içinde nesneleştirilecek bir şey olduğuna ve eserin yazarının bireyselliğini yansıttığına olan inancıydı. Ancak aslında nesneleştirme bir amaç değil, amaca bağlı bir sonuçtur. Amaç bir metanın, bir tüketim nesnesinin, bir aracın üretilmesi ya da bir sanat eserinin yaratılmasıdır. Ve bu üretim, bu yaratım yoluyla insan kendini yaratır ya da başka bir deyişle, eserini şeylerin içine yerleştirdikçe kendini onlardan yavaş yavaş koparır. Sonuç olarak, projem şimdinin geleceğe ve kendimin dünyaya doğru bir aşkınlığı olduğu sürece, kendime her zaman bir araç olarak davranırım ve Öteki'ne bir amaç olarak davranamam. Reci procity, ilk olarak, kendim bir araç olduğum ölçüde Ötekinin de bir araç olduğunu, yani Ötekinin *benim* değil, aşkın bir sonun aracı olduğunu; ikinci olarak, Ötekini *praksis* olarak, yani gelişen bir totalizasyon olarak, aynı zamanda

onu bir nesne olarak tatminkarlaştırma projeme entegre etmem; üçüncüsü, kendimi kendi doğru yansıttığım aynı hareket içinde onun kendi amaçlarına doğru hareketini fark etmem; ve dördüncüsü Kendimi, onu benim amaçlarımın nesnel bir aracı haline getiren aynı eylem aracılığıyla onun bir nesnesi ve aracı olarak görüyorum.

Bu şekilde, karşılıklılık olumlu ya da olumsuz olabilir. İçinde İlk durumda, herkes kendini diğerinin projesi içinde bir araç haline getirebilir, böylece kendi projesi içinde bir araç haline gelir; ve bu durumda iki aşkın amaç ayrı kalır. İşte bu *takas* veya hizmet sunumu ile gerçekleşir. Alternatif olarak amaç paylaşılabilir (kolektif bir girişim ya da çalışma), kolektif çabalarının tek aşkın amaçlarını gerçekleştirmesi için herkes kendini Ötekinin aracı haline getirir. Negatif karşılıklılık durumunda, dört gerekli koşul yerine getirilir, ancak karşılıklı bir ret temelinde: her biri Ötekinin amacına hizmet etmeyi reddeder ve kendi nesnel varlığını hasmının amacında bir araç olarak kabul ederken projesinde, kendi araçsallığını *başkalarında* kullanarak onları bir Kendilerine rağmen kendi amaçlarının aracı. Bu *mücadeledir; bu mücadelede* herkes Öteki'ninkine etki edebilmek için kendini kendi maddeselliğine indirger; numaralar, hileler ve manevralar yoluyla herkes kendisinin Öteki tarafından *sahte bir nesne, bir aldatıcı araçlar.* Ancak burada da şunu düşünmek oldukça yanlış olacaktır Amaç hasmın yok edilmesidir ya da Hegel'in idealist dilini kullanırsak, her bilinç ölümünü ister. Bu Mücadelenin kökeni aslında her zaman, maddi koşulu *kıtlık (la rared)* olan bazı somut antagonizmalarda yatar, [14] belirli bir biçimde, ve asıl amaç, düşmanın yok edilmesinin sadece bir araç olduğu nesnel fetih ve hatta yaratımdır. Nefret – bir *tanıma* biçimi – kendisi için ortaya konmuş olsa bile, gerçekten sadece bir Kişinin tüm gücünün ve tutkularının böylesine tam bir bağlılık gerektiren bir amacın hizmetinde seferber edilmesi. Başka bir deyişle Hegel, bireyler arasında bir aracılık olarak maddeyi görmezden gelmiştir. Onun ter minolojisini kullansak bile, her bir bilincin karÇı parçası olduğunu, bu karÇılıklılığın olumlu ya da olumsuz sonsuz sayıda farklı biçim alabileceğini ve her somut durumda bu biçimleri belirleyenin maddenin aracılığı olduğunu söylemek .

Ancak bu ilişki, *her birinden herkese, kendi yaptığı ölçüde gelir. fu-mse/fa man amongstthem,* bir çelişki içerir: bu bir totalizasyondur

14. Bu tema bir sonraki bölümde geliştirilecektir.

totalize ettiği şey tarafından totalize edilmek zorundadır. İki referans sisteminin ve iki eylemin tam eşdeğerliğini varsayar; kısacası, kendi birliğini ortaya koymazBirleşmenin sınırı, iki sentetik eylem sürecinde ortaya çıkan karşılıklı tanımada yatar.

toplamlar: iki entegrasyon ne kadar ileri götürülürse götürülsün
Her biri tüm evreni bütünleştiren *iki* kişi her *zaman var olacaktır*.

İki adam birlikte belirli bir görevi yerine getirmektedir. Her kendi davranışını Öteki'ninkine uyarlar, her biri anın gereklerine göre yaklaşır ya da geri çekilir, her biri Öteki'ni kendi bedenine kattığı ölçüde kendi bedenini Öteki'nin aracı haline getirir, her biri Öteki'nin hareketini kendi bedeninde öngörür ve onu aşılmış bir araç olarak kendi hareketiyle bütünleştirir; ve bu şekilde her biri Öteki'nin hareketiyle bir araç olarak bütünleşecek şekilde hareket eder. Ancak bu mahrem ilişki kendi gerçekliği içinde
birlik. Elbette her zaman nesnel bir birleşme olasılığı vardır;
maddi ortam tarafından, yani aletlerin doğası, atölyenin yapısı, yapılacak iş, kullanılacak malzemeler vb. tarafından öngörülür, hatta gereklidir.

Ancak bunları ortaya çıkaran her zaman *üçüncü* bir *taraftır*.
nesnelerin aracılığı; ya da baGka bir deyiGle, çalıGma ekibinin birliği cansız bir zorunluluk olarak maddeye yazılmıGtır. Bunların her biri, kullandığı ya da değiştirdiği nesneler tarafından, onları kullandığı ölçüde, yani bir sınıf .birey olarak gerçekte tanımlanır.
IJraxis'i ile cisimleşmiş anlamları uyandırır ve sürdürür;*15*
Kendisini *bu* özel makinenin gerektirdiği kol işçisine, proletere dönüştürür. Ancak birlikleri maddede yatar ya da daha doğrusu aletten geçer: *praksisleri* bitmiş üründe *ortak* bir *praksis* olarak nesnelleşir; ancak bu şekilde bir ikiliğin birliği olma niteliğini kaybeder ve yalnızca *nesnenin birliği*, yani anonim emeğin kristalleşmesi haline , onu kaç işçinin ürettiğine *a priori* karar vermeyi sağlayan hiçbir özelliği yoktur.

Elbette, işi yaparken, her biri bu nesnel birliğin ortaya çıktığını görecek ve kendi hareketinin nesneye hem kendi hem de öteki olarak yansıdığını görecektir. Tabii ki, her biri
Ötekine yaklaştığında, her biri bu yaklaşımı kendisine dışarıdan geliyormuş gibi görecektir. Ve elbette, bu *süreklilliğin her* anı ikircikli , çünkü her birinin *praksisi* Öteki'ninkinde ikamet eder.

ı). Bkz. belo-w, 'sınıf varlığı'.

gizli dışsallığı ve derin içselliği. Bununla birlikte, bu karşılıklılık ayrılık içinde yaşanır; ve karşılıklı bütünleşme birinin O'nun için bir nesne olmasını gerektirdiğinden, başka türlü olamazdı. Her biri kendi projesini O'na nesnel olanın içinde kendisine gelen olarak yansıtır;
ancak *içsellik içinde* sıralanan ve birbirine bağlanan bu deneyimler
sentetik bir içinde entegre edilmiştir.

Gerçek şu ki, karşılıklı tanımalarında her biri O'nun projesini kendi projesinin dışında da mevcut olarak ifşa eder ve ona saygı duyar; yani onu, aşılmış aşkınlık olarak basit nesnelliğine indirgenemeyecek bir olarak tanımlarlar, ancak
Kendi amaçları doğrultusunda, kendi motivasyonları aracılığıyla kendini üreten. Ama tam da *orada* ya da dışarıda deneyimlendiği için, her aşkınlık, kendi öznel gerçekliği içinde
Ötekidir ve davranışın nesnelliği içinde ancak kavranabilir bir içeriği olmayan bir *anlamlandırma* olarak anılabilir. Bu nedenle bir çalışma ekibini totalleştirici bir hareket içinde birleştirmek imkansızdır çünkü böyle bir gelişme totalizasyon aslında bir parçalanma unsuru içerir: Okendi projesinin ötesinde farklı, aşkın, yaşanmış bir totalizasyona yapan ve ilkinin de benzer şekilde yıkıcı bir nesne olarak öne çıktığı bir totalizasyon nesnesi olarak görünür. Tekilleştirmenin bir başka nedeni
her totalizasyonun *burada ve şimdi* kendini bir bütün olarak konumlandırmasıdır. Onun eş-özlülüğünü teyit ettiği ölçüde esastır.

Böylece her biri birlikten yoksun bir ilişkinin mutlak içselliği içinde yaşar; onun somut kesinliği ayrılık içinde karşılıklı uyumdur; asla bütünlüğü içinde kavrayamayacağı iki merkezli bir ilişkinin varlığıdır. Dayanışma içindeki bu ayrılık (ister olumlu ister olumsuz olsun) bir eksiklikten ziyade bir fazlalıktan kaynaklanır: aslında iki sentetik ve kesinlikle eşdeğer birleşmenin ürünüdür.
Burada gerçek bir maddi nesnede belirsizlikle karşılaşırız, çünkü ilişkinin terimleri *hem* farklı nicelikler olarak hesaba katılamaz *hem de* birliklerini etkin bir şekilde gerçekleştiremez. Gerçekte, bu merkezlerin mümkün olan tek birliği aşkın bir hiper-merkezdir. Diğer bir deyişle, bir ikilinin birliği ancak üçüncü bir tarafça dışarıdan gerçekleştirilen bir bütünleşme içinde *gerçekleştirilebilir*. Ekibin her bir üyesi

Bu birlik bir olumsuzlama, bir eksiklik, bir tür huzursuzluktur; aynı anda hem her bir bütünselliğin gerekliliklerinden kaynaklanan belirsiz bir eksiklik, hem de olmayan bir tanığa yapılan kesin olmayan bir göndermedir ve yaşanmış ama

ele kolektifin toplam gerçekliğinin ancak *başka bir yerde,* bir Öteki'nin dolayımıyla ve *karşılıklı olmayan bir nesne* olarak var olabileceğine dair ifade edilmemiş kesinlik.

Böylece karşılıklı ilişki, sanki orijinal yapısını dönüştüren bir varlık yetersizliğiymiş gibi birliği tarafından rahatsız edilir. Karşılıklılığın bu *huzursuzluğu*, her birinin diyalektiğinin Ötekinin diyalektiğini bir sınırlama olarak deneyimlediği an olarak anlaşılabilir.

tam da sentez girişiminin içinde ve onun tarafından dayatılan totalizasyon projesidir. Bu nedenle, karşılıklılığın sahte, ezici bir bütünlük olarak kendi terimlerine çökmesi her zaman mümkündür. Ve bu şu şekilde olabilir

Olumlu olduğu kadar olumsuz da. Kolektif bir girişim, her biri Ötekini düşünmeden devam etmekte ısrar ettiğinde tür cehennem dürtüsüne

dönüşebilir. Çırak boksörler, sanki sürekli parçalanan bu birlik içinde

boğuluyormuş gibi, sık sık *dövüşlerine* hakim olurlar;

Havaya vurarak, pozitif bir karşılıklılığın gölgesini ima eden ortak bir yorgunlukla aniden birbirlerine yaslanarak ya da ringin dört köşesine kadar birbirlerini kovalayarak ele geçirilirler: maç esas hale gelirken onlar önemsizleşir.

Tabii ki, gerçekte, her birinin emrinde bir dizi

Bu geçici birliği Öteki'ne ifade etmek ve boşlukta ona yapmak soyut adlandırmalar. Ancak ilk olarak, bu adlandırmaların ve bunları kullanma, yani çifte bütünleşmeyi nesnel bir bütünlük olarak kavrama olanağının üçüncü bir tarafın varlığına bağlı olduğu gözlemlenmelidir. Çünkü gördüğümüz gibi, üçüncü taraf karşılıklılığı kendi içinde görünür kılarken, karşılıklılık üçüncü tarafı inkâr ederek ve yine de kendi yetersizliği aracılığıyla ona atıfta kendi içine kapanır. Bu anlamda, üçüncü taraflar arasındaki ilişki, her biri bir karşılıklılık ilişkisine aracılık etmekle meşgul olduğu sürece, karşılıklılığı

erkekler arasındaki temel bağdır. *Ancak,* yaşanan karşılıklılık her zaman

üçüncü tarafa geri gönderme yapar ve üçlü ilişkinin hem temel hem de doruk noktası olduğunu gösterir. Şimdi araştırmamız gereken bu yeni ilişkidir: ikili bir ilişkinin üçlü ilişkiyle bütünleşmesinin önemi nedir?

Ortak bir görevi yerine getiren iki işçi örneğimize geri dönelim. Bir normun oluşturulmakta olduğunu varsayalım. Bir zaman tutucunun varlığı ve onun özel görevi atıl anlamları yeniden canlandırır. Amacı belirli bir olayı : her hareketi kendi nesnelliği içinde belirli bir nesnel amaç, yani üretkenliği artırmak açısından görür. İkilinin indirgenemez heterojenliği gizlenmiştir çünkü yapılacak iş açısından bakıldığında işçiler ve aletler

Homojen bir bütün olarak; karşılıklı iki eylem birlikte onun araştırmasının oluşturur. Ve görevi bunu belirlemek olduğu için

ritim mümkün olduğunca kesin bir Gekilde belirlenirken, ortak ritim, nesnel sonun ıGıığında, iki iGçiyi canlandıran canlı bir birlik olarak ortaya çıkar. Böylece nesnellik hareketi tersine çevrilir: zaman tutucunun başlangıçta kendi projesinin anlamı ve birliği olarak gördüğü şey takip ettiği amaç. *Hızları ölçmek* zorundadır*;* ve bu sayede *Praksisinin belir*leyicisi olan ilişkide, işçilere dayatılan sonu tam nesnelliği içinde kavrar; çünkü bu, onunla yakından bağlantılı olmasına rağmen kendi sonuyla aynı değildir. Diğerlerinin amacı olarak bu, onun iGini yapmasının temel aracıdır. Kendi sonu ile işçilerin sonu arasındaki nesnel ve öznel bağlantı, ritmi kendi nesnesi, işçileri de ritmi sürdürme ya da hızını artırma aracı olarak görmesine neden olur. Çifte heterojenliğin gerçek bağı olarak karşılıklılık başka bir düzeye indirgenir; merkezi olmayan bu içsellik, ayrılık içinde yaşanan bu yakınlık aniden yok olur.

Sonu tek bir *praksis* haline gelecek şekilde kapsanmış ve parçalanmıştır. kendi dışında. O*na* ait olan bu amaç, kendisini *onların* amacı ve araçları olarak açığa çıkarır ve nesnel bütünlüğü içinde tanığa sunulur. Ve içeriğini ifşa ettikçe, ki bu da faaliyete geri gönderme yapar tüm fabrika ve tüm toplumsal sistem için, üretimin gerekliliklerine uygun olarak teknisyenler tarafından dışarıdan kurulan bir kontrol yapısı olarak ortaya çıkar. Fabrikayı tanımlayan da bu ifşadır.

Zaman tutucunun iki işçiyle ve amirleriyle olan ilişkisi ya da başka bir deyişle, onun nesnel varlığını kendi öznelliği içinde belirleyen şey: o, sonun bir yapı olarak *kendisi aracılığıyla* ortaya konduğu kişidir işçilerle olan ilişkisinde aşkınlık. Böylece onu özerk bir nesne olarak ortaya koyar. Ancak bu kontrol yapısı, kendi nesnelliği içinde, kontrol *ettiği* kişilerin öznelliğine gönderme yapar: bu *amaç* *başarılması gereken* ortak bir zorunluluk olarak kendini onlara dayatmaktadır. Bu Zorlayıcı amaç, nesnel alanda tamamen mevcut olsa da, nüktedan tarafından kavranamaz; eşitlediği iki öznelliğin üzerine kapanır ve onlara iç yüzeyini gösterir – zaman tutucunun saf anlam olarak, çokluğun kalbindeki bir uçuş boyutu olarak görmesi gerekir. Nesnel olarak, bütünlük iki eşzamanlı eylemi içerir; onları kuşatırken aynı zamanda tanımlar ve sınırlar ve böylece onları doğrudan algıdan maskeler. Kendisi aracılığıyla var olan dünyanın bir yapısıdır; çifte bir bütünlük tarafından ifade edilir ve sürdürülür. *praksis,* ancak bu önceden belirlenmiş imgelere tabi olduğu ölçüde onu koşullandıran peratif. Nesnel olarak ve üçüncü taraf *aracılığıyla*, sonun bağımsızlığı karşılıklılığı hareketin birbirine bağlanmasına ve karşılıklı uyumu içsel öz-belirlenime dönüştürür

çifte eylemi tek bir olaya dönüştürür; iki işçiyi, özel ilişkileri genel ilişkilere bağlı olan ve bu ilişkiler aracılığıyla iletişim kuran ikincil yapılar olarak kontrol eder.

bütünün aracılığıdır. İnsanları, nesnelerini ve üzerinde çalıştıkları malzemeyi kapsayan bu canlı bütünlük, hem nesnel zorunluluğun zamansallaşması olarak olaydır hem de -bu aynı anlama olayın somut birliği olarak sonun (gelecekten şimdiye) gerileyen ifşasıdır.

Öznellikler bu hareketli bütünlük içinde gerekli ama anlaşılması zor anlamlar olarak kuşatılmıştır; ancak kendilerini, her biri kendi amaçlarını bir ayrılıklar karşılıklılığı içinde kavramaktan ziyade, aşkın bir sona ortak bir bağ olarak tanımlarlar. Böylece bu anlamlandırmalar, nesnel anlamlarında, homojen hale gelirler ve bir araya gelirler ve

aşkın zorunluluğun tanınmasında birbirleriyle birleşirler. Böylece bu zorunluluk, Tanrı'nın aracılığı ile ifade edilir.

O ther, as essential, and subjectivity becomes its inessential means of

kendini zorunluluk olarak hissettirir. Bu şekilde, öznellik yalnızca

zorunluluğun içselleştirilmesi olarak zorunluluğa aracılık eden içsel ortamdır.

kontrol; bu ortamda birey, öznel tözün *a posteriori* ve arbi trary bir belirlenimi olarak görünür. Dalga mekaniğinde olduğu gibi, bireysellik ilkesi gerçekten uygulanabilir değildir. DıÇsal farklılıkları ne olursa olsun, bireyler nihai amaç tanımlanırlar.

tüm zorunluluğun tam olarak içselleştirilmesi ve dolayısıyla tüm öznelliğin onlarda bulunması.

Burada toplumsal grup en basit ifadesine indirgenmiş olarak görünür. Öznelliğini sadece değerlerin ve nesnel amaçların içselleştirilmesiyle tanımladığı ölçüde nesnel bütünlüktür ve verili bir kapsam ."

alarak, gerçek bireyleri basit değiştirilebilir modlar olarak kontrol eder.

öznel *praksis*. Üçüncü tarafların müdahalesiyle, grubun öznelliğinin bölünmez olduğu ve nesnenin içinde ortam, töz ve *pneuma* olarak serbestçe dolaştığı gösterilir; kendini öznelerarası gerçeklik olarak öz-zamansallaştıran nesnellikte ifade eder. Ve öznelerarası

jektivite kendini en tesadüfi ve geçici gruplarda ifade eder.

ings; bir taksi şoförünün nehre bakan bazı insanlara bakması, onları tek ve aynı merakla birleştirir. Ve *aktif* merakları (birbirlerini iterler, eğilirler ve parmak uçlarında dururlar) aşkın ama görünmez bir sonun varlığını gösterir: *bir şey* vardır ki

gerekmektedir. Üçüncü tarafın arabuluculuğu, uyuşmazlığı yeniden canlandırır.

Grubu bir bütünlük olarak oluşturan, şeylerin içine halihazırda kazınmış olan jektif anlamlar. Bu kristalleşmiş anlamlar halihazırda

Öteki'nin anonim *praksisi* ve madde içinde katılaşmış bir vahiy üretir. Onları uyandırırken üçüncü taraf kendisini bir arabulucu haline getirir.

Öteki olarak nesnel düşünce ile somut bireyler arasında; onun aracılığıyla katı bir evrensellik onları kendi faaliyetiyle *oluşturur.*

Böylece ikilik üçüncü tarafın *praksisi* aracılığıyla *dışarıdan* birleştirilir; ve birazdan bir grubun üyelerinin nasıl onu bozmak. Şu anda bu hala onu aşan bir dönüşümdür. Doğru, üçüncü tarafın ikili ile ilişkisi, onu değiştirirken kendisini de değiştirmesi bakımından bir içsellik ilişkisidir. Ancak bu ilişki karşılıklı değildir: üçüncü taraf, ikiliyi kendi amaçları doğrultusunda aşarken parti onun *bir nesne-birlik,* yani *maddi* bir *birlik* olduğunu gösterir. Tabii ki, Bütünleşmiş terimlerin ilişkisi ne dışsal ne de moleküler dir, ancak her biri diğerini *fiili tanıma* yoluyla dışladığı ölçüde ya da bu ilişki yalnızca *bağlayabildiği* ama birleştiremediği ölçüde, birlik dışarıdan damgalanır ve *ilk anda* pasif olarak alınır.

İkili, kendi bütünlüğünü üreterek değil, başlangıçta bir *varoluş belirlenimi olarak* ona tabi *olarak bir* takım haline gelir.

Bu Teslis'in embriyonik bir hiyerarşi gibi göründüğü şüphesiz fark edilecektir: arabulucu olarak üçüncü taraf sentetik bir güçtür ve onunla ikili arasındaki bağ karşılıksızdır. Ortaya çıktığı tarihsel koşulları incelemeden, soyut olarak, sentetik bir bağ olarak ele aldığımız göz önüne alındığında, bu kendiliğinden hiyerarşinin neye dayandığı sorulacaktır. Bu sorunun cevabı iki noktada yatmaktadır ve bunlar gerileme araştırmamızda daha fazla ilerleme kaydetmemizi sağlayacaktır. Birincisi, eğer ikili ile üçüncü taraf arasında karşılıklılık yoksa, bunun nedeni *üçüncü taraf ilişkisinin* yapısının ta kendisidir; ancak bu durum Herhangi bir *apriori* hiyerarşi söz konusu değildir, zira Üçlü Birlik'in herhangi bir üyesi diğer ikisine göre üçüncü taraf haline gelebilir. Sadece konjonktür (ve dolayısıyla bütünüyle Tarih) bu değişen ilişkinin değişmeli olup olmayacağını belirleyebilir (her üye üçüncü taraf olur herkesin sırayla general ya da haydut reisi çocuk oyunlarında olduğu gibi) ya da ilkel bir hiyerarşi biçiminde sabitlenip sabitlenmeyeceği. Aslında, toplumsal gerçeklik belirsiz bir üçüncü taraf çokluğu (çünkü birey sayısı sonlu olsa bile ilişki değişir) ve belirsiz bir karşılıklılık çokluğu ve ayrıca bireyler kendilerini grup üçüncü tarafları olarak oluşturabildiğinden ve karşılıklılığı ve grupların karşılıklılığı olabileceğinden, sorunun sonsuz derecede karmaşık hale geleceği zaten oldukça açıktır; son olarak, bireyler veya gruplar

kendilerini üçüncü taraf olarak tanımlarken bile karşılıklı eylemlerde bulunabilirler.

Şu anda bu hareketli, belirsiz ve belirsizliği *düşünecek* donanıma sahip değiliz.

Çünkü henüz tüm ilişkilerimize hakim değiliz.

enstrümanlardır. Ancak sonuç olarak, insan ilişkisinin tüm insanlar arasında gerçekten var olduğunu ve *praksisin* kendisiyle olan ilişkisinden başka bir şey olmadığını hatırlatmakta *fayda* var. Bu yeni iliÇkileri doğuran karmaÇıklığın tek kaynağı *çoğulluktur,* yani *aktif* organizmaların çokluğudur. Dolayısıyla, herhangi bir antagonizma sorunundan tamamen ayrı olarak, her *praksis* diğerini olumlar ve olumsuzlar.

Ve her *praksis*, pratik alanın radikal bir birleşimi olarak, tüm diğerleriyle ilişkisi içinde, hepsini ortadan kaldırarak birleştirme projesini ortaya koyar.

çoğulluğun olumsuzlanmasıdır. Bu çoğulluk

ve bu çoğulluğun her zaman mevcut bir toplum içinde ortaya çıktığı göz önüne alındığında, aslında hiçbir zaman tamamen *doğal* değildir ve gördüğümüz gibi, her zaman tekniklerde ve sosyal kurumlarda ifade edilir.

kendi içlerinde gerçekleştiği ölçüde onu dönüştüren kavramlardır. Ancak, doğal dağılma gerçek, toplumsal dağılmanın soyut anlamından daha fazlası olamasa da, verili bir toplum içinde mekanik dışsallığın olumsuz unsurunun her zaman

kendine özgü ilişki redprocity hangi olumsuzlar değil sadece çoğulluk,

faaliyetlerin yapışması yoluyla, ama aynı zamanda bir tanıma çoğulluğu yoluyla birlik ve aynı zamanda kendisini saf içsellik içinde dışsallık olarak tanımlayan ikili ile üçüncü bir tarafın ilişkisi. Dahası, bu evrensel ilişkinin verili bir bireyde gerçekleşmesi olarak üçüncü bir tarafın belirlenmesi, gördüğümüz gibi, her zaman verili bir pratik durumda ve maddi koşulların baskısı altında gerçekleşir.

Bu nedenle araştırmamız tersine çevrilmiştir: izole edilmiş işçiden başlayarak,

bireysel *praksisin*, diyalektik hareketin tam anlaşılabilirliği olduğunu gösterdik; ancak, bu soyut andan hareketle, biz

insanlar arasındaki ilk ilişkinin, her birinin belirsiz bağlılığı olduğunu bulmuşlardır; ve tüm Tarih için bu biçimsel koşullar

hem de inorganik maddesellik tarafından koşullandırıldığı hemen görülmektedir.

insan ilişkilerinin içeriğini belirleyen temel koşul ve değişmeli karşılıklılık içinde ve Üçlü Birlik içinde dışsal bir çoğulluk olarak. Aynı zamanda bu değişebilirliğin, her ne kadar dereceli olarak her birini herkesle birleştirse de, Tarihin hareketi olarak bütünselliği gerçekleştirmekten aciz olduğu da görülebilir, çünkü insan ilişkilerini oluşturan jöle benzeri töz

ortadan kaldırılmasından ya da bütünsel olarak aşılmasından ziyade, dağıtıcı dışsallık bağlarıdır. Kuşkusuz onları aşar, ama sadece organizmaların ayrık çokluğu sınırsız, dolaşan bir merkez üssü çokluğuyla bir tür dansa giriştiği için.

Bu belirsizlik arkadaşlarımızla, , sıradan müşterilerimizle ya da tesadüfi tanıdıklarımızla özel ilişkilerimizi yeterince iyi açıklamaktadır. (bir ofisteki veya fabrikadaki) iş arkadaşlarıyla bile *Hem* bizi herkesle birleştiren canlı ortam hem de iş bittiğinde onları bizden ayıran mekanik kayıtsızlık. Ancak bu belirsizlik, her düzeyde aktif gruplar, sınıflar, ve uluslar üreten yapılandırılmış ilişkileri açıklayamayacağı gibi açıklayamaz da.

kurumları veya *toplumlar* olarak bilinen karmaşık *toplulukları* açıklar. Bu Soruşturmanın tersine çevrilmesi tarihsel materyalizm aracılığıyla gerçekleşir: eğer *totalizasyon* tarihsel bir süreçse, insana *madde* aracılığıyla gelir. Başka bir deyişle, organizmanın özgür gelişimi olarak *praksis*

Şimdi maddi çevreyi pratik bir alan biçiminde bütünleştirmiştir; ve birazdan maddi çevreyi insan ilişkilerinin ilk bütünleştirilmesi olarak göreceğiz.

3

Bütünselleştirilmiş Bütünlük Olarak Madde
-İlk Karşılaşma ile Gereklilik

1 *Kıtlık ve Üretim Tarzı*

Saf, insani olmayan inorganik madde – yani kendi içinde madde değil, bilimsel deneyin nesnesi olduğu *praksis* açısından madde – dışsallık yasaları tarafından yönetilir. Eğer bu doğruysa
Maddenin insanlar arasında bir ilk birliğe yol açması, ancak insanın onu birleştirmek için halihazırda pratik bir girişimde bulunduğu ve bu birliğin mührünü pasif olarak aldığı *ölçüde* söz konusu olabilir. Başka bir deyişle, bir
Birliği moleküler bir dağınıklığı gizleyen pasif sentez, derin içsellik bağları dağınıklıkları tarafından maskelenemeyen organizmaların bütünleşmesini koşullandırır. Dolayısıyla bu sentez tarihselliğin maddi koşulunu temsil eder. Aynı zamanda, Tarihin pasif motoru olarak da adlandırılabilir. İnsanlık tarihi – geleceğe doğru bir yönelim ve geçmişin bütünleştirici bir şekilde korunması – aslında
aynı zamanda şimdiki zamanda bir *şeyin gerçekleşiyor* olmasıyla da tanımlanır *Erkekler.*

Daha sonra göreceğimiz gibi, hareketsiz bir evrensel bellek olarak işleyen, daha önceki emek tarafından kendisine yüklenen biçimleri kaydeden ve koruyan işlenmiş maddenin hareketsiz bütünlüğü, herhangi bir verili
Her bir tikel tarihsel durumun Tarihin toplam süreci tarafından aşılmasını sağlayan toplumsal alan. Buna ek olarak, bir tür
maddi sentetik yargı, sürekli *zenginleştirmeyi* mümkün kılar
Tarihsel olayların. Ancak *praksisin* baskısını almış olan inorganik maddesellik *pasif bir birlik (unite subie)* olarak göründüğünden ve eylemin diyalektik anlarına ait olan içselliğin birliği kendi içine döndüğünden ve ancak *dışsallık yoluyla* korunabildiğinden (, yok edecek bir dış güç olmadığı ölçüde

), birazdan göreceğimiz gibi, insanlık tarihinin, araştırmanın bu düzeyinde, insan olmayan tarih olarak yaşanması gereklidir. Bu da

Bu, tarihsel olayların bize irrasyonel olguların ardı ardına sıralanması olarak görüneceği anlamına gelmez; *tam tersine*, insanın olumsuzlanmasının bütünleştirici birliğini anlamına gelir. Tarih,

Bu düzeyde korkutucu ve iç karartıcı bir anlamı vardır: Sanki insanları birleştiren şey, atıl bir şeytani olumsuzlamaymış gibi görünür, onların alt

duruşlarını, yani emeklerini, *aktif atalet* ve imha yoluyla totalleştirme biçiminde tüm insanlara karşı çevirir. Bu tuhaf ilişkinin, başlangıçtaki yabancılaşma ile birlikte

Bireyler çokluğunun kendilerini çevreleyen pratik alanla ilişkisi araştırılır araştırılmaz, bu ilişki herkes için tek anlamlı bir içsellik ilişkisi olduğu sürece ve onları birleştiren karşılıklı ilişkilere diyalektik olarak bağlanır bağlanmaz, kendi diyalektik anlaşılabilirliğini üretecektir.

Aynı zamanda, çevredeki maddiyatın bireylerle olan bu tek yönlü ilişkisinin *Tarihimizde* belirli ve olumsal bir biçimde ifade edildiğini belirtmek gerekir, çünkü insanlığın tüm gelişimi, en azından şimdiye kadar, *kıtlığa* karşı verilen acı bir mücadele olmuştur. Böylece her düzeyde, çalışmış ve toplumsallaşmış bireylerin pasif eylemlerinin temeli

Maddesellik, insan aracılığıyla maddeye aktarılan ve aracılığıyla insana geri dönen birincil bir birlik olarak kıtlığın orijinal yapısı olarak ortaya çıkacaktır. Ancak kıtlık ilişkisinin olumsal olduğu gerçeği bizi rahatsız etmemelidir. Diğer gezegenlerdeki diğer organizmaların çevreleriyle kıtlık dışında bir ilişki içinde olduklarını düşünmek mantıksal olarak mümkündür. (Ancak biz tamamen

böyle bir ilişkiyi *basitçe hayal* edebilir ve böyle bir ilişki olduğunu varsayabilir. Diğer gezegenlerde yaşam olsaydı, büyük olasılıkla o da kıtlıktan muzdarip olurdu). Her şeyden önce, kıtlık *evrensel olsa da,* belirli bir tarihsel anda bir bölgeden diğerine değişebilir. (Ve bazı bölgelerde

Aşırı nüfus ya da az gelişmişlik gibi bu değişimlerin nedenleri tarihseldir ve bu nedenle Tarih'in kendi içinde tamamen anlaşılabilirdir; iklim ya da alt toprağın zenginliği gibi diğer nedenler, belirli bir teknik gelişme düzeyi göz önüne alındığında, Tarih tarafından koşullandırılmadan toplumsal yapılar aracılığıyla Tarih'i koşullandırır).

Gerçek şu ki, binlerce yıllık Tarihin ardından, dünya nüfusunun dörtte üçü yetersiz beslenmektedir. Dolayısıyla, olumsallığına rağmen, kıtlık hem Doğa hem de olan çok temel bir insan ilişkisidir. Bu anlamda, kıtlık, bizi kıtlığa iten şey olarak görülmelidir.

bu özel Tarihi üreten *bu* belirli bireylere ve

kendimizi insan olarak tanımlıyoruz. Dia lektik bir *praksisi,* hatta emeği kıtlık olmaksızın düşünmek tamamen mümkündür. Aslında, kıtlık diye bir şey yoktur.

Organizmanın ihtiyaç duyduğu ürünlerin pratikte tükenmez olmamasının nedeni, onları topraktan çıkarmak için hala pratik bir işlemin gerekli olmasıdır. Bu durumda, insan birliğinin maddenin karşı sonlulukları aracılığıyla tersine çevrilmesi zorunlu olarak varlığını sürdürecektir. Çünkü bu birlik, orijinal diyalektikte olduğu gibi emeğe bağlıdır. Ancak ortadan kaybolacak olan şey, bizim

ve bu nitelik tarihsel olduğu için, bizim gerçek özgüllüğümüz

Tarih de yok olurdu. Dolayısıyla bugün herkes bu temel olumsallığı, hem binlerce yıl boyunca hem de doğrudan doğruya boyunca işleyen ve kendisini tam da olduğu şey olmaya zorlayan bir gereklilik olarak kabul etmelidir.

ilerleyen aşamasında Tarihin olumsallığı sorununu inceleyeceğiz; ve bu sorunun insanın geleceği açısından özellikle önemli olduğunu göreceğiz. aldığımız durumda, kıtlık giderek daha az olumsal hale geliyor gibi görünmektedir, çünkü biz kendimiz, özgün bir olumsallık temelinde, yaşamımızın ortamı olarak onun yeni biçimlerini üretiyoruz – ki bu da hem olumsallığımızın zorunluluğunu hem de zorunluluğumuzun sürekliliğini gösteriyor denebilir. Bununla birlikte, bir eleştiri girişimi, bu belirlenimsel ilişki ile tarihsel belirlenimden bağımsız, diyalektik, çoklu ve genel ilişki arasında ayrım yapmalıdır.

praksis ve maddesellik. Ancak, kıtlık bir belirleme olduğu için

Bu genel ilişki ve ikincisi bize sadece birincisi aracılığıyla gösterilir, önce kıtlığı tartışmak ve daha sonra diyalektik ve atıl arasındaki tek yönlü ilişkilerin ortaya çıkmasına izin vermek en güvenli yol olacaktır.

Kıtlık ilişkisine dair açıklamamız kısa olacaktır, çünkü bu konuda söylenecek yeni bir şey yoktur. Özellikle de tarihsel materyalizm,

Tarihimizin yorumlanması olarak, gerekli istisnaları sağlamıştır.

burada planlamalar. Ancak hiç denenmemiş olan şey, maddeselliğin insan ve Tarihi üzerinde uyguladığı pasif eylem türünün, çalınmış bir *praksisi* karşıt bir eylem biçiminde insana iade üzerine bir çalışmadır.

sonluluk. Burada vurgulanması gereken nokta : Tarih, bazı basit Marksizm türlerinin varsaydığından daha karmaşıktır; insan yalnızca doğaya, kendisini üreten toplumsal ve diğer insanlara karşı değil, aynı zamanda kendi eylemine karşı da mücadele etmek zorundadır. Bu ilkel yabancılaşma türü diğer yabancılaşma biçimleri içinde ortaya çıkar, ancak onlardan bağımsızdır ve aslında onların temelidir. Başka bir deyişle, onun aracılığıyla

Kalıcı anti-pr=is yeni ve gerekli bir praksis anıdır. Bu anı tanımlamaya çalışmazsak, tarihsel anlaşılabilirlik – yani zamansal gelişimin karmaşıklığı içindeki kesinlik – temel anlarından birini kaybeder ve anlaşılmazlığa dönüşür.

(i) Kıtlık ve Tarih

Kıtlık, Tarihimizin temel bir ilişkisi ve maddiyatla olan tek anlamlı ilişkimizin olumsal bir .

Kıtlık, pratik bir çokluğun, bu çokluğun kendi içindeki maddeselliği çevreleyen yaşanmış ilişkisi olarak, insanlık tarihinin mümkünlüğünün temelidir. Ancak bunun için iki açık niteleme gerekir.

İlk olarak, 195 7'de yer alan bir tarihçi için, kıtlık *tüm* Tarihin olasılığı. Başka gezegenlerdeki farklı organizmalar için – ya da teknik ve sosyal değişimler kıtlık çerçevesini paramparça ederse torunlarımız için – başka bir temelde ve farklı bir şekilde oluşturulmuş farklı bir Tarih olup olmadığını söylemenin hiçbir yolu yoktur.

itici güçler ve farklı iç projeler, mantıksal olarak mümkün olabilir. (Bununla basitçe, farklı içsel projelerin olup olmadığını söyleyemeyeceğimizi kastetmiyorum.

organik varlıkların *inorganik (inorganik* olmayan*)* varlıklarla ilişkisi bazı kıtlıktan başka bir şey olabilir; şeyden önce, bu tür varlıkların zamansallaşmasının bir tarih biçimini alıp almayacağını *a priori* olarak bilmenin imkansız olduğunu kastediyorum). Ancak Tarihimizin

erkeklerin tarihinin, kıtlığın ürettiği bir gerilim alanının kalıcı çerçevesi içinde doğup geliştiğini söylemekle eşdeğerdir.

İkinci niteleme ise şudur. Kıtlık, insanlık tarihinin olabilirliğinin temelidir, ancak gerçekliğinin değil. Başka bir deyişle, Tarihi mümkün kılar, ancak Tarihin üretilebilmesi için (henüz belirlenmemiş) başka faktörler de gereklidir. Bu kısıtlamanın nedeni, bir anlamda kıtlığa ya da gıda kaynaklarının mevsimsel olarak azalmasına diğerlerinden daha yatkın olan, ancak yine de etnograflar tarafından doğru bir şekilde tarihi olmayan, tekrara dayalı toplumlar olarak sınıflandırılan bazı geri kalmış toplumların olmasıdır.I6 Bu şu anlama gelir

r6. Aslında, göreceğimiz gibi, Tarihimizi içselleştirmeye başladılar, çünkü tarihsel bir olay olarak sömürgeciliğe maruz kaldılar. Ancak onları tarihselleştiren şey, kendi kıtlıklarına karşı bir tepki değildir.

kıtlığın çok büyük ölçekte var olabileceği. Belirli bir üretim tarzı içinde bir denge durumu kurulursa ve bu durum
bir nesilden diğerine, *var olduğu* şekliyle korunur – yani hem
insan organizmalarının fizyolojik ve sosyal belirlenimi olarak "ve kurumlar ile fiziksel kurumsal gelişimi aynı seviyede tutmanın pratik bir projesi olarak. Bu ideolojik olarak
insan 'doğası' hakkında karar vermek. İnsan bodur ve şekilsiz bir varlıktır,
Acıya dayanıklıdır ve şafaktan akşama kadar *tizese* (ilkel) teknik araçlarla, nankör bir tehditle çalışmak için yaşar
Dünya. Daha sonra göreceğiz ki, belirli kıtlıklar, teknik değişimler bağlamında (ki da açıklanması gerekecektir), yaşam standardında ani değişimler biçimini alırsa, Tarihin bir anını koşullandırabilir. Tarih, toplumun tüm düzeylerini altüst eden ani bir dengesizlikten doğar. Kıtlık, insanlık tarihinin olabilirliğinin temelidir – ve olabilirliğinden başka bir şey değildir – çünkü organizmaların iç adaptasyonu sayesinde, belirli sınırlar dahilinde bir denge olarak yaşanabilir. Bu açıdan , Tarihsiz bir ülke fikrinde mantıksal (diyalektik) bir saçmalık yoktur; burada insan grupları bitki gibi yaşayacak ve asla bir tekrar döngüsünden çıkamayacak, yaşamlarını ilkel teknikler ve araçlarla üretecek ve birbirlerinden kesinlikle hiçbir şey bilmeyeceklerdir.

Elbette bazı insanlar, Tarihi olmayan bu toplumların aslında Tarihi durmuş toplumlar olduğunu söylemiştir. Bu oldukça makul, çünkü gerçekten de teknikleri var ve
Araçları ne kadar ilkel olursa olsun, onları *bu* verimlilik derecesine getiren zamansal bir süreç olmalıdır; bu süreçle bağlantılı olarak, kendileri de
farklılaşmış her şey, böylece onlar da bu zamansallığa geri dönerler. Ancak meselelerin bu şekilde sunulması, Marksistler kadar idealistlerin de dahil olduğu bazı ideologların17 Tarihi *a priori* olarak temellendirme arzularını gizler.
bazı temel gereklilikler üzerine kurulmuştur. Bu açıdan bakıldığında, tarih dışı toplumlar aslında tarihsel gelişimin kendi gücünü kendine karşı kullanarak kendini yavaşlattığı ve durdurduğu çok özel anlar olacaktır.

Ancak *eleştirel* pozisyon için bu anlayış, hoş olsa da
Her yerde zorunluluğu ve birliği yeniden tesis ettiği için kabul edilemezdir, çünkü kendisini olguların ne doğrulayabileceği ne de dünya anlayışı olarak sunar. (Pek çok grubun

17. Bkz. yukarıda, s. 19, n. 7 [Ed.]

Burada tekrara yerleşen efsanevi bir tarihe sahiptir; ancak bu konu dışıdır, çünkü efsane Tarih'in olumsuzlanmasıdır, işlevi *arketipi* kutsal tekrar anlarına yeniden sokmaktır). Bir dia'nın geçerliliğinin incelenmesinden çıkarabileceğimiz tek sonuç

ktik olan, kıtlığın ne tarihsel bir gelişmeyi başlatmak ne de gelişme sırasında Tarihi tekrara dönüştüren bir tıkanıklığı açmak için asla tek başına yeterli olamayacağıdır. Üzerinde

aksine, *her zaman* kıtlıktır, hem gerçek hem de sürekli bir gerilim olarak insan ile çevresi ve insan ile insan arasındaki temel yapıları (teknikler ve kurumlar) açıklayan – değil

Gerçek bir güç olması ve onları üretmiş olması anlamında, ama *kıtlık18 ortamında*, *praksisleri* bu kıtlığı aşmaya çalıştıklarında bile onu içselleştiren insanlar tarafından üretildikleri için.

Kıtlık, soyut olarak, bireyin çevreyle ilişkisi olarak görülebilir. Pratik ve tarihsel olarak, yani belirli durumlarda var olduğumuz sürece, çevre herkesi kolektif yapılarla ilişkilendiren hazır bir pratik alandır (bunun ne anlama geldiğini daha sonra açıklayacağız). Bu yapıların en temeli, insanların çokluğunun negatif birliği olarak kıtlıktır (bu yapıların

bu somut çokluk). Bu birlik insanlarla ilgili olarak olumsuzdur çünkü madde insani olmadığı sürece madde tarafından insana aktarılır (yani, insani olması *sadece*

bu dünya üzerindeki mücadele yoluyla). Dolayısıyla bu, maddiyat tarafından gerçekleştirilen ilk totalizasyonun kendisini (verili bir toplumda ve bağımsız toplumsal gruplar arasında) *hem*

evrensel yıkım *ve* bu yıkımın kalıcı olma olasılığı olarak

madde yoluyla yıkım herhangi bir bireye şu yolla gelebilir

diğer insanların *praksisi*. Kıtlığın bu ilk yönü grubun birliğini koşullandırabilir, çünkü grup kolektif olarak ele alındığında

kolektif olarak tepki vermesini sağlar. Ancak *praksisin* bu diyalektik ve tam anlamıyla insani yönü, kıtlık ilişkisinin kendi içinde barındırılamaz, çünkü tam da ortak bir diyalektik birliğin pozitif

Eylem, çevreleyen maddiyat olarak negatif birliğin, onu totalleştiren bireylere dönerek olumsuzlanmasıdır. Aslında, gerilim ve güç alanı olarak kıtlık, niceliksel bir gerçeğin ifadesidir (az ya da çok kesin olarak tanımlanmış). Bir şeyin yetersiz bir miktarı olacaktır.

18. Göreceğimiz gibi, *kıtlık* bir ortamdır, çünkü çok sayıda bireyin birleşik bir . Başka bir deyişle, bireysel bir ilişki ve toplumsal bir ortamdır.

Belirli bir sosyal alanda, grupların üyelerinin bölgede yaşayanların sayısı göz *önüne alındığında*, belirli bir doğal madde veya üretilmiş ürün. *Herkese yetecek kadar yoktur.*

Böylece dünya (topluluk), herhangi bir kimse için, başka bir yerde, başkaları tarafından şu ya da bu ürünün , onu *burada* aynı türden bir şeyi elde etme ve tüketme fırsatından yoksun bıraktığı ölçüde vardır. Belirsiz karşılıklılığın belirsiz ve evrensel ilişkisini incelerken, insanların şu ya da bu diğer kişinin varlığına dair en ufak bir fikre sahip olmaksızın, bir dizi yapışma yoluyla dolaylı olarak birbirleriyle birleşebildiklerini fark ettik. Ancak kıtlık ortamında, bireyler birbirlerinden habersiz olsalar bile, toplumsal tabakalaşma ve sınıf yapıları karşılıklılığı tamamen ortadan kaldırsa bile, belirli bir toplumsal alan içindeki herkes yine de diğer herkesin varlığında var olur ve hareket eder. Belki de *bu* toplumun bu üyesi, kaç birey içerdiğini bile bilmiyordur. İnsanın doğal maddelerle, araçlarla ve insan ürünleriyle olan ilişkisini -kıtlığı kesin olarak tanımlayan ilişkiyi- tam olarak bilmiyor olabilir. Ve mevcut yoksulluğu tamamen gerçek dışı ve saçma yollarla açıklayabilir. Yine de, grubun diğer üyeleri onun için *kolektif* olarak vardır, çünkü her biri onun yaşamı için bir tehdittir – başka bir deyişle, her birinin varlığı, çevrenin insan yaşamı tarafından içselleştirilmesi ve özümsenmesidir

insanlığın olumsuzlanması olarak görecektir. Ancak bu bireysel üye, ihtiyacı ve *praksisi* aracılığıyla kendisini *insanlar arasında* fark ederse, herkesi tüketim nesnesi veya üretilen ürün *açısından* görecek ve bu temel düzeyde, onları kendisinin ihtiyaç duyduğu bir şeyin tüketiminin yalnızca olasılığı olarak tanıyacaktır. Kısacası, her birini birincil gereklilik nesnesinin maddi olarak yok edilmesi yoluyla kendisinin yok edilmesinin maddi olasılığı olarak görecektir.

Elbette bu açıklamalar, gerilemeci araştırmamızın hala çok soyut bir anını tanımlamaktadır: gerçekte, verili bir toplumdaki tüm sosyal antagonizmalar nitelikli ve yapılandırılmıştır ve toplumun kendisi, en azından belirli sınırlar dahilinde, hem oluşturan grupların her biri için hem de kolektif kıtlığın temel meselesinde kıtlığın sınırlarını belirler

, güçler ve üretim iliĢkileri arasındaki özgün iliĢki açısından. Ancak Şimdi bizim için önemli olan, diyalektik anlaĢılabilirliğin yapılarını *sırasıyla* kaydetmektir. Şimdi, bu bakış açısından, kıtlık tarafından etkilenen totalizasyonun döngüsel olduğunu görmek kolaydır. Kıtlık insanın mutlak imkânsızlığı değildir.

organizmanın hayatta kalması (her ne kadar gösterdiğim gibi, bu ifadenin bu şekilde doğru kalıp kalmayacağı merak edilebilir: insan organizmasının *emek olmadan* hayatta kalmasının radikal imkansızlığı*).* Ancak verili bir durumda, ister *Medusa'*nın salı*, 19* ister kuşatma altındaki bir İtalyan şehri, isterse modern bir toplum olsun (ki bu toplum elbette ölülerini sadece harcama kalemlerini belirli bir şekilde dağıtarak gizlice seçer ve en derin temellerinde zaten içinde kimin iyi beslenip kimin aç kalacağına dair bir , kıtlık bir kolektivite içindeki pasif bütünlüğü ()f iI!dividuals within a collectivity into an impossi
bir arada var olma kabiliyeti. Grup ya da ulus*, fazla nüfusu (ses excedentaires)* ile tanımlanır*;* hayatta kalmak için sayısını azaltmak zorundadır.

Elbette bu *sayısal azalma,* pratik bir gereklilik olarak her zaman mevcut olsa da, cinayet şeklinde olmak zorunda değildir. *Ancien Regime* döneminde ihtiyaç fazlası çocuklarda olduğu gibi, insanların ölmesine izin verilebilir. Ya da doğum kontrolü kullanılabilir, bu durumda potansiyel çocuk, gelecekteki bir tüketici olarak, istenmeyen olarak belirlenir. Bu, burjuva demokrasilerinde olduğu gibi, tek bir ailede kardeşlerini beslemeye devam etmenin imkansızlığı açısından ya da Çin gibi sosyalist bir ülkede, belirli bir üretim artışı oranına ulaşılana kadar belirli bir nüfus artış oranını sürdürmenin imkansızlığı açısından düşünülebilir. Ancak doğum oranının kontrol edilmesi söz konusu , maddiyatın olumsuz gereklilikleri tamamen *niceliksel* bir biçim alır: artı nüfusun büyüklüğü belirlenebilir, ancak bireysel karakterleri belirlenemez. [20]

Burada, önemi *şu şekilde* ortaya çıkacak olan *değişebilirliğin* tüm gücünü görüyoruz

Daha sonra daha da netleşecek olan bu durum, grubun her bir üyesini *hem* hayatta kalması mümkün hem de vazgeçilebilir bir artı üye olarak işaretler. Ve her üye bu şekilde hem kendisi hem de herkes tarafından nesnelliği içinde oluşturulur. İhtiyacın doğrudan hareketi onu kayıtsız şartsız hayatta kalmak zorunda olarak onaylar; bu açlık ve emeğin pratik mesajıdır; ve buna doğrudan bir meydan okuma düşünülemez, çünkü kendisi insanın madde tarafından radikal bir tehdidi aşmasını ifade eder. Ancak aynı zamanda bireyin *varlığı* herkes tarafından şüpheyle karşılanır ve

19. Medusa'nın 1816'da batışına atıf. [Ed.]

20. Daha önce söylediğim gibi, toplumsal kurumlar daha sonra bir toplumun ölülerini tabakalaşmış bir şekilde seçmesi olarak görülecektir – tabii ki bu onların yalnızca bir yönüdür. Ancak bu seçim yapıldığında bile, ezilen ve sömürülen bir sınıf buna boyun eğmek zorunda kaldığında bile, hem sınıf içinde hem de bireyler düzeyinde hala belirsizlik vardır.

Tüm tehditleri aşan bir hareket. Böylece *kendi etkinliği* ona karşı çevrilir ve toplumsal ortam aracılığıyla ona 0 *ther olarak* geri döner. Toplumsallaşmış madde ve hareketsiz bir birlik olarak maddi olumsuzlama yoluyla insan, insandan Öteki olarak kurulur. İnsan herkes için insan olmayan olarak, yabancı bir tür olarak vardır. Ve bu, çatışmanın *zaten* içselleştirildiği ve bir hayatta kalma mücadelesi olarak yaşandığı anlamına gelmez. Bu basitçe, herkesin *salt* varoluşunun, *hem bir başkası hem* herkes *için* sürekli *bir* varolmama tehlikesi olarak tanımlandığı anlamına gelir. Daha da ötesi: kendimin ve herkesin yok olma tehlikesi sadece *Başkalarında* gördüğüm bir şey değil. Öteki olduğum ve çevrenin maddi gerçekliği tarafından potansiyel olarak fazlalık olarak belirlendiğim ölçüde *bu* tehlike *benimdir*. Bu, varlığımın nesnel bir yapısıyla ilgilidir çünkü ben *gerçekten* de Başkaları için ve negatif bütünlük aracılığıyla, bu bütünlüğün bir parçası olduğum ölçüde kendim için bir tehlikeyim. Serbest bir piyasada hem satıcıların hem de alıcıların neden sadece kendilerinde ve kendileri için *Öteki* oldukları ölçüde fiyatları belirleyebildiklerini aşağıda göreceğiz. Ancak şu anda kendimizi bu gözlemlerden bazı sonuçlar çıkarmakla sınırlamalıyız.

İnsanın, insan olmayan insan kılığında Öteki olarak var olduğunu söylediğimde, bu açıkça, söz konusu sosyal alandaki tüm insan unsurları için, başkaları ve kendileri için geçerli olarak anlaşılmalıdır. Başka bir deyişle, herkes tüm Ötekiler için insan olmayan bir ve tüm Ötekileri insan olmayan adamlar olarak görür ve aslında Ötekine insanlıktan yoksun davranır (bunun anlamı daha sonra açıklığa kavuşacaktır). Bu ifadeler elbette doğru anlamda, yani insan *doğası* diye bir şey olmadığı ışığında anlaşılmalıdır. Bununla birlikte, en azından tarih öncesimizin bu anına kadar, kıtlık şu ya da bu biçimde tüm *pratiğe* egemen olmuştur. Bu nedenle, hem insanın insan olmayışının doğasından kaynaklanmadığı hem de insanlığını dışlamak şöyle dursun, ancak aracılığıyla anlaşılabileceği anlaşılmalıdır. Ama aynı zamanda, kıtlığın hükümranlığı devam ettiği sürece, *her bir insanın* aslında içselleştirilmiş maddi olumsuzlamadan başka bir şey olmayan atıl bir gayri-insani yapı içereceği de anlaşılmalıdır. O halde insan olmamanın insanlar arasındaki bir ilişki olduğunu ve *başka* bir şey olamayacağını anlayalım. Hiç şüphesiz bir hayvana karşı acımasızca davranmak mümkündür. Ancak bu zalimliğe verilecek herhangi bir ceza ya da topallama ancak insani ilişkiler adına olabilir. Çünkü öldürmek ya da çalıştırmak için yüzbinlerce hayvanı yetiştiren ve sistematik olarak yok eden bu etobur türün- insan olduğuna kim inanabilir?

hijyen ya da kendini koruma amacıyla ya da karşılıksız olarak, eğlence için – bu yırtıcı türün, hadım edilen ve evcilleştirilenler , o zaman da sadece basit bir sembolik mekanizma aracılığıyla olan ilişkilerine kendi değerlerini ve gerçek tanımını koyduğuna kim inanabilir?

Şimdi, *insan* ilişkileri (olumlu ya da olumsuz) karşılıklıdır. Bu Her bireyin *praksisinin,* pratik yapısı içinde ve projesinin tamamlanması adına, diğerinin *praksisini tanıması* anlamına gelir; bu da temel olarak, faaliyetlerin ikiliğini gereksiz ve *praksilerin* birliğini onlar için esas olarak gördüğü anlamına gelir. Karşılıklılıkta, ortağımın *praksisi*, kazara ikiye bölünmüş ve her biri artık kendi başına tam bir *praksis* olan iki parçasının her ikisi de orijinal birliklerinden derin bir yakınlık ve dolaysız bir anlayış koruyan *benim praksisimin* köküdür. Karşılıklılık ilişkisinin insanda kıtlık ilişkisinden *önce* de var olduğunu iddia etmiyorum; sonuçta insan kıtlığın tarihsel bir ürünüdür. Ancak bu insani karşılıklılık ilişkisi olmasaydı, insani olmayan kıtlık ilişkisi de var olamazdı. Gerçekten de, her birinin ve herkesin maddeyle tek anlamlı ilişkisi olarak kıtlık, nihayetinde maddi çevrenin nesnel bir toplumsal yapısı haline gelir ve bu şekilde onun hareketsiz parmağı, kıtlığın hem nedeni hem de kurbanı olarak her bir bireyi işaret eder. Ve herkes davranışlarıyla kendisini *bir kıtlık insanı* haline *getirerek* yapıyı içselleştirir. Maddeden geldiği *ölçüde* Öteki'yle ilişkisi bir dışsallık ilişkisidir: ilk , Öteki gerekli ürünün yok edilmesinin saf (yaşayan ama soyut) olasılığı olduğu için, kendisini dışsallık içinde tehdit edici ama olumsal bir olasılık olarak tanımlar.g ama ürünün kendisinde içkin olan olumsal bir olasılık olarak, dışsal bir nesne olarak; ikinci olarak, kıtlık katı bir şeması olarak, herkesin *pratiği* aracılığıyla, potansiyel olarak fazla olan her insan grubunu *olumsuzlanması gereken* bir bütünlük olarak, kendisi dışındaki her şeyi olumsuzlayan bir bütünlük olarak örgütlediği için. Böylece maddeden gelen negatif birlik insanları yanlış bir şekilde ya da balmumu bir mühürle *dışsal* olarak birleşmesi gibi atıl bir şekilde totalleştirir. Ancak karşılıklılık ilişkileri varlığını sürdürdüğü için, dışsallık *bunların içine* nüfuz eder. Bu, herkesin Öteki'*praksisine* dair anlayışının var olmaya devam , ancak bu Öteki *praksisinin* ancak failin içselleştirilmiş maddeselliğinin Öteki'yi diğer her molekülden dışsal bir olumsuzlamayla ayrılmış hareketsiz bir molekül olarak oluşturduğu ölçüde içeriden anlaşıldığı anlamına gelir.

Saf karşılıklılıkta, benden Başka olan *da aynıdır.* Fakat *Kıtlık tarafından değiştirilen* karşılıklılıkta, aynı şey bize anti-karşıtlık olarak görünür.

Aynı adam radikal bir şekilde öteki olarak göründüğü ölçüde – yani bizi ölümle tehdit ölçüde – insan. Ya da başka bir , onun amaçlarını (çünkü bunlar bizimkilerle aynıdır) ve araçlarını (de aynı araçlara sahibiz) ve eylemlerinin diyalektik yapılarını kabaca anlıyoruz; ama bunları sanki *başka bir türe,* şeytani aitmiş gibi anlıyoruz. Hiçbir şey – vahşi hayvanlar ya da mikroplar bile – insan için zeki, etobur ve acımasız, insan zekasını anlayabilen ve onu aşabilen ve amacı tam olarak insanı yok etmek olan bir türden daha korkunç olamaz. Ancak bu türün, kıtlık bağlamında her bir üyesi tarafından diğerlerinde algılandığı şekliyle kendi türümüz olduğu açıktır.

Bu, her halükarda, herhangi bir toplumdaki insan iliÇkilerinin her Çekillendirilmesinin temel soyut matrisidir. Aynı zamanda *etiğin* ilk aÇamasıdır, öyle ki bu, verili koÇullar açısından kendini açıklayan bir *praksistir*. Bu durumda etiğin ilk hareketi, radikal kötülüğün ve Maniheizmin oluşumudur; içkinliğin karşılıklılığının içselleştirilmiş kıtlık tarafından kırılmasına değer verir ve değerlendirir (burada değerlerin üretimine giremeyiz), ancak bunu yalnızca Ötekinin *praksisinin* bir ürünü olarak kavrayarak yapar. Anti-insan *(Ie contre-homme)* aslında insanların amaçlarını paylaşarak ve araçlarını benimseyerek onları yok etmeye çalışır. Kopuş, bu aldatıcı karşılıklılığın içerdiği ölümcül tehlikeyi ortaya çıkardığı anda ya da başka bir deyişle, karşılıklılık bağlarıyla bağlı olanların kendilerini destekleyen ve besleyen topraklarda kalmalarının imkansız olduğunu ortaya çıkardığı anda . Ve bu içselleştirilmiş imkansızlığın bireyleri *öznel* olarak karakterize ettiğini düşünme hatasına düşmeyelim*;* aksine, her birini *nesnel olarak* Öteki için *tehlikeli* hale getirir ve her bir bireyin somut varlığını Ötekininkini tehlikeye atar. Böylece insan *nesnel* olarak insan-dışı olarak kurulur ve bu insan-dışılık praksiste kötülüğün Öteki'nin yapısı olarak algılanmasıyla ifade edilir. 1Bu nedenle tarihçiler ve etnograflar tarafından, göçebe kabileler arasında birbirleriyle karşılaştıklarında meydana gelen, kaynağı son derece belirsiz, biraz karışık çatışmalar, tarihsel materyalizmin bazı temel gerçeklerine bir meydan okuma olarak yorumlanmıştır. Ekonomik nedenin her zaman esas olmadığı ve hatta bazen hiç bulunmadığı kesinlikle doğrudur. Bu gezgin grupların tüm savanası kendilerine aittir; *rahatsız* etmezler. Ancak asıl mesele bu değildir. Kıtlığın açıkça söz konusu olması her zaman gerekli değildir; ama bu kabilelerin her birindekıtlığın adamı, diğer kabilede kıtlığın adamıyla karşılaşır.

insan-karşıtı biçimi. Hepsi fiziksel dünyaya ve insanlara (genellikle kendi grupları içindeki) karşı mücadeleleriyle öylesine oluşmuştur ki, onlara hem içsellik bağı hem de mutlak dışsallık bağı sunan yabancıların ortaya çıkışı, insanı yabancı bir tür olarak görmelerine neden olur. Saldırganlıklarının ve nefretlerinin gücü *ihtiyaçtan kaynaklanır* ve bu *ihtiyacın* henüz tatmin edilmiş olması az fark yaratır: sürekli yenilenmesi ve herkesin endişesi, ne zaman bir kabile ortaya çıksa, üyelerinin diğer gruba insan *praksisi* şeklinde getirilen kıtlık oluşması anlamına gelir. Ve bir çatışma olduğunda, hasımların birbirlerinde yok etmeye çalıştıkları basit bir kıtlık tehdidi değil, insana karşıt insan lehine bir ihanet olduğu ölçüde *praksisin* kendisidir.

Bu nedenle, ihtiyaç düzeyinde ve onun aracılığıyla, kıtlığın Maniheist eylem yoluyla pratikte ve etik olanın yıkıcı zorunluluk biçimini aldığına inanıyorum: kötülük yok . Ve bu düzeyde de *şiddet*, Maniheizmin egemenliği altında ve kıtlık bağlamında insan eyleminin bir yapısı olarak tanımlanmalıdır. Şiddet kendini her zaman karşı-şiddet olarak, yani Öteki'nin şiddetine *karşı* bir misilleme olarak sunar. Ancak *Öteki'nin* bu şiddeti, karşı-şiddetin evrensel motivasyonu olarak tüm insanlarda var olması dışında nesnel bir gerçeklik değildir; bozulmuş karşılıklılığın ve insanın yok edilmesi için insanın insanlığının sistematik olarak sömürülmesinin dayanılmaz gerçeğinden başka bir şey değildir. Karşı-şiddet tam olarak aynı şeydir, ama bir süreci olarak, bir provokasyona yanıt olarak: eğer hasmımdaki insan-karşıtı olanın insan-olmayışını yok edersem, onun içindeki insanın insanlığını yok etmekten ve onun insan-olmayışını kendi içimde gerçekleştirmekten kendimi alamam. Öldürmeye, işkence etmeye, köleleştirmeye ya da basitçe gizemleştirmeye çalışabilirim, ama her durumda amacım yabancı özgürlüğü düşman bir güç olarak, beni pratik alandan kovabilecek ve beni ölüme mahkum bir 'artık nlan' haline getirebilecek bir güç olarak ortadan kaldırmak olacaktır. Başka bir deyişle, saldırdığım şeyin insan olarak insan, yani organik bir varlığın özgür *praksisi* olduğu inkar edilemez. Düşmanda, yani Öteki olarak kendimde nefret ettiğim şey insandır, başka bir şey değil; ve beni kendi bedenimde yok etmesini önlemek için onda yok etmeye çalıştığım de kendimdir.

Bununla birlikte, karşılıklılık içindeki bu dışsallık ilişkileri
Gerçek bir mücadele gelişir gelişmez, antagonizmanın negatif biçiminde yeniden bilimsellik kuran *praksisin* kendisinin gelişimiyle ilişkilendirilir. Strateji ve taktiklerin somut gereklilikleri açısından,

Düşmanı, tuzaklar icat , kurtulabilen ve bazı tuzaklara yakalanmaya izin verebilen başka bir insan grubu olarak görmeyen kişi kaybetmeye mahkumdur. Göçebe savaşlarından grevlere kadar, çatışmaları her zaman iki kutup arasında gidip gelir; bunlardan biri çatışmayı insanların korkunç benzerlerine karşı Maniheist mücadelesine dönüştürürken, diğeri uzlaşma olasılıkları tükendiği ya da arabuluculuk için şiddet yoluyla çözülen bir anlaşmazlık olarak insani boyutlara indirger. Burada önemli olan nokta, bir ordunun, bir sınıfın ya da daha küçük bir grubun eylemi olarak kurulduğu anda, *praksisin ilke* olarak kıtlık ilişkilerinin şeyleştirici ataletini aşmasıdır.

Bence bu, Maniheizm ve radikal kötülüğün hareketsiz ahlakının acı çekilen bir mesafeyi, yaşanan bir iktidarsızlığı ve bir bakıma kıtlığın kader olarak keşfini, kısacası insanın içselleştirilmiş maddi çevre tarafından gerçek bir tahakküm altına alınmasını varsaydığını göstermektedir. Dolayısıyla, belirli bir insan yoğunluğu düzeyinde her zaman katı ve hareketsiz kalması gerektiği anlamında kalıcı bir yapı değil, daha ziyade sürekli olarak aşılan ve kısmen yok edilen, ancak her zaman yeniden doğan belirli bir insan ilişkileri anıdır. Aslında bu an, pozitif karşılıklılıkların kıtlık tarafından yok (bu yok etme hangi toplumsal *praksis* derecesine kadar giderse) ile kıtlığın egemenliği altında nega tif ve antagonistik karşılıklılıkların yeniden ortaya çıkması arasında yer . Ve bu ara an, ilk anla ve karmaşık şeyleşme sürecinin üretken şemasıyla özdeştir. Bu anda, verili bir toplumsal alana ait bireyler çevreyle sahte bir karşılıklılık ilişkisi içinde yaşarlar (yani, kendilerinin ve diğerlerinin saf nicelik olarak madde tarafından tanımlanmasına izin verirler) ve bu ilişkiyi, insan olarak karşılıklılıklarını olumsuzlanmış bir içsellik olarak yaşayarak ya da başka bir deyişle, dışsallık içinde sahte bir şekilde yaşayarak toplumsal ortama taşırlar.

Ekonomik kısıtlamalardan soyutlanmış özgür insan ilişkileri kendilerini karşılıklılık koşullarına indirgediğinde, kıtlık olarak maddenin insanları ortak bir pratik alanda nasıl birleştirebileceğini açıklamadığımız söylenebilir. Başka bir deyişle, totalleştirme olasılığının *praksisten* geldiği göz önüne alındığında, madde *totalleştirici eylemleri* kıtlık yoluyla nasıl kontrol edebilir ve böylece her bir bireysel *totalleştirebilir*? Bu soru kendi içinde bir cevap barındırmaktadır. Komşu grupların, yapıları farklı olsa da -örneğin,

Tang hanedanlığı Çin sınırlarındaki Çinli köylüler ve göçebeler – aslında maddi olarak tek ve aynı yerde birleşebilir, belirli bir maddi yapılandırma ve belirli bir teknik, özellikle de iletişim durumu ile tanımlanabilir. Göçebelerin bir

sınırlı hareket sahip ve her zaman çölün kenarında kalırken; Çinli köylülerden oluşan öncü orduverimsiz çölden her gün biraz daha ekilebilir toprak ele geçirerek adım adım ilerliyor. İki grup da : hem bölünmüşler hem de "aşırı bir gerilimle" birleşmişler. Çinliler için göçebeler sadece başkalarının emeğinin meyvesini çalabilen soyguncular dır; göçebeler içinse Çinliler saf sömürgecilerdir ve onları yavaş yavaş yaşanmaz bir çöle sürmektedirler. *Praksis* olarak her grup için Öteki, kendi pratik alanının bütünlüğü içinde bir nesnedir (gruplara daha sonra döneceğiz); ve herkes Öteki'nin grubu için bir nesne olduğunun farkındadır. Bu faydacı bilgi, köylülerin sürpriz saldırıya karşı önlemler ve göçebelerin bir sonraki baskınlarını hazırlarken gösterdikleri özen gibi şeylerde ifade bulacaktır. İki pratik birleşme hareketinin aynı ortamda iki *farklı eylem alanı* oluşturmasını engelleyen *de tam olarak* budurHer biri için, kendisinin nesnesi olduğu nesne olarak varlığı, basitçe maddi alanı zayıflatılmış ya da çifte bir temele sahip olarak oluşturur. Bu birlikte varoluşta, tek ikilik her maddi nesne için bir anlam ikiliğidir. Alan pratikte Öteki tarafından kullanılabilecek bir araç olarak kurulur; her biri onu Öteki'nin araçlarına karşı bir araç haline getirdiği için iki grup arasında bir arabuluculuktur. Her şey hem bir tuzak hem de bir gösteridir; nesnenin gizli gerçekliği Öteki'nin ondan yaptığı şeydir. Ve saf çevreleyen maddesellik iki karşıt totalizasyonun çelişkili birliği haline gelirken, her grup, nesneler arasında bir nesne olarak, yani Öteki tarafından kendi amaçlarına ulaşmak için seçilen bir araç olarak, alanın diğer tüm maddi yapılarıyla birlikte maddi kırılganlık olarak nesnel olarak totalize edilir. Aşılmış ve alt edilmiş bir *praksis* olarak, yanıltılmış ve iradesi dışında kullanılmış özgür bir dom olarak (bu ilişkileri *The Problem of/v1ethod*'da taslak haline getirmiştim*),* her birey ve her köy kendisini nesnel olarak sur yuvarlamalarının ataletiyle karakterize edilmiş olarak fark edecektir; ve bu nesnel özellikler, baskınlardan korkan köylüler çevrelerini aşarak onlardan kaçınmak için daha sıkı önlemler aldıkça daha da belirginleşecektir. Gördüğümüz gibi, tek başına *praksiste*, çiftçi toprağa etki etmek için kendini hareketsiz bir nesne haline getirir; ancak bu noktada, eylemsizliği yeniden ortaya çıkar ve

diğer insanlar aracılığıyla. Ancak, bazı çatışmalarda güçler dengesi onun lehine olursa, *güç* biçiminde yeni bir emek biçimi (çünkü savaş insanın insan üzerindeki emeğidir) bulacaktır. Ve bu tamamen yeni bir şey, yani bir insan *praksisinin* madde aracılığıyla diğerinin *praksisine* karşı gücü ve nesneleştirici bir nesneyi mutlak bir nesneye dönüştürme olasılığı anlamına gelir. Ancak bizim açımızdan özellikle ilginç olan şey, pratik alanın her metrekaresinin iki grubu ve onların iki faaliyetini tüm üyeleri için bütünleştirmesidir, ki arazi kendisini herkes için kalıcı bir yabancılaşma olasılığı olarak sunar. Karşılıklılığın şeyleştirilmesinde içselleştirilen kıtlığın negatif birliği, antagonizmalarımızın ortak mekanı olarak dünyanın birliğinde hepimiz için yeniden dışsallaştırılır; ve biz de bu birliği yeni bir negatif birlik içinde yeniden içselleştireceğiz. Hepimiz kıtlık tarafından belirlenen bir dünyada yaşadığımız gerçeğiyle birleşiyoruz.

Kıtlığın, daha önce de gördüğümüz gibi, amacı kıtlıkla mücadele etmek olan yeni grupların oluÇumuna vesile olabileceğini söylemeye bile gerek yoktur. Aslında insan kendi yaşamını, kendi yaşamını da üreten ya da en azından başkalarının üretmesine neden olan diğer insanların ortasında üretir. o; hayatını yaranın sosyal alanında üretiyor ity. Bunu yapmak niyetinde değilim.

Bu sosyal *alanda* ortaya çıkan grup, kolektif ve kurum türlerini inceliyorum*;* Tarihin anlarını ya da sosyolojinin tanımlarını yeniden oluşturmaya çalışmıyorum. Ayrıca, burası

Farklılaşmış işlevlere sahip aktif bir çokluk organizasyonunun baskısı altında birleşen insan alanlarının bir tanımı için. Araştırmamızı gerileyen düzende sürdürmeli ve insan çoğulluğunun hareketsiz sentezi olarak maddeselliğe geri dönmeliyiz. Bununla birlikte, kıtlığa karşı mücadele ederek ve yapılarında tarafından koşullandırılarak benzersiz bir şekilde birleşen ve farklılaşan gruplar hakkında bazı gözlemler yapmadan araştırmamızın bu aşamasından geçmemeliyiz. Bu gruplar kendilerini, kıtlık her ihtiyaç Başkalarının ihtiyacı aracılığıyla göründüğü için değil, birleşik alanda *praksis* tarafından*, emek tarafından* olumsuzlandığı için oluşturur ve kurumsallaştırırlar. Bu açıkça, emeğin, gördüğümüz gibi, *öncelikle* atalet üzerinde hareket etmek ve ihtiyaç olarak kendini tatmin etmek için kendini kontrollü bir atalete indirgeyen *organizma* olduğu anlamına gelir. Açıktır ki bu, emeğin kıtlık alanında var olduğu *ya da* kıtlığa karşı bir mücadele olarak tanımlanması gerektiği anlamına gelmez. Ancak kıtlık tarafından tanımlanan bir toplumsal alan, yani tarihsel insan alanı göz önüne alındığında, insan için emek *praksis* olarak tanımlanmalıdır

Kıtlık bağlamında ihtiyacın belirli bir nega tionu ile tatmin amaçlar. Örneğin, sistematik olarak bir alet üretme meselesi değil, halihazırda arazide bulunan hayvanları *bulma* meselesi olan avcılıkta, 'avın' hızının, *ulaşma* mesafesinin (gökyüzündeki göçmen kuş sürüsü vb.) ve her türlü tehlikenin *kıtlığın nedenlerini* oluşturduğu unutulmamalıdır. Ve böylece bir av silahı, hem mesafeyi kısmen yok ve kendi hızını avlanan hayvanınkine karşı ayarlaması bakımından olumsuz, hem de avcı için olası av miktarını ya da başka bir deyişle bunlardan yakalama şansını çoğaltması olumlu olarak yaratıcı görünür. Ve bizim bakış açımıza göre, *mevcut* bağlamda, yandan bir bireyin ya da ailenin beslenme şansının belirli bir pratik alanda alet tarafından çoğaltıldığını söylemekle (çünkü pratik alan bu düzeyde alet tarafından *gerçekten değiştirilmemektedir*), diğer yandan aletin balıkçılık ve avcılıkla insanlar için pratik alanı, kapsamı bakımından değilse bile en azından farklılaşması ve verimliliği bakımından dönüştürdüğünü arasında bir fark olmaması önemlidir.

Böylece bireyin ve dolayısıyla grubun insan emeği, amacında ve dolayısıyla hareketinde, insanın kendisi ya da grup için, yalnızca ölüm tehdidi olarak değil, aynı zamanda doğrudan acı çekme olarak ve *hem* insan aracılığıyla Doğayı oluşturan *hem* de aracılığıyla insanı oluşturan ilkel ilişki olarak kıtlığı aşma temel projesi tarafından koşullandırılır. Ancak *tam* da *bu nedenle* kıtlık, temel ilişki olmaktan çıkmaksızın, ona karşı mücadele eden grubu ya da bireyi, *onu yok etmek üzere kıtlaştırarak* nitelendirecektir. Belirli tarihsel koşullarda, tekniklerin belirli bir kıtlık düzeyinin aşılmasını sağlaması koşuluyla – başka bir deyişle, önceki kuşaklar tarafından işlenen ortamın ve mevcut aletlerin nicelik ve niteliğinin belirli sayıda işçinin üretimi belirli bir miktarda artırmasını sağlaması koşuluyla – kıtlaşan ya da kıtlaşma riskiyle karşı karşıya kalan erkeklerdir – organize üretim yoluyla kıtlığı yok eden emek birimleri olarak erkeklerdir. Ne demek istediğimizi bir kez daha açıklığa kavuGturmalıyız: erkekleri belirli toplumsal alanlarda (hepsinde olmasa da) kıt olarak tanımlayan, ancak ihtiyaç sahibi oldukları ölçüde onları artı-değer olarak tanımlamaya devam eden, ürünlerin kıtlığıdır. Ve elbette insan kıtlığı örgütlenme yapılarına (kol emeği, vasıflı iGçi, teknisyen ya da yönetici kıtlığı) edebilir. Her halükarda önemli olan, belirli bir grup içinde bireyin insanlığı içinde diğer bireyler tarafından *hem* harcanabilir *hem de*

ve kıttır. Harcanabilirliği anlıktır; ve *kıtlığı* pratik birlikteliğin en ilkel biçimlerinde ortaya çıkar ve herhangi bir verili toplumda sürekli bir gerilim yaratır. Ancak belirli toplumlarda, belirli üretim biçimlerinde, insanların aletlere göre kıtlığı, kendi etkilerinin bir sonucu olarak, aletlerin insanlara göre kıtlığına dönüşebilir. Ancak temel mesele aynıdır. Belirli bir toplum için aletlerin miktarı kendi içinde üreticileri tanımlar ve böylece üreticiler ile üretim araçlarının birleGimi, üretimin sınırlarını ve toplumun kendisine izin verebileceği üretici olmayanların (yani, yeniden üretilmiG üreticilerin) marjını tanımlar. Geriye kalan üretici olmayanlar ya yetersiz beslenmeye ya da yok olmaya mahkum bir fazlalığı temsil eder.

Bu yeni kıtlık biçiminin, örgütlü bir grup tarafından ortaklaşa yapılan *belirli* iş türlerine dayalı bir toplumu varsaydığını söylemeye gerek yok. Ancak bu, herhangi bir tarihsel toplumu tanımlamak için yeterli değildir. Ġmparatorluk dönemindeki Çin toplumu (öncelikle nehirleri tarafından koGullandırıldığı ölçüde) ve Roma toplumu (muazzam bir iletiGim sistemi inGa ederek Akdeniz dünyasında egemenlik kurduğu ölçüde), bu kıtlık türü esasen modern sanayileGme sürecinin bir parçası olarak geliGmiG olsa da, gerekli koGulları kapitalizm iyi karGılamaktadır. Ancak, aynı şekilde, bazı yapılandırılmış tarihsel durumlarda, sınıfların ve koşulların kurumsallaşmış eşitsizliği, durumun tamamen tersine *dönmesine* neden olabilir – *ürünlere* kıyasla *tüketicilerin kıtlığı.* Elbette bu göreli kıtlık *hem* üretimin bazı maddi katılıklarından (belirli seviyelerin altına düGmemesi gerekir) *hem de* tüketicilerin kurumsallaGmıG toplumsal tercihlerinden (ya da daha doğrusu Marksistlerin "iliGkileri" dediği, üretim tarzı etrafında toplumsal yapıları yansıtan tüketici) kaynaklanır. Bu tersine kapitalist toplumumuzda özellikle belirgin olduğu ve temel çeliGkisi olan aGırı üretimin bir ifadesi olduğu çok açıktır. Antik çağlardan bu yana denizci toplumları yeni ürünler ya da hammaddeler aramak için deniz yoluyla ticaret zorlayan, kıtasal güçleri askeri emperyalizme zorlayan şey, tüm üretim kanalını emebilecek iç pazarların yokluğudur.

Ancak insanın ürünle iliGkisindeki bu kıtlık, kıtlık diyalektiğinin son kıvrımı, temel koGul olarak ürünün insanla iliGkisindeki kıtlığı varsayar. Ve bu kıtlık insanın temel zihinsel belirlenimidir: çok iyi bilindiği gibi, insanın toplumsallaşması

Üretim, muhtemelen sonucunu henüz bilemediğimiz uzun bir diyalektik süreç dışında buna bir son vermez. Belirli bir ürüne iliGkin olarak tüketicilerin kıtlığı, tüm tüketicilere iliGkin olarak tüm ürünlerin kıtlığı tarafından koGullandırılır. Gerçekten de, bu temel kıtlık nedeniyle, üretim tarzı temelinde tanımlanan ve belirli toplumsal grupları kurumsal olarak tam tüketimden dıGlayan ve bunu her Geyi tüketmek için sayıca yetersiz olan diğer gruplara ayıran belirli üretim iliGkileri ortaya çıkmıGtır.

Burada "aGırı üretim" diyalektiğini ve krizlerini açıklamanın bir anlamı yok. Ancak, süreci bir bütün olarak ele aldığımızda, kapitalistin, tam da proletarya yoksullaGtığı ölçüde, yani süreç birincil ihtiyaç nesnelerinin kıtlığını ürettiği ölçüde, rekabet altındaki çıkıG noktalarının yokluğu nedeniyle mahvolduğunu fark etmek önemlidirÇeliGkinin bu düzeyinde, verili bir toplumun, üretim tüketimi aGtığı için ürününün bir kısmını yok ederken aynı zamanda bazı üyelerini ihtiyaç fazlası olarak yok etmesi tamamen mantıklıdır. Ve elbette bu ürünler, toplumun aksi takdirde ölmelerine izin vereceği kişilere bedava dağıtılsa bile, bu onların durumunu pek iyileştirmeyecektir. Tüketicilerin kıtlığının kesinlikle imkansız hale getirilmesi ve temel kıtlık gerçeğinin uzun vadede ortadan kaldırılması için üretim tarzı ve bunun yol açtığı temel iliGkiler düzeyinde bir değiGiklik olması gerekir. Tarihin mantıksal yapısı açısından önemli olan Gey, tarihsel kıtlık alanında oluGmuG olmasıdır; ve eğer tüm diyalektik olanaklarını gerçekleGtiriyorsa, bunun nedeni, özgün bir olumsallığın sonucu olan gerçek sürekli maddeselliğidir. Ancak her bir vakayı tek baGına ele alırsak, bu diyalektik anlardan bazılarının geliGmemiG olması mümkün olsa da (sadece tarihi olmayan halkları ya da insanın makineyle olan temel iliGkisini kapitalist Batı'nın sömürgecilikte onlara ilk dayattığı biçimiyle zorunda kalan Asyalı ulusları düGünmemiz yeterlidir), bu anlar bir kez geliGmekte olan bir tarih içinde anlaGılabilirlik yapıları olarak belirdiğinde, tek baGlarına onun bütünsel bir rasyonalite olarak görülmesini sağlarlar.

(ii) Kıtlık ve Marksizm

Kapitalist sürecin diyalektik yeniden inşasında ve *gerekliliğini* ortaya koyarken çok açık ve anlaşılır olan Marx'ın21 Marksizmi 'bir genel tarihsel-felsefî teori, en yüce erdemi tarih-üstü olmasından ibarettir'. *22* Ama aynı zamanda - tarihsel kanıtı olmasa da doğru bir şekilde - tarihsel materyalizmin tarihsel sürecin her anı için geçerliydi. Dikkat çekici bir pasajda, çağdaş Marksistlerimizi ve onların dogmatizmini eleştirmiştir.

' Antik Roma'nın (plebleri) başlangıçta özgür köylülerdi ve her biri kendi hesabına kendi toprak parçasını işliyordu. Roma tarihi boyunca kamulaştırıldılar. Roma'da onları üretim ve geçim araçlarından koparan aynı hareket sadece büyük toprak mülkiyetinin değil, aynı zamanda büyük para sermaye. Böylece bir sabah, bir yanda emek güçleri dıÇında her Çeyleri ellerinden alınmıÇ özgür insanlar, diğer yanda ise bu emeği sömürmeye hazır, elde edilmiÇ tüm servetin sahipleri ortaya çıktı. Ne oldu? Romalı proleterler ücretli işçiler değil, hiçbir şey yapmayan bir güruh. .. ve onların yanında kapitalist olmayan ama köleliğe dayanan bir üretim tarzı geliştirdi. Dolayısıyla, çarpıcı bir şekilde benzerlik gösteren ancak farklı tarihsel ortamlarda gerçekleşen olaylar tamamen farklı sonuçlara yol açmıştır. Çalışarak Bu evrim biçimlerinin her biri ayrı ayrı ele alınıp karşılaştırıldığında, bu olguya ilişkin ipucu kolayca bulunabilir . .'23

Bu pasaj açıkça göstermektedir ki, Marx'a göre

2 I. Marx materyalist diyalektiği burjuva kıtlık iktisatçılarının dışında ve onlara oluşturduğundan, aşağıdaki tartışma gereklidir,
Her ne kadar konudan sapma gibi görünse de. Amacı, kıtlığı zalim bir Doğa'nın kötülüğü olarak değil, *insan*bir *gerçek* olarak insanlık tarihine yeniden entegre etmektir.

22. Karl Marx, *Otechestvenniye Zapi "ki* yayın kuruluna mektup, Kasım 1877, Marx ve Engels, *Selected Correspondence* içinde, Moskova, 1975, s. 294. [Ed.]

23. Ibid. Amaç, Roma pleblerinin proleterleşmesinin, çağdaş köylü sınıfının bir bölümünün proleterleşmesine rağmen, aynı sonuçları doğurmadığını ve sonuç olarak Rusya'nın sosyalizme doğru yürüyüşünün ileri kapitalist ülkelerinkinden farklı olacağını göstermektir.

Geçmişin kapitalist *ve* kapitalizm öncesi toplumları *ermiş değildir.*
Bu toplumların gelişimini incelemek ve onları kendi aralarında ve modern toplumlarla karşılaştırmak, en azından zorlayıcı analojiler olduğunda önemlidir; ve anlaşılabilirlik

Bu ayrı çalışmalar ve bunların karşılaştırılmasıyla ortaya çıkar. Elbette karşılaştırma, tamamen farklı ortamlarda meydana gelmeleri nedeniyle *farklılaştıkları* onları anlaşılır kılacaktır. Ancak bu karşılaştırma sadece

süreçlerin dışsal benzerliği üzerine kuruludur: benzerlik, her ne kadar farklılık için bir temel sağlasa da, kuruludur. Bu temel

esasen insanın insanla olan belirli ilişkilerinin diyalektik gelişimi üzerine *praksisine*, yani emeğine *(özgür* köylüler, yani tarlalarını *özgürce* işleyen köylüler; toprak mülkiyetinin ve parasal sermayenin yoğunlaşması, kamulaştırılanları, yine de emeğin, üretimin koşulu olarak

yaşam, birincil kıtlık haline gelmiştir). Ancak tüm bunlar sadece kabaca tasvir edilmiştir ve sonuç olarak Roma toplumunun dönüşümlerinin evrimi, gerçek bir zekâdan yoksun bir hikâye biçimindedir.

Umarım bu farklılaşmanın nedeninin

İki süreç arasındaki fark, iki üretim tarzı arasındaki radikal farklılıkta yatmaktadır. Bir anlamda, Roma pleblerinin anayasasının, modern sanayinin olmadığı varsayımına *doğrudur*.

o zamanki anlamıyla. Ancak bu sadece, kırdan sürülen köylülerin proleterleşmesinin, bizim durumumuzda doğrudan sanayileşmeye ve endüstriyel yoğunlaşmaya bağlı olduğunu söylemektir. BaÇka bir deyiÇle, sanayileÇme hareketi çağdaÇ olgu için pozitif bir akledilebilirlik kaynağıdır; ancak Roma ve Romalılar için yokluğu, sadece bizim için ve sadece toplam dıÇsallığın katı bir olumsuzlaması olarak anlamlıdır. Örneğin, bir ulusun düşmana kıyasla silahlarının yetersizliği nedeniyle bir savaşı kaybettiğini göstermek olumsuz bir anlaşılabilirlik kaynağıdır. Napolyon'un Waterloo'da hava kuvvetleri olmadığı için yenildiğini söylemek tamamen anlamsız olacaktır. Kısacası, Roma süreci pozitif anlaşılabilirlik kaynaklarını kendi içinden sağlamalıdır.

Tarih öncesinin, antik çağın ve modern çağın şemalarının

Orta Çağ ve kapitalizm öncesi dönem Marx tarafından çok nadiren *anlaşılır* bir biçimde sunulmuştur. İlk olarak, Marksist olmayan tarihçilerin çalışmalarına yanıt olarak bunları yeniden şekillendirmekte tereddüt etmemiştir – ve bu onun

kredi. Örneğin, sınıf mücadelesi teorisini deneyime dayanan çok genel bir gerçek olarak sundu: 'Şimdiye kadar var olan tüm tarih

toplum, sınıf mücadelelerinin tarihidir. 24 Engels daha sonra şu notu eklemiştir: 'Yani tüm *yazılı* tarih. 1847'de toplumun tarih öncesi, kayıtlı tarihten önce var olan toplumsal örgütlenme bilinmiyordu. O zamandan beri . . . (keşfedildi ki) ortak toprak . . . ve . .. köy toplulukları . .. toplumun ilkel biçimi olmuştur. . . . Bu ilkel toplulukların çözülmesiyle birlikte toplum ayrı ve nihayetinde birbirine karşıt sınıflara ayrılmaya başlar.

"Keşfedildi". . . . Kim tarafından? Haxthausen, Maurer ve Morgan. Tarih öncesinin verilerini incelediler, varsayımlarda bulundular ve bunların olaylar tarafından doğrulandığına karar verdiler. Bu *olasılığa* dayanarak Engels (ve ondan önce Marx) Tarih anlayışını değiştirmekte ve böylece anlaşılabilir bir gelişimin ampirik bir kavram koymakta tereddüt etmedi. Tarih öncesi ve etnografya alanındaki son çalışmalara , hiç şüphesiz yeniden değişecek ve gerçeğin, onu tamamen haksız çıkarmasa da, on dokuzuncu yüzyılın basit tarihçilerinin hayal ettiğinden daha karmaşık olduğunu kabul etmelidir.

Bu çözülme *neden* meydana geldi? İlk olarak, Engels'in kendisi Bunun her yerde gerçekleşmediğini; Iroquoisyı sevdiğini ve orijinal saflığın onlarda daha uzun süre devam ettiğine inanmak istediğini söyledi. İkinci olarak, bunun çok farklı dönemlerde meydana geldiği birçok toplumdan bahsetti ve genellikle daha 'gelişmiş' toplumlarla temas yoluyla Jrom *outsz "4e*. Çünkü Örneğin *Anti-Diihring*'de şöyle yazıyordu: 'Binlerce yıl boyunca Doğu despotizmi ve fetheden göçebe halkların değişen egemenliği bu eski zarar veremedi; büyük ölçekli sanayi ürünlerinin rekabetiyle ilkel ev sanayilerinin yavaş yavaş yok olması bu toplulukları çözülmeye gittikçe yaklaştırdı'.25 Ve Marx, Rus komününe atıfta bulunarak Rusya'yı köy topluluğunun günümüze kadar ulusal ölçekte sürdürüldüğü tek Avrupa ülkesi' olarak tanımladı. 26 Bu değerlendirmeler bizi kaçınılmaz olarak tarihi olmayan halklar gibi zor bir soruna geri götürmektedir. Ancak farklı tarihlerin zamansal sırasını tamamen olumsal gösterdikleri için sorunu büyütüyor ve abartıyorlar. Ben kesinlikle Marx'ın ve

24 Marx ve Engels, *Komünist Manifesto,* (1848). Bkz: Marx ve Engels, *Selected W'orks,* (19962), VoL I, s. 34. [Ed.]

25. Engels, *Anti-Diihring*, Moskova, 1947, s. 194. [Ed.]

26. Vera Zassulitsche Mektup, birinci baskı, Marx ve Engels'in Eserleri, Cilt 19, p. 389' [Ed.]

Engels bu *tikel* olumsallığı indirgenemez olarak görüyordu – örneğin, bir tarihe *sahip olmanın* daha genel olumsallığına indirgenemez,

Bunu daha sonra daha ayrıntılı olarak tartışacağız. Kesin olan şey, söz konusu durumlarda, olayların birbirini izlemesi hakkında diyalektik anlaşılabilirliği olmayan muazzam hipotezlerle karşı karşıya olduğumuzdur. Ama Engels'in kendisinin köy topluluklarının çözülmesini nasıl tanımladığını görelim. Burada aynı eserden iki pasaj yer almaktadır. İlkinde şunları okuyoruz:

'Özel mülkiyet ... . zaten mevcuttu, ancak belirli kişilerle sınırlıydı. nesneler, tüm uygar halkların eski ilkel komünlerinde. Bu içinde, ilk başta yabancılarla takas yoluyla meta biçimine dönüştü. Komünün ürünleri ne kadar çok meta biçimine bürünürse, yani üreticilerinin kendi kullanımları için ne kadar az üretilirse ve değişim amacıyla ne kadar çok üretilirse ve orijinal doğal işbölümü komün içinde de değişim yoluyla ne kadar çok aşılırsa, komünün bireysel üyelerinin sahip olduğu mülkiyette o kadar eşitlik gelişti, toprağın eski ortak mülkiyeti o kadar derinden sarsıldı ve komün çözülmeye ve küçük mülk sahibi köylülerden oluşan bir köye dönüşmeye doğru o kadar hızlı gelişti. 27

Aynen öyle. Bu pozitivist anlamda bir yasa örneğidir, yani

Örneğin, *bir fonksiyonun* ve değişkeninin belirlenmesi. Y– feX). Bir komünün mülk sahibi bir köye dönüşme oranı

Köylüler, artan sayıda 'doğal' ürünün metaya dönüştürülme oranıyla doğru orantılıdır. Ancak bu yasa, her Doğa yasası gibi, yalnızca olasılıklar arasındaki evrensel bir ilişkiyi tanımladığı için, içeriği tarihsel değildir; tersine, verili bir toplumda meta üretiminin nasıl ve neden arttığını açıklamak Tarih'in görevidir.

oran aniden hızlanırken, bir diğerinde neredeyse hiçbir değişiklik olmaz. Ve *bu Tarih,* zamansal bir süreç olarak kendi anlaşılabilirliğini sağlamalıdır; hiçbir analitik yasa onu açıklayamaz. Ve Engels'in şu sözleri dikkat çekicidir

takip cümlede, tarihsel anlaşılabilirlik olarak bu çözülmenin tam da böyle örneğini vermeye çalıştığını ve bu örneği

Asyatik komünlerden. Aslında bu cümle daha önce alıntılanmıştı. Bu komünlerin büyük ölçekli sanayinin tamamen modern rekabeti dışında *eyerytlzasyona direnmeyi* başardıkları söyleniyor.

Elbette bu cümle bağlamı içinde ele alınmalıdır; Engels haklı olarak

27. Ami-Duhring, s. 194. [Ed.]

Diihring'e özel mülkiyetin şiddete dayanmadığını kanıtlamaya çalışıyordu. Bununla birlikte, sanayileşmiş bir toplumun

örnek olarak bir köylü komünü. Seçtiği diğer örnek ise daha da kesin. Moselle kıyısında ya da Hochwald'da tarıma elverişli arazilerin günümüzde tarımsal mülklere dönüşmesini şu şekilde açıklamaktadır: 'Köylüler bunu kendi çıkarlarına uygun buluyorlar

Toprağın özel mülkiyetinin, ortak mülkiyetin yerini alması gerektiğini savunuyorlardı. "28 Bugün sanayileşmiş bir Almanya'da elbette onların çıkarına. Ancak daha önceki kuşaklar kendi çıkarlarını kesinlikle bu şekilde görmüyorlardı. Bu yüzden Tarih açıklamasının, tarihi olmayan toplumların O'tarihi tarafından yutulduğunu ve çözüldüğünü gösteren örneklere dayanması ilginçtir. Ancak açıklanması gereken tam da budur. "Özel mülkiyetin evrimleştiği her yerde, üretimin artması ve ilişkilerin gelişmesi değişen üretim ve mübadele ilişkilerinin, dolayısıyla ekonomik nedenlerin bir sonucu olduğu" sonucuna varmak anlamsızdır.29 Bu her şeyi söylemeye çalışır ama hiçbir şey ifade etmez ve hala evrensel bir işlevden fazlası değildir.

Bu pasajda Engels'in şu ifadeleri kullandığı fark edilecektir

refah eşitsizliklerinin kaynağı olarak görmektedir. Ama bu

Bu eÇitsizliklerin kendi baÇlarına *sınıfları* oluÇturduğunu iddia etmek mümkün değildir ve Engels'in kendisi de buna : Üçüncü bölümde sınıflara bölünmenin tamamen farklı bir yorumunu yapmıÇtır:

"Toplumun sömüren ve sömürülen, yöneten ve ezilen sınıflar olarak ikiye ayrılması, eski zamanlarda üretimin yetersiz ve kısıtlı gelişiminin zorunlu sonucuydu. Toplam toplumsal emek, herkesin varoluşu için gerekli olanın çok az üstünde bir ürün verdiği sürece; bu nedenle emek, toplum üyelerinin çoğunluğunun zamanının tamamını ya da neredeyse tamamını aldığı sürece – bu toplum zorunlu olarak sınıflara . Yalnızca emeğe bağlı köleler olan büyük çoğunluğun yanında, doğrudan üretici emekten kurtulmuş, toplumun genel işleriyle ilgilenen bir sınıf ortaya çıkar: emeğin yönlendirilmesi, devlet işleri, hukuk, bilim, sanat vb. Dolayısıyla, sınıflara bölünmenin temelinde yatan şey işbölümü yasasıdır. "3o

28. *İhid.* [Ed.] 29. *İhid.* [Ed.]

30. Anti-Diihring , s. 33 3-4- Aşağıda belirteceği çelişkiler bir yana Engels'in başka bir yerde ve daha haklı olarak savunduğu gibi, hükümet ve adaleti sınıfları doğuran faktörler olarak ele alması ilginçtir,

Burada açıklama *tarihseldir* ve da neyin yanlış olduğunu görmeyi mümkün kılmaktadır. Başlangıç olarak, geçmiş toplumların
- 'yazılı' Tarihe ait olanlar ve bu nedenle karakteristik olanlar
sınıflar tarafından yönetilir – *bugün* sanayileşmiş ülkelerde bile geçerli olmayan şematik ikilikten ziyade, mücadeleleriyle sayıları giderek azalma eğiliminde olan *çok* sayıda *sınıfa* bölünmüştür.
ülkeler. Ayrıca, Engels'in kendisi kölelik kurumunun 'özgür insanların' çoğunluğunu kölelikten kurtardığını söylerken, üst sınıfın *başlangıçta yönetici* bir sınıf olarak ve yeni işlevi sayesinde doğrudan prodüktif emekten kurtulduğu fikrini nasıl kabul edebiliriz?
emeğin kısıtlamalarının bir parçası mı? Ya da Marx'a göre toprak mülkiyetinin yayılma ve yoğunlaÇma anı, köylülerin toprağı bireysel olarak sahiplenmesini izlediğinde ve bu an aslında büyük mülk sahipleri sınıfına (diğer aracı birlikte) karÇı savunmasız bir proletarya yarattığında? Benzer Çekilde, Marc Bloch'un dediği gibi, Ortaçağ'da soylu aslında at sahibi olan bir kiÇiydi; ve eğer köylüler kalenin etrafında toplanmıÇlarsa, serfliğin, zorla çalıÇtırmanın ve ortak mutfağın kısıtlamalarını kabul etmiÇlerse, bu gerçekten de belirli bir iÇbölümünden kaynaklanıyordu, ama Engels'in bahsettiği iÇbölümünden değil. Köylü soyludan savaş emeğini üstlenmesini, yani kendisini şiddetle savunmasını ister
kıtlık ortamında şiddete karşı.

Engels'in ve çoğu zaman Marx'ın yorumlarında da çarpıcı olan şey, kıtlığa atıfların neredeyse anlaşılmaz ve dahası muğlak olmasıdır. Bunun izlerini şu sınıf açıklamasında buluyoruz
ikilik; ancak hayal edilen toplumun *biraz daha fazla* üreteceği varsayılır
gereğinden fazla. Ve bu kıtlık mal, alet ya da insan kıtlığı değil, *zaman* kıtlığıdır. Tabii ki, bu kıtlık diğerlerini de yansıtır: eğer işçi için zaman kıtsa (çünkü yeterince zamana sahip değildir
kendi egemenliğini kullanıyorsa), malların ve üreticilerin kıtlığının yer değiştirdiği ve zaman kıtlığına dönüştüğü sonucuna varmamız gerekir. Ancak bu özelleştirilmiş biçim
bugün *bile* evrensel olan yetersiz beslenme gerçeğini hesaba katarak *sosyalist rejimler altında.* Marx'ın tarihsel yorumları ve

---

Egemen sınıfın Devleti kendi organlarından olarak üretmesi. KuÇkusuz bu bir çeliÇki değildir, ancak "döngüsellik" çok Çüphelidir. Siyasi ve hukuki egemenliği temelinde geliÇen bir sınıf, toprak mülkiyeti sahiplerinin ya da Eski Rejim burjuvazisinin özelliklerine sahip olmayacaktır.

Engels, kelimesi kelimesine ele alındığında, toplumların ellerindeki araçlar ve organizmalarında katmanlaşan ihtiyaçlar göz önüne alındığında, gerekli her zaman yeterince sahip olduklarına inanmamızı isterdi; ve üretim tarzının, oluşturduğu kurumlar aracılığıyla, ürününün toplumsal kıtlığını, yani sınıf eşitsizliğini ürettiğine inanmamızı isterdi.

Wage Lahour and Capital'de Marx şöyle yazmıştır: 'Üretimde, insanlar sadece doğa üzerinde değil, aynı zamanda birbirleri üzerinde de etkide bulunurlar. Sadece belirli bir şekilde birlikte çalışarak ve faaliyetlerini karşılıklı olarak değiş tokuş ederek üretirler. Üretmek için birbirleriyle belirli bağlantılar ve ilişkiler içine girerler ve sadece bu sosyal bağlantılar ve ilişkiler içinde doğa üzerindeki eylemleri, üretim gerçekleşir. "31 Ve biraz devam ediyor: *' Üretim ilişkileri kendi bütünlükleri içinde toplumsal ilişkiler, toplum olarak adlandırılır. "32* Bu konuda Marksizm ile tamamen aynı . *Sınıfların varlığı göz önüne alındığında,* yani bir kez 'ortak operasyonunun altında yatan derin antagonizmayı ortaya çıkararak, bize gerçek bir anlaşılabilirliğin temellerini sağlar. Tüm sorun - Ve artık burada tek bir sorun olduğunu görebiliyoruz, tarımsal komünlerin tarihsel olarak dağılması sorunu bunun sadece bir yönüdür – Marksizm içinde pozitiften negatife geçişin nasıl kavranacağıdır. Engels'te işçilerin kendi yöneticilerini yarattığını görürüz; Marx'ta ise işçilerin doğrudan işbirliğini görürüz.

koşullarını belirleyen bir üretim tarzı etrafındaki bireyler. Fakat neden bu doğrudan dönüşümler, hatta bazı Rousseaucu bir sözleşme gibi bir şey, kaçınılmaz olarak antagonizmalara mı dönüşür? Pozitif bir farklılaşma olan toplumsal işbölümü neden sınıf mücadelesine, yani *negatif* bir farklılaşmaya dönüşsün? entiation? *Ne de olsa bugün,* militan sendikacılar örgütleyicidir Bazı ülkelerde çok fazla önem kazanmışlardır ya da liderlik bürokratikleşmektedir; ancak işçiler bir sınıf oluşturduklarını ya da oluşturacaklarını iddia etmemişlerdir. Bunun nedeni farklılaşmanın sömürülen sınıf içinde ve diğer sınıflara karşı oluşması mıdır? Kuşkusuz. Ancak, emeğin içine gömülmüş bir grup, emeğin tümünü ele geçirdiğinde Engels'e göre bu aygıtlar, bu ilkel toplum *içinde* muhafaza edilir ve amaçları iç işleyişe karşı koymaktır.

31. Marx, 'Ücretli Emek ve Sermaye', *Seçme Eserler*, Cilt T, s. 89. [Ed.]
32. *!hid.,* s. 90. [Ed.]

bölünmeler, doğal tehlikeler ve düşmanlar. Neden toplumun birliğini bozsunlar ve sınıflar üretsinler? Mümkün olan tek yanıt – herhangi bir sürecin tarihsel Nedeni olarak değil, Tarihin anlaşılabilirliğinin temeli olarak – olumsuzlamanın verilmesi gerektiğidir

ilk etapta orijinal kayıtsızlıkta, bunun bir farklılaşma olup olmadığı tarımsal komün ya da göçebe bir sürü. Ve elbette bu olumsuzlama, bir dizi insanın kıtlık tarafından içselleştirilmiş olumsuzlamasıdır, yani toplumun ölülerini ve yetersiz beslenenlerini seçme zorunluluğudur. Başka bir deyişle, kıtlık insanında insan olmamanın pratik bir boyutunun varlığıdır.

Marx kıtlık hakkında çok az şey söyler. Bence bunun nedeni, Adam Smith tarafından moda haline getirilen ve Malthus ve ardılları tarafından geliştirilen klasik iktisadın sıradan bir olgusu olmasıdır. Marx bunu kabul etti ve haklı olarak, Marksizmin özü bu olduğu için, emeği alet ve tüketim malları üreten ve aynı zamanda insanlar arasında belirli ilişkiler üreten bir şey olarak ele almayı tercih etti. Ancak buna ek olarak, Marx nüfusun artı kısmıyla bağlantılı olarak kıtlıktan ve bunun sonucunda ortaya çıkan göçten bahsettiğinde, sadece

Bunun *olumsuz* nedeni ona cehalet olarak görünüyordu. "Antik Çağ'da, Aslında zorunlu göç toplumsal yapının değişmez bir unsuruydu. Doğa bilimlerinden maddi üretime, uygar kalabilmek için sayıca az kalmak zorundaydılar. "33 Ancak, yukarıda gördüğümüz gibi, bu olumsuzlayıcı Akıl aslında Aklın bir hiçliğidir. Sanki Marx, Yunan ya da Roma gruplarının içsel bir olumsuzlamasını

gökyüzünden – yani 1853 yılından - düşmüş dışsal bir olumsuzlamadır. Ayrıca, bu örneği sadece kapitalist dönemdeki göçle karĢılaĢtırmak için vermiĢtir.

"Nüfus fazlasını yaratan üretici güçlerin yoksulluğu değildir; nüfusun azalmasını talep eden ve kıtlık ya da emisyon yoluyla fazlalıktan kurtulan üretici güçlerdeki artıştır. "34 Elbette bu, teknolojik gelişmelere sadece geçici bir atıftır.

işsizlik ve sanayileşme yoluyla işçi sınıfının giderek yoksullaşması. Ancak bu yan yana geliş tipiktir. İlk durumda Marx olumsuz bir Nedeni (bilginin yetersizliği ve

Dolayısıyla, üretici güçlerin) sadece yok olmasına *neden olur*; ve ikincisinde, *tamamen pozitif* bir *neden* (üretici güçlerin artışı) verir.

33. *New York Tribune,* 9 Şubat 18 53; Marx ve Engels *Werke*, Cilt VIII, S- 493. [Ed.]
34. *A.g.e.*

güçleri) *tamamen olumsuz* bir durum (nüfus fazlasının kıtlık ya da göç yoluyla tasfiyesi) için kullanmıştır. Varmak istediği sonuç tam da buydu: kapitalist dönemde üretim tarzının kendisi kıtlık üretir (verili bir toplumda nüfus fazlası, her biri için satın alma gücünün azalması), çünkü üretim ilişkileriyle çelişkiye düşer.

Bu, Marx'a göre, yakın inandığı Devrimin basitçe iflasın mirasçısı olmayacağı ve proletaryanın üretim ilişkilerini dönüştürerek

yakında bu *toplumsal* kıtlığı yeni bir *toplumsal* kıtlığa dönüştürecek bir konumda olacaktır.

toplumda ortaya çıkacaktır. Gerçek daha sonra, kıtlığa karşı verilen devasa mücadele nedeniyle sosyalist bir toplumda yeni çelişkiler ortaya çıktığında ortaya çıkacaktır. Marx ve Engels'in kıtlığı emek ve insan mücadelelerinde madde aracılığıyla negatif bir birlik olarak vurgulamalarını engelleyen bu pozitif kesinliktir. Engels'in şiddet üzerine düşüncelerine böylesi bir belirsizlik veren de aynı kesinlikti. Çünkü bir anlamda şiddeti her yerde gördü ve Marx gibi onu değişimin ebesi yaptı; ve eğer kelimelerin bir anlamı varsa, mücadele şiddet içerir. Ancak

Engels, başka bir anlamda, mülkiyet ve sömürüyü şiddete dayandırmaya çalışan Duhring'i takip etmeyi haklı olarak reddetmiştir. Şimdi Duhring

bir aptaldı ve robinsonadeleri ; ama Engels, onun idealist ve romantik fikirlerinin ve tüm aptallıklarının

Tarih'teki *negatiye*'nin. Ve Duhring'in 'vio' ile kastettiği de budur.

lence': "Tarihsel süreç, kalıcı bir süreç olmadan anlaşılamaz.

olumsuzluk unsuru, insanın hem dışında hem de içinde. Bu, *insanın yeryüzündeki* varoluşunda Başkalarını ölüme gönderen ya da Başkalarının kendi ölümüne gönderdiği kişi olma olasılığıdır – başka bir deyişle

kıtlık.

Klasik ekonomistlerin ve Duhring'in hataları birbirinin tam zıttıdır. İlki, o dönemde herkes gibi insan doğasına inanıyordu. İnsanı kıtlık durumlarına yerleştirdiler – ekonomiyi tanımlayan şey buydu – ve onun davranışlarını ve sonuçlarını incelemeye çalıştılar

ekonominin nesneleri arasındaki ilişkiler. Ancak insanın başlangıçta *ne ise* o *olduğu* ve kıtlığın onu dışsal olarak koşullandırdığı varsayılır. Öte yandan Dilhring, insana hemen

Şiddet kapasitesi ve bunu kullanma isteği ancak köleleştirilmiş iradesinden kaynaklanabilir. Bu kötü yaratığın davranışları

Ekmeği hayal etmek zor değildir. Ancak şiddet zorunlu olarak bir eylem değildir; ve Engels *bir eylem olarak* pek çok süreçte bulunmadığını göstermeyi başarmıştır. Doğanın bir özelliği ya da gizli bir

potansiyelliktir. Bu, içselleştirilmiş kıtlık olarak insan davranışının sürekli gayri insaniliğidir; kısacası, insanların birbirlerini Öteki ve Kötülük ilkesi olarak görmelerini sağlayan şeydir. Dolayısıyla, kıtlık ekonomisinin şiddet olduğu fikri, katliamların, hapis cezalarının ya da görünür herhangi bir güç kullanımının, hatta mevcut herhangi bir güç kullanımı projesinin olması gerektiği anlamına gelmez. Bu sadece üretim ilişkilerinin, Ötekinin yabancı bir türün insan karşıtı bir üyesi olduğuna inanmaya her zaman hazır olan bireyler tarafından korku ve karşılıklı güvensizlik ortamında kurulduğu ve sürdürüldüğü anlamına gelir; başka bir deyişle, Öteki, kim olursa olsun, Ötekiler tarafından her zaman 'bunu başlatan kişi' olarak görülebilir.

Bu, insanın madde tarafından olumsuzlanması olarak kıtlığın diyalektik anlaşılabilirliğin bir ilkesi olduğu anlamına gelir. Ancak ben *ne* tarih öncesinin bir yorumunu yapmaya *ne de* tarih öncesi kavramına geri dönmeye çalışıyorum.

sınıflara ayırmak ve diğerlerinin yaptığı gibi bunların nasıl ortaya çıktığını göstermek. Böyle bir proje tek bir bireyin gücünü aşar; ve her benim niyetim bu değil. Ben sadece, tarımsal komünlerin (var oldukları yerlerde) çözülmesinin, tıpkı

sınıflar *(*Engels'le birlikte, farklı sınıflardan kaynaklandıklarını kabul etsek *bile*) işlevlerin ayrıştırılması), yalnızca orijinal bir olumsuzlama açısından anlaşılabilir,

Bu tür olayların gerçek koşulları ne olursa olsun. Maddi açıdan , eğer işçiler toplumun gerçekte ürettiğinden *biraz* daha *fazla* üretiyorsa

İhtiyaçlar, üretken emekten kurtulmuş ve zorunlu olarak az olan üyelerinin artığı paylaşabileceği bir grup tarafından yönetiliyorsa, durumun değişmesi için hiçbir neden yok gibi görünmektedir. Ancak, farklılaşmanın gerçekleştiğini varsayarsak

Üyeleri her zaman herkesten *biraz* daha *az* üreten bir toplumda

(teknik ve dolayısıyla talep düzeyi ne olursa olsun her zaman), böylece üretken olmayan bir grubun oluşumu genel yetersiz beslenmeye bağlıdır ve böylece temel işlevlerinden biri ortadan kaldırılacak fazla nüfusun seçilmesidir – tüm bunları varsayarsak, bana öyle geliyor ki, dönüşümlerin çerçevesini ve anlaşılabilirliğini kavramış olacağız.

Hiç kimse az geliGmiG toplumlarda çok çarpıcı olan kıtlık korkusunu ya da feodalizmde açlık hayaleti ile karGı karGıya kalan köylülerin büyük korkularını sadece öznel duygular olarak görme hakkına sahip değildir. Aksine, bunlar nesnel duyguların içselleştirilmesini temsil eder.

koşullardır ve kendi içlerinde *praksisin* kaynağıdırlar. Tarih

işlevlerin ve alt grupların farklılaşması yoluyla, bugün bile milyonlarca insanın *kelimenin tam anlamıyla* ölümüne neden olan bir insanlık içinde gelişmiştir.

açlık. Dolayısıyla idari, yönetici ve hükmedici grupların hem yönettikleriyle *aynı* (yönettikleri onları kabul ettiği sürece) hem de *onlardan başka oldukları* hemen anlaşılır. Çünkü sadece gruptaki *Ötekileri* belirlemekten sorumlu olmakla kalmazlar, yani

yeni dağıtım sisteminin kurbanlarıdır; ama aynı zamanda, tamamen vazgeçilebilir olmaları, üretmeden tüketmeleri ve kendileri için saf bir tehdit oluşturmaları anlamında kendileri de *Ötekilerdir*.

herkes. Kıtlık bağlamında, işlevlerin farklılaşması (bu nasıl gerçekleşirse gerçekleşsin, çünkü Engels bunu çok basit bir şekilde görmüştür) *zorunlu* olarak vazgeçilebilir (ama kabul edilen) bir grubun oluşması ve bu grup tarafından, birçok kişinin suç ortaklığıyla

Diğerleri, yetersiz beslenen bir grup üretici. karşılık, mutlak O oldukları için (Başkalarının emeğiyle geçinen) sürekli tasfiye tehlikesiyle karşı karşıya olan üretken olmayan gruplar, bu ikircikli başkalığı içselleştirir ve bireylere ya insandan başka bir şeymiş gibi (olumlu anlamda tanrılar gibi) ya da farklı, insan-altı bir türün ortasında tek başlarına insanlarmış gibi davranırlar. Kurban grubuna gelince, Ötekilerle olan ilişkisi gerçekten şu şekilde tanımlanabilir

Mücadele. Çünkü şiddet kullanılmasa bile, böyle bir grup olumsuzlanacaktır

Herkes tarafından, yani herkesin içindeki kıtlık tarafından ve bu olumsuzlamayı olumsuzlayarak cevap verecektir – *praksis* düzeyinde değil, sadece ihtiyaç olan olumsuzlamanın olumsuzlanması yoluyla.

Daha sonra bu eylem ve tutumların gerçekte nasıl varlıklar ya da kolektifler haline geldiğini göreceğiz. Ayrıca grupların gerçek yapısını da göreceğiz.

Ancak insanların içselleştirilmiş mat "ter tarafından birincil koşullandırılmasını, *praksisin* içinde *praksisle* çelişen dışsallığın ataleti tarafından kontrolün bu ilk, sürekli yeniden onaylanmasını keşfetmek önemli olmuştur.

Bu, hem başlangıcında hem de günümüzde, insanın eyleminin sürekli olarak kendisinden çalındığını ve tamamen çarpıtıldığını gördüğü insanlık tarihinin o lanetli yönünün anlaşılabilirliği için bir temel sağlar.

onu içine yerleştirdiği ortam. *Öncelikle* bu gerilimdir ki

Toplumdaki herkesi derin tehlikelere maruz bırakarak, herkeste yaygın şiddet yaratarak ve herkes için en yakın arkadaşının kendisine yabancı bir vahşi olarak yaklaştığını görme olasılığını üreterek

canavar, her *praksise* sürekli bir aşırı aciliyet statüsü dayatır,

En basit düzeyde, gerçek amacı ne olursa olsun, *praksisi* diğer bireylere veya gruplara karşı bir saldırganlık eylemine dönüştürür. Eğer Marx ve Engels'e sınıf mücadeleleri fikrini, yani sınıfların birbirlerini olumsuzlaması fikrini verirsek, başka bir deyişle onlara olumsuzlamayı verirsek, o zaman Tarihi kavrayabilirler. Ama o zaman hala

ilk olumsuzlamayı açıklar. Ve az önce gördük ki, kıtlık kuralı altında, *praksis* tarafından benimsenen ve içselleştirilen insanın insan tarafından olumsuzlanması, organizmanın Doğa'da kendi dışında bir varlığa sahip olduğu ölçüde, insanın madde tarafından olumsuzlanmasıydı. Ancak iki nedenden ötürü burada duramayız. İlk olarak, kıtlık, maddenin organizmaya verdiği tepkinin temel ama olumsal bir ifadesidir.

durmaksızın devam eden kıtlığın kaçınılmaz çerçevesi içinde madde ve *praksis* ilişkilerinin genel bir teorisini denemek zorunda anlamına gelir bizi üretir, ama kıtlığı tek başına ele almadan. İkinci olarak, mallar, ürünler vs. insanla ilişkili olarak çifte karaktere sahiptir. Üzerinde bir yandan az bulunurlar; diğer yandan *bu özel*

Örneğin *ürün,* benim ürettiğim, sahip olduğum, tükettiğim vs. gerçek ve mevcut bir varlıktır. Ve şüphesiz kıtlık, onu kullanırken aldığım önlemler aracılığıyla olumsuz bir varlık olarak onun içinde yaşar. Ancak onu ürettiğim ve kullandığım ölçüde, onunla kendi amaçlarım doğrultusunda onu aştığım, *praksisimin* onun olumsuzlaması olduğu ilişkilere de sahibim; onda yazılı olan sonucun, insanın Doğa ile olan tek anlamlı içsellik bağı içinde, bir *pozitif* kazanım olduğu ilişkiler. Bir aracın ya da tüketim nesnesinin yaratılması kıtlığı azaltır – olumsuzlamanın olumsuzlanmasıyla. Bu nedenle, haliyle, kıtlığı gevşetmelidir.

özellikle bireysel emek aynı zamanda *toplumsal emek* olduğu ölçüde, yani ister bireysel ister kolektif olsun, topluluğun zenginliğini artırdığı ölçüde, gruptaki başkalık gerilimleri.

Şimdi, *bu leyel* ojpozitiflikte, yani tam olarak *Nesneleştirme,* işlenmiş madde tüm hem toplumun yeni bir totalizasyonu hem de onun radikal olumsuzlaması olarak görülebilir. Bu düzeyde yabancılaşmanın gerçek temelleri ortaya çıkar: madde, kendisini iğleten eylemi kendi içinde yabancılaştırır, kendisi bir güç olduğu için değil, hatta eylemsizlik olduğu için değil, eylemsizliği başkalarının emek gücünü emmesine ve herkese karşı geri çevirmesine izin verdiği için. Pasif olduğu anda

Olumsuzlama, içselleştirilmiş kıtlığı herkesin ötekilere öteki olarak görünmesini sağlar. Emek anında – insanın kendi yaşamını üretirken kendini nesneleştirdiği *insani* an – atalet ve maddi

Nesneleştirmenin dışsallığı, insan ilişkileri başka ne olursa olsun, insanları O thers olarak tanımlayan ve onları başka bir tür, insan karşıtı olarak oluşturan şeyin *ürün* olduğu anlamına gelir; ve üründe

insanlar kendi nesnelliklerini üretirler, bu da onlara bir nesne olarak geri döner. düşman ve onları O ther olarak oluşturur. Tarihsel toplum, eğer ondan koparılmış olan *praksis*, bağımsız ve düşmanca bir güç olarak insanlara geri dönmeseydi, sınıf mücadeleleri aracılığıyla kendini üretemezdi.

gerçeklik – yalnızca kapitalist süreç bağlamında değil, tarihsel sürecin diğer her anında da. Marx bu durumu şöyle açıklamıştır

toplumsal bir güç olan *sermayenin* ortaya çıkması için gerekli maddi koşullar

nihayetinde kendisini bireylere anti-sosyal olarak dayatır. Ancak bizim kaygımız, insan ilişkilerinde kesin bir tersine üreten genel, diyalektik koşulların somut bir araştırmasını yapmaktır

ve genel sürecin bir anı olarak madde; ve bu belirlenmiş an içinde, Ötekilerin *praksisi* ve Öteki olarak kendi *praksisi* aracılığıyla, insanın madde tarafından (*bu* belirli halihazırda-işlenmiş tarafından) tahakküm altına alınmasını ve

insan tarafından madde. Bu diyalektik ilişkiler kompleksi içinde, kapitalist sürecin olasılığı, yabancılaşmanın olası tarihsel anlarından biri olarak kendini oluşturur.

Başka bir deyişle: üretimin kendini nasıl kurduğunu ve başkalığı kıtlık bağlamında üretim ilişkilerinin bir özelliği haline getirdiğini ya da maddenin atıl bir yokluğu olarak insanı nasıl olumsuzladığını gördük ve şimdi de işlenmiş maddenin (aletin) pozitif varlığı olarak maddiyatın insan ilişkilerini koşullandırdığı ölçüde yabancılaşmanın tarihsel bir toplumda nasıl nesneleştirmenin kuralı haline geldiğini araştıracağız. Daha sonra, şu yolla anlayacağız

Bu iki diyalektik anın *bağlantısı sınıfların nasıl mümkündür.* Ancak *praksisimizin* yabancılaşmayı deneyimlediği anda, nesnelleştirmenin içsel ve dışsal bir yapısı ortaya çıkar bu tam olarak *Zorunluluktur.* Dolayısıyla, geriye dönük araştırmanın geri kalanı sınıf oluşumunun *anlaşılabilirliğini* göstermekle sınırlı kalmamalıdır. (üretim tarzı temelinde ve kıtlık bağlamında, katmanlaşmış başkalıkların, içselleştirilmiş ve alttan alta yeniden dışsallaştırılmış çelişkilerin ve antagonizmaların karmaşık yapıları); aynı zamanda bizi apodiktikliğin ilk yapısıyla tanıştırır. 35

35. Burada açıkça anlaşılmalıdır ki, bu araştırmada kıtlığın yeniden keşfi, Marksist teoriye karşı çıkmak ya da onu tamamlamak gibi bir iddiada kesinlikle bulunmamaktadır. Bu farklı bir düzendir. Marksizmin temel keŞfi, tarihsel bir gerçeklik olarak ve zaten belirlenmiŞ bir toplumsal ve maddi durumda belirli araçların kullanımı olarak emeğin, toplumsal iliŞkilerin örgütlenmesinin gerçek temeli olduğudur. Bu keşif *artık* sorgulanamaz. Ancak savunduğumuz şey şudur: Bu toplumsal ilişkilerin çatışmalı hale gelme olasılığı, insan tarafından yeniden içselleştirilen atıl ve maddi bir olumsuzlamadan kaynaklanmaktadır. Ayrıca, bir *praksis* ile diğeri arasındaki olumsuz ilişki olarak *şiddetin*, gerçek bir eylem olarak , organizmalar tarafından yeniden içselleştirilen inorganik bir yapı olarak tüm dolaysız ilişkisini karakterize ettiğini ve şeyleşme olasılığının kapitalizm öncesi dönemde bile tüm insan mevcut olduğunu savunuyoruz ve

2 *Bireysel ve Kolektif Praksisin Yabancılaşmış* Nesneleşmesi *Olarak İşlenmiş Madde*

Bir toplumun yetersiz beslenen üreticilerini belirlediğini ve ölülerini seçtiğini söylerken ne kastedildiği konusunda açık olmak önemlidir. Bazı zamanlar örgütlü bir gücün bilinçli ve kasıtlı olarak bazı grupları diğerlerinin yararına ezmeye ve sömürmeye karar verdiği durumlar olur. Örneğin, bir ulus diğerini fethettiğinde ve mağlup olanı yağmalayıp köleleştirdiğinde durum böyledir. Ancak bu kesinlikle en olağan durum değildir; tam tersine. Engels, iki grup bir dizi sözleÇimeli mübadeleye girdiğinde, çoğu zaman bunlardan birinin , proleterleÇtirileceğini söylemekte haklıydı,
genellikle sömürülürken, diğeri zenginliği kendi elinde toplar. Bu şiddetle değil, şiddetle gerçekleşir: ve bu şekilde bir düello olarak değişim deneyimi, kıtlık insanının karakteristik özelliğidir.

Aile ilişkilerinde ya da arkadaşlar arasındaki ilişkilerde bile. Kıtlığın kendisine gelince, daha önce taslağını çizdiğimiz biçimsel bir diyalektiği vardır: ürünlerin kıtlığı, araçların kıtlığı, işçilerin kıtlığı ve tüketicilerin kıtlığı; aynı zamanda tarihsel, somut bir diyalektiği de vardır ki bu konuda sessiz kalacağız çünkü bu diyalektiğin anlarının izini tarihçilerin işidir. Gerçekten de, üretimin kendisinin etkisi altında, her bir bireyin herkese göre vazgeçilebilirliği olarak kıtlıktan, toplum tarafından az tüketen üretici gruplarının belirlenmesi olarak kıtlığa çifte göstermek gerekecektir. Bu noktada gruplar arasındaki iliÇki Çu hale gelir ÇiddetÇ ille de Çiddetle kurulduğu için değil – Engels bu konuda haklıdır – ama kendi içinde Çiddet uygulayan insanlar arasındaki bir Çiddet iliÇkisi *olduğu* için. GeçiÇin ikinci yönü, grubun tüm üyelerinin belirli maddi koÇullarda bir arada bulunmasının kesin bir imkansızlığı olarak mutlak kıtlıktan, grubun belirli koÇullarda üretim tarzında ya da iliÇkilerinde herhangi bir değiÇiklik olmaksızın belirli bir sınırın ötesine geçmesinin imkansızlığı olarak göreli kıtlığa geçiÇtir (, belirli bir toplumda üretici olmayanların belirli kurallara göre tasfiye edilmesi *ve aynı zamanda* yetersiz beslenen üreticilerin seçilmesi biçimindeki kıtlık). Kendisi de tarihsel bir diyalektiğe (anlaÇılabilir bir tarihe) sahip olan bu göreli kıtlık, sınıflı toplumlarda *bir kurum* statüsü kazanır. Kıtlık kurumlarının analitik incelemesi, politik ekonomidir. Bu, kıtlığa gereken önemi verirken, Marksizm öncesi "tüketimin" üstünlüğü teorisine geri dönmediğimizi, yalnızca tarihsel diyalektiğin örtük itici gücü olarak olumsuzluğu rahatlattığımızı ve onu anlaşılır kıldığımızı ima eder. *Kıtlık bağlamında*, verili herhangi bir toplumun tüm yapıları üretim tarzına bağlıdır.

Sonuç, egemen sınıf tarafından şiddetle temellük edilse de, onu oluşturan bireyler tarafından öngörülmez.

Bununla birlikte, Marksist betimlemelerle ilgili çarpıcı olan şey, mübadeleden çok araçların kısıtlamalarıdır. On sekizinci yüzyılın sonları ve on dokuzuncu yüzyıl toplumu tamamen demir ve kömür kompleksine bağımlıydı. Başka bir deyişle, bir enerji kaynağı olarak kömürün kendisi, bu enerjiden yararlanma araçlarını (örneğin buhar makinesini) koşullandırmış ve bu yeni araçlar aracılığıyla demiri işlemenin yeni yöntemlerini koşullandırmıştır (Bu gözlemin anlamı ve anlaşılabilirliği daha sonra açıklığa kavuşacaktır). Bu şekilde, insanoğlu bir enerji kaynağına sahip olmuştur.

. yok bitkisel maddelerden elde edilen birikmiş enerji; bunu diğer canlılar tarafından insanlığa miras bırakılan sermaye olarak tanımlayabiliriz. Ama aynı zamanda her mülk sahibi kendi sermayesini tüketiyordu; çünkü madenler tükenmez değildir. Madenciliğin bu kendine özgü özelliği, ilk aşamalarında sanayileşmeyi desteklemesinin yanı sıra, sanayi kapitalizminin bu ilk anını şiddetli ve ateşli bir karaktere büründürdü.

Tüm sömürücü faaliyetler, madenlerin sömürülme biçimine dayanır; hızlı, acımasız

Hammadde tükenmeden önce kazançlar. Bu da buharlı taĞımacılığı, demiryollarını (asıl iĞlevleri hizmet etmek olduğu için madencilikle doğrudan bağlantılıdır), gaz aydınlatmasını vb. ortaya çıkardı. Ve bu malzeme ve araç kompleksi içinde bir işbölümü olmak zorundaydı: madenler ve fabrikalar kendi kapitalistlerini, teknisyenlerini ve işçilerini yarattı.

Marx ve daha sonraki birçok düşünür, maddenin bu zorlamalarının anlamını göstermişlerdir - demir ve kömür kompleksinin, sınıfsal hareketliliğin, yeni işlevlerin koşulu olarak toplumun temelinde kendini nasıl sunduğunu

ve kurumlar, daha aĞırı farklılaĞmalar ve mülkiyet sistemindeki değiĞiklikler vb. Ancak bazı zamanlar "paleoteknik" dönem olarak adlandırılan dönemin yadsınamaz sonucu, eski toplumun yapılarının kısmen yıkılması, bazı grupların proleterleĞmesi ve fiziksel yorgunluk ve kıtlığın iki insanlık dıĞı gücüne boyun eğmeleriydi. Ve tüm bunların sonucunda, madencilik ve yeni eritme teknikleri tarafından üretilen yeni bir insan türü, 'demir ve kömür adamları', sanayi proleterleri (ve tabii ki sanayiciler ve teknisyenler, vb.) ortaya çıktı. Bütün bunlar iyi bilinmektedir. Ancak yine de, yüzyıl boyunca devam eden köylülerin acımasızca proleterleĞtirilmesinin, insanlığın zenginliğindeki inanılmaz bir artıĞtan ve tekniklerindeki mutlak ilerlemeden ve geliĞmesi paradoksal görünmektedir. Bunun tarihsel nedenleri iyi bilinmektedir.

Sadece iyi anlaşılmış iki örnek vermek gerekirse, sanayiciler zengin köylülerin daha da zenginleşmesini sağlayan tarım aletlerini üretmeye karar verdikten sonra, fakir ve harap olmuş köylüleri topraklarını satmaya ve şehirlere göç etmeye zorladıklarında, İkinci İmparatorluk altındaki sanayinin nasıl bir toprak zenginliği yoğunlaşması yarattığı defalarca gösterilmiştir. Ayrıca, buharlı gemilerin geçen yüzyılın sonunda İngiltere'nin demografik dönüşümüne nasıl neden olduğu da gösterilmiştir.

Arjantin mısırını İngiltere'nin *birkaç gün* getirerek eşi benzeri görülmemiş *bir* tarımsal krize neden oldu.

Anlaşılabilirlik açısından önemli olan, kömürün büyük ölçekli kullanımı gibi olumlu bir olgunun nasıl anlamaktır,

çalışan bir toplumdaki insanlar arasında daha derin ve şiddetli bölünmelerin kaynağı haline gelebilir.

Toplumsal zenginliğini mevcut tüm araçlarla arttırmak; ve insanların miras aldıkları maddi kompleksin kısıtlamalarının yeni mülksüzleştirilmiş, sömürülen ve yetersiz beslenen grupları nasıl olumsuz bir şekilde tanımlayabileceğini anlamak. Elbette bu yeni üretim tarzı kıtlığı ortadan kaldıramazdı, dolayısıyla üretim araçlarının toplumsallaştırılması düşünülemezdi bile. Ancak bu olumsuz açıklama, eski Yunanlıların göçünü Doğa bilimleri konusundaki cehaletlerine atıfta bulunarak açıklama girişiminden daha değerli değildir. Sanayileşmeyi bir süreç olarak sergilemek hem daha makul hem de daha anlaşılır olacaktır

gerçek bir faktör olan *önceki* kıtlıktan gelişen

Tarih (kurumlarda ve pratiklerde kristalleştiği ölçüde) ve dolayısıyla insanın madde tarafından diğer insanlar aracılığıyla olumsuzlanması

erkekler. Örneğin, İngiltere'de fabrikalarda ve madenlerde çalışan ilk insanların , yani bazen babadan oğula geçecek şekilde gözden çıkarılabilir olarak belirlenmiş köylüler olduğu açıktır,

Tarımsal ekonomilerin karmaşık hareketi ve burjuva toprak sahiplerinin sert politikaları sonucunda nüfus fazlası ortaya . Son olumlu bağı da yıkmak makinelere kalmıştı: cemaat eskiden yoksullarını doyururdu; bu etik-dinsel bir uygulamaydı ve Kilise etrafında kurulan feodal ilişkilerin tek kalıntısıydı. (Ve iyi bilindiği gibi,

Marx, *bu* ilişkilerde baskı ve sömürünün

tamamen gerçekleşmemiş bir insan ilişkisini düşünmemektedir). Ancak sanayi ve sanayicilerin siyasi temsilcileri, kendilerini siyasi hizmetkârları haline getirdikleri ölçüde, yoksulları mahkûm etmişlerdir. Köylerinden koparıldılar ve muazzam nüfus hareketleri gerçekleşti ve bireyler, herkeste aynı olan soyut bir emek gücünün değiştirilebilir birimlerine indirgendi. Bu emek

gücün kendisi bir meta haline geldi ve nihayet kitleselleşme işçileri bu ilk yönüyle oluşturdu: diğer işçilerle rekabetçi antagonizma yoluyla ve *kendileriyle* de o diğer *şeyi,* emek satma 'özgür' olasılığı yoluyla ilişki kuran *sadece hareketsiz şeyler*,

Bu aynı zamanda bir hayvandan ziyade bir insan olarak çalışma, *kişinin praksisini* üretime daha fazla katkıda bulunacak şekilde *düzenleme* ve genel olarak bir insan olma olasılığı anlamına gelir, çünkü *praksis* insanın gerçek insanlığıdır. *Tüm bu özel olumsuzlamalarda,* kıtlık ve kapitalizm öncesi toplumsal
yapılara artık rastlanmamaktadır, ancak elbette 'yeni olumsuzluklar eskilere dayanmaktadır; aslında olumsuz karakterlerini, inandırıcı zenginlikte buna dayandığı ölçüde üretim tarzına borçludurlar. Tamamen farklı bir bağlamda ve çok
Engels, farklı bir niyetle bu paradoksal karakteri çok net bir şekilde not : pozitifliğin sonucu olarak olumsuzlama.

Toprağı işleyen aile içindeki doğal iş bölümü, belirli bir refah düzeyinde, bir ya da daha fazla yabancının ek işgücü olarak devreye girmesini mümkün kılmıştır. Bu durum özellikle toprağın eski ortak mülkiyetinin çoktan parçalandığı ülkelerde geçerliydi. . . . Üretim o kadar geliGmiGti ki, bir insanın emek-gücü artık sadece geçimini sağlamak için gerekli olandan daha fazlasını üretebiliyordu; ek emek-güçlerini muhafaza etme araçları mevcuttu; aynı Gekilde onları istihdam etme araçları da; emek-gücü
bir *değer* kazanmıştır. Ancak topluluk ... mevcut, süper
akıcı emek güçleri. Öte yandan, bu tür güçler savaş tarafından sağlanıyordu ve savaş, çeşitli topluluk gruplarının birbirlerinin yanında eşzamanlı olarak var olması kadar eskiydi. O zamana , "▪ savaş esirleri . . . . . sadece öldürülmüş olsalardı . . . . Ama . . . . şimdi . . . tutsaklar bir değer kazandılar; bu nedenle yaşamalarına izin verildi ve emeklerinden yararlanıldı ...Böylece güç, ekonomik durumu kontrol etmek yerine
tam tersine ekonomik durumun hizmetine girmiştir.
Katillik icat edilmişti. "36

Ekonomik evrim bağlamında ele alındığında, kölelik ilerlemeyi temsil eder ve bu nedenle kendi içinde, onu doğuran olumlu koşullara olumlu bir tepkiyi ifade eder: ne de olsa Antik Yunan'ın ve Roma İmparatorluğu'nun temelini oluşturmuştur. Yine kendi içinde değerlendirildiğinde, savaşın insanileştirilmesi ve savaş esirlerinin potansiyel emekleri nedeniyle değer kazanması açısından olumlu bir unsur olarak da görülebilir (köleliğin

36. Anci-Dilhring, S. 21 5-16.

bu kadar basit terimlerle açıklanabilir). Ancak ilk bakış açısından, insanlığın teknik ve hatta etik ilerlemesi söz konusu olduğunda, sanayi proletaryasının olumlu bir kazanç olduğunu da söyleyebiliriz, çünkü sanayileşme proleterleşmeyi içerir ve bu şekilde üretilen işçi, kapitalizmin kendi üzerine verdiği hükmü yerine getirmeye mahkumdur.

Marksizm hiçbir şekilde bununla çelişmez; ancak bugün

Tarih *yapma* bakış açısıyla, proletaryanın pozitif karakterini bir *nega'nın* olumsuzlaması (insan olumsuzlaması= *praksis)* olarak sunar.-

tion. Benzer şekilde, tüm dünyanın bakış açısından, çokluğun köleleştirilmesi yoluyla azınlığın özgürleştirilmesi, kendisini herkesin köleleştirilmesinin olumsuzlanması ve bir köleleştirme olarak sunar

sadece bazılarına dayatılır. Kölelik olası bir köleleştirmeyi önler. Ancak Engels bize köleliğin kökenlerini (ya da kökenleri olarak kabul ettiği Çeyi) gösterdiğinde, kölelik üretimin olumlu geliÇmesinin olumsuz bir sonucu olarak ortaya çıkar. Kendileri ve toplulukları için çalıÇan özgür insanlar, emek güçlerine indirgenmiÇ, onu tamamen bir yabancının yararına kullanmaya zorlanmıÇlardır. Bu olumsuzluğun köleliğin var olduğu gruplar için son derece açık olduğu, savaş zamanında köle olmaktansa ölmeye yemin edilmesiyle yeterince kanıtlanmıştır. Dolayısıyla, esirlerin katledilmesinin, gerçekleştiğinde, galip tarafın mağluplara karşı kayıtsızlığını ifade ettiğini söylemek kesinlikle yanlış olacaktır. İfade ettiği şey, daha ziyade, ölümün de dahil olduğu belirli bir şiddet yasasıydı.

antagonistik bir *karşılıklılık* bağıydı; kölelik

pozitif ekstra emek gücünün aslında sömürüde mevcut olduğunu ve *savaşın bir* olumsuzlaması olarak, *savaş tehdidi altında*, sürekli olarak, herkese dayatılan yeni bir tüzük tehlikesi olarak görülüyordu. Ayrıca,

ekonomïk gelïşmeye bağli olarak savaş esïrlerïnïn kaderïnde meydana gelen dönüşüm, bu basït şeklïyle romantïze edïlmïş bïr tarïh olsa bïle, uygulamanin kurumsallaşmasiyla bïrlïkte, köle azliğina karşilik olarak karmaşik bïr sïstem oluşturulduğu açiktir,

fethetmek *uğruna savaşların* ve baskınların çoğalmasını içeren

ve ayrıca köle ticaretinin organizasyonu için.

Ahlaki bir pozisyon almamız anlamsız olurdu – whiCh tamamen anlamsız olurdu - eski sistemi kınamak

kölelik. Bizim derdimiz, köleleştirmeyi basit bir şiddet ve dolayısıyla insanın insan tarafından temelden *olumsuzlanmasından* başka bir şey olarak görmeyen Diihring'e karşı, Engels'in kölelik üzerine paragrafını sadece *olumlu* kelimeler ve ifadeler kullanarak yazdığını göstermekti. Ancak Engels'in *olumlu* önermeler derlemesi şu gerçeği gizlememektedir

Köleliğin başlangıçta, kendi insanlıklarının bilincinde olan insanlar tarafından, yetersiz beslenen bir alt-insan kategorisinin seçimi olarak ortaya çıktığını ve bu nedenle, savaşa dayanan sahte, aldatıcı argümana rağmen, olumsuzluk olarak göründüğünü. Ancak bu olumsuzluk kıtlığın yer değiştirmesine mi bağlanmalıdır? Alet ve hammadde kıtlığının yerini alan emekçi kıtlığı mı? Evet; ama bu bizi sorunun kalbine geri götürür, çünkü kıtlığın bu yer değiştirmesi, olumsuzlanması gereken bir olumsuzlama olarak, olumlu süreçten ortaya çıkmıştır. Ve bu olumsuzluk üretimi doğrudan kıtlıktan kaynaklanmıyordu

gruplarda (özellikle ailelerde) meydana geldiği için ihtiyaç olarak *hissedilmiştir*.

oldukça 'iyi durumdaydılar'. Bunu yalnızca *edinilmesi gereken bir eksiklik* olarak, yani aletlerde, tarımda ve aile sömürüsünün teknik örgütlenmesinde ifade edildiği ölçüde olumlu bir şey olarak kavrayabiliyorlardı.

Olasılık kendi olumsuzluğunu kendi pozitifliğinde yaratır. Bu durumda, eylemin ortaya çıkardığı maddesellik gerçekten tamamen olumludur: pratik alanda toprak, işlenecek toprak olarak ortaya çıkar. Bu, maddeselliğin aynı zamanda ekim araçlarına da işaret ettiği anlamına gelir – kendisini, aynı toprağın başka bir bölümünü gerçekten ekmiş olan araçlar ve örgütlenme aracılığıyla bu şekilde ortaya koyar. Ancak bu olumlu topluluk olumsuz bir geri dönüş olarak yaşanır ve tüm olumsuzlukları koşullandırır.

İnsanların hayvanlar gibi yakalandığı baskınlar ve

Onları yeni toplumda hem gerekli üreticiler hem de eksik tüketime indirgenmiş vazgeçilebilir tüketiciler olarak bir yere koyar ve Öteki'ni alt-insan olarak kurarken köle sahibini

insan dışındaki insan).37

37. Bu, Köle'yi Efendi'nin *Hakikati* yapan Hegelciliğe bir dönüş değildir. 'Efendi ve Köle' üzerine ünlü pasajın idealizmi *bir* yana, Hegel Efendi ve Köle'yi, yani nihayetinde *bir* efendinin kölesiyle olan ilişkilerini, diğer kölelerle ya da diğer olan ilişkilerine atıfta bulunmaksızın tümeller aracılığıyla tanımladığı için eleştirilebilir. Gerçekte, efendilerin çoğulluğu ve her toplumun seri karakteri, idealist terimlerle bile olsa, efendinin kendi sınıfının topluluğu içinde *farklı bir hakikat* bulmasına neden olur. Köleler efendilerin gerçeğidir, ama efendiler de kölelerin gerçeğidir.

Ustalar ve bu iki gerçek, bu iki birey kategorisi gibi birbirine karşıttır. Ayrıca, Roma'da ve daha sonra toprak zenginliğinin yoğunlaştığı dönemler dışında, 'Efendi' *de çalışıyordu.* Dolayısıyla sorun artık boğ bir hevesi köle emeğiyle karğılağtırmak değil (bu nedenle genel olarak emekle özdeğleğtirilmiğtir), daha ziyade (örneğin bir Yunan zanaatkârı ele alırsak) özgür (el) emeği ile onun koğulu olan köle emeğini karğılağtırmaktır (ancak bu artık genel olarak emekle özdeğleğtirilmemiğtir, çünkü köleye yalnızca beceri gerektirmeyen nahoğ iğler verilmektedir). Eğer köle efendinin sırrına sahipse, bu

Dolayısıyla *praksis* içinde, maddenin olumsuzlanması olarak eylem arasında diyalektik bir hareket diyalektik bir ilişki vardır.

örgütlenme ve gelecekteki bir yeniden örgütlenme temelinde) ve madde, gelişmekte olan yeniden örgütlenmenin gerçek, uysal desteği olarak

eylemin olumsuzlanmasıdır. Ve eylemin bu olumsuzlanması **-ki** bunun engellemeyle hiçbir ortak yanı **yoktur-** eylemde ancak eylemin kendi terimleriyle ifade edilebilir; yani olumlu sonuçları, nesnede yazılı ölçüde, nesnel, olumsuz zorunluluklar biçiminde ona karşı ve onun içine çevrilir. Bu kimseyi şaşırtmamalı; herkes toplumsal dönüşümlerin maddi ve teknik kompleksler açısından gerekliliğini anlıyor. Bugün herkes, köleyi alt-insan olarak kabul eden nesnel süreçte (Engels'in Marksizminin tasvir ettiğinden çok daha karmaşık olan) gerçek bir anlaşılabilirlik bulmaktadır.

teknik bir prosedüre *dayalı olarak* hala belirsiz bireylerin geleceği

baskı ve zenginlik artışı, belirli grupları (birçok durumda köleliğe indirgenecek olanlar da dahil olmak üzere) Engels'in hayvanlık kısıtlaması olarak adlandırdığı şeyden kurtaracaktır. Bugün herkes, makinelerin, yapıları ve işlevleri itibariyle, hizmetkârlarının doğasını nasıl katı ve zorunlu olarak belirlediğini anlamakta ya da anlayabilmektedir.

Belirsiz bireylerin ciddi geleceği ve böylece *insanları yaratmak.*

Tüm sürecin anlaşılabilirlik ve nesnel zorunluluğun ona ilişkin bilgimizi sürdürdüğü ve aydınlattığı doğrudur; ama öte yandan, bir süreç tarafından emildikleri ölçüde gizli kalırlar.

maddi içerik, daha sonra bunları kendi *aracılığıyla* bilgiye açıklar.

zamansallaştırma ve tarihsel gelişiminin özel kuralı olarak. Toplumsal ve tarihsel dilimizin diyalektik bir açıklamasını yapamıyoruz. Mumford mükemmel kitabında şöyle der: 'Buhar makinesinden bu yana

ateşçi ve sürekli dikkatini *gerektirir*, buhar

güç, büyük birimlerde küçük birimlere göre daha verimliydi.....Böylece buhar gücü büyük sanayi tesislerine yönelimi *teşvik etti* '38

Bu gözlemlerin sağlamlığını sorgulamak istemiyorum, sadece garip bir dile dikkat çekmek istiyorum – Marx'tan beri kullandığımız ve anlamakta zorluk çekmediğimiz bir dil – tek bir önerme sonluluğu zorunluluğa o kadar ayrılmaz bir şekilde bağlar ki, artık insan mı yoksa makine mi olduğunu söylemek imkansızdır.

Çünkü emeği, ürettiğinden daha pahalıya mal olacağı ve böylece antik dünyanın mahvına yol açacağı bir ana yaklaşmaya mahkumdur.

38. Lewis Mumford, *Technics and Civili,ation*, 1934, s. 162. İtalik yazılar Sartre'ın. [Ed.)

pratik proje. Hepimiz bu dilin doğru olduğunu *hissederiz* ama aynı zamanda bu hissi açıklayamayacağımızı ya da haklı çıkaramayacağımızı da fark ederiz. Benzer şekilde, kömürün yakıt olarak kullanılmasının bir sonucu olan gazlı aydınlatmanın
enerji kaynağı, işverenlerin işçilerini çalıştırmalarını *sağladı*
Günde on beş ya da on altı saat, ürettiği insanlar aracılığıyla on altı saatlik bir iş gününe ihtiyaç duyanın kömürün egemen olduğu sanayi topluluğu mu, yoksa kömüre dayalı ekonomide üretimi artırmak için gaz aydınlatmasını kullanan sanayici mi olduğunu ya da yine bu iki formülasyonun tek bir diyalektik döngüselliğin iki yönüne atıfta bulunup bulunmadığını tam olarak bilmiyoruz. İşte tam da bu düzeyde, diyalektik bir soruşturma kendi
kendi anlaşılabilirliği, *praksis* ile ilişkisinin genel koşulu olarak
araçlara ve genel anlamda maddeselliğe karşıdır. Bu da bireysel *praksisin*, belirli koşullanmaların özgür, yeniden düzenleyici transendansı olarak yarı saydamlığının gerçekten de soyut bir an olduğu anlamına gelir.

Diyalektik araştırma – her ne kadar bu an herhangi bir özel girişimde, hatta ücretlinin el emeğinde bile somut bir gerçeklik olarak gelişebilse de (örneğin, vasıflı bir işçi, emek gücünü sattığının bilincinde olsa da, kendi işinin örgütleyicisi olarak kaldığında)
profesyonel *praksis).* Soruşturmanın derinleştirilmesi aynı zamanda
praksisin derinleşmesidir. *Praksisin* kendisinde, kendini ölçüde, girişimin olumsuzlanmasının sonucunu oluşturan yeni diyalektik anlaşılabilirlik momentini bulacağız. Rasyonalitenin bu yeni yapısı diyalektik anlaşılabilirlik olarak adlandırılabilir çünkü dolaysız saflığı içinde, mevcut yapılar temelinde üretilen yeni bir diyalektik belirlenimdir ve bu yapıların aşkınlıklarının bütünselleşmesi ve katı zorunluluğu olarak bu yapılar temelinde kendisinin ürettiklerinin dışında herhangi bir yeni faktör olmaksızın
bu aşkınlığın. *39*

39. AĢmadan *sonra* totalizasyonun kendisi, hem yabancılaĢmıĢ bir nesnelleĢme olarak hem *de* hala özgürlük içinde var olan aĢılmıĢ yapılarla içinde (yani, yeniden prokürel belirlenimlerinin katı koĢullanması içinde ve tüm aĢmanın ötesinde) tikel hale gelir. Böylece tikelleştirilmiş totalizasyon, diğerleriyle birlikte, daha sonra tartışmak zorunda kalacağımız yeni bir totalleştirici aşkınlığın nesnesi haline gelir. Bir örnek olarak, okuyucuyu *Yöntem Sorunu'*nda (s. 72) Kardiner'*in* bazı çalıĢmaları, özellikle de Marquesas adalarının yerlileri üzerine yaptığı araĢtırma üzerine yaptığım gözlemlere yönlendirmek isterim.

(i) *Ters* çevrilmiş eksen olarak madde

Her praksis öncelikle maddi gerçekliğin araçsallaştırılmasıdır. Cansız şeyi, ona sözde organik bir bütünlük kazandıran totalleştirici bir projeyle kuşatır. Bununla demek istediğim, bu birlik gerçekten de bir
bir bütündür, ancak sosyal ve insani bir nitelik taşır; kendi *içinde* uyum sağlamaz moleküler dünyayı oluşturan dışsallık yapılarıdır. Bununla birlikte, birlik devam ederse, bunu maddi *atalet* yoluyla yapar. Ancak bu birlik, praksisin pasif yansımasından başka bir şey değildir, yani
Yani, belirli koşullarda, iyi tanımlanmış araçlarla ve gelişiminin belirli bir noktasındaki tarihsel bir toplumda gerçekleştirilen bir insan girişiminin ürünüdür ve bu nedenle üretilen nesne tüm kolektiviteyi yansıtır. Ancak bunu pasiflik boyutunda yansıtmaktadır. Örneğin
Örneğin, bir şeyi *mühürleme* eylemi. Belirli tahıllar üzerinde yapılır.
özel durumlarda (antlaşmalar, sözleşmeler vb.) özel bir aletle kullanılır. Balmumu eylemi *geri döndürür (retourne)*; eylemsizliği, *yapmayı orada* saf *varlık* olarak yansıtır. Bu düzeyde, 'malzeme' tarafından özümsenen pratik bir
insanın maddi karikatürüdür. Üretilen nesne kendini insanlara önerir ve onlara dayatır; onları tanımlar ve onlara nasıl kullanılacağını gösterir. Bu göstergeler dizisini birleştirmek için
genel bir gösterge teorisine , aletin bir *gösteren* ve insanın da bir *gösterilen* olduğunu söylemek gerekecektir. Aslında, alet yalnızca insanın emeği aracılığıyla anlam kazanabilir ve insan da yalnızca kendi emeğini
bilir. Dolayısıyla, bir anlamda, aletlerin bireylere kendi bilgilerinden başka bir şey yansıtmadığı görülmektedir. Bunu bir zanaatkarın rutininde görebiliriz; işçi, kendi yaptığı alet aracılığıyla, değişmeyen bir müşteri kitlesiyle ilişkili olarak şirket ya da kasaba içinde kalıcı bir statü tanımlayarak aynı hareketlerin ebedi geri dönüşünü kavrar.

Ancak tam da anlamlandırma maddesellik karakterine büründüğü için, tüm Evren ile ilişki içine girer. Bu, sonsuz sayıda öngörülemeyen ilişkinin şu yolla kurulduğu anlamına gelir
sosyal *pratiğin* aracılığı, *praksisi* emen madde arasında
ve diğer somutlaştırılmış anlamlar.

Maddeyi içselleştiren eylemsiz *praksis*, doğal, anlamsız güçleri yarı insani pratiklere, yani pasifleştirilmiş eylemlere dönüştürür. Grousset'nin haklı olarak söylediği gibi Çinli köylüler sömürgecidir. Dört bin yıldır, Çin'in sınırlarındaki ekilebilir topraklara el koymaktadırlar.
kendi topraklarının katmanlarından, doğadan ve göçebelerden. Bir yönü

faaliyetlerinin temelini yüzyıllardır devam eden ormansızlaştırma oluşturmaktadır. Bu *praksis* canlı ve gerçektir ve geleneksel bir yönü vardır:

Yakın zamanda bile köylüler darıya yer açmak için çalılıkları söküyordu. Ama aynı zamanda, kendini doğaya hem olumlu hem de olumsuz olarak .

ve olumsuz. yönü toprak ve ekimin bölünmesidir. Olumsuz yönü, köylülerin kendilerinin farkında olmadığı bir anlamdır, çünkü tam da bir yokluktur *yokluk*

oftrees. Bugün Çin üzerinde uçan bir Avrupalı.

Çin'in mevcut liderleri bu özelliği algılamış ve tehlikenin ciddiyetinin farkına varmışlardır. Ancak önceki yüzyıllardaki gelenekçi Çinliler, amaçları toprağın fethi olduğu için bunu algılayamadılar. Onlar sadece hasatlarının temsil ettiği bolluğu görüyorlardı ve

Onlar için en fazla basit bir işlem olan *eksiklik* için gözler

kurtuluş, bir engelin ortadan . Bu temelde, özellikle Szechwan'a hakim olan dağlık bölgelerin *karakteristiği* haline gelen pasifleştirilmiş bir uygulama olarak ormansızlaştırma, bu bölgeleri

İnsan pratiğinin yerden başlaması anlamında 'vahşi' olarak adlandırılabilecek fiziko-kimyasal alan. Öncelikle bu vahşi sektör, toplumun belirli bir andaki tarihsel sınırını ifade etmesi bakımından insanidir. Ancak her şeyden önce, engellerin ortadan kaldırılması olarak ormansızlaştırma olumsuz anlamda bir koruma eksikliği haline gelir: dağların ve yarımadaların balçığı artık ağaçlar tarafından tutulmadığından, nehirleri sıkıştırır, onları düzlüklerden daha yükseğe çıkarır ve alt kısımlarında tıkar ve onları kıyılarından taşmaya zorlar. Böylece, korkunç Çin sellerinin tüm tarihi kasıtlı olarak oluşturulmuş bir mekanizma olarak ortaya çıkmaktadır.40

Eğer insanlığın bir düşmanı köylülere zulmetmek isteseydi

Büyük Ova'da olsaydı, paralı askerlere dağları sistematik olarak ormansızlaştırmalarını emrederdi. Pozitif tarım sistemi cehennemi bir makineye dönüşmüştü. Ancak bu yıkıcı aygıta lös, nehir, yerçekimi ve hidrodinamiğin tamamını sokan düşman köylünün kendisiydi. Yine de, bir anda ele alındığında

canlı gelişiminin bir parçası olarak, eylemi ne kasıtlı olarak ne de gerçekte bu geri tepmeyi içermez. *Bu* özel yerde, ve *tlu-s* için

toprağını işleyen belirli bir adam, tüm istenen negatif (engelin kaldırılması) ve pozitif (ekilebilir sektörün genişlemesi) arasında organik bir bağlantıydı. Karşı-finalitenin var olabilmesi için gerekli olan ilk şey, bunun ortaya konmasıdır

40. Bkz. yukarıda karşı finalite ile ilgili açıklamalarım.

bir tür madde *düzeniyle* (bu durumda Çin'in jeolojik ve hidrografik yapısı) açıklanabilir. Görünüşe göre sel tehlikesini tamamen kaldırmak için ormansızlaştırma *yapmamak* yeterli olmazdı.

Eski zamanlardan beri, *yeniden restorasyon* gerekli olmuştur. İkincisi,

İnsan *praksisi, hem* fiziksel nedenselliğin katılığını *hem de* inatçı bir nedenselliği üstlenerek bir kader haline gelmeli ve atalet tarafından emilmelidir.

insan emeğinin hassasiyeti. Doğa tarafından tahribat kesin değildir: küçük adalar, hatta tüm takımadalar bırakır. İnsan eliyle yapılan tahribat sistematiktir: belirli bir çiftçi bir yaklaşım temelinde ilerler.

pratiğini koşullandıran bir sınır – oldukça basit bir şekilde, her

tarlasında yetişen ağaç yok edilmelidir. Bu nedenle

Atıl ve dolayısıyla maddi bir olumsuzlama olan ağaçlar, aynı zamanda maddeselliğin kalbinde yer alan bir *praksisin* sistematik karakterine sahiptir. Son olarak ve en önemlisi, faaliyet *başka yerlerde* de sürdürülmelidir: köylüler *her yerde* çalılıkları yakmalı ya da kökünden sökmelidir. Sayısız olan ve eylem olarak hem *özdeş hem de* indirgenemez olan bu eylemler

maddeyi birleştirirler. Moleküler homojenlik sayesinde, eylemlerin çokluğu varlığın 'topluluğu' içinde yayılır. Kendisini maddeselliğin sonsuz bir yayılımı olarak sunan kırmızı toprağa basılan tikel eylemler hem bireyselliklerini hem de kimlik ilişkilerini (mekân ve zaman içinde) kaybederler: kendilerini sınırsızca yayarlar, bu maddesel yayılım tarafından taşınırlar ve kendilerini kaybederler

İçinde sadece tek bir toprak üzerine basılmış *tek bir* mühür vardır.

Ancak bu konuşlanmanın pasif hareketinin kendisi de bir başlangıç praksisinin sonucudur; gruplar arasında nehir, kanal ve yol yoluyla değişen bağlantılar, bir başlangıç birliği içinde *yakınlık* ve *uzaklık* yaratmıştır.

araçları ve emeği tarafından zaten yapılandırılmış bir toplum tarafından aynı coğrafi koşullar altında ortaklaşa yaşanan hayat. Böylece insan eylemlerinin maddi birliği olarak ormansızlaştırma, kendisi zaten insanın maddi varlığı olan ilk atıl sentezin üzerine evrensel bir öz olarak yazılır. Ve pasif birlik, insan eylemlerinin sentetik görünümü olarak

saf dağılma ve *içsellik* bağının dışsallaşması olarak, *praksis* için *Öteki olarak* ve Ötekinin alanında birliğidir. 41 Bu temelde, Ötekilerin eylemi olarak ormansızlaştırma, *maddede* Öteki olarak herkesin eylemi haline gelir; nesneleştirme yabancılaşmadır ve ilk başta bu ilksel yabancılaşma sömürüyü ifade etmez, ancak ayrılmazdır

değil, daha ziyade somutlaştırılmasıdır. Ortak bir

41. Açıkçası benim örneğim sadece kıtlık bağlamında ve onun yer değiştirmesi olarak anlaşılabilir.

girişim, ama yine de tikel girişimlerin sonsuz uçuşu kendisini ortak bir sonuç olarak varlıkta yazmaktadır. Aynı şekilde, Ötekiler de O'nlar gibi sahte bir birliğin pasif sentezinde kaynaşırlar; ve tersine, maddeye damgalanmış Birlik kendini Birlikten Başka olarak ortaya koyar. Köylü kendi maddi kaderi haline gelir; kendisini yok eden selleri o üretir. 42

Böylece insan emeği, henüz 'kristalize' olsa da, tam da maddeselliği aracılığıyla emekçiden kaçtığı ölçüde yeni anlamlarla zenginleşir. Bu temel aşamada, kendini doğal ortama kazıyarak, Doğanın tamamına yayılır ve tüm doğayı içine alır.

Doğanın bütünü kendi içinde: emek *içinde* ve emek *aracılığıyla* Doğa hem yeni bir araç kaynağı hem de yeni bir tehdittir. İnsani amaçlar gerçekleşirken, kendi etraflarında bir karşı finalite alanı tanımlarlar. Bu karşı-maliyetin birliği sayesinde ormansızlaşma, Çin'in büyük ovasında yaşayan muazzam kitleleri olumsuz bir şekilde birleştiriyor: tek bir tehlike karşısında evrensel bir dayanışma yaratıyor. Ama aynı zamanda antagonizmaları şiddetlendirir, çünkü bu hem Türkiye hem de Avrupa için bir *sosyal geleceği* temsil eder.

köylüler ve toprak sahipleri için. Bu gelecek hem insana insan olmayandan geldiği için saçmadır, hem de yalnızca toplumun temel özelliklerini vurgular. Gelecekteki seller *yaşanır* Çin toplumlarının geleneksel bir özelliği olarak. Bunlar talihin sürekli değişmesine ve felaket yoluyla eşitlenmeye ve ardından yeniden eşitsizliğe yol açarlar; – dolayısıyla tekrarın dönüşümün yerini aldığı ve büyük feodalizm dışında toprak sahipleri, zengin adam neredeyse her zaman *sonradan* görmedir. Daha sonra, ne zaman en önemli tehlike olarak kabul edilse de, ormansızlaşma bir *tehdit* olmaya devam etmektedir başarısı herkese fayda sağlayacak ortak bir görev şeklinde *ortadan kaldırılmalıdır*.

İnsanın insan-olmayanla olan bu ilk ilişkisi – ki burada Doğa tam da insanın *karşıtı* olduğu ölçüde insanın olumsuzlanması haline gelir

42. Çin'de kırsal kesimde çalışan işçilerin, komün sisteminin ancak son zamanlarda ortadan kaldırdığı olağanüstü ayrışması, açıkça tekniklerin ilkelliği ve durgunluğuyla bağlantılıdır. Bu olgular, belirli bir toplumsal ilişkiler sistemini ve belirli bir mülkiyet biçimini koşullandırmakta ve ifade etmektedir. Ancak yabancılaGma olarak sömürü, maddeselliğe kendi özellikleriyle kazınmıG ve orada tekrarlama yoluyla yabancılaGma ile ayrılmaz bir biçimde karıGmıG olsa da, ikincisi birincisine indirgenemez. İlki, somut bir tarihsel toplumda üretim biçimlerinin üretici güçlerle ilişkisini tanımlar; ikincisi, ilgili açıdan yalnızca belirli bir teknik düzeyde ortaya çıksa da, insanların karşı birleştiği, ancak birleştiklerinde bile onlara saldıran kalıcı bir ayrılık türüdür.

ve atomize kitlelerin dışsallık içindeki eylemlerinin, sonuçlarının komünal karakteriyle birleşmesi – henüz maddeselliği toplumsal olanla örtüştürmüyor, ama toplumun acımasız, dışsal bir sınırlaması olarak salt Doğayı insanların birliğine dönüştürüyor. Ne oldu da

İnsanların maddenin aracılığı sayesinde, radikal ayrılıkları nedeniyle ortak bir girişimi ve etkilemiş olmalarıdır. Doğa, toplum üzerinde dışsal bir kısıtlama olarak, *en azından bu özel biçimiyle,* toplumu dışsallıkta nesnelleşmeye dayalı bir içsellik olarak kısıtlar.

ya da o topluma ait olması. Ancak bu sınır, tam da pratik bir sonuç olarak ormansızlaştırma Öteki'nin sellere yol açmak için seçtiği araç olarak göründüğü ölçüde ve tarihsel toplum boyunca bu sellerin mücadele edilmesi gereken belalar olarak göründüğü ölçüde yeniden içselleştirilir ve kurumsallaştırılır; bu da zorunlu olarak büyük ölçekli bayındırlık işlerini, nüfus hareketlerini ve yöneticilerin mutlak otoritesini vb. içeren bir 'nehir uygarlığı' anlamına gelir. Böylece fiili emek durumunu, insan ile onu çevreleyen madde arasında tek anlamlı bir içsellik ilişkisi, insanın maddeye ilişkin zorunluluklarının maddenin insana ilişkin zorunluluklarına sürekli bir olduğu bir durum olarak görmeye başlayabiliriz. Bu durumda, insanın maddi ürünlere yönelik ihtiyaçları, içselleştirilmiş dışsallık olarak kendi varlığını sonlulukları ve katılıkları içinde ifade ettikleri ölçüde, maddenin zorunluluklarına göre homojendir; bu zorunluluklar maddenin kristal yapısını ifade ettikleri ölçüde

lize edilmiş, tersine çevrilmiş insan *praksisi.*

Bu rasyonel bağlantılar daha karmaşık bir entegrasyon düzeyinde daha net hale gelecektir. *Praksis*, sadece organizmanın kendi eylemsizliğini fark etmesini sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda eylemsiz olan üzerinde harekete geçmesini sağlayan araçları da kullanır.

ortam, ama aynı zamanda inorganik bir atalet tarafından dışsallaştırılan bu ataletin desteği ve pratik ilişkinin pasif birliği

bir girişim ve onun sonucu arasındaki ilişki. Böylece Doğa, dönüştürülmüş olsa da, tüm maddeselliğin kendisiyle ve tüm işçilerin birbirleriyle olan bütünleştirici ilişkisi olarak *toplum içinde* yeniden ortaya çıkar. İşte bu düzeyde

madde *tersine çevrilmiş* bir *praksis* olarak incelenebilir. Örnek olarak, belirli bir tarihsel durumda *değerli metallerin* rolünü ele alacağız İspanyol hegemonyası, düşüşü Akdeniz, tüccar

Feodal biçimlere karşı mücadele eden kapitalizm ve Peru'daki altın madenlerinin yeni tekniklerle sömürülmesi. Değerli metaller eşzamanlı olarak ürünler, metalar, işaretler, güçler ve araçlar olarak ve kendileri de zorunluluklar, kısıtlamalar, girişimler ve insan dışı faaliyetler (insan olmayanın farklı bir tür olması anlamında) olarak ele alınırken, farklı bir şekilde

herkes geçici de olsa kesin bir satın alma gücünün pasif göstergesidir. Açıkçası ekonomik ya da tarihsel bir çalışma yapmak niyetinde değiliz. Ancak, tarihçilerin ve iktisatçıların Rönesans döneminde Akdeniz dünyasında değerli madenlerin dolaşımı üzerine çalışmaları göz önünde bulundurarak, bu dolaşım içinde gerçek yaşamdaki dışsallık ve içselliğin anlaşılabilir bağını kavramaya çalışacağız; altın ve gümüş konusu olduğunda maddeselliğin, insan söz konusu olduğunda ise ürünü, insan *praksisini antipraksise* dönüştürür, bu *Yani, yazarı olmayan bir praksise,* verili olanı katı amaçlara doğru aGan, gizli anlamı karGı-finalite olan bir *praksise*. Bu nedenle, kendimi İspanyol tarihinden alınmış bir örneğe uygulayacağım.

tüm açıklığıyla *praksis*. Bu sürecin aşağıdakileri geliştirdiğini söylemeye gerek yok sınıfsal bölünmelerin olduğu sınıflı toplumlarda. Ancak bu kitapta anlamaya çalışacağımız şey sınıflar değil, daha ziyade, diğer şeyler eşit olduğunda, madde ve insan arasındaki nesnel bir ilişki olarak *antipraksis* diyalektiğidir.

Bu sorgulama temelinde, belki de, verili bir gruplaşma içinde bölünme ve çatışma olarak sınıfların oluşumunun diyalektik anlaşılabilirliğinin koşullarını belirleyebileceğiz.

Seçtiğimiz örnekte, yukarıda alıntılanan örneklerde olduğu gibi, toplumsal bir miras bir felakete dönüşür; ve bolluğun kendisi olumsuzluğa dönüşür (tıpkı daha sonra, madencilik çağında da gerçekleşmiştir). Peru madenlerinin keşfi zamanlar zenginliğin artması gibi görünüyordu ve on altıncı yüzyılın ortalarında yeni bir metalik maden tekniğine neden oldu birleşmenin mükemmelleştirilmesi. Ancak *İspanya'daki* değerli maden stoklarının sürekli artması, Akdeniz kıyı şeridinin tamamında hayat pahalılığının artmasına neden oldu ve bu durum daha da kötüleşti sömürülen sınıflar için yoksulluk, iş dünyasının felç olması ve yıkım birçok tüccar ve sanayicinin. *Altın çıkışının* neden olduğu İspanyol terörü, son olarak, sadece İspanya ve Akdeniz'in çöküşünün kehanet niteliğindeki duyurusu, aynı zamanda bunun sonucu ve koşullarından biridir. İspanya'nın ve Akdeniz'in bir olumlama bir olumsuzlama üretir mi?

İlk İspanyol altın sikkeleri basılır basılmaz, bunlar ile diğer İspanyol sikkeleri ve diğer tüm ülkelerin sikkeleri arasında ve ayrıca tüm altın madenleri ile tüm altın madenleri arasında canlı bir bağ kuruldu, ticari kapitalizmin aygıtları ve yapıları ile V. Charles ve II. Philip'in tarihsel *pratiği* aracılığıyla. Bu bağ başlangıçta insani bağdı: madencilik, nakliye, eritme, darphane – pek çok emek yöntemleri tanımlanmış teknikler ve sosyal yapılar. Devre-

lasyon ve istifçilik *praksisin* araçlarıdır. Peru'daki madenlerde harcanan emek, denizleri aşan yollar boyunca yapılan uzun ve zorlu

Panama kıstağı ve İspanyol filosunun geliş gidişleri, *Ancien Rejimi* altında İspanyol para birimini bir bütün olarak

sürekli ve sınırlı bir genişlemenin kaynağı olarak madencilikle kalıcı bir ilişki içindeydi. Ancak Philip II'nin hükümdarlığının herhangi bir anındaki para rezervlerini en azından kısmen açıklayan, madencilik araçları, transit liman araçları, para basma teknikleri vb. idi.

On altıncı yüzyılın başında Akdeniz'de bir 'altın kıtlığı' yaşandı: Afrika kaynakları tükenmişti. Amerika yeniden

ve 15)O tarihine kadar İspanya hem altın hem de

gümüş. Ancak yüzyılın ikinci yarısında gümüş baskın hale geldi ve

Bunun nedeni Bartolomeo de Medina'nın Amerikan madenlerine yeni bir amalga masyon süreci getirmiş olmasıydı. I580 ve 1630 yılları arasında değerli metal ithalatı on kat artmıştır. Bu bir madde vakasıdır

Madde üzerinde hareket : Gümüş cevherinin cıva ile işlenmesi, bir sonraki yüzyılın ortalarına kadar paranın tüm evrimini koşullandırdı. Ancak bu araçsal maddesellik pratikte somutlaştı. Daha sonra, fiyatlar yükseldikçe, artışın etkileri özellikle Floransa ve Kastilya'da hissedildi. Braudel bunun nedenini açıklıyor: 'Kıta fiyatları

kendilerini denizden ayıran düşmanca mesafelerden etkilenen ekonomilerdeki sürekli gerilimi yansıtıyordu. "43 Ancak bu *düşmanca* mesafeler aynı zamanda maddileşmiş *praksisi* de ifade eder: maddilik olarak mesafe

yolların durumu, iletişim araçları ve kentler arasındaki çatışmalar: Floransa *artık* denize yakındı. Kısacası, bu düzeyde, anlamlandırmanın bir sınırı olarak madde

anlamlandırmalar. Anlamlandırmalar (kristalleşmiş *praksis)* madde içinde ve madde aracılığıyla yeni ama hâlâ hareketsiz sentezler halinde birleşir.

Amerikan altın ve gümüşü gerçek karakterlerini bu pasif totalizasyonlar içinde kazandı. Madeni paralar *insani niceliklere* dönüştü.

onları çevreleyen hareketsiz eylemlerin etkisi. Aslında bir anlamda nicelik zaten onların içindeydi, çünkü maddesellikten ayrılamaz, ne de,

43. F. Braudel, *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip* II (I 949). [Sian Reynolds tarafından yapılan ikinci baskının İngilizce çevirisi, Collins, 1972 – Ed.] Aşağıdaki açıklamanın tamamı, bu hayranlık uyandırıcı eser üzerine bir yorumdan başka bir şey değildir. Özellikle İkinci Bölüme bakınız. ' Kolektif Kaderler ve Genel Eğilimler', ikinci bölüm, 'Ekonomiler: Kıymetli Madenler, Para ve Fiyatlar'. [Sartre tarafından alıntılanan cümle ilk F.ench baskısının 413. sayfasındadır ve ikinci yer almamaktadır].

her şeyden *önce, dışsallık* içinde *olmaktan.* Ancak bu farklılaşmış bir kuantum değildi; ve her şeyden *önce* sikkelerle ilgili değildi. Sikkelerin değerinden bahsetmiyorum, bu daha sonra geleceğiz. Eğer mesele sadece ağırlıkları olsaydı, bu bile sadece onları taşıyan kalyonlar ve sahilden başkente getiren arabalarla ilgili olarak somut bir gerçekliğe sahip olurdu. Ve kaçamadan içinde biriktikleri belirli bir gemiyle ilişkili olmaksızın sayıları nasıl belirlenebilirdi? Böyle bir gemi vardı: İspanya'nın kendisiydi, 'geleneksel olarak korumacı, gümrük duvarlarıyla çevrili bir ülke . . . Dolayısıyla, ilke olarak, devasa Amerikan hazinesi mühürlü bir kaba çekiliyordu. "44 Sikke ya da değerli metal miktarının kontrol edilip sayılmasına olanak tanıyan şey, kabın bütünlüğü, gümrük engelleri ve mutlak monarşinin otoriterliğiydi. Bu birime göre bu miktar bolluk ya da kıtlık olarak değerlendirilirdi. Külçelerin ve sikkelerin ağır yükü bu potanın dibinde *tartılmaya* başlandı*;* bu maden ile diğer maddi nesneler arasında gerçek ilişkiler onun içinde ve onun aracılığıyla kurulmaya başlandı
- mamul ürünler, gıda maddeleri vb. Bu pota, bu
İspanya sınırlarının doğasının (deniz, Pireneler) kendi içinde doğal bir engel oluşturduğu ve kurumların, sosyal yapıların ve hükümet sisteminin kristalize olmuş uygulamalar olduğu gerekçesiyle, kırılmaz kap (en azından teoride kırılmaz) *materyal* olarak adlandırılabilir mi? Yoksa*,* kesin bir politika izleyen ve egemen sınıflar tarafından desteklenen hükümetlerin oldukça belirli insanları – yöneticiler, polisler, gümrük memurları vb. - altın ve gümüş izlemek için mi?

Gerçekte, ilk yorumu ikincisinden ayırmak tamamen imkansızdır: bu noktada somut ve temel zihinsel gerçekliğe ulaşırız. Pasifleştirilmiş pratiklerin kabı olarak madde, maddi koşullara ve atıl anlamlara eşzamanlı olarak uyum sağlayan ve anlamlarını yenileyen, onları dönüştürmek için olsa aşarak *yeniden kuran* yaşanmış *praksisle* ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır. Bu düzeyde, vahiy süreci, insan olmadan anında yok olacak bir birliği gerçekleştirmesi anlamında kurucudur. İspanya bir teşebbüsün yaşayan ve bir madde sektöründe yazılı olan işaretlere değerlerini ve anlamlarını yeniden kazandırdı: ve *aynı zamanda* maddi bir varlıktı, bir dizi coğrafi, jeolojik ve

44- Braudel, çev. Reynolds, s. 476.

Yarattığı kurumsal anlamları sürdüren ve değiştiren ve bu şekilde, bu *fiili* birliğe tabi olan insanların *praksisini*, onu aşmalarını sağlayan hareket içinde bile koşullandıran iklimsel koşullar. Bu düzeyde

çifte, gerici ve ilerici yaklaşım, gerçek diyalektiğin yeni bir yapısını buluruz: her *praksis* maddenin birleştirici ve açığa çıkarıcı bir dönüşümüdür ve maddesellikte bir gösterge olarak kristalleşir.

Daha önceki, halihazırda maddeleşmiş eylemlerin aşılması. Ve tüm madde, önceden üretilmiş anlamların pasif birliği yoluyla insan *praksisini* koşullandırır. İletişim kurmayan hiçbir maddi nesne yoktur.

İnsanların aracılığı kendi aralarında; ve insanileşmiş maddiyatlar ve maddileşmiş kurumlar dünyasında doğmayan ve Tarihin hareketinin kalbinde kendisi için öngörülen genel bir gelecek görmeyen hiç kimse yoktur.

Bu şekilde, toplum en somut hareketinde edilgenlikle vurulur ve durmaksızın hareketsiz çokluklarını totalize eder ve totalizasyonunu eylemsizliğe kazır; birliği böylece yeniden yaratılan, yeniden keşfedilen ve dayatılan maddi nesne, kendi gelenekleri ve kendi hareketi olan tuhaf ve canlı bir varlık haline gelir. Braudel'in yazmasını sağlayan da bu bakış açısıdır: "Yaratıcı mekânı, deniz yollarının şaşırtıcı özgürlüğü (Ernest Labrousseun deyimiyle otomatik serbest ticareti), birbirinden çok farklı ama bir o kadar da birbirine benzeyen birçok bölgesi, hareketten doğan şehirleri ile bir birim olarak Akdeniz

- '45 Bu bir metafor değildir. Bir *konut* olarak gerçekliğini korumak için

Evin *içinde yaşanması,* yani bakılması, ısıtılması, süpürülmesi, yeniden boyanması vs. gerekir; aksi takdirde bozulur. Bu vampir nesne sürekli olarak insan eylemini emer, insandan aldığı kanla yaşar ve sonunda onunla ortak yaşam içinde yaşar. Sıcaklık da dahil olmak üzere tüm fiziksel özelliklerini insan eyleminden alır. Sakinleri için pasif aktivite arasında hiçbir fark yoktur ki buna denebilir.

'konut' ve evi koruyan saf *yeniden kurucu praksis*

Evrene karşı, yani dışarısı ile içerisi arasında aracılık eden. Bu düzeyde, 'Akdeniz'den insan ve şeylerin gerçek bir ortak yaşamı olarak ve maddeyi *canlandırmak* için insanı taşlaştırma eğilimi olarak söz edilebilir. Tarihsel bir toplum içinde, belirli mübadele türlerine ve son tahlilde belirli bir ekonomiye dayanan belirli bir ekonomi

bir üretim biçimi olan Mecliterranean, koşullanmış bir durum olarak, bir 'yaratıcı alan' olarak ortaya çıkar. Gemiler *için* ve gemiler *aracılığıyla*

45. A.g.e., s. 1 239.

deniz yollarının vb. İnsan maddi durumunu aşarken emek yoluyla kendini maddede nesneleştirir. Bu şu anlama gelir *insani bir şey* uğruna kendini kaybeder, *46* ve yeniden yaratabilir. Ürününün insan için anlamı olarak kendini nesnel olarak kaplar.

Bununla birlikte, iki tür insan aracılığı ayırt edilmelidir. Birincisi, insanları (sömürülsün ya da sömürülmesin) tek bir amaca yönelik tek bir girişimde birleştiren ortak, önceden tasarlanmış, sentetik *praksistir*. Örneğimize dönecek olursak, Philip II hükümetinin özellikle değerli metallerle ilgili *politikası* böyleydi. Bu politika taahhüt47 İspanya'nın potasının derinliklerinde külçe ve sikkelerin birikmesine yol açtı. Bu aracılık sayesinde madde doğrudan kendi fikrini üretmiştir. Ancak bunun, gerçeklikten uzak ölü olasılıklar olarak 'üstyapılar' düzeyinde oluşturulan felsefi veya dini kavramlarla hiçbir ilgisi yoktur. Bu

şeyin fikri şeyin içindedir; yani, onu oluşturan pratik aracılığıyla gerçekliğini yeniden ortaya koyan şeyin kendisidir ve onu tanımlayan araçlar ve kurumlar. On altıncı yüzyılda, sömürge madenlerinin kullanımı zorunlu olarak sömürgelerden metropol ülkeye kâr amacı gütmeyen ürünlerin ithal edilmesi ve dolayısıyla İspanya'da değerli metallerin biriktirilmesi anlamına geliyordu. Ancak bu uygulama altın ve gümüşü meta olarak ortaya çıkardı ve bu da çağın merkantilizmine karşılık geliyordu. Para kendisini bir meta olarak ortaya koyuyordu çünkü bir meta olarak ele alınıyordu: sömürgeleştirmenin gereklilikleri sömürgeci ülkede altın biriktirilmesini gerektirdiğinden

ülkede, taşıma için harcanan emeğin altını *gerçek zenginlik olarak* tanımladığı açıktır. Ancak nesnenin yoğunluğunun ve maddi opaklığının, ağırlığının ve parlaklığının da onu gerçek bir servet haline getirdiği daha da açıktır.

görünüşte kendine yeterli olan özerk bir dönüştürdü; sikkenin fiziksel gerçekliği onun *bonitas intrinseca*'sını kanıtladı. *48*

Fiyat, iki değerleri arasındaki içsel bir ilişki haline geldi: satın almak istediğiniz nesnenin değeri ve parasal birimin değeri.

46. Zola'en ünlü romanlarından biri olan La *Bete Humaine*'in başlığının derinliği de buradan [illegible]: insanlaşmış makine, hayvani ihtiyaçları olan insan, makineye av olan insan ve insandan parazit bir yaşam edinen makine.

47. Zamanı geldiğinde bu *kolektif taahhütlere* tekrar döneceğiz. tarih yazarken. Ancak henüz onları düşünecek araçlara sahip değiliz.

48. Öte yandan, 1792*'de assignat'*ları (senet) meta olarak görmek kimsenin aklına gelmezdi. Bununla birlikte, metalist teori o zamanlar zirvede olduğundan, bunlar, senet ile ulusal servet arasında aracılık eden *para-komiteleri* tarafından *kesilen* emanetçi işaretler olarak görülüyordu.

Bu madde *fikri*, kendi fikrini üreten maddenin kendisi olduğu için natüralist ve materyalisttir. Materyalisttir, çünkü basitçe görünür ve somut maddeselliği içinde düşünülen aracın kendisidir; natüralisttir, çünkü fiziksel nesnenin doğal özellikleri verilmiştir

Ama her şeyden önce, *praksis* yankılanıyor

bir şey aracılığıyla. Her *praksis* kendi ideolojik gerekçesini içerir: birikim hareketi zorunlu olarak mal birikiminin refaha yol açtığı fikrini içerir; ve altın ve gümüş biriktirildiği için, ne kadar çok külçe ya da sikkeye sahip olursanız o kadar zengin olursunuz. Dolayısıyla bir birimin değeri sabit olmalıdır,

Çünkü zenginlik, parasal birimlerin basit bir şekilde bir araya getirilmesinden oluşur. Ama bu altın sikke *fikri* doğru mu? . . yoksa yanlış mı? Aslında ikisi de değildir. İthalat sürecinde, fikir altının kendisini *değerli* bir *metal* olarak ortaya koymasıdır; ama aynı zamanda hareketsizdir; zihnin bir icadı değil, ama

eylemin taşlaşmasıdır. Bu fikir madeni para için ve madeni para *içinde*, birey için, o an için ve insan ile ürünü arasında doğrudan bir bağlantı olarak doğrudur. Ancak bu fikir, insan ile ürünü arasında doğrudan bir bağlantı

tekrarlama oyunu, grubun birleşik, uyumlu girişimini tamamen tahrif eder. *Burada* ve bu tüccar için, koşullar ne olursa olsun ve fiyatlar kadar dalgalanırsa dalgalansın, fazladan bin duka alırsa *bu akşam daha zengin* olacağı hala doğrudur. Ancak

Sürecin bütünü itibariyle, kolektivitelerin aşağıdakiler tarafından zenginleştirilmesi söz konusu değildir

parasal işaretlerin birikimi. Burada madde pasif bir etkinlik ve karşı-finalite olarak hareketi aracılığıyla kendi fikriyle çelişir.

Bu açıklamalar bizi ikinci tür insan aracılığına, yani seri aracılığa getiriyor. Bu durumda, aynı ya da farklı insanlar kendilerini girişimin sınırlarında Ötekiler olarak oluştururlar.

ortak *praksis*. Başka bir deyişle, grubun sentetik içselliği

bireylerin karşılıklı dışsallığı tarafından nüfuz edilir, böylece

49. Marx *Kapital*'de *şöyle* yazmıştır*:* 'Hegel'e göre, insan beyninin yaşam süreci, yani "İdea" adı altında bağımsız bir özneye dönüştürdüğü düşünme süreci, gerçek dünyanın demiurgosudur ve gerçek dünya yalnızca "İdea "nın dışsal, fenomenal biçimidir. Benim için ise tam tersine, ideal olan, insan zihni tarafından yansıtılan ve düşünce biçimlerine dönüştürülen maddi dünyadan başka bir şey değildir'. ("İkinci Almanca Baskıya Sonsöz", *Kapital,* Cilt I içinde, çev. Moore ve Aveling, Londra, Lawrence ve Wishart, 1970, s. 19.) Şunu da eklemek şartıyla bu tamamen doğrudur: Bu maddi dünya, insan *praksisini* çoktan kendi , yani eylemsizlik terimlerine dönüştürmüş ve tercüme etmiştir. , tam *altın sikkede* bir fikir olduğu ölçüde, bir İspanyol bakanın kafasında opak bir maddedir.

Bu onların maddi ayrımını oluşturduğu sürece. Gümrük engellerine, yasaklarına ve polis soruşturmalarına rağmen, değerli metaller İspanya'ya sadece tekrar terk etmek için girdi: altın her cepheden kaçtı kademe. İlk olarak, yasadışı ticaret vardı: bu dönemde Akdeniz dünyasının altına ihtiyacı ticaret aktifti ve Sudan altını tükenmişti ve İspanya'ya yerleşen yabancı tüccarlar kendi ülkelerine nakit para gönderiyordu. Bir de yasal yollar vardı: tahıl ve bazı mamul ürünlerin ithalatı nakit ödeme gerektiriyordu. Son olarak, İspanya'nın emperyalist politikası ona pahalıya mal oldu, çünkü Hollanda Peru altınının büyük bir kısmını yuttu. Dolayısıyla Braudel, 'Yarımada'nın değerli metaller için bir rezervuar görevi gördüğü' sonucuna varmaktadır. 5oa Gerçekten de *O thers* tarafından (yabancılar tarafından ve yabancılar için) dolandırıcılık yapıldığı sürece ve İspanyol emperyalizmi O'nun parayla ilgili politikası olarak oluşturulduğu ölçüde, başka bir deyişle, kral kendi kararlarıyla çeliştiğinde kendisinden başka biri olduğu ölçüde herhangi bir *ortak* eylemi fark etmek imkansızdı; sadece sayısız herhangi bir bağlantı olmaksızın ayrı ayrı eylemler gerçekleştirebilmişlerdir. İster bireysel olarak ister küçük organize gruplar halinde hile yapsınlar, yasadışı operatörler gizlilik içinde hareket etmek zorunda oldukları için genellikle birbirlerini tanımıyorlardı; kral kendi çelişkisini *bilmiyordu*; mısır ve temel ürünlerin satın , İspanya'nın hayati ihtiyaçlarıyla bağlantılı olarak *başka bir* bakış açısından hemen *görülüyordu*.

Ancak bu münferit eylemler, altın stokunun hareketsiz bütünlüğünde ve her külçenin üzerinde yazılı olan hareketsiz fikirde dışsal bir bağa sahipti. Kıymetli maden kendisini İspanya'nın zenginliği olarak sunuyordu, yani tüccarların ve hükümetin yasal faaliyetleri aracılığıyla, hem artmaya hem de azalmaya eğilimli maddi bir sentetik güç olarak ortaya çıkıyordu. azalmaya başladı. Böylece altın kayıpları Cortes tarafından Ülkenin *sistematik olarak* yağmalanması. BirleÇik birikim sürecinin birliği, maddeye zenginlik olarak pasif birliğini verdi; ve bu maddi birlik de sahtekarlık ve ithalattaki biçimsiz büyümeyi birleÇtirdi. Bu şekilde, maddenin kendisi esas şey haline geldi ve bireyler tanınmadan olup gittiler. Durdurulması gereken şey *altının dışarı akmasıydı. Öteki aracılığıyla gerçekleşen* bu çıkış, maddenin *Öteki* olarak kendiliğinden bir hareketi haline geldi*;* öyle ki, *insanlaştığı* ölçüde *insandan Ötekiydi.* Ama Öteki olduğu için eylemsizliği, moleküler yapısı ve parçalarının karşılıklı dışsallığı yoluyla, yani *madde olarak*, emmiştir.

5oa. Braudel, a.g.e., s. 479

yinelenmesi ve maddenin insanların isteklerine ve uygulamalarına karşı bir tür kendiliğinden direnç göstermesi haline getirmiştir. Bu durumda, ataletin kendisi *aiteririyle birleşmiş* ve yeni şeyler üreten sentetik bir ilke haline gelmiştir. güçler. Ancak bu güçler olumsuzdu: altın 'kendi hayatına' sahipti Ölümsüz gücünü ve olumsuzluğunu özümsediği gerçek *praksis* ile dağınıklığını dışsallık içinde yeniden doğruladığı fiziksel olguların salt ardışıklığı arasında aracılık eder. Bunun özellikleri *Praksisi* kendi üzerine geri döndüren ve sonları karşı uçlar, burada analiz edilemez; ancak bir örneği inceleyeceğim, Ben buna *büyülenmiş miktar* diyeceğim.

İspanyol hükümeti altın biriktirdi, *ancak* altın dışarı aktı. Bu düzlemde, ilk olarak pozitif, mantıksal bir miktar hareketine sahibiz: Kısacası, ülkenin parasal potansiyeli arttıkça altının daha hızlı ve daha bol bir şekilde dışarı aktığı görülüyor. Braudel'in 'İspanya bir rezervuardı' metaforu buradan gelmektedir. Eğer bu eylem olumsuzsa, bu sadece insan girişimleriyle ilişkisi. Ancak bu sadece, eylemin birikimi yok etme gücünün, örneğin bir kalyonun yükünün büyüklüğüne ilişkin sınırlamalarla *aynı ışık* altında görülmesi gerektiği anlamına gelir. Eğer Kalyonun batması, aşırı yüklemenin *olumlu* etkisinden kaynaklanıyordu; ne kadar *çok* külçe taşırsa, ağırlığı o kadar *artıyordu*. Gerçekte herhangi bir akım olumsuzluk içerdiğinden, bu o kadar net değildir. Ancak, sonuçta, bir tarihçi ya da ekonomist olguyu bir bütün olarak tanımlamak için fiziksel bir sembol kullanabilir.

Ancak bu, karmaşık 'birikim' olgusunun diğer bir yönüdür. 'miktarın büyülenmesi' olarak 'çıkış'. Amerikan serveti bir süre İspanya'da kaldı ve daha sonra diğer Akdeniz ülkelerine aktı; yaklaşık bir yüzyıl boyunca İspanyol rezervleri yeniden oluÇturulur ve yeni ithalatlarla arttırılır. Burada para-metanın maddi fikri ile ekonomik gerçeklik arasında bir çelişki ortaya çıkmaktadır. Niceliksel kavram *fikrin* içine girer; eğer değer para biriminin sabit olması durumunda, toplam ne kadar büyükse, para birimi de o kadar *büyük* olacaktır. değer. Ve gösterdiğim gibi, bu *birey için* her zaman doğrudur. Ancak, *onun* için her yeni miktar servetini arttırırken, ulusal toplulukta birimin *değerini düşürür*; ve böylece bireysel servet sürekli olarak tüccarın ya da sanayicinin elinde bozulur ve onun kendi artan refahı kısmen sorumludur. Hiç şüphesiz, biri artarken diğeri azalan *iki* nicelik arasındaki işlevsel ilişkileri ifade eden fiziksel yasalar vardır. İşte bu liberal dönemin metalistlerinin devalüasyon olgusunu iki değişken arasındaki bir ilişki açısından sunmalarına izin verdi

meta ve parasal olmayan metalar: dolaşımdaki para miktarı artarsa, fiyatlar yükselir. Ancak metaların kullanım değeri – ve emek-değeri – sabit kaldığında, fiyatlar yükselir.

hipotezine göre, fiyat yalnızca para biriminin değeri arttığı için yükselir.

düşmüştür. Yani şu temel gerçeğe geri dönüyoruz: madeni paraların *değeri*, sayıları arttıkça azalır. Dün 5,000 duka altınım vardı; bugün ise 10,000 duka altınım var. Sonuç olarak, cebimden hiç çıkmayan *bu* duka, doğası değişmeksizin, bir tür değer kaybına uğradı.

(tabii her zaman servet rezervlerin büyümesiyle ilişkili olduğunu varsayarak).

İspanya'daki fiyat artışının 'o zamanlar çılgınca göründüğü' ortaya çıktı. A 100 tonluk bir gemi V. Charles zamanında 4,000 düka değerindeyken, RGII'de 5000 düka değerindeydi. Earl J. Hamilton50b, 'Amerika'dan değerli metal ithalat oranı ile Amerika'dan değerli metal ithalat oranı arasındaki korelasyonu' göstermiştir.

fiyatlar o kadar açıktır ki, fiziksel ve mekanik bir bağla birbirlerine bağlı gibi görünmektedirler. Her şey değerli metal stokundaki artış tarafından yönetiliyordu. Bu stok on altıncı yüzyıl boyunca üç katına çıkmış ve para birimi değerinin üçte ikisini kaybetmiştir. Kısacası

kısmen mekanik bir bağ meselesiydi; ancak aynı *zamanda*

Bütünün parçaları üzerindeki mekanik etkisi. Çünkü mekanik bağlar, kesin konuşmak gerekirse, dışsallık bağlarıdır: bir nesneye etki eden kuvvetler birbirinden bağımsızdır ve bir sistemin unsurları değişmezdir. İşte tam da bu nedenle nicelikler olarak ele alınabilirler: bütünün parçalar üzerinde etkide bulunmamasının basit nedeni bütünün olmamasıdır. Topluluklar ya da toplamlar vardır: ilişkiler değişir, ancak ilişkilendirdikleri terimler bu değişiklikler tarafından değiştirilmez.

Ancak fiyat artıÇları söz konusu olduğunda, hayali bütünlük olarak adlandırılabilecek bir durumla karÇılaÇırız; *bir deyiÇle*, toplam, *sanki bir bütünmüÇ gibi* parçaları üzerinde olumsuz etki yapar. Gördüğümüz gibi, rezervlerdeki artış

her birimin değersizleşmesi. Böylece unsurlar sürekli olarak şartlandırılır

ilişkilerinden kaynaklanır. Ancak yine de böyle bir ilişki niceliksel görünür; aslında nicelikler arasındaki bir ilişkidir. Ancak bu dışsallık ilişkisi

bir içsellik ilişkisi tarafından aşındırılmıştır. Olguyu mekanizmanın zamansız şimdisine mahkum etmek yerine *praksisin* zamansallığına geri koyarsak bu daha da netleşecektir. O zaman bir gelecek ortaya çıkar: Gördüğümüz gibi, kendini tanımlayan ortak eylemin içinde

Gelecekteki bütünlüğü açısından ve bu nedenle bir

50b. Cf. Earl J. Hamilton, *American Treasure and the Price Revolution* in *Ispanya,* z50z-z 650, Harvard, 19 34. [Ed.]

totalizasyon, değersizleştirme sürecinin kendisi, geleceği (rezervlerin daha da artması ihtimali) şimdinin kendisini ve grupların ya da bireylerin *praksisini* belirleyen bir hareket haline gelir
(bu nedenle daha sonra 'düşüş yönünde' spekülasyon yapmak mümkün hale gelmiştir). Ulti
İspanyollar için devalüasyon gelecekten geliyordu ve bunu öngörebiliyorlardı. Kuşkusuz, metalist teori on altıncı yüzyılda kafa karışıklığına neden oldu ve tüccarlar rezervlerdeki artışın ekonomiyi bir bütün olarak yönettiğini fark etmediler. Öte yandan, fiyatların artmaya devam edeceğinin de farkındaydılar. Bunu şu şekilde fark ettiler
çünkü yükselişin kendisinden yola çıkmışlardır: ve *devam eden bir süreç olarak* kendi geleceğini onlar üzerinden yansıttı.

Bundan dolayı çeşitli eylemler ve kararlar alındı: mevcut tehlikeye karşı kendilerini korumak zorundaydılar, ancak sürekli kötüleşen durumu gözden kaçırmadan; özellikle de sanayi kuruluşları ücretleri düşük tutmaya çalışacaklardı. İspanya'da ücretler (15 71-1 5 80
– 100 baz alındığında) 1510'da 127.84 olarak gerçekleşmiş ve birkaç iniş çıkıştan sonra 1600'de 9.31'e ulaşmıştır. Böylece fiyat artışları, *praksisin* başkalıktaki aracılığı yoluyla (çünkü ücretlerin sınırlandırılması hükümet tarafından gerçekleştirilmedi, sayısız özel girişimin sonucuydu51)
toplumun diğer kesimlerinde geniş kapsamlı değişikliklere yol açtı. Henüz bu değişikliklere karşı çıkabilecek uyumlu bir *praksis* yoktu. Kendilerini savunacak araçlardan yoksun işçiler demir *bir* yasa tarafından kontrol ediliyordu ki bu *da* bize niceliğin *totalleştirme* eylemini ortaya koymaktadır. Ücretler 16 II'de (13°. 56) yeniden yükseldiğinde, bunun nedeni yoksulluktu.
ve salgın hastalıklar 'Yarımada'nın nüfusunu önemli ölçüde azaltmıştı'.

Bu bize üç şeyi gösteriyor. Birincisi, iÇverenlerin eylemleri, tıpkı Çinli köylülerin eylemleri gibi, umduklarının tam tersini gerçekleÇtirmiÇtir. Yaşam düşürerek nüfusu kıtlık ve salgın hastalıkların insafına bıraktılar ve böylece bir insan gücü krizine yol açtılar. İkinci olarak, kitleler, 'atomize' oldukları için
siyasi birlik eksikliği,[illegible] asimilasyon güçleri tarafından *hayata geçirilmiştir*. Burada onları mekanik gerçeklikleri içinde görebiliriz, çünkü organik ve
Her birinin insani yönü, diğerleriyle olan ilişkilerinin, ücretler *açısından* tamamen moleküler olmasını . İzo
lasyonu, ücretli çalışanlar topluluğunun geniş, dışsal olarak koşullandırılmış atıl bir sistem olarak oluşmasıyla sonuçlandı. Bu seviyede,

51. Elbette sınıfsal bir tutumu ifade ediyor; ancak biz henüz eylemin bir sınıfın çıkarına olduğunu düşünür. Aşağıya bakınız.

Bu, cansız maddenin, onu oluşturan parçacıkların (atıl veya canlı, cansız veya insan olabilir) gerçek özüyle değil, kendi aralarındaki ve tek bir maddeyle olan ilişkileriyle tanımlandığını gösterir.
ayeti. Ayrıca burada, bu elemen tar biçiminde, Doğa'yı gözlemleyebiliriz.
şeyleşme. Bu, çoğu zaman sanıldığı gibi bir şeye dönüşmesi değil, toplumun yapıları tarafından bir sosyal grubun üyelerine dayatılan, gruba ve dolayısıyla bir bütün olarak topluma ait oldukları gerçeğini yaşamaları zorunluluğudur.
moleküler bir statüdür. *Birey olarak* ne yaşadıkları ya da ne yaptıkları hala önemlidir,
hemen, gerçek *praksis* ya da insan emeği. Ancak bir tür mekanik katılık, somut yaşam girişimlerinde onlara olur ve eylemlerinin sonuçlarını toplamsal eklemenin yabancı yasalarına tabi kılar. Onların
nesneleştirme, başkalarının nesneleştirilmesinin atıl gücü tarafından dışsal olarak değiştirilir. Üçüncü olarak, maddeselliğe karşıt olan maddeselliktir: nüfusun azalması bireyin değerini arttırır. Bu ilişki bireyin
para için geçerli olduğunu bulduğumuzun tersi: bu durumda *daha az* daha fazlasını yaratır. Burada da insani metaların sayısı ile ücretleri arasında fonksiyonel bir iliGki kurmaya çalıGmak anlamsız olacaktır. Çünkü bu bakış açısına göre, insanın gerçekliği
şey, yani onun aracı, zaten onun emeğidir, ayrıştırılmış, detotalize edilmiş ve emek saatlerinin *dış* atomlarına bölünmüştür; ve emek saatinin tek gerçekliği toplumsaldır: onun fiyatı
Böylece bolluk değersizleşme üretir ve sonuç olarak insan malzemesi kıtlaşır; dolayısıyla kıtlık sosyal molekülleri yeniden değerlendirir. Bu örnekte, artan kıtlık parasal rezervlerin büyümesiyle aynı rolü oynar: arz ve talebin aracılığı yoluyla
talep, sayısal azalma, her miktarını artırarak kendi birimleri üzerinde bir toplamlaştırma olarak etki eder. Ayrık miktarlar olarak toplanma olasılığı, yani *bir arada olmama* gerçeği, işçiler için *bir tür bağı* haline gelir. bir dönüşüm gerçekleşmiştir: atomize grup bir mekanik haline gelmiştir.
sistemidir, ancak toplamın saf dışsallığı insani ya da sözde insani bir bütünlük haline gelmiştir ve *işverenlere* karşı genel grev *tarzında* hareket etmektedir. 53

)2. Artı değerin gizemlerinden biri, çalışma saatlerinin ölü zamanının, gerçek emeğin somut, insani zamanının, yani tatlandırıcı, insani bir özverinin yerine ikame edilmesidir. Marx vurgulamadan da olsa söyler. \Buna başka bir yerde döneceğiz.

53. Maddenin bu dönüşümü ve insanın maddeleşmesi
Bireyin kendisi de marjinal izmde bulunur. Bu bakış açısından,

Süreç bir bütün olarak İspanya'da insani bir anlam kazandı çünkü bir bakıma, altın çıkışından salgın hastalıkların patlak vermesine kadar her şey, fiyat artışları da dahil olmak üzere, kasıtlı ve ısrarlı bir parasal birikim uygulamasının sonucu olarak görülebilir. Bu dönemde

Ancak diğer Akdeniz ülkelerinde değerli metal, çeşitli bireysel sahtekarlıklar yoluyla *bir* cazibe merkezi *olarak* ortaya çıktı. Hükümetlerin para akıĢını teĢvik edecek yasal araçları yoktu; yapabilecekleri en fazla bu otomatik birikime gözlerini kapamaktı. Bu durumda para, maddi dağılımında, küçük ayrı meblağlar halinde[54] veya

yasal işlemler vesilesiyle, ancak aşağıdakilerden başka bir ilişki olmaksızın zamansal birlikte varoluş. Bir kez daha, birlik insanidir: 'altına duyulan açlık'. Ancak bu, Akdeniz endüstrisi açısından yaygın bir ihtiyaç anlamına gelir ve ticaret, birbirini tanımayan bireyler arasında hissedilir. Bu Birlik hiç kimse için zihinsel bir gerçeklik değildi; belirli talepler bulutu tarafından bastırılan maddi bir gerçeklikti. Bir anlamda, her tüccar

---

Kişisel arzu ve ihtiyaçlar, nicelik haline geldikleri şeyin kullanım-değerlerinde nesneleştirilir ve yabancılaştırılır. Ancak, aynı zamanda, 'birimler' *(dozlar)* artık bir çoraptaki bozuk paralar gibi bir arada var olmaya zorlanmaz; ya da daha doğrusu, birlikte var olmaları bir iç ilişki haline gelir. 'Marjinal birim' – en düşük kullanım değerine olan – diğerlerinin değerini belirler. Ve bu gerçek bir sentez değil, hayali bir içselleştirmedir. Gerçek bir sentezde, ilişki kendisini gerçek, somut ve bireysel parçalar arasında kuracaktır. Marjinalizmde, *nihai birim bunlardan herhangi biri* olabilir. On altınımdan herhangi biri en son kullanacağım altın olarak görülebilir; iĢverenin on iĢçisinden her *biri* sonuncusu olarak görülebilir ve emeği her zaman *marjinal üretkenliği* açısından görülebilir. Ancak bu içsellik bağını değiĢken kılan Şey, ihtiyacın . Gossen yasasından kaynaklanan ayrışma yoluyla, marjinal *birimlerin* toplamını üniter projesiyle birleştiren de budur. Marjinalizmin hakikati ne dışarıda, saf nicelikte yatar; ne de *içeride,* 'psikolojik'te yatar: içsellik ve dışsallık arasındaki sürekli alışverişin diyalektik olarak açığa çıkarılmasında yatar, bu da sahte bir matematiği sahte bir psikolojiye dayandırır ve tatmin edilmiş ihtiyacın yaşanmış zamanını kardinallerin gizli bir ordinalizminde kristalize eder. Bu sözde matematik aslında daha çok bir lojistik gibidir. Sözde içselliğin bazı evrensel ilişkileri tanımlandıktan sonra bir sembolizmin inşasını önleyecek hiçbir şey yoktur. Dışsallığın bir yerlerde mevcut olması yeterlidir. ĠliĢkilerin gerçek içselliği – yani bireyselleĢtirilmiĢ parçanın bütüne somut üyeliği - her zaman kesinlikle sembolleĢtirilemez. Başka bir deyişle, diyalektiğin belirli anları cebirsel olarak ifade edilebilir; ancak diyalektiğin kendisi gerçek hareketi içinde Jny matematiğinin ötesinde yer alır.

54- 'J554'te . . Don Juan de Mendoza, bir gemide seyahat eden yolcuları aradı. Katalonya'dan İtalya'ya kadırgalarını gönderdi. Sonuç, çoğu Cenevizli tüccarlara ait olmak üzere 70.000 dükaya el konulması oldu' (Braudel, op. *cit.,* s. 478.)

Para talep eden kişi, ekonominin kurumlarda ve sosyal yapılarda kendi dışında bütünleştiğini fark etti. Bu nedenle de
para hem *çağrıldı* hem *de acı* çekildi*:* bir cazibe teslim edildi
bir istilaya benziyordu. Çekim, bireyleri ya da belirli şirketleri etkilediğinde somut ve aktifti; ancak bütün bir şehir ya da Devlet söz konusu olduğunda pasif bir şekilde acı çekiliyordu. Dolayısıyla, Devlet'in her yurttaşın kaderi olarak görülebileceği doğruysa, tersine, yinelenme ve başkalık ortamında atomize yurttaşlar topluluğu (en azından ticaret burjuvazisi üyeleri) Devlet'in kaderi olarak görünür. Akdeniz pazarlarında İspanyol dukası ve gümüş reali prim yapıyordu ve hatta söz konusu ülkede basılan paradan daha değerliydi. Bunlar ve fiyat artışları aracılığıyla bir tür İspanyol varlığı ve hegemonyası empoze edildi
meydana getirmişlerdir. Konuyu uzatmaya gerek yok, ancak İspanyol parası aracılığıyla buranın sosyal gerçekliğinin nasıl değiştiğini de belirtmek gerekir.
burjuva sınıfı kendisini işçilerin dünyası üzerinde tahammül edilemez bir kısıtlama olarak dayattı. Ancak burjuvazi kendi kendisinin kurbanıydı: bir sınıf olarak kendi üyelerinin anlaşmalarından zarar gördü. Bankacılar ve üreticiler enflasyondan çok etkilendi. Tartışmasız olan şu ki, bu parasal
Akdeniz dünyası devrimi, ekonomik kalkınması şiddetle *engellenen*
gelişim, kendi çöküşünün kaderini öğrendi.

Bu hızlı incelemeden ne öğrenebiliriz? *Birincisi,* anlamlar yalnızca maddeden *oluşur*. Madde onları yazıt olarak muhafaza eder ve onlara gerçek etkilerini verir. İnsani özelliklerini kaybettiklerinde,
insan projeleri Varlığa kazınır, yarı saydamlıkları
donuklukları, incelikleri kalınlıkları, uçucu hafiflikleri kalıcıdır. Yaşanmış olaylar olarak niteliklerini kaybederek *Varlık* haline *gelirler*; ve Varlık oldukları sürece bilgi içinde bile çözülemezler.

Eğer deşifre edilir ve bilinirlerse. Sadece maddenin kendisi, maddeye vurarak onları parçalayabilir. İnsan emeğinin anlamı, insanın madde üzerinde maddi olarak hareket etmek ve maddi yaşamını değiştirmek için inorganik maddeselliğe indirgenmesidir. Trans-substantiation yoluyla, bedenlerimiz tarafından bir şeyin içine yerleştirilen proje, orijinal niteliklerini tamamen kaybetmeksizin o şeyin sübjektif özelliklerini alır. Böylece, içinde kendi geleceğimizi belirlememiz gereken hareketsiz bir geleceğe sahip olur. Gelecek insana, daha önce şeylere insan aracılığıyla geldiği ölçüde, şeyler aracılığıyla gelirPasif nüfuz edilemezlik olarak anlamlandırmalar insan evreninde insanın yerini alır: insan güçlerini onlara devreder. Tüm maddi birliği etkilerler.

Hem temas yoluyla hem *de uzaktan* pasif eylem yoluyla ayet. Bu şu anlama gelir

Sadece Varlığın içine değil, aynı zamanda Varlığın anlamlandırma kalıbına döküldüğü anlamına da gelir. Bu aynı zamanda, bu ağır, hareketsiz nesnelerin bir topluluğun temelinde yattığı anlamına da gelir

bağları, içselliğin bağlarıdır. Bu içsellik aracılığıyla

Bir maddi unsurun diğerine uzaktan etki edebilmesi; örneğin, Amerikan madenlerinin üretimindeki düşüş, on yedinci yüzyılın ortalarına doğru Akdeniz'deki infla tionun sonunu getirmiştir. Ancak bu tür değişiklikler yoluyla bir unsur, insanları birbirine bağlayan içsellik bağının kopmasına yardımcı olabilir.

Bu açıdan bakıldığında, hem Durkheim'ın 'sosyal olguları olarak ele alın' düsturunu hem de Weber ve birçok çağdaşının 'sosyal olgular değildir' yanıtını kabul etmek mümkündür. Şöyle ki,

Her şey doğrudan ya da dolaylı olarak bir *şey* olduğu sürece sosyal olgular da bir *şeydir*,

sosyal gerçekler. Zenginliğin sentetik büyümesinin temeli, Kant'ın yaptığı gibi sentetik *a priori* bir yargıda değil, *güç oldukları* anlamların hareketsiz bir toplamında aranmalıdır. Bununla birlikte, bu güçler eylemsizlik güçleri oldukları ölçüde, yani madde tarafından ve maddeye *iletildikleri* ölçüde

dışsallığı pasif birlik biçiminde ortaya koyarlar.

içselliğin maddi bir bağıdır. Böylece maddileGmiG *praksis* (basılmıG madeni para vs.) insanları tam da onları ayırdığı ölçüde birleGtirme etkisine sahiptir, çünkü her birine bireysel olarak öngördüklerinden sonsuz derecede daha zengin ve daha çeliGkili anlamlı bir gerçeklik dayatır. Nesnelerin dışsallığına bürünmüş maddileşmiş pratikler, her bir insana

Birbirini tanımayan insanlar üzerinde ortak bir kader yaratırlar ve aynı zamanda bireylerin ayrışmasını yansıtır ve pekiştirirler. Kısacası, başkalık insanlar aracılığıyla şeylere gelir ve atomizasyon biçiminde şeylerden insanlara geri döner: altının çıkışlarını üreten Öteki'ydi. Ancak altın, parasal birimlerin hareketsiz bir dağılımı olarak, bu başkalığı özümsedi ve insandan Başka oldu; onun aracılığıyla başkalık herkeste pekiştirildi. Bununla birlikte, bu başkalık bir nesnenin ya da sürecin birliği haline geldikçe (Altın, Çıkışı) ve birlik bir insan içinde ortaya çıktıkça

hem bir kader birliği *hem de* bir çıkar çatışması olarak dağılma,

bir birleşme projesi ve yaşanmış bir ayrılık olarak, herkes için, her birinin herkesle ilişkili olarak sentetik bir belirlenimi ve *sonuç* olarak erkekler arasında az ya da çok daha az antagonistik bir bağlantı haline geldi. Böylece çalıştı

Madde etkinliğimizi eylemsizlik olarak, eylemsizliğimizi etkinlik olarak, grupla içselliğimizi dışsallık olarak, dışsallığımızı da içselliğin belirlenmesi olarak bize geri yansıtır. İşlenmiş maddede, yaşayan

mekanik olana dönüştürülür ve mekanik olan bir tür asalak yaşama yükseltilir; bu bizim tersine çevrilmiş yansımamızdır ve onda, Hegel'in ünlü bir deyişini kullanırsak, 'Doğa, İdea olarak O ternlik biçiminde görünür'. Burada basitçe hiçbir İdea yoktur, yalnızca bireyler tarafından gerçekleştirilen maddi eylemler vardır. Madde, dıÇsallığın ve içselliğin bu değiÇen yansımasıdır, ancak *iÇlendiği* ölçüde tamamen çevrelediği ve nüfuz ettiği bir toplumsal dünya içinde.

Maddesellik her yerdeyse ve *praksis* tarafından içine kazınmış anlamlarla ayrılmaz bir şekilde bağlantılıysa, bir grup insan yarı-mekanik bir sistem olarak hareket edebiliyorsa ve bir şey kendi fikrini üretebiliyorsa, *maddeye*, yani tamamen anlamsız Varlığa ne olur? Cevap basit: insan deneyiminin *hiçbir* yerinde görünmüyor. Şu anda
Tarihin herhangi bir anında şeyler, tam da insanlar şeyler olduğu ölçüde insandır. Volkanik bir patlama Herculaneum'u yok eder; bu bir bakıma insanın kendisini volkan tarafından yok etmesidir. Kasabanın ve sakinlerinin toplumsal ve maddi birliği, insan dünyası içinde, insanlar olmadan belki de anlamdan yoksun belirsiz bir süreç içinde eriyip gidecek olan bir şeye bir olay bütünlüğü kazandırır.

Madde, Tanrı ve saf madde dışında madde olamaz ki bu da saçmadır. Peki bu bizi düalizme geri götürür mü? Hiç de değil. İnsanı dünyaya yerleştiririz ve basitçe insan için ve insan aracılığıyla bu dünyanın insandan başka bir şey olamayacağını not ederiz. Ancak diyalektik tam olarak bir monizm biçimidir, zira karşıtlıklar ona patlamadan önce bir anlığına kendileri için ortaya konan anlar olarak görünür. Eğer bütünüyle madde olmasaydık, madde üzerinde nasıl hareket edebilirdik ve o da madde üzerinde nasıl hareket edebilirdi?
bizim üzerimizde? Eğer insan, kendi durumunu bütünsel bir aşkınlık içinde yaşayan özgül bir varlık olmasaydı, maddi bir dünya nasıl *olabilirdi*? Nasıl
herhangi bir faaliyetin genel olasılığını tasavvur edebilir miyiz? Maddi gerçekliği her zaman yaşamlarımıza yönelik bir tehdit olarak, bir
emeğimize direnç, bilgimize bir sınır ve aynı zamanda gerçek ya da olası bir araçsallık olarak. Ancak bunu, atalet, otomatizm ve nüfuz edilemezliğin eylemimiz üzerinde bir fren görevi gördüğü *toplumda* ve aynı zamanda
çabalarımıza direnen hareketsiz nesnelerde. Her iki durumda da bu pasif gücü, anlamlandırıcı bir birleşme süreci içinde deneyimleriz. Madde tam da *bize* ve içimize verildiği ölçüde bizden kaçar. Madde
Bilim evreni katı bir *anlamlar* zinciridir. Bunlar üretilir
ve onu aydınlatmak için ona geri döner. Ancak bunların her biri *geçici olarak* görünür; yarın hala sistemde olsa bile, topluluğun devrilmesinin kalıcı olasılığı onu değiştirecektir. *İnsan dünyasından* yola çıkan ve insanı *insan dünyasının* içine *yerleştiren* tekçilik

Doğa, maddeselliğin tekçiliğidir. Bu, gerçekçi olan tek monizmdir ve doğanın maddeselliğine inanmanın *tamamen teolojik* cazibesini ortadan kaldırır. şablon Doğa'dır.55 İnsanı ne moleküler bir dağılma ne de ayrı bir varlık haline getiren, onu hayvan yaşamının genel *pratiğiyle* tanımlayarak *başlayan* ve şu iki doğru ama çelişkili önermeyi aşabilen tek monizmdir: evrendeki tüm varoluş maddidir; insan dünyasındaki her şey insandır

Ancak *praksisi,* sadece bir şey olarak ele alırsak, onu nasıl temellendirebiliriz? radikal bir şekilde insani olmayan bir sürecin özsel anı mı? Eğer Varlığın tamamı onun aracılığıyla totalize ediliyorsabu nasıl gerçek bir maddi totalizasyon olarak sunulabilir? Şüphesiz insan, Walter Biemel'in Heidegger üzerine yorumunda 'Varlığın Açılışının taşıyıcısı' olarak adlandırdığı şey haline gelecektir. 56

Bu çok uzak bir karşılaştırma değildir. Heidegger'in Marksizme saygı göstermesinin nedeni, Marksist felsefeyi, Waelhens'in (Heideggerci varoluşçuluktan) dediği gibi, 'Varlığın bende Öteki olduğunu …' göstermenin bir yolu olarak görmesidir. (ve) insan ... yalnızca kendisi olmayan Varlık aracılığıyla kendisidir. "57 Ancak ister ister Marksist idealizm olsun, insanı insandan Başka olana tabi kılan her felsefe, hem temeli hem de sonucu olarak insandan nefret eder: Tarih her iki durumda da bunu kanıtlamıştır. Bir seçim vardır: insan ya öncelikle kendisidir, ya da öncelikle kendinden başkasıdır.

İkinci doktrini seçmek kişiyi basitçe gerçek bir yabancılaşmanın kurbanı ve suç ortağı yapar. Ancak yabancılaşma insanın *öncelikle eylem olduğunu* varsayar. Kulluk özgürlüğe dayanır; dışsallığın insan ilişkisi, temel içsellik türü olarak içselliğin doğrudan bağına dayanır.

insan ilişkisi. İnsan, geleceğin bir şey olduğu, fikrin bir nesne olduğu ve maddenin şiddetinin 'Tarihin ebesi' olduğu bir evrende yaşar. Ancak insan her şeyi kendi *pratiği,* kendi geleceği ve kendi bilgisiyle donatır. Eğer karşılaşabilseydi

15. Friedrich Engels, Doğanın *Diyalektiği,* s. 198. Bkz. yukarıda, s. 27, n. 9.

)6. Walter Biemel, *Le Concept du Monde che, Heidegger*, Paris, 1950, s. 85-6. Biemel, *Sein und Zeit'*tan sonraki yazılarında 'Heidegger'in Varlık'la başlayıp İnsan'ın yorumuyla bitirdiğini' ekler *(a.g.e.).* Bu yöntem onu dışsal materyalist diyalektik adlandırdığımız şeye yaklaştırır. O da Varlık'la (yabancı bir ekleme olmaksızın Doğa) başlar ve insanla son bulur; o da bilgi-yansıtmayı 'Varlık'a l'*Etant)* açılan bir kapı olarak görür.
Been (l'Ere).'

57. Alphonse de Waelhens, *PMnomeno!ogie et* Verite, *essai sur ['evolution* de f*idee* de veriti che{ Husser!et Heidegger, Paris, Collection Epimethee, 1953, s. 16.

Deneyimdeki saf madde, ya bir tanrı ya da bir taş olmak zorunda kalacaktı; ve her iki durumda da *onu etkilemeyecekti:* ya sezgilerinin anlaşılmaz dolgunluğundan üretecekti ya da *eylem* ortadan kalkacak ve yerini salt enerji denklemlerine bırakacaktı. Tek zamansal hareket çürüme, karmaşık olandan basit olana, yeryüzünün somut zenginliğinden mükemmel bir dengenin kayıtsızlığına doğru tersine çevrilmiş dia lektik hareket olacaktır: kısacası evrim involüsyon ve çözülme olacaktır. Örneğimizde, nesnelerin insan faaliyetinin tamamını nasıl ve sonra onu nasıl cisimleştirip geri verebildiğini gördük: başka türlü . İnsanlara ya da nesnelere, onların maddi varlıkları ve Varlığın maddiliği dışında hiçbir şey olmaz. Ama insan tam da maddenin insani işlevlerini aldığı maddi gerçekliktir. İspanyol parasının her etkisiinsan faaliyetinin bir dönüşümü ve yansımasıydı: *Altının bir eyleminin,* hiç kimse tarafından istenmeden insan ilişkilerini bozduğunu her yerde, bireysel ya da kolektif amaçlara yönelmiş ve şeylerin aracılığı ile başkalaşmış insan girişimlerinin altında yatan bir bolluğu keşfederiz. 'Madde' ve 'insan girişimleri'ayrılmaz çiftinde, her bir terim diğerini değiştirir: nesnenin pasif birliği, bireyin ya da grubun *projeleriyle,* yani dünyayı değiştirmeyi amaçlayan *gerçek ve eylemsel* bir *totalizasyonla* aştığı maddi koşulları belirler. Ancak bu totalizasyon, eğer Varlık'ta yazılı olmasaydı, eğer Varlık onu meydana gelir gelmez ele geçirip yeniden aracın sözde totalitesine dönüştürmeseydi ve onu sonlu bir belirlenim olarak tüm evrenle ilişkilendirmeseydi, saf olumsuzlama olurdu. Durağan anlamlardan bütünleştirici çıkarım, anlamlandırma topluluğunun az ya da çok derin ve açık bir şekilde çözülmesini ve anlaşılmasını içerir. Bir proje anlamları *uyandırır*; onların canlılığını ve gerçek birliğini aşkınlık içinde anlık olarak geri kazandırır ve sonunda bu bütünlüğü demir, mermer ya da dil gibi tamamen hareketsiz ama zaten anlam ifade eden bir malzemeye kazır ve başkalarının alttan hareketleriyle , sahne ellerinin bir tuval parçasının altında sürünerek dalgalar yaratması gibi. Her şey değişir ve birbirine karışır; farklı anlamlar bir araya gelir ve Varlığın sabitliğini belirsizliğin yerine koyarak pasif bir yeniden birleşme içinde birleşir.

Gerçek totalizasyonun baskısı, totalite-nesnesini kendi içinde çevreler.
sınırlar ve onu Evrenle karşı karşıya getirecek çelişkiler bütününü üretir. Çünkü anlamları çözen kavrayış değil, Varlıktır.

Bu anlamda, şeylerin ya da kurumların maddeselliği, icat ya da yaratımın radikal bir şekilde olumsuzlanmasıdır; ancak bu olumsuzlama, projenin önceki olumsuzlamaları olumsuzlaması yoluyla Varlığa gelir. 'Madde-altı kral' çifti içinde insan kendisinin madde tarafından olumsuzlanmasına neden olur. İnsan kendi anlamlarını (yani önceki Varlığın saf totalleştirici aşkınlığını) maddenin içine koyarak, maddeselliğe nüfuz eden ve kendisini yıkıcı bir güce dönüştüren negatif gücünü ona ödünç vermesine izin verir. 58 Böylece olumsuzlama, Varlıktan saf bir çıkarım ve önceki verili olanın yeniden düzenlenmesi ışığında gerçek olanın açığa çıkarılması olarak, ezmek, yıkmak ve alçaltmak için atıl bir güç haline gelir. En yeterli ve tatmin edici araçta, onun uysallığının tersi olan gizli bir şiddet vardır. Eylemsizliği her zaman 'başka bir amaca hizmet etmesini' sağlar ya da daha doğrusu *zaten* başka bir amaca hizmet etmektedir; ve işte bu şekilde yeni bir sistem yaratır. Kendileri de bu sistemi aşanlar, bu nedenle çifte amacı olan bir projeye sahip olmalıdır: mevcut çelişkileri daha geniş bir toi<llizasyonla çözmek ve opaklığın yerine inceliği, ağırlığın yerine hafifliği koyarak maddeselliğin etkisini azaltmak; başka bir deyişle maddi olmayan maddeyi yaratmak.

taşıdığı çelişkiler sayesinde, işlenmiş madde

Bu nedenleinsanlar tarafından ve insanlar için, Tarihin temel itici gücü haline gelir. İçinde herkesin eylemleri birleşir ve bir anlam kazanır, yani herkes için ortak bir geleceğin birliğini oluştururlar. Ama *aynı zamanda* herkesten kaçar ve tekrar döngüsünü bozar, çünkü her zaman bir kıtlık çerçevesinde yansıtılan bu gelecek insani değildir; dağılmanın hareketsiz ortamındaki sonluluğu ya bir karşı sonluluğa dönüşür ya da kendisi olarak kalırken, bazıları ya da hepsi için bir karşı sonluluk üretir. Bu nedenle, tüm eylemlerin, yani tüm icatların, yaratımların sentetik bir özeti olarak, *kendinde* bir değişim zorunluluğu üretir,

)8. Bu, ilkel insanın kendi gücünden korktuğunda ve ona saygı duyduğunda hemen fark ettiği şeydir, kötücül hale gelir ve okta veya

balta. Bu , doğaüstü bir gücün, etkinliği gösterilen silahlara atfedildiği dini şaşırtıcı bir şey yoktur.

teknik ve deneyimle her gün geliştirilmektedir. Çünkü bu etkililik hem bir insan emeğinin (ötekinin emeği) kristalleşmesi hem de gelecekteki davranışların somutlaşmış bir göstergesidir. Öteki'nin ve kendisinin bir tür sonsuzluk içindeki bu fuarı, demircinin teknik kapasiteleri tarafından avcının bu mülkiyeti ve

Sonunda, her ikisinin de taşlaşması – ilkel insan bunlarda hem yararlı bir güç hem de bir tehdit görür. İşlenmiş maddenin araçsallığının altındaki gizli düşmanlığı tahmin eder. Uzun bilindiği gibi, bu çelişki kutsalla olan ilişkinin karakteristik özelliğidir.

vb. Bu sadece bir kolektivitenin toplumsal hafızası değil, aynı zamanda onun aşkın ama içsel bütünlüğü, tüm dağınık faaliyetlerinin bütünlük, geleceğin katılaşmış tehdidi ve insanların birbirine bağlandığı sentetik başkalık ilişkisidir. Hem kendi İdeası hem de İdeanın yadsınmasıdır ve her durumda herkesin sürekli zenginleşmesidir. O olmasaydı, düşünceler ve eylemler yok olurdu, çünkü onda düşman bir güç olarak yazılıdırlar ve onun aracılığıyla insanlar ve şeyler üzerinde maddi ya da mekanik olarak hareket ederler ve onun içinde şeylerin ve şeyleşmiş fikirlerin mekanik eylemine maruz kalırlar. Dolaşımdaki bir insan nesnesi olarak madeni para, karavanlar, vagonlar vb. diğer insan nesneleri aracılığıyla Doğa yasalarına tabidir. Dolaşımı insan eylemlerini vampirleştiren parazit bir atalet olduğu ölçüde, bu Doğa yasaları onda birleşir. Doğa yasalarının bu değişen birliği, dolaşımdan kaynaklanan garip insan yasaları aracılığıyla, tersine bir insan birliği üretir. Bu tek bir kelimeyle özetlenebilir: inorganik çoğulluğun birleşmesi olarak *praksis*, maddenin *pratik* birliği haline gelir. Aletlerin ya da makinelerin pasif birliğinde bir araya gelen maddi güçler *eylemler gerçekleştirir:* diğer inorganik dağılımları *birleştirir* ve böylece insanların çoğulluğuna maddi bir birleşme dayatırlar. Maddeselliğin hareketi aslında insandan kaynaklanır. Ancak geçmiş emek tarafından alete yazılan *praksis*, pasif katılığında bir işbölümüyle sonuçlanan bir tür mekanik başkalığın taslağını çizerek davranışı *a priori* tanımlar. Tam da madde insanlar arasında aracılık ettiği için, insanlar da cisimleşmiş *praksisler,* ve dağılma düzenleri, geçmiş emeğin maddiyata dayattığı belirli düzeni bir insan düzeni yeniden üreten bir tür yarı sentetik hiyerarşiye dönüşür.

Şu anda düzeyde, araştırmamız daha zengin anlamlara ulaşmıştır, ancak hala soyuttur. Açıktır ki insan dünyası bu gayri-insanilikten daha fazlasını içerir; ve diyalektik soruşturmamızı tamamlamadan önce daha fazla anlaşılabilirlik katmanından gerekecektir. Bununla birlikte, soruşturmanın diğer anlarıyla ilişkisi ne olursa olsun, bu anı gerçek Tarihin belirli bir yapısının, yani insanın işlenmiş madde tarafından tahakküm altına belirlenmesi olarak sunmak doğrudur. Ancak, örneğimizde bu tahakkümün hareketini takip edebildiğimiz kadarıyla, insanın kendi ürününün ürünü olduğu o korkunç yönünün ifadesini gördük. (Soruşturmanın bu aşamasında onun bundan başka bir şey olmadığını da gördük). Şimdi bunu araştırmanın bu anının bütünlüğü içinde ve yakın bir şekilde .

maddeselliğin insani olmayan bir şekilde insanileştirilmesi ile bağlantı". Gerçekte, bu ilginç sentetik gündelik deyimlere ne tür bir anlaşılabilirlik atfedilebileceğini sorguluyoruz.

anladığımız, kesinlik ve zorunluluk, praksis ve eylemsizlik vb,

çözülmez bir bütünlük içinde birleşmişlerdir. Ayrıca, bu deyimlerin insan eylemi ve işlenmiş maddenin 'davranışı' için *eşit derecede* geçerli olduğunu iddia ettik; sanki insan, ürünü tarafından üretildiği ve

İnsan tarafından işlendiği ölçüde madde, tüm orijinal farklılaşmalarının kademeli olarak ortadan kaldırılması yoluyla tam bir eşdeğerliğe yaklaştı; ve hatta sanki bu eşdeğerlik bir kez gerçekleştiğinde, bu kavramları kullanarak, farklı görünen ama aynı doğaya sahip nesneleri tanımlamamıza ve düşünmemize izin verdi; bunlardan biri bir insan ya da bir grup insan, diğeri ise örneğin bir demiryolu sistemi ya da bir grup makinedir. Ancak bu her zaman değildir. Normalde, şu anki seviyemizde

soruşturma, insan nesnesi ve cansız araç, insan nesnesi *haline gelmez. özdeştir;* daha ziyade, maddi toplulukların insanlaştırılmış maddesi ile buna karşılık gelen insan topluluğunun insanlıktan çıkarılmış insanları arasında çözülmez bir ortak yaşam kurulur. Bu nedenle, "fabrika" ya da "iGletme" gibi ifadeleri, ya bütünlüğünü maddi olarak belirleyen duvarlarla çevrili belirli bir araç kompleksine ya da bunların içindeki personele ya da kasıtlı bir kayıtsızlık içinde her ikisine birden atıfta bulunmak için kullanırız. Ancak bu totalizasyon, bizim anladığımız anlamda

burada durmak, ancak maddi ve kişisel faktörler birbirlerine uyarlandıkları ölçüde, katı bir şekilde olmaksızın gerçekleşebilir.

eşdeğerdir. Gerçekten de, eğer bireyler, emeklerinin ürünleri olarak, sadece maddeyi örgütleyen özgür *praksis* olsalardı – ki diğer şeylerin yanı sıra, daha yüzeysel bir düzeyde gerçekten öyledirler - içsellik bağı

tek anlamlı kalmaya devam eder ve bu durumda, bu türden bir ayrışmadan söz etmek mümkün olmaz.

Toplumsal alanda kendini pasif etkinlik, aktif pasiflik, *praksis* ve kader olarak ifade eden ayırt edici birlikBu şekilde oluşturulan toplumsal nesnenin bir varlığa sahip olması için, insan ve

üretim sürecindeki niteliklerini ve statülerini değiştirmek için ürününü kullanır. Yakında ilkel toplumsal nesnelerin varlığını inceleyeceğiz; ama şimdi işlenmiş madde tarafından yönetildiği ölçüde insana dönmeliyiz.

Bu bakımdan insan ihtiyaç, *yokluk* ve kıtlık insanıdır.

Ancak, madde tarafından hükmedildiği ölçüde, faaliyeti artık doğrudan ihtiyaçtan kaynaklanmaz, ancak bu onun temel dayanağı olmaya devam eder: cansız nesnenin pratik zorunluluğu olarak işlenmiş madde tarafından dışarıdan onda ortaya çıkarılır. Başka bir deyişle

nesne, insanını belirli bir şekilde davranması beklenen biri olarak tanımlar \I'ar. Sınırlı bir sosyal ve pratik alan söz konusu olduğunda, çalışanın ihtiyacı ve hayatını üretme (ya da geçimini sağlamak için emek gücünü satma) zorunluluğu herkes için alanın birleştirici ve bütünleştirici gerilimi. Ancak bu ihtiyacın "bizzat" mevcut olması gerekmez; sadece bir bütün olarak *praksisin* gönderme *yaptığı* ihtiyaçtır. Öte yandan, bu toplumsal alan (örneğin fabrika ya da işyeri) diğer tüm alanlar tarafından Bireysel iÇçi, halihazırda inÇa edilmiÇ bir hiyerarÇi aracılığıyla, yabancı bir güç ve aynı zamanda kendi gücü olarak Çeylerin kendisinde bu birleÇmeye maruz kalır. (Bu, kapitalist sömürüyle bağlantılı olduğu ölçüde, tam anlamıyla yabancılaÇma olarak adlandırılan yapıdan oldukça ayrıdır). Onu hem Ötekilerle hem de Öteki olarak kendisiyle iliÇkilendiren bu birleÇme, basitçe emeğin (atölyenin, fabrikanın vb.) kolektif birliğidir.

Bunu sadece kendi emeği açısından somut olarak kavrayabilir. Gerçekten , eğer diğer insanları çalışırken , onların hareketlerinin birleşimi hakkındaki bilgisi soyut olurdu. Ama o kendi emeği içinde yaşar.

Kolektif *praksisin* genel hareketi, aletlere emek tarafından *verilen* pratik anlamları uyandırdığı ölçüde, kendi emeği Başkalarının, kendisinin de bir parçası olduğu tüm Başkalarının emeği olarak başka zaman ve mekânlarda tamamlanmıştır.

Bir araç aslında onu ayakta tutan atalet tarafından kristalize edilmiş ve tersine çevrilmiş bir *praksistir* ve bu *praksis* kendini araçta ele alır

Herhangi birine: bir destek, bir bit ve bir maymuncuk beni komşum kadar belirler. Ama bu adlandırmalar bana yöneltildiğinde, genellikle soyut ve tamamen mantıksal kalırlar, çünkü ben bir küçük burjuva entelektüeliyim ya da daha doğrusu, bu ilişkilerin saf kalması gerçeğiyle bir küçük burjuva entelektüel olarak tanımlandığım için,

ölü olasılıklar. Bununla birlikte, fiili ortak emeğin pratik alanında, vasıflı işçi gerçekten ve doğrudan görevlendirildiği alet veya makine tarafından belirlenir· Makineyi *kullanma yöntemi*, üreticisi tarafından geçmişte belirlendiği şekliyle, aslında

Onu benden daha fazla tanımlar; bu yalnızca yararlı olmanın belirli bir yoludur ve bu, kim kullanırsa kullansın nesnenin kendisini oluşturur. Ancak bu ölü atalet tanımı sayesinde, işçi grubu

Herkesin emeği her birinin emeğine bağlı olduğu ölçüde onu belirler.

Ancak, Marx'ın gösterdiği gibi, makinenin pasif maddeselliği kendisini bu insani karşılıklı bağımlılığın ve karşılıklı bağımlılığın *neg*elişimi olarak gerçekleştirir.

emekçiler arasında, tam da onların çalışmaları için vazgeçilmez olduğu ölçüde kendini gösterir; grubun canlı dayanışması daha şekillenemeden yok olur. Bir insanın diğerinden beklediği şey, eğer aralarındaki ilişki insani ise, karşılıklılık içinde tanımlanır, çünkü beklenti bir

insan eylemi arasında sadece *pasif zorunluluk* diye bir şey olabilir.

Eğer karmaşık bir grup içinde bölünmeler, ayrılıklar ve katılıklar

aktarım organlarının mekanik bir maddesellik statüsüyle canlı bağların yerini almasıdır (bu noktaya daha sonra geri döneceğiz). Çünkü *praksisin* kendisini karşılıklı eylem içinde *praksisle* ve herkesin Ötekininkini tanıdığı ölçüde kendi sonunu önermesi mümkündür; ama hiçbir *praksis* bir buyruk bile formüle edemez,

çünkü zorunluluk, reci procity'nin yapısına girmez.[59]

Egemenliğe gelince, göreceğimiz gibi, üçüncü tarafın sahip olduğu parti, göstermeye çalışacağım gibi, özgürlüğün kendisini kendisi için konumlandırmasından başka bir şey değildir. Öte yandan, makine aracılığıyla bireysel emekçiyi etkileyen diğerlerinin beklentisi, makinenin kendisi tarafından nitelendirilir. Makine sadece yapısı gereği hangi görevin yerine getirileceğini söyler. Ancak insan beklentisi – en azından özbilince ulaÇması ve grubun çok büyük olmaması koÇuluyla – bile

işverene *Şahsen,* adı ve karakteri vb. ile birlikte, makine

onu emer ve kişiliksizleştirir, herhangi birinin beklentisine dönüştürür; , işçinin kendisinin beklentisine dönüştürür.

kendisi değil, evrensel bir davranış kalıbı tarafından tanımlanır ve orada Ötekinden önce. Bu şekilde, aynı zamanda yoldaşlarını da kendilerinden Öteki yapar, çünkü onlar yalnızca başka makinelere hizmet eden adamlardır ve talebi aracılığıyla

Diğerleri başka makineler tarafından; böylece kim olduklarına bakılmaksızın *herhangi bir* insana bir talep dayatan bir grup makine olarak sonuçlanır. Ancak bu talep, belirli bir şekilde kullanılmak üzere tasarlanmış bir araçtan kaynaklanmaktadır,

belirli ritimlerle, vs. de kendi maddeselliği tarafından dönüştürülür: başkalık ve edilgenliğin çifte niteliğini alarak *zorunluluk* haline gelir.

Aslında zorunluluk, ister bir emir ister kategorik bir zorunluluk biçiminde olsun, kendisini herkeste onun dışında bir şey olarak oluşturur. (...) Onu değiştiremez, sadece ona uymak zorundadır; onun kontrolü dışındadır ve o değişmeden kendisi tamamen değişebilir; kısacası, o

[59] Aşağıda bireyin rehin yoluyla kendisini nasıl etkileyebileceğini göreceğiz; o zaman zorunluluk mümkün hale gelir.

davranışın diyalektik hareketine girer). Bu şekilde, exi gency onu kendisinden başka bir şey olarak oluşturur. *Praksis* tarafından karakterize edildiği ölçüde, *praksisi* ihtiyaçtan ya da arzudan kaynaklanmaz; o *projesini* gerçekleştirme süreci değil, yabancı bir nesneye ulaşmak için oluşturulduğu ölçüde, failin kendisinde
bir başkasıdır; ve sonuçta kendini nesneleştiren de bir başkasıdır. Ancak, ilerledikçe her şeyi totalleştiren, nesnelden nesnel olana doğru bu diyalektik hareketten kaçmak için, *praksisin* kendisi atalet ve dışsallık alanını işgal . Karakterize eden şey
zorunluluk atalet yoluyla sebattır; kısacası maddeselliktir. Bir emir ancak artık değiştirilemediği sürece emirdir. (Emri veren gitmiştir; kişi sadece onu yerine getirebilir.) Tam da bu nedenle, zorunluluğun temel biçimi eylemsiz zorunlulukta yatar.

enstrümanın ya *da* malzemenin *bir* parçası olarak, işçiyi *belirli şeyleri yapması beklenen kişi* olarak belirler. Eğer bunu
Somut bir bağlamda zorunluluk, yani işçilerin kopan dayanışmasının aslında üretime karşı ortak boyun eğişleri olduğunun farkına varırsak ve pratik alanın geriliminin temelde ve az çok doğrudan ihtiyaçtan kaynaklandığını , o zaman özellikle kapitalist olana bile girmeden şu sonuca varabiliriz

zorunluluğun yapısı60 (emek/meta), tüm zorunluluk biçimlerinin insana işlenmiş madde aracılığıyla geldiği, bunun da
toplumsal alan içerisindeki genelliği içinde. Başka bir deyişle, söz konusu düzeyde, içselliğin tek anlamlı ilişkisi sahte bir karşılıklılığın içsel ilişkisine dönüşür: Öteki olarak insan kendi önceliğini onaylar.

yücelik insan madde üzerinden. Böylece makine *talep ediyor (exige)* çalışır durumda tutulması ve insanın insanla olan pratik ilişkisi
Maddesellik, makinenin zorunluluklarına verdiği *yanıt* haline gelir.

Elbette, makinenin içerdiği atıl maddenin şey talep edemeyeceğine itiraz etmek kolaydır. Ancak, makinenin

Söylediğim gibi, çalışmaktan başka bir şeyle temas kurmayız.
ve toplumsallaştırılmış madde, bu argümanın herhangi bir değeri kalmaz Halihazırda kapitalist bir yapıya sahip olan bir toplumdaki belirli bir makine, yalnızca gerçek emeğin (bilinmeyen işçiler tarafından) gerçek ürünü değildir; aynı zamanda, sermaye olarak, mülkiyetin bir fonksiyonu olarak yapılandırılmış bir bireyin veya grubun özel mülkiyetidir; ve bu insanlar için belirli bir zamanda, belirli bir miktarda mal üretme imkanıdır.

6.0. Sosyalist toplumlarda bu tanım en azından belirli koşullardaki belirli fabrikalar için geçerli olacaktır.

insanlar onu emek güçleriyle canlandırır; ve el emeğiyle çalışanlar için, nesnesi ve eylemlerinin önceden yazıldığı nesnenin ta kendisidir. Ancak bu makine endüstriyel rekabet ortamında ortaya çıkar: bu rekabetin ürünüdür ve onu yoğunlaştırmaya hizmet eder. Tekrarlayan antagonizma olarak rekabet, işvereni bile kendisinden Öteki olarak mayınlar, öyle ki onun eylemini Öteki'nin ve Öteki'nin eyleminin bir işlevi olarak belirler.

Diğerleri. Fransa'ya *Diğer olarak* ithal edildi ve *herkes için* ve *herkes arasında* yeni kaderler ve karşıtlıklar. (Düşünün ki Örneğin, tekstil sektöründeki *birkaç* üreticinin r830 civarında İngiliz makinelerini ilk kez ihtiyatlı bir şekilde ithal etmesi). Bu perspektif içinde tanımlanan sınıflar ve çevreler, onları zorunlu *olarak Diğerleri.* (1830'larda bu makineler tarafından vasıfsızlaştırılan ve proleterleştirilen işçi ve zanaatkârların, kaderlerini bir hokkabazlık numarası gibi yaşadıklarını göreceğiz.

onlara dokunmadan dönüştürmüştür). Belirli bir tipteki belirli bir makinenin, biçimi itibariyle

çağın teknikleri ve sosyal yapıları, *kendi içinde* ve bir bütün olarak

belirli bir üretim sektörünü gerçekleştirme, sürdürme ve genişletme araçları, tam olarak *söylediğim şey*, yani

Diğer. Ayrıca, bu ortamda, **ötekileştirmenin** çoktan aşılmış olduğundan da şüphe edilemez.

Hem rekabetin gerilimlerini işverene *zorunluluk olarak* yansıtacak şekilde, hem de ihtiyaçların ve sosyal baskıların gerilimlerini işçilerle ilgili zorunluluklara dönüştürecek şekilde içine çekmiştir.

Bu şekilde, her nesne, verili bir ekonomik, teknik ve toplumsal kompleks içinde var olduğu sürece, üretim tarzı ve ilişkileri aracılığıyla bir zorunluluk haline gelecek ve başka nesnelerde başka zorunluluklara yol açacaktır. Bu dönüşümün temel anlaşılabilirliği

Bir maddi nesnenin diğerleri tarafından *uzaktan* algılanması doğal olarak

İnsanların seri eylemi; ancak bu anlaşılabilirlik tam olarak insan eyleminin özsüz olarak oluşturulmasını, yani

kendi güçsüzlüğünün farkına varmalı ve kendisini bir *araç* haline getirmelidir.

insani olmayan bir amacın -kendisini *pasif* bir *faaliyet ve tek mal üreticisi olarak* sunduğu ölçüde işlenmiş gerçekleştirilmesi adına toplumsal bir güç olarak, toplumsal bir güç olarak ve

koşulsuz zorunluluk olarak.

Kuşkusuz, maddi zorunlulukları varsayımsal zorunluluklar olarak değerlendirmek mantıksal ve soyut olarak mümkündür, örneğin 'Maaşlarınızı istiyorsanız ...' veya 'Verimlilik artırılacak ve işçi sayısı azaltılacaksa ...' Ancak bu soyut bakış açısı

Analitik Aklın. Kişinin kendi canına kıyma olasılığının, tek gerçekliği varlığının sürekliliği olan yaşamın kendisiyle birlikte verilmediği doğrudur. Ancak, belirli tarihsel ve toplumsal koşullarda ortaya çıkar. Örneğin, Kızılderili nüfusu için bu, Avrupalıların Orta ve Güney Amerika'ya yerleşmesinin bir sonucuydu; bu durum fethedilen, köleleştirilen halkların çalışma ve yaşam tarzlarında bir dönüşüme yol açtı ve organizmaları ve sürekli uyumsuzlukları yoluyla hayatta kalmalarına yönelik bir tehdide yol açtı. [61]

Dolayısıyla, "Ücretinizi istiyorsanız ..." varsayımı, toplumun kendisi, üyelerinden talep ettiği değiŞiklikler yoluyla üyelerinin yaŞamlarını tehdit etmedikçe, hiç kimsenin *pratiğinde* somut olarak ortaya çıkamaz. Kendini mutlak olarak ortaya koyan organik yaşam ortamında *Praksisin* yegane amacı yaşamın sınırsızca yeniden üretilmesidir. Şu ana kadar

Geçim araçları bunların elde edilmesini sağlayacak faaliyet türleriyle birlikte toplumun kendisi tarafından belirlenir.

Öte yandan, doğrudan ya da dolaylı olarak, pratik alanın yaşamsal gerilimi, zorunluluğun kategorik bir zorunluluk olarak sunulmasına neden olur. Ve işverenin, bizim de belirteceğimiz gibi *praksisini* dünyada kendi dışında-oluşuna tabi kılar.

Ortak *çıkar* adı altında (bir fabrika, topraktaki ya da toprağın altında yatan mülkiyet ya da bir grup makine gibi), bu ihtiyaç o anda hissedilmese ya da doğrudan söz konusu olmasa bile, zorunluluk ona da ihtiyacın kendisinden gelir. (Çünkü işveren mahvolmuş olsa bile, kendi ya da ailesinin ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda olması gerekmez). Bununla birlikte, nesneye ters yönden de yaklaşmalıyız. Ötekiler için kategorik bir zorunluluk olduğu ölçüde ve herkesin bir parçası olduğu Öteki'nin ortamında, bu herkesi, maddeselliğin olumsuzlanmasıyla yeniden bir araya gelen tüm toplumsal dağınıklığı kendi içinde yoğunlaştıran zorunlu bir güç olarak ele alır. Böylece, aciliyetin doğrudan ortamında yaşanan kategorik zorunluluk, dönüp herkese kategorik olarak Öteki olarak, yani maddi nesne ile Ötekilerin zorunluluğu arasında bir arabuluculuk olarak hitap eder. Burada zorunluluğun çifte – ve iki kat kategorik – bir yapıya sahip olduğu söylenebilir, çünkü herkes için yaşamın gerilimi, ona tepki veren ve koşullandıran seri bir başkalık içerir.

61. Aslında, göçebe yaşamdan köylünün yerleşik emeğine *geçiş* olmaksızın ani değişimin bir sonucu olarak, yenilgi ve kölelikten daha fazla acı çekmiş gibi görünüyorlar.

insanın zorunluluğu olarak yeniden dışsallaştırır. Denetçiler ve müfettişler aracılığıyla, makineler işin belirli bir ritmini talep eder: ve
Üreticilerin belirli kişiler tarafından denetlenip denetlenmediği ya da ekipman izin verdiğinde denetçilerin
az ya da çok otomatik bir kontrol sistemi ile desteklenmektedir. Her iki durumda da, maddi zorunluluk, ister bir makine-adam isterse bir insan makinesi aracılığıyla ifade edilsin, makineye insan aracılığıyla tam olarak insana makine aracılığıyla geldiği ölçüde. *İster makizin,* zorunlu beklenti ve güç olarak ya da *insanda*, taklit (emir verirken hareketsiz olanı taklit etmek), eylem ve zorlayıcı güç olarak, zorunluluk *her zaman* hem pratik bir fail olarak insan hem de bölünmez bir ortak yaşam içinde işlenmiş bir ürün olarak maddedir.

Daha , *praksisin* toplam maddileşmesinin maddenin negatif insanlaşması olduğu ve gerçekliği bireyi aşan diyalektik *bir* sürecin sonucu olarak *yeni bir varlık* ortaya çıkar
ve inorganik maddeyi hareketsiz ve mühürlenmiş bir gerçeklik olarak, yani *emekçi* olarak görmektedir. Bu temelde, 'buharın nasıl daha büyük fabrikalara doğru eğilimi başlattığını', 'lokomotiflerin yüzde 2'den fazla eğimlerdeki zayıf performansının ilk başta nasıl yeni hatları su yollarını ve vadileri takip etmeye *zorladığını*' ve bazıları çok daha önemli olan diğer faktörlerin yanı sıra, demiryollarının bu özelliğinin nasıl 'taşradaki nüfusu boşaltma *eğiliminde* olduğunu' anlayabiliriz.
hinterland'. Elbette bu maddi faktörler hiçbir şekilde ne Baba Tanrı'ya ne de Şeytan'a bağlıdır: bu zorunluluklar insanlar tarafından ve insanlar aracılığıyla ortaya çıkar ve eğer insanlar olmasaydı yok olurlardı. Ancak yine de lokomotif örneği, maddenin zorunluluğunun insanlar aracılığıyla maddenin kendisine kadar genişletilerek sona erdiğini göstermektedir. Böylece
Bireylerin ya da grupların *praksisi*, bireyin ya da grubun *pratiği* olmaktan çıktığı ölçüde değişir.
Pratik alanın özgürce düzenlenmesi ve atıl maddeselliğin bir sektörünün,
pratik alanın zorunluluklarına uygun olarak yeniden düzenlenmesi haline gelir.
başka bir önemlilik alanıdır. Bir buluş, yapılmadan önce bile, bazı durumlarda, *pratikte atıl olmanın* bir gereği olabilir.
tanımladığımız. Bir maden, giderek yok olan bir 'sermaye' olduğu sürece ve
sahibi, madenin işletilmesi zorunluluğu tarafından zorlandığı sürece
yeni galeriler açma amacı, çıkarılan madenin net maliyeti
artmalıdır. [62]

62. Bu zorunluluklar on altıncı yüzyılın sosyal dünyasında zaten nesneldi, çünkü Hero, Porta, Caus ve Cardan buhar kullanımını önerirken bunları pratik olarak kavramışlardı.

Ancak kömür, kendini donatma sürecindeki bir sanayi dünyasının temel ihtiyacı haline geldiği ölçüde, 'kendini tüketme' zorunluluğu hem madeni hem de sahibini etkiledi.

Diğerleri, ortak bir başkalık içinde taleple kaynaşmıştır. Ortak zorunluluk,

Sonra, sanki maddenin kendisi diğer maddi sektörlerin zorunluluğunu yeni bir zorunluluk olarak içselleştirebilirmiş gibi, madenden ortaya çıktı. Maliyetleri düşürmek için suyun derin galerilerden çıkarılması gerekiyordu; ve işgücü

bunun için yeterli değildi. On sekizinci yüzyılda İngiltere'de yapılan ilk buharlı pompa, kendisini şu şekilde kristalize eden bir çaba ve araştırma geleneğinin içine yerleştirdi

maddi nesneler, *tekrarlanacak* deneyler ve biriktirilen anlamlar

kitaplarda. Başka bir deyişle, maddenin adamları aracılığıyla işleyen zorunluluğu, ihtiyaç duyduğu maddi nesneyi aday göstererek sona erdi. Papin ve Newcomen bu özel zorunluluğu tanımlamış ve böylece

daha önce buluşun şemalarını ve genel ilkelerini oluşturmuştur.

Bu şekilde, artan kömür tüketimi ve belirli galerilerin giderek tükenmesiyle sürdürülen, tanımlanmış ama henüz yapılmamış olan nesnenin kendisi, var olmanın bir zorunluluğu haline geldi. Ve rekabet yoluyla, her mühendisi zorlayan zorunluluk

bir yükümlülük altında, *Diğerleri aracılığıyla*, bir mesele haline geldi.

Tüm potansiyel mucitler için aciliyet: Bir pompanın *mümkün olduğunca çabuk* yapılması gerekiyordu. Watt buhar motorunu yaptığında, zaten

mevcuttu ve onun buluşu ayrı bir yoğuşma odasını içeren bir iyileştirmeden başka bir şey değildi.

Ancak bu geliÇme aynı zamanda bir gerçekleÇmeydi, çünkü üretimi artırmanın bir yoluydu – bu tür makinelerin endüstriyel üretiminin gerekçesi buydu. Aynı yıllarda (kabaca on sekizinci yüzyılın son on yılında) diğer temel nesneler, özellikle de buharlı araçlar ortaya çıktı. Temel zorunluluk diğer sektörlerdeki benzer zorunlulukları da belirledi: atıl olarak negatif toplamsaldı. madde . Aynı zamanda *zorunluluk-insanı* üretti; ,

Yeni nesiller ya da *onların* içindeki bazı gruplar, önceki nesillerin kendi *sınırları* olarak yaşadıkları maddeselliğin dağınık zorunluluklarını kendi zorunlulukları olarak içselleştirdiler. Mucit bir teknisyendir.

kendisini *bir acil durum adamına,* iki taraf arasında gereksiz bir arabuluculuğa dönüştürür.

şimdiki maddesellik ve talep ettiği gelecek *(exige)*. Buhar makinesini icat eden bir adamın *kendisi*, onunla ilgili bilinen ilkelerin hareketsiz bir topluluğu bir *buhar* makinesi olmalıdır; madenin *eski* ama hala gerçek olan zorunluluğu ve geçmiş *praksisin* bir gerçekleşmede gelecekteki nesnelleşmesi olarak kendisi yeterince güçlü bir pompanın *eksikliği* olmalıdır

Bu da gelecek aracılığıyla gerçekleşmeyi gerektirir. Böylece *praksisin* boyutlarını yeniden keşfediyoruz, ki her şey bireysel *praksis* tarafından sürdürüldüğünden bu sadece beklenen bir şeydir. Ancak kömür bu yolla kendi çıkarım araçlarını üretir, kömürün yakıt ve enerji kaynağı haline gelmesiyle
yeni galerilerin kazılmasını mümkün kılacak makine.

Durağan, dayatılmış bir kesinlik olarak *zorunluluk* anı şunları mümkün kılar

Nesnel çelişki olarak bilinen olumsuzluk türünü kavramak için.

Göreceğiz ki, her çelişkinin derin yapısı toplumsal alan içindeki insan grupları arasındaki karşıtlık. Ancak *faaliyet/atalet* tipi teknik topluluklar düzeyinde, karşıtlık
diksiyon, kendisini üreten sürece karşı ölçüde ve olumsuzlanmış bir zorunluluk olarak ve alandaki pratik-etkisiz Varlıkların bütünleşmiş topluluğu tarafından bir zorunluluğun olumsuzlanması olarak deneyimlendiği ölçüde, bir topluluk içinde gelişen karşı-sonluluktur. Aslında anlaşılması gereken şey, pratik-etkisiz Varlık düzeyinde, karşı-olgusallıkların son derece yapılandırılmış olduğu ve medya aracılığıyla
fayda sağlayacak belirli grupların ayrımı, *karşıtlıklar* (des *finalites contre)* diğerleri. Ve aynı zamanda, her atıl sonluluk hem Öteki'nin zorunluluğu hem de Öteki gerçeklik için, her biri eşit derecede bir *karşı sonluluktur*. Bir ülkenin aşırı sanayileşmesi, proleterleşen kırsal sınıflar için bir karşı finalitedir.

Tam da en zengin toprak sahipleri için kendi üretkenliklerini artırmalarını sağladığı ölçüde bir sonluluktur. Ancak bir ulusun bütünlüğü içinde, belirli bir eşik geçildikten sonra, ülke artık yeni kırsal tabanlarından daha uzakta olduğu ölçüde bir karşı finalite haline gelebilir.[63] Bu karşı finalitenin aşılması *şeyler arasındaki* diksiyon sadece aşırı sanayileşmede bulunacaktır

Örneğin, daha büyük ve daha hızlı gemilerden oluşan bir ticaret filosunun ve işlevlerinden biri ticaret gemilerini savunmak olan bir donanmanın geliştirilmesinde olduğu gibi. Burada da aşkınlık çelişkinin kendisi tarafından ortaya konmaktadır; ve bu ölçüde, bu çelişkiyi yeniden keşfedebiliriz
çelişkiyi aşkınlık temelinde farklı bir biçime sokar. Alternatif olarak, bir *praksisin* nihailiği, bir grup ya da sınıf için, *kendi rızasıyla* karşı-finaliteye dönüşmek olarak sunulabilir – kuşkusuz sınıf mücadelesi bağlamında, ancak yine de görece özerk bir
maddi olgunun kendi gelişimine odaklanmalıdır.

Hiç şüphe yok ki ilk sanayi devrimi (kömür, demir,

63. Sömürgeler, az gelişmiş ülkelerin mamul ürün satın almak için mısırlarını satması vb.

buharlı motorlar, işçilerin şehirlerin etrafında yoğunlaşması, vb.) sürekli artan şehir nüfusu için *hava kirliliğini* içeriyordu. Biyolojik etkilerin esasen işçiler için zararlı olduğunu söylemeye gerek yok, çünkü yaşam alanları ve çalışma şekilleri

Çünkü açlık ücretleri onları sürekli çalışmaya zorluyor, böylece her yıl fabrikaların dumanı içinde kalmak zorunda kalıyorlardı; ve son olarak, zehir bitkin ve yetersiz beslenen çocuklar üzerinde daha fazla etki yaratacaktı. Bu anlamda, bu karşı-finalite basitçe sınıf mücadelesini yeniden üretmektedir (varlığını varsaydığımız

henüz anlaşılabilirliğini tespit edemedik); bu, şu hususun *bir yönüdür*

Mücadele. Yine de, hava kirliliğinin demir-kömür kompleksini varsaydığını ve her ne kadar bu kompleksin

Sınıf mücadelesinin belirli bir yönünü koşullandıran ve başka hiçbir şeyi koşullandırmayan hava kirliliği, sınıfın yapılanmasıyla eşzamanlı ancak farklı bir düzene olan kompleksin *bir başka* sonucudur.

Ve aslında kirlilik işveren için de bir karşı-maliyettir, ya da en azından öyle düşünülebilir. Kuşkusuz, akşamlarını ve Pazar günlerini şehir dışında, kır evinde geçirecek yeterli sahiptir. Ancak yine de gün boyunca daha az kömür tozu solumuyor. Bir bakıma, çalıÇma saatleri sırasında hava kirliliği açısından iÇveren ile ücretli çalıÇanlar ve büro memurları ile iÇçiler arasında kayda değer ölçüde daha az eÇitsizlik vardı. Burjuva çocuklarının kendileri de, bazen gerçekten dehşet verici boyutlara ulaşan bu kirlilikten gelişimleri sırasında zarar gördüler. (Örneğin, 1930 yılında Yukarı Meuse bölgesinde aÇırı miktarda zehirli gaz, boğucu bir bulut oluÇturarak tüm bölgeye yayılmıÇ ve altmıÇ beÇ ölümüne neden olmuÇtur).

Dahası, örneğimizle devam edecek olursak, kömür dumanı işverenler açısından kesin bir daha içermektedir. Aşağıdaki rakamların da kanıtladığı gibi, bunlar maliyetlidir. İşyerini korumak için

herhangi bir sanayi şehrinin *normal* temizlik standardı, Pittsburgh (kendi türünde ve nüfusuna sahip bir şehir için ortalama temizlik giderlerinin üzerinde ve üzerinde) *ekstra* harcama yapmayı taahhüt etmiştir.

Evlerin yıkanması için 1,5 00 000 dolar, genel temizlik için 7,5 00 000 dolar ve perdeler için 360 000 dolar. Toplam maliyeti tahmin edebilmek için korozyonundan kaynaklanan kayıpları, şehirdeki gaz ofis ve atölyelerde ışıkların açılmasını gerekli kıldığı dönemlerdeki ek elektrik tüketimini vs. de eklememiz gerekir.

Peki bu durumda burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki fark nedir? Ġlk olarak, kentsel baĢlangıcından beri iĢçiler hayatlarını tehdit eden tehlikenin farkındaydılar. (ProleterleĢmiĢ köylüler için bu durum çok açıktır.) Ancak sendikal örgütler oluĢturulmadan önce, hijyen politikası talebi ilk direniĢ ve mücadele gruplarının göze alamayacağı bir lükstü: ücretlerin düşüyordu. Ayrıca, o dönemdeki iktidarsızlıkları, emek güçlerini satmalarına olanak tanıyan tüm karşı-sonuçlarıyla birlikte fabrikayı fabrikanın ortadan kalkmasına tercih etmelerine neden oldu. zorunlu olarak vazgeçilebilir grupların tamamen yok edilmesine yol açacaktır. İçinde

Bu nedenle, o zamanki durumlarının *bir* sonucu olarak, karşı nihailik onları *evrensel bir zorunluluk olarak* işverenlere geri attı ve *işverenleri tam da onu tatmin edemedikleri ölçüde özel bir grup olarak oluşturdu.* Başka bir deyişle, on dokuzuncu yüzyıl sanayicileri, iş dünyasını tehdit eden ölümcül tehlikelere kayıtsız çalışan nüfusa ve kamusal sefaletin onlar için temsil ettiği gerçek tehlikeye ve hatta gerçek maliyetlere karşı, *gerçekten* bir sanayinin bu etkisini oluşturmayı reddetmeleri nedeniyle özel bir grup evrensel bir karĢı-finalite olarak görülmese de, iyi tanımlanmıĢ bir *praksis* aracılığıyla bu Ģekilde kurgulanabilirdi. (Elbette onları özel bir grup yapan *bu* değildi; ama diğer şeylerin yanı sıra *bu da* vardı, ayırt ediciliklerinin ifade edildiği).

Başlangıçtan itibaren, kirliliği tamamen ortadan kaldırmasa bile azaltacak araçlar mevcuttu. Franklin kömür dumanının yeniden kullanılabileceğini önermişti, çünkü bu duman aslında tam olarak toplanmamış karbondan ibaretti. Nihayetinde duman, o dönemde makinenin sınırlarını ifade ediyordu. Üretilen ısının yüzde doksanı yakıt bacadan kaçarken kayboluyordu. Ancak bu insani ve teknik zorunluluk ya da bunu görmek ve ciddiye almak, *tam olarak* burjuvazinin bu dönemdeki *pratiğini* karakterize etmektedir. (Günümüzde güvenlik ve sağlık önlemlerinin yaygınlaĢması sendikaların baskısı sayesinde olmuĢtur; en geliĢmiĢ ülkelerde ise inisiyatif bazen iĢverene geçmekte, iĢgücünün verimliliğini arttırmak istemektedirler; ancak bu durumda sorunlar farklıdır). Kademeli bir tükenme sürecine tabi olan sermaye olarak madenler, ilk işveren sınıfını yaratmıştır *(patronat),* gelenekçi ihtiyatlılık ve israfın ilginç bir karışımı (insan hayatı, hammadde ve enerji israfı). Hava kirliliğinin *diğer* sınıf *üzerindeki* etkilerini bir karşı finalite olarak görmeyi reddederek (bu özel açıdan) bir *sınıf* olarak oluşturuldular. Ama onlar

kirliliğin kendileri üzerinde yaratabileceği etkilere kayıtsız kalmaları ve durumu hafifletmek için endüstriyel teknikler geliştirmeyi reddetmeleriyle (gördüğümüz gibi cehaletten kaynaklanmayan) *arkaik* **bir** sanayici tipi oluşturdular (bizim için ve bizimle ilgili olarak).

Burada pratik-etkisiz bir sürecin karmaşıklığına sahibiz: kesinlik, belirli güçsüz gruplar tarafından keşfedilen ve acı çekilen karşı kesinlik, teoride kınanan ancak belirli bir dönemde

od, pratikte hiçbir zaman *tanınmadı* - gücü elinde bulunduran diğer gruplar *tarafından*

durumu değiştirmek için. Karşı finalite belirli topluluklar için bir son haline gelebilir: ilk buharlı motorlar gürültülüydü ve başta Watt olmak üzere mühendisler gürültüyü azaltmaya çalıştı. Ancak pratikte atıl bir toplulukta (örneğin demir ve kömür 'kompleksi', ilk işverenler sınıfı ya da makineleşmenin ilk görünümleri), gürültü, kara duman gibi

Fabrika bacalarından yükselen, "yeni keşfedilen insan gücünün maddi bir teyidi olarak muhafaza edilmeyi talep eden, . gücün

Değişen bir üretim tarzı bağlamında üretilen ve bu nedenle hem toprak sahiplerine hem de işçilere *karşı* olan yeni bir sınıfın. *Yeniden hatırlanması gereken* karşı-finalite (gerçekte sadece sömürülen sınıf için bir karşı-finalite olsa da, çünkü

/iYe gürültünün ortasında, işverenler ise sadece gürültünün *geçerler), sürdürülmesi gereken bir olgusallık* haline gelir ve bu şekilde, söz konusu toplulukta, *olumsuzlama zorunluluğu* olarak görünür ve kendisi

'avantajları' ve 'dezavantajları' topluluğunu pratik atalet içinde bir dizi çelişki olarak geliştirir (bu onların orijinal aktif yapılarını ortaya çıkarır) ve bunlar *pasiftir* dışsallık içinde yapılandırılırlar).

"Artılar ve eksiler vardır. Bu olumsuz düzeyde aşkınlık

düşünülemez. Artılar ve eksilerin durağan mücadelesinde

Herkesin dışında, başkalık ortamında, ya bir denge ya da artılar için bir zafer vardır (çelişkisine geri dönen ve onu içine alan bir bütünlük olarak değil, üstün bir *ağırlık* gibi), ya da

eksiler için zafer. Burada, eylemsizliğin ve sonluluğun çözülmez birliğinin biraz farklı bir yönüyle daha karşılaşıyoruz. Özetle, geliÇen bir süreç içindeki maddi çeliÇkilerin anlaÇılabilirliği, toplumsal alan içinde maddi bir birlik olarak olumsuzlama yoluyla her sonluluğun bir karÇı sonluluk olduğu gerçeğinden kaynaklanır; ve diğer yandan, maddenin tüm hareketleri insanlar tarafından sürdürüldüğü ve yönlendirildiği ölçüde, her karÇı sonluluk nesnel olarak, kendi düzeyinde ve belirli pratik atıl topluluklar açısından bir sonluluktur.

(ii) Faiz

Ortaya çıkardığımız ortak yaşamın yeni *bir* özelliği de ekonomistlerin ve bazı psikologların *faiz* olarak adlandırdıkları şeydir. Bu, bir bakıma, belirli koşullarda ve durumlarda ortaya çıkan özel *bir zorunluluk* biçimidir.

belirli bireyler ya da gruplar arasında. İlgi, *praksisi* kate gorik bir zorunluluk olarak koşullandırdığı ölçüde, tamamen kendi dışında-bir-şey-içinde-olmaktır. Kendi içinde, basit, özgür faaliyeti içinde düşünüldüğünde, bir

Bireyin ihtiyaçları ve arzuları vardır, o bir projedir, işi aracılığıyla amaçları gerçekleştirir; ancak bu hayali soyut durumda hiçbir ***çıkarı*** yoktur; ya da daha doğrusu, amaçlar onun *praksisinde* ulaşılması *gereken* hedefler ya da yerine getirilmesi *gereken* görevler olarak kendiliğinden ortaya ***çı****karlar*.

Bu görev ve hedefleri alt amaçlarla ilişkilendirmek için kendisine herhangi bir geri dönüş. Ve eğer kıtlık düzeyinde, kendisini korumaya gelen bir adamı yaşamına yönelik bir tehdit olarak görürse, tehlikede olan ve şiddet olarak nesnelleşerek kendini olumlayan (yani

Öteki'ni hem zarar verebilen hem de *zarar görebilen* bir varlık olarak kurar*);* ancak çıkar ne güdü olarak ne *de geçmişin tabakalaşması* olarak gerçek bir varlığa sahiptir. İlgi, sosyal bir alanda insan ve şey arasındaki belirli bir ilişkidir. Belki de kendini tam olarak

İnsanlık tarihi, sadece gerçek mülkiyet olarak adlandırılan şeyle. Ancak, insanların kendilerine tekniklerini dayatan maddi bir araçlar kümesinin ortasında yaşadıkları her yerde az ya da çok gelişmiş bir biçimde mevcuttur. Aslında, varoluşunun diyalektik olasılığı biyolojik organizma ile zaten verilmiştir, çünkü bu, hayatta kalma olasılıkları kendi ortamında kendi dışında verili olduğu ölçüde, zaten kendi dışında-dünyada-varoluşa sahiptir.

Dolayısıyla soyut bir temel olarak ilginin kökeni, insan organizmasını çevresine bağlayan tek anlamlı iliGkisidir. Ancak ilgi, araştırmanın pratik-etkisiz anında, insan kendini bir içselliğin içinde oluşturduğu sürece kendini ortaya koyar.

Bu özel pratik-atıl işlenmiş malzemeler kümesi olarak dış ortam,

gerçek kişiliğinde pratik ataletini kurarken. En açık örnek olan gerçek burjuva mülkiyetini ele alacak olursak, sürecin ilk anı mal sahibinin varlığının mülkünün bütünüyle **özdeşleşmesidir**. Bu bütünlük – örneğin bir ev ise ve

bahçe – duvarları yükselterek topluluğa *insani* bir *içsellik* kazandırır.

Servetini dünyadan gizler; gördüğümüz gibi, yaşamı aracılığıyla topluluğa belirli bir bütünlük iletir; servetini ortaya koyar.

Hafıza çekmecelerde ya da masalarda, ta ki sonunda pratiklerinin ve alışkanlıklarının bütünü gibi her yerde olana kadar; her şey onun dışında, duvarların arkasında, her bir mobilya parçasının bir hafızanın cisimleşmesi olduğu odalarda korunduğunda, iç yaşamının

(Ia vie intirieure) kelimenin tam anlamıyla ev hayatından *(La vie d'interieur)* ve düşüncelerinin çeşitli mobilya parçaları arasındaki değişken ilişkiler tarafından tanımlandığını söyler. Ama aynı zamanda şeyin dışsallığı onun kendi insani dışsallığı haline gelir. Bu

Mahrem hayatını dört duvar arasında anlamlandırıcı bir maddesellik olarak çevreleyen hareketsiz ayrılık, onu moleküller arasında maddi bir molekül olarak oluşturur: Bu düzeyde, diğer insanlarla olan ilişkisi, toplumsal, kurumsallaşmış bir pratik olarak ele alındığında, aslında mülkiyete (ve dolayısıyla özel hayata) karşılıklı saygı gibi olumlu bir kisve altında her türlü içsellik ilişkisinin mutlak olumsuzlanmasıdır. Bu durumda mülk sahibinin 'insanların nüfuz edilemez' olduğunu iddia etmesi mümkün hale gelir, çünkü onlara kendi şahsında maddenin nüfuz edilemezliğini (yani farklı bedenlerin aynı anda aynı yeri işgal etmesinin imkansızlığını) vermiştir. Burada sahip olduğumuz şey gündelik bir şeyleşme olgusudur; ancak mülk sahibi, kendi görünür ve somut özü olarak kendisine hitap etmeye hazır olan sahip olduğu şeyde kendi hakikatini ve gerçekliğini daha tam olarak bulacaktır, cansız bir güce dönüşen bu metamorfozla doğrudan ilişkisinde, moleküler bir tozun ortasındaki mekanik yalıtılmışlığını daha fazla deneyimleyecektir.

Bununla birlikte, özel mülkiyetin bu ikili, tamamlayıcı yönü henüz bir soyutlamadan öteye gitmemektedir: bu mülkiyet belirli bir toplumda, Tarihin belirli bir anında mevcuttur ve bu toplumun, kendileri de üretim tarzının gelişimine dayanan kurumlarına bağımlıdır. Mülk sahipleri arasındaki moleküler ilişkinin altında, onların yapılandırılmış bir toplumsal alan ve Tarihin belirli bir genel hareketi içinde seri koşullanmalarını keşfederiz. Örneğin, kırsal mülkler söz konusu olduğunda, baÇka tarihsel nedenlerle tarımsal iÇletmelerden uzaklaÇtırılan yatırımların, harcanabilir sermayenin bir süreliğine hızla geliÇen sanayilerde yoğunlaÇmasına yol açtığı görülebilir. Bu aÇamada, sermayeden yoksun tarım aynı teknik düzeyde kalacak, toprağın verimi ve dolayısıyla değeri artmayacaktır. Ancak iletişim araçlarının kademeli olarak iyileştirilmesiyle

Sanayinin gelişmesi arazi değerlerini yükseltme etkisine sahip olabilir. Ve eğer bir sanayi sektörü yeni tarım üretmeye başlarsa, verim artacak ve kamulaştırma eşliğinde bir toprak yoğunlaşması olacaktır. Tüm bu dönüşümler boyunca, mülk sahibimizin geliri ve mülklerinin değeri değişecektir (ya da
en azından değişebilirler) bir yıldan diğerine ve Gustave Flaubert gibi bekar ve sanatçı olsa ve tamamen pasif kalsa bile, sanki *onun ellerinde değişeceklerdir*. Başka bir deyişle, sahip olunan maddesellik olarak bu içsel varlığın
dışsallığın bütünüdür. Yalıtılmış bir molekül olarak gerçek kişiliği, mutlak bir boşluk ve kişilik-madde ile diğerlerinden ayrılır,
olduğu nesne olarak, dışsallığın değişen yasalarına tabidir,
sapkın ve şeytani bir içsellik olarak. Son olarak, ve çıkışlar, krizler ve iyi yıllar boyunca, her şey onu yoksunluk korkusu (olumsuz anlarda) yoluyla yeniden ihtiyaç duymaya ya da güçlerinin gerçek bir yoğunlaşması olarak mülkünün genişlemesine iter. Başka bir deyişle, negatif an onu organizmanın dolaysız ve mutlak geri gönderir; pozitif an ise onun atıl maddesellik ya da zorunluluk olarak kendi olası genişlemesi haline gelir. Nesnel bir topluluk, verili bir toplumda, bireyin varoluş nedeni olarak ortaya çıkar çıkmaz
bireyin kendi *kişisel* özelliğinde tanımlanması ve ne zaman
Bu bireyin tüm pratik ve sosyal alan üzerinde hareket etmesini ve *onu korumasını* (bir organizmanın kendini koruması *gibi*) ve *geri kalanı pahasına geliştirmesini* (bir organizmanın dış çevresinden yararlanarak kendini beslemesi *gibi*) gerektirdiğinden, birey bir *çıkara sahiptir*.

Ancak pratik-etkisiz olan maddi topluluk, zaten kendi başına etrafındaki pratik-etkisiz dünya üzerinde pasif bir eylemdir; bu dünyanın zorunluluklarını pasifliğin negatif birliği içinde ve kendi zorunlulukları olarak yansıtırken, aynı zamanda zaten alanın tamamı üzerinde etkili olan ve maddeselliğin tüm sektörleri tarafından bir zorunluluk olarak yansıtılan teleolojik bir süreçtir. Bu şekilde, bireyin
kaçabilir ya da harekete geçebilir, aslında maddi bütünlüğün (herkesin aracılık ettiği) varlıkları ile *kendisi olan* sınırlı bütünlüğün varlıkları arasında bir aracı haline gelir. Kendisi dışındaki varlığı
ve hakikati pratik-içsel bütünlükte yattığı ölçüde, sahiplenmenin ona verdiği sözde-içsellik özelliklerini onun içinde eritir. Böylece birey gerçekliğini, başlangıçta içselleştirici bir bütünlük olarak tasarlanan ve gerçekte dışsallaştırılmış bir bütünleştirici bir parçası olarak işlev gören maddi bir nesnede bulur; kendisi olan nesneyi ne kadar korumaya ve çoğaltmaya çalışırsa

Nesne, tüm O'lara bağımlı olarak Öteki haline geldikçe ve birey pratik bir gerçeklik olarak kendini
moleküler izolasyonunda, kısacası mekanik bir unsur olarak temeldir. En uç durumda, çıkarların yapısında, insanlar kendilerini atomların bir toplamı veya mekanik bir sistem olarak görürler ve *praksisleri*, maddi varlıklarını bütünlük olarak görülen inorganik bir toplulukta saklamak için kullanılır.

Bireysel *çıkar* düzeyinde, *çıkar* ilişkisi bu nedenle
bireylerin kitleselleĢtirilmesini ve onları temsil eden maddenin karĢıtlıkları ve yakınlıkları aracılığıyla pratik iletiĢimi içerir. Aile iĢletmesinin eski güzel günlerinde, 183 0 yılında, Ġngiliz makinelerini tanıtacak kadar akıllı olan bir Fransız sanayici, "çünkü bunu yapmak onun çıkarınaydı" bu makinelerle yalnızca fabrikası aracılığıyla iliĢki kurdu. Pratiğinin temeli, önerdiğim gibi, yoksunluk korkusu ya da genişleme arzusu olsa da, bu korkunun sadece bir hQrizon olduğu unutulmamalıdır; kesinlikle hiçbir zaman şu ikilemle yüzleşmek zorunda kalmadı: makine sayısını artırmak ya da dilenmek. Benzer şekilde, genişleme arzusu (güç istenci, *conatus* vs. gibi terimlerin kapsadığı tüm şiddet eylemleri gibi), *praksisi* aracılığıyla kontrol ettiği ölçüde ve *praksisi* onu teleolojik bir geleceğe doğru aştığı ölçüde (yani bu *praksis*, zorunlu olarak bir amaca yönelmiş bir faaliyet olarak, uygun bir konjonktürde fabrikanın nesnel genişlemesi anlamına gelen şeyi kendi hareketinde ve kendi sonu olarak ortaya çıkardığı ölçüde) fabrikasının gerçek genişlemesidir. Örneğin fabrikayı babasından miras ve onda ailesinin birliğini ve yavaĢ yavaĢ yükseliĢini bulduğu için *zaten* onun fabrikasıdır.

Eğer İngiliz makinelerini tanıtıyorsa, bunun nedeni fabrikanın
Belirli bir rekabet alanında ve dolayısıyla zaten Öteki olduğu ve Ötekiler tarafından koşullandırıldığı için. Örneğin, yeni bir yatırım yapmak ve üretkenliği artırarak ve işgücünü azaltarak maliyetleri düşürmek için birkaç müreffeh yıldan yararlanmak söz konusu olabilir. Bu karar ona rekabet ortamı tarafından *bir* zorunluluk olarak dayatılır (rakiplerini alt ederek yenmek), ancak olumsuz *bir* şekilde, çünkü rekabet (ve diğer fabrikaların da İngiliz makinelerine başvurma olasılığı) kendisini *bir fabrika* olarak kurduğu ölçüde onu tehlikeye atar. Ancak ilginin yer değiştirmesi için makinenin kurulması yeterlidir. Kendi çıkarı, yani kendi dışındaki varlığına tabi olması, fabrikaydı; ancak

Fabrikanın çıkarı makinenin kendisi haline gelir; faaliyete geçtiği andan itibaren üretimi belirleyen ve onu arz ve talep arasındaki eski dengeyi bozmaya ve yeni pazarlar aramaya, talebi koşullandırmaya zorlayan makinedir. Fabrikanın çıkarı değişmiş, bu çıkarı karakterize eden öngörü ve istikrar, hesaplanmış risk ve genişlemeye dönüşmüştür; üretici, fabrikasının atölyelerinde geri döndürülemez bir mekanizma kurmuştur. Bu geri dönülemezlik (makine duramaz) onu hem varlığında hem de *praksisinde* karakterize *eder;* ya da daha doğrusu, toplumsal bir nesne olarak onda Varlığın (bir eylemsizlik yapısı olarak) ve *praksisin* (geliGen gerçekleGme olarak) özdeGliğini gerçekleGtirir. Ancak değiGkenlik karGıtlıkları ortamında (bu durumda rekabetçi) her üreticinin çıkarı, kendisini *Öteki olarak* oluGturduğu ölçüde *aynıdır;* ya da baGka bir deyiGle şekilde, sürekli olarak yeni ve iyileştirilmiş teknolojiler kullanarak maliyetleri düşürme ihtiyacı

Kanıtlanmış makineler her üreticiye, *Ötekilerin* çıkarı *olduğu ölçüde kendi çıkarı* (fabrikanın gerçek zorunluluğu olarak) olarak görünür ve *Ötekiler için* kendisi bu çıkarı Ötekinin çıkarı olarak oluşturur. Belirli bir sanayi sektöründe, her üretici Ötekinin çıkarını, *bu Öteki için* bir olduğu ölçüde çıkarır ve her biri kendi çıkarını, bu çıkarın Öteki tarafından bir çıkarı olarak deneyimlendiği ölçüde belirler. Bugün Amerikan fabrikalarının en azından kısmen rekabetçi kalmayı baGarmıG bazı sektörlerdeki ileriye dönük planlamalarında durum büyük ölçüde böyledir: bilinen veriler temelinde fabrikanın gelecek yıllardaki üretimine iliGkin bir ilk hesaplama yapılır (bu soyut sistemin olasılıkları olarak, diğer Geyler); daha sonra bu tahmini ve içerdiği değiGiklikleri sektörün genel ulusal üretimine uyarlama giriGimi yapılır. Belirli bir fabrikanın yönetimi, rakiplerin aynı dönemdeki üretimleri, hammadde tedarikçileri vb. ile ilgili gerçek verilere dayanan ve kesinlikle olasılık tahminlerine dayanan bir dizi bahse girer. Bu bahisler, bu diğer grupların önceden gönderilmiş kararları üzerinde, kararlarını ilk olarak kendi olasılıkları ve ikinci olarak da Diğerleri ve özellikle de söz konusu fabrika tarafından beklenen ve kararlaştırılan ilgili bir dizi bahis temelinde verdikleri ya da verecekleri ölçüde etkilidir. Dolayısıyla bu fabrika kararını, kendisinin bilinmeyen bir karar olarak koşullandırdığı bilinmeyen kararlara ilişkin bir bahis sisteminin sonucu olarak verir. Böylece kendisi de *Diğerleri gibi* bir koşul haline gelir ve

Üretim ritmi bir kez kurulduktan sonra, her zaman kendi içinde başkalık yapısını koruyacaktır. 64

İşlenmiş maddesellik olarak kendi-dışında-olmak bu nedenle inte est adı altında bireyleri ve grupları olumsuzlama yoluyla birleştirir, her zaman ve her zaman özdeştir, her biri herkes tarafından ve herkes her biri tarafından. Başka bir deyişle, çıkar-nesnesi (bireyin aracılığı ile) diğer çıkar-nesnelerinde gelişen benzer zorunlulukların olumsuz baskısı altında hareket eder. Bu düzeyde, .'Iiberal' dönemden bir örnek vermek gerekirse On dokuzuncu yüzyılda, *kârın* bir kazanç aracı olup olmadığını söylemek mümkün değildir. sanayici için bir amaç ya da araçtır. Negatif zorunluluk olarak faiz hareketinde üretim araçlarının sürekli ve zorunlu kârın çoğu iGletmenin kendisine yeniden yatırılır. Bir anlamda, bu tür dönüGümlerin amacı kâr oranını korumak ya da arttırmaktır, ancak baGka bir anlamda kâr, kapitalistin bu dönüGümleri gerçekleGtirmesi mümkün olan tek araçtır– yani, bir bakıma, iGletmeyi dıG değiGimlere uyarlamak ve bunlardan fayda sağladığını görmektir, ve aynı zamanda baGkalarının dönüGümlerinin kendi iGletmesini iflas ettirmesini önlemek – böylece toplam sürecin bütünlüğü içinde, bir bireyin ya da bireyler grubunun *sahiplik gücü* olarak fabrika, ya aynı kalmak için ya da ürettiği kâr aracılığıyla kendini geliGtirmek için değiGerek, kendi sonu olarak sürdürme ve geliGtirmede kendini . Nesneyi yok etmeden üretim hareketini durdurmanın imkansızlığından, artan üretim için yeni pazarlar bulma ve pazar konumlarını korumak için bu üretimi artırma ihtiyacına kadar, bir *yarı-organizmanın,* yani bir organizmanın tersine çevrilmiG simülakrının büyüme ve olgunlaGma hareketi vardır – insanın içinde kaybolduğu sahte totalize bir bütünlük -Var olabilmesi için kendisi, pratik alandaki tüm insanları başkalığın negatif birliği içinde bir araya sahte bir totalleştirici bütünlük. çıkarı, geliGmeleri onun zorunluluk biçiminde katılımını gerektirdiği ölçüde ve onların dıGsallaGtırılmıG sözde içsellikleriyle kurduğu içsellik bağı sayesinde pratik ve toplumsal maddiyat dünyasında sürekli tehlike altında olduğu ölçüde, basitçe fabrika ve makineleridir. Ancak, bu ve diğer her durumda

64. Gerçekte, araya başka faktörler girer ve hesaplama çok daha karmaşıktır, çünkü tüm ulusal ekonominin ve yöneliminin müşteriler aracılığıyla hesaba katılması gerekir. Ancak de, belirli bir sektördeki tahminler ve bahisler kısmi bir özerkliğe sahiptir ve dahası, konjonktür düzeyinde, söz konusu fabrika bir otber olarak yeniden ortaya çıkar.

Tarihin ilginin ortaya çıktığı diğer her anında, temel nokta, benim (ya da *bizim)* ilgimizin bize ilk olarak Öteki'nin ilgisi olduğu ölçüde görünmesi ve benim onu kendi dışımdaki varlığımda gerçekleştirebilmem için Öteki'nde (Öteki'nin kendi dışındaki varlığında) olumsuzlamam gerektiğidir; *ya da* Öteki'nin kendi dışındaki benimki tarafından olumsuzlanması olarak ortaya çıktığı ölçüde. Bunun sadece iki nedeni vardır

Rouen'li bir imalatçı neden İngiliz makineleri almalıdır: ya *aciliyet* (rakipleri makine ithal edecektir ya da en azından edebilirler) ya da *karşı atak* (makineler *bir başkası* tarafından ithal edilmiştir ve imalatçı artık buna *karşı* mücadele edemez; maliyetleri düşürülmelidir çünkü

Diğerleri). Çıkar, insanın ona hizmet etmek için kendini ölçüde, insanın şeyler dünyasındaki negatif yaşamıdır. Sosyal yapıların hiyerarşisinde, insani olanın

var olmaktan vazgeçmek zorunda kalmadan somutluğunu kullanabilir: bu yeterlidir İnsanın katı yasasıdır ve pratik-içsel dünyada, antagonizma ortamında gerçekten kendisi olan başka bir nesnenin yok edilmesinin peşinden gittiği ölçüde, insanı Öteki olarak kendisine karşı çıkarır.

Üstyapılarda tekrar karşılaşacağımız bu zayıflatılmış maddesellik biçimlerinin temellerinin ve rasyonelliklerinin katı, temel biçimlerde olduğunu söylemeye gerek yok; ve buna geri döneceğiz. Yine de, örneğin ideolojik çıkarlardan söz edilebilir. Bu, bir yazarın eserinin ona gelir sağladığını düşünmek anlamına gelmez (çıkar bu düzeyde mevcuttur, ancak ideo-mantıksal değildir); daha ziyade, yazarın kendi eserini oluşturduğu ölçüde, sözel malzemeyle desteklenen atıl bir anlamlar dizisi olarak düşünmek anlamına gelir.

onun içinde kendinin dışında olmak. Bu temelde, *ilk olarak şunu söyleyebiliriz,*

Bu eserin, yazarı tarafından bütünlüğü içinde *yeniden gerçekleştirilmesi* her zaman mümkün değildir ve bu nedenle, onu oluşturan ayrıntılı anlamlar dizisi tamamen maddi kalır (bir kağıt üzerindeki siyah işaretler oldukları için değil, anlamlar olarak

hareketsizdir ve oluşturdukları topluluklar mekanik toplamların ve bütünleştirici entegrasyonların dengesiz bir sentezidir). Ama *ikinci olarak,* bu sürekli tepkiselleştirme (elbette yeterince iyi bilinen yayınlanmış bir eserle uğraştığımız sürece) sürekli *olarak başka yerlerde* ve her yerde *O'aracılığıyla,* yani yazara benzeyen ama onu olumsuzlayan varlıklar aracılığıyla (yaşları nedeniyle – yeni bir

nesil - ya da onların çevresi, ya da onları oluşturan perspektifler

aynı dünyaya pratik açılım) ve her şeyden önce, bir aşkınlık *praksisi* olarak okuma yoluyla, anlamları

Kendilerine ve maddi ve toplumsal dünyaya yönelik bu anlamları yeni bir bağlamda (on yıl önce yazılmış ve bugün, bu tarihsel anda, yirmi yaşında genç bir adam tarafından okunan bir kitap) açıklayarak dönüştürürler. Yazar kitap yazmaya devam etse de etmese de, zaman zaman onları yeniden okusa da okumasa da, ideolojik ilgisi, varoluşunu (onları üretmese ve yaşamasa da hala bildiği ve anladığı söylenebilecek) maddi anlamların dışında, sözde-organik topluluğu kendisini

Pratik organizmasının inorganik gerçekliği ve dünyada sürekli olarak O ther tarafından *tehdit* edildiği, sürekli olarak onlara geri dönmediği, onları açıklamadığı ve şunu göstermediği (ya da göstermeye çalışmadığı) sürece

Yeni bulgular ve pratiklerle ve onun aracılığıyla öldükleri gibi Başkaları aracılığıyla ölemezler (kendisini nesnelliğe dönüştüren canlı bir nesnelleştirme hareketi oldukları). Eğer kendini savunmaya ya da bu eser olduğu ölçüde kendini tamamlamaya, şunu ya da bunu yazmakta hatalı olmadığını göstermeye vs. çalışırsa, kendini Tarih'e karşı sığındığı nesne tarafından, oluşum halindeki Tarih'in bütününe bağımlılığa geri olarak bulur. İdeolojik çıkarı, yeni teoriler ve yeni eserlerle – kendisini sınıfta bırakmakla tehdit eden her şeyle – mücadele etmek (ve aynı zamanda başka eserler oluşturmak, önceki çalışmalarını tamamlamak ve haklı çıkarmak için her şeyi özümsemeye ve sindirmeye çalışmak) olacaktır.

İnsan ile nesnesi arasındaki karşılıklı sözde içsellik ilişkisinin, bu düzeyde, malik ile malik olunan arasındaki ilişki olmadığına dikkat edilecektir: Aslında, bir düzlemde, toplumun yazar ile kitap arasındaki ilişkiyi, kitap yazarın geçim kaynağı olduğu sürece (emekli maaşı, maaşlar, telif ücretleri, vb.) kontrol etmeye yönelik kurumları ne olursa olsun, yaratıcı ile yaratım arasındaki ilişki – ikincisi yalnızca tüketilebilir bir ürün olarak birincisi olduğu sürece – bir mülkiyet ilişkisi değildir. Bu bağımlılığı içinde incelememiz gerekli değildir: Sadece şunu belirtmek isterim ki, her ne kadar özel mülkiyet örneğinde çarpıcı bir şekilde örneklendirilmiş olsa da, bu ilişkiyi

burjuva toplumlarımızın gerçek mülkiyetine *faiz*. Faiz bir

insan ile pratik alan arasında, onun dışında olduğu şeyin aracılık ettiği negatif pratik ilişki; ya da tersine, insan ile pratik alan arasında bir ilişki

şey ve onun insan nesnesi tarafından dolayımlanan sosyal alandaki diğer şeyler.

Bireysel çıkarların belirli koşullarda nasıl grup (ya da sınıf) çıkarına dönüşebildiğini açıklayan, liberal ekonominin iyimser uyumları değil, işte budur. Grup ya da sınıf çıkarını

Bir bireyin öznel karakteristiğinin tüm Diğerlerinin öznel karakteristikleri ile çakışması açısından sınıf ilgisi, bir
aslında bu anlaşmayı sU(:h olarak imkansız kılan başkalık diyalektiğini unutarak başlamak zorunda kalacaktır. Ancak, bu yapılabilse bile, bu moleküler öznelliklerin anlaşmasını anlamak yine de gerekli olacaktır: eğer biri onları farklı olarak konumlandırarak başlarsa, ortak bir dış durumun neden bu farklılıkları şiddetlendirmemesi gerektiği açık değildir; gerçekten , gerçek başkalık ortamında, belirli koşullarda, ortak bir tehlike, aciliyeti nedeniyle, antagonizmayı vurgulayabilir
izmler ve çatışmalar. Öte yandan, dünyadaki maddi bir nesne olarak özel ilginin zaten bir genellik yapısına sahip olduğunu, çünkü kendisini herkes için aynı olarak sunduğunu ve başkalık ortamında antagonizmalar yaratan şeyin bu aynılık olduğunu belirtmek yeterince kolaydır. Ancak elbette bu tümüyle doğru değildir: ilgi aynı başlayıp sonra sonsuz sayıda karşıtlığa bölünmez; daha ziyade, aynı ekipmanların, aynı tekniklerin ve aynı becerilerin birliği tüm antagonizmanın temel pratik temelini oluşturduğu ölçüde, verili bir toplumsal alandaki karşıtlıklar, birbirleri aracılığıyla ve karşı karşıya geldiklerinde, her birini özel ilgilerin evrensel özelliği olarak olumsuzladıkları ölçüde, hepsinin birliğini tanımlar.

Böylece klasik iktisat, özdeş çıkarları, bir grubun her bir üyesinde eşit olarak varmış gibi tanımlamaya çalışmış ve bu özdeşliğin seri bir sürecin sonucu olduğu gerçeğini dikkate almamıştır. BaÇka bir deyiÇle, örneğin kapitalist bir sistemde üreticinin menfaatinin eninde sonunda aynı olduğu gibi açık bir gerçeği ifade ettiklerinde
en azından sınırlar dahilinde, üretimi yoğunlaştırmak ve maliyetleri düşürmek için, *mantıksal* olarak analitik, Aristotelesçi bir gerçeği ifade ettiklerini düşündüler.
'tüm insanlar ölümlüdür' ile aynı türdendir. Ama aslında bu oldukça farklı bir şeydir, çünkü kısmen bu ilgi bireyin kendi-için-varlığının seri başkalığının bir yapısını içerir, kısmen de
belirli bütünleştirici koşullar dışında *ve diğerleri aracılığıyla* bir birey tarafından edinilemez. (Örneğin, bir tür zımni anlayışın ve gizli de olsa çok gerçek anlaşmaların her türlü
Malthusçuluk adına, küçük işletmelerin karşı koyamayacağı rekabet, kendini nadiren Avrupa ya da dünya bağlamında konumlandıran işverenin çıkarı, üretimi artırmadan üretkenliği artırmaktı; ve böylece bu çıkar ona Başkalarından geldi). Dolayısıyla, tikel çıkarların evrenselliği ancak tanımlayacağım bir düşünce biçiminde (bir rasyonalite) ortaya çıkabilir

Aşağıda seri dönüşümleri ele alacağım. Ve bu bakış açısından, tikel çıkarların evrenselliği ("herkes kendi çıkarının peşinde koşar", vb.) nihayetinde tek, temel, hareketsiz bir çıkar tarafından karşılıklı koşullandırmalar olarak tüm çıkarların maddi ve aşkın birliği haline gelir. Temelde kendisini tüm karşıtlıkların öz-yıkıcı sonucu olarak sunan olumsuzlama.

'Herkes kendi çıkarının peşinden gider' şu anlama gelir: tikel çıkarların genel özelliği hiçbir zaman kendilerini genel çıkarlara dönüştürememeleri ya da tikel olarak istikrar içinde gerçekleştirememeleridir.

çıkarlar. Ancak bu , pratik alanın az ya da çok eGit fırsatlarla çok sayıda birey tarafından iGgal ve bu alanın serbest kaldığını, yani herhangi bir grubun söz konusu bireylere dıGarıdan hükmeden ya da onları sömüren bir eylemde bulunmadığını varsaydığımız da göz önünde bulundurulmalıdır. Dolayısıyla bu, araGtırmanın soyut bir anını içeriyordu, böylece örneğin yüksek kapitalist burjuvazi arasındaki serbest pratik alan, diğer sınıflar dikkate alınmadan araGtırılıyordu. Ancak, on dokuzuncu yüzyıl Fransız sanayileGmesi örneğine geri dönecek olursak, makinenin aynı zamanda çalıGan nüfusun pratik alanının bir belirleyicisi olduğunu fark etmeliyiz ve – bu, pratiğin üçüncü özelliğidir

atıl Varlık – tam da bu ölçüde işçiler için *kaderdir*

işveren için *ilgi çekici* olduğunu.

. Makineye hizmet işçi, tıpkı işveren gibi kendi *varlığını* makinenin içinde bulur; ve tıpkı işverenin kârını makineye yatırması gibi, işçi de kendisini nesnel olarak ücretini makineye adamak zorunda bulur.

olmayan bir hizmetlinin makine için (minimum maliyetle) bakımı

Kendisinden . Gerçekten de, yukarıda aletlerin, Ötekilerin (ve Öteki olarak kendisinin) ihtiyacı ve emeği alanında, *zorunluluklarını nasıl zorunluluklar* olarak ifade ettiklerini gördük; ve kendi organizmasının, kendisinin gerçek bir parçası olduğu bir makinenin karşı sonlulukları tarafından nasıl saldırıya uğradığını

makinedir. Ancak bu görünürdeki simetri bizi yanıltmamalıdır: makine işçinin *çıkarı* değildir ve olamaz. Bunun nedeni basittir: iGçinin kendisini makinede nesnelleGtirmesi yana, makine kendisini onda nesnelleGtirmektedir. SanayileGme ve konvansiyon

merkezileşme, kırsal sınıfların bir bölümünün proleterleşmesini belirler, yeni proleterler için sadece emek güçlerini satma fırsatı değil, aynı zamanda pratik atıl varlık alanında köylüyü tarımdan koparıp bir atölyeye, bir dokuma tezgahının başına koyan bir çekim gücü oluştururlar:

Maddi pratiğin bu Çekilde ifade ettiği birey, farklı bir anlamda, bir hiçliğe indirgenmiÇtir: yalnızca birkaç tekil (mülksüzleÇtirilmiÇ bir köylü ya da mülksüzleÇtirilme tehlikesiyle karÇı karÇıya olan bir köylü ya da büyük, yoksul bir köylü ailesinin oğlu olmak gibi) yerine getirmesi gerekir; bir iÇçi olarak, çeÇitli iÇler için kullanılan ve günlük ücretiyle her gün yenilenen belirli bir emek gücünden baÇka bir Çey değildir. Böylece sadece

Varlığı ondan önce ve onun dışında, ekonominin hareketinde ve nihayetinde ona hak iddia eden *bu* belirli makinede (ya da bu aletlerde) mevcuttur; ama aynı zamanda bu Varlık, saf

kendinin çekiciliği. Nesne-varlığı onu bekler ve sabırla onu uzaktan üretir: örneğin, belirli tarımsal süreçlerin sanayileÇtirilmesi, babanın yıkımını ve mülksüzleÇtirilmesini yavaÇ yavaÇ gerçekleÇtirerek, yoksulluk onu özgür bir iÇçiye -sömürüsü tamamen sözleÇme özgürlüğüne dayanan sömürülen bir insana- dönüÇtürene kadar sabırla oğlunu Çekillendirir. Makine, insanını tam olarak

İnsanların makineleri şekillendirdiği ölçüde (bu süreci

aşağıda daha kapsamlı olarak şekillendirilmiştir). Bu da onun kendi

zamansal, teleolojik bir süreçle, makineleri çalıştırmak için bir makine olarak hizmetkar. Pratik failin *içindeki* ilişkileri tersine çevirir; onu mutlak ama bilinçli bir araç haline getiren (zorunluluğu *bildiği* için) kategorik bir zorunluluktur; *praksisini* ya da emek gücünü) bir metaya dönüştüren bir ücret dağıtıcısıdır, yani

atıl bir ürün , pratik bir alanı birleştirme gücünü korur. Gerçekten de, kendisini hareketsiz bir dışsallık gücü haline getirdiği (ya da maddesini doğası gereği inorganik olan enerji dönüşümlerinde kullandığı) ölçüde, kendisi de canlı bir şey ve sözde bir organizma haline gelir.

Böylece makine, hizmetçisinin gerçekliğini tanımlar ve üretir, yani onu, makine insan olduğu sürece makine, her şeye rağmen kullanılacak bir araç olarak kaldığı sürece de insan olacak pratik-atıl bir Varlık haline getirir: kısacası, tersine çevrilmiş bir insan olarak onun tam tamamlayıcısı olur. Aynı zamanda, tıpkı işverenin geleceğini belirlediği gibi, canlı bir organizma olarak onun geleceğini de mayınlar. Aradaki fark, onu az ya da çok uzun vadede yaşaması imkansız biri olarak olumsuz bir şekilde tanımlamasıdır. Makine bunu yalnızca tanımladığımız karşı-olgularla (hava kirliliği, çevrenin tahrip edilmesi, meslek hastalıkları, vs,)

ama aynı zamanda temsil yoluyla, onun için, varlığını geliştirdiği ölçüde

Sanayileşmenin pratik alanında, ücretlerin düşmesi, teknolojik işsizlik ve diskalifiye olma gibi kalıcı bir tehdit.

Bunun rasyonelliği sanayinin gerçek anlamında yatmaktadır: makine insanın yerini almak için yapılmıştır. Belli koşullarda,

ve belirli toplumlar için bu, insanı emekten kurtaracağı anlamına gelebilir. Ancak dönemin sosyal bağlamındaki *tarihsel* görünümünden *ayrı* olarak, işlevi '*bazı erkeklerin* – aslında kol işçilerinin – yerini almaktır çünkü bakımı daha az maliyetlidir. Dolayısıyla, işveren

Fabrikada kendi bireyselliğinin kendi dışındaki varlığı, belirli kurallara göre kendi genişleme olasılığı ve hizmet edeceği ve elbette geliştireceği bir nesne – ama sadece kendi pozitif olduğu için

maddeselliği ve dünya üzerindeki gücü – işçi onda kendi varlığını kayıtsız bir genellik olarak, *praksisini* önceden belirlenmiş görevlerde tatmin edilmesi gereken atıl zorunluluklar olarak ve geleceğini de

iktidarsızlık; ve sonunda, amacı hizmetkârlarını ortadan kaldırmak olan makinenin atıl tasarımında kendi prefabrik kaderini bulur.

Bu, makinenin *hiçbir zaman* özel ilgi alanı olamayacağı anlamına gelir. Tam tersine, hem onun tikelliğinin hem de bir çıkara sahip olma olasılığının *a priori* olumsuzlanmasıdır. Nesnel varlığı makinede ve makinenin ona verdiği ücrette olduğu sürece, onu bir yerde etkin bir Çekilde engellenmiÇ olur: dünyada kendi dıÇındaki belirli varlığı olarak tanımlanabilecek baÇka nesne yoktur. Elbette, onun emek gücü, makinenin bir parçası olarak ele alınır.

ama aslında toplumsal anlamda bir haline gelse de, işçinin kendisini nesneleştirebileceği dışsal bir maddesellikten ziyade, kendisiyle hiçbir ilgisi olmayan bir amaç için inorganik bir araca dönüşme ihtiyacını temsil eder. Öte yandan, ürününde nesneleştirilir, ancak yalnızca bu ürün ona ait olmadığı ölçüde. Hiç Çüphesiz, emek gücünün bir meta olarak ele alınması olgusu, iÇçilerin birbirlerine karÇı antagonistik bir rekabet içinde oldukları bir emek piyasası yaratır; bu, kapitalizmin kendisi tarafından yapılandırılmıÇ bir piyasada satıcılar haline geldikleri anlamına gelir. Ancak bu antagonizmanın ikili bir kaynağı vardır: doğrudan hissedilen ya da hemen beklenen ihtiyaç ve talebin göreli kıtlığı (makinelerin kendilerinin işverenlerin sürdürmesini sağladığı bir kıtlık).

İşçinin çıkarı çalışmak değildir: durum oldukça farklıdır,

Çünkü ihtiyaçların kısıtlaması altında, yaptığı iş onu tüketir ve nihai sonuçları (makinelerin yapımı) onun eli mi ulusuna katkıda bulunur. Piyasadaki iÇçiler arasındaki karÇıtlığa gelince, bu karÇıtlık zorunlu olarak, iÇçilerin çıkarlarına tamamen zıt sonuçlarla sonuçlanır.

İşverenlerin açlık ücretlerini serbestçe kabul etmelerini sağladığından, bireylerin ya da sınıfın (eğer çıkarları varsa) 'çıkarları'

ve grevcileri derhal değiGtirmekle tehdit ederek gözlerini korkutmak. Ancak makine tam da iGçiyi herhangi bir özel çıkardan (ve bir çıkara sahip olma olasılığından) , pratikte atıl bir varlık olarak gösterdiği ölçüde, onu genel bir birey, yani bir sınıf bireyi da belirler ("sınıf" kelimesini bu aGamada yalnızca çok soyut "" anlamında kullanıyorum). Ve bu durumda üretmek ve işaret etmek açıkça aynı şeydir. Elbette bu, makinelerin bireysellikten yoksun soyut varlıklar ürettiği anlamına gelmez; şeyleşme içinde bile insan fail kurucu, diyalektik bir bütünlüktür:

Aslında, herkes kendi *pratiğinin* özelliğini, *uyguladığı* yöntemin içine koyar.

genel olarak oluşturur, oluşturulmasına izin verir; ve herkesin genelliği herkesin ilişkilerini karakterize eder; herkes kendi genelliğini O'nda keşfeder ve *kişisel* ilişkiler

bu temel üzerine inşa edilmiştir. SanayileGmenin ilk aGamalarında, iGçi sınıfının çevresi olarak atıl genellik, bir fabrikadaki, bir Gehirdeki ya da bir ülkedeki iGçilerin gerçek, bütünleGtirici birliği olarak ; ve buna geri döneceğiz. Kendisini onlara, yukarıda tartıGılan sahte negatif birlikler gibi, iGlenmiG madde temelinde sunar ve her bir bireyi, onu mahkum eden bir kaderin negatif birliği olarak oluGturur. Ama aynı Gekilde, genelliğin negatif ortamında, herkes kendi kaderinin genelliği içinde herkesin genel kaderini (ki bu aGamada, iGçilerin toplamının değil, özdeG koGullarıyla birbirine bağlı belirsiz sayıda benzer örneğin genel kaderidir) görür; baGka bir deyiGle, kendi varoluG olasılığının olumsuzlanması olarak iGçinin kaderini, makinelerin genelliği içinde, O thers genelliğinin mülkiyeti olarak görür.

Sınıfın ya da sınıfın bir bölümünün nasıl olduğunu tanımlamak için henüz çok erken.

kendisini örgütlü bir grup olarak birleGtirebilir, yani genelliği ve kimliği birleGtirici bir bütünleGmeye dönüGtürebilir. Ancak, incelemenin bu aGamasında göstermek istediğim tek Gey, kapitalist bir toplumda, bu grupla iliGkili olarak (sınıfın geliGmekte olan birleGmesini temsil ettiği ölçüde) grubun aktif bütünlüğünü (ister sendikal ister siyasi anlamda olsun) gerçekleGtirmek ile endüstriyel makinelerin bütünlüğünü oluGturmak arasında ve buna karGıt olarak, iGçi sınıfının toplam kendi-için-varlığı (ve

nesnelleştirilmiş ve tersine çevrilmiş *praksisin* bütünlüğü olarak üretimin bütünlüğü*)*.

Bu şekilde, üretim araçlarının toplumsallaştırılması yoluyla toplam sınıf kaderini yeniden ele geçirmek için kendini örgütlediği ölçüde ve gerçekten de, örneğin sendika düzeyinde

mücadelesi, tarihsel sürecin belirli bir anının gelişiminde makinelerin özel mülkiyetinin belirli etkilerine karşı, temel bir üretim ilişkisi olarak, grubun *praksisi* olarak kendi dışında-olmanın pratik olumsuzlaması yoluyla mücadele eder.

kaderi, *gelecekteki çıkar* olarak kaderini oluşturur (maddi *çıkar* yoluyla nesne) ve kendisini çıkar-maddeye dönüştürmenin kader-maddeciliğinde içerilen zorunluluk olarak.

Kapitalist dönemde makinenin çeliGkisi, iGçiyi hem hem de olumsuzlamasıdır; bu çeliGki genel bir kadere dönüGür ve bilincin varsayılmasının, yani olumsuzlamanın olumsuzlanmasının temel koGulu haline gelir. Ancak *her* şeyin *birliği* olarak mümkün olan tek olumsuzlama, makinenin kendi içinde değildir (ki bu, yaklaşık r830, işten çıkarılan zanaatkarlar ve vasıfsız işçiler tarafından ücretleri sürekli düşen) ve sonuç olarakonun ürünü olduğu ölçüde ve onun varlığı olduğu ölçüde işçinin; nega

İnsan için dışsal olarak kader olduğu *ölçüde* makinenin üretir çünkü *giyen bir toplumsal sistem içinde* onu kontrol eder ve karşılığında o da onu kontrol edemez. Dolayısıyla işçinin tek isteyebileceği , üretim araçlarının ve ürünlerin bir bütün olarak kendi *sınıfının maddi genişlemesini* temsil etmesidir (burada bu *praksisin* sınıfsız bir toplumun zorunluluğuna doğru nasıl ilerlediğini göstermeye gerek yoktur), yani *bu toplulu*ğ*un*, sadece kader karakterini (örgütlenme ve mücadele) yadsıyan hareket yoluyla, onun

İlgi.

Bu, üretim araçlarının gerçek anlamda toplumsallaştırılması anlamına gelmez. duction, belirli bir tarihsel , insanları madde aracılığıyla *başkalığa* bağlayan ilginin kendisinin tamamen ortadan kaldırılmasına yol açmalıdır. Aksine, çıkar, her zaman olduğu gibi, birincil olarak *başkalıktan doğar*.

İnsan pratik ilişkisi, ancak ona aracılık eden madde tarafından deforme edilmiş olarak; ve kendini başkalık ortamında sürdürür. *Çok sayıda* iGçi çıkarı vardır, ancak *tek bir* iGçi sınıfı çıkarı vardır. Çünkü işverenler, kapitalizm çerçevesine yeni makineler sokarak ve bunları *kendi çıkarları olarak* benimseyerek

işçilerin kaderini *Öteki'nin* çıkarı olarak *görerek, onları* karşı-çıkar (kader) *biçimini* alır ve çünkü toplumsal mücadele anında, *olumsuzlamanın olumsuzlanmasında*, gerçek maddi amaç ancak kapitalistin çıkarının olumsuzlanması olabilir.

İşçinin kaderi haline geldiği ölçüde, yani *olumsuzlama olarak ötekinin çıkarının olumsuzlanması.* Ve böylece, belirli bir tarihsel

Birleşme anında, O'nun çıkarının olumsuzlanması kendisini işçi sınıfının gerçek çıkarının olumlanması olarak gerçekleştirir.

Burada anlattıklarımın tamamı gerçekten de kapitalizmin ilk aÇamaları için geçerlidir (eylemci grupların ve iÇçi kurumlarının varlığı ve bazı ülkelerde sosyalizmin baÇarıya ulaÇması sorunu tamamen değiÇtirmektedir). Ancak 1830'larda makineleri parçalayan işçilerin ve hatta Lyon'un, kapitalizmin (*ücretlerin düşürülmesini* protesto eden*)* ipek dokumacıları tek bir talepleri vardı: kaderlerinin istikrara kavuşturulması. Louis-Philippe işçilerin örgütlenmesine, sanayileşmenin belirli bir aşamasına bağlı olan reel ücretlerin amansız düşüşünden daha fazla katkıda bulunan bir şey olmadı (belirli bir eşiğin üzerinde, ücretler sanayileşmenin ikinci aşaması olan 1870-1914 yılları arasında yükselecekti). Bu durum işçilere kaderlerinin istikrarlı hale getirilmesinin mümkün olmadığını gösteriyordu, zira kaderlerinin istikrarlı hale getirilmesi imkansızdı. Bu, makinenin fiziksel, teknolojik maddeselliğinden değil, toplumsal maddeselliğinden (pratik-atıl varlığından) kaynaklanıyordu; Başka bir deyişle, bu maddeselliği kontrol etmenin ve onu işçilerin ya da en azından insanlıklarının yadsınması yerine insan *emeğinin* herkes için gerçek anlamda azaltılması yönünde yönlendirmenin imkansızlığına. Dolayısıyla, iÇçi sınıfının , mücadelelerin çeliÇkisi içinde ve on dokuzuncu yüzyılın ortalarında, hem gelecekteki çıkarını hem de Çimdiki kaderini temsil eden toplulukta kendini gösterir: ĠÇverenlerin tutumlarının sertleÇmesi, sendika kurma giriÇimlerinin baÇarısızlığa uğraması, baÇarısız grevler ya da kanlı bir yenilgiyle sonuçlanan grevler, toplumsallaÇmanın bütünsel bir süreç olarak gerçekleÇmesini belirsiz bir geleceğe bıraktığında kaderi; öte yandan, endüstriyel geniÇlemenin bir sonucu olarak emeğin değeri ve dolayısıyla iÇçilerin gücü arttığında, böylece birleÇme faaliyetleri ve üretim sınıfın kendi içindeki *aygıtlar* ve *organlar* da artar. Ancak

Elbette, on dokuzuncu yüzyılın ortalarından günümüze kadar tüm kapitalist ülkelerde, bu iki yapı her zaman birlikte ortaya çıkmıştır: yenilgide, sosyalleşme sağlanmaya devam eder ve yenilginin kendisi yeni mücadele yöntemleri öğretir; en acı hayal kırıklığı

şimdiki nesil (bu makineler benim kaderim) mutlaka ne

Buna karşılık, kapitalist ülkelerdeki en büyük işçi sınıfı zaferleri, kâr marjları sosyal topluluk tarafından sabitlense ve işverenler, gelecek nesillerin varlığıyla güvence altına alınsa bile, tanım gereği bireylerin ya da grupların el koymasını ortadan kaldırmamıştır.

Hijyen, güvenlik ve hatta yönetim konularında sendikalar tarafından etkin bir Çekilde denetlenmektedir. Ancak iGçilerin çıkarı, iGçiye hiçbir zaman durağan bir düGünce nesnesi olarak görünmez; daha ziyade, iGçinin zorunlu ihtiyaçlara karGı verdiği günlük mücadelenin değiGken ve pratik anlamı olarak görünür.

kapitalist sürecin sonuçlarıdır ve bu nedenle hem *mevcut*

Her başarılı eylem, ne kadar yerel olursa olsun, kendisini bir kaderin insani olumsuzlaması olarak ve somut olarak da

makinelerin liberal rekabet ortamında işverene karşı olumsuz kullanımı);65 ve *gelecek olarak*, açılımı ve derinliği *praksisin* kendisi tarafından koşullandırılan bir perspektifte, bütünsel tarihsel anlamını üstlenir. Bu nedenle, henüz sorularımıza cevap verememiş olsak da: –

bir *sınıf* diyalektik olarak nasıl anlaşılabilir ve *pratik* bir *grup* nasıl oluşturulabilir; ve ne tür bir diyalektik gerçekliği temsil edebilir?– araştırmamız bize şimdiden işçilerin

(kitleselleşme güçlerine maruz kalan bireyler olarak) tikel çıkarlara sahip olmadıklarını ve bunların birleşmesinin, eğer gerçekleşirse, genel çıkarın oluşumuna ayrılmaz bir şekilde bağlı olduğunu (hala

termined) *sınıf faizi* olarak.

İşverenler arasında sınıf çıkarı bu temelde ortaya çıkmaktadır: aslında, maddi mülkiyetlerinin sessizlik içinde özel çıkarları olarak geçiştirilen an, ne toprağın ne de

makineler *kendi başlarına* üretken olabilirler; ya da başka bir deyişle

Çalıştırılmak için *insani araçlar*. "Sessizce geçiştirmek" derken, bu, işverenlerin işçilere karşı tutumları hakkında özel bir düşünceyi ima etmemektedir: sahte bir masumiyet içinde, serbest ücret sözleşmesinin mutlak değerine inanabilirler; ya da kârın doğası hakkında hiçbir yanılsamaya sahip olmasalar da, işçilerin

kitleselleGtirilmiG ve herhangi bir Geyi baGlatamayacak kadar güçsüzdür. Bu soyut konumişçi ve makineyi ortak toplumsal faaliyetlerinin gerçek simbiyozunda birleştirmeyi mümkün kılarken, onlar için

tek bir sosyal alanın oluşumu: işverenlerin alanı.

Malzemeler ve üretim araçları olarak *özellikler,* pratik-etkisiz varoluşlarında birbirlerine karşı çıkarlar ve böylece onlara karşı çıkarlar. Bir bakıma, bu antagonizmaların çokluğu, her zaman, üretim araçlarının ab-

65. Grevler, makine kullanımının kolektif reddi olarak, makineleri – belirli koşullarda belirli bir üretim düzeyi gerektirdikleri – işçilerin işverenlere karşı silahı haline getirir ve grev devam eder ve başarıya ulaşma belirtileri gösterirse, işveren de kaderini (kendisi için olmasa da sonraki nesiller için) uzak bir gelecek olasılığı olarak present interest aracılığıyla keşfedecektir.

birlik ve evrensellik oluşturmaktadır. Her biri diğeriyle *aynı metayı* ürettiği ölçüde bölünmüş olsa da, NO in

Istrialistler, şu ya da bu şekilde, bir bütün olarak insanlık için zenginlik üreticileri olarak pozitif birliklerini teyit edeceklerdir. On altıncı yüzyıldan beri Kalvinizmin ve yirminci yüzyıla kadar Püritenizmin gerçek anlamı budur: burjuva Tanrı'nın adamıdır çünkü Tanrı onu yaratılış işini sürdürmesi için yeryüzüne göndermiştir; ve fabrika bacalarının doğduğu şehri zehirlemesini izleyen Victori sanayicisinin gururu kolektif bir yapı içerir: en güçlü olsa bile, yalnız değildir ve aslında onlardan daha güçlü olmak için diğer adamlara ihtiyacı vardır.

Bu soyut entegrasyonların gerçekte ifade ettiği şey, basitçe *Özel ilgi alanı:* üretimin çeşitlenmesine dayanan ve giderek daha aşırı bir işlev ve işbölümüne neden olan (en

En azından on dokuzuncu yüzyılda), bir fabrikanın özel mülkiyeti, sanayici, tedarikçileri ve müşterileri arasında *madde* dayanışması anlamına *gelir*. Aslında hala *pratik-atıl* alanındayız: belirli malzemelere ihtiyaç duyan (ve bu nedenle, örneğin iletişimdeki gelişmelerden etkilenen) *makinedir* ve yine, belirli pazarları (yani, belirli bir üretim düzeyinde, kendileri de üretici olan müşterileri) talep eden makinedir. Bu pratik alanda ifade edilir ve aberr<lnt altında görünür

'özel hayat' kavramı, işveren-tedarikçiler arasındaki *sosyal* ilişkilerde ve

işveren-müşteriler. (Bu aşırı bir basitleştirmedir çünkü bu sosyal ilişkiler aslında üretimin tüm sosyal alanını ilgilendirmektedir.

Kapitalistlerin özel çıkarı olduğu ölçüde ve bu tür 'özel' sosyal ilişkiler finansörleri ve üst düzey devlet memurlarını *da* birbirine bağladığı için). Ancak bu sosyal ilişkiler - insani değerleri tesis etmeye yönelik basit faaliyetler

makinelerinin talep ettiği işverenler arasındaki ilişkiler – aslında

dışsallık tarafından aşındırılır (rekabet içinde yeniden oluşturulduğu ölçüde).

- Belirli bir tedarikçiyi belirli bir müşteriye bağlayan, kendisi değişken olarak verilen maddi bir durumdan başka hiçbir şey yoktur (*bu* belirli müşterinin malzemelerini başka bir yerden temin etmesinin özel bir çıkar haline gelmesi için yalnızca nakliye maliyetlerinin düşürülmesi gerekir).

Bu anlamda, 'herkes kendi çıkarının peşinden gider' şeklindeki negatif birlik, farklılaşmadaki sözde dayanışmalarının pozitif birliğini aşındırır ve etkisizleştirir. Zengin burjuvaların misafir odalarında makineler birbirlerini ziyaret eder ve geçici uyumlarını gösterirler.

Burjuva sınıfının somut birliği ancak işçilerin ortak *praksisine* karşı ortak bir muhalefetle gerçekleştirilebilir.

Sömürülen sınıflar, sınıf ortamında işçinin bir insan *olarak* görünmesini sağlayan birlik sayesinde kendilerini sömürülen *olarak* gösterirler: özel çıkarları içinde yalıtılmış işveren için, sömürülenlerin makineyi kendi kaderleri olarak görmeyi mutlak reddi kendini şu şekilde gösterir

Kendi çıkarının kendisi için bir kadere dönüşmesi olasılığı – sadece üretim araçlarının henüz uzak olan toplumsallaşması yoluyla değil, aynı zamanda sadece işçilerin direnişi *(*ücret kesintilerine, normların yükseltilmesine, vb. karlar ve dolayısıyla olası yıkımlar (rakipler aracılığıyla). Ancak

ĠĢçi *pratiğinin birliği*, fabrikaların toplumsal alanda coğrafi olarak dağılmıĢ olmasına rağmen, her iĢverene bir kader olasılığı verir, çünkü bu olasılık *hem* genel bir birey olarak *hem de* bütünlüğü içinde kapitalist sürecin belirli bir anı olarak onun için geçerlidir. Bu anlamda, *işçilerin birliği* sayesinde kapitalist süreç

talistler sermayeyi, bazen birbirini destekleyen bazen de birbiriyle çelişen çıkarların basit bir dağılımı olarak değil, sürecin olarak görürler.

Bu değişim on sekizinci yüzyılın sonlarına doğru meydana gelmiştir ve o döneme ait bazı yazılarda gözlemlenebilir. Nasmyth o dönemde 'grevlerin zarardan çok fayda çünkü icatları teşvik etmeye yaradığını' yazmıştır. Ure ise şöyle diyordu: 'Eğer sermaye bilimi kendi hizmetine alırsa, inatçı emekçi uysal olmaya zorlanacaktır. Gerçekte burada bir döngü vardır: makine tam da işçileri ortadan kaldırmayı amaçladığı ölçüde grevlere neden olur. Can alıcı gerçek şudur ki, sermaye

O'nun ortamında birleştiği ölçüde kendi *bilincine ,*

ve bu nedenle bir *öteki bütünlük* olduğu *ölçüde;* genel (ve toplam) çıkarı ona bu nedenle *öteki olarak* ve olumsuz *olarak,* diğer sınıfın kaderini çıkara dönüştürme olasılığını yok etme ihtiyacı olarak gelir. Bu durum, bir başka klasiğin şu sözlerinde çok açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır

Ekonomist: "Aletlerimizin ve güçlü, otomatik makinelerimizin çoğu söz konusu olduğunda, sanayiciler ancak grevler tarafından zorlandıklarında bunları benimsemeye yönlendirilebilirler. Bu da sadece kısmen doğrudur: aslında, rekabet döneminde makinenin ürettiği de aynı derecede doğrudur, çünkü yatırımların akışını belirleyen makinedir. Ancak bu kabul, sermayenin tarihsel geliĢimini kendi kendini üretmesi olarak göstermesi açısından tarihsel olarak ilginçtir.

sınıfın baskısı *altındaki burjuvaların* kendileri için. Ve,

Makine kapitalistin kendisi için bir zorunluluk haline geldiği ölçüde, onun özel çıkarı olduğu ölçüde ve üretimin genişlemesi doğrudan ya da dolaylı olarak tüm toplumsal ve siyasal

insan gruplarının faaliyetleri ve bazı ülkelerde yeni enerji kaynaklarının keşfedilmesinin dışsal bir kader haline gelmesi

Daha az tercih edilen ülkelerde, kapitalist sınıfın ortak çıkarı olarak "sermayenin" bütünlüğü, aynı zamanda herkesi kendi kaderi olarak kontrol eder. Bu düzeyde Devlet, bir sınıf organı olarak, sermayeye karÇı bir mücadele aygıtını temsil eder.

kapitalistlerin kaderi olarak sermaye; ve bu düzeyde de

İşçi mücadelesinin organları, *diğer sınıfta,* kendisi için *bir Öteki olarak,* yapısı işçi örgütlerininki tarafından belirlenen anlaşmalar ve işveren örgütleri yaratacaktır. Bununla birlikte, işçi sınıfı

Rekabetçi sisteme, sermayenin kendi karÇı finalitelerine karÇı mücadele eden iÇveren örgütleri tarafından doğrudan meydan okunmamaktadır.66 Kapitalistlerin toplumsal alanının parçalı birliği, "sadece kendi çeliÇkilerinin değiÇen çokluğunu dayatmak için birleÇebilmelerinden" kaynaklanmaktadır. Kısacası, kapitalistlerin sınıfsal çıkarı, on dokuzuncu yüzyılın sonuna kadar, özel çıkarların çatışmasıyla yönetilen bir sistemi sürdürmekti. Ya da, onları kendi dışlarındaki varlıklarıyla ele alırsak, çıkarları üretim mallarının maddi bütünlüğüydü – bu bütünlük, toplumsal maddeselliği içinde, üretim mallarının maddi bütünlüğünü olumsuzladığı ölçüde

66. Bu anlamda, tekeller, karteller, anlaÇmalar ve hatta Devlet müdahalesi, içinde yarı rekabetçi sistemi tanımladıkları , *hem* üretim araçlarının (elektrik enerjisi vb.) dönüÇümünden *hem* de aynı süreçle kitlesel üretim için temel pazarlardan biri haline geldiği ölçüde iÇçi sınıfının kendisinden kaynaklanmaktadır. Ancak bunun, sanayinin kendi içindeki kapitalist sürecin yapısal bir çeliÇkisini hafifletme giriÇimi olduğunu belirtmek gerekir. Üreticiler, kapitalistlerin karlarının çoğunu yeniden yatırıma dönüştürme ihtiyacının, üretimi genişletmek ve çalışan kitlelerin toplam satın alma gücünü azaltmak gibi çelişkili bir çifte sonuca sahip olduğu ölçüde, kendi içlerinde ve tüketiciler olarak sermayenin kaderi olduklarını keşfederler. Böylece, yaşam standartlarının makineler tarafından olumsuzlanması olarak işçilerin kaderi, ürünlerini satma olasılığının olumsuzlanması olarak makinenin (kapitalizmin toplumsal alanında) kaderi haline gelir; ve bu kader *krizler* aracılığıyla kontrolünü uygular. 'Ġkinci sanayi devrimi'nde, kontrollü kitlesel üretim bağlamında (rekabetçi sistemin en azından kısmen yadsınması anlamına gelen) yüksek ücret ödeme politikası, hiç Çüphesiz, belirli sanayi sektörlerinde ve en ileri ülkelerde iÇverenlerin, üreticileri kendi ürünlerinin tüketicisi haline getirerek kapitalist sürecin derin çeliÇkisini aÇmak için bilinçli bir örgütlenme giriÇimiydi. Soruşturmanın bu düzeyinde, yeni bir teorik çatışma (çelişkinin sadece örtülü olduğunu düşünen) Marksistlerle (çelişkinin aşıldığını iddia eden) teknokratları karşı karşıya getirecektir. Bu konuya burada giremeyiz; ancak kapitalistler için proletaryanın kaderini (yoksulluk bile olsa) tüketim alanında kapitalizmin kaderine dönüştüren tersine dönüşü açıklamaya değer.

Mülkiyetsiz sınıfın istediği pratik totalizasyon (yani sosyalizasyon) ve mülkiyetin negatif dağılımını onayladığı ölçüde
Sermaye sahipleri, pratikte atıl olan tüm varlıkları ile. Böylece şey Öteki haline gelir.: Sahipler için Ötekilerin tehdidi, Öteki olarak genel çıkarlarını oluşturur ve bu maddi çıkar
Kapitalistler arasındaki ilişkilerin Ötekinin Ötekiyle ilişkisi olması zorunluluğu ya da başka bir deyişle
Üretim ilişkilerini belirleyen kapitalist üretim tarzı, egemen sınıfın üyelerini radikal başkalıkları dışında birleştiremez. Böylece, aslında, tikel çıkarların en nihayetinde Öteki'nin aracılığı ile maddi kendi-dışında-oluşu ve kişinin kendine Öteki olarak gelişini nasıl ifade ettiğini görürüz.

Bu resmi açıklamalar, elbette, *herhangi bir şey* ekleme iddiasında Marx'ın *Kapital*'de sentetik yeniden inşanın kesinliğine yöneliktir*;* üzerine marjinal yorumlar olmaları bile amaçlanmamıştır.
Kesinliği nedeniyle, yeniden yapılandırma aslında yoruma meydan okuyor. Ancak benim açıklamalarım, sadece bu temelde mümkün olsa da
ve nesnesini eşzamanlı olarak yeniden yaratan yeniden inşa, mantıksal olarak bu tarihsel yeniden inşadan *Önce*
daha büyük bir belirsizlik ve genellik düzeyi: pratik-atıl alanın belirli ilişkilerini kendi genelliği içinde sabitledikleri ,
amaçları basitçe aşağıdaki anlaşılabilirlik türünü tanımlamaktır
Marksist yeniden inşada yer almaktadır. Ben sadece *praksis* ile maddi çevre arasındaki temel iliÇkileri (pratik bir alanı örgütlediği ve insanlar arasındaki iliÇkileri kendi pratikleri aracılığıyla tanımladığı) önyargısız bir Çekilde ortaya koymaya çalıÇtım (araÇtırma henüz tamamlanmadı).
nesneler ve insanlar aracılığıyla nesneler arasındaki ilişkiler) diyalektik incelemelerin kesinliği için rasyonel bir temel
(I *'evidence de l'experience dialectique)*, Marx'ın herhangi bir okuyucusunun deneyim bulunabilir. Özellikle çıkar çatışmalarına gelince, bu kitapta yürüttüğüm kendi araştırmalarım
Faizi öznel koşullarla nesnel koşulların irrasyonel bir karışımı haline getiren hedonist, faydacı *ipoteği* ödemek anlamına gelir.

Bir seçim vardır: ya 'herkes kendi peşinden gider' ki bu da insanlar arasındaki bölünmelerin *doğal* olduğunu ima eder - ya da insanlar arasındaki bölünmeler, üretim tarzından kaynaklanır ki bu da çıkarı (özel ya da genel, bireysel ya da sınıfsal) gerçek bir moment olarak ortaya çıkarır.
insanlar arasındaki ilişkiler. İlk durumda, doğanın bir gerçeği olarak faiz tamamen anlaşılmaz bir *veridir;* gerçekten de, doğada var olduğunu öne süren tümevarım

insan doğasının *a priori* bir gerçekliği olarak asla haklı gösterilemez. Tarihin tamamı, itici gücü çatışmalar tarafından sağlandığı sürece özellikle Marksizm irrasyonel bir hipotezden öteye gitmez: eğer çıkar çatışmaları *a priori* ise, o zaman üretim ilişkileri üretim tarzı tarafından değil, onlar tarafından belirlenir; başka bir deyişle, üretim tarzı tion, praksisin kendisini nesneleştirmesi ve kendi karşıtlığının temelini bulması değildir.

nesnelleşmesinde, yani ma◆ter haline gelmesinde kurgular; bunun yerine, bireysel çıkarların çatışmalarının türünü ve yoğunluğunu belirlediği salt bir arabuluculuktur. Gerçekte, im

Çıkar yasasının (ya da Darwinci 'yaşam mücadelesinin') dolaylı sonucu, insan ilişkilerinin *a priori* olarak antagonistik olmasıdır.

Hal böyleyken, muhafazakar bir ideolojinin tüm sosyalleÇme giriÇimlerini insan doğası adına (yani belirsiz çıkar yasası adına) mahkum etmesi hiç de değildir: insanlar değiÇmeyecektir vs. Ancak bazı Marksist yazarların çıkar yasası ile Marksist tarih anlayıÇı arasında, yani bir tür biyolojik tarih anlayıÇı arasında tereddüt ediyor görünmeleri daha ÇaÇırtıcıdır.

materyalizm ve tarihsel materyalizm. İhtiyaç kavramını tamamen anlaşılmaz hale getiriyorlar. Onu tamamen hale getirdikten sonra, bu anlaşılmazlığı 'nesnel gerçeklik' olarak adlandırmakla yetinirler ve ardından

bu hareketsiz karanlık gücü, içselliğin içindeki bu dışsallığı çıkar olarak görmektedir. Sonuç olarak, insan çatışmaları hakkında bir şey anlamak artık mümkün değildir, çünkü bunların çoğu, özellikle de

Ezilen ya da sömürülen bir grubun, ezen ya da sömüren bir grupla karşı karşıya gelmesi, tamamen farklı düzey, karmaşıklık ve yapıda 'çıkarlar' içeriyor gibi görünmektedir. Grevdeki bir fabrika örneğini ele alırsak, grevcilerin umutsuzca mücadele ettikleri ve sırtlarını duvara dayadıkları söylenirse – ki bu tamamen doğru olabilir – çünkü bu özel durumda, artık gelirlerinde en ufak bir azalmaya tahammül edemezler, oysa ücretlerde bir yeniden düzenlemeyi göze alabilecek olan işverenler, ekonomik durum bağlamında ve tahminleri ve üretim planları göz önünde bulundurulduğunda bunu reddetmekte bir çıkarı varsa (ya da alternatif olarak ülke sanayileştiği ve emeğin değeri arttığı için vazgeçebilirlerse), o zaman farklı düzeylerde oluşmalarına rağmen aynı isim altında bir araya getirilen heterojen gerçekliklerle karşı karşıyayız demektir. Bu durumda, işçinin çıkarı basitçe temel ihtiyaçlar olurken, işverenin çıkarı bir gereklilik (ya da olasılık) olacaktır.

bility) ona üretimin kendisi tarafından, yani tüm

ve gördüğümüz gibi, ihtiyaç her zaman *bir gerilim olarak* mevcut olsa da, ihtiyacın kendisiyle yalnızca çok dolaylı *olarak* ilişkilidir.

Aynı şey, işverenleri *zorunlu* olarak açgözlü olarak gören bir tür yarı-sosyalist idealizm için de geçerli olacaktır; yani, eğer (yalnızca belirli bir toplum içinde ve aracılığıyla var olan ve karakteri ve hatta yoğunluğu bir bütün olarak tarihsel duruma ve belirli kurumlara bağlı olan) kâr, güç vb. arayışı, bireyleri harekete geçiren doğal güç olarak gösterildi. O zaman, sık sık yaptığımız gibi, sendikalarda gruplaşan ve sendikalara uygun olarak hareket eden işçilerle karşılaştığımızda da aynı anlaşılmaz heterojenlikle karşılaşırdık. vampir-işverenlere karşı *kendi sınıflarının çıkarları* doğrultusunda açgözlü içgüdüleri.

Bu iki durumda da, sahte bireysel nesnellikten (dışsal bir güç olarak algılanan *conatus*) sürecin nesnel, soyut genelliği basitçe anlaşılmaz hale gelir. Ve eğer işçiler temelde bu çıkarları doğal gerçeklikler olarak farklılık ve karşıtlık içinde konumlandırmış olsalardı, sınıf çıkarları makineler tarafından önceden hazırlanmış kaderde herkes için olumsuz bir şekilde yazılı olmasaydı, hiçbir propaganda, hiçbir siyasi ya da sendikal eğitim, hiçbir özgürleşme mümkün olmazdı. Her birey ya da sınıf için çıkarlar Kendisine hizmet etmeye (üretime hizmet etmeye) uygun insanları ve ilişkileri araçlar olarak tanımladığı ve ürettiği ölçüde maddenin içinde ve aracılığıyla tutulur. Söz konusu erkekler ya da gruplar için çıkarları, bu kendilerinin dışındaki varlık Ötekini kader olarak (diğer erkekler ya da gruplar aracılığıyla) kontrol ettiği sürece, iş başındaki maddedeki kendilerinin dışındaki varlıklarından farklı değildir. Maddi donanımın yapısı tek başına ne tür çıkarların işlevsel olduğunu belirler. (Bu yapı, bir sınıf için bireysel çıkarların pratik alanını, diğer sınıf içinse genel çıkarların tek mümkün alanını yaratır. bility for another). Bu açıdan bakıldığında, çıkar çatışmaları üretim ilişkileri düzeyinde tanımlanır ya da daha doğrusu şunlardır İlişkilerin kendileri: doğrudan işlenmiş maddenin hareketinden kaynaklanıyor gibi görünürler ya da daha ziyade, her bir grup (ya da kişi) onun kontrolünü yeniden ele geçirmek için mücadele ettiği ölçüde, zorunlulukları ve hareketi içinde bu maddenin kendisi olarak görünürler (üretimi onun içinde ve dışında kendileri olarak, yani onun içinde kendilerinin hareketsiz ama güçlü nesneleşmesi yoluyla etmek için) ve bu kontrolü Öteki'nin elinden almaya çalışırlar.

Bu anlamda, çatışmalara yol açan şey çıkarların çeşitliliği değil, çalışıldığı ölçüde çıkarları üreten çatışmalardır.

madde, mücadele eden gruplara, dengelerinden kaynaklanan geçici iktidarsızlık yoluyla kendisini bağımsız bir gerçeklik olarak dayatır
güçlerin. Ve bu anlamda çıkar her zaman yalnızca Öteki'nin değil, aynı zamanda hem maddenin hem de insanın pratik-atıl varlığının da olumsuzlanmasıdır, zira bu varlık herkes tarafından Ötekinin kaderi olarak kurulur. Ancak, aynı anda, tam da insan ve ürününün pratik-atıl ortamındaki bu değişim yeteneğidir. İlgi çekici olan çelişki, kendisini, insan ve onun ürünü arasındaki orijinal tek anlamlı bağı yeniden keşfetmeye yönelik bireysel ya da kolektif girişimde ortaya koymasıdır.
insan ve madde, özgür kurucu *praksis*, ama bu
zaten kendi içinde bu girişimin saptırılması ve taşlaştırılması
insan eyleminin sahte karşılığı olarak madde. Pratik-atıl alanda, başka bir , ürününde atıl olan aktif " insan, çıkarının kadere dönüşmesini engellemenin ya da kaderini çıkara dönüştürmenin tek yolu haline gelir. Ancak kader ve çıkar, kendi dışında-olmanın iki çelişkili tüzüğü olduğundan ve bu iki tüzük zaman birlikte var olduğundan (biri diğerini çevreleyip örtebilse de), işlenmiş madde, amaçları için araç olarak, çatışmaları ve iş ilişkileriyle insanlarını ürettiği sürece, yani diyalektik araştırmanın, kendi dışında-olmasıyla tanımlanan insanın (bu ister maddeye vurduğu mühür olsun, ister
maddi zorunlulukların bir araya gelmesi ve pasif bir şekilde organize edilmesiyle işlevlerinin üretilmesi), büyülenmiş *madde* olarak tanımlanır (yani, tam olarak inorganik, işlenmiş bir maddesellik olarak
çünkü edilgenliği, insan faaliyetinin seri sonsuzluğunu sentezler.
onu sürdüren insan eylemleri).

Dolayısıyla, *praksisinin* teknik ve sosyal çevre tarafından sürekli olarak uyarlanmasıyla kendini ortaya koyan *bu varlık* için kader
mekanik bir kadercilik olarak tehdit eder; ve kadere karşı mücadelesinin kendisi özgür bir insani olumlama olarak düşünülemez: ***çıkarını*** korumanın ya da en azından *ona* hizmet etmenin bir aracı olarak görünmelidir. Dolayısıyla çıkar, bireyin inorganik olarak görünür
ya da grup, pratik-etkisiz dışsallığında kendini korumanın bir yolu olarak kendini *praksise* tabi kılan mutlak ve indirgenemez bir varlık olarak görülür.
ority. Başka bir deyişle, özgürlüğün pasif, tersine çevrilmiş imgesidir ve özgürlüğün pratik alanının değişen cehenneminde kendini üretebilmesinin (ve bilincine) tek yoludur.

3 *Diyalektiğin Yeni Bir Yapısı Olarak Zorunluluk 1Soruşturma*

En dolaysız düzeyinde, diyalektik soruşturma (*l'experience dialecti(q)ue)* kendi gelişimini kontrol etmek için kendini aydınlatan *praksis* olarak ortaya çıkmıştır. *Yapmanın* bilincini temellendirdiği bu birincil deneyimin kesinliği bize tek bir kesinlik sağlar: Kendine mevcudiyet olarak ifşa edilen gerçekliğin kendisidir. Gerçeklik

Tarihsel diyalektiğin tek somut temeli, bireysel eylemin diyalektik yapısıdır. Ve bu eylemi gerçekte içine gömülü olduğu toplumsal ortamdan geçici olarak soyutlayabildiğimiz ölçüde, pratik totalizasyonun ve gerçek zamansallaşmanın mantığı olarak diyalektik anlaşılabilirliğin tam bir gelişimini keşfetmiş oluruz. Ancak bu araÇtırma, sadece kendi nesnesi olduğu için bize tam *bir* şeffaflık *sağlar ama bu bir zorunluluk değildir.* Çünkü insan Madde üzerinde etki ederek diyalektiktir ve eylem bilgi olduğu ölçüde bilgi de eylem olduğundan, bu *şüphe götürmez bir olgu* teşkil eder. Ancak kuşku götürmezlik zorunluluk değildir.

Ve gündelik hayatın daha karmaşık, daha somut gerçekliğine çalıştığımız anda, analitik Akıl tarafından incelenebilecek bir ayrık nitelikler çokluğu keşfettik. Bu çokluğun kendisini basit canlı organizmalar düzeyinde değil de totalleştirici sentez düzeyinde ortaya koyması önemsizdir; ve

Dağılmanın kökeninin diyalektik olduğu gerçeği: insan eylemlerinin çoğulluğu hala her *praksisin* diyalektik birliğinin bir yadsınmasıdır. Ancak bu eylemler bir bütün olarak -bazıları gruplar, diğerleri bireyler tarafından **gerçekleştirilen**– *tek bir maddi alan* (yalıtılmış bir

B razil'bakir ormanındaki Hint köyü ya da bir ülkenin ya da tüm dünyanın toprağı ve toprak altı) ve başlangıçta her biriyle tek anlamlı pratik içsellik bağıyla birleşmiş bu alan, içinde, belirlenimlerin çokluğunun temeli ve desteği olduğu için, Araştırmamızı derinleştirerek, insanların kendi birliklerini, içinde dağıldıkları maddi alan ve bu alan üzerinde gerçekleştirdikleri birleştirici eylemlerin aracılığıyla antagonistik başkalık biçiminde bilinçli olarak gerçekleştirdiklerini keşfettik.

bu alan. Böylece bedenlerin ve eylemlerin çoğulluğu, doğrudan algılanırsa yalıtılmışlık üretirken, işlenmiş madde aracılığıyla insanlara yansıtılırsa birleştirici bir faktöre dönüşür.

Bu en gündelik nesnellikte bile görülebilir: penceremden Birbirini tanımayan adamların, en azından araştırmanın şu anki düzeyinde, birbirlerinden izole eden işlerine gitmek üzere bir meydanda görebiliyorum; aynı zamanda, hiçbiri diğerlerine en ufak bir ilgi göstermezken otobüs bekleyen bir grup insan da görebiliyorum – tüm gözler rue de Rennes'e çevrilmiş, gelmek üzere olan otobüsü arıyor. Bu yarı-izolasyon durumunda, onları caddenin, meydanın, kaldırım taşlarının ve asfaltın, yaya geçitlerinin ve otobüsün, yani maddi unsurların birleştirdiği açıktır

pasifleştirilmiş bir *praksisin* alt yüzüdür. Ancak bu bütünlüğün kendisi de maddi bir bütünlüktür.

sistemidir ve bu anlamda oldukça muğlaktır. Söz konusu topluluk eylemler tarafından totalize edildiği ölçüde dia lektik olarak adlandırılabilir; ve aynı zamanda kıtlık, herhangi bir biçimde, ayrılığı antagonizmaya dönüştürdüğü ölçüde. Ancak başka bir açıdan bakıldığında, eğer diyalektik totalleştirme , maddeselliğin totalleştirdiği söylenemez: İspanyol altınının avatarları Akdeniz'in uluslarının ve kentlerinin pratiklerini onları özümsediler ve onlara iç içe geçmenin pasif birliğini verdiler. Dahası, etkinliğin edilgenliğe dönüşmesi, çeşitliliğin totalize edilmiş bir atalete dönüşmesiyle birleşir, *hem* dışsallık *hem* de içsellik ilişkilerini tersine çevirme etkisine sahiptir.

içsellik: nicelik şeyleşmiş insanları, aynı insanlar büyülü bir şekilde niceliğe musallat oldukları ölçüde kontrol eder. alanına girdiğimizde her şey işaretini değiştirir; bu yeni mantığın bakış açısından, insanların madde aracılığıyla birliği ancak onların ayrılığı olabilir. Başka bir deyişle, ayrılık saf bir dışsallık ilişkisi olmaktan çıkar ve

yaşanmış bir içsellik gelir. İnsanlar başkalıkla ayrılırlar. karşıtlıklar, sistemdeki yerlerine göre; ancak nefret, kaçış vb. gibi bu ayrılıklar da bağlantı biçimleridir. Bununla birlikte, madde insanları birbirine bağladığı ve maddi bir sisteme girmeye zorladığı ölçüde birleştirdiğinden, onları eylemsizlik oldukları ölçüde birleştirir. İnorganik eylemsizlik niteliği sayesinde organizmanın örgütlü olmayan dünyayla nasıl temasa geçebildiğini daha önce görmüştük; burada bulduğumuz şey, insan organizmasının temel yapısı olarak, örgütlü eyleme doğru aşkınlık gücünü elinden almış olan inorganik bir maddenin esareti pasif maddeselliktir. Bu düzeyde durmak, materyalist diyalektiğin çok basit ve çok yanlış resmine yol açacaktır – ne yazık ki en yaygın olanı da budur :

Kıtlık, ihtiyaç karşıtlıkları, araçlar ve araçlar etrafında örgütlenme. Bunların hepsi kendi içinde kabul edilebilir, ancak
hareketsiz olana, tersine çevrilmiş *praksise*, kısacası
inorganik maddenin tarihsel etkene üstünlüğü. Bununla birlikte, araştırmanın bu aşamasını henüz terk etmemeliyiz. Ortaya konması gereken şey, yeni unsurların eklenmesinin diyalektik ilişkiyi yok etmediğidir.
anlaşılabilirlik ve ilk kez, temsilcinin nesnel deneyime sahip olması
zorunluluk duygusu.

Karmaşık olsalar da, örnek olarak aldığımız olgular aslında yalnızca diyalektik Akıl için erişilebilirdir. Analitik Aklın İspanyol altınının açıklama umudu asla olamaz, çünkü gördüğümüz gibi, dışsallığın niceliksel bağları
orite, yok olmasalar da, içselliğin bağları tarafından geri çevrilir ya da yönlendirilirler; başka bir deyişle, her bir altın parçası *hem* toplamda birimdir hem de diğer tüm parçalarla olan ilişkileri aracılığıyla bütünün bir parçasıdır. Diyalektik anlaşılabilirlik, bununla birlikte, tamamen korunur, çünkü
eylemlerin çoğalması açısından, maddesellik tarafından temsil edilen negatif birlik türünün kavranmasını sağlar. *Praksisin* şeffaflığı kesinlikle bu düzeyde bulunmaz. Ancak diyalektik içinde bir diyalektik olduğu anlaşılmalıdır. Diğer bir
Gerçekçi bir materyalizmin bakış açısına göre, totalizasyon olarak diyalektik, mutlak dağılma olarak kendi olumsuzlamasını üretir. Bunu yapar çünkü faaliyetlerin çatıÇması ayrılık içinde bir birleÇmedir *ve* çünkü ancak onun aracılığıyla ve onun içinde dağılma olarak çoğulluğun bir anlamı olabilir.

İdea olarak diyalektiğin, İdeanın ters yüzü olarak dışsallık üretmesi değil; dışsallığın içselleştirilmesi olarak yaşamak zorunda oldukları, özellikle diyalektik faillerin gerçek *analitik* dağılmasıdır.

Dolayısıyla, bir proje bütünlüğü içinde üretildiği ölçüde kendisine karşı şeffaf olan bir süreç değil, kendisinden kaçan ve aralarında dengesiz bir sentez gerçekleştirdikleri ölçüde bildiğimiz ve açıkça anladığımız yasalara göre kendisini yönlendiren bir eylemdir.

içsel ve dışsal. Kendi amacımıza ulaştıktan sonra, aslında *başka bir şey* yaptığımızı ve eylemimizin neden bizim dışımızda değiştiğini anladığımız ölçüde, ilk diyalektik zorunluluk deneyimimizi yaşarız. 67

Ancak zorunluluk, kısıtlama ile karıştırılmamalıdır. Biz alt-

67. Her araç geçici bir amaç olduğundan, zorunluluk deneyiminin yalnızca eylem tamamlandığında değil, praksisin tüm gelişimi boyunca ortaya çıktığı açıktır.

bir olgunun tüm olumsal donukluğu ile dışsal bir güç gibi kısıtlamaya maruz kalır; kendisine karşı çıktığı ölçüde şiddet olarak görünür

özgür *praksis*. Ne de zorunluluğun keşfi şu şekilde bulunabilir

Eylemin kademeli olarak sınırlandırılması, nihayetinde olasılıkların sayısını belirli bir sonla ilişkili olarak ve belirli temellerde *bire* indirir.

zaten inşa edilmiş araçlar. Sadece tek bir yol mümkün olduğunda (maddi bir topluluğu bir durumdan diğerine taşımak, bir dantelden diğerine, bir kişiden diğerine ya da bir fikirden diğerine gitmek için) ve bu yol var olduğunda ve kendini açtığında ya da sunduğunda, o zaman

praksis kendisini onu yaratıyormuş düşünecektir – ve haklı olarak öyle olacaktır,

olmadan ne olanaklar ne de araçlar var olabilir. Dolayısıyla sentetik, kavrayışa giden kraliyet yolu, düşünce alanında, olabileceği her şey haline gelmenin pozitif bilinci aracılığıyla, başka türlü olamayacağı için negatif olarak verilen sentetik bir ilerlemedir. Eylemin ortaya çıkışı ve elde edilen sonuç ile amaçlanan sonuç arasındaki uygunluk, gerçekte Öteki'dışında ve Öteki aracılığıyla ve soruşturmanın başka bir düzeyinde herhangi bir apodiktikliğe yol açamaz.

Bu, zorunluluğun ilk pratik deneyiminin, bireyin kısıtlanmamış faaliyetinde, nihai sonucun beklenene uygun olmasına rağmen, failin hiçbir zaman bir niyetinin nesnesi olmadığı için radikal bir şekilde Başka olarak göründüğü ölçüde ortaya çıktığını gösterir. Bu temel zorunluluk türüne matematikte zaten rastlanmaktadır; bir ispatın sonunda, son önerme

sadece teoremin bir ifadesi olan *bir diğerine* dönüştürülmüştür.

kanıtlanabilir. Aradaki fark, matematikçinin dönüştürülmüş sonucun diyalektik olgusunu *bir yöntem olarak* kullanmasıdır. Pratik zorunluluk anı, eşzamanlı olarak

Öteki'nin aynısı ve Öteki'nin aynısı olarak. Yanlış anlaşılmasın: bir aleti içeren tek başına bir faaliyet, seçilen aletin ya da aleti kullanan kişinin doğasına bağlı olarak dönüşüm geçirir.

üzerinde kullanıldığı nesne. Ancak bu dönüşümler, değiştirilmiş, düzeltilmiş ve kontrol edilmiş olarak, *praksisi* kendini değiştirmeye, sapmalar yapmaya vb. zorlasa bile değiştirmez: *praksisin* diyalektiktir ve içsellik ilişkileriyle birbirine bağlanan kaçınılmaz, canlı anlar olarak *praksisin* bir parçasını oluşturur; başarısızlığın kendisi bütünleşiktir

Ölümümüzün yaşamımızın bir parçası olduğu söylenebileceği gibi, diyalektiğin nihai bir terimi ve yıkımı olarak hareketin içine. Dahası, tek başına faaliyet söz konusu olduğunda, başarısızlık geri dönerek

ve yenilgimizin gerçek nedenlerini ortaya koymaktadır:

Bunu yapmakla hata ettik ya da yanlış araçları seçtik. Genel olarak, geçmiş hareketi aydınlatan başarısızlık bize başarısız olacağımızın zaten kesin olduğunu ya da başka bir deyişle, nesnel olarak uygun olmayan bir eylemin içsel olarak şu ya da bu biçimde ortaya çıktığını gösterir (inatçı ness, acele; vb.) uygunsuzluğunun bilgisi. Ancak bu bilgi , başarısızlık diyalektik bir olumsuzlama olasılığı olarak *praksisin* içinde var devam eder.

Zorunluluk, saf maddesellik olduğu ölçüde *değil* ama maddileşmiş *praksis* olduğu ölçüde, işlenmiş madde tarafından eylemimizden yoksun bırakıldığımızda deneyimde ortaya çıkar. Bu anda, bir Öteki tarafından yapılan alet diyalektik etkileşim alanında *bir dışsallık unsurunu* temsil *eder*; ancak bu dışsallık *dışsal* bağlantılardan kaynaklanmaz inorganik maddeselliğin karakteristiğidir. Tüm bu bağlantılar pratik eylem alanında etkin bir şekilde ele alınır. *Dışsallık, maddesellik olarak* aracın diğer içsellik alanlarının bir parçası olduğu ölçüde vardır. Son olarak, öncelikli olarak, içsellik tarafından belirlenen bir alan meselesi değildir.

Bireylerin ya da grupların kasıtlı *praksisi* değil, kaçak birliği kimseden gelmeyen ama *maddeden*, maddeselliğin farklı sektörleri arasında aracılık *eden* insanlara ilerleyen yarı diyalektik alan. Bu şekilde, yarı-diyalektik karşıtlığın büyülü bir alanı kesinlik oluşmaya başlar: her şey diğer her şey üzerinde uzaktan etki eder ve en ufak bir yenilik, tıpkı maddi topluluk gerçek bir bütünlükmüş *gibi*, tam bir yıkıma yol açar. Belirli bir birey ya da topluluk tarafından kullanılan araç da dönüşüme uğrar. dışsal olarak onu kullanan ellerin içinde.

Örneğin İspanyol hegemonyası döneminde altın, bir kişi ya da kolektivite için gerçek bir güç olabilirdi. Tarihsel bir fail, nesnel gerçekliğiyle ve dolayısıyla nesnel gerçekliğiyle tanımlandığı ölçüde cation, bu değerli metal verili bir toplum için bu nesnelleştirmenin kendisi haline geldi; ve nesnelleştirici *praksis* de altın kullanımıyla, yani servetin dağılımıyla (kapitalizasyon, girişimlerin finansmanı,[1] harcama kalemleri, vb.) Ancak belirli bir birey ya da grup için içselliği dışsallaştırma biçimi olmanın yanı sıra Kolektif failler için altının temsil ettiği şey, herhangi bir zamandaki değeri Tarih'in bütünü tarafından belirlendiği için, toplam dışsallık içinde varoluştu; ve bu şekilde, bir prens ya da tüccar kendi nesnel gerçekliğini fark ettiği ölçüde, ondan kaçıyordu. Ancak bu dışsallık, her unsurun belli bir zamanda hareket ettiği maddi bütünlüklere geri gönderme yapar. organik bir bütün içinde olduğu gibi *mesafe* (bir madenin keşfi, büyük bir değerli metallerin akını, yeni bir teknik sürecin keşfi,

vb.). Bu bağlamda, failin elinde anlamından boşaltılan nesnel gerçekliğin kanaması, gelişen bütünlük açısından yorumlandığında *kesin* bir *anlam* kazanır. Belirli bir Cenevizli tüccarın mahvoluşu onun *pratiğinin* içinden yorumlanabilir, ancak bunun anlaşılabilir olması için, Braudel'in dediği gibi, Akdeniz'in bir Akdeniz olduğu ölçüde, değerli metal stoklarının vb. birikiminin bir sonucu olarak *dışarıdan* geldiği de görülmelidir.

maddi birlik.

Sonucun dönüşümünün fail tarafından anlaşılması için *a priori bir* neden yoktur: her şey döneminin, sınıfının ve tarihsel koşullarının ona sağladığı düşünce araçlarına bağlıdır. Öte yandan, bilgimizin bugünkü gelişmişlik düzeyinde, bu dönüşümün, failin kendi düşüncesine bağlı olduğunu iddia etmek mümkündür.

Biçimlendirme, kişinin elinde gerekli araçların olması koşuluyla her zaman anlaşılabilirdir; başka bir deyişle, kendi türünü tanımlar.

rasyonalite. Mesele *praksisi* ve sonucunu birbirinden ayrılmaz bakış açılarından kavramaktır: nesneleştirme (ya da madde üzerinde hareket eden insan) ve nesnellik (ya da insan üzerinde hareket eden bütünleşmiş madde). Bir pratiğin uyumlu sonucunun, yeni bir olgu olarak, maddi yarı bütünlükte nasıl evrensel değişiklik yaratabildiğini ve bu hareketli, inorganik bütünlükten onu olduğundan başka bir şey yapan bir tür pasif değişikliği nasıl alabildiğini kavramak gerekir. Bu

Ormansızlaştırma örneği çok açıktır: bir sorgum bir ağacın sökülmesi, ayrı insanların çalışmasıyla birleşen geniş bir ova ve lös terasları açısından *ormansızlaştırma* haline gelir; ve bireysel sökme eyleminin gerçek anlamı olarak *ormanlaştırma*

basitçe, ürettikleri mat(rial totalite tarafından izole edilen herkesin negatif birliğidir. Böylece eylemin dönüşümü, bir birleşme süreci açısından tamamen anlaşılabilir hale gelir.

Sonunu tek başına değerlendirdikten sonra, onu yalnızca köylülerin kitleselleşmesi (işin özdeşliği, tekrarlama) *açısından* değil, aynı zamanda maddi bir

Bir kaderin (sellerin) ortak birliğindeki ayrılıkları ortadan kaldıran bütünlük ve son olarak, bu temelde ve ayrı olarak yaratılan yeni maddi bütünlükler. Her ne kadar bu çift yönlü gönderme işi izole bir fail tarafından ancak güçlükle yapılabilse de, prensipte bunun için hiçbir neden yoktur.

yapmaması gerekir; başka bir deyişle, herhangi birinin eyleminde *kendini* hem dışarıdan hem de içeriden anlaması mümkündür: Çin hükümetinin propagandasının

ormansızlaşmaya karşı ailesinin bütünsel anlamını açıkladı.

herkes için *praksis*. Zorunluluk deneyimi, *praksisin* her anı açık ve bilinçli olduğu ve araçların seçimi açık ve bilinçli olduğu ölçüde daha açık, daha kör edicidir.

kasıtlı. Ve unutulmamalıdır ki, zenginleştikçe *praksis*, olasılıkların sayısını giderek bire indirir ve sonunda diyalektik açılım ve çalışma olarak kendisini

şeylerde yazılı olan bir sonuç.

gerçek amacının ve (bu aynı şeye gelir) yaşlının kendisinin, ancak sonucun ışığında değerlendirilebileceğini gördük. Flaubert'i aydınlatan Madame Bovary'dir, tersi değil. Fakat

eğer mevcut bütünlüğe bağlı *başka,* daha geniş bir sonuç, her zaman amaçlanan ve elde edilen sonucun üzerine kendisini bindirirse, o zaman bütüncül nesnellik açısından değerlendirilen şey yalnızca amaç değil, aynı zamanda hiçbir şey olmadığı sürece failin kendisidir

Praksis yoluyla nesneleştirilmesinden başka bir şey değildir. Bu nedenle gereklidir

Başka bir *sonuç* temelinde kişinin kendi bireysel nesneleştirmesinde kendini *Öteki* olarak tanımasıdır. Ve bu tanıma bir zorunluluk deneyimidir çünkü bize kendi içinde *kısıtlanmamış* bir indirgenemezlik gösterir.

anlaşılabilirlik çerçevesi. Bu bireysel deneyim ancak (*Yöntem Sorunu'nda* tanımladığım gibi*) praksis* özgürlüğü aracılığıyla gerçekleşebilir*;* bu, başarılı eylemin bana sağladığı özgür doluluktur.

indirgenemezlik olarak nesnel sonuç: eğer hata ya da kısıtlamalara maruz kaldıysam, bunların sonucu tahrif etmiş olması her zaman mümkündür. Ama eğer operasyonun tüm sorumluluğunu üstlenirsem, zorunluluğu kaçınılmaz olarak keşfedeceğim. Başka bir deyişle, zorunluluğun temel deneyimi, nihai nesnellikten orijinal karara özgürlüğümü aşındıran, ancak yine de ondan çıkan geriye dönük bir güçtür;"

tam özgürlük alanında özgürlüğün olumsuzlanmasıdır, özgürlüğün kendisi tarafından korunur ve özgürlüğün tamlığı ile orantılıdır.

Bu özgürlük (bilinç derecesi, düşünce araçları, pratik başarı, vs.) Bu anlamda, Öteki'nin deneyimidir, benim hasmım olduğu ölçüde değil, madde tarafından talileştirilmiş dağınık *praksisinin* beni dönüştürmek için bana geri döndüğü ölçüde; Öteki'nin deneyimidir.

Yazarsız *praksis* olarak maddenin ya da *praksisin* tarihsel deneyimi

beni ifade eden eylemsizliği ifade eder. Araştırmamız ilerledikçe bu deneyimin daha karmaşık hale geldiğini göreceğiz, ancak şimdilik şunu söyleyebiliriz: eserine bakan, onda kendini tamamen tanıyan ve aynı zamanda onda kendini hiç tanımayan adam; hem 'Bu benim istediğim şey değil' hem de 'Bu benim istediğim şey değil' adam.

'} yaptığım şeyin bu olduğunu ve bunu yapamayacağımı anlayın

ve özgür *praksisi* onu prefabrik varlığına yönlendiren ve kendisini her de eşit olarak tanıyan – bu adam, dolaysız bir diyalektik hareketle, zorunluluğu *dışsal* bir *kader* olarak kavrar.
özgürlük ority offreedom.

Bunu yabancılaşma olarak mı tanımlamalıyız? Elbette , çünkü *o kendisine bir Öteki olarak dönmektedir.* Bununla birlikte, bir ayrım yapılmalıdır: Marksist anlamda yabancılaşma sömürüyle başlar. Yabancılaşmayı her şeyin değişmez bir özelliği olarak gören Hegel'e geri mi dönmeliyiz?

nesneleştirme türleri? Hem evet hem hayır. Totalizasyon olarak *praksis* ile pasiflik olarak maddiyat arasındaki orijinal ilişkinin, insanı, kendisinin olmayan bir ortamda kendini nesneleştirmeye zorladığını kabul etmeliyiz.

ve inorganik bir bütünlüğü kendi nesnel gerçekliği olarak ele almasıdır. Organizmanın maddi çevresiyle ilişkisi olarak *praksisi* oluşturan şey, içsellik ve dışsallık arasındaki bu ilişkidir; ve hiç şüphe yok ki, insan bir şey tasarlamaya başlar başlamaz

Kendisini yaşamının salt bir yeniden üretimi olarak değil, yeniden üreten ürünler topluluğu olarak tanımladığında, kendisini

Nesnellik dünyasında *öteki*; hareketsiz nesnellik olarak totalize edilmiş madde atalet tarafından sürdürülen bu durum, aslında *insan dışı*, hatta *insan karşıtıdır.* Hepimiz hayatımızı kötücül imgemizi şeylerin üzerine kazıyarak geçiririz ve kendimizi *bunun aracılığıyla* anlamaya çalıştığımızda *bu* bizi büyüler ve şaşırtır, *bu* özel nesneleştirmeyle sonuçlanan totalleştirici hareketin ta kendisiyizdir. [68]

68. İnsanı Heidegger'in 'mesafelerin varlığı' dediği şeye dönüştüren, pratik failin kendisini maddi bir varlık olarak inorganik organizmada keşfetme zorunluluğu ve kendisini dünyada ve dünyada kendisinin dışında kavraması olarak bu zorunlu nesneleştirmedir. Ancak şunu fark etmek çok önemlidir ki, insan ilk olarak kendisini *praksisinin* gerçek nesnesi olarak, kendi dışındaki bir ortamda keşfeder.
Böylece kendisi hakkındaki bilgisi, kendisi hakkındaki bilgisi olarak

bir mühürle damgalanmış eylemsizlik (oysa aslında o, hareketin kendisi tarafından

organik olana mührünü basma eylemi aracılığıyla maddi koşullanmayı aşar). Böylece pratik fail, bir eylemle kendini aşan bir ve kendine dair nesnel algısı onu cansız bir nesne, bir işlemin sonucu olarak sunar; bu ister bir heykel, ister bir makine, isterse kendi özel ilgisi olsun. *Varlık ve Hiçlik*'okumuş olanlar için, zorunluluğun temelini pratik olarak tanımlayabilirim: Kendi-için, fail olarak, Kendi-içinin ortamında kendisini başlangıçta atıl ya da en iyi ihtimalle pratik olarak atıl olarak ortaya koyar. Bunun nedeni, örgütlenmemiş olanın örgütlenmesi olarak eylemin yapısının öncelikle Kendi-için'i kendinde Varlık olarak yabancılaşmış varlığıyla ilişkilendirmesidir. Dolayısıyla, insanın kendisi hakkındaki tüm bilgisinin temeli olarak insanın bu atıl , yabancılaşmanın bilgisi olduğu kadar bilginin de yabancılaşmasıdır. İnsan için zorunluluk, kendini aslen olduğundan Başka olarak kavramaktır.

4 *Maddesellik Olarak Toplumsal Varlık - Sınıfsal Varlık*

Diyalektik deneyimin apodiktik yapısına ulaştığımız anda, en soyut haliyle, fail tarafından keşfedilene kadar
praksisinin yabancılaşmasına, kendi *praksisinin* keşfedilmesi eşlik eder.
nesne‑ ation as alienated. Bu aslında, bir *praksis* aracılığıyla
Kendisini hareketsiz, yabancılaşmış bir nesnelliğin önünde silikleştiren, *şey-içinde-dışında-oluşunu* temel hakikati ve *gerçekliği* olarak keşfeder.
Ve bu dışarıdaki varlık onun için pratik-atıl madde olarak kendini oluşturur (ya da oluşturulur); ya kendisi bir tikellik olarak kabaca tüm evren tarafından dışsallık içinde koşullandırılmıştır ya da alternatif olarak, varlığı onu dışarıdan bekler, bir konjonktür tarafından önceden hazırlanmıştır.
zorunluluklar. Her iki durumda da, insan *pratiği* ve onun acil amaçları
İnsan *praksisi,* maddi bir topluluğun doğrudan ve cansız zorunluluğuna tabidir ve bu zorunluluğu yerine getirmenin aracıdır, dolaysız amaçlar
praksisi başlatma aracıdır. 'İşçilerin greve gitmesi *yararlıdır* çünkü
Bu da icatları teşvik eder. İcatlara (Tanrı'nın yeryüzünde servet kendine mutlak amaç olarak belirleyen) üretimin kendisi ihtiyaç duyar; üretim ondan kendini yoğunlaştırma araçlarını talep eder; işverenler işçilerin militanlığı aracılığıyla araştırmayı finanse ve teşvik eder.

Bu iyimser düşünce tarzına göre, ki bu mükemmel
(kapitalist düşünce olarak) onu üreten pratik-atıl cehenneme uyarlanmış, işverenleri mutlak i nertia'dan çıkmaya karar bir aracı olarak düşünülen grevler, iki şeyle karakterize edilir
hemen fark edecektir. *İlk olarak,* kolektif kalitelerini kaybederler
praksis (ilk aşamalardaki güdüler, hedefler ve birlik,

---

ve başkalık boyutunda. Kuşkusuz, *praksis* kendi kendini açıklar *(se donne ses lumieres);* her zaman kendisinin bilincindedir. Ancak bu tematik olmayan bilinç, (beni öteki olarak kurarken benden kaçan) yaptığım şey *olduğum* şeklindeki pratik olumlama karşısında hiçbir şey ifade etmez. Bu temel ilişkinin zorunluluğu, daha önce de söylediğim gibi, insanın kendisini neden Kendinde-Kendi-için ortamına *yansıttığını* açıklar. Temel yabancılaşma, *Varlık ve Hiçlik*'in yanıltarak varsaydığı gibi, doğum öncesi bir seçimden kaynaklanmaz: insanı pratik bir *organizma* olarak çevresiyle birleştiren tek anlamlı içsellik ilişkisinden kaynaklanır.

şansların hesaplanması, cesaret, bir planın benimsenmesi, seçilmiş temsilciler ile yoldaşları arasındaki ilişki, vs. kısacası insan faaliyeti olarak grubun oluşumunun mo mentini olan ya da olabilecek her şey) ve bir evrensel *varoluş*. Mekanik varlığın özel bir niteliği olarak Çalışan nüfus olarak bilinen topluluk – anonim genelliği içinde, kendi içinde ilgi çekmeyen tuhaf anekdotlarda kendini gösteren çalkantı; böylece Birmingham veya Sheffield grevi, insanlık tarihinin gelişimi belirli bir insan girişimi değil, bir kavramın örneklenmesi haline gelir. Bunu söyledikten sonra, bu iğrenç düşünce tarzını bir hata olarak görmemeliyiz; çünkü işverenlerin grev olasılığını dikkate aldığı düzeyde doğrudur.

Üretim tahminlerinde (önceki yıllara göre hesaplanan) grevler. *İkinci olarak,* hareketsiz bir ortamı dışarıdan kontrol ediyorlar: rahatsız İşçiler arasındaki güçler, genel bir gerçeklik ve negatif bir güç olarak ("fiziksel güç" gibi, yaklaşık aynı zamanda tasarlandığı şekliyle), işverenlerin çevresini hareketsiz bir topluluk olarak etkilemekte, ona iç tepkiler ve özellikle de icat üreten belirli bir enerji iletmektedir.

Eylemsizlik, dışsallık: klasik ekonomi *fizik* gibi olmayı arzular. Ama aynı zamanda bu atalet ve dışsallık, bu düşünce tarzı için insani (yani her ikisi de tek anlaşılabilirlikleri olarak *praksise* geri dönerler). İşverenler bu ataletten dolayı suçlanır: *kendi çıkarlarını bilmedikleri* söylenir; militan Ayrıca, yukarıda alıntılanan yazarlar, kesin, tarihsel olaylarla çözümlenmediğinde, kendilerine işçi sınıfı rahatsızlıkları gibi görünen rahatsızlıklarını da ifade etmektedirler *kötü bir başarısızlık* olarak. (İşçi sınıfı bundan asla kurtulamaz; ancak İşten çıkarılma ya da yerinin değiştirilmesi korkusunun sürekli olarak sürdürülmesi ve teknolojik işsizlik kurbanları tarafından yerinin değiştirilmesi tehdidinin sürekli olarak sürdürülmesiyle, *dışarıdan* anslara fiziksel bir güç olarak terör karşı çıkmaktadır). Ancak, nasıl ki sadece kaotik ifadeler olarak gördükleri rahatsızlıklar sadece bir güç değil, bir *varlıksa, terör de* – bu kitapların her satırında okunabileceği gibi korkunç kitaplar – fiziksel bir tepki olduğu kadar ahlaki bir tepkidir de: haklı ceza - ya da terörize edilmiş işverenlerin intikamı (ki bu aynı şey için). Burada atalet (dengede eşit ve sabit güçlerin istikrarı) ve pratiğin *(*rahatsızlıkların *varlığına* ve cezalandırılmasına ilişkin *değerler*) bir karışımına sahibiz.

Böyle bir düşüncenin eksik ya da yanlış olduğu ve

işverenlere ait olması önemsizdir; ve ilk sanayi devriminin başlangıcında kapitalizmin kendisini bu gördüğünü rahatlıkla söyleyebiliriz: "dışsal bir enerji kaynağı tarafından üretilmeleri" koşuluyla enerji dönüşümlerinin gerçekleşebileceği atıl bir ortam. Ancak bu, herhangi bir imalatçının kendisini bir birey olarak tanımaya çalıştığında kendisi hakkındaki yargısına karşılık gelmek zorunda değildir: aksine, kendisini cesur bir yenilikçi olarak görecektir (yeni bir makine almışsa, fabrikası genişliyorsa) ya da bilge bir adam olarak (bir icada ilgi göstermeyi reddediyorsa). Diğer olarak işverenler, (rakiplerinin, tedarikçilerinin ve

müşteriler) ancak bu şekilde yargılayacaktır; ancak bu *Diğer* vücut

işverenler onda herhangi bir şeyi değiştirmek için kendi (göreceli ya da toplam) güçsüzlüğü olarak mevcuttur ("Şahsen ben .. yapmaktan çok mutlu olurdum"). Böylece, olumsuz sosyal varlığı ve neden olduğu iktidarsızlık olarak, varlığının kurucu bir özelliği olarak gördüğü ataleti kendisinde yeniden keşfedecektir.

Tamamen yanılmış değildir. İktidarsızlığının kendisi için O thers'ın ataletinden yaratıldığı ve Diğerleri tarafından onları iktidarsızlığa indirgeyen başka bir i nertia olarak yaşandığı kabul edilmelidir. Ayrıca, hem kendisi hem de diğerleri için iktidarsızlığın, sistem ve konjonktür açısından toplam üretim tarafından koşullandırıldığı ölçüde, basitçe üretiminin düzeyi da kabul edilmelidirHerkes açısından birleştirici bir maddesellik alanındaki bu dışarıda olma temelinde Marx, kapitalizm sürecini, tanımlanmış bir toplumsal alan içinde gelişen ve kendisini için konumlandıran bir 'anti-toplumsal güç' olarak tanımlayabilir. Ancak bu ataleti, kendisinin de iktidarsızlık olarak bilincinde olabildiği ölçüde

Atalet yoluyla (koşullar veya bir rakibin yeniliği, bir üreticinin sözde iktidarsızlığını onun için "atalet" olarak tanımlayabilir: "Bir şeyden şüphelenmeliydim, falancanın teklifini kabul etmeliydim," vb.) Ve kendisini bireyin gerçekliği olarak oluşturduğu ölçüde

(veya grup) ve enerjinin dışsal dönüşümlerinin, dışarıdan koşullandırılmış ama kendini *insan* olarak üreten bir enerji dönüşümü biçiminde *praksis* ürettiği negatif ortam olarak

değeri, temel düzeyde insanın *toplumsal* Varlığı olarak kabul edebiliriz*;* , pratik bir toplumda *birden fazla insan* olduğu sürece

üretim tarzı tarafından bütünleştirilen alan. Toplumsalın temel bir düzeyinde (ve daha başkalarının da olduğunu göreceğiz), herkes kendi *varlığının*, kendisini diğer herkese bağlayan bir bağ biçiminde ortaya çıkan dışarının inorganik maddeselliği olarak *bilincine* varmalıdır. Biz

s salonu, *sosyal varlığı* uygulayıcıların bakış açısından görmeye çalışmaktadır.

önce bireysel *praksiste*, sonra ortak *praksiste*, içeriden bir eylemsizlik yapısını gerçekten belirlediği ölçüde eylemsizdir*;* ve nihayet onu ilk *kolektif varlıkların* inorganik *olarak* göreceğiz*:* o zaman sınıfın birincil yapısını *toplumsal ve kolektif Varlık olarak* görebilecek bir konumda olacağız.

Eğer okuyucu *benim varlığım* olan *dış varlığı* gördüğünde şaşırırsa *praksisimde* bir eylemsizlik yapısı belirleyerek (oysa *praksis* tam da 'maddi koşulların' tüm eylemsizliğinin bir amaca doğru aşılmasıdır), *praksisimi* açıklamayı tam başaramadım.

yaklaşım: hakkında konuştuğumuz varlıklar, nesneler ve insanlar, hala soyut olsalar da, *gerçektirler*. Belirli bir pratik alanda, bizler gerçekten de pratik olarak hareketsiz varlıklarız. İnsan faaliyetlerinin dağılmış ve yeniden bir araya gelmiş sonuçlarını belirtmek için *sembolik başlıklar* sunmuyorum.

Maddesellik: altının kaçışı ve Ancien Regime'in krizi gerçeklerdir. Ancak bu gerçeklikler belirli bir somut deneyim düzeyinde üretilirler; ne dağdaki taş parçası, ne Tanrı, ne de izole bireyler, örneğin okuma yazma bilmeyenler için vardırlar, her ne kadar etkilerine maruz kalsalar da. Bu gerçeklikleri üreten ve ortaya çıkaran toplumsal insanlardır, çünkü bu gerçeklikler onları ortaya çıkarır ve yaratır, bir dolayım olarak hizmet eden ve zaten kendilerini oluşturmuş olan diğer toplumsal gerçeklikler aracılığıyla.

Böylece, olmak ve yapmak arasındaki çeliGki tanımımızı baÇardık. Bu çelişki, toplumsal ilişkilerinden ayrı olarak tek başına ele alınan bireyde mevcut değildir; aksine, toplumsal alanın ilk temeli tam da bu çelişki olduğundan, pratik-atıl bölgesinde patlak verir. Bu bağlamda, insan varoluşunun, alanın bütünleştirici bir şekilde yeniden düzenlenmesine yönelik olarak verili özellikleri aşan ve olumsuzlayan pratik bir proje aracılığıyla oluşturulduğunu kabul ettik. Aynı zamanda *pasif* bir *Şekilde* işçi ya da küçük burjuva olduğunu kabul etmek zorunda *mı?* Varoluşçuluk özlerin *a priori* varlığını reddetti; şimdi onların var olduğunu ve pasif varlığımızın *a priori* karakteristikleri olduklarını kabul etmemiz gerekmez mi? Ve eğer , *praksis* nasıl mümkün olabilir? Eskiden kimsenin asla korkak ya da hırsız *olmadığını* söylerdim. Buna göre, şimdi kişinin *kendisini* burjuva ya da proleter *yaptığını* söylemem gerekmez mi? Bu şimdi dönmemiz gereken soru .

Kişinin *kendisini* bir burjuva *yaptığına* şüphe yoktur. Bu durumda, faaliyetin her anı . Ancak kişinin kendisini burjuva yapabilmesi için burjuva olması gerekir. Korkaklık, cesaret ve diğer faydalı özetler arasında bir karşılaştırma yoktur.

karmaşık faaliyet ve bir sınıfın üyeliği. Bu üyeliğin temelinde, maddeselliğin pasif sentezleri vardır. Ve bu sentezler hem toplumsal faaliyetin genel koşullarını hem de
en dolaysız, en kaba nesnel gerçekliğimizdir. Bunlar zaten vardır; sadece önceki nesillerin *kristalize* olmuş pratikleridir: bireyler doğduklarında kendileri için zaten çizilmiş bir varoluş bulurlar; 'hayattaki konumları ve kişisel gelişimleri kendilerine atanmıştır'
sınıfları tarafından'. 69 Onlara 'atanan' şey, bir çalışma türü ve bu faaliyete bağlı maddi bir koşul ve yaşam standardıdır; temel bir *tutum* olduğu *kadar,* maddi ve manevi değerlerin belirleyici bir p·ovisiot:1udur.
Entelektüel araçlar; kesinlikle sınırlı bir olasılıklar alanıdır. Dolayısıyla Claude Lanzmann şu sözlerinde haklıdır: 'Ayda 25,000 frank kazanan ve günde sekiz saat Dop şampuanla uğraşarak kronik egzamaya yakalanan bir işçi kadın tamamen işine, yorgunluğuna indirgenmiştir,
aldığı ücret ve bu ücretin ona yüklediği maddi imkânsızlıklar: doğru dürüst yemek yemenin, ayakkabı almanın, çocuğunu memlekete göndermenin ve en mütevazı isteklerini yerine getirmenin imkânsızlığı. Baskı, ezilenlere kendi yaşamlarının belirli bir kesiminde ulaşmaz.
yaşamdır; bu yaşamı bütünlüğü içinde oluşturur. Onlar insan artı ihtiyaç değildir: tamamen ihtiyaçlarına indirgenebilirler. Benlik ve kendilik arasında hiçbir ayrım yoktur, hiçbir öz içselliğin sınırları içinde saklı değildir: kişi dışarıda, dünyayla ilişkisi içinde var olur ve herkes tarafından görülebilir; nesnel gerçekliğiyle tam olarak örtüşür. "70

Ancak bu nesnel gerçeklik açık bir çelişki içerir: hem bireydir hem de genellik yoluyla önceden belirlenmiştir: çalışan kadın burjuva toplumunda beklenir, yeri kapitalist 'süreç' tarafından, ulusal üretimin gerektirdiği şekilde önceden belirlenmiştir
ve Dop şampuan fabrikasının özel ihtiyaçları tarafından belirlenir. Hayatı ve kaderi *daha işe girmeden önce* belirlenebilir ve bu önceden üretilmiş gerçeklik *varlık* kipinde, kendinde-varlığın saf maddeselliğinde tasarlanmalıdır. Kendisi tarafından ona dayatılan rol ve tutum
onun çalışması ve tüketimi hiçbir zaman bir
Niyet; yönlendirilmiş faaliyetler topluluğunun negatif yönü olarak yaratılmışlardır*;* ve bu faaliyetler teleolojik olduğundan, bu prefabrikasyonun birliği, bir tür negatif yansıması olarak insani kalır.
onun dışında takip edilen amaçlar, ya da başka bir deyişle, ***karşı***

69. The German Jdeology, Moskova, 1964, s. 69-70.
70. Les Temps Alodernes , Sol üzerine özel sayı, No 1 1 2-1 3 , (1955), s. 1 <547.

sonluluk. Aynı zamanda, her şeyin sadist bir irade tarafından titizlikle kontrol edildiği bu maddi aygıt, çalışan kadındır kendisi. Marx*'ın Alman İdeolojisi'*nde açıkladığı *şey budur:* 'Yukarıda bahsedilen çelişki olmadığı sürece, bireylerin birbirleriyle ilişkiye girdiği koşullar, hiçbir şekilde onlara dışsal olmayan, bireyselliklerine ait koşullardır; belirli koşullar altında yaşayan bu belirli bireylerin ilişkiler, maddi yaşamlarını ve onunla bağlantılı olan şeyleri tek başlarına üretebilirler, dolayısıyla öz-etkinliklerinin koşuludurlar ve bu öz-etkinlik tarafından üretilirler. "71

Marx burada üretici güçlerle üretim iliGkilerini karGı karGıya getiren çeliGkiye atıfta bulunmaktadır. Ancak bu aslında yukarıda bahsedilen ve çalışan kadını prefabrik bir kaderi *kendi gerçekliği* olarak yaşayacaktı. Boşuna uğraşacaktı. Mahrem "mahremiyete" sığınmak; böyle bir çare ona doğrudan ihanet edecek ve nesnelliğin öznel bir gerçekleGtirme biçimi haline gelecektir. Yarı otomatik makineler ilk piyasaya sürüldüğünde, yapılan araGtırmalar uzmanlaGmıG kadın iGçilerin çalıGırken cinsel fanteziler kurduklarını göstermiGtir: yatak odalarını, yataklarını, bir önceki geceyi, yani kendi içine kapalı bir çiftin izolasyonunda insanı özel olarak ilgilendiren her Geyi hatırlıyorlardı. Ancak aşkı düşleyen içlerindeki makineydi: işlerinin gerektirdiği türden bir dikkat, ne dikkatlerinin dağılmasına (başka bir şey düşünmek) ne de tam bir zihinsel uygulamaya (düşünmek hareketlerini yavaşlatırdı) izin veriyordu. Makine işçiden kendisini tamamlayan tersine çevrilmiş bir yarı otomatizm talep eder ve yaratır: bilinçsizlik ve uyanıklığın patlayıcı bir karışımı. Zihin emilir ama kullanılmaz; o *yanal* denetimde yoğunlaşmıştır; ve vücut fonksiyonları 'mekanik bir yandan da *gözetim altında kalmalıdır.* Bilinçli yaşam işi taşırır; sahte dikkat dağınıklığı dakikaları teker teker yaşanmalıdır; konsantrasyon olmadan yaşanmalıdır ve ayrıntılara ya da sistematik fikirlere dikkat edilemez; aksi takdirde süper vizyonun yanal işlevi engellenir ve hareketler . Bu nedenle pasifliğe gömülmek uygundur.

Benzer durumlarda, erkeklerin erotik ilişkilere girme eğilimleri daha azdır. Fanteziler; çünkü onlar 'ilk cinsiyet', aktif ; eğer bir kadını *'almayı'* düşünürlerse, işleri zarar görür; tersine, iş, tüm faaliyetlerini emerek, onları cinsellikten koparır.

71. *Alman* İdeolojisi, s. 89.

Kadın işçi *cinsel olarak terk edilmeyi* düşünür, çünkü makine onun bilinçli yaşamını pasiflik içinde yaşamasını, esnek, önleyici bir uyanıklığı korumasını ve kendisini hiç harekete geçirmemesini gerektirir
kendini aktif düşünceye dönüştürür. Doğal olarak, ruminasyon çeşitli şekillerde ortaya çıkabilir
·pects, and may attach itself to different objects: woman may recall the pleasure of the night previous, or dream of the night to come, or constantly relive his troubled feelings while reading a book or rnaga
zine; ya da cinsellikten kaçınabilir ve bunun yerine toplumsal durumunun acılığı üzerine düşünebilir. Bununla birlikte, gündüz düşlerinin *nesnesinin* aynı zamanda özne olması, her zaman *bağlılıklar* olması esastır: nesne kendini kendisi için konumlandırırsa (kadın gündüz düşünden çıkıp kocasını ya da sevgilisini düşünürse)
iş duracak ya da yavaşlayacaktır. Bu yüzden anneler, dikkatlerinin ve endişelerinin nesnesi olan çocuklarını neredeyse hiç düşünemezler ve bu yüzden çoğu zaman bir kadının cinsel düşünceleri
evlilik hayatındaki *cinsel tutumuna* karşılık gelir. Gerçek şu ki
Kadın işçi kendinden *kaçtığını* düşünürken, aslında kendini olduğu şey haline getirmenin dolaylı bir yolunu bulmaktadır; sürdürdüğü belirsiz rahatlık – ve gerçekten de makinenin ve bedeninin sürekli hareketiyle sınırlı olan – bir
Düşüncenin yeniden biçimlenmesini engellemek, bilinci hapsetmek ve onu kullanırken bile ete büründürmek. Bilinçli mi?
Bu mu? Hem evet hem hayır: hiç şüphesiz özel makinenin ürettiği can sıkıntısı çölünü insanlara göstermeye çalışıyor. Ama *aynı zamanda,* zihnini operasyonun izin verdiği sınırlar içinde sabitlemeye çalışıyor.
jektif görev: normları ve asgari çıktıyı önceden belirlemiş olan işverenlerin gönülsüz suç ortağıdır. Böylece en derin içsellik, kendini tam bir aÇağılık olarak gerçekleÇtirmenin bir aracı haline gelir.

Bu anlamda, kiÇinin koÇullanmasının kendisi, sonunda patlak verecek olan gelecekteki bir karÇıtlıktır, ancak bu karÇıtlık Çimdiki belirsizliği ya da Marx'ın dediği gibi "tamamlanmamıÇlığı" içindedir; patlak verene kadar belirgin olmayacaktır ve bu nedenle (yalnızca) sonraki bireyler için vardır". 72 Aslında, tarihin neresine yerleÇilirse yerleÇilsin, bazı karÇıtlıkların yerleÇik olduğu ve diğerlerinin de
belirsizdir, çünkü biz her zaman hem önce gelenler hem de sonra gelenleriz. 'Proleterler için . . . varoluşlarının, emeklerinin ve onunla birlikte tüm yaşam koşullarının

72. *A.g.e.,* s. 89.

Modern toplumu yöneten varoluş, akti dental bir şey haline gelmiştir'.73 Bu, bireyin kendini içinde bulduğu durumla çatışmaya girdiği anlamına gelir. Ancak *şu da* bir *gerçektir* ki, tüm eylemler

bir birey olarak yürüttüğü faaliyetler sadece

Dop şampuan fabrikasındaki kadın besleyemeyeceği bir çocuğa sahip olmamak için kürtaj yaptırdığında, bir kaderden kaçmak için özgür bir karar verir.

Ama bu kararın kendisi de nesnel durum tarafından tamamen manipüle edilmiştir: *zaten* ne olduğunu kendisi aracılığıyla *fark eder;* kendisine çoktan verilmiş olan ve onu özgür annelikten mahrum bırakan hükmü yerine getirir.

Bu ilk noktada diyalektik anlaşılabilirlik bozulmamış ve varoluşsal ilkeler etkilenmemiştir. *Varlık ve Hiçlik*'te, Hege'yi izleyerek, özün geçmiş, aşılmış varlık olduğunu söylemiştim. Ve aslında, kapitalist bir toplumda, halihazırda gerçekleştirilmiş, halihazırda kristalize olmuş emek tarafından önceden imal edilmiş olması bakımından, işçinin varlığı tam da budur. Ve onun kişisel *praksisi*, özgür üretken bir dinamik olarak, bu prefabrike varlığı tam da hareketiyle aşar

torna ya da takım tezgahı üzerinde etkilediği. Atalet ona, önceki çalışmanın makinede bir atalet oluşturduğu gerçeğinden gelir.

zorunluluk biçiminde *aşılamayan gelecek* (yani

örneğin, makinenin kullanım şekli ve belirli koşullarda üretimi belirli bir oranda artırma kabiliyeti) ve bu aşılamaz geleceğin tüm yönleriyle gerçekleştiği gerçeğinden

Mevcut koşulların (bir bütün olarak kapitalist süreç ve tarihsel bütünleşmenin birliğindeki konjonktür) aciliyeti. Böylece *praksisin* yeni bir özelliği olarak eylemsizliği, önceki özelliklerinden hiçbirini ortadan kaldırmaz: *praksis*, alanın gelecekteki yeniden örgütlenmesine karşı maddi varlığın bir aşılması olarak kalır. Ancak pasifleştirici *iptal*

zorunluluğun taşlaşmış çerçevesi içinde onu gelecekten geçmişe doğru değiştirir: çünkü gerçekleştirilecek gelecek zaten

geçmiş varoluşun aktarılma biçimindeki mekanik atalet olarak *tanımlanır. aşılmıştır.* Ve gerçekten de, aşılması gereken her maddi durumun, hatta bir yürüyüş sırasında arazinin biçimlenişinin bile, geleceğe belirli bir içerik dayattığı her zaman söylenebilir. Belirli olasılıkları kısıtlar ve belirli bir

nihai sonucu karakterize edecek olan araçsallıktır. Ancak, bu geleceği *üretmez*; gelecek maddi koşullara gelir

73. A.g.e., s. 96.

ve eğer maddi koşullar onda anlamlar olarak korunuyorsa, bunun nedeni onlarla homojen (ve onlar gibi pasif) olması değil, aksine insan *praksisinin* onu (aşılmış ve korunmuş olarak) bu geleceğe yansıtarak ona insani bir gelecek vermiş olmasıdır. *Tam* tersine, *tam* da onları insan karşıtı kılan insanlar tarafından işlenip bir araya getirildikleri için, makine ve zorunluluklar bileşimi kendi içlerinde aşkınlık hareketini barındırır ve bu hareketle bağlantılı olarak, topluluğun geleceği bu bütünselliğin mekanik-pratik anlamıdır; bu anlam, işlev gördüğü ölçüde (, *dışsal* bir güç onun kendisini sözde-organik bir işlev olarak gerçekleştirmesini sağladığı ölçüde). Dolayısıyla, geçmiş varlığın aşılamamasının nedeni, kendisinin, herhangi bir tikel insan *praksisinin* ötesinde, aşkın varlık olarak kendi anlamını üreten bir *praksisin* varlığa yazılması olmasıdır. Dolayısıyla, bu atıl pratikle ortak yaşam içinde yaşayan ve onun tarafından bir zorunluluk olarak kontrol edilen insan *praksisi*, kendisini, bir insan olarak kendi özellikleri arasına mekaniği katmanın mekanik bir aracı olarak (dışsallık) oluşturur. Tamamen olduğu şey olarak kalır (eğer biri onu soyut olarak saf, yalıtılmış *praksis* olarak alırsa*)* ama geçmiş varlığının aşılması olarak kendi geleceği, gelecek tarafından zaten işaret edildiği ölçüde bu geçmiş-varlık tarafından aşılır.

Daha önce de söylediğim gibi, eğer düşmanın stratejileri bir alayı Korunaklı gibi görünen ama aslında ağır bir şekilde mayınlanmış bir mevziye doğru geri çekilmek, bu geri çekilmeyi gerçekleştiren komutanların pratik özgürlüğü her bir diyalektik anında zarar görmeden kalır, ancak düşmanın onlar için hazırladığı tuzaktan habersiz olmaları, özgür *praksislerinin* düşman tarafından bu askeri birliği kaçınılmaz yıkıma götürmek için seçilen gerekli araçlar olduğu anlamına gelir. Dolayısıyla, güçlü maddi araçlarla desteklenen başka bir özgürlük, *praksisi*, insanları aşılması mümkün olmayan pasif bir geleceğe, yani kendi yıkımlarına doğru götüren kör bir süreç rolüne zorlayabilir. Ve eğer -genellikle olduğu gibi- komutanların arazinin mayınlı olduğunu bilemeyeceklerini varsayarsak, *praksisleri bu rolü oynamaktan* ziyade nesnel olarak bu gerekliliğin kendisi olarak tanımlanmalıdır. Her halükarda, bir *praksisin* kendisini bu şekilde ancak kendisini aşan ve kendisini kendisinden daha iyi bir *praksis* ortamında oluşturabileceğine dikkat edilmelidir. Elbette, bazı sıkıntılardan kaçınmaya çalışırken daha kötü sıkıntılara düştüğümüz olur; ancak hiç kimse bizi suç ortaklığı yoluyla ikincisine sürüklemek için ilk tehlikeyi kasıtlı olarak düzenlemediyse

Kişisel faaliyetlerimizde bu, *praksisin* doğasında var olan belirsizlikten başka bir şey değildir; çünkü her *praksis* bir dereceye kadar bilgisizlik alanlarını hesaba katar, *olasılıkları* (tenn'in tam anlamıyla) hesaba katar, bahis oynar ve risk alır.

Başarısızlıkla sonuçlanan bir eylemin özgürlüğü, basitçe başarısız olan özgürlüktür, çünkü organizmanın çevresiyle olan temel ilişkisi tek anlamlıdır. Madde kurucu bir dönüş yapmaz

kontrol eden bir kadere dönüştürmek için *pratiğe* dönüştürmek. Bu durumda Bununla birlikte, düşmanın özgürlüğünün, ilk atıştan mayın tarlasına kadar söz konusu olan maddi araçlar kompleksi aracılığıyla, *kendi özgürlüğümüze olumsuz bir yön verdiği* açıktır *(enyers)* ve

onu nesnel olarak pratikte etkisiz bir karşı finalite süreci haline getirdi: yani Öyle ki tuzağa düşen asker, eğer kaçarsa,

'Gerçekten kandırıldık' deyimiyle ifade edilen olağanüstü (ama kolayca anlaşılan) bir paradoks keşfedin. Sahip olmak: yani, bir düşmana *devredilemez* bir varlık olduğu *sürece* sahip olmak (örneğin, daha güçlü ya da daha iyi silahlanmış olduğu için değil). Bu taşlaşma

Askeri stratejilerde özgürlük bu kadar açıktır çünkü bizi kendimizi yok etmeye zorlayan maddi makine kez harekete geçtiğinde, düşmanın yaşayan, pratik özgürlüğü tarafından sürdürülür ve kontrol edilir. Özgürlüğün içine sızan bir atalet olarak sınıf-varlığı söz konusu olduğunda, durum daha az açık görünmektedir: bir , makinaları işleriyle yaratan işçiler yoktur, belki de ölmüşlerdir; ve her halükarda, köleleştirilmemizi onlar değil, başkaları – sömürücüleri – istemiştir; aslında bunu doğrudan istememişlerdir, ama esasen kârlarını artırmaya çalışmışlardır; ayrıca, her bir işçinin doldurması beklenen boş pozisyon, süreci yöneten belirli bir eylem olmaksızın bir araya gelen çeşitli zorunluluklardan kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla ortada gerçek anlamda bir özgürlük yoktur.

işverenlerin kendi *içinde olumsuz bir yön* teşkil etmesi

işçi *praksisleri*. Ancak içselliğin tek anlamlı ilişkisi, maddi nesnesi ister çoklu ister birleşik olsun, insan pratikleri tarafından sahte karşılıklı içsellik içinde sağlanan gerçek anlamlar ve gerçek zorunluluklar aracılığıyla kendini dönüştürmüştür. Ve

Bu sahte içsellik, aşılamayan ama *praksisin* özgürce gerçekleştirmesi gereken prefabrik birlikte, Varlığın bu aşkınlığını, aşılacak Varlık tarafından aşılan bir aşkınlığa dönüştürmek için yeterlidir. Böylece yabancılaşmış emeğin karmaşık hareketinde, aşılması gereken maddi bir durum olarak makinenin hareketsiz Varlığına, *praksis* tarafından aşılmaya (*praksisin*

hareket, kullanım ve denetim) ve *praksisin* aşılması (bazı dışsal normların onu hareketsiz bir zorunluluk olarak aktarması ölçüsünde) aynı Varlık tarafından, ama kendini gerçekleştiren *başka* bir anlam gelmek.

Bu sadece üretim düzleminde değil, her düzlemde geçerli olacaktır. ĠÇçi, ücret aldığı ölçüde toplumsal olarak pratikte atıl bir nesne olarak oluĢturulur: bakımı ve beslenmesi gereken bir makine haline gelir. Şimdi, yaptığı işin yarattığı ihtiyaçlar doğrultusunda bütçesini belirlerken (her şeyden önce açlığını tatmin ederek,

on dokuzuncu yüzyıl işçisi *kendini olduğu şey yaptı*, yani harcamalarının öncelik sırasını pratik ve rasyonel olarak belirledi; bu nedenle özgür *praksisinde* karar verdi ve bu özgürlük sayesinde kendini olduğu şey, olduğu şey ve gereken şey yaptı: bir makine

Ücretleri sadece bakım maliyetlerini temsil eder.74 Bu düzeyde, *Yöntem Sorunu'*nda ortaya atılan sorularla karşılaşacağız. Artık *kişinin sınıfsal durumunu aşmasının* neden etkin bir şekilde onu gerçekleştirmek anlamına geldiğini görebiliriz. Ve *praksis*, eylemin şeffaf hareketi olarak,

Kendine yabancılaşamaz, herkeste farklı eylemler buluruz: bir işçi okur, bir diğeri ajitasyon yapar, bir diğeri her ikisini de yapmak için zaman bulur, bir diğeri yeni bir scooter almıştır, bir diğeri keman çalar, bir diğeri bahçeyle uğraşır. Tüm bu faaliyetler belirli koşullar temelinde oluşur ve her bir kişinin nesnel bireyselliğini oluşturur. Ama yine de, kendilerine rağmen, aĢılması mümkün olmayan bir zorunluluklar çerçevesi içinde yer aldıkları ölçüde, herkesin sınıfsal varoluĢunu gerçekleĢtirirler. Herkes, özgür bir seçimle, maddi ve manevi varlıkların sahip olduğu anlamlandırmayı içselleştirerek kendini anlamlandırır.

zorunluluklar onu *işaret edilen* bir *varlık* olarak üretmiştir. Sınıf-varlık olarak İşlenmiş maddenin pasif sentezleri tarafından aracılık edilen pratik-etkisiz varlık, insanlara aracılığıyla gelir; her birimiz için bu bizim varlığımızdır-

74. 'On dokuzuncu yüzyıl işçisi' diyorum çünkü çağdaş iktisatçılar giderek artan bir şekilde ücretleri, ulusal gelirin toplumsal olarak her bir bireye tahsis edilen kısmı olarak görme eğilimindedir. Eski "dayanışmacı" teorilere dayanan bu etik ücret anlayışının "balığı boğmak" dışında bir avantajı olup olmadığını, yani sınıf mücadelesini sessizce geçiştirip geçiştirmediğini; aile , sosyal güvenliğin vs. aslında ücretlerin *toplumsal* bir *kısmını* temsil edip etmediğini merak edebiliriz. Ancak yine *de* bu ulusal katkının bir bütün olarak toplum tarafından sağlandığı söylenemez. Her halükarda, günümüz iĢçisi birçok alanda önceki nesillerden tamamen farklı özelliklere sahiptir. Ancak mantıksal ve diyalektik bir rasyonalite sorunu olarak sınıfsal varoluĢ sorunu tüm rağmen aynı kalmaktadır.

Bu bizi ürettiği ve doğumumuzdan itibaren bizi beklediği ölçüde ve kendisini bizim aracılığımızla gelecekteki bir yazgı olarak, yani seçtiğimiz keyfi eylemler aracılığıyla kendisini zorunlu olarak bizim aracılığımızla bir gelecek olarak oluşturduğu ölçüde, maddede kendimizin dışında. Bu sınıfsal varoluşun bireysel bir kaderi gerçekleştir engellemediği açıktır (her yaşam bireyseldir), ancak ölüme kadarki deneyimimizin bu şekilde gerçekleştirilmesi mümkün olan birkaç yoldan yalnızca biridir (belirlenmiş yapılandırılmış olasılıklar alanı tarafından) sınıf-varlığımızı üretmek.

Ancak, sınıf-oluşun kendisini herkesin araçsallıkla ve dolayısıyla diğer sınıfla basit bir ilişkisi olarak gerçekleştirdiği düşünülmemelidir; her şeyle eşzamanlı bağlantı içinde, bir sınıfın yapısı olarak, yani aynı sınıftan insanlar arasında araçsallık temelinde önceden kurulmuş bir ilişki olarak üretilir.

Bu noktadan itibaren, dairesel bir hareketle, sınıf mücadelesi bağlamında kolektif atıl statüsü haline gelir. Kuşkusuz, henüz grupların örgütlü faaliyet olarak doğasını ortaya değiliz.

Ancak bunu incelemeden bile (buna bir sonraki bölümde geleceğiz), yalnızca eylemlerinin hem bir niteliğini hem de gizli eylemsizliği de dahil olmak üzere nesnel sınırını temsil eden hareketsiz yapılar temelinde göstermek uygun olacaktır. İyi bilinen bir örnek bunu daha açık hale getirecektir.

Demir ve kömür kompleksine karşılık gelen bir de 'evrensel' makine vardır. Bu, on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısındaki *torna* işlevi belirsiz kalan bir makine anlamına gelmektedir (otomasyon ve yarı otomasyonun uzmanlaĢmıĢ makinelerinin aksine) ve yetenekli, uzman bir iĢçi tarafından yönlendirildiği, hazırlandığı ve denetlendiği takdirde çok farklı iĢler yapabilir. Makinenin evrenselliği, hizmetkarlarında uzmanlaĢma yaratır: makineye yalnızca onu nasıl kullanacağını bilen ve bu nedenle genellikle çok uzun bir çıraklık döneminden geçmek zorunda kalan kiĢiler eriĢebilir. (Elli yıl sonra, yarı-otomasyon döneminde makinenin uzmanlaĢması, hizmetkârlarının da evrenselleĢmesini beraberinde getirmiĢtir: birbirlerinin yerine kullanılabilirler). Böylece makine üreticisi, ürünü ve bu ürün üzerinde yaptığı geliĢtirmeler aracılığıyla, belirli bir insan tipini, yani bir iĢlemi baĢından sonuna kadar gerçekleĢtirebilecek vasıflı iĢçileri tanımlamaktadır, yardımsız, yani diyalektik bir *praksis*.

Bu pratik etki, zorunluluk şeklinde makinelerin yerleştirilmiştir. Özellikle fiziksel çabayı azaltırlar, ancak beceri gerektirirler. Tüm ikincil işlerden arındırılmış insanların kendilerini

Bu Çekilde *önce iÇe* alma yöntemini belirlerler; sonra iÇverenler aracılığıyla iÇgücü piyasasında istihdam olanakları ve görece yüksek ücretler yaratırlar; böylece çırak olmak için gerekli yeteneklere ve olanaklara sahip olduğu ortaya çıkan bazı iÇçi oğulları için yapılandırılmıÇ bir gelecek açılır. (Bu, kendileri de işçi olan babaları, oğullarının yıl boyunca geçimlerini sağlayamadan çalışmalarına izin verebilecek durumda olan oğullar anlamına gelmektedir.
kendileri. Genellikle babanın kendisinin de vasıflı bir işçi olması gerekecektir). B t,. aynı süreçte, makineler daha düşük bir prole taryat yaratır; bu *sadece* çıraklık yoluyla seçilen daha iyi ücretli işçilerden oluşan bir elitin yükselişinin doğrudan sonucu olmakla *kalmaz*, aynı *zamanda* doğrudan
Evrensel makinenin gerektirdiği, her atölyede makineye olması gereken vasıfsız işçiler topluluğu biçimindeki
vasıflı işçiler, onlara itaat edin ve *Başkalarının* onlar için yapabileceği tüm aşağılık işlerden onları kurtarın.

Böylece on dokuzuncu yüzyıl makinesi, proletaryanın pasif yapısını *önsel* olarak oluÇturur. Ben buna güneş sistemi yapısı diyeceğim: vasıfsız işçiler – ayırt edilemez ve sadece
UzmanlaÇmıÇ (ve dolayısıyla tamamen belirsiz) bireyler, beÇ ila on kiÇilik gruplar halinde eÇit derecede değiÇtirilebilir vasıflı bir iÇçinin etrafında dönerler; ancak bu kiÇi evrensel anlamda uzmanlaÇmasıyla tanımlanır. ĠÇlevlerine, üyelerinin üretimdeki rollerine yapılandırılmıÇ bu proletaryaya yalnızca (çıraklık eğitimini örgütlemek ve teÇvik etmek zorunda olan ve vasıflı iÇgücü krizinden korkan) iÇverenler değil, aynı zamanda (ihtiyaçların baskısı altında ve herkesin fırsatları bağlamında seçimi kendileri yapmak zorunda olan) iÇçilerin kendileri de ihtiyaç duymaktadır. Makine insanları örgütler. Ancak bu insan örgütlenmesinin sentetik bir birlikle, bilinçli bir karara dayalı bir toplulukla hiçbir ortak yanı yoktur; hiyerarşi kendisini kitleselleşmiş işçilerin mekanik dağılımında kuracaktır.
çoğulluklar ve *sanki tesadüfler*. Bir çocuk, bir çocuğun
Uzman olmak için gereken fiziksel, zihinsel ve sosyal koşullar; bir başkası – ilkiyle görünürde hiçbir ilişkisi olmayan - bu koşullar yerine getirilmediği için vasıfsız bir işçi olacaktır. Herkesin makinelerle olan iliÇkisi, kesin bir ifadeyle, bireysel ve göreceli olarak özerk bir kaderdir, makinenin herkesle olan istatistiksel iliÇkisi, verili bir toplumsal molekülün gerçek bir yeniden dağılımı olarak görünür.
toplum, verili bir anda, *maddeselliğin kendisidir*. Ve bu tam olarak
Tıpkı maddenin katılaşmış *praksisi* gibi, bu gizemli ve katı, *dağınık* hiyerarşik birliği mümkün kılan maddi eylemsizlik

Bu hiyerarşik düzeni a *priori* olarak kuran bir grubun, sınıfın veya toplumun mekanik geleceği, bu soyut ilişkilerin topluluğu olarak

keyfi bireyleri birleştirecek ve üretimin zamansal bağlamında *kim olurlarsa olsunlar* kendilerini bu bireylere dayatacak olan kavramlar: fabrika, tüm makineleriyle birlikte, zaten

Vasıfsız işçilerin vasıflı işçilere oranına karar vermiş ve sonuç olarak *herkes için* seçkinlere katılma ya da alt-insanlık durumunda kalma şanslarını çoktan belirlemiştir.

Böylece evrensel makine, işçilere farklılaşmayı şeylerin bir yasası olarak dayatır; ama aynı zamanda, yukarıda İspanyol altınıyla bağlantılı olarak açıklanan *süreçle, kendi fikri haline gelir*. Mülk olarak

bir işverenin, hizmetçisini sömürülenler safına düşürür ve

bağlı sınıf ile işçi sınıfını karşı karşıya getiren çelişkiyi sürdürür ve şiddetlendirir; ancak talep ettiği beceri sayesinde, onu kullanan kişinin ellerinde ve bedeninde bir emek hümanizmi yaratır. Vasıflı işçi, makine aracılığıyla emek gücünün, becerisinin ve yeteneklerinin bir ürüne, yani toplumsal zenginliğe dönüştüğünü gördüğü ölçüde, kendisini 'alt insanlığının bilincinde olan bir alt insan' olarak görmeyecektir. Kabul etmek gerekir ki, ürünü elinden alınmıştır: ama sömürülmeye karşı duyduğu öfkenin en derin kaynağı bir üretici olarak duyduğu gururdur. 'Yeryüzünün lanetlileri' tam da hayatı değiĢtirme yeteneğine sahip olan ve her gün değiĢtiren, insanlığı bir bütün olarak besleyen, giydiren ve barındıran yegane insanlardır. Ve makine seçici olduğu için, talep ettiği ve yarattığı rekabet yoluyla, vasıflı iĢçi için sömürülenin onuru olarak iĢi için, tek bir süreçte hem vasıflı iĢçiler hem de çalıĢan kitleler için, daha düĢük ücret alan, daha az teknik değere ve daha az varlığa sahip olan bir aĢağı olarak vasıfsız üretir. ĠĢverenle iliĢkisinde, elbette, vasıfsız iĢçi

sömürülen olarak konumlandırılır; ancak vasıflı işçi ile ilişkisi nedir?

Belki daha az şanslı biri (babası fakirdi, on iki yaşında çalışmaya başladı), belki de cesareti ya da yeteneği olmayan biri; belki de ikisi birden. Burada bir gerilim var. Bu gerçek bir karşıtlık değildir, en azından başlangıçta: vasıfsız işçi işçi hakkında belirsiz duygular besler. Ona hayranlık duyar ve onu dinler: vasıflı işçi, politik ve bazen bilimsel bilgi edinerek ve kendisini proletaryanın aktif kanadı olarak görerek, yalnızca makinenin kendisi ve hizmetkarı hakkındaki fikrini geliştirir; ancak pozitif eğitimi ve mücadeleciliği vasıfsız işçiyi aldatır: onu takip eder. Ama bazen de seçkin işçiler gibi bir izlenim edinir,

mücadelelerine dahil etmek, her zaman kendi çıkarlarını savunmak değildir.

Az önce tarif ettiğim her şey *Varlığın içine yazılmıştır.* Hareketsiz fikir emek onuru, teknik işlemler, insanlar arasındaki farklılaşma, hiyerarşi ve bunun ürettiği gerilim, hepsi makinelerin bir ürünüdür; başka bir deyişle, belirli bir fabrikada
işçiler arasındaki ilişkiler, işçilerin *kendi* aralarındaki ilişkiler olduğu sürece hizmetkârları *aracılığıyla makinenin* kendisi. Ancak gösterilmesi gereken şey, bu pasif yapıların militan işçi gruplarında oldukça spesifik bir atalete neden olacağı ve *praksisin* her zaman belirli aşılamaz yapıları aşmaktan aciz olacağıdır. Daha önce de belirtmiştim.
anarko-sendikalist örgütlenmelerin nasıl serbest piyasa ekonomisinin bir ürünü Vasıflı iÇçilerin çabaları, birleÇme gerçekleÇmeden önce bile, farklı iÇletmelerde evrensel makinenin aracılığı ile kurulmuÇ olan yapıları "gönüllü" bir birlik biçiminde yeniden üretmeye mahkumdu. Ancak 1900'deki sendikalizmi makinenin yarattığına inanmak büyük bir hata olur.
bir 'neden'in 'etki'sini üretmesi gibi. Eğer durum böyle olsaydı, diyalektik ve insanlık yok olurdu.

Emeğin hümanizmi aslında vasıflı işçinin maddi varlığıdır; onu işinde, ellerinde ve gözlerinde gerçekleştirir; onu hem sömürüyü hem de sömürülenlerin hiyerarşisini ifade ücretlerinde alır; ve onu vasıfsız işçiler üzerindeki etkisiyle ve aralarındaki anlaşılması zor bir çatışma yoluyla yaratır. Hâlâ ne olduğunu bulmak zorundadır. Buonun eşitleriyle birleşme ve sömürüye karşı çıkma girişiminin
pr\u0000 ctical negation must be made through projection of *what he* is *pratiğinin* içine yerleştirmiştir. Sömürüyü, onun kendisini yarattığı şeyle nasıl aşacaktır: vasıflı işçilerin birleştiği ve antagonizmalarını aştığı temel hareket aynı zamanda emeğin hümanizminin olumlanmasıdır. Anarko-sendikalist, vasıflı el emeğinin diğer tüm faaliyetler üzerindeki mutlak üstünlüğü adına sömürüyü reddeder. Ve pratik de durumun böyle olduğunu tamamen doğrulamaktadır: evrensel makine döneminde, el emeğinin
Eğer vasıfsız işçilerin grevi varsa, birkaç işçinin yokluğu
Yerine yenisini koymanın çok zor olduğu vasıflı işçiler\u0000 bütün bir atölyeyi altüst etmeye yetti. Böylece uzmanlardan oluşan *seçkinler, farkında* olmadan, kendilerini sömürüye karşı protesto araçlarından mahrum bıraktılar.
Vasıfsız işçiler: kuşkusuz, yoksullukları onları kızdırıyordu, ancak bu 'alt-insanların' iddialarını şu gerekçelerle destekleyemezlerdi

işlerinin maharetine . Makine emeği, iÇçinin yardımcıları üzerinde bir tür efendilik kurmasını gerektirdiği anda, emeğin hümanizminin ve sınıf mücadelesinin ilgili zihinsel olarak doğrulanması, iÇçi seçkinlerinin paternalizmi olarak adlandırılabilecek yeni bir aygıtın ortaya çıkmasına neden oldu: vasıfsız iÇçiler eğitilmeli, yetiÇtirilmeli, örnek alınarak ilham verilmeli vs. Böylece sömürüye karÇı örgütlenme, maddiyatın yabancılaÇmıÇ insana dayattığı tüm koÇulları titizlikle ama özgürce yeniden yarattı.

Buradaki ilginç nokta, pozitif bir doluluğun kalbindeki ince hiçliktir: bu hümanizmi *aşmanın* imkansızlığı. Aslında vasıflı işçilerin becerileri uzmanlaşmış makineler tarafından işe yaramaz hale getirildiğinde aşıldı: bu, işçilerin birliğini yeniden yarattı

(ileri kapitalist ülkelerde) vasıflı iÇçilerin değiÇim yeteneği temelinde. Çalışma bir kez daha tüm olumsuz özelliklerine büründü: yorucu bir yük, düşmanca bir güç. Kuşkusuz, kol işçileri hala yaptıkları işten gurur : ama bu, yaptıkları işin özel niteliğinin farklılığından ziyade, toplumun bütününü tuttukları içindi. Her insanın tüm insanlar üzerindeki doğrudan etkisi olarak bir ihtiyaç hümanizmi doğuyordu. Ancak anarko-sendikalist hümanizmin kendini aşamamış olması çok önemlidir. Bunun nedeni aslında yeterince basitti: bu pratik ve teori grubun yaşamını temsil ediyordu ve militan grup (ister bir sendika ister bir fabrikanın çalışanları olsun) basitçe toplumsal mücadelenin mevcut yapısal temeller üzerinde birleştirilmesi ve yeniden örgütlenmesiydi.

Vasıflı işçilerin, sahip oldukları üstün yetenekleri ile

eğitimli, militanlığı ve etkililiği daha yüksek olan, sadece yokluklarıyla işi durdurabilecek, daha az eğitimli ve daha az etkili kitle örgütleriyle *pratikte* birleşmelidirler.

militan çoğunlukta olurdu. Bugün kitlesel sendikalar mümkün ve gerekliyse, bunun nedeni mücadele tekniğinin sınıf yapısıyla birlikte değişmiş olması ve vasıflı işçilerin birbirinin yerine geçebilirliğinin onları kitlesel eylem politikasını zorlamasıdır.

İşçilerin eşitliği hem üretim araçlarındaki değişikliklerden hem de bu değişikliklerin getirdiği pratik görevlerden kaynaklanmıştır.

poz: bu nedenle *gerçektir,* yani sürekli olarak kanıtlanmaktadır.

etkinlik. Ancak 1900'de bu idealist bir tutum olurdu, çünkü en ufak bir grev bunun etkisizliğini gösterebilirdi. Bir grev, *işveren olmadan* başarıya ulaşabildiği sürece eşitlik nasıl savunulabilirdi*?*

vasıfsız işçilerin desteklenmesi ve *vasıfsız işçilerin kendi başlarına*

bir grevi hiç kazanamaz mıydı? Ve nasıl olur da aynı ağırlığı

O zamanın vasıfsız işçilerinin, yetersiz eğitimleri, çekingenlikleri ve vasıflı işçilerin derin saygı ve gururundan yoksun olmaları nedeniyle, *gerçekten* de atıl bir kitle oldukları yönündeki her görüşe
harekete geçirmek ve harekete geçirmek için?

Olumlu anlamda, emeğin hümanizması, sonu olmayan bir görev olarak ortaya çıktı: sayısız monografi, bu adamların bunu ne kadar ciddiye aldıklarını kanıtlıyor. Mesleklerinde becerilerini geliÇtirmek, kendilerini eğitmek ve vasıfsızları eğitmek zorundaydılar – kendilerini yardımcılarından sorumlu görüyorlardı; ve iÇçi sınıfı birliğini oluÇturmak ve iktidarı ele geçirecekleri günü öne çekmek için mücadele etmek zorundaydılar. Kısacası, bu özgür ve dolu bir dünyaydı ve onu yorulmadan ve tutkuyla geliştirdiler. Ve bu canlı doluluk aynı zamanda mahkumdu: gerçekten üretken bir ticaret yapmaktan aciz aşağılık işverenlerle karşı karşıya kaldıklarında ve özgürleştirmek zorunda oldukları vasıfsız işçiler tarafından kuşatıldıklarında, gerçek, tatmin olmuş insanı vasıflı işçiyle özdeşleştirdiler. Ve bu yanlış özdeşleşme (yanlış değil
işverenlerle ilgili olarak değil, kitlelerle ilgili olarak) aşılamayacak bir sınırı temsil ediyordu, çünkü *kendileri* ya da başka bir deyişle pratiklerinin teorik ve pratik ifadesiydi.
diğer işçilerle atıl ilişkiler. Bu yanlıÇ anlaÇılmamalıdır: eğer bugün birileri mutlak eÇitliği insan tek geçerli biçimi olarak pratik etkinliği içinde görmeyi baÇarırsa, teorisi felç olduğu ölçüde yanlıÇtır ve kader haline gelir. Ancak sendikaların yapısı sorunu (zanaatlara mı yoksa endüstrilere mi dayanmaları gerektiği) ortaya çıktığında, teori ve pratik, etkili bir yeniden örgütlenmeye karşı hareketsiz bir direniş oldukları için yanlış oldu; emeğin hümanizmi, bazı sendikalist hayalperestlerin bir işçi şövalyeliği düzeni önermesine yol açtığında yanlış oldu; vasıfsız işçilerin uysallığı yerini artan hoşnutsuzluğa bıraktığında, tebaa ile bağlantı yanlış oldu. Ve hepsinden önemlisi, evrensel makine tarafından yapılandırılan bir sınıfın mücadelesini ifade eden ideolojik ve pratik topluluk, sendikaların, ilk uzmanlaşmış makineler tarafından 1914'ten beri üretilen yeni kitleleri kuşatmasını ve örgütlemesini engellediğinde yanlış oldu.

Ancak bu sömürülen sınıf, başka bir proletarya için nasıl mücadele edebilir? kendisi mi? Ve tam da kendi içinde yapılandırılmış bir proletarya değil miydi? evrensel makineler tarafından yaratılmış ve seçkinlerinin *pratikte* içselleştirdiği maddi 'emeğin onuru' fikrinden pasif olarak etkilenmiştir. Sömürülen sınıfın üyelerinin ne olduğunu belirleyerek, makineler
ne belirlediler: onları yeteneklerinden bile mahrum bıraktılar

Farklı mücadele biçimleri hayal etmek, aynı zamanda kendi kendini onaylamalarına (yani, makinenin zorunluluklarının etik-pratik olarak yeniden içselleştirilmesine ve onun tarafından önceden hazırlanmış yapıların zamansallaştırıcı gelişimine) tek etkili mücadele biçimini vermek

Bu koşullarda ve *bu* işverenlere karşı mümkün olan bir şeydi.

Bu durumda Varlık, zamansallaştırmanın olumsuz bir belirlenimi olarak prefabrik Gelecek haline geldi. Başka bir deyişle, eylemde ortaya çıktı (en azından bazı insanlar için, bazı durumlarda, örneğin,

vasıfsız işçilerle belirli antagonistik ilişkiler) katılaşmış ama anlaşılmaz çelişkisi olarak, daha ileri gitmenin, daha fazlasını arzulamanın veya kavramanın imkansızlığı olarak, demir bir duvar gibi

yarı saydamlık. Bir bakıma, aslında, sınır verili ve hatta *içselleştirilmiştir praksisin* kendisi *tarafından* (örneğimizde, bireysel ilişkilerin *içinde* ortaya çıkar: iş ilişkileri, politik-sosyal ilişkiler, kişisel ilişkiler) hem vasıflı hem de vasıfsız işçilerin; basit bir selamlaşmayı bile etkiler

Tıpkı aynı dönemde sınıflar arasındaki ilişkinin bir sanayici ile işçilerinden biri arasındaki selamlaşmada görülebilmesi gibi.

Başka bir topluma ait olan *bizler için* (hala kapitalist, ancak

yapılar yeni enerji kaynakları, yeni makineler ve seri üretim tarafından yönetilmektedir), bu içselleştirilmiş sınırlar anarko-sendikalizm döneminde yapısal ilişkilerin nesnel anlamı olarak ortaya çıkmaktadır.

Elbette bu insanları ne görebiliyor ne de duyabiliyoruz ve gündelik bireysel *pratiklerinin* anlamı bizden kaçıyor. Ancak toplumun hafızasında kalan kolektif eylemlerde, ürettikleri kurumlarda, kendi içlerindeki mezhepsel çatışmalarda, her yerde ifade bulmaktadır.

sendikalarda, onları ifade eden konuşmalarda ve hatta rüyalarda

Bazı anarşist gazetecilerin. Başka bir yerde, sendikalist liderlerin, insanın insan tarafından sömürülmesinin, iş ne kadar vasıflı olursa o kadar içler acısı olduğunu (bu tür binlerce ifade var) oldukça yumuşak bir şekilde teyit eden bazı ifadelerinden alıntı yapmıştım. Bu, hiçbir becerisi olmayan, ancak atölyenin bir ucundan diğerine devasa yükler taşıyarak kendini tüketen okuma yazma bilmeyen bir emekçinin sömürülmesinin tamamen haksız olmadığı anlamına gelebilir. Her Şeyden önce bu durum, söz konusu sendikalistlerin (her ne söylemiŞ ya da yazmıŞ olurlarsa olsunlar) bu okuma yazma bilmeyen, muhtemelen aptal iŞçiyi gerçekten anlamadıklarını kanıtlamaktadır.

doğmadan önce bile toplum tarafından yetenekli olmadığı şeklinde damgalanmıştı.

vasıflı bir işçi olmak. *Bizim* için bunun anlamı kör edici derecede açıktır; ve bu onlardan uzaklığımızın bir ölçüsüdür; ve biz *de* bunu görünmez duvarlarımız açısından kavrarız: her şeyi anlayabiliriz

İnsan ilişkilerinin taşlaşmış sınırı, bizimkini şeyleştiren görünmez sınır açısından. *Onlar için* bu nesnel anlamın *a priori* olarak ulaşılamaz olduğunu söylemiyorum: örneğin, farklı yapılara sahip iki toplum arasındaki temaslar, *her zaman*

Azgelişmiş topluma yönelik *derecelendirme*, azgelişmiş toplumdaki belirli grupların daha önce basitçe *üretilmiş* olan belirli ilişkileri kendi nesnellikleri içinde görmelerine yol açar. Örneğin – tarihsel olarak saçma olsa da – başka bir sendika adına

hareketi, ileri kapitalist ülkelerde kitlesel üretim temelinde kurulduğunda, yabancı işçiler

ulusal diyalog, anarko-sendikalistlere toplumsal *praksisin* bazı kemikleşmiş yapılarına işaret etmek için, bazı grupların ya da bireylerin şu hususların bilincine varmış olabileceklerini inkar etmek için *a priori bir* neden yoktur

(en azından mantıksal olarak imkansız değildir). Ancak bu, hiçbir şekilde bu yapıları değiştirmek isteyecekleri anlamına gelmez; daha çok, meşrulaştırma pratikleri olarak adlandırılabilecek türden ikincil faaliyetlerle uğraşmış olmaları muhtemeldir. Ancak her halükarda, farklı yapıdaki proleterler arasındaki temaslar, yirminci yüzyılın baĢında, ikinci sanayi devriminin gerçekleĢmekte olduğu bir dönemde bu kadar basit bir anlama sahip olamazdı. Bugün, bu tür temaslar mevcuttur, ancak farklı bir anlama sahiptirler (Fransa: geliĢiminde uzun süre geri kalmıĢ, belirli kilit sektörlerde daha homojen bir iĢçi sınıfı ve diğer sektörlerde hala hiyerarĢik bir iĢçi sınıfı; Amerika BirleĢik Devletleri: ileri kapitalizm, Fransa'da hem Malthusçu iĢverenler hem de iĢçi sınıfı tarafından uzun süre reddedilen bir kader).

Gerçek şu ki, bir insan ilişkisinin herhangi bir *pratik-atıl* sınırının, kendisini, ilişkilerinin *nesnel Varlığı* olarak birleştirdiği insanlara ifşa etmesi soyut olarak her zaman mümkündür. Ancak tam da bu anda, onların

Bu anlamın *gerçek Varlık olarak* deneyimlenmesi, onlara bunun her zaman öznellik anında bile canlı *praksis* içinde içselleştirilmiş ama taşlaşmış olarak var olmuştur. Basitçe, o zaman hem bazı karşılıklı faaliyetlerin tam gelişiminde anlaşılmaz bir hiçlik olarak hem de bu pratik doluluğun olumlu bir niteliği olarak ortaya çıkmıştır (suzer

Vasıflı ve vasıfsız işçi arasındaki ilişkide, hükümdarın sorumluluklarının ve hatta v asal'a sevgisinin b asisi olarak yaşanır). Ve tam da bu nedenle, Varlığımızın keşfi (genellikle başarısızlık ve çatışmanın ortasında gerçekleştiği için) korkutucudur – çünkü kişinin bilmediği şeyin başından beri bildiği bir şey olduğunu ortaya çıkarır, başka bir deyişle, geriye dönük olarak

Varlığımıza dair cehaletimizi, olduğumuz ama farkında olmadığımız Varlık tarafından belirlenmiş ve önceden üretilmiş olarak alır. Bu şekilde – ki bu birey için olduğu kadar grup için de geçerlidir – atıl Varlık, kişinin ne olduğunu bilmesini engelleyen pratik seçim türü açısından da tanımlanabilir.

Ancak *her şeyden* önce bu prefabrik nesnenin

vite, *praksisin*, *praksisin* kendi seyri içinde kapsanmayan ve ortaya konan amaçlara ilişkin olarak pratik alanın özgürce zamansallaştırılmasını ve *etkili* bir şekilde yeniden düzenlenmesini engellemez. Anarko-sendikalizm, *aslında*, kendi praksisini yavaş yavaş oluşturan canlı ve etkili bir mücadeleydi.

ve dağınıklıktan sendikal birlik yarattı; bugün, tarihsel rolünün tam da işçi sınıfı içinde ilk birleşme organlarını yaratmak olduğu bile görülüyor. BaÇka bir deyiÇle, geliÇiminin belirli bir anında, ilk kolektif aygıtlarını ilkel bir biçimde üreten iÇçi sınıfının kendisiydi. Ancak, oldukça basit bir şekilde, hiyerarşik birlik biçiminin, evrensel makineler tarafından, hiyerarşik işçi gruplarını yapılandırdığı ve gerçek çokluğun, bireysel antagonizmaların, yerel özelliklerin, güvensizliklerin, ataletin vb. aşıldığı ölçüde, insan çoğulluğuna zaten olduğu anlaşılmalıdır.

Tamamen insani bir *praksis* olduğu ölçüde (yani, insani bir *praksis* gerektiren durumun teorik olarak kavranması, pratik alanın düzenlenmesi, sürekli çaba, cesaret, sabır ve durumu aşmak için yeni teknik araçlar getiren bir deneyimin pratik olarak geliştirilmesi, vb), basitçe insani bir şekilde – yani pratik olarak, diyalektik olarak – gerçekleştirilmiştir.

evrensel makineler proletaryaya geçmişti. Cümlenin hala yerine getirilmesi : insan *praksisi* olmadan, sınıf bir sonraki paragrafta anlatılacak olan hareketsiz kolektif olarak kalırdı; ancak insan *praksisi,* kolektifin yapıları (bizim

Grup tartışması 'fırsat' kelimesinin anlamını açıklayacaktır), onu mümkün kılan aynı yapıları, hem örgütsel hem de taktiksel bir eylem bütünlüğü içinde, erkekler tarafından kurulan ilişkiler yoluyla zamansallaştırabilirdi.

75. Her ne kadar konumuzun dışında kalsa da, değerin (terimin ekonomik değil *etik* anlamında, her ne kadar birincisi ikincisine dayansa da) tam da praksisin çelişkili birliği olduğunu belirtmek gerekir (özgür aktarım olarak

cendence kendisini her şeyi aşan belirsiz bir olasılık olarak konumlandırıyor

şey olarak) ve zorunluluk (aşılamayan gelecek olarak). Değer, saf praksisten, kendiliğin yarı saydamlığını türetir.

Ancak öngörülen son, *aslında* prefabrike geleceğin hareketsiz, dönüştürülemez bir anlamı olduğu *ölçüde*, değer bağımsız bir anlam kazanır.

pasif bir varlıktır. Saf *praksis* olmak, kendi yasalarını koymak yerine (ki bu onu içsel dışsallık, yani içkinlik içinde aşkınlık özelliklerinden mahrum bırakır ve onu salt bir farkındalık eylemine indirger *(prise de conscience")* , kendini yalıtır. Ancak eylemsizliği onu zorunlu olarak *aşılabilir* kıldığından ve pratikte atıl olan özelliği olduğundan, kendisini tüm olası aşkınlıkların *(depassement)* aşkın birliği olarak, yani aşılamaz olan terim olarak çünkü

sonsuzlukta yer alır) ve her eylemin kendisini ortaya çıkaran maddi koşulları aştığı bir değerdir. Örneğin anarko-sendikalist hümanizmde, vasıflı emek, *insani değer* haline gelir gelmez, onu ortaya çıkaran koşullar

farklı bir yöntem düşünmeyi bile imkansız hale getirmeye başladı.

vasıfsız emek temelinde oluÇturulmuÇ bir varlıktır. Bu *a priori* sınır olmaksızın ve yalnızca tarihsel bir fail olarak kendisinin bilincine varmış olsaydı, vasıflı işçi kesinlikle işini sömürücü bir sistem içinde insan *praksisinin* diyalektik, yarı saydam gelişimi olarak, kısacası

Bir insan olarak gerçekliğinin tarihsel, tarihli gerçekleşmesi. Ancak emeğin onda izini sürmek imkansız hale geldi, çünkü o da öteki olarak ortaya çıktı; , gerçek

İşçinin *praksisi,* kendisini bir *başkası* olarak gerçekleştirmek zorunda olduğu için kendisini oluşturmuştur.

kendisi, somutlaştığında bile ona yabancı kalacak ya da başka bir deyişle, tüm transendenslerin işareti olarak kalacak olan atıl bir anlamın belirli bir somutlaşması olarak. Ancak değer, zorunluluktan farklıdır. İkisi birbirinden farklıdır.

tek bir süreç içindeki yapılar. Zorunluluğun zorunlu karakteri, maddeselliğin ötekinin *praksisi* tarafından canlandırılması ve bu *praksisin* bana hem insan hem de yabancı olarak ifşa edilmesi kaynaklanmaktadır: beni işaret eder ve beni bekler, ama *benim* değildir: hiçbir şey olarak kendimdir. Öte yandan değer çifte bir hareket içindedir: hem *praksisimin* özgür gelişimi içinde kendini içkinlik içinde öteki olarak konumlandırdığı ölçüde açığa çıkması, hem de gelecekteki bir *praksisin* açığa çıkması.

zorunlu olarak özgürlüğüme geri gönderme yapan bir atalet olarak anlamlandırma. Her iki durumda da, orijinal yapı insanlar arasındaki bir bağ olarak işlenmiş maddiliktir ve

praksis bu madde tarafından emilmiş ve tersine çevrilmiştir. Ancak ilk durumda, tersine çevirme Maddi bir amacı *gerçekleştirme aracı* olduğum ölçüde doğrudan *beni ifade* eder; oysa araştırmanın farklı bir düzeyinde ortaya çıkan ikinci durumda, *öncelikle praksisimi,* ancak tüm *praksislerin* Öteki-Ben'ine doğru kendi özgürlüğü içinde kendini aştığı ölçüde ve sonuç olarak, *kontrol eden ve yaratılan* bir sınır onu maddiyatla etkilediği ölçüde takdir ederim. Bu yeni yapı, değerin yaratıcısı (ya da gerçekleştiricisi*)* olarak *praksis* deneyiminin yeni *(originale)* olduğunu ima *eder:* bu durumda herhangi bir kısıtlama yoktur, daha ziyade (yabancılaşmış*)* bir

praksisin kendisi arasındaki özdeşlik, bilinçli yarı saydamlığın en yüksek seviyesinde, ve onu emen ve ona maddesellik olarak pratik-atıl statüsünü veren belirli bir atıl anlam. Kısacası değer, amacın ya da gerçekleşen nesnelliğin yabancılaşması değildir; *praksisin* kendisinin yabancılaşmasıdır. Başka bir deyişle, *praksisin*

Pratik failin pratik-etkisiz varlığının onu etkilediği eylemsizliği bilerek açığa çıkarır. Etik açısından bu, değerlerin pratik-atıl alanın varlığına, başka bir deyişle olumsuzlamasının olumsuzlaması olarak cehenneme bağlı olduğu anlamına gelir (bu da onların sözde pozitifliğinin tamamen olumsuz olduğunu gösterir) ve eğer bu yapıların tasfiyesi mümkün olacaksa – bir soru

Soruşturmanın ilerleyen aşamalarında inceleyeceğimiz gibi, değerler de onlarla birlikte ortadan kalkacak ve böylece *praksis,* özgür gelişimi içinde, birlikte egemen oldukları sürece insanlar arasındaki tek etik ilişki olarak ortaya çıkacaktır.

mesele. Tüm ahlakın kaynağı: "Geçmişteki ve günümüzdeki tüm ahlakın kaynağı, bir insan ilişkisi olarak özgürlüğün, sömürü ve baskı dünyasında kendini bu dünyaya karşıt olarak ve *değerler aracılığıyla* insanlık dışı olanın olumsuzlanması olarak ortaya koyması ve kendini orada yabancılaşmış olarak ortaya koyması ve kendini içinde kaybetmesi ve yine *de değerler aracılığıyla* kendisine dayatılan aşılamaz zorunluluğun farkına varmasıdır.

pratikte eylemsiz bir varlık olarak, bir yandan da

pratik-atıl alanın (en azından yeni koşullar temelinde) yeniden düzenlenmesi olasılıkları, Her değerler sistemi sömürü ve baskıya dayanır; her değerler sistemi sömürü ve baskıyı mükemmel bir şekilde olumsuzlar

(açıkça olmasa bile en azından iç mantıklarında aristokratik sistemler bile); her değerler sistemi sömürü ve baskıyı doğrular (ezilen sınıflar tarafından birlikte inşa edilen sistemler bile, niyette olmasa bile en azından sistem oldukları ölçüde); her değerler sistemi, bir sosyal pratiğe dayandığı ölçüde

Zamanı geldiğinde (örneğin, teknik ve araçlarda bir devrim temelinde) *bu* belirli baskı ve sömürünün ortadan kaldırılmasına olanak tanıyacak aygıt ve aygıtların kurulmasına doğrudan veya dolaylı olarak; her sistem

değerler sistemi, devrimci etkinliğinin gerçekleştiği anda, bir sistem olmaktan çıkar ve

değerler olmaktan çıkar: karakterleri aşılamamaları gerçeğinden kaynaklanır; ve koşullar, yapıları, kurumları ve zorunlulukları alaşağı ederek onları aşılmış anlamlara dönüştürür: sistemler yeniden

oluşturdukları organizasyonlara ve kuruluşlara çekilmiştir,

Toplumsal alanın yıkılmasıyla dönüşüme , kendilerini yeni zorunluluklar bağlamında gerçekleştirilen yeni kolektif eylemlere entegre eder ve yeni değerleri kapatırlar. Ancak Marksistler, değer sistemlerini dildeki ifadeleriyle ve entelektüellerin bu sistemler temelinde icat ettikleri ahlak anlayışlarıyla karıştırdıkları için eleştirilebilirler. Bu da onları sadece pratiğin ölü yansımaları olarak görmeyi kolaylaştırır. Marksizm onları, onlara atıfta bulunmak için kullanılan felsefi kelime dağarcığıyla karıştırarak zor bir sorundan kaçınmıştır: yapılarını açıklamak. Ve bu şekilde, ahlakçılığa karşı hiçbir savunması olmamıştır, çünkü bunların hesabını veremez. Örneğin hiçbir şey Rus toplumunun derin ahlakçılığından daha çarpıcı değildir (ki bunun için hiçbir neden yoktur).

yeni kontralar aracılığıyla inşa eden kolektif *praksis* ile karıştırılmamalıdır.

sosyalist bir toplum). SSCB'de, herkes için ortak olan kavramlar

özellikle de hem korunması gereken bir değer hem de tüm deneyimin etik kaynağı olarak yaşam) toplumun her düzeyinde açıkça *değerler olarak* sunulmaktadır. İçinde

Marksizm, bunları açıklayabilmek için, değerin temel *praksis* (bireysel ve kolektif) düzeyinde üretildiğini anlamalıdır; çünkü bu *praksisin* kendisi

Kendi sınırlarını, aGılması mümkün olmayan pozitif bir doluluğun sahte kisvesi altında tasarladığı ölçüde. Burada göstermeye çalıştığım şey, varsayılan her üstyapının, insanların işlenmiş maddeyle ve diğer insanlarla olan zihinsel ilişkilerinin bir yapısı olarak, zaten temelde içerilmiş olduğudur. O zaman bunların ortaya çıktığını ve kendilerini soyut anlar ve üst yapılar olarak konumlandırdıklarını görürsek

Yapılar, bunun nedeni kornpleks bir sürecin onları diğer alanlarda ve özellikle de dil alanında kırmasıdır. Ancak *hiçbir fikir, hiçbir değer* ve hiçbir *sistem,* eğer bunlar zaten dilin her düzeyinde yer almasaydı düşünülemezdi.

Böylece sınıf-varlığını, bireysel ya da ortak *praksisin* pratik-atıl tüzüğü olarak, bu *praksisin* kendisinin yerine getirmesi gereken ve geçmiş varlığın içinde taşlaşmış gelecek cümlesi olarak gördük.

Sonunda kendini yeni bir zorunluluk deneyimi içinde tanır. Ancak bu pratik-atıl varlık bize gerçek bir anı ya da aktif bir grubun pasif statüsü ya da tersine, atıl bir maddi topluluğun aktif sözde birliği olarak göründü. Onu daha iyi anlayabilmek için, öncesinin koşullandırdığı yeni bir yapıyı incelemeliyiz.

ve onları sırayla şartlandırır: çünkü gördüğümüz gibi, *sınıf varlık*, birbirinden yalıtılmış2 ayrı varlıklarda (örneğin boy ya da saç rengi gibi) ayrı bir nitelik olarak var olan aşılamaz maddeselliğin salt bir özelliği değildir. Aslında *sınıf-varlığı,* bağımsız gerçeklikler arasında bir varlık özdeşliği olarak tezahür etmekten çok uzaktır,

bu araştırmada *(deneyimde)* bireylerin maddi birliği olarak görünür

ya da başka bir deyişle, bireyselliklerinin kolektif temeli olarak.

Örneklerimiz, bireylerin sınıfsal statülerini *aracılığıyla* gerçekleştirdiklerini göstermek için tasarlanmıştı: temel *praksisten,* bir atölyede çalışmaktan, herkesin sınıfsal *varlığı*, makinelerin pratik-eylemsel bir zorunluluğu olduğu ölçüde, ona sadece

onu sömürür, ama aynı zamanda tüm yoldaşlarından; ya da daha doğrusu, yoldaşları ve sömürülenler olarak evrensel karakterleri aracılığıyla onu sömüren sınıftan ve ona ihtiyaç duyan makinelerden gelir.

Aynı zamanda, *sınıf-varlık* kendisini herkes için hareketsiz bir *varlık* olarak tanımlar.

sınıf yoldaşlarıyla belirli yapılar temelinde (aşılamaz) bir ilişki içindedir. Kader, genel (ve hatta özel) Çıkar, Zorunluluk, Sınıf Yapıları, ortak sınırlar olarak Değerler, hepsi zorunlu olarak

Dikkatimizi yalnızca daha önce tanımladığımız bir tür bireysel varlığa değil, aynı zamanda onun aracılığıyla tüm bireysel gerçekliğin temeli olan *bir tür kolektif varlığa* da yöneltiyoruz. Burada şu kişilerden bahsetmiyorum

kendilerini belirli bir amaç için organize eden aktif kolektiviteler

ve bunları daha sonra gruplar adı altında inceleyeceğiz. Bir ordu gibi hem sıcak hem de soğuk olan topluluklardan da bahsetmiyorum, çünkü bir ordunun hem pratik hem de tarihsel faaliyetine sahiptirler.

organizasyon ve bir kurumun hareketsiz maddeselliği. Daha ziyade, daha derin bir düzeyde, tüm bireyleşmenin olduğu kadar tüm birliğin de temeli olarak, Ben

---

deneyim ve çeşitli biçimlerde, tüm etkinlik ve yabancılaşma anlarında, yalnızca işaretler, araçtaki zorunluluklar olarak değil, aynı zamanda dünyanın bu araç aracılığıyla emek tarafından açığa çıkarılması olarak, vb.

atıl kolektif varlığa, verili bir topluluğun tüm üyelerinin *inorganik ortak* maddeselliğine atıfta bulunur. Bu aslında temelde bir sınıftan söz etmenin anlamıdır. Çünkü bu terim öncelikle ne tüm bireylerin kendi ürettikleri örgütler içinde aktif birleGmesi ne de birkaç ayrı ürün arasında bir doğa özdeGliği anlamına gelir. Gerçekten de, ilk anlamıyla, bu terim her zaman, hatta çok sık olarak bizim incelememize uygun değildir; tarihsel koşullardan doğan sayısız çelişki, çoğu zaman bir sınıf içinde derin bölünmelere neden olur.

Proletaryanın, ürettiği örgütler -örneğin Fransa'da- sendikal sağlamayı başarabilseydi, kolektif bir *praksisin* birliğine yaklaşabileceğinden kuşku .

Ancak, savaşan partiler ve sendikalar tarafından temsil edildiğinde proletarya demeyi bırakmalı mıyız? Herkesin deneyimi bunun tersine tanıklık etmektedir; çünkü *işçi sınıfı içindeki bölünmelerden* bahsetmek normaldir, bu da daha derin bir birliği varsayar ve bunun temelinde, belirli koşullarda, ya giderek gelişen bir bütünleşme (ve totalizasyon) olarak aktif birliğini ya da zaten var olan bir bütünlüğün parçalanması olarak bölünmelerini üretecektir. Ya da daha doğrusu: hiç kimse

Bu var olması nedeniyle işçi sınıfının yerini, amaçları ve taktikleri ortak sömürüde birleşenlerden daha zıt olan sömürülen bireylerden **oluşan çeşitli** grupların aldığını savunmayı hayal edin. Bu bölünmeler, *iGçi sınıfını iktidarsızlığa düGürme tehdidi* olarak tanımlanabilir. Bu nedenle bölünmeler, *pratik için* şüphesiz çok ciddi olsa da, kaza olarak görünmektedir. *tek olan* temel maddeyi etkiler.

Ve bu tözün gerçekten var olmadığı, sadece tek bir kaderin tehdidi altında olan, aynı zorunlulukların kurbanı olan, aynı genel çıkara sahip olan vb. bireyler olduğu iddia edilemez, çünkü bireylerin kendi dışında-oluşunun tözsel birliğini zorunlu olarak koşullandıran tam da pratik-atıl alanın yapılar topluluğudur ve tersine, Onun zemininde tözsel ve negatif bir birlik olarak bu kendi dışında-oluş da alanın yapılarını koşullandırır. Ancak aynı zamanda, tüm görünüşlere rağmen, gözden düşmüş bir organikçiliğin hala kaba saba bulmaya çalıştığı bireyler üstü bir bilinç tarafından belli belirsiz bir şekilde rahatsız edilen bu jelatinimsi gerçeklikler açısından düşünmekten kaçınmalıyız,

Pasif faaliyetlerle dolu, karmaşık *bir* alan.

bireysel organizmalar ve inorganik maddi gerçeklikler. Ve aslında, eğer herkes belirli bir ortak varlıkta birleşir, bu olmalıdır

pratik-atıl alanda *ve tam* da bireysel organizmalar olmadıkları *ölçüde*, ya da başka bir deyişle, işlenmiş maddeselliğin kendisini kendi *dışındaki-içindeki-varlığının* bir sentezi (ya da sahte sentezi) haline getirdiği ölçüde ortaya *çıkar*. Bu durum dilimize de açıkça yansımıştır,

Bir bireyin işçi sınıfında doğduğu ya da işçi sınıfına mensup olduğu söylendiğinde sanki bir bütün olarak sınıf bir matris, bir ortam ve bir tür pasif ağırlıkmış gibi (sınıf *viskozitesi* fikri, bir işçinin oğlunun
işçi sınıfından çıkma şansı). Kısacası, kolektif varlık olarak sınıf, herkesin içinde olduğu ölçüde herkesin **içindedir** ve 'örgütlenmeden' ve 'aygıtlar üretmeden' önce, çokluğun bir sentezi olarak bir tür ortak ataletin çelişkili yönüyle ortaya çıkar. Normalde sosyologları tatmin eden bu düşünceler,
temel *toplumsallıkların* anlaşılabilirliğini tesis edemeyeceği açıktır.
Bu tür muğlak tanımları terk etmeli ve diyalektik incelememizi bunları da kapsayacak şekilde genişletmeye çalışmalıyız. *Her ne kadar sınıf,* temel bir yapı olarak, belli bir düzeyde özü temsil etse de
Her ne kadar günümüzde her insan topluluğu bu tözü şu ya da bu şekilde ifade ediyor ya da sınıfsal bölünmeleri ortaya koyuyor olsa da
toplum – hem kendi içlerinde hem de eylemsizliklerinde veya *praksislerinde* biz
Sınıfın pratik-içkin toplumsallığının hemen kalkışmayacağız. Günlük deneyimde ortaya çıktıkları şekliyle, pratik alanın en belirgin, dolaysız ve yüzeysel birlikteliklerini inceleyeceğiz. Ve birçoğu homojen oldukları bir tözün basit içsel belirlenimleri olarak ortaya çıktıklarından, biçimsel olarak tikellikleri içinde değil ama kendileri aracılığıyla pratik-atıl alanda toplumsal varlıklar oldukları ölçüde ele alınabilirler: kendileri aracılığıyla bize ontolojik zekâları olarak adlandırılabilecek şeyi göstereceklerdir.
giBility, ve daha sonra onlar aracılığıyla bu daha temel gerçekliği, sınıfı anlayabilecek ve **sabitleyebileceğiz**. *The Prob lem ofMethod*'da bu inorganik toplumsal varlıklara *kolektifler* adını verdim.

Kolektifler

Toplumsal nesneler (bununla kolektif bir yapıya sahip olan ve bu nedenle sosyolojinin konusu olması gereken tüm nesneleri kastediyorum), en azından temel yapıları itibariyle, pratik-atıl alanın varlıklarıdır. Dolayısıyla, varlıkları inorganik maddeselliğe dayanır,

Bu alanda, kendisi pratik olarak atıldır. Bazen toplanma noktaları ya da birlik sembolleri olarak adlandırılan *(insan* emeğiyle *üretilmiş)* maddi varlıklardan bahsetmiyorum: aklımdaki, içinde ve aracılığıyla gerçekleştikleri ölçüde, zorunluluklarıyla birlikte pratik gerçekliklerdir.

kendi *içlerinde* örgütlenmemiş bireyler çokluğunun iç *içe* geçmesi ve içlerindeki her bir bireyi bir bütünlüğün *farksızlığı* içinde üretmeleridir. Bu "bütünlüğün" yapısı henüz belirlenmemiştir; ancak bu, "bütünlük" ile aynı anlamda anlaşılmamalıdır.

Bir grup makinenin, görevleri belirleyerek hizmetkârlarının birliği haline gelmesi: bu birlik, iyi tanımlanmış bir makinenin ters tarafı olarak

İşbölümü, basitçe, farklılaşmış bir *işlevler* birliğinin inorganik tersine çevrilmesidir ve bunları üretmek için insanlara geri döndüğü ölçüde, bunları farklı zorunluluklar yoluyla ve

Herkesin, genel bir birey olarak, belirli bir farklılaştırılmış işlevin aracı olduğunu (gördüğümüz gibi Diğer olarak).

Kolektif bir yapı, yani totalleştirici veya sözde totalleştirici bir *iç* içe *geçme* yapısı, mekanik bir yapı içinde var olabilir.

topluluk ancak mekanik topluluğun kendisinin *farklılaşmamış* pratik-atıl bir gerçeklik olarak var olduğu ölçüde – örneğin, kapılarını kapattığında iki bin işçiyi işsiz bırakan bir fabrika olarak veya işveren gerekli güvenlik önlemlerini almayı reddettiği için *herkes* için tehdit oluşturan bir topluluk olarak (bu ayrımı genel anlamda yapmak zor olsa da ve bir

çok uzun zaman alacaktır). Öte yandan, grupların (hem pratik örgütler olarak, hem de doğrudan kurulan

insan *pratiği* tarafından oluşturulmuş ve mevcut, somut girişimler olarak)

Ancak, ortadan kaldırmadıkları (en azından tamamen ortadan kaldırmadıkları) bir kolektifin temelinde ortaya çıkarlar ve tersine, amacı ne olursa olsun, zorunlu olarak pratik-etkisiz alan aracılığıyla hareket ettiği sürece, kendisi de bireylerin özgür bir organizasyonu olarak ortak bir amaç *doğrultusunda, kolektif yapısını* üretmek, yani *uygulama için atalet* (gördüğümüz gibi bu, her leyelde eylemi karakterize eder). Sonunda, çok anlaşılırlığı eleştirilecek nedenlerden dolayı tartışmaya geldiğimizde, belirli koşullara tabi olarak ve belirli koşullar altında, gruplar ölür ve sonra dağılır. Bu da kemikleÇtikleri, katmanlaÇtıkları ve daha genel sosyalliklere dönüÇtükleri, ancak bunların içinde erimeden, gerçek kolektifler olarak kendi sosyalliklerini korudukları anlamına gelir. Herhangi bir sosyal alan, büyük ölçüde, her zaman her ikisi de olan yapılandırılmış gruplaşmalar tarafından oluşturulur. *praksis* ve pratik-atıl, her ne kadar bu özelliklerden herhangi biri sürekli olarak kendini iptal eğilimindedir; yapıların belirli bir grup iç ilişkisini ve iç diyalektiğinin belirli bir anı olarak yalnızca deneyim gösterebilir.

Bu nedenle kolektif, örneklerimde genellikle temel bir yapısı olduğu canlı ya da can çekişen gruplar aracılığıyla ortaya çıkacaktır. Ancak, grup kendisini, onu doğuran ve sürdüren kolektifin bir olumsuzlaması olarak oluşturduğu ölçüde ve kolektif, tarihsel koşullar kompleksi grubu bir grup olarak olumsuzladığında yeniden ortaya çıktığı taahhüt eder, ancak bunu bir kararlılık olarak tasfiye etmez, tespit edebiliriz, Uç noktalarda, pasifliğin tamamen ortadan kalkma eğiliminde olduğu gruplar (örneğin, tüm üyeleri birlikte yaşayan ve mücadele eden ve birbirlerini asla terk etmeyen çok küçük bir 'savaş birimi') ve gruplarını neredeyse tamamen yeniden özümseyen kolektifler: böylece Budapeşte'de, ayaklanmadan önce, neredeyse hiç üyesi kalmayan Sosyal Demokrat Parti 76, amblemlerini ve

76. Çoğunluk, Komünistlerle birleşerek yeni bir parti kurmuştu. Sağcı azınlığın bazı unsurları yargılanmış, diğerleri ise göç etti. İşçiler arasında çok güçlü olan sosyal-demokrat eğilim, herhangi bir partinin dışında bir *eğilim,* bir varoluş haline geldi. Diğer *taraftan* sadece hükümet için değil (ki hükümet, gruplaşmanın daha önce gerçekleşmediğini göstermek istiyordu), Parti'nin kendisi için de önemliydi.
Otoriter bir şekilde ortadan kaldırılmıştı, ama sadece üyelerini kaybetmişti), aynı zamanda göç sosyalistler için (onda dağılmışlıklarının maddi, aşkın ve uzak birliğini ve umutlarının taşlaşmış bir onayını buldular) ve Komünistlerle birleşen sosyalistler için (onların aşılmış ve en azından bazıları için aşılamaz geçmiş varlıkları olarak) ve son olarak, parti sempatizanı olmayanlar için katılaşmış zorunluluk (kendi zorunlulukları

adı ve belirli bir binadaki merkezi. Bu uç – sık ve *normal* olsa da – durumlar, iki sosyal gerçeklik arasında net bir ayrım yapmamızı sağlar: grup, her türlü ataleti ortadan kaldırmaya çalışarak onu saf *praksise* dönüştürme eğiliminde olan sürekli entegrasyon hareketi ile tanımlanır.

ondan; kolektif, varlığıyla tanımlanır, yani tüm *praksis,* salt *varoluş* olarak varlığıyla oluşturulur; Öteki'nin işareti altında, *Varlık içinde gerçek bir birlik* olarak, yani pasif bir sentez olarak, aktif bireylerin ayrık bir çokluğu onda üretildiği ölçüde ve kurulan nesne özsel olarak konumlandırıldığı ve eylemsizliği pasif birlik tarafından, yani herkesin olarak *önceden kurulmuş* ve *verili* iç *içe* geçişi tarafından temel belirlenimi olarak *her bireysel praksise* nüfuz ölçüde, pratik-etkisiz alanda maddi, inorganik bir nesnedir.

Sarmalın bu yeni anında, aynı terimleri kısmi bütünlükleri ve karşılıklı koşullanmalarıyla zenginleşmiş olarak buluyoruz: temel bir insan ilişkisi olarak karşılıklılık, bireysel organ izmlerinin ayrılması, derinlikteki başkalık boyutlarıyla pratik alan, insanın hareketsiz nesnede kendi dışında oluşu olarak organik maddesellikte ve hareketsizin insanda zorunluluk olarak kendi dışında oluşu olarak, sahte bir karşılıklı içsellik ilişkisinin birliğinde. Ama özellikle, insanın karşılıklılık ilişkisinin ve üçüncü tarafla olan ilişkisinin dışında,

ki bunlar kendi başlarına *sosyal değildir* (her ne kadar bir anlamda tüm toplumsallık ve tarihsel içeriklerinde toplumsallık tarafından koşullandırılırlar), bireyin diğer bireylerle yapısal ilişkisi, ilişkinin kurulduğu maddi koşullar topluluğu tarihsel bütünleşme süreci açısından tanımlanana kadar kendi içinde tamamen belirsiz kalır. Bu anlamda, 'bir içsellik ilişkisi olarak karşılıklılık' ile 'bir dışsallık ilişkisi olarak organizmaların yalıtılması' arasındaki karşıtlık, soyut olarak, çokluklar içinde belirsiz bir gerilimi koşullandırırken, aslında aşılır ve yeni bir 'dış-iç' türünde birleşir.

ilişkisini, Öteki'nin ortamındaki *konvansiyonelliği seriliğe* dönüştüren pratik-etkisiz alanın eylemiyle kurar. Kolektifi anlayabilmek için, bu maddi nesnenin bireylerin iç içe geçme birliğini gerçekleştirdiğini anlamak gerekir.

---

geçici ya da kesinlikle imkânsız bir bütünleşmenin kendi üzerine geri dönmesi). Ve bu insanların hiçbiri bu kolektif nesnenin diğerlerinde ne ürettiğinden habersiz değildi.

pratik organizmalar olarak ilişkilerini yeni *seri* kuralına uygun olarak yapılandırdığı ölçüde kendi dışlarındaki dünya.

z *Serisi: kuyruk*

Bu kavramları yüzeysel bir günlük örnekle açıklayalım. P lace Saint-Germain'de bir grup insanı ele alalım. Kilisenin önündeki otobüs durağında otobüs bekliyorlar. Burada 'gruplaşma' kelimesini nötr bir anlamda kullanıyorum: bu bir araya gelişin, ayrı ayrı faaliyetlerin hareketsiz bir etkisi mi, yoksa herkesin eylemlerini düzenleyen ortak bir gerçeklik mi, ya da geleneksel veya sözleşmeye dayalı bir organizasyon mu olduğunu henüz bilmiyoruz. YaG, cinsiyet, sınıf ve sosyal çevre bakımından büyük farklılıklar gösterebilen bu insanlar, gündelik yaGamın sıradanlığı içinde, örneğin büyük bir Gehirde yaGayanların karakteristik özelliği olan yalıtılmıGlık, karGılıklılık ve dıGarıdan birleGme (ve kitleselleGme) iliGkisini, çalıGma, mücadele ya da baGka herhangi bir faaliyet yoluyla hepsi için ortak olan örgütlü bir grup içinde bütünleGmemiG olsalar da birleGmiG oldukları ölçüde gerçekleGtirirler. Öncelikle, burada çok sayıda izolasyonla ilgilendiğimizi belirtmek gerekir: bunlar

insanlar birbirlerini umursamıyor ya da birbirleriyle konuşmuyorlar ve genel olarak birbirlerine ; bir otobüs durağının yanında yan yana var olurlar. Bu düzeyde, izolasyonlarının atıl bir statü (ya da organizmaların basit karşılıklı dışsallığı) olmadığını belirtmek gerekir; daha ziyade

aslında olumsuz yapısı olarak herkesin projesinde yaşadı. Diğer yandan

Diğer bir deyişle, Ötekilerle organik bir bütünlük içinde birleşmenin imkansızlığı olarak organizmanın yalıtılmışlığı, herkesin Ötekilerle karşılıklı ilişkilerinin geçici olumsuzlaması olarak yaşadığı yalıtılmışlık aracılığıyla açığa çıkar. Bu adam sadece bedeniyle değil, aynı zamanda komşusuna sırtını dönmüş da yalıtılmıştır – üstelik komşusu onu fark etmemiştir bile (ya da kendi pratik alanında otobüs beklemekle tanımlanan genel bir birey olarak onunla karşılaşmıştır). Bu yarı-farkında olmama tutumunun pratik koşulları, ilk olarak, diğer grupların gerçek üyeliğidir (sabahtır, yeni kalkmış ve evinden çıkmıştır; hala hasta çocuklarını vs. düşünmektedir; dahası, ofisine gitmektedir; amirine vermesi gereken sözlü bir raporu vardır; raporun ifadesi hakkında endişelenmekte, prova yapmaktadır

nefesinin altında, vb.); ve , onun eylemsiz-oluşu (yani ilgisi). Dolayısıyla bu ayrımlar bir şekilde

ayrı gruplara (ya da *şu anda* ve *bu düzeyde* ayrı olan gruplara*)* bireysel entegrasyonun olumsuz tarafı olarak ifade edilebilir*;* ve bunun aracılığıyla, herkesin projelerinin şu ana kadarki olumsuz tarafı olarak

toplumsal alanı verili koşullar temelinde belirledikleri için. Öte yandan, eğer sorun gruplar, çıkarlar vs. açısından incelenirse - Kısacası, temel toplumsal düzeni (tarzı, üretim iliGkileri, vb.) ifade ettikleri ölçüde toplumsal yapılar – o zaman her bir yalıtılmayı, toplumsal grubun bireyler üzerinde uyguladığı parçalanma güçleri açısından tanımlayabiliriz. (Elbette bu güçler, birazdan ele alacağımız bütünleGme güçlerinin karGılıklarıdır).

Başka bir deyişle, "geçici ve olumsal bir topluluğun üyeleri arasındaki bir dışsallık ilişkisi olarak yalıtılmışlığın yoğunluğu, verili koşullar temelinde üretildiği ölçüde, toplumsal topluluğun kitleselleşme *derecesine* baskı *yapar*. 77

Bu düzeyde, karşılıklılığın olumsuzlanması olarak karşılıklı izolasyonlar, bireylerin tek bir topluma entegrasyonunu ifade eder ve *bu anlamda* belirli bir yaşam biçimi olarak tanımlanabilir.

gelişen totalleşme), içsellikte ve toplumsalın içindeki karşılıklılık olarak, tüm içselliğin dışsallaştırılmış olumsuzlaması (Kimse kimseye yardım etmez, herkes kendi içindir') ya da yandan sempati ('Proust'un 'Her insan çok yalnızdır'olduğu gibi). Son olarak, örneğimizde, izolasyon, herkes için ve herkes aracılığıyla, kendisi ve diğerleri için, şehirlerin gerçek, sosyal ürünü haline gelir. Grubun her bir üyesi için

otobüsü beklerken, şehir aslında mevcuttur (*'o'*da gösterdiğim gibi*)*.

Yöntem Sorunu) içinde insanların ve araçsal zihinsel topluluğun değişebilirliğine doğru bir hareketin olduğu topluluk olarak; sabahtan beri oradadır, zorunluluk olarak, araçsallık olarak, ortam olarak vs. Ve şehir vasıtasıyla,

Şehri oluşturan ve tamamen görünmez varlıkları herkesi *hem* çok değerli bir izolasyon (milyonlarca yönü olan) *hem de* şehrin *bütünleşmiş* bir üyesi (*'vieux Parisien', Parisien de Paris',* vb.) yapan milyonlarca insan vardır. Yaşam tarzının herkeste *yalıtılmış davranışlara* yol açtığını da eklememe izin verin. Evden çıkarken gazete okumak, otobüste okumak vb. Bunlar genellikle

77. İzolasyon yoğunluğunun kitleselleşme derecesini *ifade ettiğini* söylediğimde, bunu tamamen *göstergesel* bir şekilde yaptığını kastediyorum.

Bir gruptan diğerine (ailenin mahremiyetinden ofisin kamusal yaşamına) geçişi sağlamak için yapılan *işlemler*. Dolayısıyla izolasyon bir projedir. Ve bu nedenle belirli bireylere ve anlara görelidir: gazete okuyarak kendini izole etmek, kendini aynı aracı bekleyen ya da kullanan yüzlerce insandan ayırmak için ulusal kolektiviteden ve nihayetinde, biri olduğu ve hepsine bağımlı olduğu ölçüde, yaşayan insanların bütünlüğünden yararlanmaktır. Organik izolasyon, acı çekilen izolasyon, yaşanan izolasyon, bir davranış biçimi olarak izolasyon, bireyin sosyal statüsü olarak izolasyon, grupların dışsallığı olarak izolasyon

Bireylerin dışsallığı, *kitleler* yaratan bir toplumda yalıtılmışlıkların karşılıklılığı olarak yalıtılmışlık: tüm bu biçimler, tüm bu karşıtlıklar, ele aldığımız küçük grupta bir arada var olurlar.

İzolasyon, insan topluluklarında insan davranışının tarihsel ve sosyal bir biçimidir.

Ancak, aynı zamanda, karşılıklılık ilişkisi toplantının kendisinde ve üyeleri arasında kalır; izolasyonun olumsuzlanması

praksis onu olumsuzlanmış olarak korur: aslında, oldukça basit bir şekilde, pratik

İnsanların insanlar arasındaki varlığı. Sadece yaşanmış bir gerçeklik değil – çünkü herkes, Ötekilere sırtını dönse, sayılarından ve görünüşlerinden habersiz olsa bile, onların sonlu ve bir bütün olarak var olduklarını bilir.

parçası olduğu belirsiz çoğulluk – ama aynı zamanda, hatta bunun dışında

Herkesin O thers ile gerçek ilişkisi, *izole* davranışlar topluluğu, tarihsel totalizasyon tarafından koşullandırıldığı ölçüde, her düzeyde bir karşılıklılık yapısını varsayar. Bu karşılıklılık, her düzeyde

Çünkü aksi takdirde geçerli olan sosyal modeller (kıyafetler, saç stili, duruş vb.) herkes tarafından benimsenmez (elbette bu *yeterli değildir)* ve herkes kendi hayatındaki yanlışları düzeltmek için acele etmezdi.

fark ettikleri anda ve mümkünse gizlice giyinirler. Bu, izolasyonun kişiyi O'nun görsel ve pratik alanından uzaklaştırmadığını ve kendisini bu alanda nesnel olarak gerçekleştirdiğini gösterir.

Bu düzeyde, (az önce kitleselleşmenin bir aracı olarak gördüğümüz) aynı toplumu, pratikte eylemsiz varlığının bir

Bireyler arası karşılıklılığa elverişli ortam: çünkü bu ayrı insanlar, hepsi aynı kaldırımda durdukları *sürece* bir grup oluştururlar, bu *da* onları meydandan geçen korur, aynı otobüs durağının etrafında toplandıkları *sürece* vs. Hepsinden önemlisi, bu bireyler *ortak* bir *çıkara* sahip oldukları ölçüde bir grup oluştururlar, böylece organik bireyler olarak ayrılmış olsalar da, bir grubu paylaşırlar.

pratik-atıl varlıklarının yapısıdır ve onları dışarıdan birleştirir. Hepsi ya da neredeyse hepsi işçidir ve otobüsün düzenli kullanıcılarıdır.

Servis; otobüslerin zaman çizelgesini ve sıklığını bilirler; ve sonuç olarak hepsi *aynı* otobüsü beklerler: örneğin 7.49'u. Bu nesne, ona bağımlı oldukları ölçüde (arızalar, başarısızlıklar, kazalar), *onların şimdiki çıkarlarıdır*. Ancak bu şimdiki ilgi – hepsi bölgede yaşadıkları için – genel çıkarlarının daha tam ve daha derin yapılarına geri dönmektedir.

İlgi alanları: toplu taşımanın iyileştirilmesi, ücretlerin vb. Bekledikleri otobüs onları birleştiriyor, bireyler olarak ilgi alanları

bu sabah rive droite'de iş var*;* ama, 7.49 olarak, *onların*

Her şey zamansallaştırılmıştır: Yolcu kendini bir *yerleşik* olarak kabul eder (yani, beş ya da

önceki on yıl), ve sonra otobüs günlük ebedi dönüşü ile karakterize (aslında *aynı* otobüs, aynı şoför ve kondüktör ile). Nesne, kendini aşan bir yapıya bürünür.

saf hareketsiz varoluş; bu nedenle pasif bir gelecek ve geçmişle donatılmıştır ve bunlar yolculara kaderlerinin bir parçası (önemsiz bir parçası) olarak görünmesini sağlar.

Bununla birlikte, otobüs mevcut topluluğu belirlediği ölçüde, onları *değiştirilebilirlikleri* içinde oluşturur*:* her biri, onlarla tam anlamıyla özdeş olduğu ölçüde, komşularıyla birleşmiş olarak toplumsal topluluk tarafından etkin bir şekilde üretilir. Başka bir deyişle,

Dışarıdaki (yani otobüs hizmetinin düzenli kullanıcıları olarak ilgileri), zengin, farklılaşmış bir sentezden ziyade saf ve bölünmez bir soyutlama olması bakımından birleşiktir; basit bir kimliktir,

Taşımacıyı soyut bir genellik olarak belirli bir *praksis* (otobüse işaret vermek, , yer bulmak, ücret ödemek) aracılığıyla, geniş, sentetik bir *praksisin* geliştirilmesinde (her sabah şoför ve kondüktörü birleştiren

belirli bir zamanda Paris'ten geçen belirli *bir* rota olan zamansallaştırma). Araştırmanın bu anında, grubun birim-oluşu *(hre-unique)* kendi dışında, gelecekteki bir nesnede yatar ve herkes, ortak çıkar tarafından belirlendiği , farklıdır.

kendisini diğer herkesten yalnızca organizmanın basit maddeselliği ile ayırır. Ve zaten, eğer zamansal konumlarında varlıklarını herkesin varlığı olarak beklemekle karakterize ediliyorlarsa, soyut birliği

ortak gelecek *varoluşları*, *öteki-oluş* olarak kendini gösterir.

Şahsen olduğu organizma (ya da başka bir şekilde ifade etmek gerekirse *vardır)*. Bu an bir çatışma anı olamaz, ancak artık bir karşılıklılık anı da değildir; basitçe kimliğin soyut aşaması olarak görülmelidir.

Gelecekte *aynı nesnel gerçekliğe sahip oldukları* sürece (bir dakika sonra, herkes için aynı ve otobüs bulvarın köşesinden dönecek), bu organizmaların *haksız* ayrımı (başka koşullardan ve başka bir varlık bölgesinden kaynaklandığı sürece) caydırıcıdır.
kendini *kimlik* olarak çıkarır. *Ortak* çıkar (tikel pratikler bağlamında bir nesnenin birliği tarafından genelliğin belirlenmesi olarak) ortaya konduğunda ve çoğulluk
sadece *bu ilgiyle* bağlantılı *olarak* tanımlanmıştır. O anda, aslında
Yolcuların biyolojik veya sosyal olarak farklılaşmış olmalarının pek bir önemi yoktur; soyut bir genellik tarafından birleştirildikleri ölçüde, özdeştirler
ayrı bireyler olarak. Onların özdeşliği, şimdiki zamanda kendisini *anlamsız bir ayrılık* olarak belirlediği ölçüde, gelecekteki pratik-atıl birlikleridir. Ve tüm yaşanmış karakteristikler, bu birlikteliğe izin verebileceğinden
Bazı içsel farklılaşmalar bu belirlenimin dışında yer alır, herkesin her Öteki ile özdeşliği onların başka bir yerde, öteki-varlık olarak birliğidir; burada ve şimdi, onların ortak başkalığıdır. Herkes kendinden başka olduğu ölçüde Ötekilerle aynıdır. Ve başkalık olarak kimlik
Dışsal ayrılık; başka bir deyişle, gerçekleştirmenin imkansızlığıdır,
Bu birlik irrasyonel bir gereklilik olarak deneyimlendiği ölçüde, beden aracılığıyla, gelecek olan aşkın birlik. 78

İşte tam da bu düzeyde, bireylerin ayrılmasının toplumsal nedeni olarak maddi nesnelerin seri düzeni belirlediği görülecektir. Buradaki pratik-eylemsiz zorunluluk, kıtlıktan kaynaklanmaktadır:
herkes için yeterli yer yok. Ancak, kıtlığın yanı sıra
Tüm araştırmanın bağlamı olarak kalan, insanın Doğa ile olumsal ama temel ilişkisi, *bu* özel kıtlık maddi ataletin bir yönüdür. Talepler ne olursa olsun, nesne kalır
maddi zorunluluğun özel, doğrudan deneyimlenen bir kıtlık olması gerektiğine inanmak için hiçbir neden yoktur: farklı seri ilişkileri koşullandıran *bireyselleşmiş* bir *genellik varlığı* olarak nesnenin *pratik-atıl* yapılarını bulacağız. Bu örneği şunun için veriyorum
basitliği. Dolayısıyla, belirli bir uygulamanın yokluğunda, belirli bir kıtlık – yer sayısına oranla insan sayısı – her bireyi vazgeçilebilir olarak belirleyecektir; Öteki, özdeşlikleri nedeniyle O'nun rakibi olacaktır; ayrılık çelişkiye dönüşecektir. Ancak, panik durumları dışında – ki burada

78. Tüm sürecin aşamaları yeniden kurgulandığında mükemmel bir şekilde rasyonel hale gelir. Yine de, değiştirilebilirlik ve varoluş (benzersiz, yaşanmış *praksis* olarak) arasındaki çatışma bir düzeyde *skandal yaratan bir saçmalık* olarak yaşanmalıdır.

Aslında herkes *Öteki'*nde, soyut bir birliğin ve somut ama düşünülemez bir bireyselliğin fırıl fırıl dönen çılgınlığında *kendisiyle* savaşır – kimliğin dışsallığında ortaya çıkan ya da yeniden ortaya çıkan karşılıklılık ilişkisi, karar vermenin imkansızlığı olarak değiştirilebilirliği tesis eder,

a *priori,* hangi bireylerin vazgeçilebilir olduğu; ve bazı

Tek amacı bir düzen oluşturarak çatışmaları ve keyfiliği önlemek olan uygulama.

Otobüs bekleyen yolcular, varış sıralarını gösteren biletler alırlar. Bu, *bireyin içsel nitelikleri açısından hangi bireylerin vazgeçilebilir olduğuna karar vermenin imkansızlığını* kabul ettikleri anlamına *;* başka bir deyişle, ortak çıkar ve anlamsız olumsuzlama olarak ayrılık kimliği zemininde kalırlar;

Olumlu anlamda bu, varoluşunun yegane sosyal belirleyicisi olarak *Öteki olma* özelliğine hiçbir şey eklemeden her Öteki'yi *Öteki*'lerden farklılaştırmaya çalıştıkları anlamına gelir. Ortak olarak *seri birlik*

çıkar, bu nedenle kendini zorunluluk olarak dayatır ve tüm muhalefeti yok eder. Bilet kuşkusuz zamansal bir belirlenime gönderme yapmaktadır. Ama tam da bu yüzden *keyfi:* söz konusu zaman pratik bir değil, homojen bir tekrar ortamıdır. Onu ele alırsak

O geldiğinde herkes Öteki ile aynı şeyi yapar. Topluluğun pratik bir zorunluluğunun farkına varmıştır; ve farklı işlere gittikleri ve farklı hedefleri olduğu için, önce varmış olma gerçeği *herhangi bir ayırt edici özellik* sağlamaz, sadece otobüse binme hakkı verir. Düzenin maddi gerekçeleri şunlardır

Aslında anlam sadece olaydan sonra ortaya çıkar: ilk varan olmak bir erdem değildir; en uzun süre beklemiş olmak bir hak sağlamaz. (Aslında daha adil sınıflandırmalar hayal edilebilir – beklemek genç bir adam için bir şey ifade etmezken, yaşlı bir kadın için çok yorucudur. Ayrıca, savaş yaralılarının her durumda önceliği vardır, vs.

Bu haliyle başkalık, saf başkalık, artık *ne* basit bir ilişki ne *de*

ortak birlik *ya da* organizmaların değişen kimliği. Bir sıralama olarak, birliğin ve herkesin kaderini *Öteki olarak* belirlemenin olumsuz bir ilkesi haline . Aslında yirminci değil de onuncu numaraya sahip olmam benim için çok önemli. Ama ben, kendilerinden *Öteki* oldukları ölçüde Ötekiler *aracılığıyla* onuncuyum, yani

Sayılarının nedeni kendilerinde yatmadığı sürece. Eğer komşumdan sonra geliyorsam, bunun nedeni onun sabah gazetesini almamış olması ya da benim evden geç çıkmış olmam olabilir. Ve eğer 9 ve 10 numaralarımız varsa, bu hem ikimize hem de hem önceki hem de sonraki tüm Diğerlerine bağlıdır.

Bu temelde, nesneyle olan ilişkilerimizi karmaşıklığı içinde kavramak mümkündür. Bir yandan, etkin bir şekilde
genel bireyler (elbette bu topluluğun bir parçasını oluşturduğumuz ölçüde). Bu nedenle, yolcu topluluğunun birliği otobüste yatmaktadır; aslında basit bir otobüs olasılığı olarak otobüs
taşıma (hepimizi taşımak için değil, çünkü birlikte hareket etmiyoruz,
ama her birimizi taşımak için). Dolayısıyla, bir görünüm ve ilk soyutlama olarak, gruplaşmada gerçekten de bir evrensellik yapısı mevcuttur; gerçekten de herkes otobüs beklediği sürece O ther ile özdeştir. Ancak, bekleme eylemleri ortak bir olgu olmayıp, aynı eylemin özdeş örnekleri olarak ayrı ayrı yaşanmaktadır. Bu açıdan , grup yapılandırılmamıştır; bir araya gelmedir ve
içindeki bireylerin sayısı olumsaldır. Bu, başka herhangi bir sayının *mümkün* olduğu anlamına gelir (bireyler keyfi parçacıklar olarak düşünüldüğü ve bir araya toplanmadıkları ölçüde).
herhangi bir ortak diyalektik sürecin sonucu). Bu, kavram*sal*laştırmanın yer aldığı düzeydir; yani kavramlar organizmaların moleküler görünümüne ve organizmaların aşkın birliğine dayanır.
grup (ortak çıkar).

Ancak bu genellik, bir araya gelmenin akışkan homojenliği olarak (birliği onun dışında kaldığı sürece) sadece soyut bir , çünkü aslında yapılandırılmış bir çokluk olarak aşkın birliği tarafından kendi çokluğu içinde oluşturulmuştur. Bir kavramla, aslında, herkes kendisi olduğu sürece O'nunla aynıdır. Ancak seride,
herkes öteki olduğu ölçüde kendisi olur *(kendinden* öte olarak*)*
Ötekiler'den daha fazla ve Ötekiler ondan başka olduğu ölçüde. Bir seri *kavramı* olamaz, çünkü her üye sıralamadaki yeri ve dolayısıyla başkalığı nedeniyle seridir
indirgenemez olduğu varsayıldığı sürece. Aritmetikte bu, hem kavramlar hem de seri varlıklar olarak sayılara atıfta bulunularak gösterilebilir. Tüm tam sayılar ya da tam sayılar aynı kavramın nesnesi olabilir,
Hepsi aynı özellikleri paylaştığı sürece; özellikle, herhangi bir tam sayı $n+1$ sembolü ile temsil edilebilir (eğer bir sayısı için $n=0$ alırsak). Ancak *tam da* bu *nedenle,* aritmetiksel
Tam sayılar dizisi, hepsi bir önceki sayıya bir eklenerek oluşturulduğu , sonsuz sayıda benzersiz varlıktan oluşan pratik ve maddi bir gerçekliktir; ve her birinin benzersizliği
sayının kendisinden önce gelen sayıyla aynı ilişki içinde olması, bu sayının da kendisinden önce gelen sayıyla aynı ilişki içinde olmasından kaynaklanır. Sıralı sayılar söz konusu olduğunda, başkalık da anlamını değiştirir: kendini

kavramı herkes için ortaktır ve herkesi diğerleriyle özdeş bir molekül olarak belirler; ancak serilerde bir farklılaşma kuralı haline gelir. Ve hangi sıralama prosedürü kullanılırsa kullanılsın, serilik pratikte atıl olan maddeden, yani atıl, eşdeğer olasılıklar topluluğu olarak gelecekten türer (bu durumda eşdeğerdir, çünkü onları tahmin etmenin hiçbir yolu verilmez): bir yer olma olasılığı vardır, iki ya da üç yer olma olasılığı vardır, vs. Bu katı olasılıklar, uyarlanamazlık olduğu ölçüde inorganik maddenin kendisidir. Ayrı organizmaların seri düzenine geçerek katılıklarını korurlar: herkes için, numaralı bir biletin sahibi olarak, kendisine özgü bir olasılıklar kompleksi haline gelirler (otobüste on ya da daha fazla kişilik yer varsa bir yer alacaktır; yalnızca dokuz kişilik yer varsa bunu yapmayacaktır, ancak o zaman bir sonraki otobüs için). Ve grup içinde onun başkalığının *gerçek içeriğini* oluşturan da bu olasılıklar ve yalnızca .

Ancak bu kurucu başkalığın hem tüm Ötekilere hem de eyleme geçirilen tikel olasılığa bağlı olması gerektiği ve dolayısıyla Ötekinin onlardan farklılaştığı ölçüde tüm Ötekilerde kendi özüne sahip olduğu fark edilmelidir. 79 Dahası, bu başkalık, bir ilke olarak düzen, doğal olarak kendini bir *bağ* olarak üretir. Şimdi insanlar arasındaki bu bağlantı daha önce incelenenlerden tamamen farklı bir türdedir. Bir yandan, karşılıklılık terimleriyle açıklanamaz, çünkü örneğimizdeki seri hareket karşılıklılık ilişkisini dışlar: herkes Öteki'nin Öteki-oluşunun Nedeni'dir, o kadar ki Bir Öteki onun varlık sebebidir. Bir anlamda, maddesel dışsallığa geri dönüyoruz, ki bu da şaşırtıcı olmamalı çünkü dizi inorganik madde tarafından belirlenmiştir. Öte yandan, düzen *bir pratik tarafından* gerçekleştirildiği ve bu pratik *içinde* karşılıklılık içerdiği ölçüde, *gerçek* bir *içsellik* içerir: çünkü bu onun *gerçek* varlığındadır ve bütünselleşmiş bir bütünlüğün ayrılmaz bir parçası olarak her biri kendi gerçekliğinde Öteki'ne bağımlıdır. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse: özdeşlik ortamındaki karşılıklılık, ilişkilerin sahte bir karşılıklılığına dönüşür: *a'*nın *b* için olduğu şey (onun orada olmasının nedeni) , *b c'*ye, *b* ve tüm seri *a'*ya. Bu karşıtlık sayesinde Öteki'nin ortamında Öteki ile aynı arasında, başkalık şu paradoksal yapıya dönüşür: herkesin Öteki üzerindeki seri içsellik eylemi olarak herkesin kimliği. Aynı şekilde,

kimlik (anlamsız dağılmanın saçmalığı olarak)

79. Aynı olduğu ölçüde, basitçe ve biçimsel olarak bir ötekidir.

sentetik: herkes, diğerleri kadarıyla O'nunla özdeştir onu Ötekiler üzerinde etkili olan bir Öteki haline getirir; başkalığın biçimsel, evrensel yapısı *serinin formülünü (la Raison de la slrie)* üretir. Biçimsel, kesinlikle *pratik* ve sınırlı durumda incelendiğinde, seri modun benimsenmesi, bireyler üzerinde özel bir etkisi olmayan, yalnızca bir kolaylık olarak kalmaktadır. Ancak bu basit örnek, yeni uygulamaların ortaya çıkışını gösterme avantajına sahiptir.

inert özellikler: *inaktif insanın* iki *özelliğini* ortaya çıkarır *toplanma.* Bu durumda, toplanma zamanındaki görünür birlik (onları bir pencereden ya da karşı kaldırımdan gören biri için oluşturdukları bütünsel gerçeklik) yalnızca bir *görünümdür;*

Bu bütünlüğün açığa çıktığı her gözlemci için kökeni, kendi dia'*sının* sürekli bir organizasyonu olduğu ölçüde bütüncül *praksistir*.

tik alan ve pratik-atıl nesnellikte, toplumsal olduğu araçsallığıyla sınırlı olan bir alandaki tüm insanlar arasındaki genel, atıl bağ – yani atıl, araçsal maddiliği nihayetinde tarihsel hareket düzenine geri gönderme yaptığı ölçüde– bir sembol olmaktan uzak, kendi içinde birliklerini üreten ve bunu pratik-atıl alanın atıl pratikleri aracılığıyla onlara dayatan maddi bir varlık olan belirli bir pratik nesnedeki gerçek kendilik-dışılıklarıyla birleşir.

Kısacası, bir topluluğun görünür birliği *kısmen* tesadüfi faktörler (araştırmanın bu seviyesinde tesadüfi – bütünlükleri daha geniş bir bütünleşme hareketi içinde yeniden sağlanacaktır) ve *kısmen* pratik-etkisiz bir nesnenin *gerçek* ama *aşkın* birliği tarafından

Öyle ki bu birlik, yönlendirilmiş bir sürecin gelişimi içinde, verili bir çokluktaki bireylerin gerçek maddi birliği olarak *kendini üretir* ve bu birliği kendisi tanımlar ve sınırlar. Bu birliğin sembolik *olmadığını* daha önce ; şimdi nedenini görmek mümkün. Bunun nedeni sembolize edecek *bir* şey yoktur; her şeyi birleştiren şeydir. Ve eğer, özel olarak koşullar altında, ayrık parçacıkların bir araya gelmesiyle (ki bu parçacıkların bir araya gelmesiyle) bir araya gelme arasında sembolik bir ilişki görmek mümkündür.

ve onun nesnel birliği, bir toplanma olarak varlığıyla, *ilgisinin* pratik birliğinin ya da onun atıl sentezi olarak üretilen başka bir nesnenin *sembolü haline* gelen küçük görünür kalabalıkta bulunur. Bu birliğin kendisi, şu ana kadar

Pratikte atıldır, bireylere kendisini ya atıl mea s, amaçlar ya da nesneler oldukları ya da bunların bir kombinasyonu oldukları ve bir araya gelmelerinin gerçek sentetik fiilini oluşturan ve onları nesne olarak üreten daha büyük bir *praksis* aracılığıyla sunabilir.

onların yeni birleşik çokluk yasaları. Bu *praksis* onları, içinde zaten yazılı oldukları nesneyi üreterek birleştirir.
biçimleri olumsuz olarak belirlenmiştir ve zaten öteki olduğu ölçüde (maddenin tüm eylemsizliğinden), onları başka bir birlik içinde ortak olarak üreten bu *praksistir*.

İkinci olarak belirtilmesi gereken nokta, bir araya gelmede görünürde bir yapının olmamasının (ya da görünürdeki yapılarının) nesnel gerçeklikle uyuşmadığıdır: eğer hepsi habersiz olsaydı ve sosyal izolasyon davranışlarını sınırlarına kadar taşısalardı, pasif birliktelik
ohject'te toplanmasının hem gerektireceği hem de üreteceği bir
organizmaların çokluğundan gelen *sıralı* yapı. Başka bir deyişle, algıya kendini bir tür organize bütünlük (bir toplanmış, bekleyen insanlar) ya da bir dağınıklık olarak sunan şey, sahiptir,
İnsanların nesne tarafından bir araya getirilmesi olarak, seri sıralama yoluyla dış ve iç, birlik ve kimlik arasındaki çatışmayı aşan tamamen farklı bir temel yapı. Paris'te RATP (toplu taşıma otoritesi) tarafından temsil edilen faaliyet-kurum (bu terimlerin tam anlamı daha sonra açıklığa kavuşturulacaktır) açısından bakıldığında, otobüs durağının etrafında yavaş yavaş oluşan küçük toplanma, görünüşe göre sadece bir
toplama, *zaten* seri bir yapıya sahiptir. *Önceden* üretilmiştir
bilet makinesinde bilinmeyen bir grubun yapısı olarak
otobüs durağına bağlı. Herkes bunu kendisi için gerçekleştirir ve kendi bireysel *praksisi* ve kendi amaçları aracılığıyla Başkaları için doğrular. Bu, diğer bireylerle birlikte amaçları, araçları ve görev dağılımını özgürce belirleyerek aktif bir grup yaratmaya yardımcı olduğu anlamına *gelmez*; bu, anlamı araçsallıkla donatılmış atıl bir pratik aracılığıyla, *zaten var olan ve onu bekleyen ve* birkaç kişi tarafından paylaşılan bir gerçeklik olarak kendi dışındaki varlığını gerçekleştirdiği anlamına gelir.
prefabrike bir serilikte ona bir yer tahsis ederek onu düzenli bir çokluğa entegre etmesidir.

Bu anlamda, bir nesnenin pasif birliği içinde kendilerinin dışındaki varlıkların kayıtsızlaşması, Öteki'nin pratik-atıl ortamında bir seri düzen, ayrılık-birlik olarak aralarında var olur. Diğerinde

Diğer bir deyişle, gelecek (ve geçmiş) tarafından *topluluğa verilen* bir aşkınlık olarak kolektif birlik ile herkesin pratikte-eylemsiz fiili olarak serilik arasında nesnel, temel bir bağlantı vardır.

Bu ilişki onu varlığında belirlediği *ve halihazırda onu beklediği* ölçüde,
Diğerleri ile bir ilişki kurar. *Ortak varlık* olarak şey, kendi pratiği olarak serilik üretir - atıl varlık - kendi dışında - kendi içinde

Pratik organizmaların çoğulluğu; herkes kendini bir serinin nesnel bir unsuru olarak bir araya gelme içinde kurduğu ölçüde, iç içe geçmenin nesnel birliği içinde kendi dışında gerçekleştirir. Ya da daha sonra daha açık bir Çekilde göreceğimiz gibi, ne olursa olsun ve koÇullar ne olursa olsun, seri kendini birlik-nesne oluÇturur ve tersine, seri ortamda ve seri davranıÇ yoluyla birey ortak varlığa pratik ve teorik katılımı gerçekleÇtirir.

Seri davranışlar, seri duygular ve seri düşünceler vardır; başka bir deyişle *seri, hem birbirleriyle hem de ortak varlıklarıyla ilişkili olarak bireyler için bir varoluş tarzıdır* ve bu varoluş tarzı onların tüm yapılarını dönüştürür. Bu şekilde, seri *praksisi* (bireyin bir üyesi olduğu sürece *praksisi* olarak) birbirinden ayırmak faydalı olacaktır.

ve tüm serinin ya da serinin *praksisi* olarak

hem ortak *praksisten* (grup eylemi) hem de bireysel, kurucu *praksisten* (bireyler aracılığıyla totalize edilmiş). Tersine, seri olmayan her *praksiste*, toplumsal olduğu ölçüde *praksisin* pratik-etkisiz yapısı olarak bir seri *praksis* bulunacaktır. Ve tıpkı bir seri praksis olduğu gibi

mantığının yanı *sıra*, bu toplumsal etkinlik düzeyinde üretilen düşünceye uygun yapılar *da* vardır; başka bir deyişle, bir serinin üyesi olarak bir failin teorik ve pratik davranışının bir *rasyonalitesi* vardır. Son olarak, *serilerin* başkalığın bir nesnenin pasif eylemi altında insanlar arasında bir bağ olarak kullanılmasını temsil eder ve bu pasif eylem bir bağ olarak hizmet eden genel başkalık türünü tanımladığından, başkalık, nihayetinde, kendi tikel zorunluluklarıyla çokluk ortamında kendini ürettiği ölçüde pratik olarak eylemsiz nesnenin kendisidir. Gerçekten de, her O ther hem kendisinden O ther hem de Diğerlerinden O ther'dir, ilişkileri hem kendisini hem de Diğerlerini nesnel, pratik, eylemsiz bir başkalık kuralına (ya da bu başkalığın biçimsel bir tikelleşmesine) uygun olarak oluşturduğu sürece.

Dolayısıyla bu kural – *serinin formülü* – tam olarak herkes için ortaktır kendilerini farklılaştırdıkları ölçüde. Ortak diyorum ama özdeş değil: çünkü özdeşlik ayrılıktır, oysa *serinin formülü* her birini her biri aracılığıyla ve her birini her biri aracılığıyla belirleyen dinamik bir şemadır. *Öteki*, serinin formülü olarak ve her parçada bir faktör olarak

özel başkalık durumu, bu nedenle, özdeşlik yapısının ve başkalık yapısının ötesinde, herkes için ortak bir varlık haline gelir (olumsuzlanmış ve korunmuş değişebilirlik olarak). Bu düzeyde, kavramın ve kuralın ötesinde, Oher her Oher'de bendir ve her Oher bende

ve tüm Ötekilerde Öteki olarak herkes; son olarak, kendi içinde var olduğu ölçüde çokluğun pasif Birliğidir; dışsallığın insan topluluğu tarafından yeniden içselleştirilmesidir, nesnede kendinde-oluşlarının birliğine karşılık geldiği ölçüde or ganizmaların bir-oluşudur. Ancak, herkesin Ötekiyle ve tüm Ötekilerle olan birliği hiçbir zaman kendisinde ve Ötekinde gerçek bir şekilde verilmediği sürece

karşılıklılığa dayalı bir ilişkidir ve her şeyin bu *içsel* birliği

her zaman ve herkes *için* tüm Ötekilerdedir, onlar Ötekiler oldukları sürece ve asla *Ötekiler* dışında *onda* değildir ve o onlardan başka olduğu sürece, *her zaman mevcut olan ama her zaman başka yerde olan* bu birlik, yine

dışsallık ortamında yaşanan içsellik gelir. Artık molekülerlikle herhangi bir bağlantısı yoktur: *gerçekten bir birliktir,* ama uçuşun birliğidir.

Bu durum, en iyi şekilde, aktif bir durumda olduğu gerçeği ışığında anlaşılabilir,

-SözleÇmeye dayalı ve farklılaÇmıÇ bir grupta herkes kendini hem bütüne tabi hem de kendi tikel eyleminde bütünün pratik yerel varlığı olarak asli olarak görebilir. Bununla birlikte, başkalık bağı söz konusu olduğunda, bütün, uçuşun bir totalizasyonudur; Varlık olarak

maddi gerçeklik, varolmayanların bütünleşmiş bir dizisidir; herkesin

ötekinin, onun ikizi olarak, ulaşılamaz, ona doğrudan etki edemez hale gelmesine ve sadece dönüşümünde

bir Öteki'nin eylemi. Kimliklerin birliği olarak başkalık her zaman başka bir yerde olmalıdır. Başka bir *yerde* yalnızca bir Öteki vardır, her zaman kendinden başka ve idealist düşüncenin bakış açısından

diğer gerçek varlıkları, mantıksal yoluyla ortaya çıkarmak, yani Ötekileri başkalığının belirsiz anları olarak üretmektir (oysa gerçekte tam tersi olur). Bunu söylemeli miyiz?

hipostazlaştırılmış seri akıl bizi basitçe *pratikte atıl* olana geri gönderir

bireylerin kendi dışındaki birliği olarak *nesne*? Aksine, onu varlığın belirli bir pratik içselleştirmesi olarak ortaya çıkarır

çokluk yoluyla dışarıda. Bu durumda onu bir İdea, yani *ideal bir lahel* olarak mı ele almalıyız? Elbette hayır.

Yahudi (Yahudi çokluklarının içsel, seri birliği olarak) ya da

sömürgeci ya da profesyonel asker vb. fikirler değildir; militan ya da göreceğimiz gibi küçük burjuva ya da işçisi *de* fikir değildir. Teorik hata (pratik hata değildir, çünkü *praksis*

gerçekten onları başkalık içinde oluşturur) bu varlıkları tasavvur etmekti

Oysa kavramlar – son derece karmaşık ilişkilerin temel dayanağı olarak *Öncelikle* seri birliklerdir. Aslında, kendilerine zulmeden ve hakaret eden düşmanca bir toplumdaki her Yahudi'nin Yahudi olması ve

Bu ilişki, her Yahudi'nin diğer tüm Yahudilerle doğrudan ya da dolaylı ilişkilerinde yaşadığı ve hepsi aracılığıyla onu diğer Yahudi olarak kurduğu ve onu tehdit ettiği ölçüde bu ilişkidir.

Ötekilerin içinde ve onlar aracılığıyla. Bilinçli, aklı başında bir Yahudi için Yahudi olmak (ki bu *Yahudi olmayanlara* karşı statüsüdür*)* diğer tüm Yahudilere karşı sorumluluğu ve tehlike altında oluşu olarak içselleştirildiği ölçüde,

Orada, kendisi için hiçbir şey ifade etmeyen, üzerinde hiçbir güce sahip olmadığı ve her biri

Kendisi de O′nlar olan (onları kendisine rağmen var kıldığı ölçüde) Yahudi, her bir ayrı örnekte ortak olan *tip* olmaktan uzaktır, *aksine* bu pratik-atıl gruplaşmanın üyelerinin sürekli olarak kendi *dışında-ötekinde-varoluşunu* temsil eder. (Bunu böyle adlandırıyorum *çünkü* Yahudi olmayan bir topluma sahip olan toplumlarda mevcuttur.

Çoğunluk ve çünkü her çocuk – sonradan gururla ve bilinçli bir uygulamayla benimsemiş olsa bile – tüzüğüne boyun *eğerek* başlamalıdır).

Bu nedenle, örneğin, bir anti-semitizm salgını varsa ve toplumun Yahudi üyeleri 'tüm iyi işleri almakla' suçlanmaya başlanırsa, o zaman her Yahudi doktor, öğretmen veya bankacı için, diğer tüm bankacılar, doktorlar veya öğretmenler onu vazgeçilebilir olarak görecektir (ve tersi). Aslında bunun neden böyle olması gerektiğini görmek kolaydır; herkesin kendi dışındaki ortak-oluşunu birleştirici nesnede içselleştirmesi olarak başkalık, yalnızca herkesin birliği olarak düşünülebilir

ortak-olma-dışında-kendi-içinde-öteki biçiminde. Bunun nedeni, *toplumsal* iliGkilerin *örgütlenmiG bir biçimi* olarak totalleGmenin aslında (elbette soyut olarak ve uç durumlarda), amacı insanlarda ve insanlar aracılığıyla nesnelleGtirilmesi olarak birliğin insani üretimi olan özgün bir sentetik *praksisi* önceden varsaymasıdır. Bu totalizasyon – ki bu

aşağıda açıklanmaktadır - insanlara kendileri aracılığıyla gelir. Ama bütünlük toplanmanın sadece pratikte eylemsiz bir nesnenin bir dağılma üzerindeki pasif eylemidir. Toplanmanın *bu* belirli bireylerle sınırlandırılması yalnızca tesadüfi bir olumsuzlamadır (çünkü ilke olarak*, kimlikler* olarak, onların

sayı belirlenmemiştir). Bir bütünlüğe dönüşmek asla bir *praksisin* amacı değildir*;* insanların ilişkileri nesne-ilişkileri tarafından yönetildiği ölçüde, yani onlara bir bütünlük olarak geldiği ölçüde kendini açığa vurur.

Mühürlenmiş dışsallığı gerçek ilişkilerin içselliği olarak açığa çıkan pratik-atıl yapı. Bu temelde ve gerçekleştirilmesi gereken bir nesnellik olarak dışsallık bağlamında, çoğulluk birliğe dönüşür; başkalık

benim ve herkesin kendiliğindenliği haline gelir ve uçuşların karşılıklılığı (sözde bir karşılıklılık olarak) insani bir karşılıklılık ilişkisi haline gelir. Otobüsteki yolcularla ilgili basit ve önemsiz örneği sadece seri uçuşları göstermek için aldım.

En sıradan, gündelik bir araya gelmelerin varlığı olarak yapı: toplumsallığın temel bir yapısı olarak bu yapı aslında sosyologlar tarafından ihmal edilme eğilimindedir. Marksistler bunun farkındadır, ancak nadiren bahsetmeyi ve genellikle *uygulamadaki* zorlukların izini sürmeyi tercih etmektedir.

özgürleşme ve ajitasyonun, toplulukların ve kitlelerin grupların eylemine (ve hatta pratikte etkisiz faktörlerin eylemine) karşı maddi direnci olarak serilikten ziyade örgütlü güçlere .

Eğer serilik dünyasını bir bakışta da olsa kuşatacaksak ya da yapılarının ve pratiklerinin önemine dikkat çekeceksek – sonuçta tüm seriliğin temelini oluşturdukları ölçüde, bu bile insanı *praksisin* örgütlenmesi yoluyla Öteki'ne geri getirmeyi amaçlayan – kullandığımız örneği terk etmeli ve bu temel gerçekliğin bize açıkladığı bir alanda neler olduğunu düşünmeliyiz.

gerçek doğasını ve etkinliğini araştırır. Maddi, inorganik, işlenmiş bir nesne ile dışsallık birliğini onda bulan bir çokluk arasındaki iki yönlü *ilişkiye kolektivite* diyorum. Bu ilişki *toplumsal* bir *nesneyi* tanımlar; iki yönlü bir ilişkidir (sahte karşılıklılık) çünkü sadece

İnorganik nesneyi seri uçuş tarafından aşındırılmış maddesellik olarak kavramak, aynı zamanda totalize edilmiş çoğulluğu nesnede ortak zorunluluk olarak kendi dışında maddeleşmiş olarak kavramak. Tersine, kişi ya dışsallık olarak maddi birlikten başlayıp, sosyal ve maddi çevreyi seri olmanın orijinal mührüyle işaretleyen davranışın belirleyicisi olarak seri uçuşa doğru ilerleyebilir ya da seri birlikten

(bir çokluğun pratik-atıl birliği olarak) ortak nesneye tepkiler (yani nesnede meydana getirdikleri dönüşümler). Gerçekten de bu açıdan bakıldığında, ortak nesne ile bütünleŞtirilmiŞ çokluk arasındaki sahte karŞılıklılık, pratik-atıl alandaki iki maddi statünün yer değiŞtirebilirliği olarak görülebilir; ancak aynı zamanda pratik-atıl maddeselliklerin her birinin Öteki tarafından bir dönüŞümü olarak görülmelidir. Her halükarda, artık seri yapının anlamını ve bu bilgiyi toplumsalın diyalektik anlaşılabilirliği çalışmasına uygulama olasılığını aydınlatabiliriz.

2 *Dolaylı toplantılar: radyo yayını*

Toplumsal pratik-atıl alanın bir kuralı olarak başkalığın rasyonelliğini anlamak için, aslında, bu başkalığın, onu gözlemlediğimiz yüzeysel ve sınırlı örnekten daha karmaşık ve somut olduğunu anlamamız gerekir. Araştırmamızın devamında, serilik daha geniş bir alanda oluşmaya başladıkça ve daha karmaşık kolektiflerin yapısı değiştikçe bazı yeni özelliklerin ortaya çıktığını görebiliriz.

ives. *Öncelikle* belirtmek gerekir ki, kendi yapılarına uygun olarak
ture ve pasif eylem, pratik-inert nesneler, çokluğun üyeleri arasında doğrudan veya dolaylı bir ilişki olarak bir araya gelmeyi üretir.
Mevcudiyete dayalı ilişki *doğrudan* olarak adlandırılacaktır. Ve
varlığı, iki birey arasında aracısız karşılıklılık ilişkilerinin kurulmasına izin veren maksimum mesafe olarak tanımlanacaktır.
toplumun teknikleri ve araçları göz önüne alındığında, bireyler. (Bu mesafe kuşkusuz değişkenlik gösterir. Özellikle, telefonda konuşan iki kişinin her birinin diğerine göre *gerçek varlığı* söz konusudur; benzer şekilde, bir
uçak, güvenliğini sağlayan tüm teknik servislerle telsiz aracılığıyla sürekli bir *mevcudiyet* ilişkisi içinde kalabilir).

Elbette farklı mevcudiyet türleri vardır ve bunlar *pratiğe* bağlıdır (bazı girişimler herkesin Ötekinin algısal alanında **-araçların** aracılığı olmaksızın- bulunmasını gerektirir) ancak her halükarda ben toplantıları, aralarında karşılıklılık ilişkileri ya da ortak, örgütlü bir pratik olması gerektiği anlamında değil, bu ortak *pratiğin* ve karşılıklılık ilişkilerinin mümkün olması anlamında üyelerinin ortak mevcudiyetiyle tanımlıyorum.
hemen veriliyor. Kuyrukta bekleyen ev kadınları
Bir fırıncının dükkanının önünde, kıtlık döneminde, seri bir yapıya sahip bir toplanma olarak karakterize edilir; ve bu toplanma *doğrudan:* ani bir üniter *praksis* (bir isyan) olasılığı hemen verilir. Üzerinde
Öte yandan, yapısı tamamen belirli olan ancak içinde belirsiz çoklu
İnsanların (bir şehrin, bir ulusun ya da dünyanın) **çoğulluğu**, *dolaylı* bir toplanma olarak verili bir çoğulluğu oluşturur. Ve ben bu tür bir araya gelişleri *yoklukla* tanımlıyorum*;* bununla kastettiğim mutlak uzaklık değil (verili bir toplum, gelişiminin belirli bir anında) gerçekte sadece bir soyutlamadır, çünkü bireylerin

Bu nesne tarafından topluluğun üyeleri olarak tanımlandıkları *ölçüde,* kendi aralarındaki karşılıklılık ilişkileri veya ortak bir *praksis*.

Ancak önemli olan nokta, belirli bir radyo dinleyicisinin kendi vericisine sahip olup olmadığı ve *daha sonra* bir birey olarak başka bir şehir veya ülkedeki başka bir dinleyiciyle iletişim kurup kuramayacağı değildir: sadece *radyo* dinleme olgusu, yani belirli bir *radyo* programını dinleme olgusu Belirli bir zamanda yapılan yayın, farklı dinleyiciler arasında seri bir *yokluk* ilişkisi kurar. Bu şekilde, pratik-inert nesne yalnızca bireylerin kendi dışlarında, inor ganik maddede bir birliğini üretmekle kalmaz, aynı zamanda onları ayrılık içinde belirler ve
ayrıdırlar, *başkalık yoluyla iletişimlerini* sağlarlar (ve
aynı şey tüm 'kitle iletişim araçları' için de geçerlidir). Bir yayını , yayıncı ile benim aramdaki ilişki insani bir ilişki değildir: gerçekte, söylenenler karşısında pasif durumdayımdır.
haberler üzerine yorum, vb. Bu pasiflik, her düzeyde ve uzun yıllar boyunca gelişen bir faaliyette, bir *dereceye kadar* yeniden
sisted: Yazabilirim, protesto edebilirim, onaylayabilirim, tebrik edebilirim, tehdit edebilirim vs. Ancak hemen belirtmek gerekir ki, bu faaliyetler ancak beni tanımayan dinleyicilerin çoğunluğu (ya da hatırı sayılır bir azınlığı) aynı şeyi yaparsa ağırlık taşıyacaktır. Yani bu durumda karşılıklılık tek sesle bir araya gelmektir. Dahası, radyo istasyonları hükümetin bakış açısını ya da bir grup kapitalistin özel çıkarlarını temsil etmektedir; dolayısıyla dinleyicilerin (programlar ya da ifade edilen görüşler hakkındaki) faaliyetlerinin herhangi bir etkisi olması pek olası değildir.

Ülke genelinde ve her düzeyde meydana gelen siyasi ve sosyal olayların, programlarda ya da tartışmalı yorumlarda değişiklik meydana getirmeye yettiği sık sık görülür. Bu bakış açısına göre, hükümetin politikasına katılmayan dinleyici, başka bir yerde örgütlü grupların bir üyesi olarak bu politikaya karşı çıkmada etkili bir rol oynasa bile, pasif faaliyetini – 'alıcılığını' – iktidarsızlık olarak görecektir. Ve bu sesin ona tam olarak sınırlarını verdiği ölçüde
(*aşırı* kötü bir drama veya müzik programı vardı),
kamu harekete geçebilir. Ancak, pek çok örnekte olduğu gibi, tamamen değil
Gösterilen: dinleyicinin öfkesi, *bir* erkekle *karşı karşıya gelen bir erkek* olarak iktidarsızlığının yaşanmış bir keşfi olabilir. (Eğer dinleyici hevesliyse de aynı şey geçerlidir; daha basit olduğu için olumsuz durumu ele alıyorum, ancak
Bir konuGmacı ya da Çarkıcıdan hoGlandığımda ve düzenli bir program yapmasını ya da daha sık yayın yapmasını talep ettiğimde de aynı iktidarsızlık söz konusudur). Çünkü ses, bir anlamda, kendine özgü çekimleri ve tonlamalarıyla, belirli bir kişinin bireysel sesidir.

izleyicisini bir dizi kesin ve bireysel eylemle hazırlamıştır. Aynı zamanda, sesin bana hitap ettiğine dair hiçbir şüphe . Bana ve O'nlara, ses şöyle diyor: 'Sevgili dinleyiciler'. Ancak, her ne kadar
Bir toplantıdaki konuşmacı orada bulunan herkese hitap ediyorsa, her biri ona karşı çıkabilecek ve hatta hakaret edebilecek konumdadır (tabii ki şartlı olarak,
belirli durumlarda, koşullara göre 'kamuoyunu değiştirmek' gibi az ya da çok açık bir şekilde tanımlanmış bir niyetle belirli riskleri üstlenir). Dolayısıyla, konuşmacı gerçekten de bize hitap etmektedir.
bireysel karşılıklılık *(1* benim onayımı veya eleştirimi haykırır) ve
kolektif karşılıklılık (onu alkışlarız veya onu onaylamadığımızı haykırırız) mükemmel bir şekilde düşünülebilir.

Buna karşın, yayıncının sesi, bir insan sesi olarak gerçekliğinde, ilke olarak gizemlidir: söylemin dayanır,
ve dolayısıyla insani bir ilişkiye dayanır, ama aslında sesin *praksis* olarak verildiği ve dinleyiciyi *praksisin* nesnesi olarak oluşturduğu şeyleştirici bir ilişkidir*;* kısacası, maddi çevre üzerinde etkili olan organizmanınkine benzer, ama benim hareketsiz bir nesne olarak inorganik maddeye maruz kaldığım tek anlamlı bir içsellik ilişkisidir.
sesin insan işi. Yine de dilersem düğmeyi çevirip seti kapatabilir ya da istasyon değiştirebilirim. Ancak burada uzaktan bir araya gelme durumu ortaya çıkıyor. Çünkü bu tamamen bireysel faaliyet, bu sesin gerçek çalışmasında kesinlikle hiçbir şeyi değiştirmez. Milyonlarca odada yankılanmaya ve milyonlarca dinleyici tarafından duyulmaya devam edecek; ben sadece özel yaşamın etkisiz, soyut izolasyonuna koşmuş olacağım, nesnel olarak
hiçbir şeyi değiştirmeyecek. Sesi yadsımış olmayacağım; topluluğun bireysel bir üyesi olarak kendimi yadsımış olacağım... Ve, es
özellikle ideolojik yayınlar söz konusu olduğunda, gerçekten *de Diğer*
Bu sesin, örneğin onu dinleyen Diğerlerine zarar verebileceği ölçüde, sessiz olmasını istemiş olacağım. Kendimden son derece emin olabilirim, hatta aktif bir siyasi gruba mensup olabilirim, tüm görüşlerini paylaşabilir ve tüm pozisyonlarını benimseyebilirim. Yine de, Başkaları tarafından dinlendiği *sürece* bu ses benim için dayanılmazdır –
Diğerleri de, doğrusunu söylemek gerekirse, dinledikleri sürece aynıdırlar.
Radyo ve Diğerleri farklı mil�eux'lere ait oldukları sürece. Kendime bunun *onları ikna* edebileceğini söylüyorum. Aslında, onları ikna etmek için
Benim görüşlerimi paylaşmasalar bile, bu sesin Ötekilerin önünde öne sürdüğü argümanlara karşı çıkıyorum; ama aslında deneyimlediğim şey, Ötekilerle bağlantı kurma biçimim olarak *yokluk*. Bu durumda, benim
iktidarsızlık sadece sesi susturmanın imkansızlığında yatmaz:
aynı zamanda dinleyicileri *teker teker* ikna etmenin imkansızlığında yatmaktadır.

Hepsi için yarattığı ortak yalıtılmışlık içinde, onların hareketsiz bağı olarak teşvik ettiği herkes. Gerçekten de, yayıncının söylediklerine karşı pratik bir eylem hayal ettiğim anda, bunu sadece seri olarak düşünebiliyorum: Dinleyicileri teker teker almam gerekecek. .....Besbelli, Bu serilik benim ve belki de Partimin iktidarsızlığının bir ölçüsüdür. Her , eğer Parti bir karşı propaganda yapmayı planlıyorsa, kendisini kitle iletişim ortaya koyduğu seri yapıya adapte etmek zorunda kalacaktır. (Ve eğer dinleyici bir gazeteciyse, öfkesini ertesi gün gazetesinde dile getiriyorsa, o zaman bir seri eyleme diğeriyle karşı çıkıyor demektir: şehirdeki dört yüz bin ayrı dinleyiciye, onlara ayrı okuyucular olarak ulaşabildiği ölçüde hitap ediyor demektir).

Böylece iktidarsız dinleyici, sesin kendisi tarafından dolaylı topluluğun bir *öteki-üyesi (membre-autre)* olarak oluşturulur: ilk kelimelerle birlikte, onunla *Ötekiler* arasında yanal bir ilişki kurulur. Elbette bu ilişki, kitle iletişim için bir araç olduğu ölçüde dilin kendisi tarafından üretilen bilgiden kaynaklanır.

Herkes Fransız radyo programları hakkındaki bilgiyi gazetelerden ve radyonun kendisinden alır. Ancak bu bilgi (kökeni, içeriği ve pratik amacı itibariyle kendisi de bir seri düzene sahiptir) uzun bir süredir bir olguya dönüştürülmüştür. Her dinleyici nesnel olarak bu gerçek olgu tarafından, yani bilgide içselleştirilen dışsallık yapısı tarafından tanımlanır. Şimdi, verili bir tarihsel durumda ve bunun doğurduğu çatışmalar bağlamında sesini dinlerse, kişi aciz bir öfke içinde sesini dinler, kişi artık Kendisi *için* (tartışmalara dayanabileceğinden emin olduğunu varsayarak), ama başkalarının *bakış açısından*. ? Bu Koşullar ve bireyin kendisi, deneyimleri ve geçmişi tarafından belirlenir. Belki de kendisini, oldukça etkilenebilir olan ya da dün gece her zamankinden daha kararsız görünen arkadaşları X'lerin durumunda hayal edecektir. Ya da belki de sadece kendi genelliği içinde bilinen, soyut olarak tanımlanmış bir dinleyici türü olarak dinlemeye çalışacaktır (ılık ya da pasif ya da daha spesifik olarak, oynanmakta olan özel bir ilgisi olan bir dinleyici olarak vb.)

Ancak her halükarda, başkalığında çağrıştırdığı soyut birey de uzun zamandır hazır bir kavramdır (hem deneyim hem de kitle iletişim araçlarının şemaları aracılığıyla oluşturulmuş bir şema) ve tersine, referans olarak aldığı kararsız aile onu ancak serinin ilk terimini temsil ettiği , yani kendisi O ther olarak şematize edildiği ölçüde gerçekten rahatsız edebilir. Bu da

Burada öfkeli dinleyicinin ilginç tavrını (herkes kendi deneyiminde bulabilir) ve üç anı anlatmak gereksizdir

diyalektik: argümanı çürüttüğü ya da belki de çürüttüğünü sandığı zafer anı (bu zaten *Öteki* içindir, ancak yalnızca bir karşılıklılık ilişkisi mümkün olabildiği ölçüde). Bir de şu var

Kendisini, üyeleri yalnızca başkalık bağıyla birleşmiş bir serinin üyesi olarak fark ettiği aciz öfke anı; ve son olarak, içinde ıstırap ve ayartma anı,

Kendisini *O'ın bakış açısına* yerleştirerek, kendisinin

argümanın gücünü hissetmek için belli bir noktaya kadar O ther olarak ikna olmuştur. Bu üçüncü an rahatsızlık ve büyülenme anıdır; şiddetli bir çelişki içerir: Aslında hem bu tür saçmalıkları nasıl çürüteceğini bilen biri hem de bu saçmalıklara ikna olmaya yatkın biri haline geliyorum. Hem kendim hem de Öteki haline geldiğimi kastetmiyorum: belki de bilen bireyin muzaffer tavrı başkalığın yalnızca bir başka biçimidir (bu tür argümanları çürütebilecek konumda olan Ötekilere güveniyorum ve kendimi

çünkü onların fikirlerini paylaşıyorum). Asıl mesele, (ikna olmalarına izin verebilecek) *Diğerleri* dizisi üzerinde hareket edemememin bana geri dönmesi ve *bu Diğerleri*'ni benim kaderim haline getirmesidir. Of

Elbette bunun nedeni tek başına yayın değil, onları gaflete düşüren daha geniş bir mistik propaganda bağlamında gerçekleşmesidir.

Bu şekilde, ses herkes için *baş döndürücü* hale gelir.

artık herhangi birinin sesi (yayıncının adı verilse bile), çünkü reci procity yok edildi. Ancak bu *kesinlikle* kolektif bir durumdur: bir tarafta

Bir yandan, az önce gördüğümüz gibi, beni bir dizinin hareketsiz bir üyesi ve Ötekilerin ortasında O olarak üretir; diğer yandan da kendi içinde politik bir *praksisin* (yönetenlerin

ment, bir devlet radyo istasyonu *söz* konusu olduğunda) ve kendi içinde

Dinleyicilerin farklı bir seri kesiti – zaten ikna olmuş ve görüşlerini ve çıkarlarını ifade ettiği kişiler. Böylece, içinde ve onun aracılığıyla, Diğerleri (politikayı destekleyenler) Diğerlerini (tereddüt edenler, kararsızlar) etkiler; ancak bu etkinin kendisi de seridir olmayan şey

Tabii ki seri, hükümetin siyasi *eylemi* ve hükümet yanlılarının

paganda *faaliyetleri)*, çünkü herkes Öteki'nin konumundan ve Öteki olarak dinler ve çünkü sesin kendisi Öteki'dir. Hem belirli Ötekilerin ifadesi hem de Ötekiler üzerinde eylem olarak ona ilham veren politikayı reddedenler için Ötekidir; bocalayanlar için Ötekidir,

Bunu *zaten* Başkalarının (o her şeye gücü yetenlerin görüşü olarak dinleyenler

Kitle iletişim araçlarını kontrol eden diğerleri) ve bu politikanın kendisini kamuya yayma gücüne sahip olduğu gerçeğinden etkilenenler; ve son olarak, hükümet politikasını destekleyenler için Diğer
tek başına *herkes için* O'nun onayı ile desteklendiğini
(onun görüşünü paylaşanlar) ve tereddüt edenler üzerindeki etkisiyle. Onlar için ses kendi düşüncelerini ifade eder, ancak Öteki olarak
Bir Öteki tarafından *söylenmiş*, *başka terimlerle ifade edilmiş* (onların yapabileceğinden daha iyi
ve farklı bir şekilde) ve bir Öteki-Düşünce olarak tüm *Ötekiler için* aynı anda var olduğu ölçüde. Öteki-Ses'in anlamı olarak Öteki-Düşünce'nin dinleyicilerde yol açtığı tepkisel davranış, her zaman *bir değişkenlik davranışıdır*. Bununla ne bireysel *bir praksisin* dolaysız yapısına ne de ortak, örgütlü bir *praksisin* uyumlu yapılarına sahip olduğunu kastediyorum. *Hemen* ortaya çıkar – tıpkı
Bireyin özgür tepkisi – ancak kendisi seriliğin yanal bir toplamı olmadığı sürece kolektifin etkisi altında üretemez (kızgınlık, ironik kahkaha, iktidarsız öfke, hayranlık, coşku, Onlarla iletişim kurma ihtiyacı, şok,
kolektif korku,80 vb.). Başka bir deyişle, birey bir serinin üyesi olarak *değişen (alterees)* davranışlar sergiler ve bunların her bir parçası Ötekinin ondaki eylemidir, yani kendi başına sınırına kadar yani sonsuza kadar*)* götürülen yinelemedir.

Bu örneği geliştirirken, serilik konusundaki araştırmamız *(deneyimimiz)* daha da zenginleşmiştir. Bazı nesnelerin, birbirlerinden habersiz bireyler arasında dolaylı bağları kurabildiği gerçeğinden hareketle, bir serinin sonlu, belirsiz ya da sonsuz olma olasılığının nasıl ortaya çıktığını görebiliriz. Bir çokluk, kendi içinde sayısal olarak belirlenmiş olsa da, toplanmanın bir faktörü olarak belirsiz kaldığında, belirsizdir. (Bu, örneğin radyo için geçerlidir: belirli bir anda belirli bir programı dinleyen belirli sayıda birey vardır, ancak yayın, dinleyicilerinin her birinin diğerleriyle olan ilişkisi olarak, belirsiz bir nicelik olarak dinleyicilerinin diziselliğini oluşturur). Çokluk şu olduğunda

80. Kolektif korku yalıtılmış bir dinleyicide seri davranış olarak ortaya çıktığı ölçüde, yayın cüretkar ya da şok edici görünüyorsa ortaya çıkar; o zaman bu öfke ya da başkalarının korkusudur, kutsal korkudur, çünkü bu sözlerin seriliğin belirsiz ortamında söylenmiş olması gerektiği korkusudur ve aynı zamanda ortamdaki korkudur
Ötekinin bu sözleri *duymuş* olması. Bu ötekiler, benim içimde, pratik bir organizma olarak bireyselliğimle bu sözlerin burada, bu odada var olduğu bu alımlama anını mahkum eder; ötekilik benim içimde kişisel gerçekliğimi mahkum eder ve Öteki Aynı'yı mahkum eder.

dairesel bir yineleme hareketiyle bir araya getirildiğinde, pratikte sonsuz bir seriye sahip oluruz (en azından dairesel hareket devam ettiği sürece). Her bir terim, gerçekte, Diğerlerinin başkalığını ürettiği ölçüde, kendisi de Diğerlerinin onu Diğer olarak ürettiği ve sırayla onları başkalıkları içinde değiştirmeye yardımcı olduğu ölçüde Diğer haline gelir.

Ancak saf, biçimsel başkalığın (ilk örneklerimizin gösterdiği gibi) seri sürecin yalnızca soyut bir anı olduğunu da fark ettik. Bu
'de *sıralanan* herhangi bir grupta meydana geldiği doğrudur.
şekilde (örneğin mal ya da personel kıtlığı olduğunda alışveriş yapan bir grup). Ancak biçimsel saflık burada kasıtlı bir eylemle korunur – bireyler arasında başkalık dışında herhangi bir temelde ayrım yapmanın reddedilmesi, kendisi bir ardıllık kuralı olarak yapılandırılmıştır. Aksi takdirde, yani başkalık kendi başına bir seçim aracı olmadığında, seri ortamındaki bireyler, aralarında ya da bir topluluktan diğerine değişen birkaç özel karakteristiğe sahiptir. Elbette temel yapı aynı kalmaktadır: radyo dinleyicileri bu
ortak dinledikleri için *bir seri* oluştururlar.
Her birini bir O ther olarak kimliğinde oluşturan ses. Ancak tam da bu nedenle aralarında bir içerik farklılığı ortaya çıkar. Bu başkalık yine de son derece biçimseldir, çünkü onları nesne (ses) temelinde ve ona yönelik olası tepkilerine uygun olarak oluşturur. Bu tepkileri temellendirmek için farklılıkların daha derinine inmek, başka kolektifler, çıkarlar ve gruplar bulmak ve nihayetinde tarihsel anı geçmişiyle birlikte bütünleştirmek gerektiğini söylemeye bile gerek yok. Ancak bu şekilde
Toplanma telsizle *oluşturulduğu sürece,* telsiz seviyesinde kalır.
dinleme davranışının pratik başkalığıdır. Bu temelde, dizinin formülü olarak başkalık, her biri ve herkes için kurucu bir güç haline gelir; çünkü herkeste Öteki artık yalnızca kimlikteki biçimsel farklılık ; herkeste Öteki farklı bir tepki, başka bir davranıştır ve herkes başkalığın geçici birliği içinde bunlar tarafından koşullandırılır
değiştiremediği *sürece* Öteki'nin farklı davranış türleri
onları 'nde bulur. Böylece herkes Öteki üzerindeki eyleminde onunla insani ilişkiler kurmuş kadar etkilidir (ya doğrudan ve karşılıklı ya da örgütlü), ancak pasif, dolaylı eylemi
kendi iktidarsızlığından, Öteki'*nin* onu kendi içinde yaşadığı ölçüde
kendi gücüne sahiptir.

3 *Bir bağ olarak iktidarsızlık: serbest piyasa*

Başkalığın değişken içeriğinin (başka bir deyişle, kendi başına pratik-etkisiz bir başkalık dünyası yaratan sentetik bir) bu maddi, ancak tamamen soyut belirlenimi bizi 10gically'e götürür
arasındaki gerçek bir bağ olarak iktidarsızlığın araştırılması *(*deneyimlenmesi*)* bir serinin üyeleri. Bir dizi, kendilerinde ve diğerlerinde maddi farklılıklarını ortadan kaldırmadaki ortak yetersizliklerini algıladıklarında herkese kendini gösterir. Bazı özel koşullarda, bir serinin nasıl ortaya çıktığını göreceğiz.
grup kendisini bu iktidarsızlığın olumsuzlanması olarak kurar, ,
serilik: Öteki'nde iktidarsızlığımı hissederim çünkü eylemimin bireysel, çılgın bir inisiyatif olarak kalıp beni soyut izolasyona geri mi atacağına yoksa grubun ortak eylemi mi olacağına karar verecek olan Öteki olarak Öteki'dir; bu şekilde herkes 'nin eylemini bekler ve Öteki onun iktidarsızlığı olduğu ölçüde kendisini Öteki'nin iktidarsızlığı haline getirir. Ancak bu iktidarsızlık, dizideki herkeste kurucu bir mevcudiyet olarak, topluluğun saf, pasif hareketsizliğine karşılık gelmek zorunda değildir. Tam tersine, örgütlenmemiş bir şiddet haline gelebilir: tam da Öteki aracılığıyla etkilendiğim ölçüde, bende etkin bir güç haline gelen Öteki'nin kendisidir. Öteki'nin öfkesini (bazı insanların şok edici bulduğu bir sahneye tanık olduğumda) değiştirmekten aciz olan bu ,
içinde yaşanılan) güçlülük, benim için *öteki-öfke* haline gelir.
İçimdeki öteki öfkelendi ve eylemlerimi yönlendirdi. Provokatörler bir yana, Skandal ile Skandal Korkusu arasında hiçbir fark yoktur. Başka bir deyişle, Skandal, Öteki'nin Skandalının saldırgan Korkusudur. Başka bir deyişle, Skandal, Skandal korkusunun neden olduğu şiddet eylemlerinin seri yayılımının aşkın nedeni olarak Öteki'nin kendisidir.

Ancak, kolektiflerin yapısını basitleştirmek için, şimdiye kadar serilerin sadece ve sadece aşağıdaki terimlerden oluştuğunu varsaydık
Geçici olan birlik, iktidarsızlık olarak başkalıktı. Bu türden seriler aslında mevcuttur; genel olarak *Le Figaro* okuyucuları ya da radyo dinleyicileri buna bir örnektir. Ancak diğer durumlar daha karmaşıktır: çünkü dayalı insan ilişkileri, insanların bir arada varoluşunu tanımladığı gibi
kitleselleştirilmiş dağılma statüsü. Ve bu ilişkiler karmaşık zincirler ve çok-değerli sistemler oluşturduğundan, her bireysel ilişki, çevreleyen maddi gerçekliğin aracılığı ile

Diğerleri, negatif ya da pozitif olarak. Böylece çokluk yalnızca konum değiştirmiştir: ve pratik-atıl alandaki bir nesne bu bireyler-arası ilişkilerin kendi-dışındaki birliği olduğu ölçüde, serilik karşılıklı ilişkilerin çokluklarını belirler, çünkü

bireylerin çokluğunu azaltır. Böylece insan ilişkilerinin dağılması

(her biri bir ya da birkaç diğerine bağlı olduğu sürece ve

), serinin formülü olarak başkalık haline geldiği ölçüde, her birini tüm diğer ilişkiler aracılığıyla bir *öteki-ilişkiye* dönüştürür. Başka bir deyişle, Öteki, her birinde doğrudan ilişkinin *zorunlu bir değişimi* olarak göründüğü ölçüde, kendisini herkesin geçici birliği olarak üretir.

karşılıklılık; ya da, yine, herkes bir Öteki ile iletişim kurmak istiyorsa, ilişkisini pratikte-atıl varlık olarak tüm diğer bütünleşmiş ilişkiler temelinde kurar.

Bu çoğulluk özel bir türdür: buna yarı çoğulluk demek daha doğru olur. Gerçekte, bağlantıları birbirinden ayırmak (terimleri ayırır gibi) ve onları nicelleştirmek gerçekten zordur – birkaç bağlantı arasında insani bir karşılıklılık ilişkisi kurulabildiği sürece

aynı anda kişiler. Bununla birlikte, her canlı ilişki içinde katı bir başkalık olarak seri-oluş, gücünü *pratik* mesafeden, yani diğer ilişkilerin akıl almaz çoğalmasından alır.

Her ilişkiler topluluğu (belirli bir atölyede yönetim tarafından alınan belirli bir önlemle ilgili hoşnutsuzluk, eyleme dönüşmeden önce işçiler arasındaki insan ilişkilerinin yarı çoğulluğunda kendini gösterdiği ölçüde) diğer topluluklara (kendilerini bireysel olarak oluşturdukları ölçüde diğer atölyelere) atıfta bulunur

Diğerleri olarak, maddi farklılıkları içinde, geçmişteki davranışları aracılığıyla daha önceki çatışmalarda ya da bu çatışmanın gelişiminde) ve bu bir araya gelişler diğerleriyle (fabrika dışında, ama aynı sektörde) ve diğerleriyle (bireysel sorumluluklar aracılığıyla – örneğin tarihle bağlantılı olarak - aileye ve ikincil, ama aslında çok önemli bir tür olan yanal diziselliğin bir kolu olarak konut gruplarına geri gönderilirler) bu ölçüde, yakın ilişkiler için uzak ilişkiler ortaya çıkar.

ilişkiler, uzaktaki homojen ilişkiler olarak değil, *hareketsiz bir* araya gelişlerinde, *hareketsiz bir iletken ortam* olarak, değişimin *(alteration)* . Bu nedenle bireyler arası her somut ilişki şu şekilde ortaya çıkar

an, tüm diğerleriyle bağlantılıdır. Bu bağlantı, gerçek bir bütünlük, kompakt bir sağlamlık ile karakterize edilen ve bir bütün olarak bir *güç* uygulayan az ya da çok belirli bir ortamın belirlenmesi olarak seridir.

ve *ilişkinin* sentetik yapısını sergiler. Ancak

Bu ortamın pratik gerçekliği (tüm pratiklerin basit bir pratik-inert toplamı

bu ilişkiler her ilişkide başkalık olarak) sadece seri yapısında bulunur. Başka bir deyişle, insan ortamları vardır ve ortak nesneler onları ortamı olarak ürettiği ölçüde insandırlar. Ama bu

Sosyologların ve tarihçilerin, bir kolektif olarak – , yarı-çoğul bir insan ilişkileri bütünlüğü olarak – *çevreyi, bireylerine* gösterdiği biçimiyle incelemeleri *yanlıştır*. Karşılıklılık ilişkileri yoluyla *herkese* sentetik bütünlükleri olarak tezahür ettiğinden, bireyler onu *doğrudan öteki olarak* algılamazlar.

uzaklaşmanın seri *kuralı;* kendileri olduklarında onlar için açık olan şey serinin şartlarının – hemen pratikte – ötesinde olduğunu

terimlerin yalnızca bir iç yapısı olduklarında ve her bir terim *aslında* onları birleştiren ilişki olduğunda. Ortam, üyelerine hemen *homojen bir kap* ve herkesi her terimle birleştiren per manent (pratik-atıl) bir *bağlayıcı* güç olarak görünür.

mesafesiz bir ilişki; bu açıdan , her insan ilişkisi

İki ya da daha fazla birey arasında kendini somut olarak ortaya koyan şey, Varlık'ta halihazırda yazılı olan pratik-atıl bir yapının zorunlu bir *gerçekleşmesi* olarak ortamda ortaya çıkar. İçselliğin olumsal düzeyinde

böyle bir karşılaşma doğal olarak az ya da çok bir

Bireysel ve bireyler arası *olasılıkların* kasıtlı, az ya da çok tesadüfi gerçekleşmesi. Ancak, *bir ortama ait* bir *ilişki olarak,* karşılıklı bir belirlenimin eylemsizlik içinde gerçekleşmesi, bir olasılığın gerçekleşmesi gibi bir şey değildir. *Bu* belirli bireyin bu bireyle karşılaşması mümkündü, ancak, örneğin rekabetçi bir

(bu örneğe daha sonra döneceğiz), bu durum belirli bir tüccarın pratikte atıl bir ele olarak *halihazırda bağlantılı olmasını* engellemek zorunda değildir.

Rakipleri (yani sadece gerçek, aktif müşterileriyle değil, aynı zamanda kendi müşterileri *hariç* pazardaki tüm müşterilerle) çoklu (veya yarı-çoğul) ilişkiler kurması,

Son tahlilde, kendi müşterileri de dahil olmak üzere piyasadaki *tüm* müşterilerle olağan müşteriler). Doğal olarak, bu çoklu bağlantılar, ortamı değiştiren pratik-atıl süreçler sırasında kendini gösterir ve dönüşümlü olarak şekillenir.

Çevrenin bu *belirgin* yapısı Lewin gibi sosyologları *gerçek* bütünlük olarak yapıları üzerinde sentetik bir eylem gerçekleştiren ve diğerleriyle doğrudan iletişim kurduğu ölçüde her parçanın davranış ve süreçlerini belirleyen bir *Gestalt* olarak alma eğilimindedir

Her bütünün gerçek varlığı aracılığıyla. Ancak bu görünür yapı, bir ön araştırmanın yalnızca yüzeysel bir anıdır. Bir sonraki an, kolektif olanı bir ilişki olarak ortaya çıkarır.

İşlenmiş nesnelerin bütünlüğü, hareketsiz bir dışsallık birliği (Paris'in on altıncı *bölgesi,* vb.) ile onun tarafından işaret edilen ve onda *bir yokluk olarak* birlik üreten yarı-çoğulluk arasında. Müşterimle olan ilişkim, perakendeciliğin burjuva ortamında (ve daha fazlası) ortaya çıkar.

) ve önceden belirlenmiş bir yapıyı hayata geçirirken onu belirlemeye katkıda bulunur; ancak bizi birleştiren *ortam*, aktif, eşzamanlı bir yapı olarak ortaya çıkar.

(iş sırasında) sadece *kesin ilişkiler* olduğu sürece, etik güç

bir terimi diğerine bağlamak ve ilişkinin kendisini diğer terimlere ve ilişkilere bağlamak (büyük şirketler arasındaki anlaşmalar

fiyatlar ve küçük işletmeleri mahvetmek ya da sadece bir rakibin müşterilerimden birine yaklaşması), üzerinde pratik bir etki *yaratılamaz.*

Dolayısıyla, çevrenin *gerçek yapıları*, alanda gerçek gücünü üretenler, aslında başkalık yapılarıdır. Her ilişkinin diğerleriyle bağlantılı olduğu doğrudur, ancak yalnızca belirli

yollarla: her eleman tüm *bağlantılıdır,* ancak

serisi ve tüm ara unsurlarla olan geçici bağlantısı aracılığıyla,

tıpkı herhangi bir sayının diğer tüm sayılarla kesin bir şekilde bağlantılı olması gibi

Her birinin diğerleriyle onları ayıran sayı dizileri *aracılığıyla* ilişkili olduğunu varsayan ilişkiler – yani, birinin *(n+ 1)* ve diğerinin *(n+ I)+ 1*, vb. olması temelinde.

Benzer şekilde, bazı durumlarda dehşet verici bir kolektif güç olabilen çevrenin birliği de söz konusudur. (En azından bazı durumlarda, nesnel olarak, bir bireyin ortamdan çıkma şansı ile ve tersine ortamdaki bir bireyin ortamdan çıkma şansı ile ölçülebilir.

kendi çevresi tarafından uygulanan herhangi bir kısıtlamadan ayrı olarak, ona giren belirli bir toplumsal kategori). Ancak ortamın birliği, *tam* da bütünün parçada olduğu gibi kendi terimlerinde ikamet etmediği ölçüde, her bir ilişki için kendisini *başka bir yerde* somut varlığını ve içeriğini koşullandıran ilişkiler olarak gerçekleştirdiği ölçüde vardır. Şu doğrudur ki

mevcut olan terimlerin seri davranışı, diğerlerinin bütünlüğü bir ortam ve genel bir davranış şartlandırması olarak ortaya çıkar.

Ancak bu bütünlük pozitif, somut bir bütünlükle, gerçek bir *mevcudiyetle* karıştırılmamalıdır: pratik bir alanın birleşmesinin sonucu değildir. Aksine, hem *özdeş* hem de *öteki* olan sonsuz bir ilişkiler dizisinin *gerçek* bir dışavurumudur.

O'nu yokluğuyla koşullandırır. Buradaki bütünlük, her bütünlüğün somut olumsuzlamaları serisinin pratik hareketsiz bütünlüğüdür. Bütünlük kendini her karşılıklılıkta öteki-varlık olarak gösterir.

Öyle ki, her karşılıklılık herhangi bir totalizasyonun imkansızlığı ile karakterize edilir. Seri eylemin anlaşılabilirliği (, seri eylemin

Negatif bir bütünlük olarak birlik) iki pratik organizmayı birleştiren somut karşılıklılık ilişkisinden kaynaklanır.

Kendisi, tüm diğerleri üzerinde ve diğerlerinin her biri aynı yetersizliğe sahip olduğu sürece, yapısı herkesin ortak nesne ve onun talepleriyle özdeş bir ilişkisi tarafından belirlenen bir seri alan içinde hareket etme yetersizliği tarafından koşullandırılmıştır. Ve ayırt edici özelliği

İnsan ilişkilerinin belirsiz başkalığı olarak *çevre,* sunduğu

kendini bütünleştiren ama bütünleştirmeyen tek bir sentetik form olarak deneyime

yapılandırılmış (her bir parçanın diğerleriyle ve bütünle ilişki içinde olacağı anlamda) ve daha sonra *praksiste* kendini öteki tarafından belirlenmenin seri bir yapısı olarak ortaya koyar.

Ancak, acizlik içinde acı çeken ve hem her karşılıklı ilişki üzerinde hem de seriler üzerinde (her birinde sınırına kadar götürülerek toplamlaştırıldığı şekliyle) etkili olan bir güç olarak seriliğin gerçek (ama pratikte etkisiz) eylemini anlayabilmemiz için bu yapıları daha yakından incelememiz gerekir. Günlük ekonomiden çok basit, şematik bir örnek alacağım: rekabetçi bir piyasada cari fiyatların belirlenmesi. Bu deter minasyonun çok sayıda sözleşme ilişkisini (alıcılar ve satıcılar arasında) ve rekabetçi antagonizmaları ve dolayısıyla negatif karşılıklılıkları (bir yanda satıcılar ve diğer yanda alıcılar arasında) varsaydığını söylemeye gerek yok. Açıkçası, burada ne sözleşmenin kökenlerini ne de

veya bu ortak nesnenin yapıları (*bu* belirli nesnenin fiyatı

meta) ve Marksist değer ve fiyat teorisini edeceğiz. Okuyucu bu teoriye itiraz etmek isteyebilir, ancak bunun araştırmamızın geri kalanıyla bir ilgisi yoktur, çünkü biz yalnızca, diğer şeyler eşit olduğunda, piyasa aşamasında yapılan nihai yeniden ayarlamayla ilgileniyoruz. Dahası, ne fiyatın bileşenlerini (üretim maliyeti vb.) ne de konjonktürün etkilerini dikkate alacağız; satıcıların ve alıcıların atomikliğini ve akışkanlığını varsayacağız. Bu saf rekabetçi piyasa, ne on sekizinci yüzyıl iktisatçılarının inandığı gibi piyasanın bir tür "doğa durumu "dur ne de bugünlerde çok sık söylendiği gibi sadece uygun bir soyutlamadır: sadece, bir bütün olarak sisteme bağlı olan, belirli bir değişim düzeyinde ekonominin genel evrimine uygun ortaya çıkan ve kaybolan oluşturulmuş bir gerçekliği temsil eder. Örneğin 1939'a kadar Menkul Kıymetler Borsaları (Paris, Londra ve New York'ta) rekabetçi bir piyasanın tüm özelliklerine sahipti, gerçekten de [o

başlıca uluslararası ürünlerdeki (buğday, pamuk, vb.) diğer on dokuzuncu yüzyıl ticari pazarları. tüm koşulları incelersek

Genel olarak piyasaları etkileyen 'kolektifler' anlayışımız

ancak sorun bu çalışmanın sınırlarını aşacaktır· Piyasanın yadsınamaz bir gerçekliği vardır; işlemlerin fiyatı ve hacmi, sunulan miktarlar, istenen fiyatlar, ihtiyaç duyulan miktarlar ve insanların ödemek istediği fiyatlar tarafından zorunlu olarak (sabit unsurlar açısından ve belirli sınırlar dahilinde) belirlendiği ölçüde herkese dayatılır. Şimdi, bir tüccarla olan ilişkisinde kendisini dayatan zorunluluğu görmek kolaydır

arasındaki somut ilişkilerden kaynaklanmaktadır.

diğer tüccarlar ve onların müşterileri ve diğer alıcılar ile bu satıcı arasındaki ilişkilerden (onlar için satıcıdan *başka* biri haline gelen)

söz konusu müşteri içindi) ve son *olarak*, tüketicinin piyasada kendisinden *öteki olarak* görünmesi ve kurmaya çalıştığı doğrudan insan ilişkisi üzerinde *öteki olarak* hareket etmesi *gerçeğinden*

satıcı ile. Fiyat, arz ve talebin kesiştiği noktaya karşılık gelir.

ve talep eğrileri, herkesin bildiği gibi: bu, *bu fiyatta* arz edilen ve talep edilen miktarların eşit olduğu anlamına gelir. Eğer satıcı fiyatını daha düşük bir seviyede belirlerse, talep arzı aşacaktır; eğer daha yüksek belirlerse,

arz talebi aşacaktır. Ancak iki adam ya da iki grup arasında birbirini doğrudan anlayan bir anlaşma yoktur. Bir tüccar fiyatlarını asla kendisi belirlemez. Ve nesnenin matematiksel titizliği, onun bir uçuş hattının nesnel temsili olduğunu kesin olarak göstermektedir.

Yandaki tablo arz ve talep edilen miktarları göstermektedir.

Az önce söylediklerimize göre, 6 frank fiyatla 11,000 adet satılacak.

Öncelikle, bu niceliksel yasanın gerekçesinin ne tamamen matematiksel ilkelerde ne de miktarın temel özelliklerinde yattığını söylemeye gerek yoktur. Kanıtın özü (fiyat daha düşük olsaydı, talebin arzdan daha yüksek olacağı ve tersi) bizi satıcıya ve onun gerçek eylemine, alıcıya ve onun

gerçek talep. Talepler arzdan daha yüksek olamaz çünkü

Daha fazla ödeme yapabilecek durumda olan alıcılar yeni tekliflerde bulunacak ve bu da fiyatların yükselmesine neden olacaktır. Arz talepten yüksek olamaz, çünkü daha iyi konumdaki tüccarlar (daha düşük üretim maliyetleriyle) fiyatlarını hemen düşüreceklerdir. Böylece erkekler şu şekilde değerlendirilir

alım ve satım *güçleri*. Meseleyi basitleştirmek için şunu varsayalım

her bir talep birimine bir alıcı karşılık gelir ve bir satıcı

her bir arz birimine karşılık gelir. Şimdi, sözde 27,500 satıcıdan sadece 11,000'inin fiyatı birim başına 6 franka düşürmeye hazır olduğunu görebiliriz. Ve bunlardan sadece 8.500'ü 5 franka kadar inebilir. Dolayısıyla 27,500 satıcıdan sadece 2,500'ü 6 franka kadar inebilir ama daha aşağıya inemez ve bu 2,500 kişi herkes için fiyatı belirler.

Fiyat	*Talep edilen miktar*	*Tedarik edilen miktar*
ı	18,500	0
2	16,5 00	0
3	15 ,000	3,000
4	13, 500	6,000
5	12,250	8,500
6	11 ,000	11 ,000
7	10,000	13, 500
8	9,000	15 ,500
9	8,250	17,250
10	7,500	19,000
ıı	6,750	20,500
12	6,000	22,000
13	5,250	23,250
14	4,750	24,250
1	4,250	25,250
	3,750	26,000
17	3,250	26,750
18	2,750	27,500

Başka. Bir yandan, fiyatı düşürerek, şu ya da bu nedenle bu fiyat düşüşünü karşılayamayacak olan 1 6 5 00 satıcıyı etkin bir şekilde piyasadan dışlıyorlar. Öte yandan, fiyatı 6 frank olarak belirleyerek, 8.500 satıcının birim başına 4 franka düşmekten kaçınmasını ve 3.000 satıcının da 3 franka düşmekten kaçınmasını sağlıyorlar. Dolayısıyla, dikkatimizi
Onlara göre bu 3,00 kişi *satıcı kârı* alır, yani
asgari beklentilerinin 3 frank üzerinde bir birim gerçekleştirdiler. O halde, bir kısmı satılmış olan 25,000 kişinin kaderini nasıl açıklayacağız?

Diğerleri beklenmedik bir kar elde ederken hiçbir şey yapmadılar mı? Bunun nedeni, ilk olarak, *aktif* olmaları, yani olası müşterileriyle gerçek ilişkiler[81] içinde olan gerçek satıcılar olmalarıdır. İkinci olarak, *işlem sırasında Diğer* satıcıların eylemlerinden etkilenmeleri ve (müşterinin kendisi tarafından) *Diğerleri olarak* muamele görmeleri gerçeğinden kaynaklanmaktadır: 2,5 00 satıcının 6 frankın altına inmesinin *gerçek* imkansızlığı, "rakiplerinin" 8 500'ü için fiyatı düşürmeye karşı bir önleme dönüşmektedir. (I
'yasak' kelimesine etik ya da psikolojik bir anlam yüklemek istemem. Gerçek şu ki, varsayımsal olarak, fiyatlarını düşürebilirler ve başkalarının eylemi, bu kişiler için yeni bir tür imkansızlık yaratır.
Artık maliyet fiyatıyla ya da nakliye ücretleriyle hiçbir ilgisi yoktur: Bu artık maddi bir koşul, fiyatın gerçek, doğrudan bir bileşeni değil, satıcı olarak faaliyetlerini yöneten, dışarıdan konulmuş bir yasadır). Ve tabii ki aynı şey şu konular için de söylenebilir
satıcılar: Bunların 2,OOO'ü 7,500 kişiyi iş bulma imkanından mahrum bırakıyor. Bu 2,000 müşteriden 1000'i diğer 10,000*'i* için *alıcı kârı* teşkil etmektedir. Böylece, alıcılar ve satıcılar grubunu oluşturan 46.000 kişiden 42.500'ü hemen diğerlerinin yasası tarafından kontrol ediliyor gibi görünmektedir; onlar için piyasa yasası bir *heteronomidir.* Ancak piyasayı belirlemiş gibi görünen 3,5 00 kişiyi göz önüne alırsak, sözde faaliyetlerinin sadece
bir görünüm. Gerçekte, eğer bazıları (kendileri için) *mümkün olduğunca pahalıya* aldıysa ve diğerleri *mümkün* olduğunca *ucuza* sattıysa, bunun nedeni en üst sınırlarına kadar zorlanmış olmalarıdır. Her ikisinin de çıkarı
alıcının veya satıcının 'karından' : ama onları *gerçekten* vazgeçmeye zorlayanlar, tam da onlardan daha düşük veya daha yüksek fiyatlara çıkabilen insanlardır.
ek kar. Örneğin satıcılar tamamen farklı bir durumdadır: 8.500'ü daha aşağıya inme yasağını yaşamaktadır, çünkü 2.500'ü bunu yapmaktan *maddi olarak* . Ve bunlar
2.500 kişi limitlerine kadar iner çünkü diğer 8.500 kişi daha da aşağı inebilir.

Böylece tüm faaliyetleri *Öteki'nin eylemi* tarafından belirlenir.
Ancak bu aynı zamanda, *Diğer olduğu sürece* herkesin eylemidir (satıcılar ve diğer müşteriler için). Diyelim ki sadece 10.000 satıcı fiyatını 7 franka düşürebilecek ve 10.000 alıcı da bu fiyattan bir birim için ödeme yapabilecek durumda olsun. Bu durumda iki eğrinin kesiştiği nokta farklı olacaktır, değiş tokuş edilen miktarlar 10.000

81. \'Kolektif' bir kez kurulduğunda, bu ilişkilerin farkına varma ve onları şeyleştirme etkisine sahip olduğunu görmeliyiz.

birim ve fiyat 7 frank. Dolayısıyla fiyatları düşürme olasılığı *onların aleyhine* işliyor. Neden mi? Çünkü üst sınıra ulaşır ki
belirli sayıda karakterize eder ve arz ile talebin eşitlenmesini mümkün kılar. Ayrıca, 6 franka kadar inebilen alıcıların sayısı ile fiyatlarını düşürebilen satıcıların sayısı arasında bir paralellik bulunmadığına da dikkat edilmelidir
(r,ooo ve 2,500): bu doğru bir ilişki değildir, ancak
Aksine, bir ilişki yokluğu (çünkü her alıcı ve satıcının *bir* arz veya talep birimine karşılık geldiğini varsaydık). Elbette önemli olan, bizim tarafımızdan keyfi olarak belirlenen bu 11,000 rakamının fiyatları ve borsaların eşitliğini belirlemesidir. Burada ı ı,ooo
insanlar 6 franktan satmaya ve 11.000 kişi de almaya isteklidir. Ancak bu rakam tam olarak bir başkalıktır, çünkü her birey tek bir kişi olarak değil, on bir binde bir olarak satar ya da satın alır. Öte yandan, böyle bir sayı bir toplam olarak görülemez: örneğin, 6 franktan satılan ürünlerin ya da bu fiyattan satış yapan bayilerin sayısı olduğu söylenirse, tüm bu bayilerin kendi fırsatları ve projeleriyle, sadece ve sadece sayıları 6 frank olduğu için bu fiyata inmiş oldukları hayati gerçeği unutmuş oluruz.
ıı,ooo alıcı ile ilgili ııooo. Ancak bu koleksiyonda gerçek bir birlik bulmak imkansızdır: Buradaki 1 ,000. 1 1000 kişiyi temsil etmektedir ve bu ıı,ooo kişinin somut birliğini temsil . Satıcılar arasındaki iliÇkiler rekabetçi ve dolayısıyla karÇıttır. Ancak onları birbirlerine karşı kışkırtan bu antagonizma
syon, her birinin kendi yasasını almasıdır (doğrudan mücadelede gibi, her birinin kendi yasasını dayatmaya çalışması değil). Satıcılar arasındaki bağlantı (belirli bir sayı içinde) *ne* basit bir
ne de tek bir sentezdir. Onlar tam olarak yan yana
gerçek hareketinde, alıcıyla olan her doğrudan ilişkinin
Öteki'nin ilişkisinden bağımsızdır. Ġnsanların *yan* yana gelmesinin bir teneke içindeki sardalyalar gibi olmadığı gerçeğiyle birleÇirler: aynı iÇlemi gerçekleÇtiren satıcılar bir toplumsal alan belirlerler, çünkü bu iÇlem *insanidir* ve zorunlu olarak Ötekileri ilgilendirir; baÇka *bir* deyiÇle, her iÇlem kendini belirsiz alıcı kitlesine yöneltirken *bir insan geleceğini yansıtır.*

Saf rekabetçi piyasa örneğini aldım çünkü
Hegel'in "atomize kalabalık" dediği şeyi göstermektedir: ama aslında fiziksel moleküller arasındaki niceliksel ilişkiler, toplumsal atomlar arasındaki ilişkilerden kökten farklıdır. İlki dışsallık ortamında hareket eder ve tepki verir; ikincisi ise içsellik ortamında. Herkes

Öteki'nden ve kendisinden Öteki olduğu ölçüde hem kendini hem Öteki'ni belirler. Ve herkes O'nun doğrudan eylemini, O'nun onu yönettiği ölçüde gerçek anlamından yoksun gözlemler ve kendi niyetiyle gerçek bir ilişkisi olmaksızın Öteki'ni, oradakini etkilemek için acele eder. Sahte bir birlik olmalı. Ve bu vardır: bu
bir toplanma olarak piyasadır (ister fiziksel bir yer isterse bir sistem olsun).
telekomünikasyon herkesi bilgilendiriyor tedarikler, talepler ve
fiyatlar).82 Başlangıçta herkes toplanmaya boyun eğer; beklentileriyle onu zaten (başkalık içinde) belirler ve zaten ondan kaçar ve onu belirler. Sonuç olarak, piyasa onun *aracılığıyla* var olur (i n
kendisi ve onun için) bir beklenti nesnesi ve eyleminin geçici caydırıcılığı olarak görür; ama kendisi onu yan yana duran kişilerin bir topluluğu olarak görür. Pazarın bütünlüğü böylece ayrıştırılır.

En basit örnekleri ele alırsak (çiçek pazarları, sığır pazarları, vb.), mekanın birliği, tüm bireylerin kendilerini aynı doğrudan faaliyete adadıkları için *birleştiklerini* gösterir.
tüm diğer benzer eylemler tarafından dışsallık ve başkalık içinde belirlenir, böylece başkalık içindeki bu belirlenim sonunda onları nesnenin kendisine ve gerçekliğe dönüştürür: rekabetçi olduğu varsayılan bir piyasada herkesin beklentileri, atomizasyonun en azından değişim süresince tipik toplumsal bağ olarak kalacağı hipotezine bağlıdır. Dolayısıyla birlik, birleştirici bir sentez olarak değil, bu dağılma bir kural ve eylem aracı olarak görüldüğünde, bir dağılma biçimi olarak . İki temel olguya dikkat edilmelidir. Birincisi, fiziksel molekül ile sosyal molekül arasındaki gerçek fark, birincisinin saf ve basit bir şekilde sayısal dağılım unsuru olması, ikincisinin ise ancak bir birlik unsuru olarak başladığı ölçüde bir dağılım unsuru olmasıdır. İnsan molekülü çokluk içinde kalmaz: eylemi aracılığıyla çokluğu sentetik bir birlik halinde düzenler (faaliyetinin amacı ve koşulu olarak pazardır). Dağılma
ikinci derecede müdahale eder: basit izole moleküllerden değil, pratik olarak (ve hatta bazen bilinçli olarak) *gerçekleştirilmiş* olan tamamen fiziksel çokluğun oluşan bir çokluk vardır. Herkes piyasayı bütünsel bir gerçeklik olarak birleştirir, algılar ve manipüle eder (yerel gelenekler, alışkanlıklar, dönemler ve dönemler aracılığıyla algılar).
şehir, kendi maddi varlığı, bir üretici-satıcı olarak projesi, vb.) Ancak bu birleşmeler birbirlerinden *gerçek* bir bağ ile ayrılırlar.

82. Bir toplanma (pratik-atıl yer) olarak piyasanın *kendisi*, serinin pratik-atıl faaliyetini temellendirdiği ölçüde *fiyat haline gelir*.

Boşluk, yani fiziksel ve pratik olarak herkesin öteki *olmaması*, duvarların onları gerçekten ayırması, pratik düşmanlıklar ya da karşılıklı varoluşlarına dair gerçek cehaletleri

ence. Ve piyasa bir çokluğun sentetik birliği değil, kendi birliğinin dağıtıcı, gerçek çoğalmasıdır. Pazarın birliği, yalnızca herkesin bir araya geldiği operasyonun temeli değildir.

gerçekleştirmeye çalışır, ama aynı zamanda bu atomikliğin eylemi *yabancılaştırıcı* olduğu için ondan kaçan bir şeydir; ve son olarak, bir pazarın merkezinin her *zaman* mevcut olduğu kadar her zaman *başka bir yerde* olduğu gerçeğidir (toplanma yeri veya fiyatlar hakkındaki tüm bilgiler olarak); ve

Toplumsal nesneyi yaratan tam da bu çelişkidir. Bir araya gelmenin birliğinin sadece ortak eylemle (üreticiler ya da tüketiciler arasında doğrudan bir anlaşma olduğunda olduğu gibi) ya da hatta bağımsız eylemle aşılmamasını sağlayan şey tam da bu çelişkidir.

İkili eylem, aksine kendisini hem bir eylemin ortak nesnesi hem de her tikel eylemin katı, dışsal yasası olarak sunmak, yani araçsal bir nesne tarzında, 'el altında', 'gözümüzün önünde' ve her birimizde nesnel ama yabancı bir zorunluluk olarak var olmaktır. Vurgulanması gereken bu ikinci noktadır. Eğer fiyatlar sendikalar (ya da kooperatifler) ve tekeller arasında kararlaÇtırılıyorsa, fiyat bir kısıtlama olarak gerçekliğini kaybetme eğilimindedir; Açıkçası üretim maliyetleri ve gerçek ücretler değiÇimin nesnel sınırlarını gösterir; ancak bu koÇullar maddi ve görünürdür ve doğrudan karÇılaÇılabilir; karÇılık kar marjı, mevcut güçler arasındaki doğrudan iliÇki tarafından azaltılabilir ya da arttırılabilir. Bu düzeyde, satış fiyatı 'karşılıklı bir nesne' haline gelir, yani biri için opaklığı diğerinin doğrudan direncine dayanır ve bize, derinliklerinde, tröstlerin veya kooperatiflerin eylem ve ihtiyaçlarına bir bakış sağlar.

Roosevelt'in başkanlığı döneminde Amerikalılar mezbaha sahipleri tröstünün taleplerine karşı mücadele etmek için et almayı reddetti. Böyle bir durumda – boykot sürdüğü sürece – fiyat ideal bir işarettir, çünkü kimse ne satar ne de satın alır ve anlamı doğrudan tröstün mücadele iradesine işaret eder; tröstün kararlılığının, 'direnme' iradesinin ve tutumlarını ortaya çıkaran ya da zorunlu kılan maddi koşulların sadece bir ifadesidir. Ancak bunun nedeni iki grubun birleşmesinin aralarında doğrudan bir ilişkiyi mümkün kılmasıdır. (Ve söylediğim gibi, bu birleşme yalnızca tekrarı ortadan kaldırır.) Birleşme gerçekleşmediğinde, örneğin rekabetçi bir piyasasında, fiyatı amacını ve pratiğini türetir.

gerçeklik, faillerin fiziksel ve zihinsel ayrılığından kaynaklanır; *gerçektir*

Çünkü ayrılığın tüm gerçek faktörlerini içinde toplar – mevcut iletişim araçlarının yetersizliği, perakende mağazalarını ayıran taş duvarlar veya bir kişinin komşularına ulaşması ve onları düşmanlığı aşmaya ikna için gereken gerçek zaman
işbirliği; ama her şeyden önce, belirli bir insan tipine dayanır
Dolaylı ya da yanal olarak adlandırılabilecek ilişkiler. Gücü, her alıcının ya da satıcının) diğer alıcılar (ya da satıcılar) *dizisi* karşısındaki (geçici ya da mutlak) iktidarsızlığından kaynaklanır; satıcının (ya da alıcının) kendini savunmaya çalışmak istemesi halinde, *bir bireyden diğerine geçerek seri* bir eylemde bulunması gerekliliğine karşılık gelir. Bu seri eylem hem belirsiz (çünkü doğrudan ulaşılacak kişi sayısı verili değildir) hem de döngüsel (çünkü doğrudan temas kurduğum birey, bir başkasına ulaşmak için ondan uzaklaştığım anda benim için yeniden öteki haline gelir; ve ona geri dönmek gerekecektir) olmalıdır. Yani bu bir sonsuz tekrarlama durumudur.

Bir serinin tüm elemanlarının aynı özelliğe sahip olduğunu gösteren aritmetiksel akıl yürütme türü iyi bilinmektedir. Üç işleme ayrılabilir. İlk olarak, basit bir evrensel önerme kurarız: eğer özellik herhangi bir *a* sayısı için mevcutsa, (seride *a'd*an hemen sonra gelen) *h* sayısı için de zorunlu olarak mevcuttur; ikinci olarak, serinin bazı sayılarının aslında söz konusu özelliğe sahip olduğunu doğrularız; ve son olarak, bir tür yapay toplamaya, başka bir deyişle, sonsuz bir dizi işlemden vazgeçen bir tür sınıra geçişe devam ederiz. (a için doğrudur. dolayısıyla *h için de doğrudur; h için doğruysa. c* için de doğrudur. dolayısıyla c bu özelliğe sahiptir; ama e için doğruysa, *d için* de doğrudur, vb. Ancak ilk başta bir bilgi nesnesi olarak görünmezler: her şeyden önce, maruz kaldığımız ve yaşadığımız gerçekliklerdir ve onları nesnellikleri içinde, *yapmak zorunda olduğumuz* eylemler aracılığıyla öğreniriz. Fiyat, bir alıcı olarak bana kendini dayatır çünkü komşuma dayatır; ona dayatır çünkü komşusuna dayatır ve bu böyle devam eder. Ancak, aslında, onu oluşturmaya yardım ettiğimin ve kendisini bana için komşularıma da dayattığının farkında değilim; genel olarak, kendisini herkese ancak bir serinin toplamı olduğu ölçüde istikrarlı bir kolektif gerçeklik olarak dayatır.

Kolektif nesne bir *ayrılık indeksidir.* Örneğimizi daha karmaşık bir pazar olarak alırsak bu daha açık bir şekilde ortaya çıkacaktır (in

konjonktürle, Devlet müdahalesiyle, yarı tekellerin varlığıyla bağlantılı olarak ve reklamcılığı, hava durumunu – ve dolayısıyla üretim ve kalıp dalgalanmalarını – vb. hesaba katarak), ancak bu, bu çalışmanın kapsamını aşan bir incelemeyi gerektirecektir. Basitçe özel bir durumu ele alalım: hızlı enflasyon dönemindeki bir piyasa.83 Herkes gerçek değerler elde etmek için paradan kurtulmaya çalıştıkça paranın değer kaybı hızlanır; ancak bu davranış

amortismanı yansıtarak belirler; başka bir deyişle,

Gelecekteki değer kaybıdır, bireye kendisini dayattığı ölçüde, bireyin kendisini bir sürecin bütünlüğü olarak öngördüğü ölçüde

ve şimdiki değer kaybını belirleyen de bu gelecekteki değer kaybıdır. Şimdi birey, *Başkalarının* para üzerindeki eylemi olarak gelecekteki bu değer kaybına boyun eğer. Onu taklit ederek ona uyum sağlar: bu *Diğer bir deyişle*, *kendini Öteki yapar*. Bu şekilde, kendine karşı hareket eder. *Diğer olduğu ölçüde* ücretler, çünkü parasal birimin yok olmasına herkes kadar katkıda bulunan odur; ve parayla ilişkili olarak kendi konumu (psikolojik özellikleriyle

kötümserlik, vb.) Diğerlerinin tutumundan başka bir temeli yoktur. Bu olgu *uçuş sırasında* ortaya çıkar: çünkü tanımadığım bir kişinin parasını mümkün olduğunca çabuk bir şekilde iyi paraya çevirmesini engelleyemem stoklayacağı, benimkini başka mallarla değiştirmek için acele ediyorum. Ancak bu bilinmeyen kişinin eylemini belirleyen, bir bütün olarak ekonomik davranışa zaten kazınmış olduğu ölçüde benim kendi eylemim ve gelecekteki eylemimdir. Öteki olarak kendime dönüyorum ve (ulaşamadığım) Öteki'ne yönelik öznel korkum bana yabancı bir güç, paranın hızlandırılmış değer kaybı olarak görünüyor. Böylece paranın çöküşü

1792'deki atama84 durdurulamayan kolektif bir süreçti: nesnelliği tamdı ve herkes bunu bir kader olarak *yaşadı*. Gerçekten de nesnel faktörleri çok sayıda ve güçlüydü: parasal

üretimde herhangi bir artış olmaksızın tirajı iki katına çıkmıştı;

83. Burada da enflasyonun maddi koşullarını, yani para miktarındaki önemli artışı (ki bu hükümetin mali açığıyla ve dolayısıyla tarihteki totalleşmeyle ilgilidir) ve

üretim faktörlerinin serbest bırakılması (stokların olmaması, vs.). Bu koşullar enflasyon için kesinlikle gereklidir ve bunların birleşimi enflasyonu kaçınılmaz kılar.

rable. Ancak durumu yaşayan ve buna tepki veren erkekler *aracılığıyla* buna neden olurlar.

davranışlar. Bu erkekler, Öteki'nin sürekli olarak kendilerinden kaçtığı ve ona karşı ancak onu taklit ederek mücadele edebilecekleri gerçeği tarafından belirlenmişlerdir.

8+ Devrimci hükümet tarafından adresinde yayınlanan senet ! 790.

[Ed.]

Kağıt paranın yanı sıra madeni paranın da devam , iki paralı bir sistemi (2.000 milyon madeni, 2.000 milyon) ortaya çıkardı ve iyi bilindiği gibi Bilindiği üzere böyle durumlarda kötü para iyiyi kovalar, yani arz talebi aşar ve hızla değer kaybeder; son olarak, spekülasyonları, yurtdışından gelen sahte senetleri vb. hesaba katmalıyız. 85

Ancak, birçoğunun yalnızca aşağıdaki durumlarda etkili olabileceği gerçeğinin yanı sıra

Yaşandıkları sürece (örneğin Gresham yasası zorunlu olarak güvene atıfta bulunur – iyi para yok olur çünkü *insanlar* onu istifler ve bunu yaparlar çünkü birbirlerine güvenmezler), tarihçiler assignat'ın düşüşünde *siyasi* faktörlerin önemini kabul ederler:

Devrilebilecek bir devrimci güç tarafından çıkarıldığı için ona duyulan güven daha da zayıftı. Dolayısıyla assignat'ın başarısızlığı, 16. Louis'nin kaçışını, Kurucu Meclis'in geri adımlarını, 1791 sonunda devrimcilerin yenilgisini ve 1792'deki ilk yenilgilerin ardından mutlak monarşinin yeniden tesis edilmesi korkusunu yansıtmaktadır. Çünkü bu farklı olaylara karşı mücadele etmek için bir araya gelenler, tarihsel oldukları ölçüde, doğrudan bu olaylara maruz kalmışlardır; 10 Ağustos'ta Tuileries'den kovulan kralın ihanetine karşı örgütlü bir tepkiydi. Bununla birlikte, assignat'ın çöküşü, Illey'in herkes üzerinde yan etkileri olduğu, Diğerlerinin dağınık tepkisi olarak, tekrarlama ve iktidarsızlık içinde yaşadığı ölçüde bu olaylara ifade verir. Aynı kişi bir Jakoben kulübüne üye olabilir, 10 Ağustos'u coşkuyla onaylayabilir ve aynı olguların kendisine iki farklı düzeyde göründüğünü ve bunları hangi düzeyde değerlendirdiğine bağlı olarak çelişkili şekillerde tepki fark etmeden altınını saklayabilir. Assignat söz konusu olduğunda, Devrim onun ellerinde parçalanır ve o da yardım eder; ama kulübünde kabul edilmesine yardım ettiği hareket söz konusu olduğunda, kendisini devrimci coşku tarafından taşınıyor olarak görür. Ve birisinin bu çelişkinin farkında olduğunu varsayalım,

Ödemeyi tahvil olarak *alıp* da *madeni* para ile mi ödeyecekti?

Burada tekerrür söz konusudur; böyle bir eylem ne bir propaganda ne de bir örnek teşkil edebilir; neredeyse hiç kimse bunu fark etmeyecektir ve tek sonuç, vatansever bir tüccar ise mahvolması, bir üretici ise şüphesiz kurtulacak olsa da

8;. Tüm bu faktörler elbette burjuvazinin pratiğiyle, ekonomik liberalizmiyle (assignat'madeni paraya eşit bir güç vermeyi reddetmesi, zorunlu dolaşıma karar vermeyi reddetmesi bu daha sonra gelecekti) ve savaş masraflarını üstlenmeyi reddetmesi) ilgilidir.

Devrimin altını oyan parasalcılığın sürdürülmesine (ihmal edilebilir ölçüde de olsa) yardımcı olacaktır.

Öyleyse bu devrimci endişeli ve şüpheci mi olmalı? Evet, kesinlikle; Öteki'ne meydan okuma ve belirsiz bir tekrarlama

bir devrimin ilk adımlarının gerekli . Sus picion, *tekrara* karşı birlik (bazılarının sandığı gibi salt çokluğa karşı değil) ve *belirsiz uçuşa karşı* bütünleşme çağrısı yapar

(Hegel'in dediği gibi, özgül farklılığa karşı evrensellik değil): Terör'ü bir *suh jektif* birleştirme girişimi olarak doğuran ve sürdüren şüphedir. Ancak bu kuşku, birliğin kuşkusu tarafından yönetilir.

Diğerleri de karşı-devrimcidir ve kendisini yabancı bir nesne olarak temlikin çöküşünde sunar. Bu düzeyde, maddesellik olarak paraya geri dönüyoruz. Ancak bu kez onu pratik karşılıklılık ilişkileri bağlamında ele alabiliriz. Anlamı, o ana kadarki tarihsel sürecin bütününü özetler, ancak bunu mekanikleştirerek yapar; ve failler onu maddi nesnenin olumlu bir özelliği olarak değil (İspanyol altınını götüren Cenevizli tüccarlar gibi), sonsuz ve gerileyen bir yokluk olarak kavrarlar. Bugün, enflasyon ve devalüasyonların hızla izlemesi, herkese tüm paranın çifte karakterini göstermiştir: maddi varlık ve süresiz kaçış. Belirli bir banknotun gerçek değeri ancak belirli, tarihli bir tarihsel konjonktürde belirlenebilir; kapitalist sisteme, üretim ilişkilerine, sınıfların göreli güçlerine, emperyalizmin çelişkilerine ve Fransa ile diğer burjuva demokrasileri arasındaki ilişkiye atıfta bulunmalıdır. Fakat

Bu kompleks *benim için* bir uçuş*;* bunu 5 franklık parçada görüyorum.

savaş beklentisiyle stok yapan alıcı, fiyatlarını yükselten satıcı ya da kendi üretimini azaltan üretici gibi Öteki tarafından yaşanır. Ancak bu yokluk, bu sürekli gerileme hareketi, yalnızca içinde bulunduğu maddi bir nesnede tezahür edebilir.

insan gerçekliğini oluşturur. *Madeni paranın* şeytani görünümü (ya da not) maddi kimliği içinde (birbirini izleyen anlarda) kavranması ve onu alabilmem, tutabilmem ve saklayabilmemdir; ancak hareketsizliği içinde, her zaman başka bir yerde meydana gelen ve bana atomizasyon yoluyla iktidarsızlığımın imgesini yansıtan eksik bir değişimden etkilenir.

Para örneğini daha sonraki bir çalışmamda geliştireceğim. Burada sadece paranın, her bir türünde, her zaman

somut birimler, evrenselin ve tekerrürün çifte sonsuzluğuna sahiptir. *Bu* banknot benim ellerimde bir

Her yerde geçerli olduğu gerçeğiyle evrenselleştirilmiş soyutlama: yüz franklık banknot. (Bildik ifadeler buradan gelir: "Bunun fiyatı ne kadar?" "Yüz franklık banknot"). Ve aynı zamanda, onun gerçek kovalama gücü, benim de *bir öteki* olarak yer aldığım sonsuz *bir* sonucudur. Bu nedenle onu bir 'kolektif' olarak ele alacağız. Şu ana kadar
eylemsizlikleri onları koruduğu için, tüm sosyal nesneler *kendi içlerinde* kolektiftir.
temel maddesellik; sürdükleri sürece, hepsi gerçekliklerini insanların toplamının sürekli olarak detotalizasyonundan alırlar; *temel olarak,* hepsi p
resl'ppose a haemorrage from which material presence
akıp gidiyor. Elbette, çok farklı yapılara sahiptirler. Rekabetçi piyasa en fazla insan gruplarının radikal atomizasyonu (ya da kitleselleşmesi) olarak düşünülebilir; ortak anlaşmazlıkla sabitlenen *fiyatın* ağır gerçekliği *kolektiftir* (herkes için geçerlidir)
gerçek bir birliğin, bir örgütlenmenin *imkânsızlığının ifadesidir*.
(ya da satıcıların). : daha ziyade ayrılığın sonucudur ve yeni bir ayrılığın etkenidir; kısacası, *gerçekleşmiş* bir ayrılıktır. Ancak erkekler için ayrılık, tıpkı birleşme gibi, belirli güçler tarafından gerçekleştirilen belirli eylemlerden kaynaklanan, *inşa edilmiş bir durumdur. Fiyat*
sahte birliğini, ayrılığın üretilmiş bir gerçeklik, insanlar arasındaki bir ilişki türü olmasından alır.

Le Chapelier'in, bour geoisie'yi endişelendiren bazı grevlerden sonra 86 emek piyasasında gerçekleştirmeye çalıştığı ve işçiler için ücretlerin mutlak esneksizliğinde ifadesini bulan bu ayrılıktır. Dolayısıyla kolektif nesnenin birliği daha katı, katılığı ise işçilerin atomizasyonu arttıkça daha esnek olmayan bir hale gelmektedir.
gruplar gelişir. Ve fiyat başlangıçta herkesin faaliyetini temsil ettiği için, yanal olarak ve uzaktan yönetildiği ölçüde
Ötekinin faaliyeti, kolektif karakteri yabancılaşmanın en basit biçimini ifade eder. Ücret sınırları, vergiler ve modern Devlet müdahalesi *başlangıçta* kötü niyetle karşı karşıya gelmez: ancak merkezi bir otoriteyi öngören (ve aynı zamanda oluşturmaya çalışan) bu tür pozitif birleşme girişimleri
insanlararası ilişkilerin oluşumu ve örgütlenmesi, içinden çıktıkları ortama, yani yinelenme ortamına geri dönme tehlikesiyle karşı karşıyadır: doğrudan bir ilişki olarak yaşanmadan önce
Merkezileştirici bir organ ile her birey arasındaki ilişki, yöneticilerin açık isteğinden bağımsız *olarak öteki olarak* ve *öteki aracılığıyla* yaşanacaktır. Bu yüzden Sözleşme, Sözleşme üyesinden kaçar

86. Haziran 79 J tarihli Le Chapelier yasası, işçileri çalışma hakkından mahrum bırakmıştır.

ve üye olmayanlar için, *sans-culottes* için, taşra kasabaları için, taşra için de var olduğu ölçüde aşılmaz bir derinlik kazanır.

ve Avrupa'nın kendisi için (devrimci hatipler ne kadar sık ilan ettiler: Dünyanın gözü üzerimizde!") . Aslında bu ilişki doğrudan bir ilişkidir: Konvansiyon, yetkileri, otoritesi, görevleri, vekilleriyle, seçmen için, Jakoben için doğrudan bir nesne olarak vardır ve

hem hükümet organıdır hem de görevdeki *temsilci* için

Millete karşı sorumlu olan seçilmiş meclis; acı çeker ve direnir, saygı duyar ve nefret eder. Ancak bizi tekrara düşüren , siyasi kulüplere rağmen yurttaşların hiçbir şekilde örgütlenmemiş olması ve bir bakıma Meclis'in dağınık alıcılar karşısında tekel konumunda olmasıdır. Bu dağınıklık, yöneticilerin hem gücünü hem de iktidarsızlığını yaratır: örgütlü direniş olasılığını (azami ücretlere karşı grevler vb.) en aza indirir, ama aynı zamanda birleştirici gücünü de aşındırır.

ve onları kendi içinde eritir (gıda maddelerindeki kriz, assignat'ın çöküşü, vs.). *Her zaman başka bir yerden* gelen temsiller ve inançlar, kendi içlerinde yinelenmenin işaretini taşırlar, 'aşırı akan' fikirlerdir *(idees 'dehordantes') :* şüphesiz herkesin

Gerçek durumu, ancak uçuş halinde ve efsanevi bir şekilde ifade ederler; tutarsızlıkları onları aşılmaz ve yenilmez kılar. Konvansiyon üyesi Konvansiyonu anlamaya çalıştığında, değişen bir

Seçmenleri ya da ülkesi için bir girişimde bulunsa bile, *bu* onu tamamen atlatacaktır: *ohject* oradadır, Fransa'nın sınırlarına kadar genişlemiştir, gerçektir, daraltıcıdır, ama kesinlikle düşünülemez.

4 *Dizi ve Görüş: Büyük Korku*

Bu son açıklamalar, bir diğerinin birkaç özelliğini görmemizi sağlıyor

kolektif – yöneticiler açısından en önemli olanı. Bu *kamuoyu görüşüdür.* Zamansallaştırma ve totalleştirme süreci bağlamında, kuşkusuz *kanaat* diye bir şey vardır ve bu

belirli anlamlara atıfta bulunan kelimeler ve eylemlerle ifade edilir. Bu söz ve eylemlerden bazılarının, belirli bir anlamın alt anlamını oluşturması gündelik bir meseledir.

polis raporlarının hükümet başkanına iletilmesi. Bu raporların anlamlarını *nesnel* gerçeklikler olarak yorumlamak liderlerin kendilerine aittir.

etkili ideolojik maddesellik. O zaman, ideolojik maddeselliğin-
Belirli bir sosyal kategorinin *içeriği*, bireyler ve gruplar arasında gelişen *gerilim* (söylem ve eylemde ifade edildiği ölçüde)

- kavgalar, linçler, vb.). Bu düzeyde, kamuoyunun iki olgu ya da nesnel anlam arasında doğrudan bir bağlantı kurup (örneğin, burjuvazinin 1792 savaşını vergilerden finanse etmeyi reddetmesi ile assignat'ın düşüşü arasında) da bunun aksine, iki farklı anlamla – doğru ya da yanlış – tek bir yaratıp yaratmadığı belirlenecektir. Dolayısıyla kamuoyu, vatandaşların bir ulus olarak sentetik bir şekilde birleşmesinden doğan ve tıpkı bütünün her bir parçasında mevcut olduğu gibi, temsillerini bütünün ayrılmaz bir parçası olarak herkese dayatan kolektif bir bilinç olarak görülme eğilimindedir.

Perakendecilerin *hoşnutsuzluğu* (hem ortak eylemlerde hem *de* tamamen farklı olanlarda), sanayiciler ve bankacılar arasında hükümete *karşı güvensizlik* (kredilerin reddedilmesinde ifade edildiği gibi), *anti-semitizmin yeniden canlanması* (bir yenilgi veya ulusal bir aşağılanmadan sonra): hepsi
bu nesnel gerçeklikler bütünleştirici şemalar olarak görülmelidir. Ancak bunların her kendi içinde ve herkes için *Öteki* olduğunu, anlamlandırma yapısının sonsuz serilik olduğunu ve bir ayrılık endeksinin pratikte atıl birliğine sahip olduğunu fark etmeliyiz. Örneğin, perakendeciler kendi savunma organlarını oluşturdukları ve hükümeti etkileyebildikleri sürece, hoşnutsuzluktan bahsetmek uygun değildir: onlar
bakanlık gücüyle savaşın ve onu değiştirmeye çalışın. Her şey *praksistir:* eğer başarılı olursa, her şey dostane bir şekilde çözülecektir. Öte yandan, izole edilmiş küçük esnaf, perakende fiyatlarını artıramazken vergilerin ve toptan fiyatların yükseldiğini gördüğünde, kendi şahsında yıkım ve açlık korkusunu hisseder. Ancak bu korku içinde, aynı hoşnutsuzluğu diğer esnaflar arasında da iktidarsızlığın seri bir bütünlüğü olarak keşfetmedikçe, yani kendisini O'nun seriliği içinde dağılmış olarak, O'nun iktidarsızlığından etkilenmiş olarak ve Ötekileri (yani sonsuza kadar Öteki olarak kendisini) kendi iktidarsızlığıyla etkilemiş olarak keşfetmedikçe, hoşnutsuzluktan ziyade saf olacaktır.
tence. Bu nedenle, *ortak maddi nesne* (örneğin, vergi veya
toptan eşya fiyatları endeksi) pratikteki atıl gelişiminde, *hoşnutsuzluğun birliğini* yaratır. Ama bunu dışarıda, onun içinde yaratır. Bireylerin çokluğu içinde, bu hoşnutsuzluk kendisini
(birbirlerini birey olarak tanımayan) yalıtılmış, hoşnutsuz bireylerin teorik ve pratik protestoları, ayrılıklarının endeksi olarak. Bu anlamda *toplumsal bir* gerçekliktir; bir güçtür (iktidarsızlık gibi).

Bireysel olarak yaşandığında, bir kişinin işini satmasına, intihar etmesine vb. yol açabilir; ve aşağıda tanımlanacak olan durumlarda, yeniden gruplaşma için bir temel oluşturabilir) ve bu güç basitçe

potansiyel enerji olarak yüz binlerce insanın atıl gücüdür. Ancak bu güç *hiç kimsede bulunmaz* ve *herkesin ürünü değildir;* tam da herkes için *başka bir yerde* olduğu ölçüde başkalığın kendisidir.

Hoşnutsuzluğun (veya başka bir duygusal durumun) ülke çapında yayıldığı özel durumlarda, herkes tarafından *kendi* hissedilmek ve ifade edilmek , insanlar seri yayılmalarda yer alırlar

Bu da onun başkalık karakterini açıkça aydınlatmaktadır. Lefebvre'in böylesine dikkate değer bir çalıÇma sunduğu 1789 Büyük Korkusu'nu hatırlamak yeterlidir.87 Lefebvre ilk olarak, bazı tarihçilerin kendiliğinden organiklik adına iddia ettiklerinin aksine, korkunun her yerde aynı anda patlak vermediğini ve tüm Fransa'yı kapsamadığını göstermektedir. Beş farklı korku dalgasının ayırt edilmesi gerektiğini ve bazı bölgelerin hiç etkilenmediğini göstermiştir. Son olarak, bu dalgaların her birinin kökenlerinin

yerelleştirilmiş ve tarihlendirilmiş, kasabadan köye *seri(y) olarak* yayılmış ve ve rotalarının oldukça kesin koşullar tarafından belirlendiğini belirtmiştir. Ancak kitabındaki en çarpıcı şey, insanın sürekli olarak bir hareketin anlaşılabilirliğini keşfetmeye itildiğini hissetmesidir

Öteki'nin rasyonelliğinde. Sadece birkaç gözlemi hatırlatacağım: *korku* çok özel koşullarda ortaya çıktı, ancak ifade ettiği şey

Taşra ve kırsal kesim, her şeyden önce Paris'e göre bir başkalık yapısıydı. Haberler azdı, yavaş ulaşıyordu ve sabırsızlıkla bekleniyordu: Sonunda kentlere ulaştı, ama kırsal kesimde düzensiz ve karışık bir şekilde yayıldı (köylüler pazar duyduklarında zaten bayatlamış ve çarpıtılmıştı). Böylece başkent ve Versailles'daki olayların hızlılığı ile taşradaki haberlerin azlığı arasındaki tezat

formasyon herkese bu kişiler karşısındaki pasifliğini gösterdi

(aristokratlar, üçüncü sınıf milletvekilleri, Paris halkı) Paris'te tarih yazdılar. Daha sonra, Jakoben cemiyetler Paris'te

taşrayı ve hatta kırsal bölgeleri de kapsıyordu. Ancak *o* dönemde, rahatsız, endişeli ve sabırsız olan bu adamların hepsi, Paris'te Tarih yapan *özneler* üzerinde hiçbir etkiye sahip olamadıkları ölçüde kendilerini (Tarihin acısını çeken) *O thers* olarak hissediyorlardı.

87. Georges Lefebvre, 1789'un *Büyük Korkusu* (1 956), çev. Joan White, NLB, 19'73. [Ed.]

Dolayısıyla Büyük Korku'ya yol açan koşullar, herkesin kendisini bir Öteki olarak (başkaları tarafından yapılmış bir Tarih'in nesnesi olarak) keşfetmesi bağlamında görülmelidir. Ancak korkunun esasen 'haydut korkusundan' doğmuş olması dikkat çekicidir. Aslında dilencilik kırsal kesimin kronik yarasıydı: her yerde dilenciler ve serseriler vardı. Temelde bunlar sadece harap olmuş köylüler ya da aşırı geniş ailelerin çocuklarıydı. Yine de çiftçiler onlara olumlu gözle bakmıyordu. Küçük toprak sahipleri ve hatta gündelikçiler onları tarımsal kültürel bir 'lümpen-proletarya' olarak görürken, aynı zamanda kendilerini serserilerin içinde görüyorlardı, zira sürekli bir olasılık onları tehdit ediyordu

Onlar da mahvolmakla, serserilikle ve Öteki olmakla suçlanıyordu. Ama köylü için gerçek *öteki, öteki sınıf,* elbette feodal haklara sahip toprak sahibi aristokrasiydi. Şimdi, kentlerde aristokratik bir *komplodan* korkulduğu haberi üzerine, aristokratlar ve serseriler arasındaki sentetik bağın aniden ortaya çıkması dikkat çekicidir. Elbette makul bir açıklama getirilebilir: aristokratlar taşra halkını ezmek için serserileri *maaşa bağlamışlardı.*

Ancak bu yorum, *geçmişe dönük* bir hareketi rasyonelleştirmektedir.

Anlaşılabilirlik, başkalık sürecinin kendisinde yatar ve serserinin *mutlak bir Öteki*, yani iki kat Öteki (bir yoksul olarak Öteki ve ezen sınıfın bir kiracısı olarak Öteki) olarak görünmesine neden olur,

kendi içinde, başkalık boyutunda, hem suçu hem de suçluyu birleştiren

İnsanın Ötekisi'nin insan karşıtı faaliyeti ve köylüyü insan-altı bir duruma indirgemeyi amaçlayan bir *praksis* olarak baskıcı tahakküm. Kanıt

(zalim bir adamın hemcinslerini insanlığın altına indirgemesi, tek amacının onları ortadan kaldırmak olması dışında tıpkı insanlar gibi zalim bir canavar) mutlak Öteki'deki tüm başkalıkların sentetik bir olduğu, Yüz Yıl Savaşları'nın yol açtığı tahribatın anılarının hala devam ettiği bölgelerde haydutların 'İngiliz' olarak bilinmesi ve hemen hemen her yerde, tutarlılık kaygısı gütmeden, serseri

Kiralıklar *yabancılar* olarak biliniyordu. "Aristokratların komplosu", desteklenen profesyonel bir ordu tarafından yönetilmesi, başlangıçta sadece *Paris ve Versailles'*da bir anlam ifade ediyordu*:* aristokrasinin Paris'in etrafına yığdığı birlikleri Üçüncü Mülkiyet'in direnişini kırmak için kullanacağı düşünülebilirdi.

(ve bazı aristokratlar aslında bunu dayatmaya çalıştılar)

politikası). Ancak bu politika köylünün gözünde aldığı yeni biçimle tamamen saçma bir hal aldı. Yine *de durum aynıydı,*

ama iktidarsızlıkları onları nesnelerin, Ötekilerin dünyasına sürüklemiş olan bireyler tarafından Öteki'ortamında görülüyordu. *Haydutlar*, Öteki'nin orijinal ortamında görülen Öteki olarak aristokratik komploydu

ve mutlak başkalığın bir özelliği olarak; herkese yabancı olarak gelen düşman bir güç olarak tarihe geçtiler.

Büyük Korku'yu daha da karmaşık hale getiren şey, Lefebvre'nin de gösterdiği gibi, isyanlara ya da şatoların yağmalanmasına *neden olmaması*, aksine öncesinde bir dizi yerel ayaklanmanın yaşanmış olmasıdır (tabii ki Büyük Korku sırasında ve sonrasında *çok daha fazla* yağma yaşanmıştır): Köylüler şatoları kuşattı, işgal etti ve bazen onlara zarar verdi ve bazı soylulara da saldırdılar. Şimdi bu yerel eylemler de *korku üretmeye* yardımcı oldu – sadece Öteki'nin tepkisi (ya da misilleme) korkusu değil, çünkü aynı zamanda
(ve belki de bir süre sonra katılımcıların kendilerine de) dehşet verici, şeytani eylemler olarak – daha ziyade kutsal bir yasağın ihlali veya şiddetin korkutucu bir şekilde serbest bırakılması gibi. Şimdi, bu
katılmayan köylüler ile katılan köylüler *aynıdır.*
isyan: (nefret ettikleri *aynı* zalime karşı yöneltilen) eylemi aslında kendilerine karşı yöneltilmiş olarak görerek, kendi şiddetlerini bir Öteki'nin şiddeti ve hemcinslerini de yabancılar olarak gördüler. Böylece bir şatoyu ateşe vermek popüler bellekte (bir bellek yapısı olarak ötekilik biçiminde) kutsalın kendisi gibi ikircikli bir karaktere büründü: hem siyah
Bu *hem* halkın meşru bir isyanıydı *hem* de halkın
lence, Öteki olarak şiddet: işte bu yüzden *haydutlara* atfedildi. Bu yabancı şiddetle karşı karşıya kalan herkes, Tarih'le yüzleşir gibi, kendini *öteki* bir *nesne* olarak hissetti. Benzer şekilde, Bastille Baskını da her yere yayılan bir haber olarak, her iki
az ya da çok belirsiz, ancak gerçek ve olumlu bir yön (halkın Bastille'e saldırması) ve rasyonelleştirilip rasyonelleştirilmediğine bağlı olarak çok biçimli, olumsuz bir yön (Bastillein taşlanması aristokrasinin halktan intikam almasına yol açacaktı); Bastille'in taşlanmasının bir sonucu olarak çok sayıda haydut Paris'ten kaçarak kırsal kesimde kaybolmuştur (bu versiyonda Paris her şeye rağmen olumsuz bir neden, kötülüğün kaynağı olarak ortaya çıkmaktadır); ve son olarak, az ya da çok belirsiz bir şekilde (Devrime düşman unsurlar da yardım etmiş olmalıdır), Bastille haydutlar tarafından taşlanmıştır.

Bunu söyledikten sonra, ne ekonomik, siyasi ve sosyal nedenler, ne haydut korkusu ne de Tarihin kırılma *ortamı (milieu)* olarak *Öteki'nin* ortamının *oluşumu* Büyük Korku'yu açıklamak için yeterlidir. Sözü edilen faktörler, haydut korkusu da dahil olmak üzere
haydutlar, aslında evrenseldir. Gerçek bir süreç olarak Büyük Korku geniş ama yereldi. Her durumda, tanık olanlar tarafından Öteki olarak algılanan yerel bir olay tarafından ,

ve serilik kendini *gerçekleşerek* yaymak zorundaydı. Gerçekten de ilk başta, görünen *şey* her zaman *başka bir şey yerine alınır.* Bu hiçbir şekilde, duyusal bir hata durumunda olduğu gibi, bir nesnenin başka bir nesneyle karıştırıldığı anlamına *gelmez*: doğru bir şekilde tasarlanan nesne aslında bir
yayılma hareketi içinde başka bir anlam taşır. Bir gün çetesi
Oise vadisindeki işçiler, çiftçinin talep ettikleri ücreti ödemeyi reddetmesi nedeniyle protesto gösterisi düzenlediler. "Haber," diyor yerel bir gazete, *"yayıldı ve büyüdü.* Bütün mahallelerde çanlar çalındı. Aynı bölgede bir başka
gazetesi farklı bir yorum getirdi: 'uzaktan' bir grup haritacı görünüşe göre haydutlarla karıştırılmıştı. Başka yerlerde de, kasaba milisleri ya da askerleri *uzaktan* haydut çeteleriyle karıştırılmıştı.
Suikastçılar. *Uzaktan* demek, bilgi çok zayıf olduğunda
Öyle ki kimin geldiğini bilmek imkansızdı. Böyle bir durumda, yani tanıklar olumlu ve olumsuz bir yorum arasında, karşılıklılık ve başkalık arasında, insan ve insan-karşıtı arasında bir seçim yapabilecekken, Öteki'ni, hayır'ı, seçmişlerdir. Herkes
Uzaktan görülen insan insandan başkaydı çünkü gözlemci bu gelişen Tarih içinde kendini öteki olarak hissediyordu.

Şimdi başkalığın kendi yasalarını nasıl yarattığını göstermeliyiz: gerçek herkes için yalnızca olumsuz olduğu ve Öteki'ilişkili olduğu ölçüde değil, aynı zamanda Öteki olduğu ölçüde bir Öteki tarafından iletildiği ölçüde de açık hale gelir. Bunlar inanç kurallarıdır: Herkesin Öteki hakkında inandığı şey, Öteki'nin Öteki olduğu sürece (ya da haber ona zaten bir Öteki'den geldiği sürece) aktardığı şeydir. Başka bir deyişle, ne alan ne de veren kişinin doğrulayamadığı veya olumsuz bir bilgidir. Onların
iktidarsızlık, negatif bir bütünlük olarak basitçe diziselliğin kendisidir ve *Buna rağmen* herkesin muhbirine *inandığı* düşünülmemelidir. Aksine, Öteki olarak her birindeki bu iktidarsızlık, hakikati yaymanın bir aracı olarak Öteki'ne olan inancı destekler ve sürdürür.
Diğerleri. Eğer muhbirime inanıyorsam, bunun nedeni ne olduğunu kontrol edememem değildir.
söylediği için, ya da ona güvendiğim için (ki bu doğrudan bir karşılıklılık ilişkisini yeniden kuracaktır), ya da bazen kontrol edebilsem de en kötüsüne hazırlıklı olmak daha ihtiyatlı olduğu için. Ona inanıyorum çünkü, Diğerleri gibi, bir raporun doğruluğu onun , olacak, olmakta olan ya da olmuş olan sonsuz iktidarsızlıklar serisidir.
ve beni *Diğerleri aracılığıyla pratikte atıl* bir *conyeyor* olarak oluşturan gerçeğin. *Buna* inanıyorum *çünkü* Öteki (yani Tarihin gerçekten insandan Ötekinin tarihi olduğu ve en kötünün her zaman kesin olduğu ilkesine uygun olarak), çünkü

Yabancı bir tür olarak tanımladığı insanla iletişim biçimi başka olduğu ve karşılıklılık içermediği için. Muhbir *yayar*
maddi bir dalgadır; *gerçekten bilgilendirmez;* onun raporu bir *paniktir;* tek *kelimeyle*, Öteki olarak hakikat *bir bulaşma* hali olarak aktarılır*;* bu oldukça basit bir şekilde Ötekilerin karşısında Ötekinin Öteki halidir ve nihayetinde herkes için olduğu kadarıyla onu temellendiren de bu *bulaşmadır*.

Kendini onun içinde gerçekleştiren dizinin *Öteki-Ben*'i; kendi acizliğimin zaten farkındayken, yaklaştığını, koştuğunu ve bağırdığını gördüğüm bir deliye inanırsam, *aynı* hale gelirim
ve deli gibi komşuma doğru koşuyorum. *İnanç,* bir
Büyük Korku gibi bir *süreç*, halihazırda oluşturulmuş bir serinin gerçekleşmesinde kendini zamansallaştırdığı ölçüde teritenin kendisidir. Dolayısıyla bulaşıcı olgu kolektif *olandan* ve tekerrürden *ayrı olarak* anlaşılamaz. Her ne olursa olsun temel tarihsel koşullar hangi verdi
çıkmasaydı, kendisini asla bir zincirleme parçalanma olarak üretemezdi.
pratik hareketsiz alanın yapılandırılmış zamansallığı içinde gerçekleşmedikçe ve sonsuz serilikler kompleksi bu alanın özü ve ağı olarak *zaten üretilmemişse*. Gerçekten de, çağdaşlar bunu serilik ve başkalık terimleriyle açıkladıklarında
yavaşlatmaya çalıştı. Biri basitçe seviye değiştirir: gazeteler ve yerel yetkililer, *yabancıların* bölgede haydutlar olduğu (ya da kendilerini haydut olarak) yönünde söylentiler yaydığını açıklar.

p aniği yaymak için. Bu şu anlama gelir: Öteki'nin ortamına dalarsanız*, mutlak Öteki'nin* oyununu oynarsınız.

u örneği yeni bir zamansal nesneyi sergilemek için kullandık: gerçekleşme sürecindeki bir dizi. Bu, terimin olağan anlamında tarihsel bir *olay*, yani karÇıt ve uyumlu eylemlerin geliÇen bir bütünleÇmesi değil, daha ziyade bir *süreçtir*. Bununla birlikte, pratik-etkisiz alan maddi zorunluluklar alanı olduğu sürece
karşıt sonluluklar ve hareketsiz anlamlar, birliği zorunlu olarak kalır
teleolojik ve anlamlandırıcı. Böylece, Büyük Korku çağdaşlarına *ya* devrimci bir ajitasyonun pratik sonucu olarak göründü *ya* da
köylüleri feodal beylerle karşı karşıya getirmeyi amaçlıyordu (ve aslında, kolektifin iktidarsızlığına karşı ilk *grup* tepkisi olarak yağma ve isyan arttı; ve bir süre sonra, federasyon projesi de kitlelerin iktidarsızlığına karşı bir tepki olarak ortaya çıktı), *ya da* aristokrasi temsilcilerinin bir girişiminin sonucu olarak (ve bir
ruhban sınıfının bir bölümü) köylü kitlelerinin moralini bozmak ve onları Üçüncü Bölge burjuvazisine karşı . Gerçekte, bu çifte karşı finaliteyi içermesinin tek nedeni, dizinin

Tarih Öteki olarak ve insanın acizliği temelinde. Kamuoyunun *görüşleri* Büyük Korku gibi ortaya *çıkar*, çünkü herkes *kendi* görüşüyle kendini Öteki yapar, yani görüşünü
Çünkü *Öteki*, Öteki olduğuna inanır ve kendini Öteki yapar.
Ötekilerin muhbiri. Bu düzeyde Fikir bir süreçtir; yenilmez gücünü kimsenin onu düşünmemesinden alır. Yani
diyelim ki, kendisini *praksisin* bilinçli anı olarak tanımlamıyor .yani
Yani, eylemin diyalektik zamansallığı içinde nesnelerin birleştirici açılımı olarak. yerine, kendini, benim için, kendini kanıtlaması, onu doğrulamak ve Onda dönüştürmek için çifte yetersizliğimle aynı olan pratik-etkisiz bir nesne tanımlar. ss

88. Kolektifte başka fikir biçimleri de vardır: örneğin *Idea exis*. Gördüğümüz gibi, pratik-etkisiz nesne (örneğin altın para), kolektifin
pratiğin genel hareketi içinde kendi Fikrini üretmiştir, yani maddeselliğinin pasif birliği anlam olarak pratik tarafından oluşturulmuştur. Bu nesne, bir serinin ortak-oluş-kendi-dışında-kendisi haline geldiği ölçüde, İdea, bu haliyle, onun nedeni ya da ayrılık indeksi olarak serinin birliği haline gelir. Sömürgeciliğin, sömürgeleştirmenin pratik-atıl alanında maddi bir sistem olarak
başka bir deyişle, sömürgecilerin *ortak çıkarı* olarak, kendi Fikrini kendi içinde üretti.
çok gelişmiştir: özleri gereği sömürülenler ile liyakat yoluyla sömürücü haline gelenler arasında pratik seçim aracı haline gelmiştir. Ve eğer sömürülenleri özleri itibariyle belirliyorsa (yani sömürücü olarak
mümkün *suh specie aeternitatis),* çünkü bu, onların yapısında herhangi bir değişikliğe izin veremez.
ne kadar az olursa olsun, kendini yok etmeden devam eder. Sömürgecilik, sömürüleni ebedi olarak tanımlar çünkü kendisini bir sömürü ebediyeti olarak kurar. Sömürgeleştirilen halklar üzerinde uygulanan hareketsiz hüküm, sömürgecilerin (ideolojik biçimiyle) seri birliği ya da başkalık bağı haline geldiği ölçüde, Öteki olarak Fikir ya da Fikir olarak Öteki'dir; bu nedenle taştan bir Fikir olarak kalır, ancak gücünü yokluğun her yerde bulunmasından alır. Bu başkalık biçiminde ırkçılığa dönüşür. Aslında ırkçılığın özü, yanlış ya da zararlı olabilecek bir düşünce sistemi olmamasıdır – ve aynı şey binlerce başka 'tez' için de geçerlidir; I
sadece aklıma gelen ilk örneği aldım. *Bu bir düşünce değildir.* Olamaz
hatta formüle edilebilmektedir. Ve zeki, iyi niyetli insanlar için ırkçılığın çekiciliği (örneğin masum bir gurur şeklinde: 'Akdeniz ırklarının . . vs.") normalde onlar tarafından (ve gözlemlenebilir bir şekilde) aptallığın çekiciliği olarak, yani düşüncenin bir taş olduğuna dair gizli umut olarak deneyimlenir. Gerçekte ırkçılık, başkalığın seri uçuşu yoluyla kolonin tüm sömürgecilerinin bir bağı olarak yaşanan sömürgeci çıkardır. Bu haliyle, yaşayan İdea gibi, kendisini sonsuz bir derinlik olarak sunar. Ancak bu derinlik hem taşlaşmış hem de katı bir biçimde biçimseldir, çünkü kendisini bir olumsuzlama olarak üretmekle sınırlıdır
herkesin seri sonsuzluğuyla: başka bir deyişle, kendisini *diğer* insanlar gibi *soyut* olarak verir. özel formülasyonlarının her birinden daha fazladır. Aynı zamanda, sömürgeci sistem aracılığıyla sömürgeciler ve sömürgeleştirilenler arasındaki her ilişkide kendini sabit bir şekilde gerçekleştirir ve sömürgecilerin kendi aralarındaki temel faaliyeti olarak

neredeyse hiçbir içeriği olmayan birkaç cümleye indirgenir, ancak Öteki-İdea'nın totalize edilmiş bir serilik olarak bu belirli ifadelere indirgenmesini olumsuzlayarak bunları olumsuz bir şekilde garanti altına alması bakımından başkalık tarafından benzersiz şekilde garanti altına alınır. Bu söylem tespitleri çok tanıdıktır: 'Yerli tembeldir, dürüst değildir ve pistir; çalışmaz; kendini kontrol etmekten oldukça aciz ebedi bir ; her halükarda hiçbir şeyle yaşamaz, asla ertesi günü düşünmez; yerli sadece sömürgeci tarafından doğru bir şekilde anlaşılır, vb. Bu ifadeler asla gerçek, somut bir düşüncenin tercümesi değildi; onlar düşüncenin *nesnesi* bile değillerdi. Dahası, kendi başlarına

En azından sömürgeleştirilenler hakkında bilgi ifade ettiklerini iddia ettikleri sürece herhangi bir anlamları yoktur. Sömürge sisteminin kurulmasıyla birlikte ortaya çıkmışlardır ve hiçbir zaman bu sistemin kendisini bir belirleyici olarak üretmesinden başka bir şey olmamışlardır. sömürgecilerin dilinin ötekilik yansımasıdır. Ve bu açıdan bakıldığında, bunlar dilin maddi zorunlulukları olarak görülmelidir (dilin *sözel ortamı*

tüm pratik-eylemsiz aygıtlar) bir dizinin üyeleri olarak sömürgecilere hitap etti ve

Hem kendi gözlerinde hem de başkalarının gözünde, bir araya gelmenin bütünlüğü içinde onları sömürgeci olarak *işaret eder.* Bunların dolaşımda olduğunu, insanların bunları bir şekilde birbirlerine tekrarladığını söylemek anlamsızdır; gerçek şu ki bunlar dolaşımda *olamazlar* çünkü

mübadele nesnesi olamazlar. Onlar *a priori* olarak kolektif bir yapıya sahiptirler.

ve iki sömürgeci, sohbet ederken bu i deaları birbirlerine *aktarıyor* gibi göründüklerinde, aslında sadece seri aklın belirli bir yönünü temsil ettikleri ölçüde bunları birbiri ardına tepkiselleştirirler. Başka bir deyişle, söylenen cümle,

Ortak çıkara referans olarak, dilin bireyin kendisi tarafından belirlenmesi olarak değil, onun *başka bir* görüşü olarak sunulur, birliktelikleri salt kendi çıkarlarına dayandığı ölçüde, bunu başkalarından aldığını ve başkalarına verdiğini iddia eder.

ötekilik üzerine. (Elbette, sömürgeci grupların sömürgeci çıkarlarını örgütlü bir şekilde savunmak için bir araya geldiklerini hayal etmek mümkündür; gerçekten de

vakaları. Doğal olarak, sömürgeciler ve sömürgeleştirilenler arasındaki gerilim arttıkça bu gruplar da çoğalmaktadır. Ancak biz burada yalnızca sömürge *ortamını* ele alıyoruz. Bu

için yeterlidir - ve buna sonraki bölümde geri döneceğiz - toplantının kendisinden oluşan grupların varlığının herhangi bir gerçek

açıklama.)

Aslında, bu görüşün olumlu gücü, şu gerçeğe dayanmaktadır

Herkes aracılığıyla, diğerlerinin yenilmez inadıdır; ve bunu onaylayan kişinin kesinliği, serinin diğer üyelerinde bu konuda herhangi bir şüpheye yol açamamasına (neşeyle kabul etmesine) dayanır. Ortak nesnenin bir ürünü olarak Fikir, bir olgunun maddeselliğine sahiptir çünkü hiç kimse

o. nedenle, bir şeyin opak şüphe götürmezliğine sahiptir. Ancak belirli bir sömürgecinin onunla bir şey olarak, yani bir şey olarak ilişki kurmaktan memnun olduğu anda

düşünülemez bir düşünceyi, kendiliğinden bir yeniden keşif, *başka bir yerde* (kolonin herhangi bir yerinde) taze, yeni bir yeniden yaratım olarak sunar: örneğin, bu kolonyal

Yönetici, iyi bir adam, ama çok genç ve aptalca idealist ve işi yeni öğreniyor ...; onda ve onun aracılığıyla fikir bir hipoteze dönüşüyor,

bir deneyimi deşifre etmek için bir anahtar, vs. *Başka bir yerde* ve dolayısıyla Öteki'nde

Herkesin tekrarladığı atıl formül, bir keşif olarak bozulmamış gücünü yeniden kazanır; başka bir deyişle, *bu* belirli sömürgeci, *O ther olarak,* burada kalıplaşmış *bir* formu, *kendisinin bir Öteki'de ve bir Öteki olarak* onu yeniden keşfettiğinden emin *olarak* tekrarlar.

Ancak, aslında, deneyimini yenilemek için ne imkânı ne de niyeti vardır.

Kendisi için, Fikri yeniden garanti altına almak için onu test etmek: yaşayan bir Fikir olarak *Praksis* eylemde ve bir eylem anı olarak dünyanın *eYer yarışma* anahtarı olarak ortaya çıkar. Ancak ortak nesne tüm testlerden pratik olarak kaçınmaya dayandığı için buna itiraz etmeye gerek yoktur. *Bu* özel sömürgecinin gücü, İdea'nın (ortak bir bağ olarak) ona Öteki'nin, totalize edilmiş başkalığın düşüncesi olarak gelmesinde ve bu mutlak kesinlik işe dönüşürken, onu tekrarladığı anda donmuş, sonsuz uçuş olarak *tamamen Öteki* olmasında yatar,

Diğerlerinde – gençlerde vs. birleşme ve yarı saydamlık. Kendisini *burada düşünmeden tekrarlayan bir* Öteki haline getirerek, *başka bir yerde bunu gerçekten düşünen Öteki* olarak onaylıyor.

Bu opaklık ile bağlantılı olarak, *ohyiousness* ve yetersizlik olarak düşünülmüştür. *induhitahilite* olarak tasarlanan Öteki'yi değiştirirken, her birinin bu Fikirlerin herkese pratik bir *zorunluluk* olarak, yani kategorik bir zorunluluk olarak dayatılmasıdır. Bu anlamda ortak çıkarı oluşturan

sömürgecilerin sömürgeleştirilenlere karşı dayanışması olarak ortaya çıkar; ancak bu dayanışma, dizisellik düzeyinde, yalnızca olumsuz bir biçime sahip olabilir: başkalık içinde belirlenir. Bu temelde, az sayıdaki sömürgeci arasında (olumsuz) bir gerçek olarak ortaya çıkar.

kendilerini zorla ve sömürgeleştirilenlere karşı koruyan sömürgeciler, *eyeryone is* Öteki'*nde tehlike* altındadır; yani herkes, serinin herhangi bir yerinde meydana gelen kötü niyetli bir eylemin sonuçlarına katlanma tehlikesiyle karşı karşıyadır. İçinde

Aslında, bu özel örnekte, sömürgecilerin seri birliği onlara sömürgeleştirilmiş halk olan Mutlak Öteki'den gelir; ve onları aktif bir gruplaşma (sentetik, pozitif çoğulluk birliği) olarak yansıtır. Serinin iktidarsızlığı kendisini sömürgeleştirilmiş insanların büyülü gücü olarak oluşturur. Ezilmişlerdir ve bir bakıma hala iktidarsızdırlar - a k s i takdirde sömürgeciler artık orada olmazdı;

aynı zamanda "her şeyi bilirler, her şeyi görürler, bizi gözetirler, kendi aralarında anında iletişim kurarlar vs.". *Sömürgeleştirilmiş Öteki'nin* bu *büyülü ortamında ve yerelliğin bütüne katılımında,* dizisellik yeniden

iktidarsızlığını herkesin herkese yönelik tehdidi olarak ve sonuç olarak herkesin Öteki-Eylemi sürdürme zorunluluğu olarak ortaya koymuştur; bu da şu anlama gelmektedir: evrensel mutabakatla tesis edilmiş olanı değil, herhangi birinin sürdürmesini istediği şeyi. Bu eylem, elbette, *Öteki'*nin kendisidir.

Başka bir deyişle, sömürgeci her zaman model olduğu ölçüde sömürgecidir.

Öteki'nin içinde bana ilham veren kişi. Sömürgeci kendini Öteki'nde *zayıflık olmaksızın* üretir*;* kendini benim içime *bir* önkoşul *olarak* dayatır*;* yerli personele zayıflık gösterme*;* ve bu bizi sistemin zorunluluğuna getirir: hiçbir değişiklik

sömürgeci aygıt yok e d i l m e d e n sömürgeleştirilenler. *Sömürgeci* hiç kimse onu gerçekleştiremediği ve onun negatif formülü olarak dışarıda kalması gerektiği sürece *benim aracılığımla gerçekleştirilmesi gereken belirli bir varlıktır.*

serisi. Bir bakıma, her sömürgeci, sömürülenlerin ortamında bir sömürücü olarak kendi özel çıkarlarını ifade ettikleri ölçüde, özgür faaliyetleriyle kendiliğinden ve sürekli olarak kendini gerçekleştirir; ancak bu düzeyde *bir heing değildir.* Ne zaman bir sömürgeci olur

ayaklanma tehdidi daha somut hale gelir. Ancak bu durumda, herkesle olan pratik eylemsiz ilişkisi, tam da her Öteki'nin sorumlu olduğu ölçüde, kendisini herkesin Öteki'ne karşı sorumluluğu olarak ürettiği için zorunludur. Bakir ormanın içinden geçen o tuhaf büyülü bağın nedeni budur.

serilik: Ötekini gerçekleştirmeye çalışıyorum – yani kendimi yerlinin iddialarına karşı, kendi plantasyonumdan daha sağır, acımasız ve olumsuz hale getirmeye çalışıyorum

Seri varlığı, bu çoğulluğu kendi içinde tanımlayan ortak nesnenin zorunlulukları ve yapıları tarafından bir çoğulluk birliği olarak değişmezlik bağının belirlenmesi olarak tanımladım. Bu varlığın pratik olduğunu gördük çünkü gerçekte insanların *bireysel* faaliyetleri arasında pratik-atıl alanda kurulan ilişkiler tarafından sürdürülmektedir. Ama aynı zamanda, her pratik organizmanın gerçek davranışı içinde ve aracılığıyla kendini kolektif olarak üretirken, bu seri varlık
olumsuz bir birlik ve her bir gerçek eylemin, pratik alan aracılığıyla diğerlerinin eylemlerinden türediği *iktidarsızlığı tarafından* tehdit edici (ya da felç edici) bir karşılıklı bağımlılık olarak oluşturulur. O halde gerçekliği kendi içinde pratik olarak eylemsizdir ve dönüşümleri basit bir diyalektikten doğar. (Aktivite bazen başarısızlıklar nedeniyle kolektif pasiflik olarak oluşturulur.

Böylece benim girişimim, yerlilere taviz verme eğiliminde olabilecek bir başkası için, büyülü bir kısıtlama gücü olarak Öteki'nin gerçek varlığı haline gelir. Aslında, elbette, bunda irrasyonel bir şey yok: negatif bir birliğin varlığı-kısıtlaması olarak Öteki, serinin tüm üyelerine verilmiştir; herkes için aynı zorunluluktur. Bunu benim
eylemi, *orada bulunan herkes* için gerçekleştiriyorum ve derece derece (*gerçek* bir dizi propoganda ile*)*
Ancak tüm hareketler gibi bu da kendini tüketir) seri bütünlük için. *Aslında bu örnek* hiçbir şekilde tek bir bireyin gerçek aktivitesiyle (grubun varlığı yapılarını karmaşıklaştıracak olsa da) bir çokluğunun doğrudan birleştirilmesi değildir. Başlangıçta, örnek oldukça basit bir şekilde serilik ilişkisinin bir terimde gerçekleşmesiydi. Bu Öteki'de, kim davrandı
Yerliye doğru kamusal olarak (yani onun olduğu ve benim olduğum Öteki olarak) *kendimi Öteki olarak* keşfediyorum (serilik içinde belirlenen bir kimlik) . Karşılıklı
kendisini "her şeyin Ötekisi" olarak mükemmel şekilde göstermiş olan bu özel Öteki
onun opaklığı, benim için özel zorunluluğum olarak ortak çıkar haline gelir: olmak zorunda olduğum Öteki. Bu durum, *ırkçı fikirlerin, ırkçılığın* yapıları olarak
sömürgecilerin kolektif görüşü, *taşlaşmış* eylemlerdir (sömürgecilerin
başlangıç) benim tarafımdan gerçekleştirilecek Öteki bağlamında zorunluluklar olarak tezahür eder. Bireysel sözel edimlerle sürekli yeniden onaylama zorunlulukları olarak, bu onaylamaların gerçek bir totalizasyonunun imkansızlığına işaret ederler, yani zorunluluğun yoğunluğu ayrılık endeksiyle doğru orantılıdır. Kısacası, tam da bunları tekrarlama eylemiyle, herkesin aynı anda yerlilere karşı birleşmesinin mümkün olmadığı, bunun sadece değişen bir tekrar olduğu ve her durumda böyle bir birleşmenin ancak sömürgecilerin sürekli, saçma cazibesi olan ve mümkün olsaydı sömürgeleştirmenin derhal yok anlamına gelecek olan sömürgeleştirilmiş insanları katletmek için aktif bir gruplaşma olarak gerçekleşebileceği gösterilmektedir. Bu şekilde*ırkçı fikir*, hem düşünülemez bir fikir hem de kategorik bir zorunluluk olarak, bize, *aciliyet* içinde (ve daha iyi bir şey olmadığı için) bir araya gelmenin pratikte eylemsiz birliğini *gerçekleştiren* ve orijinal zorunluluğa karşıt olarak, bu birliği temel bir olumsuzlama olarak, yani ayrılığa dayanan iktidarsızlık olarak ortaya koyan bir başkalık eylemi olarak *seri fikrin* tipik bir örneği olarak hizmet edebilir.

iktidarsızlığa, yani eyleyene başkalarından gelen bir niteleme ve dönüşüme; seri varlık sayısız iktidarsız faaliyet ya da iktidarsızlık faaliyeti *aracılığıyla* hareketsizliğe dönüşür. Ve bazen, sömürgecilerin durumunda gibi, iktidarsızlık kendini eylemin tekil bir zorunluluğu olarak sunar*;* ancak bu durumda eylem gerçekten praksis değildir*;* pratik olarak atıldır çünkü Öteki'ni geçici ve prefabrike bir pasiflik olarak gerçekleştirir). Bu şekilde, pratik-etkisiz bir gerçeklik olarak seri varlık, bir *süreç* olarak tanımlanabilir, yani orien tated olsa da, bir iktidarsızlık şiddetinin geçici birliği içinde bir çokluğun zamansallaşması olarak seriyi gerçekleştirme sonucuna sahip dışsallık gücü tarafından kale alınan bir gelişme olarak. Bu gözlemler bize kolektifin yalnızca belirli toplumsal gerçekliklerin varoluş biçimi olmadığını,89 aynı zamanda pratik-etkisiz alan düzeyinde toplumsallığın kendisinin de varoluşu olduğunu göstermiştir. Ve ben bu varlığı temel yapısıyla toplumsal varlık olarak tanımlayabildim çünkü toplumsallığın, basit insan ilişkilerini aşan ve değiştiren bir maddesellik bağı olarak şeyler tarafından insanlarda üretildiği yer pratik-inert düzeydir. Ayrıca, bir kolektif kendi içinde pratik-toplumsal alanın ve bu alanda yürütülen her türlü pasif faaliyetin bir tür ölçek modelidir. Dahası, pratik failin ve işlenmiş maddenin sahte karşılıklılığı üzerine inşa edilmiştir; gerçekte, işlenmiş maddiyat*, başka bir faaliyetin* mührünü taşırken (ve bir dizi dağınık *praksın* dürtüsü altında insan eylemine girerken*),* kolektifte ortak nesnesi olduğu çokluğun pratik-atıl birliği haline gelir. Böylece araya gelmenin birliği, organik ya da pratik olmaktan uzak, mühürlü maddeselliğin tüm özellikleriyle kendini gösterir; başka bir deyişle, inorganik maddesellik bir araya , ortak nesnesinin mührünün in teriorisa tion' tarafından inert (ya da pratik-inert) birleşmesinden gelir. Ancak bu doğallık, kendisini pratik ilişkiler içinde ve bu ilişkiler aracılığıyla üreten inorganik bir maddesellik olarak*, başkalığın* belirlenimini üstlenir. Böylece, kolektif içindeki bu sahte karĢılıklılık yapısını karakterize eden diyalektik harekette, insan yansıtılan ortak nesnenin mührü olarak serilik, ortak *nesneye* geri döner ve onu bir *öteki-nesne (objet autre)* olarak herkesin eylemiyle belirler (, *Ötekinin nesnelleĢtirilmesi* ya da *Öteki nesnellik* olarak ortak bir *nesne).* Bu diyalektik anda nesne, ötekiliği olan ve her biri için Yazgısı ya da Öteki Çıkarı haline geldiği onun üzerinde eyleyen ya da onun eylemine maruz kalan ötekiler olarak insanlarını (işçiler, sahipler vb. olarak) üretir, yani herkesin etkinliği kadarıyla – yani

89. Gerçi bu gerçekliklerden bazılarının *kolektif varlıktan başka bir varlığı* .

Ortak nesnenin zorunluluklarına yanıt verdiği ölçüde – nesnenin esnek olmayışının nesnel biçiminde *herkesin* iktidarsızlığını da ortaya koyar. Burjuva iktisadının on dokuzuncu yüzyıldaki ünlü *amansız yasaları*, hiçbir zaman pratikte atıl bir seri iktidarsızlık alanında ortaya çıkan kıtlığın etkisinden başka bir şey olmamıştır. Aslında, bu noktadan itibaren, aynı pratik-atıl kavramlar (katılaşmış sonluluk, insan *praksisinin* diyalektik yasalarının ve inorganik maddeselliğin analitik niceliksel yasalarının eşzamanlı olarak tersine çevrilmesi) kolektif içinde, insanların mühürlü birliği olarak madde için de geçerlidir, Moleküler dağılmanın ve insan ilişkisinin maddi olumsuzlaması olarak toplanmaya ve özgür *praksisi* kendisini Öteki' pratik-etkisiz faaliyeti ve işlenen şeyin pratik-etkisiz zorunluluklarıyla ilişkili olarak gereksiz *kıldığı* ölçüde eyleyen bireye. Aslında burada gerçek ve evrensel bir söylem tarzını yeniden keşfediyoruz, söylemin kendisi pratik-etkisiz alanın pratik bir belirlenimi olduğu ölçüde. Bu sözel yapılar, pasif etkinlik ve aktif pasiflik dünyasını düşünmek için gerçek düşünce araçlarıdır; gerekli olan tek şey, doğrudan, örgütlü pratiğin (bireyin ya da bir grubun) onları *kendi pratik-atıl varlıkları içinde* alması ve onları, yalnızca uygun olduğu gibi, şeylerin yerine kullanmasıdır. Ve hiç kimse tarafından icat edilmedikleri ve aiterlik ortamında pasif bir etkinlik olarak kendini örgütleyen dil oldukları , bu sözel yapılar kolektifte kolektifin kendisidir, yani seri iktidarsızlık ortamında O ther olarak hareket ettiği ve konuştuğu ölçüde insanın ya da eyleyen bireyin varlığının maddi bir İdeası olarak (herkesin gerçek eylemleri altında) üretildiği ölçüde ortak nesnedir. Bu sözel yapılanmalar (belirsiz bir dizi cümle kurmaya yönelik pratik şemalar), bir serinin üyesi olarak fail (ya da failler) ile onun ürünleri olarak insanları üreten nesne arasında herhangi bir düzeyde ayrım yapmayı mutlak bir şekilde reddetmekle karakterize edilir. Aslında, kolektifte, zorunluluk *gerçekten* de nesnenin içindedir, çünkü bazı insanlar onu oraya koymuştur ve diğerleri de tüm tarihsel süreç temelinde orada tutmaktadır; ve gerçekten de insanlık dışıdır, çünkü inorganik madde, araç olarak, zorunlu olarak praksisin yapısını tersine çevirir. Tersine, herkeste *gerçekten insancadır* (ihtiyaca dayandığı ölçüde, vb, ve kendini geçmiş ve şimdiki koşulları geleceğe doğru aşan bir proje aracılığıyla ortaya koyduğu ölçüde), ama kendini bir araya gelmenin şey tarafından birleştirilmesi olarak ürettiği *de insanileştiricidir*: Bu nedenle gerçekliği, maddesellik olarak serinin negatif ve totalleştirici bağı olarak iktidarsızlığı ürettiği ölçüde kendini herkeste esnek olmayan olarak üretir; dahası, bu iktidarsızlık temelinde ortaya çıkan başkalık yapısı, insanı Öteki olarak ve Ötekiler tarafından koşullandırılmış olarak (ve onları bir Öteki olarak koşullandırarak) *talep* etmeye zorlar.

Nihayetinde, herkesin ihtiyacı, doğrudan organizmada onun gerçek bir olumsuzlaması olarak mevcut olsa da, Öteki'nin ihtiyacı ya da Öteki olarak İhtiyaç olarak iktidarsızlık yoluyla hissedilir. Bu düzeyde, yoksul semtlerdeki çocukların güneşe, arabanın benzine, odanın iyi bir temizliğe olduğunu ya da Fransa'nın çocuklara ihtiyacı olduğunu söylemek arasında hiçbir fark yoktur. 90 Bu yapıları ve ifade yalnızca kapitalist toplumlara indirgemek ve sermayenin tarihsel bir ürünü olarak görmek tamamen yanlıĢ olacaktır: sosyalist toplumlarda da içerik olarak farklı ama öz olarak benzer baĢka yapılar bulunabilir. Polonyalı bir gazeteci, Poznan'dan iki yıl önce Varşova' tüm duvarlarında yer alan cümleyi yerli yersiz alıntıladı: 'Tüberküloz *lfreine)* üretimi engeller. Öfkelenmekte hem haklı hem de haksızdı. Haklıydı çünkü veremli işçiyi, bir kol olarak, bir mikrop ile bir makine arasında sadece negatif (ve atıl) bir ilişki haline getiriyordu. Gerçekten de, seri çokluk ile bir kolektif içindeki ortak maddi nesne arasındaki mutlak eĢdeğerliği daha canlı bir Ģekilde gösteren çok az slogan olabilir.91 Ama öte yandan, bu slogan ne aptalca ne de yanlıĢtır: aktif bir yönetici grubun (pratik-atıl bir alanın zorunlulukları tarafından) seri bir toplanmaya dönüĢtürülmesi olarak *bürokrasinin* ifadesidir. Bürokrasi, gerçekte, bir ilke ve bir yönetim aracı haline getirilmiş Öteki': grubun ayrışmasının insanları tamamen pratik-atılın iç alanına hapsettiği anlamına gelir. Bu, insanın insanın geleceği olmaktan çıkması değil, geleceğin *insanının insana insani bir thinfi olarak* gelmesidir.

Bu bakış açısından, diyalektik soruşturma az önce sorduğumuz sorunun cevabını verir: bize sınıfı bir kolektif olarak pratik-içsel *alanın leyelinde* ve *sınıf varlığını* bir serilik statüsü olarak gösterir

90. Sosyal ve politik düzlemde mesele, bu varlık ve dil yadsımak değil, pratik-atıl alanı tasfiye etmek için birlikte hareket etmektir.

91. Üretim, gerçekten de, koşulsuz bir zorunluluk olarak, üreticilerin gücünü ve faaliyetini özümsedikleri ölçüde üretilen malların miktarıdır. Slogan, birleştirdiği kavramların pratik homojenliğini teyit ettiği ölçüde, tüberküloz hiç kimse tarafından deneyimlenmediği ölçüde bir hastalıktır, istatistik olduğu ölçüde, yani örneğin kaybedilmesine neden olduğu çalışma saatlerinin sayısıyla ölçüldüğü ölçüde bir hastalıktır. Son olarak, aralarındaki ilişki şöyledir nesneyi insan emeği temelinde niteleyen bir kelime ile ifade edilir; *engelleme* aslında mekanik bir sistemdeki doğal bir değişikliğe atıfta bulunabilir, ancak bunun tek nedeni, insanların binlerce yıldır *fren* olarak bilinen işlenmiş nesneler içinde belirli bir iç ilişki inşa ediyor olmalarıdır. Dolayısıyla bu ifade şu sonucu doğurur maddi bir zorunluluk ile onun maddi koşullar tarafından olumsuzlanması arasında pratikte etkisiz bir ilişki olarak Maniheist türde bir karşı-olgusallık yerleştirmek.

onu oluşturan çokluğa dayatılmıştır. Ancak hala açıklığa kavuÇturulması gereken birkaç nokta bulunmaktadır. an için on dokuzuncu yüzyılın ilk yarısında sanayileÇmenin ürettiği Fransız proletaryası örneğine dönelim.

5 *Seri ve Sınıf: Fransız Proletaryası*

Kolektifler hem belirli girişimlerin bir sonucu hem de sonluluğun radikal bir şekilde tersine olduğundan, öznel varlıklarına inanmayı mümkün kılan, ancak nesnellik içinde incelenmesi gereken kendine özgü güçlere sahiptirler. Çünkü bir toplumun ekonomik sistemi bir
kolektif, kendi kendine işleyen bir sistem olarak düşünülebilir,
varlığını sürdürme eğilimindedir. Özellikle, Marx'ın sermaye süreci olarak adlandırdığı şey, zorunlu olarak materyalist diyalektik aracılığıyla ve onun titiz yorumuna uygun olarak anlaşılmalıdır. Ancak bu sürecin 'kalabalıkların atomi sasyonundan' ve aynı zamanda tekerrürden kısmen sorumlu olduğu doğruysa,92

92. Ortaçağ topluluklarında atomizasyondan eser yoktur. Ġnsanın insanla olan iliÇkisine (kiÇisel bağımlılık) dayanan kendi yapıları vardır. Bu dönemde Marx şöyle yazmaktadır: 'Emeklerinin icrasında bireyler arasındaki toplumsal ilişkiler, her halükarda kendi karşılıklı kişisel ilişkileri olarak görünür.
ilişkilerdir ve emek ürünleri arasındaki toplumsal ilişkiler biçimi altında gizlenmezler . . . *(Kapital,* I, s. 77). Yine de bu feodal anayasa değiÇikliği ya da döngüsel tekrarı ve hatta bazı durumlarda kaçıÇ perspektifini engellemek için hiçbir Çey yapmamıÇtır: örneğin *Kilise*'nin gerçekliğini yaratan Çey budur.
kesinlikle din adamları arasındaki ve din adamları ile dindarlar arasındaki kişisel ilişkiler kümesinden fazla bir şeydi. Eğer dinsel yabancılaşmanın muazzam, gerçek bir alt tabakası varsa ve tüm Avrupa'yı ve ayrıcalıklarının ağırlığıyla tartıyorsa, bunun nedeni öznel bir inananlar topluluğu olarak birliğini gerçekleştirme eğiliminde olması değil, daha ziyade ayrıştırılmış bir bütünlük olarak kalması ve ister dışarıdan ister içeriden olsun, üzerinde herhangi bir eylem girişiminin belirsiz bir uçuş perspektifinde kendini kaybetmesidir. Asıl sorun – **ki** bu soruna burada giremeyiz - geçmişle ilgili değildir, burada tekrar ve
Yabancılaşma her zaman var olmuştur, geleceğe gelince: sosyalist bir toplum atomizmin *tüm biçimlerini* ne ölçüde ortadan kaldıracaktır? Yabancılaşmamızın işaretleri olan kolektif nesneler ne ölçüde gerçek bir özneler arası iletişim içinde çözülecektir?
tek gerçek ilişkilerin insanlar arasındaki ilişkiler olacağı ve her insan toplumunun detotalize bir bütünlük olarak kalma zorunluluğunun gerçek birliğin sınırları olarak tekrarı, uçuşları ve dolayısıyla birlik-nesnelerini ne ölçüde koruyacağı

'üretim tarafından belirlenen bir ilişki' olarak ancak sürdürülmesine yardımcı olduğu bu yineleme ortamı içinde ve aracılığıyla var olur. "Sermaye kolektif bir ve ancak birçok üyenin birleşik eylemiyle, hayır, son kertede, ancak toplumun tüm üyelerinin birleşik eylemiyle
harekete geçirilebilir. Dolayısıyla sermaye kişisel değil, toplumsal bir olgudur.
Komünist Manifesto'da okuyoruz.[93] Ancak bu toplumsal güç, Marx'ın dediği gibi, 'iç içe geçme ve düzmece bir şekilde gerçek ve hiçbir şekilde gerçek olmayan bir şey' aracılığıyla kendisini 'bireylerin dışında var olan bir şey' olarak dayatacaktır.
hayali mistifikasyon'. Ve *Kapital*'deki bir pasaj bunun kökenini açıklar
'Şu anda ele alınan toplum biçiminde, insanların *toplumsal* üretim sürecindeki davranışları tamamen atomiktir. Dolayısıyla üretimde birbirleriyle olan ilişkileri, kontrollerinden ve bilinçli bireysel eylemlerinden bağımsız *maddi* bir karakter kazanır. Bu gerçekler kendilerini ilk başta, üretimin ürünleri olarak gösterirler.
genel bir kural olarak emtia biçimini alır.....Bu yüzden bilmece
Para-fetişinin sunduğu bilmece, meta-fetişinin sunduğu bilmeceden başka bir şey değildir. "94 Dolayısıyla, Marx'ın *Manifesto*'da yazık ki söylediği gibi, gerçek üretim ilişkilerine insanlık dışı bir şey karakteri kazandıran şey, "birçok üyenin birleşik eylemi" değil, her şeyden önce onların ayrışması ve atomize olmasıdır.

Ancak bu "eylem birliği" gerçekleGmektedir; bunun kanıtı da burjuva ekonomistlerinin iGçi ve iGverenlerin çıkarlarının dayanıGmasından rahatlıkla söz etmeleridir. Böylece, bitmiş ürün sanki uyumlu bir girişimin, yani yönetim, teknisyenler, ofis personeli ve işçilerden oluşan bir eylem ve çalışma grubunun sonucuymuş gibi sunulur. Ancak burjuva iktisatçısı bu durumu görmek istemez.
dayanışma, *atıl maddede* gerçek ilişkinin tersine çevrilmesi olarak ifade edilir. Bu sahte birlik, "sözde *insanları* ifade eden hareketsiz mühür olarak, aslında yalnızca karşıtlık ve serilik ilişkilerine atıfta bulunabilir. İnsan çabalarını kendi insani birliği içinde *birleştiren* şey, nesne ve yalnızca nesnedir: ve eğer bu nesne, insanları bir insanlığın varlığına inandırabilirse
aslında sadece anti-sosyal (pratik) bir anlaşmanın olduğu orijinal anlaşma

---

tion? Kapitalist yabancılaşma biçimlerinin ortadan kalkması, *tüm* yabancılaşma biçimlerinin ortadan kalkması anlamına mı gelmelidir? Bu bizi Jean Hyppolite'in *Etudes sur Marx et Hegel* (Paris, 1955; çeviren John
O'Neill as *Studies on Marx and Hegel,* Basic Books, 1969. [Ed.])

93. Marx ve Engels, *Seçme Eserler*, Moskova, 1962, Cilt I, s. 47. [Ed.]

94. *Capital,* Cilt I, s. 92-3. Vurgular Sartre'a aittir ve çeviri biraz değiştirilmiştir. [Bu pasaj Fransızca çeviride eksiktir. Bkz: Maximilien Rubel, *Karl Marx. Essai de biographie intellectuelle,* s. 350.

atıl) güçtür, çünkü onun pasif birliği, radikal heterojenliği içinde, herhangi bir insani birleşmeye atıfta bulunamaz. Başka bir deyişle

bir makinenin toplumsal kökenini tamamen belirsiz bırakır *(en azından* Örneğin, belirli bir makinenin kapitalist sisteme sahip bir ülkede mi yoksa üretim araçlarının toplumsallaştırıldığı bir ülkede mi üretildiğini söylemenin hiçbir yolu yoktur).95 'Şeyleşme'*nin* insana yoluyla, yani tam da onu Öteki olarak hareket ettiren şey olarak geldiğini görmemek nasıl mümkün olabilir?

ve gerçek ilişkilerini Ötekiler arasındaki ilişkiler temelinde belirleyen nedir? *Fiyatın* tekerrürün bir sonucu olarak nasıl istikrar kazandığını ve kendisini nasıl hemen herkese dayattığını gördük

Ayrıca alıcının satıcıyla olan somut ilişkisinin nasıl önemsiz bir görünüşe indirgendiğini de gördük: dükkana girmek, merhaba demek, fiyat , pazarlık etmek, tereddüt etmek ve bir şey satın almak: tüm bu sözde

Eylem anları jestlerden ibarettir; mübadele önceden kararlaştırılmıştır, fiyat kendini dayatır; insanların ilişkilerini belirleyen *şeylerdir*. Marx'ın sık sık söylediği gibi, kapitalist toplumda her şey *ötekiyse*, bunun başlıca nedeni atomizasyondur.

Sürecin kökeni ve sonucu, sosyal insanı kendisinden bir Öteki haline getirir, Ötekiler tarafından kendilerinden Öteki oldukları ölçüde koşullandırılırlar.

ĠĢçi kapitalizmin bir ürünü olduğu sürece, yani ücret karĢılığı çalıĢtığı ve kendisinden alınan malları ürettiği ve bireylere ya da özel gruplara ait endüstriyel makineleri kullandığı sürece, on dokuzuncu yüzyılın ilk yarısında iĢçi sınıfının olumsuz ortak amacı, gördüğümüz gibi, toplam ulusal üretimiydi, yani iĢçinin onlar aracılığıyla sermayenin geniĢlemesini üretmesini gerektiren sermaye olarak makinelerdi. Ayrıca sınıfın ortak çıkarının ancak bu olumsuzlamanın olumsuzlanması, yani bir kaderin pratik olarak olumsuzlanması olabileceğini gördük.

95. Öte yandan, aynı makine çağdaş üretim araçları, teknikler ve *bu* yolla işlenmiş maddenin hizmetkârları arasında kurduğu belirli kemikleşmiş yapılar bilgi verebilir. Ancak, üretim araçları her yerde aynı olduğu sürece, bu atıl yapılar da her yerde . Ortak bir *praksisin* bu yapılara geri dönüp onları daha esnek hale getirip getirmediği ya da onları diğer alanlarda (çalıĢma saatlerinin , boĢ zamanların düzenlenmesi, kültürel faaliyetler vb.

kendileri için.

ortak atalet olarak acı çekmektedir. Bu nedenle, *insani* bir *zorunluluk* olarak pratik örgütlenmenin kendi içinde ve hatta pratik-atıl alanında bile bir kurucu yapı ilişkiler arasında olduğunu kabul etmeliyiz.
(bu bir sonraki bölümde daha açık hale gelecektir). Ve bu örgütlenme hem bir araç hem *de* bir *amaçtır*, çünkü kendisini hem kadere karĢı (yani belirli bir sistemde makineden *bu* belirli kaderi yaratan insanlara karĢı*)* hem de pratik-atıl alanın gelecekteki yeniden içselleĢtirilmesi olarak sunar ve somut bir bütünlük olarak hem üretim araçlarını hem de bir bütün olarak üretimi yönetecek olan sürekli aktif bir toplumsal örgütlenme içinde çözülmesi öngörülmektedir.

İşçi, kaderinden ancak çoklu insan gücü ile kurtulacaktır.
bir bütün olarak toplumsallık kalıcı olarak bir grup *praksisine* dönüşür. Dolayısıyla onun tek geleceği toplumsallığın ikinci derecesindedir, yani bir grubun birliği içinde ortaya çıkan insan iliĢkilerindedir (bir araya gelme ortamının ayrılığı içinde değil). Marx iĢçinin toplumsallığından bahsederken bunu kastetmiĢtir. Yine de bu toplumsallığın, pratik alanın karşılıklı iki yönünün *birlikte* olumsuzlanması olarak çıktığına dikkat edilmelidir: kader olarak ortak nesnenin olumsuzlanması ve serilik olarak çokluğun bağlantılı bir olumsuzlanması. Başka bir deyişle, sosyallik
Bireylerin çokluğunun (örgütlü grup içinde) hala bireysel bir aşma projesi olarak serilik, seriliğin kendisini bir iktidarsızlık bağı olarak ortaya koyar; bu serilik, ortak nesneyi toplumsallaştırma eğilimindeki bir eyleme doğru aşılacak olan varlıktır. Öte yandan, bu
toplumsallık, herkesin içinde kendini ürettiği kolektifin yapısı tarafından belirlendiği so ölçüde ve *başlangıçta* hiçbir *sonuç üretmediği için* (yani on dokuzuncu yüzyıla ve temelde Lyon ipek dokumacılarının isyanına kadar) ya da karşılıklı ilişkilerin yaratılmasıyla sınırlıydı, herkeste kendi projesine özgü bir yapı olarak ortaya çıktı ve böylece aracılığıyla aktif örgütlenmeler üretmeden önce çok sayıda özdeş projeye ayrıştı. Böylece bir süreç olarak ortaya çıkar
tam da temelde bir aşkınlık olduğu *ölçüde* izolasyonun

çoğulluğun birliğe doğru ilerlemesi. Bu, oldukça basit şekilde, *herkesin* örgütlenme projesinin, aştığı ve olumsuzladığı şey tarafından, yani bir iktidarsızlık bağı olarak serilik tarafından olumsuzlanarak başladığı anlamına gelir.

Daha yakından baktığımızda, *bazı ortak eylemlerin gerekliliğinin* ancak insanlar arasında var olan bir bağdan doğabileceğini ve kendisini ancak bu bağın aşılması ve tersine çevrilmesi olarak sunabileceğini görebiliriz.
temel bağlantı. Eğer gerçek (ama soyut) bir şey düşünmek mümkün olsaydı

Saf haldeki bireyler – liberalizmin sosyal atomlarını kastetmiyorum - karşılıklılık bağlarıyla birleştikleri ölçüde ve eğer nesnenin karşılıklılığı bir başkalık bağına soyutlanabilirse, insan ilişkilerinin sonsuz dağılımının kendi başına nasıl araçlar üretebileceğini anlamak imkansız olacaktır.

kendini tekrar bir araya getirme yeteneğine sahiptir. Bu anlayış tamamen İnsanlık tarihine uygulanabilir, ancak yukarıda bahsedilen canlı organizmalar fikri sağlandığında, mantıksal bir olasılık olarak bir anlam ifade eder,

Evrene bağlı olan, ancak Tarihimizin temel, olumsal bir özelliği olarak *kıtlığın* neden olduğu daralmadan etkilenmeyen, tutarlıdır. 'da pratik-atıl dünya , 'a dayanmaktadır.

Ancak kıtlık söz konusu olduğunda, nesne insanları, çokluklarına bir mührün şiddetli, pasif birliğini dayatarak bir araya getirir. Ve tam da bu nesnenin (sömürgeleştirilenler ya da sömürülenler için) bir tehdit olduğu anda, tam da bu nesnenin pozitif bir çıkar olarak

(sömürgeciler ya da sömürenler için) tehdit edildiğinde, iktidarsızlığın birliği kendisini şiddetli bir çelişkiye dönüştürür: *birlik*, kendisini olumsuzlayan iktidarsızlığa karşı çıkar. Anlaşılabilirliği keşfedeceğiz

bu anı daha sonra ele alacağız. Şimdilik vurgulanması gereken şey, bir başkalık gücü olarak iktidarsızlığın *öncelikle* olumsuz biçimiyle birlik, *öncelikle* edilgenlik biçimiyle eylem ve *öncelikle* sonluluk olduğudur karşı-özgünlük biçimindedir.%

Dolayısıyla, gördüğümüz gibi, bir tür *ortak davranış biçimi* vardır Çoğunluğun siyah olduğu bir şehirde beyaz azınlık arasında:

Basitçe söylemek gerekirse, bu davranıG herkes tarafından taklit edilen ama hiç kimse tarafından *benimsenmeyen* (örgütlerin oluGturulmasını saymazsak) yaygın bir davranıGtır. Yine de, insanların pratik birliği asla ortaya çıkamaz ya da

işlenmiş maddenin insan üzerindeki egemenliğinden kaynaklanır.

birliğin kendisidir. Bu anlamda, 1830'da Makine-Kader'in ve baskı ve kısıtlama organlarının varlığında işçilerin *ortak sınıf duyusu*, reci ilişkilerinin seriliğiydi.

procity, bu derin iktidarsızlığın *aynı zamanda bir birlik olmasıydı.* Aslında İşgücü piyasasının varlığı, işçiler arasında ayrılığın karşıtlık ve başkalık olarak yaşandığı antagonistik bir karşılıklılık bağı yarattı: emek güçlerini satan bireylerin negatif topluluğunda, herkesin hem kendisi hem de Öteki olarak yer aldığını gördük. Üretim tarzına göre emeğin kendisinin de bir öteki olduğu açıktır,

96. Bu üç kavramı *toplumsallıklar* olarak görüyoruz. Diyalektik araştırmamızın başlangıcından bu yana, birliğin ve toplumsallığın asıl temelinin

ya pozitif karGılıklılık ya da dağılma iliGkileri doğurur. On dokuzuncu yüzyılda kapitalist merkezileGme iGçileri bir araya getirme eğiliminde olsa da, dağınıklık önemli bir faktör olmaya devam etmiGtir (sanayilerin Fransa'ya dağılması, yerleGim gruplarının dağılması, vb.) Yine de iGçi, kendisini iGçi yapan ve onu emeği ve maruz kaldığı sömürü türüyle tanımlayan nesnel özelliklerin farkına varma eğilimindeydi. Giderek kendi nesnel gerçekliğinin ve dolayısıyla yoldaşlarının gerçekliğinin farkına vardı. Ancak, kendi ürünlerinin ve bu ürün etrafında örgütlenen toplumun ürünü olma ortak özelliği, bazıları için ne kadar belirgin olursa olsun, aralarında soyut, kavramsal bir özdeşlikten yaratamadı.

eylem içinde yaşanmadığı *sürece.*

Bununla, bu ortak özelliğin her gün, piyasadaki antagonizma ve emek dayanışmasının karşılıklı ve çelişkili çifte bağlantısında ve her şeyden önce yerel misilleme eylemleri vesilesiyle, ilk başarısızlıkları ve teslimiyetleriyle ortaya çıktığını kastediyorum. Direnişin spontane, güçsüz ve hızla bastırıldığı işçi hareketinin bu ilk günlerinde, mağluplar kendilerini fark ettiler

Kendilerini *bu iktidarsızlığın* içinde buldular ve bunu erkeklerin seri bir şekilde dağılması olarak yaşadılar.

Ancak bu nesnel durum, yoldaşlarıyla olan gündelik ilişkilerinde kendini gösteriyordu ve ortak eyleme geçme çabalarını engelleyen de buydu. Çelişkili ilişkilerin bu belirsiz çoğulluğu, hem işçiler olarak durumlarını tanımlayan şeydi

(özellikle de yoldaşlarıyla rekabet ettikleri gerçeği) ve *sınıfı*, seri birliği her yerde yatan belirsiz bir dizi olarak yaratan şey

Onu oluşturan bireylerin iktidarsızlığında, sırf bu iktidarsızlık onların ayrılığından kaynaklandığı için. Sömürü herkesin pasif birliği ortaya çıktı (sadece bir durum özdeşliği olarak değil), öyle ki herkes Ötekilerin yalıtılmışlığını kendi yalıtılmışlığı ve onların iktidarsızlığını kendi iktidarsızlığı olarak yaşadı. Bir kolektif olarak sınıf, kendini insanın ve bu olumsuzlamanın seri bir imkânsızlığı olarak kurduğu ölçüde, insanlardan yapılmış maddi bir şey haline gelmiştir. Bu imkânsızlık, sınıfı olgusal bir zorunluluk haline getirir.

---

eylemdir ve nihai olan, mevcut koşulların pratik alana doğru birleştirici ve yeniden düzenleyici dönüşümü olarak bireysel *praksistir*. Ama aynı zamanda bu bireysel *praksisin artık* pratik-atılın en somut düzeyinde *tanınamayacağını* ve orada yalnızca işlenmiş maddenin kötü niyetli eylemlerinin yararına *kendini kaybetmek* için var olduğunu da biliyoruz.

değişken kader. Bu pratik bir dayanıÇma değil, aksine eksikliğinin getirdiği kaderlerin mutlak birliğidir. Her iÇçi kendi eylemsizliğinin tüm Ötekilerin eylemsizliği tarafından onaylandığını hisseder; her küçük örgütlü grup kendi sınıfını tüm çabalarını etkisizleÇtiren tek yönlü bir kaçıÇ olarak hisseder. OluÇum sürecindeki bu proletarya için Öteki, öncelikle (kendisinin de bir Öteki olarak yer aldığı) Ötekilerin, yani kendisi de dahil olmak üzere herkes için iÇsiz kalma ya da daha düÇük ücretlerle çalıÇma olasılığını temsil edenlerin seri ; kısacası

Öteki, serileştirilmiş ve totalleştirilmiş antagonizmaları, emek piyasasında talepleri düşürmeye zorlayan Öteki olarak ortaya çıkan *kendi karşı finalitesi* olduğu gerçeğinde kendini gösterdiği ölçüde.

Bu serileştirilmiş antagonizma ya da negatif serilik (yer nedeniyle, pazarla ilişkisi dışında ayrıntılı olarak incelemediğimiz), başkalığın ilk yapısını oluşturur.

antagonizmanın procity'sidir ve her Öteki için her işçiyi kendi düşmanı olduğu ölçüde kendisi olarak kurar. Ancak aynı anda bu karşıtlıkların *seri birliği*, kendisini birleştirici bir *praksis* talep eden aynı ve Öteki'nin çelişkisi olarak ortaya koyar. Şimdi, paradoks

cally, but very logically, it is not these antagonisms such as that make *unity-praxis* so difficult; contrary, as we shall see, their truth lies in the transcendence which integrates them in the common unity of

Talepler. Geçen yüzyılın ilk yarısında işçileri iktidarsız kılan şey, mekânsal ve zamansal tabakalaşma olarak başkalıktı. Emekte pozitif karşılıklılık düzeyinde (ki bu, birincisiyle çelişen ve sınıfın gerçek gerilimini yaratan başkalık yapısıdır), iktidarsızlığı yaratan aslında dağılmadır. En azından

Bu düzeyde, aslında, herkesin kendi *sınıfını* nesnel olarak kavraması

Kendi *praksisinin* (yukarıda incelenen) pratik-içsel gerçekliği, yoldaşının kendi tikel sınıf-oluşunda karşılıklı olarak anlamına gelir; bu *pratik olarak* başarılmıştır (en azından o dönemde teorik olarak değil)

dostluk, karÇılıklı yardımlaÇma, iÇ iliÇkileri vb. Ve bu karÇılıklılık, Fransa'da takımyıldızlar ve zincirleme iliÇkiler halinde yayıldığı ölçüde (diğer gruplarla iliÇkileri aracılığıyla, proleterlerin bir kısmının geldiği köyler ve siyasi

cumhuriyetçi küçük burjuvazinin grupları), sınıf kendini -sınıf varlıklarının belirsiz diziselliği olarak- bir *ortam* olarak konumlandırdı.

Ancak bu çevre, *işçinin ohjektif bir temsili* değildi*: onu sürekli olarak* pratik iktidarsızlık olarak *gerçekleştiriyordu*. Bir işçi gazetesinin kurulduğunu öğrendiğinde, pratik bir kararlılık olarak of

sınıf eylemi, kendisini bu gruptan doğrudan etkilenmiş olarak üretecekti; bu grup, pratik-atılın içinden onu kendi varlığında etkiliyordu.

Bu varlıktaki iktidarsızlık ve ayrılık yapısını olumsuzlamak için zorunlu bir emir97 olarak. Ancak, aynı zamanda, bu sınırlı girişim, oluşturulduğu kentte çalışmadığı bir zamanda oluşturulduğu için, oradaki bir yoldaş ona bu durumdan bahsetti,

ona gazetenin bir kopyasını gösterdi), kendisini kendisinin ve herkesin olumsuz bir belirlenimi olarak üretti: kendi içinde, aslında çevrenin sınıf-eylemi tarafından totalleştirilmesinin her zaman mümkün olduğunun bir kanıtıydı,

ve bunun pasif bütünlüğün derin gerçeği olduğunu söyler. Ancak, aynı zamanda, kendisini *bu totalizasyon olmamakla,* sınıf totalizasyonuyla iliĢkili olarak hiçbir olmamakla ve bir bakıma, her durumda kaçınılmaz olan, *kendisini kendisi için öne* sürme basit olgusuyla onu olumsuzlamakla tanımlar: o nedenle, çokluğun hareketsiz bir birliği olarak kendi başına sınıf buluşmasına geri dönmektedir. Bir yenilgi anında Parisli yoldaşlarının inisiyatifini öğrenen Lyon'daki işçiye gelince, kendisi de atalet olarak, katıksız mesafe nedeniyle iktidarsızlık içinde kök salmış olarak konumlandırılmıştır (bağlantılı aslında her *şeyiyle),* bu *da* onlara katılmasını engelledi ve Onların eylemlerini taklit etme zamanının henüz Lyon'a gelmediği anlamına gelen koşullar nedeniyle. Aynı zamanda, bu kesinlikten uzak dönemde, girişimin içeriği konusunda kaldı: Hıristiyan ideolojisinden tamamen kurtulmuş değildi ve Parisli yoldaşlarının da bundan tamamen arınmış olmadığını biliyordu, dolayısıyla üretilen nesneyle (gazete, desteklediği fikirler, onun

propaganda, vb.) *belirsizliğini* korumaktadır. Burada yine yaygın olan Bu çelişkili ilişkide kendini gerçekleştiren sınıf-varlığı: bu kolektifte, gerçekte, ne kadar küçük olursa olsun bir grup kendini oluşturursa ve bu grup bilinir hale gelirse, o zaman grubun birliği, seri atalet ile aktif organizma arasında bir tür aracı olarak herkes tarafından olumsuz bir şekilde yaşanır: herkes O'birleşir, pasif olarak ama

doğrudan, kısmi hareketi tarafından totalizasyonun anı olarak belirlendiği ölçüde, *başka bir yerde* ve

birkaç kişi aracılığıyla, herkesin oradaki hareketsiz varlığı olarak sınıf toplanmasını olumsuzlar. ile ve arasında grup-külçe, aracılığıyla atıl

yoğunluğunda, (*gruptan* bireye doğru ilerleyen) tek sesli bir içselliğin sentetik kendini kurar; ancak

97. Açıktır ki, kolektif eylemin gruba katılmamış birine sunduğu zorunluluk karakteri, insan özgürlüğünün maddenin pratik-atıl alanında kendini bir öteki olarak gösterebilmesinin tek yoludur.

Aynı zamanda, hem kendi belirsizliği hem de grup eyleminin tam belirsizliği, bu ilişkinin belirsiz (ne negatif ne de pozitif) kalması anlamına gelir, böylece sentetik interi orite bağı, çevrenin ortak üyeliğinin seri bağı tarafından emilmesine izin verir.

Öte yandan, desteklenmeyen ve takip edilmeyen ya da sürdürülmeyen ve devam ettirilmeyen yerel girişimlerin başarısızlıkları sayesinde, her grup *aktif* sınıf dayanışmasını sınıfın atıl bir zorunluluğu olarak gördü
negatif soli darity'yenilgisinde, seri uçuş olarak kaderin yeniden keşfi temelinde amaç. Burada söz konusu olan, işçiler arasında bir çıkar çatışması değil, aksine onların ayrışmasıydı.

Seri üretimle *harekete* geçirilmesi gereken bu belirsiz ortam karşısında yöntemleriyle, grup kendi küçüklüğünün, iktidarsızlığının ve kırılganlığının farkına vardı. Başka bir deyişle, ortak tözün kırılgan bir modu olarak görülmeye başlandı ve aynı şekilde, bir 'mikro-organizmanın' (bu terimi organikçi ya da Gestaltçı anlamda kullanmıyorum) kendi tözüyle ilişkisi olarak kararsız faaliyeti içinde kendini üretti.
belirler ve bu da ona derinliğini ve kırılganlığını verir. Doğal olarak, *sınıf Varlık* kendini zamansallaştırılmış bir ayrılık olarak *gösterir*, sadece herhangi bir politik eğitim ve ajitasyonun
'kitlelerin pasifliği'; yani sınıfın bir araya gelişinin seri olması, ama aynı zamanda işçilerin bireysel tarihlerine bağlı olarak farklı politikleşme ve özgürleşme düzeylerinde olmaları ve mekânsal dağınıklığın zamansal dağınıklıkla pekiştirilmesi.

Her halükarda, sınıfın tarihsel gerçekliği ve özgül yapısı, üretim ilişkileri aracılığıyla üretim tarzı tarafından üretilen belirli insanlarda tanımlandığı ölçüde, genel yapısını ve anlaşılabilirliğini, ortak nesnesinin onu seri olarak yapılandırılmış bir ortam olarak oluşturmasından ve diğer sınıfların
karÇı çıkan , aynı pratik atıl topluluk aracılığıyla, baÇkalıkların negatif *örgütleyici praksisinin mayası* haline getirmiÇtir. Arkaik proletarya örneğinde, iÇçi Ötekiler tarafından koÇullandırıldığı ölçüde *sınıfın* içindedir, yani Kendisi olduğu ölçüde, kendisi için, her zaman Ötekidir ve emek gücü, bir meta olarak, kendisinden Ötekidir, yabancılaşmıştır. Kendi eylemsizliği Ötekilerin eylemsizliğine dayandığı ölçüde sınıfın içindedir ve Ötekinin Öteki olarak eylemsizliği olarak herkesin içinde sınıfın kendisi haline gelir. Ve bu sınıf-oluş normalde çekimserlik, bozgunculuk, moral bozukluğu ya da teslimiyet gibi seri, olumsuz pratiklerle ifade edilir. Herkesin içindeki bu pratikler bir bütün olarak seriliktir.

Bu şekilde, ortak sınıf-Varlığı, işçilerin 'savunmada' olduğu dönemlerde tüm katılığıyla kendini gösterir; bireyin gelenekleri ve yaşamının maddi koşulları temelinde, herkesin içinde, kendini Öteki-Varlık olarak üreten kader haline gelir

İşçinin kendisiyle ve tüm Ötekilerle ilişkisi. Bu anlamda, içselleştirilmiş ortak bir nesne olarak ortak-sınıf-Varlık, *ne* kendini parçalarına dayatan ama onlardan farklılaşan bütünlük, *ne* özdeş olanın evrensel bir yeniden üretimi olarak tikel sınıf-Varlığın belirsiz tekrarını çağrıştıran bir sözcük, *ne de*

Herkes için ortak olan ve bazen "işçi sınıfının durumu olarak adlandırılan bir dizi koşul. AraGtırmanın en yüzeysel düzeyinde, belirsiz iliGkiler dizisi, aralarında insani terimlerin bulunduğu bir ortam olarak gerçekleGtiği sürece herkes sınıfın içindedir.

bu ilişkiler devam eder. Ancak ilk başta bu ortam, insanların ve nesnelerinin kendilerini insan ortamına dönüştürmesinden başka bir şey değildir ya da başka bir deyişle, işçiler arasındaki bir ilişki olarak karşılıklılıktır.

sadece *insanlık* değil, aynı zamanda homojen bir yapıya da sahipler,

hareketsiz bir kaptır. Ancak her durumda, araGtırmanın daha sonraki bir aGamasında ortam çözülecek ve seri olarak yapılandırılmıG çoklukların çokluklarını ortaya çıkaracaktır. Bu noktada, *ortak sınıf* duyarlılığı artık

herkes, *sınıf ortamında heing:* aslında, *heing*'idir

ilerleyen Ötekiler dizisi tarafından *Öteki* olarak oluşturulduğu ölçüde *başka bir yerde* ve Ötekileri oluşturduğu ölçüde dizideki konumunda herkesin Öteki-Varlığı olarak. Sınıf bir öteki olarak var olur.

toplam seri serisi.

Bu nedenle bir sınıftan diğerine sürekli geçiGler, ara ariler ve sınıflandırılamayan gruplar bulmak (ya da bulunabileceğini düGünmek) gerçekten çok önemli değildir: sınıf, üyelerini çevreleyen bütünsel, sentetik bir biçim olarak ele alınacak olsaydı, burjuva iktisatçılarının tanımlamaktan çok mutlu oldukları bir sınıftan diğerine o algılanamaz geçiGleri ve bu yeni kuGkuculuğun bulduğunu iddia ettiği (mantıksal yapısı kel adam hakkındaki eski tartıGmalara benzeyen) aporiaları kabul etmek gerçekten çok utanç verici olurdu.). Ama eğer sınıf serilerin seri bir bütünlüğüyse ve bu seriler topluluğu 'kabaca hem işçinin sınıf-oluşuna hem de onun Öteki-oluşuna tekabül ediyorsa, bu serilerin nihayetinde ortadan kalkması, ayrışması ya da Öteki haline gelmesi önemli değildir; aksine, sonsuz ya da belirli olmak (pratik-atılın bir belirlenimi olarak) seriliğin özüdür; dolayısıyla, iktidarsızlığın mutlak ötekisi olarak, ufukta kaybolmak ve kendini alçaltmak sınıf-oluşunun özüdür.

sonsuza kadar Öteki-oluşunda, diğer sınıflara ait diğer bireylerin Öteki-oluşları tarafından belirlenir. Bu aracılıklar sınıfın gerçek ağırlığını etkilemez ve pratikte etkisizdir: gerilim durumlarında (yani sürekli olarak), başkalık aracılık düzeyinde kalır ve artık hiçbir şey geçemez ya da aracı patlar ve iki özgür seri kendilerini mücadeleleriyle tanımlar. Tersine, eğer sınıfın tarihsel gerçekliği tam olarak tanımlanabilseydi ve bu tanım tüm üyelerine ve sadece onlara uygulanabilseydi, seriler yine de sonsuz olurdu, çünkü dairesel olurlardı.

Ancak sınıfın , bireyi (kim olursa olsun ve sınıfı ne olursa olsun) kendisini insanlaGtırılmıG bir Gey olarak tanımlayan ve pratikte atıl evrende, verili koGullarda bazı maddi ürünlerle kesinlikle değiGtirilebilen bir varlık haline getirir. Ve nihayetinde işçi sınıfını karakterize eden şey (bu bizim örneğimizdir) şudur

Militan bir grubun örgütlü *pratiği*, grubun tam kalbinden kaynaklanır.

Pratik-etkisiz, iktidarsızlığın opak maddeselliğinde ve *bu* maddeselliğin aşılması olarak eylemsizlikte. Böylece sınıfın diğer biçimi, yani bir *praksiste* bütünleGen grup, pasif biçimin kalbinde ve *onun* olumsuzlaması olarak ortaya çıkar. Tüm üyeleri tek bir *praksisle* bütünleşmiş ve aygıtları bu *praksisle* bütünleşmiş olan *tamamen aktif* bir sınıf

birbirleriyle çatıGmak yerine birlik içinde örgütlenmeleri, ancak iGçi sınıfı tarihinin çok nadir (ve devrimci) anlarında gerçekleGir. İşçi sınıfı deneyiminin ve nesnel gelişimi sorununa girmeden bile (ki bunlar bir ve aynı şeydir), pratik-atılın anlaşılabilirliği açısından bakıldığında, proletaryanın hem Kader hem de Kaderin Olumsuzlanması olduğu ölçüde *biçiminde* değişen ve çelişkili bir gerçeklik, ya da başka bir deyişle,

Her zaman, tarihsel durum tarafından belirlenen bir dereceye kadar, bir grup *praksisi* (ya da genellikle bir grup faaliyetleri çokluğu) olduğunu

ortak sınıf-varlığının hareketsiz birliğini aşındırır. Bu nedenle, kendisini çelişkili bir çifte birlik olarak üreten bir sınıftır, çünkü

diğer tüm birleşmelerin temeli ve malzemesi olarak, gerçekten de, kaderleri katılığını dağınıklıklarına borçlu olduğu ölçüde, işçilerin varlıklarında ve Varlık *aracılığıyla* birliğidir.

98. Burada sözünü ettiğim dağılmanın yoğunlaşma süreciyle tarihsel bir bağlantısı yoktur, ancak bu süreç temasları artırarak dağılmanın azalmasına yardımcı olabilir; dağılma alanı az ya da çok geniş olsa da, dağılma temelde yalnızca zorunlu olarak dağılmış bir çoğulluk tarafından yaşandığı ölçüde başkalığın iktidarsızlığıdır.

artırır; oysa aktif bir örgütlenme kendisini Varlığa karşı oluşturur ve birliği tamamen pratiktir; başka bir deyişle, *praksis*

Atıl varlığın , toplumsal alanın yeniden örgütlenmesine doğru örgütlemek, sürekli bir emek olarak çokluğun birliğidir.

Bununla birlikte, birkaç noktaya dikkat edilmelidir. Birincisi, kolektif *praksis* ancak temel bir ortak-varlık temelinde gerçekleşebilir; ikincisi, dönüştüğü varlık tarafından yapılandırılmış olarak kalacaktır.

ve onu sınırlarına ve etkinliğine kadar belirleyen (gördüğümüz gibi, 1900'lerde sendikal pratik, evrensel makinelerin baskısı altında üretildikleri haliyle proletaryanın pratik-atıl özellikleri tarafından zamansal olarak yapılandırılmıştı); üçüncü olarak, bir başkalık ve antagonizmalar yoluyla bir serilik ilişkisi içinde durması

kendisinden bağımsız diğer kuruluşlara ve *iletim aracının*

Dördüncü ve son olarak, göreceğimiz gibi, herhangi bir örgütlenme sürekli olarak serilik içinde çözülme tehlikesiyle karşıyadır (bazı ülkelerdeki bazı sendikaların bürokratik doğası

dener) ya da ortak-oluşun ataletine geri düşerken, aynı anda, *işlenmiş madde olarak* sınıf-kolektif, tüm ataletiyle, birlikler haline gelen pratik birlikleri destekler

bir mühür olarak varlık ve eylemsizlik anlamları. Dolayısıyla, örgütlenme serisinin ötesine geçmiş olsun ya da olmasın, işçi sınıfı kendi

Çelişki, insanların birbirleri aracılığıyla kendilerini yeniden fethetmek için gösterdikleri en kararlı ve görünür çabayı temsil eder; yani, onlara insani bir statü verdiği ölçüde *kendilerini Varlıktan kurtarmak* için

cansız ürünleri olan diğer insani şeyler arasında bir şey; ve pratik-etkisiz varlık alanı sürekli olarak kapanıyor ya da kapanma tehdidinde bulunuyor; Varlık onların eylemlerini tam bir özgürlük içinde taşlaştırıyor. Bu yeni

Soruşturma anı bize gösteriyor kipratik-iki-atıl alan

Tarihin hala soyut bir yapısından daha fazlasıdır; aslında olamaz

başkalık dünyası seri bir *birlik* olarak üretilmedikçe kendini oluşturamaz.

kendi aşkınlığının koşulu ve ilkesidir. Şimdi yapmalıyız

varlıktan örgütlenmeye geçişi incelemek. Bireysel *praksisin* ve kolektifin pasif faaliyetinin diyalektik anlaÇılabilirliğini kavradıktan sonra, Çimdi kolektif *praksisi* kavramalı ve sabitlemeliyiz.

6 *Kolektif Praksis*

Pratikte atıl olan bu alanı, pratikten uzaklaştırma niyetiyle gezdik.

bu şiddet, karanlık ve büyücülük yerinin
diyalektik anlaşılabilirliğe sahip olup olmadığı ya da başka bir deyişle, bu dünyanın tuhaf görünümünün altında katı bir rasyonalitenin yatıp yatmadığıdır. Artık öyle olduğu açıktır: orada meydana gelen tüm nesneler ve süreçler diyalektik gelişim kurallarına uymakla kalmaz, aynı zamanda
kavrayış her zaman mümkündür, ancak aynı zamanda deneyimin

Pratik-etkisiz alanda zorunluluğun *kesinlik (kanıt) içinde* ortaya çıkması yoluyla kendini gerçekleştirir ve *bu* nedenle özgür bireysel *praksisin* kalbindeki zorunluluk kendini *bu etkisiz etkinlik alanının varlığının zorunluluğu* olarak sunar. Başka bir deyişle, pratik deneyimde
Başarılı bir eylemin nesneleştirme anı, kendisini bireysel pratik diyalektiğin zorunlu bir sonu olarak sunar – ki **bu** diyalektik
nesnesinde olduğu gibi onda **da** – ve yeni bir anın ortaya çıkışı olarak. Ve bu

yeni an (pratik-etkisiz ya da temel99 toplumsallığın anı) bireysel *praksisin* toplam, yarı saydam diyalektiğine geri döner ve onu daha karmaşık bir diyalektiğin ilk anı olarak oluşturur. Bu, nesnelleşmiş her *praksiste*, pratik-etkisiz alanın, ortak bir yapı olarak pasif faaliyet lehine *olumsuzlanması* anlamına gelir.
kolektifler ve işlenmiş madde. Böylece nesnellik momenti diyalektik zorunluluğunu, tam da eylemsizlik *tarafından aşılan* ve *korunan* organik faaliyet olarak tanımlar
bireysel failin kendisi ve soruşturmanın apodiktikliğinde, kendisini bireyselliğin aşılması olarak sunar, bu failde ve
Herkesin içinde, toplumsallığı şeyleştiren *yeterince kırmızı bir orijinal* tüzükle. Ve biz

bu toplumsallığın incelenmesini, yeni bir tür araştırma yoluyla, zorunluluktan üçüncü bir moment olarak farklı bir özgürlüğe (birleşme özgürlüğüne) gönderme yapan bir tersine çevirmenin ilkelerini keşfedecek kadar ileri götürmüşlerdir.

Ancak bu diyalektik hareketin, tanımladığım şekliyle – ve yüzeysel olarak göründüğü şekliyle – *anlaşılabilirliği yoktur;* ya da daha doğrusu, gerçek koşullarını ihmal edecek olursak, dışsal bir diyalektiğe *(dialectique du dehors)* geri döneriz. Sadece Sihir ya da Kader, tek tek bireylerin nasıl
Nesnede özümsenen *praksis*, yeni bir olumsuzlamanın kaynağı olabilir
Kendisini kolektivitenin diyalektiğinin ilk momentine dönüştürdüğü, eğer pratik-atıl alanın ve onun grup tarafından olumsuzlanmasının anlaşılabilirliğinin eylemde yattığını gerçekten kabul etmek zorunda olsaydık özgür *praksis yoluyla* ifade edilen ve gelişen diyalektik bir gücün

99. Daha önce de gözlemlediğim üzere, 'temel' kelimesi herhangi bir tarihsel a *priori'ye* bulunmamaktadır.

alandaki değişimler ve farklı türden eylemler *yoluyla.* Bireysel *praksisin* yarı saydamlık olarak anlaşılabilirliği hiçbir şekilde pratik-atıl alanınki ile aynı olamaz ve benzer şekilde, bireysel *praksis,* atıl faaliyet ve ortak eylemin, örneğin *insan praksisi* olarak düşünülen *tek bir gücün gelişiminin* üç anı olduğunu hayal etmek saçma veya idealist olacaktır. Gerçekte, *iki tane* oldukça

Farklı diyalektikler: bireysel *pratiğin* diyalektiği ve *praksis* olarak grubun diyalektiği – ve alanın anı aslında anti-diyalektiğin anıdır. Gerçekte iki radikal olumsuzlama arasında yer alır: bireysel eylemin olumsuzlaması, onu kendi içinde karşılar, o kadar ki hala

ürününe, *onun* olarak yapışır*;* ve kolektiflerde ortaya çıkan gruplar halinde birleşme, seriliğin pratik bir reddi olarak. Yine de 'diyalektik' terimi 'anti-diyalektik'in bu maddi alanına uygulanabiliyorsa, bunun nedeni tam da bu çifte olumsuzlamadır. İçinde

Bu alanda, herkesin eylemi yok olur ve yerini, inorganik ve dıĢsallığın ataleti içinde, sahte bir içsellikle birleĢmiĢ bir eylem ve birleĢme gücünü koruyan canavarca güçler alır. Ve tersine, geçen yüzyıl boyunca işçi sınıfında geliştiği şekliyle basit birleşme hareketi, sınıfı, güvencesiz, sınırlı ilk birleşmelerinin çok ötesinde, yenilmez bir insan gücünün musallat bir iktidarsızlık olarak, temel bir bütünlüğün serileşmesi olarak oluşturmaya yeterliydi.

Bu nedenle, pratik-etkisiz süreçlerin anlaşılabilirliği birkaç basit, açık ilkeye dayanır ve bu ilkelerin kendileri de tek anlamlı ilişkinin bariz özelliklerinin sentetik çekişidir.

Bireysel *praksisin* ve faillerin çoğulluğunun temeli olarak içsellik

pratik alan içinde. Aslında nesneleştirme her zaman doğrudan doğruya *değiştirmeyi* içerir. Marksistler, sosyalist bir toplumda insanın ' ürünü' yerine kendi ürünü olacağını söylediklerinde

Yani insan kendi ürünüyse, tek nesneleştirmesi de kendisi olacaktır (kendinde ve Başkalarında); böylece nesnel varlık, pratiğiyle homojen olacaktır. Ancak bireyin gerçekliği maddi bir nesnede yatıyorsa, bir anti-dialektik başlar: mühürlenmiş inorganisizm

insanın varlığı. Şimdi, bu çok özel durum açık bir şekilde

kıtlık alanında bir arada var olan bireylerin çokluğu. Başka bir deyişle, yalnızca Öteki'nin maddi koşullar temelinde, işlenmiş bir madde aracılığıyla özgür *praksisi* benim *praksisimin* etkinliğini ve özgürlüğünü sınırlayabilir. Bu anlamda Anti-Sınıflar'daki sınıfların açıklaması

Diihring doğru söylüyor, ancak bunun tarihi bir değeri yok. Ama,

paradoksal olarak, diyalektik bir anlaşılabilirlik şeması olarak doğrudur

belirli bir toplumsal sürecin yeniden inşasından ziyade. Enge ls aslında sınıfların (yani bir pratik olarak kolektifin)
atıl toplumsallık türü), emek ürünleri meta haline geldiğinde kendilerini tarımsal bir toplulukta oluşturmaya başlarlar. Verdiği örneklerin hepsinin alakasız olduğunu gösterdim, çünkü bunlar kendilerini çevreleyen ya da kendileriyle ticari ilişkileri olan burjuva toplumlarının etkisi altında dağılan topluluklarla ilgilidir.

Ancak *anlaşılabilirlik açısından* bu örnekler yeterlidir:
Çünkü meta olma özelliği köylü emeğinin ürününe dışarıdan gelir. Engels toprağın ortak mülkiyet olduğunu ve her köylünün kendisini ve ailesini beslemek için üretim yaptığını varsayar ve biz de aynı varsayımı yapacağız. Kırsal emeğin bu anında, ürün ne bir amaç ne de nesnel bir sınırdır:
yalnızca yiyecek elde etmenin bir aracı olduğu ölçüde emeğin amacıdır.
Mübadele temelinde – ve özellikle de burjuva toplumları ile az geliĢmiĢ toplumlar arasında uygulanan mübadele temelinde
toplumlar – bu *nesnel talep,* özgür *praksisin* bir anı olarak *Öteki,* ürünü *Öteki* olarak kurar*;* yani onu 'üretim/tüketim' döngüsünün kapalı çemberinden çıkarır ve kendi içinde emeği emmiş ve değiş tokuş edilebilen bağımsız bir nesne olarak konumlandırır. Elbette bu ideal bir durum değildir.
Bu değişiklikler, burjuva grupları tarafından gerçekleştirilen ortak bir eylem (sömürgeleştirme, yarı-sömürgeleştirme ve topluluğu çevreleyip bir anklav haline getirmeye yönelik genel bir hareket) sırasında ve topluluğun parçalanmasını etkileyen bir dizi seri süreç aracılığıyla meydana gelir.
köyün, onunla ticaret yapan bir toplum aracılığıyla büyümesi. Ürün *gerçekten* bir meta haline gelir. Ancak buradaki önemli nokta şudur
Bu dönüşüm kendisini özgür bireysel *praksise* dayatır*:* nesneleştirme, kendisini kendisi için ortaya koyduğu ölçüde nesnenin üretimi haline gelir; bu durumda ürün, insan ve dolayısıyla ürün haline gelir. Ancak bu dönüşüm tamamen anlaşılabilirdir. Eğer görmezden gelirsek
Şu an için pratik atıl alanın seri süreçleri ve dönüşümleri göz önüne alındığında, geriye iki şey kalmaktadır. Birincisi, bir *praksis* (bir alıcının ya da bir grup alıcının *praksisi*) üreticinin özgürlüğüne el koymuştur: bu özgür girişimin *nesnesi* olarak üretici kendisini
dolaysız tüketim nesneleri yerine metalar üretir. Nesneleştirme, nesnesini bir başkasının özgür eylem alanında ürettiği için *ötekileşir*. Bu sınırlayan bir özgürlüktür. Ama ikinci olarak,
iki pratik özgürlük ancak pratikte karşı karşıya gelebilir

alan ve bir bütün olarak maddiyat aracılığıyla. Eğer koşullar *bir praksisin diğer praksisin* anlamını *kendine* mal etmesini mümkün kılıyorsa, bu sadece, ikincisinin kendisini nesnenin, birincisinin pratik alanında ve bu alanın yeniden düzenlenmesi yoluyla farklı bir anlam ve (üreticisi için) bir anlamına gelir. Dolayısıyla orijinal durum kendini şu şekilde ortaya koyar: tek içselliğin vokal ilişkisi, alıcının bezelyeleri *manipüle* etmesini sağlar

Aslında köylünün çevresiyle- yani emeğiyle olan ilişkisi *praksis* birleştirici bir örgütlenme olduğu ölçüde ve organizma kendi dışında bir varlığa sahip olduğu ölçüde bir içselleştirmedir.

-Doğadaki kendisidir. Ancak *kendi başına* üretilen maddesellik, üreticiyle tek anlamlı bir ilişki içinde durduğu için hiçbir şeyi dönüştüremez. Öte yandan, kendisiyle ilişkisi aynı zamanda bir içsellik ilişkisi olan bir *öteki tarafından* üretici için *başka bir anlam* verildiği anda

farklı bir şekilde de olsa, sahte bir karşılıklı içsellik ilişkisi

ürün ile üretici arasında kendini kurar, çünkü birincisi ikincisini *işaret* eder ve çünkü üretici *ürününün işaret ettiği* gibi davranır. Bütün bunlar son derece açıktır, çünkü bu ürün aracılığıyla ve bu ürün olduğu ölçüde, bir insan *praksisi kendisini* işçiye yöneltir ve onu hala başkaları için çalışır hale getirme eğilimindedir.

kendisi için çalışmaktadır. Öte yandanürünün *meta* haline gelirken kendi edilgenliğinin yasalarına göre oluşmasına izin verdiği de daha az açık değildir: yeni birliğini sürdüren ve alıcıların *praksisini* bir *meta* haline dönüştüren şey onun ataletinin ta kendisidir.

işçiye *karşı* kendi bağımsız anlamı *(anlamı)* haline geldiği ölçüde zorunluluktur. Ve *bu bağımsızlık sayesinde* (bir

insani ilişkilerin yokluğu, sentetik bir insanlık dışı ilişki olarak içsellikte yaşanır), kendini kendisi için bir com modity-exigency olarak ortaya koyan bir ürün olarak, işçinin yaptığı ve dolayısıyla nesne dünyasında ve bir nesne olarak olduğu şey haline gelir. Yıkım

tif güç basitçe bireysel diyalektik olarak *praksisin* bir yapısıdır; ancak

Ara nesnenin konstrüksiyonu ile hakların karşı karşıya gelmesi, nesnenin eylemsizliği ona verilen iki birliği gerçek, eylemsiz olumsuzlamalara, yani pasif güçlere dönüştürmedikçe nesnel, maddi bir çelişki haline gelemez.

Bu basit örnek, pratik-atıl alanın anlaşılabilirliğinin tüm koşullarını içerir: tek pratik diyalektik gerçeklik

Her şeyin itici gücü, *bireysel eylemdir.* Bir kıtlık alanı gerçek temsilcilerin karşı karşıya gelmesini belirler, birbiriyle karşı karşıya gelen faaliyetler tarafından *çalışılan Thing'e* yeni bir statü dayatılır. İçinde

Herkesin pratik alanı (herkesin olduğu ölçüde), doğru uçuşlarının yönlerini gösteren gizli, çoklu anlamlar ; ve belirli bir girişimin aracı ve sonu olarak (Ötekinin özgürlüğünü kendi özgürlüğüm için uysal bir araca dönüştürmek, zorla değil ama pratik alanı manipüle ederek),

kazanan kişinin *praksisini atıl ve faşizan* bir hale dönüştürür.

Kaybedenin pratik özgürlüğü üzerinde *cinating hold*. İçselliğin tek sesli ortamında, pratik alanın içselleştirici sentezi olarak fatihin *praksisini yeniden* dışsallaştırır. Ve anlamlandırma zorunluluğu olarak *onun varlığını* üreticiye, içsellik ortamındaki *bir kölenin hareketsiz dışsallığı* olarak yansıtır. Ancak, işçinin özgür alanını zorunlu eylemsizliğiyle ipotek altına alarak, işçinin karşısına çıkan özgür *praksisi* kendi aracılığıyla salt bir zorunluluk eylemsizliğine dönüştürür. Ve bir , her özgürlük, hem Öteki'nin ortamında hem de kendi içinde

içsellik ortamı, kendi eylemsizlik sınırını, yani zorunluluğunu deneyimler. Çokluk *belirsizleşir belirsizleşmez* (pratik ve seri anlamda), eylemlerin ve tepkilerin çoğalması birleşir

Herkesin herkes tarafından olumsuzlanması olarak (ve daha sonra ortak bir nesne olarak) kendisini kendisi için ortaya koyan nesnede. Ve inorganik, mühürlenmiş eylemsizlik olarak nesnenin kendisini kendisi için ortaya koyduğunu söylediğimde, süreci tüm anlaşılırlığıyla kavramamıza rağmen bunu tam anlamıyla kastediyorum: kendisini herkese karşı olumlayan nesnenin geçici birliği, gerçekte herkesin olumsuzlanmasıdır ve olumsuzlandığı ölçüde herkesin pratik alanında herkes için herkesin olumsuzlanmasıdır,

Nesnedeki hareketsiz birlik (örneğin, herkesin iktidarsızlığı ve yapılarını değiştirmeye yönelik her girişim yoluyla).

Bu nedenle, anlaşılabilirlik şemalarına ulaşmak istiyorsak, canlı yapılar topluluğu her durumda belirli bir sürecin kuralına göre yeniden oluşturulmalıdır: ilk olarak, tek

birleşmesi olarak özgür *praksis* içinde içselliğin vokal ilişkisi

alan; ikincisi, her biri nesneye dayattığı dönüşümlerle O'nun özgürlüğünü sahiplenmeye çalışan çok sayıda pratik faaliyetin eşdeğer ilişkisi (pratikler *hem*

negatif karşılıklı ilişkiler ve dolayısıyla içsellik ilişkileri *ve,*

dolaylı dışsallık ilişkileri); üçüncüsü, her özgür *praksisin* (tarafından emildiği ve geri döndürüldüğü ölçüde) bir varoluşa dönüşmesi; dördüncüsü, işlenmiş Şeylerin her varoluşunun, projeleri ve genel bakış açısı *öteki* olan, kim olursa olsun bir *Ötekinin* özgür *praksisi* tarafından kaçınılmaz olarak pasif bir faaliyete dönüştürülmesi; beşincisi

Herkes, nesnenin pasif etkinliği tarafından aktif pasifliğe dönüştürülür, organik ve insani gerçekliğinin bir başkalaşımı yoluyla değil, nesneyi üretirken kendi elleriyle ve kendi elleriyle gerçekleştirdiği, kendisini bir Öteki'ye acımasızca dönüştürmesi yoluyla (nesnenin çoklu anlamları, zorunlulukları ve anlamları Üreticisine verdiği *(anlamlar)* diğer faaliyetler tarafından önceden üretilmiştir veya bu faaliyetler tarafından üretilen diğer nesneler tarafından).

Bu açıdan bakıldığında, hem pratik-etkisiz alanın *var* olduğuna, *gerçek* olduğuna hem de özgür insan faaliyetlerinin böylece ortadan *kalkmadığına*, *hatta* gerçekleşme sürecindeki projeler olarak trans berraklığında *değişime* uğramadığına işaret edilmelidir. Alan mevcuttur: içinde

Kısacası, bizi çevreleyen ve koşullandıran şeydir. Sadece pencereden dışarı bakmam yeterli: İnsan olan arabaları ve araba olan sürücüleri, sokağın köşesinde trafiği yöneten bir polisi ve biraz ileride kırmızı ışıkla kontrol edilen aynı trafiği görebileceğim.

ve yeşil ışıklar: *yüzlerce acil durum* bana doğru yükseliyor: yaya

geçitler, uyarılar ve yasaklar; kolektifler (Credit Lyonnais'in bir şubesi, bir kafe, bir kilise, apartman blokları ve ayrıca görünür bir serilik: bir dükkanın önünde kuyrukta bekleyen insanlar); ve araçlar (kaldırımlar, bir cadde, bir taksi durağı, bir otobüs durağı, vb. donmuş sesleriyle nasıl kullanılacaklarını ilan ediyorlar). Bu varlıklar – ne şey ne de insan, ama insan ve hareketsiz şeylerden oluşan pratik bütünlükler – bu çağrılar ve bu zorunluluklar henüz beni doğrudan ilgilendirmiyor.

Daha sonra sokağa ineceğim ve *onların şeyi* olacağım.

Bir gazete olan o kolektifi satın alın ve birdenbire beni kuşatan ve belirleyen pratik olarak hareketsiz , kendisini tüm alanın, yani Dünya'nın *hasisinde*, tüm Başka Yerlerin Başka Yeri (ya da tüm serisi) olarak *ortaya* çıkaracaktır. Bu doğrudur ki

Bana *başka* bir *yerden,* küçük burjuva olarak kaderimi söyleyen gerçeklik Fransız, hala bir soyutlama – duruma göre beni ya ezecek ya da tuzağa düşürecek olsa da. Ama kesinlikle açık olmalıyız:

Sonunda onu çözmeye çalıÇmak için içinde ve ona karÇı gruplar oluÇturulduğu ölçüde bir soyutlamadır; toplam bir deneyimin, çoğu zaman *doğrudan algılanamayan* ya da serilik tarafından maskelenen bir birlik için bilinçli çabayı içermesi gerektiği *ölçüde* bir soyutlamadır. Ancak, totalizasyon açısından bakıldığında ve pratik-inert alan bütünlüğü içinde ele alındığında, grup diye bir şey varsa

100. Dairemdeyken, diğer insanların da benim gibi olduğunu söylemeye gerek yok. ve eşyalar (mobilya vb.).

Ortak bir özgürlüğe doğru zorunluluğun aşılması olarak anlaşılabilirlik, eğer gerçekten de grubun diyalektik kökeni, kendini olarak olumsuzladığı ölçüde başkalığın edilgen birliğinde yatıyorsa, o zaman somut durumlarını ve bütünsel Tarih içinde değerlendirmek dışında, verili bireylerin ya da toplulukların soyut durumlarından pratik-etkisiz olarak çıkıp çıkmayacaklarını söylemenin hiçbir yolu yoktur.

varlıklar. Başka bir deyişle, *bazı* insanlar ve *bazı* çokluklar için, şu ana kadar Her ikisi de somut gerçeklikler olduğu için, bir yaşamın ya da bir dizi yaşamın sınırları içinde kalma olasılığı

Varlık ve *pasif faaliyetin* kendisi gerçek, somut bir olasılıktır. Orada belirli bir bürokratın ya da memurun bir gün bir gruba dahil olarak hem kendisi hem de Diğerleri bir Öteki olmaktan çıkacağının garantisi yoktur. Şu anda, şeyler tarafından manipüle edilen (*ofisi*, bir koleksiyon olarak ive, bir Öteki olarak patronu), diğer erkekler için bir başkalık, edilgenlik ve karşı-finalite faktörüdür, sanki erkeklerin ellerinde dolaşan bir şey (bir İspanyol dukası) gibidir. Bu durumun kendi içinde ve onun için bir çelişki içerdiğinin garantisi yoktur.

Ancak bu çelişki kaçınılmaz olacaktır.

uygulama kısıtlamalarla, içselleştirilmiş dışsal yasaklarla çatışmaya *girmiştir.* Bu tür vakalar meydana gelebilir: ancak bunlar şu anki kaygılarımızla ilgili değildir. Aslında mistifikasyon – daha ziyade gerçek bir süreç olarak

ne yazık ki o kadar derindir ki, şeyleşmiş birey kendi özgür *praksisine* sahip olmaya devam eder. Daha doğrusu: yabancılaşmak ya da basitçe değişmek için, insan diyalektik eylem yeteneğine sahip bir organizma olmalıdır; ve özgür *praksis* yoluyla, Öteki'nde ürününün ve ürünü tarafından kendisinin dönüşümü olarak zorunluluğu keşfedecektir. İhtiyacın kısıtlamaları, yaşamın zorunlulukları

Çalışılan Şey, Ötekinin zorunlulukları ve kendi iktidarsızlığı – *praksisi* tüm bunları ona gösterecek ve içselleştirecektir. Özgür faaliyeti, özgürlüğü içinde, onu ezen her şeyi – yorucu çalışmayı, sömürüyü, baskıyı ve yükselen fiyatları – kendi üzerine alacaktır.

Bu, onun özgürlüğünün Şey ve Öteki tarafından onu ezmek ve onu işlenmiş bir 'e dönüştürmek için seçilen bir araç olduğu anlamına gelir. Dolayısıyla, on dokuzuncu yüzyılda açlık ve yoksulluğun kurbanı olan yalıtılmıĢ iĢçinin emek gücünü kendi fiyatlarını dayatan güçlü bir iĢverene sattığı özgür sözleĢme anı, hem en utanmaz gizemleĢtirme hem de bir gerçekliktir. Başka bir çıkış yolu olmadığı doğrudur; seçim imkansızdır; daha iyi ücretli iş bulma şansı yoktur ve her kendine şu soruyu bile sormaz: Bütün bunların anlamı ? Gider ve

Her sabah fabrikada kendini satar (eski güzel günlerde işçileri tutmak için bir günlük sözleşmeler yaparlardı), bir tür kasvetli istifa ederek *praksise* neredeyse hiç benzemeyen *bir varoluş*. Ve yine de, aslında, bu bir *praksis;*

alışkanlık yönlendirilir ve düzenlenir, amaç ortaya konur, araçlar *seçilir* (eğer çok sayıda işçinin işe alınacağını öğrenirse, diğerlerinden önce orada olmak için bir saat erken kalkar); başka bir deyişle, onu ezen kaçınılmaz kader onun içinden geçer.

Şunu söylemek doğru olur – ve bunu yukarıda da söyledim - yarı otomatik

matik makine, bir gün içinde kaybolan kadın işçiler aracılığıyla düşler

Rüya görmek ve *kendi dışlarındaki* bir ritimde hareket etmek . ki bu herkesin *öteki olarak* kendi işidir. Ama aynı zamanda bu rüyalar sessizdir,

özel davranış, kendi amaçlarının peşinden giderek makinenin hükmünü yerine getirmek *(fiziksel insanın*, zorunluluğun yabancı evrenselliği tarafından değersizleştirilmesine karşı değer kazanması, vb.) Ve bu *ritme gelince*

hayatının kişisel ritimlerine o kadar yabancıdır ki, ilk birkaç gün kesinlikle dayanılmaz görünmüştür: kadın işçi kendini buna adapte etmek *istemiş, çaba* göstermiş, arkadaşlarından tavsiyeler almış ve yalnızca kendisine uygulanan kişisel bir içsellik ilişkisi icat etmiştir

(boyu, gücü, diğer fiziksel özellikleri vs. göz önüne alındığında); ve bunun bireysel adaptasyonun en iyi yolu olduğu söylenebilir. Bunun kendini makineye vermeyi içerdiği ve makinenin de bir kaderin negatif bütünlüğü içinde Diğerlerinin eseri olduğu son derece *açıktır*,

çalışmasını ele geçirdi ve onu ötekileştirdi: nihayetinde, yarı-otomatizme tam adaptasyon, bedensel ritimlerinin yok edilmesi ve kesinlikle öteki olan bir ritmin içselleştirilmesi anlamına geliyordu.

Ama kızın *nesnesi* olarak ortaya çıktığı an -

, mistifikasyon kendini nesnel yabancılaşmada ortaya koyduğunda

- aynı zamanda (kendisine verilen dar sınırlar içinde) adaptasyonunun tamamlandığı andı. Bu konuda hiçbir şey yok

kaçınabilirdi (belki de uyum sağlamayı başaramaması ve

önce işgücü piyasasından, sonra da artık nüfus olarak toplumdan hastalık yoluyla elenmek): başlangıçtaki kısıtlamalar (ailesinin en azından bir kadın olmadan hayatta kalamayacağı gerçeği)

fabrikada çalışan *üç kişi*); onu zor durumda bırakan kısıtlamalar

fabrikada, üretim hattında vb. kaçınılmazdır ve birbirlerini zorlarlar. Ancak bu kısıtlamalar, Şeyler arkalarında yatan insan eylemlerinin aktarıcıları haline geldikleri ölçüde Şeylerden kaynaklanır. İşçilerin çokluğu ve fabrika aracılığıyla sahte birlikleri vardır – , yadsımak zorunda oldukları bir kader aracılığıyla

ve birlikte acı çekerler; ve her halükarda bunlar, özgür bir *pra**s* kendini bu taş gibi seslere göre tanımladığı sürece, *zorunluluklar* kadar tamamen maddi kısıtlamalar değildir.

Başka bir deyişle, özgürlük, bu bağlamda, bireyin sahip olduğu olanaklar anlamına gelmez.

seçim özgürlüğü değil, bir *praksis* tarafından yerine getirilmesi gereken zorunluluklar çerçevesinde bu kısıtlamaları yaşama zorunluluğudur. Ailenin içinde bulunduğu durum (bazı üyelerin hastalığı ya da işsizliği)

pratik alanda, belirli bir kadın ya da yaşlı adam çalışmadığı *sürece* tüm üyelerinin hayatta kalmasını sağlamanın imkansızlığı olarak tanımlanabilir. Bu aile durumu şu şekilde tanımlanabilir

Basit bir niceliksel çalıÇma, bir yandan aile yapısı, aile büyüklüğü ve üyelerin hayatta Çansları, diğer yandan da aktif üyelerinin sayısı ve karakteri (belirli bir toplumda, belirli bir anda ve belirli bir üretim kolu ve sektörü için) arasındaki iÇlevsel bir olarak. Bununla birlikte, yaşlı adam için

çalışmaya devam *ederse*, bu durum ilk *olarak belirli ve oldukça* (çocuklar ya da sakatlar için tehlikeler daha belirgindir ve sonuç olarak insani ilişkileri ve tercihleri aracılığıyla görünür), *yalnızca* yaşlı adamın önleyebileceği (çünkü diğerleri işsizdir, hastadır ya da zaten çalışmaktadır) *özel nitelikli* tehlike. Tehlike *önlenebilir* olduğu ölçüde, olumsuzlanması da, yaşlı adamın aile üyeleriyle olan özel ilişkileri aracılığıyla kendisini oluşturur (ve

hastalıklar davranışlarda kendini gösterdiğinde ya da ailenin bazı üyelerinin evin kısıtlı alanında *var olmasıyla*) *zorunluluk* olarak tanımlanır. Bireysel *praksisin* gerçek bağlamında bu özelliği,

Aslında tamamen yararsızdır: aile grubunun kolektif *praksisi* (aynı zamanda içsel bir serilik tarafından aşındırılmıştır), ki, kendi gelişimi içinde, bu yaşlı adamın çalışması ve eylemi aracılığıyla gelişeceği bir anın olasılığını içerir. O bunu biliyor, herkes biliyor ve bir bakıma kendini kiraya verme girişimi herhangi bir bireysel karar içermiyordu (klasik

terimin anlamı: tereddüt, lehte ve aleyhte argümanların tartılması, vb.) Aslında bu tam da özgür bireyi karakterize eden şeydir

praksis: kendini zamansallaştıran bir girişim olarak geliştiğinde

motivasyonlar asla 'psişik' ya da 'öznel' değildir: bunlar, proje tarafından somut amaçları aracılığıyla ve amaçlar temelinde ortaya çıkarıldıkları ölçüde şeylerdir ve gerçek yapılardır. Böylece orada

normalde bilinçli bir *eylem değildir:* durum

motive ettiği ve zaten onu olumsuzlayan eylem. Ancak *tam olarak*

çünkü başkaları da olaylara dahil oluyor ve özgürlükleri

özgürlüğümle Öteki olarak – yani bir özgürlük-şey olarak ya da verili bir şeyin özgürlüğü olarak – yüzleşir.

ama yine de bir zorunluluk.

Bu otoriter edilgenlik yapısının önemi değiGiklik gösterir. Mevcut durumda önemsizdir, ancak bazı durumlarda, bireyin özgür *praksisinin* onu oluştururken tepkiselleştirmesi açısından çok önemlidir

kendi egemenliğini bu madde parçasına teslim ederek – gördüğümüz gibi, onu kendine karşı çevirir ve onu

atalet, onu aşmanın imkansızlığı nedeniyle. Ancak bu ataletin kendisi *praksis* olduğu ölçüde *praksise* ulaşır: bir şey olarak statüsünü başka bir şeyden ziyade özgür bir faaliyete verir. Benzer şekilde, bir *şeyin* zorunluluğu başka bir *şeyle* karşı karşıya gelirse (tüberküloz üretimi —üretim tüberkülozun ortadan kalkmasını talep eder) bu ancak özgür *praksis* aracılığıyla olabilir. Bu *şeyler* arasında, gördüğümüz gibi, Ötekilerin *praksisi* bireyin *praksisini* oluşturur.

faaliyeti bir dolayım olarak, yani bir araç olarak (bir araç olarak gerekli, ancak *praksis* olarak *gereksiz) oluşturur.* Ancak onu bir *praksis* olarak, yani bir alanı belirli hedefler ışığında düzenleyen bir faaliyet olarak oluşturur. Pratik failin amaçları aşağıdaki gibi olduğu sürece *gerçekten bir araçtır*

Dışsallık içinde öyle manipüle edilirler ki, başka maddi amaçlara yol açarlar ve asla ulaşılamazlar: böylece kol işçisi kendinden çalar ve başkalarının zenginliğini

için yürüttüğü çalışmalarda kendi hayatının pahasına

yaşamına destek olur. Ancak özgürlüğü bir lanete dönüştürtüm bu manipülasyonlar, insanın maddeyle ve diğer insanlarla ilişkisinin her şeyden önce sentetik yaratıcı iş olarak yapmakta yattığını varsayar. Ve inorganik pasiflik olarak insanın *varlığı*, eyleminde ona şu olgudan gelir

her bireysel girişimin diyalektik özgürlüğü tarafından çifte atıl maddeselliği içselleştirmeye zorlandığını: insan çokluğunu karakterize eden atıl dışsallığın maddi statüsü olarak sayı

*(*yalnızca ilişkiler kümesi aracılığıyla ortaya çıkan *soyut* nicelik

incelediğimiz); ve işçinin atıl anlamı olarak işlenmiş madde. Sayı ya insanın mutlak soyutlaması olarak ya da soyuttaki mutlak maddiliği olarak görülebilir; ve İşlenmiş Şeyler onu bireysel olarak (bir popülasyondaki genel bir birey olarak) bu soyutlama içinde belirler. Ama bu reci'yi yeniden içselleştirebilirse faaliyetinin *aşılamaz varlığı* olarak maddeselliğin procity'si, bu

çünkü diğer faaliyetler onu zaten *öteki* olarak içselleştirmiş ve yeniden dışsallaştırmıştır. Başka bir deyişle, çokluğun maddeselliği, kendisi pratik bir sistem içinde açığa çıkmadığı sürece belirsiz kalır.

(Örneğin demografi, zorunlu olarak hem bir *varlığın* hem de bir *praksisin* incelenmesidir.: sayı, belirli bir üretim tarzının ürünü olarak ortaya çıkar ve ürettiği kurumların ve aynı zamanda üretim hareketi olarak ve bunun zorunlulukları nüfusun farklı kesimleri arasında demografik farklılaşmalar üretir. Ve bu koşullar herkes için kendi bireysel pratikleri aracılığıyla içselleştirilir – doğum kontrolü ya da Hıristiyanlığın bunu yasaklaması).

Bu açıdan , yalıtılmış bir birey için – yani, her birimiz için, Tanrı'nın tüzüğünü aldığımız ve içselleştirdiğimiz ölçüde izolasyon - *praksisimizin* özgür etkinlik olarak bilinci kalır, Her kısıtlama ve zorunluluk aracılığıyla, amaçlarımızın sürekli aşkınlığı olduğumuz ölçüde kendi değişmez gerçekliğimiz. Ve birey kendi Öteki-Varlığıyla doğrudan çelişki içinde olduğunu fark etmez çünkü bu aşılamaz Öteki-Varlık kendini açığa vurur *praksisin* kendisinde, ya bu *praksisin* bir motivasyonu olarak (zorunluluk halinde ya da değer sistemleri) ya da olası bir aşkınlığın nesnesi olarak. "Aslında, kolektifin ortak yapısı olarak bireyin O ther-Being'inin, herkes için varoluşunu *aşılmamış olmasından* türettiği açıktır. *bility.* Ancak tam da özgürlük, özgür olmayanları ortaya çıkardığı ölçüde Yabancılaşmış nesneleştirmenin zorunlu bir yapısı olarak aşılabilirlik, bunu aşılabilir aşılamazlık olarak özgürlük ortamında yapar. Gerçekten de, sömürülen bir insan için, herhangi bir önemli

Proleter örgütlenmedeki gelişmeler, kendi gerçekliği olarak kendi *pratiği* aracılığıyla, yorgunluğunun, mesleki zorluklarının, fiyat artışlarının, ticaretinin makineler aracılığıyla eskimesinin farkına vardı

vb. onu alt insanlığında tanımlayan statü olarak, kavradığı gerçeklik basitçe imkansızlıklarının kümesidir (yaşamanın ya da belki de daha radikal bir şekilde yaşamanın imkansızlığı). Açıkça Varlığının bu gerçekliği tam da iktidarsızlığının gerçekliğidir; kendisini sömürülen insanlar dizisinde ve onun aracılığıyla başkalık ya da negatif birlik içinde bir ayrılık indeksi olarak tanımlar. Ancak herkes kendi başına kendi imkânsızlığını (yani, *değiştirememe* ya da *değiştirememe* herhangi bir *şeyi yeniden düzenlemek) praksisi* aracılığıyla (ki bu *praksis*, kendi diyalektik yapısı içinde kendisini her türlü fiili durumu aşmanın kalıcı bir imkânı olarak ortaya koyar), özgürlüğün içindeki bu imkânsızlık ona geçici ve göreli olarak görünür.

Kuşkusuz *praksis* kendi başına somut, maddi bir olgu olarak ortaya çıkmaz. İmkansızlığın belirli bir yeniden düzenlemeye doğru aşılması: aslında bu, tüzüğün aşılamayacağını kanıtlayan şeydir. Ancak imkânsızlığın sadece açığa çıkması, onun kendisiyle yüzleşmesini sağlar.

her verili olanın bir aşkınlık tarafından saf, soyut ve ideal olarak olumsuzlanması bir sona doğru. İnsanca yaşamanın gerçek imkânsızlığıyla yüzleştiğinde, insan *praksisi* olarak kendi genelliği içinde kendini olumlar. Bu olumlama, eylemin kendisinden ne *daha fazla* ne *de* daha *başka bir şeydir*. Çünkü yaşamı yeniden üretmek için ortamı aşar: ve onun olumlayıcı gücü basitçe dünyayı değiştirmek için çabalayan organizmanın maddi . Ancak herhangi bir gerçek amaç ve gerçek araçtan yoksun olduğu için Sona ulaşıldığında, *praksis* kendini saf bir olumsuzlamanın olumsuzlanması olarak ortaya koyar (ya da olumlamanın) *tek yanlı olarak;* ve daha kesin olmak gerekirse, olarak kavradığı şey onun biçimsel yapısı değil, *onu ezen gerçeklikte*, insanın olanaksızlığının olanaksızlığıdır. Aslında, insanın imkânsızlığı yaşamın bireysel bir belirlenimi olarak verilir; ama onu açığa çıkaran *praksis* onu *kendi imkânsızlığı* olarak göremez: o onu eylem halinde görür – ki bu da başlı başına insanın bir şekilde imkânsız olan bir imkân olarak olumlanmasıdır. Aslında *praksis*, çevreyi yeniden düzenleyerek yaşamını yeniden üreten bir organizmanın *praksisi* olarak insandır – insan kendini yeniden yaparken kendini yapar.

Kendini yapmak ve kendi imkânı temelinde kendini üretmek bir ve aynı şeydir; ama insanın imkânsızlığı, pratik-atıl düzeyinde, insanın gerçek üretiminde, kendini onun varlığı olarak ortaya koyar. Bu imkansızlık saflığa işaret eder, nesnesiz bir olumlama olarak biçimsel aşkınlık. 'Bu *im* bunun devam etmesi *mümkün* değildir; bunun değişmez olması *mümkün* değildir; hiçbir çıkış yolu olmaması *mümkün değildir*, ben bu şekilde yaşamaya devam etmelidir. Olasılıkların nesnel yapısı üzerinde ısrar eden bu tür formüller çok yaygındır. Ayrıca öznel ana atıfta bulunanlar da vardır: 'Bir çıkış yolu bulacağım, bir şekilde bir çözüm bulacağım' vb. Sonuçta, çelişki iki homojen momente karşı çıkarsa patlama tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Fakat birey *kendi gerçekliğini değiştirecek, onu* aşacaktır: o raslantısal olarak kendi kaderini iyileştirme şansına sahiptir. Böylece aşılamaz olan aşılmış hale gelir. Ama bu sadece bir görünüştür: o sadece kendi varlığını – değiştiremeyeceği şeyi – biraz farklı koşullarda gerçekleştirmiştir; ve bu yüzeysel farklılıklar gerçekleştirilmiş olan Varlık için hiçbir fark yaratmaz. Belirli bir işçi, çalışma koşullarının özellikle kötü olduğu bir fabrikadan ayrılır ve biraz daha iyi olduğu başka bir fabrikada çalışmaya başlar. O yalnızca tüzüğünün bazı değişikliklere izin verdiği sınırları tanımlamaktadır (bunlar da genel üretim koşullarından kaynaklanmaktadır: insan gücü gereksinimleri, belirli bir sektördeki ücret artışları, vs.

sömürülen olarak *genel kaderini* teyit *etmektedir*. Belirli bir üretim dalında ücretlerdeki bir artış, yalnızca üretimin *genel bağlamı içinde* gerçekleşir.

kâr arayışıdır ve tarihsel bütünlük ve mevcut konjonktür açısından açıklanmalıdır. Dolayısıyla, hükmün uygulanmasını değiştirebilir ama hükmün *ötesine* geçemez. Ne var ki işler kadar basit değildir: iktidarsızlık bağlarını kopardığı ancak bunların yerine birliği koymaktan kaçındığı sürece

Hala belirsiz olan bir toplumda, seri dönüşümlere rağmen (ve onlar sayesinde) belirsiz kalan bir toplumda, ölçülemez olanın, yani parçalanmış bir bireyin etkinliğini elde edebilir.

Belirli koşullarda, belirli tarihsel anlarda ve belirli toplumlarda, bir sınıftan diğerine geçmenin gerçek olasılıkları olabilir. Ve bu olanaklar sektörden sektöre ve ülkeden ülkeye değiGmektedir. On altıncı yüzyılın patrisyen Venedik'inde burjuvaların patrisyen sınıfa erişimleri kesinlikle mümkün değildi; başka yerlerde – örneğin Fransa'da – burjuvalar

sınıflarına 'ihanet' ederler ve *noh/esse de rohe'ye* girerler ve hatta bazen *soyluluğa* kayabilir. *101* Dolayısıyla, bu düzeyde bir birey sınıfsal bir birey olmaktan kaçınabilir ve bazen sınıfsal varlığını aşabilir ve böylece terk ettiği sınıfın tüm üyeleri için üretebilir

bireysel olarak kaderlerinden kaçma olasılığı. Ancak, -

Ortak kaderi aGmak için büyük bir zeka, çalıGma ve sabır göstermiG olsa da, yaptığı tek Gey, kendi sınıfsal olasılıklarının yapılandırılmıG alanındaki olasılıklardan birini kendi kiGiliğinde gerçekleGtirmektir. Başka bir deyişleküçük burjuvaziye geçerse ya da oğlunun geçmesini sağlarsa, pratikte – diğer birçok bireyle aynı anda – bir olasılığı (istatistiksel olarak belirlenebilir ve

tüm tarihsel süreç tarafından *koşullandırılmış*) *köken sınıfının* (kader olarak), bu sınıf, belirli bir anda ve belirli koşullarda ve sektörlerde, üyelerinin belirli bir kısmının başka bir sınıfa geçme (köylü sınıfına geri dönme, burjuvaziye geçme, vb.) olasılığı tarafından da belirlenir. Buna sınıf denebilir

viskozite. Böylece bir burjuva haline gelen işçi

sınıfının *viskozitesi*: böylece kendi sınıfındaki aşılamaz olandan kaçarak

101. Soylular, soyluluk patentlerini kendilerinin ya da atalarının satın aldığı idari ya da hukuki görevlere borçluydu. *IWblesse J'epee* eski soylulardı. [Ed.]

bir atom olarak nitelendirerek, kendi gerçekliği içinde, kendisini onun ortak-sınıf-varlığı olarak ortaya koyan yapısal imkânsızlığı oluşturmaya yardımcı olur.

yoldaşlar ve kendisi. Bu nedenle, kader olarak aşılamazlık, birey onu *kendi sınıfıyla* bir *arada kalmanın imkânsızlığı* olarak yaşadığında, *moleküler* bir praksisin özgür izolasyonuyla ilgilidir; birazdan göreceğiz ki, aynı pratik özgürlük, hem imkânsızlığı hem de

sınıfın kendisi tarafından aGılması gereken ortak sınıf-varlığı olarak bu imkânsızlığın olasılığı, yeni bir aGma türü, yani grup ortaya koyacaktır. Ancak önemli olan nokta şu ki

Bu imkânsızlık ancak pratik, yönlendirilmiş faaliyetler yoluyla açığa çıkarılabilir ve ayrıca *praksisi*, insanın imkânının egemen olumlaması olarak soyut bir şekilde kendine ifşa eder.

Beni, Stoacıların iddia ettiği gibi, insanın her durumda özgür olduğu şeklinde yorumlamak oldukça yanlış olur. Tam tersini kastediyorum: tüm insanlar, yaşamları pratik-atıl alanda ortaya çıktığı sürece ve bu alan her zaman kıtlık tarafından koşullandırıldığı sürece köledir. Modern toplumda, sömürülenlerin yabancılaşması ile sömürenlerin yabancılaşması birbirinden ayrılamaz; diğer toplumlarda, efendi ile köle arasındaki ilişki – Hegel'in tanımladığından çok farklı olsa da – yabancılaşmada karşılıklı bir koşullanmayı da varsayar. Ve eski zamanların efendisi kölelerine ne kendi gerçeği oldukları için (gerçi onlar da öyleydi) ne de emekleri nedeniyle (özgür

praksis kendini maddi çevre üzerinde faaliyet göstererek ifade eder), ancak Çünkü bir kölenin maliyeti sürekli artma eğilimindeyken, üretkenliği sürekli azalma eğilimindedir. Pratik-atıl alan bizim köleliğimizin alanıdır; bu da ideal kölelik *değil*, 'doğal' güçlere, 'mekanik' güçlere ve 'karşıt' güçlere gerçek boyun eğme anlamına gelir.

toplumsal' aygıtlar. Bu, herkesin bedenini gerçekten ve maddi olarak ezen bir düzene karşı mücadele ettiği ve bu düzene karşı verdiği bireysel mücadeleyle onu ayakta tuttuğu ve güçlendirdiği anlamına gelir. Her şey, eylemsizlik ve dışsallık dünyasındaki devasa fiziksel güçleri (onları karakterize eden enerji dönüşümlerinin doğası ve yönelimi genel olarak yaşama ve özel olarak insan yaşamına kesin bir olasılıksızlık statüsü verdiği ölçüde) ve pratik organizmaları (onların

praksis onları kendi atalet yapıları içinde teyit etme eğilimindedir, yani örneğin, enerji dönüştürücüleri olarak rollerinde). Süreç olarak birleşmeden eylemsiz bir statü olarak birliğe geçiş burada gerçekleşir; ve eylemsizlik, yaşam ve pratik tarafından aşılmış ve korunmuş bir an olarak, onları aşmak için onlara geri döner ve

onları diyalektik birlikleri adına korur, tam da emek içinde ve araçsallık yoluyla kendisini çok'un pratik ataletiyle özdeşleştirdiği ölçüde!

Bu dönüşümler tamamen *maddidir;* ya da daha doğrusu, her şey gerçekten fiziko-kimyasal evrende gerçekleşir ve organizmanın "özümseme ve katı biyolojik seçilim gücü tüketim düzeyinde mevcuttur. Ancak bu dönüĢümlerin, bireylerin özgür eylemleri tarafından üretildikleri ölçüde, çok sayıda yaĢadığı pratik bir alanda gerçekleĢtiği kabul edilmezse, insanlık tarihine dair hiçbir Şey anlaĢılamaz. Eylemsizliğin inorganik birliği olarak seri çoğulluk, bu çokluğa ancak, bireysel emekleri karşı-finalitenin negatif birliğine dönüştürdüğü ölçüde, işlenmiş maddenin dolayımıyla ulaşır. Böylece *Yalnızca praksis* hareketsiz (ve soyut) çokluk arasında göründüğü gibi sayının ve fiziko-kimyasal dünyanın (aynı derecede soyut) pasif dışsallığı, *diyalektik özgürlüğü içinde,* (bugüne kadarki insanlık tarihinde) tüm 'insanlık dışı' şeylerin gerçek ve kalıcı temelidir.

İnsanların işlenmiş madde aracılığıyla insanlara aktardığı cümleler. *Praksiste*, çokluk, kıtlık, dışsallık ve yaşamın devamının olanaksızlığı, insan ırkının *içsel insanlık dışı*lığı olarak içselleştirilir ve insanileştirilir; onun aracılığıyla, inorganik olanın bu aynı özellikleri, *Fatum*'un pratik ve yönlendirilmiş yönünü alır ve basit insan-dışılıkları karşı-finalite ya da anti-insanlık haline gelir. Elbette, terimleri tamamen tersine çevirmek ve diyalektik soruşturmanın daha soyut bir anında yaptığımız gibi, işlenmiş maddeyi önceliği ve inorganik maddeselliği yöneten olarak göstermek mümkündür.

Bu görüş, örgütlenmemiş fiziko-kimyasal dünyadan toplumsalın inorganik maddeselliği olarak doğrudan birey sayısına gönderme yaptığı ölçüde doğrudur, belki de daha doğrudur; ancak araştırmanın gelişimi, insanlar arasında aracılık ettikleri ölçüde şeyler arasındaki herhangi bir ilişkinin, şeyler arasında aracılık ettikleri ölçüde insan eylemlerinin çoklu ilişkileri tarafından kesinlikle koşullandırıldığını açıkça gösteremediği sürece soyut kalacaktır.

Bu açıdan bakıldığında, *olumsuzlama* sorunu, daha önce de belirtildiği gibi Bu bölümün başında basit bir pratik-atıl bakış açısından da tamamen açıklanmıştır. 'Demir ve kömür kompleksi'nin kökenleriyle ilgili sorunumuz, muhteşem zenginliklerin sömürülmesini mümkün kılan tekniklerin keşfedilmesinin nasıl olduğunu açıklamaktı.

, bir ulusun çoğu üyesi için bir olumsuzlama *biçimini almıştır*.

İngiliz köylülüğünün yayılma ve proleterleşme yoluyla kademeli olarak ortadan kaldırılması). Tarihsel *açıklamadan* haberdardık ve pratik-atıl alanın anlaşılabilir bir yapısına dayandığı sürece açık görünüyordu; yani diyalektik iskeletini, kendisini işleyen ve onu çokluk bağlamında kullanan *praksisin* pratikte eylemsiz olumsuzlaması olarak oluşturan madde olarak görür. Aşağı yukarı şu kadarını biliyoruz: özgür *praksis*

Belirli bir eylem sırasında verilen her bir tikelin olumsuzlanması ve *maddeyi* pasif varlığında, tatmininden kaynaklanan gelecekteki bir amaç açısından yeniden düzenlediği ölçüde olumsuzlaması

ihtiyacı vardır. Aslında, proje tarafından olumsuzlanan maddenin ne varlığı ne de olası araçsallığıdır; eylemsizlik onu olgusal bir imkansızlık olarak sunduğu ölçüde, sadece onun 'olumsuzluk katsayısı'dır. Ve ilk anında, yani temel yapısında, olumsuzlama, insanın onu açıklayan ihtiyaç aracılığıyla maddeden türettiği ve maddenin de ondan türettiği praktik, tek anlamlı bir içsellik ilişkisidir

mevcut maddi *durum* (maddesellik değil) olduğu sürece insanlardan

her zaman zaten aşılmış olan şeydir. Böylece, bireysel bir işçi olarak insanın pratik alanında, kendisinin yaptığı ya da emeği karşılığında edindiği aletler ortaya çıkar ve bu maddi aletler, madde tarafından taşınan ve pasiflikleri içinde maddeselliğin belirli durumlarına (yani, olumsuzluklara ya da karşıt sonluluklara) atıfta pratik, katılaşmış bir olumsuzlamadır. Böylece, geçmiş emeğin katılaşmış bir ürünü ve gelecekteki emeğin katılaşmış bir yazısı olarak aletten, Şey'e (ki kendisi de bir alet olabilir – örneğin

onarılmak üzere), *anegatiyesignification* kendini katılaşmış pasifleşme olarak kurar.

vity. Gelecek nesnelere araç yoluyla, bazı maddi kombinasyonların gerçekleşmesi ve diğerlerinin ortadan kalkması gerekliliği olarak gelir. Aslında, ihtiyaç tarafından zaten birleştirilmiş olduğu ölçüde pratik alana özgürlük yoluyla gelir. Ancak bir ilişki olarak negatif yapı

İşlenmiş nesnenin doğayla ve aletlerin kendi aralarındaki ilişkisi yine de kıtlık alanında kesin bir *malzeme içi* gerilim olarak ortaya çıkar. Yıkım, ve yıkılabilirlik olarak bir olumsuzlama insanın

maddeselliği ve malları, insan aracılığıyla maddeye gelir; insan aletinin varlığıyla (tamamen veya kısmen) belirlenir ve olumsuzlanırlar. Aletin olumlu, yaratıcı bir işlevi olduğu açıktır ve

başlangıçta onu karakterize eden bu işlevdir.

Bir sonraki bölümde *praksisin* olumlu yönünü göreceğiz*:* şu anda bizi ilgilendiren şey, üretken emekte bile aletlerin *atıl* olanın *olumsuzlanması* olarak *atıl* olmasıdır (sürekli olanaklılıkla birlikte).

aracının aracı haline gelerek dışsallık içinde hareket eden organizmanın bilinci). Bu düzeyde, *işlenecek* madde, pasif direnç olarak, insan *mevcut durumu* olumsuzladığı ölçüde kendisini insanın bir olumsuzlaması haline *getirir; yorgunluk*, bilgiden farklı olduğu ölçüde *heing*'dir
ve *praksisten,* atıl kapasitesinin sadece azaltılabildiği ölçüde
bir *enerji harcaması* yoluyla. Organik *praksis* kendini ürüne uygulanan mühür olarak dışsallaştırdığı ölçüde, organizmada içselleştirilen dışsallığın ataletidir. Olumsuzlama, ihtiyaç ve emeğin bu temel *ilişkilerinde* vardır ve *pratik alanda,* insan faaliyetinin olduğu kadar kendi pasifliğinin de olumsuzlanması olarak maddeselliği oluştururlar. *Praksis* içinde maddeye gelir ve bu *praksisin* gelişmesi yoluyla, bireye karşı geri döner.
eylemsizlikle (aletin ikircikliliği) bir çifte olumsuzlama haline gelir. Bununla birlikte, iki insan faaliyeti arasındaki ilişkinin, temelinde ortaya çıktığı maddi koşulları tanımlamadığımız sürece, *kendi başına belirsiz* olduğu açıktır. Şu doğru değildir
"her biri diğerinin ölümünü "102 – ya da hayatını. Maddi koşullar bir bütün olarak (bir dizi araç ve mal
kıtlık bağlamında) çözüme kavuşturulmalıdır. Kısacası, eğer bazı özgür praksisler
Başka bir *praksisin* olumsuzlanması, onlara antagonizmanın karşılıklılığı olarak gelen bu olumsuzlama, kendisini herkeste birincil atalet olarak üretir, çünkü bu dışsal bir olumsuzlamanın içselleştirilmesidir. İçinde
Bu sen, yüzyılın başında emek piyasasında işçiler arasında rekabetçi bir antagonizma olduğunu, bu *nedenle* onu bir pratik anı haline getirdiklerini ya da eylem birliği adına reddettiklerini söyler. Böylece, insanın çevreyle temel bir ilişkisi olarak *praksis*, pratik alanı bir dizi hareketsiz, materyal-içi ilişki olarak yapılandırır.
olumsuzlama kavramları. Bir eylemsizlik gücü olarak olumsuzlama, inorganik dünyadaki insani bir yazıttır. Ve faaliyetlerin çokluğu
olumsuz ilişkilerin (antagonizmaların) bir çokluğu olarak *varlığında*
Çünkü her *praksis*, Öteki için, tüm anlamlandırma gücüyle, alanın belirli bir parçasının Öteki tarafından eylemsiz olumsuzlanmasını, bu olumsuzlama bir insanı bir Öteki'nin eylemsiz olumsuzlaması yapan statüye atıfta bulunduğu ölçüde (belirli koşullarda ve belirli bir
form). Gerçekten de, *olumsuzlamanın* atıl maddeye şuradan geldiği söylenebilir
Bireysel emek ve *olumsuzlukların* insanlara, tüm pasif olumsuzlukların matrisi ve haznesi olarak işlenmiş madde aracılığıyla, çokluklarının atıl sayısal statüsü aracılığıyla gelmesi. Karşı sonluluklarda,

102. Mirul'un Fenomenolojisi, çev. Baillie, s. 233. [Ed.]

Praksis kendini atalete kaydeder ve atalet tersine çevrilmiş *praksis* olarak geri kendini bu işlenmiş maddede nesneleştirmiş olan gruba hükmeder. Böylece bireyler ve gruplar statülerini *sadece madde-olumsuzlama* yoluyla atalet içinde almakla *kalmaz,* eylem ve pasifliğin bu tersine çevrilmesinde

Ayrıca bu madde, dağınık eylemlerin gelişiminde, tamamen metaforik *olarak inorganik olanın insana bakışı olarak* adlandırılabilecek bir *başkalık* adına, hem kendisinin hem tüm diğerlerinin Ötekisi *olarak* herkeste saf olumsuzlama *olarak onların birliği* haline gelir.

Bu birkaç gözlem, son bir noktaya açıklık getirmemizi sağlamaktadır. Aslında, herkesin işinde ve kamusal yaşamında (ve daha az ölçüde özel yaşamında) pratik-inert deneyime sahip olduğunu ve bunun aslında günlük yaşamımızın karakteristiği olduğunu iddia ettik. Ayrıca

soyut *kaldığını* gördüm çünkü toplumsallığın bu atıl bağı

örgütlü bir çoğulluk olarak grubu *açıklamaz*, ama pasif-etkinlik evreninin belirli bireyler için (işlevlerine, sınıflarına vb. bağlı olarak) hala terk edemeyecekleri bir alan olduğunu söyler. Yine de,

Aynı zamanda, herkesin özgür *praksisinin* kendi *praksisi* olarak kaldığını gördük.

Kendisinin yarı saydam deneyimi, Öteki olduğu ölçüde değildiyalektik *praksis* tarafından üretildiği ölçüde – ürettiği düzenlenmiş değişim içinde – kendisiyle aynı (ya da 'kendi gibi değişen') olarak

aynı kalmak'). Bu nedenle, hepimiz için iki çelişkili deneyim var görünüyor. Başka bir deyişle, diyalektik Aklın eleştirisi ikinciyi birincinin olumsuzlaması olarak, ancak anlaşılabilirliğini ondan türeterek oluşturabilse ve oluşturması gerekse de, günlük gerçeklikte sözlerimiz pratik-atıl alanın sentetik bir alan olmadığını ima edebilir.

çiçek açması ve temel soyutlama ile çelişkisinin yeniden birleşmesidir. *Talihsizlikte* bir şey olumsuzlanır*;* bu da olumsuzlamanın kendisinin saptırıldığı ve tüm faaliyetlerin kendilerini *talihsizliğin* içinde kaybettiği anlamına gelir.

sahte, insanlık karşıtı birliklerin avantajına pratikte etkisizdir. *Herkes için her zaman mümkün olan* bu deneyim ikiliğinin nasıl kavranacağı sorulacaktır. Sadece yarı saydamdan geçebilir miyiz?

faaliyetimizin bilincini, koşullara göre, pratikte atıl olanın grotesk ya da canavarca algılanışına dönüştürmek mi? Benim cevabım

Sadece yapabileceğimizi değil, aynı zamanda sürekli yaptığımızı da. Hiç şüphe yok ki, emek anında ve işin küçük bir bölümü söz konusu olduğunda bile, basit bir

ya da bireyin uzmanlaşmış makinelere tamamen boyun eğmesinde, otomasyondan önce *bir göze* ya da *bir ele* duyulan ihtiyaçta, eylem hala – *en azından* – bedenin zorlu bir işe uyarlanması olarak görünür.

durum. Benzer şekilde, eğer bir işçi daha fazla çalışmayı ve böylece normların yükseltilmesine katkıda bulunmayı kabul ederse, zorunlu olarak acı çekmesi gereken bu sonuç, ilk başta kendisini ona neredeyse dayanılmaz bir çalışma ritmi olarak sunacaktır, ancak yine de makinelerin zorunluluğunu öngören bir kararla, yani bir seçimle buna katlanacaktır.
yoldaşları tarafından onaylanmayabilir. Bu anlamda, birleştirici, yarı saydam *bir* pratik olarak özgürlük anı, *tuzak anıdır.* Kendini özgür bireysel *praksis* olarak konumlandırarak, kendi payına, şu şekilde katkıda bulunur
Kendisi ve herkes için, Öteki'nin dünyasının gerçekleşmesine. Ve bu tam da kendini kavradığı ve yalnızca kendi gerçekliğini gördüğü pratik andır.

Maddenin hem fabrika işçisini hem de tarım işçisini zorladığı korkunç kısıtlamalar, onların bu soyutlama düzeyinde uzun süre kalmalarına asla izin vermez; ancak
Orta sınıf üyesi, bazı elverişli koşullarda, özgürlük üzerine bir iç monologu bir tür lehim olarak kullanarak kendi bireysel *praksisinin* bilinci içinde kendini güçlendirmekten. Bununla birlikte, yabancılaşmanın bir *zorunluluk* olarak (yani kişinin gerçek, toplumsal varlığı olarak) deneyimlenmesi yoluyla, pratik-inert alan
ortaya çıkmıştır. Bu nedenle basit Marksistler, bireysel *praksis* anını diyalektiğin indirgenemez bir deneyimi olarak ya da başka bir deyişle diyalektiğin kendini
pratik deneyim. Bu anın temel gerçekliği korunmadığı sürece yabancılaşma gerçekliğinin reddedilmesi görmemişlerdir. Tek mazeretleri **-ki** bu da zayıf bir mazerettir- zorunluluk anlayışının deneyimi başkalık evrenine fırlatmasıdır. İktidarsızlığın pratik gücün anlamı haline geldiği andan itibaren, karşı-maliyet de izlenen amacın derin anlamı haline gelir,
Praksis, özgürlüğünün başka bir yerde seçilen araçlar olduğunu keşfettiğinde köleliğe indirgemek için, birey kendini birdenbire özgür eylemin temel gizemleştirme olduğu bir dünyaya geri dönmüş bulur; artık onu, deneyimin bu aşamasında yadsınan, yok olan ya da sonsuza dek kaçan bir gerçeklik ve ezenlerin ezilenlere karşı propagandası olarak tanımaktan başka bir şey yapamaz. Ancak şunu görmek önemlidir
deneyim artık eylemin değil, cisimleşmiş sonucun deneyimidir; artık kişinin *yaptığı* olumlu an değil, pasiflik içinde üretildiği olumsuz andır.

Pratik-atıl topluluk, kişinin az önce yaptıklarından yola çıkar. Örneğin, *kendi* çalışma normunu yükseltmek isteyen işçinin, *bu* normun genel bir zorunluluk haline geldiğini fark ettiği ,

Böylece kendisini bir Öteki olarak, yani bu durumda işaretlenmiş olarak görür, Kendi düşmanı olarak, işverenlerin ve sömürünün temsilcisi olarak. Bu anlamda, işlenmiş maddeyi içeren *pasif* bir varlık olarak toplumsallığın keşfi, bireyin kendi iç dünyasıyla karşılaştırılabilecek bir deneyim değildir.
bireyin kendi faaliyetini diyalektik bir gelişme olarak deneyimlemesidir. *Geçici bir keşif* olarak ortaya çıkar, çünkü tam da toplumsal (işlenmiş) maddede yazılı pasif bir sonuç olarak yabancılaşma yoluyla
toplumsallığın bir seri olarak keşfi ve bu serinin uçuş halinde olması (normalde belirsiz ya da sonsuz). Benzer şekilde, herhangi biri kendi öteki-Benliğini, öteki-Benliğin seri yokluğu tarafından oluşturulduğu ölçüde keşfettiğinde
Diğerleri, bunu yalnızca olumsuz, soyut bir anlam olarak *fark* edebilir.
içeriğini tam bir sezgiyle kavrayamasa da dille ifade edebilir. Bu varlığın varlığı, başka türlü olması gerektiğidir.
nerede. Bununla, yabancılaşmanın ve onda *tezahür* eden Öteki-Varlığın esasen *prohahle* varlıklar olduğunu kastetmiyorum.
deneyim). Elbette, eylemimin ötekiliği benim için belirsiz ve olası olabilir: bu, deneyimimin koşullarına ve söz konusu eylemin türüne ; yine de yabancılaşma zorunlu bir keşfin nesnesidir, şu anlamda ki
Nesneleştirilmiş *praksisin* pasifleştirici yansıması her zaman gerekli olarak verilir,
Yabancılaşmanın özel anlamı *(signification)* karışık ve bulanık kalsa bile.
Bu, yabancılaşma deneyiminin anlık bir sezgi olmadığı -bu anlamsız olurdu-, kendisini zamansallaştıran ve 'dünyanın yollarının' deneyimin koşullarının araya giren dönüşümüyle dışarıdan ve içeriden geçici ya kesin olarak her zaman kesintiye uğratabileceği bir süreç olduğu anlamına gelir. Ancak, daha kısa, kesintisiz bir ex
perience, Öteki-Varlık kendini kendi içeriğinde *zorunlu-heing* olarak da gösterebilir. Kısacası, verili bir eylemin belirli bir Ötekini gerçekleştirmesi gerekliliği olarak kesin bir bilgiye sahip olmak mümkündür
Varlık. Ancak bu bilgi hiçbir şeyi gerçekleştirmez: Benim olduğum Öteki Varlık, *praksisin* diyalektik gelişimi içinde yaşamaya *ilke olarak* muktedir *değildir;* bilincin kendisinden ziyade bilincin geçici nesnesidir*;* bilginin soyut ve kesin bir sınırıdır
sezgiye somut bir mevcudiyetten ziyade. Bu anlamda, Ötekilerin Öteki-Ben'ine dair gündelik deneyimim, ancak keşfedilen yabancılaşmanın gerekliliğinin ve başkalığın kaçışının beni bu Öteki'yi Ötekilere kaçışında takip etmeye, örneğin dizinin üyelerinin seri iktidarsızlığı aracılığıyla başkalığımı gerçekleştirmeye teşvik ettiği anlarda kendini somut bir deneyim olarak gerçekleştirir.

Ancak, pratik-etkisiz alanın bu değişken, belirsiz deneyimi bana Başka Yer'i başkalığın uzamsal bir yapısı olarak gösterir ve bana bu Başka Yer'deki Öteki-Benliğimi, birinden diğerine kaçışımı, Ötekilerin Ötekisi olarak, yani insandan Öteki olarak şeyleşmiş insanı gösterir,

hem de çalışılan Şey'e Şey'den Başka olarak (anti

insan varlığı). Bu kısacık deneyim, birliğini ancak bir serideki tüm varlıkların negatif çimentosu olarak *ortak iktidarsızlık* biçiminde ya da *sınıra doğru gelişme* olarak (yani, serinin sonsuza kadar yeniden bütünleşmesinin pratik, soyut olumlaması) ortaya koyar.

akım, sonsuz aşkınlık). Sürekli olarak kendinden kaçan bu deneyimde, işlenmiş şeylerin bize insan olarak geldiği *doğrudur*.

hayatın en gündelik anıdır. (Ve tiyatromelodramda, boş bir evde kendiliğinden açılan bir kapının yarattığı korkutucu etkiden ya da -ki bu da aynı anlama gelir- yavaşça açılan ve suçluyu gizlediğini bildiğimiz ve suçlunun kapı-varlığı haline gelen bir kapıdan vb. çok yararlanmıştır) Ama bu, yalnızca insan bizim için saf uçuş haline geldiği doğrudur.

ve nesnelerde – bin franklık bir banknotun kesinlikle gerekli bir eşya ile olan cansız ilişkisi *uzaktan değiştirilebildiği ölçüde*

Tıpkı bir yoldaşımla ya da ailemin bir üyesiyle insani ilişkimin, sınıfımı oluşturan seriler topluluğu içinde her yerde yabancılaşabilmesi gibi, seriler topluluğu tarafından (kendi dışımdaki bir değişimi) – böylece, sonunda, pratik-etkisiz nesnelerin (insanlar, şeyler, şeylerin ilişkileri ve ilişkileri) tüm anlamlarının her Başka Yer'in sonsuzluğuna kadar bir birliği ve vardır.

Bu ilk formda, *praksisi* pasiften ayıran sınır olarak,

Yabancılaşmış etkinlik (yani toplumsallığın bireyinden) *zorunluluk* kendi anlaşılabilirliğini, yani varlığının *Nedenini* sağlar. Bunun bireysel *praksiste* ya da insani karşılıklılık ('üçüncü bir taraf' olsun ya da olmasın) bile *ortaya çıkamayacağını* gördük.

Ancak, aynı şekilde, Platoncu bir kavramsallık açısından doğa yasalarını düşünmek dışında hiç kimse, bu tür yasaların kendilerini maddeye dayatan ve enerji dönüşümlerini esnek olmayan *bir* şekilde yöneten *a priori* kurallar olduğunu hayal edemez. Bilimsel yasaların dayandığı ölçüde

Sürekli olarak onlara geri dönen ve onları değiştiren deneyim, hem *istatistiksel* hem de *olumsaldır* (en azından bizim için ve bu aşamada). Aslında artık zorunluluğun, insan eylemini nesneleştirdiği maddi şeye bağlayan belirli bir anlam *(signification)* olduğunu görebiliriz

organizma ve çevre arasındaki tek anlamlı içsellik bağı temelinde, kendi kendini yaratır. Bu an, tam da an aracılığıyla

Onu üreten özgürlük, diğer özgürlükler tarafından dönüştürülen Şey, *kendi özellikleri aracılığıyla*, izlenen amaçların kesinlikle öngörülebilir ama tamamen öngörülemeyen bir değişimi olarak failin nesneleşmesini sunar. Bu durumda, nesnenin karakteristikleri, amaçların gerekli

Bu değişikliğin herhangi bir açıklaması için gerekli temel, çünkü diğer özgürlüklerin eylemi onları rahatlatır ve ortaya çıkarır: 'Bunu şu enstrümanla yaparsan sonucun şu olacağını fark etmeliydin

şöyle şöyle olurdu, vs.' Ancak aracın sabit özellikleri (zorunluluklar, araçsallık) tam olarak *işlenmiş maddenin* özellikleridir.

Dolayısıyla, denebilir ki, zorunluluk işlenmiş maddenin *varlığı* olarak ya da özgür bir işleyiş içinde açığa çıktığı ölçüde Diğerlerinin özgürlük-varlığı olarak işlenmiş maddeselliktir. Ve bu bakış açısıyla, zorunluluğun kendini ne işlenmiş maddenin eyleminde ne de başkalarının eyleminde gösterdiği sonucuna varabiliriz.

ne de fiziko-kimyasal olguların ardışıklığında: zorunluluğun hükümranlığı, inorganik maddeselliğin insan çokluğunu kuşattığı ve üreticileri kendi ürününe dönüştürdüğü alandır – Tarihin gerçek ama yine de soyut alanıdır. Zorunluluk, özgürlük içinde bir sınır olarak, kör edici bir açıklık olarak ve

praksisin pratik-atıl faaliyete dönüşmesi, bir kez insan

seri toplumsallığa geri döndü, tüm serilik süreçlerinin yapısı, yani varlıkta ve yoklukta yokluklarının *modalitesi*

boş apaçıklıklarının. Herkes için ve her özgür eylemde, tüm özgür eylemler tarafından Ötekiler olarak, yani zincirlerimizi dövmek olarak aynı anda olumlandığı ve çalındığı ölçüde, şanssız maddeselliğin değişen topluluğudur. Bu, pratik organizmalar ile çevreleri arasında ve yeni bir pratik birliğe ulaşmadıkları sürece, çevre aracılığıyla onlar arasında mümkün olan tek ilişkidir. Sözde 'bilimsel' zorunluluğun – yani kesin önermelerin belirli zincirlerinin modalitesinin – nasıl ortaya çıktığını göstermek kolay olacaktır.

uygulama yoluyla bilim ve *onu* sınır-olumsuzlama olarak *hy*, dışsal

ve onun gerçek ve her zaman nesnelleşmesi olarak serbest araştırma yoluyla nasıl ortaya çıktığıdır. Ancak bu bizim şimdiki konumuz değil.

Tüm bunlardan çıkarmamız gereken şey, pratik-atıl alanın evrensel bir diyalektiğin yeni bir momenti değil, çeşitli diyalektiklerin dışsallık ve çoğulluk tarafından saf ve basit bir şekilde olduğudur. Bununla birlikte bu olumsuzlama yıkım ya da çözülme yoluyla değil

sapma ve tersine *çevirme.* Böylece *soruşturmanın* bu ikinci anı

*(Ben'*in *deneyimi)* (ama diyalektiğin değil) kendi içinde

diyalektik ya da başka bir deyişle, özgür insan etkinliği olarak diyalektiğin insanın içinde ve dışında inorganik simülakrı olarak. Böylece, tıpkı diyalektiğin maddi koşulları kendi olumsuzlamasında muhafaza ederek onları aşması gibi, pratik-etkisizliğin esnek olmayan zorunluluğu olarak maddesellik de

herkesin özgür *praksisini,* yani çoklu diyalektiği aşar.
Gelişmelerinde, hantal mekanizmasını harekete geçirmenin tek yolu olarak onları içinde tutmak için.

Genel ve *a priori* olarak ele alınan pratik-atıl alanın, çelişkilerinin hiçbiri nedeniyle, incelemek üzere olduğumuz pratik toplumsallık biçimine, yani gruba vesile olamayacağını gördük.

Gruplar kendilerini her zaman, pasif faaliyet alanının belirli *bir* sektörünü tanımlayan belirli çelişkiler temelinde oluştururlar.
her yerde geçerlidir. Bu tür çelişkiler ortaya çıktığında, göreceğimiz gibi, bireyin diyalektik *praksisi*, sonuçlarını kendine mal eden ve kendini *başka bir toplumsal alanda*, fa'daki çoklu eylemlerin toplamı olarak icat eden anti-diyalektiğin kalbinde kendini yargılamaya koyulur: ve
bütünleştirici bir nesnel sonuç. Bu yeni yaklaşım hem düşünümsel hem de kurucudur: özgür bireysel totalleştirici diyalektik olarak her bir *praksis kendisini*, türü yalıtılmış bir işçinin sentetik eylemi üzerine modellenen ortak bir diyalektiğin hizmetine sunar. Böylece orijinal diyalektikler, *oluşturdukları* başka bir diyalektiğe doğru aşılır
aşılması mümkün olmayan bir imkânsızlık olarak anti-diyalektik temelinde. Bu anlamda, burada organizma ve çevresi arasındaki özgün bir içsellik ilişkisi olarak doğa-diyalektiğinden, pratik-atılın gücüne karşı yapılandırılmış bir aygıt olarak kültür-diyalektiğine geçtiğimiz söylenebilir. BaĢka bir deyiĢle, bireysel diyalektik, insanın doğa üzerindeki gücü olarak anti-fiziği ve aynı eylemde organik maddenin insan üzerindeki gücü olarak anti-insanlığı yarattıktan sonra, insan gücünü (yani insanlar arasındaki özgür iliĢkileri) inĢa etmek üzere birleĢerek kendi anti-fiziğini yaratır. Bu düzeyde ve önceki koşullar temelinde, insanlar kendilerini yeniden örgütlemek için totalize olurlar ve kendilerini totalize ederler.
bir *praksisin* birliği.: başka bir deyişle, üçüncü ve son aşamaya yaklaşıyoruz. Araştırmamızın *(deneyimimizin)* son anı – insan dünyasını (insanların ve nesnelerinin dünyasını) *tarihsel girişimde* bütünleştiren şey. Soruşturmanın bu yeni yapısı kendisini pratik-etkisiz alanın tersine çevrilmesi olarak sunar: yani, *pratik birliğin* siniri, zorunluluğun zorunluluğu olarak ortaya çıkan özgürlüktür – başka bir deyişle, onun amansız tersine çevrilmesi olarak. Gerçekten de, şu ana kadar

Belirli bir çevredeki bireyler, pratikte atıl bir zorunluluk olarak, yaşamın imkânsızlığı tarafından doğrudan tehdit edilirler, radikal birlikleri (bu imkânsızlığı kendileri için insanca ölme ya da insanın ölümüyle olumlanması olasılığı olarak yeniden ele alarak) bu imkânsızlığın esnek bir şekilde olumsuzlanmasıdır ('Çalışarak yaşamak ya da savaşarak ölmek'); böylece grup kendisini, seri çokluğu tehdit eden radikal yaşam imkânsızlığı olarak oluşturur. Ancak özgürlük ve zorunluluğun artık bir olduğu bu yeni diyalektik, aşkın diyalektiğin yeni bir cisimleşmesi değildir: tek failleri özgür faaliyetler olarak tek tek olan bir insan yapısıdır. Bu nedenle, onu kurucu diyalektikten ayırt etmek için, ona oluşturulmuş diyalektik diyeceğiz.

Kitap II

Grup(lar)dan Tarihe

I

The Fused Group

Grup – özgürlüğün zorunluluk ve zorunluluğun özgürlük olarak eşdeğerliği – herhangi bir realist diyalektiğin kapsamı ve sınırları

z *Grupların Oluşumu*

Gördüğümüz gibi, grubun gerekliliği bir toplanmada *a priori* olarak mevcut değildir. Ama zamanda seri birliği aracılığıyla (serinin negatif birliği soyut olumsuzlama olarak seriliğe karşı çıkabildiği ölçüde) bir araya gelmenin, üyelerinin bir grup oluşturması *olasılığının* temel koşullarını sağladığını da gördük. Ancak bu soyut kalmaktadır. Açıkçası her şey bir aşkınlıkta daha basit olacaktır,

idealist diyalektik: her organizmin kendi inorganik çoğulluklarını içerdiği ve onlara hükmettiği bütünleşme hareketi, toplumsal çoğulluk düzeyinde, bireylerin organik bir bütünlük içinde bütünleşmesine dönüşecek şekilde önceden gönderilecektir. Böylece grup, bireysel organ izmleriyle ilişkili bir hiper-organizma olarak işlev görecektir. Bu organikçi idealizm sıklıkla yeniden ortaya çıkan bir

Muhafazakâr düşüncenin sosyal modeli (Restorasyon döneminde liberal atomizme karşıydı; 18a0'dan sonra sınıfsal yapıları çözmeye çalıştı

ulusal bir dayanışmaya dönüştürmek). Ancak organikçi yanılsamayı gerici bir teori rolüne indirgemek hata olur. Gerçekten de, grubun *organik* karakterinin – *biyolojik* birliğinin –

kendisini soruşturmanın belirli bir anı olarak ortaya koyar. Uyguladığımız gibi Diyalektik araştırmanın üçüncü aşamasına geldiğimizde, organik yapıyı *her şeyden* önce grubun kendisini pratik-etkisiz alanda ve bu alana karşı üretirkenki yanılsamalı, dolaysız görünümü olarak tanımlayabiliriz.

İki olağanüstü eserde! Marc Bloch, nasıl ve hatta

ı. Marc Bloch, *Feodal Toplum,* iki cilt, (193 9-40). İngilizce çevirisi L. A. Manyon, Routledge and Kegan Paul, 1961. [Ed.]

On ikinci yüzyıldan önce soylular, burjuvazi ve serfler– sadece bu üç sınıftan bahsetmek gerekirse – *hukuken* olmasa *da fiilen* vardı. On ikinci yüzyılda bizim terminolojimizde onları kolektifler olarak tanımlardık. Ancak zengin burjuvaların *birey* olarak kendilerini soylular sınıfına entegre etme çabaları, bu sınıfın kapanmasına neden oldu: *fiili* bir statüden *hukuki* bir statüye geçti. Ortak bir girişim yoluyla, *şövalyeliğe* girmek isteyen herkese acımasız koşullar dayattı,

Bunun sonucunda nesiller arasındaki bu aracı kurum seçici bir organ haline geldi. Ancak bu aynı zamanda serflerin sınıf bilincini de koşullandırıyordu. Soyluların birleşmesinden önce, her serf kendi durumunu bireysel bir kader olarak görmüş ve bunu bir toprak sahibi ailesiyle insani ilişkiler bütünü olarak yaşamıştır.

kelimelerle, bir kaza olarak. Ancak kendini kendisi için konumlandırarak, soyluluk *ipso*

serfliği hukuki bir kurum haline getirmiş ve serflere birbirlerinin yerine geçebilirliklerini, ortak güçsüzlüklerini ve ortak çıkarlarını göstermiştir. Bu vahiy, daha sonraki yüzyıllarda köylü isyanlarının etkenlerinden biri oldu.

Bu örneğin amacı basitçe, Tarihin hareketi *içinde*, sömürücü bir sınıfın, düşmana karşı bağlarını sıkılaştırarak ve kendini bir bireyler birliği olarak farkına vararak

dayanışma, sömürülen sınıflara maddi varlıklarını bir kolektif olarak gösterir ve üyeleri arasında canlı dayanışma bağları kurmaya yönelik sürekli bir çabanın hareket noktasıdır. Bunda ÇaÇırtıcı bir Çey yoktur: sürekli olarak büyük karÇı-finalite hareketleri tarafından süpürülen bu hareketsiz yarı-totalitede, tarihsel kolektivite, diyalektik yasa iÇ baÇındadır: bir grubun (elbette gerçek, maddi koÇullar temelinde) bir dayanıÇmalar topluluğu olarak oluÇturulması, onu toplumsal alanın geri kalanının olumsuzlanması haline getirmenin diyalektik sonucuna sahiptir ve sonuç olarak, bu alanda

gruplandırılmamış, antagonistik bir gruplandırma için koşullar *(temelde* kıtlık ve bölünmüş sosyal sistemlerde).

Ancak buradaki en önemli nokta, dışarıdaki grupsuzların gruba karşı, onu kendi *praksisleri* aracılığıyla *organik bir bütünlük* olarak konumlandırarak davranmalarıdır. Böylece her yeni kolektif örgütlenme

kendi arketipini başka bir eski arketipte bulabilir, çünkü *praksis*

Pratik alanın genişlemesi nesne grubunun bağlarını nesnel olarak sıkılaştırır. En temel davranış kalıplarımızın *dış* kolektiflerle sanki organizmalarmış gibi ilişki kurması dikkat çekicidir. İnsanın yapısı

Örneğin *skandal*, herkes için, bir kolektif olarak ele alınan bir .

bütünlük: bir tiyatroda herkes, bir sahnenin her bir konuşmasıyla yüzleşirken

çirkin bulduğu, aslında komşularının seri tepkisi tarafından koşullandırılmıştır. Skandal, bir dizinin formülü olarak O ther'dir. *Fakat* skandalın ilk belirtileri ortaya çıkar çıkmaz (yani diyelim ki, kendisinden Öteki olduğu ölçüde Ötekiler için hareket eden birinin ilk eylemleri), izleyicinin yazara karşı canlı birliğini yaratırlar, çünkü ilk protestocu, bir Öteki olarak birliği aracılığıyla birey, aşkınlıkta herkes için *bu birliği gerçekleştirir CIa trans cendance).* Dahası, her birinde derin bir çelişki olarak kalacaktır, çünkü bu birlik Ötekiler olarak ve bir Öteki tarafından tüm Ötekilerin (kendisi dahil) birliğidir: protestocu

Daha ziyade, doğrudan bir eylemin (bağırışlar, hakaretler, vs.) nesnel içinde, herkes için hala sadece Ötekilerin görüşü olarak, yani onların değişen, seri olarak var olan şeyi ifade ediyordu. Ancak skandal bir kez rapor edilip tartışıldıktan sonra, buna tanık olmayanların gözünde sentetik bir olay haline gelir.

O gece oyunu izleyen seyirciler bir organizma olarak geçici bir birlik oluşturdular. Kendilerini bir kolektif olarak içinde güçsüzlüklerini keşfeden grupsuzları bir kolektif *olarak konumlandırırsak* her şey netleşir.

ortaya çıkardıkları grupla olan ilişkileri. Grup, *praksisinin* birliği aracılığıyla onları inorganik ataletleri içinde belirlediği ölçüde, amaçlarını ve birliğini kendi bireysel *praksislerinin* özgür birleştirici birliği aracılığıyla ve özgür *praksis* modelinde kavrarlar.

Temelde organizmanın pratik zamansallaşması olan sentez. Gerçekten de, pratik alanda, tüm dışsal çokluk olur, her ajan için, birleştirici bir sentezin nesnesi (ve sahip olduğumuz gibi daha önce de görüldüğü üzere, bu sentezin sonucu, seri yapının toplantılar gizlidir). Ancak pratik alanda birleştirdiğim grup, kendisini bir grup olarak, zaten birleşik olarak, yani ilke olarak benim birleştirmemden kaçan bir birlik tarafından yapılandırılmış olarak üretir ve (*beni iktidarsızlığa sürükleyen praksis* olduğu *ölçüde)* onu olumsuzlar. Bu özgür

Benden kaçan aktif birlik, benim pratik ve algısal alanımda sadece çokluğunu görünüşün saf maddeselliği olarak birleştirdiğim bir gerçekliğin tözü olarak görünür; ya da başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, eylemsizliği – ki bu gerçekliği oluşturmalıdır Grubun temeli (aşılmış ve korunmuş atalet olarak) – aktif topluluğa; aksine, birleştirici hareketinde onun sorumluluğunu üstlenen benim *praksis*'imdir. Ve benden kaçan ortak eylem, bu görünüşün *gerçekliği* haline gelir, yani pratik, sentetik töz, bütünlük parçalarını, entelektini, yaşamını kontrol etmek; ya da başka bir algı düzeyinde

ve diğer gruplar için bir *Gestalt.* Bu naif organizmayla hem bireyin grupla dolaysız ilişkisi olarak hem de mutlak bütünleşme ideali olarak karşılaşacağız. Ancak organikçiliği *göz biçiminde* reddetmeliyiz. Grubun ilişkisi, bir kolektifin belirlenimi olarak
tif ve sürekli bir kolektife dönüşme tehdidi olarak, bir çokluk olarak eylemsizliği, organizmanın kendisini oluşturan inorganik maddelerle olan ilişkisine hiçbir şekilde asimile edilemez.

Ancak eğer anti-diyalektik anın, pratik alanın çoklu diyalektiği ile ortak olarak kurulmuş diyalektik arasında bir arabuluculuk haline gelebileceği diyalektik bir süreç yoksa
praksis, grubun ortaya çıkışı kendi anlaşılabilirliğini içeriyor mu?
şimdiye kadar kullandığımız yöntemin aynısını izleyerek, şimdi araştırmamızda belirli bir gruplaşma sürecinin özelliklerini ve momentlerini, salt gruplaşma açısından bulmaya çalışacağız.
rasyonelliğini belirlemenin *kritik* amacı. Araştırmamızda şunları yapacağız
Bu nedenle, grupların doğuşunu ve *praksislerinin* yapılarını - başka bir *deyişle*, kolektif eylemin diyalektik rasyonalitesini - ve son olarak, *tutku* olarak grubu, kendi içinde, içinde bulunduğu *pratik atalete* karşı mücadele ettiği ölçüde
etkilendim.

İki ön gözlemle başlayacağım. Birincisi, serilik yapısıyla hareketsiz toplanmanın temel toplumsallık türü olduğunu iddia ettim. Ancak bunu tarihsel anlamda söylemedim ve buradaki 'temel' terimi zamansal öncelik anlamına gelmemektedir. Kim iddia edebilir ki
kolektifler gruplardan önce mi gelir? Hiç kimse bu konuda herhangi bir hipotez ileri sürecek durumda değildir; daha doğrusu – tarih öncesi ve etnografya verilerine rağmen – böyle bir hipotezin hiçbir anlamı yoktur. Ayrıca, toplulukların sürekli olarak gruplara dönüşmesi ve
gruplar halinde bir araya gelmeleri, *a priori* olarak bilmeyi oldukça imkansız hale getirecektir
Belirli bir topluluğun birincil bir tarihsel gerçeklik mi yoksa pasiflik alanı tarafından yeniden emilmiş bir grubun kalıntıları mı olduğu sorusuna her iki durumda da yalnızca daha önceki yapıların ve koşulların incelenmesi cevap verebilir. Kolektiflerin mantıksal önceliğini öne sürmemizin nedeni, Tarihin bize öğrettiğine göre, grupların kendilerini kolektiflerin deter minasyonları ve olumsuzlamaları olarak oluşturmalarıdır. Başka bir deyişle, onları aşar ve korurlar. Öte yandan kolektifler, aktif grupların dağılmasından kaynaklandıklarında bile, kolektiflere ait hiçbir şeyi korumazlar.
Evet, ölü, kemikleşmiş yapılar hariç.

serilikten kaçışı zorlukla gizleyebilmektedir. Benzer şekilde, grup, her ne olursa olsun, kendi içinde eylemsiz varlığa nüksetmek için nedenler *içerir*

nedenle bir grubun dağılması, göreceğimiz gibi, *apriori* bir anlaşılabilirliğe sahiptir. Ancak kolektif – ve incelemek üzere olduğumuz faktörlerin etkisinden ayrı olarak – *en fazla* üyelerinin sentetik birleÇme olasılığını içerir. Son olarak, *tarih öncesinden* bağımsız olarak, burada önemli olan, sınıf mücadelesi tarafından koşullandırılmış bir *tarihte,* ezilen sınıfların kolektif olma durumundan devrimci grup *praksisine* geçişini açıklamaktır. Bu özellikle önemlidir çünkü böyle bir geçiş her durumda *gerçekten* gerçekleşmiştir.

Ancak sınıf iliÇkilerinden bahsettikten sonra ikinci bir gözlemde bulunacağım: bu sınıfları aynı zamanda gruplar olarak görmek için erken olacaktır. AnlaÇılabilirlik belirlemek için, kolektiflerde olduğu gibi, hızla oluÇan ve dağılan geçici, yüzeysel grupları ele alıp tartıÇacağım ve toplumun temel gruplarına aÇamalı olarak yaklaÇacağım.

Ortak bir *praksisin* parlamasıyla kolektifi yok eden altüst oluş, açıkça sentetik ve dolayısıyla maddi bir dönüşümden kaynaklanır; dönüşüm kıtlık ve mevcut *praksis* bağlamında gerçekleşir.

yapılardır. Riskleri ve pratik hareketlerinin yanı sıra acıları da ihtiyaç içinde bulunan organizmalar için itici güç, maddeselliğin her düzeyinde ya tehlikedir (ister açlık olsun, ister iflas

anlamı açlık *olan*, vb.) veya araçsallığın dönüşümleri

(aletin zorunlulukları ve kıtlığı, ihtiyacın dolaysız nesnesinin kıtlığının yerini alır; qr aletin modifikasyonları, yükselen anlamları içinde, kolektifin gerekli modifikasyonları olarak görülür). Başka bir deyişle, Doğa ile bir içsellik ilişkisi olarak ihtiyacın orijinal gerilimi olmaksızın, hiçbir değişim olmazdı; ve tersine,

herhangi bir seviyede, gerileyen veya alçalan *ortak* bir eksen yoktur.

anlamlandırma bu orijinal gerilimle doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkili değildir. Bu nedenle, bir kolektifin bir grup olarak yeniden yapılandırılmasının kökeninin, maddeselliğin her düzeyinde *eşzamanlı* gerçekleşen, ancak seri birlik düzeyinde *örgütleyici* praksise dönüşen karmaşık bir olay olduğu en *baştan* anlaşılmalıdır.

Ancak olay ne kadar evrensel olursa olsun, evrenselliği *herkes için* nesnel olmadıkça ya da herkeste birleştirici bir nesnellik yapısı yaratmadıkça, *herkesin* birliğine doğru kendi aşkınlığı olarak yaşanamaz. Bu noktaya kadar, aslında – kolektif boyutta

- gerçek kendini imkansızlığıyla tanımlamıştır. Gerçekten de, gerçek denilen şey

Gerçekliklerin anlamı, tam da ilkesel olarak yasaklanmış olanın anlamıdır. Dolayısıyla dönüşüm, imkânsızlığın kendisi imkânsız hale geldiğinde ya da sentetik olay değişimin imkânsızlığının yaşamın imkânsızlığı olduğunu ortaya çıkardığında gerçekleşir. 2 Doğrudan

Bunun sonucu, *değişimin imkansızlığını değişimin* asıl amacı haline getirmektir.

yaşam devam edecekse aşılması gerekir. Başka bir deyişle, bir kısır döngüye girmiş bulunuyoruz: grup kendisini bir

ortak ihtiyaç ya da ortak tehlikedir ve kendisini ortak *pratiğini* belirleyen ortak hedefle tanımlar. Ancak ne ortak ihtiyaç, ne ortak *pratik,* ne de ortak hedefler bir topluluğu tanımlayamaz.

Bireysel ihtiyacı ortak ihtiyaç olarak hissederek ve ortak bir bütünleşmenin içsel birleşmesinde kendini ortak olarak ürettiği hedeflere doğru yansıtarak kendini bir topluluk haline getirir. Kıtlık olmasaydı, bu grup kendini oluşturamazdı: ama neden kendini ortak ihtiyaca karşı ortak mücadele olarak tanımlıyor? Neden bazen olduğu gibi, belirli bir durumda bireyler köpekler gibi yiyecek için kavga etmezler? Bu, sentetik birliğin gücü hem her yerdeyken (alanın özgür bir birleşimi olarak tüm bireylerde) hem de hiçbir yerde değilken (bir sentezin nasıl gerçekleşebileceğini sormakla aynı şeydir.

çokluğun özgür aşkın *(transcendante)* bir birleşimi olacaktır.

bireysel birleşmelerin). Gerçekten de, unutmayalım ki *ortak nesne*, kendi dışındaki çokluğun birliği olarak, her şeyden önce

seri birliğin yönlendiricisi olduğunu ve kolektivitenin ya da *başkalığın* anti-diyalektik yapısının kendisini bu çifte belirlenim temelinde oluşturduğunu iddia eder.

2. Elbette olta balıkçıları ölümcül bir tehlike tehdidi altında derneklerini kurmazlar ya da yaÇlı kadınlar kitap değiÇtirme sistemi oluÇturmazlar: ama her durumda çok gerçek bazı zorunluluklara yanıt veren ve nesnel anlamı toplam durumla ilgili olan bu gruplar üstyapılardır ya da baÇka bir deyiÇle kolektiflerin (sınıf yapıları, sınıfa karÇı sınıf, ulusal ve uluslararası örgütler, vb.) Diyalektiğin diyalektik yeniden gruplandırılması aÇamasına ulaÇıldığı andan itibaren, bütünleÇtirici faaliyetin kendisi bir faktör, bir ortam ve

ikincil gruplar için bir sebeptir. Bunlar onun yaşam kararlılığıdır ve bu nedenle

olumsuzlama; ama aynı zamanda onu tamamen kendi içlerinde barındırırlar ve diyalektik çatışmaları onun aracılığıyla ve onun tarafından gerçekleşir. Bu şekilde, *The Pro.6lem of Method*'da gördüğümüz gibi, onları ya yatay olarak (ve ampirik olarak) incelemek mümkündür.

grup yapısının zaten nesnel olarak verili olduğu bir ortamda kendilerini belirledikleri ölçüde dikey olarak) ya da her biri kendi somut zenginliği içinde tüm insan maddeselliğini ve tüm tarihsel süreci ifade ettiği ölçüde dikey olarak). Dolayısıyla burada sadece gruplaşmanın temel olgusuyla ilgilenmem gerekiyor. kolektifin *praksis tarafından fethi* ya da yeniden fethi.

Ancak bu son gözlem bize yardımcı olabilir. Eğer nesne kendisini gerçekten bir kolektifin bireyleri arasındaki başkalık bağı olarak üretiyorsa, o zaman çokluğun seri yapısı temelde nesnenin kendisinin temel özelliklerine ve onun orijinal ilişkilerine bağlıdır.

her biriyle ve hepsiyle ilişki. Üretim araçları kümesi, Ötekilerin mülkü oldukları ölçüde, proletaryaya özgün bir serilik yapısı verir, çünkü kendisini, zorunlulukları bizzat Ötekinin seriliği olarak burjuva sınıfının *talebini* yansıtan belirsiz bir nesneler topluluğu olarak üretir. Ancak bunun tersi de geçerlidir.

Araştırmanın, kendi başlarına ve pratik-etkisiz *alanda* bir bütünlüğe yaklaşımı oluşturan ortak nesneleri dikkate alması mümkündür (çokluğun Öteki tarafından bütünleştirilmesi olarak

madde aracılığıyla) ve onların da söz konusu çokluğu serilik olarak nitelendirmek zorunda olup olmadıklarını keşfetmeye çalışmak.

2 *Bastille Fırtınası*

12 Temmuz 1789'dan sonra Paris halkı isyan halindeydi. Öfkelerinin derin nedenleri vardı, ancak bunlar henüz insanları sadece ortak iktidarsızlıklarında etkilemişti. (Soğuk, açlık vs. ya boyun eğme **-kendini** bireysel erdem olarak sunan seri **davranışlar-** ya da örgütsüz patlamalar, ayaklanmalar vs. şeklinde yaşanıyordu). Hangi dış koşullar temelinde gruplar oluşturulacaktı? İlk olarak (zamansal sırayla) kurumsal, pratik bir grubun, Paris'in seçmenlerinin varlığı, kendilerini

Kraliyet kararnamelerine uygun olarak ve kalıcı oldukları sürece

oturumunda, bu kararnamelere rağmen ya da bunlara aykırı *olarak*, Parislilerin hareketsiz bir araya gelişini *kolektif praksis boyutunda* pratik bir gerçekliğe sahip olarak tanımladı. Seçim meclisi aktif bir birlikti, çünkü

kendi dışında-özgürlük içinde-olma, hareketsiz bir araya gelme.

Ancak bu totalizasyon yeterli değildi: aslında *temsil*, bir prosedürle, aktif bir grubu, *praksisin* erişilemez ortamındaki hareketsiz topluluğun bir izdüşümü olarak tanımlamaktan ibarettir. Örneğin, burjuva demokrasilerinde seçimler pasif, seri süreçlerdir. Her biri

Seçmen elbette nasıl oy kullanacağına Öteki olarak ve Ötekiler aracılığıyla karar verir; ancak Ötekilerle ortak ve birleşik bir *praksis* olarak karar vermek yerine

Diğerleri için ise, bunun atıl ve seri bir şekilde görüş tarafından tanımlanmasına izin verir. Böylece seçilmiş bir meclis, bir araya gelmediği *sürece* topluluğu temsil eder

üyeleri hareketsiz bir başkalığın hareketsiz ürünü olduğu sürece ve parçalar arasındaki sayısal bir ilişki olarak kaba çokluk, kolektifler ve iktidar arasındaki iktidarsızlık ilişkilerini ifade ettiği sürece bir araya gelir

Bu güçler eylemsizlik **güçleri** olduğu sürece ilişkiler. *Fakat* bir

Meclis, hiyerarşisini kurar kurmaz örgütlenir ve kendisini (parti ittifaklarıyla) belirli bir grup olarak tanımlar (çoğunluğun sürekliliği, değişken bir grup etrafında karmaşık bir oyunla karakterize edilir).

çoğunluk, tek bir bireye karşı tüm partilerin suç ortaklığı vb.), bu gerçek *praksis* (yasaların geçmesi, güven oylamaları vb. artık sadece izolasyonların sonsuz bir başkalığı olarak orijinal seçimin *biçimsel* yönüne sahiptir, ancak sayısal ve *sembolik olarak* ifade eder

gruplar arasındaki anlaşmalar, anlaşmazlıklar, ittifaklar, vb.

çoğunluk) kendisini hem toplanmanın sadık bir temsili olarak *örgütlü* olduğu için hiçbir şekilde öyle **olamaz**– hem de *diyalektik etkinliği* olarak sunar. Ancak toplantıya sahte bir bütüncül birlik3 ('Fransızlar, hükümetiniz . . . vs.') ile nüfuz etme gerçeği, toplantıyı iktidarsızlık statüsüne bırakmaktadır. Bir bütünlük olarak Fransa

hükümet aracılığıyla kendini onun dıĢında gerçekleĢtirir: ulus olan kolektifin özgür bütünleĢmesi olarak hükümet, bireyleri bir gruplaĢma içindeki hareketsiz toplumsallıklarını belirleme görevinden kurtarır. Dolayısıyla, sınıf çatışmaları ve toplumsal çatışmalar, yeni grupların mücadeleleri aracılığıyla, bir araya gelmeyi yasama organına ve yürütme gücüne karşı koymadığı sürece, bu organların varlığı zorunlu olarak kolektifi atalete sürükleyen bir mistifikasyondu: yetkiler seri pasiflik yoluyla devredildi ve birliğimizin olumlanması-

Orada, Konsey'de, bizi *her durumda* sonsuz bir başkalığa mahkûm etti.

Bu anlamda, 'Paris'in seçmenleri' ille de Paris'in bir faktörü değildi.

Gerçekten de, muhtemelen hükümetin şiddetinden çok halkın şiddetinden korkuyorlardı. Bununla birlikte, koşulların *başka bir yerde* birleşmeye işaret etmesi halinde, bir *temsil* haline gelebilirler, ancak bu kez bir araya gelmenin kendisinde birleştirici bir *praksis* ve iktidarsızlığın olumsuzlanması olarak yeniden bütünleştirilecek bir birlik olarak.

Hükümet Paris'i dışarıdan bir bütün olarak oluşturdu. As

3. Sorunu gerçek tarihsel düzeyde ele almıyorum ve Gu anda hükümetin egemen sınıfın bir organı olup olmadığını bilmeye gerek yok. Sadece *temsil eden* bir *praksis* olarak 'temsil edilen' toplulukla olan biçimsel iliĢkisini tartıĢıyorum.

Mirabeau 8 Temmuz gibi erken bir tarihte Ulusal Meclise 35.000 askerin Paris ve Versailles arasında bölündüğünü ve 20.000 askerin daha bekleniyordu. Ve 16. Louis milletvekillerine şu şekilde cevap verdi: 'Başkentte düzeni sağlamak ve korumak için gücümü kullanmak zorundayım. Bunlar Paris çevresinde asker toplamak için nedenlerim bunlar. Ve 12 Temmuz Pazar sabahı şehir, 'kralın emriyle' Paris'in etrafında toplanan birliklerin şehri haydutlara karşı korumayı amaçladığını duyuran afişlerle doluydu. Bu ilanlar sayesinde şehir kendisi için ve kendi içinde belirlenmiştir. Böylece mekân, Paris buluşmasının pratik-atıl gerilimi ve *varlığı* olarak, dışsal bir *praksis* tarafından oluşturulmuş ve bir bütünlük olarak örgütlenmiştir. Ve *praksis* nesnesi olarak bu bütünlük (kuşatılacak şehir, engellenecek rahatsızlıklar) Kent hem totalize ve totalleştirici konfigürasyonuyla (kuşatma tehdidi onu bir konteyner olarak belirler) bir yer hem de onu bir konteyner olarak üreten askeri eylem tarafından mühürlenmiş maddesellik biçiminde belirlenmiş bir nüfustu.

Kapalı bir kalabalık. *Söylentiler, afişler, haberler* (özellikle Necker'*in* ayrılışı) ortak tanımlarını herkese iletti: *her biri mühürlenmiş maddeselliğin bir parçacığıydı.* Bu düzeyde, kuşatmanın bütünlüğü *seri olarak* yaşanıyor olarak tanımlanabilir. Coşku olarak bilinen şey buydu: insanlar sokaklarda koşuşturuyordu, bağırıyor, toplantılar düzenliyor ve gişelerin kapılarını yakıp yıkıyorlardı. Bireyler arasındaki bağ, çeşitli gerçek biçimleriyle, kendini Öteki'nde hemen keşfetme olarak başkalık bağıydı.

Taklit – ki bunu başka bir yerde anlatmıştım – bir tezahürdür bu yarı-karşılıklılığın başkalığıdır. Bu başkalık yapısı kendisini *bir bütünlük*[4] olarak *ortak kaderin* eylemi aracılığıyla oluşturur (yani Kraliyet ordularının pratik hedefi[6] - bu durumda, bireyler özdeşleri tarafından belirlendiği ölçüde, bir yıkım bütünüdür

4. İşçi sınıfı için ortak bir tehlike olarak kader (serilik yapısı içinde) totalleştirici değildir çünkü sınıf örgütlü, totalleştirici bir girişimin nesnesi değildir: sömürü hem belirli bir grubun bilinçli pratiği olarak de grup antagonizmalarının dağılması yoluyla gerçekleşen bir süreçtir

5. Dahası, hükümetin çok kesin planları varmış gibi görünmüyor. istediğini ya da gücünün neye yettiğini gerçekten bilmiyordu. Ancak önemli olan nokta bu değildir: birliklerin konuşlandırılması ve kuşatmanın başlaması kendi içlerinde nesnel bir anlam taşıyordu, yani Paris nüfusunu sistematik ve sentetik bir imha kampanyasının tek nesnesi olarak belirliyorlardı. Saraydaki hiç kimsenin öldürme olmasını istemediğini söylemek anlamsızdır: bu, kendiliğinden ve genel durumla ilişkisi içinde

aynı şehrin üyeliği) *eylemsiz uçuş olarak serisellik temelinde. Katliamın negatif düzeni* aracılığıyla seriliği yok etmekle tehdit *ederek,*
birlikler, pratik birlikler olarak, herkes tarafından seriliğin olumsuzlanması ya da *olası* bir olumsuzlanması olarak deneyimlenen bütünlüğü sağladılar. Bu şekilde, iki yapının bir arada var olması sayesinde, bir
ötekinin olası ve gelecekteki olumsuzlaması (ve aynı zamanda herkesin içindeki her şeyin olumsuzlaması) olarak, herkes onu görmeye devam etti
kendini O'nda gördü, ama kendini orada *kendisi* olarak gördü, yani
Bu durumda, kendisini öldürecek kılıç darbesi ya da tüfek atışı ile Paris nüfusunun kendisinde bütünleşmesi olarak. Ve bu *durum* bazen ve uygunsuz bir biçimde bulaÇma ya da taklit vb. olarak adlandırılan Çeyi oluÇturur: ilJ. bu davranıÇta herkes kendi geleceğini Ötekinde görür ve bu temelde kendi Çimdiki eylemini Ötekinin eyleminde keÇfeder; ama bu hareketsiz hareketlerde *taklit* aynı zamanda *kendi*
kişinin kendi eylemini orada, Öteki'nde gerçekleştirmesi yoluyla *keşfetmesi* ve Öteki'nin eylemini burada, kendi içinde yaparak, kendi kaçışından ve Öteki'ninkinden kaçarak,6 hem Öteki aracılığıyla hem de kendi yumruklarıyla, ne anlayış ne de anlaşma olmaksızın (bu bir anlayışın tam tersidir) tek bir saldırı başlatarak,
Ancak bir dış grup tarafından bir araya getirilmenin örgütlü, *gelecekteki* bütünleşmesinin sentetik birliği temelinde başkalığı gerçekleştirmek ve yaşamak.

Bunu Paris'te barikatlarda yaşanan bazı olaylar takip etti
ve Tuileries Bahçelerinde, askeri müfrezeler ve taklit toplantılar *(rassemblements d'imitation)* arasında. Bunlar yeni bir seri, savunma amaçlı şiddet dalgasıyla sonuçlandı ve cephanelikler yağmalandı. Sürekli kötüye giden bir duruma verilen bu devrimci tepki
Elbette örgütlü bir ortak eylemin tarihsel önemi. Ama tam da böyle bir şey değildi. Bu kolektif bir eylemdi: herkes, diğerlerinin silah bulma girişimleri nedeniyle silahlanmaya zorlandı ve herkes oraya Ötekilerden önce ulaşmaya çalıştı çünkü bu yeni kıtlık bağlamında, herkesin bir tüfek alma girişimi Ötekiler için silahsız kalma riski haline geldi. Aynı zamanda, bu tepki taklit ve bulaşma ilişkileriyle de şekillendi, herkes kendisini

---

bir ordunun işlevi ve bu özel durum, artık aslında liderlerin *niyetlerine bağlı* olmayan acil bir olasılıktı.

6. Bir kişi koşan birini gördüğünde koşar: bunun nedeni *ne yapması gerektiğini* öğrenmesi değildir*: aslında ne yaptığını* keşfeder. Ve tabii ki, bunu *sadece yaparak* örtbas eder. Aynı yasayla grup ilişkisinde de karşılaşırız ama tam tersi bir anlamla.

Kendini Öteki'nin içinde, tam da onun ayak izlerini takip ettiği şekilde buldu. Ancak bu şiddetli, etkili bir araya gelişler tamamen inorganikti. Belli başlı birlikler kayboluyor ya da yeniden keşfediliyordu, ancak bunun – Durkheim gibi ama oldukça farklı bir anlamda – üyelerinin 'mekanik dayanışması' olarak adlandırılabilecek şey üzerinde hiçbir etkisi yoktu. Ayrıca, bir tüfeğe sahip olmak için kendi aralarında kavga etmeleri (kolektifin antagonizmanın karşılıklılığına dönüşmesi) gibi yakın bir tehlike vardı. Eğer bu pasif faaliyetin anlamı devrimci ise, bunun başlıca nedeni, dışsal bir praksisin sonucu olarak, iktidarsızlığın birliğinin
(atalet), *sayıca çokluğundan dolayı*, kendisini bir maskeye dönüştürmüştü.
sive force. Çünkü kendi içinde hala başkalık içinde yapılanmış olan bu kalabalık, kendi dağınıklığı içinde, cephaneliklerdeki tek tük direnişleri yok etmek için karşı konulmaz bir mekanik güç buldu.

Ancak kısa süre sonra bir grubun devrimci *praksisini* yaratacak olan diğer faktör, bireysel *silahlanma* eyleminin, her birey için amacı karmaşık bir süreç olmasıydı,
kendi hayatının savunmasıydı, ancak itici gücü serilikti, hem kendisinde hem de sonucuna çifte anlam olarak yansıdı.
özgürlük. Herkes kendini süvarilere karşı savunmak istediği ölçüde – başka bir deyişle, hükümet
ve bu örgütlü pratik girişiminin tüm alanı pratik olarak – hem bu politikaya *yardımcı* olabilecek hem de ona karşı çıkabilecek şey olarak – belirlediği, *praksis alanında* sonuç, *Paris halkının Buzlanma'ya karşı silahlanması* oldu. Başka bir deyişle, hükümetin siyasi *praksisi* pasif halkı yabancılaştırdı.
Bu *praksis* açısından , topluluğun pasif etkinliği pasifliği içinde ondan alınmış ve hareketsiz serilik, başkalık sürecinin diğer tarafında *uyumlu bir eylem gerçekleştirmiş birleşik bir grup* olarak yeniden ortaya çıkmıştır. Bu durum yalnızca ordu liderleri için geçerli değildir.
Bunun çok iyi farkında olan Paris halkı da bu bilgiyi bir birlik yapısı olarak yeniden içselleştirdi. Burada da onların birliği
Başka bir yerde, yani hem geçmiş hem de gelecekti. Geçmişti *çünkü grup bir eylem gerçekleştirmişti* ve kolektif bu eylemi kendi pasif faaliyetinin *bir* anı olarak şaşkınlıkla fark etmişti: *bir grup olmuştu* – ve bu grup kendini süreci geri döndürülemez kılan devrimci bir eylemle tanımlamıştı. Ve bu gelecekti.
Silahların kendileri, askerlerin birlikte hareket etmesine karşı çıkmak için alındıkları ölçüde, maddilikleriyle birlikte direniş olasılığını akla getiriyordu.

Seçmenlerin tedirginliği, *olumsuz birlikler* olarak toplantılar içinde kurumsal gruplar oluşturmaktı. Bunun üzerine, çeşitli bölgeler tarafından sağlanacak 48,000 kişilik bir milis gücünün yeniden kurulmasına karar verdiler. Açıkça ifade edilen amaç, karışıklıkları önlemekti. Bu yeni uygulamada

O an için milisler hem toplantıdan doğmuş hem de onunla savaşmak için tasarlanmış gibi görünürken, nüfusun çoğunluğu 'karışıklıklardan' korkmuyordu ve haklı olarak başkentin etrafına asker konuşlandırılması dışında gerçek bir tehlike görmüyordu. Bölgeler ciddi bir şekilde milis çalıştıkları sürece, bu gruplar, temsili gruplardan farklı olarak, toplantıları birleştirmeye yardımcı olmuştur. 'Temsil',

Aslında, kendisini örgütlü *praksis* boyutunda toplanmanın kendisi olarak sundu ve bu nedenle, gördüğümüz gibi, onu atalet içinde tutma eğilimindeydi. Öte yandan milisler, örgütlü bir beden olarak

toplanmanın pratikte olumsuzlanmasını sağlamak üzere tasarlanmıştı: kamusal toplantıları engelleyecek ve vatandaşları silahsızlandıracaktı. Bu şekilde, topluluğun kendi gerçekliğini örgütlü bir varlık olarak algılamasına yardımcı olmuştur. Çünkü örgütlü varlığın gelişimini zorla engellemek zorundaydı

Dün kendini *silahlandıran* ve yarın kendini *savunacak olan*. Ya da,

Farklı bir şekilde ifade etmek gerekirse, bu önceden oluşturulmuş gruplar, topluluğa onu kendi içinde tutma görevine sahipmiş gibi görünen anti-gruplardı.

seri iktidarsızlık yapısı. Onlar aracılığıyla, *bir* şey *olumsuzlanan şey* olarak maniple *ediliyordu ve engellenmek* zorundaydı ve topluluğun her üyesi, zorunlu olarak belirlendiği ölçüde

eylemsizliği,7 derin birliği hem seriliğin altında bir yokluk hem de temel bir olasılık olarak görüyordu. Aynı zamanda, önceden üretilmiş gruplar olarak milislerin kendileri de, olumsuz da olsa, toplanmanın sentetik bir belirlenimini temsil ediyordu. Topluluk içinde dışarıdan, kurumsal ya da yarı kurumsal organlar tarafından tanımlanmış olmaları gerçeği, kendisini – olumsuzlanmış bir olumsuzlama olduğu ölçüde – topluluğun kendisi tarafından içsel olarak üretilen bir birleşme yoluyla yok edilmesi gereken şey olarak gösterdi. Milisler ve halk arasında, halkın içinde meydana gelen şiddetli çelişki, milislerin olumsuzlanması olarak içsel bir birlik olasılığını üretti.

dış birlik. Milisler hala çoklu bir yapıya uygulanan bir *mühür* olduğu sürece çoğulculuk, sadece *özgür bir organizasyon* içinde kendisiyle çelişebilir ve çözülebilirdi.

Tamam.

7. "Tüfek vs. taşıyan herhangi bir özel kişi, bunları gecikmeksizin kendi bölgesine götürecektir.

'. . . Vatandaşlar toplantı yapmamaları konusunda uyarılmaktadır'. (Genel Kurul Kararnamesi, 13 Temmuz.)

Özgürlük – gerçek hedefleri (Prens de Lambesc'in birliklerine karşı savunma) temelinde örgütlenen *praksisin* basit bir pozitif kararlılığı olarak – zorunluluğun çözülmesi gerekliliği olarak ortaya çıktı. Bu temelde, Hotel de Ville'de aşağıdakiler arasında bir diyalektik kuruldu

Silah dağıtmak istemeyen, ikircikli davranan ve bahaneler bulan resmi makamlar ile giderek daha tehditkar hale gelen ve

seçmenlerin, tüccarların vs. provostunun, kendini *bir birlik-exis* olarak ortaya koydu.

Flesselles'in vaat ettiği silah kutularında bulunduğunda, kalabalık *kandırıldığını* hissetti – başka bir deyişle, Flesselles'in eylemlerini içselleştirdi ve bunları *serilik içinde değil*, bir tür pasif sentez olarak seriliğe karşıtlık içinde gördü. Aslında bir *kandırma* süreci,

antagonistik bir karşılıklılık ilişkisi bağlamına aittir. Flesselles kalabalığı kandırırken,8 başkalığa kaçışa bir tür *kişisel* bütünlük kazandırmıştır; ve bu kişisel bütünlük

Toplanmanın kendisi için bunu ifade eden ve açığa vuran öfke. Herkes yeni bir şekilde tepki verdi: ne bir birey ne de bir O ther olarak değil, ortak insanın bireysel bir cisimleşmesi olarak. Bu yeni tepkide büyülü bir şey yoktu: sadece bir karşılıklılığın yeniden içselleştirilmesini ifade ediyordu.

Bu andan itibaren, ne grup ne de dizi olan bir şey vardır, ama Malraux'nun *Umut Günleri*'nde 8& Kıyamet olarak adlandırdığı şey – yani dizinin kaynaşmış bir grup içinde çözülmesi. Ve bu grup, her ne kadar hala yapılandırılmamış, yani tamamen *şekilsiz* olsa da, değişmezliğin tam zıddı olmasıyla karakterize edilir. Seri bir ilişkide, aslında, serinin formülü *(Raison)* olarak birlik her zaman *başka bir yerdedir,* oysa Apocalypse'de, serilik hala en azından bir

kaybolmak üzere olan bir süreçtir ve her zaman yeniden ortaya çıkabilse de, sentetik birlik her zaman *buradadır.* Ya da aynı noktayı başka bir şekilde ifade edecek olursak, bir şehir boyunca, her an, her kısmi süreçte, parça tamamen dahil olur ve şehrin hareketi

yerine getirilmiş ve . 'Akşam olduğunda,' diye yazıyordu Montjoye, 'Paris yeni bir şehirdi. Düzenli top atışları halka tetikte gerektiğini hatırlatıyordu. Top seslerine bir de sürekli alarm veren çanlar ekleniyordu. sakinlerinin bulunduğu altmış kilise

8. İyi niyetle hareket ettiği anlaşılıyor, ama bu çok önemli değil. Önemli olan kalabalığın kandırıldığını *düşünmesi* değil, kandırılmış olmasıdır.

8a. Andre Malraux, *DEspoir*, Paris, 1"937, *Days ofHope* adıyla çevrilmiştir, Londra, 1938-

toplanan insanlarla dolup taşıyordu. Oradaki herkes bir hatipti. "9

Şehir kaynaşmış bir gruptu. Bunun serilikten ne kadar farklı olduğunu yakında göreceğiz. Ama önce şunu açıkça belirtmeliyiz , hızı ve süresi açıkça koşullara ve duruma bağlı olan zamansal bir gelişim içinde yapılandırılmamış olsaydı, bir kolektife dönüşürdü. Kaynaşmış bir grup aslında hala bir seridir ve dışsal yeniden içselleştirerek kendini olumsuzlar; başka bir deyişle, bu anda pozitifin kendisi (oluşum halindeki grup) ile bu kendini olumsuzlayan olumsuzlama (çözülme halindeki seri) arasında hiçbir ayrım yoktur. Gösterilebilir ki, başlangıçtaki yapılanma (bu yapılanmanın kaynağı grubun kendisi) akışkan bir bütünün parçası olarak bir *bölgeyi* etkilemiştir. *pratik-atıl yapı.* Saint-Antoine bölgesi her zaman Bastille'in *gölgesinde* yaşamıştı: bu kara kale, hapishane olmasından çok topları nedeniyle bir tehditti. Bastille'in sembolüydü.

baskıcı gücü, yoksul ve huzursuz bir bölgenin sınırı olarak görüyordu. Dahası, çatışmalar ve bastırılan ayaklanmalar – özellikle de Nisan ayındaki kanlı bastırma (Reveillon olayı) – toplantının kendi içinde bir *varoluş* olarak (kolektif bir hafıza geçiyordu

ortak yapıya – geri dönmemiz gereken bir nokta). Şu an için, bu varoluşun salınan enerjiden kaynaklanabilecek patlayıcılığını hesaba katmıyorum bile. iktidarsızlık bağlarının çözülmesi. Aktif bir grubun doğuşu söz konusu olduğunda önemli olan nokta, bu varoluşun *aslında* bir rota oluşturmuş olmasıdır; bu, öncelikle yaşanmış olanın hodolojik bir belirlenimiydi. alanını kapsıyordu. Ve bu rota olumsuzdu: birliklerin batıdan ve kuzeybatıdan gelerek bölgeye girmesi ve buradaki insanları katletmesi için bir fırsattı (iri Nisan gibi).lo Başka bir deyişle, alanın pratik-inert bütünlüğü

9. *L'ami du Roi* içinde, üçüncü baskı, s. 70.

10. Reveillon olayı, farklı bölgelerin karşı karşıya geldiğini ve zaten belirli bir *sosyal gerilimle,* yani sınıf çatışmalarıyla sınırlandığını da kanıtlamaktadır. On dokuzuncu yüzyıl Fransız sanayicilerinin öncülerinden biri olan Reveillon'un uygulamaları – sert, açgözlü ve kibirli bir adam – işçiler arasında huzursuzluğa neden olmuştur. Buna karşılık, Hardy gibi 'orta' burjuvalara ait gazeteler, bölgenin *askeri* izolasyonunun (her zaman diğerlerinden koparılma ve yağma ya da katliama maruz olasılığı vardır) sosyal izolasyona dayandığını göstermektedir: 'Parisliler,' diye yazıyordu Hardy, ' tür halk ayaklanmasından korkuyorlar, hatta bazı bölgelerde dükkanlarını kapatacak kadar ... Bu banliyödeki sözde işçilerin önemli bir kısmı, haydutlar tarafından Reveillon adlı çok zengin bir mobilya kağıdı üreticisine karşı kışkırtıldı. ...

Seriliğin çözülme sürecinde olduğu an, Öteki'nin, yani özgür düşmanca örgütlenmenin olası nüfuz etme eylemi olarak. Aynı zamanda, bu olasılık Bastille tehdidini de hayata geçiriyordu: bölge sakinlerinin *çapraz ateşe yakalanabilir.* Ve bu olasılık da onun (son dipnotta bahsettiğim) temel toplumsal ayrışma, aynı zamanda onun negatif birliğiydi. elbette tüm bunlar Temmuz ayının ilk birkaç günü boyunca hala sadece endişe içinde yaşanıyordu. Ancak Tuileries'deki birliklerin müdahalesi haberi Saint-Antoine'a ulaşır ulaşmaz, bölgede özel bir katliam olasılığını hayata geçirdi. Aslında, O thers tarafından bildirilen haberler ve

---

Bölgenin yapısı, sakinlerinin sosyal durumunun mükemmel bir ifadesiydi. Ancak bölge *yalnızca* yoksullardan oluşmuyordu, çünkü büyük bir sanayi kentinin yapıları henüz mevcut değildi. Ancak *işçiler* (ilk fabrikalarda çalıştıkları ve bu nedenle yeni koşullar tarafından zanaatkar sınıfından koparıldıkları ölçüde) burada başka yerlere göre çok daha kalabalıktı ve genel olarak konuşursak, sakinlerin çoğu daha az şanslı sınıflara aitti. Reveillon seri şiddet vakaları olduğu da unutulmamalıdır. Başlangıçta şiddet bile yoktu ve işçiler beş ya da altı yüz kişilik gruplar halinde Paris'i geçerken görülebiliyordu. Bu açlık alaylarında, bütünün olumsuz bir kararlılığı olarak *birlik* zaten tespit edilebiliyordu. Ama aynı zamanda hala ataletin bir araya gelmesiydi: yapılanma yoktu (işlevlerin farklılaşması yoktu) ve *ortak* eylem yoktu. Bireysel birlik için, iGçilerin alayı ne belirli bir eylemi ne de çoğulluğun belirlenimini içeriyordu: iki yüz fazla ya da eksik olması bir fark yaratmazdı. Sayıları saf bir dışsallıktı ve grup tarafından *praksisine* uygun olarak tanımlanmamıştı ve bu nedenle mutlak maddesellik durumunda kaldı: saf nicelik. Doğal olarak, yürüyüşte bir araya gelmenin birliği, gerçek nedeni olduğu ölçüde, *serilikti.* İlk ve bulaşıcı yürüyüşün derinliklerinden itibaren, gelecekteki bir bütünlük olarak negatif birlik, serilik içinde algılanan ve kendini olumsuzlanması olarak sunan bir olasılık olarak zaten birlikte-olma *(etre-ensemhle)* (yani herkesin bir *özgürlük ortamı* olarak grupla seri olmayan ilişkisi) vesilesi olsa bile, yürüyüşün *amacı* hala belirsizdi: hem bir tepki olarak seriliğin kendisi ortaya çıktı ve aynı derecede seri bir *teşhir* girişimi olarak değerlendirdi. Herkes şu konuda hemfikirdi. bu grupların tamamen *barışçıl* olduklarını ve *asla şiddete başvurmadıklarını;* ancak herkes bir sopa taşıyordu. Öteki'ne (bu pasif faaliyet tarafından kapsamlı bir tanık haline getirilen küçük burjuva) işçi sınıfının durumunun çelişkili karakteri sunuldu: topluluğun geçip gittiğini gördüğünde, hem yoksulluklarını hem de güçlerini görebiliyordu. Ama yine de sayılarından kaynaklanan bu güç ve (tekrarlanma özelliği olan) bu yoksulluk özdeşlikteki ya da başkalıktaki değişim O'na çarpacaktır), sonuç olarak Yürüyüşte toplanma, pratikte etkisiz yapısıyla, en iyi ihtimalle seriliğin bir tür seri .

Öteki olduğu ölçüde inanılan, pratikte hareketsiz, Öteki olarak bölgenin gerçeği olarak algılanmak zorundaydı, yani kendisini Ötekiler aracılığıyla Ötekileri etkileyen başka bir olay olarak sunduğu ölçüde. Ama tam da bu başkalık bir işaretti: Paris'in ortasındaki bu çatışma, baskıyı uç noktalara taşıma kararlılığının ta kendisiydi.

bir işaret – , bu tür bir eyleme en az maruz kalan bölgedeki ilk eylem olarak. Dolayısıyla Tuileries olayının *gerçek* (ama gelecekteki) *anlamı (signification)* Quartier Saint-Antoine'ın yok edilmesiydi,

Reveillon olayının son şemaları tarafından tanımlanmıştır. Ya da seri daha doğru bir ifadeyle, Quartier Saint-Antoine gelecekte Prens de Lambesc tarafından yok edilmiştir.

Tabii ki burada karşımıza çıkan şey, bir kez daha

Bölgeyi şeylerle ve topoğrafik yapısıyla, dış düşmanın örgütlü eyleminde kullanılacağı gibi, genel bir gelişmenin özelleşmesi olarak tanımlar. Ancak arada kayda değer bir fark vardır. Bu durumda şeyler kendilerini kader olarak (bölgeyi yok edecek örgütlü eylemin araçları olarak) sundukları ve toplantıdaki bireyler onları bu şekilde olumsuzlamak zorunda kaldıkları ölçüde, onları tanımladılar

Bu olumsuzlama içindeki herkes için benlikler -şiddetli ama yine de tamamen öznel *(passionnelle)*- özgür, örgütlü bir *praksis* tarafından Ötekilere karşı çevrilebilecek bir *araçsallık* olarak. Bu da onların

Düşman için araçsallık, bir kez olumsuzlandığında, kendisini düşman için bir karşı-finalite olarak ortaya çıkardı. Ancak bu karGı-olasılık, saf soyut bir olasılık olarak, gerçekleGtirilmesi ve geliGtirilmesi için özgür, ortak bir örgütlenmeyi gerektiriyordu. Kaderin Öteki tarafından örgütlenen ve olumsuzlanan bu henüz gerçekleGmemiG yönü açısından bakıldığında, daha önce tartıGılan özelliklerle iliGkili olarak yeni olan Gey, bölgenin pratik-eylemsiz yapısının, olumsuzlanmıG bir kader olarak, sentetik olarak ve maddi bir zorunluluk olarak (yalnızca pratik özgürlüğün ortaya çıkarabileceği) birleGik grup içinde nesnel bir farklılaGma iliGkisi gerçekleGtirmesidir. Başka bir deyişle, pratik-eylemsiz yapı, kaynaşmış grubu herkes aracılığıyla birliği haline getirmekle kalmaz, aynı zamanda onu bir

yapısal birlik; maddi olarak ve atalet içinde bir başlangıç farklılaşması önerir işlevlerin , işbölümü; yani herkese kaynaşmış grubu önlemek için gerekli koşulları sunar.

bir araya gelmekten kurtarır. Aslında, *acı çeken* kader bize

çapraz ateş altında toplanması, yani bölgenin her iki ucunda yer alan iki imha gücünün birleşik eylemine maruz kalması. Olumsuzluğa geri döndüğünde, bu birliğe işaret eder

pratikte hem pasif faaliyet olarak mekan tarafından hem de olumsuzlandığı ölçüde düşman örgüt tarafından tanımlanan bir örgütün *birliği* içinde çifte bir mücadele hareketi olarak aşağılanmış ikilik. Bölgeyi kraliyet birliklerine karşı savunmak için silahlı adamlara ihtiyaç duyulacak ve diğerleri de Bastille'e karşı savunmak. Ve Bastille, tum'da, kıtlık bağlamında, ortak özgürlüğün birincil zorunluluğunu ortaya koydu: eğer bölge askerlere karşı savunulacaksa, askerler *Bölgede* yeterince silah yoktu, ama bol miktarda silah vardı. Bastille'de. Bastille'in sadece boşaltılması değil, aynı zamanda bir silah kaynağı haline getirilmesi ve belki de tek bir eylemle batıdan gelen düşmanlara karşı kullanılması ortak çıkar haline geldi. O zamanki aciliyetin nedeni zaman: düşman orada değildi ama her an gelebilirdi. Görev herkes için kendisini korkutucu bir ortak özgürlüğün acil ifşası olarak tanımlıyordu. Doğal olarak, eylemin kendi ağırlığı, şemaları ve hatta geçmişten türetilmiş bir modeli vardı: Paris halkı ile oluşturulmuş organlar arasındaki ilişkilerin kararsızlığı üzerinden ortaya çıktı. Hotel de Ville'in önündeki kalabalığın son birkaç gündeki pratiği kısmen istekli ve kısmen tehditkârdı ve bu ölçüde, ulaşılacak hedef (bulunabilecek her yerde silah elde etmek) önceden belirlenmiş bir operasyonla kendini tanımlıyordu. Ancak oluşmakta olan grubun sosyal yapısı (ve zaten maruz kaldığı baskının karakteri), düşman grubun (bazıları yabancı olan ve soylu bir subay tarafından komuta edilen askerler) sosyal yapısına ek olarak, operasyona daha belirsiz bir karakter kazandırmaya yardımcı oldu; yani bu iki yapı, sentetik ilişkileri içinde, sınırlı bir olasılıklar alanı tanımladı Hala pasifize edilmiş tutumun (talep zorunluluğu) patlaması ve örgütlü eylemin *şiddet* olarak ortaya çıkması, ikircikli görevin olası geleceği olarak göründü.

Bu örnek, çevrenin belirli pratik-atıl yapıları sentetik olarak onu belirlemek için birleÇtirildiği ölçüde, yani pratiği Çeylere atıl bir fikir olarak kazındığı ölçüde, belirli maddi koÇulların baskısı altında atıl bir diziselliğin tasfiyesiyle oluÇan bir grubu göstermektedir. Ancak şehrin ya da bölümün totalleştirici bütünlükler haline gelmesi için – başka durumlarda aynı gerçeklikler 'kolektifler' olarak yaşanabildiğinde – bunların totalleştirici bütünlükler haline gelmesi gerekiyordu. 'kolektifler' – başka bir örgütlü grubun dışsal eylemiyle bu şekilde oluşturulmaları gerekiyordu. Nüfus, bir örgüt tarafından tehdit edildiği ölçüde kendisini savunmacı bir örgüt olarak oluÇturacaktır.

(yok etme yoluyla) negatif totalizasyonunu amaçlayan. Gerekir Bu nedenle anayasa sürecindeki grupların caydırıcı olduğunu söyleyebiliriz. Bu kendi kendini belirleme, halihazırda oluşturulmuş bir veya daha fazla grubun aşkın *(transcendante)* eylemi tarafından koşullandırıldığı ölçüde, seri bir yapının tasfiyesi olarak mı değerlendirilir? Cevap hem evet ve hayır. Önerme doğrudur – pratik deneyime uygundur – Öteki'nin alanındaki grupların bir tür seri koşullanmasını önerdiği ölçüde. Ve göreceğimiz gibi, bu sonsuz koşullanma anı gerçekten de mevcuttur. Elbette, çoğu zaman – verdiğimiz örnekte olduğu gibi tartışıyoruz – bir kolektif, kendini bir grup olarak belirleme olanaklarını, halihazırda oluşturulmuş bir grupla veya bu grubu temsil eden bir kişiyle olan *antagonistik* ilişkilerinden türetir.

Bununla birlikte, tanımlanan tüm ilişkiler aracılığıyla öz-belirlenimin birliği, bir öteki olarak Öteki aracılığıyla kolektife gelir. toplantının *diğer yapısı (structure autre)* ve *olması* gerektiği gibi *kendi kaderini tayin etme yoluyla gerçekleştirilmiştir.* Aslında, karşılıklı iki eylemin niyeti bir grup oluşturmak değildi; amaç her zaman diğeriydi ve karşıtlık ihtiyaçların, çıkarların çatışmasına dayanıyordu, vb. Böylece gelişmekte olan grup, a ther'*in pratiği* tarafından kasıtlı olarak oluşturulmaz ve bu pratik (örneğin, yok etme pratiği olabilir) ve çevrenin *Öteki* tarafından yeniden düzenlenmesi *yoluyla* kendi kaderini tayin etmeye yönlendirilir.

Praksis onu kendi birliğinin olumsuzlanması (ya da sistematik yıkım yoluyla totalizasyon) olarak koşullandırır. Bu anlamda, grubun birliği ürünü olsa ve üyeleri nerede hareket ederse etsin (en azından soyut olarak ve teoride) her zaman burada olsa da, aynı zamanda bir yapı tarafından karakterize edilir. uçuş, tümevarım *(['occasion inductive)* dışarıdan ilerlediği için diğer gruplar tarafından zorunlu olarak ya da genel olarak arzu edilmeksizin içe doğru.

Ancak gruplar arasındaki ilişkilerden biri olarak serilik yapısı, bizi daha fazla meşgul etmemelidir. Yalnızca, sentetik öz-belirlenimin sıklıkla, olumsuzlamanın olumsuzlanması olarak, öteki tarafından oluşturulan birliğin pratik olarak yeniden içselleştirilmesi olduğunu gözlemlemek gerekiyordu *praksis.* On Dört Temmuz örneğini kullanmamızın nedeni şudur Yeni bir gruplaşmanın, alışılmış bir diziselliği, kaynaşmış bir şehrin homojenliği içinde nasıl erittiğini göstermesi: oluşturulmuş gerçeklik uzun zaman önce var olmaktan çıkmıştı ve bir süreliğine tehlikenin şiddeti ve baskısı (Jaures'in tarihsel *beşlik* olarak adlandırdığı*)* sosyal heterojenliklerin üstesinden gelmiştir. Şehrin birliğini oluşturabilecek hiçbir şey öngörülmemişti (feodal bir 'iyi şehir' dışında), hiçbir birleştirme organı, hiçbir araç

gelecekteki grubun tasarrufuna bırakılmıştı. Aksine, bu var olmasını engellemek amaçlanmıştı. Versailles Meclisi şehirden izole edilerek aristokrasinin insafına bırakılmak . Ancak olası bir birliğe karşı alınan önlemler, toplantı için öngörülen ve kaçınılan bir birliğin geleceği ve dolayısıyla olumsuz bir mayalanma haline geldi. Birlik, birinden diğerine, bir tür
zorunluluğun özgürlüğe yabancılaşması, yani Öteki olarak
Düşmanın projesi ve onun *praksisinin başka* bir *sonucu (resultat autre)* olarak. Bu tür bir grup (kaynaşmanın homojenliği) kendini kendi fikri olarak üretir (bunun ne anlama geldiğini daha sonra göreceğiz): (totalleştirici *bir* uzantıyla) egemen *ulustur*.

Eski anlayışla birleşen bu *kaynaşmış* bütünlük *anlayışında seçim* meclislerinin (pratikte etkisiz bir organ olarak seçim organının parazitleri şey), Kurucu Meclis'in ideolojisini ve özellikle de teorisini bölen çelişkilerin kökenini bulacağız.

cian Sieyes. Ancak diğer grupların oluşumunu açıklayabilirdik
Kendi kaderini tayin etme yoluyla, artık onları dıĢarıdan belli Öteki grupların karĢıtı haline getiren bir praksis tarafından olumsuz bir Ģekilde tanımlanmıĢ olarak değil, kurumsal olsun ya da olmasın, örgütlü grupların çokluğunun marjinal varlığı tarafından, pratik-eylemsiz alanın ortak bir eylem tarafından belirlenmesi olarak kendilerini belirlemeye itilmiĢ olarak. Bu anlamda, kendini oluşturacak her grup, bir grup olarak seçilmektedir
diğer gruplar arasındaki sentetik ilişkiler tarafından serilik yoluyla, *hatta*
bu ilişkiler onu doğrudan etkilemiyorsa. Elbette bir grup, yalnızca organizmaların yaşamı ya da ölümüyle doğrudan ya da dolaylı olarak bağlantılı olan belirli koşullar temelinde oluşacaktır. Ancak
pratik örgütlenme hareketi, kendi koşullarını aştığı ölçüde
hedeflerine doğru ilerlerken, topluluğun kendisini özgürlük alanında üretmenin fantom bir olasılığı olarak zaten içselleştirmiş dışsal bir belirlenimi gerçekleştirir.

3 *Üçüncü Taraf ve Grup*

Böylece gruplar genellikle gruplardan bir araya gelmeye dönüşür; kısmi ya da genelleştirilmiş bir taşlaşmada birliğin yeniden ele geçirilmesi olarak daha büyük bir grup içinde de ortaya çıkabilirler. Bununla birlikte, işlenmiş maddenin, en çeşitli faaliyetler (bireysel, kolektif veya ortak) arasında aracılık ettiği ölçüde, kendiliğinden ortaya çıkabileceği gözlemlenmelidir

Pratik-etkisiz alanda bir karşı finalite olarak, insan çokluğunun negatif bir totalizasyonunun görünümleriyle, yapılandırmaya hiçbir uyumlu *praksis* başkanlık etmese de. Bu şekilde, kendi kaderini tayin etmenin yerini ve zamanını olumsuz ve çoklu olarak tanımlar. Aslında, bu

neredeyse her zaman, *en azından kısmen* bu şekilde gerçekleşir*;* örneğin maddeselliğin özellikleri (topografik , eylemsizliğin toplumsallığı, aşılmış geçmiş ya da *varoluş* olarak*)*, gördüğümüz gibi, hükümetin kararsız, tehlikeli politikasını güçlendirdi ve saptırdı (yani, gerçekte olana acımasız bir güç karakteri verdi*)*.

ancak bir zayıflık politikası – amaç şiddetli bir baskı olsa bile). Başka bir deyişle, işlenmiş bir Şey olarak maddeselliğin, ayrılmış insanların hiçliği aracılığıyla kendisini özsel olarak konumlandırması ve hareketsiz-adamların seriliği içinde, özgür pratik birliğin algılanamaz ve her yerde mevcut bir yapısını oluşturması her zaman mümkündür. Temel olarak bu, kıtlığın kendisinin, çok-değerli pratik alanın bir gerilimi olarak, insanı diğer varlıklar olarak aynı zamanda, aynı alanda, farklılaşmamış (her türlü gruplama için geçerli) birleştirici sentez olasılığını caydırdığı anlamına gelir. Ve bu bakış açısından, daha önce bulduğumuz şeyle karşılaşırız: vahyin pratik bir sürecinin ve gruplaşmaların çoklu bağlarının seri birliğinin içselleştirilmesi olarak gruplar aracılığıyla birliğin gruba geldiği bir gerçeklik düzeyi vardır; ve grubun birliğinin, işlenmiş maddenin hareketsiz birliği (ya da pasif sentezi) temelinde topluluğa yansıtıldığı başka bir düzey vardır, yani

Nesnedeki diğer birliklerle birleşen bireysel *praksisin* birliği,

ortak birliğin olası bir yapısı olarak toplanma tarafından yeniden içselleştirilir. Elbette, bir grubun işlenmiş madde tarafından belirlenme zorunluluğunun bu olasılığı, belirli koşullarda ortaya çıkar (bu koşullar, diğer grupların marjinal olarak bir arada bulunmasını gerektirebilir). Başka bir deyişle

Grubun bir araya gelme üzerindeki önceliğine ilişkin *tarihsel* sorun (ya da grup üzerinde toplanma) bu bağlamda anlamdan yoksun *metafizik* bir problemdir.

Ancak *aslında* asıl sorun bu değildir. Ve, sırayla bir toplantıdan bir gruba geçişin sahip olup olmadığını belirlemek diyalektik bir anlaşılabilirlik, grubun kendi öz-belirlenim birliğini *kendi imkanı* olarak pratik-atıl sentezden türetip türetmediğini bilmek gerekli değildir.

ya da onu dönüştüren bireylerin dağılması temelinde pratikte eylemsiz bir eylem topluluğu modeli sunması olarak tanımlanabilir. Bir grubun, ancak bir grup *olarak belirlenmişse* ortaya çıktığını tespit ettik.

pasif faaliyet alanı boyunca. Ancak bu *tanımlama*, onu yalnızca serilik içinde alabilen (

Başka Yerde Ötekinin Uçuşu). Dolayısıyla yapısal zekânın gerçek sorunu şudur: Verili koşullar temelinde bir serinin pratik birlik yapısını hayata geçirmesinin koşulları nelerdir

gerçekten belirlese de, maddi bir anlam olarak *(significa*

(ya da bir grubun üniter *praksisi*), ilke olarak bundan kaçınmalıdır, öyle ki serilik ortamları, birliği yalnızca yönlerinin sonsuz uçuşunda, mutlak olarak kırabilecek şekilde yapılandırılmıştır.

Başka bir yerde, yani Öteki olarak mı yoksa soyut olarak, sınıra doğru bir geçişle totalize edilmiş bir dizi olarak mı? Birliğin mümkün olması yeterli değildir: onu tekerrürden kurtaracak araçların kolektifin kendisinde mevcut olması da gereklidir. Bu da incelememiz gereken ikinci ve daha önemli bir .

Sınıfla ilgili olarak gördüğümüz gibi, özdeşliği boş, biçimsel bir bütünlük olarak birliğin, belirli koşullar altında, iktidarsızlığın seriliği ile çelişkiye girmesi mümkündür. Burada kavramlardan bahsetmiyoruz ve birlik kavramının, başkalık kavramına yoluyla, soyut ve olumsuz olmaktan çıkıp somut bir kavrama dönüşeceği düşünülmemelidir.

pozitif birleşme. Bu basitçe, seri birliğin varlığının

kendi özgür gelişimleri yoluyla onu tüm somut ilişkilerin sentetik bir temeli olarak üretme eğiliminde olan çoklu karşılıklılık ilişkileri emek yoldaşlığı, konut kolektifindeki bağlar, kendileri de seriliğe atılan küçük grupların yakın bağları, aileler, toplumlar, vb.

sınıf, vb. dostlukların temelini oluşturur; *bu* şekilde, üniter temel bu *ilişkilerde* tüm seçimler için özgür bir temelin m irası olarak ortaya çıkar). Ancak, aynı zamanda, Kader ve Hayatın Zorunlulukları ile karşı karşıya

pratik-etkisiz alan, başkalığın seri yapısı olarak aynı birlik, temel iktidarsızlık olarak ortaya çıkar *(*sentetik tik organizasyonları görmezden gelebileceğimizi varsay*arsak*) ve karşılıklılıkla yeniden karşılaşılır, geçici olarak,

Herkesin seriye ve serideki yerinde herkesin diğer herkese olan hareketsiz bağımlılığı. Bu çelişki bizi çok uzağa götüremez, çünkü birlik burada sadece bir yanılsama olarak çözülmek üzere ortaya çıkar; *bu*

pratikte, en azından bir an için

yanılsama, seri deneyimde kendisi için işaretlenmiş bir sahiptir. Birlik kendini, en azından başlangıçta, nesnel bir olasılık olarak sunamaz.

gruplaşma (yani, bir araya gelme olarak kendini olumsuzlama olasılığı olarak), çünkü gerçekliğin *imkansız olduğu* anda, hareketsiz

Toplanma kendisini, birliği soyut bir görünüm olan somut bir gerçek olarak sunar. Bunun dışında, bu birliğin yapısı belirsizdir, çünkü kendisini pratik bir amaç olarak değil, özgür karşılıklılığın bireysel ilişkileri bireysel seçimlerin temeli olarak görünmesine neden olduğu ölçüde temel sınıf-varlığı olarak sunar.

Tanımladığımız çeliÇkinin önemi baÇka bir yerde yatmaktadır: gerçekte bu çeliÇkinin iÇlevi, diyalektik araÇtırmamızda bizi grupların oluÇum anından özgür, bireysel eylem, özgür karÇılıklılık ve aracı üçüncü taraf üçlü iliÇkilerine geri götürmektir. Başka bir deyişle, bize pasif faaliyet alanında kendi kendini gizleyen özgürlükler olarak görünen bu ilişkiler, grupların ortaya çıkışını anlaşılır kılmanın tek olasılıklarıdır.

pasif alanın içinde ve ona karşı *praksis* oluşturmuştur. Gizemli, yabancılaşmış, ve aldatılsa da, bu özgür, pratik gelişmeler, bireysel, seri iktidarsızlığın kaynağı, hala gerçek sentetik eylemlerdir ve hala – kuşkusuz bireysel bakış açısından - pratik alanda ortaya çıkan her türlü çokluğu birleştirmeye muktedirdir. Çevrenin totalleştirici bütünlüğünün her bireyin kendi kaderini tayin etmesi olarak olası bir birliği işaret ettiğini iddia etsem de, bunu serilik ortamında işaret ettiği doğrudur, ancak bunu herkesin özgür, diyalektik eylemleri için, kendileri için diyalektik yarı saydamlıklar oldukları ölçüde yapar. Ancak herkesin herkesle birleşme olasılığından etkilenmesi olgusu, eğer bu tanımlama insanları etkileseydi çok az öneme sahip olurdu

yalnızca kendi yalıtılmışlıklarında ya da karşılıklılık ilişkilerinde. Gerçekten de birlik, *özgürlük içinde* varoluşunun yapılarından birini oluşturan diğerleriyle olan üçüncü şahıs ilişkilerinde herkesi etkilemeseydi, tam tasfiye sürecindeki bir seriliğin yerde mevcut gerçekliği olarak çıkamazdı. Aslında, gördüğümüz gibi, herkes *aynı zamanda* diğer bireyler arasındaki karşılıklı ilişkilerde *üçüncü* bir *taraftır* ve bu

bu ilişkiyi *praksisinde* maddi temelde bütünleştirdiği anlamına gelir.

anlamlar *(significations)* ve göstergeler, ilişkinin bireysel terimlerini kısmi bir sona hizmet eden *araçlar* olarak birleştirir. Üçüncü taraf, *a priori* olarak Öteki olarak yapılandırılarak seriselliğe batırılır ve

Bu nedenle herkesten ve bizden daha öte olarak, karşılıklılıkla ilişkili olarak özgür başkalığın iç-dış ilişkisi seri başkalık içinde kaybolur. Yine de o vardır -her birimiziz- yabancılaşmış özgürlük olarak, kendini yaşanmış yabancılaşmada olduğu gibi açığa çıkarır.

gerekli.

Şimdi, İşlenmiş Şey'*i* bütünleştirici bir bütünlük olarak oluşturarak

Ortak tehlike ilk başta ne yalıtılmış birey düzeyinde ne de karşılıklılık düzeyinde diziselliği ortadan kaldırmaz: herkesi, bir diğeriyle ilişkisinde bir *durd taraf olduğu için*, O ther-Being'inden koparır.

Kısacası, üçlü ilişkiyi özgür bir bireyler arası gerçeklik, dolaysız bir insan ilişkisi olarak özgürleştirir. Üçüncü taraf aracılığıyla, aslında, pratik birlik

. tehdit edici bir örgütlü *praksisin* olumsuzlanması, kendisini

karşılıklılıklar kümesi. Yapısal bir bakış açısından, üçüncü taraf, merkez ve uçların (özdeş ve ayrı) çokluğunun kendisini *doğrudan* organize ettiği insan aracılığıdır.

sentetik bir amaç tarafından belirlenir. Bununla birlikte, koşullara göre, bu nesne ya üçüncü tarafın pratik amaçlarının dışında kalacak ya da onlarla kısmen örtüşecek ya da onlarla çelişecek ya da onlarla har.,. monise with them or subordinate them to himself or subordinate itself to them. Ama eğer çevreleyen maddeselliğin pratik birliği çokluğu dışsal ve olumsuz olarak bir bütünlük olarak oluşturuyorsa bu

Üçüncü tarafın amacı, onun için kendisini *ortak* bir amaç olarak üretir.

nesneldir ve merkezlerin çoğulluğu ona kendisini *ortak* bir zorunluluk (ya da *ortak praksis)* tarafından birleştirilmiş olarak gösterir, çünkü bu

seri çokluğu, pasif bir fikir ya da bütüncül bir kader tarzında, *şeylerin içine zaten* kazınmış bir *topluluk açısından çözer*.

Quartier Saint-Antoine'da baskı olasılığı giderek artarken, *üçüncü taraf olarak görülen* bu semtin sakinleri doğrudan tehdit edildi. Ancak, bu tehdit aşağıdakiler için geçerli değildi

'tesadüfi bireyler' olarak tanımladı: bireysel faaliyetleri nedeniyle aranmıyorlardı (saklanan bir suçlu gibi). Diğer yandan,

kimse onları *Öteki* olarak öldürmek ya da hapsetmek istemedi, yani

(fiyat artışlarının belirli bir kategorideki her o kategorinin ücretlisi *olarak* tehdit etmesi gibi). Daha ziyade, cezalandırıcı bir kampanyanın bir *anı* olarak tehdit edilmektedirler.

diyalektik olarak, birbirini izleyen anları düşman tarafından öngörülen özgür ve örgütlü bir eylem olarak gelişir. Başka bir deyişle, onların siyasi ve sosyal faaliyetleri, durumları, evlerinin konumu

(*askeri* tatbikatla ilgili olarak*)*, aciliyet, düşmanın

bakış açısından, komşularının, faaliyetlerinin, vb. öneminin bir yerlerde " başlaması, tek bir bütünleştirici süreç tarafından sentetik olarak birleştirilen ya da birleştirilecek

Bölgenin ilerici ve sentetik birliğini *yok ederek* diyalektik birliği içinde gerçekleGtirir. Bu düzeyde, herkes bir

üçüncü taraf, kendi güvenliğini Diğerlerinin güvenliğinden ayırt edemez hale geldi.

Bu bir özgecilik ve egoizm meselesi değildi; bu tür davranışlar, bu şematik biçimde var oldukları ölçüde, mevcut koşullar temelinde kendilerini oluştururlar ve pratik-atıl alana kazınmış olan insan ilişkilerini, onları aşarak korurlar. Bir neo-pozitivistin üçüncü tarafın yeni statüsünü nasıl yorumlayabileceğini görmek kolaydır: yağma, karışıklık ve düzensiz ayaklanmaların olduğu bir durumda (diyecektir ki) 'tesadüfi', 'seri' (sözde genellikte) veya evrensel bireyin kendini savunmak için hala bir şansı olabilir. ama eğer *somut* olarak tehdit ediliyorsa, bir anın belirli bir anı olarak Topyekûn eylemin bölgeyi birleĢtiren baskıcı kampanya, artık böyle bir fırsata sahip olmayacaktı. Kendini totalleĢtirilmiĢ bütünlüğün somut bir parçası olarak savunmak zorunda kalacaktı, yani yıkıcı operasyonun totalleĢtirici olumsuzlaması (herkesin birliği yoluyla) dıĢında hiç kimsenin umudu olmayacaktı. Ancak bu tür bir rasyonalizm diyalektik değildir ve Marksistler zaman zaman bundan yararlansa da, analitik, faydacı kökenleri oldukça üst düzeydedir. Gerçek şu ki, baskı kampanyası bireysel riskleri herkesin taşıdığı risklerle ilişkilendirmiyor; her üçüncü taraf için, ortak tehlikenin bir özelliği olarak, yani imha programının öngörülen ve kontrol edilen bir unsuru olarak kendi öldürülme ya da hapsedilme olasılığını üreterek (aşağıda tanımlayacağımız) bir tüzük oluşturuyor.

Bu konuda oldukça açık olmalıyız: üçüncü tarafın dıĢarıdan aldığı totalizasyon onu yeni bir çeliĢki yoluyla belirler. Üçüncü bir taraf olarak özgün yapısı, aslında basitçe, herhangi bir çokluğu kendi eylem alanı içinde birleştirme, kendi amaçlarına doğru bir aşkınlık yoluyla totalize etme pratik gücünü ifade eder. nedenle, aradığımız aracılığın bir anı olarak hizmet edebilir: Quartier Saint-Antoine bölgesinin her sakini kendi faaliyetinde (bir esnaf, işçi vb. olarak)
bölgesini ilkesel olarak bütünleştirmiştir ("müşteriler", "yoldaşlar", vs.). Ancak, aynı zamanda, bölgenin *gerçek üyeliği* seri bir karaktere ve 'değişkenliğin ataletini ortaya koyuyordu. Bu bağlamda, bu *tek* bir insan ile *tek bir* çokluk arasındaki iliĢkileri ilgilendirdiği gerekçesiyle tüzüklerinin homojenliğine inanmak gibi *bir* hataya düĢmek kolaydır. Aslında o, bütünün bir parçası olmadığı sürece bölgeyi bütünleştirir ve bölge de o bütünün bir parçası olmadığı sürece onu serileştirir.
ir içinde yaşar. Ancak, üçüncü tarafın bütünleştirici gücü

Nesnel bir olasılığın açığa çıkması, bölgenin şimdi tehlikede bir bütünlük olarak algılanması, kendisini bu tehdit tarafından totalleştirdiği bütünlüğe entegre edilmiş olarak bulacaktır. Ancak bu gerektirir: , pratik alanın özgürce düzenlenmesi bir aşkınlığı varsayar ve bu aşkınlığın kendisinin aşılmış olarak alanda yer alması imkansızdır; o zaman, I

Söylediğim gibi, tehdit Diğerlerinde bütünleştirici olarak algılanır, ancak ilk başta onun *varoluşunu* etkiler ve bunu seri iktidarsızlığı içinde *panik* olarak yapar.

Seri bir gerçekleşme olarak bulaşıcı süreçler arasındaki çelişki

Ortak tehdidin ve insan bütünlüğünün bu tehdit tarafından olumsuz bir *şekilde (en creux)* birleştirildiği algısı, bu nedenle herkeste bulunur (çünkü herkes *aynı zamanda* üçüncü taraftır*)*.

Çelişki ancak eylem içinde aşılabilir. İşte bu

Parislilerin Devrimin kritik saatlerinde sokaklara çıkmalarına ve herhangi bir yerde, herhangi bir şekilde toplanmalarına neden olan sebep. Henüz seri halinde ama yarı niyetli olan bu toplanmalar, kendi iç gerilimleriyle ve her olaya özgü katı kurallara uygun olarak ortak bir eyleme dönüşen pasif bir faaliyetle gruplara dönüşecekti. Başka bir deyişle, pratik alanının birleşmesiyle ortaya çıkardığı durum tarafından bir bütünün ayrılmaz parçası olarak belirlenen üçüncü taraf, bu bütünü kendisini ona entegre etmeden gerçekleştirmiş ve kendi yokluğunu bir ölüm riski olarak tedirgin bir şekilde keşfetmiştir. Nesne

toplantının amacı bu halsizliğin üstesinden gelmek *için pratik* olarak

herkesi *praksis* yoluyla. Ancak hiç kimse bu hedefi net bir şekilde belirleyemedi, çünkü herkes toplantıya *hem* O ther, *hem de* egemen olarak katıldı.

pratik alanın düzenleyicisi *ve* bir bütünlüğün bir parça olarak. Şimdi, daha sonra göreceğimiz gibi, serilik pratikte bir başlangıç

bütünleşme. Toparlayıcı bütünlüğün (bir tehdit olarak düGman grup) pratikte eylemsiz bir araya gelme üzerindeki doğrudan eyleminin nasıl derhal bulaGıcı tepkiler ürettiğini, yani yabancılaGtırıldığı ölçüde ve özgürlüğün zorunluluğuyla O ther'in yasalarına tabi oldukları ölçüde bireylerin özgür faaliyeti aracılığıyla kendilerini gerçekleGtiren pasif eylemler ürettiğini önce görmüGtük. Bu toplantılarda en sık rastlanan olaylardan birini hatırlamalıyız: bir yürüyüş,

II. İnsanlar belirli kişilerle tanışmak, bir emre itaat etmek ya da belirli bir görevi yerine getirmek için dışarı çıkmadılar: belirli bir kamusal alana, orada aynı koşullar altında gelen ve amaçları başka türlü belirsiz olan birçok başka insan bulacaklarını bilerek gittiler.

Bunu panik, kaçış ve yeniden gruplaşma (belki de örgütlü bir mücadele izler) takip eder. Panik, hem Öteki'nin yeni pratik cisimleşmesi hem de özgür karşılıklılıkların yabancılaşması yoluyla kendini gerçekleştiren pratik-atıl bir süreçti. Herkes Öteki'nin kaçışından özgürce kaçtı, bu da Öteki'nin zorunlu bir kaçış olarak herkeste vücut bulduğu anlamına geliyordu.

Ancak Öteki olmanın yanı sıra, herkes aynı zamanda üçüncü bir taraftır: üçüncü bir taraf olarak, kendisini çevreleyen takımyıldızı düzenler, genel durum temelinde ataletin şiddeti olarak uçuşa özgür, totalleştirici bir anlam yükler. Üçüncü bir taraf haline geldiği ölçüde, artık kaçışın seri yapısını törpüleyemez: paniği bir bütünlüğün toplam bir tehdide uyarlanması olarak algılar. Onun için bu ne

Kaçan ne başkaları ne de birkaç bireydir: bunun yerine, ortak bir tehdide tepki veren ortak bir *praksis* olarak tasarlanan kaçış, aktif bir bütünlük olarak *kaçışın üstesinden gelir*. Ancak bu basit birleştirme yalnızca soyut olacaktır,

Örneğin bu olayları penceresinden gözlemlemişse, dışsal ve teoriktir. Burada serilik yardımcı olur: üçüncü tarafın kaçışı dışarıdan, örgütlü bir tepki olarak kavradığı anda, onu seri taklit ve başkalık olarak kendisi aracılığıyla yaşar. Öteki'nin ve üçüncü şahsın iki karşıt yönü şimdi doğrudan

bir *praksisin* çözülmez bütünlüğü içinde karşıtlaşır. Ve onun maddeselliği

Serinin üyeliği ve pasif faaliyeti bireye, çokluğu dışarıdan birleştirmesini engelleyen bir statü verir.

yan; özgürlük olarak pratik bütünleşme hareketi, uçuş halindeki insani bir şey olarak ona geri döner ve onu *ifade eder*; ondan başlayan sentetik hareket onu gerçekten kuşatamaz, ama her halükarda onun bütünleşmesini *yapılması gereken bir görev* olarak belirler. Bu yeni bağlam içinde

Görevi gereği, her üçüncü taraf kendi içinde, seri varlığının özgür ortak faaliyeti içinde çözülmeyi arayacaktır. Grubun faaliyeti onun pasif faaliyetine geri döner; onun için bir kaçış olarak başlayan

bulaGıcı olgu, bireysel *praksisi* aracılığıyla ve grubu kendi pratik alanında birleGtirdiği ölçüde, kendi amacı olan ve bu nedenle *kendisini düzenlemek,* araçları amaca göre ayarlamak vb. zorunda olan ortak, örgütlü bir eylem haline gelir. Örneğin, şu olabilir

saldırgan bir geri dönüşe yol açan sınırlı bir geri çekilme haline gelecektir. Ve bu dönüşüm, bilgi ya da algıda bir değişim değil; kendi içinde, atıl faaliyetin kolektif faaliyete dönüştüğü gerçek bir değişim olacaktır.

eylem. Bu anda o *egemendir,* yani o olur,

praksisin değişimi yoluyla, ortak *praksisin* düzenleyicisi. dilediğinden değil; sadece *üstesinden gelir;* kendi uçuşu, gerçekte, *şunu* gerçekleştirir

herkesin *ondaki* pratik birliği. Bu özel yapı, üçüncü tarafları bir araya getiren özel bağdan kaynaklanır.
yok edilmektedir ve bu onu hem aşkın sentetik birleşme (pratik alanda herkesin üzerinde üstün olduğu) hem de içkinlikte kendi bütünleşmesinin dairesel hareketiyle *işaret edilen* bir terim haline getirmektedir. Aşkındır, çünkü her şeyin
failin gerçek anlamda bütünleşmesiyle sona ermez;
ve içkindir çünkü seri bulaşıcılık onda ancak bütünün birliği lehine çözülebilir. Öte yandan, *praksisi* artık onda bir Öteki'nin *praksisi* olarak değil, kendi gerçekliği olarak vardır
Diğerleri için: pasif hareketin özgürlüğe yeniden dönüşünde bulaşıcılık olarak serilik tasfiye edildiği ölçüde, *praksisi* kendi içinde kendisidir, tek bir bireyde özgür gelişim olarak
oluşum sürecindeki tüm grubun (ve sonuç olarak, ortak birlik herkes ile üçüncü taraf arasında bir arabuluculuk işlevi gördüğü ölçüde herkesin) eylemidir. Bu temelde, egemen olarak kendi eylemi (aynı anda hem eşsiz hem de paylaşılan)
Yasalarını onda ve herkeste yalnızca gelişimiyle ortaya koyar. Az *herkes* kaçtığı için o da . Şimdi ise
"Dur!" bağırır, çünkü durmaktadır ve çünkü durmak ve dur emrini vermek, eylemin onda ve herkeste anlarının zorunlu organizasyonu yoluyla gelişmesi bakımından özdeştir.

Bu anda, üçüncü tarafın toplanan çokluğu birleştirdiği ve onu bir bütünlük haline getirdiği anlaşılmalıdır, tıpkı

Örneğin, kolayca anlaşılabilir bir vermek gerekirse, algısal *pratiğimde*, otobüs bekleyen insanları *bir grup olarak* gördüğümde ve sonuç olarak kendi kendime şöyle dediğimde olduğu gibi, pratik alanındaki diğerleri
çok fazlalar, yeraltını kullanacağım. (Böylece, kendi amacımla – işe gitmenin bir yolunu bulmak – ilişkili olarak görülen ve bu terimlerle tanımlanan bu grup nesnesi, kendi karşılığında nesnel bir motivasyon haline gelir, , acil projemin bütünlüğü içinde, her zaman otobüsle seyahat etmek için sahip olduğum hafif tercihi ortadan kaldırma eğilimindedir). Aradaki fark, yolcu grubunun bana bir nesne olarak, totalize edilmiş bir bütünlük olarak görünmesidir. Gerçekte, projem onları aşkınlığı aracılığıyla totalize ediyor: kabaca kaç kişi olduklarını fark etmek ya da toplanmanın yoğunluğuna göre tahmin etmek, onu pratik zamansallaştırmamda sıkıntı katsayısı ile tanımlamak, yani otobüste bir koltuk almadan önce ne kadar beklemem gerekeceği açısından tanımlamaktır. Ayrıca, gördüğümüz gibi, ilk sentetik algı olarak çok değerlikli birlik yanılsamasından

Çünkü beni bir kuyruğa girmeye ve belki de geç gelmeye zorlayacak olan seri düzen, gruba dair algımı incelterek kendini ortaya koyuyor.

Öte yandan, bazen bir *grupla* birlikte olma deneyimi yaşadım. Korkutucu ya da yararlı olabilen ve benim için korunacak ya da yok edilecek bir nesne *sujeler*; ve onların aşılamaz aşkınlığı *(transcendance)* tarafından aşılmış olma hissine sahibim.

Kendini aniden düşmanın ortasında yalnız bulan askerin ya da yarı ölü bir dağcının taşınırken başına gelen budur

bir kurtarma ekibi tarafından sedyeyle dağdan aşağı indirilir. Burada birleşme aynı şekilde ve *benim* pratik alanımda gerçekleşiyor. Ancak bu birleşme, pasif serilikle karşı karşıya kalındığında ortadan kalkmıyor:

Aksine, grubun ortak eylemi temelinde

bana kendi birleşmeme bağlı olmayan ve aniden *sayısal* gücüyle kendi pratiklerimi istila eden, nüfuz eden ve başkalaştıran birleştirici bir birliği açığa çıkarma etkisine sahiptir.

kendi özgürlüğümü sorgulama noktasına getirecek kadar (devredilemez varlığında değil, sürekli değişen veya yabancılaşabilen nesnelliğinde

tion). Bu grup hiçbir şekilde bir nesne değildir ve aslında *ben onu görmüyorum;*

Beni gördüğü ölçüde, pratiği beni bir araç ya da amaç olarak aldığı ölçüde onu bütünleştiriyorum.

" Ayrıca bazı ara formlar da vardır: bir imparatorun pretoryanı

Koruma, koşullara göre, ya onun çalıştı Şey,

ya da suikasta uğramaktan korkuyorsa, bir topluluk

simüle edilmiş nesnelliğin ardına gizlenmiş özne. Bir biçimden diğerine her türlü geçiş mümkündür. Ancak *beni* grubuma dönüştüren bir araya gelme bu iki biçimden birine sahip olmadığı gibi, ara biçimlerden herhangi birine de sahip değildir. Bununla birlikte, bunun nasıl mümkün olduğunu görmek kolaydır.

kendini gösterir: pratik alanın grup-nesnesinin ve grup-öznesinin bir tür sentetik aşkınlığı olarak. Eğer bu temelde uçuşu ortak bir faaliyet olarak algılarsam, totalizasyon gerçekleşecektir.

Kaynaşmış grubun üyelik yapısı, tüm bu hareketlerin *aynı şey* tarafından gerçek anlamda bütünleştirilmesidir. Basit bir algılamayla, *grubun* kaçışını *görebilirim*, ki bu *benim* kaçışımdır, çünkü *praksisimin* diyalektik gelişiminde, benzer ya da karşılıklı eylemleri birleştirir ve koordine ederim (insanlar kaçmak ya da kaçmak için birbirlerine *yardım* ederler).

kendilerini savunurlar). Dolayısıyla, bu yüz çift bacak üzerinde kaçan bir nesneye benzeyen bir şey vardır. Ve uçuşundan kaçmasaydı gerçekten bir nesne . Ama aslında, ben

Uçuşumuz sırasında bunu keşfedersem, sentezimin olması gerekir,

Sonunda bana geri dönecek ve beni tamamen onun bir parçası olarak bütünleştirecektir. Ancak bu imkansızdır, çünkü totalleştirici bir *praksis* kendisini totalleştirilmiş bir unsur olarak totalleştiremez. Böylece, grup aracılığıyla kendimi totalleştirici eylemin *zorunlu* bir sonucu olarak gösteriyorum; ancak bu operasyonel indi
kasyon hiçbir zaman gerçekte etkisini göstermez. (Bu temel yapıyı daha sonra uzun uzadıya ele alacağız.) Dolayısıyla, *praksis* yoluyla açığa çıkan ve hayata geçirilen gruba tam olarak entegre olmuş değilim,
ne de tamamen aşkın *(transcendant).* Ben bir bütünün parçası değilim
nesne ve benim için aşkın *(trans*andant*)* bir bütünsel nesne yoktur: grup aslında *benim* nesnem değildir; grubun ortak yapısıdır.
benim eylemim. Maddi terimlerle ifade etmek gerekirse, bu durum genellikle çevrem olduğu sürece grubun toplam (örneğin algısal) sentezini gerçekten gerçekleştiremeyeceğim gerçeğiyle ifade edilir: Komşularımı görebilirim ya da
çeviriyorum, arkamdaki insanları görüyorum ama hepsini aynı *anda* göremiyorum.
Oysa ben hem *arkamdaki* hem de önümdeki herkesin *yürüyüşünü kendi yürüyüşümle* sentezliyorum.

Dolayısıyla, grubun daha önce sözünü ettiğimiz grup öznesiyle ortak bir yanı, praksis yoluyla *alanımda* gerçekleştirdiğim sentetik totalizasyonun bana bu totalizasyonun kendisinden bağımsız bir iç bütünlük, bir birlik ortaya koymasıdır.
kendisini kendiliğinden ve onun dışında oluşturmuştur (ya da oluşturmaktadır). Grubun birliği olarak uçuş, nesnel bir totalizasyondan bağımsız bir birliktir: sadece onun aracılığıyla açığa çıkar. Ama tersine, grubu nesnesi (örneğin aracı) olduğum bir topluluk-özne olarak alamazdım: Uçuşunun, onda ve bende aynı olduğunu keşfettim; başka bir deyişle, totalizasyonumun ortaya çıkardığı ve grubun nesnelliğini olumsuzlayan pratik birlik, böylece ilişkili olarak benimkini de olumsuzlar, çünkü bu pratik
birlik *aynıdır* (bende *ve onda* değil, bizde). Aynı şekilde, eğer
Algısal alanımdaki çokluğun saf, resmi totalizasyonu, ondan kaçan pratik bir birlikten başka bir şey ortaya çıkarmadı, bunun nedeni bu birliğin aslında daha derin *bir praksise* dayanmasıydı.: Gruba geliyorum
ve grup bana benim grup etkinliğim, kendi *grup varlığım* olarak geldiği ölçüde onu bir etkinlik olarak oluşturur. Grup (benim dışımda) *ve onun içindeki* ben arasındaki içsellik geriliminin özelliği, karşılıklılık içinde
Aynı anda hem yarı-nesne hem de yarı-özne, birbirleri için ve birbirleri aracılığıyla·

4 *Karşılıklılığın Aracılığı: Aşkınlık İçkinlik Gerilimi*

Ancak bu noktada durmak ve grubu ikili bir ilişki (birey-topluluk) olarak ele almak birçok sosyologun yaygın bir hatasıdır, oysa gerçekte bu üçlü bir ilişkidir. Aslında bu, hiçbir sosyoloğun resim ya da heykelin doğrudan aktarabileceği, *bireyin bir* birey *olarak üçüncü taraf,* tek bir *praksisin* (ve dolayısıyla tek bir algısal görüşün) birliği içinde, totalize edilmemiş bir totalizasyonun ayrılmaz anları olarak bireylerin birliğiyle ve her biriyle *üçüncü bir taraf* olarak, yani grubun dolayımıyla bağlantılıdır. Terimlerle grubu ortak gerçekliğim olarak algılıyorum ve simültane bir şekilde eşzamanlı olarak, benimle diğer tüm üçüncü taraflar arasında bir arabuluculuk olarak. *Her üçüncü taraf* derken söylüyorum: basit ilişkilerin (yardım etmek, yeni bir komşuyu ya da yoldaşı eğitmek, vb. ortak eylem içinde, bu ilişkiler, her ne kadar grup içinde olmak, kurucu değildir. Ben de diyorum ki: grubun üyeleri *üçüncü* taraflardır, bu da her birinin diğerlerinin karşılıklılıklarını toplaması anlamına gelir. Ve bir üçüncü tarafın diğeriyle ilişkisi başkalıkla hiçbir ilgisi yoktur: grup bu ilişkinin pratik ortamı için, bu ilişki (grubun farklılaşmaları için hayati öneme sahip) bir insan ilişkisi olmalıdır, biz buna dolayımlı bilim diyeceğiz procity. Ve göreceğimiz gibi, bu aracılık ikili bir nitelik taşır, çünkü hem Grubun üçüncü taraflar arasında arabuluculuk yapması ve her bir üçüncü tarafın grup ile diğer üçüncü taraflar arasında arabuluculuk yapması.

İlk arabuluculuk anı. - Bazılarının arkasında bir yeniden gruplaşma düşünün sığınak, bir uçuştan sonra. Bazı bireyler buna katılmayacaktır: düşmanın eylemi onları herhangi bir sentetik topluluktan tamamen koparmış olacaktır. Onlar için panikle başlayan seriliğin kendisi moleküler dışsallıkla doruğa ulaşmıştır: birey, tek başına, Diğerlerinden kopmuş, kaçışına devam eder, yolunu kaybeder, bir mahzende saklanır, bir kendini yukarı kaldırdı, vb. Ama *onun kendi ruhunu açığa vurduğunu* düşünmemeliyiz.

korkaklık. Korkaklık seri bir duygudur ve yalıtılmış haldeyken, olmayan Öteki hala onu belirler. Ancak her halükarda – ve önemli nokta da bu - yeniden bir araya gelen üçüncü tarafların her biri, grubun toplanandan daha az sayıda olacağını biliyor. Bu bilgi deneyimlerden elde edilebilir ve her durumda

hemen önceki algısından farklıdır: üçüncü taraf, kendisini kopardığı pratik-atıl alanın yeniden biçimlendiğini görmüştür

asla geri dönmeyecek olan Ötekilerin kaçışıyla ufukta kendini gösterir. Direnmeyi planlayanlara katılmak için geri döndüğünde, kaderi sayısına bağlıdır ve bu sayının kabaca tahmin edilmesiyle kendisine açıklanır. Aynı şekilde – gerçi göreceğimiz gibi tamamen farklı bir varlık yapısı içinde – herkes bekleme süresini otobüs bekleyen seri topluluğun yoğunluğuna göre hesaplar. *Praksis* en fazla kendini olumsuzlayabilir: örneğin direnen güçler düşman güçlerinden nesnel olarak aşırı derecede aşağıdaysa olan budur. Üçüncü tarafın kendi organik, kişisel gerçekliği içinde aldığı *risk*, kendisini nesnellik içinde, kolektif *praksisi* tehdit eden başarısızlık riskleriyle doğrudan bağlantılı ve algılanan *yoğunluğuyla* (güç olarak çokluğun ilk tahmini olarak) ters orantılı olarak ortaya koyar.

Ancak, bir binanın arkasına olan direnişçilerin merkezi katılmak üzere yola çıktığımda, başka bir sokaktan çıkan ve aynı gruba aynı amaçla yaklaşan başka bir üçüncü tarafın pratik alanında oluyorum. Ve bu üçüncü şahsın gruba gelişinin benim yaklaşımımla gerçek, nesnel bağlantıları var: benim için direnişçilerin çokluğunu artırıyor, böylece başarı şansını artırıyor ve kişisel risklerimi azaltıyor. Bu, polis tarafından yasaklanmış bir gösteri vesilesiyle, her yönden gelen, *beklediklerinden çok daha kalabalık* olan ve herkese *umut* veren bireyleri ve küçük grupları gördüklerinde, toplanan tüm göstericilerin hissettiği sevinçli bir sürprizdir. Öte yandan, onlar benim için neyse ben de onlar için oyum. Bu yeni gelen kişi *benim aracılığımla* 100 kişilik bir gruba katılıyor, öyle ki *benim* katıldığım grup *onun* 100 kişi olacak. Seri olarak (ya da göreceğimiz gibi, eğer , organizatörlerin bakış açısından), gruba *iki* birim olarak ulaşırız. Bizim aracılığımızla 98 yerine 100 kişi olacak. Ancak her birimiz için (hem ben hem de diğer üçüncü taraf), karşılıklı olarak, her birimiz diğeri tarafından (ve göreceğimiz gibi, tüm O' tarafından) 99'uncuyuz. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, her birimiz Diğerinin Yeminiyiz. Dolayısıyla bu açıkça bir karşılıklılık . Kendimi gruba ekleyerek oluşturduğum sayının bana yaklaştığını görüyorum ve *bunu* Öteki'nin gelişiyle görüyorum; aynı zamanda, *bu nedenle,* grup bende ve Öteki'nde, benim tarafımdan ve Öteki tarafından, bende Öteki aracılığıyla ve bende Öteki aracılığıyla artıyor. Ve bu ilişkiye aracılık edilir, çünkü her birimizin eylemi diğerinin karşılığıdır.

sayısal olarak nesneleştirilmesi yoluyla Öteki'nin
grup. Dolayısıyla grup bir arabulucudur.

Bir nesne tarafından yapılan belirli dolayımları daha önce tartışmıştık: işte, alet ve üretilecek nesne tarafından dolayımlanan karşılıklılıklar vardır. Benim eylemim, atıl maddesellik içinde, ancak Öteki'nin eylemi bu maddeselliği zaten bilgilendirmişse, ona bazı ilk anlamlar vermişse anlam kazanır. Bununla birlikte, eğer pratik-atıl alanın dolayımlayıcı karakterini vurgulamadıysak, bunun nedeni dolayımının *pasif* olmasıdır: eylemlerin buluştuğu saf ortamdır. Ancak
Üçüncü tarafın grup tarafından dolayımlanması farklı bir türdendir: ilk olarak, elbette, işçi ile maddi alan arasındaki tek anlamlıdır; benim grupla bağım (diğer üçüncü tarafın bağı olarak) bir içselliktir. -Ona katılmak için yaklaştığımda, zaten *bir parçasıyım.* Biz
ne anlamda: totalizasyonun bir sınırı olarak, yapılması gereken uygulanamaz bir görev olarak. Ve bu açıdan , grubun mevcut çokluğu (kabaca belirlenebildiği ölçüde) beni nesnel olarak, ya yenilmez büyük bir gösterinin üyeleri olarak ya da (daha olağan olduğu üzere) bazı ara oluşumlarda yer alarak kendilerini oracıkta öldürtecek olan çaresiz insanlardan12 oluşan küçük bir grubun üyesi olarak oluşturuyor. Grup tarafından benim bu içsel, sentetik oluşumum basitçe totalizasyonun bana geri dönüşüdür
bana ilk *ortak* vermek için. Ve
bana bu niteliği *güç* olarak verir. Böylece üçüncü şahıs, kendisine zaten sahip olan gruba *kurucu ve oluşturulmuş* bir *güç* olarak gelir; yani verdiği gücü alır ve kendisine yaklaşan diğer üçüncü şahsı *kendi* gücü olarak görür. Çünkü gruptaki diğer üçüncü şahıs, onu Ötekilerle bütünleştirdiğim ölçüde, benim için bir *'üçüncü şahıs-nesne,* yani beni aşan *(transcen* dam) bir üçüncü şahıs değildir. Bir birey olarak, ben onu aştığım ölçüde o da beni projelerine doğru aşar *(transcende)*: bu basit bir karşılıklılıktır. Totalizasyon yoluyla gruba entegre edildiğinde, grubun dolayımıyla yarı-aşkındır, çünkü ben aslında kendimi onunla birlikte topluluğa entegre edeceğim ve görev belirtildiğinden ve içkinlik ve aşkınlık sınırında *gerilim içinde* kaldığımdan

12. Tek başına *sayının* beni çaresiz yaptığını söylemiyorum: çaresiz olup olmadığım *durumun bütününe* bağlıdır. Basitçe söylemek gerekirse, bazı durumlarda umutsuz bir inatla davranabilsem de, örneğin korunmasız bir polis gibi tüm direnişi zahmetsizce kıran bir halk dalgası durumunda böyle davranmak için ne fırsatım ne zamanım ne de arzum olacaktır.

cendence. *Bu* nedenle onunla aramdaki bağ yenidir: *grup* içinde yalnızca ikimizin dahil olacağı bir eylemde işbirliği yapacak olsaydık, yine katı ilişkileriyle karşılaşırdık; ancak kendisi benim totalizasyonum içinde ve aracılığıyla, benim burada değil *orada* gerçekleştirdiğim bir görev olarak *grup-içinde-oluşumu* ifade ettiği ölçüde, bana aşkın-içkindir; ya da daha doğrusu onun içkinliği, daha sonra göreceğimiz gibi, onun aşkınlığı benim içkinliğimi belirleyebildiği ölçüde, benim (totalleştirici) aşkınlığıma geri gönderme yapar. Grubun aracılığı sayesinde ne Öteki'dir ne de özdeştir (benimle özdeştir*):* ama gruba benim gibi gelir; benimle aynıdır. Grubun özelliği

dolayımlı karşılıklılığın bu yeni, önemli yapısı şudur: *kendimi onda gruba* gelmiş olarak *görüyorum* ve gördüğüm şey yalnızca nesneleştirmedir.

Onunla aynı anda gerçekleştirdiğim şey; o benim yaşanmış nesnelliğimdir. Şimdiye kadar bir eylemin nesnelliğinin *Başkalarına* göründüğünü ya da benim için üretilen nesnede yansıtıldığını biliyoruzKaynaşmış gruptaüçüncü taraf benim içselleştirilmiş nesnelliğimdir. Bunu onda Öteki olarak değil, kendim olarak görüyorum.

Şimdi, bu yeni yapının (tüm sözde 'yansıtıcı' eylemlerin ya da 'yansıtma' eylemlerinin yatan) nedeni tam da aracılığın temel özelliklerinde yatmaktadır. Çünkü arabulucu bir nesne değil, *bir praksistir.* Gittiğim grup, bu yüz kişinin hareketsiz bir araya gelişi değildir. Eylemsizliği yalnızca bir görünümdür– ve benim için var olmayan bir görünümdür. Aslında bu bir eylem: *bekliyoruz* (yeterli sayıya ulaşmayı, bazı bilgileri ya da düşmanın gafil avlanmasını vs.) Ve gerçek şu ki, *praksisimi ortak praksise* (yani, örneğin karşı saldırı planına) entegre *etmeye* çalışıyorum. Bu *praksis* derhal yeniden gruplaşmanın anlaşılabilir anlamı olarak verilir ve eğer bu anlam anlaşılabilirse, bunun nedeni bana kendi *praksisim* aracılığıyla görünmesidir; bu *praksis zaten* kendi içinde bir yeniden gruplaşmadır (kendimin Başkalarıyla) ve ortak yeniden gruplaşma tarafından koşullandırılır. Öte yandan

Grup, kompakt çekirdeği içinde birkaç adam tarafından bir araya getirilmiştir.

yakın, ama benim için ve gruba gelen üçüncü şahıs için sadece üçüncü olan kişiler. Herkesin görünürdeki varoluşu (orada-oluşu, hareketsizliği, grubun ortasında-oluşu) hem bende hem de onda *praksis* olarak ortaya çıkar: bireyin yerinden edilmesi

Zamansallık hiçbir fark yaratmaz; grupta olmak, aslında, benim ona geldiğim gibi, ona gelmiş olmaktan ve onun içinde kalmaktan (yani *sürekli olarak ona* gelmekten*)* ibarettir, tıpkı benim için gruba gelmenin zaten onun içinde olmak olması, yapılarının ve güçlerinin beni kendi gerçekliğimde belirlemesi gibi. Böylece hem üçüncü taraf hem de kendim

Her üçüncü tarafın eylemi, bu eylem *çokluk ürettiği* ve her birimizi Öteki için yüzüncü yaptığı ölçüde – başka bir deyişle, pratik özbelirlenimin bu birliği karşılıklı eylemlerimizin özgürlüğüne nüfuz ettiği ve onları herkes için ortak olarak her birimiz için *aynı* kıldığı ölçüde. Bunda büyülü ya da irrasyonel hiçbir şey yoktur: aksine, özgür eylemin grubun özgür *praksisi* tarafından ortak özgür eyleme dönüştürülmesi kesinlikle anlaşılabilirdir. *Praksisin* birliği koGullar tarafından koGullandırılır: üyelerinden olarak ben, kendini birleGtirme sürecinde olan grubu birleGtirdiğim andan itibaren, birleGme, ortak hareketin içinde herhangi bir üçüncü tarafça gerçekleGtirilebildiği ölçüde, yalnızca özgürlüğü içinde özgür eylem tarafından koGullandırılmakla kalmaz, aynı zamanda kendi *praksisimin* içinde kendi özgürlüğüm olarak (yani kendi projem olarak) koGullandırılır. Ve her üçüncü şahıs tarafından, yani *her yerde aynı hareket* tarafından koşullandırılmam, ister benim *praksisimin* kendini düzenleyici olarak konumlandırmasında, ister benim ve belirli bir üçüncü eyleminin karşılıklılığında ortaya çıksın, tam da benim bireysel eylemim içinde ve aracılığıyla kendini ortak eylem olarak tanıyan kendi özgürlüğümdür. Bu sentetik zenginleşme (burada bende ve oradaki üçüncü şahısta kavranan), bana *aynı* olarak gelen (ve *aynı* anda burada gerçekleşen) basit eylemimin karşılıklılık içinde *ortak* bir sonuç üretmesini sağlar ("Bizden yüz tane var! İşte yüzüncü', vb.), *kendi içinde* tasavvur edilemeyen (en azından rudi'de kaynaşmış grubun zihinsel düzeyi) ve yabancılaşmanın tersine çevrilmesi olarak nesnellikte *benim* aracılığıyla işleyen.

Piyasada salt varlığımın nasıl yabancılaştırıcı olduğunu, kendim için zaten nasıl *Öteki* olduğumu ve büyülenmiş niceliğin, örneğin İspanya'da değerli metallerin stoklanmasının nasıl devalüasyona yol açtığını gördük – görünmek, en azından soyut olarak, içinde fiyatları zorlamaktır. Bu örnekte, nesneleştirmemin diğer nesnelliği olarak serilik ve yabancılaşmayı görebiliriz. Ancak mevcut durumda, aksine, keşfettiğim şey insan olarak eylem ve araçsallık olarak niceliktir. Belirli sınırlar dahilinde, *daha çok sayıda* olmak *daha güçlü* olmaktır. Sayı herkese bağlı olduğu sürece gruptaki görünüşüm benden kaçar: ama nesneleşmemin bu nesnelliği aniden *benim için* nesnelliğim haline gelir. Benim aracılığımla sayı artar; artık sadece maddi varlığımla kendimi tehlikeye atarak O'na gelen O değilim; artık nesnelleşmesi ortak bir sonuç olarak bana ait olduğu ölçüde grubun *praksisinde* kendi eylemimim. *Ortak* bir sonuç: yeni, ama benim

O kadar ki, *eylemimin her yerde çoğaltılmış* ve her yerde *aynı* olan *çoklu* sonucudur; zamanda bu çoğaltılmış eylem, herkeste taşan bütünleştirici bir sonuca dönüşen tek bir *praksistir*. Şimdilik yeniden gruplaşma örneğini bir kenara bırakabiliriz: bu sadece grafik bir model sunmak içindi. Elbette, her üçüncü tarafın *gruptaki ve grup aracılığıyla* her O ther ile *iliÇkisinin* dolayımlı bir karÇılıklılık olduğu açıktır. Ve grup içindeki karşılıklılık, tam da grubun bir aracılık haline gelerek bu karşılıklılığa *izin verdiği* ölçüde *grubu* bir kap olarak *üretir*.

Ancak *ikinci bir* aracılıktan bahsettim: her üçüncü taraf, grup ile diğer üçüncü taraflar (ya da) arasında bir aracılık olma eğilimindedir. Bunun nedeni, totalleştirme operasyonunu gerçekleştirmede, yani bireyler topluluğunu gruba entegre etmede ve eylemim aracılığıyla benim ürettiğim ve kendi kendini üreten bir *praksisin* birliğini ortaya çıkarmada aslında tek başıma olmamamdır. Bu operasyon, (kendi gerçek bütünleÇmesini gerçekleÇtiremeyen) *her üçüncü tarafın* bireysel ve ortak *praksisidir*, öyle ki kendisini özgür olarak belirler, ortak eylem onun aracılığıyla düzenleyici hale gelir. Bu bakış açısına , ben her üçüncü taraf için özgür bir insan failim, ancak (diğer üçüncü taraflarla ve grup içinde) aracılı karşılıklılıkların bir konstelasyonuna dahilim. Herkesle ilişkide totalleştirici egemen konumundan totalleştirilmiş konumuna geçiyorum. Araştırmamızın *(deneyimimizin)* diğer (daha soyut) düzeylerinde, bu bütünlük şiddetli çatışmaların hem sonucu hem de kaynağı olabilir. Ancak grubun bu ilk anında durum böyle olamaz, çünkü Öteki, düzenleyici eylemiyle pratik topluluğu bütünleştirerek, *benim* gerçekleştirmem gereken ama gerçekleştiremediğim bütünleşmeyi *benim için* gerçekleştirir. Aslında onun aracılığıyla gruptaki varlığım içkinlik haline gelir; üçüncü şahısların *arasındayım* ve ayrıcalıklı bir statüm yok. Ancak bu işlem beni bir nesneye dönüştürmez, çünkü üçüncü tarafın totalleştirmesi yalnızca zaten orada olan ve onu zaten niteleyen ortak bir birlik olarak özgür bir *praksisi* ortaya çıkarır.

Pratikte bu, üçüncü tarafın ortak *praksisi* kendini düzenleyici olarak ortaya koyduğunda benim ortak eyleme entegre anlamına gelir. Diğerleriyle birlikte koşuyorum; 'Dur' diye bağırıyorum; herkes duruyor. Başka biri bağırır, "Gidelim!" ya da "Sola! Sağa! Bastille'e!' Ve herkes düzenleyici üçüncü şahsı takip ederek, etrafını sararak ve yanından geçerek uzaklaşır; sonra başka üçüncü şahıs bir emir vererek ya da bir eylemde bulunarak onu tekrar içine alır

herkes tarafından görülebilir, kendini bir an için düzenleyici olarak oluşturur. Ancak emre *itaat* edilmez. Kim itaat eder ki? Ve kime? Bu sadece, beni ve diğer herkesi totalize eden bir totalizasyon hareketi içinde, ortak *praksisin* bir üçüncü şahısta, bende ve diğer tüm üçüncü şahıslarda kendi kendini düzenleyici hale gelmesidir. Bu totalleştirici düzenlemeyi ancak benim eylemim totalleştirici üçüncü şahısta da *aynı* olduğu ölçüde tanıyabilirim. Ortak hareketin (uçuş, hücum, vs.) ima ettiği ortak gelecek temelinde, yani düzenleyici ve totalleştirici *praksisimin* ortak anlamı olarak benim geleceğim temelinde, düzen bana ortak, gelecek olasılığımı verir. Bu olasılığı projem dahilinde bir araç olarak ortaya koyuyor. Bu şekilde ben de *Grup içinde,* kendim ortak *praksisin* bir aracı, yani kendi *praksisimin* bir aracı haline geliyorum. ("Geri çekilin, siz! Bırakın diğerleri ilerlesin!" – ilk farklılaşmalar, koşullara ve sonuca göre neredeyse hemen yeniden özümsenir). 'Emri' yerine getiriyorum; üçüncü taraf aracılığıyla, benim kendi başıma gerçekleştiremeyeceğim bütünleşmeyi gerçekleştirdiği 'emir' benim. Bu bütünleşme *gerçektir* (ve göreceğimiz gibi grup farklılaştıkça daha da gerçek hale gelecektir). Ve gerçekten de düzen aracılığıyla pratik birleşmeyi sağlayan kurucu bütündür. En uç durumda, hiçbir düzenleyici üçüncü taraf ortaya çıkmaz bile: emirler dolaşır. Elbette bu emirlerin kaynağı bazı bireysel üçüncü taraflar ya da bazen

aynı anda birden fazla üçüncü tarafa. Ama mesafe, grubun *içindeyken* onu *kavramanın* imkânsızlığı ve daha birçok neden, kulağıma ulaşanın sadece söz olduğu ve onu duyduğum anlamına geliyor

Uzaktan geldiği kadarıyla (komşum onu değiştirmeden *tekrarladığı* kadarıyla). Sözcüklerin ağızdan ağıza, elden ele dolaşan bir bozuk para gibi dolaştığı söylenebilir. Ve aslında söylem bir ses-nesnesi, bir maddeselliktir. Dahası, " sözcükler inorganik bir sertlik kazanır ve işlenmiş bir Şey haline gelir. Ancak bu, kolektiflere geri anlamına gelmekten çok uzaktır. Bu şey egemenliğin aracıdır: kısacası *dolaşıma girmez.* 'Uzaklardan gelse' bile, burada yeni olarak üretilir, öyle ki nerede olursa olsun, gruptaki her yer aynıdır. *Praksisin* dolaysız aktarımında kavranan, anlaĢılan ve yeniden üretilen bu nesne, yalnızca bir gösterge tarafından gerçekleĢtirilebildiği ölçüde, herkesin içinde bütünleĢmenin kendisidir. Göstergeyi eylemimle, üretilen maksime uyarak çözerim; ve ilk *gösterenin* (kelimeleri ilk haykıran üçüncü şahsın) yokluğu *praksisimin* yapısında hiçbir fark yaratmaz*:* yazarsız kelimeler,

Yüzlerce ağızdan (benimki de dahil) bu *sözler* bana grubun ürünü olarak görünmüyor (bunun bir hiper-organizma ya da kapalı bir bütünlük olabileceği anlamda), ama anlamını gerçekleştirerek onu kavrayan eylemde, onu üçüncü tarafın (*benimle aynı* olan*)* saf totalleştirici ve düzenleyici varlığı olarak kavrıyorum, ki *benim* olduğum yerde ve *benim özgürlüğüm aracılığıyla* bütünleşmemi sağlıyor.

Ancak bu düzenleyici totalizasyonun, benim gruptaki içkinliğimi, totalleştirici üçüncü tarafın yarı-aşkınlığında *(aşkınlığında)* gerçekleştirdiğine dikkat edilmelidir; çünkü amaçların yaratıcısı ya da araçların düzenleyicisi olarak ikincisi, gergin ve çelişkili bir aşkınlık-içkinlik ilişkisi içinde durur, böylece benim bütünleşmem, beni tanımlayan *şimdi ve burada* gerçek olsa da, düzenleyici üçüncü tarafı karakterize *şimdi ve burada* bir yerlerde eksik kalır. Burada grubun statüsüne özgü bir başkalık unsurunun yeniden ortaya çıktığını görüyoruz, ancak bu unsur burada hala : üçüncü taraf kesinlikle *aynı, praksis* kesinlikle her yerde ortak; ancak değişen bir konumsuzluk, ben grubun totalize edilmiş aracı olduğumda onu totalize edici hale getiriyor ve bunun tersi de geçerli. Başka bir deyişle, bütünleşme, özgür, pratik bir birlik olsa da, *bütünleşmiş* olan herkesi aşkınlığa (ya da egemen bir aşkınlığı gizleyen sahte bir içkinliğe) dönüşme tehlikesi taşıyan bir 'içkinlik-aşkınlık' gerilimine geri gönderdiği ölçüde, herkes için ve her biri için olası *kaçış* ya da zorbalık boyutu vardır. Her halükarda, bireyin grup varlığına, düzenleyici bir üçüncü tarafın ortak *praksisi* tarafından dolayımlandığı ölçüde, gruba ilişkin 'içselliği' ya da 'içsellik bağı' diyeceğiz.

Statülerin bu değişimi (herkesin içsellikten yarı-dışsallığa geçmesi) kaynaşmış grubun yasası olarak görünmelidir. Herkes, birliğin aşkın *(transcendant*) faili olarak ve totalleştirici bir üçüncü tarafça herkesle birleştirilerek herkesten *uzaklaştırılır*;

Bu değişim zamansal gerçekleşmenin karakteristiğidir, ancak temel bir yapıyı ya da başka bir deyişle bir dizi yapısal deter minasyonu temellendirir. Tarihsel gerçeklikte olay gerçekleşmeyi koşullandırır. Aslında düzenleyici üçüncü tarafların sayısı, oldukça yüksek olsa bile, her zaman sınırlıdır ve somut koşullar onları seçer ya da her birinin kendisini grubun sözcüsü olarak seçmesine yol açar. 1789'da Palais-Royal'de, tarihi bir günde sesini duyuran ilk kiŞi, muhtemelen bir kürsüye ya da sandalyeye yakın olan ve bu nedenle diğerlerinden daha yükseğe çıkabilen bir kiŞiydi.

grup *içinde*, ama onu bütünleştirmek için *ondan* ve bu nedenle kalabalıkla diyalektik bir ilişki kurarak ve sonra onun tarafından yeniden emilerek ve biraz ileride ortaya çıkan başka bir hatibin konuşmalarıyla yeniden bütünleşerek. Bu düzeyde artık herhangi bir lider yoktur. Başka bir deyişle, kalabalık kendi geçici liderlerini, düzenleyici üçüncü tarafları üretir ve kendi içinde eritir. Ancak burada diyalektik bir tersine dönüş zaten tespit edilebilir. Çünkü pratik topluluğun bireysel eyleme geldiğini ve onu bireyselliğin parçalanması hareketi içinde yapılandırdığını gördük. Ama şimdi bu hatipte, ters dönmüş yüzlere hitap eden ve "Bastille'e!" diye bağıran, tüm kalabalığa *ortak* birleşmenin kuralı olarak organizmasının biyolojik ve pratik birliğini veren *bir birey* (yani pratiği ortak olan) görebiliriz: ve aslında aşağıda ortak birliğin, gelişen bir totalizasyon olarak, kendini *bireysellik* olarak nasıl gerçekleştirmeye çalıştığını göreceğiz.

5 *Kaynaşmış Grubun Akıllılığı*

Şimdi kaynaşmış bir grubun oluşumunu gözlemledik ve yapılarını tanımladık. Şimdi bu yeni *praksisin* modunu/anlaşılabilirliğini tanımlamalıyız. Okuyucuya, grubun farklılaşmamış bir bütünlük olarak bu görünümünün, en azından zorunlu olarak, Kıyamet'in tarihsel öncesine tekabül etmediğini belirtmeliyim. (Aksine, benim için Kıyamet, seri toplantıların ve kurumsallaşmış grupların varlığını varsayar). İlk olarak onu tartışıyoruz çünkü

Tarihsel *gerçeklik* yadsınamaz: Belirli durumlarda, bir grup 'sıcak' (d *chaud)* bir şekilde ortaya çıkar ve daha önce sadece toplantıların olduğu yerde harekete geçer ve bu geçici, yüzeysel oluşum aracılığıyla herkes yeni, daha derin, ancak *henüz yaratılmamış* statülere (Üçüncü Mülk

ulus açısından bir grup olarak, birleĢtirme aygıtlarını ürettiği bir grup olarak sınıf, vb.) Sieyes'in Üçüncü hakkındaki sorusu13 , *hiçbir şey değildi* (ve bu nedenle saf bir

13. :\Üçüncü kuvvet nedir? Her şeydir! Şimdiye kadar siyasi sistemde ne oldu? Hiçbir şey! Neyin peşinde? İçinde bir şey olmak! Bakınız Albert Soboul, 1 789: 'L'An un de fa fiherte', Paris, '910, s. 64. [Ed.]

ataletin çokluğu, çünkü hiçbir şey olarak vardı) ama *her şey* olabilirdi (yani – o zamanlar Sieyes*in* kendisi de dahil olmak üzere bazı insanların düşündüğü gibi, liberal bir burjuva olarak kısa *süre* sonra kurtulduğu bir *soyutlamayla* - kendini sürekli olarak yeniden şekillendiren bir bütünlük olarak ulus, fenni devrim olarak ulus), *1 :88-9*'daki *sıkıntılar ve* ara sıra *oluşan gruplar* (o zamana kadar *ayaklanma* olarak adlandırılıyordu*)* aracılığıyla, şehirlerdeki işçilerden çok burjuvaların (iş *gerçekten* işçiler tarafından yapılsa da) kemikleşmiş, soğuk bir dünyadan bir Kıyamet'e geçişi nasıl gördüklerini açıkça göstermektedir. Bu kıyamet onları dehşete ; Kurucu Meclis üyeleri bundan kaçınmak için, eğer mümkün olsaydı, seve seve aristokrasinin suç ortağı olurlardı. Ancak Bastille'in basılmasıyla keşfettikleri şey Kıyamet olarak Fransa'ydı. Ve bu halk savaşı sayesinde, sadece bu konuşmanın hareketsiz kelimelerinin onlara ne önerdiğini öğrenmekle kalmadılar: onun 'gücü', hem onun aracılığıyla hem de ona karşı yönetmenin çelişkili 'gerekliliği' vs.; Tarihin kendisinin *yeni gerçekleri ortaya çıkardığını* hissettiler.

Bu çok önemli değildi; ancak önemli olan bu Biçim, tarihsel deneyimin belirli anlarında gerçeklikte kendini oluşturur ve daha sonra kendini yeni olarak -toplanmaya, kitle tüzüğüne vb. ve ayrıca örgütlü, yarı örgütlü veya kurumsallaşmış gruplara indirgenemez olarak- oluşturur ve bu yeniliğin kendisi daha radikal ve daha derin bir imasıdır: özgür *praksis*, bir bütün olarak toplum aracılığıyla ve antagonistik grupların çatışmaları aracılığıyla, ataletin tüm toplumsal yapılarının *gelişen tüzüğü* haline gelir. Bizim amaçlarımız için bu yeterlidir: gerçek, diyalektik varlığı ve taşlaşmış biçimlerin tasfiyesinden ortaya çıkışı, böyle bir *tarihsel gerçekliği* başlangıç noktamız olarak için yeterli nedenlerdir. Gerçekten de, eleĢtirel bilgi açısından – yani *bizim* bakıĢ *açımızdan* – bu oluĢum diğerlerinden daha basittir (çünkü gruplar kendilerini farklılaĢtırarak geliĢirler) ve bu nedenle daha okunaklıdır. Şimdi daha önceki açıklamalarıma geri onları pratik diyalektik rasyonalite açısından inceleyeceğim. Kaynaşmış grubun bir *anlaşılabilirliği* var mıdır? Ve hangi anlaşılabilirlik? Ve *bu* bağlamda anlaşılabilirlik ne anlama gelebilir? Şimdi dönmemiz gereken sorular .

Sorunun merkezi, sentezlerin değişen birliği, birleşmelerin çokluğu vs. sorunudur. Bu düzeyde kendimize şunu sormalıyız: *birkaç* sentez *tek bir* sentez üretebilir mi? Sentez işe yaramaz mı? vs.

Kolektifin pahasına, koşulların baskısı altında ve totalleştirici yıkım projesini pratik-atıl alanın sentetik anlamları aracılığıyla ifade eden düşmanca bir praksis aracılığıyla ortaya çıktığını gördüğümüz şey, gerçek bir bütünlük değil, değişen ve durmaksızın gelişen bir totalleşmedir. Ancak bu grup kendi *kendisini* oluşturmadı*;* Paris'te koşuşturan, yabancılara seslenen ve birbirlerini teşvik eden küçük burjuvaların hissettiği coşku ve sevinç ne olursa olsun, derin motivasyon Terör'dü; yani proje ve motivasyon bir olduğu için, aşıldığı ve korunduğu ölçüde projeyi karakterize etti; ve birlik, giderek daha belirgin hale gelen tek bir *hedefte* birleşen bir *dizi hedef temelinde* yaratıldı: Paris' savunulması (ve Quartier Saint-Antoine örneğinde, bölgenin savunulması). Dahası, grubun yapısı tam da farklılaşmayı ölçüde, gördüğümüz gibi, hedefin kademeli olarak tanımlanmasından (örneğin, iki cephede savaşarak bölgeyi savunma ihtiyacı) gruba gelir. Aynı durumun bir organizma için de geçerli olduğu söylenecektir ve "bu doğrudur – iki önemli çekince ile birlikte. İster bireysel ister ortak olsun, bir eylemin olabilirliği organizmaların gelişiminin belirli bir aşamasında ve *örgütlü yapıları aracılığıyla* ortaya çıkar; bir ihtiyacı bazı pratik faaliyetlerle karşılayan organizma, bu faaliyetin ortadan kalkmasıyla hayatta kalır: bir *organizma olarak,* yani işlevlerinin birleşik çeşitliliği aracılığıyla hayatta Her ne kadar evrimleşmiş ve farklılaşmış bir gerçeklik olarak grup da hiyerarşik ve birleşik bir işlevler çokluğu ile karakterize edilse de, tamamlanmış eylem (yerel – bir gruba ya da ortak bir organa emanet edilmiş) grubu daha sonra tanımlayacağımız belirli bir tür pratik-etkisiz varlığa gönderir. , organizma hem totalizasyon hem de totalitedir; oysa grup, totalitesi nesnesinde, yani onu belirleyen ve araçsallığa geri döndürmeye çalıĢtığı maddi totalitede dıĢında yatan geliĢmekte olan bir totalizasyon . Bu anlamda amaç ve tehlike, geliĢen totalleĢmeyi dıĢarıdan belirleyen tek bir sürecin iki aĢamasıdır: nesnelleĢtirme (ya da amacın fethi), maddi kaderi (topografik yapılanma, vs.) bir araca dönüĢtürerek ortak tehlikenin aĢılması ve ona hükmedilmesi haline gelir. Ancak, (örneğin, *başka* bir grubun *başka* bir *praksisi* tarafından vesile olunan) yuvarlanan madde tarafından elde edilen totalleştirilmiş bütünleşme, grup tarafından yeniden sahiplenildiği ve yeniden

Belirli bir zihniyete içsel ve tek sesli bağlılığı olarak içselleştirilen bu totalleştirici bütünlük, *grup içinde* ve *kullanımdaki* bir *araç* olarak, tüm yapısal dönüşümlerin koşulu haline gelir.

Grubun temelindeki *nesneyi*, grubun iç çalkantılarını ve diğerleriyle olan iliGkilerinin yıkılmasını koGullandırmak olarak gösteren Marksist açıklamaların anlaGılabilirliğini tam da bu anlamda anlamalıyız. Bu nedenle, bir anlamda ve çalışmanın -sadece özgür bir organik diyalektik olarak değil, aynı zamanda aşınma ve yıpranma, enerji harcaması ve gerçek ama tikelleşmiş bir etkinlik (bu haliyle *çalınan* ya da aktif bir gruba entegre edilen) ..... hatırlanması koşuluyla
maddi, somut bir gerçekliktir *bir süreç, bir enerji dönüşümüdür,*
Sadece bireysel *praksis* düzeyinde, grubun *praksisinin* sürekli olarak kendini yeniden düzenlediği, yani üretilen Geyler ve ulaGılan sonuçlar aracılığıyla nesnel totalizasyonunu *içselleGtirdiği*, yeni farklılaGmalarını ve yeni yapılarını oluGturduğu ve böylece bu yeniden düzenlemeyi yeni hedeflere doğru aGtığı - ya da daha doğrusu, aGılması gereken (çünkü *)* yapılar olarak *bu içsel yeniden düzenlemeyi* eski hedeflerin ve içselleGtirilmiG araçsallığın aGılması haline getirdiği söylenebilir. Bu anlamda, bir grup kendisini dışarıdan, çevresindeki maddeselliğin (ve belki de nesnelliği içinde incelenen başka bir *praksisin*) totalleştirici yapısı tarafından insanlara dayatılan ortak amaç temelinde tanımlayabilir. Eğer grup
en farklılaşmış biçimleriyle kendisi için *konumlandırır* (ve
Örneğin, baGka bir grupla antagonistik bağlarla); grup, ulusal bir topluluk (göreceğimiz gibi, antagonistik grupların, geçici ittifakların ve serilerin karmaGık bir bütünüdür) milliyetçilik krizine girdiğinde olduğu gibi, kendi *içinde* kendisini her bir bireysel yaGamın gerçek, toplam anlamı olarak sunabilse bile; Ve son olarak, *grup-içinde-olmak*, düzenleyici bir amaç olarak, burjuva atomculuğunun tasfiyesinden inşa edilecek insan ilişkilerinin bir yapısı haline gelirse, somut grubun, temel biçimlerinde, her üçüncü taraf aracılığıyla belirli durumların gerektirdiği pratik bir örgütlenme olduğu gerçeği kalır. BaGka *bir* deyiGle, kendisini *bir araç olarak* oluGturur*:* ancak bu hiçbir Gekilde bir araç *olarak kalması* gerektiği anlamına gelmez. Aslında burada diyalektik araGtırma *(deneyim)* bize hemen onun grubun bir aracı olduğu ölçüde üçüncü kiGinin de bir aracı olduğunu gösterir. Özellikle, grubu üreten bireyler arasındaki özgür, pratik ilişkiler olduğu , grubun, hesabını vermemiz gereken diyalektik bir evrim geçirdiği kabul edilmelidir. Mesele şu ki

Tüm grupların (tarihsel olmaktan ziyade diyalektik) temeli (kendilerini, grupların özsüzlüğü aracılığıyla özsel olarak konumlandıranlar da dahil) üyeleri), yani pratik araçsal gerçekliklerini sergilemek için. Belirli durumlar, pratik alandaki çokluklar olarak bireylere acil sorular yöneltir – onları karşılıklı ilişkileri içinde zaten dönüştüren ve ancak bir

ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi, yani çOKLUğUN içselleştirilmesi ve başkalığın tasfiyesi yoluyla.

Bu açıdan , organikçi yanılsama tehlikesi nihayet bertaraf edilmiş olduğundan, insani (ve insani olmayan) ilişkilerin bu yeniden şekillenmesinin bir organizmanın dönüşümlü oluşumlarıyla aynı tarzda dikkat edilmelidir: bireysel eylem, nesnel olana, maddi konfigürasyona sürekli bir adaptasyondur; beden*, tavırlarında* ve ve daha az fark edilir bir şekilde iç tepkilerinde ve hatta metabolizmasında çevresindeki maddeselliği içselleştirir. Bu anlamda, grup için anlaĢılabilirliğin temeli, belirli amaçların yapısının (O'nların, , rakiplerin vs. *praksisi* aracılığıyla ortaklaĢtırılan ya da ortaklaĢtıran), herkesin olan bir *praksisin* ortak birliğini talep eden bireyin *praksisi* aracılığıyla ortaya çıkarılmasıdır. Dolayısıyla sentetik birliğin yapısı, içselliğin tek sesli ilişkisi düzeyinde bile, doğrudan doğruya diyalektik, bireysel bir *praksisin* sentetik birliği aracılığıyla çevreleyen maddeselliğin üniter (ve pasif) yapısının türetilir. Birlik, hem orada nesnelliğin topluluğu olarak, hem de burada kendi eyleminde, şimdiki anında ya ortak *praksis* olmanın zorunluluğu olarak ya da kendisinde ve bu topluluğun her üçüncü kişisinde ilk gerçekleşme olarak, birey tarafından *pratik olarak* tepkiselleştirilir. Öte yandan, ortak eylemin aciliyeti (ister doğru ister yanlış olsun, ister nesnel zorunluluğun gerçekleşmesine uygun olsun isterse yanlış hesaplamalara uygun olsun) yalnızca bir bireye ya da topluluğun *birkaç* üyesine görünürse, o zaman bu anlaşılabilirlik yalnızca ortaya atıldığı anda olumsuzlanan bir olasılıkla ilgilidir. Eğer 'düzene' uyulmazsa, düşmana doğru ilerleyen birey yalnız kalırsa (ya serilik tasfiye edilmediği için ya da grup kendini ona karşı ve Diğerleri tarafından önerilen başka bir *praksis* tarafından oluşturduğu için), o zaman ortak *praksisin* oluşumu kendini bu bireysel *praksiste* olumsuzlanmış bir olasılık olarak gösterir. Kendiliğinden, izole eylem ya da diğer yandan topluluğa derhal yeniden entegre olma lehine kendini tasfiye eder. Bireysel praksis

Kimsenin takip etmediği bir kişi, aşırı öfke durumunda, *tek başına* saldırgana ya da polise taş atabilir. Alternatif olarak, aniden arkasını dönve diziselliğin sonsuz ortamına sığınabilir.

(Kaynaşmış) bir grubun *praksisinin* gerçekliği, hem herkeste hem de herkes tarafından herkeste serinin sıvılaşmasına (eşzamanlı ya da göz ardı edilebilecek zamansal yer değiştirmelere tabi olarak) ve onun yerini topluluğun almasına bağlıdır. Bu gerçeklik (bazen kendini üreten bazen de üretmeyen) bu nedenle anlaşılabilirliği içinde kavranmalıdır. Ancak bu anlaşılabilirlik *tam da* düşmanca *praksisin* (maddi nesne aracılığıyla), üçüncü tarafın bu *praksise* karşı çıkarak onu açığa çıkardığı özgür eylemle olan pratik ilişkisi tarafından tanımlanır. Aslında tarihçi, ortak amaca ulaşmanın yegane yolu olarak ortak eylemin bireysel keşfi *aracılığıyla*, *amacın* (yani kaçınılması gereken tehlikenin, bulunması gereken ortak araçların) aciliyetini, buyurgan netliğini ve bütünleştirici gücünü gösterir ve değerlendirir. *Burada* her eylem aynı olduğu için, dikkatimizi öncelikle üçüncü tarafın praksisine yoğunlaGtırmalıyız, nerede olursa olsun, özgür geliGiminde ortak bir gelecek tarafından koGullandırıldığı sürece (gerçekleGtirilecek ya da kaçınılacak). AnlaGılabilirliğin ilk unsurlarını sağlayan, bu geleceğin pratik Gimdiki zaman içindeki gerilimi ve bu temel iliGkinin ilerlemeci ve gerilemeci çözülmesidir. Yalnızca düşmanın tehdidinin -ya da çoktan başlamış olan gerçek eyleminin- üçüncü tarafı nasıl *etkilediğini* değil, aynı zamanda bu gelişen geleceğin onun statüsünü nasıl dönüştürdüğünü ve aciliyetle ortaya çıktığını da araştırmalıyız (düşmanın eylemi ile üçüncü arasındaki nesnel bir ilişki olarak, *gerçek aciliyetten*, yani tarihçinin *olaydan sonra* tüm sürecin bir anlamı olarak gösterebileceği aciliyetten çok farklı olduğu ortaya çıkabilecek bir aciliyet). Ve tersine, üçüncü tarafça ortaya konan ortak bir eylem temelinde, bu eylem aracılığıyla ve bu eylem için hangi olasılıkların tanımlandığını ve *praksisin* ortaya yoluyla nesnenin kendisinde hangi başarı şanslarının ortaya çıktığını vb. araştırmalıyız. Bu bakıldığında sorun, belirli bir emrin eşlik ettiği belirli bir girişimin neden benimsenmediğini anlamak değil (tarihsel bir yeniden inşada açıklama, örneğin, grubun emri yerine getirmesi felaketle karşılaşacağı ve mekanın maddi yapısı ve diğer tüm koşullar göz önünde bulundurulduğunda bunu bilmesi gerektiği şeklinde olabilir), daha ziyade, *bu tür koşullarda* birkaç kişinin bir araya anlaşılır bir şekilde yorumlamak olabilir.

Bireyler, ortak bir *praksis* icat ederek topluluğu dağıtabileceklerine inanmış olabilirler.

Bu sorun – olumsuz bir sorun olsa da - antropolojideki bazı ikincil disiplinleri (özellikle bireyi ele alan disiplinleri) ilgilendirmekte ve bizi diyalektik araştırmamızın *(deneyim)* ilk anında içinden geçtiğimiz soyut statüye geri götürmektedir. Bu girişimin başarısızlığı bireyi yalnızlığa iter ve üçüncü tarafla olumsuz ilişkisi, yani göreli bir bütünleşememe (ya da uyumsuzluk, kelimenin önemi yok) açısından açıklanması gerekir ki bu da t9talleştirme hareketi ve Tarih bağlamında kişisel yaşamının koşulları açısından açıklanmalıdır. Tam da bu nedenle, nerede olursa olsun, bir araya gelmenin bir gruba dönüşmesi, tarihçi için kendi anlaşılabilirliğini içerir: yani, üçüncü tarafın koşullarla ve konjonktürel hedeflerle en somut ilişkisi *olarak* olumlu bir yorumlanmalıdır; bu ilişki, her bir bireyin özgül davranışı tarafından gizlenmeden ya da belirlenmeden kendini gösterdiği . Ancak şu da açıktır ki
Bu tür bireysel koşullar (gördüğümüz gibi, onun

Pozisyon ya da kişisel nitelikleri de olabilir – zeka,
;
cesaret, inisiyatif, bu oldukça muğlak kelimelerden bolca vardır) ilk düzenleyici üçüncü taraf olarak bir Öteki yerine bir birey üretecektir. Ancak bu koşullar 'genel tikelliklerdir': bize bireyin ya da aşkın-varlığı hakkında hiçbir şey söylemeden ve hatta bu inisiyatif hızının onun özgür *praksisi* tarafından grup *niteliklerinden* biri olarak üretilip üretilmediğini gerçekten bilmeden14 *grupla* ilişkili olarak üçüncü tarafı ve üçüncü tarafla ilişkili olarak grubu belirlerler.

14. 'Biz bilmesek bile' diyorum, a *priori* olarak soruyu çözmenin hiçbir yolu olamayacağı için değil, aslında doğrudan ortaya çıkan ve doğrudan özümsenen kendiliğinden düzenlemelerin çoğu gözlemciden ve dahası her halükarda nadiren onları incelemek zorunda kalan tarihçiden kaçtığı için. Öyle yapardı,
Bununla birlikte, örneğin, "Eylül Olayı" olarak bilinen olayla ilgileniyorsa
Katliamlar', çünkü Konvansiyon'un ilk toplantılarından itibaren Girondinler tam da bu konuyla ilgili olarak sorumluluk sorununu gündeme getirmişlerdir. Ancak daha sonraki tarihçilerin anonim bir Üçüncü Tarafın eylemini ancak belirli örgütlü organların (Komün) veya politikacıların sorumluluğunu tespit etmeye çalıştıklarında arayacakları açıktır. *Aynı olduğu ya da aynının* biraz ilerisinde olduğu sürece Üçüncü Taraf onları : yalnızca *bir grup olarak Üçüncü* Taraf (basit totalize-totalizasyon, içkinlik-aşkınlık ilişkisi) onları ilgilendirebilir.

onun kolektif *praksisi* ve grup-içinde-oluşu dışında ne yorumlanabilen ne de anlaşılabilen bir şeydir; ve *bu vesileyle* ve bu özel toplantı içinde kendini gösterip göstermediğini bile bilmeden.

Bununla birlikte, ilk an (*araştırma (deneyim*) açısından ilk an: Kıyamet, yeni bir kaynaşmış grubun şekilsiz homojenliği lehine *eski grupların* bir serisinin tasfiyesi olabilir) bir dizi gözlem önermektedir. Grup - basitçe ve öncelikle – ortak bir *praksis olduğu* sürece, *praksis* topluluğu hala çokluğun içselleştirilmesi ve insan ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi olarak bir grubun görünümünde ifade edilir. Bu nedenle, örneğin I789 *Parisi* ya da 13 ve I4 Jlily'deki *Quartier Saint-Antoine nüfusu* gibi kaynaşmış bir grubun dolaysız özelliklerini, elbette ona tek başına anlam veren durum ve hedeflerle bağlantılı olarak, ancak grup kendini *praksisinde* gelişen bir gerçeklik olarak sunduğu incelemeliyiz. Aslında en başından itibaren, grubun yönlendirilmiş bir süreç olduğunu anlayabiliriz: *savaşmalıyız*, Paris'i kurtarmalıyız, *silahları bulabildiğimiz her yerde ele geçirmeliyiz*, vs. Bu hedefe bir kez ulaşıldığında, grubun devamını ve yeniden örgütlenmesini gerektirecek daha geniş, daha uzak hedeflerin (ya da yakın tehlikelerin) aniden ortaya çıkmasını hiçbir şey engelleyemez. Aslında, bu olasılığın bilincinin grubun kendisinde bir Çekilde (nasıl olduğunu araÇtırmamız gerekecek) var olmasını engelleyecek hiçbir Çey yoktur.

Şu anda bizim için önemli olan, bu yönlendirilmiş sürecin kendisini yalnızca nesnelleşmesi içinde yok olmak üzere oluşturmasıdır. I 789 ayaklanması (örneğin I848 Haziran'ındaki ya da I917'deki devrimci 'günlerden' farklı olarak) tamamen savunmaya yönelikti (*nesnel olarak* devrimci bir bağlamda): amaç düzeni yeniden tesis etmek, yani bir tehdidi geri püskürtmekti. Bu yapıldıktan sonra – yani olumsuzlama olumsuzlandıktan sonra - grup seriliğin ataleti içinde çözülecekti. Ama aslında olan hiçbir zaman bu değildir; Bastille'in basılmasından sonra Paris bir *daha asla* Haziran l789'un Paris'i olamazdı. Eskinin yıkıntıları üzerinde yeni örgütler ortaya çıktı; yeni alarmlar yeni farklılaşmalara yol açtı; ve grup ile atalet arasındaki mücadele devam etti. Bununla birlikte, amaçlarının gerçekleşmesinin grubun dağılmasına yol açtığı doğrudur. 'Bastille Fatihleri' artık sadece Varlık'a kazınmış geçmiş bir eylemle ve aynı zamanda bunu kendi amaçları için ya da belirli bir politikayı desteklemek için kullanma arzusuyla birleşmişlerdi: artık ne aynı grup ne de

ya da aynı insanlar. Bu nedenle kaynaşmış grup geri döndürülemez ve sınırlı bir süreç olarak nitelendirilmelidir: insan ilişkilerinin insan tarafından yeniden şekillendirilmesi, belirli bir amacın pratik bağlamında kendini zamansallaştırmıştır ve bu *nedenle* nesnelleştirilmesinden kurtulamayacaktır.[15]

Bu anlamda, bir grup kendi zamansallığını, yani pratik hızını ve geleceğin ona geliş hızını tanımlar (örneğin, kendisi dışsal olarak bir *aciliyet* tanımlayan, yani zamanı nesnel bir zorunluluk ve kıtlık haline getiren bir tehdit temelinde; grubun pratik hızı, aciliyetin yeniden içselleştirilmesi ve benimsenmesidir). Konvansiyonun bir üyesi ve Arras'taki halkın temsilcisi Joseph Le Bon, Ther midor'dan sonra hapishaneden, hiç kimsenin – hatta kendisinin bile – *başka bir hızda* meydana gelen olayları ve eylemleri gerçekten anlayamayacağını veya yargılayamayacağını söyledi. Ancak bu zamansallaştırma sorunu bizi tam olarak grubun gerçek yapısına, yani kendi gerçeklik türüne geri götürür. Sorun, kaynaşmış bir grupta, farklı olanın sentetik bir birleşmesi olarak birleşmenin (tanımın ona hemen yüklediği: grup şunu ya da bunu *yapar*, vb.) ne anlama geldiğini anlamaktır.

Gördüğümüz gibi, gerçekte söz konusu olan, idealist bir sosyolojinin bazen şu ya da bu biçimde yeniden canlandırmaya çalıştığı o belirsiz iç içe geçmeler değil, insanları bir eylem için ve bir eylem aracılığıyla birleştiren sentetik bir ilişkidir. Ancak – ve yapısal anlaşılabilirlik sorunu da burada ortaya çıkmaktadır – bireysel diyalektiği kavrayışımız, sentezi, çalışma yoluyla çeşitliliği bütünleştiren eşsiz bir *praksisin* birleştirici birliği olarak görmemize neden olmuştur. Tek sesli ilişki

ya da içsellik, çeşitlilik olarak eylemsizliği birleştirici olarak eyleme bağladı.

bu çeşitliliğin olumsuzlanmasıdır. Grup içinde, gördüğümüz gibi, bireysel fail düzeyinde ya da karGılıklılık iliGkileri *düzeyinde* ortaya çıkmaz: *sentezler düzeyinde* ortaya çıkar. BaGka bir deyiGle, her üçüncü kiGi, baGkası değil de kendisi olduğu ölçüde, herkesin birleGmesini sağlar ve diğer grupların hareketsiz topluluğu olumsuzlanmıG bir bütünlük (ya da olumsuzlanacak bir bütünlük) olarak ayırdığı bütünleGtirici adlandırmaların salt gerçekleGtirilmesi ve pratik içselleGtirilmesi yoluyla, bütünleGmesinin yapılması gereken bir görev olduğunu gösterir. Bu sadece seri değişebilirliğin bir başka örneği değil midir? Görünüşe göre başkalık

1',. Kurumsal grupları ve tekrar gruplarını daha sonra ele alacağım, yapılarının daha karmaşık olduğu açıktır, çünkü kendilerini hem seri eylemsizliğin çözülmesiyle hem de seri olmanın pasif sentezleri tarafından sürdürülen maddesellik olarak tanımlarlar.

basitçe bütünleGtirmeler düzeyinde ve her bütünleGtirmenin herkes için Onun, O'nun içinde ve Öteki'nin içinde olduğunu söyler. Bu sorular en azından sorunu tanımlama avantajına sahiptir: eğer grubun anlaGılabilirliği konusunda herhangi bir Güphe varsa, bu herhangi bir *eksiklikten* kaynaklanmamaktadır (, bazılarının inandığı gibi, ayrı parçacıkların nasıl bütünlük oluGturabileceği değildir ve hiçbir zaman da olmamıGtır). Aksine, bu bir *fazlalıktan* kaynaklanmaktadır*:* Zorluk, *praksisi* sentetik bir faaliyet olarak tanımış olmamızdan, eylem halindeki her üçüncü şahsın seriliği tasfiye ettiğini ve bir araya gelenleri bir grup halinde birleştirdiğini gözlemlemiş olmamızdan kaynaklanmaktadır; bu nedenle, *fazla sayıda birleşme* ile karşı karşıya kalmış gibi görünüyoruz. Karşılıklılık durumunda, tam da bu nedenle terimlerini birleştiremeyen birkaç merkeze sahip bir ilişki keşfetmişken, binlerce merkeze sahip bu gerçekliğe *birlik* diyebilir miyiz?

Ancak, aslında, soru kötü bir şekilde formüle edilmiştir. Biz aslında grubun, bireyler çokluğu olarak, hareketsiz bir birlik statüsüne sahip olup olmadığını, onu oluGturan insanların bir tür jelatinimsi yapıGıtırıcıyla organizmalar gibi birbirine yapıGıp yapıGmadığını ya da Kanracı kategorilerin kendilerini duyumlar çokluğuna dayatması gibi, parçalarına indirgenemez bir bütünlük olan bir "kolektif bilincin" kendisini her bilince dıGsal olarak dayatıp dayatmadığını bulmaya çalıGmıyoruz. Aslında grubun birliğinin *praksis* olduğunu gördük (*sıcak* olduğu zaman*;* diğer olasılıkları daha sonra göreceğiz). Bu nedenle önemli olan, bireysel sentezlerin çokluğunun bir amaçlar ve eylemler topluluğuna ne kadar temel oluşturabileceğini bulmaktır.

Ancak bu sentezlerin kendileri, yukarıda tartışırken gördüğümüz gibi, insanların değil eylemlerin tözsel birliğini gerçekleştirir. Aslında her sentez *hem* karşılıklı koşullanmaya tabi ortak eylemin *pratik* olarak oluşturulması *hem de* bu eylemin halihazırda mevcut olduğunun açığa çıkarılmasıdır. Ve aslında biz üçüncü tarafı da

Hala toplanma halinde olduğu ve pasif, düzensiz bir faaliyette bulunduğu an. Ve kendi seriliğini çözerek, orijinal bulaşmanın nasıl ortadan kalktığını görebildiğini ve ortak praksisin kuralı ve anlamı (*signification)* olarak kurduğu) kendi etkinliği aracılığıyla, yalnızca özgür etkinlik olarak davranışını (ona bir anlam *vererek*) değil, aynı zamanda *ortak* eylem olarak seri şiddeti de nasıl kurduğunu gördük. Aslında bu 'keşfin' kendisi de bir eylemdir: ilk başta, gördüğümüz gibi, üçüncü taraf, öğütleri, emirleri vs ile pasif faaliyetin üzerine gider ve onu Diğerleri'nde praksise dönüştürmeye yardımcı olur;

Ve böylece kendisini, pasifliğin tasfiyesi için özgür bir kural haline getirir. Öte yandan, mevcut koşullar temelinde (özellikle de çevrenin pasif sentezleri aracılığıyla düşmanca bir *praksis* tarafından işaret edilen negatif birlik temelinde), ortak *praksisin* gerçekleştirilmesine yönelik bu hareket, *tüm üçüncü taraflarda* yaklaşık olarak aynı zamanda gerçekleşir. Bu, emirlerin dolaşıma girdiği andır. Şimdi, bu anda – örneğin daha önce bahsedilen, polis tarafından dağıtılan bir topluluğun buna karşı yeniden bir araya gelerek bir gösteriye dönüştüğü anda - bireylerin çokluğu hala tözel bir birliğe . Yine de bir yeniden gruplaşma meydana gelir: bir şey bir bütünlük olarak var olur. Ancak bu bütünlük oldukça basit bir şekilde göstericilerin polise saldırısıdır. Açıklamamız gereken ilk şey de budur. Şimdi, 1789'da olduğu gibi örgütlenmemiş toplantılar söz konusu olduğunda, kaçıştan yeniden toplanmaya geçişin herhangi bir birey tarafından verilen belirli bir emirden kaynaklanmadığı açıktır; ya da en azından böyle bir emir çok önemli değildi. Eğer ilk emre 'itaat edilmişse', bunun nedeni aslında herkesin bu emri vermiş olmasıdır. Fakat

Görünüşe göre burada, gerçek bir birlik oluşturamayacak gibi görünen sentezlerin sahibiz. Ancak, daha yakından bakalım: göstericilerin yeniden toplandığı anda, herkes *praksisini* diğer sokaktan çıkan ve oluşum halindeki gruba katılan Öteki'nde yeniden keşfeder; ancakher biri yeni davranışının özgür kaynağı olduğu ölçüde, bunu *Öteki'nde, Öteki-Olan* olarak değil, *kendi özgürlüğü* olarak bulacaktır. Burada, örgütlü grubun temel yapısı olduğu ortaya çıkacak olan dolayımlı karĢılıklılıkla bir kez daha karĢılaĢıyoruz. Ama artık herkesin ilerlediği ve kendisini komşusunun şahsında ilerlerken gördüğü bu oluşum halindeki yeniden gruplaşmanın üçüncü taraflar arasında bir aracılık işlevi gördüğünü görebiliriz: bu, herkes için bütünleştirilecek bir topluluk ve kendi varlığıyla genişletilecek bir grup olduğu anlamına gelir; ve onun aracılığıyla, aslında herkes, karşısına çıkan üçüncü tarafın hareketini kendi hareketi ve parçası olmak üzere olduğu grubun kendiliğinden genişlemesi olarak algılar. Böylece *praksisim* bana sadece kendim olarak, *burada, şimdi* değil, aynı zamanda komşum aracılığıyla bana yaklaşan kendim olarak ve komşum ve kendim üzerindeki kendi totalize edilmiş etkisiyle sus tutulmuş olarak görünür. (Aynı şekilde hareket ederek ve kendimi onunla aynı kılarak, onunla grup içinde, grubun gücünün totalleştirici bir artışı olarak karşılaşıyorum ve bu totalleştirme beni grubun kendisi aracılığıyla belirliyor: onun benim olan bireysel eylemi beni, grubun genişlemesi yoluyla

bütün, daha büyük bir güvenlik). Şimdi, yeniden gruplaşmanın başlangıcından itibaren ve takip eden mücadele sırasında, üçüncü taraflarca yapılan bütünleştirmelerin çoğulluğu ortadan kalkmaz; yüzlerce bireysel sentezden başka şey yoktur. Ancak bu çokluk, onu oluşturan eylemlerin her birinde kendini olumsuzlar. Gerçekten de, her ortak *praksis* olarak bütünü oluşturduğu ölçüde, kendisini düzenleyici olarak, yani bütünün içindeki *praksisi* olarak sunar. Ve her bir bireysel praksiste kendisini tanıdığı ölçüde, bunların her birini toplam *praksisin* üçüncü bir taraftaki varlığı olarak görür. Ama aynı zamanda, diziselliği tasfiye ederek, kendi *praksisini* özgür, diyalektik bir belirlenim olarak üretmiştir. Böylece polise saldırmaya çalıştığında, yalnızca grubun varlığının ve pratiğinin mümkün kıldığı bir eylem gerçekleştirir; ama aynı zamanda bunu kendi özgür pratik faaliyeti olarak üretir. Dolayısıyla grubun toplam *praksis* olarak eylemi, baĢlangıçta *baĢka* bir *eylem (action autre),* onda ya da bütünden yabancılaĢma değildir; onda ve herhangi bir üçüncü kiĢide özgürce kendisi olduğu ölçüde bütünün eylemidir.

Bu daha fazla açıklama gerektirmektedir. Her bireyin ne şekilde *praksis* özgür bir bireysel geliĢimdir ve ne Şekilde olursa olsun ancak totalleĢmiĢ bir çokluğun *praksisi* olabilir. Ġkinci nokta bir örnekle kolayca ortaya konabilir: tek baĢına ya da birkaç yoldaĢıyla birlikte belirli bir gösterici asla polise saldırmayı denemezdi bile – çünkü böyle bir giriĢimin imkânsızlığı olgulara kazınmıĢ olurdu. Dolayısıyla davranıĢı kendi içinde kolektif olarak, yani yalnızca çok birey tarafından gerçekleĢtirilebilecek bir eylem olarak belirlenmiĢtir. Ancak bu çoklukla ilk kez bir araç biçiminde, yani yeniden içselleĢtirilmiĢ bir çokluk olarak karĢılaĢıyoruz. Kütlenin, salt niceliğiyle nasıl ağırlık, etkinlik olduğunu gördük. Ama aynı zamanda kütlelerin etkinliğinin *öteki etkiyi (I'eJfet autre)* ürettiği açıktır; yani pratik alanda inorganik maddeselliğin zorunlu ürettiği etkiyi. Buna karĢılık burada birey mücadeleye *bir* çokluk *olarak* katılır, yani çokluk onun eyleminde özgür bir *praksis* tarafından bütünleĢtirilmiĢ bir araç olarak zaten vardır. Saldırıya ne yalıtılmış ne de *yüzüncü* olarak katılır, ama burada ve her yerde yüz sayısının *materia! gücü olmaktan* aldığı gücün özgür kullanımı olarak katılır. Sayı, eylemin bir yapısı olarak – yani üçüncü tarafın kararının herkes için bir unsuru olarak - yalnızca temel bir silah türüdür. Herkes ona bütünüyle sahiptir, tıpkı herkesin bir kazmaya ya da bir silaha sahip olabileceği gibi.

tabanca (yani kazma ya da tabanca). Ama aynı zamanda herkes onu etrafında görür ve kendisini onun içinde bulur, tıpkı birkaç askerin kendilerini bir askeri makinenin içinde bir arada bulması ve onu birlikte manevra etmesi gibi. Örneğin, kendi garantisi olduğu gibi, koruması da olabilir (ya da başka durumlarda olumsuz bir unsur olabilir).

- insanlar ayırır ve böler; ancak bu daha sonra açıklığa kavuşacaktır). Bu anlamda, *bu* üçüncü kiĢide ve diğerlerinde sayı bir *öteki-varlık (etre-autre) olarak* değil, bireysel etkinliği yüz katına çıkaran içselleĢtirilmiĢ gerçeklik olarak ortaya çıkar (üçüncü kiĢiye kendi gücünün yüz katını vererek değil, örneğin düĢman grubu oluĢturan bireylerden *birine* karĢı savaĢarak onu parçalamasına izin vererek, onların bölünmemiĢ eylemlerine ayrılarak katlanmak yerine). Dolayısıyla *ekleme*, birimlerin salt hareketsiz bir toplamı olmak yerine, herkes için sentetik bir eylem haline gelir: herkes gruba *daha* çok *sayıda olmak için* katılır ve böylece
grup herkesin pratiği haline gelir.

Diğer soru artık doğrudan yanıtlanabilir: özgür totalleştirici *praksis*, gerçekte ve pratikte, henüz totalleştirme tarafından koşullandırılmasına izin verir. Diyalektik rasyonalitesi, totalleĢtirmede kendisine yönelik tehdidi, grubun ve kendisinin düĢman tarafından totalleĢtirilmiĢ negatif birliği olarak açığa çıkarmıĢtır; yine diyalektik rasyonalitesi, baskının gelecekteki kurbanlarının pasif totalliğini direniĢin aktif totalleĢmesine dönüĢtürerek, grup içinde ve grup aracılığıyla, içselleĢtirilmiĢ çokluğun pratik yapısına el koymuĢtur. Üçüncü şahıs*, pratiği* içinde *ve pratiği* aracılığıyla*,* grupta bireysel ve ortak eylem arasındaki ayrımın eksikliğini teyit eder. Daha önce dizinin hiçbir yerde olmadığını, her zaman *başka bir* yerde *; buna* karşılık grup her zaman buradadır ve da başka bir yerde olduğunu bildiğimiz ölçüde, bu başka yeri *aynısı olarak* kurar. Onun döngüselliği bu şekilde anlaşılmalıdır. Serinin döngüselliği bir uçuş döngüselliğidir; her *şimdi ve burada'yı, şimdi ve 'nın Ötekileri* aracılığıyla diskalifiye ederek yıkar. Grubun döngüselliği her yerden *bu* şimdi ve burada'ya gelir, böylece onu her yerde aynı ve aynı zamanda özgür, gerçek bir etkinlik olarak oluşturur. *Benim praksisim* kendi içinde grubun *praksisidir* burada benim tarafımdan totalize edilir, öyle ki her bir diğer ben onu burada bir diğerinde totalize eder, bu da onun özgür her bulunuşunun gelişimi sırasında s:tme'dir. Burada pratik olan ama tözsel olmayan ilk 'biz', içselleştirilmiş bir çokluk olarak benin özgür her yerde bulunuşu olarak belirir. Ben O'nun içinde kendim değilim: *praksiste O ,* sadece *O* vardır.

birkaç *kendilik.* Aslında bir *praksisin* özgür geliGimi ancak bütünsel ya da tamamen yabancılaGmıG olabilir. Dolayısıyla grubun sentetik birliği
Herkes için özgürlük, ortak eylemin özgür, sentetik gelişimi olarak özgürlüktür; polisle *savaşan* göstericiler için bu bir *savaştır* (taşra memuru Stendhal ya da sadece bir tanık olan Fabrice için öyle olmasa da,
her zaman *başka bir yerde* olduğu ve *başka bir yerinin onun birliği olduğu),* ancak
Her yerde *aynı* olduğu ve herkesin *onun içinde* Ali ile aynı hale geldiği ölçüde, yani *öz-nesnel Özgürlük.*

Daha sonra, grup soğuduğunda ve kalıcı hale geldiğinde, üyeleri *dramatik* bir Gekilde ayrılacak ve mücadele bir pratik olarak onların birliği – tek birlikleri – olarak kalacaktır: ancak buradaki özgürlük, herkesin herkesin içinde olduğu ölçüde, *zorunlu* bir karakter kazanabilir. Bunun nedeni, göreceğimiz gibi, sadece aynı , aynı zamanda böyle olmasıdır,
zaten, başkalıktan etkilenmiştir. Ancak kaynaşmış grubun kendiliğinden *praksisinde,* özgür faaliyet herkes tarafından benzersiz *(kendine ait),* çoklu (içselleştirilmiş çokluk ve *bireysel sonuçta* çoklu bir sonuç olarak gerçekleşen güç) ve toplam (gelişen nesnelliğin toplamı olarak) olarak gerçekleştirilir.
tion). Açıkçası bu, ne iGbirliği, ne dayanıGma ne de bu ilk topluluğa dayanan rasyonel örgütlenme biçimlerinden herhangi biriyle ilgili bir mesele değildir. Grubun orijinal yapısı
özgür, bireysel *praksisin kendini nesnelleştirebileceği* gerçeğinden kaynaklanır.
Herkes, totalleştirici durum aracılığıyla ve totalleştirilmiş nesnede, özgür, ortak *praksis* olarak. *Devam etmekte olan savaş*, herkes için, *nesnede olan* ve *nesnede görülen,* iki taraf arasındaki mutlak bir karşılıklılıktır.
Düzenleyici üçüncü taraf nedeniyle yeniden içselleştirilmiş bir çokluk olarak grup, bireye *verili* bir *inisiyatif tanıdığı* ölçüde ve birey, *praksisi*, *burada bütünsel*, düzenleyici bir *praksis* olarak (*tüm savaş* olarak*),* herkeste bütünselliğe izin *verdiği* ölçüde,
ve özgür bir bütünlük olarak herkesin kendisini ortak amaçta nesnelleştirmesi.

Bu amaç elbette süreç devam ettikçe (biz sadece kaynaşmış grup inceledik) ortaya çıkan olasılıklara göre keşfedilir. Ancak gelişiminde ortaya çıkar
düzenleyici bir üçüncü taraf olarak *herhangi bir kişi* tarafından sergilendiği ölçüde
tikelde ortak olasılık. Sokak ve küçük duvar, herkese ya da ve dolayısıyla herkese geçici olarak görünecektir.
barınak: bunu işaret etmek bir grup oluşturmaktır. İmleyen kişi gruptu, çünkü olasılığı *ortak* gözlerle görüyordu; ama *belirleyerek* grubu *oluşturdu* (bütünleşmesini ilerletti, bozgundan kaçındı). Ancak herkes bu belirlemeyi *çoktan* aşmıştır: bu artık bir olasılık değildir

(bir belirleme tarafından gerçekleştirilir ama ortak çevrenin yapısında zaten maddi olarak mevcuttur), ancak diğer üçüncü taraflar küçük duvarın olası bir sığınak olduğunu *fark* ettiklerinde, zaten onun arkasında yeniden toplanmaya başlamışlardır. Özgürce belirleyen egemen üçüncü taraf – tam da herkesin kendi özgürlüğü olduğu için – *praksis* tarafından aşılması gereken bir mesaj *(anlamlandırma)* taşıyan salt bir işaret direğinden farklı değildir. 'Şu duvarın arkasına sığınalım' demek, kendini *burası da dahil olmak üzere* her yerde özgürce aktarılan özgür bir anlam haline , çünkü onu işaret eden üçüncü taraf için işaret etmek ve koşmak aynı şeydir.

Burada, panik durumunda, Öteki'nin koşması gerçeğinin, benim eylemimi Öteki'nin ortamında bana ifşa ettiğini ve duvarın arkasına saklanmak için koşmanın bulaşıcı bir durum olarak ortaya çıktığını fark etmeliyiz.

yayılma. Her *halükarda*, grup, seriliği tümüyle tasfiye ederek kendini oluÇturma *sürecinde sürece*, seriliğin kaldığı yerlerde, ortak eyleme onu karikatürize ederek, basitçe yerel paniklerle yardımcı olabilir. Seri faaliyet arasındaki temel fark -karşı finalize ve pasif olsa *.teleolojik* bir *nedeni olan seri faaliyet* ile grup *praksisi arasındaki temel* fark*,* bu durumda ve her nerede olsun, bireysel *praksisin* özgürlüğü değildir, çünkü kasıtlı bir saldırı kadar bulaşıcı panik de kendisini herkesin *praksisi* aracılığıyla gerçekleştirir*;* Birinci durumda, özgürlük kendini sadece iktidarsızlığın pasif faaliyetinde ortaya çıkarmak için ortaya koyar (kendimi Öteki'nde avlanmış olarak keşfederim ve yabancılaşma kendini dönüştürerek ve zorunluluğun keşfinden ötekinin zorunluluğun boyun eğmesine geçerek doruğa ulaşır), ikinci durumda ise, oluşum grupta, lider her zaman *benimdir*, başkaları yoktur, ben *egemenim* ve diğer üçüncü taraflardan gelen emirleri *kendi praksisimde keşfederim*. Göstericiler şu ya da bu ortak *praksisin* kökeni hakkında sorgulandıklarında (eylemleri 'vahşi' olduğunda ya da oldukça basit bir şekilde, yerel ölçekte ve öngörülmeden gerçekleştiğinde), genellikle *birinin* (herhangi *birinin*) ortak faaliyeti yönlendirmek için *pratik* bir *işaret* verip vermediğine ya da aslında hepsinin söylediği gibi: 'Bunu yaptık çünkü yapılacak en bariz şey buydu, çünkü başka bir şey yoktu' vb. olup karar veremezler. Özellikle de bir duruşmada, hasım hakimler tarafından sorgulandıklarında, göstericilerden *herhangi* biriyle dayanışma içinde olduklarına dair açık ve aktif bir farkındalıkları vardır: eğer birisi *gerçekten* bağırmış, saldırmış ya da ateş etmişse, vs. ismini vermezler ya da birisi suçüstü yakalanmış ve kendilerine gösterilmişse, şöyle derler (ve bu militan bir grubun aktif bir *praksisidir*)

Bilmediklerini, *hepsinin* sorumlu olduğunu. Dolayısıyla, bu ilk aÇamada *bir* lider yoktur ya da baÇka *bir* , durum *tesadüfen tek bir üçüncü* kiÇinin ilk eylemi belirlemesi, iÇaret etmesi ve göstermesi *Çeklinde* olabilir; ancak *bundan sonra* ya da bu nedenle ve her mücadelenin koÇulları nedeniyle artık ortak bir iÇaret yoktur, çatıÇmanın geliÇmeleri her bir bireyi ya da küçük grubu, orijinal grubun diğer parçalarıyla eÇgüdüm sağlayamadan düÇmanın praksisine uyum sağlamaya zorlamıÇtır – ancak her bir birey hala gösterinin *eylemdeki özgür totalizasyonu* olarak .

Ancak sorgulandığında, kanıtlayıcının grupla, ne aşkın *(transcen dante)* bir sentez olarak ne de herkesin eylemindeki tek bir nitelik olarak ilişki kurmaması da dikkat çekicidir. İster baskıcı bir hükümetin temsilcilerine düşmanca bir şekilde yanıt veriyor olsun, isterse kendileri için gerçekleri ortaya koyuyor olsun, eylemi özgür bir gelişme, amaçları ve araçları özgür, pratik kesinlikler *(kanıtlar)* olarak yorumlayacaktır. Bu da durumu, *basit, bireysel faaliyette olduğu gibi praksiste de* kendini açığa vuran bir durum olarak sunması anlamına gelir. Oldukça basit bir şekilde, hesaplar (ve her bir bireyin kanıtlarında bize anlattığı gibi, kendi gösterilerini belirleyen tehlikelerin ya da risklerini ve sonlarını üreten hedeflerin ortaya çıkışı) *zorunlu* olarak her katılımcının *aynı praksis* olduğunu varsayar, *çünkü burada* özgür, ortak gelişimin bireysel *praksis* tarafından pratik alanın özgür totalizasyonu yoluyla totalizasyonu konusudur. Dolayısıyla, serilik olarak bozgunun aksine, kendini zaten belirsiz bir şekilde bir yeniden gruplaşma aracı olarak yansıtan bu uçuş, ortak olduğu ölçüde *burada* egemen faili olarak herkese sahiptir; ve herkes kendisine her yerden gelen ortak anlamları *(significa tion'ları)* ya kesinlikler olarak, onları aşarak ya da özgür araç ve amaç seçimleri olarak *üretir*. Elbette, mücadelenin kendisinde, saldırgan ya da savunmacı faaliyet, bir başkalık yapısı (bazıları – diğerleri) oluşturan belirli farklılaşma başlangıçlarını . Ancak bu başkalık *bir araç* olduğu *(bazı* insanlar askerlere ya da polislere arkadan saldırırken, *diğerleri* onlara kafa kafaya hücum eder), *praksisin* icat olarak özgür gelişimi içinde *üretilir*. Elbette herkes için bu, verili olanın yeniden içselleştirilmesini içerir (aslında bu 'verili' basitçe daha önceki serilik statüsü olarak ortaya çıkacaktır). Ancak, tam da bu nedenle, praksise tabi kılınır.

-*Praksisin* ortak birliği ve her 'aynı', hem burada hem de orada, her yerde aynı ölçüde *öteki olur* (yani

50 temel, kendiliğinden örgütlenme, nesnel koşullar ve düşmanın taktikleri tarafından her üçüncü tarafa yarı üretilmiş yarı dayatılmış olduğu ölçüde). Benzer şekilde, *içselleştirilmiş sayı* bir nicelik kalır; ancak eylemin gelişimini (bir araç olarak) koşullandırdığı ölçüde, bu parçasız nicelik kendisini herkeste bir *yoğunluk* olarak, düşmana karşı (tüm üçüncü taraflarda) aynı derecede güç olarak sunar. Bu anlamda, komşuyla ilişki hem değişebilirliktir <Ben ve o tekliği) hem de her yerde tüm *praksisin* mutlak varlığıdır: herkes özgürce *yüz olduğu* ölçüde herkes *yüzdür*.

Metodolojik olarak en basit durumda (zafer; örneğin Bastille' alınması), sonucun birliği (bireysel praksiste olduğu gibi) grubun nesnel gerçekliği, yani kendisini yalnızca hareketsiz maddesellik içinde üretebildiği ölçüde *varlığı* haline gelir. Sonucun her zaman hareketsiz olmadığına itiraz edilebilir: ancak bu itiraz, inorganik olanı, doğru olacağı üzere, belirli koşullarda her türlü maddi varlığı karakterize edebilecek koşul olarak görmek yerine, belirli bir tür maddeselliği tanımlayan belirli bir tüzük olarak görmeye dayanır. Örneğin 14 Temmuz'da kalabalık tarafından alınan tutsaklar ortak eylemin maddi ve inorganik bir sonucuysa, bunun nedeni halkın zaferinin örgütlü bir savaşçı grubun yok edilmesi ve onun yerine bir iktidarsızlık çokluğunun (tutsaklar arasındaki tek olası ilişki olarak yeniden dışsallaştırılmış niceliğin) geçmesi olarak nesnelleştirilmesini temsil etmeleridir. Elbette sonucun -pratiğinde nesneleştirilmiş bir grup olarak - kendi içinde yabancılaşmaya müsaittir. Bu sorun incelenmelidir oldukça yakından ve buna geri döneceğiz. Ancak bu – zorunlulukla yeni bir karşılaşma olsa bile – mutlaka zafer anında ortaya çıkmaz; ancak çok daha sonra, binlerce farklı koşul ve pratik aracılığıyla devam edebilir. Gerçekten de bu açıdan kolektif pratik bireysel pratiğe benzer: herkes şimdi ya da daha sonra, faaliyetlere ve koşullara bağlı olarak yabancılaşmasını bir zorunluluk olarak keşfedebilir. Ancak, gördüğümüz gibi, bu yabancılaÇma günlük yaÇamın her anında kendini gösterir; örneğin, sömürülenlerin bireysel olarak durumlarından kaçmak için yaptıkları her giriÇim, sınıf varlıklarını nesnellik içinde esnek bir Çekilde sınırlar. Grubun eylemi, grup yeni bir gerçeklik ve sonucu mutlak bir yenilik olduğu sürece zorunlu olarak yenidir.

Halk Bastille'i ele geçirdi. Bu kamusal olgu, az önce üstesinden geldiği anlamlarla aynı şekilde yorumlanamaz.

atılır. Bu nedenle yabancılaÇma -eğer gerçekleÇirse- genellikle *çok daha sonra* ve çatıÇmalar yoluyla ortaya çıkar. Böylece zafer anı -*istisnai* durumlar hariç- muzaffer gruba kendisini özgürlüğün *praksis* olarak saf nesnelleşmesi olarak sunar; ve indirgenemez yenilik karakteri grup için birliğinin yeniliğini yansıtır. Ve Çüphesiz herkes bu nesnelleÇmeyi kendi özgür *praksisinin* bir sonucu olarak görür, çünkü burada özgür bireysel eylemle geliÇen bütündür; ama herkesin bu bütünsel nesnellik algısının, ortak bir davranıÇ olarak üçüncü tarafların ortamında ortaya çıkması dikkat çekicidir. Bastille'in geçitlerinde, salonlarında ve merdivenlerinde sürekli geçit töreni, halkın zaferinin gerçek anlamda hayata geçirilmesidir. Yalıtılmış bireyler için (gece nöbet tutan silahlı bir burjuva) ortak nesneleştirme artık sadece soyut bir anlam haline gelmiştir ve onların coşkusu -eğer bunu yalıtılmış bir şekilde deneyimliyorlarsa- zaferi yaşamanın bir yolu olmaktan ziyade ruhani bir egzersizdir. (Ayrıca – çağdaş anlatılardan bildiğimiz üzere – burjuva muhafızlar arasındaki baskın duygu korkuydu. Kendileri için çok büyük *işlenmiş* bir *şey* tarafından emilen ortak eylem onları aştı ve ezdi ve kendini – yanlış bir şekilde - karşı finalleriyle ve hatta belki de yanıltıcı bir şekilde yabancılaşma olarak gösterdi. Herkesin yokluğunda, felaketlere, acımasız baskılara vb. yol açabilecek Öteki Eylem *(l'Acte Autre)* haline geldi) Kısacası, zafer hala hayatta olduğu sürece, toplam nesne herkese yalnızca toplam bir pratik aracılığıyla, herkes herkesle birlikte olduğu ve *burada* bu bütünlüğün gerçek varlığını fark ettiği ölçüde göründü. Böylece nesnel *praksisin* ilk değiÇimi olarak inorganik maddeselliği geçici olarak gizli kaldı: ele Bastille'e gelen her ziyaretçi "kamusal ziyaretinde" çokluğu içselleÇtirdiği ölçüde, pratik bir örgütlenme olarak nesnenin sentetik birliği kendini açığa çıkardı ve eylemsizliğin çoğulluğunun kendisi *bu nesnede* birliğe tabi oldu. Bir grubun birliği, bir dereceye kadar, onu bir yok olma sürecinin birliği olarak belirleyen düşman nesneden (bir grup *praksisinin* bu tehdidi gerçekleştirdiği ölçüde) toplanmaya . Şu anda herkesin ortak eylemi, düşman nesnenin bütünsel birliğini üreterek zaferi ifade eder ve iktidarsızlığa indirgenir. Belli bir bakış açısından zaten tarihi bir şatodan, bir harabeden başka bir şey olmayan şey, grup aracılığıyla ezilmiş ve bağlanmış ama hala tehlikeli bir düşmanlık olarak kendini üretir.

Kısacası, sentezlerin çokluğu şu şekilde tanımlanamaz *pratik* grubun (veya kaynaşmış grubun) inert birlikteliği olarak

Sadece dışsallık ilişkileriyle birbirine bağlanan özdeş süreçler. Sentezleri diğerleri olarak birleştiren bir seri başkalık bağı olarak da tanımlanamaz, Yine de vardır, çünkü herkes kendisini koşullandıran koşullar temelinde eylemde bulunur ve eylemlerini geliştirir. Aşkınlıkta *(Ia transcen dance)* sentezi haline gelecek bir hipersentez anlamında, totalizasyonların çokluğunun sentetik birliğinin olmadığı da doğrudur. Gerçekte olan şey, tümün birliğinin, her bir fiili sentez içinde, *aynı* grubun herhangi bir başka senteziyle, bu başka sentezin içselliği olduğu ölçüde, karşılıklı in teriori ty bağı olduğudur. *Kısacası* birlik, totalizasyonların çoğulluğunun içeriden birleştirilmesidir, bu çoğulluğu farklı eylemlerin bir arada varoluşu olarak yadsıması ve kolektif faaliyetin birleşik *(benzersiz)* olarak varlığını onaylamasıdır. İçeriden: her *bir* sentezin içinden, kendisini *burada,* özgürlük içinde, gelişmekte olan totalizasyon olarak olumladığı ve pratik yoluyla tüm diğerlerini *kendisi* olarak oluşturduğu ölçüde *(y*a kendisini düzenleyici olarak konumlandırarak ya da kuralını üçüncü bir taraftan kabul ederek, yani onu *burada* aynı ve birleşik olarak özgürce üreterek).

Öte yandan, pratik içselleştirilmesi, gördüğümüz gibi*, ortak eylemin aracı* ve dolayısıyla toplam nesnelleştirme açısından birleştirme aracı haline gelen çokluğun içselleştirilmesini içerir. Süreksiz nicelikten yoğunluğa geçiş olarak çokluğun bu yeniden içselleştirilmesi, ayrık öğeler arasında (bireysel toplamlar arasında) bir dışsallık ilişkisi olarak *sayının* çözülmesiyle sonuçlanır. *Yüz olmak, bin olmak,* düşmanın gözünde olduğu kadar grup için de ("*Çok fazlalar*, onları rahat bıraksak iyi olur," vb.), ya da sayılmanın bir olasılığıdır ve hemen özgür bir birlik-anlam geri döner, Böylece, sayıyı yeniden emdiği ölçüde, grup sayılamayan bir çokluktur. Bu, niceliğinin inorganik maddesellik olarak ortadan kalktığı anlamına gelmez; niceliğinin onda araçsallık olarak kavranması gerektiği anlamına gelir. Ve elbette , *kütlelerin* özellikleri (ağırlık, vb.) için de geçerlidir, öyle , aldığımız temel kavgada, bunların hepsi içselleştirilmiş ve dışsallığı kontrol etmektedir. Burada, grubun inorganik özellikleri, tıpkı bireysel eylemindeki pratik organizmanın dışsallığın fiziko-kimyasal alanında enerjiyi dönüştürmek için bir kaynak olarak hareket etmesi gibi (yani, organik yapılar tarafından aşılan ve korunan inorganik bir yapı olarak dışsallık içindeki varlığını kullandığı ve kontrol ettiği ölçüde), alanda hareket etmenin araçlarıdır.

Bu yeni (ve muhtemelen beklenmedik) yapının, yani her bir sentezin içinde her yerde bulunma olarak birliğin anlaşılabilirliğinin tamamen şu iki özelliğe bağlı olduğu açıktır: bu her yerde bulunma *pratiktir:* bir varlığın ya da bir durumun değil, gelişen bir eylemin her yerde bulunma özelliğidir; ve yalnızca kendisini böyle konumlandıran özgürlüğün her yerde bulunma özelliği olarak kavranabilir. İlk özelliği daha önce vurgulamıştım: eğer sorun grubun birliğini *onun tözüne* yerleştirmek olsaydı, az önce söylediğimiz her şey saf mantık ya da safsata olurdu, çünkü bir bütünlüğün tözsel birliği her parçada ancak bütün her parçadan farklı olduğu ve kendisini hepsinin aşkın *(transcendame)* bir toplamı olarak ürettiği ölçüde vardır. Ama biz bir *praksisle* uğraşıyoruz ve burada, aksine, tanımladığımız tüm sentetik belirlenimlerin, her biri onu hem kendi içinde de her yerde var kıldığı ölçüde ortak eylemi *gerçekten yarattığını* fark etmeliyiz (örneğin, herhangi bir ağızdan çıkan ve yüz kol tarafından yerine getirilen emir gerçek bir totalizasyon sürecidir). Ayrıca, böyle bir ortak eylemin tözsel varlığı *onun dışında ve gelecekte,* ortak amaçta yatar (grup kendisini bu olumsuzlamanın olumsuzlaması olarak kurduğu ölçüde, grubun düşman tarafından ilk tasarımıdır); ve kendisini zaten *ortak* olarak kurmuş olan amacın kendisi ve kendisi tarafından (dışında) ortak olarak gerçekleştirilmesiyle kendisini olarak nesnelleştirir. Örneğin, düşmanın kaçışı kendi içinde ortaktır (ve yalnızca ortak çaba tarafından üretildiği için değil), düşmanın ortak pratiği geri dönmüş ama yine de ortak olarak göründüğü ölçüde. Pasif bir çokluğa indirgenmiş tehditkâr bir birliğin yok edilmesi olarak mahkûmlar bile ancak önceki bir anlama (yok edilen olumsuz ortak *praksise*) referansla anlam kazanır. Ancak kaynaşmış grubun temel özelliği özgürlüğün aniden dirilişidir. Özgürlük, eylemlerin koşulu ve yabancılaşmayı gizleyen maske olmaktan hiç , ama pratik-atıl alanda, insanın kulluğunu ebediyen yaşamak zorunda olduğu ve nihayetinde yabancılaşmalarının ve iktidarsızlıklarının gerekliliğini keşfetmesinin tek yolu haline geldiğini gördük. Kolektifin tasfiyesi olarak isyanın patlaması, ne ortaya çıkardığı yabancılaşmada ne de iktidarsızlık olarak acı çeken özgürlükte doğrudan kaynaklara sahip değildir; tarihsel koşulların bir araya gelmesi, durumda kesin bir değişiklik, ölüm tehlikesi, şiddet olması gerekir.

Lyon'un ipek dokumacıları *yabancılaşmaya karşı* birleşmediler ve sömürülmesini önlemek için savaştılar.

Ücretler, yani temelde statükonun restorasyonu için. (Ama tabii ki pratikleri bu restorasyonu her halükarda engelliyordu. İsyandan sonra toplum artık eskisi gibi değildi, Fransız proletaryasının tarih öncesi yerini tarihine bırakmıştı). Ancak ortak tehlikeye karşı, özgürlük kendini yabancılaşmadan kurtarır ve kendini ortak etkinlik olarak onaylar. İşte tam da özgürlüğün bu özelliği
Bu da her üçüncü kişide Ötekinin (eski Ötekinin) *aynı* olarak algılanmasına yol açar*:* özgürlük hem benim bireyselliğim hem de benim
ubiquity. *Benimle birlikte* hareket eden O'nda özgürlüğüm yalnızca *aynı şey* olarak*,* yani bireysellik ve olarak tanınabilir. Bu
Bu nedenle özgürlük, eylemin diyalektik yapısı olarak, üçüncü tarafın kendisinin *Ötekiler olarak* üçüncü taraflarca belirlenmesine izin vermesini engeller*:* aslında, kaçma ve yeniden bir araya gelme örneğimizde, özgürlük kendisini aynı anda hem üçüncü tarafta hem de herkeste bir ilk sentez olarak ve pasif faaliyetin ortak bir amaç için özgürce yönlendirilen eyleme dönüşümü olarak konumlandırarak ötekiliği çözmüştür. Ve *praksis* olarak bütünlük, herkesin bütünleşmesi yoluyla (, bir araya gelmenin eylemle birleşmiş bir gruba dönüşmesi yoluyla) özgürlüğüme geldi. Böylece, kendisini düzenleyici hale getirdiği özgür eylemlerin varlığı sayesinde, kendi eylemim içselleştirilmiş bir çokluk boyutu kazandı. Ancak inorganik olanın bu içselleştirilmesi, failin içine bütünlüğün ataleti ya da pratik bütünlük ile bireysel *praksis* arasında sonsuz küçük bir mesafe şeklinde başkalığı yeniden sokmadıysa, bunun nedeni içselleştirmenin yalnızca benim özgür eylemim tarafından seçilen bir araç , çünkü her yerde herkesin özgür *praksisi* tarafından seçiliyordu.

Böylece ortak *praksis*, düÇmanın ortak *praksisine* karÇı bütünleÇme ve mücadele olarak*,* kendini herkeste *praksisinin* yeni, özgür etkinliği olarak, çabasının özgür yoğunlaÇması olarak gerçekleÇtirir; her özgürlük kendini yanal olarak tüm özgürlüklerin bütünleÇmesi olarak yaratır ve bütünleÇme ona diğerleri aracılığıyla, onlar için özgürce bireysel olduğu ölçüde, bireyselliğinin yanal bir boyutu olarak gelir. Bunun bireysel *praksis* olarak özgürlüğün radikal dönüşümüyle hiçbir ilgisi yoktur, çünkü bu özgürlüğün statüsü*,* grubun bütünlüğünü kendi bireysel ikiliği içinde ve onun tarafından gerçekleştirilecek pratik bir boyut olarak yaşamaktır. Ancak burada özgürlükler arasında yeni bir ilişki olduğu doğrudur, çünkü grubun her totalizasyonunda özgürlükler kendilerini *aynı* olarak kabul ederler. Üçlü karşılıklılık ilişkilerinden ve üçüncü taraf ilişkilerinden farklı olan bu ilişki, aracılık ettiği ölçüde üçüncü taraflar arasında karşılıklı bir tanımadır

Tüm karGılıklılıkların geliGen bütünleGmesi ile; ve bu düGünce ne düGünsel ne de statiktir: sadece ortak bir acil durumun gerektirdiği araçlardır. Bu nedenle ortak eylem, temel düzeyde, en azından pratik yönleriyle, açıkça daha büyük olan sonuçları dışında, bireysel eylemden esasen farklı değildir. ToplamlaGtırılmıG bir çokluk tarafından GiGirilmiG ve herhangi bir yerde ortaya çıkan tek bir bireysel özgürlük, özdeGtir, her zaman eylemdeki bir çokluğu, *buradan, merkezden*, kendini nerede gösterirse göstersin, çokluğun ve gücünün ilk kullanımını, iGlevlerin ilk farklılaGmasını kontrol eder. Ve sentezlerin değişen çokluğunun altındaki bu özgürlüğün birliği, bizzat ve temelde, tümün negatif birliği (düşman tarafından yok edilme yoluyla totalizasyon) ile totalize edici olarak *ortaya* çıktığı ve kendisini bu temelde özgürce *ürettiği* ölçüde bu olumsuzlamanın olumsuzlanması arasındaki ilişkidir.

Elbette bu teorik açıklama hiçbir zaman tam olarak uygulanamaz mümkün: her yerde ve her yerde aynı şekilde ortaya çıkan özgürlüğün, ortak projeyi herkes aracılığıyla herkese ve herkes aracılığıyla herkese ilettiği doğru değildir. ÇatıGmalar tam da seriliğin *burada* geç, *orada* erken olabilen zamansal bir süreç olduğu ölçüde ortaya çıkar; kalıntıları özgürlüklerin kendileri için olarak serilik tehdidini temsil eder. Grup bu tasfiyeleri hızlandırmak için kendi üzerinde eylemde bulunmalıdır: bu tür ortak, içsel eylemlere geri döneceğiz. Dahası, *grubu* oluGturan bireylerin *homojen* olduğunu varsaydık ya da (baGka bir ifade etmek gerekirse) yalnızca üzerlerinde asılı duran tehdit açısından ele aldık. Aslında her biri gruba *pasif* bir karakterle (yani onu maddeselliği bireyselleştiren karmaşık bir durumla) gelir; ve bu pasiflik -buna biyolojik olduğu kadar toplumsal belirlenimleri de dahil etmeliyiz- serilikten ayrı olarak bile yeni bir *seriye* yol açabilecek bir histerezisin yaratılmasına katkıda bulunur. Bu ve diğer nedenlerden dolayı, taslağını çizdiğim teorik şema gerçekte geçerli değildir: erteleyiciler, muhalifler, emirler ve karşı emirler, çatışmalar, hızla yeniden emilen ve yerini başka liderlere bırakan geçici liderler vardır. Ancak, kaynaşmış grubun (aslında sadece pasifleşme yoluyla ölüme karşı mücadelesi olan) bu l{esi aracılığıyla temel nokta kalır: yani, grup kendisini gerçekten etkili bir *praksisle* oluşturacaksa, içindeki başkalıkları tasfiye edecek ve erteleyicileri ve muhalifleri ortadan kaldıracaktır. Bunun anlamı, ortak özgürlüğün herkeste kendini *onlara karşı* yaratacağıdır, ta ki

öfkenin, cesaretin ve sonuna kadar mücadele etme kararlılığının her yerde kendini gösteren homojenliği her göstericiye güven verene ve ona şunu gösterene kadar, dolaşan emirler gerçekten de herkesin kendi içinde ve herkes için kendine verdiği emirlerdir.

Yenilgi ya da kararsızlık tehlikesi artık orada, bir kaygı olarak, *bir Başka* Yer olasılığı yaratmayacak ve bunun yerine onu her yerden *buradaki* grubun pratik gerçekliği olarak oluşturacaktır. İşte bu meselenin özü: Herkese bağımlıyım, ancak pratik tanıma olarak özgürlük sayesinde bu bağımlılığa karşı *garanti altındayım*. Onlar benim kararlılığımla "0" savaşacaklar; *orası* daha fazla bir şey değil; ben "orada" onların *burada* olduğundan daha fazla tehlikede değilim; *bekliyorum* onlardan hiçbir şey (başkalık), çünkü herkes her şeyi hem burada ve 'orada'; bu nedenle kendi eylemim – mücadele koşulları onları görmemi engellese bile - *onlarınkini* düzenleyicidir; onlarda kendi sınırlarını belirleyen içimdeki pratik özgürlüktür; bu nedenle Azmimi kadar zorluyorum, bu azmi her yerde üretiyorum. 16

16. Aslında, ağırlaştırıcı sürprizler, izdihamlar ve rotalar meydana gelmektedir. Ancak Şu an için grubu düşmanca *praksisi* hesaba katmadan tartışıyoruz (düşman grup belirli bir noktada tüm gücünü ortaya koymaya karar verirse, grubun homojenliğini dışarıdan bozacaktır). Ancak şimdilik bu bizi ilgilendirmiyor: aslında grup metafizik bir gerçeklik değil, insanların bir hedefle ve birbirleriyle olan belirli bir pratik ilişkisidir. Belirli mücadele koşulları izdihama yol açarsa ve bu izdihamı yeniden gruplaşma takip etmezse, grup basitçe ölür ve bulaşıcı panik pratik-atılın egemenliğini yeniden depolar.

Yasal Grup

z *Hayatta Kalan Grup: farklılaşma*

Dolayısıyla, kaynaşmış grubun anlaşılabilirliği, bu olumsuzlamanın olumsuzlanmasında, yani bireysel praksisin ortak *praksis* içinde özgürce oluşturulmasında yeniden hayata geçirilen, topluluğunun olumsuz bir tanımlamasının karmaşık bütünlüğüne bağlıdır. Bu düzeyde, grup davranışı vardır ve ortak praksis kendi kendini açıkladığı için grup düşünceleri ; ve bu pratik düşüncelerin temel yapısı, eski iktidarsızlık gerçekliğinin olumsuzlanması yoluyla, yani insanlığın imkansızlığının olumsuzlanması yoluyla dünyanın yeni bir gerçeklik olarak açığa çıkarılmasıdır. Gruplaşmanın kökeninin Terör olması aslında çok da önemli değildir; her *praksis* kendini gelecekte yapılmış bir açılım olarak kurar ve kendi olasılığını egemen bir şekilde olumlar – sadece alttan almanın kendisinin ortaya çıkmasıyla – yani başarıyı pratik özgürlüğün bir yapısı haline getirir. İsyanın özgürlüğü kendini pratik-atıl zorunluluğa karşı ortak şiddet olarak yeniden kurarken, gelecekteki amacı da insanların sefalete ve yaşamın imkansızlığına karşı özgür şiddeti haline gelir. Ancak ortak projenin sentetik karakterinden kaynaklanan bu yapısı, en azından tek başına, gerçek meseleyi çözmez.I7 Bununla birlikte, Fransız Devrimi'nin ayaklanma günlerinde göstericiler arasında bulunan karmaşık eğilimleri bizim için anlaşılır kılar – özellikle Terör'ün Umut'a doğru aşılması ve özgürlüğü ortak bir şiddet olarak niteleyen egemenlik ve şiddetin çifte yapısı.

17. Bu durum, savaşanlarda esnekliğe yol açtığı ölçüde sorunu çözer. Ancak o zaman her şey başka faktörlere bağlıdır; ve esnek olmamak onları basitçe imhaya götürebilir.

praksis. Gerçekte, sadece düşmanın şiddetine karşı savunmacı bir şiddet pratiği değil, aynı zamanda egemenlik olarak, *zorunluluğa karşı* şiddet, yani pratikatıl alana karşı şiddettir.

Şey-kaderleri ve köleleştirilmiş insanlar tarafından oluşturulduğu . Tıpkı araştırmanın gösterdiği gibi, bu değişim alanında zorunluluğun kendisini özgürlüğe içeriden dayatan (dışarıdan el konulduğu ölçüde) zorunlu bir sınır olması gibi, pratikteki tersine çevirme de

Hareket ve onun zorunluluğun olumsuzlanması olarak yeniden ortaya çıkışı, insanlar ve şeyler aracılığıyla insan için kendini ürettiği ölçüde, zorunluluğun kendisinin şiddetli kaderi olarak kendilerini oluştururlar.

Ancak, aynı zamanda, grup içinde yeniden ortaya çıkan her türlü atalete saldırmaya her zaman hazır olan bu şiddet, grubun aktif üyesi aracılığıyla, kendisini saf, tek egemenlik içinde .

grup, egemen özgürlük her zaman *şimdi* ve *buradadır.* Ancak, şiddet gibi

bir devrimcinin davranışı, 10 Ağustos'ta olduğu gibi 14 Temmuz'da da çelişkili görünür: sadece özgürlük için (yani somut bir amacın pratikte gerçekleştirilmesi için) savaşmakla kalmaz, aynı zamanda egemen özgürlüğü kendi içinde birlik ve her yerde olma olarak gerçekleştirir; ancak aynı zamanda düşmana şiddet uygular (aslında bu

basitçe karşı-şiddet) ve sürekli şiddet kullanarak

Kendini *yeniden organize eder,* hatta bazı üyelerini öldürecek kadar ileri gider. Ancak burada gerçekte bir çelişki yoktur: bu ortak özgürlük, şiddetini yalnızca onu ortaya çıkaran şiddetli olumsuzlamadan değil, aynı zamanda aştığı ama kendi içinde koruduğu ve sürekli olarak yeniden doğmakla tehdit eden zorunluluğun hükümranlığından da alır

gizlenmiş bir taşlaşma olarak, yani toplanmanın ataleti içinde bir çöküş olarak. Bireysel *praksisin* egemenliği olarak özgürlük şiddet değildir: sadece çevrenin diyalektik olarak yeniden düzenlenmesidir.

Maskesi düşürülmüş yabancılaşma olarak özgürlük, zorunluluk biçiminde kendi olanaksızlığının yapısı haline gelir; son olarak, edilgenlik içinde sınırlanmış ve kendi kendini sınırlayan özgürlük olarak zorunluluk, bu pratik ondaki bir boyutunu yok etmek zorunda olduğu ölçüde onu aşan pratik olumsuzlamanın niteliği haline gelir. Pratik-etkisiz zorunluluğun içine gömülmüş (ve köleler olarak ona sonsuz uçuş hareketini kazandırırken kendilerini tüketen) özgürlüklerin acımasızca yok edilmesi olarak,

Bu özgürlük kendisini *a priori* olarak şiddet olarak oluşturur. Tek çelişki

Gerici yazarlar tarafından sıklıkla birbirine karşıtlaştırılan özellikler arasındaki ilişki – Umut ve Terör, herkesin içinde egemen Özgürlük ve hem dışarıda hem de içeride Ötekine karşı Şiddet

grup – diyalektik bir gruptur. Ve gerçekten de bunlar devrimci bir grubun temel yapılarıdır (yalnızca en farklılaşmamış gerçekliğinde değil, aynı zamanda ve daha da büyük ölçüde, göreceğimiz gibi, en karmaşık biçimlerinde de). Ve bu bağdaşmayan özelliklerin devrimci her eyleminde ve açıklamasında ayrılmaz ve sentetik bir şekilde birleştiğini göstermek kolay olacaktır. Bunlardan burada, daha önceki bölümlerde araştırmanın diğer düzeyleri için yaptığım gibi, kaynaşmış bir grubun pratik ve ideolojik belirlenimlerinin, morfolojisine ve hareketinin diyalektik yasalarına bağlı tek bir yapı olduğunu göstermek için geçerken bahsediyorum. Ancak kaynaşmış grubun ortak *praksis* açısından bu tanımı, grup ortak bir eylem aracı olduğu sürece, birincil içsellikte üçüncü taraflar arasında var olan yapısal ilişkileri belirlemez. Grup üyelerinin ontolojik ilişkilerinin totalize edilmiş bir bütünlüğün ortak üyeleri olarak tanımlanamayacağını gördük. Ancak araÇtırmamızın bu düzeyinde grubu, hedeflere, dıÇsal değiÇimlere ve içsel dengesizliklere uygun olarak kendini sürekli yeniden Çekillendiren bir yapı olarak tanımlayabiliriz. Tarih hakkında ya da onun gerçekten totalizasyonların bir totalizasyonu olup olmadığı hakkında henüz hiçbir Çey belirlemedik. Ancak -bireysel eylemi oluÇturan ve organizmadan ziyade pratik alanın bütününü totalleÇtiren diyalektik sentezler bir yana **bırakılırsa**- birleÇik gruplar bize (metodolojik olarak) totalleÇmenin en basit biçimini . Bir grup *değildir* (ya da en azından içerdiği varlık ya da atıl maddesellik arttıkça kurur ve kemikleÇir): sürekli olarak kendini bütünleÇtirir ve ya parçalanma (dağılma) ya da kemikleÇme (atalet) yoluyla yok olur. Bu totalizasyon – tartıştığım basit durumda - farklılaşmış organlar aracılığıyla kendini üretmez: her yerde ve herkes aracılığıyla gerçekleşir; kişi nerede olursa olsun, *burada* gerçekleşir. Öyleyse şimdi bireyler arasındaki ilişkiyi (total *praksisin buradaki* varlığı olarak değil, totalleştirici ve totalleştirilmiş olarak*)* tanımlamalıyız. Kısacası, ortak faaliyet herkes için *grup içinde* bir *heing-in-the-group'*u şart koşmuyor mu? Ve bu terim nasıl yorumlanmalıdır?

Toparlayıcı sentezlerin iki momenti olduğunu daha önce gözlemlemiştik: ilkinde, topluluğun toparlanmasını sağlayarak kendimi üçüncü taraf *olarak* üretiyorum; ve gerçekten de, bu toparlanmayı *onun bir parçası* olduğum ölçüde ve atalet bende başkalık bağlarımla birlikte çözülme eğiliminde *olduğu* ölçüde üretiyorum. Ancak, daha önce de gibi, kendimi grupla *gerçek anlamda* bütünleştiremem. Sentetik birliği ürettiğim ölçüde, bu birleşme grup içinde yer alamaz.

birleşik bir birlik olarak bütünlük. Ancak bu hiçbir şekilde birleşmiş bireylerin sentezde pasif nesneler olduğu anlamına gelmez: birleşme pratiktir ve ortak eylemde kendi eylemimi tanıyabilirim. Ancak ortak olduğu ölçüde özgür olan ortak eylem, örneğin bu uçuş, *gruplanmış* bir bütün olarak benim birleştirici *praksisim* tarafından oluşturulur.

fligh t, yani çeşitliliğin tek bir *praksiste* birleşmesi olarak*;* ve

Bu grubu bana eylemi içinde gösteren hareket, beni grup içinde ve grubun bir üyesi olarak gerçekleştirdiğim aynı eyleme geri gönderir; ancak bu anda hareket durur ve beni organik gerçekliğim içinde henüz oluşturduğum topluluğa entegre edilmem gereken biri olarak belirler. Kısacası, entegrasyonum *yapılması gereken* bir *görev* haline gelir*;* gruba üyeliğimde (üyelerinden biri olarak) soyut olarak belirlendiğim ölçüde ve *burada* ortak *praksis* olarak *praksisim* tarafından gerçekten birleştirildiğim *, düzenleyici* bir *üçüncü taraf* haline gelirim, yani eylemim, üyeliğin gerçekleşmemesinden kaynaklanan çok hafif yer değiştirmede kendini *aynı* olarak sunar; ve özgürlük olduğu için, bu sonsuz küçük (ama aşılamaz) mesafe ortak eylemin buradaki özgür yansıması olarak, yani herkes için ortak eylemi kendi içimde kavrama ve bilinçli olarak düzenleme imkanı olarak üretir. Ancak, tersine, her üçüncü taraf aynı şeyi yaptığı ve bazı emirler verdiği ölçüde, benim içimdeki özgürlüğümün kuralı haline gelir ve bu nedenle beni gerçekten

kapanmadan ona geri dönen bir bütünleşme. Onun aracılığıyla bir kendini yeni bir tür ortam (bir özgürlük ortamı) olarak yaratır ve ben bu içselliğin içindeyimdir: eğer bir sandalyenin üzerinde ya da bir heykelin kürsüsünde durursa ya da kalabalığa nutuk atarsa, o zaman ben içerideyimdir*;* ve eğer o da seçtiği kürsüye tırmanırsa, ben yine içerideyimdir ama içselliğim sınırına kadar gerilmiştir ve en ufak bir sarsıntı onu

(örneğin, ortak eylem konusunda bir hata yaparsa, gruba kendisininkinden farklı bir nesne önerirse).

Dolayısıyla, kaynaşmış grubun basit örneğinde, grup-içinde-oluşum tüm düzenleyici üçüncü taraflar aracılığıyla grupla bütünleşmemdir, öyle *ki* bu bütünleşme in teriorised çokluk içinde ortak bir eylemin *aynı* özgür desteğidir; ve aynı zamanda, ya da alternatif olarak, benim gerçekleştirdiğim ve kendimi bütünleştiremediğim ölçüde *aynı* olan bütünleşmeye ait olmamdır. Bu varlık-yokluk, kendim olan O'nun için her zaman gerçekleşen ama O'ndan başka bir şey olmayan benim için gerçekleştirilemez olan bu aidiyet, bu kontra-diksiyon, grup-içinde-oluşumun bireysel geriliminde beni karakterize eden somutun içindeki bu soyut ayrılıktır. Elbette, bu

gerilim üçüncü bir taraf olarak herkesin içinde mevcuttur. Ancak şu konuda oldukça açık olmalıyız: grup, kendi içinde var *olan* bir gerçeklik değildir.

Üçüncü tarafla ilişkisini karakterize eden " gerilimi. Aksine, üyelerinin 'aşkınlığı-içkinliği' ortak eylem olarak grubun olasılığını yaratır. Aslında saf içkinlik, bir hiper-organizma lehine pratik organizmayı ortadan kaldıracaktır. Ya da daha basit bir ifadeyle, herkesin kendi bütünleşmesini gerçekleştirmesi mümkün olsaydı, her eylem, ortak olduğu ölçüde, kendisini düzenleyici bir eylem olarak konumlandırma olasılığını ya da nedenini yitirecek ve grup artık kendisini *praksisinde aynı* işlemin sayısız kırılmasıyla kavrayamayacaktı. Başka bir deyişle, eylem körleşecek ya da atalete dönüşecektir. Ancak saf aşkınlık, pratik topluluğu yalnızca dışsallık bağlarıyla birbirine bağlı moleküllere bölecek ve hiç kimse kendisini atomize olmuş bir bireyin eyleminde ya da sinyalinde tanıyamayacaktır. Tüm bu gözlemler, grup düzeyinde (bir anlayış kuralı olarak) eleştirel bir değerlendirmesini yapmamızı sağlar. Ortak *praksis,* en temel düzeyden (kaynaşmış grubunki) *diyalektiktir*: nesneyi totalleştirir, total bir amacın peşinden gider, pratik-atıl alanı birleştirir ve onu *ortak pratik alanın* sentezinde çözer. Eğer ortak *praksis* bir rasyonellik biçimi olacaksa, diyalektik olmalıdır. Ve her zaman anlaşılabilir için, bu rasyonalite biçiminin varlığını kabul etmek zorundayız. Dahası, kendi içinde, pratik bir organizmanın özgür geliĢimi olarak *bireysel* diyalektiğin özgül özelliklerini göstermediği de unutulmamalıdır. Her ne kadar - gördüğümüz ve yakında daha açık hale geleceği üzere- ortak *praksis* ile bir bireyin *praksisi* arasına diyalektik bir iliĢki girebilse de, ortak bir *praksis kendi* içinde bir bireyin *praksisinin* basitçe güçlendirilmesi değildir. Gördüğümüz gibi, çokluğun onun temel karakteristiklerinden biridir. Ve organizma Ģüphesiz bazı yönlerden içselleĢtirilmiĢ eylemsizlikle karĢılaĢtırılabilir. Ancak, organik bireye uygulandığında, bu kelimeler biyolojik varlığıyla ilgili yalnızca *metafizik* ve belirsiz bir anlama sahiptir; apodiktik, diyalektik araştırmadan kaçtığı ve kendini ulaşılamaz bir şekilde transcen dental *(transcendentale)* diyalektiğin ortamında ortaya koyduğu sürece. Aslında diyalektik soruşturma bize bireyin eylemini birleştirici sentezde ve pratik alanın aşkınlığında kendini birleştiren olarak gösterir, ama *asla* onu bize *birleşik* olarak göstermez. Pratik organizma birleşmenin birleştirici birliğidir; dolayısıyla soruşturma bizi (sanki onun ilk, en

soyut sezgi ve sanki sınırına kadar) *biyolojik birim* olarak insana her *praksisin* dayandığı (ve her dolaysız *praksisin*
bir sona doğru zamansallaşma olarak gerçekleşir). Bununla birlikte, çokluğun içselleştirilmesi bir kolektif eylem anıdır ve grup kendisini bununla (daha önce bahsedilen diğer faktörlerle olduğu gibi) şu *şekilde* oluşturur
ortak *praksisin* araçlarıdır. Bu basit formda (kaynaşmış grup),
Aslında grubun başlangıçta *bir araç* olduğunu kabul etmek zorunda kalırız ki bu durumda organizma aynı anda hem fail, hem amaç, hem de araçtır.

Örneğimizde, henüz ilkel bir durumda olan gruplaşma, herkesin kendisini ortak olarak sunan bir tehlike tarafından kişisel olarak tehdit edildiği ölçüde *herkesin icadıdır*. Ve herkes bu yeni aracı icat edebilir, *zira* pratik organizma halihazırda
pratik bir alandaki çoklukları, gelişmenin *praksisini* tanımak
Ortak totalizasyonlar ve totalleştirici bir olumsuzlama anlamının (total yok etme *praksisi*) yeniden içselleştirilmesi ve pratik olarak tersine çevrilmesi olarak bir grup yaratır. Dolayısıyla, *savunma araçlarının* pratik yaratımı, insanlarla yeni bir ilişki olarak, bir dışsallığın özgürlük içinde yeniden başlatılmasıdır.
birlik ya da bir insan ilişkisi olarak özgürlüğün özgürce olumlanmasıyla (koşullar aracılığıyla) iktidarsızlığın seri ilişkisinin çözülmesi
yeni bir *praksis* içinde (ki bu da aynı gelir). Bu şu anlama gelmiyor,
Bununla birlikte, *ya içimdeki* çokluğun içselleştirilmesi *ya da* tüm özgürlüklerimizin tanınması olarak özgürlüğümün burada olumlanması *ya da* bir praksis *aracının* oluşturulması olarak totalizasyon *ya da* orijinal aciliyetin ve nesnelleştirmemizin sentetik ve ortak karakteri
zaferde, grup-içinde-varlık olarak yeni bir hiper organik varoluş statüsü oluşturabilirler – ortak eylemin belirli özelliklerinden daha fazla (özellikle çokluk ve işlevlerin farklılaşması) onu, anlaşılabilirliği bireysel diyalektiği sentetik olarak aşmasında yatan bir hiper-diyalektik haline başarır.

Aslında grubun birliğinin, her biri bireysel bir *praksis* olan sentezlerin çokluğuna içkin olduğunu gösterdik,
ve bu birliğin hiçbir zaman yaratılmış bir bütünlük olmadığı, aksine devam eden bir bütünleşme gerçeğini vurguladık
her yerde herkes tarafından. Böylece grubun *praksis olarak* anlaşılabilirliği bireysel *praksisin* anlaşılabilirliğine bağlıdır, öyle ki bireysel
praksis kaybolur ve sonra pratik-atıl alanda yeniden keşfedilir. Gördüğümüz gibi, yabancılaşma aşamasında bir kopuş meydana geldi (ve bir praksisin yaratılması değil).
diyalektiğin yeni momenti) ve tanımladığımız gruplar, *imkansızlığın ötesinde,* her *praksisin* yeni bir belirlenimidir.

Kendisine her yerde aynı olarak geldiği ölçüde*, kendisine aynı olarak gelen kendisi tarafından* belirlenir. Grubun bu diyalektiği kesinlikle bireysel emeğin diyalektiğine *indirgenemez*, ama özerk de değildir. Dolayısıyla, daha sonra daha açık hale geleceği üzere, onun anlaşılabilirliği, özgür bireysel *praksisin* diyalektiğinin *kurucu nedeni* olduğu, *oluşturulmuş* bir *aklın* anlaşılabilirliğidir. Her ne kadar kendilerini incelememize özgül gerçeklikler olarak sunuyor olsalar da, ve her ne gerçekte, çok açık bir şekilde, orijinal bir sentezde birleştirdikleri bir dizi faktörü içeren özgüllükler olsalar da; ve her ne kadar temelleri, tehlikeleri, eylem araçları ve aştıkları kulluk olarak, bireysel organizmanın sentezinden kaçan pratik-atıl alanı varsaysalar da, kendi kesinlikleri *(kanıtları)* bir organizmanın *praksisinin* yarı saydamlığına ve göreceğimiz gibi, o ölçüde dayanır, Diyalektik araştırma*,* grup yapılarını ve grup davranışlarını yarı saydamlıktan *yoksun kesinlikler (kanıtlar)* olarak gösterir*,* belirli bir edilgenlik kurucu praksislerin yarı saydam kesinliklerini maskelediği ama yine de kendini onlara dayandırdığı sürece, onların özel katkısı *ohject-heing*'in (ve göreceğimiz gibi, serilik) yeni bir yönü olarak tanımlanabilir. Kurucu Akıl ile oluĢturulmuĢ Akıl arasındaki fark iki kelimede yoğunlaĢtırılabilir: pratik bir organizmanın aklının temeli iken, ikincisi bir organizasyonun aklının temelidir. Dolayısıyla araştırmamız bizi kaynaşmış gruptan örgüte ve oradan da kuruma götürecektir.

Bu bir doğuş meselesi değildir. Organizasyonları şu terimlerle açıklıyorum Ama bunun de yapılabilir. Bu sıralama *yanlış değildir;* ancak tersi de mümkündür. Bunu benimsiyorum çünkü basitten karmaşığa ve soyuttan somuta götürüyor. Şimdi, koşulların baskısı altında füzyon içinde henüz akışkan olan bazı farklılaşmaların meydana geldiğini zaten gördük. Bu Flammermont ve Lefebvre'in rehberliğinde Bastille'in ele geçirilmesinin çeşitli aşamalarını inceleyerek, böylesine görece homojen bir grubun (Fransız muhafızların varlığını bir kenara bırakırsak) eylemdeki farklılaşmalarını nesnel yapılar temelinde nasıl yarattığını incelemek öğretici ; ancak böyle bir inceleme çok uzun sürer. Her halükarda, bu farklılaşma, tüm grubun zaman *bu* üçüncü tarafın *praksisinde* olduğu ve *bu üçüncü taraf* için de orada, yani *burada* ama başka bir üçüncü tarafın *praksisinde* olduğu gerçeğinden kaynaklanır. Sonuç olarak, burada bir düşmana karşı gerçekleştirdiğim eylem, her ne kadar kendine özgü yapısı

Düşmana, yere vs. bağlı olarak, benim ve benim için *ortak eylemdir;* Diğerlerinin faaliyetleri, koşulların baskısı altında kendilerini bireyselleştirerek, benimkini mümkün *kılmaya* yardımcı olduğu ve bu ölçüde *onu gerektirdiği* ölçüde böyledir. Bir bakıma, her birey kendi mücadelesiyle düşman güçlerin bir kısmını bastırır. Aracılı karşılıklılık, mücadele bağlamında ve düşmanca *praksise* bir yanıt olarak ortaya çıkan farklılığın anlaşılabilirliğinin . Diğer üçüncü tarafın eylemi benimkiyle *aynı* kalır (mücadele ettiğimiz şey ister doğal bir bela ister bir düşman olsun), kendini tamamen konjonktürel olarak üreten bir farklılaşmanın altında, ortak *praksisin* her bireysel praksiste *aynı* kalan ortak hedefiyle yeniden gruplaşma içinde ve aracılığıyla tanımlanması yatar. Ancak ortak güvenlik için yalnızca bir araç olan kaynaşmış bir grupta, bu farklılaşmalar ne kadar gelişmiş olurlarsa olsunlar, eylemden sağ çıkamazlar. Her *türlü kendiliğinden* inisiyatif (Bastille'asma köprüsünü indirmek için duvara tırmanmaya çalışan savaşçılarınki gibi) – bireysel *praksiste* olduğu gibi – pratik-atıl bir yapının pratik faaliyete dönüştürülmesidir; ya da başka bir deyişle, maddede yazılı olan ve toplam proje temelinde kendini ortaya koyan (ya da kendini bir araç olarak oluşturan) bir olasılığın pratik . Toplam sonuç bir kez elde edildiğinde, grup *kendi* birliğini *ohjectifikasyonunda* totaliter bir sentez olarak okuyabilir. Böylece, ilke olarak, farklılaşmamaya geri dönebilir. ĠĢbölümünün somut bir özelleĢtirme olduğu çok genel bir yapı olarak iĢlevlerin farklılaĢması, ancak grubun kendisi totalleĢtirici *praksisinin* nesnesi haline geldiği ölçüde grubun yasal gerçekliği olarak görünür.

Özellikle de grubun kökeni ne olursa olsun, tehlikelerin büyüklüğü gerçek faaliyet anları arasında düşmana karşı direnmenin kalıcı bir aracı olarak varlığını sürdürmesini gerektirebilir. Bu örneği alıyorum (düĢman geri çekildi, yarın saldırabilirler) çünkü az önce incelediklerimizin bir uzantısıdır: ancak bir oluĢumu yeniden inĢa etmeye çalıĢmadığımızı tekrarlamalıyım. Yeni zorunluluk, üçüncü tarafın onu açığa çıkardığı ölçüde gruba gelir ya da başka bir deyişle, bireysel *praksis*, yeni zorunluluğu içselleştirdiği ölçüde

18. Aslında hafıza, kişinin oynadığı roller, kazandığı başarılar vs. *grubun* hafızaları olarak belirli bireyler için özel bir varoluş yaratır. Ve bu, geçmiş aşıldığı ölçüde zaten Varlığın ilk geri dönüşüdür.

Ortak tehlikenin ortak bir aciliyet biçimindeki nesnel sürekliliği. Ancak grubun bu yeni durumu (ki her devrimci durumda tarihsel olarak kendini gösterir) yeni tarafından koÇullandırılmıG yeni özelliklerle tanımlanır. Kaynaşmış grubun birliği, oldukça basit bir şekilde gerçek ortak eylemde, yani düşmanınki kadar kendi girişiminde ve ortak tehlikeyi yok etmek için şiddetli, tehlikeli ve bazen ölümcül girişimde yatıyordu. Grubun bütünleşmesinde ideal olan hiçbir şey yoktu: bu ter ve kanla yapıldı. Kendini yıkımda ve belki de düşmanların katledilmesinde (örneğin Bastille'in alınmasından sonraki yargısız infazlar) nesnelleştirdi. Aynı zamanda, kendisini bir eylem aracı olarak konumlandırsa da, grup kendisini kendisi için konumlandırmadı: hedefi konumlandırdı ve *praksis haline geldi.* Ancak gruplaGmıG çokluk, acil hedeflerinin gerçekleGtirilmesinden sonra da hayatta kalacaksa, aciliyet azalır. Elbette düşman birliklerinin saldırgan bir şekilde geri dönmesi her zaman mümkündür; bazı durumlarda bu olası, hatta *kuvvetle* muhtemeldir. Mümkün olandan neredeyse kesin olana kadar uzanan bu tehdit karşısında, nöbet tutmak (uyumayı ya da yorgunluğa boyun eğmek), sürekli silahlı olmak vs. *exis* dediğim şeye ait olarak *;* bunlar gerçekten *eylemlerdir* – özellikle de bu eylemler (gelişimini daha sonra inceleyeceğimiz) kendilerini örgütlü ve organize davranışlara dönüştürdüklerinde. Ancak tehlikenin *yakınlığının* onun *yokluğunu* bizden gizlemesine izin verilmemelidir. DüÇmanın bu bir değildir: onun geri dönmesinden korkan grupla bir iliGkidir. Ve bu ilişki – en azından bizi ilgilendirdiği kadarıyla – kendini *pratik bir dekorasyon* olarak gösterir. Grubun çatışma sırasındaki farklılaşmaları, dönüşümleri ve gerçek niyetleri, düşman grubun neredeyse dayanılmaz baskısı altında meydana gelmiş ve bu olumsuzlamaları olarak belirlenmiştir. Bu anlamda 'uyarlanabilir davranış' adlandırılabilirler: savaşan grubun yapısı aynı zamanda düşmanın *yapısıdır (saisie en creux).* Yoklukta, yeni farklılaşmalar elbette nesnel koşulların bütünüyle yakın ilişki içinde belirlenir. Bununla birlikte, grup kendisini gelecekteki bir birleşme (düşmanın geri dönüşü yoluyla birleşme) ve geçmişteki bir birleşme (aşılmış geçmiş olarak grup-oluşu ya da başka bir deyişle, *var* ve kendisini maddiyatta nesnelleştirdiği ölçüde pratik gerçekliği) doğrultusunda belirler. Bu, düşman üzerinde, yarın ya da hatta bu gece, hemen kendi üzerinde harekete geçmekten başka hiçbir şekilde hareket edemeyeceği anlamına gelir.

İlk farklılaşmalar aslında grubun içsel dönüşümleri olduğundan, bu ortak eylem yapısı zaten kaynaşmada örtüktü. Ancak, aktif ve pasif olan o kadar iç içe geçmişti ki, grubun mücadelesiyle mi farklılaştığını yoksa kendi içinde mi farklılaştığını söylemek çoğu zaman imkansızdı
bir düşman manevrası tarafından. 19 Öte yandan, düĢman kendisini kontrol eden bir güç olarak fark etmediğinde, grup içinde, grubun kendi üzerindeki bir eylemi haline gelir. BaĢka bir deyiĢle, grup kendi dolaysız hedefi haline gelerek gelecekteki eylemin bir aracı haline gelir. Burada tam anlamıyla pratik anlamda bir düĢünceden söz edebiliriz: Saldırıyı bekleyen grup, iĢgal edecek mevziler arar, bunların hepsinde adam bulunduracak Ģekilde kendini böler, silahları dağıtır, bazılarına devriye görevi, bazılarına da gözcülük ya da muhafızlık görevi verir, iletiĢim kurar - en kabasından bile olsa, sadece bir uyarı çığlığı – ve bu Ģekilde, mekanların ve kaynakların özgürce sömürülmesiyle, kendini bir grup olarak oluĢturur. Amacı gerçekten de bireylerin ve alt grupların çeşitli işlevler üstlendiği yeni bir statüdür
içinde, onun tarafından ve onun için, ve böylece gücünü yoğunlaştırır ve birliğini güçlendirir. Zaferinden sonra *kendini kendisi için var* ettiğini inkar etmek imkansızdır. Ya da baĢka bir Ģekilde ifade etmek gerekirse, açıklanması gereken yeni bir yapı vardır: *grup bilinci*, her üçüncü kiĢinin kendi *grup-içi varlığını* yeni bir bütünleĢmeye doğru aĢmasıdır. Diyalektik birlik ve farklılaşma sorununu bu ışık altında incelemeliyiz. Bu iki *pratik* başlangıçta uyumsuz mudur? Yoksa biri diğerinin aşılması ve güçlendirilmesi olarak mı ortaya çıkar?

Dahası, *suriying grubu* sorunu (çünkü orijinal *praksisini sürdürerek* başlar*)* bizim için aniden *varlık* sorunuyla*,* yani kalıcılık sorunuyla bağlantılı hale gelir. Şimdiye kadar sadece iki tür kalıcılık gördük; birincisi inorganik hareketsiz sentezi, ikincisi ise biyolojik bütünleşme. Grup her ikisini de aşabilir mi? Yoksa bunlardan birinin ya da diğerinin modeli üzerine mi inşa edilecek? Basıncın düştüğü andan itibaren, dağınık kitleselleşme şansı artar: her üçüncü taraf kendi ortak eylemini arkasında görebilir ve aynı zamanda bunu önünde, üretilen bir nesnede (ya da yok edilen bir nesnenin kalıntılarında) algılayabilir; ve gördüğümüz gibi, bu

19 . Ya da *taktiksel hatalarla:* diğer sokaklardan çıkan diğer unsurları görmeden, grubun bir kısmına düşüncesizce saldıran asker ya da polis birliği, bu yeni gelenleri *kuşatıcılar* olarak kabul edecek ya da onlara *arkadan* saldırma fırsatı sunarak onları tanımlayacaktır.

Ortak nesneleştirme algısı bir grup yapısıdır *(Cro wd*'un fethi, Bastille'i ziyareti). Ancak aciliyet ortadan kalktığında, grup davranışı da bozulabilir. Çünkü ortak nesneleştirme algısı ne gerekli (her üçüncü taraf için) ne de acildir: üstelik tek yaptığı, grubun geçmişteki varoluşunu tek *nedeni* olarak şimdiki totalleştirici pratiğiyle ilişkilendirmektir. Grup kendini geçmiş zaferinde *görmek* için gelir; yani önce örtük olarak (Bastille'in fethedildiğini, kalenin nihayet iktidarsızlığa indirgendiğini görmek) sonra da açıkça (indirilen asma köprüler, mahkumlar, avlularda ve salonlarda serbest dolaşım, hepsi de pratikte-atıl olarak, statülerini değiştiren eylemi yansıtır) kendi sonu olarak alır. halde, düşünümsellik gruba geçmiş praksisinden gelir, üretilen nesne grubu kendisine bir grup olarak belirlediği ölçüde – tam da bu nesnenin yalnızca gelişmekte olan bir grup *praksisine* göründüğü ölçüde. Ancak bu nesne onu her üçüncü tarafa iki durumlu sentetik bir karşıtlık içinde belirler: dışarıda, geçmişte, hareketsiz, şeylerde yazılı olan grup zaten mermer ve çelikten yapılmıştır; nesne-oluşu (Bastille) geçmiş-oluşunun (pratik mücadele ve zafer) gerçek muhafazasıdır Bu geçmiş varlık kendi içinde eylemsizlik (aşkın varlık) olduğu sürece. [20]

Ancak ifşa *pratiği* ortak olduğu sürece ve ortak nesne bu topluluğa gönderme yaptığı sürece, pratik bağlantı *gelişen bir parçalanma* olarak görünür. Gerçekten de, bir bakış açısına göre, buradaki yeniden gruplaşmanın tek *nedeni*, ortak olarak algılanması gerektiği ölçüde ortak nesnedir. Böylece seriliğin tasfiyesine neden olan muazzam baskılar geçici olarak ortadan kalkmıĢtır; bu Ģekilde düzenleyici üçüncü tarafın düzenleyeceği hemen hemen hiçbir Ģey kalmamıĢtır: düzen "in artık bir anlamı kalmamıĢtır, çünkü ortak tepkiselleĢtirilmesi dıĢında *yapılacak* çok az Ģey kalmıĢtır. İnsanlar birbirleriyle muazzam bir bağla birleşmiş olabilirler.

20. Burada bireysel ve grup hafızasına iliĢkin bir teori geliĢtirmek imkansızdır. Bu sorun, amacı ne olursa olsun, gruplarla ilgili her çalıĢmanın merkezinde yer alır. Ancak bu, mevcut araştırmanın kapsamı dışında kalmaktadır. Bununla birlikte, geçmiĢin *atalet yapısının* (aĢılmıĢ bir varlık olarak) tek caydırıcı unsur olmadığı gözlemlenmelidir. minasyon: aşkınlığın kendisinden *pratik* bir *yapı* türetir, o kadar ki onu hareketi içinde *korur*. Geçmişi hem pratik organizmada hem de grupta *var* olan olarak tanımlamak da gerekli olacaktır. Organik varlığın kendisi bir aĢkınlığın nesnesidir (gelecek temelinde Ģimdiye bir uyarlama olmayan hiçbir yoktur); göreceğimiz gibi, örgütlenmenin varlığı aĢılabilir, ama mutlaka olması gerekmez. Her halükarda, burada grubu diyalektik içinde karmaĢık bir gerçeklik olarak geçmiĢten ziyade geçmiĢin *belirli* bir *yapısıyla* iliĢkisi içinde ele aldığımı belirtmek yeterlidir.

kolektif gurur (ya da başka herhangi bir ortak davranış), ancak bu çok *da* önemli değildir: üçüncü tarafın davranışı kendini her zaman grubun herhangi bir yerinde olduğu *gibi aynı lzere* olarak gösterir, ancak artık *pratik* bir *etkinliği* yoktur. Çokluk içselleştirilmiş olarak kalır *(biz* kendi *alanımızı* ziyaret mücadele), ancak bunun gerçek bir etkisi yoktur. (Yine de grubun kendisi üzerinde bir etkisi olabilir: zaferimizi denetlemek için çok sayıda geliyoruz, bu nedenle hala sıkı duruyoruz. Ya da yine: kendimizi güvende hissedebiliriz vs.

Bu, propagandayı dolaysızlık olarak adlandıracağım şeyin bir örneğidir: failsiz ve projesiz bir kesinlik). Bazı eylemler gerçek düzenlemeler olarak kabul edilebilir: birisi bir kapıyı iterek açmaya ve karanlık bir odaya girmeye cüret eder; ardından diğer bazı cüretkarlar onun gider: ancak gerçek amaç – fethedilen Bastille'e serbest giriş gibi – bu girişimlerle doğrudan bağlantılı değildir; kapı itilerek açılmamış olsaydı bile, kalabalık yine de büyük zaferinin tadını çıkarırdı. Ve o zaman bile, bu girişimlerin Bastille'e serbest girişle ilgili olup olmadığını kesin olarak söylemenin bir yolu yoktur.

Zaten dağılmakta olan *gereksiz (si peu exigees)* eylemler bütünleştirici ve ortak eylemler mi, yoksa bulaşıcı veya yarı-seri. Kısacası, grubun varlığı, üretilen nesnede kendileri dışındaki herkesin birliğidir ve grup *praksisi, nesneyi sahiplenmeye* çalıştığı hareket tarafından zayıflatılır.

Tam bir parçalanma (ki ortak nesnenin ortadan kalkması anlamına gelir) aslında hiçbir zaman gerçekleşmez, çünkü herkes aynı şekilde diğer üçüncü şahıslar aracılığıyla ortaya çıkan sahiplenme pratikleriyle nesneye bağlı kalmaya devam eder: bir kişi siperlere tırmanır, bir diğeri bayrak diker. Tüm bu hafifçe farklılaşmış pratikler ortak nesnenin içinden geçer (tıpkı titreme gibi) ve bu yüzden

Bana *da hy tlzem'i* gösterdi ve bu nedenle bana - yanıltıcı bir şekilde - şöyle görünüyor

ortak eylemin hala gelişmekte olan bir nesnelleştirilmesi. Önemli değil: *hayatta kalmanın* içindeki bu gerilim her üçüncü taraf için çifte

Grubu tehdit eden tehlike: pratik-atıl alanın pasif bir sentezine ('ölüler anıtı') dahil olmak ya da yeni bir seri toplantı içinde erimek. Üçüncü tarafın yaşadığı bu gerilim aslında ani bir farkındalık parıltısıdır, ortaya çıkardığı ölçüde *grup tehlikede* ve kendini aşıyor - kendini açığa çıkararak -

Yeni bir amaca doğru, yani grubun bu çifte tehlikeye karşı özgür pratik bir birlik olarak korunmasına doğru. Özellikle bu amaç, mücadelelerin yeniden başlama tehdidi altında olduğu ya da sürpriz bir saldırının beklendiği acil durumlarda ortaya çıkacaktır. Grup, bu çifte tehlikeye karşı

herkesin ortak hedefi: *kalıcılığı* güvence altına alınmalıdır. Fakat

Az önce açıkladığımız gerilim, ortak bir zorunluluğu ortaya koymaktadır:

Grubun pennananı, ne ortak bağın gevşemesi, grubu (aniden ya da yavaş yavaş) seriliğe geri döndürme tehdidi, ne de basitçe kendi dışında bir varlık olan ve yapısı gereği nesneleştirmenin pratik-atıl eylemsizliği olamaz. zorunluluğun ortak bir ihlali olarak özgürlüğün kendisiyle çelişir.21 Başka bir deyişle, *hayatta kalma* olarak grup, tamamlanmış bir eylem ile yokluktaki bir yakınlık arasında, kendisini kendisi için acil bir amaç olarak ortaya koyar,

Hem pratik yapısı (farklılaşma ve birlik) açısından hem de ontolojik statüsü açısından. Of

Elbette bu hala sadece bir *araçtır;* ancak üzerinde çalışılması gereken bir araçtır.

Aynı şekilde bir araç da, temel amaçların onun üretimine bağlı olduğu ölçüde acil bir amaç olmalıdır.

2 *Sözleşme*

Başlangıçta ontolojik statünün en önemlisi olduğu hemen anlaşılacaktır: diyalektiğin ilk anında, aslında, birliğin farklılaşmayla ilişkisi kalıcılığa bağlıdır. Eğer

Grubun kendi içindeki *varlığı* çözülme, bölünme güçlerine direnir

mücadelenin ve işin ihtiyaçlarına göre alt gruplara ayrılması

birliği için herhangi bir tehdit oluşturmayacaktır. Ancak ikinci bir anda, göreceğimiz gibi, *praksis* olarak birlik ontolojik statünün temeli haline gelecektir.

İlk anda, kendisini üçüncü taraf aracılığıyla ve aşkın birliğin eylemsizlik olarak *içsellikteki* totalizasyona *yansımasıyla,* dağılma sürecindeki *praksis* olarak kendisi için konumlandıran grup şunları gerektirir

çelişkili bir tüzüktür, çünkü grup, eylemsizlikten ve özgür totalleştirici *praksisten* türettiği biçimiyle kalıcılığı arzular ya da başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, totalleşmeyi kendi içinde arzular.

özgürlük, atıl sentezin ontolojik statüsüne tabi olmalıdır.

21. Bu , ortak eylemi nesnel sonucu itibariyle yeni bir maruz bırakmakla tehdit eder: yabancılaşmış dünyada bir grup olarak grubun kendisinin yabancılaşması. Bundan kaçınamayacağını göreceğiz. Ancak kendiliğinden hareket *bundan kaçınmalıdır:* çünkü kendisini özgürlük içinde sürdürür.

Onu bu çelişkiye geri iten, hayatta kalmanın gerçek koşullarıdır: ortak *praksis*, özgürlüğün kendisine şiddet uygulamaktır.
gerekliliktir. Ancak koşullar grubun devamlılığını gerektiriyorsa (bir savunma, teyakkuz vb. organı olarak), insanların kalplerine herhangi bir aciliyet veya düşmanca şiddet dokunmamışken, bu durum
ortak *praksis;* eğer *praksis*, kendi üzerine geri dönerek
o rganizasyon ve farklılaşma, tüm dönüşümlerinin önceden var olan temeli olarak üyelerinin birliğini talep eder, o zaman bu birlik ancak özgürlüğün içinde atıl bir sentez olarak var olabilir. Bu an
Herkesin *aynı* olduğu kaynaşmış grubun, *burada,* bazı
Herkesin eyleminin evrensel ölçüsü haline gelen yorucu ve tehlikeli eylem, herkes için kendini ayrılıkta, beklemede ve belki de tecritte (örneğin bir muhafız durumunda) sürdürmelidir; herhangi bir alt grup
kendi içinde, düzenleyici hale geldiği ölçüde, özgür ama *verili* bir bağlantı
diğer tüm üçüncü tarafları düzenleyici ve totalize olarak görür. Etrafını saran ve onu izole eden bu opak *başka yer* (gece, sessizlik, durumun özel tehlikeleri), temel yapısını korur.
burada, tüm başkalık görünümlerine rağmen; kısacası, *gerçekten öteki*
(Diğerleri barikatların arkasında ya da evlerin pencerelerindeyken devriye gezen) alt grubun eylemi en başından itibaren belirlenmiştir.
temelinin burada ve her yerde *aynı olduğunu kabul eder*. Ama aslında onun başkalık gerçektir, birliğin bu belirlenimi ona ancak kendisini dağılma yoluyla dayatan yaşanmış bir kalıcılık olarak gruptan gelebilir.

Dolayısıyla grubun bu ontolojik yapısı, tersine çevrilmiş bir yapı içerir.
siyon. Elbette nihai hedefle (ki bu tam zaferdir) ilişkili olarak her zaman bir araçtır. Ancak farklılaşmış bekleyişin *praksisiyle* ilişkili olarak, kendisini önceden var olan bir fail olarak konumlandırmak zorundadır. *Praksis*, kaynaşmış grubun tek gerçek : grubu yaratan *praksistir*,
ve onu sürdüren ve ilk içsel değişikliklerini ona dahil eden gruptur. Örgütlenme ve öngörü *praksisi* anında, her ayrı eylemin ortak bir eylem olduğunu gösteren gruptur.

Ya da başka bir deyişle, ortak *praksisin* birliğini üreten bir gerçeklik olarak gruptur. Yalnız nöbetim sırasında cesaretim ve dayanıklılığım, içimdeki ortak praksisin kalıcılığıyla orantılı olacaktır.
ortak bir gerçeklik olarak grup.

Az önce açıkladığım diyalektik zorunluluk, hayatta kalma anında kendini herkese *pratik* bir olarak *gösterir:* aslında
Görev dağılımı kendini yakın bir gelecek temelinde belirlediği ölçüde, geleceğe güvensizliği de beraberinde getirir; bir olasılık olarak geleceğin içindedir

Dağılmanın, ayrılığın ve hareketsizliğin çözücü etkisinden ilk olarak korkulmaya başlanır. Şüphe grup içinde insan doğasının bir özelliği olarak değil, uygun bir davranış olarak ortaya çıkar
hayatta kalmanın bu çelişkili yapısına: basitçe seriliğin tehlikelerinin içselleştirilmesidir. (İçselleştirilmiş çokluk *gerçekten* de
Daha önceki çatışmada hemen verilen bir güç olarak herkeste mevcuttur; ve bu çokluk kalır; her zaman araçsallaştırılır,
ve her yere muhafızlar, devriyeler ve savaş grupları yerleştirmeyi mümkün kılan şeydir. Ancak, *aynı zamanda,* daha somut, çeşitlendirilmiş ve yapılandırılmış, ancak daha az somut olan bir tüzüğe geçer.
hemen anlaşılır, çünkü kendisini yalıtılmış olarak ifade eder. Sayının rasyonel kullanımı olarak ayırma, dolaysız birleşmenin ya da niceliğin mekanik kullanımının tersine çevrilmesidir. Bir gerçekten de çoklu hale gelir, ancak bir durumun tüm özelliklerine sahipmiş gibi görünen bir durumda
iktidarsızlığın izolasyonu). Ayrıca, özgür ayrılma olasılığı her bireysel *praksisin* yapısal bir olasılığı olarak kendini *gösterir;* ve bu olasılık kendini diğer her üçüncü kişide de *aynı* şekilde ortaya koyar
Bu üçüncü tarafın burada ortaya koyduğu gibi.

Böylece hayatta kalan grubun ontolojik statüsü ilk bakışta
herkeste ortak bir birliğin özgür, hareketsiz kalıcılığının pratik icadı olarak. Özgürlük ortak *praksis* haline geldiğinde ve kendi ataletini üreterek grubun kalıcılığını temellendirdiğinde
kendisi aracılığıyla ve dolayımlı karşılıklılık içinde, bu yeni tüzüğe *rehin (yani serment)* adı verilir. Rehinlerin çok farklı şekillerde gerçekleşebileceğini söylemeye gerek yok.
Açık bir yemin etme (örneğin Tenis Kortu yemini; bir ortaçağ komününün üyeleri arasındaki sentetik bağ olarak yemin), grubun halihazırda var olan gerçekliği olarak bir yeminin örtük varsayımına (örneğin grup içinde doğanlar ve üyeleri arasında büyüyenler tarafından) kadar farklı biçimler. Diğerlerinde
kelimelerle *ifade edersek*, ortak bir rehin vermenin *tarihsel eylemi*, her ne kadar evrenseldir ve *her zaman* hayatta kalan bir grubun (uzamsal-zamansal) mesafe ve farklılaşmanın bölücü eğilimine karşı direnişine tekabül eder; rehin geleceğe, içkinlikte ve özgürlük tarafından üretilen atalete ve tüm farklılaşmanın temeline karşı bir güvence olduğu sürece, ortak rehinin tek olası biçimi değildir. Eğer incelersek
tarihsel bir eylem olarak açık gerçekliği içinde – örneğin Orta Çağ'daki komünal bağ – bunun tek nedeni, bunun kendisini bir *sllch olarak* ortaya koyması ve yapılarını daha açık bir şekilde göstermesidir.

Yemin, aracılı bir karşılıklılıktır. Tüm türev biçimleri – örneğin hukukta bir tanığın yemini, İncil üzerine yemin eden bir birey,

vb. - anlamlarını bu temel rehin biçiminden alırlar. Ancak bunu bir *toplumsal sözleşme* ile karıştırmamaya dikkat etmeliyiz. Denemiyoruz belirli toplumların temelini tanımlamak – ki göreceğimiz gibi bu saçma olacaktır; biz çözülme tehlikesiyle karşı karşıya olan anlık bir grup biçiminden, dönüşlü ama kalıcı olan başka bir biçime zorunlu geçişi açıklamaya çalışıyoruz.

Rehin *pratik* bir *araçtır*. Bir olasılık olarak sunulamaz olasılığın toplumsal olduğu ve yalnızca halihazırda bir rehinle bağlı olan gruplar temelinde ortaya çıktığı varsayılmadıkça, *birey için mümkün değildir*. Gördüğümüz gibi, pratikteki soyut deneyim organizma, *praksisi* kurucu bir diyalektik olduğu ölçüde, bize şunları verebilir yalnızca amacı tarafından tanımlanan ve nesnelleştirilmesinde kendini tüketen bir eylemin yarı saydamlığıdır. Ancak, bu olduğu sürece *praksis* olarak grubun kendisi, bu icat bazı dışsal unsurların olumsuzlanmasıdır. onu olumsuz olarak tanımlayan *(en creux)* durumdur. Başka bir deyişle, grubun kalıcılığının üçüncü tarafça dışsal olumsuzlamasının olumsuzlaması olarak olumlanmasıdır. Ve dışsal olumsuzlama Düşman tarafından (ya da bir tufan tarafından) yok edilme tehlikesiyle karıştırılmamalıdır; yalnızca belirli görevlerin başkalığın ya da dışsallığın çokluğunun yeniden ortaya çıkmasını olasılığını içerir ve bu yeniden ortaya çıkma doğrudan bireylerin yok edilmesi anlamına gelmez. Bu anlamda, rehin geleceğin eylemsiz bir belirlenimidir: yani bu eylemsizlik her şeyden önce diyalektiğin olumsuzlanmasıdır diyalektiğin içinde. Praksisin sonraki gelişmeleri *ne* olursa olsun olayın ya da gelişen bütünleşmenin (tarihsel bütünleşme düzeyine kadar ve bu düzey de dahil olmak üzere) bir unsuru diyalektik olmayan bir unsur olarak kalacaktır: her üyenin ortak grup üyeliğidir. Grup, kendisini dönüştürecek yeni diyalektik kombinasyonlara girecektir, ancak bu onun ortak birliğini, bir grup olarak iç statüsünü etkilemeyecektir.22 Dolayısıyla yemin etme eylemi, grubun gelecekte dağılmasını hareketsiz bir imkansızlık olarak (olasılıklar alanındaki belirli olasılıkların kalıcı bir olarak) özgürce sunmaktan ve tersine, gelecekteki grubu tüm olası aşkınlığın sınırı olarak şimdiki topluluğa getirmekten ibarettir. Burada yine bu araştırmanın başında karşılaştığımız diyalektik yasayla karşılaşıyoruz: inorganik ataletin yeniden dışsallaştırılması araçsallığın, yani

2.2. Tarihsel gelişmelerin söz konusu grup üzerindeki gerçek etkisinden ziyade *amaçlanan hedefe* atıfta bulunuyorum.

pratik alan içinde maddenin eylemsizliği. Grup, çözme tehdidinde bulunan seriliğe karşı kendi aracını yaratmaya çalışır; pratik-atılın tehditlerine karşı kendisini korumak için olgusal bir atalet yaratır.

Cihazın kendisi, yani dolaysız *praksis* olarak davranış, daha önce açıklanan anlaşılabilirlik şemasında ortaya çıkar. Aracılı bir karşılıklılık söz konusudur; konuşulsun ya da konuşulmasın, emir: 'yemin' kesinlikle mevcut gruptaki üçüncü tarafın düzenleyici eylemi olarak icadı temsil eder. Ancak şu da göz önünde bulundurulmalıdır ki üçüncü taraf, *diğer üçüncü* tarafın *dağılmasından* korkar. Kendisinde olduğu *kadar* taraflarda da: izole edilme olasılığı ona üçüncü taraftan gelebilir, ancak yalnızca üçüncü tarafa ondan gelebildiği ölçüde, hatta gelebildiği ölçüde ona kendisi aracılığıyla ulaşır. Dolayısıyla bu olumsuz olasılık her birinde ve *burada* aynıdır ve kaynaşmış grubun *praksisinin* tersidir *olarak.* Ve herkesin içindeki *öteki* olma olasılığıdır. diğer üçüncü taraf aracılığıyla ve onun için, kendisi aracılığıyla ve kendisi için. Böylece, emirde: 'Yemin edelim' emrinde, nesnel bir Diğer üçüncü şahıstan asla Öteki olmayacağına dair garanti: *bana* bu garantiyi veren kişi, böylece, kendisi söz konusu *olduğunda,* beni *Öteki-olmanın Öteki'den bana gelme* tehlikesine karşı korur. Ancak aynı şekilde, tek başına yemin etseydi (ya da benim dışımda herkes yemin etseydi), o zaman ben tek başıma grup için bir başkalıktır. Ama aslında söz verme ortak olmaktan başka bir şey olamaz: emir 'Yemin edelim' şeklindedir. Bu, aynı zamanda kendimi, hem onun içinde hem de onun için, başkalığın benim aracılığımla ona gelemeyeceğinin garantisini verdiğim anlamına gelir (ya doğrudan Grup adına ortak bir eylemin ortasında ya da çoğunluğun içinde onlarla mücadeleyi bırakıp kaçmam ya da teslim olmam durumunda olacağı gibi, herkesin arabuluculuğuyla onu terk etmek).

Bu karşılıklılık *aracılıdır:* Taahhüdümü tüm üçüncü taraflara veriyorum, Benim de üyesi olduğum grubu oluşturan ve herkesin herkese kalıcılık statüsünü garanti etmesini sağlayan gruptur. Belirli bir üçüncü şahıs, grubun sürekliliğini başkalaşmaya karşı ancak bu süreklilik kendisine bağlı olduğu ölçüde, yani diğer üçüncü şahıslar ona güvence verdikleri ölçüde, kendi hesap, gelecekteki *değişmezlik.* Nasıl garanti edebilirdi ki başkalığın ona dışarıdan ve ona rağmen (ya da bilmediği bir şekilde) gelmeyeceği güvencesiyle başlamazsa, asla Öteki olmayacak mıdır? Gerçekten de, başkalığın karakteristik özelliği

Öteki aracılığıyla herkes. Böylece üçüncü tarafa verdiğim söz, kaynağında bir *topluluk* boyutu kazanır; herkese dokunmaya başlar
doğrudan ve herkes aracılığıyla. Üçüncü tarafın bu ortak eylemi kendisini nesnel bir üstünlük yapısı olarak gerçekleştirir ve grubu bu şekilde karakterize eder. Yemin öznel ya da sadece sözel bir belirleme değildir: benim düzenleyici eylemimle grubun gerçek bir modifikasyonudur. Gelecekteki belirli olasılıkların eylemsiz olumsuzlanması, ait olduğum yeminli grupla aramdaki içsellik bağıdır; bu anlamda herkes için
Aynı olumsuzlama, *onun* davranışı olduğu ölçüde benimki tarafından koşullandırılır.
Elbette, kendi davranışımın kendisinin de diğer herkes tarafından koşullandırıldığını eklemek gerekir. Ancak vurgulanması gereken en önemli nokta bu değildir: ilk başta görünen şey, gerçekten de, Ötekilerin yemininin sağladığı kalıcılık garantisinin, bana dışarıdan ötekiliğin gelmesinin nesnel imkansızlığı (içsellikte) olarak bende kendini üretmesidir; ancak aynı zamanda, benden Ötekilere gelecek olası bir gelecek olarak altı çizilen şey, kendimi (ihanet ederek, kaçarak, vb.) Öteki yapma olasılığımdır. Şimdi, bu olasılık eylemimin özgür gelişimi içinde kendini gerçekleştirebilir: Görev yerimi terk etmeye ya da düşman tarafına geçmeye özgürce karar verebilirim. 'Özgürce' kelimesinin – burada ve bu çalışmanın başka yerlerinde – şu anlama geldiğini söylemeye gerek yok
ihtiyaçtan doğan bireysel bir *praksisin* diyalektik gelişimine ve
Belirli bir hedefe doğru maddi koşulları aşmak. İhanet
Korku ve ıstırabın yol açtığı kaçma ve terk etme, bu bakış açısına göre, dış tehditlere *yanıt olarak* örgütlenmiş davranışlar olmaları bakımından özgür *praksislerdir*. Ayrıca korkma korkusunun- örneğin tarafı hayal kırıklığına uğratma korkusunun, kimin aracılığıyla
grubun panikle hareketsiz bir kitleye dönüşmesi – deneyimsiz genç bir savaşçı için önemli olabilir. Karşı konulamaz bir dürtü olarak bu korkudan korkar ve aynı zamanda bunu herkesin güvenliğinden ziyade kendi güvenliği için özgür bir ön ferans olarak reddeder. Bu anlamda, kendim için kefaletim haline , çünkü kendimi, her üçüncü durumda, şahsım ya da davranışım yoluyla seri başkalığa tekrar düşmemenin herkesin garantisi olarak sunarım. Dolayısıyla, bir yemin ederken ilk hareket, dolayımlı karşılıklılık yoluyla, yani onların dağılma ihtimaline karşı kendini garanti altına almak için, yemin edenlerin yemin etmesini sağlamaktır. Operasyonun ikinci anı, Ötekilerde kendini karşı korumak için yemin etmektir. Ayrıca ikinci anın, düzenleyici bir üçüncü tarafın totalleştirici eylemi olamayacağı da belirtilmelidir: bir
söz verdiğimde, aslında ya da *yemin* ettiğimde veya eşdeğer bir eylemde bulunduğumda

Bir bütün olarak grupla aşkınlık-içkinlik ilişkisi içinde kalıyorum ve davranışlarımla beni aslında bütünle bütünleştirmeyen totalleştirici bir sentezi gerçekleştiriyorum. Böylece söz vermem kendisini ortak bir özgürlük olarak ortaya koyar, ama olasılıklarımın atıl bir olumsuzlaması olarak değil. Başka bir deyişle, gelecekteki davranışlarımı açığa çıkarıyorum ve
ama onları özgürlük içinde açığa çıkarıyorum, yani açıklama, pratik aşkınlık olarak özgürlüğün kendi başına üretemeyeceği bir aşkın *olmayan ahlâklılığı* ifade ediyor. Aynı noktayı başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, bir özgürlük haline gelerek
yemin eden, koşullar değişirse yemini aşma (değiştirme, ihanet etme) özgürlüğü olarak kendini yeniden üretir. Öte yandan, verdiğim *söz* üçüncü taraftan bana geri dönüyor ve yeniden
beni gruba entegre eder, onun yemininin kurucu bir yapısıdır: yeminiyle beni, değişmezliği başka bir üçüncü tarafın yemininin nesnel koşulu olan bir üçüncü taraf olarak gruba yeniden entegre eden üçüncü taraftır. Yemin eylemi,
üçüncü tarafça icra edildiğinde, düzenleyici ve totalleştirici bir *praksis* haline gelir ve ben sentetik olarak Ötekilerle birleşirim.
bir yarı-nesne topluluğudur. Şimdi, bu , tek başına anlam verebilen yeminli kalıcılık olarak söz veren üçüncü taraf tarafından yeniden içselleştiriliyor. Benim 'yeminli inancım'
özgürlüğüme karşı kefil olarak, üçüncü şahıs aracılığıyla
Aslında ona gerçek bir küfür etme imkânı veren budur, çünkü bu sayede (ve elbette diğer herkesin sayesinde) başkalığa yeniden düşme ihtimali artık yalnızca ona bağlı değildir.

(Eğer bu birliğin sürekliliği konusunda *kendi adına* nasıl söz verebilirdi? Kalıcılık, kendi özgürlüğü dışında başka bir yerde oluşmamış olsaydı, her noktada ve her anda kırılma tehlikesiyle karşı karşıya olsaydı?) Olası ihanetime karşı sigortalı olarak, ihanetin içinden geldiği kişi olmayherkese teyit bir konumdadır. Ancak bu totalizasyon aynı zamanda yeni bir başkalığın ortaya çıktığı andır. Diğerleriyle birlikte üçüncü tarafa verilen sözün ortak koşulu olduğum , ben zaten kalıcıyım. Taahhüdüm salt özgür bir eylem ya da gelecekteki davranışlarımı ve olası gelişmelerini tanımlayan bir dizi sözcükten ibaret değildir: üçüncü bir taraf kendi taahhüdünü ona dayandırarak onu şekilde oluşturduğu sürece, koşullar ne olursa olsun, değişebileceğime dair her türlü olasılığın aşılamaz ve bu nedenle de etkisiz bir olumsuzlamasıdır. Ve üçüncü şahıs bana hitap ettiğinde (ve gördüğümüz gibi bunu hem dolaylı hem de doğrudan yaptığında), düzenleyici vaadi, benimle birlikte olan herkese hitap etmektedir.

ya da daha kesin bir ifadeyle, benim vaadimi kendi vaadi aracılığıyla aşarak beni böyle oluşturuyor. Böylece ortaya çıkıyorum kendi özgür *praksisimde* kendimden başka biri olmak, çünkü onun Aşılamazlık diğer üçüncü taraftan, yani aslında yemin etmiş, etmekte olan veya edecek olan *tüm üçüncü taraflardan* gelir, ancak ben yeminimi tamamen kabul ediyorum. Garanti için Belirli bir üçüncü tarafa verdiğim garanti herkes tarafından garanti edilir ve *aynı* zamanda (üçüncü tarafın bütünleştirici sentezinde) ile aynıdır; bu nedenle düzenleyici üçüncü taraf için benim Aşılamazlık olarak ortak-varlık. Ve bu şekilde herkesin sözü aracılığıyla bana geri döner; yani, ait olduğum grup bende, özgürlüğümün bir sınırı olarak O ther-Being olarak ortak-varlık haline gelir: aslında aşılamazlık olarak bu sınır özgür olmaktan farklıdır *praksis* ve ona yalnızca Öteki'nden gelebilir. Ya da başka bir deyişle, Benim *burada* (herhangi bir yerde) *aynı* olduğum bu ortak , onun yemini benimkiyle *aynı* olduğu sürece aynı kalacağına verdiği sözün temelidir.

Burada, kaynaşmış gruptaki (iş veya savaş) eylemimin, O'nun (aynı gruptaki) eylemine zaten izin verdiği ve bunu koşullandırdığı itiraz edilebilir. orada bir yerde). Ve bu doğrudur: ancak *eylem onu* ve nesne aracılığıyla. Belirli bir üçüncü taraf için eylem olanaklarını nesnel olarak belirleyen, sahip olunan düşman ve yerine getirilen görevdir (ben ya da biz tarafından). Benzer Şekilde, herkes içselleŞtirilmiŞ çoklukta bir birim olarak yer alır: ancak herkesin içselleŞtirme eyleminde her üçüncü taraf (dolayımlı karŞılıklılık yoluyla) esas olarak çokluğun içselleŞtirilmesiyle bu hareketsiz ayrımın aŞılması olarak yer alır. Başka bir deyişle, kaynaşmış grupta üçüncü taraf asla öteki: eylemini nesnede, nesnenin nesnel koşulu olarak üretir.

Kendi eylemim ya da grubun aracılığı ile onun özgür *praksisi,* Gerçek canlı gelişiminde, *aynı* olduğu *ölçüde* (yani, özgür diyalektik bir) *benimkini* koşullandırır ve onun tarafından koşullandırılmıştır. Ayrıca, bu koşullanma karşılıklılığının sonuçları, her bireyin özgür eyleminden ziyade nesnel bir gerçeklik olarak grupta (onun büyümesinde) okunmalıdır. Özgür karşılıklılık yeniden gruplama öyle şeyler düzenler ki, gruba *iki kişi olarak geliriz.* Fakat 'iki' ne benim gruba gitme eylemimi ne de grubun eylemini karakterize eder. Üçüncü taraf, her ikisi de niceliği yeniden içselleştirse de. Aksine, yemin özgür *praksise* atıfta bulunan ve özgürlüğü *içeriden* özgürce sınırlamaya çalışan bir eylemdir. Bireysel bir özgürlüğün, bir şekilde sınırlandırılması dışında, *kendi başına* sınırlandırılabileceğini düşünmek saçma olacaktır.

öngörülemezlik biçimi (yani, rehininkinin tam tersi bir biçim: koşullar bir şekilde değişirse ben ne yapacağımı içtenlikle tahmin edemezdim), çünkü *praksis* koşulların aşılması, pratik alanın dönüşümlerine uyum sağlanmasıdır. Bu elbette belirsiz olduğumuz, temel projelerden, edinilmiş öngörülebilirlik yoksun olduğumuz anlamına gelmez: tam tersi.

Ancak, özgürlük tarafından aşılan ve korunan bu koşullar her şeyi tahmin etmemizi bile (tamamen pratik-etkisiz alan içinde bulunan bir failde olduğu gibi), bunlar bir vaadin tam tersidir: Bir vaat yoluyla özgürlük, gelecekteki davranışın (koşullar değiştiği için) kesin olmadığı durumlar için kendisine pratik bir kesinlik verir.

öngörülemez. Bu, ancak özgürlüğün *diğer* insanlar için de geçerli olduğu ölçüde mümkündür.

kendisi – , artık sadece ihtiyacın zorunluluklarına ve tehlikelerine acil bir adaptasyonun şeffaflığı olmadığı ölçüde alan. Ve bu *başkalık* ancak *Öteki*'nden özgürleşebilir.

Bununla birlikte, seriliğe (en azından henüz) nüksetmiyorsak, bunun nedeni Öteki'nin burada kendi pratiği *içinde*, yani güç ve özgürlük olarak görülmesidir; ve bu etkinlik beni iktidarsızlık ve serilik dünyasına karşı bir sertleşme olarak etkiliyor. Kısacası, üçüncü taraf benim için *aynı* kalır (yaptığım şeyi, yaptığım zaman özgürce yapar: onun sözü *de* benimki gibi karşılıklılık içinde düzenleyicidir); ancak üçüncü tarafın pratik faaliyeti aracılığıyla, *aynı olduğu ölçüde,* onun olasılığının sarsılmaz ortak koşulu olarak kendime geri dönerim.

Bu tamamen biçimsel, negatif başkalığın derin nedeni, grubun kendisini kendi amacı olarak almasıdır. Dolayısıyla, her üçüncü şahsın her eylemi, diğer her üçüncü şahsı (ve tümünü) kendi amacı, aracı ve faili (onu üstlendiği ya da aştığı ve O'nlar için örgütlediği ölçüde) olarak görmelidir; ve kendini O'nlara doğru aşmak yerine nesne, her eylem kendini homojen olarak gösteren bir nesnede ortaya çıkar. Böylece, *bir amaç* olarak görünerek ve kendini sürdürülmesi gereken *ortak* bir *praksis* olarak ortaya koyarak, grup her *praksisi,* enformalizmi (eylemsizlik değilse bile, çünkü eylemsizlik diye bir şey vardır) ortaya koyar. hayatta kalan toplulukların faaliyeti), bu Öteki aynı olduğu sürece, Ötekinin koşulu ve aracı olarak. *Pratik düşüncede,* Herkes, kendi özgürlüğünü olumsuz bir şekilde sınırlandırarak her üçüncü tarafın özgür eylemini olumlu bir şekilde koşullandırdığı ölçüde kendisine geri döner. Ancak sınırlama projesi ona (söz veren özgürlük aracılığıyla) herkesin özgürlüğü için bir zorunluluk olarak, yani hem bir O ther olarak kendi özgürlüğü hem de Ötekilerin özgürlüğü olarak geri döner. Bu

karar verme anı – söylenen sözlere rağmen
- sadece kendini aciliyetle ve olumlu bir şekilde duyuran bir proje
Gerçek organizma, ihtiyaç, tehlike vb. koşullandırılan güç; ya da daha doğrusu, eğer *bir* birey için ortak rehinden ayrılabilseydi, öyle olurdu. Ama eğer bu an *aynı zamanda* tüm rehinlerin benimkine geri döndüğü an ise, herkesin içinde *praksisin aşılmış koşulu* haline gelirim (kendimden ve Ötekilerden eminim, kimsenin *buna* ihtiyacı yok).

Bu özgür ortak *praksis* bana *kendi özgürlüğümün* bir koşulu olarak geri döndüğü ölçüde *(ben* de görevimi yerine getirirken onlara güvenmek zorundayım, ya da

kendi grubumda ya da bir alt grupta), grup içinde olmanın *bir zorunluluk* olarak aşılamazlığını oluşturur.

Pratik-atıl tartışmamızda gördüğümüz gibi, zorunluluk, inorganik bir maddiyat tarafından (ve elbette onun bazı *praksisleri* aracılığıyla*)* bazı üzerinde yapılan bir iddiadır. Bu bağlamda zorunluluk, aynı zamanda özelliklerdir, ancak inorganik atalet olan faillerin kendileridir. Gruba kalıcılığı benim kendi özgür projem olduğu ölçüde, bu kalıcılık benim eylemim gelecekte yer alan ve bana gelecekteki tehlikeler temelinde gelen bir amaçtır. Ancak bu projenin kendisi grubun her üyesi üzerinde bir hak iddia eder, Çünkü herkes için ve herkes tarafından, ancak grubun sürekliliği içinde ve aracılığıyla, *her yerde* gerçekleştirilebilir. Şu ana kadar aynı proje üçüncü taraftaki bu iddiaya benim tarafımdan bilinçli olarak verilen tam bir yanıt olan özgür vaadim aracılığıyla, üçüncü taraf aracılığıyla bana geri döner: Öteki'ne – ve Öteki'nde – yemin edilen inanç olarak, bu nedenle özgürlüğüm üzerinde bir sınırlamadır. Şimdi bu sınırlama onun özgür vaadinin, yani benim özgür olmak için ihtiyaç duyduğum özgür sınırlamanın olasılığını koşullandırıyor. Böylece projem bana kendi olumsuz, eylemsiz koşulu olarak geri döner: Ayrılık içindeki gruba güvenebilmem için herkesin bana güvenebilmesi gerekir; kendi olanaklarının (ihanet etme, dağılma, faaliyetlerini, çalışmalarını gevşetme vb.) ancak benim özgürlüğüm üzerindeki iddialarına boyun eğmeleri halinde değiştirmenin imkansızlığı olarak sürdüreceklerini iddia edebilirim, örneğin tehlikeli bir görevi yerine getirecekleri sükunetin zorunlu koşulu olarak, her yerde herkesin maksimum güvenliklerini garanti altına almak için her şeyi yapıyor. Evet, *bu Bizi* kurtarabilecek ya da bütünlük içinde beni kurtarabilecek *tehlikeli görev*, ben herkeste onun güveni ve cesareti olarak, yani tüm Ötekilerin değişmezliği olarak varım; başka bir yerde gerçekleştirilen her somut eylem aracılığıyla, gelecekteki olumsuzluk bu nedenle benim eylemimde benim zorunluluğum olarak görünür

Tüm O'nun benim üzerimdeki (ve tüm O'nun üzerindeki) iddiası olduğu ölçüde kendim. Bu bağlamda inorganik olan, katı, diyalektik olmayan
ve bu gelecek hem aşılmaz bir çerçeve hem de herhangi bir diyalektik praksisin temeli ortaya konur: bir çerçeve çünkü eylemlerim ne olsun, grubun kalıcılığını yok edemezler; ve
çünkü grubun hala acil bir hedefi olduğu sürece, herhangi bir
faaliyet grubun gücünü ve pratik etkinliğini sürdürme eğiliminde olmalıdır. Bu *aşılamazlık* temelinde, kendime sadece özgür ve pratik bir şekilde başarılabilecek görevler belirleyeceğim (ya da bazı görevler vereceğim)
gelişme. Aşılamazlığın bu üçlü karakteri (herhangi bir *praksisin* zorunluluğu, çerçevesi ve temeli), yansıtılan grubun yeni bir diyalektiğin (*praksis* olarak) temeli haline geldiği izlenimini vermiş olabilir,
Oysa gerçekte orijinal diyalektik tarafından oluşturulmuştur.
kalıcılık basitçe olumsuz bir tespittir.

Açıklık getirmek için iki anı birbirinden ayırdım: projenin duyurulduğu an ve bana geri dönen O ther'in vaat edildiği an. Ancak bu tamamen biçimsel ayrımın, projenin
ledge'in yapılarını açıklamayı amaçlamaktadır. Başka *bir* deyişle *projesi* (maddi koşulların diyalektik aşılması olarak) hala temel harekettir. Ancak herkes için, Ötekiler söz vermeden önce bile, *bunun zaten bir söz olduğu* açıktır. Benim söylemek istediğim, bunun ancak *Diğerleri aracılığıyla* mümkün olabileceğiydi. Bir rehin
zorunlu olarak aşağıdakileri içerir: (1) *(yansıtılan)* amacı üçüncü tarafları dahil etmek olan bir emrin, düzenleyici bir eylemin özellikleri:
Kendimi sunuyorum ki onlar da kendilerini sunabilsinler; hizmetlerimin (hayatımın vs.) sunumu zaten onlarınkiyle *aynıdır*. Bu düzeyde, taahhüdüm *(bağlılığım)* üçüncü tarafın aracılık ettiği karşılıklı bir taahhüttür. (2) Kendimi manipüle etme özelliği: yemin etmek
Birinin sözünü tutabilmesi için sahip olmadığı bir şeyi Diğerleri'nin size vermesi için verin: Grubun kalıcılığını, tüm pratik bir hareketinde "!"y aşılamazlık olarak tanımlıyorum,
Taahhütlerin bütünleştirilmesi yoluyla, *bana* bu geçişsiz
olumsuz bir sınır ve mutlak bir zorunluluk olarak cendability. Bu iki özellik ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır; her biri üçüncü tarafın aracılığı ile diğer üçüncü taraf ya da şahsım üzerinde bir talep olduğu ölçüde, bu talepler derhal tüm Diğerlerinin rehinleri tarafından karşılanır. Aslında, rehinlerin fiilen verilmesi birbirini takip etse de (Üçüncü Mülkün her bir temsilcisi sırayla Jeu de Paume'daki tutanakları imzalasa da) ve bu nedenle oldukça resmi bir serilik içerse de, ortak eylemin tüm gerçek anı

'Yemin edelim' emri – yani ortak yemin etme kararı. Karar anında, yemin hala gelecektedir, ancak anlamı – grubun acil bir hedefi olarak ve bir bazı daha uzak mesafelerin gerektirdiği kalıcılığı sürdürme *araçları* hedefler – bunu herkese ortak bir işlem olarak ya da başka bir deyişle grubun *her üye aracılığıyla* kendi üzerinde hareket etmesi olarak sunar. Dolayısıyla, üçüncü bir tarafın taahhüdü diğerlerininkinden önce verilse bile (örneğin Örneğin, imzanın seri düzeninde), asla başarısız olamaz: herkesin yeminlerini önceden içeren zaten sınırlı bir zamansallık içinde kendini zamansallaştırır. Bir anlamda, 'Yemin edelim' demek yemin etmektir: mümkün olan Bu konudaki bir anlaşmazlık aslında normalde tamamen biçimseldir. Eğer rehin *yeniden yaratılıyorsa,* bunun nedeni nesnel koşulların onu grubun birliğini korumaya yönelik tek refleksif aracı olarak zaten oluşturmuş olmasıdır. Herkesin güvenliğini garanti altına alan herkesin özgürlüğü olarak tanımlanmalıdır ki bu güvenlik herkese *öteki-özgürlüğü* olarak geri dönebilsin ve böylece grubun özgür, pratik üyeliğini bir aşılamaz bir zorunluluktur. Gerçekten de, rehinden sonra, daha önce olduğu gibi, üçüncü taraf *kendisini* ortak *praksisi* aracılığıyla grubun bir üyesi *yapar* ve bu nedenle özgürlük içinde olur: bu, onun eyleminin ya bir alt grup içinde ya da ortak *praksis* olarak diyalektik özgürlük içinde geliştiği anlamına gelir. izole edilmiş bir bireydir. Rehin, basitçe, pratiğinin kaynağında, mevcut olmayan üçüncü tarafların güvenliği (garanti ettiği) ile kendi güvenliğinin (üçüncü taraflarca garanti edilen) çakışmasıdır. Zorunluluk ve olasılıkların hareketsiz bir olumsuzluğu olarak aşılamaz kalıcılık, belirli koşulların (örneğin düşmanın terör, işkence ya da ayrı müzakere teklifleri gibi eylemleri) etkisi altında ortaya çıkar.

.3 *Kardeşlik ve Korku*

Bu açıklama düzeyinde, nihayet anlaşılabilirlik sorusunu ortaya atmak mümkündür. Aslında, iki sorunu çözebilirsek rehine özgü anlaşılabilirliği keşfedebiliriz. İlk olarak, rehin hayatta kalan gruba üçüncü taraflar aracılığıyla ve dolayımlı karşılıklılık içinde geldiğinden, araştırmamız her zaman yeminli inancın yeniden yaratılmasını oluşturan diyalektik sürekliliği (yani özgür gelişimi) kavramalıdır. Başka bir deyişle, bireysel proje ve ortak

praksisi anlaşılabilir gerçekliklerdir; araştırmamız, rehinin yeniden yaratılmasının somut koşullar temelinde anlaşılabilecek diyalektik bir süreç olup olmadığını ortaya koymalıdır. İkinci olarak, ortak rehinenin yapıları, açıklandığı üzere

burada, ilk başta bir tür soyut düşünselliğe sahipmiş gibi görünür: bunun nedeni, grubun kendi üzerindeki bir eylemi olarak rehinin, ilk başta grubun çabasıyla (çalışma ve mücadele yoluyla) bir değişiklik olarak görünmemesidir. Grubun maddi statüsü, ancak bağlarının hareketsiz bir daralması olarak. Elbette dil maddeseldir, eylem ise çabadır. Ancak ne emirlerin yüzlerce ağızdan tekrarlanması ne de ellerin havaya kalkması, yorucu bir inşaat ya da iletişim çalışmasıyla karşılaştırılamaz.

yarasa. Kaynaşmış gruba ilişkin açıklamalarımızda, anlamlar *(significations)* hem *gerçek* bir *enerji tüketimi* hem de çevrenin yönlendirilmiş bir modifikasyonu olarak ortak bir *praksisin* yaratılmasına karşılık geliyordu. Böylece grup *kendini gerçekten* de iş tarafından üretilen bir bütün *olarak inşa etti*,

alın teri ve emek yoluyla, tam da ortak çabası onu Varlığa yazdığı ölçüde. Basitçe enerji dönüşümleri açısından da görülebilen bu muazzam diyalektik olayla karşılaştırıldığında, rehin anı bir ideallik anı olarak görünür. Dahası, kaynaşmış grubun birliği, maddeselliğini tahammül edilemez olan

Düşman grubun baskısı; düşman grubun içselleştirilmesi ve tersine çevrilmesiydi. (bu bütünleştirici yıkımın) bu baskısı. Taahhüt edilenlerin birliği

Buna karşılık grup, sadece ondan ve *olası* ama henüz gerçekleşmemiş bir saldırıdan kaynaklandığı ölçüde, sadece bir işaretler ve anlamlar silsilesi gibi görünür; beni üçüncü taraflarla gerçekten birleştiren *maddi* hiçbir şey yoktur. Ve eğer rehin basitçe söylemin karşılıklı bir belirlenimi olsaydı

izole edilmiş ve düşman baskısı altındayken, grubun üyesi olduğum hissine kapılmama neden olan yapışkan gücü açıklamaz. Farklılaşmış dağılma durumunda, aslında, düşmanın eylemi (doğrudan ya da dolaylı olarak ve kasıtlı olsun ya da olmasın) izolasyonu vurgulama eğilimindedir (kaynaşmış bir grupta olanın aksine). Ölüm ya da işkence karşısında ortak çıkarlar yerini acil zorunluluklara (ölümden ya da acıdan kaçınma) bırakma tehlikesiyle karşı karşıyadır: yukarıda anlatılan operasyonun bu koşullarda grubun aşılamazlığını tek başına karşı konulmaz bir atalet gücü olarak oluşturabileceğine inanmak neredeyse imkansızdır.

Bu iki sorun gerçekten özdeştir; bunları birlikte ve birbirleri aracılığıyla çözeceğiz. Çünkü rehinli grubun iç yapılarını tanımlamış olsak da, üçüncü tarafça özgürce yeniden yaratılan rehinin gerçek, dolayımsız anlamını kavrayamadık.

Gerçekte rehinin kaynağı korkudur (hem üçüncü tarafa hem de kendime karşı). Ortak amaç mevcuttur; aslında kader ortaklığını ortadan kaldırdığı ölçüde ortak çıkardır. Ancak tehdit devam ederken düşman baskısının azalması, herkes için yeni bir tehlikenin ortaya çıkmasına neden olur: ortak çıkarların giderek ortadan ve bireysel antagonizmaların ya da seri iktidarsızlığın yeniden ortaya çıkması. Bu refleksif korku gerçek bir çelişkiden doğmaktadır: tehlike hala mevcuttur
(hatta nesnel olarak *daha ciddi* bile olabilir düşman
takviyeler), ancak uzaklaşır ve *anlamlandırma* düzeyine geçer ve yeterince korku uyandırmaz. Üçüncü taraf için refleksif korku, hiç kimse – kendisi bile – *yeterince korkmadığında* doğar.
Hayatta kalan grubu karakterize eden durum değişikliği, onun kırılganlığının ta kendisidir: dağılmadığını varsayarsak, hiçbir garantisi yoktur
Bu saldırı ona kaynaşmış bir grup olarak statüsünü geri verecektir. Refleksif korku tamamen *somutta,* gerçek olgular aracılığıyla yaşanır: bir adamın
bitkin, bir diğeri yaralı ve üçüncüsü uyuyor, ben dördüncüsüyle tartışıyorum ve bu böyle devam ediyor. Ve bu gelişen çözülmenin üçüncü tarafça aşılması ancak onu koşullandıran koşulların olumsuzlanmasıyla, yani korkunun yokluğunun olumsuzlanmasıyla gerçekleşebilir.

Rehin içindeki temel yeniden yaratım, grubun kendisi tarafından üretilen gerçek bir korkuyu, uzaklığı aldatıcı olan geri çekilmiş dış korkunun yerine koyma projesidir. Ve biz zaten
bu korkuyla grubun özgür bir ürünü ve zorlayıcı bir unsur olarak karşılaşmıştır.
Seri çözülmeye karşı özgürlük eylemi; eylemin kendisi sırasında anlık olarak ortaya çıktığını gördük; ve **buna** Terör denir. Terörün, zorunluluğu ihlal eden ortak özgürlük olduğunu söylemiştik, öyle ki zorunluluk ancak bazı özgürlüklerin **yabancılaşması** yoluyla var olabilir. Grubu kendi şahsında ve şahsında ölüm tehdidi altında gösteren üçüncü şahıs aracılığıyla aşkınlık, grubu bir tehdit olarak yeniden teyit eder
bireyselleşmeye çalışan herhangi bir *praksis* için anında ölüm
tekrar ve seri hale dönüşür. *Grup*, hayatta kalma düzeyinde *kendi üzerine eylem olarak* ancak zorlayıcı olabilir. Düzenleyici üçüncü taraf, azalan tehlike korkusunun gerçek tehdit olduğunu ve bunun
grubu yok etme korkusunun artmasıyla dengelenmelidir
kendisi. Amaç aynıdır: ortak çıkarı korumak. Ancak, herhangi bir maddi baskının yokluğunda, grup *kendini üyeleri üzerinde bir baskı olarak üretmelidir.* Ve bu yeniden yaratım hiçbir şekilde idealist değildir, çünkü
Kendisini somut olarak, grup içinde kendi üyeleri üzerinde mutlak bir şiddet saltanatı kurmanın (tarafından kabul edilen) bir dizi gerçek aracı olarak sunar.

Üyeler. Tüzüklerin belirlenip belirlenmediği, (bazı geliĢmiĢ gruplarda olduğu gibi) denetim ve polislik organlarının oluĢturulup oluĢturulmadığı ya da vaadin basitçe herkese, grubun bir üyesi olarak, birey ya da bir serinin üyesi olarak herkes üzerinde yaĢam ve ölüm hakkı verip vermediği çok önemli değildir. Temel nokta, dönüşümün, olası bir dağılma aracı olarak herkesin grup içinde taşıdığı ölüm riskinde yattığıdır. Öte yandan, bu şiddet serbesttir: anki amaçlar doğrultusunda, tarihsel olarak ve belirli durumlarda, topluluğun bazı unsurları bunu kendi çıkarları için gasp etmiş olabilir: bu noktaya geri döneceğiz. Önemli olan, şiddet başlangıçta ortak eylem içindeki özgürlükler arasında belirli, gerçek, pratik bir bağ olmadıkça – başka bir deyişle, bu şiddet, bu eylem herkes tarafından yeniden yaratıldığı, gerçekleştirildiği ve kabul edildiği ölçüde, söz verilen grubun kendi üzerinde bir eylem türü olmadıkça – hiçbir şiddet gaspının (ya da iktidarın fethinin) anlaşılabilir olamayacağıdır.

Ancak rehin tam olarak budur: yani ortak üretim dolayımlı karşılıklılık yoluyla, bir şiddet statüsünün kabulü; bir kez söz verildiğinde, aslında, grup herkesin özgürlüğünü zorunluluklara karşı, hayatı pahasına ve özgürce yemin edilen inanç adına bile garanti etmek zorundadır. Herkesin özgürlüğü, kendisine karşı savunması olarak (özgür bir ayrılma ve yabancılaşma gücü olarak) herkesin kendisine ve herhangi bir üçüncü tarafa karşı şiddetini talep eder. Yemin etmek, sıradan bir birey olarak şunu söylemektir: Ayrılırsanız beni öldürmelisiniz! Ve bu talebin, düşman korkusuna karşı özgür bir savunma olarak Terörü kendi içime yerleştirmekten başka bir amacı yoktur (aynı zamanda aynı Terör tarafından onaylanacak olan üçüncü taraf hakkında bana güven verirken). Bu düzeyde yemin maddi bir işlem haline gelir. İlk an, 'Yemin edelim', ortak tüzüğün pratik dönüşümüne karşılık gelir: ortak özgürlük kendisini Terör olarak oluşturur. İkinci an – yeminlerin art arda ya da eşzamanlı olarak verilmesi - Terör'ün maddileşmesi, maddi bir nesnede vücut bulmasıdır (kılıç üzerine yemin etmek; ortak yemin metnini imzalamak ya da baskı organları yaratmak). Dolayısıyla, anlaşılabilirliği, kaynaşmış grubun yaygın bir yapısı olarak şiddetin yeniden keşfi ve olumlanması olmasından ve onu yansıtıcı bir şekilde ortak ilişkilerin yasal bir yapısına dönüştürmesinden kaynaklanır. Aslında, üçüncü tarafların ilişkileri tam olarak dolayımlandığı ölçüde, yani içinden geçtiği ölçüde, şiddet karakteri tespit edilemez: bunlar grubun üyelerinin özgür ortak ilişkileridir. Ancak parçalanma tehlikesi belirir belirmez,

Her üçüncü taraf, grup adına hüküm veren ve daha sonra bu hükmü yerine getiren kişi olarak kendini herkes için üretir.
(ya da tam tersi, cezanın kendisine uygulanacağı kişi olarak
herkes tarafından infaz edilir). Ama aynı zamanda herkes kendisini, kendisine karşı savunulmayı talep eden ve her ne olursa olsun cezayı kabul eden biri olarak yapılandırmıştır. Ve Terör herkese –**herhangi** bir riskten önce **bile**– kendi yapısından gelir.

içkinlik-aşkınlık: *praksisinin* sentetik, *totalleştirici* işleyişinin, totalleştirici üçüncü tarafın bütünleştirilmesi *gereken* bir *üçüncü* taraf olarak saf bir şekilde belirlenmesine anda, gruptan düşmenin gerçek tehlikesi pratikte bu *dayatma* içinde ve aracılığıyla yaşanır
mümkün bütünleşme. Yeminli tarafları birleGtiren maddi güç, onlar olmadan (ortak çıkarı gözden kaçırırlarsa) kendini bütünleGtirme tehdidinde bulunan bir bütünleGme olarak grubun gücüdür ve bu güç
Düşman bir bütünlüğün zorlayıcı gücü herkes için doğrudan
ve sürekli olarak, hayatını kaybetme olasılığı. Bu anlamda, aşılamaz bir sınır olarak grup-içinde-olmak, sınırın aşılması halinde ölümün kesinliği olarak kendini üretir.

Bu bakış açısına göre, maddi bir işlem olarak p ledge'in aşkın *(transcendant)* bir varlığı (Haç, İncil veya Tanrı'nın kendisi) içerip içermediği veya ortak bir alanda kalıp kalmadığı önemli değildir.
içkinlik. Her iki durumda da aşkınlık *(la transcendance)* rehin verilen grupta herkesin her birey üzerindeki *mutlak* hakkı olarak mevcuttur:
Başka bir deyişle, tüzük kendisini koşullara en uygun olduğu için geçici olarak benimsenen salt pratik bir oluşum olarak sunmaz; herkesin özgürlüğü tarafından, onun ve tüm üçüncü tarafların talep ettiği şekilde, ona ve Ötekilerin herhangi bir başarısızlığına karşı ortaya konur. Aşkınlığı (yani, herhangi biri için ölüm cezasında kendini gösterme konusundaki kalıcı, mutlak hakkı), özgürlüğün kendini pratikte eylemsiz olana karşı haklı bir şiddet olarak olumlamasına dayanır. Dolayısıyla Tanrı ya da Haç, deyim yerindeyse ilk kez insanın insan üzerindeki mutlak gücü olarak (karşılıklılık içinde) konumlandırılması olan bu karaktere hiçbir şey eklemez. Ama tam tersine, son derece dindar bir toplumda ant Tanrı'nın gözetiminde verildiğinde ve bunu ihlal eden herkesin ilahi cezaya çarptırılması (lanetlenme vs.) çağrısında bulunulduğunda, Tanrı'ya verilen bu taahhüt yalnızca içkin bütünleşmenin yerine geçer. Tanrı, grubun yüce görevlerini yerine getirmekten sorumlu hale gelir; adeta celladın yerine geçer. Hatta şöyle bile düşünülebilir
lanetlenmenin idam cezasının yerini alması (çünkü idam cezası
gerçek olması ve ölümle aynı işleve sahip olması); ama aslında, eğer rehin

ihanete uğradığında, ilahi yaptırımlar grubun haini infaz hiçbir şekilde engellemez: yaşam ve ölüm hakkı – her ne kadar aşkın olanla bağlantılı olsa da – grubun tüzüğünün ta kendisidir.

Herkesin korkusunu, herkesin içinde ve herkes aracılığıyla kendinin ve Ötekinin korkusuyla ikame etmeye yönelik özgür bir girişim, şiddeti, bireysel yabancılaşmanın ortak özgürlük tarafından anlaşılabilir bir şekilde aşılması olarak aniden yeniden hayata geçirdiği ölçüde: işte vaatler budur. Tamamen anlaşılabilirdirler çünkü bireysel yabancılaşmanın özgürce aşılmasıdırlar.

halihazırda ortaya konmuş bir hedefe yönelik olarak halihazırda *verilmiş* unsurlar

Bu aşkınlık, onu olumsuz olarak *(en creux)* (bir kader*)* önceden şekillendiren somut koşullar tarafından koşullandırılır. Ancak yapı

Başlangıçta incelediğimiz özgürlük ve karşılıklılık kavramları, ortadan kalkmak şöyle dursun, terörün pratik maddi hareketinde kendilerini gösterdiklerinde tam anlamlarını kazanırlar. Verdiğim sözün diğer üçüncü taraf için garanti olduğu hala doğrudur; ancak bu garantinin anlamı tam olarak şiddettir. Üçüncü taraf, başarısızlığım durumunda beni ortadan kaldırmak için herkese (o da dahil) tanıdığım hak ve ortak hakkın bende kurduğu ve talep ettiğim Terör tarafından özgür ihanetime karşı garanti altına alınmıştır; ve bu garanti -dağılma veya ihanet durumunda onu herhangi bir mazeretten mahrum bırakan– kendi dayanışmasını özgürce garanti altına alabileceği (kendisi için özgürce Terör talep edebileceği) anlamına gelir.

Böylece Terörle kendi içimde zorunluluk olarak karşılaşıyorum. Başka bir deyişle, söz verilen grubun temel statüsü Terördür; ancak koşullar özel olarak kısıtlayıcı değilse, zorunluluk ve aşılamazlık düzeyinde kalabilirim. Çünkü rehin, özgür taahhütlerin özgür bir ilişkisidir. Bu düzeyde, zorunluluğu yalnızca taahhütlerim olarak algılarım

Ötekinde özgürlük ve *Ötekine karşı* kendimin zorunluluğu olarak.

Eğer basınç artarsa, aynı ilişki zihinsel yapısında da kendini gösterir: Kendi payımın tasfiye edilmesine özgürce rıza gösterdim.

ve bu özgür rıza bana özgür kurucu olarak geri döner.

Ötekinin özgürlüğünün benim üzerindeki özgür önceliği, yani grubun benim *praksisim* üzerindeki hakkı olarak. Burada yine, bu hakkın gruba karşı bir görev olarak düşünülüp düşünülmediği önemli değildir (yani

diyelim ki, somut olarak bir olasılığın zorunlu olumsuzlaması olarak: bunun açıkça *ahlakla* ve hatta *kodlarla* hiçbir ilgisi yoktur*)* ya da grubun benim tarafımdan onaylanmış, benim

Belirli bir yönergeye uygun hareket etmezhayatlarını kaybederler. *Bizim için* ve *araştırmamızın* bu *anında,* bu hiçbir fark yaratmaz: bu farklı

davranış biçimleri aslında koşullar tarafından koşullandırılır ve

kendi durumlarında kendilerini oluştururlar. Önemli olan nokta, somut görevin kendi içinde ve örtük olarak ölümü barındırmasıdır.

Benim için olası kader; ya da tersine, grubun hakkı, *üzerinde anlaşmaya* varıldığı ölçüde beni belirler.

Rehinli grubun bu statüsü her halükarda çok önemlidir": gerçekten de diyalektik araştırmamızın bizi şu hususları aydınlatmaya yönelttiği söylenebilir orijinal *pratik ve yaratılan* (ve sürekli olarak yeniden *yaratılan*) ilişki aktif bir topluluk içindeki aktif insanlar arasında. *Kalıcılık* olarak grup, aslında somut koşullarda, kaynaşmış bir grup temelinde *inşa* edilen bir *araçtır* (ya da en azından böyle görünür

bizim diyalektik soruşturmamızda). Ve bu yapı, hangi ya da ortak bir birey olarak her üçüncü tarafça etkilenen, asla 'doğal', 'kendiliğinden' ya da 'anlık' ilişkilere indirgenemez. Aslında, dış koşullar hayatta kalan bir grup içinde refleksif bir *praksise* neden olduğunda ortaya çıkar: tehlikenin ve görevin doğası, grubun – dağılma tehdidi altında olduğu sürece

- kendisini *praksisinin* bir aracı ve *gereken* bir *araç* olarak konumlandırır.

Böylece grup üyeleri arasındaki iliŞkiler kendilerini *kendi üzerinde hareket* eden bir topluluk içinde kurarlar*;* bu alt jektif *praksis* tarafından delinir ve onun tarafından koŞullandırılırlar. Ancak, grubun zorlayıcı karakterinin (bir organizma gibi) *varoluşa* ya da (maddi bir bütünlük gibi) *varlığa* sahip olmamasından kaynaklandığını daha önce görmüştük. Bu düzeyde grup, bir gerçeklik olarak, başlangıçta

herkes için ortak *praksisi* terk etmenin imkânsızlığıdır. Başka bir deyişle, onun *varlığı* herkes için, her katı bireysel eylem olasılığının atıl olumsuzlaması olarak bir ölüm vaadidir.

Bu *varlık*, gördüğümüz gibi, her özgür *praksis* için bir *Öteki-Varlıktır*. Ancak yine de seriselliğe düşmeyiz, çünkü her üçüncü taraf için bu *Öteki-Varlık* komşusuyla *aynı* Öteki-Varlıktır. Bu anlamda, şiddet her yerde ilk ortak tüzük olarak terördür. Ama bu

Terör, birlik koşullar tarafından yok edilmediği sürece, 'ayıran' bir terörden ziyade *birleştiren* bir terördür. Gerçekten de, bu adamlar verdikleri sözlerle kendilerini *Ortak bireyler,* kendi Terörlerini birbirlerinde *aynı* olarak bulurlar*; burada ve her yerde temellerini* yaşarlar (yani

sınırlı) özgürlüklerini *grup-içinde-varoluşları*, grup-içinde-varoluşlarını da özgürlüklerinin *varlığı* olarak görürler. Bu anlamda, Terör onların birincil Herkes için zorunluluk karşısında özgürlüğün gücü olduğu ölçüde birliktir. Başka bir deyişle, grup-içinde-olmak herkes için bir aracıdır

serbest *ortak* eksenler arasında (basitlik için, eylemin

henüz başlamamıştır) ve seri iktidarsızlık statüsü. Bu kanuni
özgürce talep edilen, hiç kimsenin pratik atıl alana geri dönmeyeceği ve bireysel eylemin, ortaklaştığı ölçüde, yabancılaşmadan kurtulacağı garantisi (grubun toplam *praksisi*
nükseder). Refleksif bir yapı olarak, bu garanti herkesin

Herkes için kaygı duyar, ama bu kaygı ölümün taşıyıcısıdır. Ama yine de, *bu* ölümcül *kaygı sayesinde*, ortak bir birey olarak insan, herkesin içinde ve herkes tarafından (ve kendisi tarafından) *yeni bir varlık olarak* yaratılır; ve gelecekteki belirli olasılıkların olumsuzlanması onun için ayırt edilemez bir şeydir.

Bu yaratılmış yenilik statüsünden mümkün. Rehinli grupta, tüm üçüncü taraflar arasındaki temel ilişki, kendilerini zorunluluk kilinden birlikte yaratmış olmalarıdır. İşte bu temel üzerinde dolaysız karşılıklılık ilişkileri kendilerini kurmuştur. Herkes diğer üçüncü taraftaki şiddeti, geri dönmenin, insanlık-altı statüsüne geri dönmenin kabul edilmiş imkansızlığı[23] ve kendisini ortak bir birey olarak yaratan şiddet hareketinin sürdürülmesi olarak tanır. Ancak, elbette, bu tanıma hem pratik
ve somuttur. *Somuttur*, çünkü her üçüncü taraf
Grubun üyeleri soyut insanlar (ya da cinsin soyut örnekleri) olarak değil, belirli bir türün yeminli üyeleri olarak – somut koşullarla, hedeflerle ve
Rehin. Pratiktir çünkü rehin kendini yeniler.
belirli bir karşılıklılık eylemi (o bana yardım ediyor, bana iyilik yapıyor, vb.) yoluyla ve kendisini temel yapısı olarak sunarak. Bu durum özellikle kamusal ya da gizli karşılıklı yardımlaşma gruplarında daha belirgindir, ancak bu durum burada incelediklerimizden daha karmaşıktır. Ve her vaat herkesin vaadi tarafından koşullandırıldığı için, nihayetinde
Herkesin *içinde,* kendi *içselliğinde*, *her* şeyin temelini
Ortak bireyin özgürlüğü, tanınma aynı zamanda herkesin özgürlüğünün tanınmasıdır (ikili bir biçimde: adanmış özgürlük ve onu izleyen özgür pratik gelişim özgürlüğü
bağlılık) *ve* ötekinin özgürlüğünün onaylanması yoluyla
Grup üyeliği.

Bu bağlamda totalizasyon, basitçe tüzüğün her yerde (yani *şimdi ve burada* her şeyde*)* yeniden hayata geçirilmesidir. Kendisini hem bir kez ve herkes için gerçekleştirilmiş olarak hem de

23. Bu terimi belirli bir içerik vermeksizin kullanıyorum çünkü bana her aÇamada kendini kendisi için var eden bir grup ile pratik-etkisiz alanın edilgenliği arasındaki iliÇkiyi iÇaret ediyor gibi geliyor.

sürekli olarak tepkiselleştirilmek zorundadır. Rehineyi inşa etme eyleminde, aslında bir nesne yaratılır (kararın alındığı 'tarihsel' anda): bu maddi nesne, aşılamaz bir geçmiş olarak tarihsel rehineyi maddeselliğinde muhafaza eder. Kaynaşmış grubun (alınan ve sökülen bir kale, vs.) terk edilmez; aksine, arkaik bir birliğin, ortak yükseliş anının maddi gerçekleşmesi haline gelir. Ancak bu başka, daha önceki bir gerçeklik kipidir: imzalanan anlaşma ve rehin verilen fiili yer, rehin verilen grup düzeyinde, grubun
eylemsizlik *gücü,* grup-içindeki-varlığın kendi içinde sebat etmesi olarak
İç ve dış tehditlere karşı varlık. Bu, bir yandan olgunun inorganik maddeselliği arasındaki anlamların çözülmez reci procity'sidir*; burada ve şimdi,* her şeyin temelinde açığa çıkar.
gelecek-proje (avenir-projet), kurucu bir yapı olarak *şimdiki zaman*
diğer yandan, gelecekle dolaysız bağlantı olarak geçmiş insan olgusu (yemin etme olgusu, hem dolaysız hem de derin
gerçeklik, geleceğe karşı bir önlem), ama *aşılamaz* bir bağ olarak,
ve böylece *gelecekteki mevcudiyetin* sonsuzluğu olarak. Rehin verilen grup, nesnelleşmesini *içinde* belirli bir maddi ürün olarak üretir (yazılı anlaşma ve onun imzalandığı salon, ki
eskiden bir kap iken, dağıldıktan sonra içselleştirilmiş bir ürün, üyeler arasında maddi bir dolayım haline gelir). Ancak bu içsel nesnellik (herkes için kendini belirli bir geçmiş tarihten öteye gitmenin imkansızlığı, zamansallaşmanın geri döndürülemezliği olarak üretir)
grubun varlık olarak nesneleştirilmesi değildir*;* ebedi, donmuş
yükselişinin (refleksif, rehin yoluyla yasal yükselişinin) korunması. Bu, insanlığın kökenidir. 24

Herkes için zorunlu bir doğa haline gelen (*gelecekte* aşılamaz bir kalıcılık olma özelliği sayesinde*)* bu başlangıç*,* bu nedenle tanımayı şu iki *ortak* özelliğin karşılıklı olarak onaylanmasına yönlendirir: Biz *aynıyız* çünkü

24. Yanlış anlaşılma olmasın: Çağdaşların yeni bir gerçeklik olarak insanı gerçekten üretme ve ona tabi olma duygusuna sahip olduğu birkaç büyük devrimci andan bahsetmiyorum. Sözün karşılıklılığına sahip olan her örgütlenme yeni bir başlangıçtır, çünkü bu her zaman ortak özgürlük olarak insanın, ne olursa olsun, serilik üzerindeki . Aslında bu zafer birleĢik grup düzeyinde çoktan kazanılmıĢtır, ancak grubun kendisini artık ortak bir *praksisin* hem üretilen hem de onun tarafından özümsenen örtük araçları olarak değil, az ya da çok uzak bir hedefe ulaĢmanın bir aracı olarak ve dolayısıyla kendi dolaysız hedefi olarak ortaya koyması rehin aracılığıyla olur.

Aynı tarihte, birbirleri ve diğerleri aracılığıyla çamura dönüştüler; ve bu yüzden, bizler, sanki, bir anda ortaya çıkmış bireysel bir türüz.

ani bir mutasyon yoluyla belirli bir anda; ancak belirli doğamız bizi özgürlük olduğu ölçüde birleştirir. Başka bir deyişle, *ortak* varlığımız herkeste *aynı olan bir doğa* değildir. Aksine, dolayımlanmış bir doğadır.

koşullanmaların karşılıklılığı: üçüncü bir tarafa yaklaşırken, başka bir örnekte tezahür eden hareketsiz özümü tanımam; bunun yerine bizi ortadan kaldıran eylemdeki zorunlu suç ortağımı tanırım

topraktan: varlığı *benimkinden başka bir şey olmayan* kardeşim

benim varlığım olarak bana saldırır ve yine de özgür anlaşmanın geri döndürülemezliği içinde benimki onunkine (herkes aracılığıyla) bağlı olduğu için benimkine bağlıdır. Gerçekten de herkes *grup-oluşu* bir doğa olarak yaşar: bir *gruba ait olmaktan* 'gurur duyar'.

o, grubun üniformalarının (eğer) *maddi referansı* (*göstergesi)* haline gelir *ama özgürlüğün doğası* olarak (onun korkutucu

ataletin gücü, bana zorunluluk olarak geldiği ölçüde). Dolayısıyla grup içindeki ortak bireylerin iliGkileri (mücadelenin yeniden baGlatılması ve toplam amaç tarafından yönetilmedikleri sürece) karGılıklılığın ikircikli *bağlarıdır*: o ve ben *kardeGiz*. Ve bu kardeşlik, bazen aptalca sanıldığı gibi, fiziksel benzerliğe dayanmaz

doğaların derin bir özdeşliğini ifade eder. Eğer öyle olsaydı, neden bir teneke kutudaki bezelye aynı teneke kutudaki başka bir bezelyenin kardeşi olarak tanımlanmasın?

Bizler, ant içmenin yaratıcı eylemini takiben, *kendi oğullarımız*, ortak yaratımımız *olduğumuz* ölçüde kardeşiz. Ve gerçek ailelerde olduğu gibi, kardeşlik grup içinde bir dizi karşılıklı ve bireysel davranışla ifade edilir.

Koşullar ve amaçlar temelinde tüm grup tarafından tanımlanan yükümlülükler (genel olarak ya da bir eylemin ya da somut bir görevin özel ve tam olarak belirlenmiş durumunda birbirlerine yardım etme yükümlülükleri). Ancak az önce gördüğümüz gibi, bu yükümlülükler de yalnızca temel zorunluluk topluluğunu ve buna ek olarak, pratik zamansallaştırmanın geri alınamaz bir ipoteği olarak geçmiş öz-yaratımı ifade eder. Bu açıdan , kardeşlik ortak bireyler arasındaki gerçek bağdır, dolayısıyla

Herkes *kendi varlığını* ve Öteki'nin *varlığını* yaşadığı sürece (ister sadece orada, Öteki'ne yakın olmak ya da siyah isyancıların ya da savunmadaki beyazların içinde) aşılamaz karşılıklı yükümlülükler biçiminde. Gerçekten de: San Domingo'nun siyah isyancıları tarafından saf, karşılıklı bir yükümlülük olarak alınan ve aynı zamanda yabancılaşma olasılığına karşı herkesin maddi, atıl garantisi olarak alınan derilerinin rengi

ve herkes tarafından, evrensel bir fizyolojik özellik olarak değil, özgür bir *tanıtımın* geçmişteki *birliğine* dayanan tarihsel bir özellik olarak -

Bu kardeşliktir, bir grubun üyeleri arasındaki karşılıklı ilişkilerin temel, pratik yapısıdır. Daha sonra yoldaşlık, dostluk, sevgi – ve hatta terimi belli belirsiz bir duygusal anlamda kullanarak kardeşlik – olarak adlandırılan şey, belirli koşullar temelinde ve belirli bir perspektif içinde, belirli bir reci procity için diyalektik, pratik bir zenginleşme olarak, bu orijinal yapının, yani pratik, yaşayan tüzüğün özgür bir spesifikasyonu olarak ortaya çıkar.

yeminli üyeler. Oluşturulan grup herkesin içinde ve herkes tarafından *ortak bir birey olarak kendi* doğumu olarak üretilir ve aynı zamanda herkes kardeşlik içinde ortak bir birey olarak kendi *doğumunu* kavrayabilir

grup içinde ve grup tarafından üretilmiştir.

Dahası, bu kardeşlik herkesin herkesin üzerinde . Bunun aynı zamanda şiddet olduğunu hatırlamak yeterli değildir ya da

Şiddetten kaynaklanır: şiddetin kendisi, pozitif karşılıklılıklar yoluyla bir içkinlik bağı olarak kendini olumlar. Bu da kardeşlik bağının pratik gücünün basitçe (içkinlikte25) kaynaşmış grubun herkes tarafından kendisi ve diğer üçüncü taraf için özgürce bir kısıtlama grubuna dönüştürülmesi olduğu anlamına gelir. Bu ayrım eksikliği, yeminli grup, üyelerinden birinin (doğru ya da yanlış, gruba ihanet ettiğinden şüphelenilen) yargısız infazına ya da linç edilmesine geçtiğinde özellikle belirgindir. Hain gruptan dıÇlanmaz; aslında kendisi de gruptan çıkamaz. İhanet tehdidi altındaki grup, suçlu üyeyi yok ederek kendini yeniden kurduğu sürece grubun bir üyesi olarak kalır, yani

tüm şiddetini üzerine boşaltıyor. Ama bu yok edici şiddet

linç edenler ve linç edilenler arasında hala bir kardeşlik bağı vardır.

Hainin tasfiyesi, onun *gruptan biri* olduğunun olumlu bir şekilde onaylanmasına dayanır; sonuna kadar, kendi vaadi ve Ötekiler'de kabul ettiği onun üzerindeki hak adına istismar edilir. Öte yandan linç, amacı hainin yok edilmesi olduğu ölçüde linççiler için ortak bir şiddet .

Bu, linççiler arasında uyandırılan ve vurgulanan bir kardeşlik ; öyle ki bu, yeminin kendisinin acımasızca yeniden hayata geçirilmesidir ve ki atılan her taş, indirilen her darbe yeminin yeni bir onaylanmasıdır: hainin infazına katılan herkes, özgürlüğünün sınırı olarak grup varlığının aşılamazlığını yeniden onaylar

&). Gerçekten de, son üyesine kadar, grubun diğer grupla, yani düşman grupla olan aşkın ilişkisi tarafından karakterize edildiğini söylemeye gerek yok; buna geri döneceğiz.

ve yeni doğumu olarak kabul eder ve bunu kanlı bir kurbanla yeniden teyit eder; bu kurban aynı zamanda Tanrı'nın zorlayıcı hakkının açık bir şekilde tanınması anlamına gelir.

her birey üzerinde ve herkesin için tehdidi. Dahası, gelişen *praksis* içinde (yani uygulama sırasında) herkes
risklerin ve ortak şiddetin pratik dayanışmasında herkesle bir olduğunu hisseder. Ben tüm komşularımın şiddet kardeşiyim: ve bu kardeşlikten kaçınan herkesin şüpheli olacağı açıktır. Başka bir deyişle, öfke ve şiddet hem haine karşı Terör olarak hem de (eğer koşullar bunu üretmişse)
duygusu) linççiler arasında pratik bir bağ olarak. 26 Şiddet
sevginin bu yanal karşılıklılığının gücü.

Bu, grubun eylemlerinin yoğunluğunun nasıl dış tehditlerin yoğunluğundan, yani tehlikeden kaynaklandığını anlamamızı sağlar; ve eğer bu yoğunluk artık kendini gerçek bir baskı olarak göstermiyorsa, ancak tehlikenin kendisi hala mevcutsa, o zaman yerini
Terörün yapay ikamesidir. Terör, gruplar halindeki insanların gerçek bir *ürünüdür*,
Ancak yine de kendi içinde ve yoğunluk derecesi açısından düşmanca şiddete (yani hem insanların hafızalarında kalan acı çekmiş şiddete hem de beklenen şiddete, örneğin
karşı saldırı). Terörün, grubun kendisi tarafından cinsiyetlendirilen ve ortak bireyler tarafından her bir ajana (bir serilik tehdidi içerdiği ölçüde) uygulanan bir karşı-şiddet olarak ,
Dolayısıyla, şimdiye kadar düşmana karşı kullanılan ortak gücün, grubun kendisini yeniden şekillendirmek için kullanılmasıdır. Ve *ortak bireylerin tüm içsel davranışları* (kardeşlik, sevgi, dostluk ve aynı zamanda öfke ve
linç) korkunç gücünü Terör'ün kendisinden alır. Bu anlamda herkes, herkes için, ortak bir *praksisin* bütünlüğü içinde aynıdır;
Ama tam da karşılıklılık bir bütünleşme olmadığı için ve merkez üsleri, her ne kadar ayrışmış olsalar da, hala dolayımlı bir karşılıklılık içinde oldukları için ve ben hem totalleştirici hem de totalleştirilmiş bir üçüncü taraf olamayacağım için ve bana yaklaşan O ther me aynı zamanda benim içimde Öteki olarak (ve özgürlüğümü sınırlayarak) var olduğu için, kısıtlama olasılığı
ya da imha her karşılıklı ilişkide *eş zamanlı* olarak verilir.
Bunun güvensizlikle bir ilgisi yoktur: güvensiz davranışlar kısıtlama gruplarında, bu gruplar zaten bölünmelerle aşınmışken ve dolayısıyla ortak zamansallaşmanın oldukça farklı bir anında ortaya çıkar

26. Elbette Amerika'da başka bir grubun üyesine eğlence sağlayan ırkçı linç türünden ziyade hainlerin idam edilmesinden bahsediyorum.

ve farklı koşullarda. Bir haini sevme olasılığı kardeşliğin kendisinde ve onun bir koşulu olarak verilmiştir: ve bu, grup içindeki herhangi bir somut ve pratik ilişkinin zorunlu olarak ortak birey aracılığıyla organik bireye yöneltildiği ve böylece ona ortak dayanışmanın ya yadsıması ya da sessizlikle geçiştirmesi gereken gerçek bir varlık kazandırmaya yardımcı olduğu anlamına gelir. Belirli bir kişiyle olan kardeşliğin, kardeşin ihanetiyle aniden linç ve imhaya dönüşme olasılığı, kardeşliğin kaynağı ve sınırı olarak kardeşliğin kendisine verilmiştir: aynı sözü verdiğimiz için kardeşleşiriz, çünkü herkes özgürlüğünü ötekiyle sınırlamıştır; ve bu kardeşliğin sınırı (aynı zamanda yoğunluğunu da belirleyen) herkesin öteki üzerindeki şiddet hakkıdır, yani tam da özgürlüklerimizin ortak, karşılıklı sınırıdır. Bununla birlikte, bugün hala otoriter partilerde gözlemlenebildiği gibi, kardeşlik Terörün en dolaysız ve sürekli biçimidir: hainler aslında
azınlık tanımı. Bu *gerçekten* de iletişimin karşılıklı saydamlığıdır.
(organik bireyleri dostluğa yönlendirebilen) tek bireyler: hiçbir 'çevre' sürekli dış tehditlere maruz kalan otoriter bir partiden *daha sıcak* (ve otoriterdir *çünkü*
tehdit altındadır). Ancak, kardeşlik ne olursa olsun, sapma, sapkınlık veya ihanet durumunda, şiddetten kurtulamaz (yukarıda açıklanan biçim dışında: cellat ve mahkum arasındaki bağ); ve ona karşı da çıkamaz; çok sık söylendiği gibi değil,
çünkü Teröre *karşı* zayıf ve etkisiz olurdu, ama oldukça
çünkü şiddetin kendisi şiddet-arkadaşlık olarak (ilişkileri içinde şiddet içeren bir güç olarak) yaşanır. Grubun çözülmesine doğan bu şiddet yeni bir gerçeklik, ihanet eylemi yaratır; ve bu eylem kendisini tam da kardeşliği (pozitif şiddet olarak) Teröre (negatif şiddet) dönüştüren şey olarak tanımlar. Dolayısıyla, eğer kısıtlayıcı bir grubun üyesiysem, kardeşliğimin şiddeti pratik kesinliğe dayanır (ki bu kesin değildir ya da olması gerekmez,
açıkça) bu kardeşliğin ya bir linçe dönüşeceğini ya *da*
kendi adımı ya da acımasız bir kınamayı, eğer kardeşim
Ve eğer grup onda bir dağılma tehdidi görürse.

Özgürlük ve kısıtlamanın dolaysız bağı, grubun *sentetik* bir *ürünü* olan yeni bir gerçeklik üretmiştir. Benim uygulamam
Bu gerçeklik için 'hak' terimi erken görünebilir, çünkü tüm kurumlar, kendi içinde kurumsal olmayan rehin üzerine temellenir. Bu gerçekliğin, grupla ilgili araştırmamızın bu absürd anında, basitçe grubun dağınık gücü olduğunu söylemek daha doğru olacaktır.

yargı yetkisi. Ancak bu konuda oldukça açık olmalıyız: Ben bu kelimeyi sadece uzmanlaşmış organlarla bir karşıtlık oluşturmak için *farklılaşır*; aslında, ortak bireyin rehni ona organik birey üzerinde (kendisinde ve Diğerlerinde) hukuksal güç verir. Özgürce sahip olunan özgürlük öteki-varlığı tarafından sonsuza kadar sınırlandırılan her bir kişinin herkes üzerindeki *gücü*

Herkesin kabul ettiği bir sakatlama olduğu sürece. Hukuksal gücü, ne karşılıklı özgürlük üzerinde hiçbir gücü olmayan bireysel özgürlükten, ne birkaç varlığı birleştiren bir toplumsal sözleşmeden, ne bazı farklı organlar tarafından gruba dayatılan kısıtlamalardan, ne de bir topluluğun geleneklerinden türetmek mümkün değildir.

bir *varoluşu* içeriyor gibi görünmektedir. Bu durumu açıklayan koşullara gelince

Bu gücün belirli bir içeriği (*belirli* bir istek, *belirli* bir zorunluluk vb. olarak uygulandığı)bize, aslında, bir

Belirli koşullarda belirli bir grup tarafından yürütülen belirli bir risk, bu grupta belirli bir ortak kararı doğurmuştur, ancak kendi başlarına söz konusu kararın pratik bir biçimi olarak baskıcı gücü açıklayamazlar.

Bununla birlikte, hiçbir şekilde yargı yetkisinin tarihsel oluşumunu tanımlamaya : ve aşağıda böyle bir girişimin hiçbir anlamı olmadığını göreceğiz. Ancak diyalektik araÇtırmamız bizi bu gücün, yasal bir grup haline gelmeye çalıÇan hayatta kalan bir yeniden yaratılmasına dahil etmektedir. Hukuki iktidar burada, totalize (ve totalleştirici) bir bütünlük olmadığının ve olamayacağının farkına bir topluluğun yaratımı olarak ortaya ; bu nedenle totalizasyonun yeni bir biçimidir ve totalizasyonun tamamlanmasının, yani totalizasyonun uygulanmasının imkansızlığını telafi etmeyi amaçlar.

bir form, bir *Gestalt,* her şeyin üzerinde bir kolektif bilinç olarak

ve dolayısıyla da daimi bütünleşmelerinin teminatıdır. Bu yeni totalizasyon statüsü Terördür ve Terör de yargı yetkisidir: Herkesin aracılığı ile herkes, her özgürlüğün daimi temelinin zorunluluğun şiddetle olumsuzlanması olması gerektiğini, yani herkeste ortak bir yapı olarak özgürlüğün bireysel yabancılaşma özgürlüğünün daimi şiddeti olduğunu kabul eder. Ve herkes, herkesin hem kendisine ortak özgürlüğün hareketsiz yapısını garanti etmesini hem de kendisini şiddet ve terör olarak belirli olasılıkların hareketsiz olumsuzlaması haline getirmesini talep eder.

Bu yaygın hukuksal gücü kutsalın en basit biçimine indirgemek tehlikeli olacaktır: bu bizi çok ileri götürür ve bu konuların incelenmesi görevimizin bir parçası değildir. Araştırmamızda ve bu soyutlama düzeyinde, gruplar için şunu belirtmek yeterli olacaktır

Kendilerini mücadele içinde ve eski iktidarsızlık serisinin tasfiyesiyle tanımlayan Kutsal, hukuksal güç olarak Terörün temel yapısını oluşturur. Kutsal kendini gösterir

şeyler aracılığıyla; işlenmiş maddede kendini üreten özgürlüktür, hem de mutlak egemenlik ve şey olarak. Deyim yerindeyse, özgürlüğün insana insanüstü, taşlaşmış bir güç olarak geri dönmesidir. Bunun alanın zorunluluklarıyla hiçbir ilgisi yoktur; zorunluluklar gerçekten de Öteki'nin özgürlüğünü ifade etseler de, onu tamamen emer ve göstermezler, böylece etkisiz bir şey kendi başına bir zorunluluk olabilir. Kutsal söz konusu olduğunda, özgürlük kendini bir şeyde, o şeyin kendisinde gösterir.

yıkım (patlayıcı parçalanma yoluyla) 27, ancak tarafından onaylama şeyle karşıtlık içinde, insan üzerinde eylemsiz bir güç haline gelir. Ve *vahiy, dua* ve bu güçle ilgili diğer uygulamalar, onu tam da çelişkisi içinde kutsal kılar: insan ilişkilerinde özgürlük ; bir ilişkinin faillerinde de durum aynıdır

karşılıklılık; kendisini herkes için homojenliğiyle tanımlar. Bununla birlikte, mevcut durumda, kendisini bireylere *maddenin* (ışınlar tarafından parçalanmış veya delinmiş veya doğrudan, emek olmaksızın, yalnızca egemen irade tarafından değiştirilmiş) *toplam teslimiyeti üzerinden gösterir*, ancak bunu şu şekilde yapar

heterojenlik, yani onların olanaklarının aşılamaz bir olumsuzlaması olarak. Bu anlamda *gücü*, temel yapısı olarak herkeste olumsuzlanan olanaklara sahiptir, her bireyin eylemsizliği olarak

özgürlüktür. Başka bir deyişle, herkes kendi özgürlüğü içinde

özgürlük, alınan (ve kabul edilen) pasiflik olarak. Ve tapınma tam da, mutlak bir armağan ve bir yaratım olarak kendi olanaklarının hareketsiz sınırlılığını tanıyan özgür *praksisten* oluşur.

kutsal bir güç olarak atıl özgürlük. Bu basitçe, herhangi bir rehinli grubun, yaygın bir yargı gücü olarak, kendisini her üçüncü taraf için ve diğer üçüncü tarafça gerçekleştirilen totalizasyonda kutsal bir güç olarak gösterdiği anlamına gelir. Kutsalın özel olarak dini ya da kültürel bir biçim alması hiçbir amaca hizmet etmez: (en azından genel olarak: koşullar durumları belirler) sadece atıl özgürlük ve negatif güç olarak Teröre uygun bir karakterdir ve herkesin öteki-özgürlüğüyle ilişkisi bu şekilde

belirli olasılıkları olumsuzladığı ölçüde. Bu ilişki, zorlayıcı ve oybirliğine dayalı bir totalizasyon kendini *ortak nesne aracılığıyla* ortaya koyduğunda kendini kutsal olarak gösterir. Maddiyatın (giysiler, kalıplaşmış eylemler, hürmet nesneleri, kutsallık, kutsallık, kutsallık, kutsallık, kutsallık, kutsallık, kutsallık, kutsallık, kutsallık) ortaya çıktığı ölçüde *törenlerin* kökeni budur.

27. Bu parçalanma o şeyi (Musa'nın tableti vs.) maddi bir varlık olarak sağlam tutar. Aynı zamanda kendini üretmeyi de durdurmaz.

geçmişin hareketsiz anılması, eylemlerin esnek olmayan ve değişmez düzeni vs.) onlarda ataleti ifade eder ve aynı zamanda onların konvansiyonel ve teleolojik yönü özgürlük-iktidarını somutlaştırır. Ve Kutsal, ritüelleri ve törenleriyle, tıpkı hukuksal iktidar gibi, grubun varlık-olmayışından, yani her gerçek topluluğun bir totalizasyon ya da başka bir deyişle, sürekli olarak detotalize olan bir totalite olduğu gerçeğinden türer. Aslında bu temel bir çelişkidir; herkes tarafından gerçekleştirildiği ölçüde totalleştirme eylemi aynı zamanda detotalizasyonun da temel faktörüdür.

Bununla birlikte, daha önce de belirttiğimiz gibi, grup için çözülme olasılıkları, düĞman baskısı gevĞediğinde bile, üyeleri bir yerde, meydanda vb. birleĞik kalabilseydi daha az yakın ve daha az tehdit edici olurdu. Çünkü çokluğun sentetik bir belirlenimi olarak herkeste birlik, gruptaki insanların gerçek, görünür ve somut karışıklığının içselleştirilmesi olacaktır. Grubun kendisini düşünümsel bir pratik içinde kendisi için konumlandırdığını ve kendi kendisi haline geldiğini gördük.

acil hedef *sadece* koşullar gerektirdiğinde değil

kalıcıdır, ama aynı zamanda görevlerinin çeĞitliliği farklılaĞmanın, birleĞmenin akıĞkan homojenliğinin yerini almasını gerektirdiğinde. Bu şekilde, aslında, mesafenin herkesi yalıtılmış ve ayrı hale getirmesi veya farklılaşmanın kendisinden kaynaklanan yeni çatışmaların toplulukta yeni antagonizmalar üretmesi riski ortaya çıkar. Taahhüt yoluyla grup, farklılaşmanın tehlikelerini azaltacak ontolojik bir statü sağlar. Daha önce de söylediğim gibi, bu rehin gerçek bir operasyon ya da açık bir karar olmak zorunda değildir: gerçekte, grup kendini her üçüncü şahısta ve her üçüncü şahıs tarafından kendi sonu olarak konumlandırdığında ve bu pratik düşünümsellik Terörün ortak kabulünü sadece örtük bir şekilde de olsa tanımladığında, şiddetin hem olumsuz biçimlerinde (taahhüt edilmemişlerin ve şüphelilerin tasfiyesi) hem de olumlu biçimlerinde (kardeşleşmeler) kendini öyle bir şekilde göstermesi yeterlidir ki, kalıcılık statüsü her totalleştirici üçüncü şahıs için anında bir kesinlik haline gelir. Dolayısıyla, gerçekten bir söz olsun ya da olmasın, grubun örgütlenmesi öncelikli hedef haline gelir. Kalıcılığın yaratılmasını zorunlu kılan, bir yan amaç olarak bu örgütlenmedir; ve yine kalıcılığın yaratılmasını zorunlu kılan da bu örgütlenmedir.

grup şimdi kendini acil hedef olarak belirliyor. Ve grubun birliği, *bir taahhüt olarak* herkesten başka hiçbir yerde yoktur.

Bu taahhüt, ister örtük ister açık olsun, herkesi *ortak* bir *birey* olarak tanımlar; yalnızca grup içinde varoluşuyla ilgili olduğu için değil, aynı zamanda ancak herkesin aracılığı ile gerçekleşebileceği için

herkesin içinde yer alır. Ancak bunun inorganik ürünlerle ya da dışsallığın ataletiyle hiçbir ilgisi yoktur: bu anlamda Terör, herkes için özgürlüğün kalıcı sınırlarını esnek olmayan bir şekilde tanımlamaz. Aslında, yalnızca aşılamazlığın aşılabilir hale geleceği *eşiği yükseltir*; ya da başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, kişinin görevini terk etme, düşmana geçme vb. *olasılığını azaltır*. İnsan eyleminin yeni bir biçimi olarak ihanet, yine de herkes için zaman somut bir olasılıktır; olasılığı, tarihsel koşulların sentetik kompleksinin (herkesin bireysel tarihi dahil) bir fonksiyonudur. Bu, grubun *aynı zamanda* – olumsuz anlamda – olası kırılma noktalarının toplamı olduğu ve her nokta için belirli bir eşik olduğu anlamına gelir
Yırtılmanın meydana gelebileceği eşikler; ve bu eşikler son derece
değişken. 2B

28. Bu hiçbir şekilde bazı bireyler için grup içinde olmanın gerçekten de aşılamaz olduğu anlamına gelmez. Ancak bunun ne cesaretle ne de sadakatle bir ilgisi vardır: en iyiler tuzağa düĢebilir, en sadıklar düĢmanın farkında olmadan aracı haline gelebilir. Bu nedenle grubu *aynı zamanda* çok sayıda kırılma noktası olarak değerlendirmek tamamen meşrudur; ne kadar farklılaşmışsa o kadar *fazla*. Ancak, başka bir bakış açısından farklılaşmanın birleştirici bir bağ olduğunu göreceğiz.

3

The Organisation

z *Organize Praksis ve İşlev*

Örgütlenme, yasal grubun kendi üzerindeki eylemi olarak, diyalektik Aklın eleĢtirisiyle doğrudan ilgili olduğu sürece (ister savaĢta farklılaĢma ister özel bir durumda iĢbölümü meselesi olsun), olası biçimlerinin biçimsel bir (ya da iĢbölümünün ya da ordunun silahlar ve savaĢ teknikleri temelindeki dönüĢümlerinin *tarihsel* hareketinin izini sürmeye) gerek yoktur. Bizim tek sorunumuz diyalektik rasyonelliktir. Ġki tür eylemle tanıĢıyoruz: bireyin yarı saydam (ama soyut) *praksisi* ve kaynaĢmıĢ grubun ilkel *praksisi*. İkincisi nispeten farklılaşmamış olduğu ve içindeki eylem her yerde *aynı,* her yerde *ortak,* her yerde her taraftan gelen emirlerle yönetilen, ancak tek bir üçüncü tarafın birbiri ardına söyleyebileceği ölçüde, *farklılaşmamış praksisin* bireysel eylemin özelliklerini koruduğunu ve onları güçlendirdiğini kabul edebiliriz. Herkesin içinde hem toplam hem de aynı olduğu ölçüde canlıdır; şüphesiz çoğalır, ancak bireyin çokluğu içselleştirerek bir grubun üyesi haline geldiğini gördük. Dolayımlı karĢılıklılık iliĢkisi sayesinde, kendiliğinden ve somut olarak kendi faaliyetinde diğerlerinin faaliyetinden faydalanır. *Eylemsizlik, kontrol* ve *karmaşık örgütlenmeler* hiçbir yerde bulunmaz: bu, *praksisin* her yerde çok yönlü olduğu, her yerde olabileceği her şey olduğu ve nihayetinde karşılıklı koşullanmanın kendisini nesne aracılığıyla ve nesneleştirme yoluyla ortaya koyduğu, ancak pratik bir organizmanın operasyonlarına çok yakın olduğu ölçüde *operasyonun* – bireysel *praksisten* tüm **pratik-eylemsiz** alan tarafından ayrılmış olsa da – bir tür yarı saydamlığı koruduğu anlamına gelir. Bununla birlikte, *Orgam'sed'in eylemi* bir ilişkiler sistemini ve ilişkiler arasındaki ilişkileri içerir; öyle ki, *ne tür* bir *praksisin* ortaya çıktığını merak etmek gerekir

bu birleşik yapıları bireysel eylemin kurucu diyalektiği ile karşılaştırarak – ve bu *pra.x:is*'in hala diyalektik olup olmadığını ve kendisine ne tür bir hedef koyduğunu, ne tür bir yeniden şekillendirme
(p)ratik alanı, hangi içsel gelişimin onu karakterize ettiği ve son olarak, ne kadar *gerçekten praksis* (yani özgürlük) ve ne kadar oluşturulmuş bir araç olduğu.

'Organizasyon' kelimesi hem bir grubun kendi yapılarını tanımladığı iç eylemi hem de pratik alanda, çalışılan konu ya da diğer gruplar üzerinde yapılandırılmış bir faaliyet olarak grubun kendisini ifade eder. İnsanlar hem "Başarısız olduk çünkü organizasyon (görev dağılımı) arzulanan çok şey bıraktı" hem de "Oşuna karar verdi ..." vs. derler. Bu belirsizlik önemlidir. terimlerle tanımlanabilecek karmaGık bir gerçekliği ifade eder: grup, aGkın *(*transandant*)* bir nesne üzerinde ancak bireysel üyelerinin aracılığı ile hareket edebilir: ancak bireysel temsilci eylemini yalnızca örgütün belirli bağlamında, yani olan pratik iliGkisi doğrudan grubun diğer üyeleriyle olan iGlevsel iliGkisi tarafından koGullandırıldığı ölçüde gerçekleGtirir; bu iliGki ya grup (üyelerinin genel kurulu olarak) ya da temsilcileri (nasıl seçilmiG olurlarsa olsunlar) tarafından *önceden* belirlenmiGtir.

O halde örgütlenme bir görev dağılımıdır. *Praksisi* olumsuz olarak tanımlayan ve bu farklılaGmanın kökeninde yatan da ortak amaçtır (ortak çıkar, ortak tehlike, ortak bir amaç belirleyen ortak ihtiyaç). O halde örgütlenme, *hem* nesnedeki pratik zorunlulukların keGfi *hem de* bu diyalektik keGif temelinde bireyler arasında bir görev dağılımıdır. BaGka bir deyiGle, örgütlenme hareketi insanlar arasındaki iliGkiyi grup ve Gey arasındaki temel iliGki temelinde düzenler. Bu, koGulların doğasına ve *praksisin* özelliklerine bağlı olarak (aslında tüm tarihsel konjonktüre göre), ya herkesin bireysel olanaklarına atıfta bulunmaksızın bireyin görevini amacın gereklilikleri temelinde tanımlayan bir iradeciliğe yol açabilir, Ya da ortak *praksisi* (amaçları, yoğunluğu ve karmaGık örgütlenmesi bakımından ortak), bireysel *praksisin* ampirik olarak verilmiG sınırlarına (daha yakından incelendiğinde, iGçiler, savaGçılar vb. bireysel organizmalarında buna maruz kalmadan, grubun üzerindeki bazı eylemleri tarafından geri itilebilecek sınırlar) *indirgeyen* ilkesiz bir oportünizme. *kendi bireysel organizmalarında* acı çekerler*)*. Topluluğa bağlı olarak, eGit derecede iyi örgütlenmeler de bulunabilir (genellikle basit taahhütlere çok yakın

işlevin her zaman (veya bazen) yerine getirilecek görev ve her bir kişinin özel kapasiteleri açısından tanımlandığı grup) (Başkaları tarafından *bilindiği* ölçüde: örneğin, çok küçük bir savaş biriminde, belirli bir görev, istisnai gücü nedeniyle belirli bir askere verilecektir).

Bu çeGitli olasılıkları, tarihsel olarak düzensiz ya da keyfi bir ortaya çıktıkları için değil, sorunumuz söz konusu olduğunda kesinlikle eGdeğer oldukları için sundum: gönüllülük ve oportünizm, örgüt içinde, grubun üyeleri üzerindeki eylemi olarak karakterize edilir. Grup nesne üzerinde, dolaylı *olarak*, ancak kendi üzerinde eylemde bulunduğu ölçüde eylemde bulunur; ve kendi üzerindeki eylemi – **ki** göreceğimiz gibi bu onun *bir grup olarak* tek eylemidir _ bir *praksis* temelinde tanımlar (bu ya zaten ortaya çıkmıGtır ya da yavaG yavaG ortaya çıkmaktadır). Grup ortak *praksisi* tanımlar, yönlendirir, kontrol eder ve sürekli olarak düzeltir*;* hatta bazı durumlarda onu gerçekleGtirecek ortak bireyleri bile *üretebilir* (örneğin teknik eğitim yoluyla, vs.). Ancak bu iGlemler farklılaGmayı önceden varsayar: örneğin, görevlerin (ya da silahların ya da malzemelerin) dağıtımı daha önceki bir dağıtımı, yani grup içinde *uzmanlaGmıG aygıtların* (yanıltıcı bir Gekilde olarak adlandırılır*:* yönlendirme organları, koordine etme, aracılık etme ya da dağıtma ya da mübadeleleri düzenleme grupları, yönetim vb.) Bu ilk farklılaGma anı -ki komünizmin ortaya çıkıGıyla hiçbir ortak yanı yoktur mandası, göreceğimiz gibi, onun temeli olmasına rağmen - bu nedenle, temel içsel olarak grubun kendi üzerindeki bir eylemidir. Ve tam da bu farklılaGma çok soyut kaldığı ölçüde (iGi hazırlayan servis ve *diğer* ortak bireyler vardır), yine çok soyut bir *praksis* anlayıGına tekabül eder*:* ama henüz yeterince belirlenmemiG bir projede birleGen grup (bir savaGçı topluluğu, bir teyakkuz komitesi, bir teknisyenler ekibi ya da ayda mülk alım satımı yapan bir dernek), kendisine bu belirlemeyi gerçekleGtirme araçları sağlamak için ilk farklılaGmasını üretir. Ve bu farklılaşmanın kendisinde bizi şaşırtacak hiçbir şey olmamalıdır, çünkü bu basitçe kendi üzerinde hareket eden rehinli bir yasal gruptur – yani iç ilişkileri durumun taleplerine yanıt verecek ve farklılaşmaları mümkün kılacak şekilde açıkça oluşturulmuş bir grup. Başka bir deyişle, sorunumuz belirli bir bölünmeyi açıklamak değildir: rehinli grubun iç *praksisi* ya da (ve bu da aynı şeye gelir) her üçüncü tarafın eyleminde kendini gösteren olasılıklar

grubun *morfolojisi aracılığıyla görevlerinin açığa çıkarılmasıdır.* Herhangi bir özel farklılaşmanın kurulması, daha genel bir yapının somut bir modalitesidir: rehin yoluyla, yasal grup *farklılaşmaya muktedir hale gelir; başka* bir deyişle, kendisini öyle bir hale getirir ki, farklılaşmalar *yalnızca* birliğini bozmakla *kalmaz*, aynı zamanda pratik sorunlar da *farklılaşmış yoluyla kendisini ona gösterebilir.* Grubun *düşüncesi*, Evren hakkındaki pratik fikri, basitçe, kendisi hakkında sahip olduğu pratik fikrin aşkın *(transcendant)* nesneye doğru aşkınlaşmasıdır *(depassement)*; ve bir grubun kendisi hakkında sahip olduğu pratik fikir – iç sorunlarını çözmek için kullandığı şema – iç yapısından (hem kendi üzerindeki eylemi hem de nesnel yapısı olarak) ayrılamayacağı için, yasal grubun soyut düşüncesi olan farklılaşma, örgütlü grubun somut düşüncesi haline gelir: Aslında, üçüncü şahıslar tarafından giderek daha kesin bir farklılaşmanın yaratılması olarak ortaya çıkar ve böylece aşkın nesnenin düşüncesi, birleşik çokluğun giderek ve farklılaşan yapısını ifade eder. (Bu noktaya birazdan döneceğim.)

Dolayısıyla bireysel farklılaşma en azından bizim amaçlarımız açısından çok az önem taşır ve *yeni* de olsa ortaya çıkışı hemen anlaşılabilirdir. Ancak *örgütlü eylemin* anlaşılabilirliği tamamen farklı bir konudur: Sorun, yeni *orgam'sed praksis* biçiminde *praksise* ne tür bir birlik ve gerçeklik atfedilebileceği ve hangi anlama sahip olabileceğidir. Dolayısıyla ilgilendiğimiz şey, *grubun kendi üzerindeki eylemi* ile *üyelerinin nesne üzerindeki eylemi* arasındaki *ilişkidir.*

Bu ilişkinin farklı anlarını adım adım ve araştırmamızı *(deneyimimizi)* derinleştirerek inceleyeceğiz. Öncelikle, bir örgütlenme sürecinin amacı olarak grupta ortaya *görevin* ne olduğunu belirlemeliyiz; bu bizi ortak bireyin yeni bir tanımına götürecektir, çünkü örgütlü gruptaki statüsü kendi başına bir belirleme (ve dolayısıyla bir sınırlama) ve rehinli üyenin statüsünün somut bir zenginleştirilmesidir (özgürlükteki atalet, hak, vb.). Daha sonra, ortak bireyin statüsü olarak *Junction*' ve onun iki yönünü (nesneyle ilişkili olarak *pratik* bir *görev* ve üçüncü tarafın grup-içinde-oluşunu karakterize ettiği ölçüde *insani* bir *ilişki*) açıkladıktan sonra, örgütlü sistemler lojistiğinin temellerini (tersine çevrilmiş ve dolayımlanmış karşılıklılıkların çokluğu ve birliği olarak) incelememiz ve *yapıları bu* haliyle, yani grup içinde pratik-atılın pasif faaliyetlerine karşıt olarak ortaya çıktıkları haliyle tanımlamamız gerekecektir; ve o zaman onlarda yeni bir insani ve toplumsal

ürün: *aktif pasiflik.* Ancak o zaman iki temel sorumuza yaklaĢabiliriz: Aslında tüm sonuçlarımızı, örgütlü *praksisin* anlaĢılabilirliğini bizzat üretecek ve onda yeni bir apodiktiklik -yani ilkinden radikal biçimde farklı bir zorunluluk- ortaya çıkaracak sentetik bir hareket halinde yeniden düzenlememiz gerekecektir. Bu bize, örgütlü grubun ontolojik statüsünü diyalektik araĢtırmada *(deneyim)* verilen somut bir gerçeklik olarak inceleme olanağı verecek ya da baĢka bir deyiĢle, örgütlenmenin pratik varoluĢ olarak mı yoksa varlık olarak mı görülmesi gerektiğini keĢfedeceğiz.

Kaynaşmış grup düzeyinde, ortak birey bize üçüncü tarafların çokluğunu içselleştirdiği ve *praksisi* aracılığıyla birleştirdiği ölçüde, yani birlik onun aracılığıyla bir araç, bir güç olarak çokluğu belirlediği ölçüde organik bir birey olarak göründü. Sentetik birliğin bu özelliği, durum, her üçüncü tarafın şahsında ve onun birliği bozma ve kitleselleşmiş izolasyon statüsüne geri dönme olasılığında herkes için topluluğu tehlikeye atan ayrılıklar gerektirdiğinde, yasal grupta kendini ortaya koyar. Bireyin ortak özelliği (ya da grup içinde olması), herkesin kendisindeki ve her üçüncü taraftaki organik bireysellik üzerindeki hukuksal gücü haline gelir. Ancak bu güç hala soyuttur: soyutluğu grubun ve ortak *praksisin* soyutluğunun bir ölçüsüdür. *Örgütlenme* düzeyinde, bu soyut ve temelde olumsuz güç (özgürlüğün özgür eylemsizliği olarak) somutlaşır ve işaret değiştirir: aslında, görev dağılımı bağlamında herkes için kendini olumlu bir içerikle tanımlar. Bu bir işlevdir. Bu haliyle, üçüncü tarafın özgürlüğünün hareketsiz bir sınırı olarak kalır ve bu nedenle temeli hala Terördür. Ve Terör, örgütün konjonktürü ve özel tarihi üçüncü tarafın iĢlevlerini tehlikeye attığında (ya da iĢe yaramaz veya asalak hale getirdiğinde) ve aĢağıdan yerinden edilme tehlikesini ortaya , söz vermiĢ üyeler arasındaki bir iliĢki olarak her zaman yeniden ortaya çıkabilir. Bu durumda örgüt, yasal grubun daha az farklılaĢmıĢ aĢamasına geri döner; ve iĢlevler, gerçekliği olmayan soyut anlamlardan biraz daha fazlası olarak görünür. Bu , belirli tarihsel koĢullarda Terör bir gerileme ve basitleĢme olarak ortaya .

Ancak örgütlü faaliyetin normal uygulamasında, Kavşak ortak bireyin pozitif bir tanımıdır: ya bir bütün olarak grup ya da zaten farklılaşmış bir 'organ' bunu ona *atar*. Bu bireysel *praksisin* bir belirlenimidir*:* bir birey belirli bir görevi ve sadece *bu görevi* yerine getirdiği sürece gruba aittir. Basitçe Terör,

Bununla birlikte, olasılıkların atıl sınırı soyut ve tamamen olumsuz kalır: *herhangi bir* ayrılma durumunda grup ilişkisini çözme hakkından özgürce feragat eden özgürlüktür. İşlev hem negatif hem de pozitiftir: pratik harekette, *bir prohihition* (b*aşka bir şey yapma)* pozitif bir belirleme, *yaratıcı* bir *emir* olarak algılanır: *tam olarak bunu* yap. Ancak rehin ortamında, bunu *yapmak* herkesin herkes üzerindeki hakkı olduğu gibi, herkesin herkes üzerindeki hakkıdır: iktidarın tanımı, somut bir işlevin onu tikelleştirdiği ölçüde, herkes için kendi tikel görevini yerine getirme hakkıdır. Dolayısıyla, işlevini *önceden belirleyen* her şeyi (ortak amaç, pratik sorunlar, konjonktür, tekniklerin ve araçların durumu) *eylemsizlik* içinde (örneğin söylem tarafından tanımlanan ve tekrarda gerçekleştirdiği *eylemsiz* bir olasılık olarak), *soy egemenliği oyer tlu-ngs* (organik *praksisin* diyalektik özgürlüğü) ve *iktidar oyer men* (rehine dayalı sentetik bir ilişki olarak toplumsal özgürlük) ortamında, kısacası *özgürlük içinde* gerçekleştirmelidir.

Eğer bir futbol takımı kuruluyorsa, kalecinin işlevi veya forvet, vb. yeni bir genç oyuncu için bir ön belirleme olarak ortaya çıkar. Bu işlevlerden biri tarafından işe alınacaktır; bu işlev onu fiziksel nitelikleri (kilo, boy, güç, hız, vs.) temelinde seçecektir: ama onu özgür *praksisinde* belirlediği ölçüde, yani özgürlüğünün temelinde bir eylemsizlik belirlemesi ürettiği ölçüde, bu zaten güçtür ve o bunu zorunluluk olarak yaşar: örneğin *antrenman zorunluluğu*. Bu işlevle *anlamlandırıldığı* takım, onu grubun gerektirdiği eylemleri gerçekleştirebileceği (fiziksel ve teknik) bir seviyeye yükseltmekle yükümlüdür. Bu aynı zamanda aşırı antrenmanı, kötü organize edilmiş ve yorucu seyahatleri, kötü koşullarda oynanan maçları vs. reddetme hakkı anlamına da gelebilir. Ve *sıradan bir birey olarak* bu olumsuz haklara sahiptir: başka bir deyişle, *praksisi* işlevinin gerekliliklerini özgürce yeniden benimser.

Bu düzeyde haklar ve ödevler arasında hiçbir fark yoktur. Görevi diğer üçüncü şahısların benim üzerimdeki hakkı, hakkı da diğer üçüncü şahısların bana karşı görevi haline getirme eğiliminde olan klasik ayrım bir önceki düzeyde hala geçerliydi; ancak işlevin pozitif içeriği tanımlandıktan sonra ayrım ortadan kalkar. *Belirli* bir sporcunun antrenmanında yer alan diyetin, O'nun (takımın diğer üyelerinin) ya da kendisinin hakkı olduğunu *a priori* olarak belirtmek için hiçbir gerekçe . Organik bir birey olarak diyete uymakta direnecek olursa, Diğerleri

(ya kilo vermesi gerektiği için ya "iĢine" karĢı yanlıĢ bir tutum sergilediği için ya da çok fazla yediği ya da hazmedemediği için) çünkü bunların her biri, bir iĢlev olarak, *praksis* içinde, ekibin her üyesinin kendisini kendi iĢlevine indirgemesini gerektirir. Öte yandan, eğer öngörülen diyeti niteliksiz bir şekilde benimserse, o zaman spor grubunun yönetimi ('organizatörler') için bu sadece gerekli olduğu sürece onun için saklamak görevidir; grubun bir işlevi olarak, takım arkadaşlarının onu görevinden saptırmamasını, hatta yerine getirmesine yardım etmesini ve gerekirse onu bunu yapmaya zorlamasını . Her , hak ve görevin giderek artan ayrılmazlığını daha açık bir Ģekilde gösterdiği açıktır. Eğer takımın bir üyesi bu zorunluluğu (formda kalmak, antrenmana devam etmek) bir baĢka oyuncu ya da grup üzerinde bir *güce* , o zaman bu zorunluluk, tüm zorunluluk biçimlerinin karmaĢık örgütlenmesi olan hukuksal ve diyalektik bir yapı kazanır.

Diyelim *ki ben* bir grupla bütünleştim ve grupta belli bir işlevle tanımlanan M adında ortak bir birey daha var. M'nin gruptan, b işlevinin gereklerini tam olarak yerine getirebilmesi için gerekli iaşe ve eğitimi vs. almasını talep ediyorum. Şimdi, bunu *sadece grup* için değil (yani ortak *praksis açısından),* ama aynı zamanda *grup* açısından da (çünkü işlevleri dağıtan gruptur). [2sa] Bunu kendim için istiyorum yani, her bir üyenin bana özgürce sunması gereken garanti için ve aynı zamanda belirli bir üçüncü taraf olarak herkes için ve *herkes* için bunu talep ediyorum (hem N veya Z üyesi bu garantiyi onun için talep etmemi isteyecektir: Örneğin, M'nin başarısızlıkları nedeniyle *kendi İşlevlerinde* en çok kaybedecek olan odur – ve örneğin, bu başarısızlıklar nedeniyle *N veya Z aracılığıyla* daha ciddi bir tehdit altındayım); son olarak, bunu talep ediyorum çünkü M'in kendisi, rehin adına, benden (bir sınır-güç olarak) bunu talep etmemi istiyor. Şimdi, tüm bu soyut somut zorunluluk anları benim eylem biçimimde, eylemim aracılığıyla işlevimi gerçekleştirmemde ve eylemimi güçlerime bir arada verilir: grubun benim aracılığımla herkes üzerinde sahip olduğu hak ve herkes tarafından tanımlandığı şekliyle gruba karşı görev, hakkın karşılıklılığı (ileri sürmeniz benim hakkımdır),

28a. Elbette, grup kendisine bir temsilci (takım kaptanı, yönetici, vs.) sağladığı sürece, benim aracılığımla gruptan bunu talep eder. Dolayısıyla çatıĢmalar hala maskelenmiĢ ya da geliĢmemiĢ olduğunda, düzenlenmiĢ bir heterojenlik ortamı olarak grup kendini iĢlevler arasındaki gerilim yoluyla gerçekleĢtirir; iç yapısı *Jacetted Cd Jacettes).*

görev (benim sana kendi görevini hatırlatmaktır), hak ve görev (görevimi yapmama izin vermen benim hakkımdır), görev ve hak (haklarına saygı göstermek benim görevimdir) – bu karşılıklılıkların sonsuz uyumu (birazdan inceleyeceğimiz karmaşık karşılıklılıklar bağlamında), tüm bu güç hatları, *praksis* içinde ve aracılığıyla yaşanan gerçeklik olarak iktidar olarak adlandırılabilecek şeyin ağını oluşturur. Koşullara göre, bu güç hatlarından biri ya da diğeri, sentetik zeminine karşı bir biçim olarak ortaya çıkabilir; ancak hepsi mevcut değilse, grup dağılacaktır.

Basitlik adına, iç yapısında doğrudan sömürü tarafından (kendisini BaĢkalarının sömürüsü için ya da üyelerinin BaĢkaları tarafından sömürülmesine karĢı oluĢturabilir, ancak kendisini oluĢturan üçüncü taraflar *arasında* hiçbir sömürü iliĢkisi olmayacaktır) ve belirli bir iĢlevi belirli bir araçla ve belirli bir teknikle gerçekleĢtirilen belirli bir operasyondan ibaret olan bir örgütün soyut durumunu ele alalım. Teknik ve araç, bu geliĢen totalleĢme içinde bu belirli grubu ürettiği, nüfuz ettiği, sürdürdüğü ve totalleĢtirdiği ölçüde tarihsel sürecin anını tanımlar. Ancak sıradan birey, teknikleri ve araçları pratik alandaki *egemenliği* olarak, yani bireysel *praksisinin* bir uzantısı olarak algılar. Bu anlamda, araçlar ve teknikler (ki bunlar tek ve aynı nesnedir), sıradan birey tarafından şeyler üzerindeki kendi toplumsal gücü olarak algılandığı ölçüde grubun kendisidir. Başka bir deyişle, aletlerle hareket etmek ona (inorganik madde üzerinde) pratik egemenlik olarak (*atıl bir olumsuzlama* olarak *da* tanımlanabilir – ancak artzamanlı totalizasyonun soyut bakış açısından) tarihli tarihselliğini açığa çıkarır. Bu düzeyde alet, tam pratik organizmanın bir alet olduğu ölçüde, dünyanın pratik bir açılımıdır. Bununla hem dünyayı yeniden düzenleyici bir aĢkınlıkla değiĢtirdiğini hem de bu aĢkınlıkta onun yeniden Şekillenme sürecindeki bir dünya olduğunu ortaya koyduğunu kastediyorum.

Bu temalar pek çok farklı yazar tarafından pek çok kez tartışılmıştır: Ben sadece, aletleri içeren bir *praksisle* dünyayı açığa çıkarmanın toplumsal anını kavrayan ve deneyimde sabitleyen ilk teknik aktöre atıfta bulunacağım: Saint-Exupery ve *Terre des Hommes* adlı kitabı. [29] Uçağın (seyahat süresini kısaltan bir araç olarak) büzücü gücü yalnızca bir teknisyen tarafından bir nesne kullanılarak *üretilmez*

29. Antoine de Saint Exupery, Terre des Hommes, Paris, 1939. [Ed.]

"insanlar tarafından zaten işlenmiş olan, ama aynı zamanda ve ayrılmaz bir şekilde, daralan uzamın gerçek bir hareketi olarak *ortaya çıkan*. Ancak bu gerçek hareket kendi içinde bir *kontrol aracı* olarak ortaya çıkar ve asla düşünsel bir algı konusu olamaz (bir şehirden diğerine taşınan hareketsiz yolcu hariç). Aynı zamanda gerçekleştirilecek operasyonların hızını da belirler *(*hipotetik eylemler ve pratik alanın sürekli düzeltilen sentezleri olarak düşünceler *dahil*). Pratik-atıl bağlamında, işlenmiş maddenin kendi fikrini nasıl ürettiğini gördük. Burada ise tam konusudur: aletleri içeren faaliyet, kendisini toplumun aracı vasıtasıyla, *dünyanın gelişimini* etkileyen pratik bir güç (kullandığı ve aştığı alet tarafından yapılandırılmış) olarak tanımlar. Bu güç, aracı üreten (ya da edinen) grup aracılığıyla üçüncü tarafa gelir ve
işlevdir. Ancak bu zenginleştirici sınırlama – toplumsal geleceğin soyut belirlenimleri olarak – olasılıkları sınırlayabilse de, aynı zamanda onları *somutlaştırmalı*, yani pratik seçenekleri yaratarak çoğaltmalıdır,
Görev ve araç aracılığıyla, olasılıklar arasında farklılaşmış yapılar ya da başka bir deyişle *alt olasılıkları* tanımlayarak. Seçeneklerin aslında kendilerini gerçek nesnellik ya da geliÇen süreç temelinde dayattıkları açıktır; ancak pratik algı olarak araç, belirli alt olasılıkların kendilerini *praksise* dıÇarıdan yazmaları ve acil bir gerektirmeleri için kalıcı bir olasılık yaratır. Örneğin tehlikenin ve savunma eyleminin hızı, olası tehlikelerin doğası kadar uçağın da bir fonksiyonudur. Ancak bu im peratif seçenekler kendilerini failin (örneğin pilotun) kendi gücünü talep eden dünya açısından sunarlar; ve nihai seçim 30 onun egemenliğini ifade eder.

Burada organik bireyle somut gerçekliğinin ilk anında yalıtılmış bir fail olarak karşılaşırız. Hatırlanacağı üzere, diyalektik araştırmamızın başlangıcında saf soyutlaması içinde sunulmuştu; şimdi ise onu karmaşık ilişkileri içinde buluyoruz

30. Buradaki 'seçim' kelimesine varoluşsal bir yorum getirmek tamamen yanlış olacaktır. Burada söz konusu olan, örneğin dört motorundan ikisi çalışmayan ve yakıt kaybeden uçağındaki yolcuları kurtarmaya çalışan bir havayolu pilotunun önüne çıkan somut seçeneklerdir. Bu seçimlerin özgüllüğünü ve indirgenemezliğini inkar etmek Pavlovcu inatçılığı tam bir körlük noktasına taşımak olur. Rutinin oynadığı rol yadsınamaz, ancak tehlike durumlarında bu yeterli değildir; yenilik yapmak ya da risk almak gerekir.

ortak birey. Ortak bireyin var olabilmesi için (olasılıklar alanının zenginleştirici bir sınırlaması olarak) rehin yoluyla kendini kaybeder ve sonra kendini yeniden somut *praksis* düzeyinde, ortak bireyle, yani görevle (mevcut araçlarla) ilişki içinde bulur. Burada "organik birey" derken, herkesi diğerlerinden ayıran verili bir bireysellikten bahsetmiyorum (gördüğümüz gibi bireysellikler maddi koşulların tarihsel bireyselleşmeleridir ve her halükarda burada bizi ilgilendirmiyorlar); nihayetinde yalnızca işlev tarafından işaret edildiği ölçüde özgür kurucu *praksisi* ; aslında, alt olasılıkların belirlenmesi araçların etkisi altında işlev bağlamında zenginleştiği ölçüde, işlevsel önceden belirleme bir faaliyet alanının şematik bir tasviri olarak ortaya çıkar: Bu anlamda ortak birey, işlev olarak, çoğunlukla belirlenmemiş kalır. Bir pi lot olmak elbette bir pilottan *başka bir şey* . Ancak, iş sırasında, (araç tarafından ve eylemde ortaya çıkarılan) zorunlulukların çeşitliliği o kadar büyük, aciliyetleri o kadar belirgindir ki, kişinin *pilot olmasını* katı sınırlar içine hapsedilmiş bütüncül *bir* pratikler topluluğu olarak gerçekleştirmek imkansızdır. Ancak *praksis*, araçlar ve teknikler, ortak amaç ve maddi koşullar açısından tanımlanmadıkça tamamen anlaşılmaz olsa da, yalnızca bizi üreten zenginleştirici sınırlamalar *temelinde* pratik alanın özgür bir şekilde düzenlenmesidir. Elbette, pratik bir organizmanın bireysel eyleminin, ilkel araçlara ve daha az geliĢmiĢ tekniklere sahip baĢka bir pratik organizmanın eylemiyle artık hiçbir ortak yanı yoktur: egemenlik koĢullarının toplumsal olduğu *doğrudur*Herkes uçağın gücünün pilotun gücü olmadığını bilir. Öte yandan, bu güç pratikte ancak pilotun uzmanlaĢmıĢ *praksisi* yoluyla, yani ataletin aĢılması ve dıĢsallığın güçlerinin *kullanılması* yoluyla gerçekleĢtirilebildiği ölçüde, herkes bunun tersini de bilir – havayolu pilotları, ortak bireyler olarak özdeĢ olsalar da, aynı zamanda, *grubun kendisi için,* aptalca bireysel nitelikleri olarak adlandırılan Şeyle farklılaşırlar, ki bu aslında özgür diyalektik ajanlar olarak teknik seçimlerinin tarihidir. Ölümcül tehlike bir havayolu pilotu için dışlanan şey, her halükarda tamamen kullanılamaz olan bir dizi olasılıktır (içindeki ortak bireyi, sorumlu bireyi, özgür diyalektik failler olarak

1. Bu , hakikat döngüsel olduğundan, örgütlü grubun yeniden pratik-atıl alana girdiğini ve yeni bir atalet içinde çözüldüğünü göreceğiz.

Uçaktaki tek kaptan, girişimleri uçağı kurtarmaya yönelik olmalıdır ve korkuya, izolasyona ve herhangi bir grup varlığının *altında* bulunan izolasyonun karakteristik özelliği olan sorumsuzluğa yeniden düşmek). Bu arada gerekli olan, ortak-varlığın saf ataletini bir eylemle aşmak (eğer eylem hala mümkünse) ya da her ikisi de test , her ikisinin de savunucuları olan iki teknik arasında seçim yapmaktır: böylece, işlevsel olarak, pratik birey (kurucu bir diyalektik olarak) ortak ataleti, onu kullanarak koruyan bir *praksis* içinde aşarak kendini yeniden ortaya koyar (bu, söylediğim gibi, aracın ataletini aşmak anlamına). Organik praksis olarak birey, kendisini bir rehinle temellendirdiği ölçüde sıradan bireyin *altındadır* ve onun pratik bireyselleşmesi olduğu ölçüde de onun *ötesindedir*. Ancak gerçekliğinin bu yeni anında (hala soyuttur, çünkü yabancılaÇma ve pratik eylemsizlik anlarını henüz ters sırayla yaÇamadık), onu aÇan bireysel eylemler aracılığıyla gerçekleÇtirilmesi gerektiği ölçüde, ortak *praksisten* daha fazlası değildir.

Ortak bireyin, grup *tarafından üretildiği* ölçüde, ilk göründüğünden daha fazla ve farklı bir şey olduğunu söylemeye gerek yoktur. Çünkü onun işlevi, belirli bir enstrümanla olan teknik bir bağdır. Ve elbette teknik, O'emeği tarafından anlamlarla (*anlamlandırmalarla)* (fail ile şey arasındaki) donatıldığı ölçüde aletin kendisidir. Ancak, elbette, aynı zamanda uzmanlaşmış failin araç haline gelmesidir. Eğitim, mesleki öğretim vb. yoluyla, alet, işlevi onu kullanmasını gerektiren herkesin pratik organizmasında bir *varlık* olarak mevcuttur. Ya başka bir deyişle, uzmanın *varlığı*, bir makinenin (ya da aletin) parçalarının anlamsal olarak birbirleriyle olan bağlantılarına, montajların birbirleriyle bağlantılarına karşılık gelmelidir. Ancak, burada yabancılaşma düzeyinde değiliz: grup kendini ona karşıt olarak oluşturdu ve henüz ona geri dönmedi. Ve bu karşılıklı bağlantı, makinenin atıl insanlığına bağlı insanın atıl araçsallığı olarak görülmemelidir. Aslında *praksis*, her zaman bireysel olan (ya da daha doğrusu *her zaman öyle olma tehdidi taşıyan)* bir durumda varoluşun zamansallaştırılmasıdır*;* bu da eylemin burada kendini, montajların alet tarafından, aletin montajlar tarafından ve bütünün uzak gelecekte gelecek olasılıkların neden olduğu yönlendirilmiş bir süreç tarafından eşzamanlı olarak aşılması olarak tanımladığı anlamına gelir. Pratik uyanıklık olmadan*,* yani onları özsel belirlenimsizlikleri içinde belirleyecek somut bir amaç ve onları belirleyerek hayata geçirecek bir hedef olmadan*,* hiçbir varoluş*,* hiçbir *alışkanlık* olamaz. Böylece *,* zenginleştirici bir

Ortak bireyin sınırlandırılması, kendisini somut olarak ancak özgür bir pratik zamansallaştırma içinde ve aracılığıyla gösterir. Rutin elbette inisiyatife karĢıdır, ancak bu çeliĢki baĢka bir düzeyde ortaya çıkar: aslında yalnızca yeni üretim araçlarını , üretim güçlerini üretim iliĢkilerine vb. karĢı koyan karmaĢık bir tarihsel çatıĢma bağlamında bir anlam taĢır. Bu nedenle rutin, toplam duruma karşılık gelir ve belirli grupların ve çevrelerin genel tutumunu ifade eder (, bu çevreler ile muhafazakar sınıf arasındaki siyasi ve sosyal ittifak açısından kendini gösterir). Ancak, rutin bir pratiği (1939'da elektrik kullanmayı reddeden Tennessee köylüsünün pratiği) belirli bir eylem olarak ve belirli bir hedefle (çiftçilik, ekim, hayvancılık vb.) olumlu ilişkisi içinde ele alırsak, bu pratiğin belirli bir hedefle (çiftçilik, ekim, hayvancılık vb.) olumlu ilişkisi arasında bir fark yoktur.), yapısı ile az önce tanımladığımız arasında hiçbir fark yoktur: elektrik kullanıp kullanmadığına, Demokratlara ya da oy verip ve (teknik eğitim eksikliği) temel işbirliği biçimlerine düşman olup olmadığına bakılmaksızın, köylü, iş , pratiğini birkaç somut ve sürekli yenilenen hedef açısından tanımlar; elindeki araçlarla kendini zorluklara uyarlayarak pratik alanın gerçek bir dönüşümünü gerçekleştirir.

Örneklerimin temel amacı, *ortak olanın* nasıl olduğunu göstermekti. çalışmanın kendisinde aşıldı. Bizi daha önce incelediğimiz basit gruplara geri götürmeyi amaçlamıyorlardı. Aslında bunlar sadece bütünleĢmeleriyle değil, aynı zamanda amaçlarının ve dolayısıyla *pratiklerinin* son derece ortak karakteriyle de karakterize edilmiĢlerdir. Ne kadar farklı olurlarsa olsunlar, bir futbol takımı ile bir grup silahlı isyancının, mevcut bakıĢ açısından ortak bir noktası vardır: her bir üyenin eyleminin gerçek nesnelleĢtirilmesi, ortak nesnelleĢtirme hareketinde yatmaktadırBir futbol takımı söz konusu olduğunda, her oyuncunun eylemi, iĢlev tarafından belirsiz bir olasılık olarak önceden belirlenmiĢtir; yani, yalnızca örgütlü bir teknik faaliyetler çokluğu yoluyla kendini gerçekleĢtirebilecek gelecekteki bir hedefle iliĢkilidir. Dolayısıyla, iĢlev her üye için bütünleĢtirilmesi gereken bir bütünlük olarak hedefle bir iliĢkidir. Maçta, her ortak birey, grubun amacı ışığında, sahanın mevcut özellikleri (çamur, belki rüzgar, vs.) içinde pratik bir sentezini (oryantasyon, olasılıkların, zorlukların şematik tespiti, vs.) gerçekleştirecektir; bu şekilde, kendisini maçın spesifik özellikleri için genel olarak hazır hale getirmeye çalışacaktır. Ancak bu pratik sentezin farkına varacaktır – ki bu sonuçta bir tür harita(lama), bir tür

Sadece grup için ve grubun amacı temelinde değil, aynı zamanda *kendi* konumu, yani bu durumda *kendi* iGlevi temelinde de toparlayıcı bir araGtırma. Gerçek mücadelenin baGladığı andan itibaren, bireysel eylemleri (her ne inisiyatif, cesaret, beceri, hız ve disiplin gerektirse de) artık bir anlam ifade etmez. Takımının diğer üyelerinden ayrı olarak (tabii ki her takım aynı zamanda diğeri tarafından tanımlandığı) – sadece soyut değil, her iGlev tüm iGlevlerin örgütlenmesini sürece, aynı zamanda somutun olumsallığı içinde, belirli bir oyuncunun belirli bir noktadaki kayması ya da sakarlığı diğer oyuncunun (ya da tüm diğerlerinin) hareketini kesin olarak koGullandırdığı ve ona diğer oyuncular (ve burada tesadüfi olsa da seyirciler) tarafından anlaGılabilecek teleolojik bir anlam verdiği sürece.

Dolayısıyla, hiçbir özel hareket, pas ya da çalım, iGlevin kendisi tarafından zorunlu kılınmaz: iGlev yalnızca, hem sınırlı hem de belirsiz olan bir durumda *belirli* çalımlar atmanın ve *belirli* eylemler gerçekleGtirmenin soyut olasılığını tanımlar. Eylem indirgenemez: oyunun kurallarını (grubun amaç temelinde örgütlenmesini) bilmeden onu , ama asla bu kurallara indirgenemez; hatta tüm alanı görmedikçe bu kurallar temelinde bile anlaşılamaz. Dolayısıyla, bu belirli eylem çelişkilidir. Kendi içinde aslında başarısız ya da başarılı olabilecek ve başarısı onu kendi kendine yeten diyalektik bir süreç olarak tanımlayan tam bir bireysel eylemdir (*kısmi* bir *amacı* vardır*:* pas vermek; *gelecek açısından* gelişen durumun değerlendirilmesi*,* şansların hesaplanması ve bir karar – yeni gelişmelerle değiştirilebilir). BaGka bir deyiGle, eğer bu belirli bireyin bu belirli amaca sahip olduğunu varsayarsak (topu takımının en iyi kullanabileceğini düGündüğü üyesine tüm grubun yararına pas vermek), eylem, iGlevine indirgenemez bir kurucu *praksis* olarak tamamen . Ama aslında bu kısmi hedefe ulaGmanın imkansızlığı, araGtırmamızda bize, grubun sürekli yeniden örgütlenmesinin (genel kurallara ve durumun özel zorunluluklarına uygun olarak) devam ettiği ve kendisini koGullandıran her özel anı kapsadığı gerçeğiyle ortaya çıkar. Dolayısıyla, belirli bir *anlamı* – baGarılı bile – ekibin diğer üyelerinin baGka bir giriGimi kullanmasında yatmaktadır. Ve bu geçmiş faaliyetin *pratik gerekçesinin* gelecekte yattığını belirtmek faydalı olabilir: sadece açılış, deneme ve muhtemelen hedef kesin bir gerekçe sağlayacaktır.

belirli bir anda belirli bir bireysel taktiğin benimsendiği cüretkârlığın bir göstergesidir. Böylece bireysel *praksis*, somut zamansallaşması yoluyla tekil bireyi aştığı için, ortak bir süreç olarak maçın gelişimine entegre oldukları ölçüde diğer tüm *praksisler* tarafından geriye dönük olarak değiştirilir. Ama bu bir *yabancılaşma* vakası *mıdır?*

Oyuncunun bireysel pratiğinin, ortak bir taktiğin (ya da bazı durumlarda stratejinin) gerçek, canlı gelişimi içinde kendini ve nesnelleştirdiği elbette fark edilecektir; ortak gelişimin bir anı tarafından talep edilen her pratik, ilkinin üretilmesine yardımcı olduğu anın içine . Gördüğümüz gibi, onun doğrulanması ve hakikati tamamlanmış süreçte yatmaktadır. Ancak bu doğrulama birbirini izleyen yoluyla, yani üçüncü tarafların pratik totalizasyon lehine *birbirini* izleyen bastırmaları yoluyla üretildiğinden *(bir* inisiyatif*, bir* başka oyuncunun almasını sağladığı başka bir inisiyatif tarafından meşrulaştırılır, ancak bu inisiyatif de bütünle ilişkili olarak başka inisiyatifler tarafından dolayımlanacaktır), ötekinin dolayımı ve bu dolayımın dolayımı vs. olarak nesneleştirme, seri bir yabancılaşma süreci olarak görülebilir. Bu şekilde zorunluluk anı şemasına geri oluruz: pratik organizmanın kendini nesneleştirme eylemi hem pratik özünde hem de sonuçlarında *öteki* olarak açığa çıkar.

Ama aslında bu yabancılaşma (en azından bu düzeyde) sadece görünürdedir: benim

Eylem, *ortak* bir *güç* temelinde*, ortak* bir *hedefe* doğru gelişir*;* gücün gerçekleşmesinin ve *praksisin* nesnelleşmesinin karakteristiği temel an, özgür bireysel pratiktir. Ancak kendisini ortak güç ile ortak amaç arasında geçici bir dolayım olarak belirler; *Kendini nesne içinde* gerçekleĢtirirken, yalnızca organik bir eylem olarak, tamamlanma sürecindeki ortak nesnelleĢtirme lehine kendini iptal etmekle kalmaz, aynı zamanda bu nesnelleĢtirmeye yönelik iptal, *ortak praksisi* onun *içinde*, kurucu projenin ontolojik yapısı olarak değil (bu durumda organikçi bir büyüye geri dönmüĢ oluruz), geliĢen nesnelleĢtirmesi tüm bireysel çalıĢmaları (yani her bireysel nesnelleĢtirmeyi) çözen bir Ģey olarak onun dıĢında *ortaya çıkarır*. Ancak bu ortak nesnelleştirme aslında basitçe amacın gerçekleştirilmesidir: grup, kendisini aktif bir örgüt olarak ortadan kaldıran32 bir nesnelleştirme içinde zamansallaştırır.

32. Ya kesin olarak (ayrılırlar) ya da geçici olarak (kazanan takım yeniden ana parçalar bir sonraki maça kadar sıkıştırılır, ancak *başka* bir *şekilde).*

Üretilmiş bir gerçeklik olarak sonucun lehine. Ve ortak amaca doğru ve ortak amaç lehine bu bütünleştirici elimine etme, hak ve ödevin çözülmez birliği olarak sürece her üçüncü tarafın ortak taahhüdüdür. Bu ortak taahhüt, somut koşullar temelinde işlevi gerçekleştiren bireysel eylemde kendini gösterir ve bu eylem aracılığıyla taahhüt sonuna kadar ilerler. Dolayısıyla, bireysel *praksis kendi kendini bastıran* bir *dolayımdır* ya da üçüncü bir tarafça aşılmak uğruna kendini olumsuzlayan bir dolayımdır. Ancak onun ve bütünsel amacı, ortak sona doğru aşılması gereken bir araç olarak belirli bir sonuç üretmektir. Bu nedenle eylemini, takımın diğer üyelerinin gelecekteki eylemlerinin aracılık ettiği ortak amaç ışığında ve uzun vadeli sondan ayrılamaz bir şekilde, ortak nesnelleştirme içinde çözünecek şekilde üretir. Aslında – örneğin bir futbol maçında– eyleminin ortak bir geçmişi vardır - yani sahanın oyuncular tarafından sürekli yeniden düzenlenmesi – ve bu ortak alan tam da ortak zamansallaştırmanın belirli anında onu ortak bir birey olarak *harekete geçiren* şeydir (ortak tehlikeyi, ortak olasılıkları, mevcut organizasyonun zayıflıklarını vb. gösteren). Güçleri, araçları ve edindiği yetenekleriyle bu ortak birey, *praksisin* kendisinde özgürlüğe yabancılaşmanın acısını : Aslında, özgür bir kurucu *praksisin* bireysel amacına hemen dönüGmeksizin kendine ortak bir amaç belirleyemez (organize alanın bütünü açısından ve saldırgan yeniden örgütlenmenin bir aracı olarak pas, bireysel organizmanın topla olan bireysel iliGkilerindeki pozisyonlarını hareketlerini, onu durdurmaya çalıGan rakibin bireysel taktikleri açısından birleGtirme vesilesi haline gelir; eylemin temel anı *bireysel mücadele* haline gelir. Birey, topu takımının bir baGka üyesine atmadan ve kararının sonucunun yavaG yavaG ortaya çıktığını görmeden önce bile, *kiGisel nitelikleri sayesinde*, diğer takımda aynı iGleve sahip olan ve bu nedenle ilke olarak aynı eğitimden yararlanan bir baGka bireye karGı zafer kazanmıG olmalıdır.) Ancak pratik gücün yalıtılmıG özgürlüğe dönüGmesi, bireyin özgürlüğünün ortadan kalkmasına yol açan metamorfozun yalnızca bir anıdır. ve bu doruk noktası *tam* yalıtılmış özgürlüğe geçişin *anlamıdır*; bu özgürlük açıkça ortak birey arasında bir arabuluculuk olarak belirlenmiştir (yine de temelde hareketsiz bir sınırla tanımlanan, yeniden somutlaştırılacak

özgürlükte) ve bireysel eylemle *aynı anda* kendini gerçekleştiren (topun pası *etrafında* bir yeniden örgütlenme) ve ortak amacı ortak bireye geri yansıtan ortak nesneleştirme. Herkesin bireysel *praksisinin* dolayımıyla ortak birey, kendisini üreten ve kendisi tarafından üretilen ortak nesneleştirmede kendisini ortak bir birey olarak özneleştirir. Özgürlük anı sessizlikle geçiştirilmelidir, çünkü kendini kendisi için konumlandıracak olursa takımı olumsuzlamış olur.

Sporda, işte ya da araştırmada nadir görülen, ancak tiyatro gibi bazı çelişkili faaliyetlerde sıkça rastlanan 'takım ruhu' yoksa gerçekten de böyle olur. 'Büyük' aktör, kutsal canavar, takım ruhuna sahip değildir: bu onun kendi bireysel ikiliğine geri döndüğü anlamına gelmez (geç geldiği, canı istediğinde prova yaptığı ya da sahneye çıkmayı reddedip hasta numarası yaptığı, vb) ya da daha doğrusu, bu bazen olduğu için, mutlaka bu anlama gelmez. Ancak bu, onun özgür *praksisinin* kendisini kendisi için *heyond'dan* bir *bireysellik* olarak ortaya koyduğu anlamına gelmelidir. Ortak amaç, ortak üstlenme, ortak örgütlenme (her karakter, zamanların ve mekânların karşılıklı örgütlenmesi tarafından sıkı sıkıya koşullandırılan eylemler ve konuşmalar tarafından tanımlanan bir işlevdir) temelinde, kendini *alolle* olarak olumlar. Bu daha şimdiden, birazdan göreceğimiz gibi, *gaspın* ne olduğuna dair bir ipucu verir*:* sabit yerleri, konuşma zamanlarını, düzeni değiştirir. Şimdi, *güç-heyecan* olarak bireysellikte bu, diziselliğe bir dönüş değil, tek bir birey uğruna güce konulmasıdır. O, izolasyona geri dönmemiştir; o, grubun gerçek birliğidir. Ve ortak girişime *(Macheth* ya da *Lear)* hizmet ederken herkes *ona hizmet eder* hale gelir. Bu nokta üzerinde daha sonra duracağız.

Ancak "takım ruhu "nun, yani ortak hedefle bağlantılı olarak güçlerin birbirine sıkı sıkıya bağlı olmasının, somut failin kendi işlevine indirgenmesiyle sonuçlandığı düşünülmemelidir. Durum – gündelik sıradanlığıyla – soyut bir genelliğe asimile sürece (hava güzel, çok sıcak değil, rüzgar azaldı, yerel takım evinde aynı bölgeden başka bir takıma karşı oynuyor, tanıdığı ve açıkça daha aşağı bir takım) bu gerçekleşemezdi. Beklenmedik acil durumlar ortaya çıkar çıkmaz (ki bu bir anlamda normaldir) bireysel inisiyatif büyük önem kazanır; nihai nesnelleĢtirmede, yani giriĢimin sonucuyla bütünleĢtirilmesinde, geçmiĢ bir bütünlük olarak grup kendini iĢlevlerinin sırasına göre değil, bireysel eylemlerin ortak praksisle gerçek bütünleĢmesine ve hiyerarĢisine göre tanımlar.

'genel' mücadele bağlamında bireysel girişimler. Bununla birlikte, her üçüncü taraf belirli bir üçüncü tarafın önemini takdir eder (' ki oradaydın . . . ', 'Eğer yeterince hızlı olmasaydın ... . ', vs.) *toplam nesnellik içinde*, yani *gelişmekte* olan ve kendini bir *nesnede* (zafer) ortadan kaldıran bir totalizasyon olarak maç temelinde takdir eder. Bu aşılmış totalizasyon *(geçmişteki totalite)*, tüm ve maddi kazaları (çevrenin tesadüfi özellikleri nedeniyle*) içinde* örgütlü *praksisin*, yani tarihsel zamansallaşmasının somut gerçekliğidir.

Buna karşılık, işlev (örneğin bir maçın başlangıcında) herkes için ortak ve kısmen belirsiz bir olasılıklar göstergesidir. Dolayısıyla, eyleminden sonra birey kendini gruba geçmiş bütünlüğün somut bir anı olarak, zamansallaştırılmasında geri döndürülemez bir yapı olarak ve dolayısıyla *ortak* bir *birey* olarak gösterir. Ancak bu ortak birey, eylemi ortak giriĢimin ya da baĢka bir deyiĢle grubun grup tarafından yeniden Şekillendirilmesinin öngörülemeyen (ve iĢlev temelinde öngörülemeyen) bir anı olduğu ölçüde, onun torik ve somut bir bireyi olarak tanımlanır. Grup tarafından *ortak* olarak ortaya çıkarılan şey, onun eyleminin *bireysel* tikelliğidir (inisiyatifinin ardışık gelişmeler tarafından gerekçelendirildiği ölçüde). Onda grup, riskli ama başarılı bir manevrayla ortak girişimini kurtardığının farkına varır. BaĢka *bir deyiĢle*, her üçüncü taraf onun aracılığıyla *ortak bireydeki yaratıcı özgürlük* olarak pratik özgürlüğün (praksisin kurucu özgürlüğü*)* farkına varır. Bu geriye dönük yanılsama yine de yaygın bir yapıdır: grup-totalizasyonu aĢılmıĢ bir bütünlük olarak kendi üzerine döner ve *bu* aĢılmıĢ *bütünlük içinde* verili bir üçüncü tarafın özgür *praksisini* verili bir ortak bireyin pratik üstünlüğü olarak algılar. Örneğin falanca *iyi bir* kalecidir*: iyidir* çünkü birçok kez bireysel eylemleriyle, yani yaratıcı bir pratikte güçlerini aşarak takımını kurtarmıştır. Ancak, örneğin pratik-atıl alanda sınıf-varlığından söz etmek mümkünse, nedenini görmek zor *değildir*: karmaşık yabancılaşmalar sistemi, bireysel *praksisin* kendi varlığını aşmaya çalışarak gerçekleştirdiği anlamına gelir. Ancak bu durumda tam tersinin geçerli olduğunu vurgulamak gerekir: birey ortak-varlığını gerçekleştirmek için onu aşar; ve bir kaleci ya da stoper olmak ücretli bir işçi olmaya benzemez. Ortak-varlık olarak işlev, somut zorunluluklar olarak kendini gösteren koşullarda kendini zamansal olarak zenginleştiren belirsiz bir belirlenimdir

Somut seçimler gerektirir; dolayısıyla, ortak birey bu seçimlerden birini 'yaptığı' anda, ortak nesnelleştirmede kendini kaybetmek için ortak bir birey olarak kendini aşar. Daha sonra örgütlü grupta kaleci, santrafor vs. *olarak* adlandırılacak olan ('Mükemmel bir kalecimiz var ama beklerimiz o *kadar da* iyi değil' vs.), yani *işlevi geçmişteki eylemleri tarafından belirlendiği* (ve dolayısıyla gelecekteki olasılıkları karakterize *edildiği*: takım kaleciye güvenecek, belirli bir operasyon için ona bel bağlayacak) için *ortak birey* yalnızca *geçmişteki* varlığa sahiptir. Zamansal olmayan bir belirlemenin nesnesi olan varlık (süreç zamansallaştırılmış olsa), kendisini ortak girişimin pratik, geriye dönük algısına ifşa eder; ancak zamansallaştırma anında öyle değildir: ortak nesnelleştirmede iptal edilecek şekilde işlevi aşan özgür organik *praksistir*, ancak belirli durumlarda, aşılmış, yapılandırılmış bütünlüğün indirgenemez bir gösterimi olarak görünür. İşlev soyut bir taklittir, zamansallaşma anında eylem tarafından aşılan ve korunan atalettir; ya da deyim yerindeyse, eylem geçmişte kendi belirlediği sınırlar içinde hapsolduğu ölçüde (kendi gücünden başka bir şeyi gerçekleştirmekten aciz olduğu için değil, ama bu gerçekleştirmeyi bilinçli olarak bir amaç olarak belirlediği için) ortak bireyselliğin tikelliğidir. Örgütlü grupta, pratik gerilimin gevŞediği anlarda (grup çözülmese de), ortak birey kendi iŞlevini ortak bireyselliği olarak görür: Şimdiki zamanının *geçmişteki anlamı*, hem bir reçete-taahhüt olarak görevi hem de daha önceki üstlenmeler sırasında aşılan görevinin gerçekleşmeleri olarak eylemleridir; bu aynı işlevsel şimdiki zamanın *gelecekteki anlamı*, (gelecekteki üstlenmelerde) gücünün, kendilerini sadece geçmiş eylemlerin projektif dönüşümü ve bunların doğru-görev çiftinin gelecekteki ötesine metamorfozu olarak tanımlayan somut olasılıklar tarafından belirlenmesidir: *iyi bir kaleci*, geçmiş eylemleriyle gelecekte kendisini normal organizasyon düzeyindeki herkesten beklenenden *daha* fazlasini *yapabilecek* bir yetenek üretebildiği bir birey olarak bireyselleşir. *Kapasite* haline *gelir.* Şimdi, bu
Olası geleceğin belirlenmesi olarak *kapasite* sadece pratiktir,
Organik bireyin kurucu özgürlüğü, ortak gelecekteki özgür bireyselliği olarak yaşanır; örgütlü grubun üyesi onu grup-içinde-varlığının bireysel ikileşmesi olarak yaşadığı sürece geçmiş, aşılmış *praksistir*; *gelecekteki var*oluş olarak yaşanır, geçmiş özgürlüktür. Özgür *praksisinin* ortak *praksis* tarafından absorbe edilmesine izin vererek

totalleştirme, ortak birey grup içindeki varlığını görevin ve vaadin ötesinde özgür bir belirlenim olarak yeniden sahiplenir.

2 *Karşılıklılık ve Aktif Pasiflik*

Şimdi ilk kez pratik organizma ve emek ile işlev olarak ortak birey arasındaki karmaşık ilişkiyi kavramış bulunuyoruz. Ancak bu araGtırma bize, grubun bütünleGmiG bir üyesi olarak ortak bireyin etkinliğinin, bu *praksis* kendi içinde ortak araçları ve onlar aracılığıyla grup tarafından tanımlanan ortak alanı açığa çıkarsa bile, tamamen organik *praksisin* dolayımlayıcı momentine bağlı olduğunu öğretmektedir. Bu, örgütlenmenin, grubun ortak *praksise* uygun bir görev dağılımı olarak kendi üzerinde gerçekleştirdiği gerçek bir operasyon olduğu anlamına gelir. Öte yandan ortak *praksis,* bireysel eylemlerin çokluğu onları belirli bir duruma somut olarak dahil ettiği ölçüde, iGlevlerin karGılıklı ya da birbirini izleyen koGullandırılmasıdır. Dolayısıyla örgütlü grubun tek doğrudan ve özgül eylemi, örgütlenmesi ve sürekli yeniden örgütlenmesidir, baGka deyiGle üyeleri üzerindeki eylemidir. Bununla, elbette, ortak bireylerin topluluğun iç yapılarını kendinde grubun onları kategoriler olarak dayatmasından ziyade yerleştirdiğini kastediyorum. Ancak burada önemli nokta, bu bakış açısından işlevin kendisini hem yerine getirilmesi gereken bir görev (aşkın nesne açısından tanımlanan bir işlem) hem de her bir ortak birey ile tüm Diğerleri arasındaki *bir ilişki* olarak tanımlamasıdır. Bu saf, mantıksal, biçimsel bir ilişki değildir; aslında, örgütlenme sürecindeki bir topluluğun nesnel ve içsel bağını sağlayan 'doğru-görev' geriliminin her zaman bir olması gerektiği açıktır. BaGka bir deyiGle, bu *iliGki* aslen sentetik ve pratiktir, çünkü herkesin üzerindeki gücünü belirtir; bir içsellik insan iliGkisi olarak tanımlanmalıdır. Ancak, koşulların baskısı altında bu ortaya konmasıyla, örgütlenmekte olan grup akışkan homojenlikten (herkes burada ve her yerde *aynıdır*) düzenlenmiş bir heterojenliğe zorundadır. Değişkenlik toplulukta açıkça yeniden ortaya çıkar. Kökeni aşkın *(transcendante)* olabilir*:* topluluk farklılaşmışsa, bunun nedeni tek bir birliğin içinde

Tehdit, tehlike ve savunma (ya da saldırı) araçları *her zaman başkadır* ve mekânsal ve zamansal belirlenimlere göre değişir. Ancak kaynağı içsel olabilir: tam da bir grubu (evriminde) karakterize eden araçsal kompleksin bu topluluğun içkin ortak nesnesi olarak görülebildiği ölçüde; bu durumda görev dağılımının amacı ya teknik donanımın daha iyi kullanılması ya da yeni buluGların ve yeni araçların baskısına bir . Her halükarda önemli olan nokta, grubun baGkalıkla daha iyi mücadele edebilmek baGkalığı yeniden içselleGtirmesidir: ya içkin bir nesnenin karmaGıklığına hükmetmek ya da aGkın *(transcendante)* bir çeGitlilikle yüzleGmek. Örgütlü grupta, üyelerin ötekiliği hem teşvik edilir hem de *yaratılır.* Söz vermenin ardından, söz verme (hala soyut olarak öngörülen) bir farklılaşma amacıyla yapılmış olsa , *aslında* her üçüncü taraf diğer üçüncü taraflarla *aynı* kalır. Başka bir deyişle, üçüncü şahıs rehini aracılığıyla, pratik bir birey olarak kendi eyleminden ya da herhangi bir *varoluştan* kaynaklanan her türlü başkalık olasılığını yadsımayı taahhüt eder. (Bir savaş grubunun söz veren genç üyesine durum tarafından yeni bir *exis* verilir: örneğin, daha önce hiç savaşmamış, savaşı bilmeyen vb. İç barış anında sadece soyut ve tamamen mantıksal bir kararlılık olan şey, *pratikte,* düşman baskısı ve ortak hedefler aracılığıyla varoluşa dönüşür – olumsuz olasılıklar kompleksi, ateş edememe, korkma vb. - Ve bu *varoluş* örneğin yanında ant içen yaşlı askerden ayırır; o yaşlı askerden *başkasıdır*. Ancak genç savaşçı, bu başkalığı parantez içine almaya ve onu tesadüfi ve önemsiz kılmaya yemin eder).

Ancak, yasal bir grubun diyalektik gelişiminde ve Örgütlü bir gruba geçişte, vaadin işlevinin (Öteki üzerinde terör uygulamak ve temiz bir başlangıç yaparak herkeste Aynı'nın diktatörlüğünü kurmak) başkalığın yeniden ortaya konması için temel teşkil etmek olduğu açıktır. Levi-Strauss'un dediği gibi, Doğa olarak bastırılır ve Kültür olarak yeniden içselleştirilir. Başkalık-Kültür, grup şu iki yaklaşım arasında ayrılmaz bir bağlantı kurabildiğinde, insanın bir yaratımı ve özgür grubu korumanın özgür bir aracı haline gelir: hem ortak bireyler olarak üyelerinin radikal farklılaşma eksikliğini ve katı eşdeğerliğini (rehin yoluyla) onaylamak; hem de bu mükemmel eşdeğerlik işlevsel başkalıklar üretmek – üretmek,

Aynı'daki Öteki'yi göreviyle tanımlayan başkalıklar.33 Dolayısıyla, grup böyle karar verdiği ölçüde, gruptaki herkes Öteki'dir; bu başkalık bir kural tarafından tanımlanan, bir *praksise* uygun bir ilişki olduğu ve bu ilişki *kurulduğu* ölçüde pratik anlayışın nesnesi olabildiği ölçüde. Bir serinin üyesi olarak, komşumun neden öteki olduğunu anlamıyorum; seri başkalaşım tesadüfi başkalığı (doğum, organizma) pekiştiriyor ve anlaşılmaz kılıyor; yaşayan bir organizasyonun üyesi olarak, Öteki*'nin aynı-olarak-biz'*in *(nous-les-memes*) pratik ve anlamlandırıcı bir yaratımı olduğunu kabul ediyorum. Bu açıdan bakıldığında, başka bir ekip üyesinin *benimle olan ilişkisi* tamamen anlaşılabilirdir: deyim yerindeyse, örgütlü gruptaki tüm pratik anlayışın aracı, nesnesi ve ilkesidir. O ötekidir *çünkü* (ufukta işaret ettiği ortak amaç ve ortak *praksis* açısından) benim kendi görevimi yerine getirme olasılığımı koşullandıran başka bir görevin tamamlanmasına izin vermek için bunun ya da şunun yapılması *gereklidir*.

Ve bu işlevler arasındaki teleolojik bağlantı işlevsel eylemde hemen verilir: bunu kelimelerle açıklamaya ya da tefekküre dayalı bir bakış açısıyla ele almaya gerek yoktur (ki bu her halükarda mümkün değildir). Eylem ve kavrama birdir. Kendi amacımı kav, Ötekinin amacını34 da kavrıyorum ve her ikisini de - ve tüm Ötekilerin amaçlarını - ortak amaç açısından anlıyorum. Ve,

33. Aslında, gördüğümüz gibi, gerçek süreç genellikle bundan karmaşıktır, çünkü yasal grup tamamlanmadığında, doğaya-olasılıklara uygun işlevler yaratarak kendini geliştirir ve organize eder. 'En güçlü kişi bunu yapacaktır' vs. Ancak sadece bu gerçeği not etmek yeterlidir. Yüzeyin altında süreç aynıdır: sadece bu yeni durumda, doğal bir farklılığın ortak kullanımı doğa olarak (kaza, şans, bireysel geçmişin ya da bireysel organik özelliklerin olumsuz ve serileştirici etkisi) bastırır ve kültür olarak kutsar. Belirli bir güçlü adam işlev haline gelir ve onun gücü onun gücüdür: grup bunu onda kutsar; ve bu, 'Her şeyi verin, her şey sizin olsun' sözünün orijinal anlamıdır: "Her şeyi verin ve her şey size verilecektir. Bu emir grubun tipik bir özelliğidir ve şu anlama gelir: kendinizdeki olumsuz başkalığı olumsuzlayın, onu olumlu başkalığın ortak yararına atın (gençliğinizi, korkunuzu olumsuzlayın; dinçliğinizi ve çevikliğinizi verin) ve *olumsuz* başkalık *olmadan* grup tarafından üretilen ortak bir birey olarak yeniden doğacaksınız; olumlu başkalığa gelince, bu grubun sizde yarattığı ve kutsadığı bir güçtür ve bu nedenle güçlendirilebilir (eğitimle, silahlarla vb. fiziksel güç). Bunu geçerken not ediyorum, ancak zekalarını daha iyi kavrayabilmek için (daha soyut olsa da) daha basit gerçeklere odaklanıyorum.

34. Umarım kimse *çok daha sık rastlanan* duruma itiraz etmez

Grup, bireysel 'nitelikleri' kutsanmış bir güç olarak restore ettiği ölçüde, bazılarına fayda sağlayan eğitim ya da fiziksel güç farklılıkları, deyim yerindeyse, bir anlaşılabilirlik statüsü kazanır: sanki grup bir noktada ihtiyaç duyduğu gücü ve beyinleri üretmiş gibidir. Dolayısıyla benim bu beyinle ya da bu kaslarla *olan* ilişkim öncelikle toplumsal olacaktır; rehinin herbulunmasına ve *aynı olan herkesin* eşdeğerliğine *(des memes)* dayanacaktır. O öncelikle benden daha güçlü bir adam değildir; o öncelikle saldırıya daha açık olan belirli bir yerdeki ortak savunmanın takviyesidir. Ancak bu pratik takviyenin açık koşulu eşitlikçi kardeşliktir; bu sadece onun özel bir biçimidir: kardeşliğin taahhüt edilen ilişkisi işlevsel bir ilişki tarafından yönlendirilir. Aslında, küçük örgütlü gruplarda (komuta görünümüyle doğrudan bir iliGkisi olmayan), herkesin yetkilerinin sınırları, neyin bir üçüncü kiGinin, neyin bir diğerinin yetkisine girdiği, her zaman dikkatlice ve tam olarak belirlenir. Grup içindeki çatıGmalar sıklıkla yetkilerin bir Gekilde belirsiz kalması ya da yeni bir durumun yeni bir sorun yaratarak belirli iGlevlerde (ve dolayısıyla insanlar arasındaki iliGkilerde) geçici bir belirsizlik yaratması nedeniyle ortaya çıkar.

Böylece özgürlük, ortak *praksis* olarak, başlangıçta rehin biçiminde toplumsallık bağını üretti; ve şimdi, insan ilişkisinin somut biçimlerini yaratıyor. Her işlev, ben ve belirli bir Öteki ya da tüm Ötekiler arasındaki bir ilişki olarak, kendisini *olumsuz anlamda* karşılıklı (doğrudan ya da dolaylı) bir yetkinlik sınırı olarak, olumlu anlamda ise benim eylemimi hem gerekli hem de mümkün kılan eylem olarak tanımlar. Ancak işlev, ortak birey ya da herkesin grup içindeki varlığıdır. Organizasyon düzeyinde, grup içinde olmak artık insan ilişkilerinin soyut, çok değerli bir belirlenimi değildir; beni her biriyle ve herkesle birleştiren organize ilişkidir. Ancak bu *insan ilişkisi,* bir *varlığı* somut olarak ifade ederek, ondan hareketsiz bir katılık alır. Aslında bu, rehine, yani belirli olasılıkların özgürce olumsuzlanmasına dayanan güçlerin karşılıklılığını içerir. Aslında, ortak bireyler arasındaki ilişkiler, bu ilişkilerin kendilerini bir tem-

---

Belirli bir grup içinde, ortak bireyin artık diğerlerinin işlevini anlamadığı ya da belirli bir işlevin kendisi tarafından değil de bir *Öteki* tarafından yerine getirildiğini anlamadığı. Okuyucudan sabırlı olmasını ve diyalektik bir incelemenin döngüsel olduğunu hatırlamasını rica ediyorum. Sorgulama bizi oraya götürdüğünde ona ulaşacağız.

'varlıklarının' belirli sınırlar içinde poralizasyonu, hiçbir şeyi belirsiz bırakmamayı amaçlar. (Bu, örneğin bir derneğin ilk toplantılarında ofisi, sekreterleri, saymanı, komiteleri vs. belirlendiğinde açıktır; ilişkiler hiyerarşik olduğunda ise daha da açıktır). Yetkilerin belirlenmesi, bir *görev dağılımı* olarak, belirli bir işlevsel bireyin bir başkasıyla asla belirli bir ilişki sahip olamayacağı anlamına gelir: bu, tüm 'kuralların' olumsuz anlamıdır.

Örgütlü grupta insan ilişkileri kendi özgürce kabul edilmiş sınırlarını içerir. Ancak, yukarıda görevle bağlantılı olarak gördüğümüz gibi, yasal ilişkilerin somut sınırlaması olumlu bir zenginleşmeye karşılık gelir: örneğin hiyerarşik ilişkilerin sınırları içinde çok sayıda alt olasılık kendini farklılaştırırken, rehin alınmış bir grupta tek olasılık, tüm soyutluğu ve tam belirsizliği içinde, herkesin grubu her türlü dış ve iç tehditten korumasıydı. Bu (olumsuz anlamda) aynı şeydi. Ancak, örneğin üst ile alt arasındaki hiyerarşik ilişki, tam da olumlu ve uyarlanmış eylemlerle (gönüllülük ve itaatin ortak reddi, vb.) içsel kırılmalardan (itaatsizlik veya gevşeklik) kaçınmaktan ibarettir. Öte yandan, tarafların amacı acil ama yine de belirsizdi: Tenis Kortu yemini buna bir örnektir. Hala kesin olmayan bir tehditle karşı karşıya olan, ancak aristokrasi ve saraydan giderek artan bir düşmanlıkla karşı karşıya kalan Üçüncü Güç milletvekilleri, *kendilerinin diyalize* uğramasına *izin vermeyeceklerine* yemin ettiler. Taktiklerinin ne olması gerektiğini bilmiyorlardı. Ve aslında sorunu çözen Paris halkı oldu. Buna karşın, örgütlü bir grubun birleşmesi her zaman *somut* olan hedefiyle tanımlanır. Bu nedenle, ortak bireyler arasındaki sürekli olarak somut bir görevin belirlediği sınırlar dahilinde ve yalnızca bu görevin baĢarıyla tamamlanması amacıyla .

Şimdi, bu ilişki artık her birinin her biriyle, herkesle ve herkes aracılığıyla basit, belirsiz ilişkisi değildir: öncelikle bir X'i bir Y'ye (ya da birkaç Y'ye) birleştiren belirli bir dolayımlı karşılıklılıktır; dolayım, gelişen bir totalizasyon olarak (bir birimler kompleksi olarak), yani kendi yasalarını ortak bir *praksis* olarak tüm grup tarafından gerçekleştirilir; ve yeni karşılıklılıkların dolayımı yoluyla – bu kez Y'leri Ms'lere ve dolayısıyla Ms'leri N'lere vb. - ortak X terimi her biriyle ve hepsiyle ilişkilidir. Böylece her ortak birey belirlenmiş olur ve grup içindeki doğrudan ve dolaylı ilişkileri zorunlu olarak belirli olur ve belirli diğer bireylerle kurulur. Dahası, belirli ilişkilerin bu birleşiminde

Bir X'i Y'lere, sonra *Y'ler* aracılığıyla Ms'lere ve Ms'ler aracılığıyla N'lere vb. bağlayan grup, amacı tarafından tanımlanan bütünleştirici bir *praksis* olarak, aracılığı gerçekleştirmek için her yeni ilişkiye müdahale eder. Ancak burada tanımlanan yapı çok basittir ve aslında kendi kendini karmaşıklaştırmaktadır. Aslında, X ve N arasındaki dolayımlanmış ilişkinin *aynı anda* ve *aynı bağlantıda,* hem dolaylı bir belirli ilişkiler zinciri yoluyla hem *de* doğrudan ortaya çıkması için her zaman somut bir olasılık olduğu unutulmamalıdır. Bu olasılık gerçekleGirse, geriye iki alt olasılık kalacaktır: ya X ile N'ler arasındaki doğrudan ve dolaylı iliGkilerin özellikleri farklı olmayacaktır (general emirlerini askerlere hiyerarGi yoluyla iletir, ancak bazı durumlarda savaGan bir birlikle doğrudan temas olabilir ve onlara bizzat emir verebilir) ya da doğrudan ve dolaylı iliGkilerin özellikleri farklı olacaktır. *(İlke olarak* – gerçekte ne olduğu sorusunu şimdilik bir kenara bırakırsak – bir Sovyet yöneticisinin 'mavi yakalı' ve 'beyaz yakalı' işçilerle olan hiyerarşik ve dolaylı ilişkisi, yöneticinin ve işçilerin çoğunun kesinlikle üyesi olacağı Parti içinde, hiyerarşinin çözüldüğü ve yerini başka bir hiyerarşinin aldığı doğrudan bir ilişkiyle yansıtılır. Yöneticinin dolaylı olarak Parti'nin yerel bir liderine emir vermesi ve bir üye olarak doğrudan ona itaat etmesi ve kendisini doğrudan onun emirleri altında bulması mümkündür – ancak bu tamamen *mantıksal* bir hipotezdir ve hiçbir zaman gerçekleGmez). Aslında çoğu zaman bu iki durum birlikte ortaya çıkar ve aynı gücü iki farklı alt grupla iliGkili olarak tanımlar. Bir X, Ms ile aynı özelliklere sahip doğrudan ve dolaylı ilişkilere; Ns ile farklı özelliklere sahip doğrudan ve dolaylı ilişkilere sahiptir. Bu çeGitli iliGkiler görev dağılımı ile kurulabilir ve ortak eylem sırasında belirlenmeleri nadir değildir. da eklemek gerekir ki, eğer grup çok sayıda ve nispeten dağınıksa, dolaylı ilişkiler belirsizliğe doğru dağılma eğilimi gösterir; ya da yetkilerin sınırlılığı, bütün bir iç bölge için, ortak bireyleri belirli güçlerle birleştirecek ortak ilişkiyi belirlemede başarısız olabilir: bu durumların her ikisinde de, orijinal '*Terör-Kardeşlik*' ilişkisi bütün çıplaklığıyla, genellikle pozitif biçimiyle yeniden ortaya çıkar; varlığından haberdar olduğum, ortak *praksis* içinde çalışan ve doğrudan dokunamadığım ortak bireyler *benim kardeşlerimdir*. Ancak her bireyin Aynı olduğunun onaylanması olarak kırılganlık, heterojenliği ortadan kaldırmaz. İşçilerden, sporculardan ya da savaşçılardan her biri, *farklılaşmış işlevi ölçüsünde* benim *kardeşimdir*.

Bana emrediyor ve görevimi yerine getirmemi sağlıyor. Kardeşlik kendisini, herhangi bir belirli ilişkinin heterojen bireyler arasında soyut katılığı içinde var olan dolaysız ve temel ilişki olarak ortaya koyarDoğrudan ya da dolaylı işlevsel ilişkilerde bu temel bağ, tüm ilişkilerin üzerine inşa edildiği sentetik temel olarak varlığını sürdürür; ancak tam da farklılaşmalara temel teşkil etmek üzere orada bulunduğu için, soyut gücü içinde kavranmasına izin vermez. Böylece bir alt grup içindeki iki ortak birey, aralarındaki bağı soyut olarak kardeşlik olarak tanımlayabilir: ama aslında – tarihsel konjonktürün grubu parçalamadan tüm özgüllükleri çözdüğü hariç – bu yalnızca sözel bir belirlemedir. Temel bağı gerçekleĢtiren ve onu olumlayarak dönüĢtüren, karĢılıklı eylemlerinde, iĢlevlerinde, dolayımlanmıĢ olarak özgül iliĢkilerindedir. Ancak bu *praksis* düzeyinde söylem pratik ve somuttur: emir vermek ya da herkesin kendi işlevini adlandırmak için kullanılır.

Dahası, 'bir X'i Y'lerle ilişkisi içinde keyfi olarak değerlendirirken, kısa olması için mutlak bir başlangıç varsaymış oldum. Diyalektik araştırmanın gerçek prosedürlerini yeniden kurduğumuz sürece bunun hiçbir önemi yoktur, ancak bu sınıflandırma ya da düşünme biçiminde durmak bir hata olacaktır: gerçekten de, dolayımlı ilişkiler topluluğunu kavramak için X'lerin ya da Y'lerin alt grubuyla ya da başka herhangi bir alt grupla keyfi olarak başlamak gerekseydi, tüm işlevlerin *bağımsız* olduğu en az bir durum olduğunu kabul etmek gerekirdi: grubun ve yapılarının bunlardan herhangi biri açısından açıklandığı durum. Aslında, X'in Ys, Zs, vb. alt gruplarıyla iliĢkileri yalnızca örgütün *gerçek ortamında*, yani *döngüsellik* içinde *bir* anlam taĢır. Çünkü belirli iliĢkilerin açıklanmasına herhangi bir yerden ve her yerden baĢlama olasılığı, her iliĢkinin çift olduğu anlamına gelir: X, Y ve Z ile ancak grubun tüm bireyselleĢmiĢ güçlerinin hem doğrudan hem de dolaylı özgül iliĢkileri ona geri döndüğü ve onun gücünü belirlediği ölçüde iĢlevsel bir bağa sahiptir. Diğer bir deyişle, *a priori* olarak, X'in güçlerini Y'ye *göre* ve Y'ninkileri de X'e göre belirleyebilirim. Elbette bu mantıksal bir belirlemedir: fiili *praksis*, geçici ya da kesin olarak astlık üstlük ilişkilerini ve eşgüdümleri vurgular. Ancak örgütlü bir grubun pratik yapısının bir yönelimi varsa ve *pratikte* bulmam gereken bu yönelimse ("Kim sorumlu?", "Kiminle konuşmalıyım?", vb.), bu vektörel okuma dairesel yapıyı yok etmez: bu yapı, aslında,

basitçe 'Kardeşlik-Terör' ortamının *dolayımlı karşılıklılık tarafından* belirlenmesidir.

AraĢtırmamızda, örgütlü grup somut olarak ne olursa olsun, hem doğrudan hem de dolaylı karĢılıklılıkların karmaĢık bir döngüselliği olduğunu keĢfettik. Bu bakımdan, birleĢik grubun orijinal bağını gördüğümüz karĢılıklılığı sadece daha az mayınlar ve zenginleĢtirir. Ancak, zihinsel karşılıklılıktan doğan ve grubun bir inşası olan ve aslında orijinal ilişki üzerindeki çalışmasının bir ürünü olan bu yeni karşılıklılık türünü incelemeden daha ileri gidemeyiz.

Şimdi, bu çalışmanın ilk etkisi temel ilişkiyi tersine . Kaynaşmış grupta, dolayımlı karşılıklılık, grubun üretici hareketinde bir araya gelen iki üçüncü taraf arasındaki bir yakınlaşma ilişkisi olarak *praksisin* kendisinden ortaya çıkar: Ben ötekinde (aynı) kendimin ortaya çıkışını görüyorum, öteki de bende kendisinin ortaya çıkışını görüyor ve tam da bu yeniden gruplaşma hareketi aracılığıyla herkes sırayla bir kurucu ve oluşturulmuş bir üçüncü taraf haline geliyor. Karşılıklılık doğrudan, yakınsak, yaşanmış bir ilişkidir. Gördüğümüz gibi, eylemin değişkenlikleri ve durumun dönüşümleri görevlerin çeşitliliğini üretir. Kaynaşmış grup düzeyinde bile *(elrewhere* her zaman *buradadır;* ama başka *yerlerde* düşman ötekidir ve *başka* türlü davranır), bu çeşitlilik içselleştirilmiştir; ve farklılaşmanın tehlikelerine karşı bir savunma olarak grup, birliğini rehin özgürlüğü içinde yeniden yaratır. Ancak failler arasındaki temel bir ilişki olarak yeminin kendisi *karşılıklılıktır.* Yalnızca karşılıklılık bende özgürlüğümün özgürce sınırlanmasını sağlayabilir: daha önce gösterdiğim gibi, Öteki için her zaman kendimle Aynı olmanın garantörü olduğum ölçüde kendimde Öteki-Özgürlük olarak yeniden keşfederim; ve Öteki'nin rehini benim için onunla Aynı olmanın garantisi olduğu ölçüde. Burada bir karşılıklılık söz konusudur, ancak pratik özgürlüğün ataletten etkilenmesine izin verdiği ölçüde, bu zaten *işlenmiş* bir karşılıklılıktır. Söz üye, grup aracılığını kullanarak araştırmamızın başında ortaya çıkan kendiliğinden özgür ilişkiyi tamamen dönüştürür. Rehin verilir verilmez, karşılıklılık *merkezkaç* hale gelir*:* iki adamın varlığıyla (aracılı ya da aracısız) üretilen, yaşanmış, somut bir bağ olmak yerine, *onların yokluğunun bağı* haline *gelir*. Herkes kendi izolasyonunda ya da alt grup ortamında, güvencelerini ve zorunluluklarını artık görmediği ortak bireyleri etkileyen ataletten alır. Bu anlamda, karşılıklılık artık bağların canlı yaratımı değildir; tersine

tersine, karşılıklı eylemsizlik. Rehin aracılığıyla insan, maddeselliğin ayırıcı gücüne (uzamsal-zamansal mesafeler, engeller, vs.) isyan eder, ama aynı zamanda onu içselleştirir; ve karşılıklılık, özgürlüğün hareketsiz bir sınırı olarak, insana dışarıdan, dışsallığa karşı dışsallık olarak gelir ve onda *işlenmiş madde* olarak var olur. Henüz ham haldeki bu eylemsizlik, herkeste işlevler tarafından rafine edilen ve kesin görevlere, araçlarla, bağlarla, düşmanlarla ya da pratik ilişkilere dönüştürülen şeydir.

Bu eylemsiz karşılıklılık, özgürlüğün içinde yeniden ortaya çıkan başkalık olarak güçlere temel teşkil etmek üzere kurulduğundan, görünürdeki bir paradoksu anlamak önemlidir: işlevlerin heterojenliği (bir hiyerarşide bile) basitçe eylemsiz karşılıklılığın bir belirlenimidir. Buna görünür bir paradoks diyorum çünkü en azından pozitivist mantığın bakış açısından, iki heterojen terimi birleştiren ve heterojenlikleri içinde onlara atıfta bulunan ilişkiler vektörel, yani tek anlamlı ilişkiler gibi görünür. Ortak bir birey ile diğeri arasında, çift yönlü (zıt yönlerde) bir ilişkiler sistemi kurmak mümkündür. Ancak işlev farklılıkları, bu iki sistemi tek ve iki yönlü bir sistemde birleştirmeyi imkansız kılmaktadır. Bir doktor belediye başkan yardımcısını tedavi eder; ve belediye seçimlerinde ona oy verir. Dolayısıyla doktordan hastaya doğru ilerleyen bir dizi ilişki (tedavi, hastanın bedeni ve eksiklikleri hakkında pratik bilgi) ve hastadan doktora doğru ilerleyen başka ilişkiler (güven, ücret, vs.) vardır. Şimdi başka bir ilişkisel sistem ekleyebiliriz: yönetici → yönetilen, seçmen → seçilen. Elbette bu koşulların hepsi birbiriyle etkileşim halindedir ve ilişkiler birbirini koşullandırır. Bununla birlikte, reci procity *a priori* olarak dışlanmış gibi görünmektedir*:* hastanın doktor için ne ise doktorun da hasta için o olduğunu söylemek saçma olacaktır ve belki de yönetilenin yönetici için ne ise doktorun da hasta için o olduğunu söylemek daha da saçma olacaktır.

Ancak bunun nedeni, örneğimizi kasıtlı olarak aynı örgütlü gruba ait bireyler tarafından karakterize edilmeyen (en azından zorunlu olarak değil) bir sosyal durumdan almış olmamızdır. Dolayısıyla hetero genlik bir dereceye kadar (ne olduğunu daha sonra göreceğiz) acı çekmiş, seri başkalığa . Doktor belediye başkan yardımcısını aynı siyasi gruba mensup oldukları için tedavi ediyor olabilir (bir seçim kampanyası sırasında tanışmışlardır, vs.), ancak diğerinin belediye başkan yardımcısı olması için doktor olduğu doğru değildir - ya da tersi. Ancak örgütlü bir grupta heterojenlik, praksis ihtiyaçlarından kaynaklanır*;* karşılıklı kefaletler temelinde yaratılır

ve aracılı karşılıklılığın bir belirlenimidir. Bazen doğru bir şekilde karşılıklı bağımlılık olarak adlandırılır. Ancak karşılıklı bağımlılık, gördüğümüz gibi, seri başkalıkta acı çekebilir: hareketsiz bir toplulukta, herkes diğerlerine Öteki oldukları ölçüde ve kendisi de bir Öteki ölçüde bağlıdır. Ancak burada karşılıklı bağımlılık, seri karşılıklı bağımlılığın özgürce alaşağı edilmesidir: herkes, her ikisi *de aynı* olduğu O'*na* . İşlevlerin dolayımı ortak *praksistir:* grup beni ortak *praksisin* belirli bir ayrıntısını gerçekleştirme gücü olarak üretir, böylece bu *praksis* kendi bütünlüğü içinde gerçekleşebilir ve kendini nesneleştirirken kendini farklılaştırabilir *(se dltailler);* bu işlevi yerine getirerek ve ortak eylemin gelişimi yoluyla, her tikel işlevin farklılaştırmasına ve nesneleştirmenin başka bir ayrıntısı olarak kendini gerçekleştirmesine izin veririm.

Dolayısıyla, radikal olarak heterojen iki iGlevin , pratik grup tarafından dolayımlanmadıkları sürece anlaGılmazdır, ancak her iki iGlev de ortak *praksis* açısından anlaGılır anlaGılmaz tam anlaGılabilirliği ortaya çıkar. Ancak bu, *her* örgütlü grubun ya da *her* failin vazgeçilmez olduğu anlamına . Bu açıkça amaca ve koGullara bağlıdır: gerçekten de sıradan bireyin marjinal bir faydası vardır, çünkü koGullara göre (mali kaynak, silah ya da insan eksikliği), iGlevler *praksise* ve amacına göre değiGen *belirli bir düzen içinde* ortadan kaldırılır. Ancak böyle bir yeniden örgütlenme her zaman mümkün olsa da, bazı kıtlıklara uygun , aslında başka araçlarla ve genellikle daha sınırlı bir hedefle başka bir grubun yaratılmasıdır. Sorun, kimin ortak eylem için vazgeçilmez olup olmadığını belirlemek değildir; ya da daha doğrusu bu sorun kritik olmaktan ziyade pratiktir. Bizim için önemli olan nokta, eylem halindeki bir grupta, güçlerin ve görevlerin örgütlenmesinin kendi yapıları, gerilimleri ve içkin iliGkileriyle somut bir iç ortam yaratmasıdır; ve bu iç ortam, kendisini aGkın bir hedefle iliGkili tanımladığı ölçüde, grubun pratik gerçekliği, fizyog nomisi ve iç nesnelliğidir. Her bir iGlev bu nesnel gerçekliği belirli olaylar aracılığıyla belirli bir çokluk için (ve sabit ya da çok az değiGken : bütçe, iletiGim araçları, vs.) sürdürdüğü sürece, diğerlerinin karGılıklı karGılığıdır. Durum değiştiğinde herhangi bir işlevin körelebileceği ya da ortadan kalkabileceği açıktır: ancak bu yalnızca grup yeniden düzenlemeye gittiğinde ve üyelerinin iç ilişkilerini ve dolayısıyla yapısını değiştirdiğinde meydana gelecektir. İşlevler karşılıklı olarak

Bunların hepsi, karşılıklı olarak, faaliyet halindeki grubun belirli bir iç fizyonomisinin korunmasına yardımcı olurlar, yani eylemin yol gösterici şeması olan *pratik bir plan* tarafından ölçüde.

Bir tasfiyeye uğrayan ve kurtulan bir siyasi grup, tasfiye edilen üyelerinin kendisi için vazgeçilmez olmadığını kanıtlar: ama aynı zamanda ötekileĢir ve kendisine verdiği yeni statü onu geri dönülemez bir Ģekilde tanımlar. Ancak çoğu zaman, tüm işlevler başlangıçta eşit derecede vazgeçilmezdir: bunun nedeni, belirli bir eylem türünü tanımlamaya yardımcı olan belirli teknikler ve araçlar kurulmuş . Daha sonra, bu eylem savurgan ve etkisiz görünebilir, ancak yalnızca diğer teknikler ve araçlar açısından bakıldığında. Bu nedenle (kendilerini tarihli bir zamansallaştırma içinde tanımlayan) işlevlerin mutlak bir yapmak asla değildir. *Aksine,* örgütlü bir grubun temel karakteri*,* tüm bu işlevlerin gelişen ortak *praksisin* aracılığı ile ve yönlendirilmesidir. Dolayısıyla her iĢlev, kendisi *praksis* tarafından anlamlandırıldığı ölçüde diğerinin anlamlandırılması haline gelir*;* ve her iĢlev kendi pratik faaliyeti içinde diğerini içerir. Bu durum özellikle spor takımları gibi küçük, son derece disiplinli gruplarda belirgindir; bu gruplarda bir üyenin her hareketi*, Kavşaksal* farklılaşmasında görüldüğü üzere, grubun eylemi tarafından tanımlanan pratik alan ve diğer tüm hareketlerin bir işlevi olarak farklılaşmış bir işlev olarak başka bir üyede neden olduğu harekette deşifre edilir. 35 Belirli bir kaleci ya da santrafor için aracılık, ortak *praksisleri* onu değişken bir araçsallık ve reklam katsayısıyla işgal edilecek ya da geçilecek ortak bir pratik gerçeklik haline getirdiği ölçüde sahanın ; ve takımın sahada gelişen her yeniden örgütlenmesi onu *sahanın* kendisi *aracılığıyla* (topla, önündeki belirli bir rakiple, vs. ilişkili olarak) bağlantısal *olarak konumlandırır*. Ancak bu uzamsal-zamansal durumu ele aldığı ve praksisiyle (işlevine uygun olarak) aştığı anda, tüm takımın ortak durumu *karşılıklı olarak* değiştirilir. Bir seyirci için, maçı anlamak işlevsel ve bireyselleştirilmiş olanın şifresini çözmektir.

3;. Aslında, bir futbol maçında her şey karşı takımın varlığıyla karmaşıklaşır. Bir takımın üyeleri arasındaki pozitif karşılıklılık, negatif ve antagonistik bir karşılıklılıkla yakından bağlantılıdır. Ancak bu karmaşıklık sorunumuzu hiçbir şekilde değiştirmez.

Bilinen bir amaç temelinde sürekli bir totalizasyon olarak dolayımlı karşılıklılığın tikelleştirilmesi.

Ancak karşılıklı eylemsizlik olarak eylemsiz *karşılıklılık* az önce tanımlanan basit biçimlere indirgenemez. Elbette merkezkaçtır ve öyle kalır ve kendini boşluğa ve ayrılığa karşıt olarak olumlar. Ancak orijinal yapısını az önce gördük: B'nin yaptığı şeyi yapabilmesi için A'nın ortak *praksis* için yaptığı şeyi yapması gereklidir ve bunun tersi de geçerlidir. Bu yapı koşulların baskısı altında karmaşıklaşır çünkü bir tür inorganik özgürlük maddeselliği haline gelir. Böylece, bir , eylemsiz karşılıklılık yoluyla, inorganik maddesellik yine pratik eylemsiz alandaki işlenmiş şey (değerli metal, vb.) gibi pratik failler arasındaki aracılık haline gelir. Bu, grubun olası karGı sonluluklarını değiGtirmek için sürekli olarak üzerinde hareket ettiği ve ancak yeni karGılıklılıklar yaratarak hareket edebileceği anlamına gelir. Aslında, içsel *praksis* olarak *örgütlenme*, sentetik içselliğin özgür, atıl bir ilişkisi olarak bu karşılıklılığın bir deter minasyonu haline gelmedikçe, karşılıklılık ortamında kendini ne üretebilir ne de koruyabilir.

Şimdiye kadar, örgütlü grupları her zaman bir grupmuş gibi tanımladık. Nispeten homojen bireylerden ya da sadece bazı nitelikler bakımından farklılık gösteren bireylerden oluGan bu grupların çeGitliliği, iGlevlerinin farklılaGmasıyla uyumludur. Ancak bu, kendi kayıtlarını belirli kurallara göre yürüten seçici gruplar için bile pek geçerli değildir. Ancak örgütlü grup, seçici grubun yalnızca küçük bir türü olduğu çok geniş bir cinstir. Aslında örgütlenme, mevcut araç ve insanlarla (en azından çoğu durumda ve *kurucu faaliyetin* canlı anında*)* yerinde gerçekleşir. Böylece, grubu diğer çokluklardan ayıran sentetik birlik bağı ve karGılıklılık kuralı, belirli, Gimdiye kadar hareketsiz olan bir çoklukta, ortaya çıkan içsellik içinde, bu içsellik bağlarının bir iGlevi olarak, *grubun* dıGında basitçe hareketsiz dıGsallık iliGkileri olan ve grubun içinde *istemsiz karGılıklılıklar* haline gelen farklılaGmaları olumlu bir Gekilde ortaya çıkarır.

Bir örnek bunu daha açık hale getirebilir: bu araGtırma boyunca ulusun bir grup olmadığını savunduk. Sonuç olarak, bir ulustaki genç ve yaşlı oranı, *bir bütün olarak ele alındığında*, karmaşık süreçlere bağlıdır (göreceğimiz gibi, tek başına mutlak somutu temsil eder – yani, grup *praksisi* ile pratik-inert süreçler arasındaki sürekli çatışma, serilikte bile ortak yapıların varlığı ve örgütlü gruplarda bile serilik).

herhangi bir *praksise* karşılık gelir. Aslında demo grafiker bu süreçler arasında, belirli bir toplumun farklı sınıflarındaki cinsel davranışları, ev içi hijyen ve tıbbın ilerlemesini - başka bir deyişle, bebek ve yaşlılık ölüm oranlarıyla ilişkili olarak tıp tekniğini – doğrudan faktörler olarak belirlemeye çalışacaktır. Ve bu veriler, halihazırda çocuklarının yaĢlılarıyla olan iliĢkisi tarafından tanımlanan bir toplumdan, yani yeni kuĢaklarına, yeni koĢullardan kaynaklanan demografik eğilimlerin bu mirası kısmen değiĢtireceği belirli demografik yapı miras bırakan bir toplumdan alınacaktır. Elbette, Marx*'ın The Problem ofMethod'da36* alıntılanan bir pasajda belirttiği gibi, 'nüfus' bir soyutlamadır: onun değiĢimleri bizi tüm maddi koĢullara ve tarihsel sürece yönlendirir. Dolayısıyla, İkinci Dünya SavaĢı'ndan sonra Fransız doğum oranındaki artıĢ, anlamı tam olarak anlaĢılmaksızın geliĢimi incelenebilecek bir süreçtir. (BaĢlangıçta bunun savaĢ sonrası tüm dönemler için ortak olan geçici bir olgu olduğu düĢünülmüĢtür. Ancak, en azından bazı açılardan Fransa'ya özgü olduğu için biraz paradoksal olan bu durum devam etmiş ve istikrar kazanmıştır).

Ancak ekonomik (ya da sosyal, teknik ya da politik) araĢtırmalar *Fransız* üretimine ya da ulusal gelirin yeniden dağılımına ya da ekonomik ilerlemenin demografik taleplerine vb. - ve sürekli revize edilen bir çalıĢma hipotezini kullanarak, aktif nüfusu ya da çeĢitli iĢçi gruplarını (birincil, ikincil ya da üçüncül olarak ya da sınıfa göre ya da baĢka herhangi bir sentetik projeye göre tanımlanmıĢ) birleĢik bir grup olarak ele almaya karar verir vermez, Paris'te yaĢayan ve çalıĢan Alsaslı bir yetiĢkini, Paris'te doğmuĢ yaĢlı bir adamla ve sokakta yanlarından geçen on dört yaĢındaki Nantes'lı bir çocukla birleĢtiren saf dıĢsal olumsallık iliĢkileri, aniden *karĢılıklılık içinde yapılandırılmıĢ* olarak ortaya çıkar. *Üreticiler grubu içinde*, aslında, yaşlı adam ve çocuk beslenmesi gereken üretken olmayan unsurlar haline gelir. Ancak toplum için çocuk bir yatırımdır: toplum onu bir işçi yapmak için para harcar. Yaşlı adam aşağı yukarı ölü bir ağırlıktır (bu ilişkilere kesinlikle çağdaş ekonomistlerin ve demografların bakış açısından baktığımı söylemeye gerek yok). Bu temelde, yetişkinlerin (ilkel toplumlarda bile,

36. *The Problem of Method,* s. 49. "Nüfus, örneğin sınıfları dışarıda bırakırsam bir soyutlamadır. Bu sınıflar da, eğer dayandıkları unsurlara aşina değilsem, boş bir ifadedir. Örneğin ücretli emek, sermaye vb. Bkz: Marx, *Grundrisse*, çev. Nicolaus, Penguin Books, 973,
p. 100. [Ed.]

Ölüm ile doğumu, çocukluk ile yaşlılığı birbirine karıştırmak: *öncelikle* gizemli sezgiler adına değil*, işe yaramaz ağızlar oldukları için)* çifte karşılıklılık içindedirler: toplumsal sistem ne olursa olsun, bir kısmı çocuğa, kısmı da yaşlı adama gidecektir. Çocuk söz konusu olduğunda, karşılıklılık faizle yatırılan sermayenin karşılıklılığıdır: bir gün sırayla başkalarını devralabilmesi ve sürdürebilmesi için korunur; ve bu geleceğe yönelik olarak kendisinin tutulmasına, kontrol edilmesine ve üretilmesine izin verir. Diğer karşılıklılık geçmişe gönderme yapar; zamansal bir karşılıklılıktır. Sözleşme ya da rehin, herhangi bir özel eyleme yol açmadan, yaşlı adamın gücünün doruğunda bir yetişkin ve bugünkü yetişkinin de bir çocuk olduğu döneme geri gider. Böylece ilk durumla tekrar karşılaşırız, ancak onu sonuçları içinde ve otuz yıl sonra yaşarız; ve bu da işlevlerin, karşılıklılık gibi, *birbirini takip edebileceğini,* ikincisinin birincisi artık mevcut olmadığında ortaya çıkabileceğini gösterir. Ancak burada bizi ilgilendiren bu değildir. Önemli olan nokta Gudur ki, eğer kiGi bütünleGirse, farklılıklar içselleGtirilecek ve ortak *praksisin* özel nitelikleri olarak, yani grubun iç fizyonomisi olarak yaÇanacaktır. Üretken bir grup olarak düÇünülen Fransız topluluğu, gençlerin (örneğin 15 yaÇ altı) yaÇlılara (60 yaÇ üstü) oranı nedeniyle, yani *yararlı iÇlerin* (mal üretimi, geleceğin iÇçileri) *kutsal iÇlere* (karÇılıklılık taahhüdü, yaÇlı iÇçilerin bakımı) oranı nedeniyle Çimdiki yapısına ve farklı bir geleceğe sahiptir. Gerçekte*, basitlik uğruna*, demograflar, sosyologlar ve ekonomistler aktif topluluğu örgütlü bir grupmuş gibi ele almayı *seçerler*: ve bunu sadece sezgisel bir hipotez veya bir açıklama yöntemi olarak gördükleri ve kendilerini buna kaptırmadıkları sürece bu oldukça haklıdır.

Ancak bu örnek, ortak eylemde ne ölçüde

Rehinli birliktelik ve karşılıklılığın sentetik yapısı (grubun tek temel yapısal bağı) aracılığıyla, bir çokluğun bir grupta pratik olarak birleşmesi, kendilerini seri atalet içinde *karşılıksız* olarak üreten ancak ortak *praksis* içinde olarak yaşanması gereken heterojenliklere yol açar. Bu, dolayımlı karşılıklılık ortamında karşılıklılık biçimi dışında hiçbir şeyin gerçekleşemeyeceği anlamına gelir; ancak bu aynı zamanda rehin tarafından inşa edilen ve sürdürülen *heterojenliğin*, inşa edilmemiş ve işlevsel olmayan ya da sözde işlevsel heterojenlikleri (yani kendilerini bu işlevsel birlik içinde işlevler ya da karşı işlevler olarak belirleyen heterojenlikleri) ortaya çıkardığı anlamına da gelir. Aracılı karşılıklılık, özgür bir

Ortak *praksisin* belirlenmesi, sürekli olarak aşılır ve her zaman görev dağılımından gelişen ikincil tepkiler tarafından değiştirilme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu ikincil karGılıklılıklar birincil karGılıklılıklarla aynı yapıya sahiptir: ortak *praksis* tarafından dolayımlanırlar ve bu dolayım sayesinde her bir bireysel özellik iGlevsel hale gelir. Söz konusu durumda, örneğin, üretici güçlerin bütünleGtirilmesi yaGı ortak bireyin özelliği haline getirir. şekilde gruba fizyonomisini yardımcı olur; yaşlı ve genç oranı değişseydi *praksis* farklı olurdu. Ancak bu ikincil tepkiler ortak faaliyet için elveriGli olsa da (*mantıken* imkansız değildir), rehinden kaynaklanmaları, kökenlerinin ortak faaliyet olduğu anlamına gelmez. pratikte atıl durumda değildir. Dolayısıyla, bu kişilerin *praksisi* engelleme, yavaşlatma ya da yönünü değiştirme *gibi bir önceliği* de mevcuttur. Ayrıca, içsel bir ivme faktörü oluşturduklarında bile grubu tehlikeye atmaları söz konusu değildir.

Rakosi'nin Macar küçük burjuvazisini tasfiye etmek ve proleterleştirmek için yola çıktığı iyi bilinmektedir. Ancak Budapeşte'deki bazı işçiler küçük burjuvazinin eski üyeleriydi ve *küçük* burjuva *olarak* rejime derinden karşıydılar. Ayaklanma sırasında, işçiler gösteriler düzenlediğinde, bu grup, ortak eylemleri aracılığıyla, kendi iç çelişkisini karşılıklı olarak geliştirdi. Proleterleşmiş küçük burjuvazi ayaklanma hareketini hızlandırdı ve bazı yerlerde ve bazı durumlarda ona karşı-devrimci bir nitelik kazandırdı. Bu hiçbir şekilde gerçek işçilerin (yani işçi sınıfı ya da köylü kökenli işçilerin) eylemine karşılık , ancak daha sonra Sovyet müdahalesini haklı çıkarmak için bir bahane olarak .37 Fabrika çalışması kaçamadığı sürece, iki işçi grubunu birbirine karşı koymaktan acizdi. Kısacası, bu iki grup mevcut değildi ve bir ayaklanmayı hayal etmenin bile geçici olarak mümkün olmadığı düşünüldüğünde, bir işçinin kökeni O thers için tesadüfi bir mesele olarak kaldı. Bununla birlikte, bir *praksis* birliği içinde, yabancılaşmış üreticiler olarak hepsi de *gerçekten* işçi sınıfının üyeleri olan işçiler, kendilerini bir sınıf olarak gruplandırdılar ve

37. *Le Fantome de Staline* makalemde bunu dikkate almadım (Les Temps Modernes 129-30 [1956-7]; *Situations* VII içinde yeniden basıldı; çev. *The Spectre of Stalin*, Londra, 1969. [Ed.]), çünkü bundan haberim yoktu. Bunu daha sonra – birkaç hafta sonra – güvenilir tanıklardan öğrendim. Bu düzeltmenin vardığım sonuçlar ve konumum açısından hiçbir fark yaratmadığını söylememe gerek var mı?

Böylece pratik toplulukları içinde sınıf çatışmalarının yeniden ortaya çıkmasına neden oldular. Çoğunluk işçi sınıfı olarak kaldı, ancak azınlık kendini küçük burjuva ve moralsiz olarak gösterdi. Nefret ve umutsuzluğun şiddeti bir mayalanma yarattı; karşılıklılık içinde yaşandığı ölçüde zafer kazandı. Ama aynı zamanda *denatüre de etti.* Ayaklanma komitelerinin kısmen bu denatüre olmaya karşı mücadele etmek için ortaya çıktığı bilinmektedir. Yine de tüm grup, *işçilerin durumunun küçük burjuvazinin sınıf duyarlılığına* karşı çıktığı azınlık yaşamak zorundaydı. Başka bir deyişle, grup ortak amaç peşinde koşan ya da en azından öyle görünen ve belki de öyle inanan üyelerini şiddet yoluyla dışlayamazdı; ancak etkili bir yeniden düzenleme ya da yeniden örgütlenme için artık çok geçti: yeterli zaman yoktu ve ikinci müdahale yeniden örgütlenmeyi başladığı anda kesintiye uğrattı.

Kendini pratik birliğinin refleksif farkındalığı içinde örgütleyen bir grup için sorun, tepkisel karĢılıklılıkların Ģiddet yoluyla etkisizleĢtirilmesi ya da ortadan kaldırılması değil, bunların bilinçli olarak takip edilen bir amaç ıĢığında yeniden sahiplenilmesi ve *geri kazanılmasıdır*. Ancak soyut olasılık *a priori* olarak göz ardı edilemese ve bunun pek çok örneği gösterilebilse de, bu tür karşılıklılıklar genellikle özgürlük içinde çözülmez; kural olarak özgürlük, karşılıklı bir karşı-maliyetin tezahür kişiler de dahil olmak üzere tüm ortak bireylerin eylemi yoluyla onlara özgür, yaratılmış işlevler olarak bir temel sağlamaya çalışır. Gerçekten de bu düzeyde, Özgürlük Terörünün kendisi özgür, çeşitlenen bir bütünleşme olarak saygı görmeye başlar: karşı-finalite kendisini daha bütünsel bir bütünleşmeye doğru bir hareket olarak sunduğunda, birliğin yüzünü gösterdiği için saygı görür. Bu nedenle – özellikle de mücadele gruplarında – mezhepçilik ve şiddetin tüm biçimleri başlangıçta kendilerini saygı biçiminde gösterir ve daha sonra üstünlüğü ele geçirir (çünkü tamamen uyarlanmış bir *praksisin* bakış açısı kendisini ancak yavaş yavaş dayatır). Öte yandan, ikincil karĢılıklılıklar *praksisi* felçle (ya da grubu seri çözülmeyle) tehdit ediyor gibi göründüğü ölçüde, Terör, gizlenmiĢ farklılıkların tasfiyesi olarak, üçüncü tarafların dıĢlanmasını ve sahte iĢlevlerin tasfiyesini dener. Her halükarda, bu soyut değerlendirmeler ancak belirli bir grubun tarihsel incelemesi bağlamında anlamlı olabilir. Onlara burada sadece grubun kendi üzerinde gerçekleĢtirmesi gereken sürekli çalıĢmanın doğasını belirtmek için değiniyorum. Aslında, bu çalışma içselleştirilmiş başkalıkları işlevlere dönüştürme eğiliminde olduğu sürece, ki bu olağan bir durumdur ve bizi ilgilendiren de budur, bu

bu bütünleÇmeyi amaç ve birincil karÇılıklılıklar temelinde gerçekleÇtirmekle yükümlüdür. Ancak bu, örgütlenmenin gerçek iÇinin yalnızca sentetik üretim ve görev dağılımı olmadığını, aynı zamanda ortak gerçekliğin farklı katmanlarında ortaya çıkan dolaylı karÇılıklılıkların sentezini sürekli olarak gerçekleÇtirmesi gerektiğini de gösterir. Örgütlü grup, karÇılıklı alanların ilerici bir sentezi olmaksızın pratik ve canlı olamaz. Başka bir deyişle, tüm ortak organizasyonlar *çok boyutludur.* Aslında, görev daha karmaÇık hale geldikçe ve grubun hacmi arttıkça, basit karÇılıklılık sistemlerinin yerini bileÇik karÇılıklılık sistemleri alır. Özellikle, (genellikle tepkisel değiÇikliği telafi etmeye yönelik olan) komütasyonun ortaya çıkması, her bir ara iliÇkinin iÇlevi basitçe baÇlangıç ve son iliÇki arasında aracılık yapmak olan, birbirini izleyen zamansallaÇtırılmıÇ karÇılıklılıklar sistemini ortaya çıkarır. Yine de burası mütekabiliyetlerin soyut bir lojistik çalışmasının yeri değildir. Böyle bir proje bir matematikçiyi cezbedebilir. Bir *mütekabiliyetler hesabı*, bu orijinal, sosyal ilişkinin aracılığı ve temeli olarak pratik totalizasyonu açıkça değerlendirme dışı bırakacaktır; ancak öte yandan, mütekabiliyetin tipik organizasyonlarının, bunların gelişimlerinin ve etkileşimlerinin - ve terimlerin ikamelerinin ve unsurların dönüşümlerinin, birey ikililerindeki bu değişiklikler sistemin yapılarını sağlam bıraktığı sürece titiz bir şekilde açıklanmasını sağlayacaktır.

Ama eğer örgütlü gruplarda karÇılıklı çoğulculuğa dair bir teori gerçekten mümkünse,38 tüm somut, tarihsel amaçlardan ve her türlü özel koÇuldan bağımsız olarak, örgütün hareketsiz bir karÇısında hemen çökmez miyiz? Ve özgürleÇtirici *praksis* ve diyalektik alanını terk edip bir tür inorganik zorunluluğa geri dönmez ?

3 *Yapılar: Levi-Strauss'un Çalışmaları*

Örgütlü *praksisin* anlaşılabilirliğine tüm sorun *bu düzeyde ortaya çıkar:* Karşılıklı ilişkilerin, karşılıklı ilişkinin bir parçası olabileceğinden şüphe edilemez.

38. Aslında bu teori sibernetik tarafından ortaya atılmıştır.

'kesin bilimler' tarafından ele : ve bunlar, bir okulun yönetiminde, belirli bir sınıf için zaman çizelgesine karar verirken ya da (örneğin Fransız Demiryolları yönetimi tarafından) belirli bir ağın kış ya da yaz dönemi için tren zaman çizelgesinin katı bir şekilde düzenlenmesinde bir temel olarak *zaten* mevcuttur. Ancak, diğer yandan, bu hesaplanmış belirlemelerin yine de eylemlere atıfta bulunduğunun farkına varılmalıdır (örneğin demiryollarında, sadece bitmiş, 'kristalize' işleri değil – makineler, raylar vb. - aynı zamanda makinistlerden bilet toplayıcılarına kadar demiryolcuların fiili çalıĢmalarını da kapsar). Dolayısıyla bu "kemikleĢmenin" özelliği, hem hareketsiz bir iliĢki hem de canlı bir *praksis* olması gibi görünmektedir. Ayrıca ilişkinin kalıcılığının hiçbir şekilde terimlerin ya da konumlarının değişmezliği anlamına gelmediği de eklenmelidir; karşılıklılığın özgül belirleniminin korunacağı şekilde gerçekleşmesi koşuluyla önemli değişiklikler olabilir. Bu durum Levi-Strauss tarafından *Akrabalığın Temel Yapıları adlı* çalıĢmasında takdire *Ģayan* bir *Ģekilde* açıklanmıĢtır. Özellikle evlilik sınıfları üzerine yaptığı çalışmanın onu şu önemli sonuca nasıl götürdüğüne dikkat etmeliyiz: 'Bu sınıflar, nesnel olarak belirlenmiş bireylerden gruplar olarak değil, yalnızca yapısı sabit kalan ve aralarındaki ilişkilerin korunması koşuluyla bireylerin konum değiştirebildiği ve hatta kendi konumlarını değiştirebildiği bir konumlar sistemi olarak düşünülür. "39 Ancak her şeyden önce Levi-Strauss'un çalışması önemli bir katkı sağlamaktadır
hem de örgütlü olan bu garip iç gerçekliklerin incelenmesine
ve örgütleme, hem pratik bir totalizasyonun sentetik ürünleri hem de titiz bir
analitik çalışmaya her zaman açık nesneler, hem çizgiler
Her ortak birey için bir *praksisin* gücü ve bu birey ile grup arasındaki sabit
bağlar, sürekli değişimler yoluyla

Her ikisi de, hem inorganik kemikleşme hem de herkesin herkes üzerindeki belirli güçleri, kısacası hem gerçek hem de doğru, mekanik unsurlar ve aynı zamanda *yapılar* olarak bilinen özgürlük ve ataletin çelişkili gerilimlerinin üniter bir *praksis* içinde canlı bir bütünleşmesinin . YaĢanan *praksis* olarak iĢlev, grubun incelenmesinde *nesnelleĢtirilmiĢ* yapı biçiminde *nesnellik* olarak ortaya çıkar. Ve yapıların anlaĢılabilirliği sorusunu gündeme getirmediğimiz örgütlü *praksisin* anlaĢılabilirliği hiçbir Şey anlamayacağız.

39. C. Levi-Strauss, *Les Structures Elementaires de la Parente*, Paris, 1949, çev. von Sturmer The *Elementary Structures of Kinslzip,* Londra ve Boston, 1969, s. 113. [Ed.]

Ancak, örneklerinden biri bize yardımcı olacak olan Levi-Strauss'tan alıntı yapalım:

"Bir *b* kızı ile bir *a* erkeğinin evlenmesiyle birleşen A ve *B olmak üzere* iki babasoylu ve babasoylu aile grubu olduğunu varsayalım. *A* grubu açısından *b* kadını bir kazanımı temsil ederken, *B* grubu için bir kaybı temsil etmektedir. Dolayısıyla, kazançlı çıkan A grubu için evlilik, borç pozisyonuna geçişle ifade edilirken, A grubunun kazancına karşılık bir kadın üyenin kaybıyla azalan *B* grubu için ise bir alacak elde etmekle ifade edilir. Benzer Çekilde, *B* grubu ve *A* grubu erkeklerinin her birinin evliliği kendi grubu için bir kazanç anlamına gelir ve böylece genel olarak grubu, özel olarak da ilgili aileyi borçlu konumuna getirir. Buna karşılık, *a* veya *b* kadınlarından her birinin evliliği bir kaybı temsil eder ve dolayısıyla bir tazminat hakkı doğurur. . . . Bu evliliklerden doğan her aile, ilk grup için çocukların annesinin kızı mı yoksa gelini mi olduğuna göre belirlenen bir işaret taşır. . . İşaret erkek kardeşten kız kardeşe geçerken değişir, çünkü erkek kardeş bir eş kazanırken, kız kardeş kendi ailesinde kaybolur. Ancak işaret bir nesilden diğerine geçerken de değişir. Bu, ilk grubun bakış açısından babanın bir eş alıp almadığına ya da annenin dışarıya transfer edilip edilmediğine, oğulların bir kadın üzerinde hak sahibi olup olmadığına ya da bir kız kardeşe borçlu olup olmadığına bağlıdır. .

"Her çift, bir kadının *A* ya da *B* hattında kaybolması ya da bu hat tarafından kazanılmasına bir (+) ya da (-) işareti duyar. kuzenler birbirlerine . Şimdi, (+ +) veya - –) ilişkisinde olanların hepsinin birbirine paralel olduğunu, (+ -) veya (-) ilişkisinde olanların hepsinin ise çapraz olduğunu tespit etmek için sadece kuzenlerin nesillerine bakmak gerekir. Dolayısıyla, karşılıklılık kavramı kuzenlerin hemen çıkarılmasını sağlar. Başka bir deyişle, her ikisi de babalarının grubuna karşı alacaklı konumda olan (ve annelerinin grubuna göre borçlu konumda olan) iki erkek kuzen, kız kardeşlerini takas edemezler, aynı şekilde annelerinin grubuna göre alacaklı konumda olan iki erkek kuzen de takas edemezler Bu samimi
düzenleme sadece tazminat ödemeyen grupları değil, aynı zamanda hiçbir şey almayan grupları da dışarıda bırakacaktır ve her ikisinde de evlilik tek taraflı bir transfer olacaktır. "40

Önerilen şemanın ilgi alanı, aslında kasıtlı olarak

40. *A.g.e.,* s. 130-1.

Birkaç somut çalışmanın soyut özeti, yapıyı alacak ve borçların karmaşık bir karşılıklılığı olarak . Bu krediler ve borçlar elbette temel bir ikiliğe dayanmaktadır: bunlar iki grubu birleştiren karşılıklı bağlardır. Ancak bizim bakıG açımıza göre, evlilik iliGkileri sistemi tarafından birleGtirilen gruplar ile alt gruplar arasında bir fark yoktur.41 şimdi, bir borcun bir gücü, birey ya da aile tarafından kabul edilen ve diğer alt gruptan bir birey ya da aile tarafından temellük edilen bir hakkı önceden varsaydığını, sistemin iki taraf *arasında* bir arabuluculuk olduğunu da görebiliriz. Elbette bu dolayımlı bir karşılıklılıktır ve anlamda (ortak rehin adına) bir *talep* ile kendisini reddetme özgürlüğünden özgürce mahrum bırakmış özgür bir irade arasındaki somut bir ilişkidir. Kısacası, *A* aile grubunun (evlilik *yoluyla* bir *b* kızı edinmiş olan) borcu, *yaşanmış, eylemlerle yaratılmış,* kabul edilmiş ve hatta üstlenilmiş bir borçtur, ancak aile geçmişlerinin bazı karmaşık koşulları bunun iptal edilmesine neden olabilir (dolayısıyla gruplar arasında şiddetli çatışmalar). Buna rağmen, borç, grubun *(A)* veya bireyin *(a)* sembolik bir tanımıyla ilişkili cebirsel bir işaretle temsil edilebilir ve aynı şey ona karşılık gelen kredi için de geçerlidir. Ve bunların karşılıklı, simetrik ilişkisi kesin bir önermeyle ifade edilebilir: 'çapraz kuzenlerin' evlilik sisteminde, filyasyon sisteminin bir sonucu olarak) (+ +) ve (- -) karakterlerine sahip hiçbir birey birleşemez; evlilikler gerçekleşebilir

41. soyut bakıG açısının sosyolog ya da etnografinki olamayacağı açıktır. Bu, onların ortaya koyduğu somut ayrımları (tek gerçek ayrımları) inkar ettiğimiz ya da görmezden geldiğimiz anlamına gelmez: sadece onların yerinin olmadığı bir soyutlama düzeyinde olduğumuz anlamına gelir. Onlarla bağlantı kurabilmek için, bir *eleştiriyi bir eleştiriye* dönüştüren *bir* dizi aracılığa ihtiyaç vardır.

ve spesifikasyon ve diyalektik somutlaştırma yoluyla bir *mantıktan*

mantığını gerçek sorunlara, yani gerçek Tarihin, bu soyut arayıştan beklenen tersine çevirme yoluyla, eleştirel entelektüellerin kısmi totalizasyonunu taşıyan, vesile olan ve haklı çıkaran gelişmekte olan haline geldiği düzeye taşır. İdeologun (göreceğimiz gibi) araştırmasını *tarihli* olarak kabul ettiği anda (1957, burada ve başka bir yerde ya da başka bir zamanda değil), Tarih, her zaman sahip olduğu, ancak yalnızca *işaret* ettiği ve onu bir an olarak, geçmiş *işaret* edeni olarak belirleyen diyalektik şemaları geri alır ve aşar, ancak ortadan kaldırmaz, ve sonra onun Varlığa batmasına izin verirken, diyalektik şemalar, bütünleştirici hareketin anlaşılabilirliği ve nesnel rasyonalitesi, somut süreçleri aydınlatan, ancak *onlarda* yalnızca *en zayıf* ve *en* rölatif anlam katmanı biçiminde görünen gelişimin rasyonel temeli ve kuralı haline gelirler.

sadece zıt işaretler (+ –) taşıyan bireyler arasında, yani çapraz kuzenler arasında. Burada, (zorunluluğun göstergesel deneyime müdahale ettiğini gördüğümüz anlamda) kesin bir kanıtın embriyosuna sahibiz: Levi-Strauss çapraz çoktan tanımlamıştır: 'Aynı neslin üyeleri iki gruba : bir yanda, aynı cinsiyetten iki akrabanın soyundan gelen kuzenler (dereceleri ne olursa olsun) … (paralel kuzenler). (paralel kuzenler) ve diğer yandan, farklı cinsiyetteki akrabalardan gelen kuzenler . . . (çapraz kuzenler). *"42* Bu, bir sınıfın (kelimenin mantıksal anlamında) oluşumunun katı, evrensel tanımıyla ilgili bir meseledir. Ve alıntıladığımız alıntı bize, tanımlardan iki grup üreten matematiksel *türde* (içeriğiyle değil, apodiktik kesinliğiyle matematiksel) bir çıkarım sunar (++ veya – – ve+ – ya da – +), ve böylece, zorunluluğun yabancılaştırıcı deneyiminde, bir grubun (+ + ya da – -) paralel kuzenler grubuyla kesinlikle özdeş olduğunu, diğer grubun ise (+ – ya da –) çapraz kuzenler grubuyla özdeş olduğunu görmemizi sağlar. Ancak bu demon stration – ne kadar titiz ve yabancılaştırıcı ve dolayısıyla diyalektik olmasa da – bir dolayımdan başka bir şey değildir. Levi-Strauss aslında çapraz kuzenler arasındaki evliliğin gerçek doğasını belirlemeye çalışır. "Bu nedenle, son tahlilde, kuzenler arası evlilik basitçe evliliğin her zaman bir verme ve bir alma olması gerektiğini, ancak kişinin *yalnızca* vermek zorunda olduğu kişiden alabileceğini ve *vermenin alma hakkı olan* kişiye olması *gerektiğini* ifade eder, çünkü borçlular arasındaki karşılıklı hediye ayrıcalığa yol açarken, alacaklılar arasındaki hediye kaçınılmaz olarak yok olmaya yol açar. "43 Açıkçası bu, az önce incelediğimiz gibi 'anın sıcağında' düzenlenen ortak bir *praksis* meselesi değildir. Daha sonra bu tür davranışlar için (ortak ve bireysel) ne tür bir kavrayışın geçerli olduğunu göreceğiz. Bizim için önemli olan, her şeye rağmen bu uygulamaların tek bir amaca yönelik olmasıdır: kıtlıkla ve bunun toplumsal topluluk üzerindeki sonuçlarıyla *mümkün olduğunca* mücadele edecek şekilde örgütlenmiş kadın mübadelesi. Ayrıcalık ve yok oluşa karşı, her aile, p ledge ortamında (bunun anlamı daha sonra açıklığa kavuşacaktır) tek bir hareketle haklarını talep eder ve görevlerini tanır; ve gördüğümüz gibi, bunlar aynı anlama gelir.

Ancak bu *güç* ve *hak* düzeyinde, katı bir formülasyon *hem mümkün hem de gereklidir.* Mübadelenin iki (zorunlu) formülü

42. Levi-Strauss, *a*.g.e., s. 98-9.

43 . *Ibid.* , s. 131. Benim italiklerim.

Kız kardeşlerin ve çapraz kuzenlerin evliliği bu terimlerle tanımlanabilir: 'A, *B*'ye göre *B'*nin *A'*ya göre olduğu gibidir*;* ya da yine, eğer *A D'*ye göre *B'*nin C'ye göre olduğu gibiyse, C de *D'*ye göre *B'*nin *A'*ya göre olduğu gibi olmalıdır.'*H* Burada çok iyi bilinen (ama gerçek tutarlılıktan yoksun olan ve sosyoloğun görmezden gelmekte haklı olduğu) bazı aporialarla karşılaşıyoruz: hak olgudan çıkarılamaz, olgu hakkı üretemez ve hak (kodlanmış olsun ya da olmasın, hukuksal pratikler bütünü olarak) olgudur (belirli bir *bir* kişinin başka bir şekilde değil de şu şekilde evlenmesi *bir /eylemdir*), olgu hakkı (örgütlü ve hukuksal yasalara uygun olarak gerçekleştiğinde: *A* grubundan bir erkek ile *B* grubundan bir kadın arasındaki özel bir evlilik *bir* olgudur*;* dün ya da geçen yıl evlenmişlerdir*;* ancak bu olgu, örneğin *A* grubu tarafından *bir* yükümlülükler kompleksi, yani gelecekten gelen zorunluluklar şeklinde yaşanır). Ancak Levi Strauss'un çalışmasının açtığı perspektifte, bu yüzeysel aporialar yalnızca ayrılmaz bir şekilde birbirine bağlı olan ve yapının akledilebilirliğini oluşturan *karakteristiklerdir*. Onları gerçek ilişkileri içinde görmeye çalışalım.

(i) Yapı ve İşlev

Levi-Strauss'un titiz ikna ediciliği, sonuçlarının zorunluluğundan daha fazlasına bağlıdır; bilgimizin bir tespiti olarak bu zorunluluğun *pratik* bir zorunluluktan, ailevi veya kişisel nedenlerle *B* grubundan bir kadınla evlenen *A* grubundan bir erkeği ' borçlusu haline getiren ve onun aracılığıyla tüm *A* grubunu borçlu olarak oluşturan zorunluluktan başka bir temeli olamaz. Örgütlenmelerde fail açısından apodiktik bir karşılaşacağımızı ve bunun ilk bakışta yabancılaşmaya benzeyeceğini zaten tahmin etmiştik. A grubundan evli adam, *B* grubuyla iliĢkisinde kendisini bir öteki oluĢturur – ve herhangi bir öteki olarak değil, yeni bir iĢlev (borcu) tarafından belirlenen ortak bir birey olarak. Ve daha da ileri gitmeliyiz, çünkü evlilik eylemi her çocuğu söz konusu gruplarla bir 'alacaklı-borçlu' ilişkisine sokacaktır ve bu ilişki onun aracılığıyla gelecekteki evlilik olasılıklarını kesin olarak belirleyecektir (ancak *ortak olarak,* bireysel olasılığını belirsiz bırakarak). Oğul trans-

44. *Ihid.,* s. 132

cendable future, yani bazı olasılıklarının aşılamaz bir sınırı vardır: önceki neslin özgür bir eylemi temelinde (baba *iki kadın* arasından birini ya da diğerini seçmiştir*)* ve bir tür sıralı cebirle ele alınabilecek bir dizi belirlenimin sonucu olarak *belirlenmiştir*

Bu *gerçekten* yabancılaşma mıdır? Açıkçası değil: ilk kuşakta özgürce eş seçimi, özgürce kabul edilen bir koşul olarak, belirli olasılıkların atıl bir şekilde olumsuzlanmasını (başka bir deyişle, egzogaminin atıl zorunluluğunun şu ya da bu şekilde kabul edilmesini) içerir ve bu olumsuzlamanın kendisi de belirli bir tür dolayımlı karşılıklılığın özgürce üretilmesine dayanır. Açıkçası bu özellikler (atıl olumsuzlama, i!'�rt olasılık, yaşanmış karşılıklılık) açık değildir ya da olması . Bir eş seçme özgürlüğünün ta kendisinde, bunlar tepkiselleştirilir ve korunur. Ve borç, B ile ilişki içinde bir *a* erkeği oluşturan bir ilişki olarak, *bu seçim* aracılığıyla *A* ve *B* arasında bir aracılık işlevinin özgür üretimidir. *a* aracılığıyla, *A* ve *B* -borçlular ve alacaklılar- birbirine bağlıdır ve bir dereceye kadar *B*'nin *a* üzerindeki gücü*, a*'nın üzerindeki . Böylece, kendi şahsında bir *B* kadınıyla evlenen ortak birey tarafından verilen alt üstlenmeyi grubun korumasını talep etme hakkına sahiptir.

Dolayısıyla bunlar gerçekten özgür insan ilişkileridir (taahhütler, rehinler, yetkiler, haklar ve görevler, vs.) Ve eğer bir *ab* oğlu *daha doğmadan* ve *kim olursa olsun* çifte bir karaktere , bunun nedeni, annesi hamile kalmadan önce bile, öncelikle baba ve annenin *belirlenmiş* bir olasılığı olmasıdır - yani, henüz sadece *onların* sınırı olan ve gelecekteki çocuk kendi olasılıklarından daha fazlası olmadığı sürece onların olarak kalacak olan bir sınır. Çocuğun doğumundan itibaren rehin ortamına girmesi onun için rehin vermekle eşdeğerdir; rehinli bir gruba giren herkes kendini rehinli olarak bulur
- Tüzüğünü dışarıdan alan pasif bir nesne olarak değil, özgürlüğü kendisine bahşedilmiş özgür bir ortak fail olarak (vaftizlerin, inisiyasyonların vb. gerçek işlevi, rehin verilen işlevi özgür bir rehin olarak yeniden içselleştirmektir45). Bu noktayı daha sonra uzun uzadıya tartışacağız: bunun için

45. Bu, pek çok ılımlı ya da şüpheci Katolik (hatta özgür düşünenler) arasında mevcut olan garip tutumu açıklamaktadır. Onlara inançlarından ziyade kökenleri Katolik diyorum; ancak bu kategorideki evli bir çiftin çocukları varsa, şu mantık silsilesinin bir sonucu olarak onları vaftiz ettireceklerdir: 'Özgür : reşit olduklarında kendi seçimlerini yapabilirler'. Uzun bir süre buna şaşırdım; bunun bazı şeyleri gizlediğini düşündüm.

İkinci yemin, açıklığa kavuşturulması gereken özel niteliklere sahiptir ve en önemlisi, ilkinden çok daha yaygındır.

Kesin olan Şey, doğumun tam da rehin doğum olduğu ölçüde bir olduğudur. Eğer doğum *yapay olarak* yeniden üretilirse (bir inisiyasyonda grup bunun sorumluluğunu üstlenir) zaman genç inisiye artık toplumsal doğumu, bedensel doğumu, güçleri ve vaatleri arasında ayrım : aslında inisiyasyonlar başlangıçta denemeler ve çilelerle ilişkiliydi; ve aynı zamanda hem bekleniyor hem de vaat ediliyordu. Organik birey, ortak bireyin amacına ulaşmak için (, pratik güçlere sahip olmak ve bunları kullanmak için) beklenen çileleri özgürce üstlenir; ve bu taahhüt

---

Bir tür konformist çekingenlik, biraz da korku. Ama aslında, *grubun bakış açısından bakıldığında*, bu mantık geçerlidir. Vaftiz edilmiş, ancak Katolik grupla gerçek bir bağı olmayan biri olarak, vaftizin gelecekteki özgürlüğün bir göstergesi olduğunu düşünmüştüm (özellikle de aynı argümanlar genellikle çocuğun dini bir terbiye almasına, ilk komünyonuna gitmesine vb. yol açtığı için). Tam belirsizliğin seçimin gerçek temeli olduğunu düşünmüştüm. Ancak grubun bakış açısından (ılık ya da inançsız ama saygılı Katoliklerin

hala ait olması, kuzenin muhtemelen bir seminerci olması, anne tarafından teyzelerin dindar vb), tam tersi doğrudur: vaftiz, ortak bireyde özgürlük yaratmanın bir yoludur, aynı zamanda onu işleviyle ve herkesle olan karşılıklı ilişkisiyle nitelendirir; ortak özgürlüğü bireysel özgürlüğünün gerçek gücü olarak içselleştirir. Adeta daha yüksek bir etkinlik ve kapasite potansiyeline taşınır. Böylece ebeveynler onu bu daha yüksek seviyeye yerleştirmek isterler, böylece tüm gücüyle ve tam bilgiyle grupta kalıp kalmayacağına, işlevini (ılıklığını) değiştirip değiştirmeyeceğine ya da çekilip çekilmeyeceğine karar verebilir. Hıristiyan inançsıza göre 'doğuştan ateist' sadece bir bireydir ve ortak özgürlük olarak inanç seviyesine *yükselemez*, onu seçebilir ya da eleştirebilir, oysa inanan kişi hem Hıristiyan topluluğu içinde dini güç deneyimine hem de varsa şüpheleri aracılığıyla daha düşük seviyedeki izolasyon deneyimine sahip olacaktır. Şimdi ne kendi muhakememin ne de saygılı özgür düşünürün muhakemesinin doğru olmadığını anlıyorum. Kişi ne yaparsa yapsın, aslında *önyargılıdır:* Hıristiyanların gözünde ateistler izole edilmiş ve basit bir olumsuzlama ile karakterize edilmişlerdir; ancak ateistler de bir grup oluştururlar (farklı statüler, daha gevşek bağlar vb. ile) ve bir çocuk ya ateizmin ya da Hıristiyanlığın vaftizine boyun eğmelidir. Liberaller için çok zor olan gerçek – ama zaten her gerçek hassas liberal ruhlar için zordur

- İnancın (yani dünyanın, insanlığın tarihinin) anlamına çocuk adına ve ona danışmadan karar vermenin gerekli olduğu ve ne yapılırsa yapılsın, hangi önlemler alınırsa alınsın, çocuğun yaşamı boyunca bu kararın ağırlığını taşıyacağıdır. Ancak bu kararın onu ancak özgürce içselleştirdiği ve babası tarafından kendisine atfedilen atıl bir sınır olmaktan ziyade özgürlüğünün özgürce kendi kendini sınırlaması haline geldiği ölçüde işaretleyebileceği de doğrudur.

dayanıklılığı – tam olarak ikinci çıkıştır. Bireyin bunu bir *erdem* kazanımı olarak yaşadığına şüphe *yoktur:* ancak yetişkinlerin bunu bir bağlılık göstergesi olarak gördükleri aynı derecede kesindir. Sanki bu bağlılık temelinde, gruptan ayrılmak isterse onu cezalandırma hakkını saklı tutuyorlarmış gibi; ona şöyle diyebilmek istiyorlarmış gibi: 'Başlangıçtaki sabrın, tören sırasındaki cesaretin bizi sana bağladı ve seni topluluğa ortak bir birey olarak yerleştirmemizi isteme hakkına sahip oldun. Ancak, *karşılıklı olarak,* bizi bu kadar yürekten bağlarken, kendinizi bize bağlıyordunuz: coşkunuz geleceğinizin özgürce belirlenmesiydi ve ebeveynlerinizin evliliğinden bu yana size yükleri (exogamy, vb.) üstlendiniz. Dolayısıyla geçiş törenleri, tıpkı evlilik gibi, iki taraflı, simetrik törenlerdir: bir karşılıklılığı hayata geçirirler. Bu nedenle çocuğun kendisi için *a priori* olarak oluGturulmuG olan bu *gelecek öncesini* içselleGtirmemesi ve *pozitivist edimlerle* (inisiyasyon prosedürleri, seçimi, askeri hüner ya da uygun olduğu durumlarda iktidar mücadelesi) içselleGtirmemesi mümkün değildir. Bu hala çok doğru olan ve sürekli tekrarlanan şu cümlenin anlamıdır: "Hiçbir yetişkin "ben doğmayı istemedim" diyemez. Böylece, , organik birey hayatının her hareketinde olumsallığını kavrar. Bu, onun kendi ürünü olmadığı anlamına gelir; ancak ortak bir birey olarak doğumu, özgürlüğünün gelişinden ve onun kendisi tarafından belirlenmesinden ayırt edilemez. Doğmak, kendini grubun bir özelliği ve bir işlevler (yükler ve güçler, borçlar ve alacaklar, haklar ve ödevler) olarak üretmektir. Ortak birey kendini grup içinde yeni bir rehin olarak üretir.46

Ancak hem ilk rehin hem de ikincil rehin söz konusu olduğunda (aslında acil durumlar dışında *her zaman* ikincil rehinler söz konusudur), işlev örtülü bir eylemsizliğe, az önce özgürlüğün inorganik olarak adlandırdığım şeye bağlıdır. Ve grup içindeki ortak bireyin amacı, bireysel terimlerin konumundaki değişiklikler yoluyla ilişkilerin kalıcılığını korumaktır; bu da şu anlama gelir

46. Burada ele aldığımızın, sömürü ya da sınıf mücadelesi sorunlarının ortaya çıkmadığı soyut durum (ya da temel grup) olduğunu söylemeye gerek yok. Yavaş yavaş ilerliyoruz ve yolculuğun sonunda somut olanla, yani pratik-atıl olana ve ortak eylemin yabancılaşmasına müdahale eden pratik örgütlenmelerin karmaşık toplamıyla karşılaşacağız
serinin pasifliği tarafından ele alınır. Ancak bu düzeyde sınıf mücadelesi, sömürü vb. gerçek anlamını kazanacaktır.

Diğer üçüncü taraflar ya da) ya praksis ya da dış koşulların baskısıyla değişime yönlendirildikleri ölçüde praksisini değiştirir (ve yeni özellikler). Böylece ilişki korunduğu ölçüde sabit kalır. Ve eğer yönlendirilmiş bir eylem aracılığıyla hareket halindeki bir sistem, yani birbirini üreten ilişkiler çağrılırsa, o zaman bu ilişkiler diyalektik bir praksisin anları olarak değil, matematiksel ilişkiler olarak ortaya çıkacaktır. İşlevler olarak, aslında, hala praksisin (ortak bireyin ve bütünleştirici grubun) koşuludurlar, ama praksisin kendisi değildirler; tersine, herkesin etkinliğini koşullandıran onların eylemsiz araçsallığıdır (olasılıklarının sınırlılığı olarak). Bir kalecinin etkinliği ve kişisel olarak iyi, çok iyi ya da mükemmel olma olasılığı, rolünü tanımlayan reçeteler ve yasaklar dizisine bu şekilde bağlıdır. Eğer kaleci istediği gibi stoper ya da santrfor rolünü de oynayabilseydi (ya da tam tersi) maçın hiçbir anlamı kalmaz ve daha az itiş kakışa dönüşürdü. Bu nedenle, iGlevler kez dağıtıldıktan sonra, sadece aynı bütüne ait olmaları nedeniyle diyalektik olarak kendilerini değiGtirmeleri söz konusu değildir (ancak, göreceğimiz gibi, belirli sınırlar dahilinde bireyler tarafından üretildikleri sürece *eylemlerin* özelliği budur). Her ne kadar faillerin ve zorunlulukların çokluğu ıGığında üretilmiG olsa da, iGlevlerin oluGumu diyalektiktir. Ancak, her zaman yeniden düzenlenebilme kapasitesine sahip olsa da, örgütlenme, bütünleGtirici praksisin gerektirdiği koordinasyonları, değiGiklikleri, uyarlamaları vb. gerçekleGtirmek için, ya her bir üyesinin refleksif tutumu yoluyla ya da özel olarak farklılaGtırılmıG bir organ tarafından tüm grup tarafından sorgulanmalıdır. 47

47. Bugün aldatıcı olan, bildiğimiz gibi kapitalist sistemin iç çelişkileri nedeniyle Tarih'hızlanmasıdır. Sürekli yeni çıkıG noktaları yaratmak için maliyetleri düGürme ihtiyacı, üretim araçlarının sürekli dönüGümünü gerektirir; bu açıdan bakıldığında sanayi sürekli bir devrim halindedir ve bu da kapitalist örgütlerin sürekli yeniden düzenlenmesine ve daha yavaG bir Gekilde sendikal örgütlerin ve onların *praksislerinin* sürekli dönüGümüne yol açar. Ancak bu dönüGümler, her Geye rağmen, faaliyetlerin bir tür iç içe geçmesi ya da baGka bir deyiGle, tüm ayrıntıların kendiliğinden yeniden örgütlenmesinden ziyade, refleksif totalizasyonlar (ya tabandan ya da toplamdan gelen) temelinde, yani *praksisin* bütününün sıradan birey tarafından sorgulanması temelinde gerçekleGmektedir (sendikalar "iGveren politikasının yeni direktiflerine uyum sağlayamamak" olarak tanımlanacaktır).

diğerlerinin yeni koşulların baskısı altında ve ötesinde harekete geçmesi

Dolayısıyla bu yapıları, inorganik maddiyatları grup tarafından özgürce içselleştirildiği ve yeniden işlendiği ölçüde, özgürlüğün gerekliliği olarak adlandıracağız. Bu, eylemsiz olanın (yani farklı karĢılıklı sınırlamaların) grup içinde ve her birini dolayımlı karĢılıklılık içinde birleĢtiren derin içsellik iliĢkileri aracılığıyla kendisiyle temas , ancak eylemsizliğin kendisiyle bu temasının zorunlu olarak bu maddesellik sektörüne özgü yasalara ve anlaĢılabilirliğe göre gerçekleĢtiği anlamına gelir; bu da iĢlevlerin birbirleri tarafından koĢullandırılmasının (sentetik, refleksif belirlenimleri tamamlandıktan sonra) fiziksel dünyada olduğu gibi dıĢsallıkta gerçekleĢtiği anlamına gelir. Bununla birlikte, bu iskeletin tüm ortak bireyler tarafından ve grubun, yeni koşulların baskısı altında totalleştirici eylem olarak onu tamamen çözmesinin her zaman mümkün olduğunu kabul etmek önemlidir. Bu nedenle, *hem* her bir üyenin inorganik varlığı olduğu ölçüde her bireyin topluluğa özgürce bağlanması olduğu *hem de* içselliği yapılandıran dıĢsallık olarak bu gerekliliğin basitçe pratik-etkisizliğin tersi olduğu belirtilmelidir: ikincisi etkin bir Ģekilde pasif etkinlik olarak ortaya çıkarken, birincisi kendisini aktif pasiflik oluĢturur. Herkesin inorganik-oluşu, gördüğümüz gibi, önemli ölçüde belirsizliği içerir: *praksisimin* temelidir ve onu çerçeveler ve sınırlar, onu kanalize eder ve ona ihtiyaç duyduğu araçsal sıçrama tahtasıyla birlikte herkesin garantisini verir. Ancak *praksisin* kendisi, tamamlandığında, bu iskelete indirgenemez: daha fazlasıdır ve farklıdır; belirli bir görevin özgürce somut olarak gerçekleştirilmesidir.

Bu iki gerekliliğin karĢıtlığı bizi ĢaĢırtmamalıdır: ikincisi birincisinin içselleĢtirilmesi ve emeğin örgütlenmesiyle olumsuzlanmasıdır. Grubun atalete karşı mücadele etmek için nasıl atalet kazandığını gördük; maddeyi mümkün kılan pasifliği emer

---

refleksif sorgulama. Başka bir , bir örgüt (her ne olursa olsun), tarihsel sürecin hızlanması durumunda, ataletini her zaman telafi edilmesi gereken daimi bir konum olarak yaşayacaktır. Ancak bu yeniden düzenlemeler, etkinliklerini sınırlarının tam olarak belirlenmesine borçlu yeni işlevlerin ışığında gerçekleşebilir. Kısacası, yeniden örgütlenme eylemi, değiĢik koĢullarda aynı toplam hedefe ulaĢmak amacıyla görevleri yeniden dağıttığı ölçüde *praksistir*. Aynı durum her bir bireyin organik eylemi için de geçerlidir. Ancak iĢlev her gün bile, refleksif tutum tarafından tanımlanan ve iĢçinin ya da savaĢçının elektif eylemi tarafından üstlenilen bir statü olarak, bir atalet yapısı ve mantıksal analizin bir nesnesi olarak kalır ve bu nedenle mekanik bir sistem olarak incelenebilir.

Hayatta kalmak için ihtiyaç duyduğu pasif sentezleri sürdürmek için*;* ama *kesinlikle* kendi içinde pasif bir sentez değildir ve pasifliği *praksis* olan aktif sentezi sürdürür. Aktif pasifliğin pratik kavranışı, 'disiplini özgürce kabul etme' olarak bilinen davranışta herkese -grubuna bakılmaksızın- verilir. Tek hata – ki bu da sanıldığı kadar sık değildir – dilden kaynaklanmaktadır: kelimelerin, özgür rızanın tek etkisinin davranışı reçetelere uygun hale getirmek olduğu izlenimini verme tehlikesi vardır. Ama aslında herkes eyleminde, disip line'ın onu özgürlüğü içinde bir tür varoluşla, yani paradoksal bir şekilde diğer herkesle olan içsellik bağlarını sürdüren belirli bir dışsallık biçimiyle etkilediğini keşfeder. Ancak , eylemin temeli olarak dışsallığın her zaman dışsal olduğu ya da daha doğrusu aşkınlığı *(Ia transcendance)* içsellikten ayıran en uç sınırda olduğu anlamına gelir: savaşın sıcağında bir asker özgürce bir üstünün emrine itaat eder, çünkü onun önemini fark eder, çünkü onu ortak amaca doğru aşar; bu nedenle bu bir anlamda özgür bir karşılıklılıktır. Yine de teğmen ile er arasındaki hiyerarşik bağ tamamen bu ilişkinin içinde yer alır; başka bir deyişle, somut eylemin altında emrin hareketsiz karşılıklılığı yatar. Bu örgütlü bağın karmaşık yapısı aslında tanımlanması gereken üç anlam katmanından oluşur: birincisi somut *praksistir;* bu ikincisini*,* yani *gücü* (özgürlük-terör) ve işlevi (hak-görev) içerir; bu da üçüncüsünü*,* yani hareketsiz iskeleti içerir. Ve hareketsiz iskelet aslında üç katmanın en soyut olanıdır. Örgütleyici alt grup bunu – sembolik bir hesaplamadaki bir dizi unsur – farklılaĢtırılmıĢ bir taahhüt, haklar-görevler, iĢlevler ve herkesin ortak hedefle iliĢkisinin somut temeli dıĢında belirleyemezdi. Örneğin bir örgüt 'kadrolarını' seçtiği andan itibaren, bir yönü tamamen niceliksel olan bir sorun hemen ortaya çıkar

- Yani, belirli bir durumda, belirli hedefler ışığında ve oldukça belirli araçsal ve teknik kaynaklar temelinde (örneğin, şu anda olduğu gibi, her biri belirli bir silahlanma düzeyiyle karakterize edilen ve belirli bir endüstriyel kapasiteyi varsayan 'bloklar' arasında bir karşıtlığın olduğu bir uluslararası gerilim durumunda) kadroların militanlarla (subay ve astsubayların erlerle) sayısal ilişkisi. Ve hesaplama bu niceliksel soruna, sanki söz konusu tüm ilişkiler dışsallık ilişkileriymiş gibi girer. Ayrıca, eğer gerçekleşirse, kadroların oluşturulmasının da eklenmesi gerekir

içsellik iliGkilerinde niteliksel bir (örneğin, otoritenin sıkılaGmasına) yol . Ancak, eğer mesele zaten üretilmiG olan ataleti, içselleGtirilmiG dıGsallık olarak, yani rehin yoluyla farklılaGmıG olan ve onu üreten rehini devam ettiren güç, hak vb. tarafından sürdürüldüğü ölçüde yeniden düzenlemek olsaydı, grubun ataleti üzerinde çalıGmanın bir anlamı olmazdı.

(ii) Yapı ve Sistem

Bu anlamda yapıyı iki yüzü olan bir şey olarak tanımlayabiliriz: hem analitik bir zorunluluk hem de sentetik bir güçtür. Güç, herkesin içinde zorunluluğun temeli olan eylemsizliği üreterek kesinlikle kendini eder. Ancak, tersine, zorunluluk, özgürce yaratılan bu ataletin yalnızca dış görünüşüdür; başka bir deyişle, ya gruba ait olmayan bir gözlemci tarafından ya da belirli bölüşüm ve dağıtım sorunlarıyla başa çıkmak için analitik yöntemler ve semboller kullanan uzmanlaşmış bir alt grup tarafından dışsal olarak görülen bu ataletin endeksidir, çünkü ele aldıkları çokluk (kıtlık koşullarında çokluk olarak grup; kadro veya erzak kıtlığı vb.) *yalnızca* sorunu mümkün kılan bir içselliğin dış görünüşüdür (çözümünde değil ama formülasyonunda). Bireyleri beslenmesi gereken organizmalar olarak görmeyi düGünmek, onları saymak, erzak ile beslenecek ağız sayısı arasındaki iliGkiyi kurmak, erzak merkezleri kurmak ya da var olanları cepheye yaklaGtırmak vs. için bile, ordu zaten pratik bir bütünleGme, bir savaG olmalıdır. Ancak bu bile yeterli değildir; belirli işlevsel ilişkiler, güçler ve disiplin önceden varsayılmalıdır ki belirli bir pratik düzeyde yürütmeye güvenilebilsin. Üslerin çok uzakta olduğunu söylemek, Bölge Müdürünün mümkün olan her şeyi yaptığı ve suçlanmaması gerektiği anlamına gelir. Daha yakına (belli bir mesafeye kadar) getirilebileceklerini söylemek şu anlama gelir: ikmal hizmetlerinin gücünü arttırıyoruz; dolayısıyla etkinlikleri de buna bağlı olarak artacaktır – kısacası, tamamen işlevlerine adanmışlardır.

Yapının diğer yönü ise, aslında, dolayımlı bir bilimselliktir. Dahası, bu aracılığın oldukça basit bir şekilde totalleştirici grubun aracılığı olduğunu gördük. Böylece, yapı ortaya çıkarken

Dışsallık, bütünün salt zımni ön kabulüyle kendi içinde incelenip yeniden işlenebilen salt bir iskelet olarak -yani terimlerin araya geldiği andaki ataletin desteği ve nedeni olarak pratik totalizasyonu *sessizce görmezden* gelerek- içsellikte totalizasyonla dolaysız bir ilişkidir. Aslında toplamlaştırma, karşılıklılığın her teriminde, herkesin birbirine olduğundan daha yakındır, çünkü diğerine onun aracılığıyla bağlıdır. Pouillon şunları söylerken haklıdır: 'Yapı fikri düzenden son derece farklıdır. Sadece yapı, Pascal'ın Kartezyen bilgiyi suçladığı kısır döngüyü, deyim yerindeyse, gerçek bir döngüye mümkün kılar. Bir yapıda her bir unsur, bütünün oluGumunda bir ara aGama olmaktan ziyade, bütünün hemen ve tamamen kendisine yansıyan özel bir ifadesidir. Bir unsurun bütüne göre eşzamanlı özerkliği ve bağımlılığı paradoksundan kaçınmanın ya da heterojen olanın sentezini kavramanın başka bir yolu yoktur. "48

Ancak burada söz konusu olanın bir totalite değil bir totalizasyon, yani pratik alanı belli bir perspektiften totalize etmek için kendini totalize eden bir çokluk olduğunu ve her bir organik *praksis* aracılığıyla ortak eyleminin her bir ortak bireyde gelişen bir nesnelleşme olarak açığa çıktığını fark etmek önemlidir. Başka bir deyişle, aracı grup zaten kendi içinde, *praksis* ve ataletin, totalizasyonların ve zaten totalize edilmiş unsurların karmaşık bir diyalektiğidir. Aslında bu noktada, örgütlü grubun karakteristiği olan düşünümsel yapının daha güvenli bir şekilde tanımlanması gerekmektedir. Bu, grupta belirli, kolektif bir aydınlanmanın (kolektif bilincin bir) yaGadığı anlamına , yalnızca her ortak *(zaten* ortaktır: birleGmiG grubun rehini ya da ilk eylemi aracılığıyla) uzak bir amaç temelinde grubu yakın hedefi olarak alan pratik davranıGı benimsediği anlamına gelir. Bu pratikler grubu üyeleri için *bir yarı-nesne olarak* üretir. (Üye olmayanlar için, sadece çağdaşlar, hem düşmanlar hem de müttefikler için değil, aynı zamanda daha sonra tarihçiler ve sosyologlar için de, her durumda ve yapısı ne olursa olsun bir nesnedir, *ancak* belirli etrafında kendi araçsallığını üreten pratik ve anlamlandırıcı bir nesnedir). Grubun *içsel* bir *nesnelliği* vardır*;* grup, her bir ortak birey aracılığıyla iki

48. Jean Pouillon, 'Le Dieu cache ou I'Histoire visible', *Les Temps Modernes,* 141 , p. 893 -

radikal olarak farklı biçimler: her türlü işlevsel belirlenimden , herkes için, kendi özgürlüğünün Varlığı olarak bir kez daha kendisinde mevcut olan, her birinin ve her şeyin güvenliğidir.

Gördük ki, örgüt oluştukça ve yapılaştıkça, özgürlüğü ancak diğer özgürlükleri *kullanarak* etkileyebilen bu atalet, azalan bir şekilde olumsuz bir sınır olarak ve giderek artan bir şekilde güçlerin temeli olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak açıkçası bu atalet birliği, birinin gerçek, özgür *praksisi* dıĢında *kimsede kendi* baĢına değiĢim yaratmayacaktır. Bir bütünlük ya da nesnel bir gerçeklik olarak grup mevcut değildir; *bu düzeyde* sadece eylemsizliğin özgür üretiminin *aynı* olduğu ve kendisini kasıtlı şekilde belirlediği ya da başka bir deyişle tek bir rehin olduğu gerçeğidir. Ve *bu,* bu *yeminin kendi başına*, yemin eden faillerin aşkın birliği olduğu anlamına ; aksine, her bir ortak bireyde, yemin etme eylemi için *bir içkinlik ilkesi* olmadığı anlamına gelir: *bu* nedenle bireyler çeşitlidir, ancak yeminleri -uzamsal-zamansal eylemler olarak ne kadar farklı olsalar *da-*herkes aracılığıyla, ortak bireyin bireysel bir eylemi olan *yemindir* (bu bireyi pekiştirmesi ya da üretmesi bakımından). Ancak ortak yemin etme kararında, farklılaşmanın zorunluluklarına dair bir önsezi vardır; ve tam da bu zorunlulukların yemin bireyin önünde ortaya çıkması, ona grubu bir araç ve dolayısıyla bir amaç ve bir nesne olarak gösterir. Her araç, başka bir aracın ve dolayısıyla amacın gerçekleştirilebilmesi için bulunması ya da üretilmesi gereken pratik anda bir amaçtır. Ve *grup-araçlar koşullar* aracılığıyla açığa çıkar*:* her bir bireysel birleşme aracılığıyla birliğe tabi olduğu ve birlik tarafından kontrol edildiği ölçüde çokluktaki belirli olasılıkları gösterirler.

Böylece farklılaşma biçimlerinin yaratılması, grubu bir grup olarak ele alır. Homojenlikten hesaplanmıĢ bir heterojenliğe geçiĢ ya da daha yaygın olarak, daha az farklılaĢmıĢ bir durumdan daha farklılaĢmıĢ duruma . Grup, kendisini örgütleyen üçüncü tarafın pratik eylemine ölçüde, tamamlanmıĢ bir bütünlük olarak değil, *geliĢmekte olan* (ya da hala ulaĢılması gereken) bir bütünleĢme olarak görünür. Yine de bir nesnedir; bu da *araçsallığının* çalıĢmayla değiĢtirilebileceği anlamına gelir; örgütlenme yoluyla, örgütleyici üçüncü taraf *araçları* üretir ya da korur (aletini bileyen ya da tamir eden bir iĢçi gibi). Ve bir kez daha, herkes için bu pratik *nesne* bir yarı-nesneden fazlası olamaz, çünkü hem işlevler tarafından farklılaştırılacak olan madde hem de çokluğun özgür, kontrollü kullanımı olarak heterojenliği kuran ve onun yeniden ortaya konmasına izin veren vaadin birliğidir.

Başka bir deyişle, ortak failin bireyselleştirilmiş pratiği aracılığıyla, grup *bir biçimde* nesne, *başka bir biçimde de* (rehinli eylemsizlik olarak) eylemin temelidir. Bu da yarı-nesnellik olarak düşünümselliği üretir. (Bireysel refleksiyon da tek bir bilinç içerir, ancak kendisiyle olan ilişkisi asla bir ya da iki olmasına izin vermediği sürece). Ancak belirtmek gerekir ki, örgütlenme bir kez var olduğunda ve yeniden düzenlenmesi gerektiğinde (muhtemelen yukarıdan aşağıya), işlevlerin göreli özerkliği yani yetkinliğin sınırları), kendisini bireysel işlevde kendisi için konumlandırma tehdidinde bulunarak, birleşik çokluğun *ohject* karakterini vurgular ve (hiçbir zaman tamamen başarılı olmaksızın) tam bir nesneleştirici ikiliğin imkansızlığını taklit etme eğilimindedir.

Her halükarda, radikal ikilik hala söz konusu değildir: bu *aynı* (ortak bireyde bölünmemiG olarak rehin) pratikte bu çokluğun hala farklılaGmamıG birliği olarak yinelenir. UzmanlaGmıG bir gruba ait olsa bile, örgütleyici örgütleme gücünü grubun kendisiyle (ve sonuyla) olan bu iliGkisinden alır; eğer davranıGlarında grup üyeliğini gizleme eğilimindeyse, bu tam da yaptığı iGin onu yapıları ve ortak bireyleri dıGsallık içinde (yani yeniden düzenlenmesi gereken sayısal bir çokluk ve iliGkisel bir iskelet olarak) ele almaya ittiği ölçüde olur. Ancak örgütlü bir grupta, örgütleme eylemi yalnızca -genellikle uzmanlara emanet **edilen-** bir etkinlik aracıdır; ve temel pratik ilişki, görevini yerine getiren bireysel failin, ortak nesnelleştirmeyi gerçekleştirdiği dış nesne ile olan ilişkisidir. Bu düzeyde, belirli bir alt grupla ya da **-doğrudan** ya da dolaylı **olarak-** tümüyle bir ilişki olarak işlev, grup tarafından dolayımlanır. Ve burada *grubun* ne anlama gelmesi gerektiği açıktır: herkeste *aynı olan* rehin ile farklılaşmasına izin verdiği zaten birleşik olan çokluk arasındaki pratik bir ilişki. Bu refleksivite her ortak bireyi, görevinin faydasını ve *örgütlenmesinin* gerekliliğini anladığı ölçüde belirler. Bu, her işlevsel farklılaşmanın, hangi birey ya da alt grup tarafından seçildiğine bakılmaksızın, taahhüt edilen özgürlük içinde yeniden teyit edildiği, kısacası benimsendiği *(assumee)* anlamına gelir. Bu anlamda, her ortak birey, ortak amaca göre yeni yeniden örgütlenmelerle dönüştürülebilir, niteliksizleştirilebilir, yeniden vasıflandırılabilir, susturulabilir ya da yerinden edilebilir olsa da, eylemlerinde ve aktif pasifliğinde kendisini asla sadece ve sadece grubun bir nesnesi olarak üretemez. Aslında grubun ona bir nesne olarak davrandığı (ya da davranabileceği) doğru olabilir: faaliyeti seçilebilir

(ve daha sonra değiştirilir) katı bir hesaplamaya göre. Ancak, her üye her zaman *aynı* olduğu sürece, örgütleyici kararlarını örgütlenenle *aynı olduğu* sürece verir ve örgütlenen de örgütleyiciyle *aynı* sürece kararı benimser; bu da kendi ortak kararını ortak, zaten farklılaşmış bir sürecin bir anı olarak gördüğü anlamına gelir.

Sovyet hükümetinin bir kararını bir grup iGçiye açıklamak üzere belirli bir fabrikaya ya da kolektif çiftliğe gönderilen belirli bir aktivist, kendisini hem bir seçimin hareketsiz nesnesi olarak (görevlendirilmesi kendi kapasitelerini dikkate almak zorunda değildir) hem de kendisini *farklılıklar* içinde gerçekleGtiren (aynı anda binlerce aktivist her yere gidip aynı eylemi gerçekleGtirmek üzere dağılmaktadır) ve *praksisin* derin yakınlaGmasının kendisini ortak bir nesnelleGtirmede (her yerdeki tüm ortamlarda tepkilerin birleGtirilmesi) zamansallaGtıracağı muazzam bir *sürecin* unsuru olarak ele almalıdır. Ancak, *kendi başına* ve özgür, bireysel *praksis* içinde, bu süreçte kendisini etkileyen tüm anları (iş belirlenmiş bazı iletişim araçlarıyla *kendisini sunduğu* andan, bir dizi ilke, açıklama ve değişmez değerlendirmeler , belirli bir bireysel soruya vermesi gereken bireysel yanıtı ürettiği ana kadar) yeniden gerçekleştirmedikçe, kendi ve nesnel bir sürecin ayrı bir unsuru olarak kendi varlığı içinde *kendisini* kavrayamaz. Ve tam da ortak sürecin özgürce gerçekleştirilmesidir

Bu da onu farklı propa gandistlerin diğer özgür gerçekleştirmelerine geri gönderir ve yerelleştirilmiş eylemini ona ortak bir *praksisin* ortak hedefi olarak gösterir (*burada,* belirli bir kasaba ya da ilde insanları ikna etmiştir). BaGka bir deyiGle, içselliğin dıGsallığı olarak yapı, iGlevsel faaliyet tarafından *çözülmeksizin* yeniden içselleGtirilir. Fail, kendi faaliyetinde bunu iki düzlemin kesişimi olarak kavrar: bir yanda grubun kendi çokluğu üzerinde gerçekleştirdiği araçsallaştırma işi ve diğer yanda kendi

Eylemsizlik, özgür bir rehin ve çözülmez ortak bir birlik temelinde ayrık bir nicelik olarak karakterinin özgürce benimsenmesi olarak. Onun için dışsallık içselliği ifade eder ve eylemsiz ilişkilerin basitçe ortak birliğin pratik belirlenimidir.

Bu örnek bizi hala yapıya götürmemektedir, zira esasen çok hızlı bir olayla ilgilidir ve bu olay hızla kendi amacına çekilmektedir: bir politika değişikliğine eşlik eden ve onu takip eden propaganda. Bununla birlikte, daha yakından incelendiğinde, totalizasyonun bir ifadesi olarak yapıyı varsaydığı ve

örgütlenmenin inorganik iskeleti. Aslında, hem tek tek ele alındığında her genç aktivistin (her birinin) Parti ya da belirli uzmanlaĢmıĢ örgütler tarafından ajitasyon ve propaganda görevlerini yerine getirmek üzere üretildiği, hem de bir alt grup tarafından (bütünün bir ifadesi olarak) çok genç erkekler üzerinde gerçekleĢtirilen bu üretken eylemin kendisini ancak karĢılıklılık içinde zamansallaĢtırabileceği, yani birey tarafından *da* benimsenmesi ve geliĢtirilmesi gerektiği unutulmamalıdır. Kendi ürünü olduğu ölçüde belirli bir idari grubun ürünüdür ve bunun tersi de geçerlidir. Eğer görevi bir grup çalıĢanı eğitmek ve çıktıyı artırmaksa (bir ekip lideri ve Stakhanovite olarak), yine de kendi çalıĢmasıyla normları yükseltme kapasitesine sahip olmalıdır. Tersine, eğer yönetim onu seçtiyse, bu, rejime olan sadakatiyle bağlantılı ve *pratiğiyle* ortaya çıkan bir dizi yetenek içindir*;* ve her durumda, seçimi her zaman iptal edilebilir. Özgür, ortak örgütlenmenin ürününün ortak bir birey olarak kendisini kendi ürünü haline getirmesini gerektiren bu iki ayrılmaz eylem, sonunda, karĢılıklı geliĢimlerinde, eylemciyi çokluğun hareketsiz bir belirlenimi ve geliĢen bütünleĢmenin bireysel bir ifadesi olarak üretmek gibi çifte, eĢit karĢılıklı bir sonuca ulaĢır. *O zaman* belirli bir misyon onu bir güç-nesnesi, yani belirli alt gruplarla temas kurmak için belirli bir yere belirli bir ulaĢım aracıyla taĢınması gereken bir birim ve görevini yerine getirmek için yerel yetkililerden ya da belirli bireylerden araç talep *edebilecek* gerçek bir *hak-görev* olarak oluĢturacaktır. Dolayısıyla, bu özel durumda geliĢen *bir* ĠĢlevin *uygulanmasıdır*: ve bu iĢlev, eylemciler grubunun potansiyeli ve gücü olarak görüldüğü ölçüde *yapıdır*. Öte yandan, bu nispeten basit durumda ve diğer Şeyler eĢit *olduğunda, herkes herkesle aynıdır* ve her propagandacı kendi alt grubunun içselleĢtirilmiĢ çokluğu tarafından kendi gücüne mahkum edildiğinden,49 ve son olarak, grup bir formun ya da bir *Gestalt*'ın, kolektif bir bilincin ya da bir kolektif bilincin metafiziksel varlığına sahip olmadığından

49. Kapsanacak bölgelerin büyüklüğü, yapılacak toplantıların sayısı ve nihayetinde, kendi yorgunluğu ve iletiĢimin yavaĢlığı üzere, çalıĢmasının verimliliği (organizasyonun değiĢken bir seviyesinde, bazen de tepe noktasında, baĢlangıçtan itibaren belirlenir, bazen , operasyon sırasında) aktivistlerin alt grubunun ve 'ajite' edilecek ya da ikna edilecek toplumsal eşzamanlı olarak niceliksel ve karşılıklı ilişkisi (belirli koşullarda ve belirli araçlarla) temelinde.

yaratılan bütünlük, her birey, ortak bir birey olarak, içselleştirilmiş çokluğun yasal bir birimi olarak propaganda alt grubunun *kendisidir* ve kendi faaliyeti, bütünleştirici organizasyonun bir ifadesidir. ('Toparlayıcı örgüt' burada, bu ajitasyon 'organlarını' belirli bir amaç, ve taban arasındaki belirli aracılıklar ve kitlelerle belirli ilişkiler ışığında yaratan hükümet ve idari hizmetlerin sentetik anlamına gelmektedir).

Açıktır ki – ve araştırmamızın ilerleyen bölümlerinde buna uzun uzadıya geri döneceğiz - acı çeken atalet, bir rejim içeren bu topluluğa yeniden canlanan serilik biçiminde sızmıştır. Ancak, araştırmamızın şu anki soyut düzeyinde, bu atalet henüz ortaya çıkmamıştır: daha sonra, diyalektik döngüsellik içinde ortaya çıkacaktır. Önemli olan nokta, karışık ve aceleci gözlemin bize gösterdiği ama aslında diyalektik sürecin başka bir anına ait olan özellikleri oluşmuş gerçekliklere atfetme tehlikesinden kaçınmak için, yalnızca mantıksal olsa bile, soruşturmanın unsurlarını *saflıklarıyla* tanımlamaktır. Bu nedenle, örneğimizde her şeyi ve *öncelikle* propaganda alt gruplarının oluşturulmasını etkilediği açık olmasına rağmen, burada bürokratik serilikten bahsetmek özellikle tehlikelidir. Ayrıca bu diziselliğin, ortak bireyde işlev tarafından gizlenen *pratik ifadenin* karakterini dönüştürdüğünü ama kesinlikle ortadan kaldırmadığını göreceğiz: bu dönüştürülmüş ifadeyi genişletir ve *ortak* olanı bir bütün olarak toplumla ilişki içinde bir gösteren-gösterilen olarak üretir.

Halihazırda, alt grubu ve toparlayıcı örgütü saf halleriyle ele aldığımızda (yani, belirli, bir seri çözülme tehdidine karĢı somut mücadelede), *bu* belirli genç aktivistin, güçlerini bireysel olarak gerçekleĢtirme biçiminde, Pouillon'un belirttiği gibi yalnızca *özerk* değil, aynı zamanda toplam operasyonun (ve bu tür bir operasyonu *uzun süredir* öngören ve planlayan karmaĢık örgütün*)* basit, ayrıntılı, pratik bir ifadesi olduğuna Şüphe yoktur. Somut koşullar (belirli çıkarlar ve işler, belirli bir kültür ve belirli *alışkanlıklar* tarafından tanımlanan bir dinleyici kitlesine konuşmaktadır – *exis* anlamında*)* aşılamaz eylemsizliğin diğer yüzü olduğu ölçüde, yani her zaman görevinin soyut belirlenimleri ile karşılaştığı belirli zorluklar arasında aracılık gerektirdiği ölçüde *özerktir*. Belirli bir aşkın ilişkinin bakış açısı dışında tüm girişimi anlaşılmaz olduğu sürece o bir *ifadedir*.

bir bütün olarak SSCB'nin sosyal ve siyasi sistemini içeren liderler ve kitleler arasındaki farktır. Bu açıdan bakıldığında, taktiksel farklılıklar, temele asla şüphe düşürmedikleri için kendilerini ifade ederler. Misyonlarının ve ortak varlıklarının temelinde bir tür otoriterlik (burada tanımlamamıza gerek) yatmaktadır (örgütlü grubun bu ürünleri kendilerini ürettikleri sürece). Ve yapısal açıdan bakıldığında, bu otoriterliğin bireyin yapısal bir özelliği olarak mı (ki bazen yanlıÇ bir Çekilde karakter özelliği de denmektedir) yoksa görünürde esnek ve uzlaÇmacı olan ama aslında merkezi otoriteyi gizleyerek *gerçekleÇtirmekten* baÇka bir amacı olmayan bir taktik olarak mı ortaya çıktığı önemli değildir. Daha doğrusu, taktiksel farklılıklar, iki farklı anda alt grubun iki tutumu olarak ortaya çıkmadıkça (bireysel varyasyonlar olarak değil) yapıdaki farklılıkları yansıtmaz. Eğer aktivistlerin faaliyetleri, birleşik bir çokluk olarak, gönüllülük esasına dayalı bir kibirle , şu ya da bu şekilde hükümetin ve idarenin faaliyetlerini basitçe ifade edecektir. 50

Bu nedenle, alt grubun veya bir alt grubun işlevine atıfta bulunacağız. *Yapı* olarak alt grubun üyesi, failin özgür *praksisi* yoluyla somut uygulaması, onu bütünün kendisi tarafından totalleştirici yeniden düzenlenmesinin bir belirtisi olarak ortaya koyduğu ölçüde£ Buradaki *ifade* sözcüğünün temel bir pratik ilişkiye, bir oluşum karşılıklılığına gönderme yaptığı açık olmalıdır: özgür, bireysel *praksis*, önceki totalleştirmeyi bir sınır koyma olarak gerçekleştirir; totalleştirme işlemini, nesneleştirilme sürecinde olan sonuçların *ifade eden* somut bir sonuçta kendini somut olarak nesneleştirerek sürdürür. Bu arada örgütlü totalizasyon, kaçınılmaz somutlaÇması olarak bireysel eylemi iÇlev olarak belirler ve talep eder; onun için bir güç ve bir araç oluÇturur. *Yapı*, iki eşzamanlı ve karşıt yönelimiyle bu çifte kurucu belirlemedir.

50. Bu, aktivistlerin küstahlığının ille de merkezi örgütlerin herhangi bir zamanda bir tür diktatörlüğe dönüşü anlamına geldiği anlamına gelmez. Aksine, somut koşullarda örgütler arasında koordinasyon eksikliği ya da genç aktivistler arasında yapılandırılmış geçmişten gelen yeni politikalara karşı inatçı bir direnç anlamına gelebilir. Topluluk, totalleştirici ve totalleştirilmiş bütünlüğün bir ifadesi olarak anlamlandırmayı belirler. Demek istediğim basitçe, *deneyimde* her zaman *ortaya* çıkan bu ifadenin gerekli olduğudur.
bu kısım *için* toplamadan bu yana toplamalı kısımda toplamanın varlığı
işlevden, yani yapıdan başka bir şey değildir.

ya salt soyut potansiyellik düzeyinde (ortak bireyler tarafından *kabul edilen* güç düzeyi) ya da gerçekleĢtirme düzeyinde. Birey ve grup arasındaki bu iliĢkinin (her birinde ve hepsinde içselleĢtirilmiĢ bir çokluk olarak), gerçekten de üzerinde durduğumuz birleĢik grupta bile var olduğu açıktır. Ancak karşılıklı bağın henüz belirlenmemiş olması gibi basit bir nedenden ötürü henüz yapılandırılmış bir ilişkiden söz edilemez. Yapı, karşılıklı bir ilişkinin terimlerinin bütünle ve medyumu aracılığıyla birbirleriyle olan belirli bir ilişkisidir. Ve bütün, gelişen bir totalizasyon olarak, içselleştirilmiş çokluğun birliği biçiminde herkeste vardır ve *başka hiçbir yerde yoktur.*

(iii) Yapı ve Grubun Kendisi Hakkındaki Fikri

Ancak grubun refleksif bağlamında, bu yapısal ilişki aynı zamanda refleksif bilgi olarak da ortaya çıkmalıdır: başka bir deyişle, ortak failin bireysel eylemi, işlevi aşkın nesnede negatif olarak zorunluluk ve davranışın negatif adumbration'ı *(esquisse en creux)* olarak ve pozitif olarak içsellikte görev ve güç olarak kavramaksızın kendini belirsizin bir belirlenimi olarak gerçekleştiremez. Organik *praksis* yoluyla aracılık anı aynı zamanda bilginin, yani tüm karşılıklı çıkarımların birlikte mevcudiyetinin anıdır; ancak bu elbette bu bilginin açık ya da tematik olduğu anlamına gelmez. Ancak, örgütlü gruptaki bilginin daha önce sayılan tüm özelliklerini göz önüne alırsak, organik ortak bir olarak kendini ürettiğini ve farkında hemen görebiliriz: Birincisi, nesne ona grubu pratik ve pratik bilgi olarak yansıttığı ölçüde, yani *hem* pratik alandaki mevcut durumu açığa çıkaran gelecek olarak ortak amaç temelinde *hem de* kişinin nesne üzerindeki çalışmasını ortak nesnelleştirmenin özel bir detayı olarak kavrama temelinde; ve ikincisi, bütün, tarafından da gerçekleştirilen pratik bir totalizasyon olarak, işlevsel belirlenim içinde onu pratik olarak aşkın nesneyi ortak ve pratik alanı değiştirilecek ortak bir durum olarak kavramaya zorladığı ölçüde. Dolayısıyla, soyutlama yoluyla bilgi olarak ele alınan yapı, basitçe grubun kendisi hakkında (ve nesnelleştirme alanı olarak pratikte olduğu ölçüde evren hakkında) ürettiği fikirdir. Bu refleksif fikrin içeriği ve temeli ise basitçe nesnel bir yapı olarak ortak örgütlenmedir.

ilişkiler sistemidir; ya da daha doğrusu, örgütlenme onu koşullandırır ve onun iç normu haline gelir. Bu soyutlama ve saflık düzeyinde (seri belirlenimin yokluğunda) grup fikri *başkalıktan yoksundur:* burada *ve şimdi'*saf bir ifadesi olarak her yerde aynıdır*;* ve bunda şaşırtıcı bir şey yoktur, çünkü parça ile bütün arasındaki karşılıklı ifade ilişkisi olarak yapının özel zorunlulukların baskısı altında özel bir gerçekleşmesidir. Ama aynı zamanda, bu farklılaĢmama düzeyinde, tamamen pratik olarak kalır, yani hala hem örgütleyici bir refleks hem de bir vaattir; ya da baĢka bir deyiĢle, hem pratik deneyim olarak grubun *hakikati* hem de vaat edilmiĢ eylemsizliğe dayanan zorunluluklar ve haklar tarafından ortak bireylerin oluĢturulması olarak *etiği* kesinlikle farklılaĢmaz ve aslında, çözülmez birliklerinin ilkesi ortak görevlerin aciliyetinde yatar. Örgütlü bir gruptaki insan fikri basitçe grup fikridir, yani ortak birey fikridir ve kardeşlik-terör, belirli normlarla ifade edildiği ölçüde, bu özel rengi gerçek amaçtan, yani ihtiyaçlardan ya da tehlikelerden alır. Grubun maddi örgütlenmesi, düşüncelerinin örgütlenmesinden ayırt edilemez; herkes için her zihinsel işlemin aşılamaz ilkelerini oluşturan mantıksal ilişkiler sistemi, dışsallıktaki işlevleri karakterize eden hareketsiz iş ilişkileri sisteminden ayırt edilemez. Bireysel *praksis* olarak icat ve düşünsel keşif, özgürce benimsenmiş ataletin örgütlü bir özgüllüğü *üzerinde* özgür, refleksif eylem olarak ortaya çıkar; ve verili bir pratik örgütlenmeyi ya da verili bir değerler sistemini ya da verili bir 'yol gösterici ilkeler' sistemini aşamamak bir ve aynı şeydir. Bununla birlikte, grubun kendi fikri olarak insan fikri, pratik-atıl alanda altın sikke tarafından üretilen fikirle karĢılaĢtırılamaz. 51 Bu aslında temel ataletiyle Öteki'nin fikirlerini destekler; ve bu yüzden değişemez. Öte yandan grup fikri, belirsiz olanın yapısal bir belirlenimi olarak, icat edilmelidir ve belirli sınırlar içinde sonsuz değişken kalır.

Ancak yapının çifte karakteri (totalizasyonu hesaba katmadan kemikleşme olarak görüldüğünde atıl bir hesaplama nesnesi ya da her birinin ve hepsinin *pratiği* tarafından hayata geçirilen etkin bir güç) fikirde çifte bir karaktere işaret eder. Bir anlamda, *her şeyin* özgürce kavranmasıdır.

SI. Bkz. yukarıda, s. 171. [Ed.}

Heterojenliği bir yandan vaatlerin homojenliğiyle, diğer yandan da aşkın amacın sentetik birliğiyle ilgili olduğu ölçüde herkeste işlevsel faaliyetin *yer*. Bu hala pratik düzeyde, grup her bir ortak birey aracılığıyla kendisi hakkında sessiz bir bilgiye sahiptir: ancak bu anlayış *(kanıt)* onun amaçlarını paylaşmayanlar için mevcut değildir. Pratik bireyler olarak, bu amaçları önlerindeki ortak eylemde algılayabilir ve *praksisin* doğru bir yeniden inşasını gerçekleştirebilirler*:* ancak amaçla olan ortak ilişkiyi asla bireyler arası bir ilişki olarak, örgütlenme tarafından belirlenen bir ortam olarak somut bir şekilde algılayamayacaklardır. ĠĢte bu düzeyde, karmaĢık bilgiler az geliĢmiĢ toplumlarda karĢılaĢan bir sosyolog ya da etnografın kafasını , çünkü onları bir nesnenin gözlemlenmesinden elde edilen teorik bilgiler olarak algılarlar, oysa bunlar gerçekten de ortak bir eylemin içselliğinde yaĢanan pratik yapılardır. Etnograflar ilkel düşüncenin mantıksal esnekliğini vurgulamışlardır. Deacon bir evlilik sistemi hakkında şöyle yazmıştır: "Yerliler oldukça ileri düzeyde soyut düşünme yeteneğine sahiptir. "52 Ancak bu, soruyu formüle etmenin iyi bir yolu değildir; mesele, sanki bu düşünce herkesin az ya da çok sahip olduğu evrensel bir kapasiteymiş gibi, genel olarak soyut düşünme yeteneğine sahip olup olmadıklarını keşfetmek değil, bugün gayet açık olan evlilik ya da akrabalık sistemlerinin soyut yapılarını kavrayıp kavramadıklarını araştırma kapsamında göstermektir. BaĢka bir deyiĢle, ilkel insanların soyut düĢünme yeteneğine sahip oldukları için gruplarının örgütlenmesini oluĢturan soyut iliĢkileri anladıklarını iddia ederek arabayı atın önüne koymaktan kaçınmalıyız; aksine, soyut düĢünme kapasitelerinin toplumlarını yapılandıran soyut iliĢkiler tarafından belirlendiğini, her ortak bireyin ortak bir amaç bütünlüğü içinde herkesle iliĢkisini pratik olarak gerçekleĢtirmek için *hepsini yaĢamak* zorunda olduğu ölçüde bu iliĢkilerin kendilerinin olduğunu söylemeliyiz. Aslında, iĢlevsel iliĢkiler sadece düĢüncenin soyutlama düzeyini değil, aynı zamanda uygulama sınırlarını da belirler: düĢünsel gücün aracı ve sınırı olarak bu iliĢkisel sistem kendisini genelleĢtirilmiĢ bir mantıksal iliĢkiler sistemi olarak ortaya koyar, yani

p. A. B. Deacon, *Malekula: Yeni Hebridler'de Kaybolan Bir Halk, ed.* C. H. Wedgewood, Londra, 1934 (George Routledge and Sons), s. 132. *Alıntı* Levi-Strauss, a.g.e., s. 127.

Hem iyi tanımlanmış ve yerlilerin sosyal, gündelik yaşamının bir parçasını oluşturan belirli sayıda benzer vakaya uygulanabilir olması *hem* de varlığının – atalet olarak – kendi başına başka herhangi bir sistemin detaylandırılmasına karşı bazen yenilmez bir direnç olması. Bu anlamda, aslında hakikat normatiftir çünkü mantıksal 'ilkelere' sadakat sadece söze sadakatin bir biçimidir.

Ancak, basitçe bir *iktidar* yapısı olan bu örtük anlayıĢın dıĢında, en azından belirli uzmanlaĢmıĢ organlar için, aynı derecede pratik ve refleksif olan, ancak inorganik atalet *olarak* iĢleve, yani *kemikleĢme olarak iliĢkisel sisteme* yönelik lojistik ve birleĢtirici türden bir bilgi vardır. Yukarıda tartıştığım için bunun üzerinde dur: bu ataleti sürdüren rehinli bir ortam olarak totalizasyonun hesaplama anında sessizce geçiştirildiği açıktır. Ancak belirtmek gerekir ki, totalizasyon görünmez olsa da, organizatörler ve hesaplayıcılar düzeyinde gerçekleşir, çünkü hesaplama haklarını ve güçlerini yalnızca uzmanlaşmış işlevleri olduğu ölçüde bilir ve kabul ederler: Bu nedenle, ayrık unsurların hesaplanmasının temeli, organizatörlerin *praksisinde* ortaya çıktığı ve bu *praksise* anlam verdiği ölçüde, bütünün ve parçanın karşılıklılığı olarak yapının yaşanmış kavranışıdır (, az önce tanımladığımız). Dolayısıyla organizatör, yapıların tüm karmaĢıklığı içinde dolaysız, pratik bir kavrayıĢa sahiptir ve bu, daha sonra bu yapılar üzerinde iskelet olarak gerçekleĢtirdiği soyut analizin temelini oluĢturur. Aslında Ambrym'in yerlileri 'Deacon'a diyagramlar kullanarak örnekler vermişlerdir'. 53 Yere çizgiler çiziyorlardı ve bunlar uzunluklarına ve konumlarına göre eşlerden birini ya da diğerini, oğullarını, kızlarını vs. temsil ediyordu, tabii ki karmaşık bir evlilik sistemi açısından bakıldığında. Bu durumda, mutlak hareketsizlik (toprak ya da kum) ve mükemmel dışsallık alanında bu ilişkileri üretirken, kafalarında taşıdıkları bir modeli kopyalamadıklarını fark etmek önemlidir; ve kendilerine ve herkese dair sentetik pratik bilinçlerini cansızlığın analitik ortamına yansıttıklarını söylemek de aynı derecede yanlış olacaktır: böyle bir yansıtma, kabaca konuşmak gerekirse, iki farklı rasyonalite düzenini içereceğinden, aslında imkansızdır.

Analitik rasyonalitenin aşılabileceğini gösterdim ve

D. *A.g.e.,* s. uS.

sentetik rasyonalite tarafından bütünleştirilir, ancak tersinin doğru olmadığı da açıktır: diyalektik bir önerme mantıksal ya da matematiksel hesaplama ortamına 'yansıtılırsa' anlamını yitirir ve dışsallık ilişkileri içinde çözülür. Aslında, akrabalık sistemini fabrikasyon, inorganik bir nesneye (yere çizilen çizgiler) dönüştürme kararı, yerli için, atıl soyut şemalar biçimindeki yapıları üretmek için inorganik maddeselliğin desteğini kazanmaya yönelik pratik bir girişime karşılık . Bunun nedeni, bunları *dışarıda bulunan* ve bu nedenle *dışsallık* terimleriyle düşünen bir yabancıya açıklıyor olmasıdır: bu nedenle, taahhüt edilen eylemsizliği içselleştirilmiş bir dışsallık olarak değil, evrensel dışsallığın saf bir belirlenimi olarak ifade eder. Ancak bu *asgari* şemayı oluştururken, yani yapıyı kemikleşmeye indirgerken, grup üyeliğini tanımlayan sentetik anlayış tarafından yönlendirilir. Dolayısıyla onun görevi bir yansıtma ya da aktarma meselesi değildir: o basitçe, dışsallık içinde, gelen bir insana, yalnızca bu yapıların eylemsizliğini koruyan ve aslında bu eylemsizliği temel, acı çeken bir durum olarak sunarak tahrif eden (oysa aslında rehin tarafından üretilir) bir pasif özellik sunan eylemsiz bir nesne yaratmaktadır.

Bu yapının bir düşünce olmadığı açıktır: ifade etmediği sentetik bir bilgi tarafından kontrol edilen bir el işi parçasıdır. Ancak bu örnek, uzmanlaşmış bir alt grup tarafından grup içinde ve grup için bir yapı dışsallığı olarak rehinli atalet üzerine gerçekleştirilen *diğer dışsallık* anlamamızı sağlarBu çalışma da diyalektik bir tematik ve yansıtmaya ya da 'oluşturmaya' çalışmadığı bir bütün kavrayışı tarafından yönlendirilir ve ilk etapta bir düşünce olarak görülemez. Ancak pratik yoluyla bir düşünce haline gelir: örgütleyici analitik düşünceyi (ve ona tekabül eden rasyonalizmi) elleriyle yaratır; içinde doğar çünkü her *praksis* kendini nesnel ve nesne açısından açıklar. Böylece, hesaplama ve yeniden dağıtım düzeyinde, işlevsel ve totalleştirici bir güç gerçekleştirilen 'kemikleşme dönüşümleri', basitçe eylemsizlik yasalarının pratik örgütlenme yasalarına dönüştürülmüş hali olan bir dizi yol gösterici şema geliştirir. Pratik bilgi eşzamanlı olarak iki düzlemde ve iki tür rasyonaliteye göre ortaya çıkar; ve bu durum, özellikle de pratik bir soruna çözüm bulmanın, sorunun *eşzamanlı* olarak birkaç düzeyde ele alınmaması halinde neredeyse imkansız olduğu modern toplumlarda şaşırtıcı değildir (aslında, göreceğimiz gibi, pratik-atıl alan

gerçek somut anında kendini yeniden ortaya koyar ve böylece yeni bir karmaşıklık üretir). Ancak bu, düşüncede bir anlaşılmazlık ya da bölünme oluşturmaz, çünkü diyalektik Akıl tüm diğer biçimlerini sürdürür, kontrol eder ve haklı çıkarır, çünkü onları açıklar, uygun yerlerine koyar ve onları diyalektik olmayan anlar olarak bütünleştirir ve bu anlar onun içinde yeniden diyalektik bir değer kazanır.

4

The Constituted Dialectic

z *Bireysel ve Ortak Praksis: İnsan Avı*

Bu ön gözlemler sırasında önemli bir güçlükle karşılaşmadık. Bunun nedeni diyalektik Aklın anlamını ve belirlemeye çalıÇıyor olmamızdır. ġimdi, bu ilk yaklaÇımlar düzeyinde, gerçekten yeni olan herhangi bir kritik sorunla karÇılaÇmadık. Doğru, özgürlüğün örgütlenmesi tarafından üretilen ve sürdürülen yeni zorunluluğun analiz edilmesi ve açıklığa kavuşturulması gerekiyordu; ve yapının iki yönü (sistem ve işlev) arasındaki ilişkinin biraz ayrıntılı olarak tartışılması gerekiyordu. Ancak, bir yandan, bu, genel olarak, çok basit bir diyalektik ilerlemeyi içeriyordu; bu, yalnızca daha önce tartışılmış olan faktörleri (rehin, terör, atalet, karşılıklılık, nesnelleştirme, refleksiyon, vb.) yeni sentezlerde birleştirdi ve diğer yandan, işgal ettiğimiz düzeyde, ortak birey ile grubun *praksisinin* ortak nesnelleştirilmesi arasındaki vazgeçilmez arabuluculuk olarak kurucu organik *praksisi* yeniden keşfettik. Dolayısıyla *praksis,* her bir işlev düzeyinde düşünüldüğünde hala bireysel bir eylem ve bu haliyle kurucu diyalektiğin bir anı olduğu için – yeniden ayarlamalardan ve başka yerlerdeki ortak bireylerin ilişkisinden bağımsız olarak; ve örgütlü grup yalnızca üzerinde eylemde bulunduğu için (herkesin ortak görevdeki payını daha iyi yerine getirmesini sağlamak için) ve bu eylem bireysel *praksisin* aracılığı yapıldığı için, önümüze çıkan gerçek yeni değişiklikler *oluşturulmuş* zeka sorununu gündeme getirmedi. BaÇka bir deyiÇle, eleÇtirel araÇtırmamızın baÇında açıkladığımız diyalektik anlaÇılabilirlik türü, örgütlü grup içindeki bireysel iÇlevlerin pratik iliÇkilerini açıklamak için yeterliydi. Ancak bunun nedeni, bizim bu tür gruplara yeterince sentetik bir bakış açısıyla . Bu şu açıdan gerekliydi

yapılarını açıklamak için, ama asıl kritik soruyu ertelemek anlamına geliyordu: örgütlü grubun ortak eylemini, *ortak olduğu* ölçüde (bir işlevler çokluğuna çözümlenebildiği ölçüde değil) ne tür bir varoluş ya da oluş karakterize eder? Bu eylem ne tür bir anlaşılabilirliği tanımlar? Oluşturulmuş bir diyalektik ?

Aslında incelediğimiz şey, ortak eylemin kendisinden ziyade, ortak eylemin koşullarıdır. Bu eylem aslında dilin belirli belirlemeleriyle ifade edilebilir: Paris halkı Bastille'i ele geçirdi; isyancılar radyo binasını ele geçirdi; takım bir maç kazandı; yeni bir lokomotifi üretime soktuk, vb. Tüm bu cümlelerde, özne çoğul (ya da ama çoklu) ve eylem *tekildir,* ya zamansallaştırma ('Aldılar, alıyorlar') ya da ortak sonucu olarak görülür: Bastille fırtınası, halk .. *aldı*. . vb. Şimdi, çoğulluğun içselleştirilmesini açıkladık, ancak bu bize grubun ortak bir zamansallaştırması ya da ortak bir nesnelleştirmesi olarak *praksise* dair hiçbir rehber sunmuyor. Gerçekte, örgütlenme yoluyla organik bireylerin ve bireysel diyalektiğin dolayımıyla gerçekleştiğini gördük. Ancak buna karĢılık, araçların amaç ıĢığında örgütlenmesi ve sentetik amacın emek yoluyla gerçekleĢtirilmesi anlamına gelen somut bir sahiptir. Grubun somut, canlı zamansallaşması olarak *praksise* karşılık gelen, *kendini* zamansallaştıran ve nesnelleştiren canlı, somut bir grup – kısacası bir *Gestalt* ya da bir organizma ya da bir hiper bilinç – olsaydı her şey basit olurdu. Aslında, bir araçsallık etrafında 'birleşmiş' ya da uygun yerlerde 'içerilmiş' grubun her *yerden* başka bir *yerde* var olmadığı, yani içselleştirilmiş bir çokluk birliği olarak her bireysel *praksise* ait açıktır. Ve *her şeyin her yerde* olması, çoğulluğu olumsuzlamanın gerçek pratiğine karşılık gelir. Bu bütünlük dolaşımda değildir, başka bir yerde değildir; her zaman ve tamamen hem *burada* hem *de aynıdır.* Ancak her türlü büyülü ya da mitsel yorumu bir kenara bırakırsak, bu her yerde bulunmanın hiçbir şekilde yeni bir gerçekliğin her ortak bireyde, tıpkı Platonik bir İdea'*n*ın tekil nesnelerde c gibi cisimleştiği anlamına gelmediği açıktır; tam tersine, ortak bir *praksis* açısından herkesin herkes tarafından, herkes tarafından ve kendisi tarafından pratik bir belirlenimi olduğu anlamına gelir. Bunun kanıtı, bu birleşik çokluğun grubun kendi içinde hareketsiz bir dışsallık olarak, yani *kemikleşme* olarak yeniden ortaya çıkmasıdır. Bununla birlikte, eylem bireysel eylem olarak *birdir*, amaç *birdir* ve zamansallaştırma ve kendisine verdiği kural *birdir*.

9ne; yani her şey bir hiperorganizmada olması gerektiği gibidir.

Her ortak bireyin kendisini oluGturan araçlarla birlikte tamamen önemsiz bir an olacağı birleGtirici ve bütünleGtirici bir emekle, pratik bir sonda kendini somutlaGtırmıG ve nesnelleGtirmiGtir. Eylemin gerçek düzeyinde, yani grubun kendi içinde derin çıkar çatıGmalarıyla, yerel (ya da) serilik canlanmalarıyla ya da kazalarla bölündüğünde bu durum daha da paradoksal görünmektedir. Paris kalabalığı, bilinen tüm olaylar, düzensizlikler, kazalar ve yanlış anlamalar *sonucunda Bastille'e saldırdı.* Ancak henüz sadece soyut saflık düzeyinde olsak da, *praksisin* bu sentetik anlamlandırması ilk başta paradoksal görünür: *praksis* aslında organik bir zamansallaştırılması değil, bireysel zamansallaştırmaların aracılığı ile ortak kendini zamansallaştıran ve birleştiren olumsuzlanmış ve araçsallaştırılmış bir çokluktur. BaGka bir deyiGle, tek birlik pratik birleGmedir, yani her bir tikel emeğin tüm Ötekilerle olan birliğidir. Peki ama yerel, hetero genetik zamansallıkların bu birliği nedir? Ne tür bir gerçekliğe sahiptir? Ve ne tür anlaşılabilirlik? Elbette her şey *zaten örgütlüdür;* ama bu örgütlenmenin sentetik bir zamansallaşması olarak ortak *praksis örgütlü müdür* yoksa *orgam-c* mıdır? Ve onun anlamlandırması (artzamanlı anlamlandırma olarak zamansallaşması ve eşzamanlı anlamlandırma olarak nihai amacı) *tek olduğuna* ve olabileceğine *göre,54* onun birliği bireysel, organik *praksisin* anlamlandırmalarıyla homojen olarak mı görülmeli yoksa örgütlü grup tarafından gerçekleştirilen anlamlandırma sentezinin bireysel sentezden kesinlikle *farklı bir düzende* olduğunu mu kabul etmeliyiz? Eğer *aynı ,* grubun bireysel ve organik *praksis* ürettiği gerçeğini (kapsam ve güç bakımından bireysel eylemlerden farklı olsa bile) nasıl açıklayacağız? Ve eğer *farklı* bir *düzen* konusuysa, ya grubu hiper-organizma olarak görmek ya da diyalektiği nesneye dayatılan aşkın bir yasa haline getirmek anlamına gelen hiper-diyalektiği kabul etmek zorunda mıyız? Aslında bir grup eyleminin anlamını anlamak/anlamak nasıl gerçekleşir? Elbette ya da şaşırıyor olabilirim: ancak tarih biliminin varlığı, uzun vadede ve yeterli bilgi verildiğinde, bireysel araştırma sırasında ortak bir anlamı anlamanın mümkün olduğuna beni ikna etmek için yeterlidir. Tarihçi, tek başına çalışan biri olarak, bazı siyasi eylemlerin kesin amacını kavrayabilir.

54. Elbette soyut bir saflık düzeyinden konuşuyorum. Daha sonra bir *yabancılaşmayı yeni* bir apodiktik deneyim ve ortak *praksisin* yeni bir olarak ortaya çıkarmamızı sağlayacak araçlara henüz sahip değilim.

Diğer bir deyişle, belirli bir örgütlü grup tarafından takip edilen amaç, *bu amaç* gerçekleşmemiş *olsa bile.* Akademisyenler 'deki savaş ilanı ve Girondinlerin davranışları hakkında tartışmakta ve *fikir* ayrılığına düşmektedir. Levi-Strauss gibi sosyologlar ensest tabusunun belirli toplumlardaki işlevsel *anlamını* kavramaktadır, ancak bu anlam normalde gizlidir. Dolayısıyla, bireysel *praksis* anı ile örgütlü çokluğu birleĢtiren bir zamansallık olarak ortak proje anı arasında herhangi bir bilgi homojenliği var mıdır? Peki ya bireysel araĢtırmacının pratik düĢüncesi farklı bir düzende ve *a priori* olarak grubun anlamlandırıcı eyleminden daha düĢük bir karmaĢıklık derecesinde olduğu için teleolojik anlamlandırması *a priori* olarak benden kaçması gereken yapılar ve pratik alt tepkiler varsa? Tüm bu ikincil sorunlar, oluĢturulmuĢ diyalektik ve onun rasyonalitesine iliĢkin temel soruyu formüle etmenin özel yollarıdır.

Şimdi, çabucak bertaraf edilebilecek sahte bir aporia var: eğer parçası olmadığım bir grubun ortak faaliyetine dair gerçek bir anlayışa sahipsem, bunun nedeni *pratik bir birey* olarak olanaklarımı aşmamasıdır*;* ama tersine, bunun nedeni aynı zamanda ona *ortak bir bireyin* güçleriyle ve işleviyle yaklaşmamdır. Bununla, tarihçinin bir grubun ürünü olduğunu, araçlarının, tekniklerinin ve güçlerinin yanı sıra bilgisinin de onu bir araştırma topluluğunun üyesi olarak tanımladığını ve tarihsel bir grubun ortak girişimini, kendisi de belirli bir ortak girişim tarafından tanımlanan tarihsel bir gruba ait olduğu ölçüde anlayacağını kastediyorum. Ve eğer tek başına bir araştırmacı olsaydı – ki bu sadece bir üniversitenin üyesi olmadığı ya da bir diplomaya sahip olmadığı anlamına gelmiyorsa gerçekten anlamsızdır – yine de *diğer gruplarla* (ekonomik, kültürel, politik, dini vb.) bütünleşecek ve herhangi bir ortak *praksisi* anlayabilecek ortak bir birey olacaktı.

Ancak tarihsel bilgi ile nesnesi arasındaki karşılıklılık, sorunu çözmekten ziyade erteler. Organik kurucu *praksis*, ortak bireysellik (bir amaç ışığında olasılıkların ve bir çokluğun dolayımlı karşılıklılıkla birleştirilmesi olarak) ile ortak bir işlevin pratik uygulaması arasında vazgeçilmez bir aracılık olduğuna göre, bu saf pratik bireysellik anı, bireysel organizma tarafından gerçekleştirilen şeyin *ortak kapsamının* kavranmasını nasıl kendi içinde taşıyabilir? Bu aynı zamanda tarihsel araştırma açısından da ifade edilebilir: tarihçi elbette işlev, güç ve yetenektir; ancak tüm bunlar

sentetik bir icatla, yani pratik alanın sentetik, bireysel bir deşifresiyle yeniden gerçekleştirilir: şimdi, durumda pratik alan, *ortak* bir anlamın yeniden keşfedilmesi gereken belirli belgeler ve anıtlar tarafından oluşturulur. Dolayısıyla tarihçinin, örgütlü bir grubun toplumsal ürünü olmasaydı, ortak bir tarihsel eylemi kavramak için gerekli kapasitelere sahip olamayacağı açıktır. Bu da, kendi işlevi ile nesne (yeniden inşa ettiği geçmiş grup) arasında bireysel bir arabuluculuk olarak deneysel buluşunun çifte bir kavrayış içermesi gerektiği anlamına gelir: akademisyenin ortak işlevinin ve geçmiş grubun ortak kavranması. Bu gözlemler şu sonuca işaret etmektedir: pratik organizmanın bir örgütün *praksisini* kavraması, yalnızca örgütlü işlevler ve güçler bağlamında gerçekleşebilse bile, her zaman kalıcı olasılıktır.

Ancak *Yöntem Sorunu'*nda gösterdiğim gibi, kavrama bir facuity ya da bir tür tefekkür sezgisi değildir: diğer tüm bireysel praksislerle homojen olduğu ve pratik alanda oluşan herhangi bir eyleme referansla *konumlandırıldığı* ve dolayısıyla onunla dolaysız bir pratik ilişki içinde olduğu ölçüde *praksisin* kendisine indirgenebilir. Dolayısıyla bu, ortak eylem ve bireysel *praksisin* gerçek bir homojenlik sergilediği anlamına gelir. Ortak *praksisin* yapıları bireysel praksisinkilerden farklı bir düzene olsaydı, birey ne kendi ortak eylemini grubun bütünleştirici *praksisi* açısından ne de dışındaki bir grubun *praksisi* açısından anlayamazdı. Grubun amaçları aÇırı bireysel bir sahip olsaydı, birey bunları asla kavrayamazdı. Bu, ortak eylemin grup üyelerinin organik bir sentezi anlamına gelmez, *aksine* grubun eyleminde aÇırı bireysellikten uzak, kendine bireyselleÇmiÇ bir yapıda hedefler koyduğu ve bu hedeflere ancak bireysel karakterdeki ortak faaliyetler yoluyla ulaÇabileceği anlamına gelir.

Ancak bu sonuçları hemen açıklamazsak çok ciddi kafa karışıklıkları tehlikesi vardır. Ortak amaç aslında her zaman iki kat ortaktır: grubun üyesi olarak herkesin amacıdır ve *anlamlandırıcı içeriği* zorunlu olarak . *a1o/ durumda*, grubun kendisini tanımlayan, sadece grup için geçerli olan ve sadece grup aracılığıyla erişilebilen bir menfaat söz konusudur ve bu *durum* hükümet güçlerine karşı direnmek üzere örgütlenen bir grup isyancı ve işçi sendikalarına karşı bir anlaşmaya varan işverenler vs. için de aynı derecede geçerlidir. Gerçekten de, bir grup genellikle bireysel tanınma temelinde son çare olarak kurulur

iktidarsızlık: Fransa'da sanayileşmenin tarihi, aile kapitalizminin her türlü kapitalist birlikteliğe karşı sert bir direniş gösterdiğini ortaya koymaktadır. Özellikle ilk maden Çirketleri, toprak sahiplerinin toprak altını baÇlarına iÇletmeleri kesinlikle imkansız hale geldiğinde ortaya çıkmıÇtır. Aynı Çekilde, *ortak araçlar,* yani görevlerin ve yetkilerin dağılımı, iÇbölümü, iÇlevlerin örgütlenmesi, seriliğin, kitleselleÇmenin, bireysel karÇıtlıkların ve yalıtılmıÇlıkların aÇılmasıyla . Ve gördüğümüz gibi, *üçüncü taraflarda* seriliği çözen ve *grupta*, yani onların tasavvur bile edemedikleri bir özgürlük ve terör ortamında *ortaya çıkmasını* sağlayan Çartlar, dıÇ baskılardır. Bu anlamda, grup statüsü aslında bireyin başkalaşımıdır. Ve güçlerin hayata pratik anı, onu kendi içinde, kendi başına olduğundan temelden *farklı* kılar: benimsenen eylemsizlik, işlev, güç, haklar ve ödevler, yapı, şiddet ve kardeşlik – *tüm bu karşılıklı ilişkileri* yeni varlığı, toplumsallığı olarak hayata geçirir. Onun varlığı artık sadece bir projedeki organik ihtiyacın zamansallaşması değildir ya da değildir: Şiddetli ama antagonistik olmayan gerilimler alanında, yani derinden ve temelden dolayımlı bir ilişki olarak, yani herkes için ve kendisi için terör ve kardeşlik olarak kurulduğu bir sentetik ilişkiler ağı aracılığıyla ortaya çıkar. Böylece toplumsallık bireye ortak totalizasyon yoluyla gelir ve başlangıçta onu *buradaki* iç toplumsal alanın eğriliği yoluyla belirler.

Ancak bu temel çekinceler yalnızca, hedefin ve faaliyetlerin biçimsel yapısının, terimin orijinal anlamında, yani organik bireyin kurucu bir *praksis* ve pratik alanın bireysel bir totalizasyonla yeniden düzenlenmesi olarak nitelendirildiği anlamda, hala tipik olarak bireysel olduğu gerçeğinin altını çizmeye hizmet eder. Eğer grubun amacı tanımı gereği izole bir birey tarafından *gerçekleÇtirilemiyorsa*, o zaman böyle bir birey tarafından (ihtiyaç, tehlike ya da daha karmaÇık biçimler temelinde) *ortaya konabilir*. Bu Çekilde kurulan gruplar nadiren tarihsel bir öneme sahip olsa da, bir bireyin ortak bir amaç tasarlaması ve böylece gereken bir topluluğu keÇfetmesi ve bir grup oluÇturmaya çalıÇması oldukça yaygındır çünkü bu giriÇimi tek baÇına gerçekleÇtiremeyeceğini fark . Bu tür münferit vakalar, atıl serilerin, kolektiflerin, çeşitli grupların vs. yan yana bulunduğu karmaşık toplumlarda doğal olarak ortaya çıkar; ve bir grup kurma projesinin kendisi, bir grubun gerçek varlığı tarafından koşullandırılır.

benzer gruplar. Ancak bu durumda pratik eylemin, bireyin kendi baĞına keĞfettiği ortak bir amaç için oluĞturulması gereken bir grubu belirlemesi olduğu gerçeği baki kalır.55 Bireyin zaten bir Çekilde diğer örgütlü gruplara ait olduğu eklenebilir: bu kesinlikle yanlıĞ değildir. Ancak *bu gruplarda* ortak bir birey olsa da, sonu yalıtılmış veya seri bir birey olarak keşfeder. Eğer bir birey uluslararası bir sağlık örgütü kurma ihtiyacını hissediyorsa, o zaman aslında *toplumsallığında*, yani içinde yaĞadığı toplumla iliĞkisinde dıĞsal zorunluluktan etkilendiği söylenebilir. Ancak bu toplumsallığın ötesine geçerek daha geniĞ bir doğru ilerler, çünkü belirli bir ulusal topluluğa üyeliği *tek baĞına* ona uluslararası bir amaç sağlayamaz. Aksine, bu pratik ifşa hareketi ancak kendini *konumlandırmama* (kendini kısıtlı bir durumdan çıkarıp daha geniş bir duruma girme) girişimiyle bağlantılı olarak ortaya çıkabilir. Bu, herkesin her zaman her ortak hedefi kavrayabileceği anlamına gelmez: bu saçma . Aksine, sorunlar nesnel çelişkiler açısından ortaya . Ve gördüğümüz gibi, bu başkalığın bir dizi halinde tüm Ötekilere görünebilirler. Ancak burada da önemli olan, dolayımlı karşılıklılıklar, düzenleyici üçüncü tarafın oyunu ve yoluyla, anlama hareketinin herkeste topluma doğru bireysel aşkınlık olarak ortaya çıkmasıdır. Projenin bütünlüğü içinde, bunu gerçekleştirmek için bir grup oluşturmaya çalışması koşuluyla, bir bireyin kendi kendine belirleyemeyeceği ortak bir amaç yoktur.

Ve tam da gruplaşma ya da yeniden gruplaşma kararı Ortak amacın takip edilmesi ve gerçekleştirilmesi zorunluluğu nedeniyle, bir grup oluşturmanın bireysel *praksis* için erişilebilir bir araç olduğu da ortaya çıkmaktadır. Aslında, araştırmamızın ilk anında soyut bireyin, *Ötekileri* kendi pratik alanında bir çokluk olarak algıladığı açıktır. Ayrıca onun egemen *praksisinin*, alanın ihtiyaçlar ışığında sürekli yeniden düzenlenmesi olarak

5). Açıkçası bu amaç, söz konusu toplumun bazı ihtiyaçlarına cevap vermeli ve anı tanımlayan tarihsel koşullarda bir zorunluluk olarak ortaya çıkmalıdır. Normalde, farklı yerlerde birbirlerinden habersiz ama aynı amacın peşinde olan bireyler vardır. Ancak bu, onların bireysel olarak ortak bir zorunluluğa maruz kalmadıkları anlamına gelmez; ve sık sık olduğu gibi, sonunda birleşseler bile, ortak bireyler olarak toplumsal nesneyi keşfetmezler.

Bu nesnel çokluğun pratik birliği. Bu birlik salt bir seri başkalık olarak görünebilir; ama eğer dışsal bir grup varsa, gördüğümüz gibi, birey tarafından birleştirme dışarıdan gerçekleştirilse de, pratik özerklikte gerçekleşen içsel bir birleşmeyi sergilediği ölçüde kendini bir grup olarak ortaya koyar. Ancak her şeyden önce pratik fail, organik bireylerle olduğu kadar cansız nesnelerle de ilgili olarak bütünleştirici eylemler gerçekleştirir: yürüyen bir kalabalıktan kaçmak onu bütünleştirmek, yalnızca bir dizi olabilecekken onu bir gruba dönüştürmektir. Dolayısıyla, *gerçek bir grup oluşturma* eylemi organik *praksiste* zaten verili durumdadır ve *tam da* her ne olursa (ister hareketsiz ister organizmalardan oluşmuş olsun) ayrık bir çokluğu birleştirme olasılığı her zaman var olduğu *ölçüde* verili durumdadır. Bu olasılık bir belirsizlik içerir çünkü grubun dışarıdan oluşturulup oluşturulmayacağı henüz kararlaştırılmamıştır (bu, halihazırda oluşturulmuş bir grubun totalizasyonu olarak bir tuzağın inşasında olabileceği gibi, bir seriyi tanımlayan bir pratikte de – çocuklar, hastalar vb. - cömertliğimin nesnesi olabilecek birleşik, alıcı bir grup olarak) ya da hem kendisini hem de diğerlerini sarmak için fail tarafından üretilen bir sargı olarak mı oluşturulacağıdır. Ancak bu belirsizliğin gerçek olmaktan ziyade *mantıksal* olduğu açıktır. Pratik öncelik başlangıçta dışarıdan totalize edilen grup-nesneye verilir, çünkü birincil hareket pratik alanın nesnel yapılarının egemen bir şekilde yeniden düzenlenmesidir. Ve herkes için yararlı ortak bir amacı gerçekleGtirmek için bir grup oluGturmaya çalıGan herkes, baGlangıçta, giriGime baGladığı soyut anda, bunu amacına ulaGma aracı olarak görür. Yalnızca topluluğun ilerleyen kuruluGu, kendisinin de *zorunlu olarak bu* toplulukla *bütünleGtiğini ona* yavaG yavaG gösterir. Ancak bu durum onun çoklu faaliyet kavrayıGını bizim için daha da açık ve belirgin hale getirir: henüz oluGturulmamıG ya da oluGturulma aGamasında olan grubun dıGında kaldığı anda, içselleGtirilmiG bir çokluğun birliğini bireysel *praksis* açısından belirli bir araç olarak kavrar. Aslında maddi nesneleri de örgütler: *praksisinin* diyalektik bütünlüğü içindeöğeleri, örneğin sistemin bir noktasında yaptığı bir hareketi amaçlanan nesnelere iletebilecek ve güçlendirebilecek şekilde etkileşime maddi yarı bütünlükler yaratır. Aşkın, örgütsel hareket, gruplandırılanlar insanlar olduğunda ilke olarak farklı değildir; fark girişimin kendisinde ortaya çıkar (ve aslında başlamasına da gerek yoktur: soyut şema

sentetik hareket yeterlidir), öngörülen birlik dolaylı olarak herkesin faaliyeti aracılığıyla kendini sürdürüyor gibi görünür.

Bu ilk ifŸa iki çeliŸkili özelliği ortaya çıkarır: hareketsiz nesnenin pasifliği kurulmuŸ olan birliği korur ama aynı zamanda sonsuz bir dağılmayı da örter. Öte yandan, oluŸum halindeki bir grubun faaliyeti gerçek birliği *praksis olarak* gerçekleŸtirir, ancak böylece söz vermiŸ üyelerin gerçek çokluğunu, *üretilmiŸ* bir atalet tarafından sürekli olarak aŸılan bir çokluk olarak ortaya çıkarır. Öte yandan, dıŸarıdan birleŸtirilmiŸ bir grup ile kontrollü bir mekanik sistem arasındaki orijinal fark temelde bir karmaŸıklık ve basitlik meselesi değildir; insan sistemi, etkilerini kendisi aracılığıyla üreten pratik bir düzenlemedir. Dolayısıyla, egemen birey kendi pratik alanının insani çokluklarını *bir grup olarak yeniden düzenlemeyi ,* unsurları birleŸtirilmiŸ ve pratik bir kurala yönetilen ve örgütlenmesi atıl sistematizasyondan temel bir açıdan farklı olan araçsal bir sistem üretmeye çalıŸır: pasifliğin ve özgüllüklerin üretkenliği olarak özerklik. Ve örgütlü grupların karmaŸıklığı genellikle faillerin o tarihsel anda yapabilecekleri mekanik düzenlemelerin karmaŸıklığı ile bağlantılıdır.

Bu açıklamalar elbette grubun üreticisi olarak bireyi vurgulamak için değildir (bu tesadüfi durum sınırlı bir ilgiye sahiptir). Sadece organik bireyin, pratik alanı örgütleme hareketi içinde, araçsal bir yapı olarak grup-nesnesine dair bir kavrayıŸ geliŸtirdiğini göstermeyi amaçlamaktadır. Kayaların arkasına sığınabilen herkes, diğer kitlelerin arkasına da sığınabilir. Bu temelde, eğer bu adamlar herhangi bir nedenle onu koruma görevini üstlenirlerse, bu yeni kaya türlerinin karşılıklı vaatleriyle *kendilerini* kaya haline getirdiklerini ve kaya olarak bir araya gelmelerini bir işlevler karşılıklılığı aracılığıyla düzenlediklerini kavrayabilecektir. Bu, sanki kendi iradesi tarafından canlandırılıyorlarmış gibi davrandıkları ve aynı *zamanda* iradesinin onlar aracılığıyla dallanıp budaklandığı ve birleşmek için sayısız farklılıklar ürettiği ve her yerde tamamlanmış olarak, kendisini aynı olarak tanımak için her yerde kendisine karşı çıktığı anlamına gelir. Ancak bu sürekli çözülen karşıtlıklar onu dışarıdan rahatsız etmez. Ne *ensemhle* (*özel* bir *araç* olarak kişisel girişimine entegre edilen ve sonuç olarak amacın kendisi tarafından aydınlatılan grup-nesne), ne de ayrıntılı yeniden düzenlemeler (basit bir müzik notasının bir akora dönüşmesi, planın güçlendirilmesi ve

çoğul gerçekleşme) onu rahatsız edebilir. Tehlike tehdit ettiğindePretoryen muhafız *kendini* hükümdarın etrafında *düzenler*; ancak tehlike *onu* tehdit eder ve tehlikeden kaçınmanın basit bir aracı olan grup-nesnesi, yüce şahsiyetin korkuları açısından çözümlenmelidir ve onları imkansız olarak dışladığı ölçüde güvence sağlar; Egemen kapılardan, pencerelerden ve dış dünyaya açılan her şeyden 'korkar'; pratik alanın çeşit çeşitlenen korkuları, bir anda, gidip kendilerini mümkün olan her girişte konumlandıran muhafızların çeşitliliğinde *önlemler olarak* somutlaşır. Bu anda aktif ve işlevsel hale gelirler (aktif pasiflik olarak atalet, korunacak girişin nesnel yapısı tarafından tanımlandığı ölçüde güç, vb); ve korunmakta birey bunları, örneğin, nesnenin gerektirdiği ve kendi başına olsaydı art arda gerçekleştirmek zorunda kalacağı eylemlerin eşzamanlı olarak gerçekleştirilmesi olarak anlar.

Aslında birey için grup-nesnesinin yeniliği burada yatar – burada (her birinin ve hepsinin) *praksisinden* ziyade, çünkü *praksis* aslında her zaman *praksis* aracılığıyla *anlaşılır*, en azından biçimsel gerçekliği bakımından (çünkü burada söz konusu olan tam da belirli maddi desteklerin uyumluluğudur). Kökeni itibariyle dönüşüm, bireyin başarılı bir şekilde gerçekleştirmesi gereken şeyi karşılıklı ilişkiler temelinde eşzamanlı olarak gerçekleştirme olasılığında yatar. Ancak, bu eşzamanlılığı kavramanın temelinin organizmanın *kendi pratiğinde* verildiği gerçeğinden ayrı olarak (*birey* için en basit işlem organizasyonudur: Bir kaldıracın kolunu tutuyorum ve sağ elimle itiyorum; diğerini sol elimle çekiyorum; aynı zamanda eğiliyor ya da uzanıyorum vs.) ve grubun nesnel içselliği içinde pratik bir yeniden dağılımının şematik olarak organik *duruş* tarafından sağlandığı ve bunun bir duruma yanıt olarak bir nesnenin her pratik, kendiliğinden başkalaşımının kavranmasını içerdiği gerçeğinden ayrı olarak, vurgulanması gereken en önemli nokta, araçsal (ve hareketsiz) bir topluluğun bir kişi tarafından düzenlenmesinin, temel bir amaç olarak, belirli bir pratik zamansallaştırmanın eşzamanlılığa sıkıştırılmasını içerdiğidir, böylece fail bu düzleştirilmiş süreyi yeni bir zamansallaştırma ile aşabilir.

Buna 'zaman yaratmak' denir ve zamanın bir zorunluluğudur
kıtlık dünyasında herkesin zamanı kıttır (ancak bu pratik zamansallaştırmadan başka bir şey değildir). Bu şekilde, bir kişi

'ulaşılabilecek' bir yardımcı araç, daha sonra kullanılacak bir başka araç, biraz daha , üzerinde kullanılacağı nesnenin yakınında; ve bu şekilde, söylediğim gibi, eylemsiz karşılıklı bağımlılıklar inşa edilir, böylece *bireysel* pratik hareketler aynı anda birkaç yönde emilebilir, bölünebilir ve dağıtılabilir. Kısacası, grup-aracı ile hareketsiz araç arasında – en azından toplumsallığın temel biçimlerinde – görünür çelişki yoktur. Ona görevlerini veren için, grup-nesnenin (örneğin köleler) temel özelliği, bireyin *praksisini özümseme* ve onu zamansal ve pratik birliği haline getirme yeteneği olarak görünür. İlkel toplumlar ve teknikler için, hareketsiz alet bireysel *praksisin* büyülü, çifte muhafaza eder: alet yapımcısının geçmiş emeği ve kullanıcısının geçmiş emeği alette çakışır; ve bu tür toplumlarda aleti yapan ve kullananın genellikle aynı kişi olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla ilkel için bu büyülü karakter, [kendi gelecek *praksisinin]* ona eylemsizlikte yazılı bir güç olarak ve bu edilgenliğin geleceğe doğru zaten verili bir aşılması olarak kaynaklanır. (Açıktır ki iki an - yaratım ve edilgenliğin kayıtsızlığında birbirine nüfuz eder). Şimdi, enstrümanın kendisi *belirsiz bir güç* değildir*:* organize bir gerçekliktir (örneğin, bir bıçağı *ve* bir sapı vardır). Dolayısıyla bu temel düzeyde, bir yanda bir bireyin projesini ve *praksisini* yeniden içselleştiren ve böylece bir araç olarak onun nesneyle *ilişkisi* haline gelen grup-nesne ile diğer yanda onu sahibi ile amacı arasında bir dolayım olarak üreten ve oluşturan bir *praksisi* özümseyen hareketsiz araç arasında bir homo genite vardır. Bu, yerlinin silahlarına ya da aletlerine *mana* atfetme yönündeki büyülü eğilimi (, potansiyel *praksis* olarak bir *güç* ve geleceğe karşı bir ipotek) ve yabancıdaki, örgütlü grubu güçlerle donatılmış maddi bir nesne olarak ele alma yönündeki karşıt eğilim ile gösterilir. En uç durumda, pratik-etkisiz *alanda,* kutsallaştırılmış araç ve bütünleştirilmiş grup eşdeğerdir.

Tersine, pratik alanda bir insan avı özellikle de *kendisi* için bir av- için örgütlenmiş bir grup tarafından izi sürülen bir birey, bu örgütlü *praksisi*, kendi somut bireyselliğinden daha geniş, daha esnek ve daha güçlü, ama onunla homojen bir bireysellik ikiliğinin özgür projesi olarak deneyimler. Pratik alan ona bu özgürleşmiş om tarafından baltalanmış gibi görünür; alandaki her nesnenin diğer anlamı haline gelir. Ve bu diğer anlam pratik hakikat haline gelir: verili bir çıkışın (bir kapının veya yolun) hakikati artık şu değildir

bir çıkış değil, grup tarafından kurulan bir tuzaktır. Birey, nesnelliğini grup için yeniden içselleştirmeyi, yani kendi eylemlerini düşmanlarının ortak özgürlüğü açısından deşifre etmeyi başaramadığı sürece çemberden çıkmayı deneyemez: gerçekleştirmek üzere olduğum eylem tam da onların benim onlar için olduğum nesneden bekledikleri şeydir, vs. Böylece, bu ortak amaç *kendisi olduğu için,* ortak amaç hakkında derhal bir anlayışa sahip olur. Ve kendisi olduğu nesne temelinde, grubun (kendisinin negatif ve totalleştirici birliği olduğu) faaliyetlerini pratikte ve ileriye dönük yeniden inşa edebilir56 ve böylece kendi eylemini kaçış ya da pratik bakış açısından nesnel olarak değerlendirebilir. Birey ile onu çevreleyen grup arasında *diyalog* (rasyonel antagonizma anlamında) mümkündür. Ve her ikisi de -kendi yalıtılmışlığı içinde *kendisi* ve ya her biri ve hepsi aracılığıyla ya da farklılaşmış organlar aracılığıyla öteki- *kendi payına* kendi eylemlerini nesne olarak ele alarak ötekinin nasıl davranacağını değişken bir hata payıyla *öngörebilir*.

Bunun ötesine geçmeli ve avlanan adamın pratikte grubun hakikatini fark ettiğini not etmeliyiz: tüm avcılarının isimlerini ve karakterlerini bildiği özel durum dışında (ki bu sadece çok sınırlı bir çoklukta geçerli olabilir), grubu bir hiper-organizma olarak değil, her yapıda ve herkesin *praksisinde her* yerde bulunan bir şey olarak fark eder. Bu arada avlanan adam bir kapının ya da ağaçların ardındaki insan varlıklarını görür ya da tahmin eder ve bu varlıkların *hepsini aynı* olarak *görür;* onların acımasız vahşetinin *her başka yeri bir buraya dönüştürdüğünü* görür. Ona göre farklılaşma tamamen pratik duruma bağlı olacaktır: *grup* yukarıda bir tepenin üzerindedir, böylece bütün bir bölgeyi kontrol eder; *grup* aşağıda, işlevi onu gizlemek olan ama aynı zamanda karşı finalite yoluyla bazı varlıkları ondan gizleyebilen bazı ağaçların arkasındadır. Böylece, pratik özgürlük olarak grup için nesnelliğinin pratik olarak aşağılanması yoluyla

56. Düşman bir imha grubunun ya da 'doğal' bir tehlikenin, tüm üyeleri ortak (ve seri olmayan) bir imhada birleştiren yıkıcı süreç aracılığıyla kendilerini nasıl verili bir grubun negatif totalizasyonu olarak oluşturabildiğini daha önce görmüştük. Ancak burada negatif totalizasyon farklıdır: birey kendisini bir nesnel olarak gizleyerek ve bu nesnelliği yeniden içselleştirerek, kendisini takip eden grubun dış-varlığı *(etre-dehors)* haline gelir ve öldürülme tehlikesiyle tehdit edildiği ölçüde, kendisine yaklaşan ölümü düşman gruba ait bir olasılık olarak ve grubun başarısının (bireyin yok edilmesi) negatif bir nesnelleştirme olarak (sonuç hareketsiz bir ortadan kaybolmadır) gerçekleşme olasılığı olarak görür.
Birliğin (linççiler sonra dağılırlar).

işlevin gerçekliğini ortaya koyar. Araziyi *siper* almadan ağaç perdesinin arkasına geçmeye karar vererek, bu *aynılıkları (les memes)* gerçek durum aracılığıyla, işlev aracılığıyla farklılaştırır: ağaçların arkasındaki bu ortak bireylerde, grup ona yakındır, ancak onu görmek için o kadar iyi bir konumda değildir; tepede pusuya yatanların şahsında, grup daha uzaktadır, ancak bir araç aracılığıyla daha uzağı görebilir (tepe *kullanılmaktadır).* Ve işlevlerin bu farklılaşması hiçbir şekilde kaçağın tuzağa düşürülmesini engellemez: ve bu nedenle işlev, karşılıklılık ve yapı, imha için örgütlenmiş bir özgürlüğün fizyonomisi olarak avlanan adamın da ortaya çıkar. Başka bir deyişle, avlanan adam, kuşatılmışlığın gerilimi içinde, *ağaçların arkasındakileri tepedekilerle* aynı görür, her ikisi de karşılıklı konumlarıyla onu kaçma olanağından yoksun bırakır; ve ortak *praksis* ona her iki yerde de, oradaki tehlike ile aşağıdaki tehlike birbirinin işlevi olduğu ölçüde, *burada* bir şey olarak görünür. Ancak insan avının kasıtlı eyleminde bu karĢılıklılığı her yerde, her alt grubun her üyesinde ortak *praksisin* kasıtlı bir yapısı olarak görür. Aslında, düşmanın koordinasyonunun her yerde bulunmasının ışığında hareket eder: aşağıdakilerle doğrudan bağlantılıdır. Tepedekiler tarafından görülürse, onu ovada gizlenen alt gruplara doğru *zorlayacaklardır* vs.

Bu örneği daha fazla geliştirmeye gerek yoktur. Olması gereken Diyalektik incelemenin anları olarak bu örneklerin ortak *praksisin* biçimsel yapısının *bireysel* praksisin sentetik birliği olduğunu göstermediğini kabul etmek [illegible] ve bu formül zaten yanlıştır. Ancak en azından bir bireyin *praksis* anlayışının, bir grup-nesnenin , bir grup-öznenin *praksisine* ya da pratik bir organizmanın *praksisine* uygulandığında aynı türden kalabileceğini kanıtlarlar. Her durumda, ortak amaç pratikte grubun verili olanı aştığı şey olarak kavranır; ve bu pratik algının kendisi de bireysel bir aşkınlıktır *(depassement);* ve her durumda, eylemler gelecekten şimdiye doğru bir hareket içinde deşifre edilir ve her biri bu gerileyen birlik içinde kendini, ortak nesneleştirme tarafından birleştirilen, amaca giden bir araç olarak ortaya koyar.

Bunda şaşırtıcı bir şey yoktur: Grubun amacının, yalnızca her bir ortak, yani taahhüt edilmiş ve yapılandırılmış birey aracılığıyla ortaya çıktığı ölçüde ortak olduğu doğrudur; ama aynı zamanda

Pratik anın organik *praksis* yoluyla gerçekleştiği ve ortak görevin kendisini onda nesnelleştirdiği ölçüde bunun kendisini bireysel görevin kavranması olarak oluşturduğu doğrudur. , nihai, ortak amacın kendisini ancak bireysel eylem yoluyla ve onun ortak ötesi olarak ortaya koyabileceğini ve yapının, bütünlükle bir ilişki olarak, yerine getirilen görevin derin anlamı *(anlamlandırma)* olarak yaşandığını gösterir. Eylemin belirli belirlenimleri aslında bireye gruptan, kendi bireysel izolasyonunda üretemeyeceği ve hatta anlayamayacağı yeni bir tüzük olarak gelir – özellikle ve temelde, özgürlüğün serbest bir sınırı olarak rehin. Aslında, bireysel saydamlığına indirgenmiş bir *praksisin* hiçbir şekilde belirsiz bir geleceği (yani, *praksisin* tüm koşullarının farklı olduğu bir geleceği) taahhüt edemeyeceğini gördük; kendi özgürlüğüm, Ötekiler için öteki olduğu ölçüde Öteki olarak bana karşı döner. Böylece eylemin *modalitesi*, normatif yönü, farklı koşullarda başka bir grubun üyeleri olarak yaşasalar bile, olanlardan çoğu zaman kaçar.

İnsanların *fanatizm, körlük* vs. olarak adlandırdıkları şey aslında başka bir grupta deneyimlendiği ve biz *bireyler olarak* bunu *bireylerde* duygusal bir olay olarak ele aldığımız ölçüde kardeşlik-terörüdür. Ancak, bir yandan, bir rehin hiper-diyalektik tarafından üretilmez; bireyler arası karşılıklılık ilişkisinin bir . Öte yandan, eylem *kipliği* gruplaşmamış bireyi dışarıdan atlatsa bile, bireysel *praksisin* dolayımıyla grup içinde yaşanmaya devam eder*;* bu da iktidarın ve zorunluluğun bu praksisi üretmekten ve nitelemekten çok, ona vesile oldukları ölçüde onun tarafından benimsendiği ve içselleştirildiği anlamına gelir. Somut olarak ortaya çıkma ve koşullara uyum sağlama sürecinde, özgür *praksis* kendi ataletini, kendi sınırlamalarını üretir ve bu belirlenimleri Varlık içinde tutar. Dahası, bu araştırmanın başında gördüğümüz gibi, bireysel *praksis* derhal karşılıklıdır. Ve karşılıklılık, rehin adlandırdığımız, çokluğu içselleştiren özgürlüğün– işlenmiş ürününün temelidir. Rehin, rehinli *praksisin* grup hedefinin ve rehinin ortak bir anlayışını ima ettiği gibi, grup ataleti oluşturmanın bir aracı olarak karşılıklılığın pratik kavranışıdır. Bu bakıldığında, kiplikten ayrı olarak (grup üyesi olmayan grup üyesinde bunu tanıyabileceği biçimsel koşulları diyalektik olarak kurmak hala gereklidir), grup üyesi ile üye olmayan arasında *her zaman* olası bir karşılıklılık vardır; ilkinin koşullarını açıklamak zor .

(ancak bu zorluk *a posteriori* olarak ortaya çıkar*;* asker, ne tür bir savaşta bağlı olarak birliğinin iç ortamını asker olmayana açıklamayı kolay ya da zor bulacaktır), ancak *amacını* ona her zaman açıklayabilir. Başka bir deyişle, şu üç kavrayış arasında biçimsel homojenlik olduğu sürece iletişim kurabilirler: grup nesnesinin gruplaşmamış özne tarafından kavranması (bireysel, gruplaştırıcı eylemin bir alt nesnesi olmak anlamında); grup-öznesinin gruplaşmamış olan tarafından bir nesne olarak kavranması (yani, nesnelliğini içselleştiren süreç tarafından) ve grup-praxis'işlev ve nesnelleştirmenin bir aracı olarak üyelerinin her biri tarafından kavranması.

2 *Kendiliğindenlik ve Komut*

Ancak bireysel *praksis* ile ortak *praksisin* homojenliği, iĢimizi bir yana, ilk baĢta bize güçlükler ; bir tür aporia ya da diyalektiğin iktidarsızlığını içerir. ĠçselleĢtirilmiĢ bir çokluk olarak grubun organik bireyden son derece farklı olduğu, baĢka bir deyiĢle grubu bir organizma olarak ele almaktan mecazi anlamda kaçınmıĢ olduğumuz düĢünüldüğünde, grup nasıl olur da temel yapısı bireysel eylemlerle aynı olan üretebilir? Bir sınırın *a priori olarak* verildiği söylenebilir. Ne rehin alınmış bir atalet olarak benimsenen bir sınırlama, ne de atıl bir maddeselliğin verili bir girişime karşı aşılmaz direnci olarak deneyimlenen ve acı bir sınırlama: daha ziyade, onu gerçekleştiren failin iç yapısından bağımsız olarak, orijinal hareketini yeniden üreten diyalektiğin bir tür nefessizliği. Bu yeni bir tür aşılamazlık içerir ve bunu açıklamak gerekir. Bunu için, örgütlenme sürecini daha yakından incelemeliyiz; bu süreci rehine dayalı grup-içinde-varlığın gerçek bir oluĢumu olarak değil, bir görev dağılımı olarak almalıyız.

Örneğin devrim dönemlerinde, yukarıdan, yani iktidarı Ģimdilik elinde tutan unsurlardan gelen merkezileĢtirici, otoriter bir eğilim ile tabandan geliĢen demo-kratik, kendiliğinden bir eğilimi karĢılaĢtırmak yaygındır. Birincisinin, kitlelerin hiyerarĢik bir yapıda örgütlenmesini gerçekleĢtirmesi beklenir.

eylem gruplarını *dıGarıdan* ya da en azından donmuG bir *içkinlik*- aGkınlık temelinde gerçekleGtirdiği; ikincisinin ise grupları çokluğun kendi üzerindeki özgür, ortak eylemi yoluyla ve bu Gekilde *içkinlikte* gerçek demokratik özbelirlenimi temsil ettiği varsayılır. Bu örgütlenme arasındaki farkın niteliksel ve radikal olduğu varsayılır; bunlar *özünde* birbirine karGıt iki gerçeklik olarak ele alınır, bunlardan yalnızca ikincisi grubu ortak bir öz-yaratım olarak gerçekten oluGturabilir. Bu temel karGıtlığın anlamı, gerçekten ortak hedeflerin, iGlemlerin ve düGüncelerin, kitlelerin kendiliklerinden ve kendiliğinden örgütlenmelerinin özerkleGtirilmesi sürecinde üretildiğidir.

Bu anlayıGın burada tartıGılamayacak siyasi ve ideolojik temelleri vardır. Örgütlenmenin yukarıdan mı dayatıldığı yoksa aşağıdan mı üretildiğinin *siyasi açıdan* büyük önem taşıdığını inkar etmiyorum. Benzer şekilde, bir hareketin toplumsal, ideolojik- etik (ve *öncelikle* maddi) sonuçlarının, halk hareketinin liderlerini *praksisinin* geçici bir ifadesi olarak üretip üretmediğine ve bu *praksisin* gelişimi yoluyla onları yeniden özümseyip aşıp aşmadığına ya da tam tersine, bir grubun kendisini kitlelerden koparıp koparmadığına, iktidarın uygulanmasında uzmanlaşıp uzmanlaşmadığına ve görevleri halkın amaçlarına ilişkin kendi anlayışı ışığında otoriter bir şekilde düzenleyip düzenlemediğine bağlı olarak tamamen farklı olacağını kabul ediyorum. Elbette her iki durumda da rejimin kendisinin ve bireyler arasındaki karGılıklılık iliGkilerinin farklı olacağı açıktır. Ancak burada önemli olan nokta, *her* türlü *siyasi düGünceden bağımsız* olarak, yeniden gruplaGma ve örgütlenme biçiminin, yukarıdan bir mi yoksa serinin kendi içinde seriliğin tasfiyesine ve bunu izleyen ortak örgütlenmeye mi bağlı olduğuna göre temelde farklı olmadığıdır. Kısacası, bu Blanqui, Jaures, Lenin, Rosa Luxemburg, Stalin ya da Troçki ile ilgili bir mesele değildir ve olamaz. Ve nasıl ki önceden tasarlanmıG bir suç ve haklı bir savunma eylemi, aralarındaki tüm pratik ve hukuki farklılıklara rağmen, aynı kasları içerebilir ve aynı temel eylemlerle gerçekleGtirilebilirse (farklılıklar daha yüksek bir düzeyde ve farklı bir *praksisin* -örneğin bir polis soruGturması ya da bir yargılamanın- bakıG açısından ortaya çıkar), aynı Gekilde, biçimsel anlaGılabilirlik ve rasyonalite türü de aGağıdan örgütlenmede olduğu gibi yukarıdan örgütlenmede de aynı olabilir.

Aslında diyalektikten bahsetme alışkanlığının
tical kitlelerin dönüşümleri her zaman metaforiktir. Çünkü

Örneğin Troçki, işçilerin ve askerlerin ilk toplantılarının yol açtığı niteliksel dönüşümü (özellikle devrimci potansiyel açısından) vurguladığında, tamamen haklıdır. Ve bugün, başka yazarlar bu görüşleri ele alıp Macar isyancıların devrimci karakterini göstermek için geliştirdiklerinde, gerçekten devrimci bir durumun hem özgül koşullarla hem de işçiler, öğrenciler ve askerleri içeren ayaklanmacı grupların oluşumuyla karakterize edildiğini gösterdiklerinde, tarihsel olarak, yani somut belirlenimleri artık bizim araştırma alanımıza girmeyen bir düzeyde haklı olabilirler. Ancak bazı tarihçiler ya da Marksistler (Troçkist olsun ya da olmasın), olaydan önce ya da sonra, bu "tipik devrimci" toplantıların sanki organik bir sentez kendiliğinden ortaya çıkmış gibi -elbette ilgili üç toplumsal grubun niceliksel ilişkilerine dayanan, ancak niceliksel ilişkiyi yeni bir *niteliksel* farklılaşmaya doğru aşan- "Gestaltçı" bir tanımını yaptıklarında onları takip etmekten kaçınmalıyız. (Gördüğümüz gibi Engels, her tutarlı Marksistin dıĢ diyalektik adına niceliğin niteliğe dönüĢümünü ortaya koymasına izin vermiĢtir). *Aslında,* askerler ve işçiler isyanın ilk örgütleyici komitelerini oluşturseler bile (sadece 1789'da Paris'te Quartier S aint-Antoine sakinleri ve Fransız muhafızlarının karşılaşmasıyla değil, aynı zamanda 1918'de Almanya'da 1917'de Rusya'da), bu ilişkiler *çok* ve her durumda belirlenmelidir: diyalektik bir süreçte çeşitliliği bulmak ve tanımlamak zordur.

Analitik Akıl için bu, terimlerine kayıtsız bir iliĢki olarak somut bir gerçeklik iken, diyalektik bir araĢtırmada, göreceğimiz gibi, ya dolaysız, soyut bir görünüm, çözülmesi gereken ilk yanılsama olarak ya da tüm araĢtırmanın somut, gizli sonucu ve rasyonel geliĢmenin ama nihai temeli olarak ortaya . Ve eğer "tipik devrimci" bir örgütün doğası önyargılı olmadan, bu grupları belirli bir somut tarihsel durumda, örneğin 1917'de St Petersburg'da *ya* da 1918'de Berlin'de, ama aynı anda her iki kentte değil, hayal edersek, o zaman somut bir karĢılıklılık iliĢkisi kendini yeniden kuracaktır. için, ülkenin ve kentin o durumu ve Donanma ve Ordunun özel nitelikleri göz önüne alındığında, burada ve her zaman, ya askerler ya *da* denizciler ve her durum ayrı ayrı incelenmelidir – Kronstadt St Petersburg değildir, vb.) hükümete pratik, bir kanıt ve onun isyanı bastırma giriĢimlerine karĢı bir savunma, diğer sınıflarla doğrudan ya da dolaylı bir iliĢkidir.

Özellikle de seferber edilen köylüler diğerlerinden sayıca fazla olduğu için köylü sınıfı için ve ayrıca bu savaş yorgunu, hoşnutsuz askerler işçiler, eski köylüler ve savaşçıların aslında en ileri kesimini temsil kırsal kesim arasında arabuluculuk için) ve rejimin çöküşünün bir kanıtı, evrenselleşmenin bir başlangıcı: bu diğer sömürülen adamlar onlara tüm sömürülen insanların temsilcileri olarak göründü. Ama hepsinden önemlisi, 'askerler bizimle' herkes için ve herkesin içinde özel bir anlam kazandı çünkü askerler 1905'ten beri (daha önceki zamanlardan bahsetmiyorum bile) kendilerine rağmen baskı araçlarıydı. Tersine, dış disiplini reddeden bir asker için işçiler tek bütünleşme ve mücadele disiplini olasılığını temsil ediyordu; işçiler, askerlerin aksine, ayaklanmaların grevlerden bile daha fazla pratik örgütlenme gerektirdiğini biliyorlardı.

Bu *karşılıklılık* ilişkileri, önerilen 'Gestaltçı' sentezlerin tam tersidir: kendilerini eylem içinde *pratik* bir *tanıma* yoluyla, vaadin zımni temeli üzerinde kurarlar. Ve karşılaşmayı yöneten *verili* heterojenlik, yaratılmış bir heterojenliği garanti eden rehinli bir homojenlik haline gelir. Öte yandan, bu tür örgütlü grupların pratik amaçlarını inkar etmek saçma olacaktır: her durumda bir tehlike vardır ve savunmayı güvence altına almak, uyanıklığı sürdürmek vb. gereklidir. Ve her Ģeyden önemlisi, hoĢunuza gitsin ya da gitmesin, tarihçiler tarafından ortaya konan gerçeklere geri dönmek zorundasınız: örgüt, örgütleyicilerini seçer. Onları reddedebilir ya da yeniden özümseyebilir, ancak genel olarak konuşmak gerekirse, pasifliği benimseyerek işlevi destekleyen rehin aracılığıyla onları rollerinde koruduğu inkar edilemez. Örneğin Fransız Devrimi tarihçileri, 1789-1794 yılları arasında her önemli olayda hazır bulunan ve kesimlerin 'sıradan bireylerinin' örgütleyicileri olarak gördükleri ve popüler 'günler' arasında karşılıklı eylemsizlikle işlevlerini yerine getiren, günlük dağınıklıkta bir tür pasif örgütsel kemikleşmeyi sürdüren, bazıları tanımlanmış ve izleri sürülmüş bir popüler ajitatörler kategorisi olduğunu ortaya koymuşlardır: örgüt, gerilim anlarında onların etrafında yeniden şekillenirdi. Bu popüler ajitatörler *lider değillerdi:* güçlerinin gerçek liderlerinkinden farklı olmasının başlıca nedeni de buydu. Emir vermiyorlardı: ama grup kendini onların etrafında yeniden yapılandırıyor, onları yüceltiyor ve gücünü onlara iletiyordu; onlar aracılığıyla kendine emirler veriyordu. Bunlar aslında sadece üçüncü taraflar olup, düzenleyici faaliyetleri zımni rehin temelinde işlev kazanmıştır. Bunun için

Bu nedenle, bunları halk örgütünün demokrasisine karşı argüman olarak kullanmak saçma olacaktır.

Ancak iki önemli noktaya dikkat çekmek gerekir. Bir yandan bu demokrasi gerçekten de kardeşlik-terörüdür, yani aslında şiddete dayanmaktadır. Bu nedenle Guerin bunu yukarıdan gelen otoriterliğin Çiddetiyle karÇılaÇtırmakla yanılmaktadır. Her ne kadar koÇullar taban ve tepe arasında Çiddetli çeliÇkiler yaratsa da, yukarıdan gelen Çiddetin tek olası temeli aÇağıdan gelen Çiddettir. Ancak göreceğimiz gibi, şiddet kökenlerinden uzaklaştıkça saflaşma eğilimindedir ve kaybolan şey kardeşliktir. Öte yandan – ve bizim için en önemli olan da budur - işlevin vaat edilen ataleti sayesinde, örgütleyici-ajitatör bir süre için grubun *praksisini* tanımladığı ve kendi örgütünü yarattığı araç olarak kalacaktır. Bu, örgütleyicinin belirli bir eylemi dayatabileceği ya da bir diğerini yasaklayabileceği anlamına gelmez: emir vermeye kalkarsa gücünü derhal kaybeder. O bir aracıdır ve bunu bilir; ve eğer harekete geçerse (yozlaşmıştır) bu grup aracılığıyla ve gizlice olur. Ancak halkın emirleri onun ağzından çıktığı için, yeniden örgütlenme onun bireysel *praksisi* aracılığıyla gerçekleştirilmek zorunda olduğu için ve onun öğütleri ve jestleri ortak hedefi gösterdiği için, halk *praksisinin* esasen *bir tarafından* yaratılabildiği, anlaşılabildiği ve örgütlenebildiği sonucuna varmak zorundayız; bu da başka bir deyişle, grubun ortak eylemini ancak bireysel tanımlamanın aracılığı ile tanımlayabileceği anlamına gelir. İçkinlik-aşkınlık geriliminde 'lider' grubun bir yarı-nesne olarak yeniden örgütlenmesine gider ve yarı-nesnel işlevleri bu şekilde tanımladığı amaca uygun olarak dağıtır. Bu yolla, yarı-nesnellik içinde, tıpkı inorganik dünyadaki araçsal bir sisteme bireysel *praksis* tarafından bir organizasyon verilmesi ve pasifliğiyle onu desteklemesi gibi, varsayılan eylemsizlik yoluyla kendisini olduğu gibi koruyacak pratik bir aygıt inşa eder. Elbette işler bu kadar basit değildir: Sözü kesilir ya da uyarılır, icadı başkası tarafından öngörülür, birkaç kişi herkesle bağlantılı olarak kendiliğinden örgütlenir ve diğerleri ona bazı yeniden düzenlemeler önerir vs. Söylediğim gibi, o bir anlamda bir arabulucudur. Ancak önemli olan nokta, bu aracılık grubun kendisi, kontrol, dağıtım . organlarıyla birlikte nihai olarak oluÇmadığı sürece bu aracılığın gerekli olduğudur. Ve açıkçası, *o zaman*, özyönetim sistemi ne olursa olsun (Sovyetler, devrimci komiteler, vb.), bireylerin arabuluculuğu basitçe kurumsallaşmış olacaktır. Örneğin, eğer qn oy verirse

Bir önerge için oy kullanırken diğerine karşı, bir değişiklik için oy kullanırken diğerine karşı, kısacası bireysel, pratik bir söylem caydırıcılığı için oy kullanılacak.

Düzenleyici bir üçüncü taraf ile bir lider arasındaki fark, birinin yetki sahibi olması diğerinin ise olmamasıdır. Emir komuta meselesine birazdan geleceğiz. Ancak -çeliGkilerin durumlar dıGında- "aGkınlık-içkinlik" geriliminin ortadan kalktığı düGünülmemelidir. Aslında, lideri kışkırtıcıdan ayıran şey – gücünün zorlayıcı doğası bir yana - çoğu zaman onu gruptan ayıran dolayımların sayısıdır. Ancak her durumda diyalektiğin garip bir sınırıyla karGılaGırız: örgütlü grup, gücü ve becerisi iki katına çıksa bile hiçbir bireyin tek baGına elde edemeyeceği sonuçlar elde eder; dahası, pratik bir varlık olarak örgüt normalde herhangi bir organizmadan karmaGık ve daha iyi uyarlanmıG bir Gekilde oluGturulur. Kare düzenindeki bir muhafıza benzemek için, kişinin kafasının her yerinde gözleri ve sırtında kolları olması gerekir; geceleri muhafızlar tarafından korunan bir savaş birliğine benzemek için, kişinin aynı anda hem uyuyabilmesi hem de nöbet tutabilmesi gerekir. Dolayısıyla bir organizasyon bir organizmayı *yeniden üretmez*, ancak insan icadı yoluyla onun üzerinde bir geliGme olması amaçlanır. Organizmanın pratik birliğini ideal olarak alır (göreceğimiz gibi bunu baGaramaz), ama canlı varlığın olgusallığını çözer. Ancak bu dönüşümler onu, konumlandırılmış *olmanın,* yani araçlarından bağımsız olarak, pratik bir bakış açısı olarak, değiştirmeye çalıştığı dünya tarafından tanımlanan bir dayanak noktası olarak belirlenmiş olmanın esnek olmayan zorunluluğundan kurtarmaz. Ve nihayetinde bu bireyler üstü sonuçlara ulaşabilmek için, kendisinin bireysel *praksisin* birleştirici birliği tarafından belirlenmesine izin vermelidir. Böylece birey ortak hedefe kendi baGına ulaGamaz, ama onu kavrayabilir, ifade edebilir ve aracılığıyla grubun yeniden örgütlenmesini ifade edebilir, tıpkı kendi bireysel pratik alanının yeniden düzenlenmesini gerçekleGtirdiği gibi. Birey kendini grupla bütünleGtirir ve grubun pratik sınırı bireydedir.

3 *Anlaşmazlıklar ve Örgütsel Suh-grupları*

Hiç şüphe yok ki – haklı olarak – çoğu örgütlü kuruluşun

Gruplar planlamayı, görev dağılımını, denetimi ve idareyi bireylere değil belirli alt gruplara emanet eder. Bu tür topluluklarda her Gey ortak bir görevdir ve birey küçük bir alt grup içinde eriyip gitmektedir; bu durumda karGılıklılık sadece alt gruplar arasında mevcuttur. Ancak örgütleyici alt grubun bireyleri anonimliğe gömülürse, alt grup hala ortak *praksisinde bireysel bir* anlayıGın çerçevesini aGamaz. BaGka bir deyiGle, *a priori* olarak, yani basit bir incelemeyle, benimsenen planın bir kiGinin mi yoksa birkaç kiGinin mi eseri olduğunu belirlemek hala imkansızdır: çünkü planı oluGturmak için birkaç kiGi bir olmuGtur.

Elbette, örgütleyici grup içinde anlaşmazlıklar kaçınılmazdır ve hatta şiddet içerebilir. Ve plan bu anlaşmazlıklar aracılığıyla organize edilir. Sınıf mücadeleleri, çıkar ve bakıG açısı çatıGmaları ile kirletilmiG ve kısmen de olsa serilikle enfekte olmuG en karmaGık gruplarda, eğer dikkatle seçilmiGlerse, birkaç örgütleyicinin eğilimlerin çeGitliliğini temsil ettiği Güphesiz iddia edilecektir – ki bunu hiçbir birey yapamaz. Ancak, genellikle bir senteze ulaşılamadığı ve uzlaşma önerilerinin bir şekilde bölünmelerden kaynaklanan derin iktidarsızlığı yansıttığı gerçeği bir yana, bu tür çürüyen ya da birleşmemiş gruplar araştırmamızın şu anki seviyesine ait değildir. Bir teknik ofiste ya da yönetim departmanında vs. çalıGan insanlar normalde aynı sınıfa ve çevreye mensupturlar, aynı çıkarları paylaGırlar ve aynı teknik eğitimi almıGlardır: aralarındaki anlaGmazlıklar ne kadar Giddetli olursa olsun, bunlar doğrudan sosyal çatıGmaların sonucu değildir ve bunları kiGilik çatıGmalarına ya da gizli rekabetlere bağlamak gülünç bir psikoloji Güpheciliği olacaktır, ancak elbette bu tür çatıGmalar ve rekabetler onları bölen çeliGkilerde ifade bulabilir.

Aslında bu çelişkiler sadece nesnel yapılardır.
çözülmesi gereken pratik bir sorundur. Ve uzmanlar bir şehirde trafik gibi bir soruna çözüm bulmaya çalışırken, kökenleri son derece çeşitli olabilen bir dizi verili, maddi uyumsuzlukla karşıya kalırlar: sürekli artan araba sayısı, yetersiz sayıda garaj, ana yolların çoğunun göreceli darlığı, araba sahiplerinin arabalarını ulaşım için kullanma ve park yerlerine sahip olma zorunluluğu, ki bu da kendi içinde çelişkilidir, çünkü caddeleri kaplayan araba sayısı zorunlu olarak trafiğin hızını ve hacmini sınırlar. Çözüm, eğer varsa, açıkça tüm bu maddi çatışmaları aşmalı ve çözmelidir; ve şehrin (veya devletin) bütçesi herhangi bir büyük harcamaya izin vermediği kıtlık çerçevesinde ortaya çıkmalıdır. Grup üyeleri arasındaki herhangi bir çatıGma

Aslında bunun nedeni, nesnel aşmaya çalışırken herkesin, istemeden de olsa, yanlış bir sentezde çelişkili önermenin terimlerinden birini desteklemesidir. Çözümlerden biri *trafik akıĢının* çıkarlarını göz ardı etmekte*;* bir diğeri Şehir içinde park etmeyi imkansız hale getirerek otomobili kullanıĢsız kılmakta ve motor endüstrisinin geniĢlemesini engelleme tehdidinde bulunmaktadır; ve daha geniĢ yollar inĢa etmeye yönelik eski bir planı yeniden canlandıran bir diğeri ise mevcut kaynakların sınırlarını göz ardı etmektedir. Bu çözümlerin her bireyseldir: bununla sadece bir birey tarafından önerildiğini değil, aynı zamanda gruptaki bir bireyi belirlediğini ve tanımladığını kastediyorum; eğer bir çözüm yerine diğerini tercih , bunun belirli baskıların sonucu olması imkansız değildir ya da diğerleri arasında bu çözümü keşfetmişse, bunun nedeni temel projesinin belirli olasılıklara bağlanması ve diğerlerini reddetmesi olabilir. Ancak bu tür pratik 'ön eğilimler' burada soruna bir yaklaşım tanımlamaktan fazlasını yapamaz: çelişki nesnenin içindedir; kendini spontane olarak gösterir ve sentez bir terimi diğerinin lehine ihmal ederse nihai sentezde daha da şiddetli bir şekilde patlar. Elbette çelişki başka uzmanları da vurabilir, özellikle de kısmi bir sentez önerenleri, yani diğerlerini aşmak isterken istemeden bir çelişkiyi *ifade* edenleri.

Çözümlerin her biri bireysel bir gerçekliktir - nesnel, bireysel İkili başarısızlık – hatanın bireysel sınırlamalara atfedilmesi gerektiği ölçüde: bir parça bütünle karıştırılmıştır. Ancak sınırlamaların kendileri bireyseldir: bununla, insanların burada grupla ya da insanlıkla değil, kendilerinden daha donanımlı diğer bireylerle ilişkili olarak sınırlandıklarını kastediyorum. Bununla birlikte, bu bireysel gerçeklik (bireyin içselleştirdiği hiçlik derecesiyle karakterize edildiği antik anlamda), *sahte söylem aracılığıyla*, bir terimi tercih eden ve diğerini ihmal eden sahte sentezi *üreten* nesnel, maddi bir çelişkiyi ortaya . Başka bir deyişle, bazı çıkarlara hizmet ederken diğerlerini (muhtemelen *aynı kişide)* ihmal etmenin nesnel olasılığını temsil eder*;* ve bu olasılık, belirli araba kullanıcıları, garaj sahipleri veya trafik polisi gruplarının uygulamalarında *gerçekten* ifade edildiği ölçüde sorunun bir yapısıdır. Bunlar aracılığıyla bir terim diğerini yok etmeye ve kendini dayatmaya çalışır; belediye otoritesi ortak gücünün desteğini vererek çözüm girişiminin en azından bir süreliğine 'tutunmasına' izin verebilir. Ancak çelişki devam edeceğinden, bir terim tercih edildiğinde, bazı durumlarda daha da şiddetli bir şekilde yeniden ortaya çıkacaktır.

ve tüm sorun tekrarlanacaktır. Dolayısıyla, belirli bir bireyin sorumlu olduğu şey, *alanda* var olan çelişkidir: bu alanda, artan araba sayısı (kesinlikle seri bir olgu) kentsel yapıların katılığıyla (inorganik ve seri *atıllıklar*) karşı karşıya gelir; ve bu çelişki, teknik bir sorunun yapısı haline gelerek, kendini serilik ortamından koparır: pratik alanın merkezindedir.

Ancak, uzmanın *bir birey olarak* aşağıdakilere hizmet ettiği de unutulmamalıdır

Kendi çözümünün ideolojik çıkarı haline gelmesi, kendi dıĢındaki varlığı, kendini gibi savunduğu ve kendisi olduğu için savunduğu bir amaç. Böylece farklı çözümler arasındaki çatıĢmalar, çeliĢkileri *dıĢarıdaki* maddi güçlerin sürekli çatıĢması olarak yeniden gerçekleĢtirir. Her çözüm bir terimi diğerine hakim kılmaya yönelik örtülü bir girişimdir. Ve çatışmanın bireyler arası şiddeti örgütlü bir grubun dışında düşünülemez. Taahhüt ortamında *Ötekiler* tekrar *aynı* hale gelmelidir, çünkü aksi takdirde işlevlerin hesaplanmış farklılığı acı çeken bir dönüşür. Böylece, her şeyden önce bir çözüm bulmanın pratik bakış açısından, iki birey arasındaki çatışma (karşılıklı bir antagonizma), birinin diğeri lehine yok olmasıyla ya da her ikisinin bir üçüncüsü lehine yok olmasıyla ya da grup tarafından yeniden emilmeleriyle sona ermek zorunda olarak ortaya . Bu sakin uzmanlar için elbette fiziksel tasfiye ya da beyin yıkama tehdidi yoktur; ancak bireysel yaşamları tehlikede olmasa da, *toplumsal* varlıkları pekala yok olabilir (ya bu bireysel çözüm biçiminde ya da daha az belirleyici olarak, her ikisi de grup içinde kendilerinin dışında olmalarını tanımlayan diğerleriyle olan *itibarları* biçiminde. Ve bu kendilerinin olma durumu, ortak bireyin *kurucu iliĢkisiyle* karıĢtırılmamalıdır: itibar, bu tanımlama grubun içselliğinde ortak bir sonuç olarak ortaya çıktığı ve bu gücün somut kullanımıyla iĢlevsel olarak bağlantılı olduğu ölçüde gerçekten de tanımlanmasıdır). Dolayısıyla, nesnel çeliĢkiyi gruba taĢımak için bireyin aracılığı gerekliydi; ancak grup içinde ortak-olma, kiĢisel çatıĢma yoluyla çeliĢkinin yeniden tesis etmek için gerekliydi. Aslında herkesin uzun süredir sorunun tüm farkında olduğu ve belirli bir oturum sırasında ilk raporların bir kez daha zorlukları, aporiaları, nesnel çatışmaları vb. sıralayacağı açıktır. Ancak bu karşıtlıklar, saf bir yaklaşımın nesnesi oldukları sürece kendilerini gerçekleriyle ortaya koyamazlar.

sayma ya da tamamen sözel bir tanımlama (diyagramları, istatistikleri vb. bu başlık altına dahil ediyorum). Bunun nedeni, düzenleyici alt grubun yuvarlayıcı grupla bir içkinlik-aşkınlık ilişkisi içinde durmasıdır: Çevreleyen grubun yaÇanan çeliÇkileri (aynı kalmaları gereken ama nesne tarafından parçalanma tehlikesiyle karÇı karÇıya olan üyelerinin iliÇkilerinde) örgütleyici alt grup tarafından yeniden içselleÇtirilemediği ve tam da alt grubunki gibi bir soyutlama ve uzmanlaÇma düzeyinde yaÇanamadığı *sürece*, aralarındaki iliÇkileri eylemsizlik içinde yarı-ayrılık (ya da yarı-olumsuzlama) koÇullandırır (buna döneceğiz).

Böylece herhangi bir uzman, eğer bir araba sahibiyse, Paris nüfusu olan *seri grubun* (bu terimin anlamı somut olarak incelediğimizde açıklığa kavuşacaktır) her üyesinin (bazı üyeleri araba sahibi olduğu sürece) yaşadığı çelişkileri kendi deneyimleyebilir. Ancak *bu noktada* ya *acı çeker* ya da geneleÇtirilmesi mümkün olmayan bazı özel yöntemlerle sorundan kaçınır. Kısacası, kendi talihsizlikleri bir Parisli olarak tepkilerini belirler, ancak bunları argümanlarında örnek veya illüstrasyon olarak kullanabilse , bir uzman (tanımlanan bir birey) olarak tutumu üzerinde neredeyse hiçbir etkisi yoktur. Ancak pratik bakış açısı bir uzmanlar topluluğu içinde oluşur (ya da izolasyon içinde, ancak bu izolasyon sadece grup içinde olmanın bir modu olduğu sürece: örneğin, ofisinde raporu üzerinde çalışırken). Böylece, maddi çıkar çatıÇmaları bireyler tarafından ideolojik çıkarlar biçiminde ele alındığında, araba kazaları, bozuk sokaklar, trafik vs. uzmanlaÇmıÇ alt grup içinde tüm Çiddetiyle yeniden üretilir. Antagonistik bir karşılıklılığın aracısı olarak alt grup gerilimini kontrol eder ve aşkınlığın aciliyetini tanımlar. Bireylerin grup-içinde-varlıklarının tehlikede olması ve alt grubun onların çatışmasını hem mümkün hem de kaçınılmaz kılması sayesinde, nesnel sorun tüm çelişkilerini bir çözüm bulmanın *mümkün olması gereken* düzeyde geliştirir (ya da geliştirebilir*)* (elbette *mevcut koşullarda* herhangi bir çözüm olmayabilir*)*. Ayrıca, bu bireyler arası çatıÇmalar ortak çatıÇmalara dönüÇebilir, öyle ki çözümü öneren bireyler, diğerleri için, çok açık bir Çekilde göremeseler de zaten tahmin ettikleri bir örgütlenme eyleminin düzenleyici üçüncü tarafları haline gelirler.

Peki bu virülans hangi *amaca* hizmet etmektedir? - Soruyu gündeme getirmek için

ya da başka bir deyişle, alt grubun oluş-sorusunu *(yani deyenir-sorusunu)* etkilemek için tüm biçimlerinde ve tüm karmaşıklığında. Alt grubun

Maksimum gerilim, grup kendi düzeyinde ve işlevlerine uygun olarak *Paris'in trafiği* haline geldiğinde gerçekleşecektir. Bu karmaĢıklık çeliĢkilerle doludur ve kendini bu *Şekilde* sürdüremez: bu sorunu içselleĢtirmenin bir yoludur, ancak bölünmüĢ kaldıkları sürece ortak bireyler felç olacaktır; çeliĢkinin an, *aynı* olanları *diğerlerine* dönüĢtürdüğü ölçüde, sentetik birliğe doğru aĢılmalıdır. Alt grup ne kadar bütünleşmişse, tüm üyeleri aracılığıyla aynı ve ötekinin derin çelişkisine o kadar duyarlıdır ve terör yoluyla, yani önerilen tezlerden birinin desteklenmesini talep ederek bir çözüme ulaşmaya o kadar meyillidir. Bu durumda oylama yapılıp önemli değildir: önemli olan azınlığın ortadan kaldırılmasıdır. Ve her *şeyden önce,* hangi tezin desteklendiği açıklığa kavuşturulmalıdır; eğer çoğu zaman olduğu gibi, bu zaten önerilmiş olan bir tezse, henüz açıklanmış olan bir tezse, o zaman, eğer biri başkalık yasasına boyun eğmeyi reddederse, nesnel çelişkilerin terimlerinden birine veya daha fazlasına, diğerlerinin aleyhine keyfi bir avantaj sağlamak zorunda kalır. Çelişkilerin sentetik bir şekilde aşılmasıyla en iyi (aslında iyi olmasa da) çözümü seçen 'örgütleyici pratik' anlamında bir *düşünce* yoktur.

Ortak eylem (ya da yeniden yapılanmayı belirleme yetkisi) bu nedenle (ortak bir birey tarafından yapılan) bireysel bir önerinin ortak kabulü olarak tanımlanır. Bununla birlikte, *eğer düĢünce* gerçekleĢirse - yani birileri geçici de olsa en iyi çözümü önerirse - *o* zaman bu *düĢünce* kendisini düzenleyici bir *pratik* olarak ve düzenleyici üçüncü taraf aracılığıyla . (Burada bir ya da birkaç üçüncü taraf olması ya da çözümün aynı anda birkaç tarafından 'bulunması' önemli değildir; önemli olan herkesin, organik pratik tarafından dolayımlanan ortak bir birey olduğu ölçüde, bunu düĢüncesinin özgür diyalektik hareketi olarak üretmesidir). Aslında söz konusu olan, pratik bir proje aracılığıyla diyalektik bir aĢmadır: ve bu aĢma,tüm çeliĢkilerin sentetik bir Şekilde kavranmasını, kısacası[alt] grubun üçüncü kiĢi tarafındançeliĢkilerin kendisini bir birleĢtirme aracı olarak alarak, canlı bir Şekilde yeniden birleĢtirilmesini gerektirir. O zaman alt grup basitçe kendi bölünmelerinin sentetik birliği haline gelir, yani kendi bölünmeleri aracılığıyla tüm grubun durumundan türettiği nesnel çeliĢkileri gerçekleĢtirir. Ve bir çözüm , birey kendisini düzenleyici bir üçüncü taraf olarak konumlandırır, yani çözümünü olası bir geleceğe açılış olarak sergiler ve

yeni bir tarafından koşullandırılan bir eylem alanına (kısa vadede, çünkü temel hedef değişmeden kalır). Ve bu çözüm kendini hem nesnel çeliGkilerin nesnel bir aGılması hem de alt grubun kendi içselliğinde olası bir yeniden örgütlenmesi olarak sunar. Çözüm benimsendiğinde, hizipsel bölünmeler (en genel anlamda) kendilerini pozitif bir karşılıklılık yapısı içinde düzenler: yeni birlik içinde, çelişkili terimler yeni düzenlemenin ayrılmaz unsurları olarak önceden servis edilir ve dolayımlı çelişkileri benimsenmiş bir heterojenlik haline gelir.

Çözümün alt grup toplantıları sırasında mı yoksa baGına çalıGarak mı bulunduğu hiç önemli değildir, çünkü az önce de gördüğümüz gibi, izolasyon birey ile ait olduğu alt grup arasındaki özel iGlevsel iliGkidir. Öte yandan önemli olan, çeliGkilerin pratik geliGiminin düzenleyici üçüncü taraf aracılığıyla gerçekleGebileceği ve gerçekleGmesi gerektiğidir: Bu kendilerini bölünmüG alt grubun birliğinde gerçekleGtirdikleri ölçüde, onları hem kendi hem de kendi dıGında, ortak alanda ve ortak bir birey olduğu ölçüde kavrar (tıpkı bir futbolcunun pratik alanın hareketli örgütlenmesini kendisini koGullandırıp dönüGtürürken algılaması ve böylece kendisini onun aracılığıyla gerçekleGtirmesi gibi); ve bu iç çeliGkiler nesnel çeliGkilerin olduğundan, onları *praksisin* çözülmez bütünlüğü içinde tüm grubun nesnel bir sorunu olarak algılar, çünkü bu sorunun çözümü örgütlenen alt grubun yeniden örgütlenmesini gerektirmektedir. BaGka bir deyiGle, çözümü *yalnızca* alt grubun yeniden örgütlenmesini gerektirecek Gekilde görmekle *kalmaz*, *aynı zamanda* alt grubun yeniden örgütlenmesinin olası bir çözüm temelinde gerektiğini düGünür.

Pratik kavrayış *ise düşüncedir:* bu da özellikle grubun dünyayla ve kendisiyle olan ilişkilerinin ve alt grubun kendisiyle ve grupla olan ilişkilerinin pratik bir aşımı olduğu anlamına gelir, zira bu ilişkiler komünitenin hareketsiz, rehinli doğasıdır ya da başka bir deyişle içselliğin hareketsiz dışsallığı olarak görülebilir. Düşüncesi, bütün adına bazılarını değiştirmek zorunda kalsa *bile*, bu ilişkilere dayanır; onlar tarafından yapılandırılır ve onları aşan ve kullanan bir proje aracılığıyla sentezleyerek korur. *Aynı zamanda,* sıralı bir matematiğin hareketsiz maddesi olarak içinde onun önünde uzanırlar. Bu nedenle düşüncenin yapısı ve araçları ortaktır, ancak *praksis* olarak düşünce, pratik organizmanın ve özgür, kon-

Bu atıl ilişkiler ile nihai nesneleşme arasındaki kurucu diyalektik. Bir çözüm bulmak, çelişkili zorunlulukların kiraladığı pratik bir alanda, canlı sentezlerde bir araya getirilen yapılar ve bu senteze yanıt olarak yeniden düzenlenen yapısal ilişkiler arasındaki sentetik, bireysel ilişkidir. Çözümün keÇfi üçüncü tarafın düzenleyici *praksisi* olarak ortaya çıktığından ve kavrama da diğer üçüncü tarafta düzenleyici *praksis* olarak ortaya çıktığı ölçüde bu keÇif olduğundan, eylem, alt grubun yeniden ve grubun yeni örgütlenmesinin birliği olarak, her yerde *aynı, burada, Çimdi* olarak ortaya .

Can alıcı nokta : burada değindiğimiz şey, epistemolojik idealizmin *zihinlerin anlaşması* olarak adlandırdığı toplulukların temel yapısıdır. Zihin diye bir şey yoktur – tıpkı ruhlar gibi. Bu zaten tespit edilmiştir. Ancak 'mutabakat' kelimesi de yanıltıcıdır. Anlaşma, aslında, farklı ufuklara ve tamamen farklı türden karakterlere ve alışkanlıklara sahip farklı bireylerin veya grupların *asgari bir temelde* karşılıklılık içinde sözleşmeye dayalı bir anlaşma gerçekleştirdiğini varsayar. İdealist iyimserlik daha sonra bu asgarinin daha yüksek bir asgariye, bu de bir diğerine yükseleceğini, böylece nihayetinde insan bilgisinin ya da faaliyetinin tamamında anlaşmanın hüküm süreceğini iddia edebilir: ancak bu bir Tarih felsefesidir. Önceki anlaşmalara dayansa bile, yeni anlaşmanın verili durum için asgari olduğu her zaman Tarihin belirli bir anında bilim, yaş, cinsiyet, sosyal durum, ilgi alanları, dil, ulus vs. bakımından farklılık gösteren bireyler arasında bir anlaşma sağlayabilir (Bu konuya daha sonra döneceğiz.) Ve bu bireyler, örneğin Fresnel'in teorisi ya da termo dinamik yasaları ve bunların kanıtları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Aynı zamanda, nesnesi her biri için dıÇsal hale gelir: komünist bir fizikçi ve anti-komünist bir fizikçi, toplumsallıklarında ya da organik bireyselliklerinde herhangi bir değiÇiklik olmaksızın bazı deneysel sonuçlar ve bunların yorumu üzerinde .

Ve bir bakıma, gerçekte olan da budur; ancak bunun nedeni şu anda incelediğimizden daha karmaşık bir yapı içermesidir: ancak gerçekten konusu olan, serilik yoluyla birliğin *diriltilmesi* ve *başkalığın çözülmesi olmaksızın* seri ortamda grupların yaratılmasıdır. Aslında, bu tür bir uyarılmış birlik, göreceğimiz gibi, faaliyetleri serilik içinde kırılan küçük, aktif grupların bozulmuş ürünüdür. İdealist kavrayıştaki çelişki, hakikatin Öteki'nde de Öteki ile aynı olabileceği varsayımından kaynaklanmaktadır. Ve

Tarihin bütünü hakkında *a priori* bir yargıda bulunmadan ve örneğin sınıf mücadelesini ve sömürüyü basitçe reddetmeden, iki kişi arasındaki bilimsel anlaşmanın temel insani karşılıklılığın bir örneği olduğunu (ve dolayısıyla toplumsal ve siyasi biçimleriyle ötekiliğin, vb. eninde sonunda çözülecek olan ikincil bir modalite olduğunu) iddia imkansız olacaktır. Çünkü bir işveren ile işçilerinden biri arasında bilimsel bir hakikat hakkında entelektüel bir anlaşma her zaman mümkündür (gerekli olan tek şey, her ikisinin de öğrenme arzusuna ve fırsatına sahip olmasıdır ki bu da esas olarak koşullara bağlıdır). Ancak bir kaynakçı ve bir tersane sahibi Arşimet prensibinin doğruluğuna inanıyorsa, her ikisinin de inancı *başka bir* inançtır, çünkü bölünmüş bir toplumda ve sömürücü bir sistemin iki ucunda yer almaktadır. Burada, bilim hakkındaki bir anlaşma *oldukça önemsizdir* (tıpkı hava durumu ya da sıcaklık hakkındaki eşit derecede gerçek bir anlaşma gibi). Hatta bunun somut bir gerçekliği olmadığı bile , çünkü iki birey öyle bir konumdadır ki, bilgi konusunda karşı karşıya gelmeleri son derece düşük bir ihtimaldir ve her halükarda anlamsız olacaktır. Aslında somut ilişkileri üretim tarzı ve ilişkileri tarafından yönetilen ve her biri homojen bir grup içinde kendisi için belirli bir kesin kanıtın düşünce hareketini yeniden üreten iki bireydir. Kısacası, bireyler veya gruplar temelde *öteki* (ve dolayısıyla kaçınılmaz olarak karşıt) olduklarında, kalıcı bir karşılıklılık olasılığı olarak 'zihinlerin anlaşması' soyut ve oldukça gereksiz kalır: sonuçta, iki düşman ordunun topçuları balistik konusunda tam bir içinde olacaktır.

Öte yandan, hem örgütlenme hem de sezgisel gruplarda (somut olarak bir araya gelmek için çalışan aktif bilim insanları gruplarını da içerir), bir çözümün ortaya çıkması herkesi herhangi bir 'anlaşmadan' çok daha bütünüyle ve çok daha somut olarak bağlar. Aslında bir anlaşma, Ötekiler olarak Ötekilerin dışsal birliğini bir noktada gerçekleştirir ve böylece bir kimlikler tozuna ayrışır: tüm Ötekiler bu belirli noktada özdeştir. Bir çözüm, düzenleyici üçüncü tarafın pratik davranışı olarak üretildiğinde (çünkü öncelikle budur: söylemin belirlenmesi, grafik kanıtlar, deneylerin yeniden üretilmesi, vb) ve aynı *zamanda* diğer tüm üçüncü tarafların *pratiği* aracılığıyla kendini yeniden ürettiğinde, o zaman aslında herkesin *burada* her yerde aynı olarak zamansallaştırılmasıdır. Bu, uzlaşmanın yaratım olduğu anlamına gelir (ve bu tür bilim adamları ya da uzmanlar arasında, ilk sözcükler söylenir söylenmez olasılıklar alanının aydınlandığı, geleceğin hemen ortaya çıktığı görülebilir,

hatta düzenleyici eylemin onu belirlemeyi amaçladığından daha açık bir); ama bu aynı zamanda özgür yaratımın bir O ther'de değil, (çelişkili bölünmeler tarafından) anlık *olarak değiştirilen* ve içselleştirilmiş çokluğun tamamı için bir ve aynı şey olduğu ölçüde pratik faaliyetiyle *kendini aynı olarak yeniden oluşturan* ortak bir bireyde meydana geldiği anlamına gelir.

Dolayısıyla, söz konusu eylemin iki tanımına sahibiz (üçüncü bir taraf akranlarına bir çözümü açıklamak); ve her ikisi de yetersizdir. İlki örtük olarak organikçidir: sentetik bir eylem (öneren tarafından yapılan gösteri) olduğunu ve bu tek eylemin kendisini izleyiciler aracılığıyla bütünleşmenin birliği olarak gerçekleştirdiğini varsayar. Bu yorum, ilgili kişilerin biri hariç hepsini belirsiz bir özsüzlüğe batırmak ve yaratıcıyı totalleştirici bir hiper-bilinç olarak oluşturmak anlamına gelir; dinleyiciler topluluğunun yazarın öne çıktığı bir arka plan olarak görünmesini sağlayan yüzeysel algı sentezlerine dayanır. Buna karşın ikinci yorum analitik rasyonaliteye dayanır: grubu ortadan kaldırır, onun yerine dışsallığın çokluğunu koyar ve anlama eylemini farklı organ izmlerinde meydana gelen belirli sayıda özdeş sürece dönüştürür. O halde, önerenin gösterimi, her terimi bir önceki terim tarafından yönetilen bir ve dış birimlerde (dinleyiciler, seyirciler) özdeş tepkilerin tetikleyicisi olarak hizmet eder.

Somut gerçek, aralarında sürekli bocaladığımız iki yanlıG yorumdan çok daha basittir: çözümün keGfedilmesi süreci -açıklamadan biraz önce gelse bile- hala ortak bölünme sürecine aittir: aslında, kaçınılmaz olarak, öncelikle diğerleri arasında bir çözümün ortaya ; ve sahte çeliGkili çözümlerin her biri gerçekten de totalleGtirici bir yeniden örgütlenme olarak yaGanmıG ve grubu bölen ve yazarının *bireyselliğini* ifade eden yeni bir iç kontra diksiyon olarak *gerçekleGtirilmiGtir*. Denemeler söz konusu olduğunda, gerçekten sentetik çözüm kendini grubun yeniden yapılandırılması olarak gerçekleştirir. Deneme, deney ya da hesaplama olabilir
- ya da farklı koşullarda çözümün açıklanmasından ibaret olabilir. Her halükarda, izole bir yargılama, ne kadar şiddetli olursa olsun, yine de yetersizdir: hakikat *hem* nesnelliğin kontrollü, pratik bir çözümlemesi *hem* de içsellikteki toplumsallığın bir belirlenimidir. 57

57. Bu iki işlemin birlikte gerçekleşmesini ya da birbirini hızla takip etmesini beklemek için hiçbir neden yoktur. Bununla birlikte, ilki, somut anlamının tek olası kaynağı olan bir bütünleşme için belirli soyut koşulları belirler.

Bu nedenle operasyon, Bastille'in basılmasının "Bastille'e!" diye bağıran ilk bireyin sorumluluğunda olması gibi, düzenleyici üçüncü tarafın mülkiyetinde değildir. Kaçın! Herkes tarafından üç şekilde gerçekleştirilir: soyut argümanların pratik bir zinciri (, canlı yapıda birleşmiş aynı ilişkiler aracılığıyla anlaşıldığı ölçüde, gerekliliği herkese tüm ikna ediciliğiyle görünen atıl zorunlu ilişkiler); ideolojik ayrılıkçılıklarının toparlayıcı bir yeniden düzenleme yoluyla tasfiyesi; ve ortak pratik alanın onlar tarafından ve onların etrafında ve herkes tarafından katı ve yeni bir operasyonla gerçekleştirilmesi. Bu yapıcı tasfiye üç zamansal ex-stase aracılığıyla gerçekleşir: geçmiş ve gelecek karşılıklı olarak belirlenir ve küresel bir anlayış tarafından aydınlatılmış olan pratik şimdiki zaman (, anlamlandırma olarak önceden belirlenmiş olan gelecek tarafından), bu geleceği geçmişle birleştiren dolayımların gerileyen bir belirlenimi olarak ortaya çıkar. Bu nedenle, işlemin *her yerde* gerçekleştiği, açıklamanın anlamadan üstün olduğu tek yolun, düzenlenmiş eylemler üzerinde düzenleyici eylemin soyut sahip olması olduğu, bu işlemin ve anlama- ortak yapılar pratik karşıtlıkların tasfiyesinin *bireysel bir praksisi* olduğu söylenebilir: Ve bu bireysel *praksis*, aslında iki dolayımlı karĢılıklı iliĢkiyi varsaydığı için, her üçüncü taraftaki özdeĢ süreçler biçiminde kendini asla yeniden üretemez: geliĢen totalizasyon (yani her yerde olduğu gibi yeniden düzenleme) aracılığıyla her anlama ve açıklama arasındaki ve üçüncü tarafın (açıklanan çözüm) düzenlenmesi aracılığıyla herkesle herkes ve herkesle herkes arasındaki.

Ancak karĢılıklılığın sentetik bağları burada en basit ifadelerine indirgenir: karĢılıklılık, benimki onunkiyle aynı olduğu ölçüde ötekinin de benimkiyle aynı olarak kavranmasını belirler. Soyut bağlantı basitçe çokluğun yeniden içselleştirilmesi ve sentetik birliğin farklı biçimlerine sıkı sıkıya tabi kılınması anlamına gelir. Aslında – ve bu yapı yukarıda açıklanmıştı – *bir, on* ya da *otuz* ortak anlama yoktur*:* her yerde *aynı* olan bu anlamanın sayısal bir belirlenimi yoktur. Ne grubu bir bütünlük-birlik şeklinde gerçekleştiren üçüncü tarafın açıklamasıdır ne de eylemlerin sayısal bir çoğulluğudur. Ne bir hiper organizmanın sentetik eylemidir; ne de belirli bir pratik organizmanın bireysel, lokalize eylemidir: bireysellikten bağımsız olarak, pratik bir organizmanın eylemidir, bu eylemler arasında aracılık ettiği ölçüde

işlev ve nesneleştirme ve örgütlü ortamda *her* bulunma *olarak ortaya çıkar*. Benim kavrayışım ancak komşumunkiyle aynı olduğu ölçüde benimdir: ve özdeşliğin çokluğu, her kavrayış diğerlerini ima ettiği ve onları gerçekleştirdiği *ölçüde* ortadan kalkar; her yerde olma, tek bir hareketle hem çokluğu de özdeş olanı dışladığı için birliğin karşılıklılığıdır. Bu çifte dışlama, dil tarafından birinci çoğul şahısla mükemmel bir şekilde aktarılır, çokluğun aşağılanmasını ifade ettiğinde: biz'de, aslında, diskalifiye edildiği kadar elenmez; her yerde olma biçiminde korunur. Doğru, Biz ikiyiz" denilebilir, tıpkı "Onlar iki" denilebileceği gibi; ancak ikinci durumda sayma gerçektir ve değişebilirliği ifade eder (her ikisi de ikinci birim olabilir), oysa ilk durumda bu değişebilirlik karşılıklılığın açık olmayan içeriğidir.

Bu nedenle, nesnel bir yeniden örgütlenme olmadan önce
Çözüm, *burası* her yerde olan ve her *buradaki* karşılıklı varlığıyla kendini karşılıklı olarak belirleyen bireysel bir andır. Elbette bu soyut bir yorumdur: gruba serilik girer girmez – ne kadar az olursa olsun – çokluk yeniden ortaya çıkma eğilimindedir. Ancak çoklu olmayan ya da her yerde bulunan ile sayısal çokluk arasında aracılar vardır ve ikincisi ancak grup tamamen öldüğünde gerçekten var olur: ve o zaman bir çözümün kapsamlı bir inşası bile ya da varsa bile, artık seri ataleti kırma gücüne sahip olmayacaktır. Ancak bizim için en önemli nokta, sentez anının hala bireysel performans anı olmasıdır; farklılıklarını koruyarak zihinlerin mutabakatını gerçekleştiren evrensel bir amaçtan oldukça farklı olarak, bireysel performans hiçbir gerçekleştirmez, ancak *herkes kendisini aynı hy'nin* gerçekleştirdiği *gibi gerçekleştirir*. Dolayısıyla özgün anlamıyla hakikat, toplumsallık olarak ve bütünleşmiş bir grup içinde, tüm başkalığın ortadan kaldırılmasıdır; bütünleşmeyi düzenleyici bir üçüncü tarafın aracılığı ile gerçekleştirir. Ancak bu, bireysel bir performans olarak hakikat ile ortak bir performans olarak hakikat arasında ayrım yapmanın mutlak bir imkansızlığına yol açar. *Biri* ve *hepsi* arasındaki her yerde bulunma yoluyla bu ayrım eksikliği, bilimin hem bir yasaya ya da ilkeye keşfedenin adını vermesi – Ohm, Joule, Carnot, vs. - ve aynı zamanda yapıcı çalışmaların anonim olarak gelişmesine izin verir. Ortak iĢlemlerin pratik yapılarında bireysel iĢlemleri aĢması mümkün olmadığı gibi, göreceğimiz üzere, bireysel iĢlem gruba asla tam olarak ulaĢamayacağı pratik bir ideal olarak görünür.

Ancak örgütleyici alt gruba geri dönmeliyiz. Varsayalım ki

sorununa şematik bir çözüm bulunmuştur. Bir ana hatları belirlenmiştir ve artık detayların, somut uygulama yöntemlerinin vs. ele alınması gerekmektedir. Bu düzeyde özgürlüğün heterojenliğiyle bir kez daha karşılaşırız: ve bu, aslında, artık yeni bir karakter kazanmış çözümün düzenleyici planının ortaklaşa benimsenmesine dayanır: ortak yapı. Bir yandan, bu *anlaşılabilir ve sağlam bir* atalettir; ona itaat edilir ve kimse onu sorgulamaya çalışmamalıdır. Böylece, kendi içinde, her yerde mevcut olan eylemsizliğin sentetik bir ilişkisini temsil eder. Ortak bir temel olarak herkeste tamamen *aynıdır* ve özel olarak hiç kimsede bulunmaz, hatta yaratıcısında bile özel bir konuma sahip değildir. Öte yandan, (alt grup aracılığıyla grubun yeni örgütlenmesini kontrol eden) bir örgütlenme Ģeması olarak, örgütlenme *praksisinin* sınırlarını ve güçlerini tanımlar*:* tam da bütünleĢik oldukları için, herkes aynı olduğu ve kendi faaliyetlerini aynı genel plana dayandırdığı için, herhangi bir bireyin, genel planın hareketsiz iliĢkilerini öngören ve kemik yapısı olarak içeren ayrıntılı bir öneri aracılığıyla kendi heterojenliğini yaratması mümkündür. En uç durumda, herkes özgür, zenginleştirici önerisiyle kendini heterojen hale getirirken, bu icadı nesnede, aşılması gereken totalleştirici nesneleştirmenin bir anı olarak oluşturacaktır. Dolayısıyla şemanın somuta uyarlanmasına yönelik aşamalı çalışma, planın kontrolü altında, her biri bir öncekini koruyan ve aşan heterojen anlar aracılığıyla gelişir.

Bu düzeyde (en azından teoride, yani Ģu anda içinde soyut saflık düzeyinde), çeliĢkiler grubun kendisini etkilemez; ortak *praksisin* ve grubun kendisinin gelecekteki olası birliği ıĢığında zamansallaĢtırılır ve aĢılır. Ancak, anlaĢılabilirlik açısından bakıldığında, heterojenliğin birlik temeli üzerinde uyumlu bir Ģekilde geliĢtirilmesinin bizi yine organizmanın pratik birliğine yönlendirdiği kabul edilmelidir. Tüm süreç farklı bireyler tarafından gerçekleştirilen farklı operasyonların ürünü olsa bile, önerilen, çelişilen, çelişkisiyle birlikte aşılan ve korunan her öneri, *a priori* olarak, organizmanın özgür, diyalektik *praksisinde* aşılan ve korunan bir konum olabilir. Tek fark, oluşturulmuş diyalektiğin diyalektik olmayan bir momente dayanmasıdır: benimsenmiş eylemsizlik momenti. Aslında bu atalet, kurucu diyalektiğe aşılamaz sınırlar koyduğu ortak *praksisi* mümkün kılar. Ve elbette her pratik organizma bir eylemsizlik yapısı içerir – bu

Bu yüzden herhangi bir araçsallığın aracı olabilir – ama bunun özgürlüğün ataletiyle hiçbir ortak yanı yoktur. Aslında özgür, organik aşkınlık her zaman maddi koşulların aşılmasıdır; ancak eylemin sınırları *praksisin* kendisi tarafından üretilen vaat edilmiş bir atalet tarafından değil, bir bütün olarak tarihsel koşullar tarafından belirlenir.

Ancak bu hareketsiz olumsuzlama ortak eylemin zorunlu koşuludur: ortak birey onun aracılığıyla güç, işlev ve yapı olarak var olur; ve ortak birey ile işlenecek nesne arasındaki aracılık olarak diyalektik *praksisin* kendisi, eylemsizliği, gücü ve işlevi, kısacası ortak aştığı, önceden hizmet ettiği ve gerçekleştirdiği ölçüde bir organizmanın özgür yalıtılmış . Grubun kendisinde her bir bireyin (herkesle ve herkesle iliĢkisi içinde) tanımı olan sentetik, kurucu bir iliĢki vardır; ve kendini bireysel *praksis* yoluyla gerçekleĢtiren ortak birey, onu biçimlendiren ve deforme eden ve *her yerde* onu içeren inanılmaz derecede Ģiddetli güçler alanında ortaya çıkar. Bu anlamda, grup içindeki somut birey, organik bireyden ve ortak bireyden radikal biçimde farklıdır. Ġlk bakıĢta bu , eylem halindeki grubun, eyleminin gücü ve etkinliği bakımından olmasa bile en azından biçimsel yapısı bakımından, bireysel *praksis* düzeyinde ortak *praksisine* "nüksetmesini" daha da paradoksal hale . Ancak grubun bir "antiphysis", yani bir giriĢim, insanları birleĢtiren temel iliĢkiler üzerinde sistematik bir operasyon olduğu bu operasyonun genel planının yalnızca onu üreten diyalektik hareket olabileceği hatırlandığında paradoks ortadan kalkar. BaĢka bir deyiĢle, pratik amaç grup değil, ortak amaçtır; grup ortak amaca ulaĢmak için kendini örgütler, ancak örgütlenme onu diyalektik olarak diyalektik *praksisin* bir yükselticisi *olarak* oluĢturur – aslında sadece çok güçlü bir organizma *olarak* değil, aynı zamanda dikkatli bir iĢbölümü ve iĢlevlerin sistematik olarak farklılaĢtırılması yoluyla oluĢumunun olumsallıklarını ortadan kaldıran bir organizma *olarak*.

Şimdi bu yeni özellikler onun konumlanmasını engellemez ve dolayısıyla dışsal dönüşümlerin örgütlenmesinde olumsallığa (yani öngörüsünde olumsal sınırlamalara) yol açmasını engellemez. Ayrıca, eylem planının insan emeğinin bir ürünü olarak grup için aynı olamayacağı anlamına da gelmez.

Bir nesne olarak grup dışında, onu üreten emek

Emek, işlenmiş bir şey olarak, belirli bir eylemsizlikle belirlenimlerini korumalıdır ya da bir grubun kendisine verebileceği tek birlik - çünkü

hiper-organizma idealizmin bir yanılsamasıdır – işlenmiş maddenin sahte birliği (vurulmuş bir madeni para) ile organizmanın sentetik, canlı birliği arasında gidip gelmez. Dolayısıyla artık ortak *praksisin* diyalektik bireysel *praksisin* rasyonalitesini aşmadığını *(ne transcende pas)* iddia edebilecek durum. Aksine, bireysel *praksis* bunun ötesine geçer. Ve onun özel karmaşıklıkları, düğümlenmiş ilişkileri ve yapılarının biçimsel birleşimi, tam da ikinci rasyonalitenin oluştuğu gerçeğinden, yani grubun bir ürün olduğu gerçeğinden kaynaklanır.

BaĢka bir deyiĢlegrup diyalektik bir eylem üretmek için zorunluluğun baskısına yanıt olarak kendini oluĢturur ve örgütler. Ve eğer *bir organizma haline gelmeyi* baĢarırsa, eyleminin organik birliği (hiper-bilinçli bir birlik olduğu varsayılırsa, vs.) tür olarak farklı olacak ve farklı bir sahip olacaktır: her bir organizma, *bütüne* bağlı bir yapı olarak hiper-organizmaya bazı kavrayıĢlara sahip olabilir, ancak bu, örgütlü grupta totalizasyonu bizimkinden çok farklı olacaktır. Her halükarda, varsayım o kadar muğlaktır ki, bu kavrayışın hiper-organik bütüne mi, yoksa onun hiper-eylemine mi (ki kendisi de bir yeniden düzenlemedir), ya da biri aracılığıyla diğerine uygulanacağına, ya da kavrayış olup olmayacağına karar vermek imkansızdır. Ancak tam da bir bütünlük haline gelemediği için, yani bireysel *praksisi* pratik bir hiper-diyalektikle aĢamadığı için, tıpkı organizmanın kendisinin ontolojik birliğin bir modelini ve Ģemasını sağlaması gibi (noktaya geri döneceğiz), ona tek baĢına aktif bir birlik modeli sağlayabilecek *praksis* düzeyinin gerisinde kalır. Ve bir grubun *praksisini* oluşturan paradoksal gerilim, onun kendi içinde, bireyin tüm ötekiler aracılığıyla herbulunması olarak tasarlanan bir meta morfoz ve *dolayısıyla* bir bakıma yeni bir varoluş statüsü *(iktidar* ve 'şiddet-kardeşlik') olması ve eyleminin – ki bu onun oluşumunun nedeni yasasıdır – projeyi gerçekleştirmek için bir grup-nesnesini kullanan organik bir birey tarafından yansıtılabilecek olandan farklı olmamasıdır. Ancak bu olgusal aşılamazlık (ki bu bir *zorunluluk* değil, araştırmanın daimi bir kesinliğidir) zorunlu olarak grubun sınırlılığı olan hiper-organizma olmanın imkansızlığına işaret eder; ve bu imkansızlığın kendisi öncelikle basitçe organik bir bütünlük elde etmenin imkansızlığıdır. Grup ile İdea olarak pratik organizma arasındaki aşılamaz bağlantı (söylemin belirlenimi anlamında İdea değil, kendisini sürekli olarak gerçekleştirilebilir olarak ortaya koyarak düzenleyici hale gelen gerçekleştirilemez bir görev olarak

ertesi gün) sürekli olarak yeniden düzenlenmiş ve sürekli olarak başarısız bir totalizasyonun değişen anlamıdır.

Grup, bu katı yasaya tabi olduğu için organikçi anlamlar tarafından rahatsız edilmektedir: eğer organik birliğe ulaşabilseydi (ki bu imkansızdır), bu nedenle bir hiper-organizma olurdu (çünkü olumsallığı dışlayan pratik bir yasaya uygun olarak kendini üreten bir organizma olurdu); ancak bu yasa kesinlikle yasak olduğu için, *bir talileştirme* ve pratik organizmaya bağlı ve onun ürünlerinden biri olan bir varlık olarak kalır. Kısacası, organik düzey aÇılamadığı için ona ulaÇılamaz; ve organik durum, hiper-organik birliğe ulaÇmak için aÇılması gereken bir eÇik olarak, grubu düzenlemeye hizmet eden ontolojik ve pratik bir tüzük olarak kalır. Benzer Çekilde, grup kendini diyalektik bir *praksis* üretme aracı olarak emek yoluyla oluÇturur, ancak örgütlenme yoluyla oluÇturulan bu diyalektik, organik bireyin özgür diyalektik eylemleri tarafından oluÇturulur ve onlar üzerinde modellenir. Sonuç yalnızca ortak eylemin tek bir birey (*lider, 'örgüt-adamı'* vb.) tarafından yeniden yaratılabilmesi değil, aynı zamanda oluÇturulan diyalektiğin anlaÇılabilirliğinin, oluÇturan diyalektiğin tam anlaÇılabilirliğine ve bozulmasıdır.

4 *Süreç Olarak Praksis*

Şimdi – göreceğimiz gibi – hala anlaşılabilir rağmen, ortak *praksisin* neden bireysel *praksisin* yarı saydamlığından yoksun olduğunu açıklamaya çalış. Her şeyden önce, temel nedenin benimsenmiş eylemsizliği açıktır: kadar kapsamlı bir şekilde benimsenmiş olursa olsun, ötekilik burada biçimsel saflığıyla ortaya çıksa da, yine de herkese kendi öteki *özgürlüğü* olarak ve sonuç olarak üçüncü taraftan Öteki olarak gelecektir. Kendi sınırlarımla, belirli aşılamazlıklarla (grupta başka bir işlevden ziyade bir işleve sahip gerçeği) karşı karşıya geldiğimde, açıkça bunların *pratik* yorumlarını sağlayabilirim (koşullardaki işlevimin ve yeteneklerimin nedenini tanıyarak) ve ister örtük ister açık olsun, orijinal vaadimi yeniden keşfederek, onu yeniden canlandırılan geçmişin aciliyeti içinde yeniden üretebilir ve bu temelde

Bu şimdiki zamana, bu göreve götüren diyalektik dizi. Ancak olumsuzlama ve sınırlama, onları araçsal işlevleri açısından ele alsam çözülemez. Ve kendi saf organik *praksisimin* "geçişkenliğine" sahip olmasalar , bunlara dayanan tüm belirlenimleri – haklar ve görevler, güçler ve yapılar – üreten grup içindeki diyalektik hareketi her zaman yeniden keşfedebilirim. Hem hakkım hem de görevim bir başkalık boyutuyla ortaya çıkar. Elbette bunlar başkalarıyla olan ilişkilerdir, ancak yine de yarı saydam insan ilişkileri mevcuttur ve bu çalışmanın başında bunlardan bahsetmiştim: Doğrudan karşılıklılıkları kastediyorum. Burada sahip olduğumuz şey işlenmiş karşılıklılıklardır. Hak ve ödev, şeffaf olmayan kesinlikleri içinde, diyalektik araştırmaya ve pratik bilince benim özgürlüğe yabancılaşmam olarak görünür. Ama aslında vaadin amaçlarını biliyoruz: sorun, çokluğumuza karşı onu içselleştirerek, yani onu sürekli olarak birliğe tabi tutarak mücadele etmekti. Böylece, oluşturulmuş Akıl olarak diyalektik rasyonalite sorunu, bütünleşmenin en temel düzeyinde, çokluğa karşı ortak eylem düzeyinde ortaya çıkar.

AraĞtırmamızı daha düĞük bir soyutlama ve saflık düzeyine taĢıdığımızda (yine de tamamen soyut olsa da), çokluğun içselleĞtirilmesinin olarak yeniden yapılması gerektiğini ve asla baĢarıyla tamamlanmadığını hemen gözlemleyebiliriz: bunun nedeni öncelikle mücadelenin ve eylemin gerçek koĞullarıdır, yalnızca süreç değil, aynı zamanda amaç ve araçlardır. baĞlamak gerekirsegrubun kendisi toplumun bütünü olmadığı sürece (pratikte her zaman), grubun aracı kendi emeğinin ürünü olduğu sürece *ötekinin* müdahale dikkat çekicidir. Ve iĞlenmiĞ madde, üzerine kurulduğu grubun içinden, böylece tüm iç örgütlenmelere belirli bir baĢkalık empoze eder. *Bugün* hangi grup ele alınırsa alınsın, pratik birliğin geçici olarak bozulması postaneyi (ya da telekomünikasyonu) etkileyen bir grevden fazlası gerekmez. Şimdi, bu birliğin yalnızca eylemin hareket halindeyken ve durumun aciliyetinde bir anlamı vardır: eğer bozulursa, bu ortak bireyler arasındaki söz verilmiş sadakati bozmaz; sadece herkesi görevini çok yabancı koşullarda yerine getirmeye zorlar, çünkü grubun normalde sağladığı bilgi, talimat ve emirlerden mahrum kalacaktır. Ortak birey varlığını sürdürür; o herkesin içindeki rehin ve *hahittir*; ancak yeni durumda kendini tamamen olumsuz bir belirlenime, bir atalet handikabına indirgeme eğilimindedir: organik birey artık bir arabulucu değildir

Bir yanda ataletle sınırlı olsa da *canlı* olan (yani ortak ortam tarafından, verili ve sürdürülen güçler tarafından sürdürülen ve beslenen) ortak bir varlık ile diğer yanda ortak *praksisin* nesnelleştirilmesi arasında. YalıtılmıĢ olarak, kendisini pratik bir organizma olarak grupla özdeĢleĢtirir, yani gruba kendi organizmasını karakterize eden diyalektik kendiliğindenlik statüsünü verir. (Göreceğimiz gibi, kopma olarak bu ani izolasyon, bireyin grup içinde olmasını izolasyon olarak karakterize eden ve sonuç *olarak izolasyonlarını* pratik topluluk tüzüğü olarak yaşayan yararlı, gerekli üyeler olarak izole bireyler üreten sürekli işlevlerle aynı şekilde yaşanmaz).

Ancak grubun kendisiyle özdeĢleĢtirilmesinin iki özel ve karĢıt olasılık içerdiği açıktır: emirlerin ve bilginin güvenilmezliğine rağmen gruba fedakarlık ve grubun birey tarafından kullanılması. Bu durumda, ortak bireylerin çözülme tehlikesi rehinden önce değil (korku, 'özel çıkar' vb. bir grubu dağılma ile tehdit ettiği ölçüde), ona bağlı olarak ortaya çıkar: grup, grubun güçlerini elinde tuttuğunda ve bağlantıların yokluğunda grubu *tek başına* somutlaştırdığında bireyin *içinde* çözülür. Dolayısıyla bağlantılar (liaisons) sorunu örgütlenmeden ayrılamaz; ya da daha doğrusu onun özel bir yönüdür: örgütlenmenin bağlantıları sorunu bağlantıların örgütlenmesinden ayrılamaz. Ve eğer geliĢmekte olan örgüt, aldığı genel biçim aracılığıyla bağlantıların genel tipini belirliyorsa, o zaman tersine bu bağlantılar, sundukları zorluklara bağlı olarak (maliyet, göreli yavaĢlık, insan kıtlığı, tehlike, vb.), örgütleyicilere etki eder ve planlarını değiĢtirmelerine neden olur. Hükümet ve yönetim biçimleri ile iletiĢim olanakları (yani gerçek teknikleri ve araçları) arasındaki bağlantı, tüm tarihsel yeniden yapılanma tarafından esnek olmayan katılığı içinde bize gösterilmektedir.

Ancak bizim sorunun iki yönü vardır: bu bağımlılık gerçekten de gruba, ne olursa olsun, *dünyanın derinliğini* verir; yani işlenmiş maddenin aracılığı içinde doğduğu toplumun serilikleriyle birleşir. Bireyin de tamamen toplumsal topluluğa, yani maddeselliğinin toplumsal koşullarına bağlı olduğu söylenebilir. Bu doğrudur. Ve son olarak, sınıfsal durumu ve örneğin tıbbi tekniklerin durumu, bir bütün olarak üretimi yansıttıkları ve onu sınıfının kırılma indeksi aracılığıyla etkiledikleri ölçüde, organizmasını *içeriden* koşullandırdıkları ölçüde *pratik* olanaklarını belirler. Fakat

Bu sadece yüzeysel bir benzetmedir, çünkü biyolojik gerçeklik tektir. Kuşkusuz, birbiriyle bağlantılı organlar (sinirler, kan, endokrin salgılar, vs.) vardır: ve hastalıklar – mesleki ya da diğer – bu bağlantılardan bazılarını yok edebilirken, bazı ilaçlar yeniden kurabilir ve hatta bazı durumlarda *iyileştirebilir.* Tıbbi tekniklerdeki ilerlemenin organizmayı kademeli olarak dönüştürmeyi mümkün kıldığı hayal edilse bile, farklılıklar başka bir yerde yatıyor olmalıdır. Bu bağlamda biyolojik bağlantılar, biyolojik işlevler ve biyolojik ortam aracılığıyla ve bunlar arasında kurulur. Organizma kendi yollarını üretir ve bu yolların kendileri de işlevlerdir; inorganik olan onun içinde ya bütünle bütünleşmiş bir madde ya da bir salgının ürünü olarak görünür, ama atıl bir mesafe ya da hızı bazı dışsal işlemlerin bir işlevi olan atıl bir araç olarak değil. Organizma içinde mesafenin kendisi organiktir; inorganik gerçekliği içinde görünmesine ancak canlı varlığın bozulmasıyla izin verir (hasta ve yaşlılarda yavaş refleksler, vs.).

Ancak gruplar söz konusu olduğunda inorganik olan (işlenmiş maddesellik olarak) bir

Topluluğun işlevleri arasında hareketsiz bir arabuluculuk. Bu durum başlangıçta grup tarafından üretilmeyen ve koşullara bağlı olarak (ancak amaçtan bağımsız olarak ya da en azından aracılar tarafından kurulan pratik bir bağlantı olmaksızın) pratikte önemsiz görünen ya da topluluğu parçalamakla tehdit eden bir iç başkalığın varlığına yol açar. ("Destekçilerimiz gelmiyor ya da daha az sayıda geliyorlar çünkü yaşadıkları yerden çok uzakta buluşuyoruz, çünkü ulaşım çok pahalı" vb. Aynı anda ülkenin birçok yerinde kendini göstermesi gereken belirli bir devrimci hareket, bağlantılar kurulamadığı için başarısız olabilir. 58 Belirli bir savaşçı grup, ait olduğu ordu ile bağları koptuğu yok olabilir). Bu tür bir içsel koşullanma, içselleştirilmiş çokluğun yeniden ortaya çıkmasına neden olur; ve deyim yerindeyse, onu içsellik içinde yeniden dışsallaştırır. Grup kendine aÇkın bir amaç belirleyerek ve *praksisinin* organik tehlikelerini bertaraf ederek olgusallığı ortadan kaldırmıÇtır*;* ancak daha sonra kendi içinde, yönelik dağıtıcı bir sınır biçiminde olgusallıkla yeniden karÇılaÇır. Ancak bu olgusallığın, temel olgusallıktan farklı olarak, kendisini işlenmemiş maddeselliğin özel bir biyolojik belirlenimi olarak değil, daha ziyade pratik-atıl alanın olumsal bir belirlenimi olarak sunduğunu belirtmek gerekir. Bu

,8. Bu sadece münferit bir olaydır: eğer temel çelişkiler Devrim için bir zorunluluk yaratırsa, başarısızlık sadece tesadüfi olacaktır.

Belirlemenin *olumsal* olduğu söylenir, çünkü ne kesinliği ne de anlaşılabilirliği (grubun ortaya çıktığı pratik-atıl alan göz alındığında, bağlantılar sorununun kendisini bir şekilde ortak pratiğe sunması kaçınılmazdır) değil, belirli bir amaca uygun olarak organize ettiği ölçüde pratiğe dışsal olduğu için.

Bu bağımlılığın ikinci yönü, araÇtırmamızı birincisinden daha fazla ilgilendirmektedir: Grup, pratik-atıl alanın dağıtıcı gücüne karÇı çağdaÇ teknikler ve araçlarla mücadele etmek istediği sürece, kendi içinde, temel iÇlevi alt grupları ya birbirleriyle (örneğin federal bir yapıda olduğu gibi) ya da merkezi aygıtla (merkezi bir yapıda olduğu gibi) iliÇkiye sokmak olan arabuluculuk, gözetim ve denetim aygıtları üretmek zorundadır. Bu tür aracıların aktif işlevi – ister *missi dominici,* ister bir fabrikadaki zaman tutucular ya da orta öğretimdeki müfettişler olsunlar – iki inertiayı birleştirmektir. Ve bu içsellikler vaat edilmiş özgürlük tarafından üretilmemiştir; gruba dışsallık içinde dağılma yoluyla gelmişlerdir ve aracı aygıt onları kendi tarafından aşılmış ve *dolayımlanmış* içsellikler olarak *oluşturur*: ve bu aracılık olmaksızın merkezi yönetimin yerel yürütme üzerinde hiçbir gücü olmaz ve bunun *tersi* de *;* aracı aygıt elbette yönetim tarafından üretilebilir, ama üretilir üretilmez, yerel yürütme kadar yönetim de ona bağımlıdır. Bu gibi durumlarda, genellikle aracı organı denetlemek üzere bir kontrol organı oluÇturulur. Elbette bu açıklamalar, denetime tabi hiyerarşik bir grupla ilgili olarak daha da uygun ve eksiksiz olacaktır. Ancak henüz böyle bir yapıyı incelemedik. Ancak her halükarda, bağlantı dışsallığın ataletini ortaya ve geliştirirken, taahhüt edilmiş yeniden düzenleyerek ona karşı mücadele eder. Örgütlü *praksisin* özellikleri, hem dıÇsal hem de içsel (içselliğin eylemsizliğinin dıÇsallaÇtırılması ve dıÇsallığın eylemsizliğinin içselleÇtirilmesi yoluyla) bir eylemsizlik piramidi tarafından oluÇturulması ve herhangi bir aygıtın nesnesinin (birbirine bağlanması gereken alt gruplar) bir içsel eylemsizlik olarak görünmesi ve bu Çekilde ele alınması gerekirken, aynı aygıtın diğer eÇgüdümlü organlarla iliÇkilerinde alt aygıtlar tarafından eylemsizlik olarak ele alınmasıdır.

Ancak iletişim araçları, içselliğin ayrılmasının yalnızca bir örneğidir. Göreve ve koşullara bağlı olarak zamansallaştırmada da ifadesini bulabilir: her bir görev kendi içinde

tikellik tamamlanabilir ve ortak eylemin gelişiminde mümkün kıldığı tikel görevden bir zaman gecikmesi ile ayrılabilir. Bir sanayi kompleksinde (sosyalist bir *Kombinat* ya da kapitalist bir örgütlenme: burada doğrudan ex ploitation ile ilgilenmiyoruz, daha ziyade teknik gereklilikler ile ilgileniyoruz.
doğuda ve batıda her yerde aynıdır), hammaddelerin çıkarılması ya da ara ürünlerin imalatı (yüksek fırınlar ve demirhaneler; demir ve çelik vb.), tıpkı 'metalar' gibi emeği emen ve onun içinde kristalleşmesini sağlayan belirli bir nesnede (ham petrol ya da çelik külçeler gibi) nesnelleşir. Süreç devam ettirilecek, petrol rafine edilecek, çelik başka bir yerde (muhtemelen yakınlarda) bir krank miline, bir tahrik miline vb. dönüştürülecek ve üçüncü bir süreçte işlevlerini doğrudan yerine getirmesi sağlanacaktır (makine ayrı parçalarından bir araya getirilecektir vb.).

Ancak her alt grubun *praksisinin*, iGlenmiG maddeselliğin atıl bir mührü olarak emildiği ve yeni bir operasyon tarafından aGıldığı açıktır. Firma ekonomisi açısından bakıldığında, iGçilerin, tesislerin, organizatörlerin ve yöneticilerin tek bir komplekste bütünleGtirilmiG olması çok önemlidirAncak yüksek fırın üreten alt grup için, işlenen hammaddenin komplekse ait bir alt grup tarafından mı çıkarıldığı uzak bir bölgeden trenle mi taşındığı çok az önem taşımaktadır. Ġkinci durumda, "hammadde" olarak adlandırılan *maddenin halihazırda iGlenmiG* olması (insanların madeni çıkarmak için ortaklaGa çalıGmıG olması) pratikte önemsizdir. Demirhanedeki iGçi madencilerle aynı sınıfa ait olsa bile, bu sınıf dayanıGması grubun bir yapısı değildir, en azından doğrudan değildir ve ayrıca grubun üyelerinden ziyade sınıfın üyelerini (gruba ait olsunlar ya da olmasınlar) etkiler. İşçi için, aslında, nesnenin atıl zorunluluğu onu üretenlere bulunabilir, ancak gördüğümüz gibi, maddeselliğin bir tür insanlık dışı işlevi olarak da algılanabilir. Şu anda, birleştirdiğinden daha fazla ayırıyor ya da daha ziyade serilik içinde birleştiriyor. Ancak yine de seriliğe geri dönmüş değiliz: grup soyut saflığını kaybeder, ancak hala etkinliğine ve içsellik yapısına sahiptir. Ancak burada önemli olan nokta, söz konusu teknolojik komplekste, önceki failin görevinin -zaman gecikmesi nedeniyle (ürünün bir diğerine ya da madenden demirhaneye taşınması vb. Bu, yeni işçinin geleceğinin ipoteği haline gelir, onun çalışma olanaklarını sınırlar.

ister grup dıGında baGkaları tarafından O thers olarak *yapılmıG olsun, ister aynı oldukları için görünmez olan bazı üyeler* için *ortak olan bir giriGimin sonucu olsun.* Bu yeniden düzenleyici düzeltmenin gerçekleGebileceği pek çok yol vardır: aracı alt grup, farklı sektörlerdeki iGçiler arasındaki temasları arttırarak entegrasyonu geliGtirebilir; her iGçinin kendi iGlevinin anlam ve önemini görmesini ve diğer iGlerin anlamını kavramasını sağlayacak teorik eğitim vererek herkesin *ortak* praksisi anlamasını sağlayabilir; ya da herkesi üç ya da beG yıl boyunca topluluğun farklı iGlerinin her birine sokan bir rotasyon sistemi kurabilir, vb.

Bu uygulamalardan sosyal etkinlikleri nedeniyle bahsetmiyorum, Ama sadece ortak karakterlerini göstermek için: örgütlenmeyi zamansal yer değiGtirmeyle bırakıldığı "nötr" noktadan ele alırlar; ve her bir alt grubun ya da bireyin diğer bireyler ve alt gruplarla iliGkisindeki çözülmesi gereken atıl bir olumsuzlama olarak ele ve her bir iGçiyi ortaya çıkan serilikten geri kazanılması kitleselleGmiG bir birim olarak ele alırlar. 59 Ya gerçek bir yeniden düzenleme (işlerin rotasyonu) ya da sözlü bir eylem (öğretme, açıklama) yoluyla, inorganik maddiyat üzerinde maddi etkiye sahiptirler. Bu çalıGmanın bir izolasyon bulutunu (zaman gecikmeleri gibi) iGlevsel bir bütünlükle değiGtirmeyi amaçladığı doğrudur; ancak yaygın örgütlenme *pratiği* açısından, somut örgütlenmenin olumsuzlamanın sürekli bir olumsuzlaması, yani geliGen düzensizliğin pratik ve etkili bir olumsuzlaması olduğunu göstermektedir. Bu açıdan , tamamen ve soyut olarak saf bir gruptaki iGlevlerin heterojenliği, gördüğümüz gibi, bir özgürlük yaratımıdır. Ancak karmaGık bir grupta (uzamsal mesafeler ve zaman sürekli kitleselleGtirici dağılma kaynakları) ve totalleGme açısından bakıldığında, farklılaGmanın, eğer *hem* örgütlenme aygıtı *hem* de uzamsal-zamansal "gecikme" tarafından belirleniyorsa, bir anda tesadüfi bir hetero genlik (dıGsallık) statüsüne dönüGebileceği açıktır. Etkili, pratik ama gerçek bir grupta, akımın durması sürekli bir tehlike vardır.

Ve gördüğümüz gibi, aygıt tarafından aracılık edilen unsurlar için doğru olan şey, aracılık eden aygıt için de doğrudur. Bu nedenle

59. Açıkçası bu aracılık faaliyetleri Doğu'da (emeğin hümanizmi ve siyasi propaganda) ve Batı'da ('İnsan Mühendisliği') farklı ilkelerden ilham almaktadır, ancak bunun burada pek bir önemi yoktur.

Grup, enerjisinin (üyelerinin enerjisi, sayısal gücü, kredisi, parası, vb.) çoğunu kendisini göreli bir akışkanlık halinde tutmak için kullanır. Dolayısıyla, bir yansıma makasıyla (ki bu makas, alt gruplara ve bu alt gruplar arasındaki aracılara vs. aracılık etmeyi içerdiği için son derece anlaşılırdır.), içsellik olarak grup, talizasyona doğru bir gelişme olarak, eylemleri ve daha alt düzeydeki failleri60 hareketsiz yarı-nesneler olarak ele alan birleştirici eylemlerin bir hiyerarşisine ve döngüselliğine (her ikisi de, daha sonra keşfedeceğimiz nedenlerle) çözülme tehlikesiyle karşı karşıyadır (ve aslında çözülecektir), ya da tersine, statülerini bir Öteki'nden (bir alt grup ya da bir yarı-özne olarak düşünülen bir birey), acı çekmiş, benimsenmiş eylemsizliklerinin yarı-aşkın bir belirlenimi olarak alan bir yarı-nesneler hiyerarşisine. Bu düzeyde grup, çalışılan nesnenin her eylemsiz anını, pratik alanın her eylemsiz örgütlenmesini diyalektik olarak aşan pratik organizmalardan ziyade, bir makine ve onu belirli bir iş için kullanan işçiler tarafından oluşturulan bir tür kompleks ile daha fazla ortak noktaya sahip olma eğilimindedir; Ve bu, pasif olumsuzlama ve durdurma anı doğrudan *praksis* tarafından üretilmeksizin gerçekleşir; tam tersine, işlenen nesneden işe, gelişen nesnelleştirmenin bir sınırlaması olarak geri döndüğü ölçüde, maddeselliğin inorganik statüsü tarafından derhal aşılır. Aslında, grubun hiçbir zaman makine düzeyine (hatta önerildiği gibi bir "geri besleme" makinesine) gerilemediği doğru bile ve kendisini hiçbir zaman organik bir statüye yükseltemeyeceği de doğru olsa bile, bunun nedeni aslında bir insan ürünü olmasıdır, yani, İnorganik olanın temelinde otomatik aygıtlar yaratmayı mümkün kılan yasalara uygun olarak insanlar tarafından yapılmış bir araçtır ve aynı zamanda insan bireylerin özgür, diyalektik *praksisi* tarafından oluşturulduğu için, her bir üye üzerinde içsellikte ve ortak nesne üzerinde dışsallıkta hareket ettiği ölçüde.

Toplumsal bir makine asla olamaz, çünkü her pratik organizma grupla iliĢkisinde acı bir eylemsizlik statüsü kazanır kazanmaz, kitleselleĢmiĢ bir organizmalar çoğulluğuna ; öte yandan, bütünleĢme ilerledikçe, yani grup, yapılarının örgütlenmesi yoluyla, kendisini pratik organizmanın bir iĢlevi olarak giderek daha fazla ürettikçe, iĢleyiĢi de daha fazla *makineye benzer* hale gelir.

60. Aşağılık, hiyerarşi gibi, keyfi olarak, yani konjonktüre ve ortak *praksise* uygun olarak belirlenir.

içsellik). Bu hiçbir şekilde, organik ve inorganik arasında imkânsız bir dolayım olarak bu *örgütlenmenin* kendi başına anlaşılmaz olduğu anlamına gelmez. Ancak bu, onun oluÇturulmuÇ bir diyalektik olduğu anlamına gelir; burada bireylerin birliğini gerçekleÇtirmek için diyalektik bir *praksis* yoktur, aksine, çalıÇmaları aracılığıyla kendilerini ve araçlarını çevreleyen ve amaca uygun olarak belirlenen diyalektik bir aygıt icat eden ve üreten bireysel, kurucu vardır. Bu aygıt içinde herkes diğerleriyle birlikte ve diğerleri aracılığıyla dönüÇür ve totalleÇmenin bir yapısı olarak ortak birey, grubun kendisini bir organizma olarak üretme giriÇimlerinde gerçekleÇtirebileceği en yüksek bütünleÇme düzeyi olarak görünür; ancak grup yalnızca belirli bir derinlik derecesinde pratik-atıl alanın belirli bir çözülmesi olarak kavranabilir; ve bu haliyle çözülmüÇ alanı, azından seriliğin yeniden sürekli bir tehlikesi biçiminde korur ve onun karmaÇıklığı onu atıl , iÇlenmiÇ ürünlerin pasif statüsüne doğru yönlendirir. Söylediğim gibi, bu bile geçicidir: daha sonra, grubun avatarlarını ve grup serilik tarafından yeniden fethedildiğinde onlara ne inceleyeceğiz. Burada önemli olan nokta, ortak *praksisin hem bir eylem hem de süreç olduğudur.* [61]

Eylemin her anı, her yerde aynı olduğu ölçüde, işlev (ortak birey, yapı) ve nesneleştirme (ortak işi nesneye yerleştirme) arasındaki aracılık olarak pratik bir organizma tarafından tamamlanmış bir eylem olarak üretildiğinden, ortak *praksiste*, tıpkı bireysel *praksiste* olduğu gibi, ortak bir amaç, nesneleştirme, emek, aşkınlık, karşılıklı uyarlama vb. vardır*;* ve her kısmi sonuç, kendi kurucu anlaşılırlığı içinde şu şekilde kavranmalıdır

ortak amacın bir ayrıntısının özgürce, pratik olarak gerçekleÇtirilmesidir. Ancak ortak amacın kendisi, ister bireylerin yapısında mevcut olarak ister bir aygıt aracılığıyla bütünün yeniden örgütlenmesini yöneten düÇünümsel bir kural olarak görülsün, somut koÇullar temelinde bir proje tarafından geleceğin olarak ortaya çıkar. Bu düzeyde, bireysel diyalektik aslında kendini başka bir anlaşılabilirlik biçimine doğru aşar, çünkü grubun özgül modalitelerini – eğer böyle bir şey olsaydı, yalıtılmış bir birey için bilinmez olurdu – yapı, grup içinde olma, işlev, güç ve nihayetinde yeniden üretebilir ve kavrayabilir,

61. Bu, elbette, yabancılaşmanın bir avatarının herhangi bir tanımından *önce Grup praksisi.*

rehin. Aslında, dolayımlı karşılıklılığın bir belirlenimi olarak rehin, yalıtılmış bir özgürlük tarafından üretilemez ya da bu nedenle tamamlanamaz. Ve eğer herkes grubu bu şekilde anlıyorsa, kendini yeni bir bütünleşme biçimine doğru aşıyor gibi göründüğü ölçüde, bunun nedeni grup üyeliğinin pratik-bireysel varoluşla aynı anda somut deneyime verilmiş olmasıdır; dolayısıyla burada iki ayrı kavrayış anı değil, daha ziyade ayrı ayrı ya da birlikte her zaman mümkün olan iki tür faaliyet (pratik ve teorik) vardır.

Ancak, gördüğümüz gibi, grubun bireyleri aracılığıyla kendisini organizmaya doğru aÇtığı anda, hala yetersizdir. Daha ileri gidemez: ortak-olmak herkeste diğerleriyle (ve dolayısıyla kendisiyle) yeni iliÇkiler üretebilir; ancak bütünleÇtirici ve ayrılmaz bir organizma üretemez; totalizasyon bir bütünlük haline gelemez. Ve eğer grup belirli sonuçlar üretmek için etkili bir güç olarak kalacaksa, içindeki yeniden ayarlamaların ve dolayımların sayısının artması gerektiği açıktır; yani kendi içinde, onu tüm biçimleriyle aşılması gereken bir atalet olarak algılayan pratik bir bakış açısı çokluğu haline gelmelidir. Bu ikinci prosedür basitçe ilkinin başarısızlığının sonucudur: bütünleşme en iyi ihtimalle çokluğun her yerde bulunmaya dönüşmesine yol açtığından, ama asla onun yerine yeni bir birlik koymayı başaramadığından, parçasız bu çokluk kaçınılmaz olarak kendini niceliksel, ayrık bir çokluk olarak, grubun kendi içinde, başka ilişkiler altında ve pratik-atılın dolayımıyla yeniden üretir.

Dairesel tekrarlama henüz bu temelde kendini kanıtlamamıştır, ancak Edilgenliğin döngüselliği her zaman bunu yapar, çünkü dolayımlayıcı organın kendisi dolayımlanmalıdır ve ayrılıklar tarafından bölündüğü ortaya çıkar. Şimdi, bu döngüsel bütünlük içinde -ve hatta birazdan yapacağımız gibi otoritenin işlevlerini ortaya bile- her şey *aynı zamanda* bir sonuç olarak ortaya çıkar, kendisini yalıtılmışlığın ataleti içinde kendisi için konumlandırırken, pratik Nedeni bir alt-örgütlenme grubunun aracılığında yatar. Bu düzeyde, önce edilgenlik verilir – etkili ama yalıtılmış *bir* süreç olarak (bir grup makinenin içindeki bir makinenin çalışması olarak)– ve teleolojik etkinlik, yalıtılmışlığı kırmak ve işlevleri yeniden yapılandırmak için yukarıdan gelen şeydir; totalizasyon sürekli olarak bozulur ve her zaman (artık tamamen *aynı olmayan)* diğerleri tarafından yeniden kurulur*;* özgür, pratik gerçekliği *herkese* ortak bireyselliğinin pasif bir geri kazanımı olarak *gelir*. *Aynı zamanda* grubun iç pratiğinin de bakış açısı olan bu bakış açısından (ve

zorluklar arttıkça baskın hale gelir), ortak eylem bir *yönlendirilmiş süreç.*

O halde süreç ve *praksis* arasında ne fark vardır? Her ikisi de diyalektiktir: hareketleri ve yönleri ile ; ortak alanın engellerini aşarlar ve onları sıçrama taşlarına, basamaklara, gelişimlerini işaretleyen ve kolaylaştıran adımlara . Her ikisi de, farklı anlarının anlamının açıklanabileceği alanının belirli bir belirlenimi açısından tanımlanır. Her ikisi de şiddet, yorgunluk, yıpranma ve sürekli bir enerji dönüşümüdür. Ancak *praksis* doğrudan *sonuyla* açığa çıkar*:* olasılıklar alanının gelecekteki belirlenimi, başlangıçta maddi koşulların projektif bir aşılmasıyla *(depassement)*, yani bir projeyle ortaya konur; eylemin her anında fail, gelecekteki hedefin ışığında mevcut verilere uygun olarak belirli bir çaba eşliğinde *kendini* bir duruşta *üretir*. Buna adını vermemin basit nedeni, verili bir koşullar kümesinde, verili bir ihtiyaç ya da tehlike , projenin mutlak bütünlüğü içinde (verili, geçmiş nesnellik ile üretilecek nesnelleştirme arasında bir olarak) kendi yasasını yaratmasıdır. Bu süreç *ne* bir çığ ya da selle *ne de* bireysel bir eylemle karşılaştırılabilir: Aslında bireysel eylemin tüm özelliklerini korur, çünkü çok sayıda bireyin yönlendirilmiş eylemi tarafından oluşturulmuştur; Ama aynı zamanda bu özellikler onda modifikasyonunu da alır, çünkü çokluğun diriltilmesi yoluyla her *burası* kendini bir olarak sunar (ve her her yerde bulunurluk olarak ima eder*)* ve etkinlik başka bir *yerde uçucu* olarak görünür*,* Ötekinin bu etkinliği başka bir yerde ve Ötekiler için tarafından çözülmesi gereken bir atalet olması gerektiği ölçüde, acı çeken ataletin *burada* çözülmesi olarak. Ortak *praksis* olarak grupta*,* taahhüt edilen atalet*,* organik faaliyetler arasındaki sonsuza dek gizli ve örtülü aracılıktır. Grup-sürecinde, kavranamaz, geçici bir olay olarak pratik faaliyet, acı çeken eylemsizlikler arasında (onları geçici olarak çözdüğü ölçüde) düzenleyici bir aracılık görevi görür.

Her iki durumda da determinizm söz konusu olamaz, çünkü geliĢim somuttur, yönlendirilmiĢtir, her aĢkınlıkla daha da ve kendisini gelecekteki belirli bir son açısından tanımlar. İlk durumda, grup soyut saflığı içinde yaşayan bir örgüt olarak tezahür ettiğinde, kavrama oldukça basit bir şekilde üyesinin veya *aşkın (transcendant)* üretimidir.

Seyirci kendi grup-içinde-oluşunda kendisi tarafından: bu eylem her zaman mümkündür çünkü organik birey her zaman ortak bir bireydir. Bu anlayış bireyler arası anlayıştan daha *zengindir*, çünkü örtük ya da açık bir şekilde yeni diyalektik yapıları rehin olarak yeniden üretir. Ve bu rehin, herkesin içinde öteki-özgürlük olmasına rağmen hala anlaşılabilirliktir, çünkü içinde karşılıklılığın temel ilişkisi üzerinde şekillenen özgür bir işlemdir. Bununla birlikte, karmaşıklığın bir işlevi olarak *berraklık* ortadan kalkar: yapılar, yasa ve terör hiçbir gizem içermez; bu yeni belirlenimler hiçbir donukluk içermez ve bunları açıklama içinde diyalektik olarak üretmek hem mümkün hem de gereklidir. Bununla birlikte, benim olmadığım – ve elbette *burada aynı* olarak görünen – *üçüncü tarafla* ilişki temelinde ortaya çıktıkları ölçüde ve karşılıklılık onları *öteki tarafından taahhüt edilen atalete*, yani asla kendimden başka olmama sözü olarak soyut başkalığa dayandırdığı ölçüde, yapıların kesinliği, *diğer terimi* ben olmadığım ölçüde ve kendisini yalıtılmış olarak tamamen kendisi olma olasılığını reddettiği ölçüde aktif olan boş bir ilişkiye dayanır. Eylem anlaşılabilirdir çünkü benimkiyle *aynıdır*; ama onu bir boşlukta değerlendiriyorum çünkü vaadin her yerde bulunmasında, her yerde *aynı olan* kendim değildir. Dolayısıyla pozitif bir sınırlamadan ziyade negatif bir şeffaflık sınırıyla karşı karşıyayız (ortak tezahürlerin bazı irrasyonel efüzyonlarında olduğu gibi). Bu iki farklılık dışında (bir bakış açısından kavrayış *daha* zenginken, diğerinden *daha fakirdir*), ortak bir eylem benim için organik bir eylem olarak, yani bizi (ya da grubun dışında yer grubu) olumsuz bir şekilde totalize eden kavranabilir bir son aracılığıyla anlaşılabilirdir. Bir çokluğun totalizasyonu, bu çokluk ister hareketsiz, ister canlı ya da pratik olsun, diyalektik olarak *praksisin* temel bir işlemidir. Ve ortak *praksis* saflığı içinde organik *praksis* modelinde, yani ortak bir amaç ışığında bir topluluğun bireysel eylemi olarak anlaşılır. Anlamak için ortak *praksis*, tıpkı bireysel organizmanın eyleminin ortak birey ile ortak nesneleştirme arasında sürekli bir arabuluculuk olması gibi, tam da pratik topluluk ile tekil tarafından ortak amaç arasında bir arabuluculuk olarak görünür. Bu karşılaştırmada şaşırtıcı bir şey olmamalıdır: ortak *praksis* aslında kendisini özgür, bireysel girişimlerin (işlev ve yetkilerin sınırları dahilinde) örgütlü bir çokluğu aracılığıyla ortaya koyar ve bunların her biri kendisini örnek olarak, yani hepsiyle aynı olarak sunar. Dolayısıyla anlaşılabilirliğin şeması bir süper-bireysel girişim tarafından sağlanmamaktadır,

Aksine, saf, basit, bireysel eylem (yukarıda bahsedilen iliĢkiler tarafından değiĢtirilmiĢ) ile ortak amaç arasındaki diyalektik (ve tamamen anlaĢılabilir) iliĢki tarafından. Bireysel *praksis*, ortak eylemin içine dökülmesi gereken sentetik kalıptır.

İkinci durumda, süreç kendini bir nesne olarak gösterir. Bu, onu bir bütünlük olarak algıladığımız anlamına gelmez; tam tersine. Ancak, ister topluluğun içinde ister dışında olayım, onu canlandıran hareket, pratik bir organizma olarak üretebileceğim türden bir hareket değildir; bu hareket, benim dışımda-dünyada-varlığım olduğu sürece acı çektiklerim kategorisine aittir. Başka bir deyişle, beni sarıp sarmalasa ve bana yol gösterse bile her zaman dışında olacağım ve herkesle birlikte onu üretmeye yardım etsem bile her zaman benim dışımda olacak bir gerçeklik olarak kendini gösterir. Bu gerçeklik içkinlik içinde yapılandırılmıştır (çünkü her şeye rağmen, ister hareketsiz ister yalıtılmış olsunlar, işlevler birlikte var olur ve işler), ama yine de içkinliğe sahip değildir. İçkinlik içinde kendi belirlenimlerini üretmez: tersine, onları eylemsizliğinin sürekli bir dönüşümü olarak *alır*. Ancak bu alınan belirlenimlerin kendileri sentetik ve 'içsel' olduklarından, her zaman gelecekteki bir sona yöneldiklerinden ve zamanın sürekli bir zenginleşmesini ve geri döndürülemezliğini temsil , analitik Akıldan ya da dışsallığın yasalarından değil, eğer önyargılı , dışsal bir içsellik yasasından hareket ederler.

Bu yasa elbette kader olarak adlandırılabilir, çünkü karşı konulamaz bir hareket, topluluğu, kendisini onun aracılığıyla gerçekleştiren önceden tasarlanmış bir geleceğe doğru çeker ya da iter. Ancak bunu, bu makalenin başında eleştirilen ve reddedilen ünlü dış diyalektik olarak görmek daha ilginçtir. Gerçekten de, aşkın bir içsellik yasası olarak ortaya çıkan ve kurucu aklın hareketi ve kader ya da olarak verilen tam da budur. Ve eğer biri onun kandırmacası haline gelirse, 'süreçlerin' zamansallaştırmalar olarak değil, zamansallaştırılmış gerçeklikler olarak görünmesini sağlar. Ve bu nedenle tüm projektif ve teleolojik yapılar zorunluluk tarafından yeniden emilir. Süreç, onu daha önceki koşullara göre kontrol eden dışarıdan gelen bir yasaya uygun olarak gelişir; ancak bu zorunluluk hala yönlendirilir, gelecek hala önceden şekillendirilir ve süreç, zorunluluk tarafından tersine çevrilmiş, pasifleştirilmiş ve maskelenmiş olsa da sonluluğunu korur.

Ancak insan faaliyetinin süreç *olarak* kavranması, birçok Amerikalı sosyoloğun çalıĢmalarında oldukça farklı -özellikle diyalektik olmayan ya da sapkın- biçimler alır. Lewin'in *Gestalt*'ı süreç olarak *praksis* vizyonuna dayanır; kader vardır, bütünlük vardır (dışsal bir yasa olarak

in teriority) ve sonuçların sentetik pasif organizasyonu. Kardiner ve Moreno'nun çalışmaları ve kültüralistlerin araştırmaları her zaman, az önce gördüğümüz hareketsiz bir kaderin yönlendirilmiş, geri döndürülemez ve abartılmış pasifliğine dayanır; ve grup süreci, bir bakış açısından, kendi araştırmamızın değişmez bir gerçekliğidir. Özellikleri onların icadı değildir; sadece görmeyi ve tamamen anlaşılmazlığı düzeyinde incelemeyi seçmemişlerdir.

Bu anlaGılmazlık basitçe bir anlık : belirli grupların sergilediği ilk görünümdür. Dahası, daha büyük bir karmaGıklık düzeyinde, ki buna birazdan ulaGacağız, grubun seriye müdahale ettiği düzeyde anlaGılabilir hale gelir, süreci ortak *praksisin* kalıcı tersi olarak sunmak daha iyidir. Kendi baGına ele alındığında anlaGılabilirliği, çözülebilmesi ve tersine çevrilebilmesi gerçeğinden gelir; aslında, basitçe, grubun iç eyleminin, onu aGındırmaya baGlayan çokluğa karGı koyacak Gekilde yoğunlaGtığı anı temsil eder. Her yerde, her düzeyde hareketsiz olan tarafından emilir, onu her yerde çözmeye çalışır; ve eğer kaçar ya da kurtulursa, bu kendi olumsuz karakteri aracılığıyla olur. Gerçekte pratik gerçekliğin kendisi olmasına rağmen asalak görünür. Ve grup, kontrol mekanizmalarıyla birlikte etkin ve aktif kaldığı sürece, temel gerçeği hala *praksistir.* Bununla birlikte, *praksisin* somut sınırlarını işaretlemek istiyorsak, *sürecin* bu ilk yönünü muhafaza etmeliyiz. Kişi onu soyut saflığı içinde incelemek için dünyadan soyutladığı sürece, bireysel ve yaygın bir pratik olarak anlaşılabilirliğini şeffaflıktan yoksun . Zaman ve mekan dıGında herhangi bir Geyle iliGkisi olmaksızın *dünyada düGünüldüğünde*, yeni yönler gösterecektir: ayrılıklar, sklerozlar, yararsız kalıntılar, yerel aGınma, tabakalaGmalar, aygıtların eylemsizlik gücü, grubun parçalanması, eğilimler, iGlev karGıtlıkları (*praksis* geliGtikçe, yeni koGullara uyum sağlama ihtiyacı nedeniyle dikkatle tanımlanmıG komGuluklar kalkar). Ve bu nasırları ve düğümleri çözmeye çalışan arabulucu aparatların negatif *praksisi*, esasen basitçe bir *ön* tasfiye, bir hazırlık olma tehlikesiyle karşı *karşıyadır*.

ortak eylem, grubun *praksisi* ile başka herhangi bir olumlu bağlantısı olmayan araçsal işlevlerin restorasyonu.

Alan.

Böylece, gerçek gelişimini sürdürürken, grup aynı *zamanda* sürekli onarılan bir nesne olarak görünür ve onarımın teleolojik yönü kendi olumsuzluğu nedeniyle kaybolur: sürdürülmesi gereken atıl yapılara tabi kılınmış gibi görünür.

Grubun içten dışa doğru devasa, pasif bir nesne olarak görülmesi, kaderine doğru sürüklenmesi ve enerjisini iç reaksiyonlarda harcaması, üyelerinin insan davranışlarını emmesi ve bir tür atıl sebatla varlığını sürdürmesi olasılığı hala diyalektik anlaşılabilirliğin soyut bir sınırından başka bir şey değildir. Bu sadece grubun özgür bireysel eylem modeli üzerine *inşa* edildiğini ve kendisi bir organizma olmadan organik bir eylem ürettiğini; mekanik olmayan reaksiyonlar üretmek için bir makine olduğunu ve her insan ürünü gibi eylemsizliğin– hem varlığını hem de varoluş *nedenini* oluşturduğunu gösterir. Ve bir süreç olarak düşünüldüğünde, anlaşılabilirliğin sınırını temsil söylediğimizde, eylemsizliğinin derinliklerinde anlaşılmaz olduğunu kastetmiyoruz, aksine, bu temel eylemsizliğin onun anlaşılabilirliğine eklenmesi gerektiğini; başka bir deyişle, rehinli bir topluluğun praksis-öznesinin kendisini bir süreç-nesnesi olarak varlıkta tuttuğunu ve bunun kendi maddeselliği olduğunu kastediyoruz. Grubun maddeselliği dövüldüğü ölçüde acı ve acı çektiği ölçüde dövülür: rehin mesafenin bir işlevidir (karşılık olarak daha zayıf ya da esnek olmayan hale gelir); mesafe (zorluk olmadan girilemeyen karşılıklı bir yol güç ve aşınma harcaması olarak) rehin tarafından yaratılır; ve ataletlerin bu çifte koşullanması biçiminde, grubun *durumunu* belirtmeyi mümkün kılar.

Bununla, ne değineceğimiz varoluşunu ne de yapısını (yapılandırılmış bir topluluk olarak: eşeysiz bir sistem ya da idari bir aygıt) kastetmiyorum, sadece herhangi bir andaki oluşturulmuş atalet (acı ve taahhüt edilen) ile *praksis* arasındaki ilişkiyi . Bu düzeyde, bir parçanın *yaşlanması* (yani hem işe alımların azalması hem de kontrol organlarının tabakalaşması) ve kıtlığın bir gruba açık olanaklar üzerindeki etkisi (erkek kıtlığı– boş sınıflar vb.) gibi meselelerin açıklamaları bulunacaktır. - ya grubun kendisini belirlediği ve yoğunluğunu belirleyen ulusal bir durum, ya grubun kendisine ve gruba katılma, yenilenme vb. yöntemlerine özgü bir olay, ya da grubun amacı ile söz konusu toplumdaki diğer grupların veya seri bireylerin amaçları arasında hem iç hem de dış nesnel bir ilişki). 62 Bu noktada

62. Para kıtlığı çok önemlidir ve birçok açıdan erkek kıtlığıyla bağlantılıdır. (Para kıtlığı erkek kıtlığından kaynaklanıyor olabilir ve aynı şekilde erkek kıtlığı da para kıtlığından kaynaklanıyor olabilir_ Ve bu ikinci anlam

Bu düzeyde de yumuGaklıktan ya da öte yandan sertleGmeden, rutinleGmeden ya da yenilik çılgınlığından edilebilir; bu düzeyde verili bir grubun yeni güçlüklerini, örneğin tüm yapılarının savunma *praksisine* göre örgütlenmiGken, mücadele koGullarının onu saldırıya geçmeye zorladığını vb. göstererek açıklamak mümkündür. Örnekler sınırsızca çoğaltılabilir; *devletin* atıl bir temel, yapıların sklerozu vs. olarak atalet olmadığını, ancak bir praksis koşulu olarak atalet olduğunu, yani onu olumsuzlamaya çalışan herhangi bir eylemin aşılamaz bir sınırı (acı çeken ve rehin verilenin birbirine karıştığı ve çözülmez bir karşılıklılık içinde birbirine bağlandığı) olarak hareket ettiğini belirtmek yeterli olacaktır. Devlet düzeyinde – ve buna geri döneceğiz - grup, hazır olmadığı bir biçimde, değiştirmeye çalıştığı pratik-atıl alan tarafından tamamen koşullandırılır: belirli bir eylem, içinde

---

(1) adamlar gelmiyor çünkü onlara ödeme yapacak imkanımız , (2) çok sayıda geliyorlar ama biz onları geri çeviriyoruz çünkü onlara iş veremiyoruz – silah ya da makine sıkıntımız var). Bu konuyu burada tartıGmamamın nedeni, amacımın bir grubun "iGleyiGinin" somut koGullarını incelemek olmamasıdır; bu, belirli bir zamanda gerçek bir grubu ele alıp baGından sonuna kadar tarihsel geliGimini izlemeyi gerektirir. Ancak bu çalışma, ne kadar önemli ve arzu edilir olsun, mevcut sorunun sınırlarının çok geçmektedir. Para zorunlu olarak üretim sistemine bağlıdır ve
bunun temelinde ortaya çıkan ilişkiler. "Parasız hiçbir tarihsel grup yoktur" ifadesi (Labiche'in *La Cognotte'*u *gibi)* Gu anlama gelir: Tarihin o anında insanın gerçek durumunu yansıtmayan hiçbir grup yoktur; örneğin, sömürü ortamında ortaya çıkmayan ve amacı ister amatör bir orkestra ister bir kütüphane kurmak olsun, örgütlenmesinde bunu ifade etmeyen hiçbir keGifçi grubu yoktur. Para kıtlığı olmayan bir grubun incelenmesinin tamamen soyut olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu da kabul ediyorum. Bununla birlikte, bir grup sömürücü (mülklerini tehdit eden bir kriz olmadığı sürece) bir grup olarak, makul sınırlar içinde kaldıkları sürece masraflarının otomatik olarak ücretlerle karşılanacağından emin olabilir: bu
(ister İngiliz ister Amerikan olsun) kulüpler için geçerlidir. Bu, sömürücü sınıftaki belirli gruplar için – ve üyelerin olanakları grubun ihtiyaçlarının çok üzerinde olduğunda – paranın sorun olmadığını söylemek anlamına gelir; atalet ya da kısıtlama değil, tam tersine güç olarak ortaya çıkar. Para kıtlığını hesaba katmamamın temel nedeni budur – yani en azından teoride ve bazı özel koGullarda temel ve olumsuz bir faktör olmayabileceği için. Bir baGka neden daha var: , bir grubun saf halde var olamayacağı ve kısa bir süre sonra somuta, yani grup ve seriliğin kesiGtiği çizgiye ulaGacağımızdır; ve *bu düzeyde,* bir kez
yine bir toplumun gerçek sorunlarıyla, yani *tam olarak* onun
üretim sistemi.

Belirli bir bölgede, gözdağı vermeyi, ücretleri iyileştirmeyi olabilir; ancak uygunsuz görünebilir, talimatlar göz ardı edilebilir çünkü kaçınılması gereken tehlikeler henüz yeterince açık değildir ve her şeyden önce en büyük firmalardaki ücretli tatillerine başlamak üzeredir.

Serilikle yeniden karşılaşma noktasında gibi görünüyoruz. Ve aslında karşılaşacağız da. Ancak Ģimdilik grubu oluĢturulmuĢ *bir praksis* olarak kavramak yeterli olacaktır. İçinde, üyelerinin caydırıcılığı aracılığıyla, totalleştirici *praksis* ile faillerin çokluğuna karşı çıkan çelişkili gerilim *diyalektik bir çatışma olarak* ortaya çıkarken görülebilir. Bununla birlikte, hem diyalektik yapıların hem de karĢıtlığı üreten sentetik hareketin organik *praksisten* kaynaklandığı ve çokluğun ancak kendini bir eylemsizlik olarak, sayının içselleĢtirilmesinin patlayıcı dıĢsallığı olarak gösterdiği ölçüde diyalektik bir faktörü olduğu kabul edilmelidir. İş başındaki grup, başlangıçta eylemlerin seriliği tarafından aşılan ve şeyleştirilen ve her yerde, ondan seri, sayısal statüyü çıkarmak, böylece onu *ayrık* nicelik olarak olumsuzlamak ve aynı hareket içinde onu *pratik birlik içinde* totalleştirici amaca ulaşmanın bir aracı haline getirmek için onu koşullandıran şekilsiz çokluğa geri dönen bireysel *praksistir*. *Praksis* temelde bireysel kalır çünkü *aynı şey* olarak, yani parçasız çokluğun yönlendirilmiş sömürüsü olarak kurulmuştur. Bu ilk anda, *praksis bu* çokluğu pratik alanın inorganik bir araya gelişlerinden (onları bir araç yapmak için birleştirdiğinde) farklı bir şekilde ele almaz, ancak can alıcı fark, taahhüt edilen anlaşmadan sonra, her ayrıntılı eylemin (hem aynı hem de farklılaşmış olduğu ölçüde), bireysel birimin içsel bir özelliği gücü, yapısı) haline *kendi çokluğundan* yararlandığı ortaya çıkar. Bu içselleştirilmiş çokluk ikinci kez dışsallık içine yerleştirildiğinde, bu onun ortak denetimden kaçtığı ya da niceliğini yeniden ele geçirmek için kendisini herkesin içindeki çoklu birlikten uzaklaştırdığı anlamına gelmez: bu, kendi diyalektik gücüne sahip olduğu varsayımı dışında düşünülemezdi. Ancak çoklu eylemsizliğin ve dışsallık ilişkilerinin bastırılması, oldukça basit bir şekilde, pratik olarak, pratik nesnelleştirme içinde ve aracılığıyla gerçekleşmiştir ve yine de çokluğun ontolojik statüsü (organizmaların çoğulluğu) bundan etkilenmez. Ateş altında birim, dağılmanın yerine pratik örgütlenmeyi koyar; çokluğunu kendi içine hapseder. Ama önce birim sayılır; ve çok geçmeden yaralılarını ve ölülerini de sayacaktır ;

ve düşman, eğer gözlem noktaları varsa, her zaman elinin altında bulunan sağlam askerleri sayabilir. Ve bütünleşmenin ontolojik sınırı olarak bu eylemsizlik (başka sınırların da olduğunu göreceğiz) pasif bir bilginin teorik verisi değildir: Aslında, öngörülemeyenin nesnel alanıdır; onun aracılığıyla, gerçekten de, pratik-atılın pasif eylemi, onunla mücadele için örgütlenmiş özgür gruba yeniden sokulur; ve bu pasif eylem, içsel bir gücün eylemi olarak değil, içsel bir dağılma tehlikesi olarak yeniden ortaya çıkar; bu saf dışsallık, deyim yerindeyse, sürekli bir tehdit ve sürekli bir ihanet olasılığı olarak içsellikte yaşanır. Böylece çokluk, pratik-etkisiz tarafından aGılamaz nesnelliği içinde tepkiselleGtirilir ve pratik-etkisiz, inorganik eylemsizlik tarafından sürdürüldüğü ve yönlendirildiği ölçüde basitçe baGkalarının etkinliğidir. Böylece pasifleGtirilmiG bir etkinlik biçimi ayrık çokluğu yeniden gerçekleGtirir ve grup, diyalektik *praksis* olarak, kendi dağılmıGlığı içinde bunu bir iç tehlike olarak, *bir eylemin birliği tarafından* üretilen bir dağılma olarak algılar. (Bu eylem, çeliştiği *praksisin* birliği aracılığıyla, bu praksisin yönlendirilmiş bir karşı-praksis tarafından aktif bir şekilde olarak görülen pasif bir faaliyettir. Maniheist açıklamaların, İngiliz altını, aristokratların komplosu, karşı-devrimci faaliyet vs. açısından ortaya çıktığı düzey budur). Ve ihanet olasılığının her yerdeliği olarak ayrık çokluğu **kendi** içinde yeniden bu eyleme karGı, yani kendisine karGı, örgüt kendini yeniden örgütler, eski çerçeveleri parçalar ve aracı organlar vb. yoluyla pasif çoğalma eylemini basit, çoklu, ayrık bir eylemsizliğe indirgemeye çalıGır, yok edilemez ama eylem açısından ihmal edilebilir. Böylece organik *praksisi* her yerde yeniden keşfediyoruz, kendi eylemsiz çokluğu üzerinde hareket ettiği ölçüde; ve bu çokluk, pratik-eylemsiz güçlerin hareket ettiği nokta olduğu ölçüde, pasif faaliyet tarafından sürdürülen her yansıma düzeyinde *ilk* olarak kendini gösterir.

Ancak alanın kendi içinde diyalektiğin ve onun yabancılaştırıcı nesnelleştirmesinin bir karikatürü olduğunu gördük. Böylece, ortak *praksis* her düzeyde anti-diyalektiğe karGı, önce hedefin ve ona ulaGma araçlarının ortaklaGa kararlaGtırılmasıyla (seriliğin çözülmesi), sonra da yapılarının sürekli yeniden düzenlenmesiyle örgütlenir. Ve grubun iç yaşamı, bu yeniden düzenlemelerin olumlu ve olumsuz sonuçlarıyla, yani örgütün içselliğindeki pratik-atılın yeni belirlenimleriyle ve örgütleyici *praksisin* bu belirlenimlerin ortak sonuçlarına pratik (ve diyalektik) tepkisiyle kendini gösterir.

ama aynı zamanda, çokluğun HER kısmi yeniden içselleştirilmesi, onu atıl bir nicelik ve ayırıcı bir güç olarak başka bir düzeye sokmanın bir yoludur. Bu anlamda, düşman grup, eğer , düşmanı hem *praksis* hem de süreç olarak caydırır. düşman praksisinden habersiz olamaz; amacı temelinde onu kavramalı ve öngörmelidir; ama aynı zamanda, eğer onu önlemek istiyorsa düşmana, *praksisin* aynı zamanda bir sürecin gelişimi olduğu düzeyde saldırmalıdır (ikmal üslerini yok etmek, iletişim hatlarını kesmek, vb.) Ve saldırı altındaki grup, düĢmanı öngördüğü ölçüde, eylem halindeyken kendisine bir süreç biçiminde görünmelidir: bu, temelidir.

Dolayısıyla, oluĢturulmuĢ diyalektiğin karmaĢık anlaĢılabilirliği, organik *praksisin*, herkesle birlikte, pratik-atıl bir belirlenim olarak çokluk üzerinde çalıĢması ve böylece onu, eylemin bireysel kalırken *ortaklaĢmasını* sağlayan bir araç haline getirmesi gerçeğinden kaynaklanır. Ve çalıĢma diyalektik faaliyetin paradigması olduğu için, eylem halindeki grup, her biri diğerinin iĢlevi olan iki tür eĢzamanlı faaliyet açısından : içkinlikteki diyalektik (örgütün yeniden örgütlenmesi) ve grubun nesnelleĢtirilmesine (üretim, mücadele, vb.) yönelik ortak tatute'nin pratik aĢılması (pasifleĢtirilmesi) olarak diyalektik faaliyet. GerçekleĢtirilen nesne (yabancılaĢma tehlikesini geçici olarak göz ardı edersek) bir içkinlik yapısı olarak örgütün aĢkınlıktaki *(aĢkınlık)* ifadesidir ve bunun tersi de geçerlidir. Dolayısıyla, *omolojik olarak* ortak bir *praksis yoktur:* herkesin ortak iĢlevin özgür, mutabık kalınmıĢ (ve taahhüt edilmiĢ) heterojenliği içinde görevini yerine getirebileceği bir nesne olarak kendi çokluklarını eden, yani kendilerini geliĢen totalleĢmenin gerekli ayrıntıları ortak üründe nesnelleĢtiren pratik bireyler vardır.

Ancak bu, oluşturulmuş anlaşılabilirliğin her ortak *praksisin* bireysel eylemlere ayrıştırılmasını gerektirdiği anlamına gelmez: böyle bir ayrıştırma, gerçekte, oluşturulmuş anlaşılabilirlikten ayrı bir anlaşılabilirlik anlamına ; dahası, bizi rehinin herkeste neden olduğu gerçek metamorfoza ve sonraki tüm farklılaşmaların temeli olarak 'kardeşlik-terör' ilişkisine kör ederdi. Aksine, ortak *praksisi* bu şekilde, yani bütünleşmiş bireylerden ziyade pratik özne olarak grupla (bir 'Tarih öznesi'nden söz edildiği anlamda) ilişkili olduğu ölçüde kavramak diye bir şey vardır.

içine yerleştirmektir. Mesele basitçe grubu insan emeğinin bir ürünü, yani eklemlenmiş bir sistem olarak görmek ve ortak eylemi bireysel *praksisin* edilgenlik içindeki (inşa edilmiş araç aracılığıyla) bir belirlenimi olarak görmektir. Bu önlemler, grup *praksisini* bu eylemsizliğin reci procity'si açısından kavramayı mümkün kılacaktır: pozitif ve negatif bir imaj olarak araç faaliyetin ve aynı faaliyetin bir tanımı-zorunluluğu olarak nihai ürün gelecek tarafından.

Bu temelde, iki kalıcı eylem -yeniden örgütlenme ve üretim- arasındaki sentetik bağlantıyı, her biri diğerinin koGulu olduğu ölçüde kavramak mümkün olacaktır; ancak diyalektiğin ve anlaGılabilirliğinin sınırı ve özgüllüğü, onda eylemin edilgenlik tarafından tanımlanması ve taGınması ve ortak eylemin değiGimlerinin herkeste meydana gelmesidir. Dolayısıyla aslında her türlü ortak *praksisi* anlayabiliriz çünkü biz her zaman ortak bir bireyi gerçekleştiren organik bir bireysellikiz: var olmak, eylemde bulunmak ve kavramak bir ve aynı şeydir. Bu, oluşturulmuş diyalektik Akıl olarak adlandırabileceğimiz bir teklik şemasını ortaya koyar; çünkü şema, *praksis-süreç* olarak adlandıracağım belirli bir gerçekliğin pratik kavranışını yönetir, ki hem onun hem benim kavrayışımın (, gelişen bir *praksis-süreç* olarak, ortak olan temelinde kendimi üretmemin*)* kuralıdır. OluGturulmuG diyalektiğin hem nesnesi hem de öznesi olarak grup kendini tam bir anlaGılırlık içinde üretir, çünkü eylemsizlikteki her belirlenimin kendini nasıl onun içinde ve onun aracılığıyla bir karGı finaliteye ya da karGı yapıya (ve en iyi durumlarda yapıya ve finaliteye) dönüGtürdüğünü görmek mümkündür; bu anlaGılırlık diyalektiktir çünkü bize pratiğin özgür, yaratıcı geliGimini gösterir. Ancak, kurulmuş bir diyalektik olarak özgüllüğü, özgürlüğün özerk bir organizmanın özgür faaliyeti değil*, kökeninden itibaren* yabancılaşmanın fethi anlamına gelir; dahası, nesnenin özgüllüğü, özgürlüğün hem içsellikte hem de dışsallıkta, sadece özgür belirlenim olan taahhüt edilmiş ve acı çekilmiş bir eylemsizlik tarafından korunmasını, kanalize edilmesini ve sınırlandırılmasını gerektirir. - doğrudan ve dolaylı – pasiflik alanı.

Bu pratik geliGimin bütünü yadsınamaz sonuçlar ; baGka bir deyiGle, Bastille'in ele geçirilmesi ya da ipek dokumacılarının isyanıyla iliGkili olarak Tarih'in ilk soyut belirlenimini oluGturur; ve bu sonuçlar - göreceğimiz gibi doğrudan yabancılaGmaya açık olsalar da- *gerçekte* bir topluluğun temsil eder. Başka bir deyişle, oluşturulmuş diyalektik

Aynı *praksisin eylemsizlikle* nüfuz ettiği her yerdelik, pratik bir başarı söz konusu olduğunda, sonuçta kendini aşar: nesneleştirme, hedefin ortak olduğu ölçüde gerçekten ortaktır. Ancak örgütleyici, etkili bir *praksis* olarak, aşılamaz sınırı
sayaçlar organik, pratik bireyselliktir, tam da bu onu oluşturduğu için ve kurucu bir diyalektik olarak, oluşturulmuş diyalektiğin düzenleyici şeması ve aşılamaz sınırı olduğu için.

Bence bu düzeyde, her türlü sentezin imkansız olduğu, Tarihin aşılamaz çelişkisi olan tuhaf döngüsel çatışmayı kavramak mümkündür: bireysel ve ortak olanın karşıtlığı ve özdeşliği. Bu çatışmayı ve bu ayrım eksikliğini bir örnekle açıklamak istiyorum. Seçtiğim örnek kesinlikle ne saf ne de soyuttur ve grubu (en azından homojenlik olarak) pek ilgilendirmez, çünkü kapitalist üretim tarzı ve sınıf mücadelesi tarafından koşullandırılmıştır ve on dokuzuncu yüzyılın sonlarına doğru, ikinci sanayi devriminin arifesinde meydana gelmiştir. Ancak bunun yürüttüğümüz biçimsel araGtırmalarla çok az ilgisi vardır. Aslında göstermek istediğim Gey, bireysel eylem ile grup eyleminin, grup eylemi ile mekanik eylemin, kısacası grubun ve makinenin düzenleyici *praksisi* olarak organik *praksisin* özdeGliği ve aynı zamanda birey ile makine arasındaki indirgenemez karGıtlıktır.

5 *Taylorizm*

Taylor hiç şüphesiz *bugün organizasyon adamı* olarak adlandırdığımız kişilerin ilkiydi.[63] Amacı boşa harcanan zamanı ortadan kaldırarak üretimi artırmaktı. Eğer bir iGçinin görevi birbirini izleyen beG iGlemden oluGuyorsa, her biri bu iGlemlerden birini beG kez gerçekleGtiren beG operatör, her biri tek bir iGlem gerçekleGtiren beG iGçiden daha az zaman alacaktır. Organizatörün buradaki ustalığı, zamansallaştırmanın yerine pasif zamansallığı ibarettir. Bir eylem zamansallaştırıcı bir praksistir. Ve bir bakıma, her temel işlem de zamansallaştırılmıştır (aslında o da bir

63. İngilizce orijinalinde. [Ed.]

eylem, gerçekleşmesinde ve sonucunun ortak anlamlandırılmasında tamamlanmamıştır). Ancak eylemin canlı bütünlüğünü ortadan kaldıran şey, beş işlemin hem uzamsal olarak hem de (en azından) bekleme olan bir zaman aralığı ile birbirinden ayrılmış olmasıdır. (2. işlemin başlaması ı. işlemin bir kez gerçekleşmiş olması gerekli ve yeterlidir). Dolayısıyla her işlem bir öncekine göre pasiftir, çünkü aynı zamansal gelişimin bir parçasını oluşturmaz, ancak her biri diğerinden eylemsizliğin negatif dışsallığı aracılığıyla zamanın (ve tesadüfen uzamın) belirlenmesiyle ayrılır. Dahası, her işlem, kendi içinde, zamanlanmış olduğu ve 'normal' süresi bir dış zaman belirlenimi (yani, inorganik maddeselliğin diyalektik olmayan zamanı, eylemsizliğin negatif dışsallığı tarafından tanımlandığı ölçüde) aracılığıyla belirlenmiş olduğu ölçüde belirli ölçüm pratikleri), pasifliği özgür, pratik gerçekleşmesine yeniden entegre eder. Sonuç tarafından koşullandırılmak yerine
başarılması gerekiyordu ve eylem halindeki özgür organizma, atölye saati tarafından tanımlanan pasif zamansallığı kendi iç kemik yapısı olarak koruyarak kendini diyalektik olarak zamansallaştırır.

Böylece eylem artık bir pasifliğin caydırılan ve zamanın pasif akıĢıyla (yani *Ötekilerin zamanının* soyut *kemikleĢmesiyle:* iĢverenler, diğer iĢçiler, müĢteriler, vs.) Organik bir eylem olarak ortadan kaybolur; ve yalıtılmıĢ -ve çalıĢmada herkes böylece bireysel bir pratik fail olarak *diskalifiye* edilir: onun iĢlemi artık bir eylem değildir. Ama aynı zamanda, örneğin çalıĢması ilk ikisine bağlı olduğu ve diğer ikisini *uzaktan koĢullandırdığı* ölçüde hala ortak bir birey haline gelir (ama *yabancılaĢma* içinde - bu yukarıda ele alınan durumların ötesine geçer). YoldaĢlarıyla birlikte sömürülen bir sınıfın üyesi olarak emeğini ve dayanıĢmasını yaĢadığı sürece, bu karĢılıklı bağımlılık güç ve iĢlev haline *gelebilir* (ancak bu burada çok önemli değildir). Her , kırpılmıĢ, sakatlanmıĢ ve dıĢsal bir ritim tarafından ellerinden ve kaslarından koparılmıĢ olsa da, iĢlem hala *onun* pratik iĢlemidir ve eylemsizlikteki kararlılığına rağmen, en temel düzeyde bile olsa, kendisini diyalektik olarak onun aracılığıyla gerçekleĢtirir. Önemli olan nokta, Taylor tarafından yok edilen, vasıflı iĢçilerin elinden alınan ve fabrikanın dört bir yanına dağıtılan vasıflı iĢin, beĢ ayrı iĢçinin *ürettiği* bir *ürün* olarak kendi bütünlüğü içinde nesnelliğini yeniden kazanmasıdır. Aradaki tek fark nicelikseldir, bu yüzden basit bir üstünlük belirlemesi olarak ele alınmalıdır: her biri değiĢmeyen tek bir iĢi yapan beĢ uzman iĢçi

çalışarak, belirli bir süre içinde *n* nesne üretirken, her biri tüm görevi başından sonuna kadar yerine getiren beş vasıflı işçi *n-x* üretecektir. İşin şeyleşmesi inkar edilemez; bu basitçe sömürünün bir sonucudur. Çarpıcı olan, bu şeyleşmiş emeğin, *herkesin praksisi olduğu ölçüde, inorganik maddedeki* pratik alanın özgür bir belirlenimi olarak sentetik karakterini yeniden kazanmasıdır. Eğer belirli bir ürünün *a priori olarak* (ve belirli bir düzeyde
tekniği), yıllarca çıraklık yapmış tek bir vasıflı işçi tarafından ya da sadece birkaç aylık çıraklık yapmış beş vasıfsız işçi tarafından yapıldığında, başka bir bilgi kaynağı olmadan, belirli bir ürün örneğinin, birbirine dışsal ve pasiflik içinde belirlenen çok sayıda eylem tarafından mı yoksa tek bir bütünleştirici süreç tarafından mı oluşturulduğunu söylemenin bir yolu *yoktur*.

Örnekteki bu ilk an, kendini oluGturan diyalektik bir eylem ile yabancılaGmıG, ayrıGtırılmıG bir iGlem, özgür zamansallaGtırma ile mülksüzleGtirilmiG zamansallık arasındaki mutlak homojenliği göstermektedir. Bu homojenlik kendini emeğin somut anında değil **-ki** bu iki durumda çok farklıdır-, prodüksiyonun ataletinde gerçekleşen nesnelleştirme sentezinde gösterir. İnorganik ürün, aslında şu çifte karaktere sahiptir: edilgenliğiyle, içinde yazılı olan sentetik eylemi sürdürür ama tersine çevirir; ve ona gizli bir dışsallık bahşeder; sahte birliğiyle, zaman ve uzamın farklı noktalarından gelen çeşitli farklı işlemleri bir arada tutar ve tek bir mühürde bütünleştirir; onda, bir *praksisin* birliği sahte bir birlik haline gelir ve bu sahte birlik, kendi dışında, işlemlerin nesnel bir sahte bir bütünleşmesi haline gelir.

Bu gözlem başka bir gözlemi akla getirmektedir: hiçbir eylem *a priori* olarak çeşitli işlemlere ayrıştırılamaz; bu işlemler pasifleştirilir ve analitik Akıl tarafından kavranabilir. Ve bunlardan bazıları, örneğin grubun kemikleşmiş yapıları, sıralı bir matematiğin nesnesi haline . Nesnel bütünlüğün sentetik bakıG açısı korunmazsa, yani olarak üretilen nesnede *önceden* bütünleGtirilmezlerse, bu iGlemlerin analitik olarak ele alınması düGünülemez bile: Aynı Gekilde, analitik Akıl verili bir gruptaki iGlevlerin evrensel bir birleGimini *düGünebilir*; bunu ancak diyalektik Aklın özel bir durumu olduğu ölçüde, onun tarafından yönlendirilen, yönetilen ve kontrol edilen bir iGlev olduğu ölçüde somut inGa etme yeteneğine sahip olacaktır. Ayrıştırılamayacağı, parçalanamayacağı, dönüştürülemeyeceği ve sonsuza dek değiştirilemeyeceği kadar karmaşık hiçbir eylem yoktur.

Bir 'elektronik beyin' tarafından çeşitlendirilmiştir; söz konusu işlemlerin yalnızca bir anı olduğu diyalektik bir *praksis* perspektifi dışında bir 'elektronik beyin' inşa etmek veya kullanmak imkansız olacaktır.

Ancak unutulmamalıdır ki Taylorizm'in getirdiği masa baÇı çalıÇmayı kısa süre sonra ikinci bir moment takip eder: uzmanlaÇmıÇ makineler. Çünkü her işlem mekanik hale geldiği ölçüde, her makine bir işlem gerçekleştirebilir. Ve elbette bu iÇlem bir insan tarafından gerçekleÇtirilirse, bu *praksis* olacaktır*;* ancak bunun nedeni, pratik
organizmanın organik *praksisten* ayrı bir gerçekliği yoktur ve çünkü
yaptığı her şeyi *praksis içinde* gerçekleştirir. İşlem kendi başına zaten belirli bir karaktere sahip değildir. Bir kamyona tuğla yığmak bir insan tarafından yapılırsa insani bir eylem, bir makineye emanet edilirse mekanik bir eylemdir. Uzmanlaşma insandan makineye geçer ve birkaç haftalık, bazen birkaç günlük bir çıraklıktan sonra makinesine bağlanan bir işçi, değiştirilebilirliğinin farkındadır. Son olarak, otomasyon yoluyla, bireysel operasyon*, diğerleriyle birlikte,* makinenin ya da makineler kompleksinin görevi haline gelir; sonunda, insan eylemi tamamen emilir ve pasif enstrümana yeniden dışsallaştırılır. Bununla birlikte, ürün değişmez ya da en azından çok fazla değişmez: şunları sunar

Kendisini, insanlar tarafından inşa edilen ve onlar tarafından diğer ihtiyaçları ve amaçları için tahsis bir aracın sentetik bütünlüğünde bulur. Onun hareketsiz , tüketiciye insan emeğinin yaratıcı gücünü yansıtır. Ve haklı olarak: çünkü otomasyonun kendisi, hem mucitte hem de üreticide diyalektik bir Akıl tarafından sürdürülen ve yönlendirilen analitik bir Aklı varsayar; ve ayrıca yeni makineler, insan görevlerini ortadan kaldırmak bir yana, yalnızca onları farklı bir şekilde dağıtır.

Ancak üründe de gözlemlenebileceği gibi, bireysel *praksisin*, ortak işlemlerin pasif olarak eklenmesinin, uzmanlaşmış makineler tarafından üretimin ve pratik özerkliğin yerine geçen otomatik makinelerin nesnel olarak birbirinin yerine geçebilirliği hala mevcuttur. Bizim açımızdan bu, *en azından* organizmanın özgün *praksisinin* hem makineler hem de gruplar için bir model olarak hizmet ettiği anlamına gelir. Sürekli olarak parçalanabilir ve sürekli olarak masaya yatırılabilir, aÇılamaz ve aranan etkinlik türü ne olursa olsun baÇka bir kurucu Çema yoktur. Ancak otomasyonda *praksis* saf süreç haline gelir ve Taylorizm ile birlikte yarı pasiflik haline gelir. Bu dönüşümler çok önemlidir, ancak *her* zaman nihai nesnelleştirmenin *leyelinin altında* meydana gelirler; bunlar, hedefi ve uzak uçları belirlenimler olarak değişmeden bırakan alt-dönüşümler olarak görülmelidir

olasılıklar alanının bir parçasıdır. Bireysel Çema, insana insan aracılığıyla gelen her Çeyi (serilik dıÇında) içinde barındırır; *mükemmel bir* pratik kategoridir. Ve uzmanlaÇmıÇ grup ile otomatik makine arasındaki eÇdeğerlik onda ve onun aracılığı ile .

Ancak bu örnek aynı zamanda bu pratik kategorinin görevlerin analizine ve araçların inşasına rehberlik ettiğini, ancak ne grup, ne görevlerin eklenmesi, ne de otomasyon kendi kurallarını nesnede zorunluluklar olarak açığa çıkararak veren bir eylemin dolaysız bütünleşmesini kendi başlarına gerçekleştiremedikleri sürece, bu analiz ya da bu inşa tarafından -ve aynı zamanda rehinli grubun kendi üzerindeki çalışması tarafından- zorunlu olarak olumsuzlandığını göstermektedir. Dolayısıyla, burada bizi ilgilendiren durumda – ve diyalektikle ilgili olan tek durumda – grup, aktif entegrasyonun tek trans berrak birliğini, yani tek örneği organizma olan birliği hem arar hem de *yadsır*. Hem bu birliği arar hem de onu kurması gereken araçlarla onu yadsır ve aynı zamanda onu nesnelleÇtirirken (inÇa, yok etme, zafer) tam da bu araçlarla gerçekleÇtirir. Şimdi, grup olan ve bütünleşme çabası içinde onu olumsuzlamasına neden olan bu pratik, diyalektik birlik, basitçe başka bir yerde *varoluş* olarak adlandırdığımız şeydir. Nihai sorun

Anlaşılabilirlik bu temelde ortaya çıkar: Bir grubun kendi *içinde ve* kendinde *varlığı olumsuzlaması ve* kendi *varlığını* gerçekleştirmesi için *varlığında* ne olması gerekir?

pratik organizmalar tarafından özgür diyalektik varoluşlar olarak özgürce ortaya konan amaçların güçlendirilmesi olarak nesnedeki ortak amaçlar?

5

Grubun Diğerleri ile İlişkisi

Militan

Grup, birliğini başkaları aracılığıyla dışarıdan alır ve bu ilk haliyle birliği, öteki olarak var olur.

Bir seriliğin aşınması, gelişen bir nesnelleştirmenin pratik birliği ve belirli bir (olumlu ya da olumsuz) etkinliğin öteki tarafından hemen maruz kalınan tezahürü olarak bir grup, dış serilikte olumsuz, pratik bir bütünlük belirler: *gruplanmamışların bütünlüğü.* Ve her Öteki'gruplandırılmamış olması, seri bireylerin gruplandırma toplamıyla ve seri içindeki her gruplandırılmamış Öteki'yle (bu haliyle) ortak ilişkisidir. Başka bir deyişle, Öteki *de* Öteki olarak, *ortak* bir *birey* olarak belirlenir. Açıkçası, belirli bir tarihsel grup için, serilikte ortaya çıkan bütünlüğün sadece soyut bir anlamlandırma mı yoksa seri gruplandırılmamış ve gruplandırılmış arasındaki ilişkinin pratik, somut bir ilişki mi olduğunu sadece belirli koşullar belirleyebilir. Güvercin süsleme ya da nümismatik kulüplerinin pratik yapısı, eğer gruplaşmamışlar arasında herhangi bir negatif birliğe yol açıyorsa, bunu çok soyut bir şekilde yapar. Bu mantıksal bir belirlenim durumudur. Öte yandan, sürpriz saldırılarda uzmanlaşan faşist bir milisin örgütlü yapısı, koşullara göre, silahsız nüfusun negatif birliğinin (korku), hatta pozitif anti-faşist yeniden gruplaşmaların vesilesi olabilir.

Ancak, her şeyden önce, ya da yarı kurumsallaşmış bir topluluk (birkaç sayfa sonra grubun nasıl yol açtığını göreceğiz) bazı kamusal faydalara sahip gibi göründüğünde (az ya da çok gelişmiş bir işbölümü göz önüne alındığında, belirli bir görevi üstlendiğinde, bu *nedenle seri oldukları ölçüde* O'nu yeniden canlandırır*)*, Öteki'nin seri uçuşunda bir bağımlılık bütünlüğü üretecektir; başka bir deyişle

tüketicilerini belirler. Bu tüketiciler tekrarlama durumunda kalabilir (örneğin postanenin müşterileri) ya da – daha önce tanımladığımız koşullarda – teşvik edici
grup, uyarılmış bir gruba neden olabilir (devletin eğitimdeki yarı tekeli, ortaöğretimin pratik topluluğuna karşılık gelen bir Ebeveynler Birliğine neden olur).

Bu yeni pratik kategoriyi, grup tarafından pratik olarak yaratılan grup dışı kategoriyi ele alırken, bunun çeşitli somut biçimler alabileceğini kabul etmeliyiz: bir ayaklanmanın ilk zaferlerinden sonra silahlarıyla yürüyen ve kendilerini savaşmayan (ama çoğunlukla onları destekleyen) insanlara '*onları* savunanlar ya da özgürleştirenler' *olarak gösteren* gönüllüler, bir yapısı aslında başka grupları da içeren *yanal totalizasyon*: 'kralın ordusu' ya da 'haydutlar' aslında gerçek teşvik edici ,
(imha girişiminde bulunarak) bir ilçe veya kasabanın nüfusunu zaten toplamış olmak. Bu teşvik temelinde, bir grup kendini serilik üzerine kurar. Ancak pasif topluluğun (kadınlar, çocuklar, vs.) çifte çelişkili bir *praksis* tarafından belirlendiği ortaya çıkar: düşman (en azından halkın somut kesinliği tarafından içselleştirilen amaç budur, ki bu gerçekten de her zaman doğrudur – daha sonra açıklığa kavuşacak bir anlamda) bir boşluk aracılığıyla totalize olur: *tüm* kasaba yerle bir edilecektir; düşmana direnen grup, *bir olumsuzlamanın olumsuzlanmasıyla* totalize olur. Ama aynı zamanda, dışsal olumsuzlamanın neden olduğu ve ona direnen totalleştirici bir n ega tion olarak, savaşçı olmayanların negatif totalitesini, yok edicilere karşıt olarak bir im potens serisine *yeniden kurar*; *savunulanlar* onlar olacaktır, ama kasaba içindeki ilişkileri hala ya atıl bir
toplanması veya moleküler izolasyon (bu iki tüzük de mevcuttur, biri
Kocası surlarda ya da istihkâmlarda olan ev kadını– yiyecek kuyruğunda beklerken ve diğeri evinde her geçen gün daha da zorlaşan koşullarda ailesini korumaya çalışırken). Bununla birlikte, pasif ve uyarılmış bir bütünlüğün peşini bırakmadığı bu dizisellik, belirli bir değişikliğe tabidir: bunun kanıtı, koşullar kötüleşirse, nüfusun yeni bir kesiminin
savunma grubuna dahil edilebilir ve diğer bölümler
ilkini desteklemek üzere örgütlenmiştir (bir sağlık komitesi, bir tedarik komitesi, vs.). SavaGçı olmayanların baGlangıçtaki birliği, *seriliklerine maruz kalanların ;* ve bu serilik, *acı çekilmiG,* toplumsallaGtırılmıG iktidarsızlık olarak düGünüldüğünde, yinelemenin ve baGkalığın tanınmasının baGlangıcı anlamına gelir.

Öte yandan, sorunsuz ve sürekli iGleyen bir kamu hizmeti olarak postane, baGlangıçta *müGterilerini* seri bir zorunluluk olarak oluGtursa da, karmaGık, bütünleGtirici iGi "kamu" için ortak bir çıkar, yani bu örgütlü grubun iGleyiGini korumak ya da kontrol etmek için kendini bütünleGtirmenin temel olasılığı haline gelir. Her , serilik ve birleşme arasında bir gerilim olarak ortaya çıkan ilişki ne olursa
grup, toplumsal topluluk için bir uyarıcıdır (ki biz şimdilik bunu bir gruplar ve seriler kümesi olarak ele alıyoruz). Grup, grup olmayanın birliğini negatif bir totalizasyonla kendi dıGında bıraktığı sürece, tamamen biçimsel bir belirlenim olarak böyledir; ve aynı grup, grup olmayanla pratik iliGkilere sahip olduğu sürece, her Geyden önce pratik bir belirlenim olarak böyledir; ve son olarak - daha sonra göreceğimiz gibi– grup – koGullara göre değiGen belirli toplumsal hacim temelinde- içinde bir totalizasyon biçiminde bir bütün olarak toplumu ifade ettiği sürece böyledir. Grup, aşkın *(transcendante)* çokluğun bu totalleştirici ilişkisi aracılığıyla, pratik-atıl ile toplumsallık olarak pratik özgürlük arasındaki ilk tarihsel dolayım olarak kendini gerçekleştirir. Ancak şu bizi ilgilendiren bakış açısı değildir. Sadece değiGtirilmiG değiGikliğin onu değiGtiren topluluğa nasıl tepki verdiğini açıklamak için onun serilik üzerindeki etkisini tarif ediyoruz.

Gerçekten de, grubun bir arabuluculuk haline geldiği andan itibaren
arasında, ya her birinin bireyselliğinde, ya kolektifin başkalığında ya da başlangıçta gelişen bir totalizasyonda, topluluğun üyeleri ya da alt grupları arasında bir aracılık haline gelirler. Eğer posta siparişlerini ya da paketleri kaydetme görevi olan bir posta memuruysam, patronlarımla olan ilişkim diğerlerinin, bankomun önünde kuyrukta bekleyenlerin aracılığından geçer (serilik). Ve bu bireylerin her biri grubun bütünlüğünü tamamlanmış, tam olarak işleyen bir bütünlük olarak algılar; bu bütünlük elbette işlevlerin ve araçların bir toplamı olarak kurulur; ve seri bireyin seri düşüncesi pratik-atıl alanda sona erer ve örtük olarak ortak bireyleri araçlar, inorganik araçları da canlı işlevler olarak, kesinlikle eşdeğer olarak tasarlar. Bir müşteri taahhütlü bir paketi postane memuruna teslim ettiğinde ya da ekspres bir mektubu bu tür için özel kutuya koyduğunda, bir durumda insanlar arasındaki bir ilişkiyle (zorunlu olarak insani bir ilişkiyle olmasa da) ve diğer durumda inorganik araçlarla bir ilişkiyle başlayan bir işlemi harekete geçirir. Ancak her iki durumda da

tüm operasyon hem enstrümanları hem de onları belirli bir perspektifte kullanacak insanları gerektirir. Ve müşteri için hukuki zorunluluğun pratik karakteri, kullanıcının araçlar ve insanlar arasında hiçbir ayrım yapmamasıdır. Bu açıdan onun pratik-atıl alanı tarafından koşullandırıldığını söylemeli miyiz? Cevap hem evet hem de hayırdır: iktidarsızlığının içselleştirilmesi olarak pratik-atıl düşüncesi, onu kesinlikle grubu inorganik bir pasifliği mühürleyen bir birlik olarak algılamaya teşvik eder. Ama öte yandan, bir kullanıcı olarak ortak araçla ve ortak bireyle ilişkisi özgür bir ilişkidir.
hukuksal ilişki;64 ve bu açıdan , bireysel işleyişi
dar bir şekilde ortak bir birey olarak memurun işleyişiyle sınırlıdır: memur, müşterinin paketini vs. göndermek için doldurduğu formları okur, düzeltir ya da yeniden kopyalar; onu belirli bir bakış açısından ortak olarak niteleyen bir karşılıklılık kurulur (ortak bir yararlanıcı ve ortak bir başlangıç noktası, yani işlemin ortak yönü tarafından *ortaklaştırılır*, rehinli eylemsizliği, diğerlerinin rehni ve kendisine verilen bir form ya da makbuz tarafından garanti altına alınan kendi geçmişi haline gelir).

Dolayısıyla, müşteri ile tezgahtar arasında, tam da ilk işlemin grubun gerçek sınırları (ve inorganik anlamda maddi olanlar: örneğin tezgah) *boyunca* ve müşterinin dışsallığını tezgahtarın içselliğine bağlayarak pratik bir karşılıklılık yarattığı ölçüde, belirli bir pratik homojenlik vardır. Şimdi, bu pratik homojenlik açısından (yani rehinli inancın özgür bakış açısından) müşteri, 'hizmet' içindeki insanların ve araçların aktif birliğini keşfedecektir. Bu vesileyle birlik başka bir anlamda, eylemdeki araçsallığın ve çokluğun çözülmesi olarak yaratılır. Bir kamu hizmetini içeren gündelik eylemlerden birini gerçekleştirdiğinde insan bir şeyle *karşılaşır*: Bir *mektubu postalamak*, bir anlamda, belirli bir Parisli için, onu Marsilya'daki amcasının posta kutusuna koymaktır ya da başka bir deyişle, onu bir elektrik süpürgesi gibi emen ve sonunda muhatabının masasına bırakan içi boş bir boruya koymaktır; ve aynı zamanda – koşullar değiştiği için, örneğin biri öğrenebilir - bir

64_ Hak ve güç, rehinden ve işlevden, dolayısıyla *da grubun içinden* doğar. Ancak özgür, rehinli eylemsizlik *temelinde* ve ortak bir *praksis* çerçevesinde grup, grup dışı bireylere ya da dış gruplara, sözleşmeye *dayalı* karşılıklılık biçiminde (Öteki'ne dışarıdan rehin verilen eylemsizlik yoluyla) ya da başka herhangi bir biçimde, kendi üzerinde bir güç verme yetisi kazanır.

Paris'in belirli bir bölgesinde belirli bir mektup kutusunun kullanıcılara haber verilmeden kapatıldığı ve bu nedenle yüzlerce mektubun kaybolduğu –
Önemli bir mesajı özgür, söz verilmiş ama yanılabilir bir kuruluşun birçok eline emanet etmek. Postane *benim ,* bir baston, bir kürek ya da bir süpürge gibi kolumun bir uzantısıdır ya da bana güç veren ama aynı zamanda beni başarısızlığa uğratabilecek özgür, rehinli bir eylemdir. Burada söz konusu olan bir ikilemin iki karşıt terimi değil, daha ziyade
Aralarında pek çok olası aracı bulunan iki sınır. Ve bir anlamda yukarıda tanımladığımız süreç ve *praksis* ile bir kez daha karşılaşıyoruz.

Bununla birlikte, tam da orijinal ilişki *bir güç* olduğu ölçüde (müşterinin grup üzerindeki ya da örgütlü grubun inorganik *bir* araya gelme üzerindeki), gruplaşmamış olanlar her iki yönü de (ya da bunların sentezini), pratikleri için grubun içini oluşturan söz verilmiş bir eylemsizlik temelinde tanımaya devam ederler. İster araç ister örgüt olsun, grup müşterinin zorunluluğuna (ya da kitleselleşmiş birey grubun zorunluluğuna) yanıt vermelidir: eğer araç tek başına görünürse (yolcuları için uçak), özgür bir ortak işlev olarak işlemelidir; ve eğer insanlar dolayımlanmış ataletleri içinde görünürlerse, zorunluluğa yanıt vermelidirler. Bu *ikinci* özgürlük şeffaf, bireysel *praksis* değildir*;* sınırları tarafından belirlenen, her kullanıcı için ortak olan bir özgürlük tarafından kavranan (korunmuş seriliğine rağmen) *ortak* özgürlüktür. Ve bu ortak özgürlük, tüm grubu etkileyen bir gerilimle ifade edildiği ölçüde müşteri için *praksisin* karakterini tanımlar (*tüm* posta sistemi ve tüm Fransa, Lille'den Nice'e bir mektup taşıyan taahhütlü *praksis* tarafından nüfuz edilir). Böylece Öteki (müşteri) gruplandırılmış bütünlüğü, *varoluşu* özgürlüğü vaat eden *pratik* bir *nesne* olarak konumlandırır; bu bütünlüğü totalleştirici eylemler üreten ve kendisini bu *pratik ifadelerinde* bir bütün olarak ortaya koyan olarak konumlandırır. Aynı zamanda müşterionu oluşturan bireyleri (ve onların içindeki araçları) özsel olmayan tikellikler olarak konumlandırır. Ya da daha doğrusu: ihtiyaçtan grubun ona verdiği pratik güce ve bu güçten de grubun onu tatmin etmek için ürettiği aygıtlara doğru ilerlerken, her bir kişiyi (ortak bir birey olarak) grubun gelişimi sırasında ürettiği *a posteriori* bir spesifikasyon olarak görür. Ve bu doğru değildir, çünkü ortak birey rehinin bir ürünüdür; ama aynı zamanda organik birey onun için belirsiz kalır: katibi, grup tarafından belirlenmiş ve işaretlenmiş bir insan genelliği olarak görür.

ve bireyin ve onun özgür *praksisinin* ayrıntılarını bilmez (ya da bilmek zorunda değildir: aslında, çok nadiren). Bu *praksisi* işlev ve somut sonuç arasında bireysel bir aracılık olarak değil, bir ön işlemin grup tarafından özgürce üretilmesi olarak görür.

Bireysel bir organ aracılığıyla grup: Bir dizi kolinin kaydına tekabül eden ve kaydedilecek bireysel koliyle temas halinde belirtilen ifadeler ve harfler, bu belirli memurların başka türlü ayırt edilemeyen elleri aracılığıyla grup-praksisi olarak izlenir. Genel , bireysellik saf olumsuzluk (sakarlık, yavaşlık, zeka ya da nezaket eksikliği), kısacası maddenin özgürlüğe karşı kaba direnci olarak kavranacaktır. Dahası, bu (genellikle kıtlığa ve özellikle de zamanın kıtlığına) bir başka karşılıklılık durumudur, çünkü müşterinin operasyonel zorunluluğunun beni topluluğun gereksiz bir ürünü olarak oluşturduğu ve bende işlevi bütünlüğün temel güç hattı olarak ele aldığı anda, ben de katip olarak ona, benim için yalnızca kesin, genel bir zorunluluğun desteği olarak (ya da gruplanmış bir bütünlük tarafından üretilen gereksiz bir üye olarak) var olan bir serinin değiştirilebilir bir üyesi olarak davranırım: Örneğin benim için bir öğretmen ya da Okul Aile Birliği temsilcisi olarak). Elbette yönetici ve müşteri arasındaki ilişkiler bireyselleşebilir: örneğin karşılıklı işlemler sık sık gerçekleşiyorsa bu olur. Ancak bu bireyselleşme, , işlevsel bağlarıyla hiçbir pratik ilişkisi olmayan özgür bir karşılıklılığı ortaya çıkarır.

Böylece müşterinin, kullanıcının vs. salt zorunluluğuyla, O beni bütünün bir parçası olarak grubumun içinde eritir ve benim özgür *pratiğimi* ortak *praksisin* hukuksal özgürlüğü içinde eritir. Daha sonra dışsal talepleri sindiren ve dönüştüren bu bütünlüğü oluşturur ve ona *içsellikteki* bir *varlık olarak* totalleştirici ve bütünleştirici bir operasyonla karşılık verir. Gerçekte, kullanıcının gücüne karşılık gelmesi gereken grubun yapısı, taahhüt edilmiş eylemsizlikten ve dolayısıyla Varlıktan başka bir şey olamaz – ama *Varlık norm* olarak (bir gücün karşılığı olarak) tasarlanır. Böylece, en başından itibaren, *Varlığın ve Olmayı* Söylemenin O ther tarafından özdeşleştirildiğini görüyoruz ve bu radikal özdeşlik Öteki için örgütlü grubun ontolojik statüsünü oluşturacaktır. Ancak bu gerekli-oluş, müşteri grubu kendi eylemi aracılığıyla, amacı ve araçlarının birliği tanımlanan sentetik bir işlem olarak anladığından, belirli üstünlük ilişkileri aracılığıyla oluşturulur. Bu şekilde, 'varlık/norm' çelişkisi çözülür: O ther için, taahhüt edilmiş olarak Varlık, bütünlük biçiminde ortaya çıkar (ya da

bütünlük-nesne ancak *değişmez* bir *varlık* olarak görülen inorganik eylemsizlik onu ayakta tutarsa var olabilir), ancak bu eylemsiz bütünlük içsellikte yapılandırılmıştır. Dolayısıyla onun eylemsiz varlığı içsellikte ortak özgürlüğün bir normu olarak üretilir. Bu norm temelinde bütünlük, farklılaşmalarını totalleştirici çabalar olarak , totalleştirilmiş bütünün çeşitli ifadeleri olarak üretir. İçsellikte yaşanan bütünün varlığı, toplam işlemlerin vesile olan normatif bir şema haline gelir,
ve bu işlemler, içselleştirilmiş pratikler olarak, kendi insanlarını ve araçlarını üretir. Kullanıcı için kamu hizmeti, *içi* olan bir nesnedir, yani kendi gerilimi, kırılma indeksi olan bir iç milieli,
ağını, avlu-zamansal yönlerini, yapılarını ve düşünümselliğini içerir. Dolayısıyla söz konusu olan şey, bütünselleştirilmiş bütünlüğün bir parçası olarak pratik olarak adlandırılabilecek şeydir. Ve bu öznelerarasılık herhangi bir soyut ya da 'kolektif' bilinçle ilgili değildir: oldukça basit şekilde kullanıcı tarafından görülen grubun düşünümsel yapısıdır

Şimdi grubun üyesi, yani ortak birey, tezgahtar, kendisini müşteri ya da kullanıcıyla refleksif öznelerarasılığın özsüz bir ürünü olarak birleştiren karşılıklı işlemde pratik olarak gerçekleştirir: bu oldukça basit bir şekilde özsüzlüğün belirleniminin ona *Öteki* temelinde geldiği ve bunu işlemi aracılığıyla üstlenmek zorunda olduğu anlamına gelir. , kendimi Öteki aracılığıyla ve kendim için, bu grup adına Öteki ile ve Öteki üzerinde faaliyet gösterdiğim ölçüde, grubumun öznelerarasılığının özsel olmayan, geçici bir kipi olarak üretirim. Ve pratiğin kendisinde kendimi bir bütünlüğün *ötekisi için* nesnel bir ifade olarak algılıyorum, oysa topluluğun yabancılar tarafından dolayımlanmayan içsel hareketi refleksif olarak basit bir gelişen totalizasyon olarak veriliyor.

Grup üyeleri arasındaki diğer aracılar her bir üye için yalnızca eylemleriyle değil, *maddi yoğunluklarıyla* da ayrılığının, yalıtılmışlığının gerçek faktörü haline geldiğinde; onların direnci (ya hareketsiz ve seri ya da örgütlü) gruptaki yoldaşlarıyla iletişim kurma olanaklarını koşullandırdığında bu durum daha da açık bir şekilde ortaya çıkacaktır. Bu çok sık olur: iç bağlar ne kadar yakın olursa olsun, bir grubun sürekli olarak gerçekleŞmesi, yani belirli bir yerde bütünüyle bir araya gelmesi nadirdir. Ayrıca, pek çok durumda, bu genel toplantılar *a priori* olarak imkansızdır: örneğin, grubun büyüklüğü gerçek bir toplantı yapılmasını engelleyebilir; siyasi partiler, her bir bireyin diğerlerinin temsilcisi olduğu *konferanslar* düzenler. Böylece grubun her bir üyesi geçici ya da kalıcı olarak diğer üyelerden ayrı tutulmaktadır.

insanlığın ormanıdır. Örneğin, yeraltında olmayan bir partideki bir militan - sıradan bir birey olarak - sadakatleri (yemin) ve pratik işlevleri (ona belirli bir şehirde belirli bir ikamet yeri tahsis eden) tarafından oluşturulur. Ama aynı zamanda onu çevreleyen insanlık ormanı da Macbeth'inki gibi aktif ve canlıdır. Yoğunluğu maddi ve pratiktir: insan çevresi ona bir parti militanı gibi davranır (iyilikle, küçümsemeyle, düşmanlıkla, güvenle ya da güvensizlikle, vs. Diğer bir deyişle, Ötekilerin seri ya da ortak pratiği onu siyasi ve sosyal pro , mevcut eylemin ve partisinin geçmiş tarihinin *hasisi üzerinde* oluşturur. Bireysel pratiği - tarzı ve rengi, becerisi ya da beceriksizliği vs. - sadece *a posteriori* müdahale eder ve çok dar bir çerçeve dışında (örneğin, diğer militanlar veya sempatizanlarla veya katılmakta tereddüt eden bir sempatizan katmanıyla ilişkilerde) etkinlikten ve dolayısıyla gerçeklikten yoksundur. Ancak ilk etapta açık militan, örneğin bir siyasi gerilim döneminde Ötekilerin pozisyonları benimsendiği, sertleştiği ve sarsılmaz hale geldiği ölçüde normatif bir atalet olarak kendi varlığında oluşur.

Bununla birlikte, bu güven tutumlarının
ya da düşmanlık, örneğin *belirli bir* Komünist ya da *belirli bir* Sosyalist olarak ona yöneliktir. Bu uygulamaların gücü ya da şiddeti, bunların herhangi bir önemsiz birey aracılığıyla Partiye yöneltildiğini gösterir. Faşist terörizm ya da linçler, bir makamın tek sorumlusu olan bir Komüniste yöneltildiğinde, yöneltilen Komünisttir: , asla kendi bireyselliği içinde değerlendirmedikleri bir birey aracılığıyla, mevcut ve özsel bir bütünlük olarak Partiye yöneltilirler. Ama daha basit ve gündelik bir örneği ele alırsak, belirli bir rakip ya da düşman ile belirli bir militan arasındaki siyasi tartışmalar onu ikna etmeye değil, onun şahsında Parti'yi çürütmeye yöneliktir; ve muhatap sistematik olarak bireyin kişisel sınırlamalarını (yavaşlık, eğitim eksikliği, saldırganlık eksikliği ya da zayıf projeksiyon: başka biri daha iyi bir cevap verebilir ya da düşmanı bozguna uğratabilirdi) görmezden gelir: her durumda, onun tepkileri, geçici modalitelerinin her birinde somutlaşan bir bütünlük olarak grubun tepkileridir. Kısacası militan, insan çevresi tarafından maruz bırakıldığı bu *pratik ayrılık* tarafından, özsel olmayan ile özsel olan ve parça ile bütün arasındaki bu ilişkiyi içselleştirmeye zorlanmış bulur kendini. Kendisini tam da herkese *sigmjied* olarak göründüğü ölçüde bir *gösteren* olarak kurar. Gerçekte, son derece

Ortak pratik için o önemlidir ki, ne onun özgür bireysel *pratiğini* Parti'nin *pratiğiyle* bir tutmak ne de ikincisini birincisine göre değerlendirmek mümkün değildir. Ve çevrenin olağan manevraları, ya bireyin edinilmiş özelliklerine onları görmeden nüfuz etmekten ibaret olduğundan, onun tek derin gerçekliği olarak doğrudan Partiye gitmek ya da diğer yandan,

'da bireysel özellikleri, ve izole zayıflıkları, ve '
bir siyasi grubun ortak tepkisi haline getirmek

bütünlük içinde, yalıtılmıG militan kiGisel özelliklerini kendi içinde eritmeye çalıGır, böylece kendini yalnızca Parti'nin bütünlük içindeki yerel varlığı haline getirir. Militanın sarı saçlı ya da esmer olması ya da zeki ya da aptal olması önemli değildir: o kendisini herkes *için*, yani her seçimde altı milyon oy alan ve seçmenlerinin ve üyelerinin ihtiyaçlarını ele alıp detaylandıran, merkezi bir kitlesel devrimci Parti'nin vs. *belirtilmemiş* bir cismi haline getirir. *Zorunluluk-heing, suçlama-heing* haline gelir*;* ve *ortak düşünceyi* hem bir hafıza belirlemesi hem de bir vaat olarak *öğrenir,* öyle ki bu normatif ataletin Parti'nin tüm diğer ağızlarında olduğu gibi onda da yeniden üretileceğinden emin .65

Ancak somut olarak Ötekilerin kesinliği altında gerçekleGen bu dönüGüm bireysel bir inisiyatif değildir: grubun -aracılık, irtibat ve yönlendirme organları aracılığıyla ve her bir alt grup (hücreler, komiteler ya da bölümler, nasıl adlandırılırsa adlandırılsın) **aracılığıyla-** her bir üyesinden, hepsi yalıtılmıG ve kuGatılmıG olduğu ölçüde talep ettiği Geyi ifade eder. Bununla birlikte, bütünle özdeGleGmenin biçimsel katılığına, maddi içeriği konusunda tam bir kafa karıGıklığı eGlik eder. Kendisine belirli işlevsel ilişkiler yüklediği ölçüde, militanın emrinde her zaman durumu değerlendirmesini sağlayan bir ideoloji vardır ve bu ideoloji ağzından, tarihsel durumun militan bütünlük tarafından ortak yorumunu bir söylem belirlemesi olarak verir. 66

65. Bu, bellekteki söylemin katmanlaşması değil, söylemi belirleyen ilişkilerin katmanlaşmasıdır.

66. Bu yorum, belirli bir alt gruptaki liderler tarafından, tüm koşullar ve diğer şeylerin yanı sıra pratik topluluğun örtük zorunlulukları dikkate alınarak geliştirilmiş olacaktır. Bu liderler son derece yetkin olabilirler; halkın güvenine sahip olabilirler ve bunu hak edebilirler. Ancak hiçbir şey¸ izole edilmiş (ya da zor durumdaki bir azınlıktaki) bir militanın, 'bütünün' ürettiği bir düşünce olarak radikal bir dönüşümü engelleyemez.

Ama aynı zamanda, bireyler – serinin belirsiz tekrarı yoluyla – ya da düşman gruplar – onun eylemini sistematik olarak kendilerine mal ederek – onun pratiğine ve şeylerin verdiği *anlamları* hem hem de diğer her yerde *aynı şekilde saptırır* ya da çözer. Karanlık bir yoğunluk tarafından kırılan, projelerle dolu
ve eylemler, bu anlamlar belirsiz nesneler haline gelir ya da – ve bu aynı şeye gelir - binlerce ya da yüz binlerce yönü olan nesneler haline gelir. Militan, söylemin soyut, şematik belirlenimini alenen yeniden olumladığında, dolaylı olarak herkese Parti'yi bir grup-totalite olarak ifşa eder. Ancak bu şematik kalır ve onu grupla ne kadar özdeşleştirirse, gerçeklikten o kadar koparır. Burada tartıştığımız şeyin herhangi bir özel durumun siyasi zorlukları olmadığı açık olmalıdır: Ben sadece insanlık ormanının – maddesellik ve tecrit *pratiği* olarak - militan *grubun bütünlüğü* olarak içselleştirilmesi gerektiğini göstermeye çalışıyorum. Ancak bu her yerde bulunma halinin -ki üretilen rehin ve heterojenliğe rağmen, ortak bireylerin ilişkileri doğrudan olduğu sürece akışkan **kalır**– gruplaşmamışların pratiğine karşıt olarak olumlandığı anda donduğunu ve kemikleştiğini gördük. Bir bütünlük-nesne olarak grup militan için soyut bir şematizasyon haline geldiği anda, ne kendi organik *praksisini*, ne diğerlerininkini ne de olayların somut gidişatını kavrayamaz hale gelir. Ama aynı zamanda, sürekli olarak ve her kararında ortak gerçekliği olarak fark ettiği şeye, yani normatif bir eylemsizlik ve tamamlanmış bir bütünlük olarak, saf nesnellik ve öznelerarasılık olarak (yani bir içselliğe sahip olarak), kısacası her yerde bütün olan ve her yerde kendi talimatlarını yeniden yaratan bir töz olarak Parti'ye atıfta bulunur.

Ancak unutulmamalıdır ki bu yeni anayasa grup üyesine *Diğerleri aracılığıyla* gelir. Bu, *onun ötekilik ortamında* ortaya çıktığı ve gruplandırılmamıÇ olanla olan iÇlevsel iliÇkilerine uygun olarak benimsediği anlamına gelir. Böylece bu yapı, faaliyetlerinin pratik aracı olarak, herkeste Öteki'nin ortamındaki Varlığını ve O'nun pratik olarak yeniden içselleştirilmesini temsil eder.

Parti', yani bu bütünlüğün tamamen *ifade* edilmiş bir *varlığı* olarak – birkaç ortak birey tarafından (elbette güçleri sayesinde herkes adına) alınan ve her ortak birey tarafından, yani grubun özsel bir töz olarak her özsel pratik bir yeniden örgütlenme hareketi içinde yeniden içselleştirilen pratik bir karar.

Grubun varlığı. Çünkü grubun yüzeysel olarak bir bütünlük olarak görünebilmesi, Öteki için nesnelliğindedir. 67 Ve kendi içinde, içsel bir ilişki olarak, bir totalizasyona dönüştüğü açıktırÖte yandan, somutlaÇmanın yapısı (özsüzlüğü ve bütünün Çimdiki özselliği) örgütlü üye tarafından kendi için ve kendi içinde yaÇanmaz; bunu doğrudan hedefi grubun bütünleÇmesi olan bir örgütlenme eyleminin düÇünümsel birliği içinde kavramaz: bunu Öteki ile iliÇkilerinin kontrol edici Çeması olarak Öteki'aracılığı ile üretir. Bu nedenle, gruptaki kiÇi için pratik ve teorik nesnenin Öteki olduğunu ve kendi gerçekliğini, örtük bir eylem kuralı ve mücadelenin ya da tartıÇmanın karÇıt sırasında keÇfedilen ve Öteki'ne yansıtılan bir anlamlandırma dıÇında, özsel bir somutlaÇma kavramadığını kabul etmek önemlidir. Parti ya da Grupla olan bu tek anlamlı iliÇki (onun grup içinde yaÇıyor olması)

parçanın bütün lehine çözülmesi olarak) asla eyleminin *amacı* ya da sezgisel, pratik bir kesinliğin *nesnesi* . İlk olarak başkaları tarafından formüle edilmedikçe, hiçbir zaman açıkça formüle edilmez. Bu boş bir bilgidir ve aynı zamanda alınan ve acı çekilen, ancak soyut bir rehin haline getirilen ve tekrarlanan bir eylemsizliktir.

kalıplaşmış eylemlere (ya da daha doğrusu ilişkisel yapıları kalıplaşma eğiliminde olan eylemlere) ve saf bir kaza olarak her bir tikel durumu, tüm somut gerçekliği sindiren ve eriten (özsüz olarak) bir töz olarak bütünlükle ilişkilendirmeyi amaçlayan bir tür geriletici niyetliliğe dışsallaştırılmıştır. Ve bir bakıma, eğer eşleştirmelerden kaçınmaya dikkat edilirse, militanın *praksisinin* – insanlık ormanının aracılığı ile diğer üçüncü şahıslara bağlandığında

- gruba belli bir yabancılaşma getirir; bunun nedeni, totalleştirici örgütlenmeye bir içsellik bağı olarak, grup-nesnesine (bir *dış* olarak) bir dışsallık ilişkisi deneyimlemesidir.

67. Yukarıda söylenenleri hatırlamakta fayda var: pratik alanda bir grubun her kavranışı, gruplaşmamış birey tarafından bir totalizasyondur ve bu totalizasyon biçimsel olarak bir totalite-nesne doğurur. Ancak grup fiili işleyişi içinde verili ise, gördüğümüz gibi, bu bütünlük, nesneyi bireysel sentezden bağımsız bir bütünleşme olarak algılamayı mümkün kıldığı ölçüde kendisini bir görünüş olarak ilan eder. Grup çok büyüdüğünde, çok dallanıp budaklandığında ya da kendini bütünlüğü içinde sunamayacak kadar karmaşıklaştığında, hem araştırmayı hem de pratiği durduran şey olarak bütünsellik kalır. Böylece mevcut olan alt gruplar, birer totalizasyon olsalar da, bir boşlukta atıfta bulunulan bir bütünlüğün hareketsiz cisimleşmeleri olarak görünürler.

Tam da Öteki'nin bir savunma olarak yeniden içselleştirdiği hareketsiz bütünlükle ilişkisi.

Bununla birlikte, iki zıt dolayımdan oluşan karmaşık bir ilişki tarafından oluşturulur: Öteki'nin ortak birey ile grup-nesne arasındaki dolayımı; ve grup-nesnenin bir fail olarak ortak birey ile eyleminin nesnesi olarak ather arasındaki . Ve bu ilişkinin soyut anlamı – boş, hareketsiz ve biçimsel bir niyet olarak – hala temeldir: taahhüt edilmiş eylemsizlikle ilişkili olarak failin gündelik pratiklerine geri dönersek, bu ilişki bireyin öznelerarası bütünlükteki içkinliğini, yani töz içinde çözülmesini ya da başka bir *deyişle*, grup tam olarak bir araya geldiğinde *gerçekleşmesi gereken gelecek* olarak bireysel organizmaların bir hiper organizma içinde kaynaşmasını gösterir.

6

The Institution

Grubun içselliğinde, dolayımlı karşılıklılık hareketi, pratik topluluğun birliğini, totalleştirici hareketin doğurduğu sürekli bir detotalizasyon olarak oluşturur

z *Grup İçinde Aracılı Karşılıklılık*

Bir Parti konferansında ya da gösterisinde militan yeniden grubun ortasına yerleştirildiğinde ya da meslektaşlarıyla müşteriler aracılığıyla iletişim kurmayı bırakan memur onlara döndüğünde ve örgütün doğrudan bağlarını yeniden keşfettiğinde, beklentileri hayal kırıklığına uğrar ve her şeyle ilişkileri metamor phosed olur: Çünkü içkinliğin gerçek ortamını, tam da onun içinde erimelerinin imkansız olduğu ölçüde yeniden keşfederler; ve tam da grup-nesnesine yabancılaşmanın Öteki ile birlikte ortadan kalktığı ölçüde, asla bir bütünlük-öznesi haline gelemeyecek bir topluluğu yeniden keşfederler. Bu düzeyde, aslında, örgütün kendisini aşkın bir amaç ışığında dolaysız bir hedef olarak aldığı yerde, grup-içinde-olmak artık herkes için orada *tarafından* dolayımlanmıyor; bunun yerine burada *aynı şey* tarafından (olumsuzlanan tarafından) dolayımlanıyor.
her aynının çokluğu*)*. Burada saymak anlamsız olur ve
Grubun varlığına gerçekte akıl almaz karmaşıklığını veren ara dolayımları tanımlamak: örneğin, ben, olmayan, soyut Öteki aracılığıyla, *aynıyla (avec les memes)* somut, karşılıklı bir ilişki içinde iletişim kurabilirim (belirli bir memur hakkında şikayetler olmuştur ve o da davranışını açıklamak zorundadır, vb.) İki uç, karşıt ilişkiyi karşılaştırmak yeterli bir yanda, Varlığı hem eylemsizlik hem de olmak zorunda olmakla *(Ie devoir-etre)* tanımlanan özneler arası bir töz olarak herkes aracılığıyla grubu oluşturan bütünselliğe ve sahte içsellik bağı; ve diğer , gerçek içsellik ilişkisi

dolayımlı karşılıklılık yoluyla, işlevlerin, alt grupların ve bireylerin totalleştirici yeniden örgütlenme yoluyla pratik olarak tanınması.

Ancak içkinlikteki bu grup-oluşunu daha yakından incelersek, yeni bir anlaşılabilirlik statüsü keşfedeceğiz. Örgütlerin bir vaat üzerine kurulu olduğunu gördük. Herkes aynı kalacağına dair söz verir. Bu söz ilk çelişkiyi ortaya çıkarır çünkü
işlevlerin heterojenliğinin temeli haline gelir. Ve bu karĢıtlık baĢka bir karĢıtlık üretir, çünkü bireysel eylem yoluyla ortak amacın ayrıntılarını gerçekleĢtiren özgür bireysel praksistir. Böylece tehlikenin ve ihtiyacın aciliyeti, yalnızca bir ayrılmazlık ve şiddet ilişkisi olarak 'kardeşlik-terör'de değil, aynı zamanda gerekli etkisi terörü yatıştırmak olan daha karmaşık yapılarda da yansıtılır.
maske kardeşliği. Bu önemsiz olabilirdi; ancak gördüğümüz gibi üçüncü tarafın gruba temel entegrasyonu dolayımlı karĢılıklılık yoluyla gerçekleĢir. Ve temel bütünleĢme ile hem bireyin *gruba geliĢini* (gruplaĢmanın ilk hareketi olarak) hem de herkes tarafından ve herkes için çeĢitli biçimlerde ve eylem halindeki grubun karmaĢık evrimi yoluyla gerçekleĢtirilen kalıcı bütünleĢme eylemini kastediyoruz. Şimdi, bu dolayımlı karşılıklılık, dolayıma rağmen, orijinal yapısını detotalize edilmiş bir ikilik (çift merkezli) olarak korur; ve bu detotalize edilmiş ikilik burada, bütünleşme hareketi içinde ve totalizasyonun zamansal bir yerinden edilmesi yoluyla, karşılıklı *praksis* olarak kendini gösterir. Gerçekten de, kaynaşmış grubu tanımlarken, *düzenleyici üçüncü tarafın* temel özelliklerine, özellikle de onun parçası olduğu grupla içkinlik-geçişkenlik ilişkisi olarak adlandırdığımız şeye dikkat çekmiştik. Şimdi ortak yapılara daha aşina olduğumuz için bu noktaya geri dönelim ve bunu daha ayrıntılı bir şekilde açıklayalım. Bir örnek üzerinde yoğunlaĢmak için, A ve B adlı iki ortak bir eylem sırasında, hem grupla hem de grup içinde, dolayımlı karĢılıklılık yoluyla kendilerini karĢılıklı olarak bütünleĢtirdiklerini düĢünelim.

Bu bütünleştirme pratiktir. Burada içselliğin bağlarını korumaktan hiçbir nesnel amacı olmayan ritüel tanımalarla ilgilenmiyoruz; zaten örgütlü ve işlevsel olan karşılıklılıklarla ilgileniyoruz: nesnelde verili bir sonuç üretmek için bir araya gelen iki güç arasındaki somut ilişki. Bu anlamda, her bir işlev diğerini, reci procal olarak görülen heterojenlikleri aracılığıyla farklılaşmış totalizasyona entegre eder. A'nın gerçekleştirdiği düzenleyici eylem - yani ortak birey A tarafından tanımlandığı şekliyle onun pratik davranışı – A'da ortaya çıkmaz.

B gibi (kaynaşmış gruplarda olanın aksine). Ancak, ortak alanın karşılıklı kavranması yoluyla, eylem düzenleyici olarak kalır çünkü anlamı her iki fail tarafından da bilinen bir anlamlandırma bütünlüğü içinde gerçekleşir ve çünkü iki failin kendileri de organizasyonun karşılıklı ürünleridir: B'nin A'nın eyleminde gelecekteki eyleminin bir tahminini görebileceği şekilde oluşturulmuş, eğitilmiş ve donatılmışlardır (Böylece futbol maçının ortak alanında, ortak oyun ve verili koşullar temelinde, her bir bekin her hareketi kalecinin eylemleri için düzenleyicidir).

Şimdi, düzenleyici eylemin yapısı karmaşıktır: bir anlamda egemenliğin sınırlı bir onaylanmasıdır. Egemenlik derken, aslında diyalektik organizmanın mutlak pratik gücünü, yani ister cansız nesneler, ister canlılar ya da insanlar olsun, pratik alanındaki herhangi bir verili çokluğun gelişen bir sentezi olarak saf ve basit *praksisini* kastediyorum. Bu yeniden düzenleme - organik birey tarafından gerçekleştirildiği **ölçüde**- tüm eylemin (başarılı ya da başarısız olsun) başlangıç noktası ve ortamıdır. Buna egemenlik diyorum çünkü bu, kendisini doğuran maddi koşulları aşan ve birleştiren bir proje olarak özgürlüğün ta kendisidir ve herhangi birini bundan mahrum bırakmanın tek yolu organizmanın kendisini yok etmektir.68 Çelişkiliğin bütünlüklü bir alan olarak yeniden düzenlenmesinin, bu alanın kendi iç yapısı ve gerçek içeriği içinde maddi dönüşümü olarak eylem tarafından da gerçekleştirildiği egemenlik sadece *mutlak* değil aynı zamanda . Şimdi, ilk bakışta, bu düzenleyici eylem – ister kaynaşmış bir grupta ister örgütlü bir grupta meydana gelsin - mutlak, total egemenliğin uygulanmasını andırır. A'nın oyunu grubu pratikte bütünleştirir: aslında, kendi adına ve bu anda, *praksisin* yönelimini ve herkesin anlık organizasyonunu tanımlar; bireysel yeniden ayarlamalar yoluyla ve her birinin üzerindeki gücü sayesinde, belirli bir koşu veya atılım tüm takımı belirli bir pratik düzende düzenleyecektir (anlamı, örneğin, hem manevrayı desteklemek hem de bir karşı saldırıyı öngörmek olabilir). Ekibin bu şekilde bütünleştirilmesi sayesinde ve onun aracılığıyla (onun için) B

68. Ancak zincirlerle özgür olunabileceği sonucuna varmamak çok önemlidir. Özgürlük tam bir diyalektik gelişmedir ve onun nasıl yabancılaşabileceğini ya da batağa saplanabileceğini ya da Öteki'nin tuzaklarına yakalanabileceğini ve basit bir fiziksel kısıtlamanın onu nasıl sakatlamaya yeteceğini gördük. Ama yine de en ezilen köle bile, sırf efendisine itaat etmek için, hem pratik alanın bir sentezini yapabilir hem de yapmak zorundadır.

yapılandırılmıĢ bütünün içine : bu pratik bütünleĢmeyi, oyunun mevcut durumu, kullanılan taktikler, herkes tarafından benimsenen düzen ve kendi özel iĢlevi temelinde kendi konumunu belirleyerek gerçekleĢtirecektir. Böylece A'nın egemenliği, B'nin operasyonundaki grupla bütünleşme biçimini tanımlayacak; ve A, düzenleyici eylemi aracılığıyla B, C, D, E, vb.yi bütünleştirecektir.

Ancak egemenliğin uygulanması tam olsaydı, egemenin gruba dıĢsal olması ve onu kendi pratik alanında bütünlüklü bir nesne olarak bütünleĢtirmesi gerekirdi. O zaman daha önce tanımladığımız bir iliĢki türüyle karĢılaĢırız: *ya* kaba, temel biçimiyle, fail ile (maddi ve insani) çevre arasındaki tek anlamlı sentetik bağ ya *da* ayrıntılı bir biçimde, *hem* içsellikte *hem* de dıĢsallıkta, Öteki olarak *müĢterinin* katiple iliĢkisi. Şimdi, bu egemen sentezin sınırının farkındayız: bağın tek anlamlı değil karşılıklı olması, düzenleyici üçüncü tarafın düzenleyici eylemi beni gruba entegre etmeyi ölçüde kendisini gruba entegre etmesidir. *Onun* ve *benim* ve *bizim* pratik alanımız bir ve aynıdır. Dolayısıyla egemenlik tam da karşılıklılığı ile sınırlıdır; herkes egemendir: ancak bundan hiç kimsenin egemen olmadığı sonucu çıkarılmamalıdır. Tam tersine: her biri herkesin egemenliği üzerinde egemen için

Aynı zamanda içsellikteki her bir pratik sentezin örgütlü nesnesi olarak, yarı-egemen ve yarı-nesne olarak tanımlanmalıdır; ve grubun kendisi, belirli bir ortak bireyin pratiği tarafından totalize edildiği ölçüde, nesnel bir yarı-totalitedir ve yarı-egemenliklerin olumsuzlanmış çokluğu olarak, sürekli bir

detotalizasyon. Aslında, pratikte geçici olan yer değiştirme

tion, A'nın düzenleyici üçüncü taraf haline geldiği an ile B'nin düzenleyici olduğu anı birbirinden ayırarak, A'nın olduğu kadar B'nin de grup-içinde-oluşunu ikircikli bir içsellik statüsü olarak kurar. B *kendisini* A'nın inisiyatifine *uyarladığı* ölçüde, pratikte kendisini, her bir üçüncü tarafın üçüncü taraf olarak kendi yarı-egemenliğinde yeniden birleştirdiği bu kolektif maddiyatın (acı çekmiş ve rehin verilmiş eylemsizlik) yeniden yapılandırılmış bir unsuru olarak tanımlar. Dolayısıyla nesnel, pratik hakikati (yani diğer üçüncü şahıslar tarafından içsellikte *işaret* edildiği şekliyle gerçekleştirilecek eylem) ona yarı egemen olarak A aracılığıyla, ortak dolayım yoluyla gelir; , düzenleyici işareti boyun eğerek gerçekleştiren eylemi aracılığıyla kavrar. Ancak, boyun eğerek – ve dışarıdan gelen niyetlere uygun olarak, **a** ther aracılığıyla ve kendisi tarafından içselleştirilerek – B, içkinliğin birliğini, kipin içkinlikle kaynaşması olarak gerçekleştirmeye çalışır.

Ama aslında bu birlik, ortak birey ile ortak nesne arasında özgür bir aracılık olarak eyleminin, pratik bir organizma tarafından, grubun işlenmiş nesnedeki sentetik nesneleşmesini, diyalektik gelişimi içinde ve diyalektik gelişimi yoluyla içkinliğini yadsıyarak, yani özsel töze göre özsel olmayan bir kip olarak varlığını yadsıyarak gerçekleştirdiği basit gerçeğiyle yok edilir. Eylemin özgürce geliştiği her yerde, eylemin gelişimi boyunca kendisini (yalnızca bir ayrıntı olarak da olsa) esas olarak ortaya koyar. Dolayısıyla bir ve aynı , B yalnızca kendi özünü ortaya koymakla kalmaz

Kendisini *ontolojik* olarak bir töze entegre edememesine dayanan pratik ve nesnel bir entegrasyon olarak gruba entegre-olmak, ama aynı zamanda, eylemlerini A'nın düzenleyici eylemine dolayımlı karşılıklılıkta, kendisini A tarafından ve A aracılığıyla, yarı-egemenlik tarafından gerçekleştirilen yarı-nesnel bir totalizasyonun entegre bir unsuru olarak görür.

Ancak bu kararsızlık bu basitçe gelişen bir çelişkidir- aynı zamanda B'yi kendi egemenliğine yönlendirir; B'nin aracılığı sayesinde kendisini *orada* yeniden keşfedeceği, özneler arası tözde diğerleriyle birleşip örgütleneceği üçüncü taraf haline gelen A, B'yi yeni bir karşılıklılık hareketi içinde kendisini bütünleştirme gücüne sahip üçüncü taraf olarak (bireysel organizmanın soyut egemenliği olarak değil) ve dolayısıyla grubun bir üyesi olarak *tanımaya* zorlar. Başka bir deyişle B, A′yı öznelerarasılığın basit bir kipliği (kendi başına belirlenimi olarak belirli bir işlev) olarak görmek zorundadır ve bu onu, *A'da ve hepsinde*, kendisini ortak tözden – yani bütünleştirici işlemden – zorlayacaktır, böylece bireysel A ile "gruptaki ortak-oluşu" arasında bir arabuluculuk haline gelecektir. Dolayısıyla A, B için (ve aracılığıyla) yalnızca bir *alter ego* (aynı – pozitif karşılıklılık) değil, aynı zamanda *dışlanmış* bir *üçüncü taraf* (bir yarı-egemenlik olarak: bir , içkinlik-aşkınlık gerilimi) haline gelir; ve B de A aracılığıyla ve aynı koşullar altında *dışlanmış* bir *üçüncü taraf* ve *bir alter ego*. Herkes *orada, grubun* geçici *öznesi* haline gelen Öteki'*nin* bütünleştirici egemenliği aracılığıyla *grupla* ilişkisi içinde kendi özsüzlüğü içinde belirlenebilir ve belirlenmelidir. Ancak bu işlemin *alter-ego* aracılığıyla kendi dışında gerçekleşmesi için, herkesin kendisini indirgenemez özselliği içinde, (tüm diğerleriyle birlikte) Öteki'nin gruba üyeliğini vaadi, güçleri ve eylemi aracılığıyla garanti eden kişi olarak konumlandırması gerekir.

Böylece, B'nin kendi pratikleri aracılığıyla

Düzenleyici eyleme tabi olarak, orada A'da dolayımlanan bir bütünleşmenin nesnesi olarak, grubu detotalize edilmiş olarak oluşturur (ya da buna yardımcı olur): İtaati aracılığıyla A'yı yarı egemen ve dolayısıyla yarı dışlanmış olarak üretir; ve bu yarı egemenliği A'nın güçlerinin ve işlevlerinin dolayımlı olarak tanınmasıyla -yani grubun somut üyeliğiyle- temellendirdiği anda, kendisini düzenleyici olarak üretir (ya A için ya da *Diğerleri için;* A için garantör olarak hareket ettiğinde ve Diğerlerine kendi güçleri adına şunu beyan ettiğinde olduğu gibi: takip edilmeli, yardım edilmeli, itaat edilmeli, vb.) ve böylece kendi şahsında yarı-egemenliğin yarı-sürgününü gerçekleştirir. Bununla birlikte, ilişkilerin içselliğinin, ortak varlığımın bütünün yakın üyeliğinin, kendi varlığımın özsüzlüğünün (*aynı olduğumuz sürece)* ve bütünlükle yapılandırılmış bir ilişki olarak işlevimin özselliğinin pratik gerçekler olduğu inkar edilemez: ve kanıtı, yaşayan bir grupta her gün somut eylemle gerçekleştirilmeleri ve doğrulanmalarıdır; disiplin, özveri vb. tüm bu gerçeklerin pratik . Ama aslında, içselliğin canlı ortamında, bu hakikatler, benim ontolojik statümün belirlenimleri olarak, yalnızca bir ışık perspektifinde ve yarı-aşkın bir anlamı olarak görünürler. Somut hayatımın aşkın bir kuralı olarak *bu* belirli gruba gerçek üyeliğim, *grup varlığımın* diğer üyelerle farklılaşmamış bir ontolojik bütünlük içinde birleşmesinin yaşanmış bir imkansızlığı olarak içimde gerçekleşir. Bu bakış açısından, düzenleyici eylemlerimin her biri sahte bir totalizasyon olarak görünür, aslında tüm Ötekilerin bana verdiği kefalet tarafından detotalize edilir; ve benim garantili egemenliğim asla aşkın egemenlik haline gelmez; ve

Düzenlenmiş eylemlerimden hiçbiri beni içkinliğe batırmayı asla başaramaz, çünkü bu eylemin kendisi, ona neden olan düzenleyici eylemin kefilidir. *Grup-içinde-olmak*, içsellikte, bir *grup-içinde-olmak* aracılığıyla tezahür eder.

Çifte, mutabık kalınmış başarısızlık: ayrılamamak ve aynı zamanda kendini ona entegre edememek; başka bir deyişle, ne onu kendi içinde eritememek (rehinli eylemsizlik) ne de kendini onun içinde eritememek (pratik birlik ontolojik mutlak). Bununla birlikte, grubun mevcuttur: bu, herkeste *aynı* olan rehinli eylemsizliktir, yani kişinin kendi özgürlüğü Öteki'nin aracılığı ile öteki haline gelir. Ancak bu eylemsiz-varlığın *(etre-inerte)*, incelendiğinde kendisini eylemsiz, dolayımlı karşılıklılıklardan oluşan sıkı bir ağa dönüştürmesi (ve böylece birlik görünümünü kaybetmesi) bir yana, aslında pratik farklılaşmalar üretmenin bir aracı olduğu için grubun gerçek ontolojik statüsü olarak görülemez. İndirgemek için

Grubun varlığını, **eylemsizlik-araçlar** *(inerties-moyens)* kümesine indirgemek, yalnızca eylemiyle var olan bu temelde pratik organizasyonu, sıralı bir hesap tarafından ele alınabilecek bir ilişkiler iskeletine dönüştürmektir. Ancak yanılsama, iki temel nedenden ötürü herhangi bir topluluğun temel yapısı olarak kalır.

İlk olarak, *kardeşlik terörünün* şiddeti ve zorlayıcı gücü gerçek bir Grup üyeleri arasındaki içsellik ilişkisi *yeniden doğuş* mitine dayanır*;* haini tam da *önceki birliği* yok *eden* adam olarak ölçüde mutlak kötü olarak tanımlar ve üretirler. Başka bir deyişle, hem terör hem de rehin, birliğin çözülmesinden duyulan derin korkuyla . Dolayısıyla bunu temel güvenlik ve her türlü baskıcı şiddetin gerekçesi olarak ortaya koymaktadırlar. Ancak grubun temel çelişkisi – **ki** bu çelişki taahhüdü – gerçek birliğinin ortak *praksiste* ya da daha doğrusu bu *praksisin* ortak nesnelleştirilmesinde yattığıdır. Topluluk kendisini ortak özgürlüğün hükümranlığı olarak onayladığında, aslında – ne Ya bireysel özgürlüklerin özgürce iç içe geçmesini gerçekleştirir ya da tüm özgürlükler için ortak olan hareketsiz *bir varlık* bulur.

İkinci olarak, gruplaşmamış olanlar ve diğer gruplar (rakipler, düşmanlar, müttefikler, vs.) için grup bir nesnedir. Yaşayan bir bütünlüktür. Ve gördüğümüz gibi, bu nesnelliği içselleştirmek zorundadır. Burada gruplar arasındaki diyalektik iliĢkileri incelemek ve her biri diğerleriyle iliĢki içinde olan karĢıtlıkları aracılığıyla nasıl belirlendiklerini ve öteki-için-varlıklarını ve hatta bazı durumlarda ötekinin öteki-için-varlığını kendi içkin varlıkları olarak içselleĢtirerek nasıl dönüĢtüklerini göstermek anlamsız olacaktır. Bu daha önce pek çok kez yapıldı – ama hiçbir zaman çok titiz bir şekilde yapılmadı. Hatırlanması gereken tek nokta, gördüğümüz gibi, grubun ötekiler topluluğu tarafından bütünselleĢtirilmiĢ birliği içinde görüldüğü ve bu baskının kadar güçlü olduğudur ki, saf içsellik bile bu birliği *arkadan-varlık (etre-de derriere) olarak,* yani son tahlilde onu sürdüren ve üreten maddi ama sentetik kaynak olarak içselleĢtirir. Böylece, geliĢmekte olan yeniden örgütlenmesinde, gerçekte yalnızca en soyut dıĢsallığı olan en derin içselliğine sürekli olarak gönderme yapar. Grubun -aşkın gerçekliği **olarak-** bir *varlık-X*'i vardır ve bu sonsuz bir sıkıştırma derecesinde üretilir ve yapılarının, geçmişinin ve geleceğinin bütünselleştirilmiş topluluğunu bir araya toplar, öyle ki bunlar dışsal olarak Başkalarının cehaletinin ortak nesnesidir; ve gerileyen bir niyetin saf soyut nesnesi olarak bu *heing-X*, grubun

Ötekilerin cehaletinin, yani grubun kendi cnesnesi oldukları ölçüde anlamının ve tarihsel kaderinin içselleştirilmesi.

2 *Tasfiyeler ve Terör*

Birbirine çıkan ve birbirini tanımlayan ve her biri kendi derin hakikati olarak diğerine dönen bireysel ve ortak arasındaki bu aÇılmaz çatıÇma, doğal olarak örgütlü grup içindeki yeni çeliÇkilerde gösterir; ve bu çeliÇkiler grubun yeni bir dönüÇümüyle ifade edilir; örgüt bir hiyerarÇiye dönüÇür ve vaatler kurumlara yol açar. Bu elbette tarihsel bir sıralama değildir; ve aslında – diyalektik döngüsellik nedeniyle – herhangi bir biçimin bir diğerinden önce ya da sonra ortaya çıkabileceğini ve yalnızca tarihsel sürecin maddeselliğinin sıralamayı engelleyebileceğini göreceğiz. Bunları bir dizi halinde düzenlemenin tek amacı, çoğu somut grupta bulunabilecek karmaÇık özellikleri göstermektir; araÇtırmamız hem biçimsel hem de diyalektik olduğu için basitten karmaÇığa doğru ilerler ve bunu soyuttan somuta doğru ilerlerken yapar.

Yakından bakarsak, terörün temelinde grubun *pratiğinde* iddia ettiği ontolojik statüye sahip olmadığı ve olamayacağı gerçeğinin yattığını görebiliriz*;* tersine, her birinin ve hepsinin bu var olmayan bütünlük açısından üretilmesi ve tanımlanmasıdır. Büyük ya da küçük her toplulukta bir tür iç boşluk, kapatılamaz ve belirsiz bir mesafe, bir tür huzursuzluk vardır; ve bu huzursuzluk bütünleşme pratiklerinin güçlenmesine neden olur ve grubun bütünleşmesiyle birlikte artar.

Aslında, özsel olan ile özsel olmayan arasındaki çatışmanın hiç de teorik olmadığının farkına varılmalıdır: bu hem grup hem de ortak birey için daimi bir tehlikedir. Aslında *rehin*, organik bireyin kendi içinde çözülmesini imkansız kılarak onun özsüzlüğünü ortaya koyar; bunun yanı sıra, her yapıda, bireysel parçada gelişen bütünleşmenin varlığının, her parçanın önemini ve birbirlerini değiştirme yeteneklerini de gösterdiği açıktır; son olarak, Öteki organik bireyi genel bir bütün olarak ele alır.

görmezden gelinebilen gerçekliktir ve gruba sadece ortak bireyin aracılığı ile yaklaşmaya çalışır; ve gördüğümüz gibi, bu dışsallık aynı zamanda içselleştirilmiştir. Bu düzeyde grup-birey, topluluk içindeki tüm üyelerin pratikleri tarafından ortak bir birey olarak tanımlanır. O, belirlenmiş bir işlev, güç ve yetkinliktir: bu çelişkili varlıkla pratik ilişki (özgürlüğün, özgür, rehinli eylemsizliğin aşılması yoluyla yasal bir iddia haline gelmesi) *hukuksal* ve *törenseldir:* eylem dışında bile, grup içindeki her ilişki, atıfların ve 'haklar ve görevler' sisteminin karşılıklı olarak tanınmasıdır.

Bazen baskıcı olandan onarıcı olana, Ģiddetten sözleĢmeye, yaĢamı hor görmekten insan kiĢiliğine saygıya geçiĢi iĢlevlerin tarihsel farklılaĢmasına dayandırma giriĢimlerinde bulunulmuĢtur. Birey, bu haliyle, iĢbölümünün bir ürünü olarak sunulmaktadır. Ancak bu argümanlar anlamsızdır: sadece pratik organizmayı toplumsal işlevine indirgemeye yönelik ortak arzuyu ifade ederler. ġimdi, çatıĢma tam *da bu* noktada ortaya çıkar*;* ortak iĢleyiĢle iliĢkili olarak her bir iĢlev *göreceli* bir öneme sahiptir ve bu nedenle ortak birey önemsizdir ya da göreceli olarak önemlidir; ancak *bu özel toplumsal görevin* yerine getirilmesiyle iliĢkili olarak pratik organizma *temel bir aracıdır.* Elbette bu, Tarihin belirli bir ürünü olarak herhangi bir bireyin, grubun kendisine verdiği görev için vazgeçilmez olduğu anlamına gelmez. Bu durum derme çatma örgütlerde söz konusu olabilir, ancak ihtiyaç duyduğu iĢçileri kendisi üreten bir grupta bu bağımlılık otomatik olarak ortadan kalkar. Ancak bu, -bireyden bağımsız olarak ve onun yeri dolaylı olarak doldurulabilse bile- *praksis* anının *-yani esas* ..... her zaman özgür, bireysel diyalektiğin ve pratik alanın egemen örgütlenmesinin anı olduğu anlamına gelir. Hiçbir birey tutarlı, iyi bütünleşmiş ve sorunsuzca örgütlenmiş bir grup için özsel değildir; ancak herhangi biri ortak birey (failin organik yaşamı dışında gerçek bir varlığı olmayan) ile nesne arasındaki aracılığı fark ettiğinde, *gruba karşı* özselliğini yeniden teyit eder. Ve bu özselliğin operasyonun tarihsel bireyselliğiyle (ya da zorunlu olarak değil) hiçbir ilgisi yoktur, daha ziyade yabancılaşmanın pratik-atıl alanında bile herhangi bir operasyonun vazgeçilmez bir anı olarak pratik özgürlükle ilgisi vardır. Bireysel fail vaadini aşmış ya da ona ihanet etmiş değildir; görevini yerine getirmiş, işlevini ifa etmiştir; ancak bir bakıma, vaadin ötesinde, ataletin paranteze alınması olarak kendisi için yeni bir izolasyon yaratmıştır

(ister acı çeksin ister taahhütte bulunsun). Kısacası, onu fiilen dönüştüren yetki ve sorumluluklar aracılığıyla, gücünü artıran araçsallık aracılığıyla, transparanlığa geri dönmüştür ve gruptaki sadakatini ancak ortak statüden uzaklaştıran ve dışarıdaki nesneye yansıtan bir transcendence aracılığıyla gerçekleştirebilir. Nasıl yaşanırsa , bu çelişki nesnel olarak kalıcı bir sürgün tehlikesi, hatta gerçek bir sürgün olarak ifade edilecektir. Ve sürgün edilme korkusu, mütekabiliyet içinde, grubun bireysel eylemlerin özselliği içinde gereksiz olarak çözülebileceği korkusuna yol açar. Bu, kaynaşmış grupta rehin verilmesine neden olan korku değildir: o zamanki korku, grubun *varsayılan* olarak (olumsuz davranış, bozgun, görevin terk edilmesi) çözülebileceği korkusuydu,
vb.). Şu anda korkulan şey, *aşırılık yoluyla* çözülme ve bir rehin
bu yeni tehlikeye karşı hiçbir gücü yoktur, çünkü tehlike tam olarak sadakat vaadinden kaynaklanmaktadır.

Ancak karĢılıklılıktaki yapı zaten onu ali'ye kadar geniĢletse de, bireysel emeğin tikelliği içinde yaĢansa bile, düzenleyici ve düzenlenen eylem arasındaki iliĢki tarafından ele alınıp güçlendirilmedikçe, olanla zorunlu olan arasındaki karĢıtlık basit bir huzursuzluk nedeninden öteye gitmeyecektir. Her bir üçüncü tarafın gruba entegrasyonunun karĢılığı, gördüğümüz gibi, karĢılıklı sürgündür; ancak grubun her bir üyesi entegrasyonun aracılığıyla gerçekleĢtirildiği üçüncü taraf olduğundan, bu entegrasyonun pratikte gerçekleĢtirilmesinin karĢılığı olarak değiĢen bir dıĢlanma, her biri ve herkes için sürgünlerin dairesel bir ardıĢıklığı vardır. Entegrasyonun ve ritüel tanımanın daimi pratiği sayesinde grup serilik tehlikesine direnir. Ancak tam da bu sürekli operasyonlar, herkes için kendi grup-içinde-oluşunu sürekli ama maskelenmiş bir ayrılık olarak ve diğer üçüncü tarafların grup-içinde-oluşunu da sürekli bir ayrılma tehlikesi olarak yaşamanın bir yolunu sunar. Özellikle bir araya gelebilen ya da birlikteliklerine maddi destek sağlayan belirli bir yerde yaşayan gruplar söz konusu olduğunda, burada coğrafi konum ile gerçek ilişkiler arasında bir karşıtlık ortaya çıkmaktadır:
Örneğin grup bir duvarla korunuyorsa, o zaman kendimi *gerçekten içindeymişim* gibi görebilirim, ancak bu sadece onun varlığını kabınınkiyle özdeşleştirdiğim anlamına gelir.

Bir anlamda, böyle bir özdeşleştirme meşrudur, çünkü kap (seçildiği, tanımlandığı ve işlendiği ölçüde ve özel davranışa vesile olduğu ölçüde, vs.) açıkça bu içselleştirilmiş çokluğun pratik maddesini temsil eder. Ancak, aynı zamanda, benim

Üçüncü taraflarla ilişkilerimde, insani hakikati olarak kendi içkinlik-aşkınlık gerilimimin farkına ve bu hakikat ya gerçekten grubun *içinde* olmadığım ya da *onun içinde bulunmamın* naif bir şekilde içerik ve kap arasındaki bir ilişki olarak ele alınamayacağıdır. Böylece *mekanın* içselliği benim insan ilişkilerim için bir temel görevi görür ve maddi bütünün üyeliği, totalizasyonun bir desteği ve ifadesi olarak, artık bir güvenlik olarak , ikincilleştiği ve yok olmaya doğru kaydığı ölçüde içsellikteki sürgünümü ağırlaştırır, ancak ilişkilerin pratik içselliği olarak *grupta-olmak* sezgisel deneyimde ve yeni bir güvenlik olarak ortaya çıkmaz: herkeste gerçekleşen şey, *yetersizliği* ve anonim bir mistifikasyon olarak kap ve içeriği arasındaki mekansal bir bağ olarak içselliktir. *İçerideyim* ama hala dışarıda olabileceğimden korkuyorum. Başka bir deyişle, herkes kendi yarı-egemenliğini (ki bu asla yeniden düzenleyici yeniden toplamlaştırmanın vazgeçilmez bir momenti değildir) meydan okurcasına, sanki onu *özsel* olarak belirlemekle tehdit ediyormuş gibi kavrar*:* aslında, düzenlemenin sentetik operasyonu *onu* bütünleşmenin son terimi olarak *gösterir,* ama onu bütünleştirmeden: bu nedenle yalıtır. Kaynaşmış grup anında bunun bir önemi yoktu, çünkü farklılaşmış işlevler henüz üretilmemişti. Ancak , başkaları üzerinde her türlü somut gücün uygulanması ve rehinden (onu aşarak değil, onun temeli olarak) sıyrılan bireysel bir pratik olarak gerçekleştiğinde, düzenleyici eylem tüm çelişkisiyle ortaya çıkar: *şefaat-ayrılma.*

Ve bir kez özgürlük -ortak özgürlüğün özgür, organik olumsuzlanması ve herkesin içindeki atalet tortularının özgürce çözülmesi olarak görüldüğünde– kendinden korkmaya başlar ve ıstırap içinde bireysel boyutunu, iktidarsızlık tehlikelerini ve onu karakterize eden yabancılaşmanın kesinliğini keşfeder ve düzenleyici üçüncü taraf düzenlenmiş, bütünleşmiş bir hale gelir, Üçüncü taraf için, Öteki tarafından bütünleşme, yerinden edilmiş karşılıklılık tarafından hem egemenliğe yönelik bir tehlike (grubun tek bir bireyin pratik alanı içinde şeyleştirilmesi yoluyla) hem de bir sürgün tehlikesi (bu da öldürülme tehlikesi anlamına gelir – üçüncü taraf için örtük ayrılığı içinde görülür – ve aynı zamanda bir ihanet tehlikesi) olarak ortaya çıkarılacaktır. Bu düzeyde ortaya çıkan şey, herkes tarafından aracılığın, her kendi içinde, yarı egemenlik olarak adlandırdığımız sürekli patlayıcı çelişki olan üçüncü taraflar arasındaki karşılıklılığın olduğudur. Bu anlamda, karşılıklılık, A ve B güçlerinin ilişkisi yalnızca karşılıklı tanınmalarına değil, aynı zamanda bir dizi egemen tanımaya da bağlı ölçüde döngüsellikle ilgilidir.

Her biri, somut koşullara bağlı olarak, grubun birliği için gerekli ya da gereksiz olabilir. (Ġki örgütleyici alt grup arasındaki güç iliĢkileri aslında yeniden örgütlenmekte olanların bu iki "organın" güçlerini nasıl kabul ettiklerine; öncelik sırası tam tersi Ģekilde belirlenmiĢ olsa bile bunlardan birine diğerine göre öncelik vermelerine ya da her ikisini de reddetmelerine bağlıdır).

Böylece grubun *heing-one'*u (hem soyut hem de ontolojik olarak) amaç ve ayrıntılı nesneleştirmenin somut gerçekliği olarak) bireysel özgürlüğüme bağlıdır – yani dışlanmayı, fiziksel tasfiyeyi ve ihaneti benim için gerçek olasılıklar olarak oluşturan harekete – *gruptaki* varlığım benden ve kendini düzenleyici eylemlerin değişen döngüselliğinde oluşturduğu sürece (bunlar kendi *içlerinde* ve söyleyebildiğim kadarıyla grubun tasfiyesi veya topluluğun inorganik bir nesneye dönüşmesi *olabilir*). 69 Taahhüt edilen inertia'yı güçlendiren acı çeken atalet olarak *ayrılık*, egemen sürgün ile iktidarsız bağımlılık arasındaki gerilimi artırır: eğer grup mekanın ya da konteynerin sınırlarının ötesine geçerse (ya da herhangi bir nedenle, örneğin gizli bir eylemde olduğu gibi, mekan, kamp ya da şehir içindeki ilişkiler mesafeyle *delinirse*): Düşman polisin işi, düşman bir grubun ortak eylemi olarak, pratik-atıl uzantı olarak mekansallık tarafından koşullandırılmaya eşdeğerdir), yarı-egemen üçüncü taraf hala *benim* kardeşimdir, ama aynı zamanda neredeyse ya da tamamen bilinmemektedir. Yine de onun eylemi düzenleyici olmaktan çıkmaz: aracılık organları aracılığıyla, pratik-atıl alanın uzamsal-zamansal kaderinde başka bir yerde belirli bir ortak girişimin başladığını öğrenebilirim ve orada bulunan diğerleriyle birlikte eylemimizi *bu girişimle ilişkili* bir alt grup *olarak* tanımlayacağım. Ve elbette *başka bir* yer hala *burasıdır;* ancak özel nitelikleri esas olan (çünkü onları bilmek için endişeliyim) ve evrensel yaygınlığı gereksiz bir soyutlama olan bir *burasıdır*.

Karşılıklılıkların bu değişken uçuşuyla, her şey nihayet yerli yerine oturtulur ve böylece örgütlü grup kendi özgürlüğü sayesinde *döngüsel bir serilik biçimi* geliştirebilir. Ve şaşırtıcı görünse de, Öteki'nin bu görünümü kendisini bir yabancılaşma olarak sunmaz.

69. Bu ikinci olasılık herhangi bir gerçek işleyişe karşılık ; ve kendi pratik olumlaması aracılığıyla, karşılıklı bir edimin olduğu ölçüde, üçüncü tarafın özgürlüğünün bir ifadesi olarak herkese kendini gösterir.

praksis (bu yabancılaGmanın baGka bir yerde gerçekleGmesi gerekse de), örgütlü bir grubun tek aracı ve tek engeli olarak özgür bireyselliğin yeniden keGfidir. Aslında bu, olumsuzlanmış çokluğun yeni .

Elbette, tanımlamakta olduğumuz şey tamamen biçimsel bir düzenin diyalektik olasılıklarıdır. *Tüm gruplarda ortak olan yapılarla* iliGkili olan bu örtük çeliGkiler, kendi baGlarına ve yapısal malizmleri içinde, birlik içinde seriliğin , Terör tarafından ihanete ya da baskıya ya da grubun tasfiyesine yol açmaz ve açamaz. Aslında ne olursa olsun, örgütlü grubun mahrem bağlamını tanımladıkları ve ne eylemler ne de üyeler, onları üreten gruplara özgü içsel eğrilikler dışında somut gerçekliklerinde üretilemeyecekleri için yaşanmak ve üretilmek *zorundadırlar*. Ancak bir bütün olarak tarihsel süreç ve bütüncül bir bağlamda, özel koşullar, bir grubun amaçları, geçmiş tarihi, diğer gruplarla ilişkileri vb. sürgün-ayrılmanın karşılıklı, seri bağlantısının belirli bir pratik topluluğun somut olarak farklılaşmış bölgelerinde nasıl yaşanacağını belirleyecektir. Örneğin, aygıtlarının karmaşıklığını muzaffer bir *praksis* aracılığıyla örgütleyen görece küçük bir grubun, refleksif çelişkilerini tedirginlik biçiminde bile yaşayamayacağı açıktır: gerçek birlik aşkın ve pratiktir, kendisini gelecekten, ortak nesnenin gerçek modifikasyonlarında, nesnenin ortaya çıkardığı yapılarında dayatır *(olasılıklar* kendilerini açığa çıkarır, gerçek *zorunluluklar* gibi eylemi emen *olanaklar*, *praksisin* içinde kaybolduğu *yarıklar, kestirme yollar,* vb.) Bu nesnel gelecek ne kadar kolay, ne kadar acil ve ne kadar görkemli olursa, grup içindeki yansımanın arabulucu davranışını o kadar azaltır: eğer organizasyon nesnede olumsuz olarak *(en creux)* açıkça çözülebiliyorsa, kendi içinde hiçbir zorluk arz etmiyorsa ve transandant operasyondan ayırt edilemezse, o zaman ortak bir eylemin geliştirilmesinde karşılıklılıkların yanal bir etkileşimi haline gelir. Kuşkusuz bu eylemi onaylamak ve yeniden düzenlemek gerekecektir; ancak bizim için önemli olan nokta, başarılı olduğunda nesnenin, en azından her bir üyesinin yarı kesinliği olarak, grubun ontolojik birliğini sağlamasıdır. Ve bu yarı kesinlik öznel bir belirleme değildir: herkesin eyleminin, kendi ellerinde *ortak olarak üretildiğini* gördüğü ölçüde, onun için sahip olduğu karakter ve modalitedir. BaGarısızlık ya da – daha az uç bir örnek olarak– yavaG ve hayal kırıklığı yaratan bir eylemin zorlukları, açıkça (yeniden örgütlenme sorununu gündeme getirerek) refleksiyona yol açar ve her

birey veya alt grup ayrılığı meydan okuma olarak yaşar: 'Biz burada elimizden geleni yapıyoruz . . . . vs.". Özgür bireysel *praksis* anında eylem, tam da *buradaki* bireysel başarısı artık ortak tarafından hemen emilmediği ölçüde çelişkilerini koyar. Kendi içinde, kişisel, yerelleştirilmiş başarı, ortak başarı vaat edilmiş ya da daha uzak göründüğünde, kendisini kendisi için temel bir an olarak konumlandırma eğilimindedir. Ve ayrılık, her bir bireysel failde, tam da eyleminin yerel başarısının nesnede hiçbir şey ifade etmeyen eksik bir belirlenime yol açtığı ölçüde meydana gelir (çünkü eylemin gerçek, anlaşılabilir anlamı, eylemin
pratik bireyin tam gelişimi, yalnızca ortak "
gerçekleştirilmesi) ve ortak bir amaç için *gerekli* olan (nesnel zorunluluk) nesne onu benimsemeli ve herkesin emeğiyle üretilen daha değiGikliklerle bütünleGtirmelidir.70 Her Geyden önce, her Gey grubun üyelerini, çokluklarını, iletiGim araçlarını, tekniklerini, araçlarını, nesnelerinin doğasını ve amaçlarını tek bir hareket içinde birbirine bağlayan karmaGık bir bütünlüğe bağlıdır. Örneğin, amacı sentetik, birleGtirici bir eylem (ajitasyon, propaganda) olan ve nesnesi her yönde onu aGan seri toplantılar olan bir grup, mücadele ettiği nesnel seriliği içselleGtirmeyi daha kolay bulacaktır; böylece çözülme sürecindeki serilik-nesnesi ile serileGme sürecindeki grup-öznesi (pratik anlamda) arasında (genellikle geliGen eyleme zarar veren) dengelerin kurulduğu görülebilir. Ancak bu iyi bilinen örneklerden bahsetmek yeterlidir. Asıl önemli olan ortak öznenin yapıları tarihsel içeriklerine (, grubun bireysel *praksisi* tarafından zamansallaştırılması ile diğer grupların *praksisi* tarafından zamansallaştırılması arasındaki ilişkiye); ve bu

70. Söylemeye gerek yok ki (bu örnek bizi burada ilgilendirmese de – diyalektik geliGimle iliGkili olarak, bu *durum accU//ental* görünmektedir), giriGiminde baGarılı olan bir gruptaki belirli bir birey kendi eylemini bir baGarısızlık (ayrıntı) olarak fark ettiğinde, ayrılık daha Giddetli ve tüm önlenemez olumsuzluğu içinde görülür. Ancak tüm bunlar psikologlar ve roman tarafından sık sık anlatılmıştır. Ben buna sadece bir hatırlatma olarak değiniyorum. Bireysel başarısızlığın ortak baskının saf bir nesnesi haline söylemek yeterlidir. Onun üzerinde uygulanan terör, onda ve onunla birlikte herkese özgü olan, acı çeken ayrılığı ve açığa çıkan döngüselliği ayrılmaya ya da dışlanmaya dönüştürme olasılığını yok etmeyi amaçlayan ortak bir eylemdir (dolayımlı karşılıklılık). Bir hainde herkes – karşılıklılık içinde (kendisi ve herkes için) – kendi kalıcı ihanet etme ve ihanete uğrama olasılığını bulur ve bunu sonsuza dek yok ettiğine inanır.

iliÇkisi Çu ifade edilebilir: ayrılma-dıÇlama yapıları olarak dairesel serilikler, Tarihten bağımsız *a priori gerçeklikler* ya da refleksif belirlenimler olamazlar; belirli koÇulların baskısı altında ve belirli biçimlerde (hizip mücadeleleri, terör, iç anarÇi, devamsızlık, cesaretsizlik, vb) grubun yaÇamının zamansallaÇtırıcı bir anı olarak kendilerini gerçekleÇtirirler. Ancak grubun özel bir ürünü olarak döngüsel diziselliğin – ister maskeli ister açık olsun – iç çatıÇmalar tarihselleÇtirilmesi, topluluklara özgü çeliÇkiyi yalnızca belirli faktörlerin etkisiyle zamansallaÇtırır; ve bu temel çeliÇki – ki bu çeliÇki hem sözün altında hem de ötesinde bulunur – pratik birliklerinin yalnızca ontolojik birliklerini talep etmekle kalmayıp aynı zamanda bunu imkansız hale getirmesidir. Böylece grup kendini yaratmak için kendini yaratır ve kendini yaratarak kendini yok eder.

Ve grup-içinde-olmak kendi içinde karmaşık ve çelişkili bir gerçekliktir, çünkü geçmişte, karşılıklılık yoluyla taahhüt edilen inertiaların grup içinde birlikte ortaya çıkması ve geleceğe doğru zamansallaşmada, bu ortak ortaya çıkışın organik, özgür, düzenleyici eylem yoluyla yeniden onaylanmasıdır ve böylece onu aşkınlık-içkinliğe dönüştürür ve birey için ya tamamen grubun içinde ya da tamamen dışında olmanın çelişkili ve eşzamanlı imkansızlığı olarak yaşayarak *olumsuzlar*. Böylece grup-içinde-olmak, aşılamaz bir geçmiş olarak görülen ve bir ayrılma hareketi tarafından nötralize edilen bir bütünleşme hareketi tarafından gerçekleştirilen hareketsiz bir 'grubun-ortasında-olmak'tır. Ve herkesin somut eylemi, vaat edilen aşılamazlığın özgürce benimsenmesi olarak, vaadi üstlenmeyi reddetmiş ve bu geçmiş ataleti özgürce yeniden üretmiş olarak kendini tüm pozitifliğiyle ortaya koyar. Dolayısıyla, taahhüdün şeffaf özgürlüğü canlı bir opaklık olarak taahhüdün yerini ölçüde, onun için gelecekte ve eşzamanlı olarak, hem taahhüt edilen geçişsiz olma imkânsızlığını hem de kalıcı çözülme imkânını oluşturur. Ve şüphesiz, bana yemin eden *O ther olarak* benim özgürlüğümdür: ama hem yarı saydam özgürlüğümün somut bir ifadesi hem de benim olarak herhangi bir eylem, kurucu diyalektiğin oluşturulmuş diyalektik üzerindeki önceliğini yeniden kurar ve tam da *diğer özgürlüğüme (liherti-autre)* tabi ölçüde, bunun arkasında, *geçmişte*, tek kelimeyle *diğer (l'autre liherte)* bile temeli *olan* bir özgür saydamlık anının yattığını gösterir. Aslında bu an gerçekti çünkü

bunu *karşılıklı bir taahhütte bulunma kararı* olarak deneyimledik.

Grup, örgütlenme düzeyinde ortaya çıkan bu daimi tehlikeye yeni pratiklerle tepki verir: kendini kurumsallaşmış bir grup biçiminde üretir; bu da 'organların', işlevlerin ve güçlerin kurumlara dönüştüğü; kurumlar çerçevesinde topluluğun egemenliği kurumsallaştırarak yeni bir tür birlik elde etmeye çalıştığı ve ortak bireyin
kendisini kurumsal bir birey haline getirir. Ancak, yeni içsel
anayasası, ataleti güçlendirerek ve hatta göreceğimiz gibi, vaat edilen etkinliği pekiştirmek için tekrarı kullanarak seriliğin yeniden ortaya çıkmasıyla mücadele etmeyi amaçlasa da, bu iki inorganik hareket arasındaki etkileşim daha ziyade bozulmuş topluluk biçimleri üretme eğilimindedir. Buradaki "bozulmuş" ifadesinin elbette bir değerler sistemiyle, hatta özgürlüğün değerlerin temeli olduğuna etik onaylamayla bile bir ilgisi yoktur: Sadece, kökeni ve sonu bir araya gelen bireylerin kendi içlerindeki diziselliği çözme çabasında yatan grubun, mücadelesi sırasında aslında başkalığı kendi *içinde* yeniden üreteceğini ve inorganik *içinde* donarak ona karşı mücadele edeceğini, böylece giderek 'kolektif' statüye yaklaşacağını kastediyorum. Başka bir deyişle, diyalektik araştırmamız burada bir dönüş yapıyor ve Özgürlük-Terör'ün kendisini biraz önce uzaklaştırdığı pratik-inert'e geri dönüyor: araştırmanın hareketinin dairesel ortaya çıkmaya başlıyor.

Aslında, yeni tekerrürün grup üyeleri tarafından, ona karşı yürüttükleri mücadele içinde ve bu mücadele aracılığıyla algılandığına şüphe yoktur. Eylül 1793'ten , yani ilk toplantısından itibaren Konvansiyon içinde yükselen güvensizlik dalgasını hatırlamak yeterlidir. Düzenli olarak oluşturulan bu grup içinde giderek şiddetlenen çıkar çatışmalarının ortaya çıktığını kesinlikle görebiliriz. Ve ülkeyi bölen gerçek çatışmaları yansıtan bu çatışmalar, kaçınılmaz olarak seçilmiş Meclisi de böldü. Ancak yine de parlamenter sistemin seçmen ya da seçilmiş gruplar çatışmaları çözmek amacıyla kurulduğunu gerekir: çoğunluk karar verir. Bu bir seri örgütlenmedir, ancak bu kararlılık ve seri eylemlerle birliğin korunması yine de bir örgütlenmedir. Şimdi, genel olarak, geçmiş ve mevcut koşullar ve yakın gelecek, oylama yoluyla uzlaşma sistemini pratikte saf bir bahane düzeyine indirmekte ve onun yerine entegrasyon-terörü getirmektedir. Bu aslında oybirliği için bir zorunluluk ve muhaliflerin hain olarak reddedilmesi olarak kendini göstermektedir: resmi oylama sistemi korunacaktır (ve bazı

anlarda belirleyici gücü yeniden kazanabilir), ancak Sözleşme'nin kendi üzerindeki gerçek eylemi, anın sıcaklığında, şiddet yoluyla, silahlı halkın gücüyle gerçekleşecektir.

Ayrıca, Girondinlerin muhafazakar burjuvazinin hatta farkında olmadan aristokrasinin bir kesiminin çıkarlarını temsil ederek sona ermesi durumunda, grupların (özellikle Girondinlerin ve Montagnardların) , Lefebvre tarafından anları iyi tanımlanan karmaşık bir evrimi içeren yavaş bir süreç olduğuna şüphe yoktur: başlangıçta federalizm, Paris'e düşmanlık ve sosyal ve siyasi görüşler sorunları ortaya çıkmadı. Her şey mücadele sırasında ve geri dönüşü olmayan olaylarla oluşmuştur. Konvansiyon'daki onulmaz bölünme Yasama Meclisi'nin bir mirasıydı: her şey -sosyal kökenleri, çevreleri, 1792 seçimlerinden önce uğraştıkları meslekler ve eğitimleri- *her iki Meclis'in* milletvekillerine gerçek bir homo genite verme eğilimindeydi. Dolayısıyla, Konvansiyonu (ve daha da az Yasama Meclisini), ezici çoğunluğunu küçük burjuva entelektüellerinin oluşturduğu ve giderilemez çelişkileri, her birine – kendi grubuyla, seçmenleriyle, ulusla ve düşman gruplarla ilişkilerinde – *aşılamaz bir yetenek kazandıran* yavaş bir geçmiş evrimin sonucu olan homojen bir Meclis olarak görmek yerine, öncelikle ve temelde toplumsal mücadelelerle, hatta sınıf mücadeleleriyle bölünmüş olarak görmek hata olur. Her gün, her biri, atalet içinde donmuş bir şekilde kendisini *Öteki olarak* gören o *Ötekilerden*, o düşmanlardan *başka* olmaya tekrar tekrar söz vererek hareketsiz bir başkalığı benimsedi.

Yanlış anlaşılmasın: Montagnardları yok saymıyoruz. Girondinlerle birlikte: Girondinler çatışmanın şiddetinden tamamen sorumluydular, birincisi devrimi sürükledikleri için, yani tek hükümet aracı olarak Terörü ürettikleri için, ikincisi de kaçınılmaz olarak belirli çıkarların temsilcileri olmalarına yol açan esnek olmayan bir çizgiyi *ilk* benimseyenler oldukları için; ve son olarak, Girondinler kötü politikacılardı, Montagnardlar ise iyi: Girondinler, koşulların baskısıyla radikalleşen bir devrim hareketini temsil ediyorlardı; O Thers ise devrime son vermeye çalışan burjuvaziyi temsil ediyordu. Bu ne bir siyaset ne de günlük taktikler meselesiydi; ve her tarihsel durumda şiddet, söz verilmiş ataletin bir . Yine de Montagnardlar kendilerini Girondinlerin *yeminli* düşmanları haline getirdiler ve getirildiler.

ve Girondinlerin kendi vaatleri aracılığıyla gerçekleşmiştir. '31 Mayıs devriminin' (1793) temel amacının, en önde gelen yirmi dokuz Girondin'i ortadan kaldırarak Meclis içinde homojenliği yeniden tesis etmek olduğuna şüphe yoktur. Tasfiye yeni Meclis, kendi kontrol, denetim, idare . aygıtlarını kurabilecekti.

İşte bizi burada ilgilendiren de tam olarak bu sahte homojenlik durumudur. Çünkü yenilenen homojenliği sahteydi: ilk olarak, Georges Lefebvre tarafından açıkça gösterildiği gibi, milletvekillerinin çoğunluğu Montagnardları 2 Haziran'daki aşağılamadan dolayı asla affetmeyecekti; ikinci olarak, Mecliste hala çok sayıda Girondin oturuyordu; ve son olarak, yeni koşullar Montagnardlar arasında derin bölünmeler yaratacaktı. Fark ortaya çıkıyor ve bizi ilgilendiren bu: ilk tasfiyeden önce, Konvansiyon'daki uzlaşmaz gruplar uzlaşmaz heterojenliklerini siyasi eylemlerinin uzlaşmazlığına dayandırıyorlardı; oysa tasfiyeden sonra, iktidar aygıtları yavaş yavaş ortak *praksisin* birliğini üretti. Ancak bu pratik birlik, bu kez tek tek insanları ilgilendiren, ama uzlaşmaz bir heterojenliği gizlemek için pek yeterli değildi. Bu heterojenlik ne bireysel pratiğe ne de sayısal çokluğun faktörleri olarak organik bireylere dayanıyordu: Geçmişin şiddetinden (3 1 Mayıs, 2 Haziran) kaynaklanıyordu, öyle ki bu, acı çekmiş bir atalet olarak ulusun temsilcilerinin vaat edilmiş ataletine bağlıydı, yani *iktidarın* aşılamaz ve vaat edilmiş bir tüzük olarak onlara bir aşılamazlık tüzüğü aktardığı ölçüde (iktidara karşı şiddet, şiddetle saflığı içinde yeniden tesis edilmesi ihlal edilmiş bir iktidar haline gelir). Aslında tarihsel deneyimlerden, özellikle de son yıllarda öğrendiğimiz şey, tasfiyelerin bir iç homojenliği yeniden tesis etmeye yönelik olsa da, aslında yarı-yapılandırılmış bir heterojenliğin (muhalefetin işlevi ve güçleri) yerine dağınık bir heterojenliği geçirdiğidir. Böylece Terör tasfiyeden sonra başlar.

Bir kez daha aynı olanlar (aynı şekilde oy verirler ve aynı politikaların gerçekleştirilmesine adanmış) aynı anda ve gizlice *Ötekiler* haline gelmişse, başkalık herkes için birliğin gizli gerçeği haline gelir. Her bir milletvekili ile Kamu Güvenliği Komitesi arasındaki doğrudan ilişkiler ne olursa olsun, milletvekillerinin kendi aralarında da -sadece aynı bölgede yaşama zorunluluğu nedeniyle de olsa- başka ilişkiler kurulmuştur. Ve homojenlik garanti altına alındığı sürece normal olan bu ilişkiler, *diğer ilişkiler* olarak ortaya çıkar

(relations autres) herkesi başkalığı içinde belirler: saf bütünleşmesinden, yani örgütleyici eksenle doğrudan ilişkisinden başka olduğu ölçüde, komşusu öteki olduğu ölçüde komşusuyla özgür, pratik bir bireyin ilişkilerine sahiptir; ve aralarında kurulan karşılıklılık, gelişen ilişkili olarak başkalığın karşılıklılığı olarak tanımlanır. Ve bu karĢılıklılıklar dolayımlı olduğu ya da olabileceği için (kendilerini faaliyet halindeki grubun içinde kurdukları için), bu, herkesin komĢularıyla doğrudan bir iliĢkisi olmadığı sürece (ama yalnızca iktidar geçen ve onun tarafından tanımlanan iĢlev ya da iktidar iliĢkileri), ortak faaliyetinde, görevini yerine getirme yeteneğinde ve nihayet *grup içindeki varlığının* derinliklerinde, komĢuları arasındaki doğrudan ya da dolayımlı iliĢkiler tarafından belirlenmeye baĢladığı anlamına gelir. Dolayısıyla, Meclis'in bir üyesi olarak herkes için, işlevlerin bireyselleştirilmesi lehine belirli bireyleri ortadan kaldıran pratik totalizasyon girişimi ile gelişen totalizasyon biçiminde sürekli olarak *aynı grubun* bir kolektife dönüşmesini öngören döngüsel serilik arasında bir çelişki ortaya çıkar. Örgütleyici bir *praksis* olarak birleĢtirme¸ Ötekilerin bu birleĢtirici sentezle olan *diğer* iliĢkileri nedeniyle (onları kendisine ya da bir baĢkasına tuzak kurmak için kullanmıyor mu? vb.)

> Komitelerinin birleştirme çabaları aracılığıyla birliğini gerçekleştirmekten çok uzak

Sözleşme, tam da totalizasyonun tekrara karşı kırıldığı noktada *bir nesne haline* . 71 Aslında *tek bir* Sözleşme vardı çünkü bu pratik grupta, ortak bireyler için ontolojik bir statünün yokluğu, döngüsel seriliğin ontolojik statüsünün, yok edilemez bir güç temeli olarak kendini kurmasına izin verdi. Birliğinin temeli her zaman Öteki'ne dayandığı sürece, yani bu Sözleşme'nin temelinde Öteki olduğu sürece, *tek bir* Sözleşme vardı.

71. İki yönetici aygıt – Kamu Güvenliği Komitesi ve Genel Güvenlik Komitesi – arasındaki dile karşıtlık, olumsuz da olsa, zorunlu olarak dolaylı bir karşılıklılıktı. Bu iliĢki aslında her bir alt grubun diğerine karĢı olduğu varsayımına dayanıyordu. bütün onun güçlerini tanıdı. Ancak her aygıt bu nedenle tüm Meclisi diğer 'organ' için öteki olarak üretti ve tüm Meclis için herkes hem olumlu hem de olumsuzdu, aynı anda hem aynı hem de ötekiydi. Dolayısıyla, Komitelerin her birinin öteki-oluşu, milletvekillerinin yatıyordu; bu karşılıklılık, birliğin öteki bir belirlenimi olarak diğer Komite tarafından aracılık .

birlik pratik olanın dışında ve aslında basitçe, entegrasyonun peşinden gitmenin ya da ondan kaçmanın herkes tarafından katlanılan imkansızlığıydı. Bu düzeyde herkes *içerideydi,* tam da tüm Ötekiler dışarıda olduğu ölçüde: içkinlik-aşkınlık gerilimi kolektifleştirilmiş grupta yeniden bozulmuş ve pasifleştirilmiştir; *kolektif nesne* ben-grup-içinde-ben-dışında'dır. İçinde Öteki olarak yer alırım ve farkında olmadığım eylemlerin ve belirlenimlerin nesnesi haline ya benden gizlenen projelerin pasif kurbanı olurum ya da farkında olmadan, bana söylemeden ve belki de kendileri de bilmeden çerçeveledikleri bir karşılıklı bağımlılık yoluyla komploculara ya da şüphelilere dahil olurum; ve belki de içinde bir korku nesnesi haline gelirim; kesinlikle bir araç ve muhtemelen (göreceli ya da doğrudan) bir amaç olarak.

Ancak, örgütleyici eksenlerin dolayımıyla ortaya çıkan ve aynı zamanda beni kendi gözümde şüpheli ilan eden toplumsal alanın karşılıklılığı içinde bir sentez gerçekleştirmeden, bu dayatılan başkalığı soyut olarak belirlemem bile imkansızdır: bu pratik sentez aslında düzenleyici bir eylemdir. Dolayısıyla, içkinlik-aşkınlık geriliminde, ayrılmaz bir bağlantı içinde, yalnızca bir iktidarsızlık başkalığı olarak grubun dışında-kendim-oluşumu değil, aynı zamanda sürgünden ayrılma tehlikesi olarak imkansız bütünleşmemi de buluyorum. Tasfiye Konvansiyon'da 'kolektif', grubun bir özne olmasının imkansızlığını (Durkheim'ın inandığının aksine) aşağıdan gösteriyordu ve gerçeklik derecesi bu imkansızlıkla doğru orantılıydı. Bu nedenle kendi yapıları, yasaları ve katılığı vardı; bu nedenle üyeleri üzerinde etkili oluyordu – bir bilinç ya da bir *Gestalt* olarak değil, *gerçek bir ohject* olarak, yani içselleştirme girişimimizi sınırlayan *bir* dışsallık yapısı olarak, yalnızca öznel birleşmenin olumsuzlanması ve tersine çevrilmiş imgesi olan dolaylı bir karşı-birlik olarak; ve son olarak *imkansız bütünleşmenin* işareti olarak. (Eğer buna teşebbüs bile edilmeseydi, dağılmanın saf kolektifine geri dönmüş olurduk – fiyatlar, piyasa, vs. ve eğer tamamen gerçekleştirilseydi – ki bu imkansızdır – grup artık kendisi için bir nesne olamazdı).

Bununla birlikte, herkes grubu birleşik bir *praksis* olarak gerçekleştirmeye çalıştığı ölçüde ve topluluğun öteki-gerçekliğini bu başkalık ortamında kendi düzenleyici eyleminin maruz kalacağı öngörülemez bir seri sapma olarak ortaya çıkardığı ölçüde, Öteki'ni dağıtıcı bir atalet ve döngüsel sapmalar faktörü olarak tasfiye etmeye çalışmalıdır; ve Öteki*, olarak* herkes olduğu için*,* kardeşlik

şiddet tarafından dayatılır. Bu da herkesin, Öteki'nin belirli bir somutlaşmasını desteklediği radikal bir şekilde yok edilme riskini göze alması gerektiği anlamına gelir. Çelişki apaçık ortadadır: entegrasyon-terör ötekini ortadan kaldırmaya yöneliktir; ancak yok edilemez. Öteki basitçe, kendisini tam da onu yok etme girişimini doğuran koşullarda ortaya koyan tikel bir ilişkidir; ayrıca herkes Öteki'nin içinde Öteki'dir. Dolayısıyla terör, aslında bireyleri *kendileri* oldukları ölçüde, yani özgür pratikleri onları her zaman kendilerini Ötekine ödünç verebilecek, dışlanmış düzenleyici üçüncü taraflar olarak belirlediği ölçüde bastırmadığı sürece anlamsız bir döngüsel yol olacaktır.

Grubun iki olumsuzlamasından – bireysel *praksis* ve serilik – birincisi, gördüğümüz gibi, ortak giriÇimin gerçekleÇtirilmesiyle birlikte gelir; hem ontolojik bir olumsuzlama hem de pratik bir gerçekleÇtirmedir. Ġkincisi belirleyicidir ve grubun kendisini oluÇturması karÇı olmuÇtur. Yine de terör aygıtlarına şüpheli görünen bireysel *praksistir*. Ancak bunun nedeni terörün kendisinin de kendi gözünde şüpheli olmasıdır: belirli alt grupların ve sıradan bireylerin (savcılar, jüriler, devrim mahkemesindeki yargıçlar, Kamu Güvenliği Komitesi, vb) işlevi ve gücü haline geldiği ölçüde, yalnızca kendileri de tekerrür yaratan müzakereler ve kararlar yoluyla değil, aynı zamanda aşkınlık-içkinlik gerilimi içinde gerçekleşen süreçler yoluyla da üretilir. İster dışlama ister infaz olsun, ne türden olursa olsun bir tasfiye yoluyla, tasfiye eden kendini şüpheli ve her zaman tasfiye edilmeye yatkın biri olarak kurar; kendini *kendi gözünde* böyle üretir ve nedenle her yerde peşinden koştuğu, onu anlaşılması zor bir başkalıkla karıştıran düzenleyici üçüncü tarafın özgürlüğüdür. Ve bu özgür pratik hiç kuşkusuz muhalefeti yeniden gruplandırmaya, bir komplo oluşturmaya vs. muktedirdir: bu haliyle, Terör anında, aygıta tahammül edilemez olarak görünür. Ve eğer rejimin daha rahat olduğu daha erken ya da daha geç bir zamanda değil de bu anda tahammül edilemez görünüyorsa, bunun nedeni, iyi tanımlanmış dış koşullar (işgal, taşradaki karışıklıklar, Vendee'deki isyan, toplumsal huzursuzluk ve kıtlık tehlikesi) temelinde, 72 terörün kendisini tek yönetme aracı olarak kurmuş olmasıdır. Ve hangi tarihsel bağlamda ele alırsak alalım, terör, her zaman için, bir yönetim aracı olmaktan ziyade, bir serilik karşıtlığı olarak ortaya çıkar.

72. Bu faktörleri belirli bir sıraya koymuyorum, sadece sıralıyorum.

özgürlüktür. Aslında, hem kökeninde hem de tezahüründe, O'nun belirsiz uçuşunu, yani iktidarsızlığı tasfiye eden özgürlüktür,
şiddet yoluyla.73 Sözleşme'de Terör, ortak bir *praksis* gerekliliği arasındaki nesnel çelişkiden doğmuştur,
özgür ve bölünmez ve kaotik kalan ve maruz kaldığı şiddet tarafından *değiştirilen* bir yönetim Meclisinin nesnel ama düşünülemez – ve gerçekten de formüle edilmemiş – bölünmeleri. Bu temel atmosferde özgür *praksis* şüpheliydi: özgürlüğün aracılık ettiği serilik pasif başkalık olarak ortaya çıktı ve pratik özgürlük

73. Bu olayla ilgili olarak (bildiğimiz gibi 14 Temmuz 1789'da başladı), bu kitabın çeşitli noktalarında belirttiğim şeyi tekrarlıyorum: Platonik bir Terör İdeası yoktur, yalnızca farklı Terörler vardır ve tarihçi bunlarda ortak özellikleri belirlemek istiyorsa, bunu dikkatli karşılaştırmalar temelinde *a posteriori* yapmak zorunda kalacaktır. Burada anlatmaya çalıştığım şey Terör sürecinin gelişimi ya da faktörleri (ki bu ne 'kendinde' ne de 'zihinde' vardır); insanların Terör olarak adlandırmayı seçtiği uzun bir tarihsel dizi de değildir (1793 Terörü, Beyaz Terör, Kızıl Terör, vs.). 1789'dan 1994'e kadar süren Terör, Devrimin kendisinden ayrılamaz ve yalnızca tarihçiler tarafından gerçekleştirilen bütüncül bir yeniden yapılandırma içinde anlam kazanır. Yapmak istediğim tek şey, özgür *praksis*, rehin, şiddet ve örgütlü gruplar içinde tekrarlanma arasındaki bağlantıları göstermek için soyut bir örnek kullanmaktır. En basite indirgenmiş haliyle bile *Terör'ün özünü* oluşturabilecek temel ilişkileri ortaya koymaya çalışmıyorum: böyle bir öz yok. Sadece *belirli* koşulları – Terör belirli koşullarda tarihsel bir gelişme olarak ortaya çıktığında, ortak bir bireyin grup içinde olmasıyla zorunlu olarak yeniden alize olan soyut belirlenimlerin diyalektik zincirini *(belirli* bir *nokta dışında sonsuz derecede belirsiz)* – tanımlamak istiyorum. Devrimci Terör (1789'dan 1794'e) sırasında bile Terör'ün çoğulluğu bana o kadar açık görünüyor ki, örneğim için sınırlı ve uyarılmış bir terörü (serilik tarafından aşındırılan homojen bir gruptaki dairesel Terör) seçtim, oysa birincil fenomen (Fransız halkı ile hükümet olarak Meclis arasındaki temel bir ilişki olarak Terör*) dairesel olmayan,* belirsiz mücadele etmek için yaratılmıştı. 1793'ilk işgalin gerçekleştiği, birçok kentin düşmana teslim olduğu ve sınır bölgelerinin düşman tarafından işgalinin çeşitli yerlerde kardeşleşmelere yol açtığı ve ulus fikrinin yeni, aristokrasiler arasındaki uluslararası dayanışmanın ise çok eski olduğu göz önüne , sınırlar hiçbir şekilde Fransızları tek bir yerde bulunan bir çokluk haline getirmedi. Sınırlarda, (ihanet yoluyla -*Fransız olmaktan Alman olmaya*- ani ya da fark edilmeyen bir geçişle*)* belirsiz bir serilik beklentisi olarak ihanet tehlikesi vardı. Bir düzenin – sentetik bir örgütlenme süreci olarak - ölümcül bir tehlike durumunda belirsiz seriliğe dönüşmesi, *kendi başına*, sentetik düzene sentetik bir uygulama ortamı için seriliği şiddet yoluyla (buzu kırmak gibi) kırmanın pratik gerekliliğini (özgür gereklilik) doğurdu.

Bu nedenle başkalık yarattığı için kınanmıştır. Tüm bunlar grubun dağınık gerçekliği içinde yaşanabilir (*yeni gelenin* reddettiği entegrasyon*:* Genet hapishanelerin, gözaltı , ıslah evlerinin vb. kapalı ortamlarında sürekli terör deneyimini yaşamış ve tanımlamıştır; kardeşlik kendini tek bir biçimde gerçekleştirmiştir: ona karşı). Bu deneyim, kiĢinin kendi *içinde* uzmanlaĢmıĢ aygıtların *pratiğini* (gözetim, polis denetimi, tehditler, tutuklamalar, vb.) *deneyimlemesi* halinde de yaĢanabilir. Her halükarda, herkes hem arındıran hem de arındırılandır ve Terör *asla* bir azınlığın iradesine dayanan bir sistem değildir; temel grup ilişkisinin -özel insanlar arası bir ilişki olarak yeniden ortaya çıkmasıdır; daha sonra farklılaşma, işlevi teröre göre yönetmek olan uzmanlaşmış bir organ yaratabilir ya da yaratmayabilir.

Bir terör grubunda, kardeşimle olan bağım terördür: beni herkesle birleştirdiği düzenleyici eylem, grupta oluştuğum ve sürgünüm çözüldüğü için bana kendim *için* bir soluk aldırır; ama böylece bunu içselliğin sınırında yatan bir olarak belirler ve böylece düzenleyici hareket (yani ortak *praksisteki* yarı egemenliği*)* ile sentetik faaliyeti bizi *dışarıdan kendi* pratik alanında bir sürü-nesne olarak bir araya getirebilecek mutlak Öteki'nin (düşman grup ya da birey) gerçek egemenliği arasındaki sonsuz küçük boşluğu gösterir. nedenle, grubun keyfi bir üyesi olarak, *praksisimin* iki biçiminde (düzenlenmiş ve düzenleyici) özgürlüğü, yapılması gereken *geleceğin yokluğunu*, *grubun yokluğunun* bir göstergesi olarak algılıyorum. Ve benim bireysel terör davranışım, bu karşılıklı pratiği tüm diğerlerinin aracılığı diğer üçüncü tarafta da gerçekleştiği ölçüde, kendi içimdeki ataleti pekiştirmekten ibarettir. Bu düzeyde rehin, ortak birlik için gerekli ama yetersiz bir temel olarak görünür; *her yerde eylemsiz-oluş* olarak birliğin dayanması gereken temel taşıdır.

Ancak bu eylemsiz birlik – en azından herkesin kendisinde ve kendisi aracılığıyla başkalarında gerçekleştirebildiği şekliyle – seri eylemsizlikten çok farklı olmalıdır, çünkü bu, içsel bir seri canlanmaya karşı özgürlük mücadelesidir. Bu sistematik taşlaşma, yani

74. Bu belirsiz olasılıklar, totalleştirici durumda hem güvende hem de meydan okumada somut olarak belirlenir: ancak başkalarına karşı meydan okumayla hemen bağlantılı olan güven, burada yalnızca bir terör biçimidir. Bu bir güven tehdidi ve kendini kontrol eden ve denetleyen bir güven zorunluluğudur: en ufak bir sapmada yerini *şüpheye* bırakır.

eylemsizliğin eylemsizliğe karşı mücadelesi, inorganik, yaratılmış, karşı-serilik olarak tanımlanmalıdır. Burada, herkesin kendisini yalnızca düzenlenmiş eylemin ortak üreticisi ile özdeşleştirebilmek için içkinlik-geçişliliğin düzenleyici momentini kendisinden ve diğerlerinden kovmaya çalıştığı iyi bilinen süreci ayrıntılı olarak anlatmanın bir anlamı olmayacaktır. Temel değişiklik, grubun ortak-oluşunu, düzenleyici özgürlüğü ve imkansız ontolojik birliği grubun *praksisine* aktarmaktan . Ortak birliği yaratan bu ve yalnızca bu olduğundan ve grup, seriliğin yeniden canlanması onu çözme tehdidinde bulunduğu oranda ontolojik statüye ihtiyaç duyduğundan, herkesin karşılıklı çalışması ontolojik birliği pratik birliğe yansıtmaktan ibarettir: *praksis* grubun varlığı ve özü haline gelir; *praksis* içinde, gelişmek için ihtiyaç duyduğu inorganik araçlar olarak adamlarını üretecektir. Ve özgürlük her bir bireyin ikili eyleminden ziyade *praksiste* bulunur. Grubun bu yeni yapısı yalnızca Terörün pratiği değil, aynı zamanda Teröre karşı savunmacı bir tepkidir. Dolayımlı karşılıklılığın çifte ilişkisinden oluşur: herkes kendini, Öteki ve herkes , eylemin gerçekleştiği inorganik bir araç olarak kurgular. Herkes eylemi terör-imperatif biçiminde özgürlüğün kendisi olarak kurar. Bu yeni yapı, araçlarına belirli bir miktarda dolaylı özgürlük verir. Ancak bu dolaylı özgürlük rahatsız edici değildir; bireysel bir failin pratik özgürlüğünden ziyade ortak özgürlüğün belirli bir inorganik nesneye yansımasıdır. Kurum bu düzeyde tanımlanır; ya da – yol gösterici ipucumuzu terk etmemek için – bu düzeyde, örgütlenme için gerekli olan belirli pratikler kendilerini kurumsallaştırarak yeni bir ontolojik statü kazanır.

3 *Kurumsallaşma ve Atalet*

Grubun yaşam anında (örgütlenmenin ilk aşamalarındaki kaynaşmada), ortak birey özsüz değildir çünkü herkeste aynıdır, yani bir *praksis* tarafından olumsuzlanan çokluk olarak grubun her yerde bulunuşu; herkesin herkese, topluluk aracılığıyla, *aynı özselliğin* taşıyıcısı olarak geldiğini söylemek daha doğru olacaktır.

Ancak, alçaltılmıĢ grup düzeyinde, birey, kendi özgürlüğünün terörist ve terörize edilmiĢ yadsınmasında, iĢleviyle iliĢkili olarak gereksiz olarak oluĢturulmuĢtur. İşlevler ve güçler elbette ortak bireyin somut başka bir şey değildir. Ancak yaşayan grupta, toplumsal bir ürün olarak ortak birey ile bu bireysel gücün benimsenmesi ve ortak görevin ortak araçlarla özgürce yerine getirilmesi olarak organik özgürlük arasında geçici bir denge kurulmuştur. Vaadin üstlenilmesi ve geleceğin somut olarak belirlenmesi yoluyla, vaat edilmiş eylemsizlik , gücü geçirdi ve onu özgürlük ortamında sürdürdü – böylece ortak özgürlüğü oluşturulmuş özgürlük olarak üretti – ve aracılığı yoluyla (grup ve nesne arasında) ortak olanı, burada birey olarak üretti. Öte yandan, ortak aşkın bir özne olarak tasarlanan özgürlük, bireysel özgürlüğü reddeder ve bireyi işlevden kovar; işlev, kendini kendisi için konumlandırarak ve onu sürbireyler üreterek bir *kurum* haline gelir.

Bu tamamen soyut açıklamalar, bunun bir fikrin kendi üzerinde çalışması meselesi olduğu izlenimini verebilir. Ancak tanımladığımız değişimler, aslında, biri inorganik bir güç olarak kabul edilirken diğeri gerçek bir farklılaşma eylemi olan gerçek, dönüşümlerin bir ürünüdür.

(İlk dönüşüm.) Bir kurum, uygulamanın kendi başına özgürce belirlenmesinden kaynaklanamaz. Ve eğer pratik teröre karĢı bir savunma olarak kurumu yeniden benimsiyorsa, bunu, kurumun taĢlaĢtırılmasının neden olduğu ve kökeni baĢka bir yerde olan bir metamorfoz olduğu ölçüde yapar. Ve biz bu kökene aşinayız: bu *tam olarak* seriliğin yeniden ortaya çıkışıdır. Çünkü kurum, sosyologların sık sık belirttiği gibi, hem *praksis* hem de şey olmak gibi çelişkili bir özelliğe sahiptir. *Praksis* olarak teleolojik anlamı silikleĢebilir; ancak bunun ya kurumun sadece bir karkas olması ya da kurumsallaĢtırılanların kurumun amacını gerçek anlamda kavramaları ancak bunu iletememeleri ya da iletmemeleridir: Aslında, ne zaman kurumun kodunu çözaraçları elde etsek (örneğin çağdaĢ sanayileĢmiĢ bir toplumun kurumlarını incelediğimizde), kurumun teleo-mantıksal özelliklerini, yani yabancılaĢmıĢ amaçlar, özgürleĢtirici amaçlar ve bu yeni donmuĢ bir diyalektiğini keĢfederiz. Ancak öte yandan kurum, sadece kurumsal bir bütünün parçası ve diğerleri de değiĢtirilmedikçe değiĢtirilemeyeceği için değil, aynı zamanda önemli bir atalet gücüne sahiptir.

Ayrıca, her şeyden önce, kendi içinde, çünkü kendini, kendi içsel-varlığı içinde ve aracılığıyla, özsellik olarak ortaya koyar ve insanları kendi sürekliliğinin özsel araçları olarak tanımlar.

Ancak bu özsüzlük kurumdan bireye ne de bireyden kuruma gelir: aslında insan ilişkileri tarafından tanımlanan ortak bir ortamda üretildiği ölçüde kendini izole eden bir pratiktir. Bu ilişkiler şunlara dayanır

Eğer kurumu temelde değiĢtirilemez olarak görüyorsam, bunun nedeni kurumsallaĢmıĢ grup içindeki *praksisimin* kendisini kurumu değiĢtirmekten aciz olarak belirlemesidir; ve bu acizlik benim grubun diğer üyeleriyle olan döngüsel baĢkalık iliĢkimden kaynaklanır. Terör alt gruplara karĢı uygulanır – özellikle de koĢulların baskısı altında kendiliğinden oluĢabilecek karĢı; ve hatta bir dereceye kadar, tüm grubun ortak ve karĢılıklı bir farklılaĢmasıyla örgütlenmiĢ ve uzmanlaĢmıĢ alt gruplara karĢı (ya da göreceğimiz gibi, *yetkililer* tarafından tüm topluluğun meĢru "organları" olarak oluĢturulan kiĢilere karĢı). Ve gördüğümüz gibi bunun nedeni, vaat edilen heterojenliğin, zamansallaştırmanın geri döndürülemezliği *içinde*, acı çekilen ayrılıklarla birleştiğinde, *içsellikte* atıl olan pratiğin canlanması olarak başkalık üretmesidir. Bir grup bu şekilde *istila* edildiğinde, herkes iktidarsızlığın karşılıklılığı olarak güvensizliği yaşar: Başka bir üçüncü şahıstan benimle ve başkalarıyla birleşerek bir yapıyı, gücü ya da pratiği istediğimde şüpheli hale gelirim: ayrılan aslında değiştirilecek nesne değil, gelişen totalizasyon tarafından olumsuzlanan negatif bir belirlenim olarak grup içinde bir hizip kurma olasılığıdır. nedenle bir öneride bulunmaya (düzenleyici eylemin inisiyatifini almaya) cesaret edemem ya da bir öneride bulunursam, önerim hiçbir karşılık bulmayacaktır. Ayrıca, diğer üçüncü tarafların gerçekten *başkaları* olduğunu biliyorum ve bana en yakın olanlar , düzenleyici eylemimin onlara nasıl görüneceğini tahmin imkansız, yani hangi başkalıkla etkileneceğini bilmiyorum: deforme olacak ve saptırılacak ve amaçladığımın tam tersi sonuçlar doğurma tehlikesi var; ortak pratiğin ortak amacına zarar verebilir (en azından benim deneyimlerimde keşfettiğim gibi); ya da beni yok etmek için bana karşı dönebilir. Ve bu çok somut neden her zaman (bu özel terörün somut koşullarına göre) beni daha da derin bir sessizliğe sürükleme eğilimindedir. Ancak yine de bu önemsizdir çünkü bu yalnızca bireysel eylemlerle ilgili bir meseledir. Ancak, her ne şekilde olursa olsun, *ayrılığın beni sessizliğe* sürüklemek için çok şey yaptığını hatırlayalım.

Üçüncü taraflar arasındaki iletişim eşiği düşer; ve sonuç olarak, onlarla temas kurmak imkansız olmasa da nesnel olarak daha zordur; ve temas kurulabilenler diğerlerine ulaşamayabilir. , bozulmuş bir grupta her öneri 'bölücüdür' ve öneren kişi – özgürlüğünden bir parça sunduğu için – şüphelidir ve bölücüdür; ve herhangi bir yerel yeniden gruplaşma, içsel olarak başka bir yerde gücü elinde tutan *diğerleri* tarafından değil de orada bulunan bireyler tarafından belirlendiği sürece, bir hiziptir, çünkü O'nların eylemsizliği onu bir alt gruptan grup içinde ayrı bir grup haline getirecektir; Bireylerden gelen her türlü somut öneri kaybolacaktır çünkü -bazı Ötekiler bunu benimsemeye hazır olsa bile- *Ötekilerle* iletişim kurmanın tek olası yolu, zaten serileştirilmiş oldukları *ölçüde, kitle* iletişim araçlarının seri birliğidir*:* 75 *ayrımı* 'ağızdan ağıza aktarılan emirleri' kesin olarak ortadan .

Belirli bir alandaki uygulamayı değiÇtirmenin ve belirli koÇullara uyarlamanın bu imkansızlığı, birey tarafından doğrudan belirli bir değiÇimi gerçekleÇtirmeye yönelik engellenmiÇ ya da baÇarısız bir giriÇim olarak algılanmak zorunda değildir. Güçleri ve işlevleriyle birlikte herhangi bir ortak faaliyete karşı tutumu pekala olumlu olabilir. Eğer üçüncü tarafın iktidarsızlığını vurguladıysam ve bunu kuruma geçiÇte belirleyici bir faktör olarak ele aldıysam, bunun tek nedeni bu iktidarsızlığın, belirli bir uygulamaya iliÇkin olarak üçüncü taraflar arasındaki temel karÇılıklı iliÇki olarak, zorunlu olarak her birinin ve hepsinin faaliyetlerine karÇı tutumlarında bir değiÇiklikle sonuçlanmasıdır; ve bu değiÇikliğin reddetme kadar benimsemeyle de ilgisi vardır. Her iki tutum da aslında iktidarsızlığın somut modunda yaşanmaktadır. Eğer aynı fikirde değilseniz bu çok kötü! Bununla uzlaşmak zorundayım. Ve eğer! kabul ederse, çok daha iyi: bu bir tesadüf, bir kaza, benim için çok önemli ama pratiğin kendisi için kayıtsız ve şu kelimelerle ifade edilebilir: değiştirilemeyeceğine göre, ona uymaya istekli olmam iyi bir şey. İster içsel bir örgütlenme, eşgüdüm, denetim pratiği olsun, ister grup içinde kıtlığa (insan, para ya da iletişim) karşı verilen bir mücadele, kısacası bir bütünleşme faktörü olsun, ister nesne ya da düşman üzerindeki ortak, aşkın eylemin bir ayrıntısı olsun, grup, başkalık tarafından aşındırılmış bir birlik olarak, kendini tamamen bozmadan onu değiştirme gücünden yoksun hale gelir gelmez, yani herkes diğerlerinin değişen kaçışıyla koşullanmaya başlar başlamaz, bu pratik bir kurum haline gelir. Ve bu

75. İngilizce orijinalinde. [Ed.]

metamorfoz hiçbir şekilde işe yaramaz hale geldiği anlamına gelmez. Elbette, ya grubun üyeleri arasındaki çıkar çatışmalarının gerçek temelinde ya da oldukça basit bir şekilde, değişemeden yaşlanan pratik bir grup pratiğinin bütünleyici bir parçası olarak (topluluğu dönüştürülme bir toplumun ortasında iktidarsızlığa indirgeyen karşıt güçlerin dengeleri vb. nedeniyle) sürdürülebilir. Ancak bu farklı olasılıkların (kendileri *de* karşıtlıktan başkalığa yapan), ortak eylemin bir ayrıntısı olarak kurumun, *kurumsal grup düzeyinde* (ya bir bütün olarak bireyler için – eşeysiz bir sistem – ya da grup içindeki baskın bir fraksiyon için) yararlılığını koruyabileceği gerçeğini izin verilmemelidir. Benzer Çekilde, ayrıntılı bir uygulama olarak, grup tarafından seçilen ya da üretilen bireyler aracılığıyla kendini gerçekleÇtirebilir ve gerçekleÇtirmelidir; bu nedenle yetkileri, görevleri, bir haklar ve sistemini, maddi bir yerleÇimi ve bir araçsal zihniyeti varsayar. Dolayısıyla, örgütlü *pratiği* tanımlamamızı sağlayan aynı özelliklerle karakterize edilir: ancak, *bir kurum* olduğu ölçüde, gerçek varlığı ve gücü ona boşluktan, ayrılıktan, eylemsizlikten ve seri başkalıktan gelir; *bu* nedenle *öteki olarak praksistir*.

Aktif pasifliği hem rehinli ataletin düzenlenmiş üretimi hem de ortak faaliyetin bir koşulu olarak ele aldık; ve pratik-atıl alanda, yabancılaşmanın sonucu olarak pasif faaliyeti de inceledik. Şimdi düşüşte olan bir gruptaki kurumu birinden diğerine *geçiş* olarak düşünmeliyiz. Aktif pasiflik ile pasif faaliyet arasında çok sayıda aracı olabilir ve belirli bir kurumun statüsünü *a priori* olarak bilmek imkansızdır: bu sadece tüm somut tarihi tarafından belirlenebilir. Önemli olan nokta – en azından hala nihailiğini koruduğu sürece – asla tamamen pratik-etkisizliğe asimile edilemeyeceğidir: anlamı hala belirli bir amaç ışığında üstlenilen bir eylemdir (hangi karşı nihailiklerin gelişmiş olabileceğine bakılmaksızın); ancak öte yandan, acı çeken ayrılık olarak başkalığın varlığı, sadece belirli olasılıkların vaat edilen aşılamazlığına dayanan aktif pasifliğin atıl (hafif olsa) biçimleriyle özdeşleşmesini imkansız kılar. Bu düzeyde grup, onu yiyip bitiren seriliğe rağmen hala tamamen pratiktir ve kurum (daha doğrusu katılaşmış ilişkiler sistemi olarak kurumsal topluluk) sadece onun *praksisinin* . Ve ortak eylemin ortaya çıkardığı kurumsal karakter, üçüncü taraflar arasındaki en güçlü bağdır, çünkü varlığı herkesin iktidarsızlığına dayanır, diğer bir deyişle

başka bir , kökeni cemaatin *varlık-olmayışı (non-erre-suhstance)* olan dairesel bir kitleselleşmenin başlangıcı üzerine.

Kesişmelerin geometrik yeri olarak *kurumun* varlığı kolektif ve ortak , üyeleri arasında bir bağ olarak ortaya çıkan grubun sessizliğidir. 76 Kurumun birliği, gruba sokulduğu ve grup tarafından kendi eksik birliğinin yerini almak için kullanıldığı başkalığın birliğidir. Ancak herkesle olan ilişkisi bir *içselliktir*, her ne kadar kendini dışsallıkta *praksis* olarak tanımlasa da: aslında herkesi hem eylemsizlik hem de pratik zorunluluk belirler. Gerçekten de, tüm Ötekilerde ikamet ettiği ve onlarda öngörülemez ve öteki olduğu ve bu öngörülemezliğe bağımlı olduğu ölçüde herkesi aşar. Öte yandan, *kurumsallaşmış* bir *praksis* olarak, ya *herkes üzerinde bir güç* olarak kalır (vaat edilen sadakat adına) ya da herkes onu temsil eder ve sürdürürse, *Ötekiler üzerinde kendi özgür gücü* olur. Bu özgür güce şimdi meydan okunmaktadır: çünkü herkes, kendi gücüyle birlikte, herkese aynı ve Öteki'nin karşıt birliği içinde görünecektir. Dolayısıyla meydan okumadır ve meydan okuma da tanınmadır. Daimi sendika görevlileri *sınandıklarında* güvene layık *görüneceklerdir* (böylece **O** aynı ve nihayetinde özgürlükle ilişkilidir; ancak özgürlük çok açık görünürse, meydan okuma hemen yeniden alevlenecektir: işlevinin hizmetinde olan bir adamı tanımlamak gerekir, ancak işlev her zaman insandan öncelikli olmalıdır). Ancak böyle bir güveni hak ettiklerini ve kazandıklarını varsayarsak, bazı vahşi kedi grevlerine karşı çıkacak kadar beceriksiz olurlarsa (ya da popüler olmayan bir eylem tarzını dayatmaya çalışırlarsa) her şeyi kaybedecekler ve muhtemelen ciddi şiddet tehlikesiyle karşı karşıya kalacaklardır; ancak şiddetli tepkileriyle işçiler meydan okudukları gücü kabul etmiş olacaklardır: sendikalı olmayan bir işçinin protestolarına daha az güçlü tepki vereceklerdir.

Böylece yeni iktidar statüsü her yerde, hatta ordu, arketip kurumsal grup. Örgütlü grup bağlamında, kişinin görevini hakkı olarak tanımlamıştık; ancak burada kişinin görevini yapma hakkını elde etmek için elinden gelenin en iyisini yapma görevi olarak tanımlanmalıdır.

76. Burada da idealist bir yorumu çürütmek gerekir: kurumlar genellikle 'düzen güçleri' tarafından ayakta tutulur, yani silahlı alt gruplar düzeni Çiddet yoluyla sağlar. Ancak sadece bu alt gruplar değil, aynı zamanda – göreceğimiz gibi - otoritenin alt grupları da kurumlar olduğu için, kurumsal sistemin, onu sürdüren zorlama da dahil olmak üzere, her üçüncü tarafın her Öteki ile olan iliÇkisinde ve herkesle olan iliÇkisinde orijinal karÇılıklı iktidarsızlığına bağlı olduğu hala geçerlidir.

kişinin görevinin tanınması. Kurumsal insan bu *tanınmayı* birbirine zıt ve eGzamanlı iki pratik aracılığıyla elde etmek zorundadır: Bir yandan, kurumsal iktidarı doğrudan tehdit altında olmadığında, genel taktiği Öteki'ni kendi içinde tasfiye ederek Ötekiler'de tasfiye etmek olacaktır (adamlarıyla birlikte yaşayan ve tüm hayatını onlarınkine benzeten subay); öte yandan, iktidarını kullandığı anda, kurumsal insan belirli davranış ve kıyafetleri benimseyerek kendisini derhal mutlak Öteki olarak oluşturacaktır; ve iktidarın ve aldığı kararların sağlamlığını *kurum-heing'*ine *(etre-institution),* yani atalete ve belirli bir kurumun ondaki varlığı haline gelen başkalığın ve dolayısıyla grubun ortak *praksis* olarak varlığının tamamen donukluğuna dayandıracaktır. Bu düzeyde, aslında, mistifikasyon çok olasıdır: kurumun bir pratik olarak kalması ve [grubun] çözülmemesi ile birlikte, kurum, negatif varlığında (ki bu aslında sadece var olmamanın heryerde bulunmasıdır), uygun koşullarda, topluluğun ontolojik statüsü olarak görünür. Bu, gruplandırılmış çokluğun sentetik belirlenimlerinin ilişkisel bir bütünlüğü olarak kurumsal sistemin bütününe atıfta bulunduğu anlamına gelir. Tanıdık ritüeller ve danslar aracılığıyla kendini kurum-varlık olarak ortaya koyan güç-adamı (*l'homme pouyoir)* aracılığıyla, örgütlü birey kendini kurumsal topluluk aracılığıyla gruba entegre olmuş olarak görebileceğine inanır (ve aslında her yurttaşın söylediği ve inandığı şey budur), oysa kurum gerçekte yalnızca topluluğun belirli bir anda ortaya çıkabilir.

ve parçalanmasının kesin bir göstergesi olacaktır. Ve eğer dans iyi yapıldıysa, eğer güç-nian olması gerektiği gibi inorganik olana *temel insan gerçekliği* olarak atıfta bulunduysa, düzen ya da karar

kendileri inorganik (sarsılmaz) olarak görünürler ve aynı zamanda söz verilmiş sadakat adına, yani eylemsizlik adına itaat edilirler. İktidar sahibinin özgürlüğü, *bu gücü kabul eden* birey için, kurumun eylemsizliği ile tikel düzenin eylemsizliği arasında saf bir arabuluculuktur. Bu kesinlikle soyutun somuta doğru aşıldığı bir durumdur, ancak bu aşma kabul edilse de, özgür pratik emekte olduğu gibi kendini kendisi için konumlandırmaz: dolayım kendini tüketir ve ortadan kaybolur, örneğin söylemin atıl bir belirlenimi kalır, çünkü insan çokluğunun atıl, sentetik bir belirlenimine dayanır ve örgütlü bireylerin çifte ataletine (seri iktidarsızlığa dayalı rehinli atalet) hitap eder.

Bu anda, özgürlük tamamen gizlidir ya da başka bir şekilde

zorunluluğun önemsiz ve geçici kölesidir. Öte yandan zorunluluk, özgür, pratik biçiminin (özgürlük tarafından üretilen zorunluluk) seri yabancılaşma biçimiyle birleşmesi anlamında mutlaktır. Zorunluluk ve iktidarsızlık, terör ve atalet birbirlerine . Kurumsal moment, grup içinde, insanın insan tarafından sistematik olarak kendi kendini yok etmesi olarak adlandırılabilecek şeye karşılık gelir. Amaç, aslında, (ortak bireyler olarak) kendilerini kendi gözlerinde ve kendi aralarında, kurumlarla kurdukları zihinsel iliĢkiyle dolayımlı karĢılıklılık) tanımlayacak insanlar yaratmaktır. Bu görevin yarısından döngüsel dizisellik tarafından yerine getirilir: herkes sistematik olarak kendi üzerinde ve herkes aracılığıyla diğer herkes üzerinde hareket eder, bu da insan-kurumun katı bağıntısının, yani kurumsallaşmış insanın yaratılmasıyla sonuçlanır. Kurum olan kemikleşmiş *praksisin* kemikleşmesi kendi iktidarsızlığımızdan kaynaklandığı , her biri ve herkes için kesin bir *şeyleşme* endeksi oluşturur. Bu, ille de bir kısıtlama olarak acı çektiğimiz anlamına gelmez, daha ziyade toplumsal ortamdaki kendi inorganik ataletimizdir. Ancak kurumun ortaya çıktığı ortak bozulma anı, tam da herkesin bir şey olarak azalan grubun tehlike altındaki birliğini gerçekleştirmek özgürlüğü kendinden kovmayı amaçladığı andır. Dolayısıyla bu evrilme düzeyinde (dış koşulların baskısı altında), ortak birey, bir mührün birliği tarafından diğer şeylere karşı tutulan bir şey olmaya çalışır; kurumsal grubun modeli *sahte araçtır.* Ve herkes kurumsallığa şekilde dahil olur. Ama öte yandan bunun *bir* nedeni de *daha doğmadan önce* onun kurbanı *olmalarıdır.* Bir önceki nesil daha doğmadan kurumsal geleceklerini, dışsal, mekanik kaderleri olarak, (ya da *varlıklarının)* belirlenimleri olarak tanımlar. 'Yükümlülükler' – askeri, sivil, mesleki vb. - gruba doğan herkesin derinliklerinde önceden bir aşılamazlık oluşturur; ve elbette bu yükümlülükleri *yerine getirmek* gerekir ('kültüralistlerin' söylediği gibi 'bu rolleri oynamak' ya da 'bu tutumları benimsemek' değil, maddi koşullarla bu koşullar temelinde his torik topluluk tarafından tanımlanan olasılıkları ve kurumsal yükümlülükleri gelişigüzel karıştırmak). Gruba doğmak bir vaattir (törenleriyle yinelenir) ve böyle bir vaatte bulunmak, diğerlerinin çocuğu etkilediği kurumsal ataleti, *kurumu gerçekleştirmeye yönelik* özgür bir taahhüt biçiminde üstlenmektir. Bu açıdan bakıldığında, kurumsal varlık, herkesin , inorganik, prefabrike bir atalettir

ve işlevi kendisini bu aynı varlıkta geleceğin hareketsiz bir caydırıcılığı olarak nesnelleştirmek olan pratik bir özgürlük tarafından aşılacaktır. Kurum, faillerini (organlar ve örgütlüler) onlara önceden kurumsal belirlenimler vererek üretecek ve kurumsallaşmış failler daha sonra yönlendirilmiş başkalık ilişkilerinde kendilerini, zorunlu olarak inorganik kökenli işlenmiş nesneler kompleksinde yazılı olduğu ölçüde, kurumsal ilişkilerin pratik sistemiyle karşılıklı olarak özdeşleştireceklerdir. Böylece, kalıplaşmış bir *praksis* olarak kurum (her ne kadar belirli koşulların baskısı altında, etkinliği kalıplaşmış olmasında saklı olsa da) katılığı içinde geleceği adum brates eder; ve her kendini yeniden düzenleyebilecek bir gruplaşma içinde şeyleşmiş bir organizasyonun hareketsiz kalıcılığı *olarak*, gelişen yeniden düzenlemeler bu geçmişin *anlamlandırma olarak* sürekli değişimlerini ortaya çıkarsa bile, kendini *varlık olarak* toplumsal geçmişin temel ve soyut kalıcılığı *olarak* oluşturur. 77

4 *Kurumsallaşma ve Egemenlik*

(İkinci dönüşüm.) Ataletin bir dışsallığı olarak kurumsal sistem, zorunlu olarak *otoritenin* yeniden içselleştirilmesine gönderme yapar; ve *otorite,* tüm güçler ve bu güçler aracılığıyla tüm üçüncü taraflar bir güç olarak, kurumların kurumsal bir garantisi olarak sistem tarafından kurulur.

Otoritenin temeli aslında egemenliktir, ki kaynaşmış grup aşamasından sonra, düzenleyici üçüncü tarafın yarı-egemenliğidir. Böylece *lider*, grubun kendisiyle aynı anda ortaya çıkar ve onu üreten grubu üretir, ancak araştırmanın bu temel anında lider *herhangi biri* olabilir. Başka bir deyişle, herkesin yarı-egemenliği grubun kurucu bağlarından biridir. Daha sonra, eğer bazı bireyler diğerlerine göre daha sık veya daha uzun sürelerle düzenleyici üçüncü taraf olmuşlarsa, bunun belirli tarihsel koşullara ve dolayısıyla başlangıçta tesadüfi olanlara dayandığını belirttik. Son olarak şunları belirttik

77. Bu kurum korunurken, etrafındaki ortak dönüşümler ona gelişen *bütünlük içinde, içsel* olarak ve hatta ona dokunmadan başka bir ilişki verdiğinde ortaya çıkar.

Devrimci dönemlerde, bir gün içinde ortaya çıkıp kaybolan gruplar, uzun süreler boyunca güvenilebilecek oldukça belirli bireyler etrafında örgütlenir ve yeniden organize edilir. Bu tür 'ajitatörler' düzenleyici üçüncü taraflardır, ancak kesinlikle lider olarak adlandırılmamalıdırlar: karşılıklılığın her yerde bulunmasında, her yerde örtük olarak tanımlanan *praksisi* taklit eder ya da ifade ederler. Rehin ve organizasyon düzeyinde, güçlerin ortaya çıkışını gözlemledik. Bu noktada *yetkiyi* tanımlamadık çünkü yetkiler (karşılıklı yarı-egemenlik olarak) doğrudan a.otorite olarak adlandırılan belirli bir gücü içermez. Bununla birlikte, herkesin herkesle gerçekten ortak bir ilişkisinin ortaya çıkışını gözlemledik – bu, hain üzerinde yaşam ve ölümün yaygın gücü ya da başka bir deyişle, toplumsallığın temel bir belirlenimi olarak kardeşlik-terördür.

Bu sürekli canlı zorlama yapısı, otorite olarak egemenliğin gerekli bir caydırıcısıdır. Düzenleyici bir üçüncü tarafın (ya da düzenleyici üçüncü taraf olarak hareket eden bir alt grubun) örgütlü bir iÇlev olarak düzenleme gücünün rehinli sahibi haline geldiği ve bu üçüncü tarafın grubun iç Çiddetini kendi düzenlemesini dayatacak bir güç olarak alıp yoğunlaÇtırdığı andan itibaren, herkesin değiÇen yarı-egemenliği ve bir bireyin herkesle özgül bir iliÇkisi olarak *otoriteye* dönüÇür. Bu iliÇki örgütlü gruplar düzeyinde ortaya çıkabilir; ancak grup canlı olduğu ve dolayısıyla sürekli olarak yeniden düzenlendiği sürece, iliÇkinin kendisi de durumun gereklerine göre hareket eder ve birinden diğerine geçer. *Otorite*, kurumlar düzeyi dıÇında tam geliÇimiyle ortaya çıkmaz: Kurumlar, yani seriliğin ve iktidarsızlığın yeniden doğuşu, İktidarın kutsanması ve *de jure* kalıcılığının sağlanması için gereklidir; başka bir deyişle, *otorite* zorunlu olarak atalete ve seriliğe bağlıdır, o kadar ki İktidarı oluşturur; ama öte yandan, gerçek etkinliği, zorlayıcı gücü aracılığıyla, tekrarlama ve kitleselleşmenin ürünleri ve dağılma faktörlerine karşı mücadelede tek etkili ortak silah olarak gücünü ve sayısını artırma eğiliminde olmalıdır. Ya da baÇka bir açıdan bakacak olursak, kurumsal sistem kendisini sürekli bir mistifikasyonla, inorganik varlığıyla, gerileyen grubun gerçek birliği olarak sunar. Ancak sistem basitçe kendi içinde ortaya çıkarılırsa, çeÇitli, *toplamsal olmayan* iliÇkilerin bir çokluğu olarak ortaya çıkacaktır. İşlevlerin kurumsallaşmasının, başka türlü birbirinden farklı yerlerde, bir tarih aracılığıyla gerçekleştiğini ve koşulların ve sorunların çeşitliliğinin zorunlu olarak

yerel bir zamansallık çeşitliliğine neden olur. Yerinden oynamalar, gecikmeler, asimetriler vardır: bir yerde koordinasyon aygıtları doğrudan kurumsal bir biçimde kurulurken, başka bir yerde aracı 'organlar' asla kurumsallık aşamasına ulaşamaz (bazıları yok olurken, diğerleri varlığını sürdürür). Dolayısıyla, bu tür bir toplumsal katılaşma kendisini bir *praksis,* hatta birleştirici bir süreç olarak sunmaz. Böylece *otorite* belirli bir işlevi yerine getirir: tek bir bireyin sentetik gücü olarak (zorunlu olmasa da muhtemelen birleşmiş bir alt grubun ifadesi olarak), kurumsal ilişkilerin çokluğunu bir araya getirir ve onlara gerçek *bir praksisin* sentetik birliğini verir. Kurumlar serileĢtirilmiĢ topluluğun inorganik-olanı olma iddiasındadır; lider ise bu dıĢsal edilgenliğin düzenleyici *praksisin* organik birliğinde, yani kendisine bir kiĢinin ortak *praksisi* olarak yansıdığı ölçüde grubun *praksisinde* çözülmesi ve sentetik olarak yeniden birleĢtirilmesi iddiasındadır.

Ancak bu, temel çelişkisidir: Kaynaşmış grubun ve Özgürlük-Terör'ün bireysel karanfili - lider - kendisi de kurumsal çokluğa girer, çünkü o bir kurumun gerçek bir ürünüdür. Böylece lider, kurumları tam da onları görünüşte kendi içselliğinin bir olarak ürettiği ve tarihsel *praksisinde* onların atıl-varlıklarını çözdüğü ölçüde. Ancak bu tarihsel *praksis* -egemen ve sıradan bireylerin karşılıklılığı olarak- kurumsal ilişkilerin hareketsiz sonsuzluğu tarafından üretilir. Bu diyalektik hareket daha yakından incelenmelidir: bunun aracılığıyla ve temelinde kurumsal gruba uygun anlaşılabilirlik arayışı tamamlanacaktır.

Şimdi, dikkat edilmesi gereken ilk nokta, sıklıkla iddia edilenin aksine, egemenliğin kendi başına herhangi bir sorun teşkil etmediği veya herhangi bir temel gerektirmediğidir. Böyle yanılsaması, kitleselleĢme durumunun normalde mantıksal ve teorik temel kabul edilmesinden ve sömürüye dayalı toplumlarda ortaya çıkan ĢeyleĢmiĢ iliĢkilerin insan iliĢkilerinin prototipi olarak ele alınmasından kaynaklanmaktadır. *İlişkinin yokluğunun* temel *ilişki* haline geldiği andan itibaren, Güç olarak bilinen sentetik ilişki türünün nasıl olup da kendisini ayrı moleküller arasındaki bağ olarak kurabildiği sorulabilir. Ve iki tanesi hariç tüm yorumlama araçları *a priori olarak* reddedilmiştir. Bu ikisi, İktidarın Tanrı'dan kaynaklandığı ve İktidarın toplumu totalize edilmiş bir bütünlüğe dönüştüren belirli aralıklı metamorfozlardan kaynaklandığı ve

kolektif temsilin kısıtlamalarını vs. ifade eder. Ne yazık ki ne Tanrı ne de bütünleşmiş grup gerçekte mevcuttur. Egemenlik için bir temel bulmak gerçekten gerekli olsaydı, uzun süre aramak zorunda kalırdık: çünkü böyle bir şey yoktur.

Yoktur *çünkü* gerek yoktur: egemenlik basitçe *praksis* olarak birey ile onun kendi amacı doğrultusunda düzenlediği ve aştığı nesnel alan arasındaki tek anlamlı *içsellik* ilişkisidir. İnsanın maddeyi özgürce yeniden düzenleyerek hayatını yeniden ürettiği praksis hakkı için bir temele yer yoktur: aksine, ihtiyacın *oluş-praksisini (yani devenir-praksisini)* gösteren bu diyalektik aşkınlığın kendisi tüm hakların temelidir. Başka deyişle, egemenlik, dünyayı satın alabildiği ve onu değiştirebildiği ölçüde, eylem olarak, birleştirici emek olarak insanın kendisidir. İnsan *egemendir.* Ve maddi alan aynı zamanda toplumsal bir alan olduğu ölçüde, bireyin egemenliği sınırsız olarak tüm bireylere yayılır: bu maddi organizmalar egemen eyleminin toplam alanında onun araçları olarak birleştirilmelidir. İnsanın tüm Diğerleri üzerindeki egemenliği üzerindeki tek sınırlama basit karşılıklılıktır, yani her birinin ve hepsinin onun üzerindeki toplam egemenliğidir. Bu özgün ilişki herhangi bir kurumun dışında yaşandığında, her insanı diğer herhangi bir insan için mutlak olarak, yani her bireyin kendi amacı için araç ve her araç için amaç olduğu ölçüde herkesin hem araç hem de amaç olduğu aşılamaz bir araç olarak yeniden kurar. Bu şekilde egemenlik hem daha önce tanımlanan tek anlamlı bağ hem de karşılıklılığın (ortak egemenlik) temel ilişkisidir.

Dolayısıyla grup içindeki egemenlik, pozitif gücünü değil, tabi olduğu negatif ve sınırlayıcı belirlenimleri açıklamak zorundadır. Aslında, 'aşkınlık-içkinlik' geriliminde nasıl *yarı egemenlik* haline geldiğini gördük. Ve bizim bakış açımıza göre, bu sınırlama hala İktidarın temelidir: liderin egemenliği sadece *yarı-egemenlik* olabilir, çünkü aksi takdirde düzenleyici bir üçüncü taraf olmaz ve aşağılık kopar. Savaş esirlerini (diğer ordunun) idam bir Asur Kralı, onlar üzerinde tam bir egemenlik uyguluyordu, ama aynı zamanda onlara insan gibi davranması da mümkün değildi; egemenliği kendisini ancak, pratik alanını dışarıdan işgal eden ve yok etmek için maddi araçlara sahip olduğu verili bir çoklukla tek anlamlı bir şiddet ilişkisi olarak ifade edebilirdi. Öte yandan, kendi askerleriyle ilişkisi bir yarı-egemenlik ilişkisidir

Tam da nedenle otorite ilişkisi fiziksel güce bağlı değildir. Yanlış anlaşılmasın: disiplin daha sıkı, denetim daha uyanık, baskı organları çok sayıda ya da 'düzen güçleri' daha güçlü olamazdı. Ancak 'düzen güçleri' kendilerini isyancılara ya da asilere *aynı* şekilde *;* onları vuran askerler vurulanlarla *aynıdır* ve belirli bir askeri alt grubu iki kategoriden birine (nişancılar, kurbanlar) atamanın *a priori* bir yolu yoktur. Değişkenlik onları düzen güçleri haline getirir ve bu da otoritenin birincil ilişkisinin, araçlarını yaratan şiddet olarak, ya çıkarları ya da grubun ortak çıkarları ya da çıkarları ile grubun çıkarları arasındaki özel bağlantı yoluyla, zorlayıcı eylemlerini düzenleyici eyleminin bir işlevi olarak tanımlayan alt gruplarla, içselliğin **yarı-egemenliği** olduğu anlamına gelir. Aynı Şekilde, baskıcı grubun (otoritenin hizmetindeki) bir bütün olarak grup üzerindeki teknik ve araçsal üstünlüğü, düzen güçleri ve isyancıların *a priori* benzer silahlara sahip olması nedeniyle, özellikle ordu için her zaman açık ya da gerekli değildir. Elbette, düzen hüküm sürdüğü sürece ' güçleri' her zaman ağır, yaygın silahlara (atlar, toplar ya da uçaklar) sahip olacaktır, ancak bunun nedeni tam olan şiddet ilişkilerinin, isyancı olmayanlar tarafından bir bütün olarak hak-görev olarak yaşanan ve kabul edilen üçüncü çoğunluğu üzerinde bir güç olmasıdır.

Otoritenin desteği olarak bir 'kamu gücü' kendisini sadece şu şekilde ifade eder

Şiddet ancak 'Özgürlük-Terörü' ortamında ve her halükarda kendini yok edecek olan 'Özgürlük-Terörü' aracılığıyla uygulanabilir. 'Özgürlük-Terör'ün uzmanlaşmış bir işlev haline gelmesi – bu (ve göreceğimiz gibi, iktidarsızlığın seriliği) baskıcı gruplar için içsellik ilişkisidir. Ve geri çekilme tam da grubun ortak ortamıdır ve aynı kaldığı sürece temsilciliğe düzenli bir zafer kazandırır. Bir isyanın yenilgisi, kendi genişleme sınırlarını keşfettiği kesinleşir: *bu birlik* ve daha fazlası değil. Hükmü veren bu sınırlardır: ve hüküm gruptan gelir. Tamamen olduğu gibi kalarak -kurumsallaşmış bir grup- kendi sempatilerine ve diğer askerlerin isyancılara olan bireysel sempatilerine bakmaksızın, kendi içinde radikal olumsuzlaması olarak isyancılar grubunu oluşturur. Aslında ve tam da 'sadıklar' grubun isyancı grup tarafından önerilen yeni bir totalizasyon olarak yeniden örgütlenmesine direndikleri ölçüde, yani grubu gelecek yeni bir olasılık üretiyor olarak değil de

Kendi geleceklerini saf ve basit bir şekilde (yani anayasallığın katı geleceğini) olumsuzlayan bu 'sadıklar', grubu birliğin saf bir iç zayıflaması, olumsuz, aşındırıcı bir güç, bir serilik tehdidi ve olumsuzlamanın hareketsiz bir gücü olarak oluştururlar. Dolayısıyla, 'çoğunluk' olarak, yıkımın kamusal güçleriyle bağlantılı olan taraftırlar: sadakatleri aracılığıyla bu yok oluşu *meşrulaştırırlar* ve dahası, çekimser kalarak ya da destek vererek bunu maddi olarak mümkün kılarlar. 78 Dolayısıyla İktidar ile düzenlenmiş üçüncü taraflar arasındaki bağ, liderin egemenliğine meydan okumadaki başarısızlığa *rağmen ve* bundan *dolayı,* esas olarak tam egemenliğin yarı-egemenliğe dönüşmesine dayanır. Bu basitçe, liderin birleştirici, yeniden şekillendirici ve baskıcı bir işlev olarak grubun içinde olduğu anlamına gelir. Grubun kendisini oluşturduğu anda, koşulların baskısı altında, kalabalığın ilk kıpırdanışlarından
taşlaşmanın son aşamalarındaki bir grubun son avatarlarına kadar, herkes kendini yarı-egemen yapar

ve düzenleyici üçüncü tarafın içselliğindeki bu tespit, bir
Öteki'nden Sam[illegible] l'e geçiş, bir unsurdur entellektüel yapısı topluluk olarak *praksis*.

Hayır, açıklanması gereken egemenlik da hatta ona etkinliğini veren ilk sınırlama değildir. Bu ikinci kurucu olumsuzlamadır: neden, hangi temelde, hangi dış ve iç koşullarda, hangi amaçla vs. yarı-egemen bağların döngüsel karşılıklılığı aniden durdurulur ve neden tıkanmanın gerçekleştiği maddi yer olan ortak birey (ya da alt grup) *soyegemen* olarak tanımlanır?

Sorun genellikle egemenin en büyük fiili gücünü en *başından itibaren* ona atfederek ve bunu bazı pozitif güçlerin bir tezahürü olarak görerek (sanki o 'kolektif egemenliğin' cisimleşmesi ya da yansımasıymış gibi) gizlenir. Bunu yapmak, yarı-egemenliğin, herkesin herkese karşı dolayımlı karşılıklılığı gibi, sentetik bir erdemden ziyade her yerde bulunmasıyla karakterize olduğunu unutmaktır

78. Bu hiçbir şekilde grubun sıradan bireylerinin liderlerin politikalarını, savaşın gidişatını vs. desteklediği anlamına gelmez. Ama *en azından* kurumsal birliğin çözülmesini, liderlerin beceriksizliğinden kaynaklanabilecek herhangi bir tehlikeden *çok* daha *ciddi* bir tehlike olarak gördükleri anlamına gelir. Ve bu değerlendirme, iktidarsızlık ve pratik sapkın sentezini ifade ettiği ölçüde, zorunlu olarak kurumsallaşmış bireyleri karakterize eder: bir kez daha, üretilen anlamlar temelde grubun ilişkisel statüsü tarafından yapılandırılır.

Grubun tüm 'güçlerini' bir araya getirir. Aslında her yerde *aynıdır* çünkü her zaman, herkes için, *burayı* tanımlama ve kendini düzenleyici bir üçüncü taraf olarak tanımlama olasılığıdır. Yarı egemenlik, grubun kendi üyeleri üzerindeki toplam gücü değildir ve asla olamaz, ne de her birinin herkes üzerindeki ardışık gücü olabilir. Güç ilk sınırlamayla, yani rehinle birlikte devreye girer. Yarı-egemenlik aslında Gu basit çeliGkiden ibarettir: Her üçüncü kiGide, pratik alanı yeniden düzenleyen sentetik güç, kendisini yeniden düzenlenen grubun üyesi olarak ve dolayısıyla Gimdi herkeste *aynı* Gekilde gösterir; böylece ortak *praksis* her yerde aynı anda gerçekleGir ve hem araç hem de amaçtır. Böylece her yarı-egemen, düzenleyici bir üçüncü şahıs olarak, gruplandırılmış topluluğu, onunla bütünleşmeyi bırakmadan bir baş tarafından aşar ve düzenlenmiş bir üçüncü şahıs olarak, burada keyfi bir şekilde ortaya çıkan bir *kendisi* tarafından aşılmasına izin verir.

Buna karşın egemen, grup içinde kendisine özgü bir statü ile tanımlanabilir ve bu statünün temel gerçekliği olumsuzlamadır: hiç kimse grubun dışında olduğunu ya da üçüncü bir taraf olmaktan iddia edemez. Egemenlik-kurumu, onu kullanan ortak bireyi, en azından işlevlerini yerine getirirken, aşılamaz bir üçüncü taraf olarak belirler. Eğer aGılamazsa ve yine de grubu terk etmezse, düzenleyici eylemi (fiilen gerçekleGtirilen ya da örgütlü bir operasyon olarak tanımlanan) her zaman herkesin önünde kendi yasalarını koyan ortak *praksis* olarak belirlenir. Ancak aşılamazlık, bu düzenlemenin *her zaman* aracılığıyla *gereken* grubun üyesi olarak aşılamaz üçüncü tarafı üretir. Dolayısıyla bir egemenin varlığı, olumsuz bir şekilde, her üçüncü tarafın yeniden doğrudan düzenleyici olmasının imkansızlığına (acı çekmiş ya da kabul edilmiş ya da her ikisi: bu hala belirlenmelidir) dayanır. Bu, her pratik giriGimin, her yeniden örgütlenme giriGiminin, her buluG ve keGfin egemenden kaynaklanması gerektiği anlamına gelmez: egemenden geçmeleri, onun tarafından yeniden düzenlenmeleri ve onun aracılığıyla gruba yeni bir pratik yönelim olarak görünmeleri gerektiği anlamına gelir. Egemen iletiGim araçlarını (yollar, kanallar ya da "kitle iletiGim araçları") kullanabilir çünkü iletiGimin tek sorumlusu odur. Grubun kendini örgütleme sürecinde nasıl kontrol ve aracılık aygıtları ürettiğini gördük. Ancak önemleri ne olursa olsun, bu aygıtlar her zaman özelleGtirilmiGtir: egemenin iGlevi, tüm dolayımların dolayımını sağlamak ve kendisini de bu Gekilde gruplar arasında daimi bir dolayım olarak oluGturmaktır.

ortak bireyler. Ancak bu arabuluculuk, grubun birliğinin korunmasından daha fazlasını amaçlar: ortak amacın pratikte gerçekleĢtirilmesi ıĢığında bunu korumaya çalıĢır.

Şimdi, arabuluculuğun sabitliği hem bir sonuç hem de bir koşul olarak ortaya çıkmaktadır

ortak bireyler tarafından maruz kalınan ve kabul edilen belirli kamulaştırmaların reddi: aslında doğrudan karşılıklılığın yadsınması ve dolaylı karşılıklılığın yabancılaşmasıdır.79 Doğrudan karşılıklılığın yadsınması, pratikleri birbirini tamamlayan iki verili alt grubun eylemlerini karşılıklı olarak uyarlamak için 'departmanlardan' veya 'Konsey'den' *geçmesi* gerekliliği olarak merkezileşmedir. Dolaylı karşılıklılığın yabancılaşması, aracılığın kendisinin bu karşılıklılık üzerinde değiştirici bir eylem olmasıdır. Grubun kurucu yapısı olan aracılı karşılıklılık, aracılık herkes aracılığıyla, yani oldukça basit bir şekilde ortak *praksis* içinde yapıldığı sürece doğrudan ve özgürdür. Tek, aşılamaz bir aracıda somutlaşan ortak *praksis*, karşılıklı ilişki üzerinde bireysel bir faaliyet olarak çalıştığında belirsiz, öteki bir nesne haline gelir: aslında, iletişim her zaman (herhangi bir kaynaktan gelen bir kopuşla) kopabilir veya değişebilir; karşılıklılık herkese bir görev biçiminde geri dönebilir.

merkezi güç tarafından karşılıklı ilişkilerin indirgenir, yani üçüncü bir tarafça revize edilip düzeltildikleri ölçüde. Böylece aynı olanın aynı olanla ilişkisi herkese *Öteki* olarak geri döner.

Ve bu başkalık yeni yapısında ifade bulmaktadır: ya bir düzen ya da bir savunmadır. 'Kardeşlik-Terör' yapısı ve rehin alınmış atalet, hiç şüphesiz ki halihazırda bir başkalık yapısı belirlemiş olacaktır.

Her bir pratik özgürlük, yasal grubun ve örgütlü grubun yapılandırıcı, yapılandırılmıĢ iliĢkileri olarak zorunluluğu ve gücü üretmiĢ olacaktır. Ancak bu özgür zorunluluklar kendilerini hem varsayılan hem de kontrol edilen yapılacak iĢin doğrudan bir fonksiyonu olan inisiyatifler aracılığıyla tanımlamıĢtır. Ancak alt grupların bir yarı-nesne olarak grup üzerindeki katmanlı eylemi, yeniden düzenlemelerin çokluğu aracılığıyla zaten belirli bir edilgenlikle işaretlenecektir: başlangıçta saf bir ortak *praksis* olan şeyi bir *praksis-sürecine* dönüştüren de budur. Ancak, her halükarda, yeni aracılık bu hareketi ortaya çıkarır. Böylece egemen, aşılamaz olarak herkesten *başkadır*. Artık tüm üyelerin ortak bir praksis

79. Burada serbest karĢılıklılık ziyade güç temsilcileri arasındaki iliĢkilerden bahsediyorum (her ne kadar özel koĢullarda bu iliĢkiler ciddi Ģekilde değiĢse de).

aynıdır ya da her başka yer *burasıdır*. Gerçekte, grubun bir üyesi olarak *hepsinden öte* olan ortak bir birey vardır çünkü *düzenlenmiş bir üçüncü taraf* olamaz. Ve bu üçüncü taraf elbette bir kurum olacaktır, zira tüm Ötekiler gibi o da tüm üyelerin hareketsiz, zorunlu, birliği olacaktır. Ama yandan bu kurumun paradoksu, kendisini herkesin bir Öteki tarafından tabi tutulduğu özgür, örgütleyici bir *praksis* aracılığıyla zorunda olmasıdır. Grubun *praksisi*, belirli bir zamansallaştırma ve bireysel bir eylem olarak ortaya çıktığı ölçüde öteki haline gelir: ya da daha doğrusu, ortak proje kendini *bireysel irade* olarak sunduğu ölçüde *öteki* haline gelir.

Ve böylece, her üçüncü taraf için, gücünü tanımlayan buyruk ona, verdiği söz nedeniyle itaat ettiği bir iradesi olarak geri dönerEmri bu şekilde oluşturan yeni bir yapıdır (ortak buyruğun egemen bir Öteki'de bireyselleşmesi). Ortak *praksis* adına Öteki olarak Ötekine itaat ederken, herkes aynı olduğu ölçüde öteki haline gelir. Bu itaatin temel yapısıdır: 'Kardeşlik-Terör' ortamında ve şiddet arka planında gerçekleşir: Herkeste, eylemsiz biat edilmiş varlık, dayatılan eylemi gerçekleştirmeme olasılığının aşılamaz bir olumsuzlamasıdır; reddetme, grubun (hem örgütlü bir grup hem de biat edilmiş bir grup olarak) fiilen çözülmesi anlamına gelecektir; ancak eylem, bu durumda, *başka bir iradenin* içselleştirilmesi *(volonte autre)* olduğu ölçüde, ona uyarılmış bir edilgenlik getirir ve karşılıklılığı olmayan, aşılamaz bir egemenlikten kaynaklanır; ve grubu kendi içinde eritmeyi reddetmek, yani ortak şiddeti (baskıcı terör olarak) rehini yeniden kabul ederek meşrulaştırmak, aşılamaz üçüncü tarafın bireysel kararlarına ve onun karşılıklılığı olmayan şiddet olarak yarı-egemenliğine boyun eğmekten başka bir şey değildir.

Bu düzeyde özgürlük kendi içinde (ve sadece nesnel olarak değil) tion) yabancılaşır ve kendi gözlerinden gizlenir. Görev ve işlev, zorunluluklar olarak, yalnızca herkese ve yapılacak işin aciliyetine atıfta bulunur: taahhüt edilen atalet, herkesin özgür *praksisine* atıfta bulunur (kuşkusuz öteki olarak, ama biçimsel olarak, Öteki'*nin* somut özgürlüğü olarak değil). Böylece emir diyalektik özgürlük ortamında ortaya çıkmış ve görevin tamamlanmasında özgür organik eylemi (ortak birey ile ortak *praksisin* nesnesi arasında bir arabuluculuk olarak*)* ortaya çıkarmıştır. Emirlere itaat bu referansları ortadan kaldırır. Ancak tüm maskelere , organik *praksis* hala ortak eylemin tek modalitesidir.

Eylem; en disiplinli asker, emir üzerine ateş ettiğinde, nişan almak, mesafeleri *tahmin etmek*, tetiği doğru zamanda çekmek zorundadır (yani emirden sonra mümkün *olan* kısa sürede, *özel durumları göz önünde bulundurarak)*. Ancak aĢılamaz üçüncü tarafın egemenliği kendisini bir Öteki'nin iradesi aracılığıyla bir *emir* olarak ifade eder; *ve* emri benimsememenin vaat edilen *(ve acı çekilen)* imkansızlığı, pratik temporalizasyonun gerçek birliği olarak öteki iradenin içselleĢtirilmesi haline gelir. *Organik* dolayım anında, aşılmış üçüncü tarafın özgür *projesi*, kendi kavrayışıyla bir *öteki proje (projet autre)* (ya da *bir projesi)* olarak ortaya çıkar ve her topluluğu *yalnızca* topluluğa, karşılıklı güçlere ve yeniden yapılan rehine *değil*, **aynı** *zamanda* benim olmayan ve kendini benimkine düzenleyici olarak, yani kendi aşılamazlığı *ortak amacın bireyselleşmesi* olarak dayatan özgür bir *praksise de* gönderme yapar. O ther'in projesini *terör* içinde geliştirirken (yani hem egemenin zorlayıcı güçlerinin kısıtlaması altında hem de kardeşlik-şiddet ikliminde, ikisi de nihayetinde özdeştir), kendimi inkar ediyorum
Böylece Öteki, organik bireyselliğim içinde
proje.

Bu düzeyde çifte bir dönüşüm gerçekleşir. (I) *Ortak birey* düzeyinde, güçlerim bana herkes tarafından ama yalnızca *Öteki'*nin *aracılığı ile* verilir; hala karşılıklı bir örgütlenme vardır, ama bu karşılıklılık olmaksızın tek odaklı bir yeniden düzenleme biçimini alır; ve ortak *praksis* kendini özgürlük içindeki bir bireyin aşılamaz *praksisi* biçiminde gösterir. (2) Kendi bireysel ikili faaliyetim düzeyinde, özgürlüğüm benden çalınır ve Onun özgürlüğünün gerçekleşmesi haline gelirim. Bu, kendimi dışsal ya da içsel bir kısıtlamaya maruz kalmış gibi hissettiğim ya da Öteki'nin beni bir hipnozcu gibi uzaktan manipüle ettiği anlamına gelmez; Özgül yapı, özgürlüğümün özgürce kaybolması ve burada, kaslarımda, iş başındaki bedenimde, Öteki'nin özgürlüğünü başka bir yerde, Ötekinde olduğu *ölçüde* ve burada yaşandığı ölçüde gerçekleştirmek için kendi trans berraklığından kurtulmasıdır, yabancılaştırıcı bir anlamlandırma olarak, katı bir yokluk olarak ve içselleştirilmiş başkalığın mutlak önceliği olarak - her yerde, yani aşılamaz Öteki'nin *dışında,* tam da kendisi olabilmenin yalnızlığında her şeyden başka olan.80

80. Tarihsel durum ne olursa olsun, kaçınılması gereken ciddi bir hata vardır. Bir düzeni dışsallıkta bir zorunluluk olarak tanımlamak saçma olacaktır.

efendinin köleye emretmesi) güce dayanır ve daha sonra bu ilk ilişkilerden kurumsal otorite güçleri türetmeye devam eder. Bunu yapmak, bir düzenin ve itaatin gerçek yapısını, yani içselliğin, aynı ve ötekinin, kısıtlama ve meşruiyetin diyalektiğini tamamen yanlışlamak olacaktır. Bir köle efendisinin emirlerine itaat ettiğinde, bu hiçbir şekilde onları meşru gördüğü anlamına gelmez. Elbette bu, *a priori* olarak onların meşruiyetini reddettiği anlamına da gelmez: ilişki aslında oldukça belirsizdir. Belirli bir köle kaderine razı olabilir; diğer kölelere ayrıcalıklı olabilir, *Jomus*'ta doğmuş olabilir vs. ve özellikle efendiyle kişisel ilişkileri varsa, efendinin otoritesini meşru görebilir, yani neredeyse bilinçsizce köle arkadaşlarına ihanet edebilir. Ama derin bir isyan duygusuna sahip olan ve içinde bulunduğu durumun adaletsizliğinin bilincinde olan bir başkası, ya alaycı bir tavırla ve salt ihtiyatlılıkla ya da muhtemelen katılacağı bir isyan beklentisiyle itaat edebilir. Bu mutlak belirsizlikten yola çıkılırsa, *basit bir olgu* (kısıtlamaya teslimiyet) olarak itaatin neden bazı zamanlarda taahhüt edilmiş bir inanç, otoritenin kalıcı bir meşrulaştırılması vb. olarak göründüğünü anlamak imkansız olacaktır. Rasyonel düzen aslında oldukça katıdır: Aşılamaz bir üçüncü taraf ile ona itaat ederek yetkilerini meşrulaştıran sıradan bireyler arasındaki karmaşık bir ilişki olarak *otorite – ilk etapta verilen budur.* Ve yeni bireylerin (örneğin aile sömürüsündeki köleler) gruba şiddetle entegre edilmesi *bu meşru otorite adına* gerçekleşir. Açıkçası mistifikasyon tamamlanmıştır. Ancak bu tam da topluluğun hukuki yapısından kaynaklanır: yeni gelenler belirli bir statü, belirli işlevler vs. ile topluluğa dahil edilirler ve egemen ([ya da örneğin *pater familias)*, grubun diğer üyeleri için, tüm ortak ilişkilerin sentetik temeli olduğu için ve aslında (ele geçirilme ya da doğum yoluyla) topluluğa entegre oldukları için, asla yapmadıkları ama kendilerine kabul ettikleri bir vaat adına itaatlerini talep eder. Öte yandan, ezilen sınıfın tarihsel geliĢimi henüz baĢlangıç aĢamasındayken, iktidarsızlık ve serilik tarafından felç edilmiĢken, bireysel antagonizmalar herhangi bir ortak eylemi imkansız kılarken ve hepsinden önemlisi bireyler (örneğin doğum yoluyla) bir liderin aracılığı ile kendi üzerinde "kardeĢlik-terörü" uygulayan hukuki bir gruba yerleĢtirildiğinde, itaat sömürülenlerin gözünde egemenliğini . Lyon ipek dokumacıları örneğinin kanıtladığı gibi, isyan sistemin sistematik olarak sorgulanmasından değil, işverenlerin makinelere sahip olma ve yönetme hakkına hala saygı duyan ve bunu kabul eden insanlar arasında, hayatta kalmanın imkansızlığından doğar. İsyan – başlangıçta kör, ihtiyaç ve ölüm tehlikesi tarafından dayatılan kalıcı *bir praksis* olarak – yavaş yavaş kamu güçlerinin gayri meşruluğunu yaratan ve sonunda sınıf ilişkilerini yeni temel bir gerçeğe indirgeyen şeydir: güç ilişkileriAniden kurulan tiranlık, askeri işgal vb. durumlar dışında, isyana neden olan şey iktidarların gayrimeşru olması değildir ve asla olamaz. Başka bir deyişle, gayrimeşru olarak kabul edilen emirlere alaycı itaat, otoritenin evrimindeki tarihsel bir andır: başlangıçta spazmodik ve düzensiz olan çatışmaların, daha düzenli hale gelme sürecinde, sömürenlerin ya da ezenlerin ezilenlerle ilişkilerini salt güç ilişkilerine indirgemenin mümkün olduğu nesnel bir durum yarattığı an.

Bu mülahazalar ışığında, bir kurum olarak egemenliğin asli nihailiğini ve bunun mümkün olmasının biçimsel koşullarını tespit etmek mümkündür. Her bir durumda tarihsel olarak ortaya çıkması sorunu bizi ilgilendirmemektedir.

Grubun ortak *praksislerinin*, grup aracılığıyla nasıl kurumsal sistem, onun aşkın özgürlüğü ve aynı zamanda temel varlığı olarak kavranmalıdır. Ancak aynı zamanda kurumun, grubun üyeleri arasındaki şeyleşmiş ilişkiler olarak iktidarsızlık ve ayrılığa dayanan pratik bir ilişki (ortak nesneyle) olduğunu da öğrendik. Dahası, kurumsal bir sistemi açıklamaya çalışır çalışmaz, onun dışsallık içinde bir ilişkiler bütünü olarak görünme eğiliminde olduğunu gözlemledik. Son olarak, ortak özgürlük olarak *praksis*, bireysel özgürlüğümüzün yabancılaşmasının bir endeksinden başka bir şey değildir. Bununla birlikte, grup etkili ve pratik olmaya devam eder: ordu, yerel bir taktik veya strateji tanımlamak için onu karakterize eden kurumsal ilişkilerden . Ortak *praksisin* canlılığını koruduğu her yerde ve
gerçeklik, kurucu diyalektik - yani örgütlü pratikler -
seri ve kurumsallaşmış toplulukların kalın katmanlarının altında bile oluşturulmuş diyalektiği sürdürür.

Şimdi, kurumsal sistemlere özgü olan (ve hem koşullardaki tek pratik araç olarak öne sürülmelerinden hem de seriliklerin dirilişi yoluyla üretilmelerinden kaynaklanan) çelişki, kendi içlerinde hem aşkın *praksisin* karşı konulmaz gücünü hem de serilik ilişkilerine bölünme olasılığını temsil etmeleridir. Bu tehlike, bir grubun kendini kurumları açısından tanımlama eğiliminin, ona nüfuz eden seriliklerin önemiyle orantılı gerçeğiyle artar. Pratikte bugrubun, serilik düzeyindeki bir artışın her bir kurumun saf bir pratik-atıl *varoluş* olarak kendisi için işlev yol açabileceği ve pratik birliklerinin yalnızca dışsal bir dağılmaya dönüşebileceği tehlikesiyle sürekli tehdit altında olduğu anlamına gelir. Bu ışık altında, egemenliğin gerçek işlevini ayırt etmek mümkündür: kurumların dışsallığının kurumsal olarak yeniden içselleştirilmesidir ya da bu sonuncusu pasifleştirilmiş insanlar arasında şeyleştirici ortamlar olduğu ölçüde, arasında bir arabuluculuk olarak *tek bir adamın* kurumudur. Ve bu kurumun herhangi bir grup *konsensüsüne* ihtiyacı yoktur; tam tersine, üyelerinin iktidarsızlığına dayanır. Böylece egemen, merkezkaç bir hareketle ayrılma eğiliminde ölü pratiklerin refleksif bir sentezidir. Kişisel bütünlüğü sayesinde, onları bütünleştirici bir projede birleştirir.

bireyselleĢtirir; ve bunun artık evrensele yönelen *iliĢkilerle* (vergi sistemi, askeri hukuk vb. gibi) bir ilgisi yoktur, bunun yerine her kurumun hepsinin bir aracı olarak bir parçasını oluĢturduğu ve bütünleĢtirilmesi ortak amaca ulaĢmak için pratik istihdamı olan bireysel bir tarihsel bütünle ilgisi vardır. Elbette, egemen ve *praksisi* kurumsal sistemin ürünleridir: bu anlamda, tüm ilişkilerin dışsallığına, analitik evrenselliğine ve eylemsizliğine katılırlar: yalnızca aşılamaz üçüncü taraf için işe alma ve mesleki eğitim biçimini belirleyen bir yasalar topluluğu yoktur, aynı zamanda de içselliğin refleksif bir sentezinde yaşayan kurumsal sistemden başka bir şey olmadığından- pratik olasılıklarının sınırlı alanı, kurumsal araçların birleştirici topluluğu tarafından geleceğinin belirlenmesinden ibarettir.

Ancak bu kurumların kendilerinin kurumsallaşmış üçüncü taraflar arasındaki pratik ilişkiler ve onları tek bir *süreç-pratiğin* sonsuz tekrarlanan hareketi içinde karşılıklılık içinde tanımladıklarını daha önce görmüştük. Bu düzeyde askerlik hizmeti, dışsallık içinde incelenebilecek nesnel bir süreçtir: her yıl, belirli bir zamanda, filanca yaştaki X genç erkek X aylığına veya
X yıl. Aynı zamanda pasifleştirilme sürecindeki bir kesinliktir:
ulusal grup kendini silahla savunabilmelidir. Son olarak ve bizim açımızdan en önemlisi, gruptaki insanlar (askere alınanlar, kabul edilmeyenler ya da çağrılanlar ya da geri çağrılanlar ya da tecil edilenler ya da serbest bırakılanlar, vb) arasındaki karşılıklılığın atalet içinde belirlenmesidir ve bu karşılıklılık doğal olarak *pratiktir* çünkü hem pasif işlevler (görevler, teknik yetenekler) hem de çıkarlar farklılıklar yaratır.

Şimdi, egemenin kurumsal üretimi, bu dışsallık belirlenimlerinin pratik yeniden içselleştirilmesini temsil eder. Ġlk olarak, askeri kurumun pasifleĢtirilmiĢ amacı, belirli bir dıĢsal amaca ulaĢmanın ortak ve aracı haline gelir. Sorun gerçekten de kurumu somut bir politikanın içinde ve onu sürdürmenin vazgeçilmez bir aracı olarak tutmaktır; eğer tüzüğü bunu yapmasını engellemiyorsa, hükümdar (doğrudan ya da dolaylı olarak) kurumu siyasi ihtiyaçlara göre değiştirebilmeli (örneğin hizmet süresini artırabilmeli) ya da dışsal değişikliklerin koşullandırdığı süreçlere (sanayinin ve silahların gelişimi, ordunun yeni silahlar etrafında *yeniden* örgütlenmesi) *pratik bir yeniden örgütlenme* görüntüsü verebilmelidir. Ancak

Her şeyden önce, özgür *praksisin*, aşkın olmayan bir içselleştirme olarak yeniden canlandırılması, bu birleşik faaliyeti, kurumsal varlıklarının hakikati olarak kurumsallaşmış üçüncü taraflara havale etme etkisine sahiptir. Egemen olmadan, onların pasifliğini çözmek imkansızdır: askerlik hizmeti aslında bir süreçten fazlası değildir. Ancak özgür egemen *praksis* kendisini üçüncü tarafların atıl-varlıklarının anlamı ve özgürlük içinde cisimleşmesi olarak sunar. Kurumsal grup, oluşturulmuş akıl, taklit edilen ve zaten serilik tarafından çarpıtılmış diyalektik, kurucu akıl olarak egemenin pratik birliğinde görünür. Tabandaki ayrılık zorunlu olarak olduğu şey olarak kalır, ancak herkes aracılığıyla kendini aşar *(elle se transcende)* ve egemen birliğin bir sonucu olarak tepeye geri döner; tabanda bir dışsallık ilişkisi olarak iktidarsızlık, tepedeki herkes tarafından orijinal sentezin sistematik ve düzenli bir konuşlandırılması olarak algılanır. Bunun nedeni, gördüğümüz gibi, kurumsal üyelerinin pratik özgürlüklerini topluluğun özgür *praksisine* yabancılaştırmasıdır. Ancak bu *praksis* yalnızca boş bir niyetin soyut, olumsuz nesnesi olarak var olur. Aşılamaz düzenleyici kurumu, bu ortak özgürlüğü yeniden içselleştirme ve ona hem bireyselliğin hem de bireyselliğin ikircikli bir statüsünü verme etkisine sahiptir.
ve genellik.

Egemen, ortak hedefin peĢinde koĢan ve oldukça spesifik faaliyetler gerçekleĢtiren *bir kiĢi* olduğu sürece, bu aĢılamaz üçüncü taraf, bu ortak eylemi, *bireysel bir faaliyetin* katı biçiminde -kendilerinde tanımadan gerçekleĢtiren- kurumsallaĢmıĢ üçüncü taraflara havale eder. Üçüncü taraf ile egemen arasındaki ilk ilişki : bir yönüyle, iki birey arasındaki bir ilişkidir (atıl ve iktidarsız olan birincisi, ikincisinde bireysel eylem bulur ve kendi haklılığını onda, Öteki'nde bulur). Öte yandan egemen, egemenlik-kurumu tarafından sadece belirli koşullara (işe alınma biçimiyle ilgili) yanıt vermek zorunda olan genel ve belirsiz bir birey olarak ifade edilir. Ve seri iktidarsızlık olarak grubun ortak bir ürünü olarak kurumun kendisinden doğan gücü, kendi içinde *ortaktır;* başka bir deyişle, egemen, deyim yerindeyse, herhangi bir üçüncü taraf gibi, kendisi aracılığıyla *ortak bir bireydir*. Bu çifte bakış açısından, dışsal olarak tarihsel, bireysel belirlenimlerden kaçma eğilimindedir ve otoritesi her zaman ebedi olanın olarak görünecektir ('Kral öldü, yaşasın kral'). Son olarak, bir kurumun ürünü ve geçici cisimleşmesi olduğu için, kurumsal-varlığı inorganik atalettir – yani Ötekilerin iktidarsızlığıdır. Böylece her birine ve hepsine

Grubun herhangi bir keyfi üyesi olarak ortak, kurumsallaşmış birey: ortak gerçekliği, atalet ve özgürlük içinde kendi gücünü üreten kurumsal-oluştur (acı çeken iktidarsızlık, rehin alınmış atalet); ve bu bakış açısından, eylemleri her zaman bir genellik yapısına sahiptir: işlevi tarafından tanımlanan bir birey olarak herkes için geçerlidirler, çünkü kendisi de işlevi tarafından tanımlanan bir bireyden kaynaklanırlar. Grup, bireysel eylemlerinin evrenselleÇtirici gücü içinde herkes aracılığıyla kendini yeniden keÇfeder. Dolayısıyla egemen-birey ve egemen-kurum, egemenliğin her kararında mevcuttur.

Ancak otorite kurumu, kurumların bu şekilde dağılmasını engelleyemez: kendi içinde diğerleriyle kesinlikle homojendir. Aslında, yalnızca *bireysel, tarihsel bir eylem yoluyla* evrenselin gerçekleştirilmesi, ataletin merkezkaç dışsallığını yeniden içselleştirebilir. Her eylem pratikte kurumsal sistemi yeniden , onu bütünüyle sentetik bir tarihsel operasyonlar kompleksi için kullanır; her bireysel pratik kendini bir zamansallaştırma olarak gerçekleştirir. Bu yalnızca, özgür *praksisin* ortak birey ile nesne arasında bir arabuluculuk görevi gördüğü, girişimin o son derece *şüpheli* anı dışında, grubun kendisini egemende *praksis* olarak algılayamayacağı anlamına gelirYalnızca egemen özgür olabilir ve olmalıdır; eylemlerini özgür bir diyalektik gelişimin anları olarak yalnızca o üretmelidir. Grubun tüm üyeleri için tek bir özgürlük vardır: özgürlüğü. Ve bu muğlak özgürlük hem ortak özgürlük (kurumsal kökenlerinde) hem de topluluğun hizmetindeki bireysel özgürlüğüdür. Ancak bu örgütsel bir özgürlüktür: emirler vererek grubu yeniden düzenler; ve bu emirler, gördüğümüz gibi, herkesin özgür *praksisini* – kurumsallığın altında gömülü – koparma ve aynı zamanda kendilerini onun aracılığıyla *öteki* olarak gerçekleştirerek ona yabancılaşma etkisine sahiptir. Şimdi, bu yabancılaşma düzeyinde, Öteki'nin varlığı, *aynının* her yerde bulunmasının yerine şekilde üretilir*:* egemen, kendisine itaat anda herkesin içinde Öteki olarak bulunurVe böylece herkes Ötekilerle ilişkisinde başkalık statüsünden biraz uzaklaşır, çünkü evrensel Ötekinin taşıyıcısı olarak ve herkesle ilişkilerinde tarafından dolayımlandığı şekliyle *aynı olur.*

Ancak itaatkâr üçüncü tarafın, gerçekleÇtirdiği Öteki irade ile iliÇkisindeki belirsizlik, kurumsallaÇmıÇ bir grubun pratik olarak yeniden birleÇtirilmesi olarak egemenliğin iÇlevini ve deyim yerindeyse baÇarısızlığını yeterince göstermektedir. Bu grubun üyelerinin, kendi

Grubun, belirli emirler ve egemen operasyonlar aracılığıyla yeniden keşfedilen *ortak bir* praksiste yeniden birleşip birleşmeyeceği ya da organik bireysellik olarak birliklerini egemenlerinin şahsında bulup bulmayacakları ve ardından onun isteklerini ortak bir amaç olarak kabul edip etmeyecekleri *a priori* olarak belirlenemez. Burada yine kurulmuş diyalektiğin mutlak sınırlarıyla karşılaşırız: eğer grup egemenlik kurumunda ararsa, varlığı soyut dışsallık içinde dağılacaktır; eğer somutta kendi ontolojik birliğini (gördüğümüz gibi, var olmayan) kavramak , organik ve aşılamaz bir
bireysellik; ve bu aşılamaz bireysellik kendini her bireyler bir aşkınlığı *(dipassement)* olarak sunar
(çünkü gerçekten grup olarak, grubun içinde ortaya çıkar). .

Bir egemenlik olgusu olarak *somutlaşma*, grubun grup tarafından *bu* belirli kişi biçiminde, *bu* bireysel özelliklerle, *bu* hastalıklarla, *bu* indirgenemez fizyonomiyle ve *t!u'nun* belirli yaşı, uzun zaman önce gözlemlediğimiz anayasal bir imkansızlığın tezahürüdür: bir çokluğun, her bir üyesinde içselleştirilmiş ve olumsuzlanmış olsa bile, eylemsizlik ve organik bireysellik yoluyla dağılma dışında herhangi bir ontolojik statü altında kendini için, kendi içinde üretmesi imkansızdır. Kurum tarafından ortak bir re<1,lite olarak sürdürülen ama grup için tamamen yetersiz olan bu ikinci varlık biçimi, kendini her üyesine yalnızca *genellik* (kurumsallık) olarak değil, aynı zamanda her ayrı bireysellikle homojen güç, saygınlık vb. bakımından daha üstün olsa da) pratik bir bireysellik olarak ve *ortak* olanın, onu kendine özgülüğe dönüştürmeye yatkın muazzam bir baskı aracılığıyla yoğunlaşması olarak sunar. Geleceğin lideri, şimdikinin oğlu, henüz doğmuştur: üçüncü taraflar, kendilerinin ve oğullarının gelecekte oluşturacağı gruba bir çocuk taparlar. Aslında, işe alma biçimi işlevlerin mirası olarak tanımlandığında, grup yeniden doğar, maddileşir, somutlaşır ve lider tarafından *en büyük oğul* olarak üretilir; *etten* yeniden doğar, bir bireyin erkekliği aracılığıyla yeniden yaratılır ve refleksif yapı içinde, atıl-varlığı ona aşılmış olarak geri döner ve canlı, fiziksel bir birliğe dönüşür. Aynı zamanda, ortak bir yapıya sahip organik bir *praksis* olarak babadır. Biyolojik bütünleşmenin biçimsel aşılamazlığı, kurumsal grupların içinde üçüncü tarafın aşılamazlığı tarafından somut olarak gerçekleştirilir.

Böylece, serilikler tarafından aşındırılan bir grupta, egemen (*yarı-egemenliğinde*) başlangıçta bir *bütünleşme organı* olarak ortaya çıkar. O

Aşılamaz ve yarı-egemenliği onu tekerrürün üstüne yerleştirir; canlı ve tektir, yarı-ölü gruba ortak birliği insan bedeninin simetrik bir sentezi olarak gösterir. O evrensel bir aracılıktır ve karşılıklılığı var olduğu her yerde yok eder ve aşkın üçüncü taraflar arasındaki ilişkiler onun aracılığı dışında kendilerini kuramazlar. Ama aslında o, bu ilişkilerin düşüşe geçtiği anda ortaya çıkar. Onun kurumsallaşmış varlığı şüphesiz bu ilişkilerin gerilemesine katkıda bulunur: en azından onları *kendi ürünleri* olarak yeniden kurar (başka bir deyişle, verili alt gruplar ya da bireyler arasında egemen bir şekilde ve emirle somut, pratik bir karşılıklılık yaratır). Bu ilişki, nedeni kendi dışında, '*praksisinde* yattığı ölçüde ve kendini korumasının tek nedeni bu olduğu ölçüde sağlamlaşır. Ancak kurumsal birey, herkesin yönelik tehdidi her yerde kurumsal monolitin çözülmesi olarak ortaya çıkaran *özgür ilişkilere* güvenmez: entegrasyonu, başkalığın homojenliğin ataleti içinde birleşeceği bir taşlaşma olarak görür (bunu grubun yeniden keşfedilmiş benliği olarak görür). Güvensizlik zamanlarında, dolayımlı ilişkideki aşılamaz üçüncü taraf, her üçüncü taraf için diğerinin kefilidir; ve detayları bireysel bir irade tarafından tanımlandığı ölçüde herkes diğerine ortak bir proje olarak görünür.

Ve egemen yeni alt-gruplar örgütlediğinde -doğrudan ya da resmi arabuluculuk yoluyla- o, oluGturulmuG bedenin bedenidir; onun kararnamesi, alt-grupların her üyesinin, baGka yerde, Öteki tarafından tanımlanmıG bir bakıG açısından ve belirli bir bireyin istekleri tarafından tanımlandıkları ölçüde gruptan aldığı yetkilerle yeniden doğduğu pratik, zorunlu ortamdır. Bu karşılıklılıklar (ve yetkinlik sınırları, vs.), *diğerleri gibi*, herkes için somutun ya da yaşamın kendisidir; öyle ki, hala sentetik karakterleri ve başkalıkları, tüm pratik organizmaların tek bir organizmaya tamamen ve karşılıklı olarak yabancılaşması yoluyla, herkes için ve herkes içinde seriliğe (inorganik olanın pratik organizm üzerindeki zaferi) karşı bir korumayı temsil eder. Son söz artık *toz* değildir (toz sizsiniz ve
<;lust thou shalt return), ama yaşayan bütünlük. Ve seri izolasyonun kendisinde, egemene itaat ya da saygı herkesi atalet sklerozundan kurtarır: herkesle ilişkilerini sürdüremeyen ya da kişiliğinin ve ortak varlığın özselliğinin farkına varamayan herkes – saygı, korku, koşulsuz sadakat ve bazen de tapınma içinde – bütünün özsel olmayan bir cisimleşmesi olarak ortaya çıkar,
yani hükümdarın. Burada ilişki tersine çevrilmiştir.
egemen bir zamanlar somutlaşmış imkansız bir ontolojik birlik olarak

organik, bireysel bütünlüğü; ve tersine, herkes hem bir parçası hem de özsüz cisimleşmesi haline geldiği bütün-egemenle somut olarak ilişki kurabilir – ve bunlar mantıksal yönelimleri farklı olsa da aynı anlama gelir. Bireyin bireysel-totaliteye yabancılaşması, ortak *praksis* olarak grubun daha da gerilemesini temsil eder; ama aynı zamanda *yapısal* bozulmuş bir biçimde yeniden canlandırır. Bu bağ kendini, pratik birlik içinde ve sadece onda, parçanın bütünle sentetik iliGkisi olarak ; ve burada kendini, kitleselleGme sürecindeki bir unsur ile kendini zaten yaratılmıG olarak yeniden doğrulayan bütünlük arasındaki ontolojik bir iliGki olarak yeniden üretiyor gibi görünmektedir.

Ancak pratikteki hiçlik algısı, yarı-egemenlik, aGılamazlık olarak, onları dıGarıdan yarı-nesneler olarak oluGturduğunda insanlara gelir – teorik olarak ya da konuGmalar veya törenler yoluyla değil (gerçi bunlardan bazıları olabilir), *pratik olarak,* egemenlik aygıtlarının *emirle* yaptığı ve her düzeyde *manipülasyonla* gerçekleGtirilen sürekli yeniden düzenlemeler yoluyla
her biri ve hepsi. Böyle bir yeniden düzenleme, prensip olarak
Grubun empoze edilen aşkın değerlerle uyum içinde bütünleşmesi e
amaçlar. Egemen ile nesneyi (üretilmesi, yok edilmesi gereken dış nesne, vs.) birleştiren ışınların kalemiyle belirlenen kapalı dünya içinde kendini bir araç olarak gerçekleştirir. Böylece hem manipülasyonda hem de komutada ortak *praksisle* karşılaşır, ancak bireyselleştirilmiş irade biçiminde. Ancak bu önemli değildir: bu irade tek bir kaynaktan yayılır, belirli aygıtlar tarafından iletilir ve her yarı-nesnenin *kendi yarı-nesnelliği içinde* kendisini bu *diğer iradenin* bir ürünü, bir uygulama noktası ve aktarıcısı olarak tanıdığı bir saf irade alanını belirler. Onun için önemli olan nokta, bu iradenin *tek* olması, pratik gelişiminin basitçe egemenin organik birliğinin olması ve hepsinden önemlisi, acil hedefinin, başkalığın çokluğuna karşıt olarak ve bütünlüğün ontolojik statüsü olarak, her dağılma düzeyinde biyolojik birliği (onun emriyle, kısıtlamasıyla ve gerekirse terörüyle) empoze etmek olmasıdır.

Egemen terör tarafından üretilir, S!

81. Gücün çoğu zaman bir terör saltanatı getirmekten uzak olduğu söylenebilir. Bu doğrudur ve bunun nedenini göreceğiz. Ancak burada incelediğimiz şey tarihsel bir toplumda ortaya çıktığı haliyle egemenlik değil; onu kendilerini kurumsallaştıran grupların içinde kendini oluşturan bir aygıt olarak ele alıyoruz.

Bundan sorumlu fail: Herkes, herkesin herkese olan güvensizliğini ifade edeceği anlayışıyla, aşılamaz üçüncü taraf lehine güvensizliği terk eder. Aslında hala tekrar vardır ve değişen güvensizlik daha da derinleşir çünkü *güce* dönüşmüştür (komşusunu egemenlik aygıtlarına ihbar etme görevi, özellikle herhangi birini tasfiye etme egemen gücü); ve hepsinden önemlisi, bir uçuş birliği olarak seri döngüsellik, onu yok etmeyi amaçlayan kalıcı, egemen bir operasyonun nesnesi haline gelir. Burada düşünümselliğin ilerleyişi, aşılamaz üçüncü tarafın, *eleylenmiş konumundan* dolayı, ortak alanın sentetik bir görüntüsüne sahip olduğuna inanması, oysa aslında aktarım araçlarının zorunlu olarak bilgisini serileştirmesinden kaynaklanmaktadır (görebildiğini sanır ama aslında başkaları tarafından sağlanan ve ortak düzeyden kaynaklanan diğer, hazır-sağlamlaştırılmış görüşler dışında hiçbir şey görmez). Bütünleşme siyaseti bu sentetik görüşlere karşılık gelir: Egemen, aygıtları aracılığıyla grubu yalnızca pratik bir nesne olarak değil, aynı zamanda

aynı zamanda yaşayan bir nesne olarak. Güvensizliğin ayrılığın bir ürünü olarak, tüm 'çoğulluğu ve başkalığı şüpheli ve dolayısıyla derhal tasfiye edilmesi gereken bir şey gören onun için, şüpheli olmayan tek birlik kendi birliğidir.

kendi pratik birliği ve onda gelişen ontolojik yapılar: , organizmanın birliği – sağ eli sol eline güvenir ve başka hiçbir şeye güvenmez.

Çelişkinin anlaşılır bir şekilde tersine çevrilmesi yoluyla, bu güç, Kurumsal olarak grubun sürekli yeniden içselleştirilmesi olarak tanımlanan bu durum, zaten hem kendi içinde hem de mantıksal olarak imkansızlığını temsil eder; ancak pratik işlevi entegrasyon sırasında, ortak *praksisin* grubun ortak-oluşu olarak bir ortak-oluşa dayanmasının imkansızlığını gösteren *organik-oluşu* gerçekleştirmek için (gerekirse şiddet kullanarak) otoriter bir girişimde bulunur. Otorite pratiklerinde, kendine ontolojik bir statü vermenin imkansızlığı, grup içinde, üçüncü tarafların düzenleyici üçüncü tarafça, tanım gereği gerçekleştirilemez olan *başka bir* ontolojik statüye şiddetli ve boşuna indirgenmesi haline gelir. Bu en azından egemenin yaptığına 'inandığı' ve 'yaptığına inanılan' şeydir. Ancak burada bir kez daha iki ontolojik statü arasındaki çelişkiyle karşıya kalıyoruz: organik birlikler oluşturma amacıyla üçüncü tarafların karıştırılması ve manipüle edilmesi, aslında eylemsizliği tıpkı balmumunun eylemsizliğinin mührü alması gibi egemen emirleri alan inorganik yarı-nesneler üretir. Ve her üçüncü şahsın davranışı, yarı-nesnenin bir molekülü olarak

Başka bir iradenin coşkulu bir şekilde gerçekleştirilmesinden bu pasif, boyun eğmiş bir şekilde kabul edilmesine. Böylece egemenin grup üzerindeki *praksisi*,
hem aşkın hem de içkin olarak, art arda ya da
Hatta bazen aynı anda, iki tür söylem belirleniminde. Amaç mekanik bir birlik ifade edilebilir: grup egemenin harekete geçirdiği bir makinedir *(perinde ac cadayer)*. Ya da grup kendini bir uzantısı olarak, yani ortak amacı gerçekleŞtirmek için ürettiği kollar, bacaklar ve gözler olarak tanımlayabilir. Ama aslında ikinci formülasyon egemenlik mistifikasyonuyla ilgilidir, oysa birincisi zorunlu olarak egemenin mülksüzleştirme, yabancılaştırma ve kitleselleştirme işlevini ortaya koyar. Ortak yarı-nesnelerin sahte birliği (araçsallık) aslında yalnızca hızlandırılmış bir pasifleşme süreci temelinde ortaya çıkabilir; böylece kısıtlama gevşetildiğinde bireyler, onları önceki başkalıklarından daha da fazla ayıran moleküler bir dağılmaya geri .

Egemenin, grubun belirli koşullarda birliğini korumak için seçtiği bir araç olduğu söylenebilir mi? Cevap hem evet hem de hayırdır. Egemenin ortaya çıkışı aslında bir *sürecin* sonucudur. Döngüsel yinelemede, en ufak bir kısa devre egemenliği yaratacaktır:
ve bu tür kısa devreler, verili koşullarda, tekrarlama yoluyla diferansiyelin güçlendirilmesi olarak ortaya çıkar. Evrensel iktidarsızlıkta; bu tekrarlama
karşılıklılığı daha az belirgin kılan ve içselliğin tek anlamlı bağları olarak üretilen farklı özelliklere sahip bir alt grup ya da bireyle karşılaşacaktır. Aslında, bu özellikler ne olursa olsun, grup başkalık tarafından aşındırılana kadar karşılıklı ilişkiden gelecekteki bir egemen çıkaramazlar. Öte yandan, kurumsallaşma sürecindeki bir grupta, akranların değişen bir ayrımı olarak iktidarsızlık, belirli bireylerin gerçek gücünün aşılamazlık olarak görünmesine neden olur – yalnızca seri felç herkesin bu özellikleri kendisi için edinmesini engellediği için değil, aynı zamanda ve en önemlisi – özellikler ne olursa olsun – 'grup (iç ilişkilerinde ataletten etkilenmiş olsa da, aşkın hedefinde hala etkili) aslında belirli bir bireyin gücüne karşı koyacak ortak bir güce sahip olmadığı için. Süreç budur: olası egemenler kurulur ve üçüncü tarafların kabul edeceği ya da destekleyeceği hiçbir şey yoktur, çünkü hiçbir şeyi reddedemezler. Ne zaman ki
Egemen iktidarı ele geçirdiğinde, kendisini ortak f, ree, yönlendirilmiş aşkınlığı olarak kurar: ve bu yeniden ortaya çıkış anlamına gelecektir-

oluşturulmuş grup içinde kurucu Sebep olarak özgürlüğün varlığı.

De focto iktidar – tekerrür yoluyla pekiştirildiği ölçüde – *de jure* iktidardan önce gelir. Ancak aÇılamazlığın olgudan doğruya geçmesi için iktidarın kurumsallaÇması gerekir. Burada, kurumlar aracılığıyla, bir tür pasif nihailik yeniden ortaya çıkar: herkesin hissettiği ihtiyaç, ya kurumsal sistemin kendini dışsallık içinde, kefilsiz ya da içsel birlik olmadan kaybetmesine izin vermek ya da onu benzersiz, bireysel bir temporalizasyonda *kullanılan* araçsal bir sistem olarak yeniden içselleştirmektir. Bu, herkesin iktidarsızlığı ve özgürlüğü tarafından varlıklarını sürdüren pratik süreçler olarak kurumsal uygulamaların zorunluluğudur. O halde bu, kurumsallaşma hareketinin, pratik tek tamamlanma şansı olarak kurumsallaşmasını ya da başka bir deyişle, tek bir bireyin özgürlüğünün bir kurum olarak kurumsallaşmasını içerdiği anlamına gelir. Özgür *praksisin* ortaya çıkmasıyla birlikte, aslında kurumsallığın tüm hareketi kendi içine döner ve pratik bir alan ve bir araç olmaya geri döner. Dolayısıyla, kurumların iç birliği olarak otorite, kurumların kendi varlıkları tarafından (pratik etkililikleri ile dağılmalarının ataleti arasındaki çelişki tarafından) gereklidir. Otoritenin kovulması
bireysel özgürlüğün atalete dönüşmesi için bir nüksetme vesilesi olacaktır. Ortak, aşkın özgürlük kurumsallaşmış bir organizmanın özgür *praksisinde* somutlaşmadıkça, pratik-etkisiz dönüşür; kurum aracılığıyla herkes özgürlüğünü atıl verimlilik uğruna feda eder, ama onu ortak ve bireysel özgürlüğün çifte, farklılaşmamış biçiminde zirvede geri alır; düzen onu, onun aracılığıyla kendini gerçekleştiren bir Ötekinin özgürlüğü olarak onda yeniden cisimleştirir.

Bu son açıklamaların amacı, üçüncü tarafın egemenliğinin, kurumsallaÇma sürecindeki gruplarda, birliğini arayan kurumsal bir sistemin boÇ, hareketsiz zorunluluğu, bazı maddi, tesadüfi üstünlükler tarafından yinelenmenin kesilmesiyle çakıÇtığında ortaya göstermektir. *De focto* iktidarın iktidarın genelliğiyle bütünleşmesi ve dolayısıyla belirli bir adamı ya da *topluluğu dışarıdan Ötekilerin* en güçlüsü ya da en zengini olarak (ya da– feodal otoritenin ilk aşamalarında olduğu gibi – atlı adam olarak) kurumsallaşmış adamların hala pratik karakterinin kurumsal sisteminde doğan pasif bir sonlulukla oluşturan bir *iktidarsızlık süreci* vardır. *De focto* iktidar kuruma pratik bir içerik kazandırır: çünkü egemenlik kurumu egemeni, egemenliğin pasif birliği olarak belirlemez.

sistemi değil, onu yoğunlaştıran, bütünleştiren ve ondan yararlanarak değiştiren birleştirici güç olarak. Öte yandan kurum, Terörün ve şiddetin koruduğu ölçüde, güç *talep eder* ve onu meşrulaştırır. Diğer işlevlerde, her birinin *gücü*

Uzmanlaşmış birey, destek için güç kullanma hakkını içerebilir, ancak gücün kendisi onların gücünün içeriği değildir. Aksine, kurumsal iskeletin yeniden birleştirilmesi, kurumlar tarafından (ve gerekirse onlara karşı) yapılan işin doğrudan egemen güç tarafından üretilmesini gerektirir; birleştirici güç egemen gücün dolaysız içeriğidir. Bu şekilde zor, otoritenin hem hakkı hem görevidir: Terörün tek bir bireyde yoğunlaşmasıdır, çünkü seri hale karşı mücadeledir. Ancak bu yoğunlaşma, düzenleyici üçüncü taraf *zaten* gerekli güce *sahip olmasaydı*, sistemin bir fikri ya da maddi bir zorunluluğundan başka bir şey olmazdı. Kısacası egemenlik egemen gücü *yaratmaz*, daha ziyade egemenin *önceden var* olan gücünü egemen kılar.82 Ancak bu pozitif güç, grubun ortaya çıkan seriliğini çözmesi halinde sahip olacağı gerçek güçle kıyaslandığında çok küçüktür. Dolayısıyla, aĢılamazlığın iliĢkisi aslında nispeten küçük bir gücün genelleĢtirilmiĢ iktidarsızlıkla iliĢkisidir.

Bu düzeyde, egemenliğin çelişkilerinden birini fark etmek mümkündür: egemen, herkesin iktidarı aracılığıyla ve onun üzerinde hüküm sürer;

Onların yaĢayan pratik birliği onun iĢlevini yararsız ve hatta imkânsız hale getirecektir. Oysa asıl faaliyeti, grubun serilik tarafından istila edilmesine, yani görevini meĢru ve mümkün kılan koĢullara karĢı mücadele etmektir. Çelişkinin pratikte nasıl yeni bir yabancılaşma biçimiyle gördük: her birinin ve herkesin tek bir kişiye yabancılaşması. Pratik-atıl alana geri dönmekten kaçınmak için, herkes Öteki' özgürlüğü için bir nesne ya da gereksiz bir gerçekleşme haline gelir. Egemenlik aracılığıyla grup, kendisini maddi ve insani topluluğa yabancılaştırmaktan kaçınmak için kendisini tek bir insana yabancılaştırır; aslında herkes yabancılaşmasını *ölüm* olarak (tüm ilişkilerinin şeyleşmesi olarak) deneyimlemek yerine yaşam olarak (kendi yaşamı aracılığıyla bir Ötekinin yaşamı olarak) deneyimler.

82. Elbette bu sadece egemenliğin kendisini tekerrüre karşı oluşturduğu ilk an için geçerlidir. Egemenliğin yetkileri gelenek tarafından kesin olarak tanımlandıktan sonra, yürütme yetkileri bir egemenden diğerine aktarılacaktır.

Bununla birlikte, egemenin kurumlar aracılığıyla herkesle kurduğu sentetik ilişki, hem onda salt bir yarı-egemenlik üreten " gerilimi hem de onu gruptan uzaklaştırmasa da tüm üçüncü taraflardan ayıran nedeniyle yeni bir çelişki sunar. BütünleÇmeyi gerçekleÇtirirken, aÇılamaz olan bu yarı-egemenlik, grubu bir bütün olarak inorganik maddeselliğin bir alanı ya da kendi organlarının örgütlü bir uzantısı olarak ele alır. Uygulamanın amacı bir *praksisi* gerçekleÇtirmek, aÇkın bir hedefe ulaÇmaktır; ve temel iliÇki kendisini *egemen ile nesne arasındaki iliÇki* olarak ortaya koyar. nedenle, pratik nesnelleştirmenin egemenin grubu mı egemenin aracılığı ile grubun nesnelleştirmesi mi olacağı sorusuna *a priori* bir yanıt yoktur – başka bir deyişleamaç, egemen bireyin (pratik bireyselliği içinde) *ortak* araçlarla elde ettiği nesne midir (*ortak bir* amaç belirleyerek)?
çok sayıda ortak bireyin çalışması için), ya da bir
Aşılamaz bir düzenleyici vasıtasıyla planlanmış, ve organize edilmiş ortak eylemle ulaşılan ortak amaç. Amaç *bir saltanatın* nesneleştirilmesi midir, yoksa altında yaşamış, onu sürdürmüş ve yaratmış olan insanların amacı mıdır? Bu belirsizlik, hem *bana ait olan insanlar* hem de *benim ait olduğum insanlar* anlamına gelen 'halkım' ifadesinde dile getirilir. Egemenin verili kurumların özgül bir ürünü olduğunu ve kendisine (koşullar ve jeopolitiğin değişmez olasılıkları tarafından tanımlanan: Avusturya hanedanını yenmek vb. gibi) sadece belirli araçları, yani kurumları kullanarak ulaşabileceği sabit hedefler koyduğunu iddia işe yaramayacaktır. Bu noktaya daha önce değinmiştik, ancak bu mevcut sorunla ilgili değil. Egemenin, grubun bir ürünü olarak (pratik bir bireyler çokluğu olarak düÇünüldüğünde), grup içindeki derin iliÇkileri, çatıÇmaları ve gerilimleri kendisine rağmen ifade ettiğini ve kendi *praksisinin* bu insan pratik olarak yeniden içselleÇtirilmesinden baÇka bir Çey iddia etmek de yeterli değildir.

Ancak sorun bu kadar basit değildir. Kendisi üzerinde tasarrufta bulunmak isteyenlerin iddialarına bakılırsa, egemen otoritesini ya kaynaşmış bir grup üzerinde ya da örgütlü bir grup üzerinde, yani tek eylemsizliği söz verilmiş inanç olan özgür pratik insanlar üzerinde kuruyor gibi görünmektedir. Eğer durum böyle olsaydı, o zaman egemen fiili olarak
grubunun aracıdır. Ancak egemen, bütünleşmenin bu aşamasında mevcut değildir. Otoritesi seri iktidarsızlığa dayandığından ve iç ilişkilerin ataletinden faydalanarak

Mümkün olan en büyük dışsal verimliliği gruplandırırken, iktidarının rızaya (pozitif bir bağlılık eylemi olarak) dayanmadığını, aksine iktidarına rızanın, ona direnmenin imkansızlığının içselleştirilmesi olduğunu kabul etmek gerekir. Başka bir deyişle, kendisini herkesin iktidarsızlığı üzerinden dayatır ve herkes onu itaat karşılığında ataleti takas bir yolu olarak kabul eder. Bu hiçlik unsuru, bu 'Şeytan Payı', egemenliğin gerçek desteğidir. Herkes seri bir şekilde itaat eder: doğrudan bir itaat tavrı benimsediği değil, komşusunun itaat etmeyi taahhüt edip etmediğinden emin olmadığı için. Bu durum emirlerin *meşru* olarak görülmesini engellemekten çok uzaktır: aslında meşruiyet sorununun gündeme gelmesini önler. Dolayısıyla eğer egemen inorganik olan üzerinde çalışıyorsa, bu 'kendi' grubunun onu bir *reJlexiye aracı* olarak kullanması değil, daha ziyade kendisinin 'kendi' grubunu belirli amaçlara ulaşmak için kullanmasıdır.

Ve elbette seçeneklerinin ve tercihlerinin sınırları, onun araçları olan kurumların kendileri tarafından gösterilir; yani kurumsallaşmış insanların taşlaşmış topluluğu tarafından gösterilir. Fakat,
İlk etapta, bu sınırlar dahilinde, gücü aşağıdakilere göre değişebilir
kurumlar ve koşullar; ve bu güç oldukça büyük hale gelebilir.

Ancak kavranması gereken en önemli nokta, entegrasyon adına uygulamak zorunda olduğu baskıcı Terör sırasında, her biri bu Terör düzeyinde, yani az ya da çok istikrarlı bir denge içinde geçici olarak durma çağrısında bulunan ve bir bütün olarak, kurumların sınırındaki grubun pasif bir yapılanmasını oluşturan belirli , tıkanmalar ve yeniden gruplaşmaların kendilerini oluşturmasıdır – ayrılığın ataletiyle birliğini koruyan egemen *praksisten* başka bir şey olmayan bir tür jeolojik kesit. Ve dönüştürülemez bireyin pratiğine bağlı olan bu yapılandırılmış topluluk, yalnızca onun sürdürdüğü ve sürekli olarak doğurduğu ve öldüğünde çökecek olan maddi bir oluşum değil, aynı zamanda onun iktidarının caddeleri ve yolları topluluğudur: egemen hüküm sürdükçe gücünü arttırır, çünkü grubu kendi suretinde üretir. Doğal olarak bunun tersi de doğrudur: grup bir organizmanın çözülmez yoğunlaşır ve egemen grubun çoklukları aracılığıyla genişler. Yine de grup, edindiği bu yapılar aracılığıyla kendi üzerinde kurum dışı bir yerine getirir ve bu sadece egemen *praksisin* eylemsiz bir uzantısıdır. Ve tam da bu egemenlik koşulları, sorunun *a priori bir* cevabı olmadığını göstermek için yeterlidir. Grubun bakış açısından,
kurumlar, koşullar, ortak hedef, vb.

Egemen kendini ya grubun aracı ya da sonu olarak konumlandırır. Ġkinci hipoteze göre ve duruma bağlı olarak, kendisini ya pratik, özgür bireyselliği içinde topluluğun bir amacı olarak konumlandırabilir ya da kurumsal sistemi, onu yeniden düzenleyecek kurumsal güce sahip olduğu sürece (kurumsallaĢmıĢ üyelerin çokluğu önemsizken) gerekli olarak görebilir. Kendilerini konumlandıran ister insan ister aygıt olsun, üçüncü taraflar için yeni bir yabancılaşma ortaya çıkar: egemenin amacının gerçekten grubun ortak amacı olması koşuluyla, hiç kimsenin egemenin kendisine hizmet başka bir amacı olmayacak ve herkes ortak amacı, ortak olduğu için değil, özgür egemen *praksisin* nesnesi olduğu için takip edecektir.

Bu, egemenliğin normalde Tarih'te karşılaşılan özel bir düzenlemesidir. Diyalektik nedeni basittir ve burada sadece egemenliğin biçimsel yapılarından birkaçını ortaya koymak için özetliyoruz. Ve aslında araştırmamız, soruşturmamızın yeni bir anına yol açıyor: kurumsal grubun, gruplaşmamış olanın çeşitli serilikleriyle temasa geçmesi. Aslında birkaç farklı amaç mümkün ve mantıksal olarak tanımlanabilir; grubun amacı üyelerinin yaşamının üretimi ve yeniden üretimi, başka bir gruba karşı mücadele ya da kolektifler üzerinde doğrudan eylem olabilir. Bu son kategori, ajitasyon ve propaganda gruplarının yanı tanıtım derneklerini ya da kadro gruplarını vb. içerir. Şimdi, eğer hala etkili olan bir grup (muhtemelen serilik tarafından aşındırılmış olsa da) gerçekten seri bireyler üzerinde etkili oluyorsa, seri üzerindeki etkisi onun birliğinden kaynaklanmaktadır. Bu noktada

Araştırmamızın daha erken ve daha soyut bir düzeyinde düzeyinde verdiğimiz bir tanımı tamamlayabileceğ durumdayız"

gazetelerden ve radyodan *kolektif* olarak bahsetti. Ve bu bir hata değildi, çünkü herkes O thers'ın görüşlerini okuyor ya da dinliyor. Ancak tanımımız gerçekliğin bir başka yönünü gözden kaçırdı: başkalığın seri uçuşu tarafından kolektif olarak yaşanan ve kullanılan şeyin *aynı zamanda* ortak bir girişimde kendi amaçları olarak kolektiflere ve hareketsiz toplantılara doğru kendini aşan *(se transcende)* örgütlü bir grup (gazete) veya kurumsal bir grup (devlet radyosu) olduğu gerçeği.

Bu düzeyde, grup kolektife uyum sağlayabilir: onun içinden geçmiştir; ve üyelerinin her biri - diğer anlarda ve diğer bireylerle ilişkilerinde - bir seri varlıktır; ayrıca, her biri, grubun içinde bile, yarıdan fazla ; ve son olarak, işindeki deneyim ona belirli haberin veya belirli bir ifadenin medyada yeniden üretildiğinde nasıl bir etki yaratacağını öğretmiş olabilir.

bir ya da ailenin mahremiyetidir ve kolektif bir görüş olarak ortaya çıkar. Bu düzeyde, grup *praksisi* (verili bir yerdeki seriliklerin amaçlamadığı sürece) hem kendi içinde hem de tüm üyeleri için rasyonel bir yineleme istihdamıdır. Her bireydeki her düÇüncenin bir Öteki düÇüncesi olduğu bilgisiyle, iktidarsızlık ve yola çıkarak çalıÇmalarının atıl malzemesini manipüle ederler. Grup, kendi dıÇındaki ötekilik unsurlarını bir araya getiren ve birleÇtiren pratik düÇünce aracılığıyla direktiflerinin birliği içinde kendini örgütleyen pratik totalizasyon olarak, ötekiliğin özgür, sentetik birliği haline gelir, yani eyleminin etkinliği için nesnelerinin iktidarsızlığına ve dağınıklığına dayanır. Bir reklam projesi ya da görülmesi gereken bir film ya da ifade edilmesi gereken bir görüş, kendisini her *Öteki*'nin içinde kendi ötekilik *eş-etkinliğiyle* kurar ki bu da gördüğümüz gibi, öteki düşüncenin *(fa pensee-autre)* serilik içinde Öteki'nin düşüncesini yeniden içselleştirmek ve *zorunda olduğunu* gösterir. Böylece atıl bir topluluk üzerinde çalışan bir grup, hem bu toplulukla ilişkisi içinde hem de kurumsallaşmış bir grubun egemeni olarak *kendi* içinde kendini üretir, ancak örneklerimizde eylemi kurumsal bir nitelik taşımamaktadır. ' Bu, kolektiflerin basitçe kişinin isteklerine göre manipüle edilebileceği anlamına gelmez. Aksine, gördüğümüz gibi, bu seri uçuşların esnek olmayan yasaları vardır. Ancak seçim alanı ne olursa olsun, egemen bile grubu istediği gibi manipüle edemez, tıpkı işçilerin ya da teknisyenlerin alet ve malzemeleriyle istediklerini yapabilmeleri gibi. Mesele bu değildir: önemli olan nokta, grubun *eyleyici* ve pratik-eylemsiz insanın onun *pasif nesnesi* olmasıdır – bir organizma olarak , bir Öteki olarak. Ayrıca, pratik alanı yeniden düzenleyen eylemin hem sonuç hem de ataletin gücünün kendisinin amaçlanan sonucu üretmesi için atıl toplantıları iÇletme amacına sahip olması da önemlidir. Bu Çekilde, örgütlü bir grup kolektifler üzerinde *egemenlik* kurabilir, çünkü onlara bir bireyin kendi pratik alanının nesnelerine davrandığı gibi davranır ve onlar üzerinde onların yasalarına uygun , yani onların dıÇsallık iliÇkilerinden yararlanarak hareket eder.

Bu anlamda, Çu ya da bu Çekilde bir egemene sahip olan kurumsallaÇmıÇ bir grup söz konusu olduğunda, grubun egemeni olduğu ölçüde de egemeni olur. Ancak çok önemli bir çekince vardır: bu egemenliğin kendisi . Ama bu önemli değildir. Amerika'daki muhafazakâr basının Hearst, üzerinde otoriter bir kontrol uyguladığı gazete zincirleriyle, kamuoyunun üzerinde egemen ve hükümdardı. Ayrıca,

Hareketsiz bir topluluk, egemeni seri iktidarsızlık içinde ve belirsiz bir başkalık aracılığıyla düşündüğünde, egemenin kurumsallığını kabul etmeye daha yatkındır – bu da egemenin serinin her üyesine kamuoyu olarak bilinen belirsiz yinelemenin bir velinimeti olarak görünmesi anlamına gelir. Egemen hem insan hem de sonsuzdur; pratik-atılın dışındadır ve özgürlüğü başkalığın acı çeken yabancılaşmasına karşı çıkar. Grubun bir araya gelme üzerindeki eylemi, serinin bilgisi temelinde sentetik olarak tasarlanmalıdır ve ajanların yönlendirilmiş ve kontrollü serileştirilmesi yoluyla seri olarak gerçekleştirilir. Ancak bir toplantıda, ayrı bireyler üretilmiş serilikten (basın, radyo, vb.)) operasyonu yöneten bir bireye yükseldiğinde, organik ve pratik birliği ve gücü nedeniyle hepsinden başka olan bu Öteki, onlara belirsiz uçuşlarını belirliyor gibi görünür – ve aslında belirler - böylece onda soyut, totalleştirici bir birliğe neden olur: Gazetelerin ve *diğer* okuyucuların tüm belirsiz dizisi onda yoğunlaşır; ve onda yineleme özgür zamansallaştırmadır; onda kamuoyu tek bir bireysel, tarihsel düşüncedir, söylemin özgür belirlenimidir, ancak pratik-atılda sonsuza kadar çoğalmaktan vazgeçmez.

Bu biçimsel açıklamalarla göstermek istediğim tek şey, grubun tek pratik özgürlüğü olarak birliğinin, seri içinde soyut bir hayali doğurduğu ve bu ilişkinin gerçekte topluluğun üçüncü taraflarıyla olan bozulmasından başka bir şey olmadığıdır. Bu nedenle, acil bir durum bir grup ve bir topluluktan (grubun hammaddesi topluluktur) oluşan somut bir topluluğu tehdit ya da işlevlerin bölünmesi bazı düzenlemeleri gerekli kıldığında, grup serinin üyelerine görev dağıtma yetkisini talep edebilir ve üyeler de serilikten kaçmadan bunları kabul edebilir. Aslında, açıkça seriliğin çözülmesini amaçlayanlar hariç, oluĢturulmuĢ grupların varlığının kolektifin dıĢında grupların oluĢmasını engellediğini (ya da en azından daha zor hale getirdiğini) belirtmek gerekir. İndüklenmiş birlik yeterlidir; başka bir mücadele aracı ve başka bir umut başkalık tasfiye edilir. Bir grup olduğunda, emirler kısmen basit bir reddedememe durumundan, kısmen de grubun aşkın birliğinin diğer herkes için tehlikeli bir birleşme ekonomisi yaratmasından dolayı kabul edilir. Harekete geçiren grup kendi kurumlarını seriye empoze edebilir çünkü hala iktidarsızlık pratikleri olduğu sürece onunla . Ancak seri hale geldiklerinde, kurumlar biraz daha geriler ve

Somut anlamı dışsallık ortamında dağılan süreçler yaşadı. Topluluktaki her *Öteki* için, kurumsal topluluğun egemen için bir anlam kazandığını bilmek yeterli olacaktır. Bu anlamda, kolektifler ve eylemsiz toplantılar ne egemenliği ne de kurumları asla meşrulaştırmaz: onları iktidarsızlıktan ve (gruptaki) *Ötekiler tarafından* zaten meşrulaştırılmış oldukları için kabul ederler. Bir bakıma, başkalık ortamında, bir grubun kendilerinin dışında ve sentetik bütünlüğü içinde var olduğu gerçeği meşruiyet için bir temel oluşturur. Ancak onlar için değil: grup *için.* Grup meşrudur çünkü kendisini pratik özgürlüğün sentetik ortamında, yani ilkesel olarak bir araya gelmeyi reddeden ortamda bir rehinle üretmiştir.

Aslında, başkalığın ötekisi aracılığıyla, grup (seriliğin kilinden kendi üretimi olarak) meşrudur, çünkü hem kendisi için gerçekleştirir hem de herkes için (iktidarsızlığı derinlemesine belirleyerek) zorunluluğa karşı özgürlüğün eylemini ortaya koyar. Bu, grup aracılığıyla, *praksisin* pratik eylemsizlik üzerindeki egemenliğinin, pasif faaliyetin temeli ve iktidarsız bir reddi olarak kendini seriliğe gösterdiği anlamına gelir. Özgür faaliyet *başka bir yerde* pasif faaliyete tezahür eder
hukukun mutlak hükümranlığı olarak faaliyet-. Ve bu mutlak hükümranlık
pratik-atılın olumsuzlanması, en azından soyut bir bağlantı olarak
tion, tek sesli güç, her O ther'de serilik zincirlerini patlatarak açar. Bu anlamda, kolektifin egemenlik verme *yeteneği ve* bunu yapmasını sağlayacak bir yapısı *olmamasına* rağmen, bunu toplumsallığın belirli pratik uygun bir varoluş tarzı olarak kavrayabilir ve hatta kurumsal bir grupla birlikte totalizasyonun kökenine, herkesin iradesi olarak tasarlanan bireysel özgürlüğe geri dönebilir. Ve grupla olan ilişkisi (eğer grup düşman gruplar, rekabet ya da çekişme vs. üretmediyse) atalete teslimiyet olabilir, sadece O'nun herkes tarafından manipüle edilmesi ve her O'nun

Kendini, meşruiyetini ve tüm meşruiyeti yaratan özgürlük olarak Öteki'nin içinde ve Öteki aracılığıyla grup ve aynı hareket içinde

ilke olarak her meşruiyet statüsüne yabancıdır (ne haklı ne de haksız: söz konusu olduğu kadarıyla, *a priori* olarak, haklılık sorunu ortaya çıkmaz). Ayrıca, hem hareketsiz bir nesne hem de bir Öteki olarak manipüle edilse de, manipülasyon her Ötekiyi değiştirmez; ancak tüm seriyi dönüştürerek bir etki yaratma niyeti, tam da başkalığın bulunduğu yerde, *Öteki olarak* bir tür aşkın birliğe neden olabilir*;* grup tarafından kolektif *olarak* işlenen dışsallık ilişkisi, her öteki için sentetik, *uygulanamaz* bir anlam kazanır: grup onu üniter girişimi için kullanmaya tenezzül ettiği ölçüde, bu

Ayrılık endeksi, *dışarıda*, aşılamazlıkta, başkalığın gizli birliğine dönüşür.

5 *Devletler ve Toplumlar*

Bu açıklamaların egemenliğin tarihsel düzenleriyle hiçbir ilgisi yoktur, sadece tamamen soyut mantıksal ve diyalektik iliĢkilerle ilgilidir, ancak bu iliĢkiler herhangi bir tarihsel yorumun anlaĢılabilirliği olarak mevcut olmalıdır. Gruplar içerisinde egemenlik aslında en azından görece basittir. Ancak egemenliğin, şu ya da biçimde, kendisini tam gelişimi ve gücüyle ortaya koyduğu topluluklar *toplumlardır.* Ve bir toplumun ne bir grup, ne grupların bir gruplaşması, hatta ne de grupların mücadele eden gruplaşmaları olduğunu daha önce ortaya . *Kolektifler* hem grupların matrisi hem de onların mezarıdır; pratikte atıl olanın belirsiz toplumsallığı kalırlar, grupları beslerler, onları korurlar ve kesin çokluklarıyla her yerde onları aşarlar. fazla grubun olduğu yerde, kolektif ya bir arabuluculuk ya da savaş alanıdır.

Toplum, diyalektik şu ana kadar Gelişimine yalnızca çok soyut bir şekilde yaklaşıldığında, son derece biçimsel ve belirsiz yapısı ortaya çıkar: İhtiyaçların, tehlikelerin, araçların ve tekniklerin maddi bağlamında, şu da bu şekilde *bir kapta* ya *da toprakta* birleşmiş insan çokluklarıolmadıkça, bu çokluklar Tarihsel gelişim tarafından gruplara ve serilere bölünmedikçe ve toplumun temel iç ilişkisi – ister üretim (iş bölümü), ister tüketim (dağıtım türü), ister düşmana karşı savunma (görev bölümü) olsun – nihayetinde *grupların* serilerle olan ilişkisi olmadıkça, toplum bir şey olamaz. Ve bu içsel bağın birçok farklılaşması arasında, kavranması en kolay biri, küçük bir organizatörler, yöneticiler ve propagandacılar grubu, serileri birleştiren seri bağlar olarak kolektifler içinde *değiştirilmiş* kurumları empoze etme görevini üstlendiği ölçüde, egemen kurum, Devlet tarafından gizlenen ve yeniden bir araya getirilen kurumsal topluluktur. Kısacası, Devlet olarak bilinen şey hiçbir zaman toplumsal bireylerin bütününün, hatta çoğunluğunun ürünü ya da ifadesi olarak görülemez, çünkü bu çoğunluk seridir

Zaten ihtiyaç ve taleplerini, kendisini bir dizi olarak tasfiye etmeden ifade edemezdi, böylece büyük bir grup haline gelirdi (ya hemen otoriteye karşı çıkar ya da onu *tamamen* etkisiz hale getirirdi). Bu büyük grup düzeyinde, başkalığın çözülmesi, somut ihtiyaçların ve hedeflerin kendilerini *ortak* gerçeklikler olarak oluşturmasına izin verir. Yaygın bir halk egemenliğinin bir egemende cisimleşmesi fikri ise bir mistifikasyondur. Yaygın egemenlik diye bir şey yoktur: organik birey, soyut yalıtılmışlığı içinde egemendir; ve aslında, *iktidarsızlığın gerekliliğini* (ya da iktidarsızlığın pratik özgürlüğünün temelinde bir gereklilik olduğunu) öğrendiği pratik-inert içinde derhal yabancılaşır. Diziler düzeyinde, hukuksal ve kurumsal güç, dışsallık ilişkilerinin yapısı gereği insan çoklukları tarafından tamamen reddedilir. Dolayısıyla, hareketsiz topluluklar Devlete rıza gösterme ya da Devlete direnme gücüne ya da doğasına sahip değildir. Egemenlik kolektiften egemene yükselmez; aksine, egemenlik (emir olarak, birliğin hayali olarak ya da özgürlüğün meşruiyeti olarak), pasiflik yapılarını değiştirmeksizin kolektifleri değiştirmek için egemen aracılığıyla iner. Kurum ve onu dolduran somut güce gelince, bunların *içinde* ortaya çıktığı açıktır.

kurumsallaştığında *grup* ve onun etkinliğini sağlayan şey, serileştirilen toplulukta belirli bir birliği de koruyan bir *süreç-praksistir*.

Dolayısıyla, verili bir toplum içinde Devletin meşru ya da olduğu söylenemez; bir grup içinde meşrudur, çünkü yeminli bir inanç ortamında üretilmiştir. Ancak kolektifler üzerinde hareket ettiğinde *bu* meGruiyete sahip değildir, çünkü *Ötekiler* ne gruplara ne de birbirlerine karGı herhangi bir yemin etmemiGlerdir. Bununla birlikte, az önce gördüğümüz gibi, *Ötekiler*, en azından kendileri hala bir grup oluşturmadıkları sürece, bunun gayrimeşru olduğunu iddia etmezler. Eğer böyle bir talepte bulunmuyorlarsa, bu *her* şeyden önce iktidarsızlıktan kaynaklanmaktadır: bir dizi olarak, meşruiyete itiraz etmek ya da meşruiyet tesis etmek için hiçbir araçları yoktur. *İkinci olarak,* grup, her ne olursa olsun, Öteki tarafından dışsallık bağlarının *başka* bir *yerdeki* sentetik anlamlandırması ve kolektifin de bir gruplaşma haline gelmesinin soyut kalıcı olasılığı olarak görüldüğünde, kendini özgürce var ettiği için meşruiyetini kuruyor gibi görünür.

Bu nedenle kabul gibi bir *şey* ortaya çıkabilir; ancak bu kendi içinde etkisizdir, çünkü her diğerinde yalnızca güçlü bir farkındalığı olarak vardır. İtaat *ediyorum* çünkü başka türlü yapamam; ve kendi içinde

Bu, egemene seri bir sözde meşruiyet kazandırır: onun hükmetme gücü, benimkinden farklı bir doğaya sahip olduğunu ya da başka bir deyişle onun özgürlük olduğunu kanıtlar. Ancak grubun bir üyesi , özgürlüğümü bir şekilde egemenin özgürlüğünde ve hatta gördüğümüz gibi, üçüncü tarafın aşılamaz üçüncü tarafın canlı organizmasına bulurdum. Böylece egemenle birlik içindeyim ve onun amaçlarını ortak amaçlarmış gibi ve dolayısıyla kendi amaçlarımmış takip edebilirim, hatta benim için o zaten bütünleştirici şiddetin saf birliği olarak "V' aşılamaz olsa bile. Ancak, kurumun kendisini seride saf eylemsizlik olarak sürdürdüğü ve – **bir** kez ustaca bir pratik onu dayattığında- pratik-eylemsiz kısıtlamalar dünyasına ait olduğu göz önüne ; Kendisini bir totalizasyon içinde sentetik bir anlamlandırma olarak değil *de* bir zorunluluk olarak sunduğundan, kendisini kolektif içinde (eylemsiz bir tekrar olarak) saf ve basit bir *gerçeklik* (*fiili* bir) olarak üretirken, boş niyetler aracılığıyla kendisini yaratan özgür fulgurasyonla ilişkili olduğu ölçüde kutsal bir dışsallık karakterini korur. Baskın olan *gerçekçi* unsurdur: direniş nafiledir ve anlamaya çalışmanın bir anlamı yoktur: 'İşler böyledir'. Bu bakış açısına göre, iktidarsızlığa indirgenen tüm olumsuzlamalar birbirine asimile **edilir** – ister seriselliğin kendisinden kaynaklanan yabancılaşmalar, ister konjonktürdeki ekonomik ve sosyal sistemden kaynaklanan imkansızlıklar, ister 'zorlanabilir' ya da egemen emirler olsun. Mascolo'nun haklı olarak gözlemlediği gibi – neden böyle anlamamış olsa da – gerçeklik, için, onları olumsuz olarak tanımlayan tüm imkansızlıkların birliğidir. nedenle Devlet *öncelikle*, üyelerinin kısmi, süreksiz ya da sürekli yenilenmesi yoluyla kendisini sürekli yeniden örgütleyen ve bileşimini değiştiren bir gruptur. Grup içinde otoritesi kurumlara ve onların , serilerin bozulması karşısında aygıtın katı birliğini sağlama ihtiyacına dayanır. Başka bir deyişle, bu bütünleşmiş grup, kolektifleri *serilikten çıkarmadan* manipüle etmeyi ve kendi varlığının ve seri varlığın heterojenliği üzerinde iktidarını kurmayı hedefler. Uçuş halindeki başkalık olarak serinin iktidarsızlığı, devlet iktidarının hem kaynağı hem de sınırıdır: *burada* her zaman yaşayan, her zaman itaati emreden otorite, her zaman *başka bir yerde* ve tam da *burada* olan Öteki'nin ona itaat ettiği anda tehdit altındadır.

Devletin ve hareketsiz toplulukların bu radikal heterojenliği, egemenliğin tarihsel geliĢiminin gerçek anlaĢılabilirliğini sağlar. Eğer sınıflar mevcutsa (, eğer pratik tarihsel inceleme

), zaman, gerçekte, Devlet kendisini sömürücü sınıfın (ya da sınıfların) organı olarak onların mücadelesine dahil eder ve ezilen sınıfların statüsünü kısıtlama yoluyla sürdürür. Aslında, nihayet somuta ulaGtığımızda göreceğimiz gibi, sınıflar değiGken gruplar ve seriler topluluğudur; her sınıf içinde, koGullar, belirli acil durumların baskısı altında yeniden bir araya gelmeye çalıGan ve bir dereceye kadar seriliğe geri dönerek sona eren pratik topluluklara neden olur. Ancak, varsaydığımız gibi, bu tür yeniden gruplaşmalar egemen ve egemenlik altındaki sınıfların karşı karşıya geldiği toplumlarda meydana geliyorsa, hangi sınıfta olduklarına göre kökten farklılık gösterirler; eğer egemen sınıflar içinde meydana geliyorlarsa, amaçları ne olursa olsun, zorunlu olarak egemenlik sürecine-pratiklerine katılırlar; ve eğer egemenlik altındaki sınıflarda meydana geliyorlarsa, *(*O thers'a ya da sonraki gelişmelerin ışığında tam bir ihanet olarak görünseler *bile*) temel belirlemelerinden biri olarak sınıf egemenliğinin ilk, soyut bir içereceklerdir.

Elbette bu, egemenlik sorununun sömürülen sınıflar içinde (en azından sınıf mücadelesini yoğunlaGtırmak için yeniden örgütlendiklerinde) ortaya çıkamayacağı anlamına gelmez; ancak kalıcı bir kurum olarak ve bir grup tarafından *tüm* seriler üzerinde dayatılan bir kısıtlama olarak bir Devletin oluGumunun ancak *egemen sınıf içindeki* grupların ve serilerin karmaGık bir diyalektiği yoluyla *gerçekleGebileceği* anlamına gelir. Devrimci bir örgüt egemen olabilir. Ancak *Devlet*, egemen sınıf içindeki çatıGmalar arasında, bu çatıGmalar onu egemen sınıflar karGısında zayıflatma riski taGıdığı sürece, bir arabuluculuk görevi görür. Egemen sınıfın genel çıkarlarını, tikel çıkarların antagonizmaları ve çatıGmalarının üzerinde ve üstünde somutlaGtırır ve gerçekleGtirir. Bu, egemen sınıfın *Devletini ürettiğini* (iç mücadelelerinin genel çıkarı savunacak bir grubun ortaya çıkma olasılığını ve zorunluluğunu ürettiğini) ve kurumsal kendilerini somut gerçeklik açısından (yani son tahlilde üretim tarzı ve ilişkileri açısından) tanımlayacağını söylemek anlamına gelir. Bu anlamda, örneğin on dokuzuncu yüzyıl burjuva devleti burjuva toplumunun birliğini yansıtıyordu: onun moleküler liberalizmi ve müdahale etmeme programı, burjuvazinin moleküler statüsünün gerçekten verili olduğu gerçeğine değil, rekabetin çelişkileri ve antagonizmaları yoluyla sanayileşmeyi geliştiren karmaşık bir sürecin zorunluluklarına dayanıyordu. Düzen - burada **olumsuzdur**- sömürülenlerin örgütlenme ve örgütlenme güçlerinin olumsuzlanması olarak kapitalistlerin genel çıkarıyla özdeştir

sınıflar arasında; toprak sahibi aristokrasinin gücünü sanayi ve finans sermayesinin gücüne tabi kılmaya yönelik yoğun bir çaba aracılığıyla hakim sınıflar arasındaki iliGkilerde gerçekleGir; son olarak, en çok kayırılan sınıf içinde, zaten ilan edilmiG olan bir hiyerarGiyi pekiGtirir – en azından 1848'den önce Fransa'da böyleydi – ve bankerlerin bir bütün olarak ülkeyi kontrol etmesini sağlar. Bu, onların *fiili iktidarlarını* aşılamaz üçüncü şahıslar olarak *özümsedikleri* ve yeni kurumlar aracılığıyla *fiili iktidara* dönüştürdükleri anlamına gelir. Dolayısıyla Marx, 'Bugün hala sivil yaşamın devlet tarafından bir arada tutulması gerektiğini düşünen yalnızca *siyasi batıl inançtır*, oysa gerçekte tam tersine devlet sivil yaşam tarafından bir arada tutulur' diye yazarken haklıydı.83

Marx, burada döngüsel bir sürecin işlediği ve egemen, yükselen sınıf tarafından üretilen ve sürdürülen Devletin kendisini sınıfın daralmasının ve bütünleşmesinin organı olarak oluşturduğu nitelemesi dışında haklıydı. Ve elbette bu bütünleGme koGullar *aracılığıyla* ve tarihsel bir olarak gerçekleGir; ancak yine de en azından kısmen *Devlet aracılığıyla gerçekleGir*. Bu nedenle Devleti *ya* toplumun somut gerçekliği (Hegel'in inanmak istediği gibi) *ya da* gerçek toplumun somut geliGiminden etkilenen değiGimlere sadece pasif bir ifade veren saf, epifenomenal bir soyutlama olarak görmek olacaktır.

Bu, Devletin kendisini sömüren ve sömürülen sınıflar arasında bir arabulucu olarak konumlandırmadan iGlevlerini üstlenemeyeceği özellikle önemlidir. Devlet egemen sınıfın belirlenimidir ve bu belirlenim sınıf mücadelesi tarafından koşullandırılır. Ancak kendisini sınıf mücadelesinin derin bir olumsuzlaması olarak olumlar. Elbette meşruiyetini kendisinden alır ve serilerin onu kabul etmekten başka alternatifi yoktur. Dahası, onu kabul etmek zorundadırlar: egemen sınıflara onların garantisi olarak görünmelidir. Louis, Hitler ya da Konvansiyon hükümetinin, bir bütün olarak halkın (yani ulusun) meşru çıkarlarının somutlaşmış hali olduğunu iddia ettiği gerçeğini görmezden gelmek kesinlikle yanlıştır. Bu nedenle Devlet egemen sınıfın iyiliği için *vardır*, ancak pratik bir bastırma olarak

-Ulusal totalizasyon içinde sınıf çatışmaları. *Gizemleştirme* terimi bu yeni çelişkiye uygun değildir: bir anlamda, elbette, bir mistifikasyondur ve Devlet *kurulu* düzeni korur; sınıf çatışmalarında dengeyi sömürenlerin çevirmek için müdahale eder

83. Marx ve Engels'te *Kutsal Aile, Toplu Eserler*, Cilt 4, Lawrence & Wishart, 1975, s. 121.

sınıflar. Ancak, bir başka anlamda, Devlet gerçekten de ulusal bir kurum olarak kendini üretir; ayrıcalıklıların çıkarları doğrultusunda, toplumsal bütünlüğü bütünleştirici bir bakış açısıyla ele alır; uzlaşmaz bireylerin ötesini görür ve daha sonra paternalist bir sosyal politika tasarlayabilir. egemen sınıflara dayatır, her ne kadar *onların içinde* yaratılmış olsa da *İlgi*. Lenin, güç iliGkileri bir denge durumuna yöneldiğinde devletin hakemlik yaptığını söylerken bunu fark etmiGtir. Ancak bu, içinden çıktığı sınıfla iliGkisinde kendisini *zaten* ortaya koyduğu anlamına : iç egemenliğini kendisinden alan ve bunu kabul edilmiG bir yasallık olarak dayatan bu birleGik, kurumsallaGmıG ve etkin grup, içinden çıktığı sınıfın çıkarları doğrultusunda ve *gerektiğinde onlara karGı* hareket ederek, kendisini üretmeye ve kendisini kendi içinde ve aracılığıyla temel bir ulusal *praksis* olarak korumaya çalıGır. Fransız monarşisinin on dördüncü ve on sekizinci yüzyıllar arasındaki politikalarına bakarak, güçler dengede olduğunda arabuluculuk yetinmediğini, aksine bu dengeyi sürekli ittifak yarattığını, böylece burjuvazi ve aristokrasinin birbirini kontrol ettiğini, böylece bu çıkmaz temelinde (kısmen toplumsal evrimden, kısmen de hükümetin ekonomik politikalarından kaynaklanan) kendini mutlak bir monarşi olarak ürettiğini görmek yeterlidir.
monarşi.

Bu nedenle, bizim resmi bakış açımıza göre ve onun
Belirli bir toplumdaki geliGiminin teorik nedenlerine bağlı olarak Devlet, belirli bir egemenliğe sahip kurumsallaGmıG gruplar kategorisine aittir; ve bu gruplar arasında, doğrudan inorganik ortak bir nesne üzerinde çalıGanlar, diğer gruplara karGı mücadele etmek için oluGturulanlar ve nesnelleGtirilmeleri atıl seriliklerin manipülasyonunu gerektirenler vb. arasında bir ayrım yaparsak, Devletin ikinci sınıfa ait olduğu açıktır, Devletin ikinci sınıfa ait olduğu açıktır.84 Belirli bir tür serilikten (egemen sınıf) ortaya çıkan Devlet, egemen sınıfta olduğu gibi onunla heterojen kalır, çünkü gücü iktidarsızlığına dayanır ve başkalarının (egemen sınıfların) diğerleri (egemen sınıflar) üzerindeki gücünü içselleştirerek ve hakka dönüştürerek mal eder. Kendi birliğini kurar

84. Aslında kategoriler her zaman daha karmaşıktır: serilik, inorganik olan, düşman grubu vs. düşman topraklarında bir orduya ikmal sağlama örneğinin gösterdiği gibi her zaman aynı anda bir dereceye kadar mevcuttur. Ancak burada bizim için önemli olan, şemaların soyut ve biçimsel netliğidir. Kişi gerçek olanın karmaşıklığıyla kendisi için ve boş zamanlarında karşılaşabilir.

Tüm sınıflara, özellikle de belki de (en azından kapitalist toplumlarda) uzun süredir karĢılıklı düĢmanlıklarıyla felç olmuĢ iĢverenlere karĢı, seri olmayı birlikle, yani *özerkliğiyle* değiĢtirmeye çalıĢmaya çok hazır olan proletaryaya karĢı. Ve hiç Ģüphe yok ki en güçlü özel çıkarlar her zaman onun kararlarını (koĢulların bütünselleĢtirici evrimi gibi). Ayrıcalıklıların koalisyonları onu yok edebilir ya da hale getirebilir, ama genel olarak özerkliği korunur, çünkü ezilen sınıflar için meşruiyet organıdır ve kendi meşruiyeti olması gerektiği konusunda hemfikir oldukları ölçüde, ayrıcalıklara ve eşitsizliklere de hukuki bir statü verilir. Ne zaman bir egemen sınıf devlete saldırmak istese, yönetilen sınıflar hızla gruplar oluĢturmuĢ ve tasfiye eylemini baĢlatan sınıflara karĢı ileriye taĢımıĢlardır (bunun en bilinen örneği 1787'de burjuva devriminin yolunu açan aristokratik devrimdir, bu da halk devrimine yol açmıĢtır).

Aslında bir normalde Devlet aygıtı içinde, 'bir egemenlik krizi olarak' gerçekleşir. Zengin burjuvazi, Terör'ün nihai sonuçları Kamu Güvenliği Komitesi'ne *sans culottes*'un desteğini kaybettirdiğinde Devrimi durdurabildi. Ancak 9. Thermidor ne sürpriz bir saldırı ne de bir 'gün' (*journee)* idi (31 Mayıs, 2 Haziran vb. popüler ve devrimci olan 'günlerin' aksine): hükümet aygıtı içinde yasal ve kurumsal olarak çözülmüş bir otorite kriziydi. Dolayısıyla, mülk sahibi sınıfın, sivil toplumun soyut alanından ziyade gerçek toplumun somut alanında meydana gelenler de dahil olmak üzere, Devlet tarafından vatandaşlar üzerinde kamusal olarak gereken birçok dönüşümü vardır. Sömürülen sınıflar kendilerinin tam devrimci bilincine ulaşana kadar, bunun nedeni egemenliğin halk sınıfları tarafından pasif şekilde meşrulaştırılmasının Devletin iktidarı elinde tutanlara karşı güvencesi haline gelmesidir. Her ne kadar sömürücüler tarafından sömürüye bir kılıf olarak dayatılsa da, sömürülenler tarafından da garanti altına alınmıştır. Bu özerklik konumu, yapının heterojenliği ve bu manevra olanakları, *kendisini* ulusun kendisi *olarak konumlandırmasına* yol açar; egemen bir kurumsal grup olarak, herkes için ortak olan hedefin yaratıcısı, bu hedefe ulaĢılacak planların tasarımcısı ve tüm serilerin (her biri diğerlerinin bir iĢlevi olarak eĢzamanlı olarak) manipülatörü olmaya çalıĢır. Bu durum, sözde arabulucunun egemen sınıflardan birini ya da birkaçını kayırdığı gerçeğini değiştirmez (O thers ve egemen sınıflar pahasına). Ve

Şimdi, kurumsal grubun, varlığını (egemenin organik varlığında-birliğinde) korumayı amaçladığı , egemenliğini politikanın hizmetine sokmak yerine, politikasını egemenlik ortamını geliştirmenin bir aracı olarak yürütmek istediği can alıcı noktayı ekleyebilecek durum. Devletin gerçek çelişkisi, sınıfsal amaçlar peşinde koşan bir sınıf aygıtı olması ve aynı zamanda kendisini herkesin egemen birliği olarak, yani ulus olan mutlak Öteki Varlık içinde konumlandırmasıdır.

6 *Diğer yön: İlk On, Irkçılık ve Anti-Semitizm*

Grubun kolektifler arasında bir aracılık haline geldiği ve kolektiflerin gruplar için olarak hizmet ve belirli toplulukların dolaysız (hatta mutlak) hedefinin serilerin ve kitlelerin manipülasyonu olduğu (yani, içindeki insanların işlenmiş nesneler arasında aracılık ettiği pratik-atıl alanın) karmaşık düzeye ulaştıktan sonra, ortaya çıkan yeni ortak *praksis* modelini ve bu *praksisin* egemen grup üzerindeki yeni uzun vadeli etkilerini soyut anlaşılabilirlikleri içinde tanımlamalıyız.

Yeni *praksisin* ilkesi (propaganda, ajitasyon, tanıtım, az ya da çok yanıltıcı – ya da en azından hakikatten ziyade eyleme yönelik olarak seçilmiş – bilgilerin yayılması, kampanyalar, sloganlar, emirlere eşlik eden sessiz bir terör orkestrasyonu, propagandayla 'insanların kafalarını doldurmak', vs), tekrarın kendisinin sentetik sonuçlar (ya da sentezlenebilecek sonuçlar) üretmesi için seriliği bir uç noktaya iterek kullanmaktır. Egemen, seri olmayı pratikte, diyalektik olarak kontrol edilen toplam bir girişim bağlamında, sonsuz uçuşun bir koşulu olarak yeniden düşünecektir. Alternatif olarak -ve Çimdiye kadar *pratik düÇünceyi* bu çeliÇkili gerilime alıÇmıÇ [illegible] seri üzerindeki iÇlemi daha geniÇ bir totalizasyonun sentetik bağlamında *serileÇtirilen* bir eylem birliği olarak tanımlayacaktır. Böylece seri Akıl, diyalektik Aklın özel bir durumu haline gelir. Ancak aşkın bir seriye bu pratik görüş, başkalığın sentetik olmayan birliği pratik şemada şu şekilde yeniden üretilmedikçe diyalektik bir bağlamda ortaya çıkamaz

en azından sentetik bir birliğin biçimsel görünümü. Bu uçuşu döngüsel bir eylemin birliği içinde kucaklamak mümkün olmalıdır. Şimdi, bu edim grubun içinde hala etkili olan *praksisin* gelişen bir serileşmesi olarak verilir; etkili bir şekilde, egemen dairesel yinelemeden doğar ve içinde bir engel olarak ortaya çıkar; ve pratik aygıtlarının iskeletini oluşturan ilişkisel sistem sürekli bir maruz kalmayı ima eder: engellenmiş, dairesel belirsiz seriliğe doğru geçerek, bu seriliği, merkezi her yerde olan ama çevresi hiçbir yerde olmayan dairesel, sonsuz bir yinelemenin her yerde bulunuşu olarak görebilir hale gelir.

Ancak aslında bu serilik gerçekte bu türden değildir. Yine de, egemenin emri altında çalışan kurumsal failler onu bu şekilde oluşturacaklardır: temel bir başkalık temeli üzerinde, ona yapay bir statü vereceklerdir. Bu tüzük, yönlendirilmiş bir operasyonun aracılığı ile herkesin herkes tarafından ve herkes için başkalığının, yasası her bir pratik özelliğinin her bir Ötekinin (başkalık içinde ve tüm Ötekiler aracılığıyla) belirlenmesi ve tersi yoluyla üretilmesi olan *birleşik* bir toplumsal ortamın kırılma indeksi olarak kendini sunması gerçeğinden . Bu birleşik ortamın tekrarlayan dağılma yoluyla tam olarak var olabilmesi için, her Ötekinin kendisini tamamen öteki yapması, yani özgür *praksisini Ötekiler* gibi kendi üzerine yöneltmesi gerekli ve yeterlidir. Bu, çeşitli Amerikalı sosyologların uygun bir şekilde 'öteki yönlendirme' olarak adlandırdıkları şeydir.85 Üçüncü taraf, ele alınan grupların her birinde, kendisini etkin bir şekilde iç-yönlendirilmiş olarak sunar; bununla, güçlerinin ve eylemlerinin, özgürlüğünün içsel bir sınırlaması temelinde onun için belirlendiğini . Ve karşılıklılık yoluyla, öteki (özgürlüğümün biçimsel başkalığı olarak) kesinlikle benim rehinimde rehinli eylemsizlik olarak yer alır. Ancak kendi *praksisimin*, grubun çıkarlarına sıkı sıkıya bağlı olduğu ölçüde, *kendi* sınırlamalarım ve güçlerim temelinde içeriden üretildiği hala doğrudur. Diğerleri gibi yapmak ya da onlar gibi olmak gerekli değildir, sadece eylem tarafından dayatılan ve içselleştirilen farklılaşmalar yoluyla burada Aynı kalmak yeterlidir. Öte yandan, manipüle edilmiş diziselliğin ortak bir amacı yoktur – ki bir gruba dönüşmesi zorunlu olarak ve temelde bir devrimin başlangıcı için bu uygundur; ataletini bir vaatten ziyade iktidarsızlığından alır ve insanlar sadece eylemleri ve düşünceleri Başkalarından geldiği ölçüde ona dahil olurlar. Devrim

85. Bkz: David Riesman, The *Lonely Crowd,* Yale University Press,]9 50. [Ed.]

Egemen grubun *praksisi* bu nedenle Ötekiler üzerinde hareket ederek herkesi koşullandırmaktan ibarettir. Ancak bu, öteki-yönelimin pasif yarı-birliğini yaratmak için yeterli değildir. Bunu gerçekleştirmek için her Öteki'yi bir yanılsamaya sabitlemek gerekir: başkalıkların totalizasyonu (yani serilerin totalizasyonu). Bu, öteki-yönelimin tuzağıdır: Egemen, serinin *kendisinden aleerity içinde* total bir eylem çıkarmak için seri üzerinde eylemde bulunmayı amaçlar*;* ancak bu pratik *totalite* fikrini, serinin başkalığın geçici birliği olarak kalırken kendisini totalize etme olasılığı olarak üretir, oysa gerçekte hareketsiz toplanma için totalizasyonun tek olasılığı seriselliğin kendi içinde çözülmesinden ibarettir.

Bu değerlendirmeler çok resmi görünebilir. Şimdi diğer yönün iki özelliğini gösterecek basit bir örnek vereceğim: grubun tüm Diğerleri aracılığıyla diğerlerini koşullandıran aracılık eylemi ve herkesin pratikte bütüncül serilik yanılsamasına saplanması.

1946 yılında, ben Amerika Birleşik Devletleri'ndeyken, birkaç radyo istasyonu her Cumartesi haftanın en çok satan on plağının listesini yayınlıyor ve her başlıktan sonra, az önce bahsettikleri plaktan birkaç ölçü (genellikle melodi) çalıyorlardı. Bir dizi test ve karşılaştırma, bu programın bir sonraki hafta on plağın satışını yüzde otuz ila yüzde elli arasında ortaya koydu. Diğer bir deyişle, hafta sonundaki *program olmasaydı*, on plağın alıcı sayısı yüzde otuz ila elli arasında daha az olacaktı. Dolayısıyla program bir önceki haftanın sonucunu koruma ve devam ettirme eğilimindeydi. Ancak bu sonucun kendisi istatistiksel ve seriydi. Kuşkusuz kısmen reklam kampanyalarından kaynaklanıyordu: ancak bu kampanyalar birbirleriyle rekabet halindeydi ya da en azından – birkaç grubun aynı şirkete ait olduğu durumlarda olduğu gibi – aynı anda birkaç plağa hizmet ediyorlardı. Her şeyden önce, herkesin gelecekteki bir eylemini belirleme, yani pratik alanının bir olasılığını tanımlama girişimleriydi. Hiçbir şey vermiyorlardı (her şey gelecekteydi: *beğeneceğiniz* plak vs.); ya da küçük bir grubun eylemiyle ilgiliydiler – örneğin En İyi Plak Ödülü – ve dizileri, ödülü veren uzmanlaşmış grubun sadece herkesin görüşünü ifade etmek için bir kanal olduğuna ikna etmeye çalışıyorlardı. Bu durumda, sentetik bir birlik ile başkalık (jüri halktır) arasında bir eşdeğerlik kurma girişimi zaten vardı. Ancak halk, yasallığını kabul ettiği ve tabi olduğu birkaç ödül ya da seçim dışında gerçekten işbirliği yapmaz. Her , küçük ve büyük olanla ilişkisi

Grup karmaşık ve ikirciklidir: Grubun kararı hem ulusun yargısını (seriliklerin seriliği olarak) hem de yargılama yetkisine sahip olanların kararını ifade etmelidir. Bir bakıma jüri, grubun sıkıcı ortamında başkalığın büyük dağılımını temsil eder; kişinin nasıl davranması gerektiğini belirler. Binlerce insan bu şekilde davranmaya önceden hazırlanır: satın almayı ya da vermeyi içerir ve bir *nesneden* (bir araç ve son) yoksun olduğu sürece herkeste soyut kalır (geçici bir karşılıklılık ilişkisi olarak). Dolayısıyla jüri, *seri alteri*[illegible]*y ile ortak yaşam içindeymiş gibi* görünür ve gerçekten *de* hangi plağın satın alınacağını seçme *gücüne sahiptir*. Bu gücün – serilikle ilgili tüm güçler gibi – ona küçük bir grup, yani onu organize eden grup tarafından verildiği gözlemlenmelidir; halk bunu sadece kabul eder. Hiç şüphe ki halk negatif atalet durumunda kalabilirdi (kendisini ilgilendirmeyen bu meşruiyete ne meydan okuyabilir ne kabul edebilirdi). Eğer *Öteki olarak* seri uysallığı seçiyorsa, bu burada girmemize gerek olmayan somut tarihsel koşullardan kaynaklanmaktadır. olarak bu ortak yaşam, sabitlenmenin başlangıcıdır ve ona atıl toplantılarda üzerinde hakimiyet sağlayan şey de budur. Görünüşe göre aynı eyleme iki farklı statü verir: plağı satın almak, çünkü kişi her zaman 'Ödül Plağı*nı* satın alır ve vermek (çünkü müzik hayranları için yeni yıl hediyesidir). Burada ötekiliğe dayalı bir dizi yabancılaşmış eylem söz konusudur ('Ödül Plağı' Öteki tarafından -daha sonraki nesiller tarafından- bilinir; ve daha sonra birisi bu plağı daha sonraki bir tarihte, bu yıla ait olarak duyacak ve karşılaştığımızda benim de duymuş olmamı bekleyecektir). Bu davranış, ödülü her yıl yeni bir biçime sokarak onu Ebedi Dönüş (ve sosyo-doğal bir *dönüş*: toplumsal mevsim olarak kışın başlangıcına karşılık verir) olarak konumlandırmakla kalmaz, aynı zamanda alıcının satın aldığı nesneyle ilgili değer yargısını (farklı bir eylem) da açık bırakır. Bir eylem olarak Ödül, öteki ve belirsizdir; yıllık (ve tek) ilişkidir. 100.000 kişi arasında küçük bir grubun aracılık ettiği müzik.

Ve burada dizide görüldüğü gibi grubun ikinci özelliğiyle karşılaşıyoruz: bu bir uzmanlar . Bu da müzik değerlendirmenin onların mesleği olduğu anlamına geliyor. Aslında hiç kimse bir plağın *gerçekten* yılın iyisi olduğuna inanmıyor ama en azından ' değer' gerekiyor. Uzman olma niteliği, başkalık ortamında egemenliktir (, diziselliğin ötesindedir): ve belirli bir eylemde ifade edilen bu egemenlik, *bir* nesneye akar ve onda belirli bir *güç*, belirli bir dizisel bireyler kategorisi üzerinde bir hak haline gelir. Burada serabı tam olarak temel biçiminde görebiliriz: kayıt,

Bir vitrinde, taze ve yeni, diğer plaklar arasında benzersiz, onu üreten bireyin ve onu seçen küçük grubun bireysel içsellik-nesnelleşme . Dükkâna gider, satın alır ve götürürsem, bu bir plak-serisidir, Öteki'nde olduğu için sahip olmam gereken bir plaktır, bir Öteki olarak dinlediğim, tepkilerimi Öteki'nde öngördüğüm tepkilere uyarladığım bir plaktır.s6 Serap ve metamorfoz: sentetik birlik kendini soyut bir belirlenim olarak, aşkın bir ortamda, hareketsiz bir topluluktaki bireyler için ortaya koyabilir; ancak bu şekilde üretilmiş bir nesne topluluğa dahil edildiğinde, başkalık yapıları kazanır ve kendi içinde bir başkalık faktörü haline gelir.

Ancak ödüllendirilen ya da beğenilen nesneye yönelik bu ilk davranış tamamen yabancılaşmış olsa da, küçük grupların ya da pratik bireylerin eylemlerini, bu temel birimler serilik *düzeyinin altında kaldığı sürece*, belirlemez. Dinleyicide, yabancılaşmış değerlendirmelerinden ayrı olarak, ya kişisel değerlemesini (*gücünü: başka bir yere* ait olduğu bir grupla ilgili olduğu ölçüde ya da özgür pratik faaliyeti, onu kendisinden alan yabancılaşma yoluyla değerlendirmeye dönüştüğü ölçüde) ya da belki de aile grubununkini ifade eden bir tür haz ya da hazsızlık vardır. Bu düzeyde, grubun *tercihi* asla tartışma değildir: başka bir plağı gerçekten *tercih* edebilmek için, onu olmak gerekir; ve iki ya da üç potansiyel ödüllü kitabı okuma, akademisyenlerin kararını tahmin etmeye çalışma ya da eleştirmek için kendini önceden hazırlama fırsatı, açıkça çok küçük bir sosyal kategoriyle sınırlıdır (liberal meslekler, bazı ev kadınları, vb.). Ancak onların memnuniyetleri ya da hayal kırıklıkları, Burgundy severlerle aynı şekilde değerlendirmelerinde ifade edilir; iyi yıllar ve kötü yıllar vardır; örneğin Prix Goncourt, Aralık ayından *önce* ham haliyle var olan ve Aralık ayının faaliyetleri sonucunda işlenen yıllık bir üründür; ve bu yıllık ürünün derin kimliği (bitkisel kendiliğindenliğin ve insan emeğinin bir ürünü) Beaujolais ile aynı yıllık değişimlere tabidir. "Goncourt bu yıl oldukça sıkıcı. "Ben çok beğendim.

86. Bir kitap toplumsal olarak , birkaç izole okuru birleştirebilir – ama sadece kendiliğinden, kendi kendine, herkes tarafından yorumlanarak ve tam da bu yorum yoluyla, ortak bir nesne olarak onu yazana aynı *şekilde (mememem)* atıfta bulunarak. Ama eğer bir kitap beğenilirse, o zaman onu açtığımda, öteki tarafından ve başkalığın seri bir formülü olarak üretilir.

Bu son gözlem bizi plak örneğine geri . Prix Goncourt, Prix du Disque, Prix de la Chanson: bu ilk operasyonlar, grubun *eylemini*, kendisine verdiği ve meydan okunmayan egemen birlik aracılığıyla (aslında sadece daha güçlü, daha çok sayıda grup vb. tarafından meydan okunabilir) seriler üzerinde *uzaktan* genişletir; ve meydan *okunmaması* gerçeği, sadece bir güvenlik olarak seri iktidarsızlık gibi görünür: ve O ther, yabancılaşmış bir birey olarak, her durumda *pratikte* bir meydan okuma yapamazAncak gerçek pratik gruplar ya tarafsız ya da lehte ise, bir *causa sui* olarak egemenlik kendisinden yukarıya, jüri seviyesine yayılacaktır. Ancak bu ilk bir öteki-yönlendirme vakası değildir: aĢkınlıkta *(transcendance)* olası birliğini üreterek diziyi koĢullandırır, ancak henüz dizi-içi davranıĢı herkeste öteki-davranıĢı koĢullandırmanın üniter ve sabitleyici bir yöntemi olarak kullanmaz. Ancak radyo programıyla birlikte her şey oldukça farklılaşır: tek hakikati grupta (ve o zaman da yalnızca belirli bir gelişim düzeyinde) yatan düşünümsellik diziye girer: bir eylem grubu (bu durumda reklamcılıkla ilgili) *diziye ne yaptığını gösterir* (her Öteki, Ötekiler ortamında kaybolduğu için zorunlu olarak farkında olmadığı). bir deyiĢle, serinin (dıĢsal ve aĢkın) ilk tepkisi, temel yapısı itibariyle kendisi de aĢkın olan ve geçici eylemler dizisini seriliğe uygun araçlarla (istatistikler, ortalamalar, vs.) belirleyebilen ve yapısı ve toplamsal iĢlevi elverdiği ölçüde bunları tek bir eylemde toplayabilen bir grubun aracılığı ile ona geri yansıtılır. Seri ne yaptığının farkına varır. Böylece onu oluşturan *Ötekilerin* her biri için bir bütün olarak ('kitle ' aracılığıyla) üretilir. Kardinal, sıralamaya; nicelik, niteliğe dönüşür: iki ya da daha fazla özel plağın satış rakamları arasındaki niceliksel ilişkiler birdenbire *bir tercihi* işaret etmeye başlar ve satılan plakların nesnel sıralaması, gruba uygun bir değerler sisteminin nesnelliği haline gelir. Sistematik
. niceliğin niteliğe dönüşümü, birleştirme yoluyla tamamlanır.
eserin *adı* (genellikle 'akılda kalıcı' bir) ile bireysel niteliği
(bir temanın parçası) ve icracıların (şarkıcılar, vb.) isimleriyle: Belirli bir şarkı, onu eşit derecede nesnel bir hiyerarşinin tepesine yerleştiren belirli bir tanımlanamaz nesnel niteliğe sahiptir. Ve herkes bu hiyerarşiyi kolektif tercihlerin bir ifadesi ve birleşik bir değerler sistemi olarak görür. Bu iki unsur birbirini tamamlar; bir seri eylem şimdiye kadar gizli kalmış BIR hiyerarşiyi ifade eder ve sürdürür.

Gerçekte, grubun doğruyu söylediğinde yalan söylediği açıktır. Rakamlar doğrudurancak Öteki' alanı dışında hiçbir geçerlilikleri yoktur: elbette kısmen belirli bireylerin veya küçük grupların *bireysel durumlarındaki* çeşitli tercihli seçim birliklerinden kaynaklanabilirler. Ancak, bu seçimin *istisna* olması yana (diğer-seçim, koşullar ve örgütlü grupların ortak eylemi, propaganda, vs. yoluyla kendisini *Ötekinin* seçimi olarak dayatır), haftanın toplam plak satışlarıyla herhangi bir karşılaştırma yapılmaması (çünkü ilk sırada yer alan satılan tüm plakların yüzde beşini mi yoksa yüzde elli beşini mi temsil ettiğini bilmek çok önemlidir) bu istisnayı (eğer gerçekten tek başına ele alınabilirse) herhangi bir gerçek, yani farksal önemden yoksun bırakır. Aslında, ortaya çıkan sonuç sahte bir içsellik görüntüsünden başka bir şey değildir: ne grubun seçimi ne de Ötekilerin seçimidir; seçim *olarak* Ötekidir. Başka bir deyişle, seçimin (özgür seçim olarak) olumsuzlanması ya da özgürlük olarak üretilen yabancılaşmadır. Ve onun totalleştirilmesi, ona söz verilmiş eylemsizlik ve pratik birlik yapısını veren bir reklam grubunun gizli çalışmasının sonucudur.

Ancak, bu radyo programının (yukarıda belirttiğimiz gibi) ayrılık içindeki Ötekilere hitap ettiğini ve özellikle iki dinleyici kategorisini hedeflediğini unutmamalıyız: 'en iyi on' plağı satın almış olanlar (ya da hepsini değil) satın almış olanlar (ya da en azından – kaynaklarına bağlı olarak, bazılarını satın almış olanlar). İlk grup için 'ilk on' bir zorunluluktur: geçici olarak izole edilmiş bireye, bu hafta geniş bir toplumsal birleşme ve anlaşma sürecinin gerçekleştiğini ve yayının hedeflediği dinleyicinin buna katılmadığını gösterir. Bu 'spontane'

olgusu sona ermiştir (haftanın bir tüketim birimi olduğu ABD'de ücretler haftalık olarak : hesaplamalar aya göre değil haftaya göre yapılır); hafta kendi üzerine kapanır ve bu küçük bireysel sürgündeki (tüm için dünyeviliğin ifadesi haline) alıcı olmayan kişiye diğerlerinin birliğini gösterir. Gerçekte, satın almayı engelleyen faktörler tamamen olumsuzdur: adam hastaydı, yoktu ya da meşguldü, reklamları fark etmedi, vb. Ya da daha doğrusu, soru

Şimdiye kadar ortaya çıkan: koşulları ve davranışları kendilerini sadece kendisiyle ilgili bir tür olumlu süreç olarak sundu. Seri sonuçların grup tarafından toplamlaştırılması nedeniyle şimdi bir açıklama ihtiyacı : en çok satılan plakların sayısıyla ilgili olarak, 'reklamları fark etmedim' sözleri olumsuz bir yarı-içsellik anlamı kazanıyor, oysa 'ilk on' olmasaydı

sadece bir dışsallık ilişkisine işaret eder. Ama şimdi, bu garantili müziğin ilk çubuklarını duyan seri birey, bu bilgiyi bir suçlama olarak deneyimler: (o hafta hiç plak almadıysa) temassızdı; (ilk giremeyen diğerlerini aldıysa) zevksizdi; ya da (reklamları fark etmediyse) şanssızdı. Neyse ki plaklar bir haftadan daha uzun süre dayanır; sahipleri bir hafta içinde onları dinlemekten bıkmaz. Suçlu taraf Cumartesi öğleden sonra hatasını edebilir: kaynaklarına bağlı söz konusu plaklardan birini veya daha fazlasını satın alacaktır. Bu seri eylemin 'kendiliğinden' satın alma töreniyle aynı zamanda doğrudur: ancak *dinleme* töreni – o başkalık kitlesi - her zaman mümkündür ve sonraki günlerde bunu istediği sıklıkta tekrarlayabilir.

Buradaki çelişki, törenlerin bütünleştirici gücünün, bir gruptaki tüm üyelerin dolayımlı ve fiili karşılıklılığından9 kaynaklanmasından kaynaklanmaktadır; ancak bir reklam grubunun ortak çabaları *dışında* asla var olmamış bir birliğin yalıtılmış tepkiselleştirilmesi, yalnızca birliği tasvir etmeyi ve başkalığı ayrılık olarak gerçekleştirmeyi başarır: çünkü birey, seçilen plağı Başkaları aracılığıyla ve Öteki olarak kendisi aracılığıyla dinler. 'En İyi Plak Ödülü' onu biraz daha bağımsız bırakır: elbette uzmanların etkilenir, ancak gördüğümüz gibi, kendi tepkisi ya sessiz memnuniyetsizlik ya da gönülden onaylama biçimini alır. 'İlk on' durumu ise oldukça farklıdır, zira burada mistifikasyon, plakları *bir* kez satın aldıktan sonra ona *diğer seçeneği* sanki kendi *seçimiymiş* gibi sunmaktan ibarettir. Reklam grubunun eyleminin onda, kendi kendiliğindenliğinin derinliklerinde tamamen kendiliğinden zevk aldıklarından zevk alarak Ötekilerle birleĢme gibi belirsiz bir proje ürettiğine yoktur; ancak projenin gerçekleĢmesi tam bir yabancılaĢmaya yol açar, çünkü yalıtılmıĢ tören onu kendi duygularında bile *Öteki olarak* kutsar. Bu operasyon onu sosyal ilişkilerinde bile kandıracaktır, çünkü ofisteyken ya da arkadaşlarıyla birlikteyken, plağı satın almış olan bir Öteki'yle karşılıklılık içinde iletişim kurduğunu , oysa – gördüğümüz gibi - onlar aslında sadece iyi örgütlenmiş kolektiflerin araçlarıdır.

Ancak bizim için önemli olan grubun pratiğidir. Onun amacı sentetik: koşulların izin verdiği kadar çok kayıt satmak. Bunun anlamı, pratik-atıl alanı manipüle ederek, ortak girişim düzeyinde yeniden toplanacak olan seri reaksiyonlar üretmektir.

Yani, inorganik madde gibi yeniden şekillendirilmiş ve dövülmüş. Bunun yolu da seriyi herkes için sahte bir bütünlük olarak oluşturmaktır. Herkesten, Ötekiler aracılığıyla, ortak bir alanın sahte bütünlüğüne ve gerçekte saf refleksif uçuşa yansıtılan bir belirlenim olarak dışarıdan kontrol edilen *, öteki-yönelim (l'extero-conditionnement)* olarak adlandıracağımız şeydir. Bunun birbirini tamamlayan iki yönü vardır: aşkın grubun *praksisinin* bakış açısından, seriliği antiphysis'e dönüştüren bir emek olarak görünür; seri bireyin bakış açısından ise, ortak alanın totalizasyonunda kendini birleştiren Öteki-varlığının yanılsamalı bir kavrayışı ve bu yanılsama temelinde kendisinde ve tüm Ötekilerde radikal başkalığın (dış grup tarafından yönlendirilen) gerçekleşmesidir. Kısacası, öteki-yönlülük başkalığı gidebileceği en son noktaya kadar götürür çünkü seri bireyin Ötekilerle aynı olmak için onlarla aynı şeyi yapmasını sağlar. Ancak Ötekilerle aynı şeyi *yaparak*, aynı olma şansını kaybeder, ancak herkes Ötekilerden başka ve Ötekiler de Ötekilerden başka olduğu sürece.

kendisi. Şimdi ortak alanın bütünselleştirilmesinde, uçuş çizgileri ('kitle iletişim araçları' tarafından yansıtıldığı gibi) özellikler ya da alışkanlıklar (*varoluş* anlamında*)* ya da gelenekler olarak ortaya çıkar l'- Böylece, farkına vararak, herkes bu özelliklerden, alışkanlıklardan ve geleneklerden, dış grup tarafından verilen sahte birlik içinde, bütünlük yapıları olarak ortaya çıktıkları *ölçüde* etkilenmeye başlar. Böylece onun başkalığı

Ötekiler yavaş yavaş onun için oluşturulur ve ona tanıtılır: eğer her cumartesi radyo dinliyorsa ve her haftanın ı numaralı plağını almaya gücü yetiyorsa, Öteki'nin plak koleksiyonuna, yani hiç kimsenin koleksiyonuna sahip olacaktır. Ancak reklam grubunun refleksif eylemi, her bir diğerini etkilediği için, yavaş yavaş hiç kimsenin koleksiyonu ile herkesin koleksiyonunu bir araya getirir. Orijinal durumunda, aslında, istatistiksel sonuçlar sistematik olarak hesaplanmıyordu ve kendilerini sürdürme (ya da) eğilimleri yoktu; eğer Amerika BirleĢik Devletleri'ndeki plak satıĢ rakamları *yayınlanmasaydı,* o zaman yıllık rakamlar incelendiğinde, genel sonuçların plak koleksiyonlarının çoğunun içeriğine etmesi gerektiğini varsaymak için a *priori* bir neden olmazdı: aslında kategorileri, eğitim seviyelerini, sosyal bağlamları, modaları ve bunların tanıtıldığı sektörleri vb. ayırt etmek gerekirdi. Böylece tek bir liste değil, birden fazla popüler liste olurdu; ya da daha doğrusu, belirli bir sosyal çevrede bir plağı satın almak bir diğerini satın almakla bağdaşmaz görünebilirdi. Ancak her hafta tek bir listenin oluşturulması ve dikkatlice yayılması, sosyal ve kültürel bariyerleri yıkma etkisine sahiptir,

homojenlik yaratma (hem yukarı hem de aşağı doğru çifte hareketle) ve bölgesel listeleri yavaş yavaş evrensel bir listeye asimile etme. Nihayetinde, hiç kimsenin olmayan plak koleksiyonu herkesin koleksiyonundan ayırt edilemez hale gelir - yine de hiç kimsenin olmaktan çıkmaz.

En azından geçici toplumlarda bu *praksisin* yararı hemen göze çarpmaktadır: ileri kapitalist ülkelerde serilik üzerindeki aşkın eylem, pazar için (herkes ve hiç kimse için ve dolayısıyla her birey için) bir dağıtım modeli ve tüketimin kontrolünü oluşturma eğilimindedir. Bu durumda reklamcılar arasındaki rekabet önemsiz hale gelir: ulusal düzeyde sanayi ve ticaretin farklı sektörleri, artan gelirlerden faydalanmak ve kitleleri (hareketsiz topluluklar olarak) yönlendirmek için az çok zımni bir anlaşmaya varır: (I) daha fazla tüketmek ve (2) bütçelerini yalnızca kendi ihtiyaçlarına ya da zevklerine değil, aynı zamanda ulusal üretimin da uyarlamak. Uzun süreli ihtiyatlılık ve mümkünse tasarruf (iç-yönelim) alıĢkanlıkları olan bir ücretli, ücretler yükseldiğinde tutumluluğunu korursa, öteki-yönelim teknikleri onun iç yönelimlerini Öteki'ninkilerle değiĢtirmek zorunda kalacaktır. Ancak seri birey çocukluktan itibaren öteki-yönelimli olarak üretilmediği sürece bu gerçekten mümkün değildir. Aslında son zamanlarda Amerika'daki bebek okullarında (ve elbette çocuğun eğitimi boyunca) herkesin tüm Ötekilerin ve dolayısıyla tüm sosyal çevresinin ifadesi olmayı öğrendiği, böylece en ufak bir dıĢ seri değiĢikliğin ona geri döndüğü ve onu dıĢarıdan baĢkalık içinde koĢullandırdığı gösterilmiĢtir.

Herkes, on binanın, sanatçının ya da arabanın vb. isimlerinin rastgele bir sırayla listelendiği gazete yarışmalarını görmüştür ve yarışmanın amacı, tüm *Diğerlerinin* yanıtlarının bir araya getirilmesiyle oluşturulacak hiyerarşi modelini (aslında ortalama hiyerarşi anlamına gelir) tahmin etmektir. Listesi bu listeye en yakın olan yarışmacı kazanır. Aslında her kim kazanırsa seçilirse, seçilirse, kamuya açıklanırsa ve ödüllendirilirse- bunu tüm Diğerlerinden daha mükemmel bir şekilde Diğer için yapar. Serilik ortamında onun pratik bireyselliği, (en azından bu özel durumda) başkalıkların uçuşunun bir birimi olarak Öteki'nin aracı olma yeteneğidir. zaten tekerrürün bu medyumistik ürünü olduğunu mu söylemeliyiz, yoksa *kendisini* saf *bir* serisellik öngörüsü *haline getirdiğini* mi? Cevap, her ikisi de ayrılmaz bir şekilde. Peygamberlik varlığının ve pasif faaliyetin ikircikli statüsü, basitçe diğer tüm yönlendirilmiş bireylerin statüsüdür. Bu asla üretim düzeyinde ortaya çıkmaz, hatta

Sömürücü bir sistem içinde bile yabancılaĢtırılmıĢ üretim, iĢin iĢçinin karĢısına düĢmanca bir güç olarak çıkmasına rağmen ya da hatta bu nedenle, iĢin kendisini özgür bir pratik iĢlem olarak ihtiyaç açısından tanımlamasıdır. Ancak yine de bu durumun yoğun sanayileşmiş toplumlardaki tüketicilerle sınırlı olduğunu düşünmek hata olur. Üretim ve piyasaları belirli bir bakıĢ açısıyla tahmin etme ve karĢılıklı olarak ayarlama ihtiyacının musallat olduğu her , öteki-yön giderek daha önemli bir rol oynamaktadır; kitleselleĢmiĢ bireyin gerçek ve yeni bir *statüsünü*, yani kontrol, yönetim ve dağıtım gruplarının kitleler üzerindeki doğrudan hakimiyetini temsil etmektedir.

Ancak grup ve kitle arasındaki bu yeni iliĢkiyi *yoktan var* edilmiĢ, biçim ve madde olarak ele almak, diyalektik rasyonalitenin tamamen yanlıĢ anlaĢılması olacaktır. Yeni olan tarihsel içerik ve onu belirleyen koĢullardır; *gerçekleĢen* ama kalıcı olan, burada ortaya çıkan birliğin sentetik biçimidir. Bu biçimsel bağlantı aslında her zaman bir içerik tarafından doldurulmuştur; ancak bugün, öteki-yön yapılarının içimizde ve çevremizde daha belirgin Tarihin bu anında belirgin olan şey, aslında bu yapıların tarihsel olayların kavranması için hayati önemidir. Bazı kolektif eylemleri aniden oluĢan grupların – kitlesel "spontenite "nin – ürünü ya da basitçe iktidardakilerin az ya da çok gizlenmiĢ faaliyetlerinin sonucu olarak görmek gibi üzücü bir eğilim vardır. Birçok durumda her iki yaklaĢım da yanıltıcıdır. Örneğin, daha önce de açıkladığım gibi ırkçılığın seriliği söz : ırkçılık her zaman Öteki'nin tutumudur. Ancak serilik - her ne kadar linçlere ya da pogromlara neden olsa da – örneğin Nazi rejimi altındaki Alman küçük burjuvazisinin aktif anti-semitizminin yeterli bir açıklaması değildir. Son zamanlarda yapılan bazı ustaca çalışmalar, tarihsel bir olgu olarak anti-semitizmin, *Öteki'nin ırkçılığının* sistematik öteki-yönlendirmesi açısından, yani bir grubun bir dizi üzerindeki sürekli eylemi açısından yorumlanması gerektiğini göstermiştir. Ve bu eylem öncelikle *düşünümselliği* ile tanımlanır: grup, dizinin içinde Yahudilere olan düşmanlığının pratik işaretlerini üreterek ya da üretilmesine neden olarak diziye ırkçılığını gösterir; bu işaretler – karikatürler, radyoda, gazetelerde ve duvarlarda durmaksızın tekrarlanan tanımlar, eğilimli bilgiler vb. - Nihayetinde herkes ve hiç kimse için standart *liste* ile aynı rolü oynarlar. Kısacası (kasıtlı olarak Maniheist, projektif ve sadist karakteristiklerini vs. bir an için göz ardı edersek) hem belirli bir canavarın somut tanımları hem de *dizinin yaratılmış formülü* olarak

bir bütünlük olarak kitleler. Bu mankenlerin herkeste uyandırdığı nefret Ötekine aitti; ama totalleştirici propaganda bu nefreti totalleştirici bir törenin zorunluluğu olarak Öteki-yöne . O zaman bu totalleştirici tören için gerekli ortamın yaratılıp yaratılmayacağı, yani küçük-burjuva kitlelerin *kışkırtılmış* bir pogromun pratikte hareketsiz ajanları haline gelip gelmeyeceği hükümete (Ötekilere başka bir yerden getirdiği ve daha sonra 'kitle iletişim araçları' aracılığıyla herkesin olası birliği olarak yaydığı kararlılığa) bağlıydı. Her halükarda, hükümetin emriyle bir Yahudi'nin tutuklanması ya da idam edilmesi, kitlelerde aynı ötekilik törenini pasif bir şekilde gerçekleştiriyordu; her şiddet eylemi geri döndürülemezdi, sadece insan hayatlarını yok ettiği için değil, herkesi ötekileştirilmiş bir suçlu haline getirdiği, liderlerin suçlarını *başka bir yerde* işlediği ölçüde benimsediği ve ötekinin içinde bir öteki olduğu için. Tersine, egemenin şiddet eylemlerinin kabulü, öteki-yönlendirme ortamında bir *varoluş* olarak, yönlendiren grubun aşkın eylemi aracılığıyla, yönlendirilmiş bir diziselliğin pasif etkinliği olarak her zaman bir pogroma dönüştürülebilir.

Ve bu *varoluş,* yeniden dönüşümünün üretebileceği pratik süreçle birlikte, her ikisi de diyalektik karakterde olan iki temel nedenden ötürü sahte bir birlik olarak kalır. Birincisi, en coşkulu rıza bile yalnızca direnç gösterememe ve dolayısıyla ayrılık anlamına gelir.87 İkincisi ve en önemlisi, bu geri döndürülemez öteki-yönelimin seri *kendisi* ayrılıkları, iktidarsızlığı ve başkalığın gerçek endeksini artırır. Aslında hem onaylanmış bir eylemde hem de pratik süreçte serilik (örneğin bir yağma ya da infaz anında) ayrılık için bir güç olarak yeniden ortaya çıkar, çünkü düşman bir gruptan gerçek bir direniş gelmemiştir ve gerçek olumsuzlamalar olarak serinin Ötekiler içinde çözülmesine yol açacak imha tehditleri yoluyla pratik bir totalizasyon söz konusu değildir. Aksine, savunmasız dükkanların ve ateşe kendi içlerinde dağıtıcı yıkım eylemleridir: faillerin birliğiyle hiçbir ilgileri yoktur (aksine, şiddet düzensizlikten doğar) ve dışarıdan,

87. Bu, belirli bir bireyin şiddet eylemlerini onaylamasının olası bir meydan okuma temelinde *de* ortaya çıkmasının imkansız olduğu anlamına gelmez; ancak egemen grubun pratiği her alanda ayrılıkları ibarettir, böylece birlik yanılsaması (kabul-pogrom) başka herhangi bir gerçekleştirme konusundaki seri bir yetersizlik temelinde ortaya çıkar. Polis rejimi güvensizliği ek bir ayrılık faktörü olarak ortaya çıkardığı ölçüde pogrom tek çözüm haline .

Herkesi, *bir öteki tarafından* bir araya gelindiğinde işlenen azami şiddetten *sorumlu olan öteki* haline getirirler. 'Kolektif sorumluluğun' seri sorumluluk olduğu düzeyde, verili bir öteki tarafından kabulü ya da reddi, tek ve aynı gerçeğin (söylemde) iki çelişkili ifadesidir. Ve bu seri sorumluluk – başkalık ortamında kesin, totalleştirici bir politikanın izdüşümü olarak – egemen grubun gücünü tam da totalleştirici törenin yanıltıcı şemasını sürdürürken herkesin iktidarsızlığını derinleştirdiği ölçüde arttırır.

Bu örnekle, ırkçı bir *varlığı* (ki genellikle incelenen) anti-semitik bir *hareketten* neyin ayırdığını göstermeye çalıştım; her şeyden önce, hükümet aygıtının ve onun kısıtlama ve propaganda alt gruplarının, hareketsiz toplantılar içinde *örgütlü eylem* denebilecek şeylere fırsat vermemeye dikkat ettiklerini göstermeye çalıştım. Her örgütlenme seriliği çözdüğü onları rahatsız eder. Dolayısıyla bu düzeydeki asıl sorun, kitlelerin örgütlü olmayan statülerini bozmadan onlardan organik eylemler çıkarmaktır. Bu noktada, 'örgütlü kendiliğindenlik' *(l'encadrement)* sorunu gündeme gelecektir: modern toplumlar, hem Doğu hem de Batı, örgütlü gösterilere örnek teşkil etmektedir. Bir geçit töreni – 1 Mayıs, 14 Temmuz, ı Ekim vs. - seri halka sıkı bir örgütlenme görüntüsü verir. Bir emir verilir: askerler, işçiler, köylüler, entelektüeller Pekin'de önceden var olan bir plana göre yürürler; yürüyüşü, hızını, durak sayısını vs. düzenleyen liderler vardır. Ancak herkesin diğerleriyle aynı Ğeyi yaptığı, kendi eylemini göre düzenlediği ve baĞat özelliği salt nicelik olan bu sözde grupların topluluk yapılarıyla hiçbir ortak yanı yoktur. YürüyüĞün düzenlendiği doğrudur; ancak egemen grubun bir üyesinin bu dıĞa dönük eyleminin sonucu, tam da onları öteki-yönlendirilmiĞlik statüsü altında tutmaktır. Bu birkaç örnek, çok yüzeysel olarak incelenmiş da, Devletin somut toplumla ilişkisinin, en iyi durumlarda bile, asla başka bir yönü aşamayacağını görmeyi sağlar – nokta burada geliştirilemez veya kanıtlanamaz. [88]

88. İşe alma biçimi 'demokratik' olsa bile, bu yine de bir ortak seçenek meselesidir: egemen grup, seriler serisiyle karşı karşıyadır ve seriliklerini standart listeler biçiminde onlara yansıtarak onları belirleyen *organlarıdır*. Her türlü seçim sistemi, seçmenler kümesini başka bir yönlendirme için pasif bir malzeme olarak oluşturur; ve seçim sonuçları, ilk on albümün müşterilerin *beğenisini* temsil etmesinden daha fazla ülkenin *iradesini* temsil etmez. Sadece

7 *Bürokrasi ve Kişilik Kültü*

Böylece egemen bir grup kolektiflerin ataletini artırır ve onun aracılığıyla yönetir. Ancak, yukarıda da söylediğim gibi, diziselliğin egemen üzerinde nasıl bir etki yarattığına dair kısa bir açıklama yapmak faydalı olacaktır. Bu konuda zaten çok fazla yorum var, bu yüzden üzerinde uzun uzun durmayacağım. Gördüğümüz gibi, egemenin topluluğu (alt gruplar ve organlar), hiyerarÇi durumunda aygıtları kitlelerle doğrudan temas halinde olan ve çok yanıltıcı bir Çekilde kadrolar, çekirdekler, irtibat örgütleri vb. olarak adlandırılan Çeyleri oluÇturan karmaÇık bir sistem oluÇturur. Gerçekte bunlar, eylemsizlikleri seri eylemsizlikle temas halinde olan yüzeyi oluşturan inorganik araçlardır ve üst gruplar tarafından tanımlanan rolleri, *Diğerleri*'nin diğer-yönlülüğünü manipüle etmektir. Bu alt grupların serilerle çevrili olduğunu daha önce gözlemlemiştim; ve gösterdiğim gibi, ayrılıkta, tum içinde serileşirler, Herkes yalnızca kendine egemen olur; ancak, Öteki'nin ortamında, *başka yerdeki* egemen ötekidir. Öte yandan, ötekine-yöneliklik kitlelerin edilgenliğine dayanır; ama bu edilgenlik onların kendi edilgenliklerini koşullandırır: birincisi, ötekine-yönelik olanlar için kendileri standart listelerin, katılaşmış zorunlulukların vb. cisimleşmesi haline gelirler ve tek bir taşlaşmanın birliği içinde yasanın -yani evrensel bir güç olarak kendini ürettiği ölçüde birey-olarak-egemenliğin- temsilcileri olurlar.

Bu çifte taşlaştırmayla, duruma göre ya değişimi ortadan kaldırmayı ya da kontrol etmeyi kastediyorlar. Bu alt gruplar, merkezi otoriteler ile seriler arasında *gerçekten* arabuluculuk yapabildikleri sürece *pratik* bir görünüme sahip olurlar. Ancak böyle bir arabuluculuk kendisini kalıcı bir işlev olarak tesis edemez: bir grup iki grup arasında, bir birey iki topluluk arasında arabulucu olabilir; ancak egemen *praksis* seriyi iktidarsızlık ve güçsüzlük içinde tutmaya kararlıysa, seri ile egemen arasındaki arabuluculuk devam edemez.

Kitleler arasında bir 'iradenin' olası tezahürü, kurumların ataletine ve iktidarsızlıklarına dayanan egemenliğe karşı devrimci gruplaşmalarıdır. Pasif bir araç olarak seçimler değişim getirebilir
- önemsiz de olsa - egemen organın bileşiminde yer alırlar; ancak hiçbir zaman hükümet politikasını değiştirme iddiasında bulunamazlar (buna eşlik eden koşullar zaten değiştirecek nitelikte değilse).

başkalık. İhtiyaçlar, biyologlar, doktorlar vs. tarafından ölçülebildikleri ölçüde *dışarıdan* belirlenecek ve mümkünse karşılanacaktır, ancak gerçek bir talebin nesnesi oldukları ölçüde değil. Bunun nedeni, seri yapılarının bireylerin talep temelinde bir grup engellemesi ve diğer yönün görevinin sürekli olarak yeniden gruplaşmayı gerçekleştirme eşiğini yükseltmek olmasıdır. Öteki'nin dünyasında (ki bu hükümetin dünyasıdır) bazen şiddet, reddetme, acil durum ve hatta isyanlar meydana gelir: ancak çabucak bastırılan bu tür karışıklıklar *asla* bir ders ya da halkın hoşnutsuzluğunun derinliğinin bir göstergesi olarak hizmet etmez, çünkü isyan eden ya da talepte bulunan her zaman Öteki'dir: Öteki, yabancı, şüpheli, sorun çıkaran. Özellikle *sorun çıkaran* kavramı, egemen grubun bir üyesi, yani insan çokluklarının tek ontolojik statüsünün ötekine yönelik pasiflik olduğuna ikna olmuş bir görevli için anlamsızdır. Bu pasifliği genel çıkarlar ışığında kontrol eder; sorun çıkaran ise aynı pasifliği kendi bireysel çıkarları (ya da başka bir kesimin çıkarları) ışığında kontrol eden bir egemen karşıtıdır. Bu noktada Sorun çıkaranı eleştiren lider, bir Öteki sırtından, yani Öteki olarak bir s elf -eleştiri yapar

Dolayısıyla, düzenlemelerden doğrudan sorumlu olan alt grup açısından halkın hoşnutsuzluğu diye bir şey *asla* söz konusu olamaz ve bunun nedeni hoşnutsuzluğun bir grubun pratiği ve *varlığı olması* ve seri tüzüğün yeniden gruplaşma olasılığını ortadan kaldırmasıdır. Alt gruplar ve seriler arasındaki ilişki şeyleşir*:* artık seri birleştirici, yani seri bir yapıdan doğan ve serilik eylemlerini yorumlamayı mümkün kılan şemalar aracılığıyla seri üzerinde maddi olarak hareket etmekten başka bir şey yapmazlar. Yerel lider ile yönetilen birey arasındaki fark neredeyse algılanamaz: her ikisi de serileştirilmiştir ve her ikisi de seri olarak yaşar, hareket eder ve düşünür; ancak lider O'nun seriliğini düşünür ve diğer yönlendirilmiş seriler üzerinde seri olarak hareket eder. Böylece yerel düzeyden tepeye hiçbir Şey aktarılamaz, çünkü popüler dizilerden, dizileŞtirdikleri lidere aktarılan hiçbir Şey yoktur. İşte tam da bu nedenle yerel lider, üstleri için egemen ve tek sesli bir *praksisin* nesnesidir. O, insan malzemesini karıştırmak için bir araçtır ve inorganik bir madde parçasından fazlası değildir. Özerkliği ve yetkileri, işlevi gereği halkın taleplerini üstlerine insani zorunluluklar olarak ifade ederse, reci procity'ye yol açabilir. Ancak bu talepler ve

zorunluluklar *mevcut değildir:* bu da basitçe onların hala başkalık tarafından felç edilmiş yaşayan, acı çeken bireyin ürünü olduğu anlamına gelir. Gelecekte bir zaman kendilerini gösterecek olurlarsa, bu tüm aracılığı reddeden ve kendi egemenliğini kuran bir grubun talepleri olacaktır; talepler her zaman *çok geç* 'bilinir'. Bunun nedeni ya varlıklarının olmaması ve devrimci olarak ortaya çıkmaları ya da koşullara bağlı olarak ifade edilmeden kalmalarıdır. Üstü için yerel lider, kitlelerin ataletinin hareketsiz bir garantisidir ve kitleler ona kendileri adına egemenden talepte bulunma karşı gücünü sunmadıkları ya da o bunu kabul etmediği için bu *hale* gelir.

Böylece, ikincil faillerin , bir sonraki 'yukarı' seviyeye, üstün bir serilik örneği olarak görünür; ve pasiflikleri, öteki-yön tarafından işlenecek bir malzeme haline gelir. Ancak bu hiçbir şekilde herkesin şüpheli olmasını engellemez, çünkü operasyonları özgür, pratik bir inisiyatif olarak gerçekleştirilebilir ya da başka bir deyişle, bir bireyin kendi pratik alanını dolduran serilikler üzerindeki bireysel egemenliği olarak kendini ortaya koyabilir. Hem öteki-yönelim *hem* de terör, yerel liderlerle iliĢkili olarak, gerçek faaliyetin yerine her düzeyde iĢlenmiĢ maddenin atıl pratiğini geçirme amacına sahiptir. Böylece her düzey, daha alt bir düzeyin faillerine inorganik nesneler olarak davranır ve üst düzeyle iliĢkilerinde güvencelerini ve özgür desteklerini kaybeder; etkili olduğu ölçüde o da seri hale gelir. Bu, hiyerarşi boyunca, dışsallık yasaları tarafından yönetilen nesnelerin, bu yasalara ve diğer [in-]organik yasalara göre altlarında yer alan diğer nesneleri yönettikleri anlamına gelir; ve her seviyede, alt seviyedeki malzemeyi hareket ettirmeyi mümkün kılan yasaların birleşiminin kendisi, bu seviyedeki liderlerin içinde, onların üstünde yaratılan yasalarının bir birleşimi tarafından üretilir. Sistemin felci zorunlu olarak en tepeye doğru giden serilerden yükselir, tek başına egemen (ister küçük bir grup ister bir birey olsun) etkilenmeden kalır. Ya da daha ziyade totalleştirici bir birey olarak pasiflikten etkilenir; aşağıdan, hiyerarşinin derinliklerinden inorganik hale gelir; ama onu bir şeye dönüştürebilecek bir üst yoktur.

Grubun bu yeni yapısında Şu özellikleri gözlemleyebiliriz: hiyerarĢinin her seviyesinde herkes daha alt seviyedeki aktörler üzerinde *olası* bir egemendir ya da *olası* bir düzenleyici üçüncü taraftır (ajitasyonda ya da grup oluĢturmada inisiyatif almak); ancak herkes bu olasılıkları kendine duyduğu güvensizlikten dolayı *reddeder*.

ve üstlerinin gözünde şüpheli olma korkusu. Gerçekten de akranlarına karşı rehin tavrını benimser ve onlarınkine sahip çıkabilmek için kendini eylemsizliğe bağlar: ayrılık ve tekrarlama, reddettiği ayrık çokluğun yeniden ortaya çıkmasını teşvik . Eşitlerinin değişen başkalığı, içselleştirilmiş çoğulluğu dışsallık ilişkileri içinde çözer. Yukarıda gözlemlediğimiz ilişkilerin dışsallaştırılması, kurum olan kişide (ve tüm benzerleri aracılığıyla) gerçekleşir. Ancak egemenliğin yapısı her düzeyde kurumsal bir yeniden içselleştirme olarak kendini üretir; ve böylece herkes üst düzeye bakarak egemenden sürekli bütünleşme talep eder; organik bireyselliğini kontrol edilemez bir çokluk faktörü olarak kendi içinde eritir ve bireysel varoluşu için bir ötekinin özgür bireyselliğinden başka hiçbir garanti bulamayarak üstün organik birliğinde akranlarıyla birleşir.

Bu üçlü ilişki – aşağı çokluğun öteki-yönlendirmesi; eşler düzeyinde güvensizlik ve serileştirme (ve serileştirilmiş) terör; ve üstün organizmaya itaat ederek organizmaların yok edilmesi
- Bu da insanların saf bürokrasi dediği şeyi oluşturur. Egemenliğin, grubun kurumsal bir anından başka bir şey olmadığı zamanlarda, egemenliğin kendisinden ortaya çıktığını gördük; ve şimdi de, hiyerarşinin tepesindeki çok küçük bir nokta dışında, en alttaki ataletin bir sonucu olarak, insanın tamamen bastırılması olarak kendini ortaya koyduğunu görüyoruz. Biçimi ve diyalektik anlamı açıktır: kitlelerin iktidarsızlığı egemenliğin desteğidir ve egemenlik onları mekanik yasalar -yani öteki-yönelim- aracılığıyla manipüle etmeyi üstlenir; ancak bu *iradecilik* (yani insanın insan üzerindeki pratik egemenliğinin olumlanması ve en alttaki pratik-eylemsiz statünün uyumlu bir şekilde sürdürülmesi) zorunlu olarak en üst düzey hariç her düzeyde insanın mineralleşmesi anlamına gelir. Kendini her yerde özgürlüğün karĢıtı olarak ortaya koyar ve tüm gücüyle kendini yok etmeye çalıĢır. Böylece kitlelerin iktidarsızlığı egemenin iktidarsızlığı haline gelir; tepedeki yarı felçli insan ya da alt grubun, her birinin diğerini harekete geçirmesi gereken mekanizmalar piramidini sürdürmesi imkansız hale gelir. Güçlerin bürokratikleĢmesinin tarihsel elbette tarihsel süreç içinde ve zamansal bütünleĢme yoluyla tanımlanır. Ancak konumuz bu değildir. Temporalizasyon açısından diyalektikle ilgili olan Şey birkaç kelimeyle ifade edilebilir. Devletin sınıf çatıĢmalarıyla bölünmüĢ bir toplumda bir kısıtlama aygıtı olduğu durumlarda, bürokrasiden -egemene yönelik sürekli **tehditten-** kaçınmak, sınıf çatıĢmalarından kaçınmaktan daha kolaydır.

Sosyalist bir toplumun inşası: sınıflar arasındaki gerilimler, kısmi ve az ya da çok örgütlü mücadeleler ve gruplaşmalar – seriliklerin gelişen bir çözülüşü olarak – 'kamu güçlerini' daha karmaşık bir eyleme zorlar ve onları geçici de olsa egemene meydan okuyan topluluklarla karşı karşıya getirir. Ötekilerin öteki yönü aracılığıyla onlara karşı esnek, yaşayan bir *praksis* tanımlamak zorundadır: kaynaşmış grubun ışıltılı yaşamı ya bürokrasinin kurt yeniği eski egemenliğini reddedecek ya da, eğer zaten kendini göstermişse, sürekli bir tehlike olarak, egemenin en bürokratikleşmiş biçimde, yani polis olarak kurulmasını engelleyecektir.

Egemen grubun işlevlerinin mutlak bir taşlaşması olarak polisin her şeye gücü yetmesi, iktidarsızlık ayrımına dayanır; polis-devletin ve kullanabilmesi için böyle bir ayrımın var olması gerekir: Levi-Strauss'un mükemmel ifadesiyle 'sıcak' bir toplumda, sınıf mücadelesinin tüm biçimlerinin (ezilenler *ve* ezenler arasında) serilik statüsüne *karşı* sürekli canlı olduğu bir toplumda, egemenin eylemi bir *siyaset* olacaktır. Temsil, her zaman arka planda olsa da, antagonizmalar kadar kullanılmayacak (öteki-yön kısmen ortadan kalkacak ve klasik 'böl ve yönet' biçiminde yeniden ortaya çıkacaktır), taktik ve strateji aygıtlar tarafından işlenmek zorunda kalacak ve egemenliğin dolaşımı her iki yönde de sağlanacaktır. Yardımcı görevlinin görevi elbette halk gruplarının taleplerini *ifade* etmek değil, bu gruplar ve özellikle de talepleri hakkında *bilgi vermektir*. Bu ona bir tür *yarı-arabuluculuk* işlevi sağlayacaktır; diziselliğin etrafında çözülme tehlikesi onu, tehdit ve aciliyeti acil eylem gerektiren hayati bir düşman *praksisle* karşı karşıya getirebilir. Fiilen böyle bir Ğey gerçekleĞmese bile, tâbi fail kendi imkânları dâhilinde böyle bir inisiyatif *alma kapasitesine sahip* olarak tanımlanır. Öte yandan, belirli bir çelişki, egemen grubu, bireyin ve evrenselin birliği olarak, kendisini kendisi için konumlandıran

onu üreten ve kendi aygıtı olarak sürdüren (ona para ödeyen) egemen sınıfa karşıtlık. Egemenin bağımlılığı, gördüğümüz gibi, şüphe götürmez; ama özerkliğin sürekli olumlanması da öyle

her seviyeyle ilgili olarak. Bu, koşullara göre değişen ve egemen sınıfın güç gruplarında çeşitli fetih yöntemlerini belirleyen bir gerilime yol açar: ozmoz (hükümet yetkilileri ve ekonomik gruplar arasındaki düzenlenmiş değişimler), sızma, nüfuz (doğrudan ve dolaylı), vb. Egemen grup, genel olarak kendi iktidarını değiştirmeyi amaçlayan bu yöntemlere karşı kendini savunur.

sürekli teyakkuz halinde olmaktır. Ancak bu teyakkuz ya da beyaz terör, gerçek terörün felç edici etkilerine sahip değildir, çünkü bu özel durumda sorun, egemeni asıl müttefiklerinin aşırı istekli endişelerine karşı savunmaktır. Elbette, uzun vadede onun meşru egemenliğini ya da *pratiğinin* doğruluğunu etmeyi hayal ederler; ancak kısa vadeli hedefleri bir kenara bırakmaya (ya da önermeye), bazı operasyonlar vs. önermeye ya da (eğer bir isyan) keskin bir bastırma için bastırmaya çalışırlar. Tüm bunların egemen grup tarafından *bütünleştirilmesi* gerekir: önerileri devralabilir, kabul eder görünürken *pratiği* içinde eritebilir vs. ama ne *a priori* reddedebilir ne de görmezden gelebilir. Bir yanda egemen sınıfın (baskı grupları tarafından ifade edilen) istekleri ve ortak talepleri ile diğer yanda *praksis* olarak egemenlik arasındaki bu içselleŞtirme bağı, deyim yerindeyse egemenin sınıfsal varlığını temsil eder. *En azından* bir seri topluluk ile tepe arasında gerçek aracılar haline gelmek için belirli alt aktörleri gerektirir: ve bu seri topluluk, baskı grupları – hükümetin politikasına karşı – bağımsız öteki-yön sektörleri yaratmak için kendi içinde sürece sadece egemen sınıftır.

Bu açıklamalar, egemenliğin üstünlüğünü kanıtlamak için tasarlanmamıştır. Burjuva demokrasilerindeki gruplar, daha ziyade yaşamlarını ifade ettikleri toplumsal çelişkilerden türettiklerini göstermek içindir. Egemen bir grup, amansız homojenliğiyle *her pratik* kendi içinde bütünleştirdiğinde, başka bir deyişle grubun tekeline sahip olduğunda ve bu gruplaşmalar gruplaşması kendisini son kertede pasif serilikler üzerindeki doğrudan hakimiyeti ve katı öteki-yönlendirme tanımladığında, Ve bu egemenlik (monarşik ya da burjuva devleti gibi) sınıfsal bir ürün olmadığında ve zorunlu olarak işbirliği yoluyla devşirildiğinde, meşruiyetini kendisi için ve kendisi tarafından , egemen piramit, aşkın görevlerinden olarak boşlukta kendi kendine dönecektir. Egemen bir sınıfın (örneğin sermayenin) kurtulacak ve yalnızca kendisine karşı, yani ayrışma ve kurumsallaşma tehlikelerine karşı mücadele etmek zorunda ; ve bürokratikleşmeye yol açacak olan da tam olarak kendisine karşı verdiği bu mücadeledir. Bugün hiç kimse sosyalist bir devrimin ilk aşamasının proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirdiğine inanamaz. Ancak, sürekli bir hal durumunda ve iyi bilinen devasa görevlerin ışığında, devrimci bir grup kendini kurumsallaştırmış ve böylece egemen olarak kendi meşruiyetini üretmiş ve gruplaşma olanaklarını tekeline alarak, pratiklerle serilikleri harekete geçirmiş ve düzenlemiştir

öteki-yönelim. Aslında, diyalektik Aklın kendisi aracılığıyla, egemen bir kurumsal grup tarafından seri bireylerden oluĢtuğu varsayılan bir grup oluĢturulmasının (ister sendikalar isterse diğer alaylı oluĢumlar olsun), ancak üyelerinin hepsinin egemen gücün ve bu alaylı oluĢumun taĢıyıcıları olduğu ölçüde grubun kendisinin yeni bir farklılaĢması ve uzantısı olabileceği , En alt düzeyde bile olsa, seri bireylerin Öteki-oluşunu grup-içinde-oluşa dönüştürmez, daha ziyade sahte, sabitleyici bir totalizasyon yoluyla yeni bir yoğun öteki-yön sektörü tanımlar. En diktatör Devletin gerçek gücünün sınırı, kendi dışında bir grup yaratamamasıdır: yapabileceği tek şey, koşullar elverdiğinde, bir dereceye büyümek ve kendini farklılaştırmaktır (yeni alt gruplar üreterek). Atıl topluluklar doğrudan ürettiği belirlenimlerin tek etkisi, bunları – verili bir yer ve durumda - aktarmasıdır.

- seri düzeyden 'öteki-yönelimli bölge' düzeyine yükseltmektedir. Aslında her grup, kendi totalleştirici hareketi kendi egemenliğini kurmanın soyut olasılığını içerdiği ölçüde, *praksisinin* özerkliğini ortaya koyarak kendisini *ya* Devletin dışında (sübvansiyonlar, resmi teşvikler vb. yoluyla onunla az çok doğrudan bağlantılı olsa bile) *ya da* öncelikle Devlete karşıt olarak, çekimserlik, pasif direniş, itaatsizlik veya isyan pratiği yoluyla onun aşkın egemenliğinin bir ihbarı ve reddi olarak oluşturur.

Sosyalist dünyanın iç , kaydedilen muazzam ilerleme sayesinde, bürokratikleĢme, ademi merkeziyetçilik ve demokratikleĢmenin nesnel zorunluluğunu ortaya koymaktadır: ve bu son terim, egemenin *grup* üzerindeki *tekelini* yavaĢ yavaĢ terk etmesi gerektiği anlamına gelmelidir (sorun iĢçi komiteleri düzeyinde ortaya çıkmaktadır). Aslında, en azından SSCB'de, Sovyet burjuvazisinin yıkımı uzun zaman önce tamamlanmıştır. Bu, 'proletarya diktatörlüğü'nün, diyalektik aklın biçimsel yasalarını yanlış anlayarak çok aceleci bir şekilde inşa edilmiş iyimser bir kavram olduğu anlamına gelir: SSCB'de böyle bir diktatörlük için *çok erken* olduğu bir zaman vardı: gerçek diktatörlük, proletaryanın kendisine vermediği bir delegasyon adına, yok edilme sürecinde olan burjuva sınıfı, köylü sınıfı ve işçi sınıfının kendisi üzerinde iktidar uygulayan kendini sürdüren bir grubun diktatörlüğüydü. Kitlelerin bakış açısından bu grubun egemenliği ne meşru ne de gayrimeşru idi: pratik meşruiyeti, egemenin kendi gayrimeşruluğunu hataları ve suçları ile inşa gerçeğinin ipucuydu: Tarihin yargısı budur. Bugün

artık çok geçtir ve asıl ortaya çıkan sorun, Devlet'in giderek daha geniş ve daha kapsamlı öteki-yönelimli seriler lehine sönümlenmesidir.

Ve proletarya diktatörlüğünün (gerçek bir diktatörlük olarak) işçi sınıfının totalizasyonu yoluyla iktidarın uygulanması) hiçbir zaman gerçekleşmemiş olması, bu fikrin saçma olduğu, aktif, egemen grup ile pasif serilik arasında piç bir uzlaşma olduğu gerçeğidir. Tarihsel deneyim, sosyalist toplumun inşasındaki ilk anın – hala soyut olan iktidar düzeyinde ele alırsak – ancak bürokrasi, Terör ve kişilik kültünün çözülmez bir şekilde bir araya gelmesi olabileceğini inkar edilemez bir şekilde göstermiştir. Bu ilk aşama, bazı korkunç aksiliklere rağmen sonuna yaklaşıyor gibi görünmektedir; ve her halükarda, bugün yeni bir sosyalist rejimin kurulduğu *her yerde*, dünyanın yarısının gelişmekte olan sosyalizasyonu, bu yeni devrimi 1917 devrimini karakterize edenlerden oldukça farklı bir konjonktür ve tarihsel bütünlük içinde üretecektir. Bizim bakış açımıza göre, proletaryanın diktatörlük kurmasının imkansızlığı, herhangi bir grubun diktatörlük kurmasının imkansız olduğu gerçeğiyle biçimsel olarak kanıtlanmaktadır.

kendisini bir hiper-organizma olarak oluşturur." Bürokratik "terör ve kişilik kültü, kurucu diyalektik ile oluşturulmuş diyalektik arasındaki ilişkinin bir başka ifadesidir, yani

(görevlerin çoklu farklılaşması yoluyla) ortak bir eylemin, kendisini sürekli olarak kontrol etmek ve bireysel bir birimin aşılamaz biçiminde birleştirmek için pratik kendi üzerine düşünmesi gerekliliği. Stalin'in Parti ve Devlet olduğu *doğrudur*; daha *doğrusu* Parti ve Devlet Stalin'di. Ancak onun şiddeti, belirli bir süreçte, iki diyalektik arasındaki şiddetli çelişkinin, yani oluşturulmuş *praksis* olarak grubun, kendi içinde barındırdığı ve ortak içsellikte çokluğun bir işlevi olduğu ölçüde dönüştürdüğü ve *aştığı* bu organik indivi ikiliğin statüsünü aşmasının imkansızlığının bir ifadesidir. Bununla birlikte, düzenleyici üçüncü tarafın ontolojik ve pratik statüsünün aşılamazlığı, topluluklara atfedilen *fiili* ve dolayısıyla anlaşılmaz bir sınır değildir: eleştirel soruşturmanın yarı saydamlığı içinde, kurucu diyalektiğin gelişimi sırasında, özgür, organik bir *praksis* ve insani bir karşılıklılık ilişkisi olarak nasıl ortaya çıktığını gördük. Başka bir deyişle, kurucu diyalektik, kendini *eylemin Nedeni* olarak üretirken ve yapılarını zamansallaştırmanın ışığında gerçekleştirirken, ortak *praksisin* olanaklarını ve olanaksızlıklarını zaten belirler*; doğallaştırır*

(doğa) oluşturulmuş Akıl. Bu şekilde oluşturulmuş Akıl kendi anlaşılabilirliğini – ortak eylemin yapılandırılmış mantığı olarak - oluşturucu Akıl'dan türetir: ve eğer eleştirel araştırmamız ikinci diyalektiğin biçimsel , *praksis* ve süreç olarak çifte karakteriyle, kapsamı ve sınırlarıyla, pratik atıl alan ve serilik çözülmeleri açısından kavramamızı sağlıyorsa, bu yeterlidir.

AraĢtırmamız anda değiĢen bir dizi açıklamaya : Kendini örgütleyen grubun pratik birliği, nesnesinde, dıĢındaki gruplarda yatar; bir giriĢimdeki her katılımcıdan bir anlığına "dıĢlanan üçüncü taraf" *(tiers exclu)* olarak geçer; ve teorik ve pratik olarak egemenin faaliyetinde yeniden ortaya çıkar. Ancak, bireysel eylem anlarının birliğinin aktif bir geliĢimin birliğinde yattığı Ģekilde, grubun *içinde* asla gerçekten verili değildir. Öte yandan, grubun gerçek gücünü üyelerinin her birinin iktidarsızlığında hemen görebiliriz: bu iktidarsızlık işlevlere maddi bir gücü kazandırır ve onları vurma, ezme vb. yeteneğine sert, ağır organlara dönüştürür. Dolayısıyla, maddeye saplanmış bir *praksis* olarak grubun gerçek etkinliği onun maddeselliğinde, yani oluş-sürecinde yatar. Ancak, *praksis* süreç olduğu ölçüde, hedefler teleolojik karakterlerini kaybederler. Gerçek amaçlar olmaktan çıkmaksızın, kader haline gelirler.

7

Tarihin Yeri

Bütünleştirme olarak diyalektik araştırma: somutun düzeyi, tarihin yeri

1 *Grupların ve Kolektiflerin Karşılıklılığı*

Grup, kolektiflerin az ya da çok tamamen çözülmesinden ve ortak bir *praksisin* birliğinden ortaya çıkar. Ve bu *praksisin* nesnesi ancak serilerin aracılık ettiği ya da etmediği diğer gruplarla ya da diğer grupların aracılık ya da etmediği hareketsiz bir araya gelişle ya da serilerin ve grupların aracılık ettiği ya da etmediği işlenmiş maddeyle ilişkili olarak .

Ancak grubun içinden çıktığı kolektif, çözülmekte olan *praksisinin* en azından yüzeysel bir izini taşıyorsa, o zaman ortak eylemin sonucu da, diğer özelliklerinden bağımsız olarak, kolektifin ve işlenmiş maddenin bir belirlenimi olmalıdır. Dolayısıyla, bir anlamda, grubun nesnel gerçekliği (pratik nesnelleşmesi) kolektif ve inorganik olandır. Başka bir deyişle, grubun *praksisine* dışında, nesnelleşmesinin aşkın ortamında baktığımızda, üç temel özellik tarafından tanımlandığını görebiliriz.

(I) Pratik alanını oluŞturan sosyal ve fiziksel materyalde yeni ve birleŞtirici gerçeklikleri pratik olarak gerçekleŞtirir. Kendisine komşu olan dost ya da düşman gruplarda, iç düzenlemeler sırasında hem *acı çeken* hem de yeniden benimsenen belirli değişiklikleri *doğrudan* üretir. *Dolaylı* olarak, sadece ortak alandaki varlığıyla (çeşitli düzeylerdeki her topluluk için pratik bir alan olarak), *uzaktan* dönüşümler üretir, yani alanın totalleştirici dönüşümü yoluyla uzaktaki gruplar tarafından yeniden benimsenen düzenlemelere neden olur. Alan, etkin bir şekilde, pratik totalizasyonun sentetik bir birliği olduğu için, başka bir grubun alanın dışında bir grup olarak uzaktan ortaya çıkması

ÇeĢitliliğin totalleĢtirilebilir yeniden totalleĢtirilmesi (ve unsurların bir tür korkunç, geçici özerklik içinde totalleĢtirici karĢılıklı *koĢullandırılması* olarak) her grubu, *sistemin tüm iç referanslarının radikal* bir biçimde *değiĢtirilmesi* ve böylece grubun kendisinin en azından gerçek dıĢı bir anlamlandırma olarak *yeniden totalleĢtirilmesi yoluyla* değiĢtirilmesi tehdidiyle karĢı karĢıya bırakır. Bu pratik sonuçların kısmi bir baĢarısızlığı mı yoksa baĢarıyı mı temsil ettiği sorusu Ģu anda bizi ilgilendirmemektedir. Açık olan Ģey, bir *praksisin* etkinliğinin doğrudan somut hedefiyle bağlantılı olduğu ve burada *gerçekleĢtirdiği* farklı eylemlerin hepsinin *araĢtırmanın her düzeyinde ve mevcut tüm gruplar tarafından* ortak bir alanda *birleĢtirildiğidir.*

(2) Bu sentetik sonuçlar zorunlu olarak *yabancılaştırılmış* olsa da Yabancılaşmanın ortaya çıktığı an, nesnelleşmenin gerçekleştiği an olmak zorunda değildir. Özgür, yalıtılmış bir *praksisin* yabancılaşması – pratik-inert alanda meydana geldiği gibi – anlık olmak zorundadır çünkü bu sözde yalıtılmışlık zaten kendi içinde inorganik olanın dolayımıyla yaratılan bir iktidarsızlık statüsüdür. Ancak ortak *praksisin* nesnelleşmesi dolaysız, tam bir başarı olabilir: grup iktidarsızlığın olumsuzlanması olduğundan, başarısı hüküm süren güç ilişkileri tarafından koşullandırılır. Bir ordu düşman ordusunu yok edebilir ve yenilmiş ülkeyi tamamen işgal edebilir. Ancak bu *nesneleştirme* nihayetinde hareketsiz bir nesne ve gelişen içinde bireysel bir gerçeklik olduğu , zorunlu olarak temellük edilir ve yabancılaştırılır. Pratik alandaki mağlup gruplar bile bu alanın kendisini manipüle edebilir ve nesneyi her türlü tek anlamlı, tartışmasız anlamdan yoksun bırakan gerçek bir çok değerlilikle donatabilir. Başka bir deyişle, üretilen nesne kendi içinde çok boyutludur ve farklı anlamlarının çelişkili olmayacağına dair hiçbir garanti yoktur. Bunların kendilerini gruba, *başka* bir yerle ilişkili, gerçekleşmesi mümkün olmayan anlamlandırmalar olarak sundukları da açıktır. Dolaylı, antagonistik bir karşılıklılık yoluyla nesne, totalleştirici grupların gelişen totalleşmesiyle işaretlenmiş olarak geri döner: güvenlik içinde çok boyutlu olarak ortak alan, nesne ve grup arasındaki arabuluculuk haline gelir. Ancak grubun hakikati nesnesinde yattığından, gerçekleĢtirilen Ģeyin nesnel boyutlarının pratik çoğulluğu aktif topluluğa geri döner ve tam da kendi zaferinin diğer toplulukları değiĢtirdiği ölçüde onu değiĢtirir.

Bu, tarihsel kuşkuculuğa geri dönmemiz gerektiği anlamına gelmez – *tam tersine;* ancak bu çoklu anlamların ancak aşağıdaki *hususların* mümkün olduğu bir bakış açısıyla bütünleştirilebileceğini kabul etmeliyiz

Ortak alanın tüm gruplarını ve tüm pratik , yani *tarihsel bir bakış açısıyla* bütünleştirmek. Bununla birliktegrup *bu* pratik başarıdan sağ ve kendini örgütleyip sürdürse bile, insanlığın 'ilk insanlarla' başlayan ve 'son insanlarla' bitecek olan tek bir zamansallaşmanın gelişiminde kendini tarihselleştirdiği fikrinden vazgeçmeliyiz: diyalektik soruşturma, burada da zamansal bir hiper-organizmanın yokluğunda, artzamanlı totalizasyonu sanki özgür, bireysel bir zamansallaşma gibi ele aldığımızı ortaya koyar. İnsanlık *tek bir* İnsan olarak ele alınır: bu, oluşturulmuş diyalektiğin yanılsamasıdır. Aslında *birçok* zamansallaşma vardır; benim aklımda olan, kuşaklar olarak bilinen artzamanlı çoğullaşmalardır. Her kuşak önceki kuşağın doğal ve toplumsal ürünüdür; ancak her kuşak kendini bir öncekinden ayırır ve *praksisinin maddi* bir *koşulu* olarak bir önceki *praksisin* nesneleşmesini, yani bir önceki kuşağın varlığını aşar, öyle ki bu varlık tam da bu aşma yoluyla yeniden düzenlenmesi gereken atıl bir nesne haline gelir. Böylece, grubun doğurduğu nesnel sürecin zamansal geliÇimi, *praksis* tarafından gerçekleÇtirildiği andan uzaklaÇtıkça tamamen ortadan kalkar: bu *praksis* içinde yeni *praksisin* koÇulu nesne haline gelir, "koÇulun koÇulu, malzeme, vs. Elbette bu, yeni kuÇakların kendi ona keyfi olarak herhangi bir anlam yükleyip kullanabilecekleri anlamına gelmez, ancak nesnel özellikleri ne kadar titiz olursa olsun, anlamlarını yalnızca *diyalektik* bir geliÇim süreci (çeÇitli koÇulların bütünselleÇtirici sentezi) sırasında kazanacakları anlamına gelir ki süreç *diyalektik* olduğu için yalnızca esnek olmamakla kalmaz, aynı zamanda ilk kuÇak açısından tamamen öngörülemez (en azından uzunluğu koÇullara göre değiÇecek belirli bir zaman gecikmesi göz önüne alındığında) olmalıdır.

Zamansallıkların çoğulluğu, zamansal birleşmeyle (sonrakiyle sentetik birleşmesi, yeni çokluğun eski çerçeveler aracılığıyla şimdiki birleşmesi) birlikte aslında insanlığın evrimini bir grubun *praksisi* olarak, yani oluşturulmuş diyalektiğin zamansal yönü olarak oluşturur. Senkronik gruplar eşzamanlı çoklukların ortak bir amaç ışığında birleştirilmesinin bir eseridir. Diyakronik gruplar, zamansallıkların retro-anterogresif ; bu nedenle, örneğin yaratılmış bir birlik ve oluşturulmuş bir diyalektik olarak bir ulusun zamansallığı, ulusun üyelerinin yaşayan zamansallaşmasıdır.

bir nesil için ortak *praksis* ne ise, özgür örganik pratik de odur. Bu noktaya tekrar döneceğiz. Kesin olan şey, orijinal grup tarafından elde edilen sonucun (mutlak olarak değil, bu vesileyle ilk olma anlamında orijinal) gençler için bir olduğu ve giderek inorganik nesnenin tam ataletine geçtiğidir; benzer şekilde, onu üreten canlı zamansallaştırma (ya da daha ziyade zamansallaştırmaların dolayımlı karşılıklılığı), yeni gelenlerin aşan *praksisi* tarafından zamansallığın (yaratılmış bir süreç ve artzamanlı bir birlik olarak) hareketsiz ve bitmiş bir belirlenimine dönüştürülür. Ebeveynlerinin *praksisi* tarafından üretilen çocuklar, onların praksisini yeniden içselleştirir, saptırır, aşar ve yeni sonuçları aracılığıyla onu ötekileştirir: ona *sahip* çıkarlar. Ve yenilgiye uğrayan grupların, yenilgilerinin neden olduğu değişimler yoluyla, bundan yararlanacak ve fatihlerini ortadan kaldıracak oğullar üretmeyeceklerini düşünmek için hiçbir neden yoktur. Böylece nesnelleşmiş *praksis* kendisinin çifte yabancılaşma (hem eşzamanlı hem de artzamanlı) tarafından değiştirilmesine zorunlu olarak izin vermelidir.

Fransa'nın 1918'deki pahalı zaferi her düzeyde çok "toplumsal dönüşüm" ile ifade edildi. Bu noktaları açıklamak için bunlardan sadece ikisini – belki de en önemlilerini değil – anlatmama izin verin. Bir yandan, topyekûn savaşın (ya da o zamanki adıyla ulusal savaşın) ilk ortaya çıkışı, barıştan sonra (en azından başlangıçta) neredeyse mekanik bir nitelik taşıyan demografik bir gerçekle ifade edildi: *boş sınıflar*. 'Bir milyonun stratejisi' *(strau!gie du million d'hommes)* olarak bilinen *askeri uygulama*, yabancılaştırılmış ve pasifleştirilmiş olarak yeniden ortaya çıktı,
Sonraki nesilleri karakterize eden basit *sayısal ilişki* olarak. Ancak bu sayısal ilişkinin kendisi, hayatta kalanların Malthusçu uygulamaları tarafından korunmuştur. Bu uygulamalar, dini ve siyasi yasakların nesnesi olarak saf yineleme düzeyinde mevcuttu, ancak kolektifin *başkalığı* sayesinde sonuca analitik bir zorunluluk görünümü kazandırmaya yardımcı oldular. Almanya'da çok farklı olan savaş ve savaş sonrası yılların koşulları, Alman nüfusunun sayısal üstünlüğünün artmasına neden oldu. Böylece
. 1918 zaferi, Avrupa'nın ortak alanında 1940 yenilgisinin olasılığını yarattı.

Öte yandan, 1914 ile 1920 yılları arasında doğan Fransız çocukları için savaş, babalarının deliliğinin bir ürünü olan iğrenç bir nesne olarak geride kalmıştı. Çoğutam da zaferle sonuçlandığı için, militan bir pasifizme ya da evrensel barış hayaline doğru . Buna karşın Alman yenilgisi, mağlup babalara karşı bir isyan ve genç Almanlar arasında bir intikam arzusu olarak aşıldı

Naizm pratiği aracılığıyla. Sıklıkla dikkat çekilen bu tersine dönüş, Fransız zaferinin çifte yabancılaşmasını (senkronik ve dia kronik) ifade eder. Dolayısıyla grup eylemi, pratik topluluğun ortak alandaki tüm bireylerle özdeş olduğu durumlar haricinde her zaman eşzamanlı yabancılaşmaya89 mahkumdur; o zaman da niteliksiz bir şekilde artzamanlı yabancılaşmaya mahkum olur. Bu temelde, karşı finalitelerin grup *praksisi* düzeyinde yeniden ortaya çıktığını ve ortak alanı parçaladığını görebiliriz (boş sınıflar, Malthusçuluğun aracılığı ile üretildikleri ölçüde olarak topyekûn savaşın ve zaferin karşı finali olarak, onun hedeflenmesi).

(3) Ancak, bu etkileşimler dışında, grup eylemi kendi başına bir Ortak tüzüğün radikal dönüşümü, sonuçları sentetik birliklerini kaybetmeksizin kendilerini inorganik maddeye damgaladıkları ya da bir kolektifin (ya da herhangi bir pratik-atıl somutlaşmanın) katı belirlenimi haline geldikleri ölçüde gerçekleşir. Grubun pratik birliği ve üyelerinin özgürce taahhüt edilmiş eylemsizliği ona, kendi içinde ve parçalarının dışsallığında '.. mührünün sahte birliğini' koruyan saf bir fiziksel ya da insani maddeselliğin inorganik pasifliği olarak yansır. Grup, tekrara karşı oluşturulmuştur; ve başkalık yasalarının bilgisi ve uygulaması yoluyla seri bir süreci belirlemenin aracı haline gelir. Serilikteki felcin, öteki-yönelimli bir araya gelmelerden egemene doğru nasıl yükseldiğini gördük. Ancak güçlerin somutlaşması özel bir durumdur. Genel bir kural olarak, grup, doğrudan ya da kolektiflerin aracılığı ile inorganik olana etki ettiği ölçüde ve gruplar üzerinde dolaylı olarak etki ettiği ve bir araya gelmede seri bir süreç meydana getirdiği ölçüde, onu atlatan karşı finaliteler geliştirir. Nihayetinde *praksisinin* sınırları budur: Bir topluluğun canlı sentezinde serileri çözmek için doğmuştur, organik bireyselliğin aşılamaz statüsü tarafından uzamsal-zamansal gelişiminde engellenir ve varlığını kendi dışında, kendi içinde bastırmak istediği inorganik dışsallığın pasif deter minasyonlarında bulur. Yabancılaşma, bireyin özgür pratik alanının yerine pratik-etkisiz alanı geçirdiği ölçüde, yabancılaşmaya karşıt olarak oluşur; ama yabancılaşmadan bireyin kaçabildiğinden daha fazla kaçamaz ve böylece seri edilgenliğe geri döner.

89. Bununla yabancılaÇmanın eylemi hemen takip etmesi gerektiğini değil, grubun ve neslinin tarihsel içinde ortaya çıkacağını kastediyorum.

Kurumsallaşmayı taşlaşmış bir uygulama olarak gördük. Ancak çevremizdeki sosyal alanın basit bir incelemesini yapacak olsaydık, daha da aşırı taşlaşmanın pek çok örneğini bulurduk. En uç durumda, grup (bir öteki-yönelim *praksisi* olarak) tamamen nesnesiyle birleşir; , tamamen nesneleşmiş varlığa geçen onun *praksisi* değil, kendisidir. Özellikle Amerikalı sosyologlar tarafından atölye çalıĢanları üzerine yapılan çalıĢmalara dikkat çekmek isterim. ABD'de yapılan son çalıĢmalar, örgütlü bir ekonomik gruba entegre olmuĢ ajanlar olarak bu tür iĢçilerin pratik davranıĢlarını incelemiĢtir. Bugün manipülasyon tekniklerini öğrenmek için gerçek bir çıraklık eğitiminden gerekiyor: (seri bir nesne olarak) müşteri, (yine seri olan) belirli yasalara belirli yöntemlere göre karmaşık bir aygıt olarak manipüle edilmelidir. Ancak müşterilerini manipüle etmek için, çalışan önce kendini manipüle etmeyi öğrenmelidir (ruh halini değiştirmek, müşteriyi doğru yola , vb.). İşlemin kendisi de aynıdır: kişi başkalarını manipüle etmek için *kendini* manipüle eder ya da kendisi manipüle edildiği ölçüde başkalarını manipüle eder. Bu çalışmanın açıkça gösterdiği gibi, kendini manipüle etmek, *çalışanın kendisi için ve herhangi bir olasılık olmaksızın,* belirli koşullarda ve belirli bir amaç için pratik öz belirlenimleri benimseyecek şekilde *manipüle* edilmektir (çıraklık). Bu manipülasyon, manipülatif-oluşun *(l'etre manipulateur) varlığında* bir belirlenim olarak, biri dikey (hiyerarşik grup, manipülasyonların manipülasyonları, vb.) ve diğeri yatay (manipüle edilenin dış dizisi) olmak üzere iki dizisellik belirlenimiyle ilişkilidir. Ancak bunların her biri Öteki'yle ilişkilidir ve nihayetinde başlangıçta basitçe Öteki'ne Öteki olarak muamele etme tekniği olan manipülasyon, 90 evrensel başkalık yasası haline gelir. Manipüle eden grup ile manipüle edilen seri arasındaki tek fark, başkalığın pratik-içsel alanın kurucu yasası ve dolayısıyla dışsallıkta itaat edilen bir yasa olması, grupta ise içsellikte örgütlenen ama kendisinin tamamen nesnesi tarafından tanımlanmasına izin veren bir *praksisin* radikal dışsallığı olmasıdır.

Tabii ki, grubun kolektif tüzüğe geri dönmesi

90. Sorun, müşteriyi Ötekinin satın aldığı şeyi satın almaya ikna *:* özel bir birey olarak reddedeceği *o nesneyi.* Bu 'mahremiyet' ona bir Öteki gibi davranarak maskelenmelidir ve bu amaçla ona Öteki olarak yaklaşmak gerekir. Manipülasyon, ilişkilerin basit karşılıklılığı yoluyla müşteriyi kendi ötekiliğine yönlendirmek için kendini Öteki olarak üretmekten ibarettir.

zorunlu olarak belirli bir zaman dilimini kapsar. süre, bir bütün olarak tarihsel süreç ve ele alınan konunun özel nitelikleri tarafından belirlenir: yine de, eğer grup halihazırda çözülmemiş olsaydı, oluşturulmuş zamansallık, grubu eylemsiz bir araç haline getirme eğiliminde olurdu.

Bu pratik-eylemsiz bağlantının amacı, nedeni ve aracı olarak eylemli bir bir araya gelmeye eşdeğer pasif eylem. Ekonomik olarak geliÇmiÇ toplumlarda, genelleÇtirilmiÇ öteki-yönlendirme pratiğinin, her bir parçası baÇka nesnelerde baÇka koÇullandırmalar tarafından tetiklenen dıÇsal, koÇullandırmanın bir nesnesi olarak toplumsal nesnenin yeni bir nesnelliğini nasıl oluÇturma eğiliminde olduğunu göstermek kolay – ama konumuzun dıÇında – olacaktır. Ortak, praksisin koÇullandırma gruplarında (iktidar grupları, propaganda grupları, baskı grupları, vb.) bile mutlak yıkımı ve (grubun sklerozu ve serilerin çoğalması yoluyla) geçici bir baÇkalık birliğine metamorfozu, manipülasyonun üniter *praksisini* sonsuz seriliğin yatay ve dikey çoklukları içinde çözme etkisine sahiptir. Bu düzeyde, kurucu ve oluÇturucu diyalektiğin aÇılamaz olarak organik bireysellik imgesi ya çözülür ya da serilerin kavÇağı olarak kalır. Ancak eylemin diyalektik yapısı da kendisini dışsallık yasası olarak içine kazımış olacaktır: ve Taylor örneği, daha önce gördüğümüz gibi, bir diyalektiğin nasıl

lektik işleyiş, pozitivist Akıl tarafından yapılan bir analiz yoluyla saf, inor ganik inertiler (uzmanlaşmış makineler) arasında bölünebilir ve yeniden dağıtılabilir. İnsanın kendisi için tam nesnelliği, öteki için ve öteki aracılığıyla bir Öteki-Varlık olduğu ölçüde, henüz diyalektik ve birleşik bir bütünleşme eylemi için saf, aşılmış bir koşul olarak yeniden içselleştirilmemiştir: aksine, *öteki alanın (champ autre)* her türlü kullanımı grubu bir *Öteki'*y yani pratikte atıl bir başkalık birliğine dönüştürür. Tarihsel ve pratik sorun burada bizi ilgilendir, ancak somut insanlar olarak gerçek faaliyetimiz açısından önemli. Beni ilgilendiren, grubu gerçekleÇen *praksisin* üçlü karakteri aracılığıyla en son vücut buluÇuna götürmek, yani onun serilik içinde çözüldüğünü görmekti.

2 *Diyalektik Soruşturmanın Döngüselliği*

Bu da sonunda somuta ulaGmamızı, yani diyalektik araGtırmamızı tamamlamamızı sağlar. Artık yalnızca tarihsel olabilen gerçek somutla değil, tarihsel somutun zorunlu olarak içinde meydana gelmesi gereken biçimsel *ortamı* oluşturan *biçimsel* bağlamlar, eğriler, yapılar ve koşullanmalar kümesiyle karşı karşıyayız. Ya da daha doğrusu -*geçmiş* varoluş dışında hiçbir şey *yerleşmiş* olmadığına nihayet tarihsel *praksisin*, kurucu diyalektik tarafından *bu aşkın* varoluş temelinde dayatılan yasalara uygun olarak kendini oluşturulmuş bir diyalektik olarak ürettiğinde aştığı, böylece kendilerini aynı *aşkın* varoluş statüsüne sahip yeni bir *praksisin* koşulları olarak oluşturdukları *aşkın* varoluş yapıları kümesiyle karşı karşıyayız.

Ve eğer temel araştırmamızın bu haliyle nasıl "tamamlanabildiği" (yani, *aynı zamanda* bir *praksis* olduğu için, neden tamamlanabildiği ve sonuçlarıyla tamamen "özdeşleştirilebildiği") sorulursa, cevabımız, onun bütünleştirici değerinin bariz ölçütünün döngüselliği olduğudur. Aslında, soyut bir gerçeklik olarak bireyin ilk ve en somut özelliklerinin pratik-atıl olana yabancılaşmada yattığını gördük; ancak

Varlığın diyalektik olmayan bir kalınlaşması olarak pratik-etkisiz, toplumsallığın grupların seriler üzerindeki ortak çalışması olarak yaratılmasını sağlar ve yabancılaşmış özgürlüğün zorunluluk üzerine uygulanan bir şiddet olarak yeniden ortaya çıkmasına izin verir. Ve

Bu ortak *praksis*, serilikler alanına pratik gerçekliğini verdi: onu açığa çıkardı ve *çözülmesi gereken şey* olarak oluşturdu. Ancak farklı yapılar üzerine yaptığımız çalışma, artan bir karmaşıklık düzeninde, ataletin gruplar içinde, önce özgürlüklerin özgürlüklere karşı özgür şiddeti olarak yeniden ortaya çıktığını ve daha sonra karşılıklı olarak yaratılan bir atalet içinde *ortak bir varlık* haline geldiğini göstermiştir. Bu, zorunluluk olarak özgürlük olarak adlandırdığımız şeydir. Bu temelde ve ataletin kendi gücüyle, giderek artan acil koşulların baskısı altında ve kıtlık ortamında özgürce kabul edilen bu gereklilik, en uç dışsallık biçimi (kurum) kendi kurumsal statüsünde yeniden içselleştirmenin koşullarını ve araçlarını üretene kadar, içselliğin (örgütlü ve ilişkiler) yeniden dışsallaştırılmasının bir aracı ve taahhüt edilmiş bir inanç haline gelir.

Aslında, diyalektik araştırmanın sırası, egemenliği bir taşlaşma aracı ve sonuç olarak artan seriliğin temel bir faktörü olarak göstermiştir. Ve bu serilik sadece

Taahhüt edilen eylemsizliğin, onu talep eden maddi koşullarda (ayrılık vb.) biçimsel gelişimi: Grup kendisini eylemsiz birlikteliklerle doğrudan temas halinde oluşturduğu ölçüde, başkalık onun malzemesinden yükselir. Ancak nasıl ki *işlenmiş* karşılıklılık olarak grup doğanın bir verisi olmaktan ziyade bir insan ürünü ise, seriler üzerindeki etkisi de öteki-yön olarak adlandırdığımız işlenmiş serilik biçimini üretir. Bu nedenle, birliği giderek daha da artan bir grup arasındaki fark

Daha çok katılaşmakta olan bir insan balmumu üzerine basılmış bir mühür gibi ve eylemsizliği bir enerji kaynağına dönüşen bir toplanma, serilik içinde uyarılan sahte bir birlik tarafından seri eylemler için sömürüldüğü ölçüde, yok olma eğilimindedir. Görünen o ki kolektifleri, grubun kendisini onlardan kurtardığı anda terk ettik ve

Ortak inisiyatifin (yarı başarısızlığıyla: pratik başarı ya da en azından pratik başarı olasılığı, ancak ontolojik başarısızlık), özgürlüğün zorunluluğunun özgürlüğün zorunluluğa giderek yabancılaşmasını ima ettiği ölçüde, bizi onlara geri dönmeye zorladığı yer. Ancak araştırmamızın sonuna ulaştığımızda, kolektifleri bıraktığımız gibi bulamayız: Bir serinin epidermik yüzeyinde bir grubun salt oluşumu, diğer serisellik katmanları için bir tür soyut, negatif birlik (gruplaşmamış olanın birliği) oluşturur; soruşturmanın her anında, bir grubun pratikleri ve manipülasyonları, öteki-yön biçiminde gizemli bir sentez olarak yinelemeyi kullanarak serilerin belirli sektörlerini farklılaştırır; ve sonunda taşlaşmış gruplar serilerin içine çöker, *pratik birlikleri* saf dışsallığın atıl bir mührü haline gelir. Bu şekilde seriler anlamları (ya ölü ya da sahte bütünlükler haline gelmiş bütünlükleri) korur ve serileştirir, tıpkı işlenmiş maddenin iş tarafından üretilen belirlenimleri koruduğu gibi ya da başka bir deyişle seriler belirli sektörlerde inorganik, işlenmiş maddeselliğe dönüşür.

Grubun derin kökenine geri dönecek olursak, açık amacı ne olursa olsun, insanlar arasındaki insanlık dıGı aracılık gücünü iGlenmiG maddeden alıp topluluk içinde her birine ve herkese verme ve kendini yapılandırılmıG olarak, özgür *komünleGmiG praksis* (rehin vb.) tarafından pratik alanın (Geyler ve kolektifler) maddiliği üzerindeki *kontrolün* yeniden baGlatılması olarak oluGturma projesi aracılığıyla kendini ürettiğine Güphe yoktur. Kolektifin aşınması olarak ilk ortaya çıkışından itibaren, onda -Marksist terminolojiyi *kullanırsak*- insanı, uygun pratiklerle *grubun* bir ürününe dönüştürmek için onu kendi *ürününün* bir ürünü haline getiren başkalık statüsünden çıkarma projesini görmek mümkündür.

Yani – grup özgür olduğu – *kendi ürününe*. Bu çifte somut giriÇim elbette somut koÇullarda ve temel ihtiyaç ve kıtlık bağlamında gerçekleÇir. Ancak bu diyalektik bir geliÇmedir; kendini ortaya koyar ve pratik-etkisizin anti-diyalektik varlığında kaybolur ve bu varlığın olumsuzlanması olarak kendini yeniden üretir; ve sonuç olarak, ihtiyaçtan kaynaklanan bu koÇul hem vazgeçilmez hem de katı (doğrudan ya da dolaylı) olmasına rağmen, pozitivist akıl anlamında, grup olan *tikel gerçekliğin* oluÇumunu *açıklamaz*. Ve gerçekten de, tehditlerin ve ihtiyaçların, zaten birleşik oldukları ölçüde (düşman tarafından, doğal ama bütünleştirici bir tehdit tarafından, vb.) hareketsiz olan topluluğun katmanlarında nasıl negatif bir birliğe yol açabileceğini gördük: ve sentetik birliğin bu soyut anlamları temelinde her Öteki, Ötekini kendi içinde tasfiye etme yeteneğini kazanır. Grubun negatif olasılığı, seri iktidarsızlık içinde, her yerde kendini bu iktidarsızlığı reddeden ya da bu iktidarsızlık tarafından geçici olarak imkansız kılınan şey olarak üretir. Grup kendisini yalnızca bir araç olarak değil, aynı zamanda bir *varoluş tarzı* olarak da tanımlar ve üretir*;* kendisini kendisi için -aşkın görevinin katı belirlenimi **içinde**- özgür insan ilişkilerinin özgür ortamı olarak koyar; ve rehin temelinde insanı bir ortak birey olarak üretir,

ve Öteki'*ne* yeni bir doğum bahşeder: böylece grup hem kıtlık metninde çevredeki maddeselliği kontrol etmenin en etkili *aracı* hem de insanları başkalıktan özgürleştiren saf özgürlük olarak *mutlak sondur*.

Bu gözlemler gruplar ve kolektifler arasındaki temel iliÇkiyi göstermeyi amaçlamaktadır. Gerçekte, grup kendisini kolektifin *Ötekileri* ile oluÇturduğundan, kolektifin dayatılan tüm dıÇsal özellikleri grubun kendisine aktarılır, içselleÇtirilir ve rehin yoluyla benimsenerek onu içsellikte belirler. Belirli önyargıları ve ideolojik eğilimleri (sınıf tarafından propaganda yoluyla sömürülen sınıfa dayatılan) tasfiye etmeyi amaçlayan devrimci bir parti, böyle bir ideoloji ve bu tür önyargılar tarafından belirlenen sömürülenlerin birliği yoluyla oluşturulacaktır. Grubun somut alanında, bu pasiflik kendini, herkesin içinde bir atalet olarak kalan ve herkes tarafından ve uzmanlaşmış örgütler bu şekilde tasfiye edilmesi gereken Öteki-Benlik olarak sunar. Dolayısıyla özgürlüğün yeniden başlaması – bu olumsuz örnekte – grubun miras alınan özelliği yok edecek şekilde yeniden düzenlenmesi ile karakterize edilir. Bu anlamda şu söylenebilir

Kolektifi oluşturan pasif belirlenimler karmaşası, aşkın bir amaç bağlamında kendi üzerinde (olumlu ve olumsuz) hareket etmek için bir perspektif olarak *grup içinde* tamamen yeniden üretilir. Pratik bir topluluğun tüm zamansallaşması, bu evrim pratik tarafından koşullandırıldığı ölçüde (yani amaç ve onun tepkileri tarafından koşullandırıldığı ölçüde) yeniden yapılandırılmış başkalıkların evrimiyle *içeriden* karakterize edilir. Böylece, Birinci Fransız Cumhuriyeti kralcılar tarafından ilan edildi. Daha *doğrusu*, Varennes'e kaçış sırasında, meclisler, kulüpler vs. fark edilmeyen bir atalet olarak kralcılıklarını keşfettiler ve ertesi yıl boyunca, Tarihin hareketi tarafından koşullandırılan yeniden sınıflandırmalar, tasfiyeler, bölünmeler ve tasfiyeler, bu güç gruplarının ve baskı gruplarının *kendilerini Cumhuriyet'i ilan ederek cumhuriyetçi hale getirmelerine* yol açtı.

Tersine, serilik, grubun *bundan ortaya çıktığı ölçüde*, pro bu ayrılık tarafından belirlenir. Gruplaşma hareketinin birliği ötekilik içinde ve olumsuz olarak algılanır: korku yaratır ve her *Öteki*, Ötekilerin bedelini ödemek zorunda kalacağını hayal eder; ve eylem uyuşuk olanı korkutur. Ama aynı zamanda, özgürlüğünü yeniden ileri sürerek kendi meşruiyetini kurar ve aynı zamanda Öteki'nin *varlığını*, onu serilik içinde kuşatan (ve ya tasfiye edilmesi ya da özgürlük yeniden ele geçirilmesi gereken) hareketsiz topluluk olarak belirler. Şimdi, Öteki'nin yabancılaşması herkes tarafından yabancılaşmış bir özgürlük aracılığıyla sürdürülür ve yaşanır: nesneleştirilmesinde, sonuçlarında vs. yabancılaşmış, ama Öteki'nin var olabilmesi için kaybolduğu ölçüde özgür ve kurucu. Dolayısıyla, yabancılaşma olarak zorunluluğu üretmek için kendini tüketen her pratik özgürlük için grup, özgür bir bütünleşme olasılığıdır (kişi ona katılabilir ya da imza atabilir). Dolayısıyla, başkalık içinde herkesin seçimine bağlıdır. Ve serideki bu birey, böylece, kendi başına ve kendisi için (grubun aracılığı ile), koşullara ve belirli göre bir başkalık tasfiyesini başlatacaktır; ve grubu şiddetle reddeden kişi, sanki özgür bir ortak *praksisin* sonucuymuş *gibi* başkalığı benimsemek zorunda kalacaktır*: Öteki-Benlik* değerler sistemi ve pratik bir gibi davranmak zorunda kalacaktır; ve böylece grubun eylemini olumsuz bir şekilde yansıtacak ve başkalığın çözülmesine katkıda bulunacaktır.

Bu nedenle ozmotik nitelikteki diyalektik alışverişler somut olarak gruplar ve seriler arasında gerçekleşir: Seri, edilgenliğiyle gruba bulaşır ve grup ya onu içselleştirir ve araçsallığa dönüştürür ya da nihayetinde onun tarafından yok edilir; grup, tüm biçimleriyle, başkalık statüsünü dolaysızlıktan ortaya çıkmaya zorlar ve

kolektifte bir *yeniden düşünme* yaratır. Ancak bunun tersi bir karĢılıklı iliĢkinin de mümkün olduğunu unutmamalıyız: seri, bir grup içinde çözüleceği noktaya yaklaĢtığını hala yalıtılmıĢ ajitasyonlarla gösterebilir; böylece kendisini 'temsil eden' aktif topluluk üzerinde gerçek bir baskı uygulayabilir ve taĢlaĢma sürecindeki grup, kendi ataleti nedeniyle kolektifteki seriliğin önünde engel haline gelebilir. Her , yönlendirici bir grup, kolektiften epidermik bir çıkıĢ olarak, onun içinde çifte bir birlik yapısı üretir: Bunlardan biri olumlu ama yanıltıcıdır ve öteki-yön ortamındaki bütünlüğün serabıdır; diğeri ise gerçek ama olumsuz ve ikircikliidir ve grup üyesi olmayanların gruba üye olmamaları nedeniyle bütünleşmeleridir; bu da nihayetinde herkes tarafından ya dönüştürülmesi gereken bir iktidarsızlık (olumsuz bütünleşmenin olumsuzlanması) ya da gruba katılmayı pratik olarak reddetme (ötekiliğin pratik ve bütünleştirici bir içsellik bağına dönüşmesi: karşı-gruplar) olarak yaşanacaktır.91

Grup, düşüşü ve seriliğe geri dönüşü yoluyla, bir mesafeden, kolektifte sözde sentetik ya da negatif sentetik varyasyonlara neden olur. Kaynaşmış bir grubun kendisini henüz kurtardığı kolektifin uyarılmış, fantazmal birliği – iktidarsızlığın eyleme, özgür *praksisin* acı çeken başkalığa, vb. dolaysız bağlantısı olarak - diğer yöndeki birliklerden tamamen farklıdır. Küçük bir grup bunları kurallara uygun olarak nasıl üreteceğini bildiği ölçüde, bu birlikleri, makineler aracılığıyla toplumsal alanda belirli değiĢiklikler meydana getirmek üzere belirsiz bir serinin (enerjinin dönüĢümleri anlamında) muazzam potansiyellerinden yararlanmak için kullanabilir. Böylece grup, *praksis olarak,* her düzeyde kendini yeniden üretir.

91. Karşı-gruplar, egemenin onları kısıtlama görüntüleriyle bütünleştirmesi dışında, . *Kendi* içlerinde, birliktelikleriyle düĢman bir grubun serabını oluĢtururlar. Zaman zaman kendilerini yönlendirilmiş gruplar (rehberleri, organizatörleri vs. olan) olarak sunabilirler. Ancak pratik totalizasyonun bu özelliklerine rağmen yapıları hala seridir. Eğer bir düĢman grupla (ama *gerçekten* pratik grupla) karĢılaĢırlarsa derhal dağılırlar. Saf serilikle aralarındaki fark, basitçe, Ötekiler'le aynı adımda yürüyen ve son çare olarak öteki adımda yürüyen herkesin nihayetinde pratik ve benimsenmiş bir başkalıktan etkilenmesi gerçeğinden kaynaklanmaktadır. Ancak bu iki karakteristik, 'pratik' olma ve 'benimsenmiş' olma, birbirini tetikler: dışarıdan ataleti olumsuz eyleme dönüşmeye zorlayan özgür *praksistir*, bu belirlenimin içselleştirilmesi ise benimsenmiş başkalık haline gelir. Aslında hiçbir şey ; sadece öteki *olarak* kalırlar ve *Öteki olarak* serinin *Ötekiler içinde* çözülmesini önlemeye çalışırlar.

Her birine uygun statü, bir durumda diğer yön, daha düşük seviyede saf serilik ve daha da düşük seviyede iki fiziko-kimyasal durumun katı, yönlendirilmiş eşdeğerliği.

Önceki paragraflar, oluGturulan diyalektiğin kendisini çifte döngüsellik olarak sunduğunu söyleyerek özetlenebilir. Birinci döngüsellik statik bir düzendir: grubun yapılarının ve eylem çizgilerinin, kendisini içinden çıkardığı kolektifin özellikleri tarafından tanımlandığını gözlemleyebiliriz; ve aynı zamanda, kolektifle olan pratik ilişkisinde, grup kendisini yönlendirilmiş başkalık olarak ve pasif faaliyetin her düzeyde sömürülmesi olarak yeniden üretir, ta ki saf ve basit bir şekilde *makinenin hareketi* ve üretimin ritmi haline gelene kadar.92 İkinci döngüsellik, er ya da geç fiili grupları bozacak ve tekrar kolektiflere dönüşmelerine neden olacak sürekli harekettir. Burada bu döngüselliğin yalnızca Tarihin hareketi tarafından koGullandırıldığını ve statülerine bakılmaksızın grupların ya pratik-atıl alandan doğabileceğini ya da ona yeniden dahil edilebileceğini hatırlatacağım; ve onları yukarıda açıklanan farklı statülerin ardı ardına gelmesinden geçmeye zorlayacak resmi bir yasa yoktur. Kaynaşmış bir grup aniden çözülebilir ya da egemenliğe götürecek uzun bir gelişimin başlangıcında olabilir; ve burada görülen karmaşık dünyada, egemen grubun kendisi doğrudan kolektifin kendisinden (ya da daha ziyade onun diğer-yön sektöründen) ortaya çıkabilir. Ancak tüzüğünün tüm biçimsel kuralları (ayrılık, kurum, pratiklerin dışsallaştırılması ve aşılamaz üçüncü tarafça yeniden içselleştirilmesi) karşılıklı koşullanmalarında eşzamanlı olarak verilmedikçe gerçekten ortaya çıkamaz. Ancak bu kendi içinde bir ÇaGkınlığa yol açmamalıdır ve grubun *zaten yarı-petripleGmiG* olarak ortaya çıkıp çıkmayacağını yalnızca *tüm* tarihsel kompleks belirleyebilir, çünkü somut gerçeklikte, yani zamansallaGmanın her anında, ister canlı ister ölü olsun *tüm grupların tüm* tüzükleri ve (ister hayali ister gerçek, ister negatif ister pozitif olsun *tüm* birlikleriyle birlikte) tüm *serilik türleri*, katı iliGkiler yumağı ve geliGen totalleGmenin dağılmıG hammaddesi olarak birlikte verilir.

Bu nedenle, her rehinli grup, bir rehinli grubun zararına özgürce oluşur. serisi, zorunlu olarak kendi *içinde* daha az farklılaşmış bazı yapılarla ilişkilidir

92. Ortak alanın , her grup elbette kendi nesnelliğini her düGman ya da dost grupta da bulur. Ancak bu yatay döngüsellik üzerinde durmaya değmeyecek kadar açıktır. Bizim için önemli olan dikey döngüselliktir.

ve nihayetinde onun temel biçimi ve kefili olan kaynaşmış gruba. Ancak düzenleyici/düzenlenmiş üçüncü tarafın bütünleştirici anı olarak karışıklık, rehin vermenin kendisinde, daha doğrusu verme kararı gerçekleşir. Elini kaldıran ilk üçüncü taraf
seriye her yerde çözülme fırsatı verir ve *rehin aracılığıyla ahde vefa olarak* çözülür. Aşama ; ama ikinci aşamanın (ve gerekirse bu üçüncünün, vs.) dolaysız temelidir. Aynı şekilde, füzyon ve rehin, maskelenmiş kaba şiddetleriyle, *örgütlenme* bir grubun zayıf sözleşme bağını sürdürür*:* aslında onlarla bir yeniden düzenleme döneminde meslektaşların ve liderlerin uzlaşmazlığında tekrar karşılaşacağız. Şunu da eklemek gerekir ki, her ne kadar tüm grup biçimleri kendi içlerinde *yaratılmış*, insan emeğiyle üretilmiş ürünler olsalar da, her biri kendini pratikte atıl olan alanlarda ve benzer biçimler (ölü ya da diri) tarafından zaten belirlenmiş olan ve onların varlığının doğrudan ya da dolaylı etkisi altındaki ortak alanlarda *yeniden üretir*. Ve aslında az önce gördük ki, herhangi bir formdaki hiçbir grup, tüm toplumsal alanları etkilemeden kendini üretemez ve seriliğin kendisi, yeniden gruplaşmanın pratik hareketi tarafından tekrar ele alınacak olan üniter şemalar tarafından negatif ya da pozitif olarak belirlenir. Statik ve dinamik olan bu çifte döngüsellik, her toplumsal somutluğun her düzeyinde değiGen iliGkilerde kendini gösterdiği ölçüde, diyalektik araGtırmanın son anını ve dolayısıyla toplumsallığın somut gerçekliğini oluGturur.

Soruşturmanın bu somut anı, ardına ulaştığımız ve aştığımız tüm soyut anları yeniden bütünleştirir; onları somut işlevleri içinde somutun içine yerleştirir. İlk yalıtılmış bireyin özgür *praksisi* bir Robinsonade olarak şüpheli görünümünü kaybeder; yalıtılmış birey diye bir *şey yoktur* (yalıtılmışlık toplumsallığın özel bir yapısı olarak ele alınmadıkça). Ancak tarihsel totalizasyon içinde, yalıtılmış bireyin gerçek anlamda ortadan kalkması ve yerini *Öteki*'nin ya da ortak bireyin alması, hem kurucu diyalektik olarak hem de işlev ile aşkın nesne arasında (başka bir düzeyde) bir aracılık olarak organik *praksise* dayanır. Yalıtılmış bir bireyle ancak örtük ve olumsuz bir şekilde, oluşturulmuş diyalektiğin göreliliği olarak, yani "grup ontolojik statüsünün temel yokluğu ve ortak bireylerin değişen sürgünü (Kardeşlik-Terör) olarak ve grubun kişilik kültünde kişilerin çokluğunu çözmeye çalıştığı paradoks içinde *karşılaşacağız*. Böylece artık somut diyalektiğin bir grubun ortak *praksisi* aracılığıyla ortaya çıkan şey olduğunu görebiliyoruz; ama aynı zamanda

Organik eylemi salt bireysel bir model olarak aşmanın (bireylerden oluşan bir birlik için) imkansızlığının tarihsel rasyonalitenin temel koşulu , yani oluşmuş diyalektik Aklın (tüm ortak *praksisin* canlı anlaşılabilirliği olarak*)* her zaman mevcut ama her zaman örtülü temeli olan kurucu rasyonalite ile ilişkili olması gerektiğini bilir. Grubu bu temelle ilişkilendirmenin katı ve kalıcı sınırlaması olmaksızın, topluluk yalıtılmış bireyden daha *az soyut değildir*: Robinsonades'in tam karşılığı olan grup üzerinde devrimci pastoraller vardır.

Ancak aynı şekilde, grupları serilerden bağımsız olarak incelemek de serileri gruplardan bağımsız olarak incelemek kadar soyut olacaktır. Gerçekte, bir ya da birkaç grubun tarihsel üretimi, *ortak alan* olarak adlandırdığımız yeni bir tür *pratik* alanı mayınlarken, serisellik *pratik-atıl* olarak adlandırdığımız alanı tanımlar. Ancak az önce açıkladığımız döngüsellik, diyalektiğin – biçimsel bir hareket yasası olarak – öncelik meselelerinde neden sessiz kaldığını görmeyi mümkün kılmaktadır. Grubun kendisini onun içinde ve ona karĢı oluĢturduğu doğru olsa da, diziselliğin gruptan daha önceki bir statü olduğunu varsaymak için *a priori* bir zemin yoktur. Yalnızca grupları ve bir araya gelişleri her zaman bir arada bulmakla kalmayız, aynı zamanda *yalnızca* diyalektik araştırma ve deneyim, söz konusu seriliğin doğrudan bir bir araya geliş mi yoksa serileştirilmiş eski gruplar tarafından mı oluşturulduğunu belirlememizi sağlayacaktır. Gerçekten de, er ya da geç atalet statüsüne geri döndüklerini gördük. Ancak, nesne-toplumsallığın *(socialite-objet)* temeli olarak inorganik olan seriselliği mi görmeliyiz, yoksa dejenere olmuş ölü organizmaların tozuna mı indirgenmelidir? Ve - günlük deneyimde algıladığımız **gibi**– sürekli bir yeniden gruplaşma ve taşlaşma çifte hareketi yok mudur? Bu tür soruları görmezden gelebiliriz: amacımız bu olasılıkların anlaşılabilirliğini ; ve bunu yaptık.

3 *Kurum, Kaynaşmış Grup ve Seri Olarak İşçi Sınıfı*

Bu düzeyde, geleneksel olarak *toplumsal* olarak adlandırılan şeylerin döngüsellik içinde ve döngüsellik yoluyla üstlendiği karmaşık biçimler gözlemlenmelidir.

gerçeklikler, belirli bir anlaşılabilirlik düzeyiyle sınırlandırılmak zorunda değildir ve bunları belirli bir pratik-ontolojik statüyle sınırlandırmak imkansız olabilir. Bunun nedeni sadece grupların pratik bütünleÇme anlarında bile seri bir kadere sahip olmaları ya da belirli bir seriliğin bazı durumlarda bir topluluğa dönüÇebilmeleri değildir. Bunun en önemli nedeni, grubun her zaman seri tarafından , özgürlük ortamında gerçekliğini kazanması ve bir serinin tamamen inorganik pratik-atıl katmanlarında bile grubun egemen öz-üretimi tarafından belirlenmesidir. Bu nedenle, gerçek birliği *ortak* ve *seri çokluklar* arasında bir içsellik bağı olarak tezahür belirli gerçeklikler için özel bir statü tasarlamak gerekir. Bu, örneğin toplumsal sınıflar (bir sömürü sistemi içinde tanımlandığında) için geçerlidir.93

,sınıf-oluşun (örneğin işçi sınıfında), nitelendirildiği ve belirlendiği ölçüde iktidarsızlığın seriliği tarafından nasıl tanımlandığını göstermiştir

İşçinin makineyle olan birincil, olumsuz ilişkisi (mülkiyetin olmaması), serbest sözleşmenin gizemleştirilmesi ve emeğin, ücret sistemi ve kapitalist süreç temelinde *işçi için* düşmanca bir güç haline gelmesi. Tüm bunlar, emek piyasasındaki seri dağılma ve antagonistik karşılıklılık ortamında gerçekleşmektedir. Sistem içinde gerçek ve katı bir süreç olarak yabancılaÇma, sonsuz yinelenme olarak *baÇkalık* içinde ve aracılığıyla ortaya çıkar: soyut yapıyı tamamen somut bir tarihsel hareket içinde somutlaÇtırır; ancak iÇçilerin kendi aralarındaki geçici iktidarsızlık iliÇkisi olarak dağınık iskelet, bu somutlaÇmanın gerekli bir parçasıdır. İndus denemesi kendi proletaryasını üretir; onu kırdan çeker ve doğum oranını düzenler. Ancak, baÇka yerlerde olduğu gibi burada da proleterlerin serileÇtirilmesi yoluyla bir statüsü üretilmektedir.

Ancak bu seri, pratikte etkisiz tüzük sınıf *mücadelesine* yol açmayacaktır ve bu olası birliğin ilk, soyut belirleniminin, kaderin olası bir olumsuzlaması olarak sınıf çıkarı aracılığıyla nasıl ortaya çıktığını gördük. Bununla birlikte, bir sınıfın gerçekleÇmiÇ bir gruba dönüÇmesi, devrimci dönemlerde bile hiçbir zaman gerçekleÇmemiÇtir. Ancak, çeÇitli düzeylerde oluÇturulmuÇ ve değiÇik amaçlar güden eylem grupları tarafından seriliğin her zaman aÇındırıldığını gördük. Yukarıda gördüğümüz gibi sendikal örgütlenme, örgütlü grubun tipik bir örneğidir

93. Ancak sosyologlar ya da 'ilkel' toplumları araştıran etnograflar tarafından tanımlandığı şekliyle sınıflar için geçerli değildir.

kurumsal ve egemen hale gelen (ve sürekli bürokratikleÇme tehlikesiyle karÇı karÇıya olan). Bununla birlikte, kendisini özgürce üretirken, aÇılamazlık içinde iÇçilerin sınıfsal varoluÇunu tanımlayan eylemsiz özelliklere büründüğüne Çüphe yoktur. Bunu özellikle anarko-sendikalizm için çalıştım. Bir anayasanın yeniden kabulü – genellikle cehalet – ortak eylemin hareketsiz sınırlarını tanımlamaya yardımcı olur: bunu da gördük. Dolayısıyla, sınıfın tamamı, kendisini içinde oluÇturan örgütlü grupta açıkça mevcuttur; ve bir kolektif olarak, bir sınırlama olarak seriliği, pratik topluluğunun inorganik varlığıdır. Bu gerçekten *sınıfın* iki biçime sahip olduğu bir durumdur; topluluk, proletarya-özünün Spinozacı bir kipi olarak görülmemelidir, çünkü tam tersine, kendisini *onun pratik aygıtı* olarak oluşturur.

Ancak bu tür aygıtlar ile seriler arasındaki ilişki kaynağı genellikle sanıldığından daha karmaşıktır. Açıkça üretim araçlarına bağlıdır; ve kapitalistler için bu araçları sürekli olarak dönüştürme zorunluluğu vardır. Dolayısıyla bağ, makinenin türüne göre . Aslında, 1914'ten önce, evrensel makineyle birlikte, sendikal pratiğin iÇçiler tarafından *kendi mesleklerini icra ederken* tanımlandığını gözlemleyebiliriz. Böylece serilerin çözülmesi tamamlanmış bir olgu gibi göründü. Ama gerçekte birlik tepede yaratılmıÇtı: bu birlik iÇçi sınıfı seçkinlerinin birliğiydi (evrensel makinenin ürettiği vasıflı iÇçiler); ve bunların her biri, egemen grubun bir üyesi olarak, iÇinde kendisine yardımcı olan vasıfsız iÇçileri etrafında topladı. Ancak onlarla (sendikal mücadelede) gerçek bir pratik birliktelik oluÇturmadı, çünkü onlar kendi içlerinde bir grup oluÇturmuyorlardı ve bunu egemen olarak kurulan grubun içinde üretmiyorlardı. Aslında, seçkinlerin birliği olarak sendikalar, egemenliklerini tam da onları üreten eylem içinde kurdular; ve bu egemenlik, vasıfsız işçiler için ne meşru ne de gayrimeşruydu; başka bir dünyaya (grubun dünyasına) aitti ve başka dünyada kendi meşruiyetini üretti ve ancak seri dünyada iktidarsızlık içinde kabul edilebilirdi. *Ustabaşları (I'oUYrier suterain)* tarafından *dışarıdan* gruplandırılan işçiler, önce kendi aralarında, sonra diğer ustabaşlarıyla (önde gelen grup olarak onları sendikaya almayı reddeden) ve daha sonra da (diğer atölyelerdeki ve diğer fabrikalardaki) sadece hiçbirinin üyesi olmadığı bir grubun aracılığı ile kendilerine bağlanan diğer işçilerle ilişkilerinde seri olarak kaldılar. Bu nedenle iki kat seriydiler: seri çünkü sömürü her zaman rekabetçi karşıtlıklarına dayanıyordu ve

iktidarsızlık ve diğer emekçilerin diğer ustabaşılara olan itaat ve güvenleri *buradaki* güvenlerini (greve katılım vb.) koşullandırdığı için seri. Dolayısıyla, bu yüzyılın ilk yıllarında Fransız işçi sınıfının kendi koruma paratuslarını ürettiğini ve sendika militanının (*pratik sınıf birliğinin* ortak bir bireyi olarak*)* işçiden (pasif, sömürülen bir seriliğin üyesi olarak) ayırt edilemez olduğunu iddia etmek hata . Aslında, belirli bir işçi kategorisi – ustabaşılar – kendilerini egemen bir grup, işçi sınıfının *pratik somutlaşmış hali94* haline getirmişti. Bu grup, yerel temsilcilerinin aracılığı ile, sınıfsal varlığı serilik olan bütünleşmemiş bir 'alt-proletarya'ya ortak bir irade dayatıyordu. Ve bu iki tarz arasındaki fark o kadar büyüktü , sendikalar vasıfsız iGgücünün içinden ve arasından çıkan yeni iGçileri -ikinci sanayi devriminin ürünleri, uzmanlaGmıG makinelerin yarattığı iGsizleGmenin bir sonucu olarak ortaya çıkan uzmanlaGmıG iGçileri- asla fark etmediler.

Bu anlamda, işçi sınıfının yirminci yüzyıldaki gelişimi, emeğin yeni özellikleri (taciz vb.) ve vasıflı işçilerden oluşan bir sektörün (Fransa'da) ortadan kalkması, yanlış bir şekilde öncekinden radikal bir şekilde farklı olduğu varsayılan yeni bir birlik formülünün ortaya çıkmasına neden olmuştur. Sendika çalıGması ile uzmanlaGmıG iGçinin çalıGması pratikte uyumsuzdur. Bir uzmanlaGma gereklidir: iGçi sınıfı kendi ücretli memurlarını üretir. Bu nedenle sendika, muhafazakârlar için işçi sınıfına *yabancı* bir grup haline gelmiştir. Daimi memurun *artık* bir iGçi *olmadığı* doğrudur: bu bir gerçektir, çünkü *artık* bir iGçi olarak *çalıGmamaktadır*. Ayrıca, kurumsallaGmıG *üçüncü tarafların* saflarına geçmektedir (egemen grubun bütünleGtirici bir parçası olarak). Ancak anarko-sendikalist bir vasıflı işçinin sınıfı bir gruba dönüştürebilmesinin tek yolunun, yalnızca kendisinin *işçi* olduğuna karar vermesi ve işçilerin yüzde 80ini proletaryadan pratik olarak dışlaması gördük. Bu fark tamamen önerileri yapan ve herkese hitap eden daimi memurların çıkarınadır; oysa anarko-sendikalist

94. 'Temsil' yerine 'somutlaştırma' diyorum, çünkü bu işçiler, sömürüyü kınamalarını hala yaptıkları işin becerisine dayandırdıkları ölçüde, kendilerini tam anlamıyla işçi sınıfı olarak görüyorlardı. Onlara göre vasıflı işçi tam bir işçiydi (ve denebilir ki tam bir insandı); emekçiler talihsizdi ve durumları değersizdi: ama o zaman gerçekten işçi değillerdi.

azınlık çoğunluk üzerinde. Böylece daimi memurlar, iÇteki becerinin artık taleplerinin temeli olmadığı ölçüde, iÇlevleri değiÇtirilebilir olan bireylerin aynı ihtiyaçlara sahip olduklarını kabul ettikleri ölçüde iÇçilerin statüsünden kaçınmıÇlardır. Egemenin bir tür otoriterlik sergileme girişimleri, disiplini sıkılaştırmayı gerekli tam da bu değişebilirliği yansıtmaktadır
ve grevcilerin derhal değiştirilmesini önlemek için gerçekten kitlesel eylemler gerçekleştirmek. Ve bu *otoriterlik*, kitlelerin kendi seriliklerini (bir grev ya da gösteri yoluyla) çözdüklerinde kendilerinde var olduğu haliyle *Kardeşlik Terörüdür*. Dolayısıyla daimi memur, sınıf bir kitle olarak nitelendirildiği ölçüde tam da işçi sınıfının ürünüdür. Egemen grubun içinde o
Kitlesel hareketlerin seriliği tasfiye ederek birleÇik gruplardan oluÇturduğu durumun gerçek bir zorunluluğunu fark eder. Kendisi, temsil ettiği sendika ve meslek gruplarından kaynaklanan birkaç özel nitelik dışında, basitçe egemen, soyut bir birleşme davetidir. Onun evrenselliği – o da yerel bir daimi memur olarak değiÇtirilebilir - serileÇtirici değiÇtirilebilirliğin kitlelerin pratik totalizasyonu dönüÇtürülmesidir.

Dolayısıyla, iÇçi sınıfının çalıÇtığı bir kentte -sınıf bir kolektif kurumsal varlığının soyutluğunda olası birliği temsil edip etmediğine (ve yerelle olan iliÇkilerinden ziyade Paris'le olan iliÇkileriyle karakterize olup olmadığına) ya da gerilimli bir durumda gerçekleÇtirilecek birliğin pratik Çeması ve göstergesi haline gelip gelmediğine bağlı olarak iki aÇama ayırt edilebilir. Ancak bu birlik sağlandığında onu dışlar. GörüÇleri oluÇturulan grubun görüÇleriyle uyuÇtuğu sürece dinlenecektir; ancak grubu seçtiği yoldan saptırmaya çalıÇırsa aÇılacak ve geride bırakılacaktır. Bu nedenle iÇçi sınıfını değiÇken tüzüklerle tanımlanmıÇ (zaman ve mekan içinde) olarak düÇünmek faydalı olacaktır. Sendika *nesnelleÇtirilmiÇ, dıÇsallaÇtırılmıÇ, kurumsallaÇtırılmıÇ* iÇçi sınıfıdır,
ve muhtemelen *bürokratikleşmiş,* ancak kendi gözünde tanınmaz hale gelmiş ve kendini saf bir pratik birlik şeması olarak gerçekleştirmiştir. *95* Bu egemenliktir

95. Ve sendika aygıtlarının çokluğu – örneğin Fransa'da– işçi sınıfının gerçek bölünmelerini (proletaryanın 'içindeki' belirli kısmi toplulukları karakterize eden çıkar farklılıkları) *pratiğe* dönüştürür. Bu, işçilerin kendileri tarafından iktidarsızlığın seriliği içinde yaşanan bu bölünmelerin, örgütlü gruplarda somutlaştığında pratik antagonizmalar haline geldiği anlamına gelir.

ama ondan kopuktur ve kendini başka bir yerde, ortak *praksisin* saf ortamında üretir. Bir *ayrılık* statüsüyle tanımlanan bu *grup* (zaman zaman 'Paris'e giden' yerel daimi görevliler, *missi dominici* tarafından yerinde kontrol edilenler, vb) genellikle seri kaçış halindeki kitleler üzerinde hiçbir kontrole sahip değildir. Elverişli koşullarda, her ajan yerel karışıklıkları (doğaçlama toplantılar, afişler vb.) belirlemeye çalışır: ajitasyon denilen şey budur; ama aslında bu tür karışıklıklar sadece tekrarlama devreleridir. Bu anda, iGçi sınıfı çifte bir statü altında var olur, çünkü dağınık seriliği içinde, sendika yetkilileri *(detegwfs)* onun olası etkileGiminin *dıG* garantörleridir. Toplumsal çatıGma döneminde, belirli bir Gehrin iGçileri ortak bir kararda birleGtiklerinde (Giddetten arındırılmıG bir özgürlük ortamında alınmıGtır: halk oylaması ve azınlığın oybirliğiyle dağılma zorunluluğu), iGçi sınıfı pratik bir bütünleGme olarak *var olur*. Eğer 'hareket' baGka Gehirlerde de benimsenmezse bu felaket olabilir: ama biçimsel açıdan bakıldığında, bir grev ya da ayaklanma *pratiği* yoluyla yerel birleGme, *grubu* proletarya için olası bir daimi statü olarak konumlandırmak için tek baGına yeterlidir, her ne kadar gerçek proletarya için ve mevcut koGullarda bu grup kendini birleGik bir grup (ya da en fazla rehinli bir grup) olarak gösterse ve örgütlü, kurumsal iliGkiler sistemini kendi *dıGında* sürdürse de. Aslında hiçbir zaman sendikayı yeniden özümsemeyecek ya da sendikacıların talimatlarına uymayacaktır; kurumsal olma gerçeği bir yana, daimi görevliler, 1789-1794 yılları arasında halkın pratik düşüncelerini yansıtmak için ihtiyaç duyduğu ajitatörlere oldukça benzemektedir.

Bu bizi, eşzamanlı bir saptama olarak, işçi sınıfını – tarihsel sürecin herhangi bir anında – *yalnızca* kurumsallaşmış örgütsel bir grup ("kadrolar") olarak *değil*, aynı zamanda kaynaşmış ya da rehinli bir grup (190'da *soyyetlerin* kuruluşu, rehinli bir grup ile örgütlü bir grup arasında bir aracı olarak görünür) ve (belirli sektörlerde) hala hareketsiz olan, ancak rehinli grupların olumsuz birliğinden derinden etkilenen bir serilik olarak ele almaya götürecektir. Kurumsal grup, birleGik sınıfın soyut bir iskeleti olarak, birliğe daimi bir davettir; aslında tamamen seri olması halinde sınıfın egemenliğidir; ikinci olarak, mutlak egemenliklerini birleGik gruplara (ve onların somut geliGimlerine) yansıtabilir ve kararlarını daha uzak bir gelecek çerçevesinde, dolaylı hedeflerle iliGkili olarak onlara gösterebilir. Ancak bu yansıtma, düzenleyici bir üçüncü taraf tarafından ait olduğu bir gruba yapılmaz,

ancak bir grubun üyesi tarafından - grubun olduğu ölçüde – kendi egemenliğini üreten başka bir gruba. BaÇka bir deyiÇle, grubun iÇçi sınıfının geliÇmekte olan bir bütünleÇmesi olarak ortaya çıkması – her ne kadar bir iÇçinin çalıÇmasının sonucu olsa da ve grup kendisine 'merkezi organlar' tarafından belirlenen hedefler koyabilse bile – sendikal egemenliği derhal gereksiz kılar, ancak kurumsal grubu yeniden özümsemeden (ve grevlerin maddi örgütlenmesinde ve işverenlerle temas kurulmasında bir rol oynayacaktır). Aslında iÇçi sınıfının somut egemenliği haline gelen ve onu kullanan *bu somut* gruptur; çatıÇmanın maddi koÇulları, diğer sınıfla olan güç iliÇkileri ve ürettiği kısıtlama aygıtlarının hepsi onun aracılığıyla kesin olarak belirlenir ve durumun kendisini tanımlar (düÇman sınıfları *somutlaÇtıran* egemen grupların iliÇkisi olarak ve bu gruplar ile ortaya çıktıkları seriler arasındaki iliÇki olarak).

Aslında, buradaki ortak *pratiğin* gerçek etkinliği aşağıdakilere bağlı olacaktır kaynaşmış grubun kendisini çevreleyen seriler üzerindeki soyut, bütünleştirici etkisi. Aslında, grubun her bir üyesi, sayısız karmaşık ilişki aracılığıyla, gruba ait olduğu kadar aynı zamanda serinin de bir üyesidir. Bir üyenin bir aileye, bir yerleşim bölgesine, çeşitli derneklere ve tüm bu az ya da çok hareketsiz topluluklar aracılığıyla her yere yayılan başkalık serilerine ait olacağı hatırlandığında bu kolayca görülebilir. Dolayısıyla, eğer savaş grubunun bir üyesiyse, bu, soyut olarak da olsa pratik olarak bu serileri belirleyecektir. Benzer Çekilde, grubun salt üretimi, yayılma organları (muhtemelen kurumsal) onun haberini yaydığı ölçüde, iÇçi sınıfının serinin herhangi bir *baÇka* yeri için *burada* pratik olarak egemen bir Çekilde yeniden birleÇmesi haline gelir. Süreç bir bütün olarak ya büyük işçi sınıfı yoğunlaşmalarının seri pasifliği yoluyla ya da kolektif iktidarsızlığı gerçekten devrimci bir birleşmeye dönüştürmeye başlayan değişen bir ajitasyon yoluyla ortaya çıkacaktır. Ancak burada önemli olan nokta, grubun (*Kıyamet*'in*)* pratik -**kendi** içinde ve dıÇındaki uzaktan, seri aracılığıyla ve seri boyunca, soyut bir her yerde bulunma olarak bir totalizasyon Çemasının (ve herkesin ya seriliği ya da birliği benimsemesi için katı bir zorunluluğun, iÇgal ettiği yerde iÇlevde iktidarsızlığı aÇılamaz olsa bile) üretimi olduğudur. Ve seriliğe karÇı (ve onun içinde) oluÇturulacak yeni gruplaÇmalar ilkinden farklıdır

En azından uyarılmış olmaları ve totalleştirici şemanın tüm başkalığı reddetme olasılığı olarak her Öteki'de zaten mevcut olması bakımından. Elbette bu, grupların yeni bir serilik üretmesini engellemez (ayrılıkta ve durumların, yerel çıkarların, mücadele koşullarının ve güç ilişkilerinin çeşitliliğinde – her grup kendi sınırlı *praksisiyle* diğer grupları ötekiler olarak belirler*),*

The Prohlem ofMethod'da gördüğümüz gibi, bu seri olma durumu Luther'in Almanya'sındaki köylü hareketi. Grupların seri olması durumunda, sendika aygıtı önemini yeniden kazanmıG ve eGgüdümleyici, örgütsel faaliyetleri sol *grupları* örgütlü *suh-gruplarına* dönüGtürmüGtür. Ancak kendi içinde bir iç egemenlikten ziyade *bir öteki-grup (groupe-autre) olarak* kaldı. Benzer şekilde, serilerin çözümsüzlüğü genellikle seri olarak yayılan bir bulaşmanın sonucu olabilir (işçi sınıfının tam bir sentetik birleşmeye en çok yaklaştığı 1936 grevlerinde olduğu gibi). Bu durumda refleksivite daha sonra, ortaya çıkan muazzam grubun ortamında ortaya çıkmaz; ve muazzam bir grubun (yani kitlelerden doğan ve onlardan oluGan bir grubun) yapısı ayrı olarak incelenmelidir çünkü sadece derin bir bütünleGme değil, aynı zamanda zaman zaman gerçek bir ayrılıkla da karakterize edilir. (1936'daki fabrika iGgalleri bu çifte karakteri gösteriyordu: belirli bir fabrikanın iGgali, totalizasyonun ve *her yerde* pratik bilinci içinde *gerçekleGiyordu*; *her yerde aynıydı*, burada da *aynıydı.* Ama aynı zamanda alt gruplar arasındaki iletişimi de zorlaştırıyordu; birçok aracı gerekliydi). Ancak seriliğin kendi çözülüşü içinde yeniden doğuşu da tasfiye edici eylemlere yol açabilir. Bu soyut olasılıklardan yalnızca somut olanın -bu durumda sınıfın- anlaGılabilirliği sorununu gündeme getirmek için bahsediyorum. Elbette, sorunun terimleri açıktır: sınıf kendini yalnızca kurumsallaşmış bir aygıt96 olarak değil, aynı zamanda doğrudan eylem gruplarının bir topluluğu (seri ya da örgütlü) olarak ve tüzüğünü pratik-atıl alandan diğer sınıflarla üretken ilişkiler yoluyla) alan ve evrensel pratik birleşme şemasını sürekli olarak yüzeyinde oluşan gruplardan alan bir kolektif olarak gösterir.97 Ve bu üç eşzamanlı

96. Elbette reformlar için verilen mücadelenin zemininde.

97. Daha basit olması için, işçi partilerini ya da işçi sınıfı içindeki bölünmeleri dikkate almıyorum: tarihsel pro letaryaların bu temel özellikleri kendi başlarına maddi belirlenimlerdir. Bu herhangi bir fark yaratmaz

Statüler birbirleriyle pratik ve diyalektik bir bağlantı içinde, bir bütün olarak tarihsel konjonktür tarafından koÇullandırılan bir süreçle ortaya çıkar. Aslında dil, sınıfı *her* zaman çok basit bir şekilde, ya her zaman birleşmiş ve sömürücülere karşı sıralanmış olarak, ya da geçici olarak sunar.

geçici olarak terhis edilmiş (tamamen seriliğe geri dönmüş). Bu kusurlu ve eksik kavramlar, gelişmekte olan tarihsel bir sınıfın bu eşsiz üçlü gerçekliğini anlamadaki yetersizliğimizin doğru bir yansıması olamaz mı? Oluşturulmuş diyalektik ve seri olarak (anti-diyalektik olarak) gruplar arasındaki bu çatışmada, anlaşılabilirliğin sınırlarıyla karşı karşıya gelmiyor olabilir ?

Ben öyle düşünmüyorum; ve bu kavramların ya da dilin belirlenimlerinin tamamlanmamışlığı, burada bizi ilgilendirmeyen politik tutumları (militanınki, muhaliflerinki, vb.) ifade etmektedir. Ancak bu durum ne mantıksal ne de pratik düzlemde hiçbir zorluk yaratmamaktadır.

Ontolojik düzlemde, üç varlık ya da üç varlık statüsü yoktur: sınıf-varlığı pratikte etkisizdir ve gördüğümüz gibi kendisini bir serilik belirlemesi olarak tanımlar. İki tür grubun (kaynaşmış ve rehinli, örgütsel ve kurumsal) iç grup-varlığı yoktur; statüleri, kendilerinin dışındaki varlıklarının (tek grup-varlığının) içinden çıktıkları ve onları sürdüren (ve özgürlüklerinde bile onları etkileyen) seride yattığıdır. Elbette, kaynaşmış grup seriyi çözdüğü *için* içinde olumsuzlar; ama aynı zamanda onunla ontolojik *olarak* ilişki kurar çünkü *bir seri olarak eylemleridir,* geleceği hala belirsiz olan bu hareketli, değişken, şiddetli oluşumun *belirli bir* durumundaki *tüm* serinin faaliyetidir, ama *buradaki* serinin cüretidir, *buradaki* iktidarsızlığı, kitleselleşmeyi ve başkalığı reddeden herkesin başarısı ya da başarısızlığıdır. Başka bir deyişle, grubun sınıf-oluşu serinin dışında yer alır ve grubun içinde seri, pratik aşkınlık yoluyla onun varlığının hem olumsuzlanması hem de olumlanmasıdır. Pratik bireyin nasıl her zaman herkesin içinde sınıf-varlığının farkına vardığını gördük; kürtaj yaptıran bir işçi sınıfı kadını, sömürücü sınıfların kendisine verdiği cezayı yerine getirmektedir. Ancak ortak bir eylemde (ister reformist ister devrimci olsun) hem sınıf-oluşun hem de özgürlüğün farkına varılır: işçi sınıfı kadını artık kendi varlığının bir

---

İster bir sendikayla ister bir partiyle uğraşıyor olalım; önemli olan, *nesneleşmemiş sınıfın* (sendika ya da başka bir kurumsallık) kaynaşmış sınıfla ilişkisidir.

İşçi – ücretleri ve yaptığı işle tanımlanır – ve bunu taleplerin kendisinde fark eder; ancak genel bir değişim yaratmak için ortak bir pratik olan *talep yoluyla* – ne kadar az olursa olsun – ve her şeyden önce tatmin elde etmek *amacıyla* gruplaşarak bunu aşar.

Serinin çözülmesi bazı durumlarda diğerleriyle birleşme eylemi ya da önceki seriliğin tamamen tasfiyesi (en azından geçici tasfiye) olabilir (özellikle çağdaş sosyologların 'mikro-organizmalar' olarak adlandırdıkları durumda), ancak o zaman bu sadece seriliğin meselesidir. Ancak bu aÇma bir gösteriden, hatta bir grevden daha uzun süreli olabilirKendini isyankar bir pratikte ve devrimci bir eyleme dönüşebilir: ve temelde, özellikle de Devrim bir başarısızlık değilse ve kendi yasalarına uygun olarak gelişirse, radikal bir metamorfoz olacak ve her şey farklı bir sosyal dünyaya kayacaktır. Ancak egemen bir sınıfa karşı egemen bir sınıfın mücadelesinde, serilik her zaman sömürünün ve onu sürdüren tüzüğün ürünü olacaktır, *iç anlaşmazlıktan bile daha fazla*. En küçük ortak sonuca (satın alma gücünün çok hızlı düÇmesini engellemek gibi) ulaÇmak için bile üstesinden gelinmesi gereken *seriliktir*. Ama talepte grubu, tam da edilgenliği içinde, olası bir enerji kaynağı olarak ayakta tutan da seriliktir – aslında grup, eyleminin pratik bakış açısından, artık onu potansiyelliğin sentetik biçimi dışında kavrayamaz. Ona *onu üretiyormuÇ* gibi görünen *sen-olgusallıktır* – göstermiÇ olduğum gibi, grup *üyelerinin diğer seri iliÇkileri tarafından* hala *onun* içinde ***yutulduğu*** ölçüde. Grubun dıÇsallıkta, yani gruptan uzakta ve serilikle olan bağlantısında, seri birliği (dağılmayı) onu maddi ve diyalektik olarak doğuran diyalektik nedenler (kapitalist sürecin tarihsel koÇulları) açısından kavradığı ölçüde totalize ettiği seriliktir. Son olarak, sendikal mücadelelerin ve gündelik emeğin diyalektik perspektifinde, geleceğini ölümü ve sürekli diriliÇi olarak tanımlayan seriselliktir (grup, iÇçiler -zafer kazanmıÇ ya da yenilmiÇ- iÇlerine devam ettiklerinde serisellik içinde çözülecektir; ve bu deneyimden ders alan iÇçiler yeniden aktif hale geldiklerinde serisellikten doğacaktır).98

98. yalan tamamen propaganda amaçlı olarak yayılsa da, bugün vasıflı iÇçilerin çoğunlukta olduğu bir fabrikada, kapitalist sömürü bağlamında iÇçinin yaÇamasını *ve* iÇverenler üzerinde sürekli *ortak bir* baskı oluÇturmasını sağlayan iÇi mümkün olduğu doğru *değildir*. Sosyal bağların devam ettiği doğrudur (ve göreceğimiz gibi *bir* geçmiş de) ve bir *sınıf tutumu* da devam etmektedir.

Bu, geçmiş, şimdiki ve gelecekteki serilik olarak *her zaman* işçinin ontolojik statüsü olduğu ve grup praksisinin, sınıf içindeki (ve dolayısıyla işçideki yüzeydeki) başkalık ilişkisinin yüzeysel bir çözülmesi ve seri varlığın muhafazakar bir aşılması olarak, ya ortak bireyin şimdiki pratik gerçekliği ya da uyarılmış bir anlamlandırma ve geleceğin derinliklerinden seriye gelen soyut bir birleşme olarak gelecekteki olasılığı olduğu anlamına gelir. Kurumsal gruba (birlik, vs.) gelince, pratik olarak bu olasılığı kalıcılığı içinde temsil eder: ve bu, onu oluşturan kurumsallaşmış üçüncü tarafların görevinin yalnızca ayrılık yoluyla ve merkezi birlikleri aracılığıyla bu olası birliği bir egemenlik olarak sürdürmek değil, aynı zamanda bu birliği mümkün kılan yerel koşulları mümkün olduğunca ve her koşulda gerçekleştirmek olduğu anlamına gelir.99

Bu açıdan , aygıt bir bütün olarak pratik

---

her biri ve herkes için. Ancak bunun işçi sınıfı baskısı anlamına iddia etmek ya bir yalan ya da bir hayaldir: işçiler, seriliğin eşiğinin aşıldığı andan itibaren baskı uygularlar. *Ya da en azından* fabrika için vazgeçilmez olan profesyonel iGçiler söz konusu olduğunda (ki bu bizi 1914 öncesi sendikalizmin çok özel koGullarına geri götürür), bu tür bir baskı, sürekli olarak olası ama kaçınılabilir grev eylemi *konusunda* pazarlık yapan vasıflı temsilciler aracılığıyla iG sırasında uygulanabilir. da kitleler söz konusu olduğunda, koGullar, ihtiyaç baskısı vb. *halihazırda* ortak *praksis* ürettiğinde*:* iGverenlerle müzakereler *iGçilerin eylemini önlemek* için vermeye hazır oldukları tavizlere dönüGür. Zafer (1954'te Saint-Nazaire'deki elektrik kaynakçılarının yarı resmi grevi örneğinde olduğu gibi) açıkça yeni bir *varoluşu* içerir, eşik daha düşüktür, serilik geçici olarak yaşanır ve *sınıf tutumu zaten* her zamankinden daha az [seri] ve her zaman mümkün olan bir topluluğun soyut bağlantılarıdır. Ancak bu, bu tutumun devrimci olduğu anlamına : ve bunun kanıtı, anarko-sendikalistlerin gururlu saldırganlığının (genişletilmiş üretim, başarılı grevlerin oranının *hiçbir zaman* 50'nin altına düşmemesi gerçeğinde kendini ve ifade etmiştir) reformizm pratiğinde nihai ifadesini bulmuş olmasıdır. Ve her şeyden önce, karşıt durumun gerçekliğini de kabul etmeliyiz: bir grevin başarısızlığı (özellikle ciddi koşullarda) genellikle seri tüzüğün güçlendirilmesine yol açar (birkaç yıl önce Saint-Nazaire'de de başarısız bir grevden sonra sendikalar neredeyse tüm üyelerini kaybetti ve çok uzun bir süre boyunca işçiler neredeyse tamamen atalete gömüldü). Tüm bunlar, grubun militan eyleminin, kazandıklarında bile, çıplak seriliğin, bir 'mevsim koşulu' gibi, proletaryanın olanaklarını sınırlayan seçim koşullarından biri olduğunun farkında olduğu anlamına gelmektedir.

99. Bu bir siyaset meselesi değildir: Bu kişilerin, bu davada yer alıp almayacaklarını belirlemem gerekmiyor.

daha iyisini yapabilir ya da başka bir şey yapabilir. Bu saf bir anlaşılabilirlik sorunudur.

Nesnelleştiği, dışsallaştığı ve evrenselleştiği ölçüde içselliğin birliği (kendini yerel olarak ve birbirini izleyen geçişlerde gerçekleştirme). Bu, birleÇik proletaryanın egemenliğidir, öyle ki kendisini, serilik ortamındayken bütünleÇtirici totalizasyon ortamında üretir. Ancak bu nesnelleştirici dışsallaştırma, Varlık zemininde yeni *bir* soru ortaya çıkarmaz: bu kurumsal grubun *bir varlığı* yoktur. Eğer kaynaşmış bir grup olsaydı, varlığı atıl serilikte yatardı. Görünürdeki özerkliği sadece seri olmasından kaynaklanmaktadır. Gerçekte, kurumsal bir grup olarak bir sendika, kendi içinde, ayrılık ve seri devreler üzerine temellenen yinelenme ve başkalık yapılarını varsayar; ve bu gruplar yukarıda incelenmiştir. Ancak üyelerinin kurumsal varlığı basitçe atalettir ve asla grup varlığı olarak hareket edemez. Kendilerini görevlerine nasıl uyguladıklarıyla ya da elde ettikleri sonuçlarla hiçbir ilgisi olmayan bu atalet, tam da seriler için her zaman erişilebilir bir olasılık olarak işçi sınıfı birliğinin kalıcılığının temelidir: Daimi memurun kendisi, görevi (işe alınma ya da atanma biçimi ne olursa olsun) kurumsal süresi içinde ne bireysel özelliklerle ne de organik *praksisle* bağlantılı olmadığı sürece bu birliktir. Örneğin, iki yıllık süre için seçilen ya da atanan kişinin faaliyetleri, doğası ne olursa olsun, hem yerel temsilcisinde egemenin *Öteki-oluşu* (serilik varlığı) hem de *Öteki haline geldiği ölçüde* üyelerinden birinde kavranan serinin *bir-oluşu* olan maddi ve kurumsal atıl bir birliğin aşılması ve olumlanmasıdır. Dolayısıyla, sürekli *bir* memurun *varlığı kurumsal bir grubun* varlığına benzemez: bu grup-oluşunun gerçekliği yoktur: ancak yerel memurun seri-oluşu, kalıcı bir olasılık olarak sınıfın sentetik, egemen birliği için (bir mührün balmumu gibi) hareketsiz bir destek görevi görür, yani onun varlığında-bir-oluşun soyut, pasif sürekliliği olarak. Sömürülen sınıfın birliği aslında *pratiktir:* ama ona karşıt olarak sürdürülürse, ona bir varlığa benzemesini sağlayan atıl bir destek verilir.

Ontolojik olarak durum son derece basittir: ticaret ile Sendikacılar ve emekçiler arasında uzlaşılmış bir eylemsizlik vardır; seri olan sınıf varlığı, eylemsiz bir koşullanmadır ve birliği başka bir ontolojik statü olarak ortaya çıkarma eğilimindedir: sınıfın varlığı-birliği (gerçek amaç). Serileştirilmiş egemeni ve onun birliğinin hareketsiz işaretini hareketsiz bir şekilde alan seriyi karşılıklı olarak belirleyen gerilim, belirli koşullar altında seriliğin tasfiyesini kendiliğinden mümkün kılar. İşte bu temelde, bir grubun

Kendi egemenliği ortaya çıkar ve sendika egemenliğini (diğerleriyle eşit olarak kendi egemenliğini) yok ederken, bir ajitatörün statüsünü korur. daimi memur. Aynı zamanda kendi ataletini derinlere atar; ama en azından aşılmış ve korunmuş *sınıf-varlığı* biçiminde herkese bağımlılığını korur.

Pratikte de sorun yoktur: eylem gruplarının *praksisi* kendisini diyalektik olarak aGılmıG ya da aGılacak olan direniG olarak serilik açısından ve ya reddedilmesi, içselleGtirilmesi ya da aGılması gereken dıGsal nesnel anlamlar olarak sendika talimatları açısından tanımlayacaktır. Bizim için önemli olan nokta, iGçi sınıfının gündelik eyleminde, pratik *birliğini*, *praksis-süreç* olarak tanımlanması gereken aGkın bir hedefe yönelik bir yeniden gruplaGma sırasında, kendisi de sadece *dıGsallıkta* var olan bir egemenden çıkan nesnel ama hareketsiz pratik anlamların bir *toplamı* olarak ve *kendi varlığında* sınıfın kendisinden baGka bir *Gey* olmayan seri atalet güçlerinin sabırlı bir çözümü olarak tanımlamasıdır. İşçi sınıfı ne saf savaşçılık ne de saf pasif dağınıklıktır.

ne de saf bir kurumsallaşmış aygıttır. Farklı pratik biçimler arasında karmaşık, hareketli bir ilişkidir ve bunların her biri

ve birbirleriyle olan gerçek bağları bütünleşmedir (her birinin diğerlerinde neden olduğu ve her biri tarafından diğerlerine yansıtılan bir hareket olarak).

o thers). 1°o

Diyalektik anlaGılabilirlik açısından bakıldığında, bu tek gerçekliği çeGitli biçimleriyle ayıran ve birleGtiren statü farklılıkları, her Geyden önce, tek bir *praksisin -nesnel olan aracılığıyla* bile [illegible] farklı pratik düzeylerde kendini farklı Gekillerde ürettiği anlamına gelir. Bu da -değişmeden kaldığı istisnai basit durumda **bile-** zamansallaştırma (hız, ritim, vs.), örgütlenme ve iç yapılar, hedefiyle olan gerçek bağı (ilgili tüm araçlar aracılığıyla) ve sonuç olarak birliğini sağlayan hedefin ta kendisi aracılığıyla her düzeyde farklılık göstereceği anlamına gelir. Ve bu hedefin kendisi, seviyesine göre, az ya da çok uzak diğer hedeflere gönderme yapar. Sanki etkinlik çoğulluk statüsüne sahipmiş (büyük sosyal topluluklarla) ve aynı anda her boyutta gelişiyormuş gibi. Toplumsal çatıGma döneminde, seriyi çalıGtıran (ahGabın çalıGtığını söyleyebildiğimiz gibi *[que Ie bois travaille]) ve* koordinasyon ve örgütlenme faaliyetlerinde kendini gösteren *tek bir eylemdir.*

100. İkinci ciltte yer alan artzamanlı totalizasyona ilişkin bir bölümde, grubun hafızası olarak adlandırabileceğimiz şeyi tartışacağız.

Sendikacılara tahakkuk eden ("temaslar" kurma, doğaçlama, hazırlıksız toplantılar, söz verilen grupların temsilcileriyle hedeflerin tartışılması, muhtemelen hiçbir zaman gerçekleştirilmeyecek pratik planın belirlenmesi, kitlelere bilgi vermek ya da duruma göre onlardan bilgi saklamak için ilgili güçlerin durumunu tanımlama girişimleri, Paris ve Fransız proletaryasına ilişkin genel hedefleri ile kendi çıkarları olan yerel yoğunlaşmalar arasında arabuluculuk vb.) ve işçilerin ortak pratiğinde, vaat edilmiş inançtan başka hiçbir atalet olmaksızın, kendi tam etkinlik düzeyinde yeniden karşılaşılır. Bu üç formda da pratik mücadeleden bağımsız değildir: her , pratik önemin çeşitli düzeylerinde ve ilişkisel sistemlere (başkalık, somut karşılıklılık, örgütsel sistemler) atıfta bulunan bir görünümle, nesneyle, gelecekle ve aşkın dünyayla aynı ilişkiler yinelenir; sadece bu ilişkilerin farklı endeksleriyle bu pratik ortamlarda *üretimi* farklıdır ve bu nedenle gerçeklikleri herkeste heterojen ve indirgenemez bir *üretim kırılması* haline gelir.

Eylem grupları ile diziler arasındaki doğrudan, somut bağ ortaya çıktıkları grup için ve grup içinde iç üretim ve proletarya ile ontolojik bağlantısının refleksif kavranışı tarafından ifade edilir; sömürülen bir sınıf olarak ataletinin sürekli bir aşılması olarak hareket eden, aynı anda hem aktif hem de atıl proletaryadır. Ve içkinlik-aşkınlığın bu ontolojik yapısı, amaçların belirlenmesinin gerçekten pratik ortamında ortaya (ontolojik ve pratik statülerin birbirini en yakın birlik içinde koşullandırdığı ölçüde, ikincisi birincisinin pratik gerçekleşmesi ve aşılmasıdır). Bir hedefler (ya da sadakatler, vs.) hiyerarşisi olarak yaşanır ve aşılır: grup, yürüteceği mücadeleyi ve bunun gerekliliklerini tanımlar ve kendi dışındaki seri varlığıyla bağlantılı olarak belirli bir iç 'sıcaklıkta' kendini ortaya koyar. Bu acı çeken sınıftır, ama her şeyden önce mücadele eden sınıftır. Onda, acı çeken sınıf mücadele içinde birliğe doğru kendini aşar. Grubun kendisini seriliğin çözülmesi yoluyla totalize ettiği ölçüde seri bir bütünlük olduğunu gösterir. Saf yinelemede, gerçekte, sınıf gerçekliği en fazla yabancılaştırıcı bir dağılma içinde yaşanır. Dolayısıyla, seri sınıf hem gruptur (pratik olarak) hem de gruptan daha fazlasıdır (çok daha büyük bir topluluk olarak). Seri sınıf, grup için, kendi eyleminin ta kendisidir, kendi bir olumsuzlaması olarak mücadelesidir ve egemenliğinde seri topluluğun bir ; sınıf aynı zamanda *onun* sadakatidir (sınıf gerçekliğine sadıktır).

Sınıf, bir *yokluk* olduğu sürece, kendini tamamen mücadele birliği düzeyinde göstermediği sürece) ve tehlikesi (kendisi gruplaşmalı, birleşmeli ve aşınan seriliğe karşı her yerde etmelidir; serilik yüzünden, burada değil ama orada ve her yerde, destek yüzünden savaşını kaybedebilir). Böylece *grup içindeki* somut, yerel eylem, tikel hedefi - talep- toplam hedefle (iGçi sınıfının seferberliği) birleGtirir. Ancak bu bağlantı doğrudan birleGmiG ve söz vermiG gruplarda ortaya çıkar: bu, pratik bir bağlantı olarak aGılmıG ontolojik bir bağlantıdır. Grup, bazı yerel iGçilerin ortak çıkarı için hareket ederken, tüm sınıf için hareket eder: halindeki sınıftır. ĠGçi sınıfının çıkarlarına *ihanet* eden doğrudan, Ciddet içeren bir eylemi düGünemez bile: eğer yapılabiliyorsa, o zaman yapılmalıdır (sınıf zorunluluğu). Buna karGılık, -yakın çevresi, temas halinde olduğu *Ötekiler* dıGında- sınıfın mücadelesine ihanet gördüğü seriliği de kabul edemez (iktidarsızlığın seriliği, bir yoğunlaGmadan diğerine zaferi garantileyebilecek uyumlu giriGimleri engellediği ölçüde). Aslında ontolojik özdeşlik, pratik her yerde bulunma ve hareket halindeki çelişki arasında derin bir ilişki vardır; ve gelişen bir süreç olarak bu, Marksizmde proleter öz-kurtuluş olarak adlandırılan şeydir. Ancak bu durumda, en kapsamlı ve soyut amaç burada, grupta olduğu gibi, acil amaç tarafından belirlenecek bir temel olmasına rağmen (burjuvazinin devrilmesi ve mücadelenin anlamı olarak iGçi sınıfının iktidara gelmesi, mücadelenin mevcut bağlamında gerçekleGtirilmesi gereken özel bir olasılık olarak belirli bir ücret artıGı talebi tarafından belirlenir), mücadele grubu içindeki iliGki doğrudan ve her zaman olumludur: Bazı talepleri destekleyen bir eylemin proletaryanın genel çıkarlarına ters düşme olasılığı (iktidara gelme mücadelesini – sonsuza kadar olmasa da şimdilik – tehlikeye olasılığı), grup tarafından ve grubun içselliğinde pratik, yansıtılmış bir eylem olarak üretilemez.
olasılığı, üstlenilen eylemin olası bir tespiti olarak
, bir denetim ve çalıGma pratiğinin nesnesi olarakÖte yandan, daimi bir memur, kurumsallaşmış varlığında egemen olduğu ölçüde ve Paris'le, yani merkezle iletişim halinde olduğu ölçüde, daimi işçi sınıfı olarak yerel temsilcisi olduğu örgütün içinde ve onun aracılığıyla kendini üretir. Hareketsiz ve muazzam derecede aktif, işlevleri, yetenekleri ve deneyimleri – ki bunların hepsi evrensel olanla, yani

taleplerin kısmen belirsiz olasılığı – onu bütüncül bir eylemsizlik olarak doğrudan sınıfla ilişkilendirir: kendisini sınıfın işçilerin kaderine meydan okuma ve onu yok etme olasılığı olarak üretir. Dolayısıyla *yerel* yetkili her yerdedir, çünkü o sınıfın kendisidir ya da – baĢka bir deyiĢle - her yerde baĢka bir per manent yetkili (Paris'teki tüm Ötekilerle birliği olan kurumsallaĢmıĢ bir varlık) biçiminde için, hareket halindeki sınıf her yerde (Oyonnax'ta ya da Le Mans'ta, Nantes'ta ya da Ales'te) kendi içinde düĢünülmesi ve yargılanması yalnızca spesifikasyonlar tüm yerel ajitasyonlarda önceden vardır. Bu nedenle yerel bir hareketin elverişliliği, *şu açılardan* sorgulanması gereken bir şey olarak görünür
genel durum (*Fransa'da* çalışan kesimler arasındaki güç ilişkileri bir bütün olarak sınıf ve diğer sınıflar, vb.) Kısacası, daimi memur, aktif egemenliği olduğu bir edilgenlik sınıfın kendisiyle özdeşleştirilir ve sınıfın anlık eylemini yargılamak için kendi varlığında nitelikli olduğunu onaylar. Dahası, seri-sınıfsal varlık olarak atalet, kurumsallaşmış grubun egemenliğine meydan okuyamaz. Böylece birlik kendini sınıfın kalıcı egemenliği olarak üretir. Öte yandan, birleĢik grup sendika egemenliğine son verir: daimi yetkili geçici bir ajan öteye gidemez. Böylece, kurumsallaĢtırılmıĢ ve kısmen serileĢtirilmiĢ egemenlik olarak sınıf ile bizzat eylemiyle eklemlenmiĢ ve ajitasyon yoluyla özgür, kardeĢçe egemenliğini üreten canlı bir mücadele grubu olarak sınıf arasında derhal bir çeliĢki kurulur. Bu grup, kurumsal grubun bakıĢ açısından, sınıfın özel bir belirlenimi olarak (ve dolayısıyla sınırlılık ve sonluluk olarak) ve sınıfın genel çıkarlarına uygun olarak sendika kurumunun egemenliği tarafından yönetilmek zorunda olarak görünecektir.

Dolayısıyla bu egemenlik çatışması *yalnızca praksisin* her düzeyde farklı olduğunu değil, aynı zamanda bu farklılıkların temelde, etkisi tek bir eylemin çeşitli biçimleri arasında canlı karşıtlıklar, çatışmalar, aşkınlıklar ve mücadeleler oluşturmak olan çelişkiler olarak üretildiğini ima eder – kısacası, eylemi, onu aşkın nesnesiyle ilişkili olarak düzenleyen aynı diyalektik aşkınlık hareketi içinde ve aracılığıyla derinlemesine bir yoluyla oluşturur. Bu temelde, kavrayış her bir praksis düzeyi için giderek daha karmaşık hale gelir; söz konusu düzeyde pratik gelişme kendisini, *bu* düzeyde belirli maddi koşulları ifade eden belirli yapıların (kurumlar, serilik, vb.) aşılması olarak üretir.

Ancak zamansallaştırıcı gerilim olarak, hareketli bir güçler alanında, yönlendirilmiş bir dönüşümde örgütlü bir aşkınlık olarak, her pratik düzey tarafından dışarıdan belirlenir, öyle ki tüm süreç kendisini orada başka bir biçimde, farklı bir eşleşme derecesinde üretir.
durgunluk, diğer ritimler vs. Örneğin, rehinli grubun pratik süreci, gelişiminin tam ortamında, kurumsal grubun soyut ve egemen faaliyetini destekler. Bu destek
bu faaliyeti taşır çünkü kendisi, egemen faaliyet tarafından tam bir nesnellik haline gelmiş bir sınıf *praksisi* olarak örgütlenmiş ve hala örgütlenmekte olan ortak bir alanın yeniden örgütlenmesi yoluyla maddi bir durumun aşılması olarak .

Böylece grup kurumsal pratik (örneğin sendikal pratik) aracılığıyla ve bu pratik tarafından dıÇarıdan tanımlanır: eylemlerinin bir belirlenimi olarak bunu kendi içinde sürdürür; ve bu açıdan grup bunu ya atalet olarak, kendi atıl dıÇsallığı olarak destekleyebilir (ki bu da onu tamamen çözerek ve dıÇsal egemeni tasfiye ederek sonuçlanabilir) ya da sürecin geliÇimini belirleyen içsel karÇılıklılık iliÇkilerinden biri olarak içselleÇtirebilir. Aslında bu içselleÇtirme ancak karÇılıklılık içinde bir belirlenim olarak gerçekleÇebilir, çünkü grup her zaman dolayımlı karÇılıklılıkları tarafından tanımlanır. Ancak pratik kurumun nesnel eyleme yansıtılmasında sihirli bir şey yoktur: bu sadece, belirli koşullarda, belirli üçüncü taraflar (ister çoğunluk ister azınlık olsun) dış egemenin pratik *düsturunu* benimsediğinde ve onu, onları örgütleyici bir alt grup olarak rehinli grup içinde birleştiren *karşılıklı bağlantı* haline getirdiğinde meydana . Bu gerçekleştiğinde, alt grubun ortak iradesini (yani topluluk içinde refleksif bir yapı haline gelen nesnel ötekinin ö*teki* iradesini *(volonte-autre)*) nasıl dayatabileceğini görmek mümkündür. Ayrıca – tam bir caydırıcılığın yokluğunda – aşkın egemenliğin *bir* alt grupta , bu şekilde oluşturulan alt gruba aşılamaz bir otorite vermekten uzak, çelişkilere (şiddet içeren veya başka bir şekilde) ve taahhüt edilen topluluk içinde engellere veya bölünmelere yol açması ve diğer faktörlerle birlikte, onu seriliğin yeniden canlanmasına yol açması mümkündür.

Bu saptamalar yalnızca, onun gelişiminde ortaya çıkmaktadır.
torik bir olaydır. Bizim için önemli olan nokta, bunların hepsinin *anlaşılabilir olasılıklar* olduğu ve grup içindeki anlamların bileşiminin de anlaşılabilir olduğudur – ancak analitik akıl yoluyla değil, diyalektik olarak. Çünkü nihai olarak, aşkın egemenin pratik anlamlandırması, kaynaşmış grup (ya da birleşik grup) tarafından sürdürülür ve üretilir.

rehinli grup) bir parça olarak, canlı bir bütünlük tarafından, ister bu damgalama grubun dışsallığı olarak yüzeyinde kalsın, ister bir içselleştirme ve özgür bir yeniden yaratım olarak ona entegre edilsin. Grup, ortak özgürlük içinde çözdüğü ve yeniden ele aldığı atıl özellikler temelinde yapılandırıldığı ölçüde, egemen eylem -ister dıÇsal ister olsun- grubun eğrilikleri tarafından deforme ve ancak kendi eyleminin aracı olarak topluluğu oluÇturan eylem çizgilerine, pratik ufuklara ve ağlara uyarak belirleyici olabilir. Ama *aynı zamanda,* ortak bireyler olarak ve iç mübadelelerin özgür karşılıklılığı içinde failler tarafından benimsenmiş bir belirlenim olarak, egemen eylemin hem ortak *praksis* hem de iç uzamın eğrilikleri için sürekli bir değişiklik faktörü olmaması imkansızdır.

Şimdi, bu kurumsal eylemin, tek pratik gerçekliğini rehinli topluluktan alan ve grupta yalnızca *grubun birlikte* yaÇayan asli bir belirlenim olmadığını eklemek gerekir*:* aslında *zaten praksistir;* dıÇ kurumun soyut ortamında *aynı praksistir.* Dolayısıyla, rehinli grup tarafından yeniden üretilmesi ya da yeniden içselleÇtirilmesi onu grubun ürünü olarak değil, yabancı bir niyetin (yabancı bir özgür projenin) gruba giriÇi olarak üretir. Çok basit, maddi nedenlerden ötürü ('daimi yetkilinin' destekçileri olması ve onlarla 'temas kurması', rehinli topluluk içinde bir eylem hattı oluşturması vb.) – öteki grubun (yani öteki olarak sınıfın) eylemi zorunlu olarak rehinli grubun içinde bir öteki-özgürlüğün ortaya çıkışı ve gelişimi olarak üretilir, (aynı olarak her üçüncü *tarafın*) ortak özgürlüğü tarafından doğrudan üretilen her anlamlandırmayı aşar; ve tersine, *aynı olanın* her girişimi onu aşabilir, şeyleşmiş bir anlamlandırmaya dönüştürebilir ya da sıvılaştırabilir. Ancak bu egemenlik yine de *aynı* kalmak isteyen ve kendilerini bu içselleştirilmiş proje aracılığıyla herkesle *aynı* olarak yansıtmak isteyen üçüncü taraflarca desteklenmek zorunda olduğu sürece, mücadele her biri Öteki ile aynı soyut hakka sahip olan iki özgür, pratik proje arasında gerçekleşir. Kazananı, uzlaşmayı ya da iktidarsızlık dengesini belirleyecek olan somut, maddi topluluktur. Bu son açıklama, mücadele grubu içinde tekrarlandığında egemen özgürlüğün ikircikli yapısına işaret etmek içindir: hem bir Ötekinin gerçek özgürlüğü hem de üçüncü tarafların içkin projesidir. Onu kendi özgürlüğü olarak öneren alt grup da *herkesle aynıdır;*

Ancak her üçüncü taraf bunun Ötekininki olduğu ölçüde kendisine ait olduğunu bilir. Ancak bunda anlaşılmaz bir şey yoktur – tam tersine; ve herkes bunu deneyimlemiştir.

Bu diyalektik belirlenimlerin biçimsel anlaşılabilirliği göz önüne alındığında, iki pratik modalitenin (örneğimizde kurum ve mücadele eden topluluk) birbirlerini maruz bıraktıkları karşılıklı dönüşümleri kavramanın artık mümkün olup olmadığı sorulabilir. Yoksa şimdi bunların çok karmaşık oldukları için zihinden kaçtıklarını mı kabul etmeliyiz?

Cevap hayır olmalıdır. Aslında, egemen eylemin her türlü yeniden üretimi (ister dışsal ister içselleştirilmiş olsun) *anlaşılabilir* olmalıdır. Bu, sendika talimatlarını amaçlara, geleceğe, hem bir kurum hem de bir serilik olarak işçi sınıfıyla ilişkiye referansla *kavramanın*, onları olası bir düzenleme olarak *üretmekten* farklı olmadığı anlamına gelir. Ancak bu tür bir *kavrayış*, ortak yapıların (rehinli grubun) zamansallaştırılmasıdır; ve bu nedenle, ilkesi değişmez olsa da (diyalektiğin kendisi olarak), nihayetinde eylemsiz ya da yarı pasif bir yapıyı ifade eden pratik şemalar aracılığıyla kendini tikelleştirir. Dolayısıyla, konumlanmış araştırmacı için ilk gereklilik (gerekli bilgiye sahip olduğunu ve olgularına temel özellikleri zaten bilinen bir dönem içinde yaklaştığını varsayarak), düzenleyici üçüncü tarafın kavrayışını anlamaktır. Bunu özgür bir grup *praksisi* olarak, yani aştığı koşulları koruyan bir aşkınlık olarak kavramalıdır. Dahası, O ther'in (kurumun) projesini gerçek bütünlüğü içinde (kurumsal grup içinde) kavramalı ve bu temelde, *aşılmış koşulları,* yeni bir kavrayışta, kavranan projenin rehinli grubu içinde onu yeniden üreten kavrayış tarafından bir caydırma olarak kavrayabilmelidir. Ancak bu işlem (kavranan anlamlandırmanın bir kavrayışın tikellikleri tarafından tikelleştirildiği ölçüde kavranması) basitçe kavrayışın kendisidir: bu özgür yeniden-üretim kavrayışında yalnızca tek bir diyalektik süreç vardır ve yalnızca dilin katılığı kavrayışlarda bir çeşit çoğaltma olduğunu düşündürmektedir. Burada kavrama gücüne getirilen *tek* sınırlama nesnenin karmaşıklığından değil, *konumundan* kaynaklanmaktadır. Bu, onun kavrayışının çifte bir nesnellik belirlediği anlamına gelir: kendisininki ve nesnesi olan grubunki. Ancak bu *dejure* ve *de Jacto* sınırlama anlaşılabilirliği azaltacak hiçbir şey yapmaz – tam tersine diyalektik için, eğer dışsallığın dogmatizmine batmayacaksa,

kendisini özgür, konumlanmış organizmalar arasında pratik bir ilişki olarak üretmelidir. Dahası, mevcut durumda, konumlanmış bir organizma olarak, projemi koşullandıran durumum aracılığıyla, Öteki'nin kavranışını ve onun konumlanmışlığına bağımlılığını kavradığım açıktır.

Bu temelde, rehinli grubun bir *çevre* olarak kavranması *kavrayış*, projelerin diyalektiğini (kurumsal proje ve taahhüt uygulama) gelişen bir totalizasyon içinde kısmi anlamlandırmaların antagonistik ilişkisi olarak ele almayı mümkün kılar. Dolayımlı karşılıklılık düzenleyici üçüncü taraflar arasında değişen karşıtlıklar, her projenin Ötekini kendi içinde eritmek için bir bütün olarak anlamlandırma ortamıyla özdeşleşme eğiliminde olduğu ve Ötekiyle yeniden bütünleşen herkesin onun içinde olumsuz bir güç haline geldiği onu yok ettiği bu anlamlandırma çatışmalarında kendilerini bütünleştirir. (Sendikaların ihtiyatlılığı ve ihtiyatsızlığı, belirli bir durumda yeniden içselleştirilebilir ve daha militan bir *praksis* içinde bir engeller ve saptırmalar sistemi haline . Tersine, kitlesel coşkuyu 'kontrol altına alma' girişimi içselleştirilebilir ve negatif bir totalizasyon şeması olarak işlev görebilir; ancak bu totalizasyon sayesinde isyancı bir hareket aniden patlak verebilir). Aslında, karşı finaliteler teleolojik pratiklerle hemen hemen aynı yapıya sahiptir: yani herhangi bir insan niyeti tarafından üretilmemiş olsalar bile, bir proje ve niyetli aşkınlık yapısına sahip olabilirler. Bunu pratik-atıl alanla uğraşırken . Dolayısıyla bir sonluluğun kavranması ile bir karşı sonluluğun kavranması arasında çok önemli bir nokta dışında hiçbir fark yoktur: ikincisi her *yazarın* olumsuzlanmasını içermek zorundadır. Böylece, bir Öteki tarafından bir eylem düzeyinin belirlenmesi olarak, yeniden içselleştirilen *praksisin* anlamını ve hedeflerini, başlatılan çözülme hareketini *(*ayaklanmayı *içermek*) ve bu yeniden içselleştirmenin karşı finalitesini (göstericilerin öfkesi, vb.) kavramak mümkündür. Bu, "operasyonlar" , her şeye rağmen egemenliği yukarıdan birlik olarak pekiştirme girişimlerini, bunların başarısızlıklarını, karşı girişimleri vb. kavramak için kendini hazırlamaktır: ve bu temelde, (en azından söz konusu gruplar ajanları olduğu sürece) ya , sapmaların ve girişimin tamamen ya da kısmen başarısızlığının ya da diğer yandan bir ayaklanmanın aniden patlak vermesinin, yayılmasının ve ya da tamamen başarılı olmasının vb. anlamını kavramaktır.

Bununla birlikte, bu gelişmenin her anı kendi içinde istih-

ve eğer tarihsel rasyonalite sadece onun anlaşılabilirliği ise, sürecin toplam gelişiminin *anlamsızlaşma* tehlikesiyle karşı karşıya olduğu kabul edilmelidir. Ancak bu hiçbir şekilde gerekli değildir:
Eylem grubu sendika liderlerinin otoritesine tamamen boyun eğebilir; öte yandan onları ortadan kaldırabilir ve kendi düzenleyici üçüncü taraflarını seçebilir. Ya itaati (kurumsal grupların birliği olarak) ya da *praksisi* (*praksisin* grup tarafından üçüncü taraflar aracılığıyla sürekli olarak yeniden yaratılması olarak) halinde bulacağız; ve her iki durumda *da praksis-süreçleri* olarak adlandırdığımız Ģeyle *uğraGıyor* olacağız. Ancak eylemin *bir* düzeyindeki birlik, *diğer leYel'*in bastırılması anlamına gelir; eylem düzeyleri tüm üstlenme boyunca canlı ve pratik kaldığında, anlamlandırma sistemlerinin çoğulluğu ve bunların birbirlerini sürekli olarak kuşatma girişimleri hiçbir sisteme (ne çatışma halinde olanlara ne de yeni bir sisteme) ait olmayan sonuçlar üretir, çünkü böyle bir *p* 'un her bir tikel anı, (her biri Diğerleri içinde yarı yarıya çözünmüş olan) *azalmış* anlamlandırmaların bütünleştirilemez kompleksleri tarafından oluşturulur. Gösteri, göstericilerin istediği kadar şiddetli olmayacağı gibi, sendika liderlerinin önerdiği kadar sakin ve sağduyulu da . Amacına ulaşamayacak ama işverenlere hükümeti baskıcı politikalara yöneltmek için bir fırsat verecek. Ancak sonuç, bir karşı finalite olarak tersine çevrilebilecek kadar ciddi ya da yeterince açık olmayabilir: o zaman tüm sürecin, kaybedilen iş saatleri, olası moral bozukluğu vb. ile *anlamsızlığı* içinde pratikte *anlamdan yoksun* olduğu ortaya çıkacaktır. Bu, yönlendirilmiş zamansallıkların sentetik topluluğunun nihayetinde *bir şey* olarak ya da daha doğrusu fiziko-kimyasal bir sistemdeki *bir* dizi geri döndürülemez dönüşüm olarak görüneceği anlamına gelir. O halde analitik Akıl'a geri dönmeliyiz: aslında pozitivist tarih kendi 'nedensel' dizilerini bu anlamsızlaştırılmış süreçler temelinde kurar. Pozitivist tarih, insani anlamlandırmamayı kesilmiş anlamlandırmaların bir toplamı olarak ele almaz: aksine, anlamlandırmanın bir epifenomen, antropo morfik bir yanılsama olduğunu ve anlamsız süreçlerin sözde insani 'eylemin' pozitif gerçeği olduğunu savunur.

Pozitivist bakıĢ açısı, Tarihin bir düzeyinde ve baĢından sonuna kadar ele alınan nesnel sürecin, sayısız ama kesin olarak tanımlanmıĢ durumda, içinde kendini yiyip bitiren bir iç diyalektiğin diyalektik olmayan bir sonucu olarak etkin bir Ģekilde ortaya çıktığı anda, oluĢturulmuĢ diyalektik Aklın negatif sınırı olarak kabul edilmelidir. Ancak bu bakıĢ açısı yalnızca toplam kavrama sürecinin durdurulmasına tekabül eder. Şunu da belirtmek gerekir ki

eylemi yalnızca tek bir düzeyde – rehinli grup düzeyinde – incelediğimizi ve bu düzeyde yalnızca diğer *bir* düzey tarafından koGullandırıldığı ölçüde, karGılıklılık olmaksızın incelediğimizi belirtmiGtik. ġimdi, kurumsallaGmıG fail ile mücadele grubunun koGullanmasının *karGılıklı* olduğu, egemenin kaderinin (ve merkezi aygıtın kendisiyle iliGkisinin) zorunlu olarak rehin verilmiG grupla iliGkisine bağlı olduğu açıktır. Dolayısıyla, belirli bir grevin baGarısı ya da baGarısızlığı sadece (genel olarak) iGçi sınıfı tarihinde önemli bir tarih değildir; aynı zamanda belirli bir ülkedeki sendikal hareketin tarihi için de çok önemlidir. Ancak, belirli bir toplumsal hareketin kaderinin sadece liderlik ile göstericiler ve grevciler arasındaki iliGkiye bağlı olduğunu varsayarsak, burada irrasyonel olana – pozitivistlerin "Gans "ına – geri dönmüG oluruz. Aslında, incelediğimiz olaylar tarihsel sürecin belirli bir anında, sınıf mücadelesi tarafından tanımlanan belirli bir pratik alanda meydana gelmiştir; ve sınıf mücadelesinin kendisi, çağdaş üretim tarzı tarafından üretilen insanlar arasında gerçekleşir ve kendisi çıkar çatışmaları ve güç ilişkileri ile ilişkili bir durum tarafından belirlenir. Tersine, iGçi sınıfı kendisini Gu Gekilde tanımlar

Bu mücadelede proletaryanın özgürleGme derecesi, yani hem pratikleri hem de kendi bilinci (ki bu aynı anlama gelir) tarafından belirlenir. Ama gerçekte, iGçilerin taktikleri, proletaryanın militanlığı ve sınıf bilincinin derecesi *yalnızca* aygıtların (sendikalar vb.) doğası, farklılaGması ve önemi tarafından *değil*, aynı zamanda seri *bireylerin* mücadele grupları içinde kendi seriliklerini çözmeleri için az ya da çok acil fırsat ve *bu grupların* üstlendikleri eylem sırasında *kendi* saldırganlıkları, Giddetleri, azimleri ve disiplinleri tarafından da belirlenir. Elbette tüm bunlar, yalnızca pro letaryanın kullandığı makineler tarafından pasif *bir Gekilde* oluGturulması olarak değil, aynı zamanda yukarıda söylediklerimin bir sonucu olarak, herkesin bir sınıf içindeki *durumunun* maddi bir koGulu ve pratik kavrayıGının bir *sınırı* olarak sınıf *duyusuyla* ilgilidir.

Daha önce, mücadele için hızlı bir yeniden gruplaşma olarak kendisiyle ilişkili olarak, kurumsallaşmış bir varlık olarak işçi sınıfının (örneğin daimi memur) belirli bir tutum benimsediğini (keyfi olarak bunun güvensizlikle lekelenmiş bir ihtiyatlılık olduğunu varsaydık) öne sürmüştük. Aslında, bir sınıf-kurumunun sınıf-kıyametine karGı tutumu her zaman tüm süreç tarafından, ama *öncelikle* her ikisinin de sınıf-kolektifiyle olan iliGkileri tarafından sıkı bir Gekilde koGullandırılır. Bir sendika ile grev için bir araya gelen iGçiler arasındaki iliGki, sendikanın "örgütlü olmayan" kitlelerle olan iliGkisinden geçmek zorundadır. İşçilerin yüzdesi

sendikalı olup olmadıkları, sendikal pratikleri ve deneyimleri, disiplinleri, agresiflikleri ya da pasiflikleri - tüm bunlar önemlidir; mevcut durum son mücadelelerin ıÇığında deÇifre edilir. Tersine, bir sendika militanı, kurumun kitleler üzerindeki etkisini ve özellikle de merkezi organlar tarafından ortaya konan ajitasyon ve mücadele taktiklerinin etkisini az ya da hassasiyetle hesaplayacaktır. Sadece iÇçi sınıfını göz önünde bulundurarak (ve belirli bir durumda iÇverenlerle olan güç iliÇkilerini göz ardı ederek), tüm sendika çeÇitli gruplara karÇı tutumunu, kitlelerin onlara ve kendisine karÇı tutumlarına göre belirleyecektir. Sendika, bir gerileme döneminde en militan talimatlara gerçekten uyulmayacağından korkabilir; ya da aynı şekilde, bazı popüler, 'vahşi' güçlerin -her zaman aynı olan ama asla 'seçilmemiş' ya da herhangi bir şekilde kurumsallaşmamış ajitatörlerin- kendisini 'gayrimeşru bir şekilde' sendika konfederasyonunun meşru egemenliğinin yerine koyabileceğinden korkabilir. Ya da tam tersine, vahşi unsurların, karşı çıkmanın politik olmayacağı ya da felakete yol açacağı bir etkiye sahip olduğunu çok geç fark edebilir vs.

Bu anlamda, sendika pratiğinin, sınıf-oluş olarak serilik *temelinde* üretildiğini söylemeliyiz. Belirli anlarda ve belirli dönemlerde proletarya her Çey için temsilcilerini suçlama eğiliminde olduğu ölçüde -çünkü durum onu baÇlangıçta iktidarsızlığının bilincine vardırır- bu iktidarsızlık egemene iletilir ve kurumsal grup bürokratikleÇir. Kaynaşmış bir proletaryada sendika temsilcileri ya ortadan kaybolur ya da itaat ederler. Her zaman kalıcılığı temsil ederler ve boşluğu doldururlar: söz verilen gruba yönelik politikaları, durumu kavrayışlarını sadakatle temsil eder. ÇeliÇkiler, iÇçileri harekete geçirmenin genel olanakları konusunda çeÇitli çevrelerde belirsizlik arttıkça daha da . Eğer geçici bir hayal kırıklığı yaşanırsa, yetkililer grup inisiyatiflerini caydırmak için seri ilgisizliği kullanacaktır; ancak ulusal ölçekte bir ajitasyon varsa, sendikal direniş, eğer varsa, mücadele gruplarında çözülecektir. Aslında, 'vahşi' bir grubun kendisi, kendi sınıfını serilik olarak kavrar, öyle ki onu seriler temelinde bir grup olarak üretmiştir. Bu kendi kendini üretme, ya karşılaştıkları engellerin ya da aldıkları teşvik ve yardımların kapsamlı bir şekilde kavranması anlamına . Yapıldıkları çamuru hala içlerinde hissetmektedirler. Ve bu kavrayış onların militanlıklarının, yani düşman sınıfla ve kurumsallaşmış bir grup olarak kendi sınıflarıyla olan ilişkilerinin kesin bir göstergesidir. Böylece, az önce analitik Aklın temeline yerleştirdiğimiz, çelişkili bir kalıntı olarak anlamlandırıcı olmayan süreç

etkileşimler – tarihsel araştırma bu noktada durmadığı sürece anlamdan yoksun değildir. Ancak bu sürecin peşine düşersek, süreç kendi içinde en değerli endekslerden biridir: işçi sınıfının kendisiyle olan derin ilişkisini tanımlar (yani, kurumun serilik aracılığıyla 'vahşi' olan ilişkisini ve tersine, 'vahşi' grupların sendikalar vb. aracılığıyla serilikle olan ilişkilerini). Bu açıdan , anlamsızlığın kendisinin derin bir anlamı vardır: pratik sonuca katkısı ne kadar büyükse, işçi sınıfı kendisinden o kadar emin değildir. Tesadüf olduğu varsayılan şey, nedenlerin bir düzenini ifade etmez, daha ziyade ortak bir tutum tarafından üretilir: cehalete dayalı kararsızlık. Bu merkezi endeks aracılığıyla, emeğin nesnel yapılarına, araçlara, üretim ilişkilerine vb. ve aynı zamanda gerçek ücretlere, yaşam standartlarına ve fiyatlara geri dönüyoruz. Aynı zamanda, yukarıda belirttiğim gibi, aktif grupların kararsızlığı, artan iktidarsızlık olarak serilikte yeniden özetlenir; ve bu, O thers dışında olduğu sürece, herkesin grubun başarısızlıklarında veya yarı başarısızlıklarında seriyi çözmenin imkansızlığını hissettiği anlamına gelirÖte yandan, 'vahşi' komitelerin daimi memurlar karşısındaki gerçek çekingenliğini ortaya koyduğu için, başarısızlık kurumu güçlendirir ve bürokratikleştirir ya da bürokratikleştirme eğilimi gösterir.

Bu nedenle uygulama, seçtiğimiz düzeyde hala tamamen anlaşılabilirdir, yeter ki bu son kalıntıyı bulma noktasına kadar kendi içinde inceledikten sonra, bu kalıntıda yapılacak işin, yorumun bir göstergesini algılayalım.

totalleştirme. Hangi düzeyde ele alınırsa , sınıf eylemi diğer tüm düzeyler açısından yorumlanmadıkça ve kendisi de diğer düzeyler arasındaki ilişkilerin pratik bir göstergesi olarak görülmedikçe anlaşılır .

seviyelerdir. Somut ilk yaklaĢımı tamamlayan bu totalleĢtirme gökten zembille inmez ya da önceden belirlenmiĢ herhangi bir diyalektik yasadan kaynaklanmaz: sınıf *praksis* ve eylemsizliktir, baĢkalık ve ortak alanın dağılmasıdır. Şimdi, ihtiyaç baskısı altında ve sınıf mücadelesinin aciliyeti içinde, *onun üzerinde* oluşan gruplar (ister kendiliğinden ister kurumsal olsun) ancak onu totalize ederek ortaya çıkabilir. Bu sadece onların *praksisi*, pratik alanlarının sonsuz malzemesi ve dolayısıyla totalleĢtirmelerinin nesnesi değil, aynı zamanda ve ayrılıklarının *olası* totalleĢtirilmesidir - hala hareketsiz, ama onda yarattıkları hayali birlik tarafından aĢındırılmıĢ –. Yerleşik gözlemci için, bütünleştirici hareket *kavrayıştır* çünkü sınıf mücadelesinin herhangi bir anında pratik yerel eylem her zaman proletaryanın bütünleştirici *praksisidir*.

*Bu bakı*ş çısınan praksisin her *düzeyd*e hem aynı hem de öteki olduğu anlaşıldığında çeşitli eylem düzeyleri anlaşılabilirliklerinden kolayca vazgeçerler: çünkü aslında bu dikey hiyerarşi döngüselliğin karşılıklı birliğini ortadan kaldırır. Kısacası, konumlandırılmış araştırmacı, bütünleştirici eylemi bütünleştirmelidir. Herhangi bir düzeyde, eylem deyim yerindeyse soyut ve yüzeysel bir kavrayışsızlığa sahiptir ("Neyi bekliyorlar?", "Neden talimat vermeden dağılmamıza izin veriyorlar?", "Bir başkası onu gereksiz kıldığı halde neden bu talebe bağlı kalıyorlar?", vb) ve bu kavrayış derinlemesine kavrayışla (her düzeydeki eylemin diğer her düzeyde kendini üretmesiyle belirlenmesi) ilgilidir. Bu kavrayıĢ, koĢullanmaların döngüselliğini ortaya koymasaydı ve her düzeyde üretilen eylem, sınıfı *totalleĢtirilecek* bir *bütünlük* olarak belirleyen gerçek gerilimleri *göstermeseydi,* sıklıkla yeni bir anlaĢılmazlığa yol açardı. Böylece saf bir dıĢsallık sistemi olan düzeyler hiyerarĢisi kendi içinde kıvrılır ve onların daireselliği haline gelir. Ve eylemin (her düzeydeki) "somutlaĢtırmaları" *sadece görünüĢte* (örneğin, sendikalı iĢçileri iĢten atan ama bir anlaĢmazlık olduğunda konuĢmaya değer tek kiĢilerin sendika delegeleri olduğuna inanan iĢverenler için) süper empoze edilmiĢtir. Yerinde gözlemci, soyut olarak, aĢkın hedefle pratik bağ içindeki farklı eylem düzeylerinin hiyerarĢik kavrayabilir: bunun nedeni ulaĢım maliyetlerindeki yerel artıĢ olmalıdır; belirli bir yerellikteki sınıf her düzeyde ve özellikle de kolektif olarak pasifliğinde bundan etkilenir. Zararlı önlemlerini geri çekmeleri için belediye yetkilileri ya da ücretleri 'hayat pahalılığındaki' bu yeni artışa göre ayarlamaları için işverenler üzerinde harekete geçme *ortak projesi*, dışsal olarak her düzeyde mevcut olarak ele alınabilir: *Seri olarak üstesinden gelinmesi* gereken′ *bir iktidarsızlık* olarak, gruplar düzeyinde *talepleri desteklemek için mohilizasyon* olarak ve aygıt düzeyinde daha uzak ve daha temel hedefler (bu yereldeki savaşan sınıf, onun zafer şansı, *yerel* mücadelelerin geleceği için bu *özel* mücadelenin önemi, bir bütün olarak Fransız proletaryasının tüm cephelerdeki mücadelesi) açısından (aciliyeti ve göreceli önemi açısından) çözülmesi gereken *belirli* bir yerel *ohjectiye* olarak.

Aynı zamanda, bu hiyerarşik yapının sınırlarının hiyerarşide yatmaktadır: sonuçta, acil mücadelede vaat edilen taraflar için mutlak bir zorunluluk olarak görülen ve daimi yetkili tarafından (iyice bilgilendirilmiş olsa bile) acil, sınırlı ve göreceli bir hedef olarak görülen *gerçekten aynı konu* mudur?

Aslında, nesnenin bu yapısı (egemen tarafından belirlendiği şekliyle) eylemlerde tanımlanmış olarak kabul edilirse anlaşılabilirlik yeniden tesis edilir (bağımlı
sendikanın talebi desteklemesi ya da engellemesi) ve bu şekilde aslında yerel işçi yoğunluğunun bir bütün olarak Fransız proletaryasıyla ilişkisini ve bu aynı proletaryanın (soyut bir pratik nesne ve kendi kurumsallaşmış varlığı olarak) yerel sendika liderleri (ve dolayısıyla merkezi egemen) tarafından belirlenmesini nesnelleştirdiği bir kez kabul edildiğinde. Ancak o zaman, kavrayıG bütüncülleGmedikçe ve eylemi döngüsel geliGimi içinde kavramadıkça sınıf eyleminin tam anlamını kazanamayacağı : çünkü bu, bir grubun bir *praksis* tarafından ve bir *praksisin* bir grup tarafından (bir mücadele grubu, bir "yaban kedisi" grevi) saf üretimi değildir. Sendikal bağlamda ya da ona olarak, sınıf eylemi kendi içinde daimi görevlilerin aracılığı ile kendini oluşturur: yerel bir düşünümsellik olarak (taktikler ya da gerçekçi talepler fiili güç ilişkileri içinde belirlenir), 'kendiliğinden' eylem 'deneyimlenir' hale gelir. Aynı zamanda (yerel ya da ulusal sendika liderlerinin eylemleri tarafından desteklenmesine ya da engellenmesine bağlı olarak), bu mutlak, aciliyet, sınıfın pratik kararlılığı olan taktik ve stratejik bütünlüğe yeniden dahil olur. Bu, eylemin burada kendi soyut bilgisini ve nesnelliğini dıGsallıktan aldığı (ya bir iz olarak koruduğu ya da içselleGtirdiği) anlamına gelir. Ama aynı zamanda, *bu leyeldeki* eylem *kendi içinde* proletaryanın bir kavranışını içerir: Yalnızca pratik bir grup içinde eriyen bir serilik olarak değil (bu, grubun kendisi olarak üretiminden ayırt edilemez), aynı zamanda geleceği olmayan ve aşılmış bir serilik olarak (buna geri döneceğiz) ve edinilmiş yapısı -varlığının şimdiki koşulu olarak- kendisini Öteki-Varlığından ayırmasının kalıcı olasılığını belirleyen ve tikelleştiren (verili bir baskı altında, verili koşullarda dönüşüm oranı, yatay ve dikey genişleme olasılığı, vb.). Bir bakıma bu kavrayış, egemenin soyut bilgisiyle aynı nesneye sahiptir, çünkü *aslında* bu nesnedir ve onu ancak kendisini ürettiği ölçüde *bilir*.

Bu iki totalizasyon (her biri diğerini kavrayan) taahhüt edilen grup düzeyinde bile çatıGabilir: aslında aynı içeriğe sahip olmaları için hiçbir neden yoktur. Ancak çelişkilerin ve çatışmaların bile süreci artık soyutlama içinde anlaşılmaz kılma tehdidinde bulunduğu doğruysa, aynı zamanda bütüncülleştirme

Grupta verilen ve seri-varlığın (ve bu varlığın başkalık ve içkinlik bağı olarak korunmasına) tekabül eden gerilim, pratik yoluyla (egemenle uzlaşmayı ya da ona direnmeyi içeren), Varlığa yakın dolaysız mevcudiyetinin aşılması olan bir *geri çekilme gücünü* içerir. Bu açıkça basit bir soyut biçimdir, ancak (örneğin sendikal planlarla *çelişiyorsa*) içselleştirilmesi, mücadele grubunun gerçek eylemini kendisinin farkında olarak ve kendisini sınıfın tüm biçimleri ve pratik düzeyleriyle ilişkili olarak değerlendirerek . Bu elbette pratik bilginin, kendinden uzaklaĞmanın, geri çekilmenin vb. gerçek olasılıklar sistemi olarak, yanlıĞ hesaplamalara dayalı tehlikeli bir eylemde kendini gösteremeyeceği anlamına gelmez. Ancak pratik bilgi (sendikal bilginin ve grubun *yaĞayan* kavrayıĞının gelecekteki bir bütünleĞmesi temelinde taleplerin peĞindeki eylemi kendi kendine düzenlediği ölçüde) sınıfın bir seri-varlık olarak geliĞen deneyimiyle iliĞkilidir, kendisini *yalnızca* (ve karĞılıklı koĞullanma içinde) egemenle iliĞkileri içinde ve iliĞkiler aracılığıyla ürettiği kolektifin bir *göstergesi* olarak gerçekleĞtirmekle *kalmaz* ("On yıllık sendikal pratik bana . . ', vb.), *aynı zamanda grup* ve *seri arasında bir içsellik bağlantısı olarak* (kendi-dışında-varlığı ikincide yatar ve bu aşkınlığı içsellikte yaşar) *ve üçüncü olarak, serinin kendisini olumsuzlayan* ve ortak özgürlük lehine iktidarsızlığını yadsıyan *soyut bir olanaklılığı olarak*, kısacası herkes tarafından yabancılaşma düzeyinde yaşandığı ölçüde kitleselleşme ve şeyleşme güçlerinin yoğunluğu olarak.

Açıktır ki bu üçüncü deneyim de diğer deneyimler tarafından koşullandırılmıştır.

Serinin, kendisinden doğan gruplar ve bunların gücü ve çokluğu hakkında sahip olduğu deneyim. Bu düzeyde öteki, grupların girişimleri aracılığıyla kolektif içinde bilinir hale gelir. Ve bilinir hale gelmek açıkça [illegible] *bilmek* anlamına gelir - grupların kendileri aracılığıyla, eylemlerin çokluğu aracılığıyla, hala iktidarsızlık içinde bulunan şiddeti ve örneğin duruma devrimci bir yön veren tarihsel koşulları deşifre etmek; ama her şeyden önce, gelişmeyi koşullandıran koşullar temelinde *kendini yapmak* anlamına gelir. Dolayısıyla, totalizasyon olarak *praksis*, *hem* az ya da çok önemli personeli içeren *ve kendini* tanımlayarak tarihsel bir anı tanımlayan belirli bir operasyon anlamına gelir hem *de* – çekilişlerin yetersizliğinin bir sonucu olarak, muğlak deneyimlerin (hatta çelişkili olanlardan daha fazla) pratik olarak anlamlandırılması anlamına gelir: Bu tür belirsizliklerin anlamını *The Prohlem of*

Yöntem) ve farklı pratik yapıların - her bir düzey diğer ikisinin tepkileriyle ilgilenmek zorundadır ve kendi tepkisi- bildiği gibi – bir bahsin nesnesi olarak görünür.

Bu, hareketsiz pratikte (konjonktürün öngörülmesi, vb.) belirttiğimiz başkalık devrelerinden biri midir? Cevap hayırdır; çünkü sürekli bir iletiÇim vardır ve *öteki* her zaman *aynı* olabilir (belki de sendika delegesini *tanıyan* iÇçilerin bir toplantısında, çünkü o düzenleyici bir üçüncü taraf rolüyle sınırlandırılmıÇtır ya da biri eyleme kararlı iken diğeri hala tereddüt eden iki iÇçinin karÇılıklı iliÇkilerinde). Aslında bu *bahis*, sınıfın kendi üzerine oynadığı bir *bahistir*; eksik bilinen bir verinin aÇılması ve çatıÇmaların, hataların ve baÇarısızlıkların negatif birliğinde ya da geliÇen nesnelleÇme ve nihai baÇarı yoluyla kısmi bahislerin (farklı düzeylerde) karÇılıklı olarak güçlendirilmesinde bir bütünleÇme olarak *karardır*. Bahsin nesnesini oluÇturan eylem, *yalnızca* kısa vadeli yerel bir giriÇim olarak *değil*, *aynı zamanda* sınıf-kolektif ve sınıf-çatıÇması arasında somut ve geçici bir iliÇkinin üretimi olarak *ve* sınıfın ulusal düzeydeki anlamlandırma biçimi (mücadeleciliğin bir göstergesi, vb.) olarak belirlendiği ölçüde kendini bütünleÇtirir.

Ve totalizasyonun kendisi bizi, ele alınan oluşumların ötesinde, herkesin özgür, pratik bir organizma olarak (daimi bir memur ya da yaşlı ve istifa etmiş olabilir) tüm *praksisinde* (saf itaatin *apraksisi* olsa bile), her düzeyin diğeri tarafından ve ortak kararların birliği içinde totalleştirici bir aşkınlığını gerçekleştirdiği (karşılıklılık içinde) kavrayışa yönlendirir. Bununla birlikte, her pratik organizma (soyut ve olumsuz olarak hariç) araştırma için düşünülemez kaldığı ve yabancılaşma, serilik ve bir kurum olarak rehin ya da egemenliğin ardına gizlendiği sürece, asla bir bütünlük yoktur, yalnızca gelişen bir bütünleşme vardır ve herhangi bir aygıtı keşfedemez ve içindeki döngüselliği kesintiye uğratamayız.

Bu konuda oldukça açık olalım: bu totalizasyon her zaman ötekini aynı içinde eritme girişimidir (hasta ya da yaşlı bir adamın istifası bile ancak totalleştirici bir değerlendirmeyle gerçekleşir ve *sonra olumsuzlanır);* ve bu, ortak bir geçmiş (buna birazdan geleceğiz), vb. seriselliğin derinliklerine kadar penetre edilmiş sentetik birlik şemaları üzerinde gerçekleştirilir. Dolayısıyla bu kesinlikle *gerçek* ve sürekli bir totalizasyondur, ancak zorunlu olarak kendi içinde karmaÇıklıklar, çözülmesi gereken inertialar ve çeliÇkiler barındırır. Bu anlamda iÇçi sınıfının *her yerde* geliÇen bir totalizasyon olduğu söylenebilir. AraÇtırmamızın Çu anki düzeyinde, bu Çu anlama gelmemektedir

olması gerektiği ya da daha yüksek bir bütünleşme veya militanlık derecesine ulaşabileceği anlamına gelmez; ancak bunun tersi anlamına da gelmez. Sadece henüz böyle bir olasılığı göz önünde bulunduracak donanıma sahip gelir. Bir Tarihin perspektifleri verilmeden önce, geliÇen bir totalizasyon, praksisin tüm düzeylerinin, gizledikleri ve özgür bireyselliği sayesinde *praksisini* çalan tüm yabancılaÇmaları ve ona (ve dolayısıyla onu KardeÇlik-Terör içinde bütünleÇtirdikleri ölçüde tüm gruplara) dayatılan tüm ortak iÇlevleri sürdüren eriÇilmez pratik organizma tarafından her yerde dolayımlandığı ve totalize edildiği anlamına gelir.

İşçi sınıfının totalizasyonu bu nedenle *anlaşılabilirdir:* konumlanmış tanığın ya da tarihçinin etkin bir şekilde totalize ettiği sentetik eylem, verili koşullar temelinde çeşitli hedeflere yönelik totalizasyonun *apraksisini* yeniden üretmekten başka bir şey yapmaz. Bu totalleştirme, sonsuz bir seriyi bir gruba dönüştürmekten değil, her düzeydeki olasılıklarının diğerlerine uygun olarak belirlenmesi yoluyla ortak eylem için bir kontrol döngüselliği ve sürekli yeniden uyarlama yaratmaktan ibarettir. Eylem, örneğin serinin (ulusal bir kolektif olarak) yerel liderler ve 'kendiliğinden' gruplar arasındaki çatışmalarda hakem ve arabulucu olmasıyla kontrol edilir: bu, nihai eylemin (ister düzenli bir *praksis* isterse görünüşte anlaşılmaz bir düzensizlik olsun), her bir boyutun anlamının diğer ikisinde yattığı üç boyutlu bir süreç olduğu anlamına gelir. Bir işçi sınıfı hareketini bastırmak mümkündür (kendi liderleri için bunu yapmak mümkündür), ancak sadece bazı durumlarda ve tüm sınıfın dağınık suç ortaklığı yoluyla; ve diğer durumlarda, aynı nedenlerle, yani yerel hareketin ulusal sınıf içinde üstlendiği anlam nedeniyle imkansızdır. Ve bu olasılık ya da olanaksızlık, liderleri ve grevcileri dıÇarıdan, bir *fotum* olarak etkilemez*:* pratikte sınıf içindeki durumlarını kavrayıÇları olarak kendini gerçekleÇtirir. Başka bir deyişle, *ellerinden geleni* yaparlar ve *daha fazlasını yapmazlar*, ancak *bunu* karşılıklı ve antago nistik bir *praksisin* diyalektiği içinde yapmaları gerekir; bu diyalektiğin kendisi de özgürce totalleşen birey tarafından seri yabancılaşma içinde deneyimlenir ve ya seriliğin reddi ya da iktidarsızlığa teslimiyet olarak totalleşir. Hiç kimse hata yapmasın: kurumsallaşmış ve eylem grupları tarafından benimsenen imkansızlık eylemi, bir düzensizlik endeksi ile kendini gösterdiği sürece *praksis,* başkalığa dönüşür ve onun içinde seri olarak yeniden kabul edilir· yeni bir belirleme olarak persal: ancak varsayılan iktidarsızlığın bu olumsuzluğunun serinin olumsuzluğunun ve pasifliğinin sonuçlanıp sonuçlanmayacağını a *priori* belirlemek mümkün değildir.

indeksidir. Aslında olumlu bir yeniden gruplaGmaya yol açabilir: yalnızca tüm maddi koGullar – geçmiG ve Gimdiki - düGman sınıfın *praksisiyle* birleGtiğinde, her durumda ve somut bir tarihsel geliGme bağlamında bir yanıtın unsurlarını sağlayabilir. Biçimsel araGtırmanın söylemek zorunda olduğu Gey, basitçe, sınıf *pratiğinin* - hatta tamamen yerelleGmiG eylemlerin bile – döngüsel bir bütünlük içinde, yeni bir *praksis* türü olarak anlaGılabilir olduğudur.

ve diyalektik zamansallaştırma (amacı temelinde), her biri diğerlerini içeren heterojen yapılar arasındaki çok boyutlu karşılıklılıkların birliği içinde gelişir. Ya da metaforik olarak, özgür, pratik organizmanın eylemi -kendi içinde ve soyut olarak düşünüldüğünde- derinliğe sahip değildir ve iki boyutlu bir uzamda zamansallaşır; ancak sınıf eylemi -düşman sınıfı ya da artzamanlı belirlenimleri göz ardı etsek bile- bir uzamda gelişir.

bunlardan üçüne hizmet etmiştir, ancak başkaları da vardır,101 ancak bu burada konuyla ilgili değildir). Ancak ikincisi de birincisi kadar anlaşılabilirdir, çünkü

Aslında o bizim tarafımızdan üretilir ve biz de onun kendisini zamansallaştırdığı çok boyutlu uzamız. Ve bu kavrayış her şeyin *pratik* olduğu gerçeğine dayanır, yani sınıf pratik olarak kendi sınıf-oluşunu – ve ona verilen tüm pratik-atıl özellikleri - kendi yönelimi ve bireysel pratik özü olarak tam da *praksis* hareketi içinde yeniden özetler. Örneğin mücadelede bir taktik olarak "fabrika iGgalleri" yeniliği, ikinci sanayi devriminin ardından proletarya-kolektifinin pasif oluGumunu (yani burada uzmanlaGmıG iGçilerin değiGtirilebilirliğini) yeniden özetleyen ve aGan bir pratiktir.

Ancak bu *praksis kurulmuştur:* bu açıktır ve anlaşılabilirliğinin sınırı da budur. Boyutlarının çoğulluğu, kurucu diyalektik olarak özgür, organik pratiğin aşılamazlığıyla çelişir. Bu tam olarak, dolayımlı karşılıklılık içinde çoklu boyutların bir toplamı olarak üretilen özgür *praksistir*. Bakış açısına bağlı bu, ya boyutların çokluğuna uzandığı ve uzanırken karşılıklı, döngüsel belirlenimlerin organik birliğini koruduğu ya da içselliğin anlamlandırıcı birliğinin yeniden bütünleşmesi olarak kendini yeni ortaya çıkan bir dağılmanın üzerine geri katladığı anlamına gelir

101. Aslında soyutlama içinde kaldık, çünkü sınıfın iç ortamının homojen olduğunu ve çeliGkilerden (çeGitli daimi memurlar, uzmanlaGmıG iGçiler vb. arasındaki farklılıklar ya da çıkar çatıGmaları) yoksun olduğunu varsaydık.

çeşitli boyutlar aracılığıyla yeniden toplamsallaştırma yoluyla. Ve bunda şaşılacak *bir* şey yoktur, çünkü özgür *praksis, düzlemsel* bir *uzamda diyalektik* bir *zamansallaştırma* olarak, aşkın olanın üç boyutlu bir pratik alan aracılığıyla yeniden düzenlenmesidir. 102 Sınıf-eyleminden 'praksis-süreç. olarak bahsetmemizin nedeni budur: pratik bir totalizasyon olarak bunun kavranması, bireysel bir tanığın totalleştirici *praksisi* olabilir; ancak bu totalizasyon, nesnelliği sayesinde (*n*+ ı boyutlu bir uzamda bulunan bir gözlemciye görünebileceği gibi), gözlemciden olduğu kadar faillerden de kaçtığı ölçüde, onu yalnızca *süreç* olarak, diyalektik kavrayışın bir sınırı olarak kavrayabiliriz. Gerçekte,

n+ ı boyutlu gözlemci yoktur ve var olamaz; ve eğer var *olsaydı*, bize tamamen yabancı olurdu. Yine de sınıfın pratik gerçekliği yalnızca onun için kendini hiper-organik olarak gösterirdi, eğer bu bir saçmalık olmasaydı; yalnızca onun için bu gerçekliğin içindeki faillerin erişemeyeceği mantıksal bir anlaşılabilirlik statüsü ortaya çıkabilirdi.

Sınıfın içinde ya da dışında yer alan bizler için hiper-organik statü mevcut değildir; aslında ne failler ne de eylem üzerinde herhangi bir pratik etkide kendini göstermez. Ancak onun bütünsel nesnelliğini ortaya koyabilmek için, dışarıdan, yani bu n-boyutlu toplumsal uzayın özel bir durumu olacağı bir uzamdan bütünselleştirebilmek de gerekli olacaktır. Mücadele halindeki sınıfı tam bir nesnellik olarak kavramanın gerekliliği ve imkansızlığı, onun içinde *negatif bir dıG sınır* ya da deyim yerindeyse bir *dıGa* sahip olma olasılığı üretir. Ve bu dış, soyut bir sınır olarak, ilke olarak

102. Ya da n-boyutlu: *Yöntem Sorunu*'nda bunun örneklerini vermiştim. İki boyutlu *praksis* bir soyutlamadır: Robinson Crusoe'nun kulübesini inşa etmesi. Somut insanı ele aldığımız andan itibaren, onun toplumsallığı, işlevleri, güçleri, olanakları, vs. projesini, aştığı çoklu koşulların çok boyutlu bir birliğine dönüştürür – , projenin kendisinde karmaşık alanları konuşlandırarak, oluşturulmuş olanın oluşturana geri (oluşturulmuş olanın aşılarak korunduğu ölçüde), ortak eylem (ve eylemler arası içsel çokluğu) ile *toplumsallaşmış* bireysel eylem arasında yeni bir homojenlik yaratarak sona erer. Bununla birlikte, projede aşılan koşullar projenin kendisi tarafından birbirine bağlanır ve totalize edilirken, bireylerin çoklukları ortak *praksisi* totalize ederek *kendilerini* totalize eder. Hem gözlemci hem de aktif gruplar için kavrama burada sona erer, çünkü etkileşim yoluyla bu içsel bütünleşme grupta yeni bir ontolojik statü üretmez. Başka bir deyişle, anlama sınıf eyleminin onu *yeniden üreten* gözlemci tarafından algılanması *yeterli değildir ve Yetersiz.*

aslında, bilgi koşulları ikincisini birincisinin ayrılmaz parçası haline getirmemizi engellediğinde, diyalektik Aklı analitik Akıldan ayıran sınırla aynıdır. Bu düzeyde süreç, ne özgür, bireysel bir *praksisin* saf, diyalektik geliÇimi, ne bir bütünlük, ne de dıÇsallıkta geri döndürülemez ve anlamlandırılamaz bir belirlenimler dizisi olamayacak olan dıÇsallıkta tasarlanan totalleÇmenin belirsizliğidir. Ancak, tam da bu belirsizliği nedeniyle, kendisini tüm bu özelliklerin birliğinin soyut olasılığı olarak sunar: katı ve yönlendirilmiş bir gelişme, şimdinin geçmiş ve aynı şekilde gelecek tarafından tam olarak belirlenmesi ve dolayısıyla aşırı belirlenim; mutlak zorunluluk ve özgür sonluluk; verili olan (bir mühürle işaretlenmiş eylemsizlik olarak) ve dışsallıkta kendi zamansallığını bütünleşme olarak üreten bir bütünlük; *praksis* olarak tasarlanan pratik eylemsizlik; girişimin ve sonucun birliği; ve pasif etkinlik ile aktif birliği.

Böylece, grup düzeyini yeniden işgal eden ve bir sınıf içinde yoğunlaşan, *praksise* çeşitli atalet katmanlarıyla nüfuz eden ve onu oluşturulmuş pratik statüsüyle sınırlayan çoklu edilgenliğin bir sonucu olarak, *süreç* (araştırmanın saf bir negatif sınırı olarak) birçok antropolog için madalyonun öteki yüzü, bir gün ulaşacakları ya da inandıkları tersi, herhangi bir sentetik geçişle bir araya gelmemiş olsalar da tüm çelişkilerin birbiriyle birleştiği insanların ve toplumların *gizli gerçekliği* haline gelir: Kesinliğin ve 'nedenselliğin', zorunluluğun ve özgürlüğün, dışsallığın ve iç içe geçtiği insanın o insanlık dışı nesnelliği. Bu gizli gerçeklik, anlam ve anlamsızlığın birleşimi, Spinoza'nın tözünden neredeyse ayırt edilemez. Ancak süreçleri tözleştirmek, soyut bir kavranabilirlik sınırına pozitif bir içerik vermek ve insana Tanrı'nın bakış açısından bakarak araştırmadaki çelişkileri zamanından önce ortadan kaldırmak saçmadır. *Süreç*, failin ya da gözlemcinin *durumundan* ayrılamaz: süreç, sınırlarına referansla onların durumunu olumsuz olarak tanımlar ve kendimizi her şeyle ilişkili olarak konumlandırmadan onu kendi içinde kavrayamayız. Aynı zamanda, bireyselleştirici bir şemayı kavramak dışında, o fa toplumsal çokluk projesini bütünleştirmenin imkansızlığını da göstermektedir. Son olarak, içselliği her yönden sıkıştıran dışsallıkla ve tamamen fiziko-kimyasal olan (ya da en azından soyut olarak böyle ele) bir dizi olguyla, enerjinin ve diğer düzeylerde de yıkımla ilgilidir.

ve pratik-atıl alanda enerji harcaması, sadece inorganik değil, aynı zamanda organik ve toplumsal olan toplulukların inorganik olana izdüşümü olarak ortaya çıkmaktadır. Ortak eylemin çokluğu ve edilgenlikleri açısından kurucu, diyalektik bir kavrayışla kavranmasının imkânsızlığını temsil eder; ve pratik düzeyde, herhangi bir ortak eylemin (kendisinin de üretebileceği) risklerine işaret eder: yabancılaşma ve diziselliğe çöküş. Bununla birlikte, anti-diyalektik (pratik-atıl) ve diyalektik olmayanın (analitik Akıl) insan için daimi bir tehdit olarak bu dışsal mevcudiyeti, *praksis* yoluyla ve kurucu Akıl ile oluşturulmuş arasındaki canlı bir çelişki olarak, *konumlanmış-varlık açısından* kavranamaz. Kavranabilirliğin bu sınırlılığı ancak bizzat kavrayışın toplam pratik başarısı içinde ve aracılığıyla açığa çıkarılabilir. Bu açıklamaları bu noktada yaptım çünkü en basit, en soyut biçimlerine burada sahip olabilirler; ancak hem görecelilikten hem de dogmatizmden kaçınmak için tarihsel süreci tartışırken bunlara geri dönmemiz gerekecek.

4 *Ekonomizm, Materyalizm ve Diyalektik*

Ancak henüz soyutlamayı geride bırakmadık, çünkü düĞman sınıfın (ya da sınıfların; basitlik adına bir ikilik varsayıyorum) düĞmanca eylemini anlaĞılabilirlik Ğemasına etmeden, sınıf mücadelesi düzeyinde sınıfın kendi iç bahsettik. Her sınıfın, toplumsal mücadelelerinde, kendisini üreten maddi koĞulların ve ötekinin kendisinde yarattığı özelliklerin hem içselleĞtirilmesi hem de aĞılması olduğu oldukça açıktır; ve aynı Ğekilde, mücadele araçları, taktikler vb. kadar belirli hedeflerin de her zaman çatıĞmanın karĞılıklılığı içinde ve daha da genel bir çıkar çatıĞması temelinde belirlendiği de açıktır. Dolayısıyla her sınıf, diğerinin *praksisi* ya doğrudan ya da tartıĞmalı bir nesne aracılığıyla onu değiĞtirme eğiliminde olduğu ölçüde diğerinde mevcuttur. Fakat burada herhangi bir anlaĞılabilirlik var mıdır? Farklı düzeylerde aynı eyleme dayandığı ve ikincil çatışmalar, *ex hypothesi,* temel bir anlaşmaya tabi olduğu için işçi sınıfında nasıl bütünleşmenin meydana gelebileceğini gördük. Ama nasıl yapabiliriz

İşverenlerin eylemlerinin sonuçlarını ve burjuva sınıfının *praksisinin* proletaryanın kendi içinde yabancı gerçeklikler olarak ürettiği *anlamları kavrayabilir,* yani tek bir totalizasyon içinde birleştirebilir miyiz? Hepsinden önemlisi, diyalektik rasyonalitenin gerektirdiği gibi, bu düÇman, uzlaÇmaz sınıfları negatif içinde birleÇtiren daha büyük bir totalizasyon olduğunu nasıl varsayabiliriz? Şimdi bu soruna dönmemiz gerekiyor.

Şimdi, esas nokta *herhangi bir mücadele olup olmadığını* tespit etmektir. Engels, Diihring*'le* biraz aceleci bir şekilde *muhalefetten* bahsettiği için dalga geçer. Ancak, onu düzeltmeye çalışırken, tam tersi bir uç noktaya gidiyor : ekonomizm. Eğer her iki sınıf da kendi içinde ekonomik geliÇmenin atıl, hatta pratik atıl bir ürünüyse, eğer her ikisi de üretim tarzındaki dönüÇümler tarafından benzer Çekillerde yaratılıyorsa, sömüren sınıf, tüzüğünü edilgenlik içinde, anayasal bir yasa olarak taşırsa, gücü yoksunların gücünü yansıtırsa, o zaman mücadele ortadan kalkacaktır: iki serisellik tamamen hareketsiz , sistemin çelişkileri onlar aracılığıyla, her biri bir öteki olarak ve başkalık içinde gerçekleşecektir. Sermaye sahipleri ile ücretli çalışanlar arasında ortaya çıkan karşıtlık, *mücadele* adını kepenk ile çarptığı duvar arasındaki karşıtlıktan daha fazla hak etmez. Dahası, Engels *Anti Dilhring*'de bu şematik fikirleri aşırı uçlara taşır ve yükselen sınıfın üretim araçlarının gelişimini güvence altına alarak tüm toplumu kendi etrafında topladığı anda sınıf mücadelesini dağıtacak kadar ileri gider. ÇeliÇkiler yavaÇ yavaÇ ortaya çıkacak ve uçurum, üretim tarzının kendi çeliÇkilerini üretip geliÇtirdiği ölçüde, toplumun tamamını bölene kadar geniÇleyecektir. Çelişkiler açık hale geldiğinde, *mücadeleden* – iki zıt yöne yönelen ve *ortalama bir sonuç* üreten moleküler ajitasyonların dar ve tamamen mecazi anlamında – bahsetmek mümkün olacaktır. Geri kalan zamanda tarih, üretim tarzının kırılgan bütünlüğü içindeki gelişimiyle ve bu gelişimin sonuçları sınıflar içinde farklılaşmalar ürettiği ve farklı insan gruplarında çeşitli dönüşümlere neden olduğu ölçüde belirlenecektir. Eşit derecede pasif (uyarılmış) olan, ancak biri işçiler arasında belirli bir eylem biçimini belirlerken, diğeri işverenler arasında üretim araçlarının belirli bir tür yeniden örgütlenmesini belirleyen iki faaliyet arasındaki birlik, oldukça basit bir şekilde *ekonomik süreç* olacaktır.

Ve bir anlamda bu, Tarih'e tam bir anlaşılabilirlik sağlayacaktır; çünkü fenomenler arasındaki karşıtlık

tek bir dış güçler kümesinin çeşitli nesneler üzerindeki etkisidir. Ancak bu ekonomist anlaşılabilirlik sadece bir yanılsamadır; her *şeyden önce* Engels'i analitik Akıl'a geri götürür. Diyalektikçi başarısını, diyalektiğin öldüğünden emin olmak için onu iki kez öldürdüğü muhteşem sonuçla taçlandırır – ilk seferinde onu Doğa'da keşfettiğini iddia ederek, ikincisinde ise toplum içinde bastırarak. Her iki saldırının da sonucu aynıdır: diyalektiği fiziko-kimyasal dizilerde keşfettiğini iddia etmek, insan ilişkilerini nicel değişkenlerin işlevsel ilişkilerine indirgerken diyalektikçi olduğunu iddia etmekle aynı anlama gelir. Ancak *ikinci olarak,* sayı ve sürekli niceliğin gerçek doğrudan anlaşılabilirliğini bile elde edemeyiz, çünkü doğrudan pratik-atıl alana geri atılırız. Başka bir deyişle, ekonomik düşüncenin geleneksel dönüşümleri ve tanımları, analitik Aklın geçici bir istihdamından daha fazlası olarak görülmedikleri sürece, insani, tarihsel bir diyalektiğin somut hareketi tarafından desteklendikleri sürece anlaşılabilirdir ve bu analitik

Aklın kendisi diyalektik Aklın soyut bir anı olarak sunulur (insan ilişkilerinin yabancılaştığı ve şeyleştiği ve içselleştirme bakış açısından dışsallık içinde ele alınabildiği an). Ancak bunlar ilkeler ya da asik tanımlar olarak sunulduğunda ve garip niceliksel tersine dönmeler doğal olarak ele alındığında (toplumsal olguların *yüzeysel* olarak *doğal* bir yönü olarak değil), o zaman dilin kendisi anlamını yitirir: ekonomik tersine dönmeler ve bunların yol açtığı tüm söylem belirlenimleri hiçlikten, doğrudan, fiziko-kimyasal ve biyolojik yasalar temelinde türer, ancak bu sakatlanmış analitik Aklı öteki temelinde üretebilecek herhangi bir hareketi (Doğanın diyalektiği) tanımlamak mümkün değildir. Kısacası, analitik Akıl rasyonelliğini kaybetmeden ekonomik Akıl haline gelecekse, diyalektik Aklın içinde ve onun tarafından üretildiği ve desteklendiği şekilde olmalıdır. Böylece temel bir rasyonalite olarak ekonomizm ampirik irrasyonaliteye *('İşler böyle yürür') dönüşür.*

Elbette bu, nesnel, maddi karÇıtlıkları (üretici güçler →– üretim araçları →– üretim tarzı →- üretim iliÇkileri, vb) bir tür diyalektik idealizm içinde eritmek anlamına gelmez. Bu, onları yeniden içselleştirmek ve toplumsal değişimlerin *içsel temeli* oldukları ölçüde tarihsel sürecin motorları haline getirmek meselesidir (özgür, pratik organizmaları bir araya getiren karşılıklı içsellik ilişkilerinin temel belirlenimleri olarak).

<episodik' *Cd tiroid)* kıtlık alanı). Ancak bu yeniden içselleştirmenin kendisi

anlamlarını dönüştürür: ekonomizm çizgisi, böylece, egzogam bir toplumun üyesi olan muhbirin etnograf için kum üzerine çizdiği soyut ilişkisel iskeleti andırır. Praksis düzeyinde somut, anlaşılabilir gerçeklikleri, pratik organizmalar arasında bir aracılık olarak ve birinin diğerine yabancılaşması olarak ya da tek kelimeyle kolektif olarak işlenir. Ve kolektif ne diyalektik ne de analitiktir: anti-diyalektiktir. Başlangıçta insan ilişkilerinin temel bir yapısı olarak ortaya çıkmaz: ama karmaşık bir *diyalektik* aracılığıyla kendini oluşturur; diyalektiğin kendi etrafında dönmesi ve kendine karşı dönmesi, kısacası *anti-diyalektik* olarak izini sürdük. Ve bu anti-diyalektik, eğer onu sahte maddi birliğin, yabancılaşmış emeğin ve seri kaçışın kısacık anında kendimiz üretmeseydik, anlatılabilir olmazdı. Pratik eylemsizlik *bir süreç olarak* ele alınabilir (ve bu zaten ekonomizmin iddialarından çok uzaktır: çünkü ekonomik 'olgular', dışsallığın belirlenimleri gibi görünen içselliğin olumsuzlamaları tarafından anlaşılmaz hale getirilen fiziko-kimyasal fenomenlerdir), ancak bu süreç, *zaten* pasif eylem olduğu ölçüde, gerçek, soyut çekilmesine dayanırken, nesnede yeniden emdiği ve tüm *praksisi* (maddi, pratik alanla ve Ötekilerle bir ilişki olarak) varsayar.

Kısacası, eğer üretim tarzı insanlık tarihindeki her toplumun altyapısı ise, bunun nedeni emeğin – kolektif içinde yabancılaşan ve bu kolektife daha önceki bir yabancılaşmanın aşılması olarak kendini zaten üreten özgür, somut bir işlem olarak – sadece artzamanlı totalizasyon anlamında değil (ve özel zorunluluklarıyla verili bir makinenin kendisi de emeğin ürünü olduğu için), (ve üretim tarzının) altyapısı olmasıdır, Ama aynı zamanda eGzamanlı olarak, çünkü pratik-atılın tüm çeliGkileri ve özellikle de ekonomik sürecin çeliGkileri, iGçinin emeğinde sürekli olarak yeniden yabancılaGmasıyla, yani genel olarak pratik tarafından, var olabilmek için kendini feda ederek (çokluğunu inorganik madde aracılığıyla seri baGkalık haline getirerek ve egemenliğini tam olarak kullanarak iktidarsızlığı temellük ederek) inGa ettiği bu *diğer dünyada* oluGturulur. Bu bakış göre, sınıf mücadelesinin temeli pratik-atılda yatacaksa, bu, nesnel çıkar çatışmasının pasif faaliyet tarafından hem alındığı hem de üretildiği ve kendisini emekte (ya da her türlü davranışta) bir antagonizma karşılıklılığı olarak – muhtemelen taşlaşmış bir biçimde ve örneğin aletin ya da makinenin bir olarak - ortaya koyduğu sürece böyledir.

Döngüsellik – bir insan ürünü olarak toplumsalın bir yapısı olarak – anlaşılabilirliğini çifte bir belirlenim yoluyla üretir. *Bir yandan,* düşünce ve faaliyetlerin işlenmiş maddede yazılı olduğu açıktır (*diğerleri* aracılığıyla bir başkalık sistemi ürettiği *ölçüde).* Bu nedenle ırkçılık, sömürgeciliğin salt bir 'psikolojik savunması' değildir. davanın ihtiyaçları için, sömürgeleştirmeyi metropol gücüne ve kendisine haklı göstermek için yaratılmıştır; aslında sömürge sistemi ve süper sömürü tarafından nesnel olarak üretilen *Öteki Düşünce*'dir (*Pensee-Autre)*: insan ücret ve emeğin doğası tarafından tanımlanır ve bu nedenle sıfıra yöneldikçe ücretlerin ve işsizlik ile 'zorla çalıştırma' arasında bir değişim olarak emeğin, sömürgeleştirilmiş bir insanı olduğu alt-insana indirgediği doğrudur.

Irkçı düşünme, basitçe, sömürgeciyi gerçekleştiren bir faaliyettir.lo3 başkalıkta, işlenmiş maddede ve ondan kaynaklanan sistemde yazılı olan pratik bir gerçektir. Ama *öte yandan* ve tersine, en basit formların temel yapıları inorganik maddede *yazılı olduğu* için, bu insan *mühürlerini* atıl düşünceler olarak ya sonsuza dek yeniden üreten ya da üretilmesine yardımcı olan çeşitli faaliyetlere (hem geçmiş hem de şimdiki) atıfta bulunurlar: ve bu faaliyetler zorunlu olarak antagonistiktir. Cezayirli bir sömürgecinin başına gelen ırkçılık, Cezayir' fethi tarafından dayatılmış ve üretilmiştir ve seri başkalık yoluyla gündelik pratik tarafından sürekli olarak yeniden yaratılır ve tepkiselleştirilir. Elbette Cezayir*'in* fethinin kendisi ancak *Fransa'daki* belirli bir siyasi ve toplumsal duruma ve kapitalist Fransa ile tarımsal, feodal Cezayir arasındaki gerçek ilişkilere bağlı karmaşık bir süreç olarak ele alınabilir. Bununla birlikte, on dokuzuncu yüzyılın sömürgeci savaşları, sömürgecilerin temel ilişkisi olarak özgün bir şiddet durumunu *gerçekleştirmiştir*; ve bu şiddet durumu, bir grup-kurum olarak ordu ve kamu otoritesi (metropol egemeninin delegeleri tarafından) tarafından desteklenen ekonomik gruplar tarafından yürütülen bir dizi şiddet uygulamasının, kesin amaçları olan kasıtlı operasyonların olarak kendini üretir ve yeniden üretir. Elbette bu şiddet, Cezayirli kabilelere yönelik zulüm ve topraklarını ele geçirmeyi amaçlayan sistematik operasyonlar, hala soyut bir ırkçılığın ifadesinden başka bir şey değildi: Bu durum öncelikle savaş kaynaklanıyordu

103. Tek bir fark var: bu alt-insan *tüm-insan* ve kolonyalist bir *süpermen* olarak sadece kocaman bir sakat. Ancak bu tersine çevirme yalnızca mücadelenin daha yüksek biçimlerinde ortaya çıkacaktır.

('pasifikasyon' uzun ve kanlıydı), bu da statüyü değiştirdi çünkü temel ilişki silahlı mücadeleydi; ve bu negatif ırkçılık, *düşmanı* sözde bir 'Fransız vatandaşı' olarak değil, aşağı olarak oluşturdu. Düşman ya 'şeytan' ya da 'akılsız vahşiler'di, bu da onların *faaliyetlerini* gösteren bir zafer kazanmış olmalarına ya da tam tersine, fatihin üstünlüğünü teyit eden geçici bir yenilgiye uğramış olmalarına bağlıydı. Her iki durumda da, düşman birlikleri bir ateş hattının mutlak ayıran bu Maniheist eylem, Müslümanı *insandan başka bir şey* yapar. Öte yandan, kendi tarihi ve kapitalizmin içindeki gelişimiyle ilgili nedenlerden dolayı, Fransız toplumu başlangıçta fethi nasıl kullanacağı konusunda oldukça kararsızdı. Sömürge yerleşimi mi? Ceza kolonisi mi? 1880'e kadar hiçbir uygulama tanımlanmamıştı. Bu nedenle, esasen, Müslümanlara hala saygı gösterilmesi ve boyun eğdirilmesi ve en ufak isyan mırıltılarının bastırılması gerekiyordu. Ancak en azından büyük ölçekte istihdam edilmekten ziyade imha edilmeleri daha olasıydı. Her halükarda, baskıcı uygulamalar, bölüşüm politikası ve hepsinden önemlisi mülksüzleştirme kısa sürede feodal yapıları yok etti ve bu geri kalmış ama yapılı toplumu 'atomize bir kalabalığa' ve çok geçmeden de tarımsal bir alt-proletaryaya dönüştürdü. Ve Müslüman toplumun bu yeni (pratikte atıl) biçimi, şiddetin gerçek bir ifadesidir; ürettiği seri *Ötekilerin* her birinin maruz kaldığı şiddeti nesnel olarak ifade eder. Sermayemiz nihayet sorunlarına kısmi bir çözüm ve yeni bir pi'Ont:; kaynağı olarak kapitalist sömürgeleştirmeye karar verdiğinde, bu yeni sömürü biçimi *baskı grupları tarafından* açıklandı, geliştirildi, yayıldı ve uygulandı. Leroy-Beaulieu'nun kitabı, I°4 Jules Ferry'nin siyaseti105 ile ilk sömürge bankalarının ve deniz taşımacılığının arasında yadsınamaz bir bağlantı vardır. Ancak, aynı zamanda, başka çıkarları olan başka sosyal çevreler de şiddetli bir şekilde ayaklandı. sömürgeci fetih politikasına karşı isyan.

Bunun anlamı, sömürge sisteminin, nihai sömürüye kadar kendi çelişkilerini geliştirecek cehennemi bir makine *olarak, genel olarak* Fransız kapitalistlerinin nesnel ihtiyaçlarına karşılık geldiği, ancak birçok özel çıkarla çeliştiğidir. Eğer dayatılacak ve harekete geçirilecekse, *teşvik* edilmesi gerekiyordu; anci ii,• boş bir zorunluluk olarak nesnel çıkardan sistemin yıkımına geçiş ortak bir pratik tarafından üretildi ve buna karşılık geldi

104. Paul Leroy-Beaulieu, Fransız liberal iktisatçı, 1843-1916. [Ed.]
105. Jules Ferry, Fransız devlet adamı, 1832---93. [Ed.]

tarihsel olarak bir dizi mali grubu, devlet adamlarını ve teorisyenleri tek bir *örgütlü görevde* birbirine bağlayan gerçek, *örgütlü* bir diyalektiğe. Ve bu grupların sadece kendi sınıflarının çıkarlarının ifadesi olduğunu söyleyerek her Ģeyi Ģematize etmek yanlıĢ olacaktır. Çünkü bir anlamda, gerçekten de oldukları şey buydu ve hatta oldukları tek şey buydu. Ama onlar bir tür ruhani dolgunlukla şişirilmiş 'ortamlar ya da boğazlarından sınıf ruhu akan ejderhalar değillerdi: sınıfları zorunlu olarak sistemi *ortaklaşa* yaratmalarıyla belirleniyordu. Bu, iradeci bir idealizmin iddia ettiği gibi, sistemin açıklanmasının kendisini otomatik olarak sınıfın genel pratiğine dönüştürdüğü anlamına gelmez: aksine, bunu empoze etmenin sabırlı çabalar gerektirdiği iyi bilinmektedir (propaganda, yenilgilerin silmek için zaferler, başlangıç avantajları, vb.) Bu, oldukça basit bir şekilde, kendi ürettiği örgütlerin ve aparatların (Devletin, teknisyenlerin ya da ideologların ve ekonomik baskı gruplarının mevcut olarak egemen) pratik birliği sayesinde, sınıfın kendisini yeni görevler geliştirme sürecinde bulduğu ve bölünmelerine bakılmaksızın, kendi yarattığı sisteme karşı *asgari* bir direniş durumunda olduğu anlamına gelmektedir: Gerçekte, en saygın ve aktif kurum ve kuruluşların pratik gücünden (en şiddetli çevrelerin tabi kılınması zaten direnişlerinin gelecekteki kaderiydi), kesin, p luri boyutlu detaylandırılmasından (ideoloji, kamu güçleri tarafından eylem, Özel grupların girişimleri) düzensiz, belirsiz ve çoğu zaman kontra direniş karşısında ve son olarak, bu yeni uygulamaların metropolün ekonomik ve sosyal sorunlarına getirdiği ışıktan (üretim için yeni çıkışlar, koloniden metropol gücüne özel değişim devreleri ve tersi).

5 *Praksis ve Süreç Olarak Irkçılık ve Sömürgecilik*

Kendimi açıklığa kavuşturmak için, sömürge sistemi boyunca sömürgeciler ve sömürgeleştirilenler arasındaki *tüm ilişkilerin*, ortak eylemler tarafından ortaya konan ve tanımlanan **pratik-atıl** özelliklerin bir gerçekleşmesi olduğunu ya da başka bir deyişle, hem sosyolojinin hem de ekonomizmin *Tarih içinde* çözülmesi gerektiğini . Eğer bazı çağdaş

Sosyoloji çalışmaları, Müslüman toplumun sosyal yapılarının yıkımı olarak 'yoksullaştırmanın', biri geri kalmış (ya da az gelişmiş), tarımsal ve feodal, diğeri sanayileşmiş iki toplum arasındaki temasın zorunlu bir sonucu olduğunu söylerse, bu tür bir caydırıcılıkta hem anlaşılabilirlik hem de gereklilik yoktur. Bu ikisi ancak her bir sömürgecinin gerçek, bilinçli faaliyeti (özellikle ekonomik düzlemde) kendi baÇına, belirli durumlarda, sınırlı amaçlar için, ancak ortak bir amaç ıÇığında, iki toplum (akıl sahibi varlıklar) arasındaki temasın, onları oluÇturan bireyler arasındaki bireysel temaslar dıÇında üretemeyeceği "yoksullaÇtırma "yı gerçekleÇtiriyor olarak görüldüğü sürece birbirine bağlanabilir. Ancak bu, 'fakirleşme' teriminin ve onun altında yatan sözde kavramın tamamen yararsız hale geldiği anlamına gelir: her ikisi de bizi mütevazı bir şekilde sürece geri götürmek için tasarlanmıştır. Ancak tek anlaşılabilir gerçeklik, *praksisi*, her ikisine de bedel ödetir; ve oldukça farklı iki eylem türüyle ilgilidir: geçmiş, aşılmış eylem ve şimdiki eylem. Aslında *öncelikle* söylenmesi gereken, sanayi toplumu ile tarım toplumu arasındaki temasın Bugeaud'nun askerleri ve bu askerlerin gerçekleştirdiği acımasız katliamlarla sağlandığı ve Müslüman kabilelere özgü miras biçimlerinin yok edilmesinin iki farklı hukuk sisteminin idealist bir şekilde iç içe geçmesinden değil, Devlet tarafından teşvik edilen ve ordularımız tarafından desteklenen tüccarların Müslümanları *daha iyi soyabilmek* için bu kanunu *onlara* dayatmasından kaynaklandığıdır. Ancak bu temelde, sömürgeci hedefin gıda üretmek ve metropol gücüne dünya fiyatlarının altında satmak[106] *olduğu* ve bu hedefe ulaşmanın yolunun da kimsesizlerden ve kronik yoksullardan oluşan bir alt proletarya yaratmak *olduğu* anlaşılabilir.

işsizler (ki bu da yoksullaştırma kavramını açıklamaktadır). Ve bu operasyon, emtia tüccarları tarafından tamamlandı - ve askeri yetkililerin politikasıyla (yeniden gruplaşmaya ya da direnişe izin verebilecek tüm yapıları yok etmek, Fransızların suç ortağı olan işbirlikçilerden ve hainlerden oluşan sözde bir feodaliteyi sürdürmek, yerel temelli bir egemenlik görünümünü korumak ve moleküler bir statüye indirgenmiş yoksul, iktidarsız bir kitleyi kendi ve efendilerinin çıkarları sömürmek). Böylece sistem (pratik-atıl alanın cehennemi bir makinesi olarak), kurumsal grupları (savaş) aracılığıyla, yeni bir formun 'sıcak' yaratımı yoluyla bir ulusun girişimi haline geldi.

106. Ya da mineraller ve diğer 'hammaddeler'.

(bireyler ve kamu güçleri arasında yeni bir ilişki içeren) bir siyasete dayanan emperyalizmin, bir topluluğun sistematik, uyumlu bir şekilde yok edilmesi ve tabii ki

Uygun kuruluşlar (bankacılık, kredi sistemleri, devlet yardımları, vb.) tarafından yeni bir sömürü mekanizmasının (yeni sömürgeciler)

Şimdi, tüm bu eylemlerde şiddet ve yıkım arzulanan hedefin ayrılmaz bir parçasıydı. Bu eylemin üç farklı düzeyinde, (I) bir dizi Müslümanın fiziksel olarak tasfiye edilmesi ve

bizimkilerin 'tadını çıkarmalarına' izin verilmezken, onların kurumlarının tasfiye edilmesi; (2) yerli toplulukların toprak mülkiyetinden mahrum bırakılması ve medeni kanunun acımasız ve kasıtlı olarak aşırı hızlı uygulanması yoluyla yeni gelenlere devredilmesi; ve (3) yerlilerin sistematik olarak aşırı sömürülmesi temelinde koloni ile metropol arasında [gerçek] bir bağ kurulması (sömürge ürünlerinin asgari fiyatlarla satılması ve metropol gücünden üretilen malların yüksek fiyatlarla satın alınması). Başka bir deyişle, sömürgecinin çocuğu için şiddet, durumun kendisinde mevcuttu ve onu üreten toplumsal bir güçtü. Sömürgecinin oğlu ve Müslüman'ın oğlu, sistemin kendisini pratikte atıl bir cehennem olarak tanımlayan nesnel şiddetin çocuklarıdır. Ancak bu şiddet-nesnesi onları üretiyorsa, kısmen kendi ataletleri olarak buna maruz kalıyorlarsa, bunun nedeni sistemin kurulma sürecindeyken şiddet-nesnesi olmasıdır. Şiddetini, insanlar arasındaki bu pasif aracılığın ebedi birliği olarak şeylere kazıyan .

'Yoksullaştırma' , Fransız toplumunun on dokuzuncu yüzyılın ortalarındaki gelişiminin, Cezayir'in Müslüman köylüleriyle şiddet dışında herhangi bir ilişki kurmasını engelleyecek şekilde olduğunu iddia edebilirler. Bu doğrudur, zira geçen yüzyılın burjuvaları *tüm* faaliyetlerinde son derece uyumlu bir şekilde alçaktılar. Ve bu alçaklık açıkça kısmen burjuvaların metropol toplumunu karakterize eden kapitalist sistemin yabancılaşmış ürünleri olmalarından kaynaklanıyordu: Sistemin nesnel özellikleri – işçilerine dayattığı çalışma koşulları, 'demir ve kömür' döneminin karakteristiği olan insan hayatlarının anlamsız israfı – Kuzey Afrika'nın yerlilerine karşı hiçbir duygu beslemeyen burjuvaları üretmekte nasıl başarısız olabilirdi? Burjuva bir insanken, yurttaşı olan işçi yalnızca insan altı bir varlıksa, uzak bir düşman olan Cezayirli nasıl köpekten başka bir şey olabilirdi?

Ancak cevap öncelikle sosyolojinin kendini tersine çevirdiği şeklinde olmalıdır.

burjuva toplumu feodal toplumu yoksullaÇtırıyorsa, bu onun üstünlüğünün değil (aslında Arap toplumu üzerinde, *kendisine rağmen* ve sadece varlığıyla etki eder), aÇağılığının, kapitalizmi kökeninde çok açık bir Çekilde karakterize eden isyan ettirici vahÇetin bir sonucudur. Ve tam da bu nedenle, *olumsuzlama* sömürgeci sınıfta geri döner. Bu nedenle zorunlu olarak eyleme gönderme yapar: Açıkçası, idealist, Aristotelesçi bir bakış açısıyla, bir nesnenin pozitif bolluğu tarafından uzaktan çekilmesini kabul edebiliriz, ki bu bollukla uzak bağlantısı içinde, onun yetersizliklerini yeniden içselleştirir ve yansıtır. Ancak *olumsuzluk* bir nesnede diğerindeki (olumlu ya da olumsuz) değiÇikliklerin kaynağı haline , bu olumsuzluk etkilerini yalnızca kendisini onun temelinde belirleyen ve onu enerji harcamasının *olumsuz* yönelimi olarak kendi içinde koruyan bir eylem ya da eylemler sisteminde üretecektir. Burjuvaların ürün oldukları doğrudur (ama sınıfa döndüğümüzde bu ürünlerin aynı zamanda fail olduklarını da göreceğiz); bu şiddet çocuklarının babalarının şiddet *praksisi* tarafından üretildikleri de doğrudur – bu da onları kaçmak istedikleri Tarihe geri .

Ancak bu açgözlü Çiddetin beyinsel bir dönüÇüm ya da toplumsal kurumlara özgü bir güç olmadığı da doğrudur (ne kadar kurumlarda *da* gerçekleÇmiÇ olsa *da).* Ya kapitalist sürecin kendisidir (göreceğimiz gibi, sömürücü pratik-atıl olanı yeniden benimsediği ölçüde) ya da sistemde yeni gelişmeler varsa (örneğin sömürgecilikte), kendisini nesnellik içinde gerçekleştiren ortak (hatta bireysel) gerçek faaliyetlerde *zamansallaşır*. Burjuva *exis*'i olarak şiddet, egemen sınıfın egemen sınıfa miras kalan bir ilişkisi olarak proletaryanın mevcuttur (ancak bunun aynı zamanda bu düzeyde bir *pratik* olduğunu göreceğiz); ve bu burjuva kuşağının *praksisi* olarak şiddet, sömürgeleştirmede yatmaktadır. Ancak *exis,* kendi içinde, iki *praksis* döngüsü arasında diyakronik bir arabuluculuktan başka bir şey değildi. Ve sömürgeci girişimler, burjuva çoğul zamansallaşması olarak (bir topluluk içinde bir sınıfın diğerine karşı şiddeti olarak) aynı zamanda onun diyalektik zenginleşmesi ve genişlemesidir. Sömürünün baskı temelinde başlaması gereken yeni koşullarda, bu şiddet kendini yeniler; kitlesel imha ve işkenceye kadar *uzanacaktır*. Bu nedenle kendini sürdürmek *kendini yaratmalı* ve aynı kalmak için değişmelidir. Tersine, sömürülen kitlelere karşı metropol iktidarında derhal uygulanacak pratik şiddet olarak geri dönecektir.

sömürge savaşında bir durgunluk olur olmaz. Bilindiği gibi, Bugeaud

1848'in yüksek burjuvazisine İkinci Cumhuriyet'in hayal edilen yıkıcısı olarak göründü; ve Franco'nun Fas'tan gelmesi bir tesadüf değildir.

Şiddetin evrimi burada açıkça ifade edilir: önce *pratik-içinde* bir yabancılaşma yapısıdır, sömürgede *praksis* olarak gerçekleşir; ve (geçici) zaferi kendisini pratik-içinde bir sistemde *pratik* topluluğun (ordu, kapitalistler, meta tüccarları, sömürgeciler) nesnelleşmesi olarak sunar, burada sömürgeciler ile halk arasındaki karşılıklılığın temel zihinsel yapısını temsil eder.

sömürgeleştirilmiştir. Ancak *yabancılaşmanın* kendisinde, bu yeni seri varoluş, herkes onu günlük *pratiğinde öteki* olarak fark edip benimsemediği sürece var olamaz. Bu, her şeyden önce, *ırkçılık* biçiminde kendi fikri haline geldiği anlamına gelir – başka deyişle, sömürgeciler önceki nesiller tarafından kurulan imha, soygun ve sömürü pratiklerini sürekli olarak hayata geçirir ve bunları tamamen başkalık tarafından yönetilen *başka bir değerler sistemine* doğru aşarlar. Ancak yine de bu, eğer *sömürgecilerin kendi varoluşlarını* aşmaları mümkün olmasaydı, *nesnel* olmayan *varoluşun* etkisiz bir şekilde aşılmasından başka bir şey olmazdı.

durum şiddetin karşılıklılığını içermiyordu. Başka bir deyişle, sömürgeci yerlide yalnızca insandan-ötekini değil, aynı zamanda kendi yeminli Düşmanını (başka bir deyişle, İnsanın Düşmanını) keşfeder. Bu keşif, direnişi (açık ya gizli), isyanları ya da tehditlerini önceden varsaymaz: şiddeti, belirsiz bir gereklilik olarak ortaya çıkar ya da başka bir deyişle, sömürgeci, yerlinin şiddetini, pasifliğinde bile, kendi şiddetinin açık bir sonucu ve tek gerekçesi olarak ortaya çıkarır. Bu keşif nefret ve korku aracılığıyla, pratik alanın olumsuz bir belirlenimi olarak, bu alandaki belirli çoklukları etkileyen bir olumsuzluk katsayısı olarak, kısacası kaçınılması veya önlenmesi kalıcı bir tehlike olarak yapılır. Irkçılık bir pratik haline gelmelidir: şeylerin üzerine kazınmış anlamları uyandıran bir tefekkür değildir; kendi *içinde* kendini haklı çıkaran bir şiddettir: kendini uyarılmış şiddet, karşı-şiddet ve meşru savunma olarak sunan şiddet. Sömürgeci bir 'Doktor Moreau Adası'nda yaşar, 107 etrafı insan suretinde yaratılmış ama beceriksiz ve kötü adaptasyonları (ne hayvan ne de insan yaratıkları) nefret ve acımasızlıkla ifade edilen korkunç canavarlarla çevrilidir: bu canavarlar kendi güzel imajlarını, koloni listelerini, mükemmel yok etmek *isterler*. Bir sömürgecinin ilk pratik tutumu şudur

107. Bkz. H. G. Wells, *The Islarul of Doctor Moreau, (1896)*, içinde bir korkunç deneylerin yapıldığı ada anlatılmaktadır. [Ed.]

Bu nedenle, sinsi ve gaddar bir canavarla karşı karşıya kalan bir adam gibi. Birincisi, metropol iktidarının sahteyi doğrudan ayırt edemeyen körlüğüne karşı kendini savunmak zorundadır. Sömürgeci ifade, "Biz Arap'ı biliriz", tıpkı Güneylinin "Yankee zenciyi bilmez" sözü gibi, *eylemdir:* metropol iktidarının metropoldeki sömürge sorunlarına çözüm bulması ihtimalinin hukuken (ve *gözdağı)* reddedilmesidir. Bunun temel anlamı şudur: Sömürgeci ve yerli, antagonistik bir durum ve birbirleri tarafından üretilen bir çifttir. Hiç kimse (eğer sömürgeci onu bir silah olarak kullanırsa ordu hariç) onların düellosuna müdahale edemez. Sömürgecinin metropoliten gücün içinde yaydığı ırkçı propagandanın teması da tam olarak budur: yerlinin tasviri (her zaman *olumsuzdur)* 'insanların gözünü açmak' ve metropoliten görüşün yönünü şaşırtmak için tasarlanmıştır. Dahası, daha karmaşık bir düzeyde, pratik operasyon sömürge sorununa yönelik herhangi *bir* siyasi çözümün reddedilmesini içerir.

Sorunun temeli *elbette* toplumsaldır).[108] Sömürgeci şunları ister çünkü sistemdeki herhangi bir değişiklik (ki şu anda her yerde düşüştedir) yalnızca sömürgeciliğin sonunu hızlandırabilir: entegrasyon ve asimilasyon (sömürgeleştirilenler için *tüm haklarımızın* tam tanınması) bağımsızlık , *derhal* süper sömürünün dolayısıyla düşük ücretlerin ve dolayısıyla 'koloni-metropol' ekonomik devresinin *varlık nedeni* olan düşük fiyatların sona ermesiyle sonuçlanır. Irkçılık faaliyeti, kitleleri moleküler bir kümelenme halinde tutmayı ve yerlilerin 'alt-insanlığını' artırmak için mümkün olan her yolu kullanmayı amaçlayan bir 'teori' ('biyolojik', 'sosyal' veya ampirik ırkçılık, hangisi olduğu önemli değil) tarafından aydınlatılan bir *praksistir* (en batıl unsurları destekleyen bir din politikası; yerlileri *bizim kültürümüzde* eğitmemek ve aynı zamanda onları kendi kültürlerinde eğitilme olasılığından mahrum etmek için tasarlanmış bir eğitim politikası, vb.)

Burada bizim için önemli olan, *kolonyal praksisin* aşağıdaki iki yönüdür*:*

(a) Birincisi, az önce tanımladığımız baskı *praksisi* sömürü sürecini tamamlar ve onunla birleşir. 'Sömürü süreci' ile sistemin pratikte atıl işleyişini kastediyorum

108. Ancak sömürgeci, yerlilerin taleplerinin öncelikle siyasi olduğunu bildiği için toplumsal iyileŞtirme olasılıklarını dile getirmeyi tercih eder. Ve bu talepler öncelikle politiktir, çünkü yerliler sömürgelerde "politikanın" *basitçe* süper sömürüye izin veren muazzam bir baskı aygıtının kurulumu ve düzenli işleyişi olduğunun farkındadırlar.

Bir kez kurulduktan sonra: açık konuşmak gerekirse, büyük (sömürgeci) toprak sahibi – en azından Cezayir'de – yerlileri kendisi için açlık ücreti karşılığında çalışmaya zorlamıyor; kapitalist sürecin dayandığı aldatıcı serbest sözleşme sistemi Cezayir'de alıştırıldı ya da öyle görünüyor. Aslında demografik baskı, kronik işsizlik (ya da yarı işsizlik) halindeki yetersiz beslenen bir nüfus üretmekte ve yerliler kendilerini işverenlere sunmaya başlamakta, yoksulluk onları en düşük ücretleri kabul etmeye, hatta teklif etmeye zorlayan rekabetçi bir karşıtlık yaratmaktadır. Zayıf sanayi nedeniyle Sömürge sisteminin de karakteristik özelliği olan geliÇme - bu esas olarak tarımsal alt proletarya, talep birliği içinde bu karÇıtlıkların üstesinden gelemez. İşçi sınıfının kurtuluşu endüstriyel yoğunlaşmayla el ele sömürgeleştirilmiş bir ülkede, kitlelerin yoksullaşması eski toplumun yapılarını yok eder ve farklı yapılara ve farklı ilişkilerine dayanan bir başkasını yeniden kurmanın araçlarını ortadan kaldırır.

Bu anlamda, yeni nesil sömürgecilerin yeni nesil yerlileri sömürmesinin kendisini süreç olarak gerçekleÇtirdiğini mümkündür: ekonomik ve sosyal bir sistem çerçevesinde, ücret seviyeleri yerlilerin olduğu kadar sömürgecilerin de eylemlerinden kaçan belirli maddi koÇullar (örneğin ekonomik konjonktür ve demografik itki vb.) temelinde belirlenecektir. Ancak *süreç* esas olarak yerli kitlelerin atomize olmasıyla koşullanır ve şu dayanır: eski toplulukların parçalanması ve oluşmaya çalışan yeni grupların sürekli olarak çözülmesi ve sömürgeci toplumla bütünleşmenin reddedilmesi. Kısacası, sömürgeleştirilen halkın, gittikçe daha ucuza satın alınabilecek bir işgücünden başka bir *şey olmaması gerekmektedir.* Şimdi, tüm süreci koşullandıran bu gereklilik, sömürgeciliğin büyük günlerinde, sistem içinde atıl bir zorunluluk olarak kendini göstermiş olabilir. Ama gerçekte bu zorunluluk yerine getirilmektedir; ve eğer yerine getiriliyorsa, özellikle hem baskıcı bir politikanın nesnesi olduğu için hem de *praksis* ve (artık ulaşılmış ve aşılmış) hedef olduğu için *geçmiş* baskının. Bu baskıcı *praksis*, geçmişi ve , nesnel geleceğiyle, başlangıçta kendisine sömürgeci devrenin kurulmasını ve özerk işleyişini destekleyecek bir yerli statüsü üretme gibi uzun vadeli bir hedef koymamıştı. Aslında, gördüğümüz gibi, 'fetih' şiddetine, sömürgeleştirmenin amacına ilişkin önemli bir belirsizlik eşlik ediyordu ve bu belirsizlik kısmen şiddetin, sömürgecilikten önceki bir zamanda meydana gelmesinden kaynaklanıyordu.

Fransa'nın ekonomik örgütlenmesinin sömürgeci bir politika tanımlamasına olanak tanıdığı. Ancak gerçek şu ki, imha ve yağma uygulamaları Müslüman toplumu atomize etti ve siyasi-finansal komiteler bu atomizasyon temelinde sistemi yarattı. Başka bir , kitlelerin radikal iktidarsızlığı ve yoksulluğu, bankaların ve devletin sömürgelerin rasyonel bir şekilde sömürülmesi projesinde birleştirdiği ve aştığı temel faktörler arasında en azından dolaylı olarak yer alıyordu. Dolayısıyla, sömürge giriÇiminin temel koÇulu olan düÇük ücretlere ulaÇıldığında, bu ücretlerin belirlendiği *sürecin*, ancak baskıcı bir praksisin süreci gerekli kılan bir durumu bilinçli olarak ürettiği ölçüde pratiğin bir gerekliliği olduğu dikkat çekmektedir. Daha doğrusu, silahların zaferi yeterli değildi; her gün yenilenmesi gerekiyordu. kurumsallaştırarak, yani yerliler için pratik-atıl bir tüzük karakteri kazandırarak *sürdürmek* daha etkili ve ekonomik olurdu: ve bu Cezayir ordusunun kendisini kurumsal ataletle etkilemeden yapılamazdı. İnorganik atalet, praksis-kurumun kalıcı bir özelliği olarak, yerliler arasında aşılamaz bir iktidarsızlığın atıl bir sürekliliği olarak kendini yeniden üretir. Kitlelerin moleküler yapısı, süper sömürü sürecinin maddi, inorganik ve zorunlu bir koşulu olarak kendisini katı bir determinizmin hareketsiz sonucu olarak sunar (ve böylece pozitivist akla geri dönülür): ama gerçekte bu atalet – ne kadar inorganik olursa olsun – ordunun varlığının oluşturduğu taşlaşmış şiddet tarafından sürekli olarak üretilir. Ve bu uyarılmış iktidarsızlığın içsel sonuçları (yoksulluk, hastalık, rekabetçi antagonizma, doğum oranı, vb.), kendilerini seri olarak ve pratik-atıl alanın bir belirlenimi olarak sunsalar da, bir bütün olarak kontrollü bir süreçtir. Eski şiddet, kurumun atalet-şiddeti tarafından yeniden emilir ve belirsizlikleri sömürgeciliğin nesnel kesinliği içinde kaybolur; bu da ordunun kendi düşüncesi, yani *varlık nedeni* ve pratiklerinin ve örgütlenmesinin -hem küresel hem de ayrıntılı olarak- anlamlandırılmasıdır.

Bir metropol ordusunun varlığı-kuruluşu ne ölçüde Sömürgeleştirilmiş kitleler arasında inorganik atalete yol açan bir *praksis*, yerlilerin kendileri bu ataleti hem kendi kaderleri hem de düşmanın baskıcı bir pratiği olarak ele alacaktır. Birey bunu bir aşağılık duygusu olarak içselleştirse bile (sömürgecilerin verdiği hükmü içkin olarak benimseyip kabul etse bile), sömürgeleştirilmiş *varlığını* olumsuz bir belirlenim ve özgün bir

ve fatihlerine yaklaşmaya ve onlara benzemeye bile (kısacası, asimile olmaya çalışsa bile), bu durumu, bu ontolojik statüyü, katı yürekli bir düşman tarafından kendisine uygulanan amansız ve affedilmez bir şiddet olarak deneyimlemekten vazgeçmez. Çünkü bu şiddet, onu ezenlere hayranlık duyarak ve onlar gibi olmaya çalışarak bile tepki imkanından mahrum bırakacak şekilde *özel olarak* yönlendirilmiştir. Dolayısıyla, sömürülenler pratik, gündelik yaşamlarında, tüm faaliyetleri boyunca baskıyı yabancılaşma olarak değil, insanlar tarafından doğrudan kasıtlı olarak baskı altına alınması olarak yaşarlar. Ve ordu-kurum 109 kullanılmaması için (ya da hemen kullanıma hazır olması için) sergilenen bir güç olduğu ölçüde, pratik gösteri tüm askerlerin ortak *praksisidir* ve hem grup operasyonlarında hem de Müslümanlarla olan bireysel ilişkilerinde ifade edilir (böylece farklı bir düzeyde ve farklı bir anlamla da olsa pratik bir ırkçılıkla yeniden karşılaşırız).

Cezayir'de 'askerlik yapan' genç bir asker (sömürgeciliğin en *parlak* dönemini, 1910 ile 1935 arasını düşünüyorum) kendini ve Ötekileri keşfederken kendisi de *ikiyüzlüydü*: kurumsallaşmış bir varlık olarak orada, belirli bir şehirde, belirli *bir* kışlada ve hatta 'boş zamanlarında' belirli *bir* sokakta ya da genelevdeydi. Ama aynı zamanda, Afrika ordusunun (kendisini bir karşı-şiddet aygıtı olarak sunan) yaşayan tarihsel *praksisi*, ona tekrar tekrar operasyonlar, aldığı talimatlar aracılığıyla göründü: kurumsallaşmış Varlığın zamansal ataleti, tarihsel, pratik bir yönelim aracılığıyla gerçekleşir ve üretilir. Bu yönelim, sömürgecilerle yerliler arasındaki ilişkiler tarafından *her yerde* belirlenmiştir; bu ilişkiler, belirli bir sabah Blidah ya da Philippeville'deki belirli bir kışladaki askeri tatbikat haberleriyle hem evrensel gerilimin bir *göstergesi* hem de onun somut bir faktörü olarak yansıtılır. Askerler *bu* özel isyanı, doğrudan deneyimlerinde ortaya çıkan diğer işaretleri deşifre etmelerini sağlayan *işaret* olarak ve yakın kaderlerini ('kışlaya hapsedildiler', 'düzeni sağlamak için diğer iki alayla birlikte sevk edildiler') ya da uzun vadeli kaderlerini (ayaklanma hazırlanıyor, verecek) belirleyecek düşman eylemi olarak görüyorlar. Bu tür haberler aracılığıyla, ortak bir *praksisin* (baskıcı bir sefer) aracıları olarak *gösterilirler*,

109. Ordu hem bir kurum hem de kurumsal bir gruptur. Burada bir ordu-kurumdan bahsediyorsam, bu, bir ordunun genel işlevlerinin Cezayir'e özgü kurumlar (idari işlevler vb.) tarafından uzmanlaştırıldığı ölçüde geçerlidir.

savaşlar, vb.); başka bir deyişle, kendilerini -karşı şiddeti serbest bırakma *gücüne* sahip oldukları **ölçüde-** egemenin egemen üyeleri olarak görürler. Bu egemenlik aslında yerliler tarafından -başka bir kentteki isyan **tarafından-** reddedildiği için, pratik alanı kayıtsız şartsız yeniden düzenlemek için bireyin ve grubun saf, ortak gücü olmaya geri döner. Ve bu güç ancak karĢılıklılık içinde Ötekinin gücüyle sınırlandığı ölçüde gerçek ve somut olduğu için, burada sömürgeleĢtirilmiĢ kitlelere nesne muamelesi yapma kararıyla soyut bir Ģiddete dönüĢür. Egemen ideolojiye göre, askeri egemenliği aniden reddederek ilişkiyi yok etmişlerdir: ve bu eylemle kendilerini hukukun dışına çıkarmışlardır. Dolayısıyla karşılıklılığın yeniden tesisi, acımasız bir şiddet anını, yani yerli grupların kanlı bir çözülmesini gerektirir: çünkü karşılıklılık, egemen için, biri yerlinin saf, seri iktidarsızlığı, diğeri ise gücünü koruyan anny'nin özgürce kararlaştırılmış pasifliği iki inertia arasında gerçekleşir. Seri eylemsizliğin olumsuzlanması olarak en ufak bir yeniden gruplaşma sözleşmenin ihlalidir. Ancak kurumsallaşmış bir varlık olarak asker için, uzaktaki isyan, birlikler ve sömürgeleştirilmiş kitleler arasındaki gerilimin derecesini (az ya da çok tam olarak) tanımlayarak bu moleküler kalabalığa bir tür negatif birlik verir. Tamamen bir grup ya da silahlı gruplar üretme olasılığı ya da anned grupları gizleyen dipsiz bir deniz haline gelir. Dolayısıyla, karĢı Ģiddetin uygulama noktası gerçekten de her yerdir ve asker ile kitleler arasındaki yaĢanan iliĢki her yerde egemenin isyancılarla olan iliĢkisi olmalıdır. Bu, ordunun en ufak bir şüphede kendisini bütünüyle baskı için pratik bir birim, toplulukların seri başkalık lehine sürekli çözülmesinin bir ajanı olarak kabul anlamına gelir. Böylece kitlelerin iktidarsızlığı-isyanı ve ordunun ataleti-şiddeti, her ikisi de 'praksis-süreç' adını hak .

Ancak sömürgecilerin kendileri, askeri yardım olsun ya da olmasın (daha doğrusu pasif ya da aktif askeri yardımla) kitlelerin atomizasyonunu her türlü metropol girişimine karşı savunmak zorundaydı. Burada *süreç* artık bir *praksisin ürünü* değildi ama özerk geliĢiminin yorucu faaliyetlerle *korunması gerekiyordu*: Mecliste ya da hükümette siyasi müttefikler bulunmalı, büyük sömürgecileri ve bazı metropol kapitalistlerini bir araya getiren ekonomik gruplardan destek alınmalı ve 'asimile edici' ya da " reformların kabulü engellenmeliydi. Ve eğer her şeye rejimi 'liberalleştirme' eğiliminde olan bir yasa çıkarılırsa ve

Müslümanların siyasi haklarının tanınması durumunda, bunun uygulanması engellenmeliydi – örneğin Cezayir'de seçmenlere her danışıldığında hileli seçimler düzenleyerek. Eğer sosyal reformlar (toprağın yeniden dağıtımı vb.) öngörülüyorsa, sömürgeciler bunları da kendi çıkarları doğrultusunda kullanabilirlerdi. Son olarak, tüm bu şiddet operasyonları bir şiddet ortamında gerçekleşmek zorunda olduğundan – yani sadece şiddet yanlısı insanlar tarafından üstlenilebileceğinden – propaganda bu evrensel şiddeti yansıtmak ve sömürgeciye kendi şiddetini, zor durumdaki bir azınlığın her konuda kararlı, basit erkekçe cesareti olarak yansıtmak zorundaydı; ve herkesi, yerlilerin *diğer şiddetiyle* birlikte, sömürgecileri her yerde sürekli olarak tehlikeye atıyor olarak sunmak zorundaydı. sömürgecilerin içine sürekli korku saldı ve bu öfkeli korkuyu saf cesaret olarak sundu. Bu vazgeçilmez operasyonlar bir bütün olarak organizmalar ve uyanıklık aygıtları gerektiriyordu ve bunlar belirli koşullarda kendilerini sömürgecilerin kendi aralarında bir serilik çözülmesi olarak üretti. Sömürgecilerin (süper sömürücü bir *sınıf* olarak*)* -yerliler gibi, rekabetçi antagonizmaların ve yinelemenin oyunuyla- bir dizi seriyle meşgul olduklarını ve bu serideki ırkçılığın (Öteki'nin ve Öteki aracılığıyla) öteki düşüncesi, kısacası süreç-düşüncesi olduğunu – pratik-atıldan bahsederken- zaten söylemiştim. Ancak hepsinin *ortak çıkarı*, metropol iktidarıyla ve yerlilerle ikili bir ilişki içinde olmaları ve ya yok olmaları ya da ikisi arasındaki tek gerekli arabulucu olarak kalmalarıydı.

Temel çelişkileri de bu düzeyde yatmaktadır: metropol iktidarının 'liberal' rejimi Fransız kapitalizminin tarihsel gelişimine, metropol burjuvazisine etmektedir; ve Fransa'da temsil edildiklerinde ve savunulduklarında, Paris'te baskı grupları oluşturmaya ve finanse etmeye çalıştıklarında, dışarıdaki sömürgeciler için de yararlıdır. Ancak sömürüye bir toplum için muhtemelen en pratik tür olan böyle bir rejim, süper sömürüye dayalı bir toplum için hiç de uygun değildir. Dolayısıyla, burjuva demokrasisi adına, metropol gücünün sömürgelerini demokratikleştirmesi engellenmelidir; kuşatılanların kahramanca egemenliği adına, sömürgedeki nadir liberal kurumlar kuşatılmalıdır. Bu çatışma, bu karmaşık *praksis*, sınıf çıkarının, *tüm sömürgeci sınıfların* çıkarının tezahürü[110] *şu gruplarda* somutlaşır

Tüm sınıflar için ortak olan bu ilgi, tüm sömürgecilere

En ufak bir provokasyonda *şiddet*. Bununla gerçek şiddet uygulayan grupları değil (gerçi bu tür gruplar da vardır: provokatörler, karşı-teröristler, vs.), rolleri kendilerini şiddetin cisimleşmiş hali haline getirerek *şiddet* iklimini sürdürmek olan pratik toplulukları kastediyorum. Bu tür gruplaşmalar, rekabetçi an tagonizmalara rağmen daha etkili gruplaşmaların (ekonomik gruplar ve baskı grupları) kendilerini oluşturmasına izin verecek şekilde sınıfsal seri eşiğini sistematik olarak düşürme işlevine sahip olarak görülebilir; sömürgeci için en uç olasılıkları temsil ederler: yerlilerin imhası ve sömürgecinin imhası

lerdir. Bir açıdan bu olasılıklar aslında eşdeğerdir: her ikisi de sömürgeleştirmenin yıkımına yol açar; sömürgeci fetihlerin savurgan, kontrolsüz şiddetini ekonomik, kontrollü şiddete dönüştüren tam da sömürgecinin süper sömürülen yerliye olan ihtiyacıdır. Ancak *şiddet* yanlısı *gruplar* uç olasılıkları somutlaştırmaktadır ve bu anlamda *aşırılık yanlısı* olarak tanımlanabilirler.

kalıcı hale getirdikleri çatışma, herhangi bir uzlaşma *pratiği* korkunç bir hata olarak görünmektedir: meyve verebilecek tek eylem, zorlama ve baskıya dayanan eylemdir. Böylece örgütlü gruplar bir tür tek yönlü bariyer oluşturdular: şiddeti sömürgecilere sürekli olarak durumlarının ve onu korumanın tek yolu olarak sunarken, *Afrika'da* liberal kurumlara tamamen bir ortam yaratma eğilimindeydiler; ancak Fransız vatandaşlığına dayandıkları için, bu örgütler her sömürgecinin Cezayir'de metropol gücün özgür bir vatandaşı olarak hakları açısından şiddet hakkını savunmasını sağladı. [11]

Bu koruma operasyonu, süper sömürü *sürecinin* kendi pratik-ataletine göre gelişmesi için vazgeçilmezdir. Ancak sömürenlerin ve sömürülenlerin seri eylemsizliği tarafından korunan ve pasif bir faaliyet *haline gelen* geçmiş *praksisi* (insanlar arasında bir arabuluculuk olarak inani mate maddesi), sonsuza geçici olan bir eylemsizlik içinde tutulan şiddet olarak kurumsal *praksise* ve ayrıca aşırılık yanlısı faaliyetlere (ajitasyon, propaganda ve Cezayir kolonisinin metropol gücüne *karşı* savunulması) bağlarsak, o zaman süper-sömürüyü kendini bir temelde gerçekleştiren bir süreç olarak görebiliriz.

Cezayir'de sömürgecilerin ortalama gelirinin on katı olduğu basit gerçeği yerlilerden daha yüksek.

11. Bu hakları, metro politan Fransa'dan ekonomik yardım talep etmek için de kullanabilir.

Onu üreten ve yönlendiren *praksis*, kurumsal bir eylemin koruması altında ve ortak pratikler tarafından yapay olarak üretilmiş karşılıklı olmayan bir izolasyon içinde. Kısacası, oluşturulmuş diyalektiğin ortamında kendini belirleyen anti-diyalektik an ya da deyim yerindeyse, yakınsak pratiklerin ortak hedefi ve *onların yapay ürünü* olarak *pratik-atıl* an haline gelir. Ve elbette, bu aynı zamanda onların dolayımları ya da başka bir deyişle, onların dışarıda-oluşlarının birliğidir. Ancak söz konusu grupların içsellik ilişkileriyle birbirlerine (subaylar arasında ve farklı kuşakların ve pratiklerin temsilcileri olarak subaylar ile askerler arasında artzamanlı ve [eşzamanlı] bağlantılar vardır; aşırılık yanlısı gruplar ile subaylar arasında eşzamanlı bağlantılar vardır, vb) ve genel olarak sömürgecilere (buna bir sonraki paragrafta geri döneceğiz) bağlı olduklarını da görüyoruz.

Dolayısıyla, sürecin hem süper-sömürücüleri hem de
ve yerli alt proletaryayı, geleceği herkes ve her kolektif için kaçınılmaz bir kader olarak kuran diyalektik karşıtı bir hareket içinde bir araya getirmektedir. Bu açıdan bakıldığında, *bu* belirli sömürgeci girişimin mahvına ve dolayısıyla, körü körüne, *bu* belirli Müslümanların işsizliğine, yoksulluğuna ve çocuklarının yetersiz beslenme nedeniyle ölümüne vb. yol açan şeyin sistem ve konjonktür olduğu *doğrudur*. Böylece, bir bakıma, tüm şiddet aygıtı, güçlerin belirli sömürgeci devletlerin bireysel girişimlerini ezdiği bir tür kapalı alan oluşturmaya hizmet etmiş olacaktır. Ancak sorun, bir laboratuar deneyinde olduğu gibi, katı yasalara uyan ve gerçekte süper sömürülenlerin sürekli yok edilmesine dayanan bir 'ekonomik dünyayı' sürdürmek ve izole etmek olduğundan (onlara haklara sahip özneler olarak davranmayı pratikte reddetmek), kendisi budur. Süper sömürünün titizlikle gizlendiği ve kendisini klasik liberalizmin belirsiz kisvesi sunan bu 'ekonomik dünya', doğrudan ya da metropol gücünün aracılığı ile sömürgeciler arasındaki rekabetçi ya da yarı rekabetçi ilişkilerin soyut bir kümesidir. Olayları bu zeminde ele alırsak (*bir sistem olarak* sömürgeciliği ve her insani sürecin temeli olarak Tarihi olarak görmezden gelirsek), baskı aygıtları ve şiddet grupları üretme, satma ve satın alma *özgürlüğünü* ve *dolayısıyla* herhangi bir sömürgecinin belirli koşullar altında ve çok katı kurallara uygun olarak mahvolma olasılığını korumalıdır. Öte yandan, bu soyut, sahte ekonomi sömürgecilerin *ortak çıkarından* başka bir şey değildir,

Yani, bu çatışmaların bedelini ödemek zorunda kalan aşırı sömürülenlere hiçbir faydası olmaksızın, bireysel karşıtlıklarını geliştirmelerini sağlar.

Artık, gelişen Tarih olarak sömürgeleştirme içinde üç düzey arasında ayrım yapmamız gerektiği açıktır: Ekonomik Akıl tarafından incelenebilen düz görünüşlerin oyunu, süper-sömürünün anti-diyalektik sistemiyle ilişkisi dışında hiçbir anlaşılırlığa sahip değildir. Ve bu da, onu yaratan ve kontrol etmeye devam eden insan emeğinin bir ürünü olarak görmeye başlamadıkça anlaşılabilir değildir. Dövme aletin ya da iÇlenmiÇ maddenin aksine, kendi kendine geliÇimini denetleyen gruplar arasında değiÇiklik ve yinelenme yaratmaz: aslında kendisini seriler arasındaki bağlantıların karmaÇık bir bütünü olarak gerçekleÇtirir (süper-sömürenler ve süper-sömürülenler, birincilerin ikincilerle iliÇkileri temelinde aralarındaki bağlantılar ve tersine, metropol ithalatçıları ve ihracatçılarıyla olan bağlantılar, vb.); ancak iÇleyiÇini sağlayan gruplar -pratik görevlerinden kaynaklanan- içsellik iliÇkileriyle birbirine bağlıdır ve bu nedenle onun dolayımıyla *serileÇtirilemez*. 112 Dolayısıyla burada, pratik-atıl bir süreç olarak süper-sömürünün, kendini gerçekleÇtiren, kendini belirleyen ve pasif faaliyet ortamında kendini kantrolize eden tarihsel bir *praksis* olarak baskıdan baÇka bir Çey olmadığı çok açıktır.

(b) Bu da bizi ikinci gözlemimize getiriyor: ezen gruplar arasındaki ilişkiler her zaman serilerin seriliklerinin, yani 'occu pants'un hareketsiz bir araya gelişinin koşullandırılmış koşullarıdır. Aslında, çeşitli pratikler aracılığıyla ve farklı durum değerlendirmelerine uygun belirli bir ortak hedefe yönelik olduklarını belirtmek gerekir. Irkçılıkları -her ne kadar hepsi eşit derecede Müslümanların insanlık dışı olduğu üzerine kurulu olsa da- daha az farklı değildir. Bazılarının – benimsenen işlevden kaynaklanan – aşırılığı, diğerlerinin (subayların ya da bazılarının), kargaşa ve baskı dönemleri dışında, kullanılmaması için sergilenen *sessiz güç* olarak görünen görünürdeki ılımlılığıyla karşılaştırılabilir. Öte yandan, memurların "sömürgeci" olmaları gerekmez; ve eğer öyleyse, belirli bir koloniye bağlı olmaları da gerekmez. Son olarak, bunlar metropoliten yönetimin görevlileridir.

112. Bu, diğer bağlantılarda sürecin kendisi tarafından serileştirilemeyecekleri anlamına gelmez: bir şiddet grubunun öfkeli üyesi, *aynı zamanda bir ürün üreticisi* olduğu ve büyük ölçekli makineleşmiş üretimin rekabetinden bir *t;:olonjalist* olarak muzdarip olduğu ölçüde kaderine katlanabilir (sistem tarafından kendisine verilmesine neden olduğu ekonomik cezayı alabilir).

Afrika'da yerleşik toprak sahipleri veya esnaftan ziyade güç. [113]

Ancak Afrika ordusunun sömürgecilerin şiddeti olduğu ve sömürgecilerin ordu için bu şiddetin meşruiyeti olduğu açıkça belirtilmelidir. Sömürgeci sömürgeciler kümesinin tüm toplumsal kategorileri içerdiği ve hepsinin (Fransız işçiden hakime ve çiftçiye kadar) askerlerin paylaştığı aynı ayrıcalığa bağlı olduğu da gözlemlenmelidir: Fransa'dakinden daha iyi maaş ve görece rahatlıkları Müslümanların yoksulluğuna dayanmaktadır. Böylece tüm sömürgeci grupların birliği (tesadüfi, geçici gruplardan kurumsal olanlara kadar) kolonin*in iklimi*, yani dizinin Öteki-Ben'i tarafından koşullandırılmıştır. Bu *Öteki-Benlik,* kaynaşmış gruplar içinde ne ölçüde çözülebilir? Ve tam tersine, ne ölçüde aşılamaz derecede katı ve pasiftir? dizisini hayal etmek kolaydır: her an pratik topluluklar arasında farklı bir ilişkiye karşılık gelir: karşıtlık ve gerilim – gevşeme, yarı seri bir arada varoluş – bütünleşmenin az ya da çok gelişmiş birliği. Ancak şiddet dünyasında serinin varlığı, ezdiği kitlelerle olan antagonistik karşılıklılık ilişkisi temelinde . Bu ilişki, *gerçekte*, *gerçek* bir *antagonizma* olarak, hiçbir şekilde sömürü sürecinin pratik-atıl bütünlüğüne indirgenemez: ancak gerçek bir karşılıklı mücadele *praksisi* olarak görülemez, çünkü hala başkalık tarafından felç edilmiş serileri karşı karşıya getirir. Aslında bu, hem hemen tespit edilebilen hem de tespit edilmesi imkansız olan ve karşılıklı bireysel eylemlerin ortak bir olarak ortaya çıkan bir gerilimdir. Bununla birlikte, bu ortak anlam *doğrudan* gerçekleştirilebilir değildir, çünkü içinde faillerden herhangi birinin ortak bir birey olarak bir parçasını oluşturabileceği herhangi bir toplulukla ilgili değildir. Daha ziyade, kendi içlerinde ve katı bireysellikleri içinde diziselliğin olumsuzlanmasını içeren eylemlerden oluşur: bunlar

Daha önce varılan bir mutabakat ya da bir emir dışında gerçekleştirilemezler; ancak ortaya çıktıkları özel deneyim, herhangi bir örgütlü grupla ilişkilendirilmelerine izin vermez. Aslında bu tepkiler genel olarak atomizasyon ya da serilik düzeyini aşmaz, ancak seri bağlardaki bir değişikliğin kanıtıdır – örneğin herkesin öfkesinin gücü – ki bu onun

113. Son olarak, baskı grupları, ekonomik gruplar vs. aşırılık yanlılarının çalışmalarına yardımcı olsalar da kendilerini kolaylıkla aşırılık yanlılarıyla ilişkilendirmezler.

örneğin bir caminin sarhoş askerler tarafından kirletilmesinin ya da askerlerle Müslümanlar arasında Müslümanların ölümüyle sonuçlanan bir arbedenin ertesi günü olabileceği gibi, ezilen ötekine ve tüm atfettiği şeyden türetilir. İşveren114 o gün endişeliydi; çalışanlarının (veya işçisinin) davranışı ona bir işaret olarak göründü; ve endişesi kısa süre sonra şiddete dönüşecekti: ve endişeden bastırma iradesine bu geçişin kendisi bir ötekileştirme eylemidir. Ancak her biri şiddetini diğerininkine dayandıran bu tepkiler temelinde, isyancı ya da cezalandırıcı gruplar serinin kendi içinde kendilerini oluşturabilirler. Aslında herkesin seri tepkisi, topluluk ile seriyi karıştırmaktan ve düşmanın davranışını, bu belirli antagonistin ortak bir birey olduğu bir grubun *praksisi* olarak yorumlamaktan ibarettir. Bu varsayım, grubu her seriye negatif bir birlik olarak, yani Öteki'nde saklı olan gruplara karşı mücadelenin tek aracı olarak dahil eder. Elbette tarihsel koÇullar bir bütün olarak *burada* ya da *orada* diziselliğin tasfiyesini belirleyecektir*;* kesin olan Çey, tasfiyenin nerede gerçekleÇirse gerçekleÇsin, hemen karÇı tarafta da aynı düzende bir tasfiyeye yol açtığıdır. Böylece baskı grupları, Çiddet grupları ve kurumsal gruplar, karÇılıklılık ve karÇılıklı aracılık iliÇkileri içinde, sürecin ötesinde, sömürgecilerin ve sömürülenlerin karÇılıklı belirleniminin tam bir indeksini, yani Çiddetin bir indeksini sağlarlar.

Ancak gerilim arttıkça, bu heterojen grupların birliği *gerçek bir eylem birliği haline gelene* kadar sıkılaşır. Bu anda, bu eşzamanlı, çok boyutlu *praksis*, gerçekten *de* dünyanın *praksisi* haline gelir.

1 1 4. Örneğin işveren işçilerine küfredebilir ya da onları dövebilir. Bunu yapar çünkü *insan böyle yapar;* o Öteki'*dir*, sömürgeci denen geçici, gerçekleşmesi mümkün olmayan karakterdir. ÇalıÇan da bir Öteki olduğu sürece kendisinin dövülmesine izin verir. Eğer bir Müslüman tarafından hakarete uğrar ya da dövülürse, belirli bir birey (ya da belirli bir ailenin üyesi) olarak tepki verecektir. Ancak sömürgecinin darbelerini, kendi dininden olan diğer insanlar da o anda gibi dayak yediği ölçüde ; bu kışkırtmalar onun şahsında, sömürgecinin kendisi az *gerçekleştirilebilir* bir karakter olan *yerliye* yöneltildiği ölçüde. Böylece, *iki birey aracılığıyla*, Öteki Ötekiyle ilişki ; ve her ikisi de burada bile gerçekleştirilemeyen ve yerinden ederek ve genelleştirerek olayı kendisinden uzaklaştıran ve onu tekerrürün formülü ve başka bir yerde var olan bir arketip olarak kuran seri birliklere . Ancak tersine, sömürgecilerin seri eylemi yeniyorsa; onların
hizmetkârlar ve eğer belirli bir sömürgeci onunkine vurmazsa, onunla ilişkisinin seri ve hareketsiz gerçeği *ona* vurmak ve *Öteki* olmaktır.

sömürgeci grup. İki seri tespiti benimser ve onları çözmek için kendi içine alır: (ı) Kasıtlı şiddeti, süper-sömürücülerin her gün sergilediğinden daha aşağıya inemez
ve bu iki serisellik arasında atıl bir içsellik bağı olarak adlandırılabilecek bir bağ oluşturur. Seri şiddet, serilik gibi, praksisin birincil belirleyicisi olarak *minimal şiddetin* içinde erir. (2) Grup, koloni tarihinin tam da *bu* anında serinin şiddetini kendi projesi olarak benimser, onu kendi bütünlüğüne ve *praksisinin* yönelimine dönüştürür (bir linçin seri çılgınlığı haline gelen panik, ordu güçleri tarafından *O thers'*da kontrol altına alınacak ve askeri grupta, kurumsal biçimler (alınacak yaptırımlar, vb.) içinde, baskıcı faaliyetinin üst sınırı haline gelecektir).

Böylece sömürgecilerin seriliği *başka bir yerde* çözülmez*:* herkes aciz öfkesine hapsedilmiş *Öteki* olarak kalır – oysa gruplar bir bütün olarak (ordu ve kurucu organlardan şiddet gruplarına kadar) *Ötekilerin* (*savunulmayı bekleyen* ve *savunulmaları* pasiflikleri içinde hapsedilmelerini gerektiren bireyler olan) seri eylemsizliğini sürdürür. Ancak kurucu bedenlerin ve örgütlerin pratik birliği, zamansallaştırılmasıyla, baskı ve baskıcı şiddet olarak *koloninin* kendisi haline gelir. *Aygıt*, kaçış ve paniğin şiddetini, düzeni şiddet yoluyla yeniden kurmaya yönelik sentetik, egemen bir projeye dönüştürür; aygıtın baskıcı şiddeti içinde *Öteki*, kendisinin *Öteki* olduğunu fark eder*,* kör lincin yargısız infazın seri anlamlandırması olduğunu keşfeder. Kendisini koruyan silahlı gücün dışında kalır; ama Öteki'nin boyutunda bu güç, bir *öteki* sentezi *(öteki* Varlık tarzı) olarak herkesin ve Ötekilerin birliği haline gelir; öteki yüzü olarak tüm etkinliği haline gelir. Böylece, sömürgeciler ve sömürgeleştirilenler arasında sıkça *rastlanan* ve tarihli bir bağlantı olarak atıl şiddet, baskıcı pratik içinde egemenlik olarak *tanınır*; ve Ötekileri savunma ihtiyacıyla meşrulaştırılan ikincisi, şiddet-sürecine ilk çalışma statüsünü verir. Ancak, sonuç olarak, eğer şiddet *bir* baskı *praksisi haline geliyorsa*, bunun nedeni her zaman öyle olmasıdır. Baskıcı uygulamalara neden olan yerlilerin ilk gruplaşmaları, günlük olarak kötüleşen durumlarının arka planında ortaya çıktı; ve bu kötüleşme ancak moleküler yoklukları siyasi ve ekonomik bir *statüko* çerçevesinde *zorla* tutulduğu sürece gerçekleşebilirken, demo
grafik baskısı yaşam standartlarını sürekli olarak düşürdü·

İmkansız, durumlarının olumsuz gerçekliği olarak bir üründü: yaşam ve ölümün sınırındaki moleküler sürgündü. Mümkün olan tek çıkış yolu, total olumsuzlamaya total olumsuzlamayla, şiddetle karşı koymaktı.

eşit şiddetle; dağılmayı ve atomizasyonu, içeriği mücadele içinde tanımlanacak olan başlangıçta olumsuz bir birlikle, Cezayir ulusuyla olumsuzlamak. Dolayısıyla Cezayir isyanı, umutsuz bir şiddet olarak, sömürgecilerin yerlileri içinde tuttuğu umutsuzluğun benimsenmesiydi; şiddeti basitçe imkânsızın olumsuzlanmasıydı ve yaşamın imkânsızlığı baskının dolaysız sonucuydu. Cezayirliler yaşamak zorundaydı, çünkü sömürgecilerin bir alt proletaryaya ihtiyacı vardı, ancak yaşamın imkansızlığının sınırında yaşamak zorundaydılar çünkü ücretler mümkün olduğunca sıfıra yakın olmak zorundaydı. İsyancının şiddeti sömürgecinin *şiddetiydi;* asla başka bir şiddet yoktu. Ezilenler ve ezenler arasındaki mücadele nihayetinde tek bir baskının karşılıklı olarak içselleştirilmesi haline geldi: baskının birincil nesnesi, onu içselleştirerek ve birliğinin olumsuz kaynağı olarak bularak, *şiddetli bir isyanla* kendi baskıcı *şiddetini*, kendisini de nesnesi olarak alan düşmanca bir güç olarak tanıyan ezen kişiyi dehşete düşürdü. Ve *Öteki olarak* kendi şiddetine karşı, basitçe kendi *baskısının baskıcı* hale geldiği, yani Öteki'nin şiddetini, başka bir deyişle Ötekindeki kendi şiddetini tepkiselleştiren ve aşmaya çalışan bir yarattı. Böylece, basit bir sömürgeleştirme örneğinde, ezen ve ezilen arasındaki ilişkinin başından sonuna kadar *bir mücadele* olduğunu ve bu mücadelenin – en azından ayaklanma aşamasına kadar – sömürü *sürecinin* katı bir şekilde gelişmesini sağlayan çifte karşılıklı bir *praksis* olduğunu göstermiş olduk.

Sömürünün süper sömürü olduğu ve buna zorunlu olarak fetih ve baskının eGlik ettiği en elveriGli örneği seçmiG olmama Güphesiz itiraz edilecektir. *Fetih* olgusunun kendisi askeri mücadeleyi yeniden desteklemektedir. Hiç şüphesiz, araştırmamın sonunda bulduğum şeyin, başlangıçta dikkatlice oraya koyduğum şey olduğu söylenecektir. Ama gerçekte, sömürgecilik pratiğini ve sistemini tartıştım çünkü Tarih'in ekonomik ve sosyolojik yorumların ya da genel olarak tüm determinizmlerin yerine ikame edilmesinin olası önemini basit bir örnek üzerinden göstermek istedim. Bu araştırmada ilk kez, somutun biçimsel yapılarının ilk tanımının vermek istedim. Son olarak, *praksis* ve *mücadele* gibi kesin ve doğru kelimelerle artık hile yapmamamız gerektiğini göstermek istedimYa sonsuz bir muğlaklığa sahibiz ya da *praksis*

'süreç' ile neredeyse aynı anlama gelir ve *mücadele* 'pratik-atılda iki seriliğin karşıt çifte yabancılaşması' anlamına gelir; bu durumda her şey kesin olarak belirsizleşir: eylem ve Tarih anlamını yitirir ve kelimelerin artık hiçbir anlamı kalmaz. Ya da *praksisi*, maddi koşulları aşarak bir amaca doğru ilerleyen ve kendisini emek aracılığıyla inorganik maddeye, pratik alanın yeniden düzenlenmesi ve araçların amaç ışığında yeniden birleştirilmesi olarak yerleştiren bir örgütlenme projesi olarak tanımlayarak kelimelere anlamlarını veririz. O zaman sınıflar arası *mücadele* fikri tam anlamıyla verilmelidir; başka bir deyişle, bir ülke içindeki ekonomik gelişme durumunda bile, proletaryanın tedrici oluşumu köylü sınıfının en yoksul kesimleri arasında olsa bile ve işçi emek gücünü 'özgürce' satıyor olsa bile, sömürü baskıdan ayrılamaz olmalıdır, tıpkı burjuva sınıfının kendisi için benimsediği pratik aygıtlardan ayrılamaz olması gibi. Ekonomizm yanlıştır, çünkü sömürüyü belirli bir *sonuçtan* başka bir şey haline getirmez, oysa bu sonuç sürdürülemez ve

Eğer *sömürü projesi tarafından* desteklenmeselerdi, sermaye gelişemezdi. Kapitalistlerin ağzından ifade edilen ve onları koşulsuz sömürü projeleri olarak üreten şeyin sermaye olduğunu kesinlikle kastediyorum. Ama öte yandan sermayeyi sürdüren ve üreten, kâr elde etmek için sömürü projeleri aracılığıyla sanayiyi ve sermaye sistemini geliştiren de .

Bu, her yerde karşılaştığımız döngüselliktir. Onunla tekrar karşılaşacağız. Ancak süreç *ve praksis* arasındaki bağı anlamak için onun hareketini hatırlamalıyız. Mücadele denen bu iki nefesli varlığın, özellikle de bireysel mücadeleyi değil, her ulusu ve dünyayı bölen pratik çelişkiyi içerdiğinde, ne tür bir anlaşılabilirliğe sahip olabileceğini kısa bir süre sonra sorgulayacağız. Ancak, her şeyden önce, şu 'sınıf mücadelesi' kavramına geri dönmeliyiz: eğer bir yapı ise (pasif çelişkili bir koşullanma karşılıklılığı), ya da *var* ise, insan düzeni kesinlikle moleküler düzenle karşılaştırılabilir ve tek tarihsel Akıl, Tarihin anlaşılmazlığını kesin bir olgu olarak ortaya koyan pozitivist Akıldır. Ama öte yandan, eğer baştan sona *praksis* ise, tüm insan evreni Hegelci bir idealizm içinde yok olur. Bu güçlükten kurtulmak için, araştırmamızın bize verdiği tüm keşifleri, fonnal karmaşıklığın her düzeyinde kullanmaya çalışalım.

Sınıf Mücadelesi ve Diyalektik Sebep

z *Kıtlık, Şiddet ve Burjuva Hümanizmi*

Diyalektik araştırmamız sırasında yaptığımız 'keşif' (ama bu gerçekten bir keşif midir? İster *praksise* içkin ister aşkın olsun, bireysel ve ortak her *praksisin* herhangi bir fail tarafından dolaysızca kavranması değil midir?) farklı düzeylerde insan ilişkilerinin çifte karakterini ortaya çıkarmıştır: toplumsallığın belirlenimlerinin dışında, gerçek ama birbirinden kopuk bireyler arasındaki basit ilişkiler olarak, bunlar dolaysızca karşılıklıdır. Ve bu karşılıklılık

- üçüncü taraf ve ardından grup tarafından aracılık edilen – topluluğun temel yapısı olmalıdır. Öte yandan, karşılıklılık ne düşünümsel ne de duygusaldır. Daha doğrusu, duygusallık ve düşünümsellik belirli koşullardaki belirli eylemlerin pratik özellikleridir. Mütekabiliyet çift (ya da çoklu) merkeze sahip bir *praksistir*. Olumlu ya da olumsuz olabilir. Cebirsel işaretinin önceki koşullar ve pratik alanı belirleyen maddi koşullar tarafından belirlendiği açıktırVe açıktır ki

antagonistik karşılıklılığın koşullarının bir bütün olarak ve

Soyut olarak, insanların çokluğunun eylem alanıyla, yani kıtlıkla ilişkisine dayanır. Kıtlığın ölümcül bir tehlike olarak, çokluktaki herkesi Öteki için ölümcül bir tehlike olarak ürettiğini de gördük. Kıtlığın olumsallığı (yani, diğer pratik organizmalar ve diğer ortamlar arasındaki dolaysız bolluk ilişkilerinin *a priori* olarak düşünülemez olmadığı gerçeği*)* insan gerçekliğinin olumsallığı içinde yeniden içselleştirilir. İnsan, bir kıtlık alanında benzer organizmaların çokluğuyla birlikte yaşayan pratik bir organizmadır. Ancak bu kıtlık, negatif bir güç olarak, her insanı ve kısmi çokluğu hem insani hem de insani olmayan gerçeklikler olarak tanımlar: örneğin, herkes birincil bir ürünü tüketebildiği ölçüde

benim için (ve tüm O thers için) vazgeçilebilirdir: tam olarak benim türüm olduğu ölçüde hayatımı tehdit eder; o
Bu nedenle insan, insan olarak ve benim türüm bana yabancı bir tür olarak görünüyor.

Ancak, karşılıklılık ve değişebilirlik içinde, kendi olanaklarım alanında, kendimin Ötekiler tarafından vazgeçilebilir bir nesne ya da insanın insanlık dışılığı olarak nesnel olarak üretilme olasılığını keşfederim. Ahlakın belirleniminin Maniheizm olduğunu daha önce belirtmiştik: Öteki'nin anlaşılabilir ve tehdit edici *praksisi*, onda yok edilmesi gereken şeydir. Ancak bu *praksis*, ihtiyacın karşılanması amacıyla araçların diyalektik bir organizasyonu olarak, Öteki'nde eylemin özgür gelişimi olarak kendini gösterir. Ve açıktır ki, insanlar arasında maddenin dolayımıyla kurulan ilk ilişki olan *ölüm tehlikesinden* kaçmak istiyorsak yok edilmesi gereken, Öteki'ndeki özgürlüğüm olarak bu özgürlüktür. Başka bir deyişle, kıtlığın insanlar arasındaki *ölümcül* bir ilişki olarak içselleştirilmesinin kendisi, maddi koşulların özgür, diyalektik bir aşılmasıyla gerçekleştirilir ve tam da bu aşmada, özgürlük kendisini alanın pratik bir örgütlenmesi olarak ve kendisini Öteki'nde başka bir özgürlük olarak ya da yok edilmesi gereken bir anti-praksis ve anti-değer olarak algılayarak gösterir. 'Yaşam mücadelesi' en temel düzeyinde, insanlar arasında çatışan kör içgüdüler değil, karmaşık yapılar, bir ahlak kuran ve Öteki'ni tehlikeli basit *bir nesne* olarak değil, köküne kadar tanınan ve mahkum edilen bir özgürlük olarak yok etmeye çalışan bir *praksis* tarafından maddi koşulların dönüşümleri vardır.

Şiddet olarak adlandırdığımız şey tam da budur, çünkü u şiddet, inorganik maddenin aracılığı ile özgürlüğe karşı özgürlüğün şiddetidir. Aslında bunun iki yönü olabileceğini gördük: özgür *praksis*, Öteki'nin özgürlüğünü doğrudan yok edebilir ya da onu maddi araç yoluyla parantez içine alabilir (gizemleştirme, stratagem) ya da zorunluluğa karşı (yabancılaşmanın zorunluluğu), yani Öteki olma olasılığı olarak özgürlüğe karşı (seriliğe geri dönme) hareket edebilir ve bu Kardeşlik-Terörüdür. Dolayısıyla *şiddet her zaman* hem özgürlüğün karşılıklı olarak tanınması hem de dışsallığın ataleti aracılığıyla bu özgürlüğün (karşılıklı ya da tek sesli) olumsuzlanmasıdır. İnsan – Tarih *boyunca* günümüze kadar (kıtlığın ortadan kaldırılmasına kadar, eğer bu gerçekleşirse ve *belirli koşullarda gerçekleşirse)* - insan-karşıtı (yani başka herhangi bir insana) ve bu şekilde *Kardeşine* şiddet uygular.

insan karşıtı kendisi olma olasılığına sahip olduğu ölçüde. Bu şiddet, her zaman iddia edilenin aksine, nesnesi tarafından, yani özgürlüğü yok etme özgürlüğü olarak belirlendiği için pratik bir öz-bilgiyi kuşatır. Kardeşlik bağının kendisini tanımladığında *terör* olarak adlandırılır; bir ya da daha fazla bireye karşı kullanıldığında, kıtlığın bir işlevi olarak onlara aşılamaz bir tüzük dayattığında baskı adını alır. Bu tüzük her zaman soyut olarak aynı pratik belirlenimler tarafından oluşturulur; yiyecek ve emek kıtlığı söz konusu olduğunda bazı gruplar, diğer bireyler ya da gruplarla birlikte, hem artı emek sarf etme zorunluluğu hem de kendilerini kontrollü bir şekilde az tüketime indirgeme ihtiyacıyla tanımlanan bir topluluk oluşturmaya karar verecektir. Şimdi, bu baskı kendisini, kendisinin ve nesnesinin bilincinde olan bir *praksis* olarak oluşturmaktadır: bu gerçeği sessizlikle geçiştirse de geçiştirmese de, vazgeçilebilir işçilerin çokluğunu, özgür pratik organizmalar olarak gerçekliklerine *rağmen* değil, gerçeklik *nedeniyle* tanımlayacaktır. Köle, , vasıflı işçi ve uzmanlaşmış işçi elbette üretim tarzı tarafından üretilir. Ancak bunlar tam da araçsal-varlık ile insan arasındaki boşluğu doldurması gereken az ya da çok önemli bir özgür kontrol, özgür yönlendirme ya da özgür süper vizyon alanı olarak üretilirler. Bir insanın, bir hayvanın yapabileceği iÇlerde onun yerini alması kesinlikle mümkündür (on altıncı yüzyılda Panama kıstağını geçen yollardaki altın taÇıyıcıları). Ancak bu yeni görev dağılımı kısıtlı, bilinçli ve kıtlığa dayalı kasıtlı bir seçimdir. Organizatörler ve sorumlular tarafından, eskiden *erkek olarak* çalıÇan kiÇinin kendisini özgürce erkekten aÇağı *bir* konuma getirmesine karar verilmiÇtir. Çünkü kısıtlama özgürlüğü ortadan kaldırmaz (ezilenleri tasfiye etmek dışında); özgürlüğü suç ortağı haline getirirken ona itaatten başka seçenek bırakmaz.

Bu mülahazalar, zulmü, bireyin ve toplumun sınıf bölünmesi ve sömürünün doğrudan, tarihsel . Bundan çok uzağız. Aksine, pratikte atıl olan sömürü alanının, karşı finaliteler ve işlenmiş maddenin aracılığı yoluyla, seri ilişkilerin pasif bir sentezi olarak kendini oluşturduğunu kabul ediyoruz – çünkü bu çok açık. İster bir kurum olarak kölelikle, ister işbölümünün sonuçlarıyla ilgileniyor olalım, maddi, teknik, demografik vb. gelişmeleri

115. En azından Engels'in dediği gibi, tarihsel toplumlarda. [Engels'in *Komünist Manifesto*'nun açılış cümlesine yazdığı not (Ed.)]

bir bireyin ya da grubun özgür *praksisinin* bir sonucu olarak verili bir toplumda ortaya çıkar. Engels'in dediği gibi, kölelerin tarım tekniklerinin geliGmesinin onları mümkün ve gerekli kıldığı anda ortaya çıktığı, yani bir kurumun zaten oluGturulmuG bir pasif faaliyet alanının pratik-eylemsel zorunluluğuna bir yanıt olduğu kuGkusuz doğrudur. Engels'in bu noktada çok basitleştirici olmasına rağmen, sömürünün, kendi içinde
birçok tarihsel biçim, temelde işlevlerin farklılaşmasına, yani nihayetinde üretim tarzının gelişmesine karşılık gelen bir süreçtir. 'Demir ve kömür kompleksi' başladığında, kömürün yakıt olarak kullanılması, maden çıkarma sisteminin dönüşümünü dışarıdan ve bir öteki-zorunluluk olarak belirledi
(bağımsız bir değişken olarak).116 Yarım yüzyıl içinde maden sahiplerini *büyük kapitalistler* haline getiren ve kilit bir sanayiye sahip olmalarını sağlayan şey, (*yanal rekabetçi* bir *antagonizmayla* ve dolayısıyla ortak karardan ziyade başkalıkla yayılan) seri bir süreç olarak kömüre olan bu talepti; onları -gördüğümüz **gibi-** yük ve insanların yerini almak üzere buharlı pompaları kullanmaya zorlayan şey de buydu. Bilimsel
Keşifler, hemen kullanıma sokulan teknik yenilikler, serilik olarak müşteriler: Madenin tek bir adamın sahip olduğu muhteşem bir miras olarak ortaya çıkması; ilk makinelerin orada ortaya çıkarak teknikleri alaşağı ve hem kapitalistlere hem de işçilere bir dizi zorunluluk ve baskı dayatması; emeğe duyulan ihtiyacın kol işçilerini çoğaltması ve sermayenin çelişkinin kendisini *serilikte* oluşturması için daha fazlasına gerek yoktu. Bir , çıkarı sürekli olarak maliyetleri düGürmek, üretimi artırmak ve kârı yükseltmek olan iGveren, madenin ve makinelerin vardır; diğer yanda ise, emeğinin ürünü üzerinde hiçbir hakkı olmayan ve ücret olarak geçimi için gerekli olan asgari miktarı alan kökünden sökülmüG köylü vardır. Madendeki personel, bir bütün olarak maddi koGulların *yol açtığı* rekabetçi antagonizmalar seri hale getirildiği ölçüde, iGveren de aynı derecede seri bir rekabetin içine atılır, çünkü yeni gücü, yüzlerce ya da binlerce mil ötede, gücü onunki kadar yeni olan ve teknik ve ekonomik değiGiklikler tarafından aniden kendisine yaklaGtırılan *diğer rakipleri* ortaya çıkarır.

l 16. Aslında döngüsellik değişkeni yeniden koşullandırır ve sistem bir 'geri besleme' aygıtına sahiptir. Ancak ilk başta ve maden sahipleri için değişken olan taleptir: muazzam bir şekilde artan ve madencilik sektörünü değişmeye zorlayan taleptir.

Dolayısıyla, sömürü sürecinin pratikte etkisiz karakteri konusunda hiçbir Çüphe yoktur. Ancak şu anda bizi ilgilendiren bu değil. Bizi ilgilendiren, bu sürecin kendisini *kıtlık* (müÇteriler için kömür kıtlığı, tedarikçileri yeni kuyular açmaya zorlayan kömür damarlarının aÇırı hızlı tükenmesi, buhar pompalarının kullanılmasını gerektiren zaman kıtlığı) ve *insanlar* (yani kıtlığı Maniheist Çiddet biçiminde içselleÇtiren ve yeniden benimseyen pratik organizmalar) tarafından oluÇturulmuÇ olmasıdır. Maden sahibinin dönüşümü *ona dışarıdan gelir,* ancak bunu içselleştirmek ve madenini ve çıkarma tekniklerini dönüştürerek pratik olarak gerçekleştirmek zorundadır, bu da işgücünün yeniden örgütlenmesi anlamına gelir. Şimdi bu praksis tam olarak bir şiddet varlığının praksisidir, yani durumun zorunluluklarına verdiği özgür yanıt ancak baskı biçiminde gerçekleşebilir. Onun *özgür praksisinden ,* gerekli dönüÇümleri yapmayı reddetme konusunda somut bir imkana sahip olduğunu kastetmiyorum: Sadece gerekli dönüÇümlerin, araçların amaca hesaplı bir Çekilde uyarlanması ve madenin, rakiplerin, piyasanın zorunluluklarının vs. pratik alan olarak kullanıldığı diyalektik olarak örgütlenmiÇ bir dizi eylem yoluyla madende kendilerini nesnelleÇtireceklerini kastediyorum.

Kıtlığı vurguladığımda, insanımızın inanılmaz derecede zengin bir mirasçıya dönüştüğü anda, hala kıtlık ve ölümün her bireyi tehdit ettiği aşamada olduğunu kastetmiyorum. Buradaki kıtlık, *aciliyet* olarak zamansallaştırma terimleriyle ifade *edilir;* dağılma, araçların yoksulluğu ve maddenin direnci, talebin zorunluluklarının önemli ölçüde hızlandırılmasını gerektirdiği bir üretimi yavaşlatmakla tehdit eden engelleri oluşturur. Mirasçı için kıtlık, eylem alanını mümkün olan en kısa sürede yeniden düzenlemediği takdirde mirasına olasılığıdır. Bu şekilde, bu engelleri arttırma tehdidinde bulunan bir Öteki'nin ('atalet gücü'nden aktif direnişe kadar) her türlü antagonistik faaliyeti, bir anti-insan *praksisi* olarak görünür. Gerçekten de, işçinin (henüz yollarda dolaşan ya da köy halkı tarafından beslenen yoksul ve geleceğin proleteri) sınıfsal varlığının maden tarafından zaten üretildiğini söylemek doğru olacaktır tıpkı sömürgeleştirilmiş yerlinin sınıfsal varlığının sömürge sistemi tarafından üretilmesi gibi. *Irkçılığın* bir ideoloji olmadan önce şeylerde pasif bir yapı olması gibi, belirli bir işçi sınıfı fikrinin de teknik değişimler tarafından üretildiği de doğrudur. Ve bu fikir, mal sahibi tarafından bilindiği ve aÇıldığı ve iÇçi tarafından bilindiği, benimsendiği ve yadsındığı ölçüde, basitçe sınıf-varlığıdır. Ancak, kesin olmak gerekirse, bu sınıf-oluş, işçi *sınıfı* tarafından kabul edilemez ve gerçekleştirilemez.

İşçi başka bir türü, bir anti-insan'ı temsil etmedikçe, sanayicinin *praksisi* olamaz. Soruyu egoizme atıfta bulunarak ya da işverenin körü körüne 'kendi çıkarının peşinden gittiğini' ilan ederek çözmeye çalışmak saçmadır. Çünkü onun çıkarı -**fabrikada** kendi dışında bir varlık **olarak**- gelişen dönüşümlerin içinde ve onlar tarafından oluşturulur; madeni ya da fabrikayı burjuva varlığının belirleyiciliği olarak miras alan her kim olursa olsun, ancak sonraki kuşaklar için önceden var olacaktır. Egoizme gelince, bu sözcük anlamdan yoksundur. Öncelikle, sadece mutlak sosyal atomizm hipotezinde (Condillac zamanında analitik Aklın bir yaratımı) bir anlam ifade edebilir. Ve her halükarda, burada hiçbir şeyi açıklayamaz, çünkü işverenin işçileri ve onların durumuyla ilgilenmediği doğru değildir; tam tersine, hırsızlık, sabotaj, grev ve diğer 'sosyal sorunlara' karşı sürekli önlemler alarak onlarla sürekli ilgilenmiştir.

Aslında, ücret sözleşmesi uygulamasının

Her iki tarafın da "özgürce mutabık kaldığı" ve sanayi çağının karakteristik özelliği, işçinin özgürlüğünü mutlak bir ilke olarak ortaya koyar. SözleÇmeye dayalı karÇılıklılık daha da ileri gider çünkü – en azından biçimsel olarak - her bir özgürlük Ötekinin özgürlüğü tarafından garanti altına alınır ve bu da iÇverenin iÇçide kendi özgürlüğüne eÇit bir özgürlük bulacağını ya da baÇka bir onu insan ırkının bir üyesi olarak tanıyacağını varsayar. Ġlk bakıÇta bu durum, sömürgeci süper-sömürünün yerlilerin "alt-insanlığına" dayanması bakımından ırkçılıktan çok farklı görünmektedir. Irkçılık durumunda çelişki, sömürgecinin kendisini, ezdiği 'alt-insan'ı insani faaliyetler için kullanmak zorunda bulmasından kaynaklanır. Erken kapitalizmin çelişkisi ise, işverenin, ilan edilmiş bir karşılıklılık örtüsü altında, işçiye bir düşman gibi davranmasıdır: bu dönemde serbest sözleşme, gerçekte zorla çalıştırmanın ne olduğunu gizliyordu. İşgücü zorla işe alınıyor, ona demirden bir disiplin dayatılıyor ve işverenler kendilerini sürekli şantajla ve sıklıkla da baskıyla koruyorlardı.

Bu nedenle çelişki, hem işçinin hem de işverenin

ve onu, insan altı bir düzeye indirgeneceğinin *de* kabul edildiği bir sisteme zorla sokmaktır. Aynı zamanda, önleyici ya da baskıcı tedbirlerin acımasızlığı, iÇçinin *olası* bir isyan eğilimi nedeniyle *önceden* mahkum edildiğini ve aynı zamanda protestolarının meÇru görüldüğünü göstermektedir. Bu bizi egoizmden ve 'paleo-sömürgecilik' kapitalistlerini suçlamanın adet olduğu 'sertlikten' çok uzaklara götürmektedir.

teknik' dönem, sanki barbarlıkları onlarla birlikte gömülmüş gibi. Bu bir karakter özelliği meselesi değil, İngiliz işverenler için işçi sınıfının gerçek gelişiminden önce gelen bir sınıf nefreti meselesidir. Ya ücret sözleşmesi anında, daha sonra onu bağlamak ve kısıtlamalar altında ezmek için kullanmak (ve gizemleştirmek) istedikleri bu özgürlüğü, insan kötülük-için-özgürlüğü olarak görmek zorundaydılar ya da sömürülenlerin onlara duyduğu nefret temelinde, kendi *praksislerinde* Kötülük ve olanı keşfetmek zorundaydılar. Başka bir deyişle, insan-altı olarak tanımladıkları insanlarda öncelikle nefret ettikleri şey, insan-karşıtı olarak tanımlayacak olan özgürlüktü; ve bu nefret pratikti: Öteki'nin özgürlüğünü pratikte kötü özgürlük ya da iktidarsızlık özgürlüğü olarak kurarak bastırmayı amaçlıyordu. Ama öte yandan, onu (sürekli fiziksel zorlama ya da imha yoluyla) yok edemez ve insanlarına hayvan muamelesi yapamazlardı: yabancılaĢtırma süreci, iĢçinin daha sonra bir metaya indirgenebilmesi için sözleĢme anında özgür kabul edilmesini gerektirir.

Böylece insan özgürce bir meta haline gelir: kendini satar. Ve bu özgürlük *kesinlikle* gereklidir: hukukun ya da sivil toplumun yüzeysel düzleminde değil, daha derin bir düzeyde, çünkü bu özgürlük dışa vurumu yönetir. Her zaman beslenen ve her zaman kötü beslenen bir köle, ihtiyacı ile efendisi için çalışması arasında yakın bir bağlantı kurmazdı. Elbette beslenmek için, darbelerden kaçınmak için çalışıyordu, ama yine de çıktısı ile ihtiyaçlarının tatmini arasındaki niceliksel ilişki belirsizdi: cezadan ya da açlıktan kaçınmaya yetecek *kadar* çalışıyordu. Buna karĢılık emek özgürlüğü, sözleĢmeden sonra, bunun sonucu olarak, insan-metada bile, tam da kendi özgür çabasının (ihtiyaçları ve durum tarafından yakından koĢullandırılmıĢ olsa da fiziksel kısıtlamalar karĢısında özgür) artırabildiği ölçüde bulunur. Kesin olarak tanımlanmıĢ niceliksel bir sistem içinde, ücreti gerçekte üretimindeki artıĢa bağlı olacaktır. [17] Dolayısıyla, kol iĢçisinin özgürlüğü, baĢka bir deyiĢle insanlığı, endüstriyel üretimin zorunlu bir gerekliliğidir. Ancak yabancılaşmış ve pratik-atıl alanın içine çekilmiş herkesin faaliyeti bir süreç haline ölçüde, bu aynı zamanda zorunlu olarak bu özgürlüğün nötralizasyonudur: çünkü aslında yabancılaşmanın şiddetli bir olumsuzlaması olarak grup aracılığıyla kendini oluşturabilir. Bu olasılık a *priori olarak* verilir - hatta

17. Ve her halükarda, rekabetçi karşıtlıklar piyasasında zafer kazanmasını sağlayacak olan şey, yaptığı işin 'becerisidir'.

tarihsel koşullarının hepsi yerine getirilmemişse – her zaman ve her yerde, kurucu *praksis* ve onun yabancılaşması temelinde oluşturulmuş bir olumsuzlama olarak grubu üreten biçimsel diyalektiğin kendisi tarafından.

Bu düzeyde ve sanayi devriminin ilk aÇamasından itibaren proletarya, direniÇleri iÇverenin iÇletmesi içinde ücretli çalıÇanın diğer özgürlüğü aracılığıyla mülk sahibinin egemen özgürlüğü üzerinde bir kısıtlama olarak üretildiği ölçüde düÇmandır. İngiliz mülk sahiplerinin inanılmaz yoksul yasaları ve bunlardan kaynaklanan *ücretsiz zorunlu* çalışma, nefret beklentisini ifade . Bizim için (tamamen ekonomik bir bakış açısından bile) bu kadar sersemletici insan hayatlarının israfı, 'demir ve kömür' döneminin evrensel israfına karşılık geliyordu; insan gücünde acil bir kriz yaratmadığı sürece, insan olmayan bir türün bir tür sınırlı imhasıydı. Burada sadece klasik ekonominin sözde 'demir yasaları'ndan değil, aynı zamanda gerçekten savurgan uygulamalardan da bahsediyorum – zehirli dumanların yeniden yakılmasının sistematik olarak reddedilmesi gibi bazıları olumsuz, çocukların kullanılması gibi diğerleri olumlu (ki bu da onları ve onlarla birlikte gelecekteki işçileri iki ya da üç yıl içinde yok etme gibi *yisihle* sonuçlandı). Sauvy'nin haklı olarak söylediği gibi, bir toplum ölülerini seçtiği ölçüde, on dokuzuncu yüzyıl toplumunun çalışan nüfuslarında ürettiği ve sürdürdüğü ölümlülüğe karşı olağanüstü kayıtsızlığı, yok etme isteğinden başka bir şeye atfedilemez. Aslında amaç, iÇten çıkarılma ve iÇsizlik korkusuyla direniÇi kırmaktı; ve iÇsizliğin gerçekten tehdit edici olabilmesi için, oldukça basit bir Çekilde, ölümcül bir tehlikeyi (ya iÇçi ya da ailesi için) ifade etmesi gerekiyordu.

Öte yandan, fabrikalardaki baskıcı uygulamalar (özellikle de İngiliz fabrikalarında yaygın olan komşuyla konuşmama kuralı) işverenin işçiyi *zaten* bir asi olarak gördüğünü, onu çalıştırarak tahammül edilemez bir durum yarattığının farkında olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Sömürgeci bir avukat geçenlerde bana şöyle dedi: 'Arapların bizimle uzlaşabileceğini ve sevebileceğini için çok fazla affedilemez hata, çok fazla zulüm ve çok fazla suç işledik; tek bir çözüm var: terör. ' Bu ruh hali, on sekizinci yüzyılın sonunda ve on dokuzuncu yüzyılın başında İngiliz işverenin ruh haliyle aynıdır; İngiliz proletaryasının oluşumunun kendisinin önleyici bir terör olması dışında. Bu tutumun bir iÇaretini, makineleÇmenin pek çok kiÇi için bir tehlike olarak görünmesinde gördük.

kitleleri korkutmanın bir yolu. Elbette başlangıçta ya da esasen böyle değildi; her şeyden önce maliyetlerin düşürülmesini ve üretimin artırılmasını sağladı. Ancak makineleşmenin pratikte ortaya çıkardığı sonuçta (maliyetlerin düşürülmesi), işverenler pratikte ortaya çıkan sonuçları hemen hayata geçirdiler
ve insan unsuru: teknolojik işsizlik, her işçinin yerine yenisinin konulabilirliğinin, özgürlüğünün iktidarsızlığının farkına varmasını sağlayan sürekli hazır bir kitle yarattığı ölçüde.

Dolayısıyla, sanayileşme sürecinin ilk , bireysel işverenler, baskı grupları ya da devlet tarafından gerçekleştirildiği ölçüde, İngiltere'de sistematik bir baskı *pratiği* olarak kendini gösterdiğini görebiliriz. İngiliz işverenlerin zalimliğini kayıtsızlık, körlük ya da küçümseme olarak yorumlamak tamamen yanlıştır: aslında bu tamamen kasıtlı bir davranıştır. Ve eğer bu gibi durumlarda kayıtsızlık ya da körlükten bahsedersek, sömürünün saf bir süreç olduğu ve sömürenlerin, onun ürünlerinin, diğer , sömürülenlerden tamamen *ayrı* olduğu ve sadece *hareketsiz* bir *yoksunlukla* ayrıldığı inancına geri dönmüş oluruz. Aslında bazı Marksist teorisyenlerin hatası, pratik-içsel süreci ya işçileri ücretli üreticiler olarak durumlarıyla ilişkili olarak ve dolayısıyla tarihsel gerçekliği içinde işverenler sınıfıyla ilişkili olarak üretmek ya *da* sermayenin kendi evrimi yoluyla kapitalistleri üretmek ve dolayısıyla işçi sınıfının güncel belirlenimleriyle ilişkili olarak tanımlamaları, ancak birincinin ikincisi ya da ikincinin üzerindeki gerçek eyleminden (belki bir epifenomen olarak) asla bahsetmemeleridir. Ancak işverenlere işçi sınıfından gelen belirlenimler onlara yalnızca pratik-atıl gerçeklik yoluyla gelmez; işçilere işverenlerden gelen belirlenimler de öyle. Söz konusu olan, özleri birlik olan ve birlikleri dışında asla iletişim kuramayacak olan zıt işaretlere sahip iki paralel mod değildir: aslında, sistem, işverenlerin işçiler üzerindeki ve işçilerin üzerindeki gerçek eylemleri aracılığıyla kendini diğerinin sistemi olarak gerçekleştirir. İşte tam da bu düzeyde, sömürü sürecinin kökeninden ve kuruluşundan itibaren nasıl yabancılaşmış ve serileştirilmiş bir baskı pratiği olduğunu anlamamız gerekir.

Kapitalist toplum, sistematik örgütsüzlük ile karakterize edilir
(tröstler, kombinasyonlar veya kısmi planlama gelişimine girse bile). Pozitivist rasyonalite açısından bakıldığında, sosyal sermayenin basitçe sayısız bireysel sermayenin toplamı olduğu söylenebilir. Ancak, pratik-içsel düzeyde, araştırmamız, çeşitli sermayelerin bireysel eylemlerinden bağımsız olarak, genel

hareket bir birlik gibi davranır. Özellikle, *toplam ürün*, kapitalistler için bir bütün olarak toplumun ürünlerinin toplamdeğildir: bir bütün olarak ele alınan sınıf için, bu ürünün belirli bir kullanım biçimine sahip olması – hem emek sürecinin yenilenmesi için üretim araçlarını hem de (kapitalistler ve iGçiler için) tüketim araçlarını içermesi gerekir. Bu zorunlu olarak basit yeniden üretimin kapitalist üretimle bağdaGmayacağı anlamına gelir. Kapitalist toplumun toplam ürünü, "geniGletilmiG" yeniden üretimi, yani artı değerin artan bir kısmının biriktirilmesini ya da üretim iGlevlerine tahsis edilmesini gerektirir.

Bütün bunlar doğrudur: tek tek işletmeler arasındaki tutarsızlık sadece görünürdedir; hepsi *toplam ürüne* katkıda bulundukları sürece tutarlılıkları esastır. Ancak burada bu tutarlılığın *seri* olduğunu belirtmek gerekir. Bu açıdan bakıldığında kapitalist süreç -bir kolektiftir. Toplam üretimin örgütlü olmayan üretimden tam da *ortak* örgütlenmesiyle ayrıldığı düGünülürse, baGka türlü nasıl olabilir ki? Artı-değer, birikim, rekabetçi piyasalar ve metaların dolaşımı başkalık . Aslında aracılık, özel ekonominin *faux frais*'sini temsil ve anarşisinin düzenleyicisi olarak ürettiği paradır. Ancak para madde-aracılıktır ve zorunlu olarak O'. Paranın dolaşımı seriliğin pekiştirilmesidir. Bu noktalara daha önce de değinmiGtim, *ancak* toplumsal bir *bütün* olarak ele alınan sermaye sürecinin *bir bütün değil, bir akıG* ve totalleGtirici bir dilin bizi sadece yanıltabileceğini hatırlamak için bunlara geri dönmek gerekiyor. Sürecin birliği *her zaman* tam olarak *ötekinde* yatar*;* ve birikim, değiGken sermaye pahasına sabit sermayeyi artırmayı amaçladığı ölçüde, tamamen öteki tarafından kutuplaGtırılmıG rekabetçi bir alanda maliyetleri düGürmek ve üretimi artırmaktan baGka bir amaç taGımaz. Dolayısıyla, bireysel kapitalistten ziyade toplumsal topluluk düzeyinde birikim, sonsuz bir serilik birliği olduğu ölçüde, kendi varlığında derin bir : üçlü bir başkalığın (üreticiler, tüketiciler, üreticiler) sonsuzluğa geçişiyle sahte bir totalizasyondur. Ama tam da bu nedenle, bu yinelenen birlik, *praksisini* (yabancılaGtırma, değiGtirme) düzenlemesi ve yalnızca bu *praksisin* kuralı ve ürünü sürdürmesi bakımından bizi bireysel kapitaliste geri götürür. Üreticinin öteki-eylemi, her şey *ötekiler* tanımlandığı ölçüde ona *öteki* olarak gelir*:* Öteki (rakip) yaptığı ya da henüz yapmadığı için ya da Öteki bir alıcı olduğu için (serilik olarak müşteri) bir makineyi ithal etmek, olayların

konjonktürde *öteki olarak* (genişleme, durgunluk, vb.) yazılı olan, tam da bireysel üretici için *biriktirmektir.*

Ancak, bu eylem tam da *onun* başkalık anlamlarından ölçüde, *onun özgür örgütlü seçimi* olarak kalır*:* aslında uzmanlarla ve teknisyenlerle istişareler, bir üretim programının formülasyonu, astlarla tartışmalar, kararlar vb. anlamına gelir. Bu nedenle, marjinal yabancılaĢmaya sahip *doğrudan bir eylemdir*: seri anlamı ona daha sonra, ister artan zorunluluklar biçiminde (birikim kendi gerektirir) ister bir krizde kader biçiminde olsun, baĢkalıkta birleĢen bir ekonominin geliĢimi yoluyla ortaya çıkacaktır. Ancak bu işlem kendi içinde, öteki olarak pratik düşüncenin öteki üzerine spekülasyonunu varsayar; ve bu düşüncenin kendisi – nesnel ilişkisel bir ötekilik sistemi olarak – onu *manipüle eden* doğrudan, *sentetik* bir praksis tarafından (bir hesap makinesi gibi) kullanılır (araştırmamızın çeşitli düzeylerinde gördüğümüz gibi). Bu noktada, Öteki Düşünce *(la Pensee-Autre)* yalnızca doğrudan bir sonuca doğru aşılan bir araçtır: doğrudan bir sonuç olarak kâr, hala Öteki tarafından koşullandırılmaktadır; ve bu *praksis,* başkalığın kurallarına dair refleksif bilgisine rağmen, serileştirilmiş sürece yabancılaşacaktır. Süreç, her bir bireysel *praksisten* pasiflik içinde üretilen *yanal, maddi varlıktır.* Ve bu bireysel *praksis* aslında doğrudan işveren tarafından işçileri üzerinde uygulanır. makine ithal etmeyi ya da kendi ülkesinde bir makine satın almayı tercih eden sanayici, bir Öteki olarak, toplumsal sermayenin üretim araçlarına yatırılan kısmının, toplum tarafından ücretlere yatırılan kısmına kıyasla artmasına katkıda bulunur. Ancak *doğrudan* ve belirli bir fabrika ya da tesisin bireysel sahibi olduğu ölçüde, eylemi bir dizi iĢçinin iĢten çıkarılmasına ve buna olarak iĢsiz kalmasına, kalanların da iĢten çıkarılmasına ücretlerinin düĢmesine neden olur. 'Neden' teriminin kendisi yanlıĢtır, çünkü *bu* onun eyleminin beklenmedik bir sonucu değildir, *bir* Şekilde amacının dıĢındadır: aslında *amacın kendisidir*. Maliyetleri düşürmek, işçi sayısını azaltmak demektir. BaĢka bir deyiĢle, makinelerini *doğrudan* gelecekteki iĢsizlik *için* satın almaktadır; bazen söylendiği gibi, "onlara ne olacağını umursamadan" değil, tam tersine, bu dönemde her iĢveren iĢsiz sayısını arttırarak yedek bir proletarya yaratmak istediği için, açıkça .

Yasal açıdan , bu eylem kusursuzdur: özel mülkiyete dayalı bir toplumda, işverenin iş sözleşmesini yenilememe hakkı vardır (aslında işçinin de vardır). Şu anda (ilk yarısı)

on dokuzuncu yüzyılda), işverenler yasallık konusunda o kadar dikkatliydiler ki günlük sözleşmeler bile yapıyorlardı. Ancak, daha derin bir düzeyde, liberal atomizmin altında, üretici, gerçek olanaklarını ve *toplumsal gücünü* (bir işlevi yerine getirmeye bağlı bir hak olarak satın alma *gücü*) diğer özgür toplumsal organizmalardan egemen bir şekilde çekerek, onlara karşı baskıcı şiddet uyguladı. Şiddet, yalnızca aracı değil, aynı zamanda (kısmi) nesnel sonucu ve dolaysız amaçlarından biri olduğu ölçüde eyleminin kurucusuydu: işten çıkarılanların sıkıntısı, kalanların doğrudan gözünü korkutuyordu. Böylece toplum düzeyinde (yani bir ya da daha fazla ulusun ya da söz konusu ana bağlı olarak tüm dünyanın), bireysel kapitalistin her eylemi, özgür bir karÇılıklı katkı olarak değil, tam tersine *geçiÇkenliği* içinde, yani baÇka bir yerdeki baÇkaları tarafından belirlendiği ölçüde, toplumsal sürecin oluÇumuna girer, Toplumsallığı, başka bir yerde başkalarına getirdiği *belirlenimlerde* yatar ve bu geçişlilik onu zorunlu olarak anonimliğe, yani başkalığa sürüklediği ölçüde, *yinelenmenin transjim-te gerçekliği ,* bu gerçekliğin *praksise* bir sınıra *geçişte* (eylemin son işleminde) açığa çıktığı süreç dışında huzur ya da tutarlılık bulmasını engeller. Bu sonsuz ötesi gerçekliğe yalnızca tarihçi erişemez, çünkü bu gerçeklik bir bakıma tüm başkalık hesaplarının temelidir (tüm serilerin buluştuğu sonsuzdaki nokta): yani bir ve her *praksis* bir rasyonalizasyon gerektirdiği ölçüde (çağdaş *praksisi* tanımlayan ve onun içinde tanımlanan tarihsel rasyonalizasyon), bireysel kapitalist ile toplumsal sermaye arasında, bireysel pratik ile genel süreç arasında tek yönlü bir kutuplaşma ilişkisi ve bu ilişki bizzat eylemin içinde ve eylem tarafından üretilir. Dahası, birikim sermayenin temel özelliği olarak her üreticiye ve herkese kendini dayatmadıkça, bireysel giriÇimin bir yönü olarak birikim anlamsız ve her durumda cehaletle alınan bir risk olacaktır (üretim ve tüketim araçlarının toplumsal üretiminin bu birikimin sürdürülmesine ve dolayısıyla artmasına izin verip vermeyeceği nasıl söylenebilir? Sadece üretimin *bu* yerel artıÇı genel geniÇlemeyi gerektirdiği için değil, aynı zamanda buna zorunlu olarak katkıda bulunduğu için.

Marx sermayenin kapitalistin ağzından konuştuğunu söylediğinde, kapitalizmin pratik ekonomisinin kendini serilik olarak oluşturduğu ve kendini sonsuz bir bütünlük içinde kutuplaşmış ilişkilerin belirli seri sistemi olarak ifade ettiği anlamında alınmalıdır. Ancak her ne kadar üreticiler hesaplamaya metalar biçiminde girse de ve

Bu nedenle saf nicelikler olarak kapitalist düşünce – üreticinin pratik hesaplaması olarak - kapitalist *praksis* gibi (kendi bilgisi olarak pratik hesaplamayı içeren), kurucu bir *praksisin* sürekli yaşanan ve araçsallaştırılan sürekli yabancılaşması dışında var olamaz. Yabancılaşma başlangıçta oradadır (bu kapitalist dünyada, zorunlulukları ve özellikleriyle her zaman *zaten oradaymış gibi* verilir – zenginliği azalmaya başlarken ve çıkarma maliyeti artarken değeri artan miras kalan madenle birlikte) ve sondadır; her an bireysel bir işlem olarak mevcuttur ve nihayet Öteki düzeyinde sonuçları tahmin etmeyi ve öngörmeyi mümkün kılan hesaplamanın ta kendisi haline gelir. Ancak, aynı zamanda, doğrudan özgür eylem özgürlük içinde ortaya çıkar. Ve özgür eylem basitçe, *nesneleştirilmesi yoluyla* kolektif içinde yabancılaşabilen ve *yabancılaşması* gereken pratik organizmadır. Şimdi, bir adam ya da küçük bir grup adam (aile kapitalizmi) işlenmiş maddenin aracılığı tam bir özbilinç içinde insanlar üzerinde eylemde bulunabilir; onların eylemi bu işlenmiş maddeyi egemen bir şekilde seçerek onu diğerlerinin özgürlüğünden kurtarır (olumlu olarak, çünkü üretimin artmasını sağlayan bu özgürlük aynı zamanda insan metasını makineden daha pahalı yapan şeydir; ve olumsuz olarak, çünkü artan sayıda işçinin makineler tarafından değiştirilmesi olasılığı sürekli baskıya eşdeğerdir).

Kapitalistlerin bireysel eyleminin ikili pratik karakteri budur: özgür iÇçilerin katı, karÇılıklı koÇullandırma içinde insan metaları biçiminde üretilmesi, ikincisinin birincisiyle değiÇtirilebildiği her yerde makinenin insan emeğine sistematik olarak tercih edilmesi. Şimdi, *canlı praksis olarak* operasyonun bu ikili karakteri *tam* da *baskıyı* tanımlayan şeydir: özgür bireyler üzerinde, özgürlükleri tanındığı (özgür sözleşme) sürece, (çifte) zorlamanın işlenmiş maddesine verilen güç, bu işlenmiş madde ister bir makine (ya onu satın alacak para) ister bir silah olsun, temelde değişmeden kalır. Ve bu baskı ancak sürekli şiddet biçiminde, özgürlüğü esasen kötülük yapma özgürlüğü olan insan karşıtı bir türe karşı uygulandığı ölçüde gerçekleştirilebilir. Sınıfsal serilik ortamında ve Öteki'nin Öteki'yle geçişli ilişkisi olarak, bu özgür, doğrudan baskı, kendisini pratikte eylemsiz varoluşunu *sömürü* olarak, yani bir süreç verir. Aslında, Öteki'nin ortamında, rekabetçi uçuşun sözde-totalitesinde, baskı, baskı yapmama becerisine dönüşür ya da deyim , zorunluluğunu deneyimler: artık yapan Ben değil, Öteki'dir; aslında her zaman Öteki'dir,

Makinelerden ya da onları kullanma yeteneğine sahip olan. Son olarak, bu pratik deneyimi sonsuz olarak kolektif temelinde kavramak ve üretmek için, baskı, başkalığın sonsuz gerekliliği olarak, yani insanların şeyler tarafından (dışsallık yasaları tarafından) kontrol edilmesi olarak sömürüye tabi kılınır.

Bir zorunluluk olarak görülen seri kaçış, 'ekonomik yasaların acımasız oyunu' haline gelir. Bu 'acımasızlık' on dokuzuncu yüzyılda her türlü yazar tarafından ve her türlü ifadede dile getirilir: liberal ideolojinin temel bir yapısıdır. Ancak acımasız olan şeyler değil, insanlardır. Böylece yabancılaşma, var olmak için acımasız olması *gereken* baskının temel özelliğini sürecin kendisine aktarır ve böylece insani kökenine ihanet eder: bir zorunluluk ancak pratik-atıl (maddi, inorganik, dolayımdan atalet elde eden çoklu eylemler) aracılığıyla acımasızlığın pratik niteliğinden etkilenebilir. Engels'i Diihring'e verdiği aceleci yanıtlarda yanıltan da budur: Bour geois aslında iki düzeyde hareket : korkutanlara ve boyun eğdirmek istediklerine karşı vahşidir ve aynı zamanda bu vahşeti eyleminin yarı saydamlığında fark eder ve yaşar, onu zorunluluk olarak yaşar. Ötekinin vahşeti, yani doğa yasasının insan ıstırabına kayıtsızlığı haline gelir. Ama aynı zamanda bu vahşeti Öteki olarak ve *seriliğin kendisinde* muhafaza eder, *çünkü* liberalizm adına teorisyenleri ona iyimserliğe dayalı bir siyasi ve toplumsal doktrin sunarlar. Liberalizm aslında iki çelişkili ilke ortaya koyar. Birincisi, 'ekonomik yasaların' dışsallığına dayanır ve herhangi bir felaketin sorumlusunun acımasız katılıklarıyla bu yasalar olduğunu söyler (hatta bazıları işçi sınıfı ölüm oranlarını ve durgunluk dönemlerindeki artışlarını bu ışık altında ele alacak kadar ileri gitmiştir). İkincisi, sosyal sermaye ve onun sosyal ürünü bakış uyumlu olarak, toplumu, ekonominin 'doğal yasalarının' belirli bireylerin ya da grupların mahvolması ya da yoksullaşması yoluyla mübadelenin bir tür sürekli yeniden ayarlanması yoluyla düzenleyici bir işlev gördüğü bir bütünlük olarak ele almayı amaçlıyordu. Bu ikinci ilke, her kapitalistin kendi ürünü ile onu bütünleGtiren ve koÇullandıran toplumsal ürün arasında ihtiyaç duyduğu tekabüliyeti ifade eder. Şimdi bu tekabüliyet (soyut bir statü olarak

ing insurmountable contradictions [118]) cannot be realised except

liS. Bu karÇılık üretim düzeyinde de mevcuttur: her kapitalist üretimini arttırmak için ihtiyaç duyduğu hammadde ve makineleri piyasada bulmayı bekler. Ve aslında bunları -en azından normalde- piyasada bulamaz.

birikim yoluyla. Her kapitalist birikime Öteki olarak (yani kolektif olarak, aynı zamanda rakiplerinde buna direnerek) ihtiyaç duyar. Toplumsal zenginleşme olduğu bunu *iyi* görür ama aynı zamanda bu zenginleşmenin ayrıcalıklı sınıflarla sınırlı olmasını talep eder. Ve bu zenginleşmenin sözde totaliter bakış açısından, krizlerin ve insan hayatındaki 'yeniden düzenlemelerin' maliyetini ihmal edilebilir olarak görmezden gelir.

Böylece, sistemi taçlandıran (ve basitçe sistemin kendi belirlemelerine ve belirli sınırlamalarına göre kendini düşünmesi olan) piç ideolojide (yarı analitik ve yarı sahte sentetik), yasal ilişkilerin analitik dışsallığına sentetik özellikler atfedilir: Acımasız (bireyler tarafından *benimsenen* dışsallık) ve iyi (sahte bir bütünlüğün yapıları olarak, *işlevleri düzenlemektir* ve bir yönetimin *yetkilerine* sahiptirler), gerçekten baskı olan ve seri kaçışla bir sömürü sürecine dönüşen bu yasal ilişkiler, dışsallığın sözde bir içselliği olarak yabancılaştırdıkları ve çözdükleri bireysel eylemlerin damgasını taşırlar. Ve bu ikilik, işverenlerin o zamanlar 'demir yasalar' olarak adlandırılan şeyi derinlemesine kabul ettiklerinin yeterli bir göstergesidir. Bu kabul aslında kendi başına bir eylem değil, her bir işverenin kendi bireysel baskı uygulamalarına olan refleksif ve etik bağlılığının yabancılaşmasıydı. Başka bir deyişle, mülk sahibinin işçileriyle pratik bir ilişkisi olarak baskı, sömürüyü bir süreç olarak yanal olarak korudu ve kendini ona dayandırdı; ancak baskıcı *praksisin* ve işverenlerin kendi şiddetine bilinçli rızasının silinmez izlerini pratik-atıl gerekliliği içinde asla yok . Bir süreç içinde özümsenen *praksis* olarak, birikim kapitalizmi *burada* her zaman baskı olarak kavranabilir ve gerçek temeli her zaman *başka bir yerde* sömürüdür.

Elbette baskının kendisi, saf şiddet olarak (ve ekonomik amacından ayrı olarak) serileştirilir: Öteki olarak işçi düşüncesi, kendi başına bir *öteki düşüncesi* haline gelir. Yerli hakkında olduğu gibi işçi hakkında da sıradan şeyler dolaşıma girer. Ya da daha doğrusu, dolaşıma girmezler. Ancak, gösterdiğimiz gibi, herkes onları yeniden olumlayarak Öteki haline gelir: ve bu temelde hükümet, bir sınıf politikası yürüttüğü ölçüde, onların değerini yeniden başlatmak ve sürekli kılmak için kullanır.

önceden belirlenmiş bir uyum aracılığıyla değil, pratikte atıl olan birikim süreci aracılığıyla gerçekleşir. Ancak ilk uyumsuzluk tüketim düzeyinde ortaya çıkar. Ancak burada ayrıntılara girmemize gerek yok.

(Ötekinin Öteki tarafından hem bende hem de Ötekinde Öteki olarak) yeniden tanınması öteki-yönelimin unsurlarıdır. Şimdi, yukarıda özetlenen çekincelere tabi olarak, Devletin burjuva sınıfının daimi aygıtı olduğu ve baskı gruplarının sürekli olarak sınıf diziselliği içinde oluştuğu ve çözüldüğü kabul edilmelidir. Ve bu tür grupların varlığının sürekli nedeni, aslında kapitalizmin karĢı finaliteleriyle birlikte pratikteki evrimidir: böylece, geçen yüzyılın ortalarında Fransa'da, bir dizi nesnel faktör, nesnede, "limited Şirket" *(socihe anonyme)* olarak bilinen dernek biçimini olumsuz yönde geliĢtirdi; ve serilik içinde, bireysel kapitalizmi ve "aile kapitalizmini" tehdit eden bu Şirketlerin ortaya çıkıĢı, ailelerin gücünü korumak için tasarlanmıĢ yeni gruplara yol açtı. Bunlar evlilik birlikleri olarak adlandırılabilir: aileler arasındaki ittifaklara dayalı ekonomik ittifaklar (gerçekte herkesi özgür bırakan) yaratmayı amaçlayan bütün bir eşeysiz sistem kuruldu. Bazen bu ittifaklar genel yatay yoğunlaşma hareketine hizmet ederken, bazen de daha sonra dikey yoğunlaşma olarak adlandırılacak olan ve o zamanlar limited şirketlerin soyut bir fikre bile sahip olmadığı şeyin ilk işaretleriydi. Böylece, birbirlerine göre hem ileri hem de geri olan bu iki gruplaşma türü, eşzamanlı bir mücadele ve karşılıklı bağımlılık içinde gelişti. Ve bu evrim, egemen sınıf içindeki çıkar farklılıklarını , bireysel ve homojen çıkarlar (rekabet) arasındaki aĢılmasına, çıkarları (her bir örgütün *ortak* çıkarları olarak) heterojenlikleri içinde karĢıt olan örgütlü gruplaĢmalara (bir üretim sektörü korumacılığı, bir diğeri Serbest Ticareti vb. gerektirir) yol açacaktı.

Dolayısıyla, sınıfın iç çeliĢkileri hiçbir zaman seri olarak : ortaya çıktıklarında, grupların (tehdit altındaki bireylerin ya da alt grupların birlikleri) *praksisi* içinde ve aracılığıyla ortaya çıkarlar. Ve eğer bu *praksis* salt ekonomik ve teknik değilse, ya devlet üzerinde baskı ya da seriler üzerinde baskı (yani *bir* sınıf, birkaç sınıf ya da hepsi üzerinde) biçimini alır. Elbette bu aynı zamanda tersi anlamına da gelir: Devlet üzerindeki baskı, Devletin seriler üzerindeki baskısına neden olma eğilimindedir; ve seriler üzerindeki baskı, seriler tarafından Devlet üzerinde baskıya neden olma eğiliminde olabilir. Böylece burjuva sınıfı (diğer sınıflarla ittifak halinde ve bu nedenle onlardan ayrı olarak ele alındığında sadece *kısmen*) pratik-atıl bir gelişme olarak kapitalist sürecin ortamıdır; başka bir deyişle, burjuva sınıfı süreci kendi adına serilik olarak gerçekleştirir. Ancak bu diziselliğin kendisi yerel çözülmenin sürekli bir nesnesidir.

Belirli bir çevrenin çıkarlarını savunan örgütlü gruplar üreten ilişkiler. Bu grupların kendilerinin de biçimsel açıdan belirsiz bir ilişki içinde olduklarını söylemeye gerek yok: belirli koşullar temelinde çeşitli anlaşmalar, yenilgiler vb. bir hiyerarşi oluşturabilir; ancak ilişkilerinin antagonistik ve (bu olumsuz ilişkiler aracılığıyla) *seri* olarak kalması da mümkündür. Serilerden gruplar ortaya çıkar ve sırası grupların bir seriliği oluşabilir vs. Ancak burada bizi ilgilendiren bu değildir. Bizim için asıl önemli olan, bu ekonomik grupların, *diğer şeyler eşit* olmadıkça, yani burada, antagonizmalarının merkezinde temel bir amaç olmaksızın karşılıklı eylemlerini : proletaryayı iktidarsızlık statüsünde tutmak. Sanki herkesin *praksisinin* iki bileşeni varmış gibi: biri yatay ve grubun praksisine karşıt; diğeri dikey, proletaryaya karşı baskıcı ve bastırıcı bir güç. Ancak bir grubun bu baskısı asla doğrudan değildir: Devletin, kamu gücünün ya da bizzat serilerin aracılığına bağlıdır. Dolayısıyla, baskıyı bireysel üyelerinin bir faaliyeti olarak üreten ve onu sömürü olarak kolektif sürece yabancılaGtıran seri, nihayetinde onunla yeniden karGılaGır, sömürünün ötesinde, öteki-yön olarak *onun içinde uyarılır*. Gruplar (ya da eğer altındaysa Devlet) Öteki aracılığıyla ve Öteki tarafından tüm Ötekilerle (Öteki olarak burjuva) birlikte emilmenin bir aracı olarak herkes için baskı pratiğini belirlediği ölçüde, bu pratik toplumsal bir işlevi olan yasal bir hayalet olarak bireysel Öteki'ye (yani sömürücüye) musallat olmak üzere geri döner.

Bir bakıma, bireysel *praksis* ortamında, sömürü Maniheist egemen bir uygulama olarak baskı ile *ötekini* her yerde, yani başka bir yerde, *ortak bir birey* olarak tanımlayan bir 'doğru görev' sisteminin bir göstergesi olarak *öteki-baskı* arasında herkes için arabuluculuk. Gerçekte, bir grup hiçbir birey ortak değildir. Ancak buradaki ortak-oluş bir *ohjectiye yanılsamasıdır.* Gerçek bir belirlenime, yani öteki-yönelimin herkeste ürettiği ve egemenliği işlevin meşru kullanımı olarak baskı olan başkalıktaki dayanışmaya karşılık gelir. Bu düzeyde her burjuva kendi sınıfını hem sonsuz bir (moleküler lik) hem de her zaman mümkün olan ortak bir gelecek olarak kendisini ve kendisini tanımlayan güçleri üreten her zaman potansiyel bir bütünlük olarak görür. Bu potansiyel bütünlük *asla gerçekleşmez* ve birey ona ikircikli bir tutum takınır: eğer sınıf pratiği bunu gerektiriyorsa, pozitivist ya da seri Akıl adına onu yadsır; ama eğer direniş

daha tehlikeli göründüğünden, *bütünü* (bütünleşmiş sınıfı), gerçekleşmesi her zaman olumsuzlanmış, *bireyler* ya da *belirli gruplar*, antagonizmalar, hatalar vb. tarafından engellenmiş olan burjuvazi için tek gerçek olasılık olarak görecektir. Böylece baskı gücü (yani kötülüğü bastırma gücü) ve herkese bir içsellik ilişkisi olarak görünen ortak birey ikiliği, yalnızca potansiyel belirlenimler, ayrılık ve iktidarsızlık göstergeleri olarak kalır: 'İyi insanlar çok aptal' ya da 'Patronlar çok bencil, hiçbiri kendi çıkarından başka bir şey görmüyor' – tüm iyi insanlar, yani her işveren, pratik gerçekliği olmayan ortak bir birey olarak böyle söyler

yalnızca O thers'a bağlıdır. Ancak, aynı zamanda, bunlar

Organik bireyin kendi bireysel baskı *pratiğini*, Ötekilerin başarısızlıklarına rağmen tüm görevini yerine getirmenin ve böylece kendi kişiliğinde ve baskıya karşıt olarak kendi sınıfını egemen bir bütünlük olarak gerçekleştirmenin belirli bir yolu olarak görmesi. Bu düzeyde, soyut bir şiddet ve baskı kuralı olan burjuva hümanizminin köklerini izleyebiliriz, çünkü burjuvayı *diğer türe*, yani insan karşıtı olana, işçiye karşıt olarak insanla özdeşleştirir. Hümanizm ırkçılığın muadilidir: bir dışlama pratiğidir. Ama aynı zamanda **–tıpkı** ırkçılık **gibi–** öteki-yönlülüğün, diziselliğin bir ürünüdür. Baskıcı gücünü, kendisini tipik bir toplumsal egemen olarak tanımlayan (aristokratik ya da teokratik baskı sistemlerindeki soylu ya da rahip gibi) gerçek bir bütünlükten çıkaramayan burjuva, var olmayan bütünlüğü serileÇtirir ve onun yerine bir kavramın geçici, soyut birliğini koyar. Gerçekte bu hemen iki çeliÇkiye yol açar:

(I) Aynı kavram altında yer alan bireyler, bu şekilde, yan yana dururlar daha sonra aralarında ne tür ilişkiler kurulursa kurulsun, bir kayıtsızlık özdeşliği içinde yan yana gelirler. Ancak Öteki-olma ile salt bitişikliğin iki farklı birlikte-varoluş statüsü olduğunu gördük. Aslında, gerçek bir bütünlük olan bir insanlıkta, insanlar *her bir Öteki aracılığıyla* insan olurlar*;* bu da insan kavramının ortadan kalkacağı anlamına gelir. Ve sınıf içinde burjuva, Öteki olduğu ve Ötekilere kaçtığı burjuvadır; ve bu yüzden insanlık basitçe bu sonsuz kaçıştır (döngüsel yineleme). On dokuzuncu yüzyılda hümanist bir burjuva

İnsanlığını seriyle pratikte atıl bir bağ olarak kabul etti ve onu özü olarak iddia etti. Ama aslında, Ötekinin iktidarsızlığında onun dışında yatıyordu; bu yüzden nihayetinde kendi ataletini oluşturuyordu. Ancak bu ataletin kendisinde, bir kasırganın ya da bir şiddeti gibi şiddet vardı. Bir kavram olarak burjuva hümanizmi parçalanır

ve kaybolur; pratik bir atalet, pasif bir dışlama ve reddetme faaliyetidir.

(2) Burjuva hümanizminin aşağıdakileri dışladığını söylemek yanlış olur İşçi *a priori:* kapitalist toplum, tam da serbest sözleşmeye dayandığı için, sınıf mücadelesi ve onun aracılığıyla göreli bir homojenliği korur. Bir yandan sistemin yapısı, tek pazar, metaların dolaşımı, evrensel olarak kabul gören bir işaret sistemi olarak para; diğer yandan ücret sözleşmesinin soyut anında işveren ve işçinin zorunlu eşitliği, kısacası üretim için gerekli koşullar bütünü – birikim açısından – sınıflar arasında bir eşdeğerlik ve dayanışma anını gerektirir. Ve aslında, burjuva bu dayanışmayı ilan etmekten asla vazgeçmeyecektir. Bu soyut, geçici anda iGçi hümanizmle bütünleGir: burjuva onu metaya dönüGtürme eylemiyle hemcinsi olarak tanımlar. Ancak çelişki bir sonraki anda gerçekleşir, çünkü insan topluluğu artık özgürlüğünü meta olma durumunu olumsuzlamaktan başka bir şekilde ifade edemez ve bu nedenle işçinin emek gücünü burjuvaya satarak özgürce işçi olduğu insan düzeninin bir olumsuzlamasıdır. Dolayısıyla özgürlüğü, işçinin sözleşmenin imzalanmasından önceki ve imzalanması sırasındaki insani özgürlüğüyle, yani insani gerçekliğiyle (özgürce verilmiş taahhütlere sadakat, vs.) çatışır. Böylece burjuva hümanizmi çelişkilerini proletaryanın kapısına bırakır: işçi, yalnızca kendi içindeki insanı yok etmek için insanlık iddiasında bulunan varlıktır; o insan karşıtıdır: *kendisinden* başka hiç kimse onu burjuva hümanizminden dışlamamıştır. Belirsiz olan tek şey (buna yalnızca koşullar karar verecektir) baskının amacının *onu* insan olarak kalmaya *zorlamak* mı yoksa *ona insan karşıtı muamelesi* yapmak mı olacağıdır.

Burjuva hümanizmi, bir seri ideoloji olarak, katılaşmış ideolojik Şiddet. Bu haliyle, herkesin öteki tarafından kalıplaşmış bir belirlenimidir ve bu bulaşma sanayicilerden toprak sahiplerine, küçük burjuvazinin liberal kesimlerine vs. yayılır. Bu baskıcı şiddetin dilsel bir kararlılık olarak yazarlarda, yargıçlarda, avukatlarda, gazetecilerde vb. tezahürlerini ve on dokuzuncu yüzyıldan bize ulaşan sayısız ifadeyi örneklemek anlamsız olacaktır. Edebiyat eleştirmeni Saint-Marc Girardin'in ipek dokumacılarının isyanından sonra yazdığı ilginç bir makaleyi hatırlatmakla yetineceğim: yazar, proletaryanın durumunun tahammül edilemez *olduğunu* alaycı bir dille kabul etmektedir; ancak bu durum sürdürülmelidir: proleterler *bizim*

harharians. Dolayısıyla, *modern insanın* (kültür adamı, 'beşeri bilimler' okumuş hümanist) büyük uygarlaştırma görevi adına ve bu sınırlı insanlığın kültürel zenginliğini savunmak için, yeni barbarları uyanık bir şekilde bastırmak gerekir. Bu makale ve diğer (kolektifler) olarak okunan yüzlercesi, okuyucuları tarafından hareketsiz bir öfke, daimi bir korku ve soyut bir kibir içinde geriletilmiş olacaktır: ve tehlike tehdit ederse, diziselliğin çözülme eşiğinin düşürülmesine izin vereceklerdir. Onlara donmuş haykırışlarda, Flaubert'in (Rouen'in dışında küçük bir toprak sahibi) öfkeli yazılı çığlıklarında rastlarız: kendi türündeki tüm diğerleri gibi, *farkında bile* olmadan 'işçileri yemiştir',*119* herhangi bir sömürü ilişkisi doğrudan işin içine girmemiştir; çünkü bir bütün olarak mülk sahibi sınıflar için, grupların eylemi seriselliğin suç ortaklığı olarak yaşanmasına neden olmuştur.

2 *Burjuvazinin Praksis Süreci* Olarak *Malthusçuluk*

(i) Haziran z 848

Bu temelde, burjuva dağınıklığı ve serilik yoluyla, bir grubun pratiklerinin nasıl kolektifin belirlenimleri haline gelebildiğini anlayabiliriz, öyle ki ortak *praksis* ile tekrar eden süreç arasında bir perspektif karşılıklılığı yaratılır. Başka bir yerde Fransız işverenlerin Malthusçuluğunun– ulusal bir bağlamda – kökeni on dokuzuncu yüzyılın kanlı baskılarında yatan gerçekten baskıcı bir uygulama olduğunu göstermeye çalıştım. Bu konuda okuyucular sık sık, hem bireyler arasında bir anlaşma fikrini – ki bu sınıfı gerçek bir grup haline getirirdi – hem de bireysel eylemleri kararları yansıtacak bir hiper-organizma fikrini reddettiğim için, bir sınıfın praksis-süreci olarak Malthusçuluğun ne anlama gelebileceğini sordular. Yukarıdaki gözlemler ışığında, bu itirazları yanıtlamak kolaydır.

119. O da burjuvaziyi 'yedi'. Ancak bunu daha az iştahla yaptığını başka bir çalışmamda göstereceğim.

Sömürü ve sömürgeleştirmenin (süper-sömürü olarak) ortak özelliklerinden biri, egemenlik altına sıkı bir şekilde bastırılmasının gerekli sınırının, ikincisinin birincisine olan ihtiyacında yatmasıdır. Sömürgecilik Cezayir'deki Müslüman nüfusun yok edilmesiyle sonsuza dek sona erecektir. Ancak bu bağımlılık hala oldukça korkunç vahşet eylemlerine izin vermektedir. On dokuzuncu yüzyıl Fransa'sında burjuvazi ve proletarya arasındaki ilişkinin özelliği, birincinin ikinciye olan ekonomik bağımlılığının 1789'dan beri siyasi bir bağımlılıkla tamamlanmış olmasıdır. Elbette, gördüğümüz gibi, işçi sınıfı oluşum sürecindeydi, ancak Devrim sırasında, o zamanlar 'halk' olarak adlandırılan zanaatkârlardan ve küçük burjuvalardan keskin bir şekilde farklı değildi. Ancak tarihsel geliÇim ona daha net bir siyasi bilinç kazandırırken, ekonomik geliÇim de giderek ona bir proletarya statüsü kazandırdı. 1830'daki siyasi zaferi liberal burjuvazi tarafından hemen sahiplenildi: ancak liberal burjuvaların ve halkın büyük toprak sahiplerine karşı görünürdeki dayanışması, Fransız kapitalistlerinin, İngilizlerin otuz yıldır yaptığı gibi şiddet yoluyla asker toplamasını engelledi; Lyon ipek dokumacılarının isyanına kadar baskı *pratiği* ve ideolojisi ortaya çıkmayacaktı. Ardından siyasi alanda yeni bir sınıf ittifakı meydana geldi: kamu işlerinden dışlanan küçük burjuvazi cumhuriyetçi oldu ve ilk işçi örgütleriyle gizlice birleşti. Fransız proletaryasının yüzyılın ilk yarısındaki kritik rolü, işçilerin militanlığını ve sınıf bilincini geliştirdi ve besledi: zaferi Şubat Devrimi oldu.

Ancak, baskı siyasi ittifaklar tarafından askıya alındığı ya da sınırlandırıldığı ölçüde ve Fransız işçilerin militanlığı ile İngiliz işçilerin yarı pasifliğini karşılaştırmada Marx' ölçüde, baskının temel karakteri – her zaman az ya da çok gizlenmiş – aniden tüm şiddetiyle patlamak ve gerçek imhada ifade bulmak zorunda kaldı. Haziran 1848 baskıcı bir patlamayı temsil etmektedir: sınıflar mücadelesi çırılçıplak soyulmuştur; uzun süredir gizlenen bu *mücadelenin* ölümüne *bir* mücadele olduğu gerçeği tüm vahşetiyle ortaya çıkmıştır. Ve görünüşe göre, yüzyılın son yıllarına kadar da böyle kalacaktır: Haziran katliamlarına Louis Napoleon Bonaparte'ın hükümet darbesi ve 1871'deki sistematik katliamlar eklendi. On dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında, burjuvazinin sosyal politikası tümüyle, işçi sınıfının sahip olduğu gücü (militanlık, sınıf bilinci) yok etmeye yönelikti.

eski siyasi müttefiki olan işçi sınıfının kazanmasına izin vermişti. Kan dökmek nefreti kışkırtır ve nefret de nefreti pekiştirir: Fransız işverenler, baskılarının kendine özgü karakteriyle kendilerini diğer ülkelerdeki işverenlerden ayırdılar. Sömürmek zorunda olsalar da işçi sınıfının ölümünü istediler ve baskı-sömürü gerilimini sonuna kadar yaşadılar - yani birincisinin en uç noktaya taşındığı, ikincisiyle, yabancılaşmasıyla tamamen çeliştiği noktaya kadar. Ve kanlı uygulamalarıyla (özgürleşme sürecinde olan ve yüzyılın başından beri oynadığı rolün bilincinde olan bir sınıfa karşı), yirmi beş yıl içinde Fransız proletaryasını diğer pro letaryalardan oldukça farklı hale getirdiler. Fransız işçi sınıfı, kendisinin kana susamış işverenler tarafından sömürüldüğünün bilincindeydi – öyle ki, ekonomik sömürü olgusu, klasik ekonominin kişisel olmayan yasaları tarafından değil, askerler tarafından desteklenen bir hükümet tarafından derhal destekleniyordu.

Aynı zamanda – başka bir yerde gösterdiğim gibi – küçük burjuvazinin 1848'deki ihaneti, *siyaseti* sömürülenlerin gözünde itibarsızlaştırdı – Sosyalist olduğunu iddia eden politikacılar tarafından uygulandığında bile tüm politikalar burjuvaydı. Bu, daha sonra anarko-sendikalist olacak olan vasıflı işçilerin inancıydı. Sınıf mücadelesi çalışma alanında ve *bazen ölümcül* tehlikeler içeren *doğrudan eylemlerle* yürütülmelidir. Aynı zamanda, Katolik propagandasının (*partageux120* olarak adlandırılan*)* köylülerde uyandırdığı nefret, proletaryayı yalıtılmışlığına ikna etti ve böylece gerçek durumunu içselleştirmesini sağladı:

– Fransız toplumunda izole ve diğer sınıfların suç ortaklığıyla üreticilere karşı çıplak, sömürgeci şiddet uygulayan sömürücü bir sınıfla karşı karşıya kalmıştır. Sınıf mücadelesinin *özgün* bir pratiğine (anarĢist terörizmden anarko sendikalizme) yol açan ve çağdaĢ proletaryanın belirli bir yapısı (emekçilerinin efendisi olarak vasıflı iĢçi) tarafından desteklenen bu bilinç, burjuvaya, kendisi *de onun nesnesi olduğu* ya da olabileceği ölçüde*, ötekinde*, sınıf-nesnesinde göründü. Bu düşünsel bir bilgi değil, pratikti: işveren, toplumsal karışıklıklar vesilesiyle ve belirli koşullarda proletarya gücünü gösterdiğinde, burjuva nesnel varlığını içselleştirdi,

belirli, yalıtılmış bir işveren onun nesnesi haline geldiğinde. Proletaryanın gücü, öldürme olasılığını da içerir; işveren bunu bilir ve aynı zamanda bu olasılığın (ki bu olasılık

1 20. Servet ve mülkiyetin eşit dağılımı taraftarları. [Ed.]

sınıf mücadelesi, hiçbir yerde Fransa ve İtalya'da olduğu kadar açık olmasa da [121]) basitçe, aşılmış bir geçmişin *aktif* bir şekilde zamansallaştırılmasıdır.
(Haziran 1848'de ya da Komün'de katledilen birinin oğlu ya da kardeşidir). 1871'de ve sonrasında uzun bir süre boyunca azından bugüne kadar- gerilim arttığında, işveren kendini somut olarak (sadece durumunu net bir şekilde görme projesinde olsa bile) işçileri için bir nefret nesnesi (ve kanla lekelenmiş bir suç nesnesi) olarak fark eder – belirli bir birey olarak değil, *ortak bir birey* olarak.

Böylece geçmiG burada (Gimdiki zaman tarafından daha da Giddetli bir Gekilde yeniden canlandırılmıG ve yeniden üretilmiG olarak), biraz önce gördüğümüz gibi, Gimdiye kadar yalnızca hareketsiz bir belirlenim, imkansız bir yeniden birleGtirme görevinin bir göstergesi olan burjuvazinin ortak-varlığını seri olmasına rağmen üretmek için müdahale eder. Ama *çifte bir biçimde* müdahale eder*:* herkesin tarihsel varlığı olarak (baskıcı baskının faili ya da yararlanıcısı olarak) ve herkesin nesnel toplumsal varlığı olarak – diğer sınıfın gözünde. Şimdi, *diğer sınıfın* üyeleri işveren' sınıfına tam bir bütünlük atfetmekte tereddüt etmiyorlar. Aslında onlar*,* hükümetin askeri gücünü burjuvaziye ödünç verme eylemi tarafından *üretildikleri* gibidirler; bu eylem onları tarihsel *varlıklarında katliamdan* kurtulanlar (ya da kutsal masanın oğulları vb.) haline getirmiştir. Meclisteki çoğunluk tarafından onaylanan, sistematik olarak yürütülen bu kasıtlı eylem, onların *ajanı* örgütlü bir grup olarak görmelerini sağladı. İşçiler sömürü sürecinin mülk sahibi sınıf içinde antagonizmalar ve muhtemelen şiddetli mücadeleler içerdiğini çok iyi biliyorlardı: ama aynı zamanda sınıfın antagonizmalarını aşıp aniden nefret ve korkuyla birleşmesi halinde neler yapabileceğini de öğrenmişlerdi. Aslında, seriliklerinin çözülemediğini ve sınıfın eylemini seri bir boyutta düGünerek ve onaylayarak, yineleme düGüncesi ve pratiği aracılığıyla desteklediğini biliyoruz (buna geri döneceğiz, çünkü çözülmesi gereken *tam da bu sorudur*). Örgütlü eylem *Devlet aygıtının* eylemiydi ve böylece kendisini bir sınıf aygıtı olarak ortaya koyuyordu; oysa genel oy hakkı ve küçük burjuvazinin yükseliGinden dehGete düGen burjuvazi bunu reddetmeye hazırdı.

121. Sorun İtalya'da da benzer bir biçimde ortaya çıkmış, on dokuzuncu yüzyılın siyasi mücadeleleri liberalleri, milliyetçileri, burjuvaları ve işçileri gizli cemiyetlerde bir araya getirmiştir.

onu bir sınıf eylemi, gerçek bir bütünlük *(tatalite en acte)* ya da burjuva sınıfının mümkün olan tek bütünlüğü olarak varlığında içselleştirdi: sömürü sürecinde bölünmüş, baskıda tek ve bölünmezdi.

Böylece her bir burjuva, diğer sınıf için nesne-oluşuyla, kendisini kendi sınıfından başkası olmayan somut bir grubun eş-sorumlu bir üyesi olarak görüyordu. Elbette, işaret tersine çevrilmelidir: suçlu üye kendisini yasalara uyan ve toplumsal değerlerin savunucusu olarak ileri sürer. Bununla birlikte, ezilen sınıfın pratiği olarak nefret, onu ortak bir geçmiş ve gelecek aracılığıyla ortak bir birey olarak oluşturmuştur. Ancak *bu* ortak-oluşu, kendisi onu eylemlerini üreten ve oluşturulmuş bir pratiğin bütünlüğü içinde düşmanlarını seçen aktif bir bütünlük olarak görmedikçe, diğer sınıftan türetemez. Şimdi, bu noktada, deneyimi karışıktır: işçi sınıfı yoğunlaşmaları onu korkutur, ancak onlara direnmek için kitleselleşme taktikleri vardır; işçileri ona sadece dağınıklık ve izolasyonun belirsiz çokluğu imajını değil, aynı zamanda az ya da çok büyük ve gizli grupların (sendika aygıtları henüz mevcut değildi) entegre üyelerinden oluşan bir imaj sunar. Fabrikanın içinde de bireysel ve ikili ayrımlar vardır (kendisi bunlarla çalıÇmaz ama bunların farkındadır): iÇgücü piyasasındaki rekabetçi karÇıtlıklar temelinde, bazı iÇçilerin *iyi* iÇçiler, diğerlerinin ise inatçı ya da "sorun çıkaran" olduğunu bilir; ama bir bütün olarak sınıftır (heterojenliğine rağmen - köylü doğmuÇ iÇçiler, iÇçi doğmuÇ iÇçiler vs.
– tamamen farkında olduğu) bir sınıf olarak, ona korku salmaktadır, Çünkü baskı *ona karşı* kullanılır. Yıkılan, ufalanan ve toza dönüşen, sonra da gizli bir birlik içinde yeniden biçimlenen ya da devrimci eylem içinde kendini bütünleştiren vs. bu işçi sınıfı gerçekliği karşısında şaşkındır. Ve bu şaşkınlığa, Öteki tarafından uyarıldığı ve içselleştirildiği ölçüde kendi ortak varlığının bocalamasına karşılık gelir. Başka bir deyişle, öteki-sınıfın toplam varlığındaki bir belirsizliği yansıttığı ölçüde kendi ortak-varlığının bu yapısında daimi bir belirsizlik ve aynı zamanda bu ortak-varlığı daimi bir olasılık olarak oluşturmak için Öteki'nin *praksisi* aracılığıyla dışarıdan gelen boş bir anlamlandırma vardır.

Ancak bu kalıcı olasılık, *ortak-bireyselliğini*, tarihsel bir baskı *praksisi* içinde ortak, aşılmış bir sorumluluk (geçmiş, korunmuş atıl bir belirlenim) olarak yeniden ele almaktan ibarettir. Grubu yeniden oluşturmanın *gerçek* bir olasılığı olarak asla üretilemez ve korunamaz. Aslında, geçmişteki bir grupla ilgilidir.

geçmiş-şimdi (Ie present-passe), asla var olmamıştır. İşverenin Haziran 1848'den sonraki tarihsel varlığına, bugün işverenler sınıfının bir tür ortak *yeniden doğuşu,* herkesin serilik tarafından kalıcı ve hareketsiz bir şekilde belirlenmesi olarak atıfta bulunur. Başka bir deyişle, her bir işveren için ortak-oluşun *toplumsallığı*, bu varlığın geçmişteki silinmez bir ortak-oluş olarak tarihselliğine bağlıdır. Ancak – Haziran 1848 katliamları ya da Versaillais'in askeri intikamı sırasında bu *ortak-oluş*, serinin tamamen çözülmesinin ya da bir rehinin ürünü değildi: hükümet eyleminin neden olduğu bir sınıf *statüsü* değişikliği (baskının açığa çıkması) vardı. Ve bu eylem baskı grupları tarafından ortaya çıkarıldı. Ancak aynı zamanda, klasik pasif faaliyet biçiminde, serinin kendisi tarafından da desteklendi: panik, seri olmaktan çıkmadan şiddete dönüştü. Örneğin 1848 Devrimi'ni ve Haziran'daki sonuçlarını incelediğimizde, devrimi eşraf burjuvazisi olduğu açıktır; ve aynı zamanda, işçileri ya oracıkta yok olmaya (ya da teslimiyet içinde açlıktan ölmeye) ya da burjuva iktidarını devirmeye zorlayarak olayları sınıf mücadelesinin somut gerçekliğini ortaya çıkarma noktasına sürükleyenin isyancılardan bu burjuvazi olduğu da açıktır.

Ancak amaçlarının, cumhuriyetçi küçük burjuvaziyi işçilerden ayırarak ve müttefiklerine ihanet etmelerini sağlayarak, kaybettikleri iktidarlarını ve bunun dayandığı mülkiyet imtiyazını *(yani regime censitaire)* yeniden kazanmak olduğu da kabul edilmelidir. Gerçekte, ne Louis Blanc tarafından savunulan işçi örgütlenmesi, ne işçilerin sayısı ve , ne de emirlerin ve isyan taktiklerinin yayılması, mülk sahiplerini gerçekten rahatsız edecek düzeyde değildi. Tocqueville tarafından tanımlanan üst burjuvazinin korkusu, seri halde tüm mülk sahibi sınıflarda, kırsal kesimde ve küçük burjuvazi arasında ortaya çıkan bir panikti. Lefebvre bu paniği Fransız Devrimi'nin 'büyük korkuları' ile kıyaslamakta haklıdır: ekonomik krizin ve doğrudan provokasyonun (ulusal atölyelerin kapatılması) çifte etkisi altında, nüfusun en yoksul unsurlarından oluşan 'olası kalabalıktan' kaynaklanmıştır. Burjuvazi bu büyük korkuyu bizzat yaşamadı, aksine onu istismar etti; daha doğrusu onu başka bir yönden kontrol etmek için hemen içinde baskı grupları oluşturuldu.122 Mecliste Marrast, TreIat, Falloux, vs.

122. "Ben her zaman, Avrupa Birliği'nin Avrupa Birliği'ni düzenlemesini ummanın yanlış olacağına inanmışımdır. Şubat Devrimi hareketinin yavaş yavaş ve barışçıl bir şekilde

aletlerini. Ancak bu temelde ve yönlendirilmiş (diğer yönlendirilmiş) bir panik hareketiyle, taşra ulusal muhafızları Paris'e yürüdü. 15 Mayıs dehşet saçtı. Bu provokasyonun ardından Amiens, Pontoise, Senlis, Rambouillet, Versailles, Melun ve Meaux ulusal muhafızları şehirde kamp kurdu. Ayaklanmanın yenilgisinden sonra bile savaşacak ve işgali sürdüreceklerdi. Coutances'tan gelen gönüllüler gibi diğerleri de savaşın doğru geleceklerdi.

Görünüşe göre burjuvazi çok az militanlık gösterdi: öfkeleri esas olarak, hiç çekinmeden katlettikleri mahkumlara yönelikti. Ancak, baskı alanında bile, Paris halkına karşı koymakla görevli bir *proletarya olan Gardes Mobiles* tarafından saf dışı *bırakıldılar*. Dolayısıyla burjuvazinin (küçük burjuvaziyi manipüle eden üst burjuvazinin) tutumu tarihsel olarak ikircikliydir: bu gerçekten de hem bir vahşet (halk ezme ve cumhuriyeti tehlikeye atma ihtiyacının açıkça fark edilmesi, anın seçilmesi, kasıtlı provokasyon, baskının acımasızlığı) hem de manipüle edilmiş bir korkaklık (sömürülen panik) tutumuydu.

Bu burjuvazinin çocukları bu iç savaşın anlamını hiçbir zaman nihai olarak çözemediler. Ama burada bizi ilgilendiren, paniğin -seri olarak Ötekinin belirlenmesine yol açmasıdır: taşra eylemi ileri bir kaçıştı ama Öteki olarak tüm , gitmeyen ve orada *savaşan diğer* muhafızlar *olan* tüm ulusal *muhafızları* içeriyordu; herkeste şiddet pratikleri üretti, normalde sözlü olanları ve bunlar *burada,* Ötekiler olarak, *orada Ötekiler tarafından yapılan* baskının bir çatışma ve ardından bir katliam olarak gerçekliğiydi. Bireysel mal sahibinin tepkisi, bu birliğini yeniden içselleştirmek oldu: kendi fabrikasındaki herhangi bir rahatsızlığın *burada* Ötekilerin ayaklanmasının gerçekliği olarak görünmesini önlemek için her türlü (baskıcı) önlemi aldı.

Bu baskıcı *praksisle* üç bağlantısı vardı. Birincisi, hükümetin ve askerlerin eylemi onu burada, uzaktan, *savunulması* gereken *bir sonun iktidarsızlığı-değeri* içinde üretti. Ve buradaki *amaç* kapitalizmin genel çıkarı olarak özel mülkiyet olduğundan, bu eylem mülk sahibini pasif bir 'hak-görev' sistemi aracılığıyla belirledi: egemenin eylemi mülk sahibinin tanımını şu şekilde tepkiselleştirdi

---

ancak Paris'te yapılacak büyük bir savaşla aniden sona erdirilebilirdi. Bunu 24 Şubat'tan hemen sonra söyledim; o zaman gördüklerim sadece savaşın kaçınılmaz olduğunu değil, aynı zamanda anın yakın olduğunu ve ilk fırsatta yapılmasının en iyisi olacağını da kanıtladı. (Alexis de Tocqueville).

ortak bir *bireydir*. Ancak bu ortak-oluş, ona gerçek bir serilik çözülmesinden ziyade sentetik bir işlemle (ezdiklerini totalleştiren pratik hareket içinde savunduklarını totalleştirerek) hareket eden egemen bir grup tarafından verilir.

İkinci bağlantı ise Öteki'n panik halindeki dolaşımıdır. Açıkça söylemek gerekirse, bu onu Paris katliamlarını gerçekleştirenlerle karşılıklı olarak tasarlanmış ve bir farklılaşma içinde birleştirmez. Aksine, *onu* katillerden biri yapar – katliamları onayladığından ya da hatta bunlardan haberdar olduğundan değil: Paris'ten gelen haberler henüz ona ulaşmamış olabilir – ama *gerçekleştirdiği* için. Paris'e gitmedi, ama bu ihmal tesadüfiydi (mesafe meselesi, iletişim zorlukları, kişisel nedenler); ama orada Öteki olarak bulunuyordu: burada korkuyordu; *orada,* bir başkasının şahsında, burjuva cesaretiyle gurur duyuyordu. Yukarıda anlatılan bu ötekilik içindeki kimlik, yine de henüz farkında olmadığı olaylar aracılığıyla devam : yarın bir adam öldürdüğünü öğrenecektir. Öteki-Benliğine kazınmış olan bu pasif iz, insanların 'kolektif sorumluluk' terimiyle boş yere yakalamaya çalıştıkları şeydir. Açıkçası bu iktidarsızlık ve suçluyla atıl bir . Varlığı bir olumsuzlamanın yokluğuna bağlıdır: eğer katliamları protesto etmek ve baskıcı önlemlere karşı çıkmak için demokratik burjuvaları yeniden bir araya getirmeye çalışsaydı, bu pasif nitelemeden kaçabilirdi. Ancak bunu saf bir yokluk (yalnızca tarihçiye açıklanan bir anlam) gibi dışsal bir olumsuzlamayla yorumlamanın ya da açıklamanın imkansız olduğunu gördük. Ve bu özdeşlik-alterite gerçekten de opak bir çokluktur. Ve onun burada *sınıf-oluşuyla* birleştiği için, bir baskı kolektifi olarak sınıf onda baskı-oluşu olarak üretilir. Bu *üretim* tarihsel bir olay aracılığıyla gerçekleşir: *onu* geri döndürülemez bir zamansallaşma olarak etkiler: ve *onu başkalık* içinde *Öteki yapar*. Başkalıkta, pasif etkinlik olarak yaptığı şey aracılığıyla atıl oluş olarak ne olduğunu ortaya koyar.

Bu da bizi üçüncü bağlantıya getiriyor. *Dizi* aracılığıyla baskı gruplarına bağlanır, yani Öteki olarak oradaki panik eylemi ve burada fabrikasında başlattığı örgütlü baskı aracılığıyla *onların uzun vadeli politikasını uygular*. Bizim biçimsel bakış açımıza göre, bu politikayı sezmesi, tahmin etmesi ya da gerçekten bilmesi önemsizdir. Her iki durumda da bu politika *uygulanmaktadır.* Çok daha önemli olan, sınıf statüsünü katı bir şekilde tanımlaması – oysa panik katliamları kaos içindeki baskıyı ortaya çıkarır - ve Öteki olarak onun aracı ya da pasif ajanı olduğu ölçüde bu statüye tabi olmasıdır. Sınıfın tanımı

sınıfın baskı grupları tarafından (yönlendirilmiş serilik kullanımları aracılığıyla) Paris'teki baskının anlamı haline gelir. Şimdi, O ther-Being (sınıf-varlığı) olarak yaşanan baskının anlamı, örgütlü bir gruplaşma (ya da belirli ilişkilerle birbirine bağlanmış bir grup çokluğu) tarafından bir sınıf *praksisi* amacıyla ser ialitenin uyumlu bir şekilde trans cendence edilmesi ve sömürülmesidir. Böylece herkes kendi pratik-atıl statüsünü aĢılmıĢ-varlık (ortak bir tarafından aĢılmıĢ) olarak yaĢar; ve tersine, *onun praksisi* olmayan ve yalnızca grubun bir aracı olduğu onu aĢan bu praksis, onu pasif olarak ürettiği için (tıpkı aletin iĢçinin onu kullanması yoluyla o perasyonu üretmesi gibi) ya da deyim yerindeyse, taklit edilmemiĢ bir eylem (baĢka, ortak bir eylem) ile onun etkileri arasında pasif bir aracı olduğu için *kirlenir*. Araçsal ataletle kirlenir ve çelişkili unsurlar arasındaki gerilimin dengesiz , aynı zamanda bir varlık ve tersi olan *apraksistir*.

Bugün bu *pratik* çok iyi bilinmektedir: belgeler ve kanıtlar arasında bir yakınlaşma vardır. İsyancılar, ilk hedefi işçilere iş ve ekmek sağlamak olan ulusal atölyelerin kapatılmasıyla kışkırtıldı. Ancak Louis Blanc bu temelde daha uzak toplumsal hedefleri de dikkatle tanımlamıştı: bunlar emeğin örgütlenmesine, işsizlerinin sorumluluğunu üstlenecek ve onlara sistematik yardım sağlayacak bir topluma doğru atılmış ilk adımlardı; ve daha da ileri giderek devletin işçi üretim birlikleriyle işbirliği yapacağını öngördü. Bu fikirler sosyalist değildi; tam tersine, kapitalist süreci varsayıyorlardı ve burjuva toplumu dışında anlamsız olacaklardı. Sosyalist bir toplumda, iĢsizlere devlet yardımı ya önemsiz olurdu (iĢsizliğin zorunlu olarak ortadan kaldırılacağı ütopyada) ya da belirli bir vaadin nesnesi olamayacak kadar açık bir gereklilik olurdu; aynı Ģekilde, üretim birliklerine devlet yardımı, ütopik sosyalizmin tamamen Ģematik ve soyut bakıĢ açısından, ya bir gerçekçilik ya da saçma bir vaattir. Ancak bu kişinin sosyalist *hayaline* bağlıdır: muazzam bir dernekler birliği mi? Ancak bu durumda (anarşist rüya böyledir) Devlet ortadan kalkmış olacaktır. Ve eğer *tam olarak* ortadan kalkmadıysa, sadece gerileme sürecindeyse, o zaman tek işlevi, özgür üretici birliklerin güçlerini ve özgürlüklerini zorlayarak kendini yok etmek olacaktır. Öte yandan, eğer proletaryanın az ya da çok uzun bir süre boyunca bir Devlet aygıtı aracılığıyla diktatörlük uygulamasını gerekli görüyorsak ve eğer ekonominin yeniden

merkezi eylemle örgütlendiğinde, kooperatifler ve özerk üretici birlikleri yeniden örgütlenme süreciyle uyumsuz görünebilir. Aslında, bu sözde sosyalist hedefler yalnızca *:* Louis Blanc'ın bu bildirgelerde ifade edilen temel fikri, proletaryasına karşı görevlerini kabul ederken onu 'bütünleştiren' ve bu ölçüde Devrim tehlikelerini belirsiz bir evrim manzarasına dönüştürecek bir burjuva toplumuydu.

Ulusal atölyelere yönelik sistematik sabotaj ve yıkım doğrudan beklenen ayaklanmaya yol açtı. Anlık, somut neden iyi bilinmektedir: Ya iş ya ekmek! Gerçek ama daha soyut bir düzeyde, provokasyon vasıflı işçileri (atölyelerde çok sayıda vardı) isyana sürükledi, çünkü taşrada gönderilecekleri iş, sistematik işten çıkarma ile aynı etkiye sahip olacaktı. Ayrıca bu isyankar kalabalığın kendini örgütlerken daha genel, daha uzak bir hedefe, mücadele anında çok daha soyut olan bir hedefe göz kırptığı da doğrudur. İsyancılar, 8. *bölgedeki mairie'*deki karargahlarından, Paris'ten askerlerin çekilmesini ve 'devlet tarafından desteklenen emeğin özgür birliğini' talep ediyorlardı. Louis Blanc'ın vaat ettiği şey buydu – ne eksik ne fazla. Daha yakından bakıldığında bu, kapitalizmin ekonomik alanında bir kooperatif sektörünün karşılığında, bir işçi sınıfı olarak sermaye dağıtan bir Devletin otoritesine ve yakın denetimine tabi kabul etmek anlamına geliyordu. Sosyalizm, Cumhuriyet'in toplumsallığı tarafından yok edildi. Maliyetlerini düşürmek ve proletaryayı sonsuz bir kontrollü evrim yoluna sokmak isteyen bir burjuvazi*artık pazarlık riskini göze alabilirdi.*

Baskı grupları işte bu noktada devreye girdi. Aralarındaki garip ilişkiler sayısız kez anlatıldı (küçük burjuvazi üzerindeki imtiyaz ayrıcalıklarından mahrum bırakılan eşraf; Louis-Philippe döneminde hüküm süren bankerlere ve onların harekete geçirdiği proletaryaya karşı imalatçılar; kanıtlarına sahip olduğumuz ve daha ayrıntılı bir çalışmayla tam koşulları ortaya çıkarılabilecek bazı özel ittifaklar aracılığıyla kirli işleri yapan çılgın bir küçük burjuvazi). Önemli olan, müzakereyi derhal korkunç bir suç olarak damgalamalarıdır; bu, en azından mülk sahiplerinin mülkiyet haklarından feragat etmeden kabul edemeyecekleri bir ihanetti. Artık herkes bunun doğru olmadığını ve tarihsel evrimin Louis Blanc'ın projelerinin çoğunu sermaye ve mülkiyet yapısını değiştirmeden (kamulaştırma yoluyla bile) gerçekleştirdiğini biliyor. Evrim

Bildiğimiz gibi, ikinci sanayi devriminden bu yana mülkiyetin çok farklı nedenleri olmuştur. Ve 1848'den sonra bu grupların egemenliklerinde temsil ettikleri üst burjuvazinin kendileri de bunun farkında değillerdi. Aksine, eğer bir çatışma arayışına , bunun geri dönülmez bir şekilde yeni ve kökten şiddet dolu bir dünyaya yol açacağını *biliyorlardı*. Ancak Tocqueville'in metni, 'uzmanlarının' çatışmayı müzakereye tercih ettiğini göstermektedir. Benzer metinlerden bolca bulmak için Guillemin'in *Le Coup du* 2 *decembre*[123] adlı kitabını okumak yeterlidir: böylece gruplar bir sınıf olarak burjuvazinin konumunu (ve dolayısıyla farklı çıkarlara dayalı belirli anlaşmaları) belirlediler ve bunu *radikal* bir *şekilde olumsuz* hale getirdiler. A *priori* olarak reddettikleri şey, tüm biçimleriyle *toplumsallıktı*; yüz yıl sonra 'sınıf işbirliği' olarak adlandırılacak olan o unutulmaz mistifikasyonun paternalist fikri onlar için düşünülebilir bile değildi ve başka türlü bir burjuva rejimi altında üyelerinin sorumluluğunu üstlenecek bir topluluk fikri de değildi. Ulusal atölyelerde en hoşlanmadıkları şey, liberal bir devletin yoksullukla ilgilenebileceği fikriydi.

İşsizlik. Yoksulluğun ekonomik gerçeği, yoksul ve onun için *cömert* hediyeler toplayan rahip dışında kimseyi ilgilendirmiyordu. İşverenlerle işçiler arasındaki mümkün olan tek bağ ücret sözleşmesiydi ve bu sözleşmeye, kendi içinde insan ilişkilerinin radikal bir şekilde yadsınması anlamına gelse de, bütünüyle saygı gösterilmesi gerekiyordu. Liberalizm açısından ekonomik krizler, mübadelenin otomatik olarak yeniden ayarlanması sürecini temsil ettiğinden; ve her halükarda bu faydalı sürecin (bütün olarak toplum için) birçok işçi için yoksulluk ve ölüm anlamına gelmesi normal olduğundan; ve son olarak, bu artan yoksulluk ve ölümler kitleleri çaresizliğe sürükleyeceğinden ve bazı durumlarda silahlı isyana yol açabileceğinden, baskı grupları hükümetin ve egemen sınıfların yoksulluğa karşı tek bir hareket tarzı izleyebileceği sonucuna : Demir yasaların iÇini yapmasına izin verecek ve pazar değerlerini arttırarak ve iÇsizlerle birlikte iÇsizliği ortadan kaldırarak hayatta kalanlara fayda sağlayacak acımasız bir baskı. Düzen güçlerinin rolü kesin olarak : yeniden düzenleme sürecinin olumsuz yönü olan yoksullukla ve istifa ederlerse kıtlıkla, isyan ederlerse kontrollü katliamla seçilecek sefillere *karşı* hareket edeceklerdi.

Burjuvazinin savunduğu şey kapitalizm yanlısı bile değildi.

123. Henri Guillemin, *'Le Coup du* 2 *Decemhre', Paris,* 1951. [Ed.]

mülkiyetti; liberalizmdi. Ve gruplar liberalizm açısından devletin rolünü oldukça kesin bir biçimde tanımladılar: egemen sınıfın ekonomik faaliyetlerine müdahale etmemek ve işçi sınıfına karşı sürekli baskıcı müdahalede bulunmak. Bu müdahalecilik, yaĢam standardı sabit kaldığı sürece istikrar döneminde neredeyse görünmez olacaktı (en azından buna inanıyorlardı); ancak çalıĢan nüfusun "sayısal olarak yeniden düzenlenmesi" gerekli hale geldiğinde tüm sertliğiyle kendini gösterecekti. Kısacası, gruplar Fransız burjuvazisinin uzlaşmazlığını belirlediler: kapitalist ekonominin, proletaryanın tamamen ekonomik yasaların insafına bırakılmasını gerektirdiğini ve yasaların sertliğini azaltmaya yönelik hiçbir girişimin düşünülmemesi gerektiğini iddia ettiler. Aslında, *Tkey* bunların *ötesine geçti*: o zaman bile kapitalist ekonomi, saf pratik-atıl bir süreç olarak ele alındığında, bunu tam gerektirmiyordu; bunu sadece burjuva seri içinde aşırı eylem gruplarına yol açması ve bunların sınıf konumunu tanımlaması ve *radikalleştirmesi* anlamında gerektiriyordu. Bunlar olmadan sınıf, herhangi bir dizi gibi ekonomik ve sosyal olaylar tarafından koşullandırılmış olarak kalacak ve uzlaşmazlığı yalnızca bir tehlike sinyali olarak ifade edilecekti. Başka *bir* deyişle, *pratikte atıl bir sömürü süreci olarak sınıf*, kendi hükümeti ve kurumları olsa bile (çünkü bunlar kendilerini kendileri için konumlandırabilir ve kısmen ona karşı hareket edebilirlerdi), pasif faaliyetinin etkilerini bir kader olarak (ve nihayetinde, güçler dengesi tersine dönerse, sömürülen sınıf tarafından kendisine verilen bir ceza olarak) tehlikesiyle karşı karşıyaydı – *aksi takdirde*, hem iç gerilimlerden hem de diğer sınıflarla çelişkilerden ortaya çıkan *güvenilmez* baskı grupları, sürekli sorgulanan anlaşmalarda *ortak bir sistematik baskı uygulaması tanımlamadıkça*, ve görevlerin karşılıklı olarak farklılaştırılmasıyla, bunu *yalnızca* yürütme aygıtının ve Meclis'in ekonomik, sosyal ve siyasi kontrolü yoluyla *değil*, aynı zamanda sömürülen sınıflarda şiddetli ve az çok uyumlu tepkilere neden olacak provokasyonlarla (hükümet eylemi yoluyla) ve yürütme üzerindeki kontrollerini sıkılaştırmak ve hükümet eylemini doğrudan eylemle desteklemek amacıyla kendi sınıflarında ve müttefiklerinde ortaya çıkan panik ve diğer seri süreçleri sistematik olarak sömürerek gerçekleştirmeyi taahhüt ettiler.

Eyalet işvereni olan *Diğer,* bunu bilebilir ya da bilmeyebilir ve Belediye başkanı bunu 'siyasi düşüncesine' adapte edemez. Gazetesi bile bunu açıklamayacaktır. Ancak *halükarda,* grubun *pratiğinin* aracı haline geldiği ölçüde, Paris'te ekmek talep eden işçilerle *gerçekten* mücadele ettiği ölçüde, ya da

söyledikleriyle onları mahkum etti, böylece kendisini *katillerden* biri haline getirdi*;* bir O ther olarak Paris'te isyancıların zalimliği hakkında uydurulan iftiraları yaydığı ölçüde ya da 1848'den önce sık sık fısıldanan, ancak Falloux tarafından ayaklanmadan en az bir hafta önce Meclis kürsüsünden aniden ortaya atılan fikri *kabul ettiği* ve her yerde *tekrarladığı* ölçüde ('İşçiler lCl{Y. Atölyeler başarısız oldu çünkü işçilerin *tembelliği* yüzünden başarılı olamadılar'); Kısacası, Kötülük yapmakta özgür olan insan karşıtının bu yeni niteliğini olabildiğince geniş bir alana yaydığı ölçüde, grupların *praksisini* kendi sınıfsal *pratik varlığı* olarak gördü (ya da zekasına ve bölgesindeki ekonomik ve siyasi konumuna bağlı olarak açıkça gördü)*,* ve tersi ve sınıfsal anlamı olarak, eylemsiz başkalıklarının bir mührü olarak- proletaryanın radikal , eğer bir imalatçı olarak özgür faaliyeti devam edecekse ve birikim kapitalizmi çerçevesinde ürünleriyle burjuva toplumunu zenginleştirecekse radikal bir gereklilik olarak keşfetti. Dolayısıyla, ona gelecek tarafından yansıtılan ve bundan böyle tüm faaliyetlerinin anlamı olacak bir anlam vardır: ne yaparsa yapsın, bastırmak *zorundadır*; proletarya Kötüdür ve burjuva sınıfı kendisini yok etmeden onunla uzlaşamaz. Bu burjuva, bir sanayi kaptanı olarak özgür, organik *praksisinde*, grupların radikalizmini soyut bir atalet ve kendi faaliyeti üzerinde aşılamaz, ancak acı çeken bir sınırlama olarak süresiz olarak yeniden yaratacaktır. Bir zamanlar onu baĢka bir yöne sevk eden faaliyet, Şimdi ona hareketsiz bir sınıf görevi olarak görünmektedir: günlük bireysel pratiği olan baskının pasif ama zaman mevcut olan sınırlaması, yeni karıĢıklıkların ortaya çıkması halinde bunun kan dökülmesi için toplumsal bir gereklilik Şeklini alması ihtimalinde yatmaktadır. Bir bakıma, Haziran günleri ona baskı uygulamalarının toplumsal gerçeği olarak imhayı sundu. Bir atölyeyi kapatarak işçileri işten çıkarmak, temel öldürme hakkını dolaylı olarak hayata geçiren egemen bir eylemdi. Marx'ın dediği gibi, işçi elbette burjuva toplumunun sırrıdır; ancak 1848 Fransa'sında burjuva ilk olarak kendisini işçinin sırrı olarak konumlandırdı; ücretli çalışanlarına, onun emriyle yok edilme riskini göze almadan yaşamalarının imkansızlığını ya da yoksulluğa karşı mücadele etmelerinin imkansızlığını yaşamalarının gerekliliği olarak göründü. Böylece em

İşveren ya proletaryayı tamamen insanlık karşıtlığına hapsetmeli ya da proletaryanın onu insanlık karşıtlığının içine atmasına izin vermeliydi. - İşveren bir
katil; böylece işçi bir suçlu oldu.

Dolayısıyla 1848'den sonra işverenler, fiilen işlemedikleri halde kolektif olarak sorumlu oldukları katliamların ilginç bir tarihsel ürünüydü. Şubat Devrimi'nden önce işveren, sömürücü ve baskıcı olabilirlerdi: ancak bir tür ortak yükseliş – inisiyasyon, yeni doğum - onları geri dönülmez bir şekilde bir katiller grubunun aktif üyeleri olarak üretti. Bununla birlikte, katiller var olsa da, grup (eğer olsaydı, tüm sınıf olurdu). Böylece kendi , tamamen yanıltıcı sentetik bir birlik temelinde (yani baskıcı bir baskı *birliği* olarak olay temelinde) kendilerini üreten ve farklılaştıran ani bir farklılaşma olarak algıladılar. Onların sınıfsal varoluşları cinayetle başlatılarak tarihsel hale geldi. Bu inisiyasyon üç farklı yönde gerçekleşti: İşveren egemenin mutlak nesnesiydi ve bu nedenle sınıf-varlığı tüzel bir varlıktı, ancak pasif hakkı bir nesne hakkıydı. İkinci olarak, korkudan çıldırmış ve kana susamış belirsiz Öteki'ydi – tüm cinayet çılgınlığı hiç yaşamamıştı, ama tıpkı Ötekiler'in kendisinde bulduğu gibi o da tüm *d*e buluyordu: başka bir deyişle, Haziran'ın galibi (ve korkak ve katil) olarak tanımlandığı ölçüde burjuvaydı. Son olarak, manipüle edilmiş bir araç olarak, kendi kullanım gerçeğini *(verite d'usage)* işçileri ile olan ilişkilerinin canlı gerçeği olarak görüyordu; bu temelde muhalif ilişkilerin temeli kan dökülmesinde yatıyordu; bu bir mücadele ilişkisiydi ve zorunlu olarak nefretin karşılıklılığını içeriyordu. Ve ezenin nefreti ezilenleri mahkum etti: ve öldürme ya da öldürülme olasılığı gerilimin en uç sınırı haline geldi. Bu nedenle, yüzyılın ikinci yarısında Fransız kapitalistleri ve işçileri arasındaki ilişkileri sadece sermaye ve sömürü süreci açısından değil, aynı zamanda geri dönüp katliamları geri almanın tarihsel imkansızlığı ve dolayısıyla gelecekteki mücadelelerin katı bir şekilde belirlenmesi açısından da açıklamalıyız: eğer toplumsal karışıklıklar yeniden ortaya çıkarsa, bunlar bir kez daha iç savaş ve kanlı çatışma biçimini alacaktır.

Bu durumdan miras kalan yapılar şu şekildeydi
ikinci kuşak işverenler. Ebeveynlerinin aşılmış geçmişi ve gelişmiş, geri döndürülemez sınıf-oluşları onlar için ikircikli bir bağla (içsellik-dışsallık) bağlı oldukları (buna tekrar döneceğiz) *a priori* bir *başlangıç noktası* haline geldi: bu onun başlangıç noktası değil, sınıfının başlangıç noktasıydı; ve bu olumsuzlama herkesin kendi sınıf-oluşuyla ilgili olarak refleksif bir geri çekilmeye izin verdi (çünkü

Bu varlığın artzamanlı ve eşzamanlı bir belirlenim olması arasında bir uyumsuzluk vardır). Ancak yansıma, bir grup ya da birey için olduğu kadar bir sınıf söz konusu olduğunda da, yansıtılan ile yansıtan arasında bir özdeşlik varsayar. Gerçek bölünmenin (örneğin protozoanın yeniden üretiminde görüldüğü gibi) *tam tersidir*: aslında bütünleşme ya da totalizasyon kontrolünü artırmak için *sınırlı* bir *makaspariteyi* yeniden üretmeyi amaçlayan bir içsellik *praksisi* olarak düşünülmelidir. Yansıma, yansıtılanı yansıtana asla vermez, ancak yansıtılanın bir yarı-nesne *olabilir*. Böylece, dıGsallığın yoluyla hafızadan, toplumsal eğitimden ve gündelik deneyimden aGılamaz sınıf-varlığı edinmiG olan yeni iGveren -doğumundan önce sahip olduğu çıkarlar temelinde ve kendisinden önce baGlayan ve kendisinden sonra da devam edecek olan ve bugün ona genel hareketin bir iGlevi olarak yerini veren bir sürecin ıGığında- bu zamansallık karGıtlığı tarafından kendisi için kendisi olarak olduğu yarı-nesneye karGı soyut bir mesafe almaya zorlanır: Zamansal olmayan bir genellik olarak (yani zamansal belirlenimi olmayan bir eylemsizlik olarak) sınıf-oluş, ebeveynlerin davranışları-kaderleri aracılığıyla geri döndürülemez bir şekilde ortaya çıkan bir aciliyet olarak sınıf-oluş ile özdeşleştirilmelidir. Yansıma birleştirici *bir* araçtır; ama aynı zamanda kendisi de birleştirici *praksistir:* özgür pratik organizma onun aracılığıyla senkronik sınıf-oluş ile diyakronik sınıf-oluş arasında bir totalizasyon açısından aracılık eder. Bu, geçmiş varlığın kutsal bir amaç, baskıcı bir panik ve kullanım-gerçeği olarak, hareketsiz, zamansızlaştırılmış sınıf-varlığı tarafından kontrol edilen, yani soyut bir ontolojik şema olarak sentetik bir şekilde yeniden düzenlenmesi için yeterlidir. Elbette bu sentez, olay arketipsel hale geldiği ve işçiler tarafından burjuva cennetinin huzurlu sonsuzluğuna zamansallık ve kötülük sokulduğu ölçüde mitiktir.

Ancak bizim bakış açımıza göre bu önemli bir iç değişikliği beraberinde getirir: düşünümsel totalizasyon sınıf *bilgisi* ile karakterize edilmez

- Sınıf yarı-nesne olduğu için – daha ziyade, *konumlandırılmış* bir *kavrayışın* genel şemalarını ifade eder*;* ve analiz ettiğimiz ilişkiler – *baskı* (tarihsellik, *praksis)* ve *sömürü* (süreç), öldüren ve öldürülenlerin ölümcül mücadelesi (ilişkilerin her zaman tersine dönme olasılığı ışığında) ve rejimde en ufak bir değişikliğe tahammül edememe olarak negatif radikalizm – kavrayışın yönelimleri haline gelir. Baba için bunlar gerçekliğin üç farklı ve indirgenemez düzeyidir. Oğul içinse bunlar operasyonel göstergeler haline gelir

Bunlar her zaman birbirini *tamamlayıcıdır:* çünkü pratikte atıl bir çoğulluğun her sentetik pratik yeniden içselleştirilmesi, her zaman gerçek çokluğu olumsuzlanmış, örgütlenmiş bir çokluk lehine çözme etkisine sahiptir. BaĢka bir deyiĢle, toplumsal *praksis* -ister bir iĢletmede, ister bir grupta ya da bir partide ortaya her zaman saf, pratik diyalektiği içinde değil, onu çok boyutlu bütünlüğü içinde niteleyen ve yorumlayan tikel belirlenimler aracılığıyla anlaĢılmalıdır. Burada uzlaĢma, *kamusal eylemi* hem sınıfın asla teslim olmaması (ya *belirli bir bireyi* terk ederek ya da genel olarak geri çekilerek) mutlak gerekliliğiyle hem de bu iki koĢul sürekli bir baskı *pratiğini* (baskı gruplarının oluĢturulması, egemenin kontrolü ve baskının kamusal güçleri tarafından desteklenen bir toplumsal *pratik* olarak baskı) gerektirdiği ölçüde, egemen sınıf için sürekli bir ölüm geleceği üretme tehdidinde bulunan geri dönülemez geçmiĢle *iliĢkili* olarak *değerlendirmek* anlamına gelir. Böylece katliamlar yeniden içselleştirildiğinde, onları gerçekleştiren kuşak için sahip olmadıkları sentetik bir anlam kazandılar; babaların zamanında kendiliğinden oluşmuş baskı grupları, oğulların düşüncesinde durumun gerektirdiği bir pratik haline geldi. Babaların eylemiyle ortaya çıkan bir kullanım gerçeği olarak geri çekilmenin mutlak reddi, oğullar tarafından çifte atıl bir sınır olarak, yani bir imkansızlık ve bir rehin olarak benimsendi.

Elbette, böylesine bireysel bir düşünme eylemi tamamen ya da kısmen bir grup olarak baskıcı sınıfı oluşturmaktadır. Bunlar, her bir mirasçının fabrikasıyla iliĢkisi aracılığıyla zamansallaĢtırılmıĢ izole operasyonlardı. Ve bunun etkileri olduğunda, pratik düşünceleri 'kitle iletişim araçları' ya da bir gazete makalesi vb. tarafından onlara geri fırlatıldığında, bu her zaman *bir öteki-düşünce* olarak, yani yinelemenin sonsuz uçuşuna yabancılaşmış olarak gerçekleşir. Söz vermeye gelince, imkansızlığı kabul edildiğinden, söz *verilmiş* inancın yapısı grubu ve dolayımlı reci procity'yi varsaydığından, aslında *gerçekten yapılmış* değildir. Herkesin geri çekilmeyi ya da teslim olmayı şiddetle reddetmesi olarak benimsediği kolektif sınıf imkânsızlığının kendisini yarı rehinli bir atalet olarak oluşturduğunu söylemek daha doğru olacaktır. Rehin kimseye verilmemiştir, ancak yarı rehinli yapı, kolektif sınırlamasını içselleştiren bireysel özgürlüğün – rehinli inanç örneğinde olduğu gibi – kendi negatifkaynağı olarak görünmesi gerçeğinde belirgindir. Ancak bu bir bakıma ötekiliği pekiştirir: herhangi bir taviz ölümcül bir gelişmeyi tetikleyebileceğinden, herkes O ther'de tehdit altındadır: öfkeyle, bir işverenin (başka bir sektörde ve

başka bir alan) bir noktada işçilerinin taleplerine teslim olmuştur. Tersine, onları Öteki olarak *da* reddeder, çünkü Ötekilerin kaderi onun şahsında ve *pratiğinde* tehdit altındadır. Burjuva (ya da üretici) serinin formülü haline gelir, Öteki başka bir yerde hareket eder.

(ii) On Dokuzuncu Yüzyılın Sonlarında Burjuva 'Saygınlığı'

Ancak bir tür bütünleşme meydana gelmiştir: burjuvazi bir sınıf olarak kendisinin farkına varmıştır. Bu, sınıfın sadece Öteki-Olan olduğu ve her Öteki'nin *praksisinin*, benimsediği ve benimsediğini iddia ettiği sınırlamalar aracılığıyla, onu sergilediği ve üstlendiği her şeyin anlamlandırma zorunluluğu ve her Öteki'nin yaptıklarını bir norm olarak onun için gerçekleştirdiği anlamına gelir. Dahası, her *praksisin* sınırlandırılması ve normu olarak sınıf, *total praksis* (herkesin geçmişin değiştirilemezliğini ve her gerçek ve mevcut pratiğin dolayımıyla ulaşılması gereken amaç haline gelen kullanım-gerçeğini eşzamanlı olarak yeniden içselleştirmesi) biçiminde her ekonomik ve toplumsal eylemin anlaşılabilirliği haline gelir. Bu, her kapitalistin, tarihsellik olarak baskı (geçmiş-gelecek *[passe-avenir])* ve bir süreç olarak sömürü (şimdiki ve daha sonraki şimdiki zamanların öngörüsü) temelinde her operasyonun (kendisinin ve Ötekinin) bireysel, pratik kavrayışına sahip olduğu anlamına gelir. Böylece, diğer üretici ne yaparsa yapsın, bunu hemen bilir, çünkü O *da* teslim *olmanın* aGılamaz bir reddi temelinde hareket eder: *ona haksızlık eder* ve eğer Öteki'*nin* eylemi kendi bireyselliği içinde Tarih'in gerektirdiği baskıcı *praksisi* gerçekleGtirirse, tanıyacaktır – *orada kendi* eylemi *olacaktır.* Bu düzeyde, elbette, baskıcı *praksis* kendi tikelliği içinde çeGitli biçimlerde ve farklı eylemler aracılığıyla ifade edilir: değiGkenlik ortamında (pazarların, yaGanacak yerin, giysilerin, toplumsal "iliGkilerin" ve yaGam tarzının seçimi) gerçekleGtirildikleri ölçüde hala bireysel eylemlerin .

Yüzyılın ikinci yarısında burjuvazinin hayata karşı püriten bir tutumu vardı ve bunun anlamı hemen baskıcıydı: *saygınlık (ayrım).* Saygıdeğer adam (üstler tarafından) bir *seçim* nesnesidir: sınıf işbirliğiyle işe alınan (ya da sürekli onaylanarak sınıfında tutulan) bir bireydir. Ama *doğuştan* değil

(aslında bir burjuva, bir burjuvanın oğlu olsa bile). Aristokrasi ayrıcalıklarını doğadan ve doğumdan alıyordu. Ancak 'demokratik' kapitalist dünyada Doğa evrenselliği temsil eder, bu da *ilk bakışta* işçinin de tıpkı burjuva gibi bir insan olduğu anlamına gelir. Saygınlık doğaya karşıdır: burjuva ihtiyaçlarını bastırarak *saygın (distingue)* olur. Aslında onları kısmen tatmin ederek kısmen de gizleyerek (ve bazen de belli bir çilecilik sergileyerek) bastırır: bedeni üzerinde ihtiyaçsızlık adına bir diktatörlük uygular; başka bir deyişle, Doğa üzerinde bir kültür diktatörlüğü. Giysileri *kısıtlayıcıdır* (korseler, sert yakalar, silindir şapkalar,
); *ağırbaşlılığının* reklamını yapar (genç hanımlar yemeğe çıktıklarında önceden yemek yerler, böylece toplum içinde oruç tutabilirler) ve karısı *soğukkanlılığını* gizlemez. Bedene yönelik bu sürekli şiddet (göre gerçek ya da hayali olabilir: esas olan
kamusal olmalıdır), evrensellik olduğu ölçüde, yani gelişimini yöneten biyolojik yasalar ve özellikle de onun karakteristiği olan ihtiyaçlar aracılığıyla, bizzat ezilenin ezen içindeki varlığı olduğu ölçüde, onu ezme ve olumsuzlama girişimidir. ĠĢveren, ihtiyaçları doğrultusunda özgürlüğünü kullanarak kendisini iĢçilerden *ayırır*. Ancak bu özgürlük, onları istediği zaman tatmin etmenin gerçek bir olasılığı olarak, kamuya sergilemek istediği şey değildir; ve bunu aslında ona dayanan başka bir güçle gizler: bu ihtiyaçları yadsımanın sözde gücü.124 Şimdi bu *praksis* baskıcıydı: ilk olarak, burjuvazinin sömürülenlerle ilişkili olarak O ther-Being'lerini onaylamasını sağladı; kendilerini eylem ve düşünceyle tanımladılar; doğası olmayan kültürlerdi: saygınlık burjuva kıymetliliğidir *(preciosire)*. Ve kıymetlilik her zaman özel ortamlarda, egemen sınıfın sorgulanabilir ayrıcalıklarını üyelerinin tek, ex quisite bir niteliğine dayandırmayı amaçlayan bir pratikler bütünüdür. İkinci olarak, herkesin uygulaması gereken özdenetim, işçileri üzerindeki denetiminin bir gerekçesi olarak hizmet eder ('Başkalarına olduğu kadar kendine de sert'); eğer kendi bedeninde et ve ihtiyacı yok etmişse, bunu talep etme hakkına sahiptir ve

124. *Saygınlığın* (on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısındaki burjuva yaĢam tarzının) bir sahtekarlık olduğunu iddia : bazı iĢverenler gerçekten hümanist bir püritanizm uyguluyor ve ihtiyaçlarının asgari düzeyde karĢılanmasına izin veriyor olabilirler. Ancak unutulmamalıdır ki, çilecilik ve düzenlilik sorunu ancak bu ihtiyaçların karşılanması için bol ve kalıcı bir güvence veren bir ekonomik durumda var olabilirdi. Çileci, yalnızca kendi özgür iradesiyle yoksul olacak kadar zengin olan kişidir.

işçiler de benzer pratikler gerektirmektedir. Son olarak, daha doğrudan ve kurucu bir şekilde, toplumsal baskı eyleminin kendisi burada tüm anlamlarıyla birlikte tekrarlanmaktadır: kendi bedeninin evrenselliğini sayısız kısıtlamaya tabi tuttuğunda gerçekten işçileri ezmektedir; kendi içinde yok ya da *yapay* olarak üretilmiş tikellikler altında gizlediği evrensel sınıf olarak işçidir; ve burada *bedeninin* isyanları olarak yorgunluğa, soğuğa ve açlığa karşı uyguladığı, işçilerin açlığa, soğuğa, yorgunluğa vb. karşı *isyanının* temsilidir.

Ancak burada bizi ilgilendiren, bu yaşam tarzının ve tarihinin (birikim sermayesinin *[capital d'accumulationD]* genişlemesiyle birlikte faydacı hümanizmden püriten hümanizme geçiş) 1880 civarındaki dönemde üst burjuvazideki (ve orta sınıfların üst katmanlarındaki) evrenselliği kadar betimlenmesi değildir. Bu pratiğin varlığı ve ortaya çıkış biçimi hakkında nasıl düşünmeliyiz? Kamusal bir tavır olarak saygınlık ile bunun anlamı (işçinin işveren tarafından ezilmesini, doğanın kültür tarafından ezilmesine dayandırdığı ölçüde, ezen tarafından kendisine karşı özgürce kullanılan baskı) arasındaki ilişkiyi nasıl kurabiliriz? *Bugün* bu anlamı geçen yüzyılın diyakronik bir toplamı üzerinden gören sadece biz miyiz? Yoksa 'saygınlar' bunu kendilerine özgü pratiklerinin ortak ötesi olarak mı gördüler? *Mirasçı* söz konusu *olduğunda,* bu iki soruya yanıt vermek kolaydır. İlk olarak, saygınlık hem bireysel *praksis* hem de seriliktir: kendini seriliğe yabancılaştıran bireysel *praksis* ve tersine, herkesin bireysel yaratımında seriliğin gerçekleşmesi. Belirli bir bireyin saygınlığı, aslında, yalnızca Öteki tarafından ve Öteki için var olabilir: söz konusu olan kamusal görünümdür (ki o dönemde buna genellikle çok yetersiz kişisel hijyen eşlik ediyordu) ve kişi saygın olanlar aracılığıyla saygın hale gelir (bu görünüm kesinlikle ezilenlere yönelik değildi). Ancak bu karşılıklılık bir kaçış karşılıklılığıydı, çünkü saygınlık hiçbir zaman tek başına kendinden tek başına Ötekine (ya da *tam tersi)* gelmezdi*;* her zaman herkese Öteki aracılığıyla, Ötekilerden gelirdi.

- Öteki olarak benden ve Ötekiler tarafından saygı duyulan komşumdan. Nihayetinde, kişi Öteki'nin saygınlığında başka bir yerde saygındır ve modalar, kişinin belirli hazır şemalara seri uygunluk olarak asgari bir saygınlık kazanmasını sağlayan basitçe 'öteki-yönlendirmelerdir'.

Eğer saygınlık üzerine tarihsel bir çalışma yapılmaya kalkışılsaydı, yapılacak ilk şey saygınlığın kökenlerini, saygınlık sahibi kişilerin bireysel faaliyetlerine kadar uzatmak olurdu.

Belirli mirasçılar, aslında yalnızca sermayenin birikim dönemindeki evriminin oluşturduğu maddi koşullar temelinde değil, *aynı zamanda* sınıf varlığının kalıtsal bir varlık olmasından kaynaklanan sınıf içindeki dönüşümler temelinde. Bu açıdan bakıldığında, saygınlığı, egemen sınıfın üretken olmayan meslekleri çoğaltmasını sağlayan ve üreticinin ekonomik özgürlüğünü getiren (giderek daha fazla mar ket arasında seçim yapmasını sağlayan) toplumsal (burjuva) zenginliğin artışıyla ilişkilendirirdim. Ancak, her şeyden önce, bunu doğrudan doğruya, sömürülen sınıflara karşı kendi miras haklarını savunmak ve eski sınıfların sözde doğuştan haklarını inkar etmek isteyen mirasçılar tarafından tasarlanan bir uygulama olarak görürdüm.

egemen sınıflar. Mirasçılar aslında sahip olduklarıyla gurur duyamazlardı. (*doğmamışlardır)* ya da liyakatlerine (toplum o zaman teknik mezunları tercih edeceğinden*)*. Hakları, doğum olan bir liyakate ve liyakat olan bir doğuma, yani sınıfın onları babalarının görevlerinde tutmasını haklı çıkaracak kazanılmamış bir liyakate dayanmak zorundaydı. Ancak dolaysız, ayırt edici liyakatlerini, sınıf varlıklarının olduğu hale geldiği tarihsel durumda bulmak zorundaydılar: önceki baskı ve imha ile meşrulaştırılan ve kendisini pratik-atıl bir süreç olarak sömürüye hizmet etmenin tek olası yolu olarak konumlandıran sistematik baskı. Bunun dışında, varisler burjuva militarizminden, basitçe karların mümkün olan en büyük payını makinelere yeniden yatırma ihtiyacına dayanan o sözde ahlaktan uzak değillerdi. Babalarının sertliği, daha sert yaşama fırsatına sahip olmalarına rağmen, yaşam tarzlarında devam etti. Böylece saygınlığın özgür bireysel *pratiği*, hareketi içinde kolayca algılanabilir: yeni özgürlük (mal sahibinin üretken olmayan tüketimini arttırma özgürlüğü), babadan kalma kemer sıkma politikasının özgürce yeniden uygulanmasının temeli olacaktır. Babaları ve büyükbabaları için bu kemer sıkma gerekli bir *araçtı;* ekonomik gerekliliğin yokluğunda yeniden benimsenerek bir *erdem* haline geldi ama aynı zamanda doğaya karşı bir doğa olarak, *praksise* dönüşmüş bir aile *varlığı* olarak benimsendi ve tepkiselleştirildi. Ve bu özdenetim derhal işçiler üzerinde bir kontrole dönüştü: işverenin kendi yaşam standartları aşılamaz bir eşik haline geldi ve farklı ücret seviyelerindeki çeşitli yaşam standartlarını belirledi. Yani bu *bireysel bir yaratım*, özgür bir uygulamaydı. Durum bunu öngörüyor ve gerektiriyordu; eğer verili olanın dışına çıkılırsa kendi kendini baskılayan bir kemer sıkmaya varılacaktı. Nihayetinde, her şey tersine döndü: özgür kemer sıkma, babalarının mülkleri üzerindeki haklarının temeli haline geldi. Babaları onları reddetmişti.

Böylece oğulları püriten hümanizmi özgürce benimseyebilecekti. Saygınlık, varisin mirasını meşrulaştırıyordu.

Bu basit ve gerekli uygulamanın bour geoisie'nin birkaç örnek liderinden mi yoksa sayısız yerel yenilikten mi genelleştirildiği bizim amaçlarımız açısından önemsizdir: bu soruyu yalnızca Tarih ve tarihsel araştırma çözebilir. Önemli olan onların *pratiğinin* derhal yabancılaşmış olmasıdır. Seri akıl olarak *saygınlık*, ötekinin diktatörlüğüne dönüştü. İlk başta, *I* bedenimi eziyordu; bu, bedenimin tüm Ötekiler tarafından ezilmesine dönüştü. Özgür yenilik, taklit yoluyla yayılıp serileştirildikten sonra klişeye dönüştü.

Saygınlık herkesin içinde oldu tüm sınıfın miras hakkı. Bireysel *praksis*, bireyi haklı çıkarmayı amaçlıyordu.

miras. Ancak bu haklılaştırma bütün olarak sınıfı kapsıyordu, çünkü mirasçının tapu senetlerini göstermesi gereken sınıftı. Böylece bir bütün olarak sınıf, her birinin Diğerleri tarafından aklanması olarak, sonsuza doğru bir geçişle (kabul edilmek isteyen her mirasçı tarafından zaten gerçekleştirilmiştir), mirasçı nesil olarak kendini aklama iddiasında bulunmuştur. BaGka bir deyiGle, her birinin herkes tarafından meGrulaGtırılması, herkesin meGrulaGtırılması sorununu gündeme getirir; ancak bu meGrulaGtırma totalleGtirici değildir: tanımı gereği, sonsuz Öteki'yi (burjuva mirasçı) serileGtirilmiG meGrulaGtırmanın hedefi haline getirir.

Artık bizi derinden ilgilendiren ikinci sorumuzu sorabiliriz: Saygınlık bir pratikte atıl hale geldiğinde, günlük praksisinin her alanında atıl bir sınır ve seri bağımlılığının bir göstergesi haline geldiğinde, saygın birey toplumsal hala babası için bir kullanım-gerçeği olan şeyin bir belirlenimi olarak görebilir mi? Gerçekte yalnızca yinelenerek yabancılaşmış bireysel bir etkinlik olan şeyi, politik bir gruplaşma olarak düşünülen sınıfının tekil eylemi olarak yorumlayabilir mi? Cevap konusunda hiçbir Güphe yoktur: bunu yapabilir ve dahası, bunu yapmaktan kendini alıkoyamaz. Baskı gruplarının bütüncülleGtirici pratiği, düGünerek yeniden benimsendiğinde, onun kavrayıGının *hareketsiz sınırlaması ve yol gösterici Geması* haline gelir; bu da *onun* tüm sınıf pratiğini– ve dolayısıyla tüm pasif serilik faaliyetini – hem tekrarlayan kaçıGta (az önce gördüğümüz gibi) hem de örgütlü baskının bir taktiği olarak - kavraması anlamına gelir. Aynı zamanda giysilerini ve davranışlarını da kavrayabilmelidir.

Tekrarlayan başkalığın dayattığı 'saygınlık', dönüşmemişlik açısından sınıf totalizasyonunun örgütlü pratiğinin cendere altına alınabilir, katılaşmış anlamlandırmasıdır. Bu uygulama doğrudan düşman sınıfa karşı baskıya dönüşmez: daha ziyade, tekrarlayan bir yasal kutsama eylemidir. Fakat

Sınıf totalizasyonunun pratik birliği olan hareketsiz sınırlama onu her Ģeyi radikalizm (bir sınıf-özneyi totalize eden ve diğer sınıfı nesnesi olarak totalize uzlaĢmazlık) terimleriyle yorumlamaya zorladığı ölçüde, her saygın tutum (ister kendisininki Ötekininki olsun) burjuva sınıfı tarafından iĢçi sınıfının radikal, baskıcı bir olumsuzlaması olarak görülür. Bu tür herhangi bir tutumda, sınıfının kendisini kültür totalize ettiğini ve işçileri kendisinden uzak tuttuğu hareketin ta kendisinde fiziksel bedenleri reddettiğini görür. Ve böyle bir tutumda, şu toplam belirlenimi keşfeder ve üretir: bedenim sadece işçilerimden biridir ve işçilerimin her biri bir bedenden fazlası değildir.

Daha fazla alıntı ve belge vermek kolay olurdu, ancak anlamsız olurdu: herhangi bir bildiri okunduğunda (ister Meclis'te, ister bir gazetede, ister bir işveren toplantısında veya geçici literatürde olsun) her burjuvanın saygınlığını sınıf baskısı için yasal bir temel ve radikalleşmenin bir iç taktiği olarak kullandığı açıktır. Burada artzamanlı ve eşzamanlı totalizasyon arasındaki fark, artzamanlı totalizasyonun, bugün çok farklı mücadele yöntemleriyle kapitalizmin ve sınıfların gelişen bir evriminde yer , saygın *varlığın* anlamını kısmi bir an ve gerçeği mücadelenin sonraki gelişmelerinde yatan bir *yoksunluk* olarak görmesi gerçeğinde yatmaktadır. Bu anlamlandırma böylece negatif, hareketsiz bir özerklik kazanır ve çözüleceği bir an içinde gerçek yerini bulmadan önce nesnel bir mistifikasyon haline gelir. Ancak burada aslında var olmayan ve herkes tarafından sahte bir geçmiş birliği (yeniden doğuş) temelinde gerçekleştirilen eşzamanlı totalizasyon, eylemin (her saygın pratikte) kendisini kendisi için bile konumlandırmadan, pozitif bir çokluk olarak ve her pratik anın totalleştirici ötesi olarak örtük bir şekilde ifade edilir. Saygınlık törenlerinin ciddiyeti, eğer her kutlayanın her jesti sınıfın kendini haklı bir baskı olarak totalleĢtirmesinin formüle edilmemiĢ ötesi ıĢığında gerçekleĢtirdiğini düĢünmeseydik, bile olmazdı. Ama aslında, bu tür törenler *(salonlar*, akşam yemeği partileri, vb.) asla gruplar tarafından *üretilmez*: onların yerini yineleme yoluyla geçici atomizasyon **alır** – balolar, resepsiyonlar *ve 'suareler'* – sadece kolektifler. Ancak bu kolektiflerdeki her bir öteki, ayrılmaz bir parçası olduğu döngüsel tekrarı, totalizasyon olarak sınıf *praksisinin* geçici olarak seri bir cisimleşmesi olarak görür.

Saygınlık örneği daha ileri gitmemizi ve şunları tanımlamamızı sağlar

'Ruh' kelimesinin tinselci çağrışımlarından arındırılması ve böylece sadece dolaşımı için bir araç anlamına gelmesi koşuluyla, *nesnel sınıf ruhu* olarak adlandırılabilecek şey. Ve saygınlık gibi genel bir pratik aynı anda hem *exis* hem de *praxis*'tir– onu fiilen üreten hareketin içindeki herkes tarafından (basit bir öte olarak anlamlandırılması *kendisinden önce gelen)* toplam bir eylemin belirli bir anı olarak *kavrandığı* ölçüde, bu toplam eylem herkesin hareketsiz 'si olarak var olur ve aşılamazlığı herkeste ortak olarak görünür. Ancak bu, bu seri varlıktan kaçındığı anlamına gelmez: hareketsiz bir belirlenim, total bir biçim alsa bile, bir topluluk üretemez; *praksisin* gerçek birlikleri olarak anlamlar üreten, serinin ortak çözülmesidir. Ancak serileşmesi yapısını değiştirmez, çünkü tüm faaliyetin (ister özgür ve bireysel ister pasif olsun) hareketsiz ötesi olarak bütünlüğün işaretinden başka bir şey değildir. Ve , yinelemenin aĢkınlığında, kendisini burjuva olan sonsuz Öteki'nin pratiklerinin *diğer bütünlüğü* olarak sunar. Seri ve total arasındaki bu karşıtlığın etkisi, basitçe, tüm referansların çifte ötesi olarak başkalığın birliğinde çelişkili bir gerilim yaratmasıdır. Ve anlamlandırma-totalite hala her *pratiğin* aĢılamaz ötesi olduğu için, saygınlık adamının onunla iliĢkilendirdiği sadece saygınlığın genel *pratiği* (ya da *varlığı)* değil, aynı zamanda her diğer bireysel *praksis*, her küçük yenilik ve her eklemedir (örneğin giyimde*)*.

Bu geçici yaratımlar ve hızlı olaylar kendi başlarına genelleştirilmiş pratiğe ve bunun aracılığıyla da tam anlamlarını sağlayan bütünlük-sınırlamaya gönderme yapar. Bu düzeyde ve seri bakış açısından, yeniliğin burada ya da orada ortaya çıkması, şu ya da bu atfedilmesi hiç önemli değildir, çünkü her zaman *Öteki* tarafından *başka bir yerde* yaratılmış olacaktır. Belirli 'ifadeler' ortaya çıkabilir ve her *Öteki* tarafından, onları Ötekilerden aldığı ölçüde, bir dönem kullanılabilir; ya da daha doğrusu – söylediğim gibi– hareket etmezler, ama her Ötekinin atıfta bulunduğu yinelenme indisleridirler; belirli bir yürüyüş benimsenir – hiç kimse tarafından; herkes benimser ve sonra terk edilir; belirli bir ressam ya da aktör bir dönem moda olur ve sonra unutulur. Bu küçük seri olayların her biri, görünürdeki belirsizliğinin altında elbette katı bir şekilde koşullandırılmıştır – 'çok satanlar' ya da bazı etkinliklerle karakterize edilen, dolaylı olarak tüm seride yabancılaşan, coşku nesneleri haline gelen ve sonra kaybolan kişilikler gibi. Burada önemli olan nokta, herkesin bu tezahürlerin her birini aşılamaz olanla ilişkilendirmesidir

temel anlamı olarak bütünselliğin tikel bir gerçekleGtirilmesidir. Ve bir anlamda bu yanlıG değildir, çünkü bu nesneleri ya da eylemleri üretenler bunu zaten bu bütünlük tarafından kutuplaGtırılmıG bir ortamda yapmıGlardır ki bu da açıktır ki sınıfın Öteki'nin radikal olumsuzlaması haline gelmesidir. Böylece herkesin tüm ürünlere ve tezahürlere nüfuz edebilme yeteneği, Öteki'ortamında, kavrayışın pratiğe uyarlanması olarak ortaya çıkar.

Elbette nesne öteki olarak üretilir (seri düşünme yoluyla Ötekilerin beğenisini tahmin etme ya da belirleme girişimleri) ve herkes onu Ötekileri memnun edip etmediği açısından ve kendini onlar gibi Öteki yapmak için değerlendirdiğinden öteki olarak kavranır ve değerlendirilir. Bu, pratik olarak anlamanın yapısının değişmeden kaldığı, ancak bu pratiğin bir *ötekileştirme* haline geldiği anlamına gelir.*125* Ancak *buradaki ötekilik* basitçe sınıfsal-oluştur: böylece kişi verili bir resmi ya da kitabı bir *burjuva olarak* anlar. Bu şekilde, sınıf pratiği (atıl öte) yeniden teyit edilir ve kavranan nesne, biri ile arasındaki somut dolayımdır. Sonuç iletişim değildir ve *asla* : iletişim kuracak hiçbir şey yoktur, çünkü herkeste aynı anlayış mevcuttur. Aksine, her sınıf olayı herkes için döngüsel, değişken bir geçirgenliğe sahiptir ve her sınıf 'modu' bir *çözünürlüğe* sahiptir. Bu sınıf-özü, elbette, diğer sınıf için herhangi bir yaGam olasılığının totalleGtirici reddinin ataletidir; ancak her olayın (örneğin, Haziran 1848 ile yüzyılın sonu arasında Kilise'nin artan etkisi) bu sınırlama içinde gerçekleGmesi ve sınırlama içinde radikalleGmesi, burjuva olayına özgü bir tür gerilim olduğu anlamına gelir:

125. Bu öteki-kavrayışı, Öteki'nin ile karıştırılmamalıdır. İkincisi, doğrudan olduğunda, Öteki'ni aynı olarak kavrar. Bir eylemi kavrarım çünkü onu gerçekleştirir ya da yeniden canlandırırım. Karışıklıklar ortaya çıkabilir, özellikle de kavrayışımızı bir duruma veya geçmişe dayandırmaya çalıştığımızda bize yabancı olan. Ama her halükarda, eğer kendimi kavrayarak Öteki yapıyorsam, bu onu kendime dönüştürmek içindir. Buna karşın öteki-anlama dolaylıdır: kişi nesneyi ya da eylemi bir öteki olarak kavramaya çalışmaz. ne de *onları kavrayan Ötekinin* eylemlerini kavramaya çalışır (bir öğrencinin neden hata yaptığını bulmaya çalışan öğretmenin yapabileceği gibi). Kişinin kavramaya çalıştığı şey yeni mani festivalidir; ancak kişi bunu onu kavramış olan Diğerleri aracılığıyla ve onların kavrama sürecini yeniden canlandırarak yapmak ister. Aslında, pratik hareket hala özgür bir işlemdir, ancak seriye yabancılaştığım ölçüde, sınırları nesneden ziyade Ötekinden gelir.

İster *praksis* ister süreç olarak olsun, aslında kendi içsel olumlama gücünü, pratik etkinliğini temsil eden bir sınırlamaya doğru kendini iterek yaşanır, üretilir ve tamamlanır. Ve bu olay zorunlu olarak başka bir yerde olduğu ve *burayı başka* bir yere dönüştüreceği için (oysa gerçek, pratik bir totalizasyon her şeyi yerel olay a *burada),* eylemsiz bütünlük - seri-oluşun bir bağıntısı olarak- olayın bir radikalleşme indeksi olarak her başka yer ile her *burası* arasındaki eşdeğerlikte (her buranın her başka yerde çözülmesinde) herkes *tarafından* Öteki olarak (aslında metaların, paranın ve insanların dolaşımı *tarafından* üretilen) homojen bir döngüsellik ortamının belirlenimi haline gelir. *I* radikalleştirici bir aşkınlık içinde yeniden benimsediğim ölçüde başka bir yerde gerçekleştirilen bir eylemin yazarı gelirim. Bu tür *bir öteki-kavrayışı* aslında kendine özgüdür: kavranan olgunun, bu olgunun bir tür 'üçüncü tür' bilgisine doğru aşılması (aslında bu bilgi-hırsı, aşkın Öteki'nin reddi olarak baskıya indirgenebilir) ve dolayısıyla kavrayan bireyin sınıf-tümelliğine (bu bütünlük eski bir cinayetin mirasıdır) üyeliğe doğru aşılması olarak ortaya çıkar.

Eğer bu *rru-lieu* (atıl totalizasyon) çalışmasını genişletecek olursak başkalıkta uçuşu belirleme), araştırmamızın pratik-atıl düzeyinde seri düşünce hakkında yaptığım çeşitli açıklamalara atıfta bulunacağım. Burada gözlemlenmesi gereken tek şey, böyle bir düşüncenin belirli *bir hakikati* içerdiğidir. Gerçekte, radikalizmin birliği, başkalık ortamında var olsa da, eylemin ya da olayın üreticilerinin (doğrudan sorumlu olanların) kendi bireysel pratiklerini ve pasif etkinliklerini, diğer tanıkların (dolaylı olarak sorumlu olanların) bu aşkınlığı kavrayış içinde gerçekleştirdikleri ölçüde tamamen aştıklarını ima eder. Mirasçıların diziselliğinde, kavrama ve üretim birbirinden ayrılamaz; özellikle de üretim sıklıkla yeniden üretimi içerdiğinden. İnsanların özellikle 871'den sonra (Haziran katliamlarından sonra 126 Falloux yasasını hatırlamamız gerekse de) Kilise'ye nasıl yöneldiğinden daha önce bahsettiğimiz için, Thiers'den Maurras'a kadar hareketin anlamını alaycı bir şekilde dile getiren birkaç grup ya da bireyin her zaman var olduğunu fark etmek önemlidir: halk için bir din. Ayrıca bu anlam sınırlamasının (sürdürme yoluyla baskı) da fark edilmesi gerekir.

126. Devlet fonlarının Kilise okullarına verilmesine izin veren 18 Mart 50 tarihli bir yasa, adını yazarı Alfred Frederic, Comte de Falloux'dan (18 11 -86) almıştır. [Ed.)

halkı batıl inançlara ve cehalete sürüklemek) burjuva sınıfının tamamına iletildi. Aslında *Waterloo'dan beri*, Chateaubriand'dan başlayarak türlü yazıda mevcuttu. Böylece, hareketsiz ve eski bir gölge olarak, başka *yerlerde Başkaları* (örneğin askeri baskıyı desteklemekten sorumlu olan rahip) *tarafından* yerine getirilmesi gereken görevlerin bir referans noktası da başka bir deyişle (Platoncu anlamda) bir İdea haline geldi. Ama aynı zamanda herkes, *Öteki* olarak, bu İdea'yı kavradığı hareketin aracı haline geldi: Kiliseye *yardım* etti. Yerel temsilcilerine hediyeler verdi ve bir hükümet gibi onların güçlerini oluşturmaya çalıştı. Normalde bu, üreticinin kendisi Hıristiyan olmadıkça (Makyavelizmle suçlanmamak için) imkansızdı; BaÇka bir deyiÇle, hükümdarın eylemi ve yarı-resmi bildirilerden anladığı, hem proletaryanın burjuvaziyi değiÇtirmekten *kaçınmak için* rahipler tarafından değiÇtirilmesi gerektiği hem de burjuvazinin kendisini değiÇtirmedikçe değiÇimden kaçınamayacağı ve rahibin yeni otoritesini (seri) HıristiyanlaÇma hareketinin içinde çözülmesine ve farklı bir tekerrürün (inancın) ortaya çıkmasına dayandırmasıydı. için bu kavrayış alaycıydı; ve herkes için alaycı olabilirdi, çünkü alaycı anlamı, alınan ya da planlanan önlemler ile onları yönlendiren eylemsiz bir olumsuzlama olarak bütüncül anlam arasında basit, *doğrudan* bir bağlantı olarak zaten mevcuttu. Ancak *şekilde, herkes tarafından* sinizmden uzak bir *şekilde* de yaşanabilir: bu tamamen özel koşullara bağlıdır. İnsanlar için bir dine duyulan ihtiyaç, bireysel hayal kırıklığı, endişe vb. duygularla bağlantılı olabilir. Bu durumda ihtiyaç, insanın bir dine olan ihtiyacı haline gelecektir. Ancak bu evrenselleÇtirme içinde Hıristiyan burjuva, inancın sınıfsal faydasını *pek de* farklı olmayan Çekilde yeniden ileri sürecektir: aynı zamanda inançlı olan iÇçi bütünleÇmiÇtir ve cennete olan inancı, dünyevi varlığının kibirini telafi etmektedir; alt sınıflara ateizmi bulaÇtıran kötü insanlar sadece Tanrı'yı gücendirmekle kalmamıÇ, aynı zamanda zorunlu olarak iÇçileri iÇverenlerle karÇı karÇıya getirmiÇlerdir.

Ondokuzuncu yüzyılda bu türden bir üretim yapmanın ne kadar kolay olduğunu görmek için Bir anlamdan diğerine geçişte, soruyu ortaya atan ilk metinlerden birini okumak yeterlidir: Alfred de Musset'nin *Con fossion d'un enfont du siecle.* Burjuva Devrimi'ne Fransa'yı Hıristiyanlıktan arındırdığı için saldırır: bu Hıristiyanlıktan arındırmayı çağın hastalığının (yani burjuva devriminin) ana faktörlerinden biri olarak görür.

hastalık, kendi endişesi) ve aynı zamanda hem yoksulların haklarına hem de sosyal düzene bir saldırı olarak; yoksullar, hak edenlere sonsuz bir mutluluk vaat eden bir sahip olma hakkına . Eğer bu inançtan bırakılırlarsa, toplumu kurtarmak için bastırılması gereken korkunç düzensizlikler ortaya çıkacaktı. Ancak Musset, sömürülenlerin tek hakkı *bu inancı,* dini hakikatin gerçek bir ifşası olarak mı görüyordu, yoksa onu sinizme çok olan, yok edilmemesi gereken bir yanılsama olarak mı? Alfred de Musset seçim yapmadı: ateistlere haklı oldukları için kızdı ve Tanrı' da onları haklı çıkardığı için kızdı; kendi hayatının tükenişi ile işçilerin isyanları arasında bir eşitlik gördü: Kilise gücünü yeniden kazanırsa her ikisi de yok olacaktı. Bu *orta* konum, belirli bir dönüşümün ya da bireysel eylemin *sınıfsal anlamının* tam olarak kavranmasını içeriyordu. Bir andan diğerine ve tek bir bireyde, ya saf bir izolasyon mistisizmine (bir an için) ya da bireyin kendisine karşı bir olumsuzluğa (Musset'etilizmi kısmen 'Tanrı'yı kaybetmesinden' kaynaklanıyordu) ya da Makyavelci bir sinizme dönüşebilir: hepsi de yoksulları mistisize etmek uğruna. Ancak nesnel sınıf ruhunun tüm bu biçimleri, insanları inanmaya zorlamak için aynı kararlılığı içerdikleri için eşdeğerdir; ve hiçbiri – en azından Makyavelist olanı – pratiklerin anlamlandırma-sınırlama ilişkisini saflığıyla ifade eden ayrıcalıklı biçim olduğunu iddia edemez: aslında, bu ilişki *her yerde* var olduğundan, tüm pratik gerçekleşmeleri eşdeğerdir. Başka bir deyişle, 'halk için din+-> baskı pratiği' ilişkisi hemen verilir, ancak belirsiz bir aşkınlığın basit yönelimi olarak; bunlardan ya da diğeri kendisini baskının dini aracı olarak daha etkili kadar belirlenimler *a priori* olarak eşdeğer olacaktır. Mirasçıların bu kavrayışının onları baskıyı sürdürmeyi amaçlayan her *grup* uygulamasına açık hale getirmesi şaşırtıcı değildir. Aslında bunun kökeni, varisler tarafından özgürlüklerine özgür bir sınırlama olarak yeniden ölçüde, bir önceki neslin *kullanım-gerçeğinde* yatmaktadır. Ve bu kullanım-gerçeği, baskı grupları (ve muhtemelen egemen) tarafından diğer yönü aracılığıyla zaten kavranmıştı. Bir bütünlük-sınırlama olarak ele alındığında (sınıf yükümlülükleri, herkesin ötekine karşı görevi olarak muhalefet, vb), topluluk caydırıcılığı pratik bir topluluğun sınıf eyleminde yatar. Ve ortak eylemin kavranması yoluyla, öteki serilik içinde ortak bir birey olarak belirlenir. Bu atıl belirlenim, ötekinden

Dışarıda, statüsünü değiştirmez, ancak grubun *praksisini* yeniden içselleştirdiği ölçüde (onu Öteki olarak kendi haline getirerek) ortaklaşa sorumlu olarak kendini başkalık içinde oluşturur. Aslında nesnel sınıf ruhunun kendisini bir akım biçiminde tanımladığını gördük; ancak bu durumda kökeni sonsuzluktaydı. Ancak bu yeni deneyimde, serilik gruplar tarafından manipüle edilir, yani öteki tarafından yönlendirilir. İki nesil arasındaki fark, mirasçıların bu öteki-yönelimin bilincinde olmaları ve (kendileri ve Diğerleri üzerinde hareket ederek) onun faili oldukları ölçüde onu *kavramalarıdır*.

ġimdi mirasçıların pratiği olarak Fransız Malthusçuluğuna dönersek, sorunun tüm kavrayabiliriz. Bu pratiğin, kısmen farklı üretim gruplarında ve kısmen de serilikle gerçekleĢtirilirken, nasıl olup da tüm aktörler tarafından kavranan ortak bir anlama sahip olabileceğini göremedik.

(iil) Yirminci Yüzyılda *Sınıf* Mücadelesi

On dokuzuncu yüzyılın sonunda, Fransa'da sınıf nefreti her zamanki şiddetliydi ve üçüncü kuşak işverenler kendilerini, geçmişteki ve günümüzdeki birliklerini, kendileri de kanlı bir gelecek üreten iki unutulmaz katliamla oluşturmuş olarak görüyorlardı. Ancak

Öte yandan, sömürü sürecinde maddi koĢullar değiĢti. 1914'e kadar sanayi (ekonomistler tarafından derinlemesine analiz edilen koşullar sayesinde) yeni bir genişleme dönemi yaşadı. Sonuç, baskı ve sömürü arasındaki çelişkinin yoğunlaşması oldu. Baskının sömürü sürecini nasıl desteklediğini ve oluşturduğunu daha önce görmüştük.

kolektiflerin ortamı. Ancak baskı hareketi, ezilenlerin isyan etmeleri halinde yok edilmelerine yol açarken, sömürü onların bir iĢ gücü olarak (en azından kısmi) iĢbirliğini talep etmektedir. On dokuzuncu yüzyıl Fransa'sının tüm toplumsal tarihi, sömürülenleri kanlı şiddetin nesneleri ve dolayısıyla, sanayileşme ve yoğunlaşmanın proletaryayı genişlettiği ve insanın değerini arttırdığı anda acımasız bir ayaklanmanın olası özneleri olarak ürettiği için çelişki özellikle şiddetliydi.

meta (emek gücü). Bu çelişki 1914-18 savaşından sonra daha da derinleşti, çünkü uzmanlaşmış makinelerin ortaya çıkışı daha fazla işçileşmeye yol açtı: işverenler bu dönüşümden şu şekilde kazançlı çıktılar

Eski sendikal yapıları ve anarko-sendikalist mücadele pratiklerini yok etme eğiliminde olduğu ölçüde; ve kısmen savaş öncesi sendikacılık, sendikaların egemen aygıt tarafından kontrol edilmesini gerektiren Devlet müdahalesini talep etme eğiliminde olduğu için ve kısmen de, hız kesmeden devam ederse, masa başı istihdamın sendikaların homojenliğini artıracağı kaybettiler.

işçi sınıfı, böylece vasıflı işçilerin (nispeten sınırlı) faaliyetleri

Elitlerin yerini kitlelerin daha derin devrimci faaliyetleri alacaktı ki bu da rejim için her zaman daha tehlikeli olacaktı. Öte yandan, kapitalist sürecin kendisi – eğer müdahale edilmezse – o dönemde ABD'nin gelişiminin kanıtladığı gibi kendini sonuna kadar geliştirecekti. Kârlar sınırlandırılmadan sömürünün sınırlandırılması nasıl mümkün olabilir? Bu soru açıklayıcıdır: bu sınırlama sürece dıÇarıdan dayatılmıÇtır ve sürecin kendi pratik-atıl geliÇimi içinde kendisi tarafından üretilmemiÇtir. Aksine, bu gelişme, pasif faaliyeti içinde, kitlesel üretime, işçi sınıfının dönüşümüne ve işverenler arasındaki anlaşmalara (tröstler, karteller vb.) vb. yol açar. Malthusçuluk, reddetmeye dayalı baskıcı ve radikal bir tepkiydi: Fransız kapitalistler kendi sınıflarını kurtarmak sürecin özgür gelişimini reddettiler. Bu reddediş, her türlü değişimin atıl bir sınırlaması olarak zaten mevcuttu; deyim yerindeyse, nesnel ruhun a *priori* bir belirlenimi ve Öteki'nin Öteki tarafından kavranması ve radikalleşmesi için dolaysız bir şema olarak ortaya çıktı. Sanayileşmeye getirilen bu sınırlama bir baskı anlamı taşıyordu: Çalışan nüfusun artışını sınırlamaya ve mümkünse demografik hareketi çevirerek yoğunlaşmalar tehlikesini azaltmaya çalışıyordu; işçi sınıfının üretim araçlarının etkisi altında gelişen dönüşümlerini, içinde heterojen sektörleri muhafaza edecek ve bu çevreleri çıkar çatışmalarıyla karşı karşıya getirecek şekilde durdurmayı amaçlıyordu; Bu, tarihsel işlevini (uzmanlaşmış makine +-+ sömürü-üretimi) yerine getirmeyi ve bunu önleme gücüne sahip olduğu ölçüde yaşam standardının yükseltilmesine katkıda bulunmayı reddetmekti. Bu fiilen şu anlama geliyordu:

(r) Egemen sınıfın doğumlar üzerinde sıkı bir kontrol sahibi olmak istemesi işçi sınıfında. Aslında, resmi ikiyüzlülüğe rağmen, çalışan- sınıf haneleri savaş arası dönemde Malthusçu uygulamaları benimsemeye zorlanmıştır. Bu durum yukarıda verilen örneği açıklamaktadır. Kürtaj yaptıran işçi kadının burjuvazi tarafından verilmiş bir cezayı infaz ettiğini söylemiştim. Şimdi anlayabildiğimiz şey, bunun neden bir cümle olduğudur. Kürtaj hem kadına hem de bir hayata yönelik şiddettir ve

Bu burjuva toplumunun şiddetidir. Kadının kendisi, ona yardım eden arkadaĢı ve eğer bulunabilirse bakıcısı (*faiseuse d'anges)*, bu Ģiddeti (öfke ve umutsuzluk olarak) ancak iĢçi sınıfı bir hanenin ek bir çocuğun ihtiyaçlarını karĢılamasının *ortak* imkansızlığını içselleĢtirerek keĢfedecektir. Ekonomik süreç, kitlesel üretime yol açarak insan gücüne olan talebi arttırdığından, emeği sürekli bir iĢsizlik tehdidi altında tutmak ve her zaman mevcut iĢ sayısından biraz daha fazla tutmak için süreci durdurmak, *yaĢam ve ölüm hakkının baskıcı bir kullanılmasıdır.* Bu baskı, elbette, egemen sınıfların işçi sınıfı ölümlülüğüne karşı tutumuyla tamamlanmaktadır: bildiğimiz gibi, her toplum ölülerini seçer. Ancak seçim, üst düzey düzeyinde yapılır. (hem egemen - genel politika, bütçe, çalıĢma koĢullarının iyileĢtirilmesi, hijyen – hem de sınıfsal - tesislerin iyileĢtirilmesi, hijyen, iĢçi koruma yasaları, ölümcül riskleri veya meslek hastalıklarını ortadan kaldırma giriĢimleri). Bu, Fransız işverenlerin – asla unutulmayan ve her an yeniden dirilebilecek kanlı bir mücadelenin tarihsel perspektifinde – 1919'daki sorunlardan sonra, doğumları kontrol ederek ve ölümleri önlememeye karar vererek işçi sınıfının kontrollü bir şekilde yok edilmesine devam ettikleri anlamına gelmektedir.

(2) Bu uygulama, pazarın genişletilmesinin reddedilmesinden ayrılamazdı. Tam *da* üretim *aynı kaldığı* için*,* sanayinin yeni işçi almayı reddetmesi ile işçi sınıfı ailesinin başka bir çocuk sahibi olmasının kasıtlı ve sürekli imkansızlığı arasında bir yakınlaşma vardı. Eğer baskıcı pratiğin bu ikinci yönüne, son zamanlarda ortaya çıkan ve yanlış yorumlanan küçülme yasasına atıfta bulunmadan yaklaşırsak ve Marx*'ın kendisi gibi* bunu göreceli olarak yorumlarsak ve sanayileşmenin herkesin yaşam standardını yükselttiği yadsınamaz gerçeğini kabul edersek, o zaman ekonomizmin bizden gizlediği bir gerçeği kabul önemlidir: Fransız burjuvazisinin delicesine baskıcı uygulamaları, (hem ikinci sanayi devriminin pratik sonuçlarıyla hem de diğer 'ileri' kapitalist ülkelerin yaşam standartlarıyla çelişen) *anormal* derecede *düşük* bir yaşam standardını sürekli kılmıştır. İşçi sınıfını zincire vurmak için nüfusu bir bütün olarak baskı altında tuttu.

(3) Bu *yönetilen kıtlık* (kıtlığın olumsuz bir güç olarak kasıtlı olarak yoğunlaştırılması) bağlamında, emek güçlerinin bireysel satıcıları olarak işçiler arasındaki çelişkiler, sendikal pratik tarafından zaten aşılmıştı.

Farklı işçi sınıfı *çevreleri* (uzman işçilere karşı vasıflı işçiler, özel sektördeki işçilere karşı devlet çalışanları, parça başı ücret alan işçilere karşı sabit ücret alan işçiler, vb) ve sendikalar, bu bölünmeleri kendi giderek taşlaşan egemenlikleriyle teyit ederek, kendileri de işçi sınıfı için bölünmenin aracıları haline geldiler. Ancak yıkıcı şiddetlerini işverenlerin uygulamalarından aldılar. Onların çatışmaları, işçi sınıfı içindeki ekonomik süreci engelleyerek bölünmeleri sürdüren baskıcı gücü yerleştirdi. Buradaki baskı, Fransızların *durumunu devam ettirerek* geçici anlaşmazlıkları sürdürmekten ibaretti. Bu bir vakaydı böl ve yönet. Kürtaj yapan, aç bırakan ve bölen burjuva sınıfı katliama devam etti. Beyaz yakalı ve mavi yakalı işçiler (em *ployis et pro!etaires)* arasındaki sınıf gerilimini şiddetlendirmek için zaten aşırı dolu olan üçüncül katmanları ikincil katmanlar pahasına keyfi olarak genişletti. DüÇman sınıfı iktidarsızlığa, yani kendi sınıfsal varlığının düÇman tarafından mahkum edilmesine indirgedi.

Bu radikal baskı açıkça *praksis* olarak ve her mülk sahibinin faaliyetlerinin aşılamaz anlamlandırması olarak *sınıf-totalitesidir*. Bu anlamda, yeni biçimiyle baskının herkes için otomatik olarak Öteki olarak (kendi faaliyetine yabancılaşmak olarak) yeni koşullar açısından ve katı bir zorunluluk olarak tanımlandığı söylenebilir. Proletaryanın üretime (ve proletaryaya) kalıcı ve kontrollü bir şekilde uyarlanması gerektiğinden, baskıcı imha katliamlar yoluyla gerçekleştirilemezdi: bunun gibi süreksiz, acımasız kan dökmeler, işçi sınıfının sürekli olarak yeniden ayarlanması ve giderek azalması değerine sahip değildir. Gerekli olan şey açıkça kalıcı, kontrollü bir kan dökmeydi. Ve hepsinden önemlisi, işçi sınıfının tarihsel geçmişi ona hatırı sayılır bir şiddet deneyimi ve bunun sonucunda da sadece potansiyel de olsa eşit bir şiddet verdiği için, Fransız *radikalizmi* kendisini değişimin imkansızlığı, *statükoyu* koruma zorunluluğu olarak tanımlamaya devam etti. 1930 civarında *tüm* işverenler, *Diğer işverenlerin tüm* uygulamalarını bu teleolojik ışık altında yorumladılar.

Ancak şimdi, bu çelişkileri aşan *pratiği* açıklamadan çelişkili zorunlulukları gösterdik. Üretim artış hızı sıfıra düşerken kâr oranı nasıl sürdürülebilir ve hatta arttırılabilir?

Malthusçu çözümü daha önce başka bir yerde açıklamıştım: büyük ölçekli sanayi, üretimi artırmadan verimliliği artırır; böylece maliyeti ve insan gücünü azaltır. Ancak fakir Fransız

pazarlarda -başka çıkış yolları arama zahmetine girmeden- Malthusi anizminin koruduğu ve aynı malları daha yüksek maliyetle üreten küçük üreticilerle az çok gizli anlaşmalar yaptı: büyük ölçekli sanayi, fiyatlarını, varlıkları Fransız ekonomisine giderek zarar veren bu küçük, modası geçmiş işletmelerin fiyatlarına uyacak şekilde belirleyecekti. Baskı çifte mistifikasyon biçimini aldı: halk için küçük işletmeler, kendilerine *en* az maliyetli olanı *en yüksek* fiyattan (küçük üreticiler açısından *en düşük* olan) satarak önemli karlar garanti eden büyük firmalara kılıf *oldu*. Sanayiciler, üretimi sabit bir seviyede tutarken, bireysel verimliliği arttırarak (geliGtirilmiG makine alımları, rasyonelleGtirme, verimlilik primleri, vb), iGçileri kendi sınıflarındaki imhanın aracıları olmaya zorladılar. Aslında *iGçiler* aracılığıyla **-mümkün** olduğunca çok kazanma ve böylece kendi iG türlerinin normlarını yükseltme **çabalarıyla-** herhangi bir iGçinin Fransız sanayisinin bütününde iG bulma olasılığı, seri yabancılaGma alanında katı bir belirlendi. Ve tabii ki kapitalizmin tüm aGamalarında, bir iGçinin iGe girmesi, baGkası için iG bulamama olasılığını olumsuz olarak temsil ediyordu (tam istihdam dönemi dıGında, yani belirli koGullarda ve çok özel zamanlarda). Ancak bu sadece bir gerçekti ve atıl bir meta olarak iGçi (iGe baGlamadan önce bile) baGka bir insan-metayı ortadan kaldırıyordu. Malthusçuluk söz konusu olduğunda, bu mistifikasyon işçinin farkında olmadan Hfe olasılığını yok etmesine ve işçi sınıfının *diğer* bir üyesi için çalışmasına yol açtı, çünkü bunun etkisi – engelsiz kitle üretiminde olduğu gibi

> - Üretimin kendisini geliGtirmek ve dolaylı olarak tam geliGme halindeki bir endüstrinin ihtiyacını arttırmak için; aksine, görevlere, normlara ve yeni makinelere serbest ya da organik adaptasyonu, iGverenler için zorunlu olarak iGgücü gereksinimlerinde bir azalma olarak ifade edildi. *O halde cihaz* böyleydi. Bununla, baskı ile sömürü, kâr ile *statüko* arasındaki modem çelişkileri işçi sınıfının ve tüm Fransız nüfusunun aleyhine çözen gerçek uygulamayı kastediyorum. Baskıcılığı konusunda hiçbir şüphe olamaz. Daha doğrusu baskı başlangıçta kendisini tüm değişimlerin radikal bir reddi olarak sunmuştur. Bu totalleştirici zorunluluk içerisinde, çeşitli ekonomik gruplar Malthusçuluğu, (belirli bir büyük ölçekli sanayi kuruluşu için) sınıf zorunluluğuna teslim olmalarının ve özellikle de kendi kontrollerini güvence altına *almalarının* bir aracı olarak geliştirdiler.

işçiler. Burada da her Çey son derece anlaĢılırdır: söz konusu olan sadece pratik-içinde zaten yazılı olan bir belirlemenin *pratiğe* dönüĢtürülmesi meselesidir. Ancak belirli grupların bu pratiği, diğer tüm grupları (ya da bireyleri) diğerleri olarak kapsayan bir sınıf pratiği haline , bunun nedeni kendisini nesnel sınıf ruhunun seri ortamında hemen yorumlanabilir olarak sunması ve "herkes onu ve hem dönüştürülemezlik hem de bütünleşmiş sınıfın (ve her grubun ya da kişinin) ortak sonu olarak radikal olumsuzlamaya doğru aştığı içindir. Ancak bu kavrayış, herkes Öteki olarak onu üreten Öteki olduğu sürece, Öteki eylemin üretimi olmalı ve herkes sınıfa karşı sorumlu olduğu sürece (ihanet etme korkusuyla asla aşılmaması gereken sınır olarak radikal reddediş için), tüm tarafından ve onlar için *burada* (yani Ötekiler için benim Öteki-Oluşumu içeren başka bir yerde) yeniden üretim olmalıdır. Uygulamayı yaratan ve başlatan güçlü gruplar dışında hiçbir komplo, hiçbir müzakere, iletişim ve hiçbir ortak gruplaşma yoktu. Her şey seri olarak gerçekleşmiştir ve ekonomik bir süreç olarak *Malthusçuluk* da seriliktir. Ancak mümkün olduğunda, her yerel grubun ya da her bireyin faaliyeti, kavrayış hareketini özgürce yeniden üretti ve çoğu zaman ondan ayırt edilemezdi.

Böylece yukarıda ele aldığımız kolektif sorumluluk vakasına geri dönüyoruz. Aslında Ötekilerin Malthusçuluğunun kavranması ve *buradaki* üretimin örneğin, *dolayımsız* tüketim nesnelerinin üretimi olarak) şuradaki ve her yerdeki üretime (maden endüstrilerinde, makine-alet fabrikalarında ve nihayetinde *her yerde* Malthusçu üretim) kasıtlı olarak (ve sadece dayatılan değil) uyarlanması, Ötekinin alanında herkesin Malthusçuluğu haline geldi. Üretimin daralması döngüsel bir olguydu: herkes kendi üretimini belirlerken Ötekilerin Malthusçuluğunu öngördü ve kendi üretimini (ve onun doğurduğu ihtiyaçları) önceden ona dayandırarak bu Malthusçuluğu koşullandırdı. Bu döngüsellik sayesinde, her imalatçı ya da imalatçı grubu sadece Malthusçuluğu *yaratmakla* kalmadı, aynı zamanda onu *başka bir yerde* uyum sağlamak zorunda olduğu bir süreç olarak algıladı. Herkesin Malthusçuluğu *uyarılmıştı:* Daha fazla üretemem çünkü hammaddelerim, üretim vs. ve nihayetinde müşterilerim . Ama aynı zamanda *teşvik* de *ediyor:* Ben, Öteki'nin üretimini düzenleyeceği referansla Öteki'yim. *Aynı zamanda,* herkesin döngüsel Malthusçuluğa salt uyum sağlaması

Malthusçuluk praksisinin pratik kavranışı, her yerde bir baskı eylemidir: herkes üretimi ya da artış oranını, biri yanal olarak ("kendimi diğerine uyarlamalıyım") ve diğeri total sınır olarak ("faaliyeti kavrıyorum ve sınıf zorunluluğu aracılığıyla ona katkıda bulunuyorum") ve her canlı faaliyetin anlaşılabilir ötesi olarak iki atıl anlamın ortaya çıktığı özgür şiddet pratikleriyle yapay olarak sınırlar. Grupların kasıtlı (ama yine de dikkatli) telkin praksisi tarafından belirlenen, üretimin döngüsel olarak azaltılması olarak Malthusçuluk (her üreticinin toplumsal üretimi hem kendi üretimi hem de ödediği ücretlerle düzenlemesi), bir süreç olarak, orijinal eylemin hazır kavranmasıyla, yani harcama gücünün ve dolayısıyla işçilerin yaşama olasılığının acımasız bir sınırı olarak yeniden üretilmesiyle gerçekleştirilir ve sürdürülür. Malthusçuluk, fabrikanın kendi üretimine koyduğu a *priori* sınır, üreticiler için kendi sınıflarının artık mümkün olmayacağı sınırla, yani kendi sınıflarının diğerine baskıyla dayattığı sınırla belirlendiği baskıdır. Malthusçuluk, baskı pratiğinin bu tarihsel özelleGmesi, sömürü sürecinde zorunlu olarak çeGitli pratik değiGiklikler gerektirdiği ölçüde bir praksis sürecidir. Elbette, özellikle iç savaş olmaksızın sınıf baskısını deneyimlemiş ülkelerde başka baskı biçimleri de vardır (paternalizm ve neo paternalizm, 'insan mühendisliği', vb.) Bunlar mevcut koşullardan, mevcut üretim koşulları ve güç ilişkileri temelinde ve teknikler ve mülkiyet ilişkileri tarafından kısmen dönüştürülmüş perspektifler içinde gelişmiştir. 1 Burada bunları (hatta Fransada bazı sanayi sektörlerinde eş zamanlı olarak desantralizasyon, neo-paternalizm ve Malthusçuluğun yok edilmesi girişimlerini) anlatmayacağız. Burada dikkat etmemiz gereken tek Gey, bireysel *mücadele* pratiklerinin (verili bir toplumda, örgütte vs.) zorunlu olarak marjinal ve döngüsel sömürü sürecini desteklediği ve bireysel baskının kendisinin, oldukça masum bir Gekilde, baGka her yerde koGullanmıG olarak (ben değilim, Ötekiler, bu atölyeyi kapatmaktan baGka *çarem yok*) ve aynı zamanda, bireysel *praksis* kendini buyurgan ve bütünselleGtirilmiG bir pratiğin içine yazdığı ölçüde, aGılamaz sınıf-varlığının *burada* gerçekleGmesi olarak kavrandığıdır.

1 Malthusçuluk örneğini, Tarihin itici gücü olarak tanımlanacaksa sınıf *mücadelesine* verilmesi gereken *asgari* anlamı göstermek için kullandım (basitçe şöyle demek yerine

Bu itici güç ekonomik süreçte ve onun nesnel çelişkilerinde yatmaktadır). Aslında bütün mesele de budur. Somuta ilk yaklaGımlarını gerçekleGtiren diyalektik araGtırmamız henüz tamamlanmamıG olsa da, Gimdi Gunu söyleyebiliriz (henüz tarihsel gerçekle karGılaGmadan, geçmiGte katılaGmıG ve aGılmıG basit bir zamansallaGtırma dıGında), Grupların, sınıfların ve genel olarak tüm sosyal oluşumların (kolektifler, topluluklar) karşılıklı ilişkilerinin *temelde pratik* olduğunu, yani karşılıklı yardımlaşma, ittifak, savaş, baskı vb. faaliyetler yoluyla kendilerini gerçekleştirdiklerini kabul ettiğimiz takdirde, toplumların ve insanların gelişiminde anlam gibi bir şey mümkün olduğunu, Bunun dışında gerçekleşme biçimi ve türü ne olursa olsun (Tarihle ve süreçle birlikte sürekli evrilen baskı pratiğinin karmaşıklığını fark ettik). *Şeyleşmenin*, bazı durumlarda, çokluklar arasındaki böyle bir pratik ilişkinin -yapılandırılmış olsun ya da olmasın- sonuçlarından (başkalık içinde) biri olacağı ve bunun her yerde, hem ezilen hem de ezen sınıflarda insan ilişkilerinin mutlak dışsallığı olarak içselleştirilmesi gerektiği ve çoklukları (ister müttefik ister düşman olsun) birleştiren ilişkinin sonuç olarak uyarılmış bir eylemsizlik, kendi içinde şeyleşmeye eğilimli içselleştirilmiş bir dışsallık içerebileceği – tüm bunlar gereklidir; Ya da daha doğrusu, inorganik maddiyatın aracılık ettiği pratik çokluklarda evrensel yabancılaşmanın (açığa çıktığı kadarıyla) gerekliliğidir. Ama eğer pratik çoklukların iliGkileri, eGzamanlı olsun ya da olmasın, bir sürecin geliGimi tarafından üretilen basit çeliGkili belirlenimlere indirgenirse -örneğin, proletaryanın burjuvazinin yok edicisi olması gerektiği varsayılırsa, bunun nedeni değiGken sermayenin giderek azalması ve sabit sermayenin artmasıdır, İşçinin üretkenliğini arttırarak ve işçi sınıfının genel harcama gücünü azaltarak, bir krizden diğerine, burjuvazinin içine düşeceği ekonomik katasrofiyi üretecektir – insanları pratik-atılın saf anti-diyalektik anlarına indirgemekle sonuçlanacaktır. Ancak diyalektik incelememiz, oluGturulmuG *praksisin* çifte belirlenimini göstermektedir. Her düzeyde, hatta bir grubun içinde bile kaynaşmayı bırakır bırakmaz, oluşturulmuş *praksis* yanal uçuşla, yani çeşitli eylemsizlik, başkalık ve biçimleriyle karakterize edilir. *Aynı zamanda* ve *hatta bir kolektif içinde bile,* kurulu *praksis*, pratik alanı bir amaç için araçların *anlaşılır* bir şekilde yeniden düzenlenmesi yoluyla dönüştüren diyalektik bir faaliyet olarak temel karakterini korur.

Sonu, bir bütün olarak önceki koşullar tarafından koşullandırılan ihtiyaçlar, tehlikeler, 'çıkarlar' vb. temelinde gelecekteki olasılıklar alanının nesnel bir belirlemesi olarak görür. *Praksis,* bir çokluğun eylemi olarak, diyalektik rasyonalitede bir opaklık olmaktan uzaktır. Aksine, diyalektik rasyonalite oluşmuş *praksisin* Varlık ve hatta *varoluş* üzerindeki temel önceliğini ima eder, çünkü bu rasyonalite kendi içinde özgür organik praksis tarafından sürdürüldüğü ve üretildiği çokluğun *praksisinden* başka bir şey değildir. Oluşturulmuş *praksis* olmasaydı, yabancılaşma da dahil olmak üzere her şey yok olurdu, çünkü artık yabancılaşacak bir şey, hatta şeyleşme bile olmazdı, çünkü insan doğuştan hareketsiz bir şey olurdu ve bir şeyi şeyleştirmek imkansızdır. Bu, her durumda, bireysel *praksis*, ortak, oluşturulmuş *praksis* ve praksis-süreç arasında dikkatli bir ayrım yapmanın bir anlamı olmadığı anlamına gelmez Ancak bu, insan eyleminin bu üç modalitesinin kendi içlerinde pratik-atıl süreçten farklı oldukları ve onun temeli oldukları anlamına gelir. Hatta -az önce gösterdiğimiz gibi- aynı geliGmeyi hem *praksis* (baskı) hem de süreç (sömürü) olarak görmek ve sürecin *praksisi* sürekli koGullandırdığını (Temmuz monarGisinin son yıllarındaki ekonomik krizin kapitalizmin çocuksu bir hastalığı olarak burjuva sınıfı için baskı ihtiyacını ve bunun iç savaG olarak açık karakterini üretmesi) görmek de mümkündür. Hangi rasyonalite biçimlerini kullandığını belirlemeye özen göstermek kaydıyla, analitik Akıl ve ekonomik Aklın nihayetinde kurulan diyalektikte çözülmesi ya da (ve bu aynı anlama gelir) *praksisin* dönüşümlerinin ve avatarlarının her zaman döngüsellik içinde yeniden toplanması ve her düzeyde yabancılaşmalarının, hem gizemli kurbanı hem de temel zihinsel desteği olduğu bir dizi zorunluluk olarak gösterilmesi *koşuluyla*, tüm bunlar hala anlaşılabilirdir- . İnsanlar ne tür bir çokluğa ait olurlarsa olsunlar, bireysel ve ortak ilişkileri, şeyleşmiş olsun ya da olmasın, *öncelikle pratiktir*. Dolayımlı olsun ya da olmasın, aralarında var olan şey bir karşılıklılıktır. Ve bu karşılıklılık bir ittifak ya da çatışma olabilir.

Bir sınıfın emek araçlarına sahip olduğu, diğerlerinin ise bunları ücret karGılığında meta üretmek için kullandığı bir toplumda, *insanlar arasında aracılık eden* tam da madde ve pratik-atıl nesnedir. Ve bu durum¸ – ayaklanmalar ve katliamlar bir yana – her bir sınıfın Öteki üzerindeki baskısı makinelerle ilişkili olarak ortaya çıktığı için araştırmanın kendisinde açıkça görülmektedir: 1830'da Fransız dokumacılar tarafından İngiliz makinelerinin ve 1913 civarında Amerikan yarı otomatik makinelerinin ithalatı,

proletaryanın işverenler tarafından belirlenmesiydi (ücret kesintileri, işten çıkarmalar); makine kırma (henüz kendi olmayan bir proletaryanın kontrolsüz tepkisi olarak), 1936'da fabrikaların işgali (yeni bir duruma uygun bir taktiğin tasarlanması olarak) – bunların hepsi işçi sınıfı direnişinin biçimleriydi. Ancak düzen güçlerinin daimi varlığı, bu görünür kırılmaların gerçek nedenidir: onlar alt edildiğinde, işveren ve işçi aracısız olarak yüz yüze durur. Baskı, bir Silahlı güçlerin dayanan *praksis*, tam da bu şiddeti dinlenirken kullanmaktan (ve kaçınılmaz olmadıkça serbest bırakmamaktan) ibarettir, böylece antagonistik ilişkiler makine düzeyinde, yani pratik-atıl, zorunluluk vb. düzeyinde kalır.

ĠGçi sınıfı yanıt verebiliyorsa, yanıtı baskı karGıtı, örgütlü Giddettir: grevler – baGka bir yerde gösterdiğim gibi – kendilerini bir sözleGme ihlali olarak sundukları için Giddettir. Elbette grevler şiddete karşı , ancak burjuva demokrasisi bağlamında, yasal *olsalar* bile, *ilk* şiddet olarak görünürler. Bu şiddet bir eylemdir: makinelere karşı değil, işverenin kendisine (ve onun aracılığıyla düşman sınıfa) karşı, onun çıkarlarıyla (yabancılaşma) özdeşleştiği ölçüde ve bu bakış açısından, ilgili güçlerin, maruz risklerin ve olası tavizlerin pratik bir yeniden değerlendirmesini yapabildiği . Son olarak, biçimi sürecin tarihsel ve bunun sonucunda iGçi sınıfında meydana gelen değiGikliklere göre değiGtiği için bir yeniliktir. Bu açıdan bakıldığında ve *Malthusçuluk* örneğini tamamlamak için, 1936 grevlerinin nasıl *hem* seri bir aktarım *hem de* işçi sınıfının baskı karşıtı bir eylemi olduğunu göstermek mümkün olacaktır. Durgunluk ve baskıyla geçen yılların ardından -Hükümetteki popüler partiler her yerde kendi faaliyetlerinin atıl ötesi olarak sınıf bütünlüğünün bir eşdeğerini yarattılar. Ancak bu temelde işçi hem sınıfının geleceğini hem de kendi geleceğini olasılıklar alanının bir açılımı olarak, yani *kendisinin yapacağı* bir *gelecek* olarak gördü.

Önceki yıllardaki baskıdan sonra bu, gelecekteki pratiğin *ortak özgürlük* olarak caydırıcılığıydı. İlk grevler bu ortamda gerçekleşti; sol basının utanç verici yarı sessizliği nedeniyle hemen taklit edilmediler; ancak sosyalist ve komünist organlar bunları ortaya çıkarmaya zorlanır zorlanmaz, hareket tüm Fransa'ya yayıldı. Şimdi bu açıkça bir seri hareketti. Elbette, belirli bir bölgenin işgali

fabrika, serinin rehinli bir grup lehine çözülmesini temsil ediyordu. Bununla birlikte, yeni pratiğin maddi koGulları her bir iGgalci grubu sadece mesafeyle değil, aynı zamanda iGgal fabrikanın duvarlarıyla da ayırdığı ölçüde, gruplar bir serilik vardı. Ancak herkesin kavrayıGının radikalliği olarak totalleGmiG sınıfa karGılık gelen Gey, yeni pratiğin kavrayıGının kendi içinde radikal *olmasıydı -ilk* olarak, çünkü belirli bir grubun herkes tarafından üretilmesinden ayrılamazdı; *ikinci olarak,* çünkü seri başkalıkta yeni taktik olarak ortaya çıktı ve gerçek Hareket, sadece aGtığı maddi (uzmanlaGmıG iGçilerin soyut değiGtirilebilirliğine karGı mücadele) değil, aynı zamanda bu aGmanın anlamını, mücadele yöntemlerinin yeniden örgütlenmesiyle (grevlerin pratik yapısının dönüGtürülmesi vb.) zayıflık yapılarının telafisi olarak tanımladığı için; ve *son olarak,* eylemin bu yeniden yapılandırılmasını, olasılıklar alanının belirsiz bir Gekilde açılması açısından gördüğü .

Sömürücü sınıfın ilgili olarak, bu radikalleGme anlayıGı tek gerçek, yaGayan radikalleGmedir, çünkü sömürülen sınıfın bütünlüğünü sonsuz bir görevin ıGığında sunar: o zamana kadar gerçeklik sadece yaGamanın imkansızlığını yaGama zorunluluğuydu, ancak Gimdi insan yaGamının imkansızlığının tek imkansızlık olacağı bir dünyanın pratik olarak gerçekleGtirilmesine *giriGme ihtiyacı* haline geldi. Ve bu sadece Halk Cephesi ve fabrika iGgallerinin karmaGık anlamı olarak *tamamen mevcut* değildi (çalıGanlar için fabrikayı iGgal etmek, nihayetinde, ortak özgürlük olarak ve artık kader olarak değil, gelecek tarafından Gimdiden belirlenmeye izin vermektir), aynı zamanda birey için her eylemin sonsuz ötesi ve tüm grup için *bir baGlangıç olarak* Gimdiki faaliyetin yapılacak olan gelecek tarafından oluGturulmasıydı. İşgal hareketine, en azından başlangıçta, sendikal egemenliğin göz ardı edilmesinin eşlik ettiğini herkes hatırlar. Sonuç olarak, sınıfın kurumsal, örgütlü bir ya da grupların kontagional taktiklerini bir sınıf stratejisine dönüştürme girişimi tamamen imkansızdı. Dolayısıyla, işçi sınıfını pratik bir toplulukla karşılaştırmanın hiçbir haklı gerekçesi yoktur – her ne kadar serilik her yerde olsa da - kaynaşmıştır. Bir dizi birey çözüldü ve bir dizi grup oluştu. Ve bu bakış açısından, yani sınıf topluluğu açısından, her örgütlü işgal *pratiği* her yerde her grubun Ötekiler tarafından Öteki olarak etkilendiği bir süreci destekledi. Bununla birlikte:.

(I) her grubun her üyesi, her ortak giriÇimin kavranabilirliği olarak nesnel sınıf ruhunu keÇfetti; ve (2) herkes kendi sınıf bütünlüğünü sonsuz bir zamansallık olarak gördü, yani hem gerçek bir görev (oysa zalimler için atıl bütünlükleri bir yanılsamadır) hem de ortak özgürlük olarak; ve (3) mesleklerin *praksis-süreçler* olarak pratik birliği (hem bulaşıcı hem de özgür rehinli topluluklar tarafından gerçekleştirilen), totalleştirici bir olumsuzlama (diğer sınıfta kendini nesneleştiren bir karşı-şiddet) olarak üretimin tamamen durdurulmasına *maruz* kaldığı ölçüde, diğer sınıfın alıcılığında yatmaktadır.

Bu son anlamda, Çemayı basitleÇtirmek için sınıf sayısını ikiye indirirsek, her sınıfın kendi birliğini 'nde, çifte bir biçimde ve sürekli bir dengesizlik içinde bulduğunu söyleyebiliriz – hem birleÇtirici bir yok etme tehdidi olarak, hem de nesnel birliği totalleÇtirilmiÇ nesnede yatan eylem süreci tarafından egemen bir biçimde totalleÇtirilen bir totalleÇtirme olarak. Şimdi, bu iki birlik (negatif ve pozitif, acı çeken ve üretilen) arasındaki çelişki, bu çelişkinin zamansal gelişimi, neden olduğu iç gerilim ve bu varoluşun kendi dışında-ötekinde-karşılıklılığı ancak antagonistik karşılıklılığın yaşanmış, pratik bağı içinde ve aracılığıyla anlaşılabilir. Aslında, *apraksisin* nesnelleÇmesi düÇman bir ortamda ve düÇman grupların örgütlenmesi ve yeniden örgütlenmesi yoluyla gerçekleÇtiği sürece (bu grupların bir seriliği olsun ya da olmasın), inorganik maddenin fiziko-kimyasal belirlenimleri ya da bir kolektifin (seriliğin iktidarsız eylemsizliği üzerinde çalıÇarak) değiÇtirilmesi yoluyla ortaya çıkabilecek herhangi bir nesnelleÇmeden çok farklıdır: aslında, *acı çeker* ve yeniden *ele geçirilir*. Örneğin, iÇçi sınıfı 1936 grevleri sırasında iÇverenlerin eylemi aracılığıyla, yani kabaca– Matignon anlaÇmaları aracılığıyla kendi birliğini kavrayabilmiÇtir. Başka bir deyişle, hem özgür hem de tamamen kısıtlanmış (ya da zorunlu) olan mağlupların eylemi, özgür teslimiyetle ve bu özgürlük aracılığıyla galiplerin özgür birliğini sağladı. Muzaffer işçi sınıfı, işverenlerin eylemi tarafından kendi sınırı olarak üretilen ve sürdürülen zorunlu kısıtlama *içinde gerçekten* birleşmişti. Buradaki işçi sınıfı, işverenlerin nitelikli delegeleri tarafından grevlerin seri bir şekilde yayılmasının bütünleştirici bir şekilde yeniden içselleştirilmesiydi. İşverenler için değil, *kendisi* için – çünkü işçilerin sınıfın gerçek birliğine inanıp inanmadıkları ya da geçici bir rahatsızlığa boyun eğdiklerine inanıp inanmadıkları önemli değildir; çok da önemli değildir

İster toplumsal devrimi engellemeye çalışsınlar, ister daha sonra teker teker geri kazanma niyetiyle geçici tavizler versinler. Önemli olan ne yaptıklarıdır ve proletaryayı bir birlik bir güç olarak belirleyen de onların gerçek teslimiyet *praksisiydi*. Bu, seri operasyonlar tarafından üretilen ve O ther'in aracılığı onları kendi içlerinde ve kendileri için birleşik bir sınıf praksisi olarak oluşturmaya geri dönen birlikti. Ancak diğer birlik (sürekli gelişen bir birleşme ve yok edilme ya da iktidarsızlığa indirgenme tehlikesi olarak ve pratik-atıl yasalara göre manipüle edilebilen bir kolektif olarak şekillendirilmiş olarak) her zaman -geçici yenilgiler anında diğer sınıfın halihazırda canlanan inisiyatifi olarak, araçları ve acil hedefleri hala bilinmeyen ya da sadece yavaş yavaş ortaya çıkan özgür bir *praksis* olarak gösterdi: Sendikalar ve bağlı partiler tarafından çok erken terhis edilen işçi sınıfı, 1937'den sonra sadece işverenlere dayattığı pratiklerde bir özne olarak egemen birliğini gizlemekle kalmadı, aynı zamanda işverenlerin el altından ve kontrol edilemeyen bazı eylemler (fiyat artışları vb.) için güçlerini bir araya getirdiğine dair rahatsız edici ve giderek artan sayıda göstergede egemen bir şekilde totalize olma tehlikesini de algıladı.). Bu düzeyde, aslında, iGverenlerin *praksisi*, iGçi sınıfının kendi seri iktidarsızlığı tarafından ve onun aracılığıyla belirlenmesi olarak görülüyordu ve sınıf kendisini, bu iktidarsızlık bizzat iGverenlerin *praksisi* üretilmiG tanımlanmıG buluyordu. Güçler dengesi, sınıf-öznenin birlik-gücü ile sınıf-nesnenin birlik-güçsüzlüğü arasındaki gerilimleri sürekli olarak azaltmıştır. Ancak her durumda bu çifte, çeliGkili birlik *her sınıfa Öteki aracılığıyla* geliyordu ve gerilimi mevcut nesnel tehlikelerini, yani tam zafer ve tam yenilginin iki uç olasılığı arasındaki iliGkileri gösteriyordu. NesnelleGtirici totalleGtirmenin (imhanın totalleGtirici praksisi yoluyla bir birlik olarak imha projesi) her bir seriye düGman grup temelinde nasıl geldiğini ve kendi baGına birleGik gruplarda seriliğin çözülmesine neden olduğunu daha önce görmüGtük. Bunun nedeni, serinin her Öteki aracılığıyla kendi negatif totalizasyonunu tamamen dayatılmıG (pratikte atıl) olarak algılamasıdır; oysa gerçekte yenilgi kısmen dayatılmıG (Haziran 1848 katliamları) ve kısmen de hem talep edilen hem de kaçınılmaz olan özgür eylemler tarafından yeniden içselleGtirilmiG ve yeniden üretilmiGtir. . Böylece sınıf, seri olarak kabul ettiği sürece Öteki tarafından her zaman üretilebilecek bir kolektif olarak totalize edilmiş varlığının bırakmıyordu. Ancak, gerçekte, yenilgisi

Birkaç grup ya da varsa egemen grup tarafından onun adına gerçekleştirilecek ortak eylemler (, sahte ölüm vb.) yoluyla onun içinde ve onun tarafından geçici hale getirilmiştir.

Bu şekilde, mücadele eden iki sınıfın birliğinin antagonistik bir karşılıklılık olgusu ve her birinin Öteki'ndeki bu çelişkili birliğinin *praksis* tarafından ve yalnızca *praksis* tarafından sağlandığı görülebilir. Başka bir deyişle, saf, biçimsel, mantıksal bir hipotez olarak, pratik çoklukların kendilerini sınıflar halinde oluşturmayacağı bir Evren olması (örneğin, *kıtlığın* pratik fail ile çevresi arasındaki temel ilişki olmayacağı bir Evren). Ama *eğer sınıflar varsa,* o zaman bir seçim yapmak gerekir: *ya* jeolojik kesitlerin ortaya koyduğu kompakt eylemsizlikten daha fazla birliğe sahip olmayan toplum katmanları olarak eylemsizlik içinde tanımlanmalıdırlar; *ya* da hareketli, değişken, geçici, kavranamaz ama *gerçek* birlikleri, her biri diğerlerine olumlu ya da olumsuz türden pratik bir karşılıklılıkla bağlı olduğu sürece, onlara diğer sınıflardan gelir. Eğer her birinin birliği doğrudan Ötekinin *praksisinden* kaynaklanmıyorsa ve herkesin kendi *praksisi* aracılığıyla Öteki üzerindeki gerçek eylemi olarak üretilmiyorsa, o zaman soyut varsayımımıza göre (iki sınıf, negatif karşılıklılık), her şey sonsuza kadar dağılacaktır – ve her şeyden *önce* pratik atılın kendisi. Bu, her bir sınıfın birliğinin Ötekinin birliğine bağlı olduğu ve her şeyden önce bu bağımlılığın diyalektik bir sihirden değil, öteki birliği kendi pratik faktörü haline getiren gerçek bir şiddet projesinden kaynaklandığı anlamına gelir.

3 *Rasyonelliklerin Çatışması Olarak Sınıf Mücadelesi*

İki sınıfı ele aldık. Her birinde üç somut çokluk türü gözlemledik: grup-kurum ya da egemen; mücadele grupları (ya da baskı grupları, propaganda grupları, vb.); ve serisellik. Ve ilk etapta, her iki sınıf için de her bir çokluk türünün diğer ikisinin dolayımı ve bütünleştirici anlamı olduğunu gözlemledik. Bu da bizi sınıf birliğini, kurumsallaşmış bir egemenin çabalarıyla hareketsiz moleküllerin bir araya gelmesi olarak değil, bir dolayım hareketinin döngüselliği olarak görmeye yöneltti.

Egemen gruplar ile rehinli gruplar arasındaki dolayımlayıcı birlik. Söylediğimiz gibi, birlik her düzeyde *içinde* var olur*;* ve dolayımların döngüselliği hem döngüsel bir eşzamanlılıkla hem *de* birliklerin döngüsel hareketiyle ifade edilir. İlki birliği yeniden çoğaltma eğilimindeyken, ikincisi ona *zamansallaştırma* olan diyalektik hakikatini verir. Ancak bu diyalektik, pratik zamansallaştırma, *gerçek* bir *eylem* olmadığı sürece hem anlamdan hem de etkili gerçeklikten yoksun olacaktır ve bu gerçek eylem, ona ihtiyaç Ötekinin eylemi tarafından tanımlanan durumdan kaynaklanmadıkça var olamaz. Dolayısıyla bu, düĞman sınıfın onu hareketsiz bir nesne olarak totalize etmeyi amaçlayan eylemine bir *tepkidir*. Ancak bu tepki aynı zamanda, *düĞmanın* kendi içinde ürettiği içselleĞtirmeler ve pratiklerinin yeniden içselleĞtirilmesi yoluyla *düĞmanın* kendisindeki karĞıt birliğini (özne-nesne) temsil eden gerilim indeksinde kendini deneyimlemesine yol açar. Örneğin, muzaffer bir savaş sırasında sınıf, özgürlüğünü Onun özgür alanına nüfuz eden hareketsiz bir sınırlama olarak algılarsa, sentetik dolayımların döngüselliği aracılığıyla kendisini özgür bir ortak birlik olarak algılayacaktır; yani muzaffer *praksisin* sentetik özgürlüğünün kendisi birleştirici dolayımların birliği olacaktır. Ancak bu birlik (grup olarak egemen ve egemen olarak serinin her ikisi de farklı yapıları aracılığıyla *kendi* sınıflarının Öteki üzerindeki egemenliğine gönderme yapar) zorunlu olarak *Öteki'*nin içindedir, çünkü aslında onun özgürlüğünün tahrif edilmesi ve değiştirilmesidir. Böylece sınıf, kendi birliğine diğer sınıfın aracılığı ile bağlanır. Kendi dıĞında, Ötekinin acı çeken özgürlüğünde birleĞir.

Ama aynı zamanda, radikalleĞtirici bir totalizasyon temelinde sınıf eylemlerini yeniden ürettiği ölçüde, nesnel sınıf ruhu ya da sınıfın kendine geçirgenliğinin koĞulu olarak radikal kavramanın seri sürecini de gördük. Bu totalizasyon, sınırlama olarak, yani 'nin olumsuzlanması olarak temsil eder. Ve bu olumsuzlama sadece bir atalet değil, aynı zamanda belirli bir sınıf tarihinin, yani belirli eylemlerin ve bunların geleceğe dair ipoteklerinin geçmiĞteki bir tikelleĞmesi olarak bir hatırlamadır. Teslimiyetin hareketsiz imkânsızlığını (geçilemeyen *(depasse))* yaratan da tam olarak bu aĞılmıĞ pratiktir*, çünkü* geçmiĞte diğer sınıfı ve onun tarihini üretmiĞtir (zamansallaĞtırılmıĞ temporalizasyonunun ve yarattığı gelecek ipoteklerinin hareketsiz birliği olarak). On dokuzuncu yüzyılın sonunda Fransız işverenlerin uzlaşmazlığı 1848 ve 187r katliamlarından kaynaklanıyordu. Ancak bu, *diğer sınıfta, işçi sınıfına* sahip olmanın ne demek olduğunu *kavradıkları* anlamına gelmektedir.

katledilmiş bir sınıfın geçmişi. Ve tersine, burjuvazinin eylemleri aracılığıyla, işçi sınıfı radikalizminin bu imkansızlığı giderek gelişti. Bir iç savaş geçmişi temelinde, bu radikalizm, pratik kavrayışın somut bir birliği olarak (tüm eylemin *sınıftaki* her *kavrayışa* geçirgenliği olarak), yaşamanın imkansızlığına tahammül etmenin imkansızlığı, yani *bu mevcut gerçekliği* yok ederek başka bir gerçeklik yaratma zorunluluğuydu. Burjuvazi değiĢimi kesinlikle reddederek, değiĢimi – ihtiyaçların baskısı temelinde Ģurada ya da burada gerekli olabilecek herhangi bir ayarlamayı - ayrıntılı yönüyle olmasa bile (yüzde X'bir artıĢ kapitalist sömürü çerçevesinde hala mükemmel bir Ģekilde *mümkündür* ve iĢletmenin karını neredeyse hiç etkilemez) en azından sonsuz bir değiĢim manzarası içinde burjuvazinin radikal reddi olarak kurdu.

RadikalleĢmenin esas olarak iĢçilerin kendi sınıfsal durumlarını, sömürünün sonuçlarını ve bu durumu dönüĢtürmenin mutlak gerekliliğini keĢfetmelerinden kaynaklandığına Ģüphesiz itiraz edilecektir. Militanların (sendikacılar ve politikacılar) çalıĢmalarının, on dokuzuncu yüzyıl boyunca iĢçi sınıfının iktidarsızlık içinde yaĢadığı tespitler *üzerine* sınıfsal *düĢünümsellik* üretmekten ibaret olduğuna Ģüphe *yoktur*. Ve bu farkındalığın ilk aşaması, pratik-atıl süreçlerin sistematik olarak yorumlanması olacaktı. Ancak proletarya bir seri olduğu ve bu nedenle tüm seriler gibi iktidarsızlıktan ve eylemi sınırlama ve yüzeysel, geçici ilerlemelerle yetinme eğiliminden etkilendiği sürece; burjuva baskısının ürettiği görünüm alanında gerçeklik proletaryaya olduğundan başka türlü olmanın imkansızlığı olarak göründüğü sürece; talep edilen somut değişiklikler herkes için her zaman mütevazı olduğu sürece, işçiler kendiliğinden bir reformizmden etkilendiler. Ve bu reformizm basitçe herkesin diğerleriyle olan ilişkilerinde (ezenin ezilenle olan ilişkisi hariç) var olan bir şeyi ifade eder: uzlaşma pratiği (genellikle arabulucu üçüncü tarafların varlığıyla pekiştirilir). Bir anlamda, ezilenlerin mirasçıları , ezilmenin içine doğmuş ezilenler, küçük iyileştirmelerle yetineceklerdi: bu iyileştirmeleri kendi içlerinde durumun tam bir dönüşümü olarak göreceklerdi. Açıkçası, aslında onlarla yetineceklerine *inanıyorlardı*. Bununla birlikte, iyileştirmelere hemen olumlu yaklaşan bir sömürücü sınıf (bir ya da iki kuşak sonra bile) tamamen farklı bir işçi sınıfı (aynı yapılara sahip, ancak farklı iç

ilişkiler, farklı bir gerilim) ve belki de devrimci radikalleşmeyi bir süreliğine erteleyebilirdi.

Ġngiliz proletaryasının reformizmi, birbiriyle iliĢkili çeĢitli faktörlerden kaynaklanıyor gibi görünmektedir: Ġngiltere'nin Fransa'da Ģubat Devrimi'ne yol açan Ģiddette uluslararası krizler engelleyen sömürgeci süper karlardan ve Avrupa'da sınırlı hedefleri olan sadece birkaç eyleme katılması anlamına gelen ve Prusya'ya karĢı savaĢımızın yaptığı gibi ülkeyi hiçbir zaman tehlikeye , hatta olan Ġngiliz dıĢ politikasından bahsetmekle yetineceğim.127 Aslında, en azından on dokuzuncu yüzyıl söz konusu olduğunda, ilerici bir burjuvazi hipotezi kendi içinde saçmadır. Bugün mülk sahibi sınıflar, neo-paternalizm ve Ġnsan Mühendisliği" uygulamaları aracılığıyla, kitlelere biçtikleri iki rolü (müĢteriler ve ücretliler olarak) uzlaĢtırmaya çalıĢmaktadır. Tavizlerin her zaman mümkün olduğu (ve hatta talepleri ön) hareketli ve karmaşık bir sistem inşa etmeye çalışırlar, böylece sömürülenlerden sömürücünün radikalizmini gizlerler. Ancak bu neo-paternalizm belirli bir endüstriyel geliĢme düzeyini varsayar; on dokuzuncu yüzyılda bu düĢünülemezdi ve krizler sırasında (1845-8'de yoksulluk, 1870-1'de yoksulluk ve savaĢ) acımasızca ortaya çıkan kıtlık içinde, burjuvazi kendini ya öldürmek ya da yok olmak zorunda olarak üretti. Burjuvazi bu çizgiyi benimseyerek (ki bu şüphesiz, tepkileri zaten içselleştirilmiş geçmişleri tarafından belirlenen mirasçılar tarafından durumun içselleştirilmesiydi), *bir hamlede* radikalleşmenin karşılıklılığını üretti. (Bu, soyut ve tamamen biçimsel bir bakıĢ açısıyla, eylemsizliği hesaba katmadan, sonsuz bir git-gel olarak bile görünebilir). Her halükarda, teşvik eden sınıf *burjuva sınıfıydı.* Ve hiç şüphesiz birikimin (bir süreç olarak) başarısız olamayacağı söylenecektir

1 27. Her proletarya, oluĢturduğu Ģiddeti (Ģiddet karakteri olarak adlandırılabilecek Ģeyi) yalnızca üretimin gerçek koĢullarından ve iĢçiye özgü yapılardan değil, aynı zamanda kendi tarihinden de türetir. Görkemli, Fransız burjuvazisinin şiddet tarihi ve İtalyan burjuvazisinin ve halkının on dokuzuncu yüzyıldaki parlak, şiddet dolu tarihi içselleştirilmiştir Her zaman toplumsal dönüşümün gerçek özneleri olan proleterler tarafından tions. Her iki durumda da iç şiddet, burjuvazinin kan dökmesi için bir bahane olmuş ve böylece bu arabuluculukla güçlendirilmiştir. Almanya'da, özellikle Prusya'da, burjuvazinin askeri bir toprak aristokrasisi karşısındaki iktidarsızlığı, sosyal demokrasinin, sendikaların proletaryanın büyük bir kesiminin oldukça ılımlı reformizminde de ifadesini bulmaktadır.

milyonlarca insanın hayatına mal , toplumsal zenginleşmenin bir koşulu olarak işçinin yoksulluğunu gerektirmesi. Şüphesiz bu genel olarak doğrudur, ancak ayrıntıda hiçbir zaman tam olarak olmadığını görebiliriz (örneğin zehirli dumanın yeniden yakılmasının reddedilmesi). Başka bir deyişle, bu dönemde kapitalistler Başkalarının yoksul olmasının gerekli olduğunu varsaydılar; ve başkalarının yoksulluğunu varsaymak, onu üretmeye razı olmak ve böylece yasalarını ve temalarını özgürce benimseyerek varsayılan zorunluluğu aşmaktır; zorunluluğun bu özgürce baskıya dönüştürülmesini, ezilenleri *baskılarını hak eden* anti-hu adamlar olarak belirleyen bir sınıf Maniheizmi açısından haklı çıkarmak ve böylece onları buna mahkum . Son olarak, bu zorunluluk-özgürlüğünü ezilenler için daha da tahammül edilemez hale getirmektir, çünkü kendisini sömürülenlerin (özgür bir insan cümlesi) *şeyler* (liberal ekonominin 'amansız' yasaları) *tarafından mahkum* edilmesi olarak sunar.

RadikalleGmeye dayalı baskı (henüz geliGmemiG bir kapitalizmin kıtlık varsayımı olarak) iGçilerin mücadele pratiklerinin radikalleGmesine izin veren gerçek güç olacaktı. On dokuzuncu yüzyıl tarihinin önemli bir gerçeği, iGçilerin iGverenlerin mutlak uzlaGmazlığını tecrübe etmeleridir. GGçiler (baGlangıçta) *erkekler olarak karGılıklı bir anlayıGa ulaGmak* istemiGler*;* ancak zamanla bunun imkansız , *çünkü iGverenlerine göre kendilerinin erkek olmadığını* fark etmiGlerdir. Bu sınıf ırkçılığı, on dokuzuncu yüzyıldaki iGçi hareketinin anlaGılması için çok önemlidir: baGlangıçta mülkiyete saygı ve iGverenlere (iGçi sınıfının gücü sayesinde siyasi sistemi geliGtiren ve hala evrensel sınıf olduğunu iddia eden burjuvazinin üyeleri) olan inançla hareket edilmiGtir. Yaklaşık 1830 yılında, en ileri işçiler bile kapitalist ekonomiye sosyalist bir *sektör* eklemeyi hayal bile etmemiş görünüyorlardı; sadece işverenlerin fabrikaları arasına birkaç üretim kooperatifi yerleştirmek istiyorlardı. Çoğu (çoğu doğrudan taşradan gelmişti) ve burjuvaziyi ateizmleri nedeniyle eleştirirlerdi. Ancak Fransa'da konumlarının tersine dönmesinin ya da radikalleşmesinin çok açık bir kökeni vardır: 1830 ile 1871 yılları arasında burjuvazi onları mahkum etmiştir. Bu, acımasız baskı politikalarının zorlama yoluyla ve iGçi çevrelerinde, iGçilerin yüksek mahkeme tarafından mahkum edilmesi yürütüldüğü anlamına gelmektedir. Bu açıdan da baskıcı faaliyet çok önemliydi: ezilen sınıfın kalbine anlamlar yakıyordu. Bu anlamlar etik yargılardı (gerçek yargıların temeli olacak düşüncelerin soyut genel biçimi olarak)

Anayasa ve dini ya da ahlaki ilkeler adına yapılan baskıcı yargılamalardan sonra) ve bu yargılamaların bizzat ezilenleri de kapsaması gerekiyordu: Örneğin oy vermemiş ? Mecliste ve dolayısıyla hükümette temsil edilmemiş miydi? Grev yaparak, ayaklanarak ya da ederek toplumsal anlaşmayı bozmamış mıydı? Düzeni bozmasına karşı düzen adamları tarafından alınan önlemler için kendisi bir gerekçe sağlamamış mıydı?

Yargı bu şekilde formüle edilmiştir. İşçi sınıfı, bağlı değerler sistemine ve bunun dayandığı gerçeklere tamamen aşinaydı. İlkini propagandadan öğrendiler, ikincisini ise kendileri yaptılar. Değerlendirmenin sonuçları gazeteler tarafından geniş çapta yayıldı: ölüm cezaları, hapis cezaları, sürgünler vb. Proletaryayı şaşırtmak mümkündü: işçi liberal sistemi, serbest ticareti ve serbest ücret sözleşmesini kabul etmiş görünüyordu; ve işverenler görünüşte hiçbir zorlama kullanmadıkları için

(*kimse* onun için çalışmaya zorlanmaz; ve eğer biri sorun çıkarırsa işveren onu cezalandırmaz, sadece sözleşmeyi bozmuş sayar, vs.), şiddet toplumda, kriz zamanlarında, halk ayaklanmalarından, grevlerden, vs. kaynaklanıyor gibi görünmektedir. Saint-Marc Girardin'in dediği gibi, bu *orijinal* Barbar şiddeti, sürekli baskı aygıtlarını (elbette işçileri kendilerine karşı korumayı da amaçlıyordu) haklı çıkarmadı mı? Başka bir deyişle ezen için baskının, ezilenlere karşı duyması gereken nefretten nasıl ayrılamaz olduğunu gördük. Ve bu aktif nefret bir dizi anlam üretir ve bunları *karşılıklı şiddet yoluyla* ezilenlerin kendilerine iletir. Bu üniter anlamlar, belli bir düzeyde, toplumun, sınıfların ve bunların kendi rollerinin totalleştirici bir kavrayışını temsil eder. Ve elbette geçici olarak mağlup olan sınıfın her zaman bu anlayışı bozacak bazı bireyler ve hatta gruplar içereceğini de eklemek gerekir.

Böylece on dokuzuncu yüzyılın ortalarında mücadele pratiği işçi sınıfında kendisini burjuvazinin yaptığı gibi değerlendirme, yani Öteki'nin ve onun Maniheizminin dolayımıyla kendisini *mutlak olarak öteki Nesne* olarak, yani köle-irade, kötülük yapmaya mahkum ve nihayetinde insandan daha ö olarak tanıma imkanı yarattı. Bu niteleme alınıp benimsendiğinde, *Öteki-Birlik* serabı ortadan kalkacaktı: bu ödünç birlik, evrenselliği burjuva *hümanizmine* nokta nokta karşılık gelen ve onu haklı çıkaran bir *anti-hümanizm* içinde eriyecekti. Ancak bu sentetik anlamlar topluluğu yine de sentetik kalacaktır, çünkü

sınıf pratiği onu içselleştirecek ve sonra da reddedecektir. Aslında, maddi ve total bir bütün olarak ve bir sistem olarak, kendi olumsuzlamasıdır, Öteki tarafından bir zorunluluk olarak üretilir (somut zorunluluklar yoluyla: Hem tüm iĢçilere insan statüsü vermeyi reddettiği için hem de sorun çıkaranlarla (kötü niyetli olmaktan ziyade aptal olan) kitleler arasında, kötü iĢçi (sınıfına sadık olan) ile iĢverenlerin hümanizminin değerlerini ve emirlerini benimseyerek insanlığa ulaĢmıĢ bir tür uysal hayvan olan iyi iĢçi arasında ayrım yaparak iĢçiler arasında yeni bölünmeler yarattığı için (örneğin belirli bir grevi ya da ayaklanmayı kınamak).

Şimdi, bu sistemin şu şekilde olması kesinlikle düşünülemez İĢçselleĢtirilmiĢtir, iĢverenler arasında sömürü süreci yoluyla ortaya çıkan geçici bir ideolojiden daha fazlası olarak görülmediği sürece, bir an için bile olsa, belirli bir zamanda ve belirli insanlar için kendisini bir cazibe olarak sunmalıdır. Aslında, mücadele içinde, işverenler gerçekten de işçileri mutlak otorite olarak görmektedirler. Başlangıçta bu, her *praksisin* kendi gerekçelerini ürettiği ölçüde, onların *praksisinin* anlamı ve gerekçesidir; ancak her şeyden önce işverenlerin *praksisinin* amaçlarından biri (ve kesinlikle en az önemlisi değil), proletaryaya insani olan ve olmayanın mutlak standardı olarak alınan burjuva sınıf bilinci içinde kendi dışında bir varlık bulaştırarak işçilerin saflarına bölünmeler ve güvensizlikler haline gelir. Dolayısıyla, gruplaşan her işçi için radikalleşme, burjuvazi-için-varlığının radikal bir şekilde yadsınmasıdır ve bu yadsıma, birbirinden tamamen ayrılamaz bir dizi zor faaliyeti içerir: kendini kötü olarak tanımlamayı reddetmek, burjuva Maniheizmini reddetmektir; ancak bu Maniheizm, egemen sınıfın hümanizminin bir başka adıdır ve hümanizm olarak reddedilmelidir. Şimdi, soyut bir ret yine de bir kabul olacaktır: hümanizmi bu şekilde reddederken, bir işçi kendisinin insan olmadığını kabul *etmiş olacaktır*.

Yeni zorunluluk, bu çelişkinin aşılmasından doğmuştur, reddedişin gerçek ve pozitif bir hümanizmin üretimine yazılması gerektiğidir; ve bu, işçinin burjuvaziden herkes için insanın hakikatini, yani hakikatin kendisini ifade etme ayrıcalığını almasını gerektirir. Ancak burjuva, zeka, kültür, bilimsel bilgi, teknik yetenekler vb. sayesinde insan olduğunu iddia eder: ve bu güçlerin herkese ait olması gerekirken, işçiler bunlardan kısmen yoksundur. Dahası, burjuvazinin idealist entelektüalizmi analitik Akla dayanır: analitik Akıl

neyin doğru olduğunu belirler. Dolayısıyla işçi ya sınıfının pozitivist bir atomizasyonla çözülmesine ve kendisinin cehalet ve kötü niyet içinde yalıtılmış olarak tanımlanmasına izin vermeli ya *da* Aklı yeniden yaratmalı, analitik rasyonaliteyi daha büyük bir kompleks içinde çözmeli ve bir gün cehaletten kurtulma umudunu kaybetmeden hakikat için entelektüel olmayan ölçütler ve temeller bulmalıdır. Elbette, Marx'ın dediği gibi, sorunlar onları çözecek araçlar mevcut olana kadar formüle edilmez; ama *her şey zaten :* insanın ölçüsü ve hakikatin temeli olarak *praksis* ve analitik Aklın sürekli çözülmesi olarak diyalektik. Ve sonra, ezilenlerin radikal tepkisinin günlük ifadesinin özellikle somut çatışmalarda olduğu kabul edilmelidir: ve gerçek ücretlerdeki kesintilere direnmek için Marksist olmaya gerek yoktur. Ancak, Öteki tarafından totalize edilen sınıf, bu yabancı birliği gerçek bir totalizasyon hareketiyle çözmedikçe, gündelik pratiğin kendisi burjuva propagandasından etkilenecektir. 128

Bu, ezilenlerin etkisinin görülebileceği tek bakış açısıdır.
sınıfının, kapitalist sınıfa vesayet eden bir sınıf olan küçük burjuvazinin entelektüelleri üzerindeki etkisi anlaşılabilir. Ezilen sınıf, onların evrenseli zorunluluk olarak üretmeleri yoluyla onları avlar ve burjuva sınıfının ürettiği eksik hümanizm adına onlardan koparır. Burada konuyu uzatmayacağız: sadece teorisyenlerin bu beslenmesinin ve çekiciliğinin tüm pratik anlamını yitireceği karşılıklılık eylemine işaret edelim. Bir baÇka deyiÇle, proletaryanın küçük burjuva entelektüellerine duyduğu - Marx ve Marksistler tarafından iyi tanımlanmayan- cazibe, tikel maddi çıkarlardan değil, evrensel olanın her entelektüelin genel maddi çıkarı olmasından ve bu evrenselin iÇçi sınıfı tarafından (fiilen olmasa da) potansiyel olarak gerçekleÇtirilmesinden kaynaklanmaktadır. BaÇka bir deyiÇle, entelektüeller burjuva evrenselciliğinin ürünleridir ve burjuva sınıfı içinde *sadece* onlar hümanizmin , yani hem sınırsız geniÇliğinin (tüm insanlara) hem de sınırlılıklarının farkındadır. Ancak Marx gibi teorisyen de Tarihin materyalist ve diyalektik bir yorumunu *üretiyorsa*, bunun nedeni materyalist diyalektiğin işçi sınıfı *pratiği* için bir kural ve gerçek (gelecekteki) evrenselliğin satış temeli olarak *gerekli* olmasıdır. Başka bir deyişle,

1 28 . Daha sonra, 'Diyalektik Araştırmanın Eleştirisi' bölümünde, diyalektiğin Tarihin belirli bir anında tarihselleştirilirken aynı zamanda nasıl tarihsel Akıl olabileceğini göreceğiz.

Çünkü her işçinin herkese geçirgenliği olarak dolaşan bir kavrayış zaten analitik karşıtıdır ve çünkü diyalektik ve onun gerçekleşmesi *olan praksis*, analitik Akla her biri ve herkes tarafından bir tepki olarak ve onun çözülmesi olarak ortaya çıkar.

Bunun, *konumlandırılmıG gerçekçilik* ihtiyacından bir kaçıG sağladığı . Bu pratik diyalektik, örneğin 1830'dan itibaren Lyon ipek dokumacılarının birliğinde kendini görülebilir; ve onların birliği, kendilerini muzaffer ve sersemlemiG bırakacak bir *praksisin* (çalıGarak yaGamak ya da mücadele ederek ölmek) geliGiminde kendini gösterecektir. Diyalektik ve *praksis* bir ve aynıdır; ayrılmazlıkları içinde, ezilen sınıfın baskıya karşı tepkisidirler. Bu, baskının gerçekten analitik olduğu anlamına mı gelir? Açıkçası hayır. Burjuva sınıfı diyalektiğin işleyişini pozitivizmin atomize edici rasyonalitesi altında gizlerken, proletaryanın bir teorisyeni diyalektiğin kendisi adına açıklamalar talep edecektir. Böylece, bir soyutlama düzeyinde, sınıf *çatışması* kendisini bir *rasyonalite çatışması* olarak ifade eder. Ancak bilimi burjuva idealizmiyle karşılaştırmaktan ibaret olan klasik embesilliği bir kenara bırakalım. Bilim diyalektik değildir; ve SSCB'nin tarihsel ortaya çıkışına kadar yalnızca burjuva idi. Son olarak, talihsiz proleter bilim teorisine rağmen, Sovyet ve burjuva bilim insanları arasındaki tek anlaşma alanı olarak kaldı. Çelişki burada yatmamaktadır. Çelişki, burjuvazinin bilimsel pozitivizme kalma kararlılığı ile proletaryanın, onun teorisyenlerinin ve sosyalist ülkelerin, pozitivizmi insan *pratiğinin* diyalektik hareketi içinde eritme yönündeki ilerici çabası arasındadır. Gerçekte bu, işçi sınıfının hareketinde öz-bilinçli bir diyalektiğin varlığı ve burjuva sınıfının (aslında diyalektik) hareketinde bu aklın taktiksel olarak yadsınması meselesidir. Gerçekte, iGçileri birliğe ve diyalektik olarak örgütlü *praksise* (yani soyut yıkıcı Aklın pozitif aGılmasına) götüren burjuva baskısı tarafından insanlıktan çıkarılmadır; tersine, praksis-totalizasyon olarak bu aynı diyalektik burjuvazide analitik güçlendirir. Bu nedenle tarihçiler arasında Fransız Devrimi'ndeki belirli olaylar ("halka liderleri" olan atomize kalabalıklar mı yoksa totalleştirici sınıf tepkileri mi?) hakkındaki soyut teorik tartışmalar, totalleştirme (proletarya) ile analitik Aklın çözücü gücü (burjuvazinin eylemi ve propagandası) arasındaki derin çatışmaların soyut ifadeleridir (ve aslında felsefi olarak eksik ve yanlıştır).

Diyalektiğin, karĢı mücadele eden ezilen bir sınıfın pratik bilinci olarak, ezilenlerde baskının bölücü eğilimi tarafından üretilen bir tepki söyleyerek sonuca ulaĢabiliriz – ancak herhangi bir keyfi zaman ya da yerde değil: daha sonra bu bilinci mümkün kılan maddi koĢulları keĢfedeceğiz. Ama her halükarda bu, düĢünsel hakikatin etkin pratik hakikat tarafından aĢılması ve atomizasyonun (seri anlaĢmanın eĢliğinde) mücadele grubunun sentetik birliğine doğru ilerlemesidir. İşçilerin faaliyetlerinin işçiler tarafından bu pratik *kavranışı* (ne kadar bulanık olursa olsun ve ne kadar hatalı olsun) aslında işçi sınıfının *nesnel ruhudur,* çünkü bu *ruh* aşırı bir ihtiyaç ve insanlıktan çıkmışlığının zorunlu bir olumsuzlaması olarak yaratılmıştır. Ancak, burjuva sınıfınınkinden farklı olarak, bu ruh kendi içinde başkalık değildir: her yerde başkalığı çözmeye yönelik bir girişimdir. ĠĢçi her eyleminde doğal olarak diyalektik geliĢimi keĢfeder: SömürülmüĢ olduğu için, (sonunda kendisine yabancılaĢan) iĢi aracılığıyla bir yaratım olarak kurucu diyalektiği keĢfeder. Sömürülen diğer insanlarla birlikte, kendi işinin Ötekilerin işini (normlar aracılığıyla) belirlediğini görür ve bunu başkalığın reddi açısından keşfeder. Eğer bir işçi, "Ötekilerin yapabileceğinden fazlasını yapmasını istememek için ve bir Öteki tarafından benden daha fazlasını yapmam istenmesin diye, Ötekilerden daha fazlasını yapmaktan kaçınacağım" diyorsa, o zaten diyalektik hümanizmin ustasıdır, teori olarak değil ama pratik olarak ve bu rasyonaliteyi ampirik başlangıcında karakterize eden olumsuz bükülmelere rağmen, analitik rasyonaliteye karşı yöneltilmiş çözücü bir pratik olarak. [129]

> Amacımız Tarih'in biçimsel koşullarını tanımlamaktır; buna ihtiyacımız yoktur.

gerçek tarihsel gelişimleri içinde sınıflar arasındaki maddi karşılıklılık ilişkileri üzerinde durur. bizim tarafından kurulmuştur.

1 29. Bu örnek, diyalektiğin nasıl reddedildiğini, ancak daha sonra işverenler tarafından nasıl araçsallaştırıldığını ve istismar edildiğini ve aynı zamanda pozisyonların nasıl gizemli hale getirildiğini göstermektedir.

tivizm. İşveren, atomizasyon ve rekabetin analitik bakış açısından yola çıkar: herkes, eğer komşusundan daha fazla çalışmakta ve böylece daha fazla kazanmakta özgürdür; ve komşusu da onunla rekabet etmekte özgürdür. Ancak diyalektik

Akıl, dikkatlice gizlenmiş bir gizem olarak, aslında emperyalizm adına

İşverenler, eğer bir çalışma normu belirli bireyler için ve belirli bireyler tarafından artırılırsa, o zaman herkes için (daha az derecede) artırılmış olur. Bu durum sosyalist toplumlar için de geçerlidir.

Bürokrasi, üretimin bireyler tarafından iyileştirilmesiyle ilgileniyormuş gibi yapar (Stakhanovizm pozitivist akıldır) ama eylemcinin üretim grubunu bir bütün olarak dönüştüreceğini gayet iyi bilir (diyalektik akıl teoride iddia edilir ama gerçekte reddedilir).

Diyalektik araştırma, sınıflar diye bir şeyin var için, aracı süreç ne olursa olsun, karşılıklılık içinde belirlenmeleri gerektiğidir. Ayrıca, ilişkinin tek anlaşılabilirliğinin diyalektik olduğunu biliyoruz. Bu açıdan bakıldığında, analitik Akıl onları çözmeye yönelik baskıcı bir *praksis* olarak görülebilir ve kaçınılmaz etkisi diyalektiği ezilen sınıfın rasyonalitesi haline getirmektir (henüz belirlenmemiş koşullar temelinde). Analitik Aklın çözülmesi ve burjuva sınıfının iGlevi ve pratiği () açısından belirlenmesi olarak diyalektik Aklın iGçi sınıfı içinde ortaya çıkması, sınıf mücadelesinin bir yönüdür. Ancak, tersine, burjuva sınıfı teorik olarak analitik Akla tutunursa, diyalektik Akıl ona hainleri aracılığıyla kendi cazibesi olarak geri döner (entelektüeller) ve giderek onu yadsıyan sınıfın içinde özbilinç haline gelir. *Burjuvazi* içindeki bu iki tür rasyonalite arasındaki kalıcı ama değişken çelişki (artan ya da azalan gerilim) bir kültür tarihinde kendine ait bir yeri hak edecektir. Somut örnekler sadece pozitif Aklın diyalektik tarafından sessizce çözüldüğünü (Marc Bloch ve hatta Georges Lefebvre gibi tarihçilerde) değil, aynı zamanda diyalektiğin analitik bir hesaplamayı gizleyen tamamen dilsel bir belirleme olarak *resmi ve teorik olarak* kullanıldığını da gösterecektir. (En iyi etnograflarımızdan biri bu ikiliğin diyalektiği.." ifadesini kullanır ve böylece istemeden olsa diyalektiği analize *indirger*). Ancak bu konumuzla ilgili değil: bizim için önemli olan, *praksisin* kontrollü gelişimi olarak diyalektiğin, *mücadele praksisi*, yani antagonistik karşılıklılık içinde ve aracılığıyla olmaksızın kendisini (kurucu ya da oluşturulmuş olarak) deneyimleyemeyeceğini göstermektir. Elbette bu, farklı dünyalarda, farklı şekilde oluşmuş (örneğin kıtlık olmadan) diğer pratik organizmaların farklı bir bilince sahip olamayacağı anlamına gelmez (antagonistik karşılıklılığın aracılığı olmadan). Ancak bu, *bizim* dünyamızda (kıtlıkla yönetilen), grubun ezilenler serisinden bir özgürlük diktatörlüğü olarak çıktığı anda ortaya çıktığı anlamına gelir. Başka bir deyişle, ezilenlerin *praksisidir*, onlar bir iktidarsızlık içinde kök salmış sıradan bireylerdir ve çabalarına rağmen, ezilenlerin davranışlarını öngörebilmek için diyalektik Akıl olmak zorunda oldukları ölçüde ezenlerin pratik tepkisi olmaktan . Pratikte hareketsiz bir süreç olarak sömürü, diyalektik Akıl içinde hem teorik hem de olarak çözülmesi gereken bir gerçekliktir; oysa mücadele, gerçek

insan *praksisi* ve Öteki aracılığıyla herkesin birliğini üreten antagonizmanın karşılıklılığıdır. Saldırıya uğrayanın diyalektik pratiğini üreten, saldırganın birleşmesi olarak çözülme (ya da yok olma) hareketidir. Bu araştırmanın sonucu, insan ilişkilerinin *mümkün olan tek anlaşılabilirliğinin* diyalektik olduğu ve bu , gerçek temeli *kıtlık* olan somut bir tarihte, yalnızca antagonistik bir karşılıklılık olarak tezahür edebileceğidir. Dolayısıyla, bir pratik olarak sınıf mücadelesi zorunlu olarak diyalektik bir yoruma yol açar; ve dahası, insan çokluklarının tarihinde, sınıf mücadelesi zorunlu olarak tarihsel olarak belirlenmiş koşullar temelinde, diyalektik rasyonalitenin gelişen gerçekleşmesi olarak üretilir. Tarihimiz bizim için anlaşılabilirdir çünkü diyalektiktir ve diyalektiktir çünkü sınıf mücadelesi bizi kolektifin ataletini aşarak diyalektik mücadele gruplarına doğru üretir.

4 *Tarihin Anlaşılabilirliği: Bütünleştirici Olmadan Bütünleştirme*

Şimdi, kendi içinde mücadelenin, yani karşılıklılığın zamansallaşmasının, hem diyalektik deneyimi hem de bunun bilincini yaratmasına rağmen, failin, gözlemcinin ya da tarihçinin diyalektik kavrayışını *aşabileceği* öne sürülebilir. Bu araştırma bize kurucu organik *praksisin* yarı saydam rasyonelliğini göstermiştir; ve aynı zamanda (belirlenimlerini pasif bir şekilde kabul eden hareketsiz ya da pratik olarak hareketsiz bir malzemede kendini nesnelleştirdiği varsayıldığı ölçüde) genel *praksisin* rasyonelliğini de ortaya çıkarmıştır. Ancak antagonizma ve karşılıklılık *praksisinin* hala rasyonelliğine sahip olduğuna dair bir kanıt yoktur çünkü her grup (ya da sınıf) kendi özgür *praksisinde* Ötekinin pratik özgürlüğünü ifade eder ve bunun tersi de geçerlidir. Başka bir deyişle, her anı *yalnızca* bir *praksisi değil,* aynı zamanda onun diğer tarafından olumsuzlanmasını ve birincinin ikinciyi alt etmek için, ikincinin de birinciyi alt etmemek için trans oluşumunun başlangıcını temsil eden çift başlı bir zamansallaştırmayı içerir. Ancak bu garip gerçeklik, hiç kimsenin pratiği, farklı bir çifte sezgiyle, iki birey söz konusu olduğunda iki faille ilişkilendirilebilse bile (böylece boks maçını, boksörlere aşina olmamız koşuluyla *kavrayabiliriz*.

spor), bunun *diyalektik* bir olabilir mi? Aslında bu canavarın kalbinde bir tür özel olumsuzlama yok mudur, her biri Ötekini kandırıp gizemli hale getirerek onun özgürlüğünü silahsızlandırmaya ve onu farkında olmadan suç ortağı haline getirmek ve O'nun egemenliğini yalnızca ona *bir şey gibi* davranma fırsatı elde etmek için kabul etmek *mi?* Ve sonra, bu bireysel mücadele (aynı meslekten, aynı yaştan bireyler arasında, kapalı bir alanda) *gerçekten* deşifre edilebilse bile, aynı şey bir *praksis-süreci* olarak tanımlanması gereken ve sınıfları kurumların, grupların ve serilerin dairesel toplamları olarak birbirlerinin karşısına koyan karmaşık olgu için de geçerli olacak mıdır? Her bir sınıfın Öteki'nden aldığı (pasif olarak alınan ve aktif olarak dönüştürülen) ve farklı sınıf yapılarının iç ilişkilerini onlar tarafından değiştirildikleri ölçüde değiştiren karmaşık değişikliklerin net bir şekilde kavranması mümkün müdür? Son olarak, sınıfın *aynı zamanda* bir ürünün insan ürünü olduğunu ve bu ölçüde pratik tepkilerinin üyelerinin sınıf-oluşunu zamansallaştırdığını unutmayalım. Şimdi, bu sınıf varlığı – olarak - anti-diyalektik alana aittir. Pasif bir anayasa tarafından ipotek altına alınmış bir *praksisin* anlaşılabilirliğini nasıl kavrayacağız?

Bu teorik sorulara Diogenes gibi yürüyerek cevap vermeliyiz. Daha doğrusu, sürekli olarak sınıfımız için ya da sınıfımıza karşı mücadele ettiğimizi ve mücadelenin anlaşılabilirliğinin mücadele edenlerin eylemi için elzem olduğunu hatırlayarak. Bu, anlaşılabilirliğin kurumsal gruplarda, mücadele (ya da baskı) ve serilerde eşit derecede açık bir şekilde verildiği anlamına gelmez. İç dönüşümlere tekabül eden bir zayıflama söz konusudur. Ancak sınıf döngüselliği durumunda (örneğin yalnızca egemen grup için değil, aynı zamanda seriler ile mücadele ya da baskı grupları arasında aracılık ettiği *ölçüde* bu grup için de), kendisi de diyalektik olan çok basit bir nedenden ötürü *tam* olmalıdır: *praksis* kendi amacının, araçlarının, hasmının araçlarının ve amacının ve düşman *praksise* karşı koyma araçlarının *farkında* olmayı bırakırsa, basitçe körleşir ve bu nedenle *praksis olmaktan* çıkar*;* basitçe onu *ezen*, manipüle eden ve yabancılaştıran ve düşman bir güç olarak kendi failine karşı çeviren *diğer eylemin* bilinçsiz bir suç ortağı olur. (En basit örnek, ana ordudan kopmuş, her yerde düşmandan korkan, her şeyin mümkün olduğunu hayal eden, ancak öngörülemeyen bir eylemi tahmin etme araçlarından yoksun olan kayıp bir alaydır. Böyle bir alay artık bir grup değildir: bir sürüdür; ancak bilgi alır ve düşman birliklerinin yerini tespit , o zaman – hatta

eğer düşman sayısal olarak üstünse – yeniden pratik bir topluluk haline gelir). Böylece ortak *praksis* – nerede ortaya çıkarsa çıksın– kendini başkalık boyutunda belirler çünkü Öteki'nin *özgür* praksisine (onu öngörebildiği ölçüde) uyum sağlar. Buradaki zorluk, bunun fiziksel bir etkiyi -insan çalışmasının hareketsiz bir yansıması- öngörme meselesi değil, kendisi de bu öngörüyü öngören bir özgürlüğü öngörme meselesi . Ancak bu ne öteki-yön ne de başkalıktır: hesaplanan ve tahmin edilen karşılıklı özgürlüktür. Ancak bu öngörü, mümkünse, hem karşıt-yönelim hem *de* içinden çıktığı atıl yapılar (egemen özgürlük ya da kaynaşmış bir grupta kardeşlik terörü olarak) hakkında sahip olacağı koşullara, bilgiye dayanacaktır. Ve bu öngörü kesin olsa da, maddi koşulları, durumu ve bilgiyi, onları kendi ve niteliği olarak içinde tutan bir özgürlük tarafından aşılan atıl vericiler olarak tasarladığı için yine de diyalektik olacaktır. Dolayısıyla düşman, müttefikten bile daha doğrudan kavranır, ancak elbette böyle bir kavrayışın *mümkün* olup olmadığı, soyut ve genel mi yoksa gerçek ve somut mu olduğu (örneğin istihbarat teşkilatları tarafından aktarılan bilgiler, güçler arasındaki ilişkilerin göstergeleri) tamamen maddi koşullara bağlıdır. Ve düşmanın düşmanını kavrayışı da bu temel zihinsel kavrayışta mevcuttur (tüm tuzaklar ve hileler Öteki'nde böyle bir kavrayışı varsayar). Bu, bir *praksis-öznesi* olarak faaliyetimizin (bu kelimeyi bir öznelliğe değil, kendi kendini aydınlatan faaliyetin kendisine atıfta bulunmak için kullanıyorum) her zaman "bir *praksis-öznesi* olarak (yani, örneğin yalnızca niceliksel bir bakış açısından görülen grupların veya birliklerin nesnel hareketleri olarak130) kendi bilgisini içermesi ve bu nesnelliği tamamen maddi bir koşul olarak aşması gerektiği anlamına gelir. Bir anlamda, mücadelenin temel anlaĢılabilirliğinin diyalektik kavrayıĢın bir geliĢimini temsil söylenebilir: bu, her bir hasmın *praksisinin* kendi *praksisine* uygun olarak belirlendiğini zorunlu olarak ima eder.

130. Bu klasik savaştaki pusular için de geçerlidir: düşmanın hareketi bilinmektedir; belirli bir hedefe ulaşmak belirli bir yere hareket edeceği bilinmektedir. Ancak bizim için bu hedef basitçe tuzağın halkasıdır
Örneğin belirli bir dağ geçidinden geçmesini sağlayacak bir tuzak. Ve bu bakıldığında, tuzağın kurulup kurulmayacağını (geçidin her iki tarafından saldırmanın gerekli olup olmadığını) görmek için, eğer yeterli bilgiye sahipseniz, *atıl nitelikleri* hesaplamak gerekecektir: asker sayısı, silahlar, vb. Ve elbette düşmanın da kendi kartları vardır: o da
Tuzağı önceden görecek ve biz de onun göreceğiz.

Onun için nesnellik. Başka bir deyişle, bizi çevreleyen atomize, kitleselleşmiş ya da serileştirilmiş kalabalıklarda, özne olarak gerçekliğimiz soyut kalır çünkü pratik iktidarsızlığımız tarafından felç ediliriz ve nesne olarak gerçekliğimiz Öteki olan kaçışta ikamet eder. Bununla birlikte, özne nesne ilişkisi, değişken ama her zaman yoğun bir gerilim olarak, kelimelerle ifade edilebilir olmasa da ya da olması gerekmese de, antagonistik karşılıklılığın *praksisinde* hemen verilir. Ama tersine, düşmanı *onun için olduğum nesne aracılığıyla* kavrıyorum. Ya da daha doğrusu, soruşturmanın diyalektik anları birbirinin içine geçer: Onun için nesnelliğimi, onda var olduğunu bildiğim nesnel yapılar temelinde öngörüyorum; ve maliyetli hatalar, aşamalı düzeltmeler vs. yoluyla, onun benim üzerimdeki önceki eylemleri (, onların anlaşılabilir anlamları olan öngörüler) temelinde ne olduğunu öngörüyorum. Yalnızca ne olduğuna dayanarak ne yapacağını değil, aynı zamanda ne yaptığına dayanarak ne olduğunu ve son olarak ne yapacağını (önceki deneyimlere dayanan tahminler) tahmin edebilirsem, bilgim *mümkün* en iyi bilgidir.

Böylece karşılıklı eylem, temel antagonistik yapısında, faili bir nesne ve Ötekini bir özne olarak, üretilmesi gereken bir tersine çevirme beklentisi içine hapsetmesiyle karakterize edilir (Öteki saf pasif bir nesne haline gelir, fail kendini özgür diyalektik olarak ortaya koyar*);* Başka bir deyişle, birinin özgür pratik diyalektiği, *ötekinin* özgür diyalektiğinin hem *özgürlük* hem *de çifte araç* olarak kavranmasını içerir (düşmanın eylemini öngörme ve böylece onu alt etme *aracı* ve özgürlüğü için yanlış bir hedef önererek *Ötekini* kendisini tabi kılmayı amaçlayan bir eylemde suç ortağı yapma aracı). Temel prensibinde mücadele herkes için insani boyutların çokluğunu sentetik bir gerilim içinde geliştirme fırsatıdır, çünkü kişi Öteki olan bir özne-nesne için bir nesne-özne olmak zorundadır ve kişi kendi özgürlüğü içinde kavranan bir Öteki özgürlüğünü içselleştirir. Ancak bu, kişinin *materyalist* olmasına engel değildir. Yani, *(a)* Öteki'nin eylemini, Öteki'nin içinde bulunduğu koşulların inorganik gerçekliği temelinde, *(b)* kişinin Öteki'ye karşı kendi eylemini kendi başlangıçtaki maddi ve atıl koşulları temelinde ve *(c)* Öteki'nin üstlendiği eylemi, Öteki'maddi koşullar vb. hakkında kesin bilgiye sahip olduğu hesaplanmış (ya da durumun izin verdiği ölçüde kesin olarak belirlenmiş) olasılıklar temelinde öngörmesi *esastır*.

Mücadele, herkesin birbiriyle ilişkisini gerçekleştiren tek insani pratiktir.

nesne-varlığına aciliyet (ve bazen ölümcül tehlike) içinde bağlanır. Ve elbette, Öteki için olduğum nesne, Öteki'ne bir nesne olarak bir yapı kazandıran temel yapılar ve maddi koşullar tarafından değiştirilir. Ancak bu öteki için nesnellik, saf ve basit nesnelliğe (ki senkronik ve diyakronik totalizasyon onu tam da çelişkilerinin gerilimi içinde kurabilir) sonsuza kadar yaklaşma eğilimindedir, zira onu bende çıkaran Öteki değil, Ötekinin baskısı altında onu üretme eğiliminde kendimdir. Özellikle, nispeten basit askeri çatışma düzleminde, bir ordu, liderleri aracılığıyla, her zaman *varlığının* (sayı, silahlar, iletişim araçları, üslerle ilişki ve herkesin savaşabilirliği – yalnızca geçmişle bağlantılı olarak değil, örneğin, iyi ya da kötü erzakla, ama aynı zamanda gelecekle, yani her bir asker için içinde bulunduğu mücadelenin gerçek anlamıyla) ve bu bilinç en *az* düşmanınki berrak ve katı olmalıdır (çünkü düşman bazı zayıflıklardan habersiz olabilir, yetersiz bilgilendirilmiş olabilir). Kısacası, pratiğini ve sınırlı seçim alanını kesinlikle *öznesi* tarafından tanımlanmış olarak görmeyen ve sonuç olarak, tüm nesnelliğini pratik alanda kendi olarak içselleştirmeyen ve eylemini bu nesnelliğin (kesin olarak belirlendiği ve bilindiği ölçüde) bir aşılması olarak üretmeyen bir ordu – kısacası, bir bireyin – bireysel çatışmalar dışında – kendisinden habersiz olduğu şekilde kendinden habersiz olan bir ordu (tamamen olmasa da, kendi kapasitelerini vb.) – yenilgiye doğru gidiyor olacaktır. Aslında, pratik proje aynı zamanda sentetik bir bağ içinde (bir taktik ya da stratejinin belirlenmesi) her ordunun nesnelliğini O ther'in *praksis-öznesi* aracılığıyla tanımlamalıdır; ve bu sadece – temel yapı bu olsa – *güçler arasındaki ilişkinin* hesaplanmasının yanı sıra, aynı zamanda bu *ilişkinin* p rospektif olarak da hesaplanması belirli bir eylemin. Aynı şekilde ve aynı perspektifte, kişi kendi nesnelliğini yalnızca düşmanın belirli bir eylemi temelinde gerçekleştirmek zorunda değildir (düşmanın belirli bir yerde, belirli bir oluşuma saldırması, bu oluşumu nesnel kırılganlığı içinde aşılabilecek bir nokta olarak ortaya çıkarır, takviye ihtiyacı olarak), ama aynı zamanda Öteki*'nin* praksis-öznesini *bir olarak,* yani düşmana karşı yöneltilmiş bir *praksisin* aracı olarak yeniden değerlendirmek gerekir (onu üslerinden koparmak için ilerlemesine izin verilir ; Böylece bir proje olduğu ölçüdeplanının kendisinden faydalanılır).

Bununla birlikte, düşman *praksis* kendi başarısızlığının bir aracı haline gelebildiği ölçüde, yani bir praksis-nesnesi haline gelebildiği ölçüde, kendi içinde atalet, kısa yaş ve cehalet tarafından koşullandırılmış olmalıdır – ki bu elbette her *praksis* için geçerlidir. Geleceğe dair göreli cehalet ve geçmişe dair eksik bilgi, özgürlüğün özgürlük-nesnesi olarak (geçmiş ve gelecekle ilişkisinde daha iyi konumlanmış bir özgürlük tarafından) ele alınmasını sağlayan maddi koşullardır. Bu, bir mücadele anı olarak yabancılaşmadır; ancak bu yabancılaşma

– Bir grubun *praksisini* pasif bir faaliyete, yani **pratik-atıl** bir sürece dönüştüren *praksis*, *karşıt praksis* aracılığıyla ve onun maddi koşullar üzerindeki etkisiyle *praksise* gelir. Dar geçit, ordu liderlerinin cehaleti aracılığıyla düşman *praksisinin* pasifliğidir; pusu, bu pasifliği çalışma yoluyla (birliklerin, silahların vb. taşınması) bir kadere dönüştürür. Bu temelde, düşmanın özgür *praksisi onun* yanılsamasından başka bir şey değildir; kendisini pusu kuran askerlere (ve belli bir andan sonra tuzağa düşenlere) manipüle edilen grup içinde manipüle eden grup tarafından üretilen pasif bir faaliyet olarak sunan araçsal bir süreci gizler.

Ancak bir şey haline gelen bu özgürlük, yani yabancılaşması açısından ve bu yabancılaşmanın gerçekleşmesi yoluyla görülen özgürlük, mührü olarak özgürlüğün işaretlerini muhafaza eder. Aslında bu sahiplenilmiş özgürlük, tuzağa düştüğü ölçüde, *her iki grup için de praksis* olarak kendi tasfiyesinin aracı haline gelir. Bu açıdan bakıldığında, mücadelenin seyri içinde yavaş yavaş gerçekleşen *nesne* hakkında bir anlaşma görülebilir. Kuşatılan grubun *praksisi* yabancılaşmasını ortaya çıkardığında, yine de kendini yok etmez; kuşatıldığında, örgütlü grup kendini savunmaya, mümkünse imhadan kaçınmaya, dayanabildiği kadar dayanmaya vb. çalışır; kısacası, kendi kendini ele alır.Kısacası, kendi önceki eylemini *aşılması gereken* (umutsuz bir savaşta ya da teslimiyette olsa bile) ve bu nedenle de tam da pusuyu kuran grubun O'nun bu pratik-etkisiz faaliyetinin sonuçlarını kendi nesnel sonucu olarak çıkarmaya çalıştığı anda aşılması *gereken* geçmiş bir yabancılaşma olarak ele alır. Dolayısıyla burada, *-kendini* savaşta **gösteren-** anlaşma, yabancılaşmış özgürlüğün *gruplardan biri için ve diğeri aracılığıyla* iki grup arasındaki nesnel ortam, yani antagonistik eylemlerin nesnesi haline gelmesinden kaynaklanır. (Bu noktada, kuşatılmış grubun herhangi bir eylemi, kendi 'hatasını' kabul etmesini ve ortak özgürlüğe ihanet etmesini gerektirir.

özgürlük ve düşman *praksisinin* 'hata' ile özdeş olan ve sadece onu ortadan kaldırmanın bir aracı olan tehlikeli bir pasif faaliyet olarak tanınması).

Böylece, bir projenin diyalektik anlaşılabilirliğinin Öteki'nin projesinin anlaşılabilirliğini kavraması yoluyla mücadelede anlaşılabilirliğin ilk düzeyine ulaşırız. Diyalektik rasyonalitenin bu özel biçimi açık bir şekilde araştırmanın indirgenemez bir anıdır: iki eylem arasındaki bağ, kendi başına ele alınan her eylemde hem diyalektik hem de anti-diyalektiktir. Gerçekte, Öteki'nin olumsuzlaması olarak kendini oluşturur, Öteki'nin zaten onun olumsuzlaması olarak *içinde* olduğu ölçüde. Bu düzeyde bu, nesnel, mevcut durumun gerçek bir organik *aGılması* değildir; örneğin, *projemin* (*praksisimin)* bu *praksisin* önceki anını salt *aÇılmıG-heing* olarak aGması gibi. Mücadele kendi içinde bir özgür *praksisin* başka bir özgür *praksisi* aşma girişimidir ve bunun tersi de geçerlidir; ve sonuç olarak bu iki aşkınlık arasındaki ilişkinin biçimsel bir belirlemesi yapılamaz, ki bunlar zorunlu olarak kendi içlerinde (mücadele anlarında gerçekleşen) sürekli bir aşılma olasılığını içerir. Çünkü *aşkınlığın kendisi*, Öteki tarafından hem kendisinde hem de Öteki'nde sorgulanır; ki, gerçek durumu canlı bir şekilde pratik-etkisiz bir nesneye (Öteki için çalışılan madde) dönüştürmek için onu tamamen kullanan şanslı bir eylem gerekir. Aslında burada, kıtlığın arka planında, insanın insana sunduğu derin tehdit görülebilir: insan, kendisi tarafından (*praksisiyle)* perili bir nesne durumuna – işleyişi belirlenmiş ve etkisiz düşlerin nüfuz ettiği işlenmiş bir madde durumuna (yani *insani aşkınlığı (transandans)* her zaman orada olacak, ancak kaybolması mümkün olmayan kendi kendine itiraf edilmiş yanılsama olarak) indirgenen Varlıktır.

Bireysel bir girişim, elbette, aşağıdaki sonuçları doğurabilir görünüşte bir grubun cansız madde üzerindeki eylemine benzemektedir: bir dağcı yolunu kaybedebilir veya bir yarığa düşmesine neden olacak hatalar yapabilir. Ama aslında bu benzerlik oldukça yüzeyseldir: *praksis*, tanımı gereği, temel yapılar olarak cehalet ve hataya sahiptir. Bu durumda, maddenin sıkıntı katsayısı, insanın çevresi olarak dünyanın sıkıntısının özel bir durumudur ve başarısızlık hala, sadece umutsuzluk içinde de olsa, eylem olarak kendini ilan eden .l31 Bunun aksine, mücadelede yenilgi,

131. Bir kadın trenden atladı. Bir vagonun altına düştü ve

özgürlük tarafından üretilir ve böyle kavranır. Bu düzeyde tek bir insan vardır: Ötekini insan olmayan bir nesneye dönüştürerek kendini bir insan olarak (özgür *praksis olarak)* gerçekleştiren insan. Ve bu insan aslında kurbanı tarafından, Öteki'nin insanlıktan çıkarılması yoluyla kendini üreten insanlığın özgür gerçekleşmesi olarak görülür. Dolayısıyla mücadele, iki savaşçıdan birinin insan olması ve diğerinin eylemsizleşmesi yoluyla insanın egemenliğini yaratması gibi karşılıklı bir olasılığı içerir: ve *gelişen* mücadelede, insan ve insanın yok edilmesi, somut koşullar tarafından belirlenecek soyut karşılıklılıklar olarak verilir. Anti-diyalektik düzey dediğimiz şey, diyalektik Aklın Ötekindeki olumsuzlanmasına dayanan (ve Ötekinin Aklı tarafından olumsuzlanma olasılığı olarak kavranan) diyalektik olumlanmasıdır, yani her ikisinin *praksislerindeki* indirgenemezliktir.

Öte yandan, bireyin (veya grubun) *praksisi her zaman* Ötekinin kavranmasıdır (ve totalleştirici bir kavrayış olma eğilimindedir: sınırlar yalnızca mücadelenin koşulları tarafından belirlenir ve her durumda değişirler) ve bu *praksisi* kendi amaçları ışığında kavradığı ölçüde Öteki tarafından elde edilen maddi sonuçların bir aşkınlığı olarak kendini üretir. Başka bir deyişle, antagonistik bir eylemin anlamı zorunlu olarak Öteki'nin anlamlandırılmasını içerir, çünkü her biri hem gösteren hem de gösterilen konumundadır. basit ve teorik durumda, satranç oyununda, beyaz taşların her hamlede düzenlenmesi, geleceğin çifte derinliği aracılığıyla anlaşılabilirliğini tanımlar: bir hamleyi *anlamak*, onu siyahtan alması gereken tepkiler açısından görmektir (güç ilişkilerinin katı ve tamamen bilindiği belirli bir alanın belirli bir modifikasyonu olduğu sürece), ancak bu tepkilerin kendileri, yalnızca beyazın yeni bir hamle yapmasına izin verdikleri ölçüde pratik anlamlara sahiptir.

pozisyonlar. Dolayısıyla, prensipte iki seri (beyaz ve siyah olmak üzere iki hamle dizisi) vardır. Ancak pratikte ı numaralı hamle (beyaz tarafından) yapılır

ve bu işlemler ancak siyah pozisyonlar kompleksi yeniden düzenlenirse gerçekleştirilebileceğinden, bu ilk hamle (oyundaki ilk hamle değil, bu özel operasyondaki ilk hamle)

Korkunç bir şekilde yaralandı; tekrar tekrar 'Atlamamalıydım' diyerek öldü; bu, korkunç bir acının ortasında, insanın nesneler üzerindeki pratik saf ve basit bir onayıydı.

siyah (a deplasman 0 fpieces) beyazın 2 numaralı hamlesine yol açmak için. 2 numaralı hamleyi beyaz yapacak. Şimdi, projenin 'konseptinden' itibaren planlanan bu ikinci hamlenin kendisi, beyaz için işlevi 3 numaralı hamleye yol açmak olacak olan siyahın belirli bir savunmasını kışkırtmak için bir araçtır,132 yani saldırının geliştirilmesi vb.

Dolayısıyla bu, geniĢleme ve karmaĢıklıkta kaybettiğini titizlik ve kesinlikte kazanan ve her zaman (her düĢman tarafından) hem eĢzamanlı hem de artzamanlı toplamında görülen minyatür bir pratik alandır. Her *hamle* gerçekten de tam bir yeniden düzenleme, sentetik alan içindeki tüm parçaların ilişkilerinin yeniden . Gelecek nispeten sınırlıdır (teoride oyun sonsuza kadar sürebilir; ancak pratikte drama oldukça kısadır), ancak çifte, karşılıklı zamansallaştırma içinde bir dizi ardışık hedef görülebilir (her beyaz hamle doğrudan siyahın belirli bir yanıtını hedefler, bu yanıt beyazın ikinci bir ulaşmasını sağlar, vb.) Şimdi, atakta olan *beyazın bakış açısından*, beyaz hamlelerin zamansal ardışıklığı siyahın yanıtlarıyla iç içe geçerek bir bütün haline gelir: aslında, her bir konum kesinlikle diğerini ima eder. Böylece, satranç problemlerinde ve 'oyun sonlarında' olduğu gibi, siyahın seçenekleri giderek *teke* (yani zorunluluğa) indiği ölçüde ve (bu kısmen aynı şeydir) beyazın pratik üstünlüğü daha belirgin hale geldikçe, tüm operasyon, yasaları önceden belirlenmiş malzeme üzerinde bir oyuncunun çalışmasına indirgenmiş gibi görünecektir. Pratik hareketin sonu (şah-mat) ve bu da oyunun kuralları tarafından tanımlanması yeterlidir. zaman siyah savunmayı, beyaz tarafından yönetilebilen, kontrol edilebilen ve ortaya çıkarılabilen dizi *olumsuz ve öngörülebilir tepki* olarak, yani kısacası beyazın amaçlarına ulaşmak için kullanabilmesi gereken olumsuz, dolaylı bir araç zihniyeti olarak ele almak mümkündür. Bu seviyede artık herhangi bir rakip yoktur: satranç problemlerinde oyuncu genellikle yalnızdır ve çözüme mümkün olduğunca çabuk ulaşmak için siyah savunmayı kullanır: 'üç hamlede mat' vb. Bir oyun matematiği için yol açıktır. Ancak bu matematiğin kendisi eyleme tabidir: yalnızca eylem basit ardışıklık lehine kasıtlı olarak ortadan kaldırıldığında ortaya çıkar (yani

IJ 2. Ancak proje gerçekten daha karmaşıktır: Öteki'nin seçimi *anlaşılabilir* bir olasılık olarak araya girer; belirli bir hamleden sonra üç yanıt seçebilir. Ancak ilkini seçerse, belirli bir saldırıyla yanıt vereceğim ve ikincisini seçerse, belirli bir manevra yapmamı sağlayacak, vb.

analitik Aklın, *praksis* tarafından yeniden hayata geçirilmesi gereken belirli ilişkisel sistemleri belirlemesine izin verir).

Bu örnekte bizi ilgilendiren şey, *praksisin* kendisini katı ilişkiler karşısında bulduğu soyut an değildir; pratik faaliyetler kompleksini bir savaşın karşılıklılığına mı yoksa bir bireyin hareketsiz ve kesin olarak belirlenmiş bir malzeme üzerindeki yalıtılmış faaliyetine mi atfetmenin pratik kayıtsız hale geldiği andır. Neler oluyor? Basitçe şu: Eğer hasımlardan biri diğerinin tepkilerini tam olarak öngörebiliyor ve bu tepkileri ortaya çıkarabiliyorsa ve öngörü düşman için tepkilerinin *gerekliliğine* (yani yabancılaşmalarına) karşılık geliyorsa, karşılıklı ve antagonistik eylem bireysel özdeşleşme eğilimindedir. Ancak bu yalnızca, hükmedilen hasmın bir nesneden daha fazlası olmadığı anlamına gelebilir: ve mağlup edilenin temelde benzer bir dönüşümü, yalnızca daha az titizlikle, muzaffer bir ordu ile bozguna uğramış bir düşman arasındaki ilişkilerde gerçekleşir. Mücadelenin karşılıklılığını korumasını sağlayan, düşmanın göreli öngörülemezliğidir -bu kavrandığı ve Öteki'nin cehaletini oluşturduğu **ölçüde-**. Bununla birlikte, herkesin eyleminin sınır-amacının basit bir dolaylı araç olarak Ötekinin eyleminin bütünleştirilmesini içermesi, Ötekinin kavranmasının, herkesin kendi eyleminin karşıtı, kontrol organı ve aşkınlık aracı olarak diyalektik anlaşılabilirliği olduğunu gösterir. Ve aynı zamanda bu kavrayış kendini geçici olarak konumlandırır çünkü düşmanı muzaffer *praksisine* entegre etme ve onu zaferi sınırına kadar taşımanın hareketsiz, uysal bir aracına dönüştürme pro spect'inde gerçekleşir.

Kısacası, her biri mücadeleyi egemen tarafından alanın sadece pratik bir yeniden düzenlenmesine indirgeyen ve aynı zamanda düşmanların her biri tarafından izlenen (ve bazen biri tarafından gerçekleştirilen) hedefler olan iki sınır-olasılık (yalıtılmış bir fail olma ve düşman *praksisi* tarafından işlenmiş maddeye dönüştürülme) arasında, mücadele *praksisi* herkeste, bir özne olarak pratik varoluşu aracılığıyla nesne varlığının (Öteki için var olduğu ve bir gün onu Öteki'nde kuşatmakla tehdit ölçüde) kavranması olarak ortaya çıkar. Bu somut nesnelliği aşma girişiminde (ki ancak Öteki tarafından engellenmediği ölçüde başarılı olur), mücadele *praksisi*, kendisi de pratik bir özne olduğu ölçüde Ötekinin kurucu *praksisini* uyandırır, gerçekleştirir, kavrar ve aşar *(transcende*); ve *Ötekine* karşı eyleminde, tam da bu aşmanın tamamlanmasıyla ve maddesellik alanının dolayımıyla,

Öteki'ni bir nesne olarak açığa çıkarır ve üretir. Bu açıdan , anti-diyalektik olumsuzlama daha karmaşık bir diyalektiğin bir anı olarak görünür. Aslında ilk , bu olumsuzlama tam da aşılan şeydir: *praksis* her ikisi için de bir olumsuzlamanın olumsuzlanması olarak kurulur: yalnızca herkesin kendi nesne-varlığını aşması yoluyla değil, pratik olarak herkesin pratik özneyi Ötekinin dışında ve dışından *tasfiye* etme ve bu aşkın *(transcendante*) yıkım yoluyla nesnelliğini geri kazanma girişimleri yoluyla. Böylece antagonistik olumsuzlama herkes tarafından aĢılması gereken bir skandal olarak kavranır. Ancak kıtlık düzeyinde bunun kökeni skandalın bu ifşasında yatmaz: bu bir *yaşam mücadelesidir;* nedenle skandal yalnızca olarak ortaya çıkışında kavranmaz, aynı zamanda derinlemesine kavranır.
ikisinin bir arada var olmasının imkânsızlığı olarak görülmüştür. Sonuç olarak skandal, Hegel'in sandığı gibi, bizi anlaşılmazlık statüsüne geri götürecek olan Öteki'nin salt varlığı değildir. Skandal, maruz kalınan (ya da tehdit edilen) şiddette, yani içselleştirilmiş kıtlıkta yatar. Bu bakımdan, asıl olgu mantıksal ve biçimsel olarak olumsal olsa da (kıtlık yalnızca *maddi* bir veridir*),* olumsallığı şiddetin anlaşılabilirliğini zedelemekten uzaktır. Öteki'nin diyalektik kavranışı için önemli olan, onun *praksisinin* rasyonelliğidir. Şimdi bu rasyonellik şiddetin kendisinde ortaya çıkar, öyle ki bu insanın olumsal vahşeti değil, *herkesin* olumsal kıtlık olgusunu anlaşılabilir bir şekilde yeniden içselleştirmesidir: insan şiddeti *anlamlıdır (signifiante).* Ve bu şiddet herkeste Öteki'nin olumsuzlanması olduğundan, olumsuzlama, karşılıklılığı içinde, kıtlığın pratik fail haline gelmesi ya da başka bir deyişle insan-kıtlığı herkesin içinde ve herkes aracılığıyla anlamlı hale gelir. Böylece pratik olumsuzlama, hem skandal-olumsuzlamanın olumsuzlanması olarak hem de bu Öteki herkesin Ötekisi olduğu ölçüde ve bu Öteki içselleştirilmiş kıtlık olduğu ölçüde kurulur.

Bu bakış açısından, *praksis* tarafından ayrılmaz bir şekilde olumsuzlanan şey, insanın koşulu olarak (yani koşullanan tarafından şiddetle yeniden kabul edilen bir koşullanma olarak) ve bir Ötekinin özgürlüğü olarak olumsuzlamadır. Ve aslında benim özgürlüğümün özgürlük-olumsuzlaması olarak Öteki'nin özgürlüğünün bendeki varlığının (nesne-oluşumun bir işareti olarak) skandalı, bu olumsuz özgürlük pratikte kıtlık alanında bir arada var olmamızın imkansızlığını gerçekleştirdiği ölçüde rasyonalitede bir belirlenimin kendisidir. Kısacası, kıtlık temelinde ve ötekinin yok olması ihtimalinde, mücadele herkes için ötekilerin kavranışının derinleştirilmesidir. Kavramak, dolaysız anlamda, Öteki'nin *praksisini*, amaçları ve araçları aracılığıyla kavramaktır,

Basit, nesnel, aşkın *(transcendante)* bir zamansallaştırma olarak. Mücadele içinde kavramak, Öteki'nin *praksisini* kendi nesnelliği ve pratik aşkınlığı içinde kavramaktır. Artık düĢmanı *kendim aracılığıyla* ve kendimi düĢman *aracılığıyla* kavrıyorum. Onun *praksisi*, içine katılmaksızın yeniden ürettiğim saf aşkın *(transcendante)* bir zamansallaştırma olarak görünmez; aciliyet beni nesnelliğimi keşfetmeye ve onu her ayrıntısıyla benimsemeye zorlar; beni somut koşulların izin verdiği ölçüde düşmanın faaliyetine nüfuz etmeye zorlar. Kavrama, karşılıklılığın dolaysız bir olgusudur. Ancak bu karşılıklılık pozitif kaldığı sürece, kavrama soyut ve dışsal kalır. Mücadele, kıtlık alanında, negatif karşılıklılık olarak, Öteki'ni insandan Öteki ya da insan karşıtı olarak doğurur; ama aynı zamanda onu, benim praksisimin kaynaklarında, somut bir pratik olumsuzlaması olduğum bir olumsuzlama ve ölümcül bir tehlike olarak kavrarım.

Hasımların her biri için bu mücadele anlaşılabilirdir; daha doğrusu bu düzeyde anlaşılabilirliğin kendisidir. Aksi takdirde, karşılıklı *praksisin* kendi içinde bir anlamı ya da hedefi olmazdı.133 Ancak bizi ilgilendiren, özellikle somut düzeyde genel anlaşılabilirlik sorunudur. Şimdi, *eğer konumlandırılmış bir diyalektik* mümkünse, o zaman toplumsal çatışmalar, savaşlar ve düzenli çatışmalar, iki birey ya da çokluk arasındaki karşılıklı antagonizma pratikleri tarafından üretilen karmaşık olaylar olarak, *ilke* olarak, onlara katılmadan bağımlı olan üçüncü taraflar ya da herhangi bir şekilde dahil onları dışarıdan gören gözlemciler için anlaşılabilir olmalıdır. Bu açıdan , hiçbir şey *a priori olarak* sabit *değildir:* soruşturma sürdürülmelidir. Aslında her hasım çatıĢmanın anlaĢılabilirliğini *fark eder* çünkü onu kendi *praksisi* içinde ve aracılığıyla kendisi için bütünleĢtirir*;* ancak karĢılıklı olumsuzlama üçüncü taraf için mücadelenin gerçekliğidir. Nasıl olduğunu gördük

13 3. Elbette bu biçimsel özellik, düşmanlar arasında farklı derecelerde karşılıklı anlayış olmasını engellemez. Bu, koşullara bağlıdır
duruşlar; ve insanlar 'çocuk muamelesi' görebilir, 'kandırılabilir', vs. ya da (Geç Ortaçağ'da olduğu gibi) dönemin kendine özgü kontralarının orduların karşılıklı olarak birbirlerini anlamamasına yol açtığı (çatışmalardan kaçınan) saçma savaşlarda yer alabilirler. Ve teknik bir gelişmeyi kavrayamamanın sonucu olarak Fransız soyluları İngiliz okçuları tarafından yok edildi. Bu kadar
açıktır; ya da daha doğrusu düşman her zaman yeni bir silaha, beklenmeyen, anlaşılmayan bir manevraya güvenebilir ve bu ona zafer kazandırabilir. Ancak *tam da bu nedenle*, karĢılıklılık olarak mücadelenin, anlamanın karĢılıklılığının bir iĢlevi olduğunu kabul etmeliyiz. Eğer hasımlardan biri anlamayı bırakırsa, *Ötekinin nesnesi* haline *gelecektir.*

Üçüncü tarafın aracılığı, pozitif karşılıklılıkların aşkın *(transcendante)* nesnel birliğini gerçekleştirir. Ancak bu birlik, her eylem Ötekinin eylemini yok etmeyi amaçladığında ve bu çifte olumsuzlamanın gözlemlenebilir sonuçları sıfır olduğunda ya da -her zaman olduğu gibi- her reklamın içerdiği teleolojik anlamlar Öteki tarafından kısmen silindiğinde ya da dönüştürüldüğünde, böylece artık uyumlu faaliyetin hiçbir izi görülmediğinde hala mümkün müdür? Benzer Çekilde, bireysel savaÇ örneğini ele alırsak, birinin indirdiği her darbe Öteki tarafından savuÇturulur ya da savuÇturulur ya da engellenir - ama güç ya da beceri bakımından büyük farklılıklar göstermedikleri sürece tam olarak değil. Ve aynı durum -*Metnod Sorunu'*nda gördüğümüz gibi- tarihi 'günlerin' çoğu için de geçerlidir: genellikle kararsız bir şekilde sona ermişlerdir. Dolayısıyla etkiler ne tamamen isyancılara ne de hükümet güçlerine atfedilebilir ve bir projenin gerçekleşmesi değil, her bir grubun eyleminin (ve ayrıca şans, kaza vb.) Ötekinin eylemini gerçekleştirmesini nasıl engellediği, yani pratik anlamlar olmadıkları ve sakatlanmış, kesilmiş anlamlarının herhangi birinin planına karşılık gelmediği, dolayısıyla bu anlamda insan olmaktan yoksun oldukları ölçüde anlaşılmalıdırlar. Ancak 20 Haziran ya da 10 Ağustos 1972 'günlerini' yeniden yaratan tarihçinin yapması gereken , bu yeniden yaratıma *akıl yürütme* demek gerçekten uygun mudur*?*

Bu sorular bizi nihayet Tarih'in gerçek sorununa getirir. Eğer Tarih gerçekten de tüm pratik çoklukların ve onların tüm mücadelelerinin bir toplamı olacaksa, bu çok farklı çoklukların çatıÇmalarının ve iÇbirliklerinin karmaÇık ürünleri kendi sentetik gerçeklikleri içinde anlaÇılabilir olmalıdır, yani totaliter bir *praksisin* sentetik ürünleri olarak anlaÇılabilir . Bu, tarihsel zamansallaşmanın verili bir anında bulunabilen ve konumlandırılabilen farklı pratikler nihayetinde kısmen totalleştirici olarak ve hiçbir itirazın olmadığı anlaşılabilir bir totalleştirme ile karşıtlıkları ve çeşitlilikleri içinde bağlanmış ve birleşmiş olarak görünürlerse Tarihin anlaşılabilir olduğu anlamına gelir. Tarihsel kalıntıların ve sonuçların anlaÇılabilirliğinin koÇullarını araÇtırarak, ilk kez, bir totalizatör olmaksızın totalizasyon sorununa ve bu totalizasyonun temellerine, yani onun itici güçlerine ve dairesel olmayan yönüne ulaÇabiliriz. Böylece, eleştirel soruşturmanın gerileyen hareketi, pratik yapıların anlaşılabilirliğini ve aktif çoklukların çeşitli biçimlerini birbirine bağlayan diyalektik ilişkiyi göstermiştir. Ancak, bir yandan, biz hala

Senkronik totalizasyon ve pratik zamansallaştırmanın diyakronik derinliğini henüz düşünmedik; ve öte yandan, regresif hareket bir soruyla sona erdi: yani, amacı Tarihin sürekli olarak kendini totalize ettiği çifte senkronik ve diyakronik harekete olan sentetik bir ilerleme ile tamamlanmalıdır. Şimdiye kadar temel biçimsel yapılara geri dönmeye çalıştık ve aynı zamanda yapısal bir antropolojinin diyalektik temellerini yerleştirdik. Bu yapılar artık özgürce yaşamaya, birbirlerine karşı çıkmaya ve birbirleriyle işbirliği bırakılmalıdır: ve hala biçimsel olan bu projenin düşünümsel araştırması bir sonraki cildin konusu olacaktır. Eğer gerçek, artan içsel çeşitliliği içinde bir ise, o zaman gerilemeci soruşturmanın ortaya attığı son soruyu , Tarihin ve diyalektik rasyonalitenin temel anlamını keşfedeceğiz.

Annexe

Sartre'ın *Yöntem* ve *Eleştiri Sorununa* Önsözü *Diyalektik Aklın*

Korkarım ki bu ciltte yer alan iki çalışma önem ve kapsam bakımından eşit görünmeyebilir. Mantıken, ikincisinin birincisinden önce gelmesi gerekirdi, çünkü onun eleştirel temellerini sağlaması amaçlanmıştır. Ancak bu dağ gibi notların bir fareyi ortaya çıkarmış gibi görünmesinden korktum: sadece metodoloji hakkında birkaç açıklama üretmek için neden bu kadar nefes harcayalım, bu kadar mürekkep kullanalım veya bu kadar kağıt dolduralım? Dahası, ikinci çalışma aslında için, kronolojik sırayı korumak en iyisi gibi görünüyordu – ki diyalektik bir bakış açısından bu her zaman en önemli olanıdır.

The Problem ofMethod ara sıra yayımlanan bir yazıydı – dolayısıyla biraz melez bir karaktere sahipti ve sorunlara biraz dolaylı yoldan yaklaşıyor gibi görünüyordu. Polonyalı bir dergi 1957 Kış sayısını Fransız kültürüne ayırmaya karar verdi ve okuyucularına bir panorama sunmayı amaçladı
hala *'nosfomilles d'esprit' olarak* şey. Birçok farklı yazar katılmaya davet edildi ve benden de 'Varoluşçuluğun 1957'deki durumu üzerine yazmam istendi.

Varoluşçuluk hakkında konuşmayı sevmiyorum. Sorgulama belirsiz olmalıdır: ona bir isim tanım vermek onu ; o zaman geriye ne kalır? Özel bir sabun markasına geçmiş, çevresel bir kültürel moda; başka bir deyişle bir *fikir*. Polonya'nın davetini, Marksist kültüre sahip bir ülkeye mevcut çelişkileri açıklamak için bir fırsat olarak görmeseydim kabul etmezdim.

1. Sartre burada *Yöntem Sorunu'nun* Fransızca baskısına atıfta bulunur ve *Diyalektik Aklın Eleştirisi.* [Ed.]

felsefenin. Bu bakış açısıyla, felsefeyi bölen iç çatışmaları tek bir ana karşıtlık etrafında, varlık ve bilgi arasında gruplandırmanın mümkün olabileceğini düşündüm. Ancak 'Fransız' özel sayısı için yapılan düzenlemeler, Marksist bir filozof olan Henri Lefebvre'nin bu yıllarda Fransa'da Marksizmin çelişkilerini ve gelişimini 'konumlandırmak' üzere davet edildiği varoluşsal ideoloji üzerine yoğunlaşmamı gerektirmeseydi, yaklaşımım daha doğrudan olabilirdi.

Makalem daha sonra *Les Temps Modemes* dergisinde yeniden yayınlandı, ancak Fransız okuyuculara uygun olması için önemli ölçüde değiştirdim. Burada yayınlanan bu versiyonudur. Başlık *Existent:ialisme et Marxisme*'den *Questions de Mltlwde (Yöntem Sorunu)* olarak değiştirildi.

Son olarak, amacım tek bir soruyu gündeme getirmektir: yapısal, tarihsel bir antropoloji oluşturmak için gerekli malzemelere sahip miyiz? Bu soru Marksist felsefenin içinde yer almaktadır, çünkü - Açıkça görüleceği üzere – Marksizmi çağımızın aşılamaz felsefesi olarak görüyorum ve varoluş ideolojisinin, 'kapsamlı' yöntemiyle birlikte, Marksizm tarafından hem üretilen hem de reddedilen, Marksizmin kendi içinde bir yerleşim alanı olduğuna inanıyorum.

Varoluş ideolojisi, kendisini yeniden canlandıran Marksizmden iki zorunluluk miras almıştır ve bunlar da Hegelcilikten türetilmiştir: antropolojide Hakikat diye bir şey olacaksa, *deyeloped (deyenue)* olmalı ve bir *totalizasyon* olmalıdır. Açıkçası bu çifte zorunluluk, Hegel'den beri 'diyalektik' olarak bilinen varlık ve bilgi (ya da) hareketini tanımlar. Dolayısıyla, *Yöntem Sorunu'*nda, böyle bir bütünselliğin hem Tarih hem de tarihsel Hakikat olarak sürekli gelişmekte olduğunu kabul ettim. Bu temel varsayım üzerinden felsefi antropolojinin iç çatışmalarını açıklamaya çalıştım ve bazı noktalarda -seçtiğim metodoloji ..... sorunlara geçici çözümler sundum. Ancak açıkçası bu çelişkiler ve bunların sentetik aktarımı, Tarih ve Hakikat aslında bütünleştirici değilse ve – pozitivistlerin iddia ettiği gibi - *seyyal* Tarihler ve çeşitli Hakikatler varsa, hiçbir anlam ya da gerçekliğe sahip olmayacaktır. nedenle, *Yöntem Sorunu'*nu hazırlarken, temel bir sorunu ele almam gerektiğini hissetmeye başladım: İnsanlığın Hakikati *(une Verite de l'Homme) diye* bir şey var mıdır?

Ampiristler bile 'Akıl' kelimesini düşüncelerimiz arasındaki bir tür düzenle sınırlandırmamıştır. Ve herhangi bir 'rasyonalizm'

bu 'düzenin' varlığın düzenkarşılık gelmesini ya da onu oluşturmasını gerektirir. Bu açıdan bakıldığında, eğer tarihsel totalizasyon ile totalleştirici Hakikat arasındaki tekabüliyet *(uyum)* mümkünse ve eğer bu tekabüliyet hem bilgi hem de varlıkta çifte bir hareket ise, bu değişen ilişkiyi Akıl olarak adlandırmakta haklı oluruz. Sonuç olarak, araGtırmamın amacı, doğa bilimlerinin pozitivist antropolojinin geliGiminde bulunan Akılla aynı olup ya da insanın insan tarafından bilinmesi ve kavranmasının sadece özel yöntemler değil, aynı zamanda yeni bir Akıl biçimi, yani düGünce ile nesnesi arasında yeni iliGki gerektirip gerektirmediğini koymak olacaktır. Başka bir deyişle, diyalektik Akıl diye bir şey var mıdır?

Ancak bu bir diyalektik *keşfetme* meselesi değildir: Diyalektik düşünce, tarihsel olarak, geçen yüzyılın başında kendi bilincine varmıştır; ayrıca, tarihsel ve etnolojik incelemeler, insan faaliyetlerindeki çeşitli diyalektik alanları gün ışığına çıkarmıştır. Bununla birlikte, bir yandan, araştırma genel olarak kısmi, olumsal gerçeklerden daha fazlasını ortaya koyamaz; diğer yandan, diyalektik düşünce Marx'tan bu yana dikkatini kendisinden ziyade nesnesine yöneltmiştir. On sekizinci yüzyılın sonunda, analitik Aklın meGruiyetini kanıtlamak gerektiğinde karGılaGtığı aynı güçlükle karGı karGıyayız. Ancak sorunumuz, eleştirel idealizmin çözümünün zaten arkamızda gerçeğiyle daha da zorlaşmaktadır. Bilgi bir varlık tarzıdır; ancak bir materyalist için varlığı bilgiye indirgemek söz konusu değildir.

Ancak: diyalektik Aklın meşruiyeti tesis edilene kadar, yani bir insanı, bir insan grubunu ya da bir insan nesnesini, anlamlarının sentetik gerçekliği ve gelişen totalizasyonla ilişkileri içinde inceleme hakkını kazanana kadar; başka bir deyişle, insanlar ya da onların ürünleri hakkındaki herhangi bir yalıtılmış bilginin ya kendini bütünlüğe doğru aşması ya da bir eksiklik hatasına düşmesi gerektiğini kanıtlayana kadar, antropoloji ampirik verilerin, pozitivist tümevarımların ve totalleştirici yorumların sadece bir karmaşası olmaya devam edecektir. Bu nedenle yaklaşımımız, diyalektik Aklın geçerliliğini ve sınırlarını belirlemeye yönelik bir girişim olması *eleştirel* olacaktır ve bu da bu Akıl ile pozitivist, analitik Akıl arasındaki hem karşıtlıkları hem de bağlantıları belirlemek anlamına gelecektir. Ama aynı zamanda diyalektik olmalıdır, çünkü diyalektik sorunlarla uğraşmak için diyalektik gereklidir. Daha sonra göstereceğim gibi, bu bir totoloji değildir. Bu çalışmanın ilk cildinde, basitçe bir pratik akıl teorisinin ana hatlarını çizeceğim

topluluklar, yani bütünleşmenin anları olarak seriler ve gruplar. Daha sonra çıkacak olan İkinci Ciltte, bütünleşmenin kendisi, yani gelişimi içinde Tarih ve oluşumu içinde Hakikat sorununa yaklaşacağım.